Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Quadragesimale fratris Iohannis Gritsch ordi[ni]s frat[rum] minorum. doctoris eximij per totu[m] t[em]p[or]is anni spaciu[m]

https://hdl.handle.net/1874/461615

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

protinꝰ in mare saltat ⁊ dilectum suū ample
xando fluctib⁹ obruit. ⁊ sic p ipsū ⁊ cū ipso
morit. ¶ Mozaliter. Leander dsignat spūm
tōnalem pulcerrimū ad imaginē et silitudi
nem dei creatū. dero dña delicatā carnem q̄
duo pūcti in vno homīe summo amore se
diligunt. sed p oppositū habitant q eoꝝ cō
cupiscentiā q̄ caro concupiscit aduersus spm̄
Et ideo alliciendo eū facem delectatōis ac
cendit et spiritui oīdit. Spūs vero amore
inordinato execatus. quasi in tenebris sur
git et iudicium ⁊ psilium rōnis ꝺponit. ⁊ vi
uendo in vanis opibus piculis multis hoc
in mundo se exponit. In quib⁹ tandē misē
rabiliter obruit. ⁊ in penis eternis quasi in
fluctibus bincinde voluit donec caro eius
amica dormiens in terra. post iudiciū ei con
iungat. et ambo ad mortē eternā ⁊ penam
interminabilē ꝛeputant. ¶ Secūa ꝓmotō
fuit inter deum et hoiem. q̄ enī hō cibū ve
titū ꝓtra dei voluntatē rapuerat. et se trās
gressorem fecit. tantā ꝓmotōnem pcurauit
q deus etiā tactus dolore cordis intrinsec⁹
dixit. Penitet me fecisse homīem. Quam
commotōem in quicq̄ milib⁹ annoꝝ nemo
sedare ⁊ pacificare potuit. donec vnigēitus
dei filius ꝓpter hominē carnem assumpsit.
et moriendo in cruce deo pūi hoiem reconci
liauit. quare dicit apl's. Cūz inimici essem⁹
reconciliati sum⁹ deo p mortē filij eius. Hā
xps sufficiens p̄cium fuit redemptōis nr̄e
prima Petri .i. Non corruptibilib⁹ auro
vel argento. sed p̄cioso sanguine agni ima
culati Jhu xpi. ¶ Legit in gestis romāoꝝ
q̄ talis p̄suetudo erat. q̄ cuz ibi formari de
beret pax inter aliēs magnos. inter q̄s erat
magna discordia ascendebat mōtē magnuz
et altum ⁊ ducebat agnus et occidebatur.
et in p̄spectu eoꝝ sanguis eius effundebat
in pacis reformatōe. In signū q̄ quicunq̄
illoꝝ pacē dissiparet. maxima dē eo vindi
cta reciperet ⁊ sanguis eius effunderet. Ca
tissimi magni dñi fuerunt deus pater ⁊ hō.
De deo dr̄ in psal. Et magnitudinis ei⁹ nō
est finis. De hoie q̄ ad imaginē dei factus
est. Omnia subiecisti sub pe. ei⁹ Inter illos
magnos erat magna discordia intantuz q̄
quotid̄ moriebant ad infernū descenderūt
Postea facta est pax magna inter deum et
hominē. In cui⁹ pacis reformatiōe dicebā
tur agnus scs xp̄c. sup montē altū in monte
caluarie. vbi occidebat et sanguis eius ef
fundebat. In signū q̄ quicūq̄ illoꝝ pacē
dissiparet. maxia de eo vindicta recipere
et sanguis eius effunderet. Et ideo si pacē
cum deo p̄ctm̄ fregimus grauis vindicta
sequet. ¶ Tercia ꝓmotio erat in ciuitate
supnali inter angelos. q̄s Michael pugna
uit contra lucifer. De qua ꝓmotōne habet
apocal. xij. Factuz est p̄lium magnū in celo.
Michael et angeli eius p̄liabant cum dra
cone ⁊c. Sed rōnabiliter p̄t circa hoc quer̄i
an istū bellū angeloꝝ fuerit reale. Et videt
q̄ non. quia angeli nō h̄nt corpa nec mant
nec pedes. ergo reale pleare non p̄nt. In
oppositum. Ibi est bellum reale. q̄s aliquis
expellitur de loco suo. sed angeli mali violē
ter de loco suo expulsi sunt p autoritatem.
Ad q̄d rndendum nota. q̄ in potentijs aie
quadruplex est bellū. Primū est appetitus
sensitiui s̄ voluntatē. vbi gra. appetitus sen
sitiuus vult fornicari. voluntas aūt nō vult
psentire. ⁊ sic d̄ aliis. Sed m̄ est intellectus
contra voluntatē in eodez subiecto. sicut in
tellectus meus iudicat ñ mechari. voluitas
vero vult. Terciū est ꝓtra voluntatē et in
tellectū in diuersis subiectis. sicut ego vo
luntatē in diuersis subiectis. sicut ego vo
lo vnū et tu vis aliud. Quartū est inter in
tellectum ⁊ intellectū in diuersis subiectis. sicut
intellectus me⁹ intelligit vnam ꝓpositionem
esse veram. intellectus aūt tuus falsam. Et
ꝓpositum. illa bella inter angelos nō ofīa
sunt. primū non. q̄a in angelis nō est appe
titus sensitiu⁹. sed solū in substātijs corpeis.
nec scm̄ q̄ angelus nō pugnat ꝫ se. Ht̄ tex
cium bene erat bellū ibi. q̄a boni angeli volē
bant tantitudinē merito p̄cedente. mali vo
non merito p̄cedente. Quartū bellū etiam
fuit ibi. q̄a intellectus bonoꝝ iudicabat velle
bitudinē merito p̄cedente. intellectus vo
malor̄ merito ñ p̄cedēte. Dico q̄ ad p̄mū
nem. q̄ bellū angeloꝝ fuit realissimū. q̄a bo
ni āgeli ꝙgregauerūt se ad expellendū malos
de celo. Illi vero q̄ fortissimi erāt in natura
libus resistebāt fortissime. ꝫ itez boni ꝙgre
gauerūt se ⁊ mali ñ poterāt resistere. ⁊ sic fuerūt
expulsi. Imaginat enī Francisc⁹ maronis
ñ, sicut angel⁹ mouet celū ita vn⁹ angel⁹

p̄r monere aliū. ¶ Ꝫz restat dubiū quō
lucifer q̄ est p̄fectissim⁹ in naturalib⁹. ꝑmise
rit se vinci ab alijs minus p̄fectis. Dico q̄
ꝫ fuit q̄a deus ñ influxit ad virtutē ⁊ fortitu
dinē suā. bene tñ ad fortitudinē bonoꝝ. Ꝫñ
ingē. ij. di. v. q̄ens vtr̄ p⁹ creatiōez ꝙuerꝫ
aliq̄d collatum sit. q̄ nō cōuerterent. i. dili
gerēt deū. Dic̄ q̄ eis collata fuerit gr̄a coo
perans. q̄ quā ꝙuersi sunt. q̄ gr̄a alijs qui ce
ciderūt appolita nō fuit. Sed cur malis nō
erat collata gr̄a sicut bonis i ꝙuersiōe Dico
q̄ rectitudine naturali ñ ꝙuertēt volūtatez
in deū. sicut boni. ⁊ ideo ñ coopabat gr̄ia
Ꝫñ dñs Bonauen. in. ij. sup mgēm. di. v.
dic̄. loq̄ns de ꝙuersione bonoꝝ. oportz pone
re q̄ ꝙuersionē illā inchoauerit volūtas libe
ra. sed ꝓfuauit gr̄a. ⁊ iō fuit ibi gr̄a subseq̄ns
non p̄cedens vel p̄uenies. sed gr̄a coopans
nō opans ꝑm magistr̄. Ꝫñ licz hec ꝓmotio
angeloꝝ coopante deo statiz facta fuerit. de
siderio ēt triumphatoꝝ angeloꝝ quietatuz
nō fuit donec ascēdēte xp̄o. extractis electis
ab inferis. loca vacua lapsoꝝ. et ciuitas illa
hierlm ꝓmota incepat ꝑpari p eos Tūc bñ
dicebat q̄ Jbūs in ciuitate Jaym ibat. et
ibant cū eo discipuli ei⁹. s. oēs electi. ¶ In
celo ēt empyreo sunt. xij. mansiōes subor
diate. que figurāt p. xij. fundamēta q̄ vidit
Johānes i apoca. xxi. ⁊ in qualibet sicut di
cit aliqui ascēdendo xp̄s p diez mānsit vsq̄
ad p̄ntecosten. ita q̄ p̄ma die qua ascendit
fuit in ordie sctoꝝ qui sunt citra āgelos qui
nō ꝓpter meritis sic angeli. Ꝫ solū virtute
passionis xp̄i sunt saluati sicut quidā fideliū
qualitumcūq̄ tenati. et isto die ꝓ repatōe in
stituit decimū ordinē. ⁊ addidit eū angeloꝝ
ordinib⁹. ō dragma pdita ⁊ ō decia recupa
ta. ¶ Secūa die ō fuisse in ordine angelorum
⁊ ibi dimisisse sctos q̄s secū adduxerat. qui
meruerūt ad illū ordinē assumi. ⁊ dedisse su
as mānsiones. ¶ Tercia i ordie archāgeloꝝ mō
simili. ¶ Quarta in ordie virtutū. ¶ Quinta in
ordine p̄incipatuū. ¶ Sexta in ordine ptātuz
¶ Septia in ordine dñationū. Octaua in or
dine thronoꝝ. ¶ Nona i ordie cherubin. De
cima in ordine seraphin. In sabbato añ p̄
tecosten ad dexterā dei p̄cis. Et sic adiple
ta illā pabolā i singul' ordib⁹ p̄dictis distri
buens ꝓ repatōe suas mānsiones. Juxta illō

Bti sūt fui illi. Luce xij. Faciet illos discū
bere ⁊c. ¶ Et tūc remanent due mānsiones.
Una i qua mē dñi nūc stat sup choros ange
loꝝ exaltata. ⁊ in illa stetisset si mēm secuz
adduxisset. sed q̄ eam dimisit. iō ibi ñ stetit
xi. die. Die aūt pentecostes dr̄ ascendisse
sup celestē gerarchiā ad dexterā dei patris.
Juxta illud ad hebre. i. Sedet ad dexterā
maiestatis in excels. De repatōe ꝫ facta ꝓ
xp̄m angeli gaudent ⁊ letant. q̄s vident ho
minē se disponere ad eoꝝ societatē ꝓ pniaz
quare dr̄ Lu. xv. Gaudiū est ange. dei ⁊c.
Tristant aūt ō petōres. hanc pacē ptmbā
tes et iubilatōz eoꝝ impedientes. ysa. xxxiij.
Angeli pacis amare flebūt. Ꝫz queritur vtr̄
ex dānatōe hoīs angel⁹ custos eius aliq̄d ōtri
mentū incurrat. Et videt q̄ sic ex autorita
te predicta. Luce. xv.

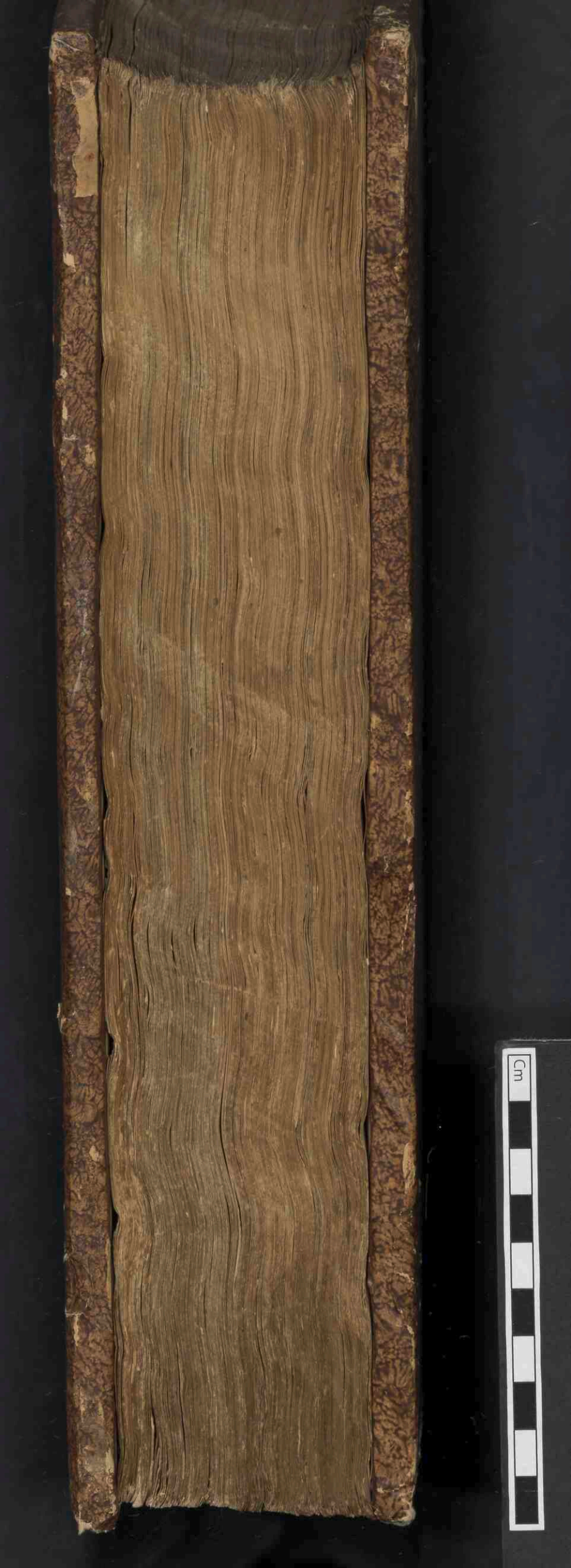
¶ Secunda pars in

qua notat calamitas affligēs q̄ vnicū filiū
hec vidua amare flebat. Tria enī i ea causa
bant fletū et grauabāt dolorē. s. mēnal' affe
ctus. vidual' defectus. ⁊ vnic⁹ fructus. Nā
enī natural' plus dolet de morte filij q̄ p̄
tum ꝓpter dānū. q̄a mal⁹ dānum mē incur
rit q̄ pater. tū ꝓpter defectuz. q̄a pl⁹ indiget
sustentatōe filij ꝓpter sexus ꝓditōem. tū ꝓ
ter affectū. q̄a natural' mater plus diligit.
cuz sit maioris pietatis. q̄a ea plus laborat
portando. pariendo. educādo. ⁊ tāo magis
diligit. tū ēt q̄a est certa de filio quā certi
tudinē pater ñ hz. Secūa cā doloris fuit de
fectus vidualis. Ipe enī vidue ex legibus
dicunt miserabiles p̄sone. q̄s faciliter sedu
cunt p fraudulentiā. sep⁹ affligunt ꝓ violē
tiam. Tercia cā doloris est. q̄a vnic⁹ fructus
venteis sui erat ille adolescēs. Si enī ples
habuisset dolor eius mitigari potuisset p ali
os. ¶ Mozaliter hic oīdit clemētia salua
toris h⁹ vidue leuans calamitatē ad innu
endū quāto amore eos diligat. qui ex amo
re sui in viduitate ꝑmanent. ¶ Est enī vi
duitas status valde cōmendabilis. Ꝫm q̄d
natra oīdit ⁊ scriptura. Nam ꝫm ambro.
in examerō. legit ō mrture aue q̄ amisso pa
re suo alterū copulā ñ requirit. Solitaria
enī incedit. mēor societatis ꝑdite sp gemit.
loca solitaria q̄rit hoīm p̄sortia valde fugit

E. fo.
323

RARIORA

Cm

Cm

Cm

Theologia
Folio n°. 323

398. **Johannes** Gritsch, Quadragesimale. [Bazel, Mich. Wenssler 5 Febr. 1484]. 2°. E. 2°. 323

Typen 4, 9. — HC* 8070. — BMC I p. 98, III p. 729. — Peddie II p. 301. — Pr. 420. — Zie over den drukker: BMC III p. 729.

Op het schutbl.: „Conventus Heremitarum D. Augustini in Hasselt Anno 1601°". Op de keerzijde van het schutbl.: „Istud quadragesimale contulit conventui suo hassellensi frater gerardus tielmanni sacre theologie humilis professor". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Conclusiones Hermenitanæ D. Augustini
in Hasselt.
Anno 1601.

Istud quadragesimale cōtulit quōtui suo hasselen
fr̄ gerardo sielmām sacre theo. huiliſ profesſo
orāte deū pissmū p eo rogāti cui miserei semp
et parcere

Folio cum q̄de de materia processionis ꝑ.

Quadragesimale

Ed. Minimorum

Operis egregij antea negligenter effigiati mi[nu]tus collectoris imo ordinis sue p[ro]fessionis fauore id ipm emendatum in pala post alios p[ro]duco Et in eo p[ro]ficere conante certo rem esse volo. Ideas sub titulo alphabeti infras non numero sermonum deseruire. sed p[ro]prio q integro suo numero materie hoc in registro correspondere vt infra patebit.

Aaron virga floruit · xlv S
Abel occiditur, p[ro]pter invidiam xxxvi T.
Abjicere debemus talia vij k xviij D.
Abiecit socrates aurum i. L xviij L T.
Abire debet peccator ab his xxviij H
Abijt christus ad tria xlv D
Ablatum iniuste debet restitui vi J xl z
Abraam immolat ysaac xlij M.
Abscondit christus discipulis p[re]sentiam suam post resurrectionem propter hec xlvij y
Abstinentia p[re]mit carnis vicia elevat mentem ad supna donat virtutem ꝯ demonia. i. E
Refrenat corpus xxxij L facit hoiem docilem xxix T.
Abstinentes temptat diabolus iiij k.
Abstrahere debemus corda ab exterioribus. xxxvi A.
Accedit deus tripliciter ad animam xL.
Accedere debet peccator ad deum. xvij B C
Acceptus nullꝰ est in patria sua · xviij y Z.
Acerbitatem passionis xpi causabant hec xxviij M.
Accidia est fugienda p[ro]pter tria xxij M N O
Actio indifferens debet in melius interpretari xxvij T
Actio nostra referri debet in deum. xxv A.
Et talē debet habere intentōem vij G H J.
Et debet incipi q finiri in nomine trinitatis. vij. G.
Actio nostra est in triplici differentia xxi P.
Actualis intentō an sit requisita in ope. vij. J.
Actus virtutis quicq fit sine virtute tripliciter. xl A.
Actibus non deliberatis nec meremur nec demeremur xxi Q
Activa vita an simul possit esse cum contēplativa xxi. C.
Accusare debet peccator peccata propria xxviij L.
Adam triplicē cognitōnem p[re]didit xxvij G
Adorare debemus deo p[ro]pter hec xlviij F G
Addiscere debet quilibet a quolibet .xlij M.
Adiuratō demonū an sit licita xvij C.
Adiutor noster est deus p[ro]pter tria. vi A.
Et in tribꝰ xxxvi C
Adiutorium sanctorum invocare debemus. xij. H. xxv. y
Admonitō iuste p[re]cedit vindictam xxv. y.
Adolescens nō ad senium expectet bōfacere vij F Debet a tribꝰ surgere. xxix D. Est magne p[re]sumptōis xi L D E. Debent bōficia facere p[re]tribꝰ p[ro]p[ter] tria q in tribꝰ xxi C. D.
Adorare debemus in ecclesia viij H
Adorari nō debet homo xi S
Adoratō imaginū admittitur p[ro]pter hec xi R
Aduentus xpi in carne signis est demonstratus xxi E.
Aduentꝰ xpi in aiam p[re]mittit gr̄am. xxvi C.
Aduentū xpi ad iudiciū p[re]cedunt signa v A.
Aduentum xpi in iudicium nemo scit determinate iij. y.
Aduerbia a deo remunerant nō noia y z.
Aduersitas hec bona facit homi xxix. X
Aduersa patienter sustinens an semper meretur xlvij C.
Aduersitas est pabulum consolatōnis deuotorum xxx A.
Aduersa sustinere patienter est melior actus fortitudinis xy z.
Aduersitas p[ro]bat conscientiam iiij D.
Aduersitas compellit ire ad deum xvi E
Aduersitas accidit quotidie xlvij. C.
Adulator blandit sicut hpēs xxxiij r xiij E
Adulatō an sit mortale peccatum vi R
Adulterando quis grauius peccat an vir vel mulier xxxvi M
Adulteriū est cauendū p[ro]pter hec xxij C x
Adulteratur anima cū diabolo p consensum peccati xxiij H. i M.
Adulterini filij ad nō debent a p[ro]mbꝰ xvi S
Affectō mala sine ope mortaliter inficit xxi R
Affectū deus magis ponderat q effectum xxvij N
Affirmare non statim debemus. xxxi E
Agnus xps dicitur p[ro]pter hec xli P
Agnus dei ter in missa dr p[ro]pter hec xli S
Agnus occisus est in signum pacis xlix. D

a

Agricultura est vtilis xxiij Q
Agricola molestari nõ debz illo tpe xxiij. Q
Agricola tenet recõpensare sterilitatem .xvi H.

Alleluia est cantus leticie xlv y
Alee ludus qñqz est licitus viij post y.
Alere debent parentes pueros suos xvi. S.
Aliene rei contrectatõ prohibita est xx. A
Alta z pfunda excecant simplices xxvi Z
Alexander clausit iudeos ij. O.
Alexander pidis elegit mulierem. xxxvi. G
Amor dei omnia aliena contemnit. se deo cõ iungit. z superna considerat xxxv a.
Amor describitur quatuor rotis xxxv. E.
Amicicia causatur ex triplici bono xliij G
Amicis tenemur subuenire ij G.
Amaritudo passionis cristi fuit maxima xxxviij I
Ambitiosi male regendo mũdum destruunt xxxiij z
Ambulare sic debemus. xxx Z. Caute z pru denter xxxi E. Viam illam xli k. In vtroq; xlvi. G. Super hec. xlvi H
Anna cum tribus viris tres marias genuit. xlv H
Ancipiter docet pueros in iuuentute abilita re xxix. H.
Angelus sex habet nobilitates. iiij. Q
Decuit homini in tribus iiij T.
An sit dignior homine xlij E.
An deus angelos plus diligat homĩe. xlij F
Angelica custodia est hoĩ necessaria .iiij H.
Custodiunt propter hec iiij X
An desideratur custodia propter homĩs pec catum xv F.
An custodi propter salutem custoditi aliqd accidat gaudium xv H.
An tristetur in pditione hominis xv L
Angeli boni quõ cooperante gratia poterẽt se in deum z mali non. xix. F Non sunt in oĩ bus equales iiij R. Superiores illuminant inferiores xli E.
Angeli peccatum est irremissibile viij. R.
Angelorum prelium an fuerit reale xix E.
Angelica salutatio permutatur in passione. xliij. z
Anima xpi non potuit culpa maculari xxx L.
Anima xpi in morte nõ fuit separata a deitate. xliij M. Fuit in resurrectõe nouo gaudio le tificata xlvi. y.
Anima sancta trãsfiguratur in imagine dei. x O. Est vinea domini electa. xvi H. Debet solũ sponsum deum diligere xxxv y. Debet sponsum ancillis suis ad cenam inuitare. xl D.
Aia maculatur sic originali culpa. xxviij D.
Venditur delectatõe peccati diabolo xxvi E
Gratia pueniente agitaꝫ ad pnitẽz. xxvi L.
Eam deus tripliciter inhabitat ix El. Debet seruari munda. xvi. I. Purgari xvi L. Debet se amore xpi transfigere gladio ppassiõis xxxij. R
Aia peccatrix nõ põt ascendere celũ viij. S.
Trahitur q corpus in infernum v. G.
Anima affligitur perpetua carentia sue perfe ctionis xv D
Animarum grauior est earum pena q̃ demo num v R.
Animabus defunctorum tenemur subueni re ij G
Anime defunctorum q se non cognoscunt fa cta viuentium xiij. k
Anime de purgatorio tanto citius liberantur quanto citius testata earum exequuntur. xxv R S
Anima peccãdo adulteraꝫ z facit ptra tria bo na matrimonij xxiij O
Anima separata an habeat vsum potentie se sitiue xliij T.
Animas de inferno xps non liberauit. xliij. Tl.
Animalia bruta docent nos mutuo amare xiij. O.
Animalia magni corporis sterilia sunt. xiij. a
Amplexatur deus duob brachijs penitẽtez xvij O
Amputare non põt sibi membrum. xix O.
Amputandi sunt tres rami nociui. xxi S T.
Anthiochus plagatus deo xvi El.
Anulus desponsationis quid significat. xxiij A
Apparuit xps post resurrectõz primo matri. xlv M.
Apparuit vnicuiq; sm q̃ intus fuit xlvi. M.
Et isto ordine xlvi e
Apparitionis legatio mulieribz facta an fue rit queriens xlvi F
Apparentiam suam xps subtraxit discipulis post resurrectõem propter hec xlvij y

Appetitus hominis tripliciter deordinatur. xxxix B
Appetens honorem an sit in statu damnādo/rum xxxix Q
Appetitus beatitudinis an sit omnib innat?. xliij OJ
Appetitus noxius legib regulat xxvij E
Appetitus generali beatitudinis an qs mereat xliij H
¶ Apros in trib imitare debemus xxv. k
¶ Aquam gratie haurire debemus xxxiij L.
Aquila differt vindictam vij U.
Signat contemplatiuos. xxxvi D.
¶ Ara ignoti dei xliij L
Arbor dicit xps ꝓpter tria xlij L
Arcba federis similiter 7 arcus. i. iris est signum incarnationis xxxi FG
Ardua aggredienda sunt audacter xij T.
Arguens alium debet esse immunis. xxxi H
Arguunt deum tria genera hominū xxxi Q.
Argumenta resurrectōem ꝓbantia sunt efficacia xlvij G.
Aristoteles loquit de anima beata 7 peccatrice vij S. De inferno v. D De vnitate dei viij B. Et credit q̄ sit saluatus. xxvij Q.
Arma militaria sunt clericis interdicta hz nō spūalia xl B.
Ars cuius ope sine peccato nō vtitur est illicita xliij. J.
¶ Ascendens in celū xps p duodecim mansiones ibat xxix G
Astucia serpentis est triplex xxxij D.
Assumptōnis v̄ginis dilatō ei nō erat tedio sa xxxix. A.
¶ Attritio parua nō sufficit ad delēdū magnū peccatum xl OJ
¶ Auaricia cauenda est. i. OJ. Est inexplebil. xliij B Est causa hereses damnose xxvij. A
Auaricia an sit peccatum mortale xliij D
Auarus est magis vituperandus q̄ ꝓdigus. xxiij S T
Auari immisericordes comparantur rusticis xxxviij L
Autoritas papalis 7 imperialis spernitur v B. C.
Aureus color nobilior est alijs xxxvi O.
Aurū naturale 7 artificiale differunt .i. B
Aures azininas habuit midas rex .xliij O.

Balneare non debent iudei cū xpianis xxij b
Balneator tenet de damno si vestes depositas negligentia perdiderit. xliij X
Baptisari nō debent pueri iudeor inuitis parentibus ix. A
Baptisatus est qdam ꝓpter malicia xpianor xxi H
Baptismus cur non tollit penalitates xlij. x.
Baptismus est remedium originalis culpe xlij x.
¶ Beatitudo consistit in visione 7 habet tria x D Q
Beatitudo a quolibet appetitur xij. L.
Beatitudinis status excedit statū innocentie xlvi D
Beati an cōpatiantur parentibus damnatis x. S.
Beator est pax plena.
Beatitudines v̄tutes 7 donatōnes an differant xlv D
Beda venerabil excecat a romanis .xxxix J.
Bellare tenet vasallus cum dño xxij L.
Bellare nullus debet sine principis auctoritate xxxix B
Bellare debent clerici armis istis xl B
Bellanti licet q̄cq̄ fugere xxij S.
Bellanti an liceat incendere 7 effracturas facere xxxij y.
Bellum angelorum an fuerit reale xxix E.
Bellum est quadruplex xxix. E.
Benefacere tenemur benefactoribus. ij. A. B. xxi. B L.
Beneficentia parentū stat in trib xxi. C.
Beneficiū tria debet habere iij F.
Reddendum est vi L.
Beneficium non est faciendū ingrato .x. X. xliij R.
Beneficium est primo anime faciendum xvi O
Beneficior obliuio culpabilis vi. G.
Beneficia dei debemus recolere. xvi A
¶ Blasphemus itez crucifigit xpm. xlij. L.
Grauiter punitur. xxv. H.
Dignus est morte eterna. xliij. H.
Blasphemare est peccatum in spūm sanctum. xxv OJ P.
¶ Bona facta mala intentōe valent i. G.

Bona facta in mortali valent ad hec i.B
Bona spualia an sint obmittenda ꝓpter scā/ valum xx J.
Bona quandoq3 differenda sunt xxi k.
Bonos transfert deus triplicit er vi A
Bonis quandoq3 peccantibus potius mise/ricordia est facienda q3 iusticia xxiii L
Boni corrumpuntur societate malo⁹ vi A
Bruta ostendunt mutuā dilectōem xiii. O.
Bruta nutriunt infantulos bois xiii. P.

Quiphe sententia an fuerit iusta xxxvi y

Caldioꝝ ẽ vna terra q3 alia xli B
Chananea a xp̄o non statim exaudita est ꝓpter hec vii. X.
Cādela extincta duos effectus hz. xlvij. A.
Caput significat p̄latos ⁊ rectores xi. T. xliij A.
Cardinales vtutes sunt contra hec. xxxij L
Caritatis perfectō est triplex xxxvi. P.
Caritas est tota ⁊ ministra singularis xp̄i xl. J.
Caritas dei facit omnia contemnere xxxv A
Caritas est regina omniū vtutum electa. xxxv. E.
Carminatrices nullus inuocare debet. vij L. xvij. X
Carnalis amor est falsus ⁊ infidel. xxvi. B.
Carnalis voluptas impedit penitentez. impe/dit aiam ab ingressu ī celū vij S.
Interficit aiam ⁊ mergit in infernū. xxix. C
Caro ꝓtrariat spūi xxvij B. xxix. B C
Castigatio corpalis p̄mittitur a deo ꝓpter hec xxxvij Z xvi E
Castigat deus quos diligit xxix z
Castitas quere vginitas.
Castitatis causa virilia nullus amputare de/bet xxi O
Casus maioris ⁊ minoris excōmunicatōis. xxxv U.
Castor dedit fratri immortalitatem xvi. D
Cauet a peccatis qui penam ꝑsiderat. v O
Cecitas est triplex xxvij B.
Cecitas intellectus naturalis est ex tribus. xxvi. G
Cedere debemus iracundis xix k
Celestia p̄poni debent terrenis vij E
Celū fortiꝰ influit ī vno loco q3 ī alio viii B
Celum empireum duodecim hz mansiones xxix E.
Cenaculum xp̄i duas partes habet xl D.
Cena cristi ⁊ sponse xl D.
Ceruus serpentem haurit xxxiij L
Cibus ⁊ potus q̄ sit superfluus xiiij O
Cibum cineribus miscere an sit laudabile in sanctis xxxij O
Ciconia hz pietatē ad parentes ij B xxi. c. d.
Cignus morte ꝓpinquꝰ cantat xlj z
Cineres cibo imponere an sit vicōsum xxxij. O
Circes carminatrix signat voluptatem iij T.
Circūstantie aggrauātes debent confiteri iij. P
Ciuiū tria genera sunt q̄bus similes esse de/lent cōmunicandi in pasca xxxix. D
Ciuitas debet hec habere xxxix. E
Ciuitatis custodes debent ꝑm nomē viuere. xxxij E
Ciuitatem tenent tria in honore xxxix. E
Clamare debet peccator ad deum xxj L
Clarificata est maria in tribo xxxviii S L.
Claritas corporis habetur ab aia xlv U.
Claudere debemus sensus ne depositum the/saurum xp̄m perdamus xliij. X.
Claues ligandi ⁊ soluendi an omnes equali ter habeant sacerdotes xx k
Clementiam debemus elemosinis ostendere ij. F
Clementia dei p̄pendit̄ ex his. vi A. xvi B xvij O ⁊. xvij L
Clementia est mīa a spiritu sancto donata xxiij E.
Clementiā dei nobis impetrat maria xxxi J.
Clericus nō viuens ꝑm habitum ⁊ tonsuraz an dicatur ypocrita ij C
Clerici debent armis spualibus bellare xl. B.
Clericus sic viuere debet v C
Clodrus rex significat cristum liberatorē. vi. B
Cogitatio tripliciter immittitur boi xlvij S
Cogitatio prava an sp̄ sit mortalis xlvij S.
Cogitatōnem aie an diabolus possit im/primere vii O.
Cogitatões pravas diabolꝰ immittit xlvij O
Cogitatões cordis an diabolꝰ ꝓgnoscat. vij n
Cohabitat deus in anima tripliciter ix A
Cohabitauit matri nobilius q3 alys ix B.

Tobabitanti aīe dēus dat tria ' xlvi ¶.
Tolonus tenetur recōpensare sterilitatem tē/
pore vbertatis xvi ℙ
Tolonos nemo molestare debet tēpe agricul
ture xvij ℚ
Tolumbas alterius includens reus est furti.
xxx.y
Tomedens ꝑm appetitū corpis an sp peccet
mortaliter xviij ℐ.
Toncipiendo xp̄m mente an mater cristi pl⁹
meruerit an concipiendo corpore ix G.
Tonceptionem impediens dicit homicida.
xxiij G.
Toncipere est mulierib⁹ magnū ꝓmium. xv.
A.
Tōcubina polluit aīma ⁊ corpe. xxviij. D.
Toncupiscentia quere delectatio
Tonductor debet seruare leges conductōnis
xvi A
Tonfessio vocalis valet ad hec xvij F. xvi A
Tonfessio diuisa non valet ad hec i.3
Tonfessio cordis an sola sufficiat ad salutem
xvij E
Tonfessio tria habet necessaria xxviij L.
Tonfessus duplici lege prohibet peccare
iij ℙ
Tonfiteri debent ꝑpria peccata xvij E.
Et circumstantie iij ℙ
Tonfiteri non oportet prius dimissa peccata
⁊ iterata iij ℚ.
Tonfidentiam debemus habere ad xp̄m ꝑpt
hec xlviij. I.
Tonfidentes exaudit deus ⁊ curat vij. Z.
Tognitio vera tria requirit xlvij D
Tognitionem triplicem pdidit homo ex pec/
cato xxviij E.
Tognitionem obscuram habemus de diuis
ꝑpter tria xxvi G.
Tognoscere non possunt mortui a se quid vi
uentes in mundo faciant xij. k.
Tongregare debemus ⁊ntes in estate huius
tpis cum formica viij A.
Tongregant animalia necessitate nature. hō
ex auaricia xxviij L.
Toniugatorum vita talis debet esse xxij y
Toniuratio dēmonum est ꝑpter tria ꝓhibi/
ta xvij. X.
¶ Tōmendari pōt quilibet sanctus in suplatio
ratōe spūalis ꝓgatiui ix A.
¶ Tomedere quis non debet nisi adsit appeti/
tus xvij T.
Tomedens ꝑm appetitum carnis. an sp pec/
cet mortaliter xiij. ℐ.
Tomedere non debet xp̄ianus cū iudeis xl.
L.
Tōmunia an omnia sint habenda lege natu/
re xiij V xxvj L.
Tōmunicandum' an ꝓcius sit in cena domi
pascere vel sancto pasce xxxix L.
Tōmunicans tria debet habere. xviij ℚ xlij
F.
Tōmunicans in peccato mortali associat cri/
stum latronibus xlij ℙ.
Tōmunicans scienter in peccatis. an veracit
corpus xp̄i accipiat xlij S.
Tōmunicans ꝓcepto ecclesie consci⁹ de pec
cato an peccet xviij ℙ.
Tōmunicare q̄tidie an liceat ꝓfectis xviii S
Tōmunicandi frequētatō mutata ē xviii S.
Tōmunicans ꝓtritus integraliter sz pcialiter
ꝓfessus peccat mortaliter xlii ℚ.
Tōmunicatus tanqz spūalis debet ambulare
xlvi G.
Tōpatiendum tria mouent xxii k
Tompati debet vnus alteri xiii. ℚ.
Filij parentibus senibus xxxi D E
Tomputare debet quilibet omī die qualiter
vixerit xlvi T.
Tonscientia debet examinari viii L.
Tonscientia est tripliciter defectuosa v.k
Hic describitur v. L.
Tontra conscientiam faciens an sp sit pecce/
tum mortale vi. S.
Tonscia murmurās expellit diabolū xviij L
Tonscia ligans ad mortale vel non xviii D
Tōscie ꝓtariū faciēs peccat mortaliter xviii. d
Tonscie remorsus in damnatis grauior pēa
est qz illa q̄ in eis causat ex igne xv B L
Tōsilia secrete sunt habenda xliii ℚ
Tōsilium debet habere tria xxxvii B
Tonsiliarius est dupler. xxxvii. G.
Tōsiliū non est q̄rendū ab inimicis xxxvii G
Tōsolatio interna transcendit passiōes hu⁹
mundi xxx. A.
Tonsortia malox fugienda sunt vi ℙ.
Tōsortia inhōesta debēt clerici fugere xviij
Tonstantia xiii A
Tōstantes debent esse ꝓsules xxxvii F.
Tōsules debēt esse ad modū capitis xliii A.
Tonsules hec habeant xxxvii. L.

Contemplatiui ꝓpantur seraphin xxv. I
Contẽplatiui instar aquile volant xxvi D.
Contemplatiua vita ẽ maioris meriti. xxi X
Contemplatiua ⁊ actiua vita an possint simul esse xxi Cl.
Contritio cordis an sola sufficiat ad salutem xvij E. Quanta oporteat esse xxviij k
Contritõ est vnguentum anime xl. L.
Contumeliam an quilibet teneatur pacienter sustinere xxxij D
Conuenticula phibent xviij k. Sũt in tenebris. xxvi. X. Sunt cauende. xxvij. D. In eis non debet predicari xxvi T.
Conuersatõ prauoꝝ est fugienda. vi. A. xlvi S
Conuersatõ equalis contemptum parit xviij Z
Conuersatõnem peccatoris deus expectat. xvi L.
Conuicia non debent reluctari xxxij B.
Conuiuium xpi ⁊ sponse xl D
Conuiuia inhoneста laicorum sacerdotes debent vitare xviij Z
Cor petit deus sibi dari xlvij B.
Cor debet mundari iij A. Purgatum recipit gratiam. xvij L. Et humile. xij J.
Cor quietum est melius in mundo xvi Cl.
Cor quietum tria perturbant xviij. J.
Cor debet abstrahi totaliter ab exterioribus. xxxvi A
Cordis secreta an dyabolus noscat. vij A.
Cor induratum non mouetur ad contritõem xxxvi. Z
Chorea in dñica vel in festo est mortale.
Choreisantes deludunt xpm viij Cl.
Correctõ fraterna est duplex xix A.
Correctio debet esse pia xxviij L
Correctõ debet illum modum bre xix O.
Corrector debet esse immunis xxxi A.
Corrigere ex caritate potest quilibet. xix S.
Corpus cristi datur velatum propter hec xliij J
Corpus xpi videns in peccato an peccet. xliij Cl.
Corpus xpi dicitur panis viuus xxv. B.
Corpus xpi conuenienter manducatur. xliij. X
Corpus cristi irreuerenter tractantes puniũtur xlvi B.
Corporis xpi dignam sumptionem tria faciunt xviij O xliij F
Corpus xpi an veraciter sumitur a peccatore xliij. S.
Corpus xpi in vginali vtero sic fuit. xliij L.
Corpus xpi materiale significatur ꝑ tẽplum xxvi O
Corpus xpi est assatũ in ara crucis xliij E
Corpus xpi misticum sumus nos xviij A
Corpus politicũ habet caput manus ⁊ pedes xliij A.
Corpus ꝓtrariatur spiritui. xxvij B Trahit animã ꝑ delectatõnem ad infernum v G.
Non consumitur igne infernali r. Q.
Corpus est moles obliuiosa. vi Cl
Debet castigari ⁊ vilipendi xxij. A.
Debet destrui xxvij S
Corporalis infirmitas accidit homini triplici de causis xix X
Corporalis immundicia an impediat hoiez a cõmunione xliij. B.
Coronam auream habet rex xxxviij L.
Crapula. quere gula ebrietas.
Credere deo. deum ⁊ in deum. quid est ij O
Credibile tria faciunt alicui dictum xliij B
Crimibus capitis non est gloriandũ xij J
Crux xpi debet semp esse exaltata in corde. xxxvij R.
Crux exaltata est signum caritatis xxxvij. k.
Crucis supplicium elegit xpc propter hec xxij r
Crucis lignum fuit demonibus mortiferum xliij A.
Crucis signum fugat dyabolum xliij D
Crucifigunt blasphemi cristum xliij. L.
Crucis adoratio xi R.
Culpa non dimittitur ꝑ omnibus tribulatõnibus mundi xxix. Z.
Culpa an sit plene remissa per passionem xpi xxix. Cl
Culpa debet odiri i ininimico ij Q.
Culpã frequenter iteratã an deus dimittat. vij C
Culpa manet recedente actu peccati viij Q.
Culpa sine emenda non remittitur. viij S.
Culpa an remittatur sine infusione gratie xxvi F.
Culpa an prius remittatur q̃ gratia infundatur xxvi B
Culpa mortalis iuste eternali punit. x. Q.

Culpa originālis semper habuit remedium xxvij B. ⁊ xxviij. C.
Cupiditas quere auaricia
Curiosis alta nō sunt ꝑdicāda. xxvi. Z
Custodia sensuum est bona. i. T. xliij. X
Custodia angelor ē necessaria. iij. ☙
Custodia angelorum in obstinatis an vnq̄ deseratur xv. F.
Custos boīs est fidelis ꝓpter hec iiij X
An habeat aliquod gaudium ex salute eius vel detrimentū de damnatione. x v. ☙. L.

Dalida ligat sam

psonem xxviij. G
Damnandi an plures sint q̄ saluādi. vi. E.
Damnat deus misericorditer peccatores. xxxiij ☙.
Dānatus an vnq̄ possit exire infernū. v ☙
Damnatorum corpora non consummuntur igne inferni v. Q
Damnatorum grauior pena ē remorsus cōscientie xv ☙ C
Damnatorum pena an mitigetur .v. S.
Damnator pena ē grauior demonū. v. R
Damna corporis ⁊ anime restitui oportet ⁊ quomodo xl. Z. ⁊ xli. A
Dans debet attendere conditionem recipientis. vi. E
Dare vel recipere aliquid an liceat pro sacramentis iiij. ☙
Dans alteri debet tria habere iij. F
¶ Decime dari debent fideliter. xxxiij. B. et xxxvij. ☙
Dedicatio ecclesie est ad tria ix. Q
Defectum latentē an venditor debeat ostēdere vi. ☙
Defectum humane nature christus assumpsit propter hec xv. S
Defunctis an prosint suffragia viuentium. ij. F. ☙
Deitas in vestimēto humanitatis velatur iij. Z
Deitas ē hamus quo captus est leuiathan. xlviij. A
Deitas non separabatur ab anima christi in morte xvi. ☙
Deitas dereliquit humanitatem quo ad ꝓtectionem in cruce xxxviij. ☙
Delectatio carnis vēdit diabolo aīaz. xvi E
Delectatio causat desperationem xi. E.
Demones nō cruciantur igne infernali vsq̄ ad iudicium. v. R. minus cruciant q̄ aīe dānate propter hec. v. R. ☙ Possunt habitare in corporibus hominuz. vij. ☙. Z An possint imprimere cogitationes. vij. ☙
Demones an sciant cordis secreta vij. A
Demonum adiuratio an sit licita xvij. T
Demones quomodo expellantur triplex est opinio xviij. F
Desperatio causatur a delectatione. desperationis exemplum xi. E
Detractio est expellenda xx. C
Detractio quid ē xxxiij. ☙
Detractio habet tres modos xxxiij S
Detractor comparatur porco et gliri. ibidē xx. E
Scorpioni ⁊ serpenti xxxiij. R S
Detractor ē peior fure vel raptore xx. D
Diffamat seipsum xxxiij. Q
Detractor vel audiens libēter detractores quis horum peior ⁊ maioris culpe. xxxiij. R
Detrahendi non est sacerdotibus xx. L
Deuotus semper proficere debet. xviij. R
Deuotio sic conficitur. xl. ☙. Fit specialiter recordatione passionis christi. xli. X. potest sic acquiri xxv. R
Deuotio attendenda ē in ope misericordie. iij. G. habenda est in susceptione sacramēti xvi ij Q
Deus est misericors promptus ⁊ potens x ☙ vi A
Deus vnus ē qui nō pōt describi. viij. A.
Deus an oībus potentib⁹ misereat. xxxiij. ☙.
Deus est tripliciter cum anima sancta. ix A
Deus vbi habitabat ante creationem. ix. C
Deus non habitat in diabolo ix. C
Deus penitentem osculatur xvij. Q
Deus permittit mala fieri ꝓpter hec. xxxi. Q
Deus malū cōuertit in bonuz. x. E. Concurrit ad effectum malum sine culpa. xxxi. ☙
Deus a tribus generibus arguitur q̄ non omni benefaciat xxxi. Q
Deus vocat errantem xli. L
Deus inuocantem in ecclesia exaudit. viij. ☙
Faciliter remittit culpam. viij. S Reuelat sanctis petitiones hominum xiij. I
Deus affectum ponderat nō op⁹. x xxvij. ☙

Deus an plus penitentem diligat q̄ semp benefacientem xvij.R
Diabo.? ūittit malas cogitatões.xlvij.O
Diabolus expellit bonū ꝓpositū.xlvij.P.
Dominē excecat in oratiõe,xlvij.R Dicat plu ries quinq; digitis.xlviij.C. Compara/ tur leoni ex mala societate. xlviij.H.
Diabol? põt tẽptare hoiez,ꝓp bec.iij.D
Diabolus põt hoiez possidere.vij.I An possit imprimere malas cogitationes.vij I
Diabolus inhabitat in accidioso. xvij.H
Diabolus est relegatus ⁊ fugatus, merito li gni crucis xlij.E.
Diabol? tẽptat tria genera hominū.iij.R
Dominē facit cecū mutū ⁊ surdū. xvij.Z
Diabolus duxit vxorem iniq̄tatem.xvi.Y
Eius dilecta filia est luxuria. xvi.Y
Die dñica quilibet dz audire missā xvij P
Dies vltima certitudinaliter nescit. iij.Y.
Dies resurrectionis est gaudiosa xlv.Q.
Die septīa requieuit de? ab oī ope.xliij I
Diffamatur quis tripliciter xli. B
Diffamatio qualiter restitui debeat.xli. B
Diffidere de mīa dei nemo debet. xi.F
Dignitas mūdialis est fugienda. xxix. P
Dilectio dei oīa ꝓtẽpnit ꝓp deū .xxiij.Z
Dilectio debet nos ligare ad deū .xlviij G
Dilectio carnal falsa ē ⁊ infidelis .xxvi. B
Diligi in oībus ⁊ sup oīa dz de? .ix. P.L
Diligens deū in nullo q̄etat nisi do .xx D
Diligentibus deus se infundit ⁊ transfor/ mat. xxv.C
Dilexit nos deus multipliciter xli .I
Diligere debemus nos ꝓpter tria ij. L.
Diligere debemus benefactores. xxi. B. et ꝓpter bec xli.I
Dispensatores infideles plures sūt .xl. V
Disputatio d fid ī publico fieri ñ dz xlij G
Diuinator peccat tripliciter xvij.X
Diuinatores nullus inuocare debet. vij. L
Diuitie ñ felicitāt.i.L.I ñ saciāt.xiij.B
Diuites colunt ventrem pro deo xiij.A
Steriles moriuntur xij.L
Diuturnitas grauat peccatum.iij.P.vi.Z
Doctor verbo ⁊ ope docere debet.xxvi Q
Doctor dignum habet statum xxvi.R
Doctrina veritatis libent dz audiri.xxv.F
Doctrina debet opere impleri xxxvi I
Doctrina debet masticari in corde. xxv.F.
Dolor d peccatis q̄t? debeat esse.xx viij.R
Dolor an possit esse nimius xl.H
Dolor christi fuit acerbissimus. xxxviij.I
Dolor verus an fuerit in christo. xxxviij.H
Dolosa emptio vel venditio obligat ad re/ stitutionem vi.I
Dol? ꝯmittit ꝯmixtiõe spē ⁊ vini vi.R
Dñica dicit dies resurrectionis ꝓpter resur rectionem que pri? dies solis dicebat xlv R
Dominica debet venerari in bis viij.T
Dñica colitur pro sabbato.viij.H.Et licet in ea opari ꝓpter necessitatem viij.I
Domus dei sanctificat propter tria ix.Q
Dona septem spiritussancti sunt contra se prem iacturas xliij.X
Donū qd dā a spū sc̄o ⁊ cū spū sc̄o. xlv.E
Dõa brīmdinis ⁊ virtutis an sint idē.xlv.D
Dõa debēt ee iuxta ꝓditõz donātis.xij.C.
Donare est magne nobilitatis ⁊ libertatis. xliij.S
Donare debemus christo tria dona xl.R
Dubia ⁊ occulta debemus ad melius inter pretari xxvij T

Ebrietas ē ca

uenda propter bec xxij H
Ebrietas an sit semper mortale peccatum xxij L
Ebriosorum pena xxij I
Ecclesia est munita āgelica custodia xv E
Ecclesia dicitur vinea domini xv P
Ecclesia producit labruscas xv Q
Ecclesie thesaurus vnde ꝓueniat ix X
Ecclesia sustinet iudeos propter bec x Y
Ecclesia materialis est p̄dicationi apta ij L Orationi viij H ix P
Ecclesia dz deuote frequentari viij V
Ecclesia dedicat ad tria ix Q
Edes virtutis ⁊ honoris xxix H
Egressus filij dei est triplex vij O
Electio hōis ad beatitudinē ñ hz cām x D
Electio vroꝝ est triplex aut ꝓpter pulchritu dinem habūdātiā vel honestatem xxij Y
Electorū tribulatio est consolatio xxx Z
Elemosyna est triplex ij E dz tria hre iij F
Tria genera hominū eā petunt xiiij V
Elemosyna parat mensam in celis iij G
Elemosynaꝝ largitor an debeat habere dis cretionem personaꝝ iij H xiij R
Elephas animatur sanguine xij O
Emenda peccati est triplex viij S

Emendare debemus vitā in iuuentute nō expectare senectutem. i.R
Emptuo est dolosa triplicit er vi.H.
Emere volunt boīes vile et carius vēdere. Et an hoc liceat. xl.y.
Emptū qui pciosius iuenit cū vendito: esti mauit tenetur emptor restituere. v.J.
Emunitatem ecclesie hi habent .xxvij. Z.
Equalitas dz esse in iudice. xi.Z.
Errantem vocat deus xli.L.
Errabāt homines in tribus xli.G.
Error paganoꝝ de ydolis. xi.O
Eras marie tpe vite xxviij.Z.
Eukaristia instituitur ꝓpter hec. xliij.T.
Eucaristia signatur per manna xli.H.
Eucaristia dicitur panis viuus. xxv.H.
Eucaristia instituitur in fine ideo. xliij.C.
Eucaristiā accedens habeat tria xviij.O
Eucaristiā obediendo ecclesie sumens con/ scius de mortali an peccet xviij.P
Eucaristiā an ꝓfect? ꝙtidie dz sūer.xviij.S
Eucaristie sumptio,an sit vtilior ī cena para sceue vel sancto pasce. xxix.C
Eucaristia quere communicatio corpus xpi sacramentum.
Exaltatus est xps in cruce ꝓpter tria,xi.O.
Exaltari oportet filiū hoīs ꝓpter tria.xi.H.
Exaltata est maria sup angelos. xxix.H.
Examinare debemus ꝓscientiā. v.k.viij.L
Examinabit deus de tribus xi.y.J
Excessus cibi aut potus penes hoc attendi/ tur. xiij.O
Excōicatio nō dz fieri sine āmonitiōe.xv. y
Excommunicatio maior et minor .xxxv.S
Excōicatio an sit iusta,p re tpali. xix.O.
Excōicatio an liceat aliq̄ casu participare in mensa xxxv.R
Excōicati sunt statuentes aliqua contra li/ bertatem ecclesiasticam
Excusatur quis p hec ab inobediētia .xi X.
Excusat qñq̄ timor hūanꝰ a pcco.xxxj.O
Executio testamēti idilate facieda ē,xxv.R
Executores negligentes sunt animaꝝ neca tores 7 excōicandi.xxv.S.Et an teneant in anno executionē complere ibidem
Exequiaꝝ pōpa nō,pdest animabꝰ.iij .J.
Exemplū scandaloꝝ graue est. xxi.H.J
Exēplū maloꝝ trahit plos ad seqlā,xxxv.O
Exemplū amoris inordinati. xxxij.O
Exemplū benefaciendi in iuuētute,vij.F.
Exemplū beatitudinis,xiij. J. Baptizāti infidelis ꝓpter maliciā xpianoꝝ xxi.A
Exemplū compassionis bruto:. xiij.P.
Castoris 7pollucis 7 amoris 7cōpassionis christi xvi.D.
Exemplum compassiui militis xxiiij.T.
Exemplū delectatiōis carnis,quō aīam du cit ad infernū.v.G.xxix.L J. Dolositas negociatoꝝ. vi.k.
Exēplū demonis brūtudinē pretētis,xiij. J
Exēplū elemosine accelerantis. iij.D
Desperationis xi.F
Exēplū filij ꝓtractij pūis.xvij.L.Filij ingra ti.xxi.F.Fabri boni et paupis et cōpacies laboratoris xxxi.S
Exēplū grāꝝ actōis.vi.X. Glorie hūt vili/ pensionis remoti regis.xij.E. Fidelitatis duoꝝ.xl.R.Humilitatis.ij.J.xij.k.Hereticoꝝ conuenticuloꝝ.xxvij.D. Hospitis et prosperantis. xxxi.R
Exemplū improperantis.et ingratitudinis vi.y.xij.R. Impietatis ,xiiij.C. Judicij temerarij,xviij.Z.
Exemplū impacientis monialis,xxxij.B. Virigantis iram.xix.L. Inuidis.xix.Z. Liberationis nostre vi.B
Exemplū lingue custodie.xi.k.Virtutū mi se ex elemosinis pate.iij. G.Timoris moꝝ tis. x.U.
Exemplū ornatus mulieꝝ Marie defensio nis a dyabolo.xxiij.E. Marie Francisci et dominici xxiij.H
Exemplū marie quō submersū a dyabolo li berauit.xxiij.P. Humilitatis. xxxviij.y
Exemplū obedientie.xx.P.xxv.C. Pacie tie.xij.L.xxj.G.
Exemplū pacientie. xiiij.T.ij.J.xlviij.X. Penitentie.iij.M.viij.O. Predonis,pcus si.xxi.U. Prouisionis ꝓprie.iij.G.
Exemplū duoꝝ militū ąꝝ vn? certādo pmi um habuit, Alter nihil.xxix.O. Obseruā tie religionis. x.U.
Exemplū seruiēdi deo.x.U. Vanitatis scie tie mundialis.xij.F. Seueritatis.xiij.C. Temptatiōis.iij.L. Trinitatis sancte.viij E.Trinitatis inuocationis.viij.G.Timo ris pene purgatorij. xiij.Z
Exemplū auditionis verbi dei aliq̄d rema/ nentis xxv.F.Humilitatis et victorie dya

bolis: xxxvij.y.
Exemplum compassionis ludouici christuz videntis. xxv. E.
Exemplum spiritus ꝛ carnis quomodo aduersantur.xxvij.D.falsi testes.xxxiij.F.
Pipini pueri officiose mentientis.xxxiij R
compassionis christi xxv.G
Exemplum phebi ne boni vilipendant malos xxxvij.P.
Exemplum puelle diabolum incusantis. xxxvij.A
Exemplum amoris ꝛ cõcupiscentie submergentis xxix.C
Exemplum blasphemie.xxxvD militis volentis militare deo.xxv.A. Venerantis festa ꝛ habundantis.xxvi.B.Philosophi corrigentis incorrigibilem.xxviij L. mali consiliarij.xxxvij.G.Probi viri.xxix.L.Serpentis reconciliati rustico xxxvij D
Exemplum deuote recordationis passionis christi xli X
Exemplum apparitiõis corporis xpi in altari xliij R
Exemplum plagatorum ꝛ per indignam corporis christi sumptionem xlvi D
Exemplum confortantis militis xlvij R
Exemplũ de certificatione aduersitatis quotidiane xlvij T
Exemplum guidonis boni seruitoris xlviii A
¶ Exercitiũ debet esse fm cuiuslibet ꝓditionez xix Q
Exercitium virtutum est bonum i S
¶ Exheredari possunt filii bis quatuordecim causis xvi P
Exonerari debemus bis xiiii P
Expellunt hominem tria de domo xviii A
Expellere debemus de domibus meretrices xvi L
Expulsio demonum triplicem habuit opinionem xviii F

Faber pauper

fecit elemosynam xxxi S
Fabula alaude ꝛ formice de laboze ꝛ ocio viii A
Fabula palacii veteris de instabilitate ꝛ mutatione seculi x R
Fabula serpentis de ingratitudine ꝛ infidelitate xiii R
Fabula castoris ꝛ polucis ꝛ amoze xpi xvi D
Fabula laomedontis ꝓmittente ꝛ vouente ꝛ non soluente xl S
Fabula ꝓbleumatis danid de cura paterna xvi T
Fabula priami amoris ꝛ ꝓpassione christi xxxii Q
Fabula de inuidis xix Z rebelliõis int spm ꝛ carnẽ xxvii D mali rectoris xxxiii Z
Fabula cassandre de incredulitate xxv R
Fabula cozui mutata de loquacitate ꝛ adulatione xxxiii Q
Fabula licbaonis in lupũ ꝓuersi de pietate xpi ꝛ ingratitudie ꝛ dolositate xxv Q
Fabula elysie be infidelitate maritoꝝ ꝛ conuersionis anime in deum xxv X
Fabula phebi ꝛ elisie ꝛ facti amoris xxv X xxvi B
Fabula veneris dspiciẽtis viꝝ de adulteris ꝛ glozios mulierib9 infidelib9. xxvi L
Fabula phebi despicientis cupiditatez ꝛ gloriantis in omnibus xxvii Q P
Fabula lachone maledicentis rusticos deis piis xxviii L
Fabula pastoris ꝛ lupi de cane ꝛ antiquis ꝛ litteratis non relinquendis xxix d
Fabula herculis proserpinam liberantis de xpo educente animam de domo inferni xxix X
Fabula lupi ꝛ agni simul bibentium de oppressoribus calumniatoribus viduaruz paupeꝝ xli Q
Fabula mide regis cum auribus asininis de relatoribus secretozum ꝛ fatua confidentia xliii D
Fabula yonis quam iupiter corrupit de dyabolo ꝛ anima ꝛ penitente ꝛ corruptoꝛib9 puellarum xlv X
Fabula herculis triumphantis atheoluz sic christus diabolum ꝛ anima xlvi B
Fabula athlantis velociter currentis de diabolo ꝛ anima xlvi L
Fabula leonis lupi facientis pilleum de societate potentum ꝛ pauperum xlviii D
Famã per detractionem ablatã restitui oportet xli B
Familiaritas nimia parit contemptum xviii Z
Falsozes sic debent puniri. OJ OJ

Fecunditas virginum est maior et laudabilior coniugatorum xv. A
Fecunditatem anime fides facit xl. E
Felicē fuisse infelicissimū genus est. xvi. z
Femine comscant radijs maritorum. xvij. J
Femina propter tria cōmendat. xxvi. B
Fercula preciosa possunt vesci absq; vicio gule xiij. D
Fercula tria offert caritas christo. xl. J
Festa sanctorum in his debent venerari. vij. T. et. xv. T
Festa celebrantes debent ab omni voluptate abstinere xv. G
Festa ydeorum tria solēnia vij. J
Festinare sabbatū non licet xpianis. vij. B
Fetorcurat caput languidum. xxvi. T. xlvij A
Fetor candele aborsum causat. xxiij. G. C
Fidelitas seruanda est ex infideli. xl. R
Fidelitas multorum xxvi. B. J
Fidelitas debet esse inter ciuem et ciuem xxix. k
Fides fundatur in sancta trinitate. vij. A
Fides est duplex B
Fides est fundamentum omnium virtutū. ij. L. xlviij. k
Fides introducit xpm ad cenandum. xl. D
Fides xpiana est certior alijs sectis. xlj. B
Fides sabbato in sancta virgine remansit. xlv. J
Fide nemo disputare debet in publico. xlij. G
Fides procurat inuocantis exauditionem. vij. z
Fidei lumīe possum? iesum videre. xxviij. J. k
Fides in intellectu ordine nature precedat caritatem. xl. D. E. F.
Figura auaricie. i. O. Humilitatis. ij. k Veritatis xxviij. R
Figura iudicis christi. v. J. Non seruantis promissum vij. B
Figura ascensionis vel misterij xpi. xvij. Q
Figura publicationis peccatorum. xi. L. Mundificationis xvi. O
Figura reductionis ad deum per flagellum xvi. E
Figura expulsionis dyaboli per orationem xviij. B
Figura furientis xix. L. Negligentis correctoris xxix. D.
Figura renunciatōnis temporaliū. xxiij y. z.
Figura sampsonis est spūs ratōnalis quem ligat caro inspirante dyabolo septem vinculis xxviij G
Figura mortis ⁊ peccatorum xxvi E
Penitentie nabucho. xlvi T.
Figura exemplaritatis vite xxxij X
Figura signatōnis crucis ⁊ recordatōis ōnis ce passionis xxxvij R
Figura vsurpanti bona pauperum xli Q.
Figura mundicie communicatōis xliij F
Figura zorobabelis ⁊ laudis virginis matris xpi xliiij Q
Figura diuitis raptoris ⁊ vsurpatoris et adulteri xlv G.
Figura persone deuote p mulierem amictaz sole xlij Q
Passionis xpi in ysaac xlij. O. J.
Filius dei tripliciter nascitur vij O
Solus incarnatus est xxvi O
Filius dei est misericors ꝓpter tria vij T
Nomīe filij inuocatus exaudit vij T.
Filiorum tria sunt genera xvi S.
Filius debet diligere parentes ꝓpter tria. et in tribus xxi. C. D. E
Filia dei dilecta est humilitas ij B
Filia dyaboli dilectissima est luxuria xvi y
Finis mundi nescitur iiij y.
Finis est ornatus operis xij R.
Fiscus tollit quod non xpus xxxiiij G.
Flagellum compellit peccatorez ad cōuersionem xvi E F.
Flagellat deus inuitus xij L.
Flagellat deus amicos xix z.
Flagellare quere castigare. punire.
Fons pietatis est xps xxxiij k.
Fons naturalis sic causatur xxxij k
Formam recipit materia dispositia i. D
Formatio corporis in vtero xxvi k.
Formica colligit estate prudenter vij. A
Fornicando ceteris paribus quis plus peccat vir aut mulier xxxvi A.
Forseus vidit tres ignes ꝓ tolosis vi k
Fortitudinis actus quis melior xij z.
Fortitudinis actus fit tripliciter sine virtute xl. A.

Fortitudinis actum faciunt religiosi armis spualibus xlB
Franciscus fuit humilis iij D
Franciscus deuotus contemplator passionis xpi xv T.
Frangi debet panis elemosinarum, iij. J. xxv. E.
Frater debet fratrem amare, Juuare. xiij O
Corrigere xix OJ.
Fragilis fugere debet temptationes. xxij S.
¶ Fructum boni operis conatur dyabolus perdere xlviij. P.
Fugere quandocz licet de bello xxij S.
Fugere debemus vanam gloriam. xxxix P.
Fugere debemus prauos vi H.
Jracundos xix k.
Fugere potest quandocz perfectus persecutores xxxiij Q.
Furor est fugiendus xix D E F G k
Furiosus impunitatem habet xxi Q.
Furari non licet xx A.
Furtum est minus malum & minus punitur cz rapina xx B

Gaudere debemus cum sanctis xxv T

Gaudere oportet in resurrectione xlv R.
Gaudium angelorum dicitur augeri. xv J.
Gaudium virtutum est continuum & secuz xxxix H.
Gaudium summum maria habuit in passione filij eius xlv A
¶ Gentiles illuminati cõmendant mariam. ix F.
¶ Gladio sancti mortui sunt propter hec xiij G
Gloria beatitudinis est maior passionibus mundi xxx. B.
Gloria dei in omnibus est querenda. vij G
Gloria vana huius mundi vilescit xij H
Gloriantur quidam de criminibus xij. H.
Gloria vana refutanda est! xxxix P.
Gloriam humanam appetens. an sit de statu damnandorum xxxix Q
Gloriari nullus debet de hijs xij D E H.
Gloriari nullus debet de ꝝ bonis? xxxvij Q
Gloriantur ribaldi de malicijs xxx R.
Glorificat aiã prius corpe, ꝓpter hec xxij E
Glorioſi piculose moriuntur xiij T
¶ Gratia omnibus offertur equaliter iij L.
Gra quare nõ equal̃ datur in omnib? x H
Gratia non datur nisi deposito. i. D xxij O
Gra carente resurgere nõ põt a peccato x L
Gratiam debemus petere xiij H
Gratia maior datur penitẽti cz prius habuit xvi. Q.
Gra ꝓueniẽte de? respicit peccatorẽ xvij OJ
Gratia carens est ex culpa, ꝓpria xvij H.
Gratia anima illuminatur ad cognoscendum xxvi G.
Gratia an prius diffundatur dispositõe. vel econuerso xxvi H
Gratia an requiratur in iustificatõne impij. xxvi F
Gratia ꝓpatur ꝑsentialitate solis xxx L.
Gratia in conuersione coopabatur angelis. xxix F.
Gratias agere debemus. vi TX. xvi. B.
In iuuentute xxv. P.
¶ Gula dis modis committitur. xxiij H. i. J
Gula multa mala facit .i. E. xiij k
Gulosi cito moriuntur xiij A
Gulosorum sunt diuersa fercula xiij L.

Habitatõ trinitatis est anima viij Z.

Habitat de? in anima triplicit xi A.
Habitatõ dei ante creatõnem ix C.
Habitacula dei sunt tria. ix C
Habitant demones in hominib? vij OJ.
Habitare nõ debet xpian? cũ iudeo xxij G
Habitatõ bonoz & maloz piculosa est vi H. xlvi. S.
Halma dicitur virgo xxxi k
Hamo deitatis de? cepit leuiathã. xlviij. B.
Haurire debemus aquam gratie xxxij L.
Hereditare qui filij possunt xvi S.
Heresis causat̃ ex triplici vicio xxvi. X.
Hereticoz ꝓuenticula sunt mala. xviij. k.
Hermofroditus pdidit virginitatem de incauta custodia sensuum xxix OJ.
Hester significat mariam xxxi J
Hildebertus timuit penam inferni. xiij z.
Hirci sanguis mollit adamantem xxiij B
Homicida est dans mulieri potum ne concipiat xxiij. B.
Hõicida ẽ ãbulare cũ telo cã necãdi xxvij z
Homicida tria mala incurrit, xxvij. F G.

Homicidiū ꝓhibetur penā capitis xxxviij F
Homicidium veneni grauius est ꝙ gladij. vi R
Homicidium contingit tripliciter xxxviij L
Hominem an deus plus diligat ꝙ angelu xlij F.
Homo exterior debet occidi xxxvij S
Homo peccando perdidit diffinitō ꝓpriam xxx J xxxiij G.
Homo per peccatum mutatur in bestiam xxxiij O.
Homo debet vilitatem propriam ꝓgnoscere xxij A
Homo temptatur propter hec .iiij D
Homo probatur aduersitate iiij D E
Homo custoditur ab angelo iiij P
Et quare non a deo immediate iiij Q
Non debet adorari xi S.
Homo debet diligenter custodire animam a peccato xvi J
Homo est peccabilis factus ꝓpter hec .x. E.
Honesta vita est xxxix L.
Honor parentum est duplex xxiiij J
Honor sequitur laborem. xlvij. T.
Honorādi sunt parentes. xxi. C D E F G
Sacerdotes ⁊ maiores xx E.
Et mulieres propter hec xxxvi G
Honores desiderantes an sint in statu damnationis xxxix. Q.
Hora mortis est incerta viij O
Hospes anime est xps ix A. xl. J
Hospicium cordis debet purgari iij A
Hostis debilis est ad temptandum iiij. G.
Hugo vidit cristum in altari xlij. k
Humilitas est filia dilecta dei Et tria facit. ij. P
Humilitas est in tribus xij L
Humanum genus infectum est in adam xxviij A B

Iacob decorticauit virgas vij Q xxiij X

Idolatria paganoꝝ est vana xi. G
Ieiunium valet ad hec .i. E. K.
Ieiunare an omnes teneantur .i. F
Ieiunium quinq; modis soluitur .i. J
Ieiunantibus quare non ꝓhibetur vinum sicut ⁊ alia i. k
Ieiunantibus quare taxatur prandium ⁊ nō potus .i. J.
Ignis purgatorij grauissimus est ij B
Ignis infernalis intollerabilis est v P.
Ignis infernalis non cōsumit corpus v Q
Ignis infernal an sit grauior vermе .xv G
Ignis infernalis an sit grauior pena dēmonum. v. K.
Ignorantia est mater erroris xli. F
Iesus dicitur saluator ꝓpter tria .vi. A
Iesus creuit sapientia xiij. L.
Iacrantia nabuchodonosor quomō punita est xvi G
Iesus inuocauit expellit dyabolum xviij A
Illicitum promissum non obligat. xi L. G.
Imaginum adoratō quomō fieri habet ⁊ q̄re xi. K.
Incantatrices inuocari non debent vij L
Nec indeos adhibendum xxiij G.
Incantatrices quandoq; permissiue curant xlviij k.
Incantatrices sunt deceptrices xlviij. L.
Incarnationis op⁹ est maximi amoris. v G
Incarnatōem tota trinitas fecit xxvi O.
Incarnatō quare specialiter attribuit̄ spūi sancto xxvi O
Incarnatus est dei filius sine corruptōe virginis v. z
Incarnari deus distulit ꝓpter hec. vi. C.
Incarnatus si fuisset xps si homo nō peccasset xxviij. y
Incarnatōem an lucifer cognouerit an casu iij A
Incendere an liceat bellantibus xxxij y
Incerta in melius debent interpretari .xxx vij T G
In incarnatōne deus omnia nobilitauit elementa xxviij. X.
Incertum habet homo statum viij K
Incipientez debet se putare perfectus xi D.
Incipientes voluptatē carnali impediunt. iij S
Incontinentia in senibus contemnit̄ .xxix k
Incredulitatem tria tollunt xlij K
Incredulitatem habent predicatores ꝓpter hec xlv k
Incredulitatem veritas vite tollit xxxvij C
Indulgentia datur ad hoc ⁊ vnde ꝓueniat xxxiij G
Indulgere debem⁹ inimico ꝓpter tria .ii. K.

Indurati peccatis vix ꝙuertunt̃ xxvi D
Infamis efficitur de iusto bello fugiens. xxxij. a
Infelicium hoim tria sunt genera xi. Q.
Infelicissimum est fuisse felicem xvi Z
Inferiora regunt̃ a superioribus xxxiij. E
Inferiores debent supioribus obedire .xx. H.
Infernus describitur v. H. Oj.
Infernum nullus exire potest xv Al
Infidelitas mundi in diffortunio experitur. xlvi R
Infidelitas committitur in tribus xl Q S
Infidelis non est arcendus ad fidem .xi Al.
Infidelis bapt̃satus est ꝓpter malicia xp̃ia / norum xxi H.
Infinita tria sunt in homine. xlvi .Q.
Infirmitas corporalis accidit a peccato. xxix X.
Infirmitates accidunt quinq; de causis xxvij 3
Infirmitati nostre subuenit deus xxij k
Infirmos q̃nq; carminatrices curant xlviij k.
Infirmi offendant suos defectus deo : xxij . H.
Infirmi cantatrices vocare . aut eoꝝ benefi / cijs vti non debent. vij. L. Nec iudeoꝝ medi cinam sumere xxiij . E.
Influxio celi est maior in vno loco q̃ ī alio. vij H
Ignorantia non excusat peccatorem v F
Ignorans ꝓprie non dicit homo xi H
Ingratitudo est valde turpis vi T
Est vicium pessimum x. X
Ingratus compatur serpenti xiij R
Ingratus bñficio indignus est x. x. xiij R.
Ingratorum tria sunt genera vi G
Inimici sunt diligendi ꝓpter hec ij P
Inimicis tenemur signa caritatis ostendere xxij J.
Iniuria tria causat ij. S.
Iniuria personalis tripliciter potest repelli. xxij. G.
Iniuriato non credas in consilio xxxvij H.
Immittit dyabolus malas cogitationes. xlvij O
Immittitur prava cogitatio tripliciter xlvij S.
Immolato ysaac figura passionis. xlvij Oj.
Immortalitatē dedit nobis xp̃us moriendo ꝓnobis xvi. D.
Immundicia corꝑalis an impediat ꝓmuni onem xliij. H.
Innocens p̃seruatus plura a deo accepit q̃ lapsus in peccatum xxvij O
Innocens an plus obligef deo q̃ penitens lapsus xxxvij. Oj.
Innocentes esse debemus sicut agnus xli P Q
Inobedientia mundanoꝝ magna est x Q
Imperatori om̃es debent obedire xxix. O
Inperatorem decet largitas xxiij Q R.
Imperatoꝝ dicitur luminare magnum v G
Imperialis potestas talis debet esse v D
Impij iustificatio quatuor habet xxvi. F.
Inquietant tria mentem deuotam .xviij J.
Inquilinus tenef habere diligentia ad rem ꝓductam xvi. H.
Inquilin⁹ potest expelli a domo bis de cau / sis vi. L.
Insignia sacerdotis omnia xtutes signifi / cant xx J
Insignia militaria nullus gerere debet nisi miles. xxxiij. D.
Inspirat deus aie ꝓcepta bonos x L
Intellectus humanus est cecus de diuis ꝓ / pter tria xxvi G
Intellectus clarificaf a deo xxvi G
Intellectum donat sp̃usanct⁹ xliij. 3.
Intentio iudicat omnes ij. x.
Intentio corrupta facit simoniam iij H.
Intentō tota debet dirigi in deum vij G
Intercedunt sancti ꝓ peccatorib⁹ xij H
Intercedit beata virgo pro peccatoribus xxxiij . H.
Inuidia est toxicum caritatis xix L
Inuido deus iniuriam faceret. si poneret eū in celum xix 3
Inuitat nos deus ad penitentiam xxij Q
Inuitatur xp̃s ad cenam tribus ancillis .xl. D.
Inuocare debemus deum vi. Al.
Inuocatio demonum est prohibita. xvij G
Inuocatio diuinatorum punitur vij L.
Inuocare debemus sanctos xij H. xv. y.
Inuocare infirmus non debet iudeos
Inuocantem deus q̃nq; statim non exaudit ꝓpter tria vij x

Jocunditas sanctoꝝ est magna xxvi A.
Jonas est figura veritatis xxviij R
Jra est damnabilis in tribus xix D
Jra tria destruit in iracundo xix H
Jra an sit peccatum mortale vel grauissimuz xix J
Jracundus aufert deo vindictam. xix. e.
Et fugiendus xix k.
Jre remedia ibidem
Jris significat xp̃m, xxxi. G. Est signum fe/deris ibidem F G
Jteratō peccati est periculosa vi. z xxviij O
Jubilare debemus de die resurrectōis xlv. Q.
Judas visus est in mari v S
Judei non sunt compellendi ad fidem xi A.
Judei sustinent propter hec ab eccla x. y.
Judei non sunt vocandi ad infirmos nec cū eis comedere vel balneari xxxiij. G
Judeoꝝ ꝙuli non sunt baptisandi innitis pennis xi. A.
Judei xp̃i voluntatē exequentes eū crucifi/gendo an peccauerunt xij. R.
Judex debet habere hec xi 5
Judex an excedat modū excōicando reuz p̃ pali. xix. Q. Uel p̃ temporali vitam tollen/do xix R
Judex an potius debet iusticiaz facere q̃ mi/sericordiam vel econuerso xxiij L.
Judex dans sententiam mortis an dicat̃ ho/micida xxxviij C.
Judicari nullus debet ad mortem p̃fessus in tormentis nisi post tormenta perseueret. xliij J.
Judicare ꝑm lr̃am z sciētiā est melioꝝ q̃ ꝑm estimatōem xxxix. F
Judicans alteꝝ immunitatem habere debet. xix H
Judicium quatuoꝝ modis queritur xi 3
Judex vltimus iudicabit in vmte iiij. y.
Judicabit hec xi H
Judiciū p̃cedunt signa iiij 3
Judicium ratōis sic habet xxi. S.
Judicant homines temerarie, ꝓpter ꝓpriam ifec/tionem xvi 3
Judicare, primum an aliquo modo liceat xix a.
Jurantes falsē causa decipiendi primū pec/cant mortaliter xxxiij E
Jurare faciens alium iniuste vincit homici/dam xxxiij H.
Juramentum debitum tria habet xxxiij. G.
Juramentum an plus obliget q̃ votū xl. T.
Jus naturale est i iij k.
Justificatio impij an sit miraculū xxx. P
Justificatio impij, est maioris potestatis q̃ creatio celi xlvi. C
Justificatio impij quatuor habet xxvi. F
Justicia debet esse temperata xij B.
Justicia est regina vtutum xxxij. S.
Justicia dei an excedat misericordiam vij. y
Justus corrumpit̃ societate maloꝝ vi. A
Justus transfert̃ tripliciter vi. A
Justus sp̃ benefaciēs an minus diligat̃ peni/tente xvij R.
Justus confunditur a scandaloso xxi L.
Justus debet sp̃ aut ascendere aut descende/re xxi U
Juuare debet vnus alterum xiij Q. ij R
Juuenes debent deo primo seruire vij F

Labor agricul

ture vtilis est. xxiij. Q.
Labor est sexuplex xliij k.
Fit spe premij i. P
Laborare debemus in hac vita. viij H.
Labore virtutū puenimus ad finem sc̃z deū xxij D
Laboratores hi nō tenent̃ ad ieiuniū. i. G.
Laboratores in corpe politico sunt pedes xliij Q
Laborintus xxxviij O
Labruscas facit vinea ecclē xv. U.
Lac matris est pueriens cibus pueri xvij U. x.
Lacte misericordie nos nutrit maria xvi X.
Lacticinia probibentur in quadragesima i. k
Lacrime hec faciunt xxviij J.
Laicus debet dare decimas xxxiij G
Laicus predicare nō debet xxvi Q.
Largitas decet imperatorem xxiij. R
Lator legis debet viuere ꝑm legem xij T.
Lauate nos debemus iij a xxxviij. L.
Laudare hominem an sit mortale vi. R.
Laudari potest quilibet sanctus in superlati/uo ix. A
Laus humana vilescit z est de tribus xij D

Legio que sit xliiij. F.
Legionem vulnerum cristus habuit xlv. C.
Lex cristianorum est amor sed fidei est p spiritum sanctum xxvij R
Lex vetus poterat aliqs saluare xxvij D
Lex noua an sit grauior veteri xxvij S
Lex cristianor differt a lege nature xxvij R.
Lex nature iij k.
Lex conductionis seruanda est xvi A.
Lex alia a alia data est p̃m tpa xxvij F
Lex ratõnis data est a deo ab initio xxvij F.
Libere debent sacramenta ministrari iiij O.
Liberauit nos x̃pus a seruitute per mortem. vi G
Libido restringitur per abstinentiam i. F.
Lignum crucis tria, peruasit xlij. B.
Limbum x̃ps intrauit a hec fecit xliij. S
Lingua custoditur duplici muro xi. k.
Lingua est pessimum a optimum xxv. L
Lingua detractoris est maledicta xx C
Literati in ciuitatibus sunt diligendi. xxix. F.
Literatis deficientibus deficit rectũ regimen xxix F
Locum ꝓpriũ vnumquodq; querit. xvij B.
Locutõ oris indicabitur xi k.
Locutõ debet esse humil xij O
Loquitur creature homini tribus vocibus. xxij O
Lucifer clare non vidit essentiam iij. S.
Lucifer expellitur ab imperfectoribus angelis xxix. F.
Ludouicus abdicauit mundum vij k.
Ludouicus pascit cristum xxv. G.
Ludouicus, ꝓpter meritum fidei noluit videre x̃pm in altari xliij. k.
Ludus alee quinq; modis est licitus viij y.
Ludens grauissime peccat in diebus dominicis a festiuis viij y
Ludus scacborum correctõe mor inuẽtus est xxxviij. P T
Lumen naturale homis est obscur xxvi G
Lux dicit christus propter hec xx S.
Luxuria est dilectissima filia diaboli xv. y.
Luxuria est radix puerse hereseos xxvij. C.
Luxuria dissipat substantiam corporis a aie nature a bone xvi y
Luxuria senum est contemnenda xix. R
Luxuria pollutus non debet communicare xliij. F.

Macula peccati in homine remissibilis est. et nõ in angelo viij R.
Magica ars prohibetur. xvij. x.
Magdalena excusatur a cristo ab omni peccato xxvi R.
Magdalena cõmunicauit ãtibus omibꝫ sanctis xxvi S
Magdalena sedebat secus pedes cristi. xxv F a xxvi P
Magdalena cõuertitur ad x̃pm. xxvi D E.
Magdalena constantissime p̃dicauit cristum xxvi. Q
Magdalena an peccauerit opere xxvi F
Maiores honorari debent xx E.
Mala nos compellunt ire ad deum xix T.
Mala permittuntur propter hec xxi O.
Mala condonata per penitentiam in iudicõ reuelabunt omibꝫ xi O
Malis obstinatis non est p̃dicandũ xvij T.
Malis potius est iusticia facienda cũ misericordia xviij L
Malis dat deus temporalia propter hec xxi q.
Malorum suffragia an valeant ij. D.
Mali sunt fugiendi vi. A.
Mali nocent bonis sicut lupus nocuit agno xli o
Malefactor occidi potest xix R.
Manna significat eucaristiam. xli. A.
Mansiones celi empirrei. xij. sunt xix G.
Manumissus tenetur dominum suum semp reuereri xxi B.
Mare habet tria pericula. iij. T. x.
Maria mente martir fuit xij. y.
Fugientes ad eam suscipit xvi. x
Maria est terra in quam se x̃ps inclinauit et trinitas inscripsit eam. xxiij. D.
Est potens sapiens a clemens. xxiij. E.
Defendit peccatores suis precibus xxiij B. J. k
Maria nobis impetrat clementiam. xxi. J.
Maria vestiuit cristum iij. Z.
Maria infinitam multitudinem angelorum habuit pro custodia iij. L
Maria filium genuit sine lesione ꝑginitatis xxi k

Maria est signum primum virginum orbis tempore grane iij L.
Maria est terra purissima ex qua fons viuꝰ emanauit xxxiij M
Et clarificata nobilitate xxxviij. S

Maria habuit deum sublimiori modo. Est medium in quo deus fecit circulum xliij. .Q.

Maria est tabernaculum filij dei ix D
Maria an plus meruerit cristum mente concipiendo q̄ ventre pariendo ix G

Maria in passione filij dei habuit summum gaudium xlv A
Et dolorem xlv F
Maria fuit pulcerrima xxxviij X

Maria habuit duas puellas custodiētes eiꝰ virginitatem xxxviij Y.
Est ad thronum eburneum exaltata. xxxv ij. Z.

Quare non statim ascendit ad celum cruz cristo xxxviij Z
Maria in secunda sanctificatōne fuit confirmata q̄ non potuit peccare xxxviij. A.
Maritus non debet proprem percutere. xviij C

Necabuti vroze xxiij. Z.
Matatbias noluit obedire in illicitis. xi. A.
Mater per se debet lactare puerum xiij Q
Martirium est duplex xij. X
Martirium corporale non est de necessitate salutis xij. X.
Martires quare tandē occisione gladij mortui sunt xiij. B.
Matrimonium tria bona habet xxiij. M.
Est seruandum propter tria xxiij. X
Matrimonium instituit deus in paradiso. xxiij. X
Matrimonium contrabi debet propter honestam causam xxij Y
Matrimonium contractum propter turpes causas an teneat xxij. Z

Mauricius imperator timuit penam eternaz et elegit corporalem xij Z.
Mediatores inter deum et peccatorem sunt sancti xij. B
Medicinam iudeorum non debet cristianus accipere xxiij G
Medicus potest curare confidentem. vij. Z.
Medicus primo expellit nociua xvij L
Medium omnis tenuit iesus xxxix. T. et. xlvij. F.
Memoria passionis xpi sanctificat. et est remedium salutis xv T. xlij. Z. xliij A.
Mendacium est triplex .xxxiij. D.

Mendacium loqui et veritatem tacere an sit equale peccatum xxxiij D
Mendacium pernicios habet tres species xxxiij. L
Mendacium iocosum et officiosum potest eē mortale peccatum quadrupliciter .xxxiij. M

Mendicantibus validis non est faciēda elemosina xiij. G
Mensura iniusta facit negocium iniustum et restitutione dignum vi. L
Mercantia redditur iniusta et dolosa ex tribus vi. B
Mercatores tria habent vicia vi L
Mercatores vendunt deum pro obolo. xliij B

Meretrices expellende sunt xvi. L.
Mentem tria inquietant. xviij. J.

Midas rex aures asininas habuit. xliij Q.
Miles cristi hec debet habere xij. S. T. .xxij. A.
Miles non debet in iusto bello a domino fugere xxxij. A.
Militis insignia nullus assumere debet xxxiij. D
Milites sic viuere debent xliij. P.
Milites obligantur pro principe militare xxxx. D.
Ministrant angeli hominibus iij T. G.

Minister bonus hec faciat xlviij. A
Ministri an in obedientia non faciendo illicitum culpentur periurio xxxij. Y
Minister legis iuste abscindit membrum insanum a corpore ciuili xxxviij E.

Ministri an in iusto bello debeant ad precepcum dominorum innocentes damnare. xxxij. Y.
Miraculum requirit tria xx. B

Missa inter omnia suffragia maioris virtu / tis est ij. C.
Missam debet quilibet laicus in dominica audire xxiij p
Misericordia dei omnibus equaliter offert. nulli denegatur x. D
Misericordiam ostendit deus in tribo. xxxv ij L.
Misericordiaz consequentur misericordes xxiij. R
Misericordiam ostendit deus q peccantem non statim punit sed expectat. xvi. C. xxxvij. L.
Miseretur dei filius propter tria vij. T.
Misericordia beatorum ad parentes dam / natos x S
Misericordes esse debemus ij F
Misericordia prepollere debet in rectoribo. xxiij. L
Mixta mercimonia cremari debēt vi B
Mozalia fine fide an iustificent xxvij G
Mozbosus spiritualis debet tria facere xxxi. k
Moz cristi recordata est fructuosa xij S
Moz potentum q diuitz est periculosa xiij T
Moz est triplex xxx D
Moz vitari non potest ideo non timenda xxx C
Moz meditata facit penitere viij O va let ad hec xviij C xx D E F G
Moz non est a natura sed a peccato xix
Mozitur homo ex triplici causa xxxviij B
Mozitur homo in meliori statu vi O
Mozitur homo spiritualis mundo xxxvij T
Mozitur homo male tripliciter xxx B
Mozitur homo violenter triplici ex fine xxxviij D
Mortis hora est incerta viij O
Mortem crucis cristus elegit propter hec xxij X.
Moziendi necessitas an fuerit in cristo xij P
Moziuntur iuuenes fortes propter hec xxxi. X
Mortuus non cognoscit per se quid viui fa/ciunt xiij R
Mortuis parentibus debemus subuenire iu re ij A
Mortuis possiunt viuentes subuenire ij F
Mortuaria debent cito exequi ij. E
Mortale peccatum punitur eternaliter x O
Mortali peccato. an aliquis hic satisfacere possit xvij B
Mortale an vnum grauius sit altero xxi T
Mortale excludit hominem a communiõe fidelium xvi L
Mortificare debemus corpora. xxxvij S
Mundus debet relinqui propter hec x F
Habet rebellionem in omnibus stanbus ibi dem O Habet infidelitatem Instabilitatẽ q anxietatem x F i k xxxvi B C
Mundi amatores debiles sunt in celestibus xiij A
Mundi vanitas ex tribus cognoscitur xlvi P
Mundari debet anima xvi L O
Munus debet esse ꝑm conditionem dantis q accipiẽtis xij C
Mulier amicta sole significat personam san ctam xlvii O
Mulier est honoranda propter hec xxxvi C
Mulieres alliciuntur quatuor modis ad for nicatõnem xxxii k
Mulier seni viro deludit instar lupi xxxvi L
Mulier fecunda laudatur sterilis reprobat. xv M
Mulierem tria clarificant xxxviij R
Mulierum ornatus an vnq̃ excusetur a pec cato mortali xiij F
Mutilantes virilia vel alia membra sunt ho micide xxi O

Nabuchodono sor penituit amare xlvi C
Natiuitas filij dei est triplex vij O
Natiuitas hominis est duplex xxx k
Naturalis lex est hec iij. k xx F L
Naufragium est vita presens xlviij F
Nauicula significat mariam vel penitentiam iij. k.

Necessitate urgente

Necessitate vrgente quis potest in domini/ca laborare. viij J
Necessaria salutis obmitti non debēt propter scandalum xxi. J
Negligentia correctionis punitur. xix P
Negociatio reddit illicita ꝓpter tria. vi. G
Negociatio est triplex xl. y.
Negociatores dolosi debent excōmunicari vi. G.
Negociatores debent pātefacere defectū rei vi. J
Nigromancia est prohibita xvij. x
Nobilitas est in virtutibus xj. D.
Notorij peccatores expellendi sunt. xxx R.
Etiam de domibus xvi. L
Notorium peccatum quid est xlij. D.
Nupte nec seruare debent xxiiij J
Nuncios tres mittit deus. xvi. A
Numero septenario deus multa fecit. xliij. y
Nutriri debent pueri a parentibus. xvi P
Nutrire matres ⁊ lactare debent pueros. xiij. Q
Nutrix talis debet esse. xiij. Q.

Obediētia sub

ditoꝝ ad prelatos. xx. A. xi. T.
Obedientia habet maximū meritum xx. Q
Obedire an debeat homo homini. xx. Q
Obedientia ꝓsistit in triplici ꝓsensu. xx Q.
Obedire an debeat hō omni homī xxij A
Obedire quis in his excusatur xi. x
Obedire non tenentur serui in illicitis ne ꝓiurium committant xxxij. y
Obedire debent filij parentibus. xxi. G
Obedire an filius teneat parentibꝰ exēndo religionē, ꝓpter eoꝝ subuentionem. xxi. G.
Oblatio propie voluntatis est deo accepta xx. T
Oblatio semꝑ facienda ē in missa. xxij. P
Obscura nō credunt nisi probent. xlvij. x
Oblīuio bñficioꝝ ingratitudinē facit. vi. C
Obstinatum custodit angelus xv. G.
Obstinatus falsē se excusat v. F.
Occidere nullus debet seipsum xxxvij. C
Occisio violenta ex vindicta seuissimum est peccatum xxxviij. F
Occidere potest iudex malefactorem pro re tempozali xix R
Ocium multa mala facit in ciuitatibus xxxix. D
Ocium est arma diaboli iij. C
Octauianus contra ocium dedit pueros suos lanificio xxxi J
Odium ledit habentem y C
Occultat ihesus sub spēbus sacrāmti. xliij J
Odire debemus malum culpe īimici. ij. Q
Offensa dei infinita per nullam satisfactionem remittitur xvij. D
Offerre debet peccator ꝓ pctō hec. xvi. J.
Offerre debet hec deo xxv Z
Offerre debet laicus ī omni missa. xxiij. P
Officiales comparantur vulpi xxxij. D
Officium militum est hoc xliij. P
Officium consulum ⁊ rectorum xxxvij C. xliij A

Opposita ex oppositis curantur iiij J
Opera sunt in triplici differentia ij. x
Opera debēt tria habere ij y
Opera viua aut mortua que sunt i C.
Opera debent dirigi in deum vij G
Opera bona querit diabolus extinguere xlvij. R
Opera viua ⁊ mortificata per peccata reuiuiscunt per penitentiam xvi R
Opera ī mortali peccato facta ad hec valēt xvi R
Opera necessaria saluti non sunt propter scādalum obmittenda xxi J
Opera virtutum a natura non sunt. hꝫ a deo xxij D
Operare meritorie nullus potest sine gratia xxij J
Opus sinistra intentione factum an valeat i G
Opus factum contra conscientiā an sit mortale vi G
Opus voluntariū semper crescit xxxix Z
Opus iudicatur iustum ex fine xij R
Opus ex voto est magis meritorium vi P
Opus indeliberatum ex passionibus proueniens nec meritum nec demeritū hꝫ xxi Q
Opus virtuosum maiori difficultate factū auget meritum xxij F
Opus christi quod fuit maximum v T
Opera tria miranda fecit christus in vtero virginis v Z
Operari licet in dominica propter necessitatem viij J

Operarij aliqui non tenent ieiunare. i.G
Oratio subuenit animalibus in purgatorio ij. D
Operarij fideliter laborare debent. xliij.R
Oratio non iuuat damnatos v S
Oratio q̃q̃ differtur audire propter hec. vij.x
Oratio debet esse potius cordis q̃ vocis xiij. F.G
Oratio expellit diabolum xviij. B
Oratio dupliciter potest sancto porrigi xiij.I
Orare nõ debemus pro sanctis iv S
Orare an semper oporteat vocaliter. xiij.E
Orare an semper oporteat cum attentione. xiij.E
Ordo charitatis est ille xviij T
Ordo matrimonij ẽ seruandus propter tria xxiij.x
Originale peccatum sic animam maculat xxviij. D
Ornamentorum ecclesiarum signatura an possit sine peccato fieri iiij.S
Ornatu non est gloriandum xij.B
Ornatus damnat xiiij.E
Ornatus quando sit peccatum mortale. xiiij.G
Ornatus mulierum trahit ad maliciam x B
Ornatus mulierum an vnq̃ possit excusari a peccato mortali. xiij.F
Osculatur deus penitentem xvij.O.
Osculãtur tria genera hominum christum. xliij E
Ouidius laudat virginem mariam ix.F

Pabulum salutis est verbum dei xxij.R

Patientia est habẽda in aduersis propter tria xlvij.T
Patientie exemplum est christus xxvij.x
Patientie exemplum xij.L.xxij.G
Patiens facit hec xxxij.B.
Patiens an semper mereatur xlvij T
Paganoꝝ vanitas patet ex idolatria. xi.O
Palma significat gaudium virtutis. xxix. M.O.
Palmites ecclesie sunt christiani xv.P
Panis sacramẽtalis ẽ per se bonus, sed accident aliter causat malum in malo xlij.R
Panis eucaristie habet tria xxv.B.
Panis est quintuplex xxv.E
Papa ẽ lumiare magnũ ꝛ vilipẽdit. v B C
Parentes sine originali procurant pueros cum originali xlij.y
Parentes dupliciter honorari debẽt. xxiij Z.Et propter hec xxi.E
Parentes quomodo odiri debẽt. xxiij.Z.
Parentes plus diligunt filios q̃ econuerso. xvij.L
Parentes qui vant bona sua filijs in vita. decipiuntur. xxi.F.
Pater tenetur alere filios suos xxv.D
Parentes an sint preferendi extraneis. xviij T
Parẽtes exheredare possunt filios propter hec xvi P
Parentibus defunctis tenemur subuenire ij.B
Pasca debet in letitia celebrari xlv.Q.
Passio christi deuote meditata placet deo vermaxime xv T
Hec bona facit. xli.T.xliij.Z. alleuiationes passiones. xlij.Z.xxv.G. feucificat. xij. S.
Passio xpi fuit ignominiosa ex trib⁹. xiij.P
Passio christi contulit sacramentis efficaciam ix.S
Passio christi an fecerit plenam remissionẽ. xxix.T.
Passio christi figuratur in ysaac xij.I.
Passio insultans tripliciter reprimitur. xxij R
Passiones huius mundi sufficiunt ad delẽdam penam peccati xxix.Z
Pati oportet quẽlibet propter tria. xlvij.T
Pater celestis tres habet filios xvi.S.
Paupertas triplex est xiij.Q
Paupertas iocunda est i.O
Dedicata est. xiij.S
Paupertas christi n obis proponitur ī eius natiuitate xxxviij R
Pauperes debent esse patientes. xxi.Q
Pauperes spiritu habent hec. xij.O
Pax finis ẽ omnis laboris xliij.S
Pax debet haberi xviij. G.xxix.Z.
Pax triplex est xviij.J
Pacem triplicem facit xps. xix. B.C.D
Peccatum habet offensam ꝛ libidinẽ. xvij. B

Peccatum excecauit adã triplici cognitiõe xxviij.E
Peccatum habet culpã ꝙ penam. viij.S
Peccatũ vnũ sine altero nõ dimittit. i.z
Peccatum diuturnitate grauatur. iij.P
Peccatũ mortale punit eternaliter .x.O
Peccatum non dimittitur impunitũ.xiij.
Peccatum ostendi debet cõfessori .xxij.R
Peccatum omne deletur per penitentiam. i.x.
Peccatum actuale non dimittitur sine penitentia i.x.
Peccati imago sic describitur. xvij A
Peccata primitus grauius vindicabantur xxiiij B
Peccatum inficit potẽtias aĩe scz intellectiuã volitiuã ꝙ opatiuã xliij z
Peccata remittuntur per fidem ij L
Peccata prius dimissa ꝙ iterata an oporteat confiteri iij Q
Peccata reiterari ẽ periculosum vi z
Peccata reiterata adhuc reuiuiscũt . vij A
Peccatum frequenter reiteratum an deus dimittat vij E
Peccata per penitenciam condonata etiaz apparebunt in iudicio xi O
Peccare sub spe venie ad presumptionem pertinet xi E
Peccatorem deus vocat ad penitentiam xxij Q
Peccator ignominiose eget. xvi. z
Peccator nõ dicitur homo xxx J
Peccator debet ad deũ clamare. xxij. L
Peccator debet inducias a deo petere xvij G
Peccator an possit diabolũ vincere sine auxilio gratie xxij O
Peccator non debet omittere bona opera facere i B
Peccator ꝓpaꝛ stulto v G Carpe v E
Peccator debet surgere ꝙ ãbulare viij Q
Peccator surgere nõ põt sine gratia x L
Peccator inuocare debet sanctos pro intercessione xiij B
Peccator hec offerre debet deo pro peccato xvi. O
Peccator excluditur a communione fideliũ xvi L
Peccator subito descẽdit ad infernũ xv A
Peccator an ad tantã gratiam resurgat de quanta cecidit peccando xvi Q
Peccator debet semper bene operari propter hec xvi B
Peccatorem maximũ potest quilibet se humiliter estimare xxxvij O iij D
Pellicano cõparatur christus xxxvi x
Penalitates non tollũtur in baptismo propter hec xliij x
Penalitates hominis christus assumpsit ꝓpter tria xv S
Pena purgatorij an sit maior quacũqz ij G
Pena infernalis ẽ intollerabilis v P
Pena infernalis ẽ eterna ꝙ multiplex .xv A
Pena damnatorum est grauior demonum. v R
Pene huius mundi nõ sunt cõdigne passiones ad futuram gloriam xxix z xxx A B
Pene egiptiorum xiij z
Pena vnius est metus aliorum v O
Pena damnatorum an suffragijs mitigeꝛ. v S
Pena vermis an sit maior igne infernali. xv B
Pena eterna datur mortali peccato. x O
Penam deus sine emenda non dimittit viij S
Pena peccati multis dimittitur xix z
Pena peccati taxata per sacerdotem nõ potest determinari quantũ remittat xvij J
Penitentia inducitur memoria mortis. xxx G
Pena simplicis iactãcie qualis fuit. xlvi C
Penitentia promouetur quinqz cõsiderationibus. viij L
Penitentia acquiritur per tale exemplum. viij O
Penitentia delet grauissima peccata. i.x
Penitentia in extremis vir sufficit ad salutẽ iij O
Penitentia sera tribus difficultatur. iij O
Penitentia frequẽter est iteranda. vij D
Penitentiã quinqz faciunt viij b L
Penitere quis potest in articulo mortis. iij R
Penitens debet abire lauare venire. xxviij. B
Penitentem deus osculatur. ampleratur. xvij O
Penitentem an deus plus diligat qz semp

benefacientem xvij R
Penitens releuatus an plus obligatur deo qz innocens preseruatus xxxvij Q
Penitenti restituuntur omnes virtutes necessarie ad salutem xvi Q
Peregrinus huius vite tres leges teneat xlvi S
Peregrinus non tenet ad ieiunium i G
Perfectio gratie est triplex xxv I
Perfectio status vel religiois in q ē xxij T
Perfectus cadit quandoqz in superbiā spiritualem iij Y
Perfectus semper proficere debet 7 nunqz stare xviij R
Perfectus a tribus cognoscitur xxij D
Perfectus an quotidie debeat cōmunicare xviij S
Periculum maris triplex est iij U x Y
Perfectior ordo quis sit an qui est in cōmunitate vel qui in solitudine xxij S
Permittit deus mala fieri ꝓpter hec xxxi O
Permittere malum est dupliciter intelligendum xxxi P
Permutat deus grauissimum malum in optimum x E
Perseuerate debemus in bonis inceptis lx 7 xij A xlviij G
Petere debemus tria xij D
Petitio non statim exauditur propter hec tria vij x
Petitio mentalis an sufficiat xij E
Pietatem tenemur parentibus facere ij B
Pietatem rectores debent habere xxiij L
Philomena qua re cubando cantat xxv F
Phebus occisione serpentis contempsit cupidinem xxxvij P
Piramus dilexit tysbe xxxij. Q
Piscatores tres sunt xlviij A
Piscationem tria impediunt a captione hominum xlviij D
Piscina rupta cui? pisces qui exeunt xlviij A
Platonem esse saluatum pie credi potest xxvij Q
Poculum circis permutabat homines i bestias iij T
Pompa obsequiorum non subuenit anime iiij J
Possessio temporalium an sit a natura xij T U
Possidere an quis possit rem temporalem quasi propriam xij U
Potus cur non interdicitur in quadragesima sicut cibus carnium i J
Potio data sterilitatis causa mulieri xxiij D
Potentia intellectiua volitiua 7 operatiua inficiuntur per peccatuz xliij Z
Potentia peccandi fuit ablata marie xxviij U
Potentes periculose moriūtur xij T
Potentes sic corrigi debent xxviij T
Potentes deum arguunt de sterilitate xxxi T
Potentum societas facienda est xlviij D
Potestas christi fuit exaltata in resurrectione vi A
Potestas ligandi 7 soluendi an sit equalis omnibus sacerdotibus xx R
Ptās imperatoris debet esse talis v D
Ptās papalis vilipenditur v C
Ptās superiorum ē plena iniquitate v D
Preceptum non omnes indifferenter ligat i G
Precepta veteris an iustificauerint seruantes xxvij A
Predestinatio non habet causam precedentem x D
Predicator honorandus ē xxij Q
Predicator habet dignum statum xxvi R
Predicator petit elemosynā ex debito iij D
Predicator cōparatur piscatori v E xlviij E
Predicator assimilatur statue v D
Predicator debet solum dispositis predicare xviij T
Predicator paucos conuertit propter hec xxxv R
Predicator peccator an predicando peccet xxvi S
Predicatorem tria impediunt a captura. xlviij. D
Predicāda sunt simplicia simplicibus. xxvi Z
Predicare potest diaconus 7 subdiaconus xxvi. R.
Predicare non licet laicis xxvi. Q
Predicare licet in ecclesia propter tria. xxvi T
Prefect? ciuitatis debet tuere pacē. xxix. A

Prefectus vigilū hec debet facere. xix. C
Pregnans non tenetur ieiunare i G
Prelatus assimilatur carpis v. E
Prelatus precedere debet subditos. xij T
xxiij. G
Prelatus debet corripere. xix. P. Semp
itudere xx G
Prelatus malo exemplo subditos inficit.
xxiij F
Prelatis est obediendum xx A
Et in his xi. T
Prelatus sic debet viuere xxxij T
Tria habere xxxij.
Prelatus debet temporalia iuste expende
re xxxiij. A.
Presentia christi firmat ⁊ roborat animā.
xlvi. y
Dat dulcedinem inmarcessibilem. xlvij A
Saluat xxx. O
Prescientia habet causam x D
Preseruat deus nos a peccatis. xxxvij O
Preseruatus per christum non debet sper
nere peccatorez xxxvij. O
Preseruatus plus tenetur deo q̄ lapsus
xxxvij. P
Presbyteri honorari debent xx E
Presumptio causatur in immoderata dele
ctatione xi E
Presumptio an sit peccatum xi. D
Princeps precedere debet ⁊ secundum le
gem viuere xij. T
Probatio cōsciēcie sic debet fieri. xvij O
Probare debet sensus communicans. xlij
S
Probat deus dilectos tribulatione xxx A
Prodigus est peccator ⁊ tria debet facere.
xvij B E
Prodigus peccator denm refutat xvi T
Prodigus an peior sit a uaro xxiij S
Proficientes christus confortat ij U
Proficere debet quilibet nunq̄ stare xvij
R xxxi A
Proficiens se debet reputare incipientez
xi D
Professus a deo maiorē misericordiam cō
sequitur xx U
Prophcta non est acceptus in patria sua
xvij y
Promissum debet seruari vij B xliij G
Propria voluntas ē deo danda xx T
Propria voluntas ardebit in inferno xx
U x
Proprium dei est misereri vij T
Proprietas temporalium rerum an sit lici
ta xiij U
Prosperitas facit oblitionem beneficior
vi U
Prosperitas facit periculose mori xiij T
Prosperitas non est stabilis xvi P
Proximum diligere debemus ꝓpter hec
ij T. xiij O
Proximo tria debemus facere xli D
Proximum nō debemus iudicare temera
rie xviij Z
Prudentiam debet ambulans habere et
habet tres partes xxxi C
Prudentia tripler est ⁊ facit hec xxxij O
Prudentes mundi deum arguunt de hoc
xxxi. x
Publicanda non sunt secreta consilia xliij
O
Publici peccatores repellendi sunt xxx R
Publice predicari debet verbū dei xxvi
T
Pueri debent informari in bis xxix. P
O
Pueri debent diligere parentes xvij L
Honorare xi C D E G
Pueri non tenentur ad ieiunium i G
Pueri iudeorum non debent baptisari in
uitis parentibus xi A
Pulchritudo marie xxxviij x
Pulchritudo non fundat amicicia. xviii. y
Pugna angelorum fuit realis xxix E
Punit deus grauius quantodiutius expe
ctat xvi E
Purgatorium est graue ii G
Purgatorium quandoq̄ anime exire pos
sunt v O

Quare perqua

dragesimam cibus taxatur nō
potus i. J
Quare non vinum prohibetur in quadra
gesima sicut carnes i. R
Quare deus non immediate custodit ho
minem sine angelo iiii. U
Quare angelus ita fideliter hominē custo
dit. iiii. x
Quō ignis infernalis aget in spiritū. v P

Quare deus hominem nõ suscipit ī infantia vi Q
Quare deus non cito exaudit inuocantes. vij x
Quare deus hominem fecit peccabilẽ .x E
Quare deus vnum saluet ꝛ alterum damnat x C
Quare deus equaliter non omnes respicit. x A
Quare non adoramus hominem sicut imaginem xi.S
Quare martyres tandem gladio mortui sũt xiij.B
Quare deus in cruce mori voluit ꝛ non in alio supplicio xij .x
Quare anima prius glorificatur corpore xiij.E
Quare incarnatio magis attribuitur spiritui sancto q̃ patri xxvi.SJ
Quare in hieme pauciores sũt infirmitates q̃ in estate xxix S
Quare philomena cubando cantat. xxxv. F.
Quare ī presentia interfectoris vulnus cruentat xxxviij H.
Quare vna patria calidior ẽ altera xli.H
Quare aqua recipit contrariam qualitatem ꝛ non ignis xli.L
Quare lupus hominem prouidens efficiat raucum xvij Z
Quare christus die tertia resurrexit et non alia. xli .O
Quare petrus dimisit piscationem ꝛ postea resumpsit xlviij Z
Quare mortale punitur eternaliter ꝛ nõ veniale x O
Quare peccatum hominis ẽ remissibile angeli non. xix R
Quare tonitruum precedens choruscatiõez prius videtur xv.Y
Quare parens purgatus ab originali ꝑlem in mundum procreat. xlij.Y
Quare baptismus tollit peccatum nõ penã. xlij.x
Quercus ꝛ harundo altercantur ij.J
Quieuit christus in tribus xliiij .P
Quies est finis laboris xliiij.O
Quietem cordis tria perturbant xviij.J
Quietant hominem tria in deo xlvi.Q

Rationem reddere debemus de omni actu deliberatiuo vij.H.
Rationi debet sensualitas obedire xx.R
Ratione carentes non merentur nec demerentur xxi.Q
Rationis iudicium tale est xxi.S.
Rationem quotidie debem⁹ habere,xlvi T
Rationem quilibet reddet de sua vita statu seu regula xlvi.T U
Radix omnium virtutum est fides ij.L
Radici corporatus christ⁹ in virginali vtero xlij.L.
Rancor est dimittendus ij.S
Rapiuntur per mortem iuuenes ne malicia mutet eos xxxi.x
Rapinam prohibet deus .quia est grauior furto xx.Z. B
Recidinare est periculosum vi.Z.
Reconciliauit nos christus humana natura xxvi.A.
Reconciliationis signo christus vt agnus occisus est xxix.D
Reconciliationis signo deus penitenti tria facit xvij SJ
Reconciliato inimico non credas. xxvij. H
Recognitio peccati placat deum xvij. xij.
Recordatio passionis christi ẽ vtilis G. S xv T
Rector semper studere debet xx G
Et habere misericordiam xxiiij .L
Rectores non debent extolli xxiij.G
Rectores ambitiosi mundum destruunt xxxij.Z.
Rector debet tria habere xxxij. Z.
Pollere iustitia ꝛ scientia xxix F
Redeunt peccata deleta per reiterationem ad hec vij.A.
Redire debet anima ad deum vnde ẽ egressa vij. S
Reddere oportet rationem de bis. xl J.
Reficit anima deuota christum bis fercu lis xl.J
Reges dicuntur sacerdotes: xx.F
Regnum dei primo est querendum vij. E.
Regula clericoruz v.C

Regula prelatorum xxxiij. T. Z
Regula consulum xliij. H.
Militum xliij. P.
Regula viduarum xxix. L.
Regula coniugatorum xxiij. Y
Regula populariu xliij. Q.
Regula religiosorum xxxiij. X
Rei aliene contrectatō est illicita ⁊ furtum. xx. A.
Religiosus scōm habitum non viuēs an dicatur ypocrita. iij. C.
Religio quid est xxiij. S
Religiosus corporis ⁊ non corde separatus a mundo infructuosus est lvi. O
Religiosorū opus ex voto est melius alteri? sine voto vi. P.
Religio an sit melior ꝯ secularit viuere. vi. O
Relinquere debemus omnia xxiij. Y.
Remissa plena culpe an cristi passione fuerit facta xxix. U.
Remissibile est homis peccatū ⁊ angeli non. viij. R.
Remus ⁊ romul? nutriti sunt a lupa. xij. P
Remus occisus est a fratre xv. E.
Renunciandum est omnibus taliter. xxiij. Z
Repellere quis potest iniuriam tripliciter. xxij. G.
Reprobis dat deus temporalia abundantez xxi. O
Reprobozum malum ordinatur ad quadruplex bonum electorum x. E.
Res temporalis non possidetur a natura. xiij. T.
Respublica seruatur per hec. xxix. E. F.
Resistere debemus temptationi i principio xxij R
Responsio mollis frangit iram xix. L.
Restitutio que ⁊ qualiter fieri debet. xl. Z.
Restituere debet dolose vendens vel emens vi. I
Resurrectio cristi comparatur veri. xlv. R.
Resurrectio cristi est causa nostre resurrectōnis xlv. T.
Resurrectio cristi congrue primo ostendebatur mulieribus xlvi. F
Resurgendo cristus hec acquisiuit. xlv. R.
Resurgēdo cristus an primo apparuerit matri xlv. M.
Resurrexit xp̄c tercia die, pter hec. xlv. O.
Resurrectionem cum letitia debemus celebrare xlv. Q.
Resurgere a mortuis debuit cristus propter hec xlv. V.
Resurgunt boni ⁊ mali taliter v. I
Resurgere nemo potest a peccatis sine grauia xvi. O.
Resurget peccator ad talem graūaz. xvi. O
Resuscitatio corpalis vel spiritualis q̄ maior xxx. P.
Revereri debent sacerdotes. xx. D. I. E. L
Revocatur peccator propter tria. xvi. A.
Rosa caput inficit xxxvi. T.
Roma destruenda signis ostenditur. xxxx I
Romani tria in honore seruabant. xxix. F.
Rota fortune x. Y.
Rustici sunt in ranas trāsformati. xxxviij. L

Sabatemptat sapientiā salomonis. xlv. U.
Sabbatum dedicatum est in honore virginis xlv. k.
Sabbatum celebramus in dōmica. viij. D.
Sacerdos in mortali existens an possit celebrare an eius oratio valeat ij. D
Sacerdos an peccet dando peccatori penti sacramentum xliij G
Sacerdos honorari debet. xx. E. D. I. L.
Sacerdotum vita v. C.
Sacerdotes vitare debent conuiuia laicoꝝ xviij. Z
Sacerdotes possunt deum placare. xx. L.
Sacerdotalis potestas ligādi ⁊ soluendi an sit equalis oībus xx. k
Sacerdotium est dignum xx. E.
Et sunt reges xx. F.
Sacramenta sunt instituta a cristo ix. R.
Sacramentum debet libere ministrari. iij. S
Sacramentum eukaristie quare instrumentum est in fine xij C. T
Sacramentum eukaristie an perfectus quotidie sumere debeat xviij. S.
Sacramenti sumptio mutata est xviij. S
Sacramenti sumptō talem requirit preparationez xviij. O
Sacramenti vtilitates xviij. O
Sacramenta ordinātur contra septem defectus ix. O.

Sacramentorum sufficientia contra omnes morbum xxvij B
Sacramenta p quacunq; lege fuerunt instituta ix.C
Sacramentum sumens conscius de peccato ex obedientia ecclesie an peccet xviij D.
Saluare vult deus omnes vi D
Saluari poterāt aliqui tpe legis & añ absq; obseruantia legis xxvij D
Saluati sunt plures propter fidem añ fidez xxvij G
Salutatio angelica mutata est in passione. xlij.z.
Sampson designat peccatorem ligatum. xxviij G
Sanctificatur ecclesia propter tria ix. Q.
Sanctificata est maria bis gradibus. xxxviij.C
Sanctus quilibet habet speciale donū in suplatiuo xi.k.l
Sancti intercedunt p nobis xij.D
Sancti cognoscunt preces nostras a deo iij. J.
Sancti post se relinquerunt hec xxv L
Sanctos inuocare debemus xxv.y.
Sanctis canonizatis solennitates facere possumus xxv.y.
Sanctorum natalicia solēniter sunt celebranda xxv L.
Sanctorum iocunditas est magna. xxvi.A
Sanguis xp̄i omnes liberauit a peccatis. xxij F
Sanguis xp̄i habet tres effectus xxij.z
Sanguis cristi oblatio an fuerit p̄ti accepissima xlij.y.
Sanguis cristi est septies effusus xxij.z.
Sangninis cristi memoriam habere debem? xxij.C.
Sanguinis cristi & sanctorum merita fructificant hominem xii.S.
Sormos suscitat xlij Q.
Sanguis humanus fecundat arborem .xij. S.
Sapientia mundi est vana xij.E F
Sapienne donum datum est cōtra debilitatem intellectus xlvij.z
Satisfactio pene est de tribus viij.S.
Satisfactio non remittit offensam dei xvij. D
Satisfacere an quis possit in vita p mortali xvij.D
Satisfacere an aliquis possit in hac vita pro alio xvij.k.
Saturitas mala est i.E
Scandalo occurrente an bonum sit omittendum spirituale xxi J.
Scientia nobilitat hominem xli F
Scientiam triplicem amisit adam xxviij. B C
Scientia mundi vana xij.E F
Sciens proprie dicitur homo xi.l.l.
Scire non possunt demones secreta cordiū. vij A
Scire nemo potest certe diem vltimū .iij.y.
Scolaris p̄batur humilitate xij L.
Scolaribus compatiendum est & eor̄ primi legium xxxix G.
Scriptura diuina an possit suspendi ad collum xvij.y.
Secreta non sunt pandenda lxij. D.
Secretorum relator displicet xxxiij. Q.
Secreta cordium an dyabolus sciat. vij.l.l
Secularium vita an sit melior religiosorum vi D
Seculi finem an quis sciat determinate iij.y.
Seminare hic debemus virtutes viij.l.l.
Senator vnde dicitur xxxvj D
Senes non tenentur ieiunare i.G
Senes a iuuioribus iuuari debent lx D.
Senum inconuincentia contemptibilis est xxix.R.
Senectus in consilijs est valis xxxvii.D
Sensus custodire debemus i L. xliii.X.
Sensualitas debet rationi obedire xx R
Sensualitas contrariatur spiritui xxvii D.
Sententiari nullus debet ad mortem ex confessis in tormentis nisi perseueret iiii J
Septenarius numerus est perfectus xliii. y
Septem dona spiritussancti contra hec data sunt xliii.z
Sequi debemus xp̄m xxxiii X m C
Sequi debemus sanctos in bis xxv L
Sera penitēna vix ad salutem sufficit ni
Seraphin significat deorum contemplatiuos xxv L
Serpens habens hanc astutiam xxxii D
Serpens eneus significat cristum .xx D.
Seruiunt nobis angeli uu L C

Seruire debemus christo. xxv. ☞ A. propter tria xlviij. ☞
Serui boni sex sunt seruitia. xlviij. A. ☞
Serui fidelitas probatur xlvi. R.
Seruitor christi hec debet habere xlviij. A
Seruus inobediens domino in illicito mādato non ē periurus xxxij. Y
Seruus vnde dicatur. xxxij Z
Et. xiij. R
Seruum peccatum facit xxxij Z
xx. ☞
Seruitus peccati ē cauenda propter hec. xxxij. Z.
Seruitutem ebrietas facit xxij. B
Seruitus morti comparatur xxxij. Z
Seruus non potest accipere ordines nisi manumissus xxi. ☞.
Seruorum infidelium dispensatorum plura sunt genera xl. V
¶ Signa quandoq; ostendunt euentus malos. xxxviij D. xxxix. J
Signa aduentum domini preconizant. xxi. E
Signa communia tenetur quis ostendere inimico xxij. J
Signare ornamentis ecclesiam an sit peccatum iij. ☞
Signatos signo crucis non ledit diabolus xlj D
Signorum in morte christi moralizatio. xliij. L
Simonia committitur sola intentione. iij. A
Synus abrahe quid sit xiij. X
Sitiuit christus in cruce ad hec xliij R
Sobrietas a multis malis preseruat. xxix. L
Sitire debemus ad fontem gratie. xxxij. L
¶ Societas malorum ē fugienda xlvi. S
Societas diaboli mala ē xlviij. B
Socrates abiecit aurum. i. L. Eius humilitas ij. J.
Socrates ē interemptus ab idolatris. viij. B
Sol facit omnia ridere xxv. X.
Sol signat papam. v. B.
Solis eclipsis qualis fuerit in morte christi xliij. L
Solennitates sanctorum sunt celebrande. xxv. T
Solennitates sanctorū nulla voluptate debent deboneſtari xxv. X
Solicitudo est quadrupler i. A
Solicitudo mulierum ē commendabilis. xxvi. R.
¶ Sperare debemus in sanctam trinitatem. vij. Z
Sperare nullus debet sine meritis precedētibus xl. J.
Sperantes medicus facilius curat. vij. Z.
Spes vescit & cibat christum xl. B
Spiritussancti dona xliij. Z
Spiritussanctus animam diligit singulariter & communiter. ix. R.
Spiritussanctus an sit in homine nemo scit communi lege ix. ☞
Spiritui sancto attribuitur incarnatio propter hec xxvi. ☞
Spiritus humanus per peccatum inficitur in potentijs intellectiua volitiua & operatiua. s. xliij. Z.
Spiritualia sunt temporalibus preponēda vij. E
Spiritualia opera de necessitate salutis nō sunt obmittēda ꝓpter scādalum xxi. J.
Sponsa xpi debet xpm imitari ad cenam xl. ☞
Sponsa debet habitare cum xpo. xxx. A
Sponsa christi peccando facit cōtra tria bona matrimonij xxiij. ☞
¶ Stadium dicitur tale xlvi ☞
Status beatitudinis excedit statum innocentie xlvi. ☞.
Status altus est periculosus xij. T
Status ecclesiasticus vilipenditur v. E.
Status clericorum talis debet esse v. E.
Status quis melior an religiosorum vel laicorum vi. ☞.
Statuta laicorum clericos ligare nō possūt xxi. A.
Statuta laicorum hec habere debent. xxi. A.
Statuta coniugatorum tria sunt. xxij. Y

Stelle cadentes significant christianos. v. E.
Steriles mulieres reprobantur xv. A
Stetit iesus in medio tripliciter. xlvij. F
Stolam nouam dat deus penitenti. xvij. Q
Stomachus euacuari debet xvij T
Stultus impetrauit rationis legem. xxvij. E.
Subdiaconus potest predicare. xxvi. R
Subditus an debeat in omnibus obedire. xi. T
Subditus debet cedere superiori xx O
Subiectio ordinata se in beatis x Q
Subijcere se ex humilitate omnibus an licet at xij. A.
Subuenire debemus parentibus in purgatorio ij. B.
Subuenire debemus pauperibus. iij. J
Subuenire debemus proximis in tribus xxxi. D.
Suffragium est quadruplex ij. C
Suffragium a malo factum an valeat. ij. D
Suffragia hos iuuant. v. S
Suggerit diabolus mala. xlvij. O
Suggestioni debemus resistere xxij R
Superbia causat heresim ī multis xxvi. y.
Superior sic viuere debet xxxiij G
Superior comparatur capiti. xi. T
Piscatori v. E
Superiori obediendum est xx. A
Superiores cōparant vulpi- xxxiij. B
Surrexit xp̄s tertia die, ꝓpter hec. xlv. O
Surgere debet peccator a peccatis. viij. O
Surgere nō potest peccator sine gratia. xxij. J
Sursum ad deum debemus corda dirigere xxxv. y. xxxvi. Z.
Sursum ad deum debem⁹ respicere. ij. yZ
Suscitatio impij est maior q̄ creatio celi xlvi. C
Suscitatio impij quattuor requirit xxvi. F.

Tabernacula

tria sunt christi ix. C
Tacere voluntatem an sit equa le peccatum quale sit loqui mendacium. xxxiij. Q
Tactu christus probauit resurrectionem xlvij D E
Tardatio executionis testamenti preiudicat anime testatoris xxv R S
Temerarij mali iudicant bono xvij. Z. xxvij y
Temporalia non habent fidelitatem et sunt periculosa i. L.
Temporalia sunt spernenda vij. R xxij. Z. B
Temporalia dantur reprobis habundāter. propter hec xxxi. Q
Temptatur christus a diabolo. iiij. D
Temptantur tria genera hominuz iiij R
Temptationez permittit deus propter hec iiij. D
Temptator ē debilis iiij. G. xxij. R
Temptationem tripliciter euadimus xxvij R.
Templum materiale corpus christi in vtero significat xxvi. R
Tempus computare debemus quottidie. xlvi. T.
Tempore pacis ⁊ ocij multa mala fiunt. xxix. H.
Terra per tria mouetur xij. S
Terram se esse homo cogitare debet. xvij. E
Terrena sunt postponēda celestibus. vij. E.
Testamenta exequi debent quantotius xxv R S
Testis falsus graniter peccat xxxiij. E
Testificari possunt audita et visa xlj. R
Theodosius imperator legem dedit pacientie xxxij. C.
Thesaurisare debemus. i. P. i. Q. Et ī tribus.
Thesaurus ecclesie quis sit, ix X. et vnde ꝓ ueniat
Thesaurus indulgentiarum xxxiij X
Tyberius imperator conuitia non reluctabat. xxxij C
Timor est custos anime xvi. R.
Timor human⁹ ē damnosus xxxvij. J

Timor humanus an equaliter excuset peccatum xxxij. O
Timor seruilis an sit donum dei xlv. C
Timor mortis stultus ē xxx. C
Timor filialis ē donū spiritussancti xlv. B
Timere debemus amissionem spiritussancti xlv. B
Transfigurat deus hominem ad imaginem eius x J
Tribulatio est pabulum consolationis iustorum xxij A
Tribulatione probatur homo iij D
Tribulatiōe culpa dimittitur beatitudo acquiritur xxix Z
Tristabatur xps in morte ⁊ non virginis xliij D
Trinitas sancta est fundamentum nostrum viij A
Trinitas sic describitur seu probatur viij E
Trinitas tota operata ē incarnationem xxvi J
Turtur significat viduam xxix R

Uana gloria ē

de tribus xij D
Uana gloria transibit xxxvi
Uilescit C xxix P
Uanitas mundi ex tribus cognoscitur xij D
Uasallus tenetur cum domino bellare xxij T
Uendere omnes volunt care ⁊ vile emere xl y
Uelatur corpus christi propter hec xliij J
Uenditor an debeat patefacere occultum defectum vi J
Uendicare an licet carius xl y
Uenditio an sit illicita propter defectū vel latentem bonitatem vi J
Uenerari non debent reliquie ignote xxv Z
Uerba ociosa deus iudicabit xi R
Uerba nostra debent esse humilia. xi. J
Uerba mollia frangunt iram xix L
Uerbū dei ē attente audiendum xxv F
Uerbum dei debet bene manifestari xxv F
Uerbum dei necessarium est ad salutem xxiij R
Uerbum dei dispositis solum ē predicāduz xviij T
Uerbum dei etiam a minimis prolatum nō ē contemnendum xij J
Uerbum dei ꝙ tria expellit diabolū xviij A
Uerba dei patienter toleranda sunt xxxij E
Uerecundia honesta ⁊ humilitas custodiūt virginitatem xxxviij y
Ueritas est dicenda secundum congruentiā xxi R
Ueritas dicenda est pietate xxviij Q
Ueritas est moneta dei xxviij P
Ueritas cōparatur aque benedicte xix B
Ueritas vite facit credulitatem xxxvij C
Ueritatem tacere an sit equale mēdatio Q
Uestis purpurea et bissina quid sit xij y
Uestis purpurea est regalis xxvi P

Uestem aureã vel purpureã nemo nisi prin/ceps portare debet xxxvi
Uestis sordida quandoq; iactantiam habet xiiij.H.
Uestimentum triplex habuit christus. iij Z
Uestitu non ẽ gloriandum xij.H
Uetula putat se equitare super bestiã.xlviij R.
Uetula detractrix lupo antiquo compara/tur xx
Uia recta ad celum ẽ hec xli.R.T.
Est arta ⁊ difficilis exemplum vi.G
Uia huius mundi ẽ periculosa xxxi.E
Uia directa ẽ ambulanda xlvi.G.
Uicinus debet esse talis xxxix.L
Uicinus in domo non debet nocere alteri. xxxiij P
Uitium occultuz rei an vendens debeat pa tefacere vi.I
Uitia ieiunio comprimuntur i.E.
Uidere debemus sursum in deum ij.Y
Uidere debemus iesum in trib⁹. xxxviij. R
Uidens sacramentum eucaristie in peccato mortali existens an peccet xliij.U
Uidua hec facere debet xxix.L.
Uidua ex tribus flebat filium .xxix.I
Uidualis status est commendabilis. xxix R
Uigilare debemus iij.O.
Uigiles quid custodire debent xix.E.
Uilitas hominis ẽ hec xlvij.G.
Uincitur diabolus tripliciter xxij.R
Uindicta quandoq; ẽ laudabilis xix E
Uindicat deus violentiam factam pauperi xli.Q.R
Uindictam non debet verberatus querere xxxij.E
Uinea xp̃i ẽ anima xvi P
Uinea est xp̃ianis commissa xv.X
Uinum quare in quadragesima nõ interdi/citur i R
Uinum an debeat potari. xxij.R
Uinum vendens mixtum aqua peccat vi R
Uirgas posuit iacob ad cannalia .vij Q
Uirgilius laudat virginem gloriosam ix. F
Uirgo hebraice scribitur balma xxi R
Uirginitas est status excellentissimus. xxv. B
Uirginitas Marie salua permansit pariendo v.X
Uirgines fecundiores sunt maritatis xv N
Uirgines replent paradisum xvQ
Uirgines non debent se ornare xxix N
Uirgines mundi carent verecundia xxx. viij.Y
Uir vxorem percuciens punitur sic xviij C
Uirtutes felicitatem prestant i L
Uirtutes induunt animam i S
Uirtutis premium est honor xxxix N
Uirtutes theologice inducunt xp̃m ad cena culum xl D
Uirtutes cardinales roborant contra quat tuor temptationes xxxij R L
Uirtutes dona ⁊ beatitudines an idem sint xlv D
Uirtutes necessario ad salutem restituuntur penitenti xvi Q
Uirtutes sunt diligende propter hec. xxix I
Uirtutis actum facit quandoq; quis sine virtute tripliciter xl A
Uirtutum opera nõ sunt a natura sed dono xxij D
Uisa testificari possunt xliij R
Uisione consistit beatitudo x P
Uita sancta haberi debet i Q
Uita xp̃i an debuerit esse solitaria vel cõmu nis xxiij R
Uita ecclesiasticorum v C
Uita xp̃ianorum est latior alijs xxi N
Uita contemplativa an possit simul stare cũ vita activa xxi X
Uita nostra assimilatur peregrinationi xlvi S
Uitis ecclesie est xp̃s xv.P

Viuentes an possint iuuare mortuos ij .F.
Viuens an possit satisfacere pro mortuo. xvij .k
Vngentum triplex xl.k.L
Vnicornis capitur in gremio virginis xxiij D
Vnus deus sic ostenditur viij A B
Vocalis oratio quare est inuenta. xiij.E.
Vocat deus per tres nuncios xvi A.
Vocat deus ad penitentiam xxij Q
Vocat deus ad sequelam xxviij.X
Vocant nos deus 7 dyabolus xlii L
Volare debemus in deum xxvi. D
Voluntas est imperatrix xxi. S
Voluntas instar iudicis corrumpitur xxi S.
Voluntas in grauioribus p facto reputat. xxvij.z.
Voluntatis peccatum 7 operis an sint vnum xxvij z
Voluntas libera angelorum inchoauit querelionem tali modo xxix F
Voluntas propria est rationi subijcienda. xx S
Voluntas actus an aggrauet peccatum xxviij.A
Voluntas carnalis impedit incipientes. iij.S.
Votum addit boni operi vi.P.
Voto opus meritorium factum melius est sine voto xx.T
Votum mutatum in melius est solutum xx.y
Vox creature ad hominem est triplex. xxij.Q
Vsura committitur sola intentõne corrupta iii.M.
Vsura magna est cristianorum x.G.
Vsura an aliquo casu liceat recipi x H
Uterus virginalis fuit thalamus cristi xlviij P
Utilitas sacramentorum est hec ix.R.
Vulnus interfecti sanguinem emittit in presenna vulnerantis xxxviii.J
Vulnera tria a dyabolo accipit homo xlii X
Vulneratio cristi hec nobis contulit .xlii U
Vulnerum cristi fuit legio xlv.E.
Vulpi assimulantur deceptores .xxxii H.
Uxor debet eligi honesta. xxiii.z.
Uxor per tria pacificat virum. xlviii.L
Uxore nullus debet abuti xxiii.z.
Uxores lege nature non debent esse communes xxxii Q

Utrum accidia

sit peccatum mortale xxiii Q
Utrum adulatoria laus sit semper mortalis vi R
Utrum adulterando vir grauius peccet mulierc xxxvi J
Utrum angelica custodia vnq̃ deseratur. xv.F.
Utrum angelus damnatione custoditi incurrat defectum xv L.
Utruz angelo ex salute custoditi accidat aliquod gaudium xv H.
Utrum anime defunctorum vnq̃ exeant habitacula v Q
Utrum anime defunctorum iuuant a viuentibus ii.F.
Utrum anima xp̃i cognoscat oma que cognoscit verbum xli. D
Utrum anime p̃iudicet dilatio executõis testamenti xxv.R S
Utrum apparuit cristus primo matri. xlv H
Utrum appetens honorem sit in statu damnatorum xxix Q.
Utrum appetitus beatitudinis sit omibus innatus xiii J.
Utrum argui possit deus de aliqua negligentia .xxi Q.
Utrum attentõnem verborum in oratõe sp oporteat esse xvii G
Utrum auaricia semper sit peccatum mortale xiiii D
Utrum audacia omnis sit virtus xl A
Utrum beatitudinem in generali appetẽs qs mereatur xiii M.
Utrum beati compatiantur parentibus damnatis .x S.
Utrum beati exeant celum videre penam dãnatorum xlvi D.
Utrum beati celum possint exire v D.
Utrum beatitudines 7 dona differant .xlv D.
Utrum bellanti liceat incedere 7 effracturas facere xxii.U.

Utrum bona spiritualia sint propter scandalum omittenda xxi. I
Utrum bona facta ex voto sint meliora bijs que fiunt sine voto .vi. P.xx. T. U.
Utrum caypbe sententia fuerit iusta xxx vi. y.
Utrum carius liceat vendere q̄ emere .xl. y
Utrum cartaz quis poterit ad collum suspēdere pro cura egritudinis xvij .y
Utrum cibus omnis sit licitus xxiij k
Utrum cibo immiscere cineres fuerit in sanctis laudabile xxxij. OJ
Utrum claues ligandi ⁊ soluendi omnes sacerdotes equaliter habeant. .xx. k.
Utrum cogitatio praua semper sit mortalis. xlvij. S
Utrum cogitationem malam dyabol⁹ possit imprimere vij. OJ.
Utrum cogitationes secretas cordis dyabolus cognoscat vij N
Utrum comedens scōm appetitum ⁊ delectationem carnis peccet mortaliter. xiij. N.
Utrum concipiendo xp̄m mente mater cristi plus meruit q̄ concipiendo corpore. ix. G.
Utrum confessio sola cordis sufficiat ad salutem xvij. E
Utrum cognoscere quis se possit habere spiritumsanctum ix. O
Utrum communia omnia sunt habenda lege nature xiij U X
Utrum communicandum potius sit in cena domini parasceue vel sancto pasce. xxix: C.
Utrum communicans scienter in peccato mortali veraciter corpus cristi accipiat. xlij. S.
Utrum communicans precepto ecclesie conscius tamen de peccato peccet mortaliter. xviij. P.
Utrum communicare liceat quotidie perfectis xviij. S
Utrum furtum contra conscientiam sit semper mortale vi. S.
Utrum construere precedat destruere. xxvi. I
Utruz contemplatiua vita ⁊ activa simul possunt stare xxi. U. X.
Utrum contrahens matrimonium ꝓpter turpem causam teneat ⁊ utrum peccet. xxiij. y
Utrum contritio sola cordis sufficiat ad salutem .xvij. C.
Utrum contritio quantumcunq̄ parua sufficiat pro quantocunq̄ peccato magno. xl. OJ
Utrum contritus integraliter sed parcialiter confitens peccet communicando xlij. Q.
Utrum contumeliam debeat quilibet pacienter sustinere .xxxij. D.
Utrum conuersuz deus magis diligat q̄ iustum xvij R
Utrum corrigere posset quilibet alterum ex caritate .xix. S.
Utrum corpus cristi videns in peccato mortali peccet xlij. U.
Utrum corpus cristi veraciter sumat⁹ in peccatore. .xliij. S.
Utrum corporalis immundicia impediat sūptionem corporis xp̄i xlij. P.
Utrum culpa sit per passionez cristi plene remissa xxxix. U
Utrum culpam frequenter iterataz deus remittat .vij. C.
Utrum culpa remittatur sine infusione gratie xxvi. F
Utrum culpa prius remittatur q̄ gratia infundat̄ .xxvi. P.
Utrum damnandi plures sint q̄ saluandi. vi. C.
Utrum damnatus vnq̄ possit exire infernū .v. O
Utrum damnatorum pena suffragijs minuatur v. S
Utrum damnatorum vermis sit grauior pena q̄ ignis xv. B
Utrum damnatorum pena sit grauior pena demonum v. R.
Utrum dare aliquid vel recipere liceat ꝓ sacramento iiij. O.
Utrum debitor maior sit preseruatus q̄ relaxatus xxxvij. OJ
Utrum defunctis prosint suffragia viuentiū .ij. D.
Utrum demones cruciantur igne infernali. v. R.
Utrum demones possint habitare in corporibus hominum ⁊ eos vexare vij. OJ.
Utrum demones possint scire cordis secreta vij. N.
Utrum demones liceat adiurare xvij. U.

Utrum detractor vel audiens detractionez peior sit ꝙ maioris culpe xxxiij R
Utruz deus misereatur omnibus penitentibus xxxiij P
Utrum dictum contra conscientiam sepe sit mortale vi S
Utrum dies vltima sciri possit ab aliquo iiij y
Utrum dilatio executionis testamenti prejudicet anime testātis xxv Q
Utrum dilectio inimici sit maioris meriti ij P
Utrum dispositio in anima precedat infusionem gratie xxvi P
Utrum dolor christi fuerit acerbissimus. xxxviij. S.
Utrum dolor matris christi in passione excesserit omnem dolorem nostrum xlv F
Utrum dolor fuerit verus ī christo xxxviij P
Utrum dominium rerum temporalium sit a natura xiij T
Utrum dona spiritus sancti differant a beatitudinibus xlv D
Utrum ebrietas semper sit mortale peccatum xxiij L
Utrum egenis ꝙ pauperibus inuoluntaris sit subueniendum xiiij R
Utrū elemosynarum largitor debeat habere differentiam personarum ij P
Utrum quis valeat emere vilius ꝙ vendere carius xl y
Utrum essentia diuina representat mala. xi J
Utrum eucaristia quere corpus christi cōmunicare
Utrum excōmunicando pro re temporali iudex excedat modum xix Q
Utrum excommunicato licet aliquo modo participari xxxv. T
Utrum executores teneantur in anno executionem complere xxv S
Utrum fides intellectu ordine nature precedat charitatem xl F
Utrum fornicando vir plus peccet ꝓ multer ceteris paribus xxxvi P
Utrum gloriam humanam appetens sit de statu damnandorum xxxix Q
Utrum gratia prius infundatur ꝓ disponatur anima xxvi P
Utrum gratia requiratur in iustificatiōe impij xxvi F
Utrum deus habitet in diabolo ix. E
Utrum habitare possint demones cū hominibus vij S
Utrum deus plus diligat angelum ꝓ hominem xlij F
Utrum homo nihil sibi conscius obligetur ad aliqua xxxi A
Utrum vnus homo plus inclinetur ad vicia ꝓ alter xxij D
Utrum homo moriatur in meliori statu vi Q
Utrum homo debeat se alteri subdere ī humilitate xij P
Utrum omnes ieiunare teneantur indifferenter i F
Utrū ignis infernalis magis cruciet ꝓ vermis xv G
Utrum incarnatus fuisset christus si homo non peccasset xxviij y
Utrum incarnationē lucifer cognouerit ante casum iij A
Utrum infidelis sit potius informandus ꝓ fidelis xviij. x
Utrum inimicis teneamur signa charitatis ostendere xxxij J
Utrum immundicia corporalis communionem impediat xlij P
Utrum innocens plus obligetur deo ꝓ lapsus xxxvij S
Utrum impij iustificatio sit maior ꝓ celi creatio xlvi C
Utrum ypocrita semper peccet mortaliter iij B
Utrum ira sit grauissimum peccatum xix J
Utrum iudeos perfidos debeat substinere ecclesia x y
Utrum iudex auferendo vitam propter rez temporalem excedat xix R
Utrum iudex potius debeat facere iusticiaz ꝓ misericordiam xxiij L
Utrum iudex dans sententiam mortis dicatur homicida xxxviij C
Utrum iudicare quis possit proximum suū xix A
Utrum iuramentum plus obliget ꝓ votū xl T
Utrum iustificare impium sit miraculosum

xxx P
Utrum iusticia dei excedat misericordiam eius vij y
Utr laicor statuta obligent in foro scie p/ sertim ecclesiasticas personas xxi.A
Utrum laudare nomen proprium sit pecca/ tum xxx Q
Utr laudare hominē sit mortale vi.R
Utr lex noua granior sit veteri xxvij.S
Utrum liberate fuerint alique anime de in/ ferno xliiij U
Utrum laicus possit predicare xxvi.Q
U.lucifer vidit clare eētiam dei.iiij.A S
Utrum ludus hominis sit illicitus viij.y
Utrum magica ars sit licita xviij r
Utrū magdalena peccauerit opere.xxvi F
Utrum malorum suffragia valeant ij.D
Utrum mendacium loqui et veritatem ta/ cere sit equale peccatum xxxiiij O
Utrum mētiri liceat aliquo modo.xxxiij A
Utrum mihael realiter pugnauerit cum lu/ cifero xxix.E
Utrum matrimonium contractum propter turpem causam teneat xxij.Z
Utrum minister sit periurus inobediēs de illicito xxxij.y.
Utr moralia sine fide iustificent. xxvij G
Utrum moriendi necessitas fuerit ī christo. xij.P
Utrum mortuus fuisset christus senio si vi/ olenter occisus non fuisset xliiij S
Utrum mortuis possunt viuentes subue/ nire ij F
Utrum mortale peccatū habens possit ora/ re pro alijs ij D
U.mortale vicium sit granius altero.xxi.T
Utrum mundi finem quis certe scire possit iij.y
Utrum natura det dominium rerum tem/ poralium xij T U
Utr nigromantia sit ars licita xvij.U.
Utrum obediendo ecclesie conscr de pec/ cato communicans peccet xviij.P
Utrum obedire debeat hō homini. xij .M
Utrum obedientiam transgrediendo in il/ licitis seruus sit periurus xxxij.y
Utrum obedire debeat filius patri exeun do religionem vt ei subueniat xxi.G.
Utrum obstinatione peccatoris angel9 de ferat custodiam xv.G
Utrum occidere possit iudex hominē pro re temporali xix.R
Utrum opera viua ex peccato mortificata per penitentiam reuiuiscant xvi.R
Utrum opera in mortali facta ad aliquid valeant xvi.R
Utrum opera spiritualia sint propter scan dalum obmittenda xxi. I.
Utrum opus sinistra intentione factum va leat i.B
Utrum opus factum contra conscientiam sit mortale vi. S.
Utrum opus ex voto factum sit magis me ritorum vi P xx T
U.oratio debeat esse semp vocalis.xij.E
U.oratio debeat semp eē attenta xij.G
Utrum ornamenta ecclesiastica possint ar/ mis signari sine peccato iiij.O
Utrum ornatus mulierum vnq̄ possint ex cusari a mortali xliij F
Utr patiēs ī aduersis sp mereat .xlvij. U
U.pentes sint extraneis pferendi.xviij.U
Utrum passio christi fecerat remissionem plenam xxxix.U
Utrum pater celestis dans filium in redē/ ptionem dicatur redemptor xxxix.y
Utrum pauperibus inuoluntarijs danda sit elemosyna xij.R
Utrum vnum peccatum consummatuz sit granius altero xxi.T
Utrum peccata mortalia habens eius va leant suffragia ij. D
Utruz peccati mortalis sit satisfactio i hac vita xvij.D
Utrum peccata dimissa ꝛ iterata oporteat confiteri ij. Q.
Utrum peccatum frequenter iteratum de us dimittat vij.C.
Utrum peccata reluceant in essentia diui na xi.I.
Utrum peccator possit vincere dyabolum sine auxilio gratie xxij.O
Utrum peccator ad tantam gloriam resur gat de quanta cecidit peccando xvi.Q
Utrum peccatorez quilibet possit se humi liando nominare xxvij O ij.D
Utrum penalitates sint a natura seu a pec cato xxix.
Utrum pena purgatorij sit maior quacun q̄ mundi v.R

Utrum pena damnatorum suffragijs mitigetur v.S
Utrum pena eterna debeat dari pro mortali peccato x.O
Utrum penitentia sera valeat. iij.O
Utrum penitentem de⁹ plus diligat q̄ semper benefacientem xvij.R
Utrum penitens relevatus plus deo obligetur q̄ innocens preseruatus. xxvij.O.
Utrum penitenti restituantur omnes virtutes perdite per peccatum. xvi.Q.
U.pfect⁹ debeat q̄tidie cōicare. xviij.S
Utrum perfectio vicius habeatur per depositionem q̄ per appositionem xxij E
Utr̄ pigritia sit mortale peccatum.xxij.O
U.possessio rer̄ tpaliū sit a natura. xij.T
Utrum possidere possit quis rem quasi propriam xij.U.
Utrum potentiam peccandi christus habuerit xxx T
Utrum potestas ligādi ⁊ soluendi sit equalis omnibus sacerdotibus xx.R
Utrum precepta legis veteris iustificauerit seruantes xxvij.A
Utrum predicator peccator peccat predicādo xxvi.S
Utrum predicator teneatur facere ea que p̄dicat xxvi.S
Utrum predicare possit laicus. xxvi.Q
Utrū prelatus ꝓpter persecutionem malor̄ debeat fugere manus inimicorum.xxxij.R
U.preliū angelorum fuerit reale xxix.E
Utrum presumptio sit peccatum. xi.D
U.pdigus sit peior tenaci auaro. xxiij.S
Utr̄ ꝓprietas rer̄ tpaliū sit licita xij.U
Utr̄ puniri possit vnus ꝓ altero xxvij.Z
Utr̄ purgatorium sit grauissimum ij B
Utrum rapina sit grauior furto xx.G
Utrum recipi possit aliquid pro sacramentis iiij O
Utruz redemptor dici possit p̄ qui trādidit nobis filium in redemptionem xxxix y
Utr̄ redemptio aliqua sit ī inferno v S
Utrum reiteranti frequenter peccatum deus indulgeat. vij E
Utrum religiosus non viuens secundū habitum dicatur ypocrita iij E
Utrū religio sit melior vita seculari vi O
Utrum religio sit perfectior cum hominib⁹ conuersantium vel in solitudine xxij S
Utrum religionem exire debeat filius precepto parentum vt eis subueniat xxi G
Utrum remittere possit deus peccatum sine infusione gratie xxvi F
Utrum quis resistere possit temptationi libera sua potentia xxij O
Utrum resuscitatio spiritualis sit maior q̄ corporalis xxx P
Utrum sacerdos in mortali celebrare possit ⁊ an eius oratio valeat ij D
Utrum sacerdos peccet dando petenti peccatori sacramentum xliij G
Utrum sacerdotes habeant equalem potestatem ligandi ⁊ soluendi, xx R
Utrum sacramentum eucaristie perfect⁹ quotidie possit sumere xviij S
Utrum sacramentum sumens conscius de peccato obediendo ecclesie peccet. xviij P
Utrum pro sacramento possit aliquid dari vel recipi iiij O
Utr̄ saluādi plures sint q̄ dānādi. vi.E
Utrum sanguinis christi oblatio fuerit patri acceptissima xliij y
Utrum quis possit satisfacere in hac vita ꝓ peccato mortali xvij P
Utrum satisfacere possit quis ī hac vita vn⁹ pro alio scilicet mortuo xvij R
Utrum secreta cordium dyabolus cognoscat vij A
Utrum seculi finem aliquis sciat iiij y
Utrum senum incontinentia sit periculosior q̄ iuuenum xxix.R
Utrum signa teneatur quis inimico ostendere charitatis xxxij I
Utrum signo aliquo possit quis scire se habere spiritum sanctum ix O
Utrum spiritualia quis obmittere debeat propter vitandum scandalum xxi I
Utrum statuta laicor̄ ligent ecclesiasticos xxi A
Utrum subditus teneatur in omnibus obedire superiori xi T
Utrum subiacere quis debeat omnibus humilitate xij A
Utrū suffragium peccatoris valeat ij D
U.suffragiū viuentiū valeat mortuis ij F
Utrum suggestio mali semper sit mortalis xlvij S
Utrum tacere veritatem sit tale peccatum sicut mendacium xxxiij O

Utrum tardatio executionis testamenti tei statoris anime preiudicet. xxo R
Utrum temporalium reruz possessio sit a natura xiij T
Utrum tenaces peiores sint prodigis .xxiij S
Utrum timor humanus aliquo modo peccatū excuset xxij O
Utrum timor seruilis sit donum dei. xlo C
Utruz venditor debeat patefacere defectū rei occulte: vi OJ
Utrum venditio sit illicita propter defectū rei vel latentem bonitatem vi H J
Utrum verba diuina liceat suspendi ad collum cā sanitacis. xvij Y
Utrum vermis pena sit grauior igne .xo H
Utrum veritatem tacere sit equale mēdatio xxiiij O
Utrum videns christi corpus in mortali peccato peccet xlij U
Utrum vinum liceat potare. xxij R
Utrum virtutes cardinales dona ⁊ beatitudines sint idē: xlo D
Utrum virtutes amisse per peccatum restituātur penitēti xvi Q
Utr vita xpi debuerit eē solitaria. xxij. R
Utrum vita cōtemplatiua ⁊ actiua possint simul esse. xxi r
Utrum vita hac possit aliquis satisfacere p mortali. xvij H
Utr viuētes possint iuuare mortuos. ij F
Utrum vltra sortem quis possit aliquo modo recipere x H
Utrum voluntatis peccatum ⁊ operis sint idem xxxvij z
Utr volūtatis pctm̄ act9 aggrauet xxxviij A
Utrum volens quod deus vult velle semper bn̄ velit. xxxvij A
Utrum opus voto factum sit melius sine voto. xx T U
Utrū vsura possit aliquo casu recipi x H
Utrum vsus vini liceat xxij. R
Utrum vxores lege nature debeant eē communes. xxvij OJ
U. xps indiguerit angelor custodia .xxx. T
U. xps necessitatē habuerit moriēdi. xij. P
U. xps mediator fuit sm deitatem. xxvi. A
Utrum christus potuerit peccare. xxx. T
Utrum christus in passione verum dolorē habuerit. xxxviij. A.
Utrum xps in triduo fuerit homo. xxvi. P.
Utrum ypocrita dicatur clericus nō viuens sm habitum ⁊ tonsuram. iij. C
Utr ypocrita ostēdēs exterius quod interius nō est, vel simulans sanctitatem quā non habet peccat mortaliter semper iij H

Xristus incarnatus an fuisset si homo nō peccasset. xxviij. Y

Xpi caro obnoxia fuit a peccato anteq̄ concipieretur xv R
Xpi membra fuerunt in vtero virginis paruissima xlij L
Requieuit in virginali thalamo xliij P
Xps in vtero virginali bn̄it oēz scīaz xlij L
Xps creuit in sapientia sic xlij L
Xps tripliciter nascitur vij O
Xps nascit̄ sine corruptiōe virginis v Y
Xps ī vtero virginis comparatur radici. R xlij L
Xps penalitates assumpsit ꝓpter hec xv S
Xps actiuam ⁊ contemplatiuam habuit vitam xxi U r
Xps comparatur pellicano xlij U
Xps comparatur agno propter tria xli P
Xps comparatur yridi xxxi E
Serpenti eneo xxxi H
Xps assimilatur luci propter tria xxx S
Xps habitauit nobiscū ꝓpter amorez xxx M
Xps per presentiam est vtilis xxx L
Xps saluat et gubernat xxx OJ
Xps in vtero virginis tria mira fecit v Y
Xps signatur per codrum regem liberatorē vi G
Xps vocauit nos personaliter ⁊ verbaliter xvi F
Xps vocat ad penitentiam xvij Q
Xps est fons aque viue xxij Y
Xps est lapis reprobatus xvi G
Xps temptatur a diabolo iiij H
Xps an bn̄erit necessitatē moriēdi xij. P
Xps est vita propaginata. xvi. Q
Est dominus xlviij. OJ
Xps mediator ē sm bn̄mā naturā . xxvi. M
Xps an poterit peccare. xxx. T
Xps excusauit magdalenam ab his. xxvi. R
Xps exaltatus est in cruce in signum charitatis xxxvij. R

Xp̃s debuit populum liberare propter tria. xxxvi.T.
Xp̃s accepit primo honorem ⁊ post confusi/ onem xxxix.S
Xp̃s designat̃ p̃ herculẽ fortẽ. xxxix.x
Xp̃s i passiõe vex̃ dolorẽ habuit.xxxviij.H
Xp̃s derelictus est a patre sic. xxxviij.P
Xp̃s in orto capi voluit propter hec.xliij.E
Xp̃s cur tristabatur de morte ⁊ non marty/ res xliij.D
Xp̃s debuit videri tripliciter xxxviij.R.
Xp̃s in cruce tria genera hominum agnouit xli.S.
Xp̃s tria docuit cõtra tres errores. xli.G.
Xp̃s in cruce moriens tria fecit xlij.B
Xp̃s totus nobis vtilis fuit xli.T.
Xp̃s moriendo nobis immortalitatem de/ dit xvi.D.
Xp̃o dormiente in cruce formata est ecclesia xv.I
Xp̃s per passionem meruit nobis vitaz eter nam xxij.D.
Xp̃s per passionem dedit sacramentis effica ciam ix.R.
Xp̃s an senio mortuus esset si non violẽter occisus fuisset xliij.I
Xp̃s instituit eucaristiã propter hec.xliij.T
Sacramenta propter hec xxvj.B.
Xp̃s resurgere debuit propter hec.xlv.T.
Xp̃s stetit in medio discipulorum tripliciter xlvij.F.
Xp̃s consistit in medio virtutum. xxix.T.
Xp̃s semp̃ fuit presens discipulis. xlvij.y
Xp̃s deuote innocatus confortat iij.Z
Xp̃s innocatus noie filij ꝯgaudit. vij.T.
Xp̃s docuit fre quentare ecclesiam. xviij.H
xp̃s dispositam ecclesiam tripliciter ingre/ ditur xxvi.E
xp̃us dum sentitur in anima dilatatur desi/ derium xlvij.B.
xp̃us abscondit se a suis ꝓpter hec. xlvij.y.
xp̃um concipimus per bonum affectum. vij R
xp̃us in triduo non fuit ver9 homo.xxvi.P.
xp̃iani auerterunt se a recta via v.E.
xp̃iani non debent habere cũ iudeis.xxij.G
xp̃iani die dominico non debent voluptati viuere xxv.T.x
xp̃ianis ẽ ortum signum virtutis xxi.L.
¶ Xerses philosophus inuenit ludum scbach.

orum xxviij.T

V Deamali non est in eẽntia diuina xi.J.
ydee in essentia sunt idem sed in creaturis sunt alie ⁊ alie ix.L.
¶ ydolatria paganorum est mala xi.O
ymago peccati sic ẽ xvij A xxvij.A
ymago ebrietatis talis est xxij.J.
ymago mortis xxx.E
¶ ypocrita sic dicitur iij E
ypocrita oñdit exterius q̃d sit interi9 iii B
ypocrita an semper peccet mortaliter iii B
ypocrita ne dicatur clericus vel religiosus qui non ꝼm habitum viuit iii E
¶ ysaac immolatio est figura passiõis xp̃i xlii O
ysaac immolatio est figura renunciationis xxiiii y Z
ysaac est figura resignationis temporalium xxiiii y
ysaias lignea serra est occisus iii H

Z Enophegia quid sit xxvi T
Zelus quere amor
Zinguio militari primari debet ebrius mi/ les xxii J
Zona abstinentie dz corp9 domari xxii L
Zorobabel p̃fert oib9 veritatem xxviii O
Zorobabel p̃fert mulierem regi xliii O

Quadragesimale

fratris Johannis Gritsch ordis fratrū minorum. doctoris eximij per totū tpis anni spaciū deseruiens cum thematum euangeliorū et epistolarū introductionibus et tabula peroptima Incipit feliciter.

QVm ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes. Matthei .vi.

Scōm naturales aurū naturale differt ab artificiali. in B q naturale ſm plateariū magnas habet virtutes quas artificiale non habet. Nā si limatura auri naturalis i cibo vl potu sumat̄ ꝓfortat hoīs vires naturales. ⁊ ꝓsumit malos corpis hūores. Et ſm auicen. ꝓseruat. occultat. et retardat lepram Aurū vo artificiale qđ alchimiste opant̄ licz auro naturali assimilet̄ in colore ⁊ exteriori apparētia. nulli⁹ tñ virtutis est nec nobilitat̄. sed ꝓsumptiuū ē exp̄s ⁊ bona opa recta intētōe opata. vtpote ad laudē dei ⁊ salutem aīe sunt magne virtut̄ ⁊ nobilitat̄. Nā bona opa ad gratiā dispōnūt in bono hoīem ꝓfortāt. retardāt lepram pcī. ⁊ glām ꝓcurāt eternā. Ipsa vo bona opa sinistra intentiōe facta ꝓprie laudis vl honor̄. ⁊ si exteriori appentia appareāt meritoria. nihil tñ merent̄ būtudis. nec vo sūt accepta. sic̄ dr̄ puer. xv. Victime impioꝝ abhominabiles sunt dō. vota iustoꝝ placabilia. Nec ei vt hī. xiij. q. v. Scriptū est i ōipotentis dei iudicio qđ. ꝓa quo detur ispicit̄. s. a q corde. Hinc ē eīm qđ scriptū ē gen̄. iiij. Respexit dō ad abel ⁊ ad munera ei⁹. ad cayn aūt ⁊ ad mūnera ei⁹ non respexit. Nec igitur deus munera et opa nr̄a despiciat. et nos labores ꝓdamus. sincerā intentōez deo offeram⁹. qđ hortat nos euāgelista in verbis thematis. Queritur vtr̄ existēs in peccato mortali vl faciens aliqđ opus de genere bonoꝝ sinistra intentione. frustret̄ oī premio. ⁊ nihil mereat̄ sua opa tiōe. Et videt̄ q nihil. xiij. q. v. Scriptū ē. vbi habet̄ q dona iniquoꝝ nō ꝓbat altissim⁹. ac respicit in oblationibus eoꝝ. nec in multitudine sacrificioꝝ ꝓpiciabit̄ peccatis eoꝝ. In oppositū est hoc⁹. iiij. de ꝓsolatōe Nullū bonū irremuneratū. Respōdeo ſm bonauenturā in. iij. sup sententias. di. xv. ar. i. q. v. q homo q̄tūcūq; fuerit peccator nō debet desinere faciēdo bona. Sicut ieiunare ꝓpter deū. elemosinas dare. intrare ecclesiā. orare et huiusmōi. Quia quādo aliquid facis boni nō pōt esse sine aliq̄ grā gratis data. q̄ disponit de cōgruo. licet non de condigno ad gratiā gratū facientem quia dīs aliquo mō acceptat. et si nō ad meritū vite eterne. tñ ad aliqua bona huius vite Ad auctoritatē allegatam dicendum q alissim⁹ illa bona nō acceptat ad meritū vite eterne nec ꝓpiciatur in eis q̄ sunt mortua

Unde magister. iij. sñaꝝ. di. xiij. c. ij. facit differentiā int̄ opa viua. mortua et vificata dicens. q illa opa sola viua sunt q̄ in caritate fiūt. Et illa opa si p sequētia peccata mortificantur. p sequentem penitentiam reuiuiscere pñt. ⁊ ideo que mortificant̄ p peccata sequentia nuncupant̄ tunc mortificata. Deinde dic̄. Que vero sine caritate fiunt in peccato scz mortali. dum perseueratur in illo. mortua et inania generant̄ Et concludit. Ille nanq; irrisor est ⁊ nō penitens. q sic cōmissa plangit. ⁊ plangēda voluntate vel ope committere nō desinit Ne ergo nostris laboribus frustremur. debemus de peccatis penitere cum volūtate nūq̄ peccandi et ad caritatem nos p opera virtutū disponere ad gratiā. Quantū igit̄ ad expeditōez et diuisionem euangelij tripartitā tam sensus literalis q̄ moralis. qđ etiam in sequentibus deo fauente continuabo vsq; ad finem presentis operis. Notandum q cum multiplici habeatur exp̄imento nullam formam posse recipi. quam in materia dispositā. Actus enim actuoꝝ sunt in patiente prediſpōsito. ij. de anima Nam forma ignis introduci non potest in lignum nisi lignum per calorem prius disponat̄. Anima enim non infunditur antequam corpus lineamenta habeat. xxxij. q. ij. sicut semina. oportet ergo prius domum compaginari. et sic habitatorē introduci.

vbi supra. c. q vero. Sic eē de spūalibus dr nulli infundit grām nisi dispōito. Op tet em̄ q prius quis desinat esse vicios⁹ q̄z incipiat esse virtuos⁹. ⁊ naturaliter remis sio peccatoz p̄cedit infusionem gē. de pe. di. ij. §. si aūt. Cū em̄ festū resurrectiōis sit magnū et glorios⁹ quo deus abūdanter dispōitj vult elargiri suā gr̄az Ut hō igit̄ simus capaces. ordinauit mater eccl̄ia vi/ giliam. s. tps penitentie ⁊ dispōitiōis p. xl. dies. q̄ hodie incipit et omni die aliq̄ō p̄ paratiuū ponit atq̄ ip̄ius gr̄e speāle dispo/ sitiuū. et primo in euangelio hodierno inui tat nos singulariter ad tria scilicet

Ad exercitiū laboriosuz. per corporis casti gationem Ibi. cum ieiunatis.

Ad obsequium studios⁹um. per terrenoz̄ abdicationem. Ibi Nolite thesaurizare.

Ad premiū gl̄os⁹um. per virtutum operati/ onem. Ibi. Thesaurizate aūt vobis. ⁊c̄.

¶ Quantū ad primaz

ptem lr̄alem est notandū. q hic vnū preci pitur et duo, phibent̄. p̄cipitur em̄ ieiunā/ dum. sicut ipse saluator noster ieiunauit. cuius ieiuniū iniciū hodie inchoat̄. et ideo dicit. Cum ieiunatis. ieiunare debetis. q̄z ieiuniū est magna pars satisfactiōis delicto rū. Prohibet aūt postea fauorez hoīm. vt scilicet nō fiat, ppter famam et inanē gl̄am Ideo dicit. sicut ypocrite. q̄z oīa faciūt vt videant̄ et p̄mendent̄ ab hoīb⁹. Simi/ liter, phibet simulatā tristiciā. cū dicit. Nolite fieri sic̄ ypocrite tristes. i. tristiciā ostē/ dere. Et notanter dicit. Nolite fieri. et nō nolite esse. q̄z difficile est corp⁹ ieiunijs at/ terere ⁊ tristiciam in vultu nō sentire. Tūc ypocrite fiunt tristes. qñ per aliqua signa tristiciam simulant. quā in se tñ non habēt exterminant em̄. i. extra terminos naturalis cōditionis ponūt facies suas. Amen dico vobis quia receperunt mercedez suam.

c ¶ Moraliter est notandū. q medicus erg tus vbi periculum iudicat imminere grauius ibi ⁊ diligenn⁹ cōuenit adhibere vnum re/ mediorz. Cum aūt ſm auicennā fen. iij. pri mi. c. vij. Nichil sit deterius saturitate seu gulositate teste salomone. plures gula q̄z gladius p̄dit. Ideo medicus animarū ad hanc curandam. p̄cipit abstinentiā et ieiu/ nium. q̄z teste ypocrate in amphorismis. p te scōa. er plenitudine inquit q̄cunq̄ egritu dines fiunt euacuatio restaurat. Et grana/ nus in cañ. vi. die. di. xxv. Itaq̄ gula a paradiso regnantē expulit. sed abstinentia ad paradisum reuocauit errantem. Debem⁹ ergo per hoc sacrū tpus ieiunare et abstinē tiam corpis habere. et hoc specialiter, ppter tria bona. Quia ieiunium siue abstinentia Comprimit carnis vicia.

Et eleuat mentem ad superna.

Et donat virtutem contra demonia.

Dico nanq̄ primo q̄ abstinentia siue ieiu nium cōprimit carnis vicia. Sicut nanq̄ equus repletus recalcitrat. et impinguat⁹ maceratus aūt fame pacifice operat̄ et ince dit. Sic caro nostra que est equus aīe. cui ipa insidet. si non abstinentia macerat⁹ ⁊ castigat̄. recalcitrat contra eū et ducit in p̄ cipiciū inferni. sed freno abstinentie doma tur et ad viam rectā beatitudinis ducitur. Quare psalmus. dicit In chamo et freno maxillas eoz̄ coustringe. ¶ Sic noe per temperantiā et abstinentiā libidinez carnis restrinxit. vt dr de ipse. di. v. Nō dico. Et iudith de qua dr iudith. viij. q̄ ieiunabat omnib⁹ diebus p̄ter festa. et habuit cubiculū ad carnem. et timebat dñm valde. nec erat qui loquer̄et de illa verbum malū. In qui/ bus bene informamur qualiter in tribz corz pus nostrū castigare et frenare debemus. s. a delicatiōe superfluoz̄ ciborum. p̄ciositate vestium. et operatione peccatorum. Et hoc tercium p̄cipuū est ieiunium. scōm q̄ di cit augu. sup iob. ⁊ allegatur de ipse. di. v. Ieiunium magnuz et generale est abstine re ab iniquitatib⁹ ⁊ illicitis voluptatib⁹ hu ius seculi. Quid em̄ pdest medicina. duz gladi⁹ psisteret i plaga. certe nihil. Sic ie/ iuniū corpale cibi ⁊ potus ⁊ vestiū. nihil p/ dest nisi etiā a vicijs ieiunem⁹. Un̄ ec̄ papa vbi. s. dicit. Nihil pdest ieiunare ⁊ alia bona facere nisi mentē q̄s studeat a pec cato reuocare. Bern̄. Si gula peccauit ie/ iuniū sit a cibis. si ocul⁹ a curiosis aspectib⁹ si lingua a detractoib⁹. si man⁹ a malis opi bus si animus a malis desideriis ⁊ volup tatibus. Sed q̄rit̄ an oīes indifferent̄ te neamur p̄ quadragesimā ieiunare et vide/ tur q̄ sic. q̄z p̄cepta eccl̄ie obligāt sicut dei

preceptum ſm illud lu.x. Qui vos audit me audit. Sed ad p̄cepta dei oēs tenent et q̄ oēs ieiunent. eſt p̄ceptū eccl'ie de ꝓſe. di.iij. ſacerdotibꝫ. ⁊c̄ ꝺ ꝓſe. di.v. quadrageſima igr̄ ⁊c̄. In oppoſitū arguit ſic. Qui cūq; trāſgredit dei p̄ceptū vl' eccl'ie peccat ſm doctorē ſubtilē mortaliter. Si g̃ ieiuniū eēt in p̄cepto ad oēs indifferent nō ieiunātes. ſp peccarēt mortaliter. p q̄ꝺ videretur magis lapſus hominib eē inieq̄ q̄ſ. Rñdendū ſm tho. in ſcḋa ſcḋe. q̄ ſtatuta cōia p̄ponunt ſm q̄ multitudini cōueniūt. et iō legiſlator in eis ſtatuendo attendit illꝺ q̄ꝺ cōiter in pluribꝫ accidit. Si ad aūt exſpeciali cauſa in aliq̄ inueniat. q̄ꝺ obſeruātie ſtatuti repugnat. nō intēdit legiſlator ad ſtatuti obſeruantiā obligari. In quo tñ eſt diſtinctō adhibēda. Nā ſi cā ē euidēs. p ſeipm licite pōt hō ſtatuti obſeruantiā p̄terire. p̄ſertim ꝓſuetudine interueniēte. ſi nō poſſet de facili recurſus hēri ad ſupiorē. Si vo cauſa ſit dubia. ꝺz ad ſupiorem recurrere q̄ hz potestatē in talibꝫ diſpēſandi. ¶ Et ſ̄ etiā eſt obſeruādū in ieiunijs ab eccl'ia inſtitutis ad q̄ cōiter oēs obligant. niſi in eis fuerit aliq̄ꝺ ſpeāle impedimentū. ſic in pueris et p̄gnantibꝫ. ſenibꝫ. et laborātibꝫ. pegrinis ⁊ viatoribꝫ. Nā in pueris p̄gnantibꝫ et ſenibus eſt euidēs cā nō ieiunādi. tū ꝓpter debilitatē nature. ex qua ꝓuenit q̄ indigent frequent cibo. et nō mlto ſūl ſumpto. tum etiam q̄ indigēt mlto nutrimēto. ꝓpt necceſſitatē augmenti vel ꝓſeruatiōis vite. ſicut in ſenibꝫ. Et iō dicit ſanctus tho. q̄ pueri q̄ diu ſunt in ſtatu augmenti. qui ē vt in pluribꝫ vſq; ad finē tercij ſeptēnij. ſ. viceſimū primū annū. non tenent ad eccleſiaſtica ieiunia obſeruanda. Cōueniēs tñ eſt vt ec in hoc tpe ſe ad ieiunādū exerceāt plus vl' minus ſm modū ſue etatis. Nñq; tñ magna tribulatōe imminēte. in ſignū penitentie aſtionis. pueris ieiunia indicunt. Sic etiaz de iumentis legit. Jone. iij. Boues et iumēta nō guſtent aliq̄ꝺ. nec aquā bibant. De pegrinis aūt et oparijs diſtinguendū eſt. q̄ ſi pegrinatio et opis labor cōmode differri pōt. aut dimitti abſq; detrimento corporalis ſalutis et exterioris ſtat̄ requirit ad cōſeruatiōem corpalis vl' ſpūalis vite. nō ſūt ꝓpter hoc eccl'iaſtica ieiunia p̄termittenda

Si aūt immineat neceſſitas ſtatim pegrinandi. et magnas dietas faciendi. vel etiā multū laborādi. vel etiā ꝓpter ꝓſeruatiōem vite ſpūalis. vel etiā ꝓpt neceſſitatez aliquā vitā ſpūalem. et ſil' cū hoc nō pōt ieiunia eccleſie obſeruari. nō obligat hō ad ieiunandū q̄z nō vꝺz fuiſſe intentō ſtatuentiū eccl'ie ieiunia. vt p hoc ī pediret alias pias et magis neceſſarias cās. Videt tñ in talibus recurrendū eſſe ad ſupiorīs diſpenſatōem. niſi forte vbi ꝓſuetū eſt. q̄z ex hoc ipo q̄ prelati diſſimulāt. annuere vident. Ad argumentū ꝓtrariū dicēdū q̄ ſi p̄cepta p modū cōis ſtatuti tradunt. nō eodez mō obligāt oēs ſed ſm q̄ requirit ad finē. quem legiſlator intendit. cuius auctoritatem ſi aliqs trāſgrediendo ſtatutū cōtemnat. vel hoc mō trāſgrediat q̄ impediatur finis quem intendit peccat mortaliter talis trāſgreſſor. Si aūt aliquis ex rōnabili cā ſtatutū nō ſuet. p̄cipue in cāu in q̄ etiā ſi legiſlator adeſſet nō decerneret eſſe ſeruādū. talis trāſgreſſio nō cōſtituit peccatū mortale. Et inꝺ eſt q̄ nō oēs q̄ nō ſuāt ieiunia eccl'ie. peccāt mortaliter.

¶ Secḋo abſtinēntia tpātia ſiue ieiuniū. eleuat mentem ſurſū ad ꝓtemplatōem acutā. Būt em̄ q̄dā animalia ſic ſerpentes magne abſtinentie ⁊ talia ec̄ ſūt acutioris ingenij ⁊ vite lōgioris. Sic ec̄ hoīes. Vñ ſene. in epla xv. p copiā cibꝺz ingenij ſubtilitas impeditur. Et bern̄. in ſermōe. Quāto magis cibi ventrem paſcūt. tāto ampliꝰ ſenſus mentis obtūdunt. Nā greci dicūt ex groſſo ventre ſubtiles ſenſus nō poſſe generari q̄z turbati ſunt ⁊ moti ſūt ſic ebrij. et oīs ſapientia eoꝝ deuorata eſt. ps. cvij. Quāt dan̄. x. ꝺz Daniel afflixit ſe triū ebdomadaꝝ diebus. panem deſiderabilem nō comedit. caro ⁊ vinū in os eius nō introierat. apparuit ei angelꝰ dicens. Ex die q̄ ꝑmo poſuiſti cor tuū ad intelligendū vt te affligeres in cōſpectu dei tui. exaudita ſūt ꝛba tua. ⁊ ego veni. ꝓpter ſmones tuos vt docerem te. Vñ ꝺ ꝓſe. di. v. nihil. ꝺz q̄ nihil ſic ciocūdū eſt ſic cibꝰ bñ digeſtꝰ. nihil ſic ſalutez. nihil ſic ſenſuū acumen opat. nihil ſic egritudinem fugat ſic moderata refectio. ¶ Bz q̄ris cū immoderatꝰ potus maxime ingeniū et ſenſum auferat magis q̄ cibus. quare per. xl. cibus in numero taxatur. q̄ ſcilicz ſemel tantū licet

comedere et nō pot⁹. qz pluries licz potare.
Dicendū ſm ſctm tho. q ieiuniū ab eccl'ia inſtitut̄ pncipalit̄ ad ꝓcupias refrenādas ita tm q natra ſaluet̄. Ad hoc aūt vidz ſufficere vna ꝓmeſtio. p quā hō pōt et nature ſatisfacere. z etiā cōcupie aliqd ſubtrahere. dimittendo ꝓmeſtiōis vices. ſz potius magis ſumit̄ ad alteratōem corpis z digeſtionē cibox ſumptox. q̄ ad nutritōem. lz aliq mō nutriat et iō licet ieiunātibo pluries bibere. Si aūt aliqs īmoderato potu vtatur pōt peccare. et meritū ieiunij amittere.
Sic eē ſi in vna ꝓmeſtiōe īmoderate cibos ſumat. Quia vt dic̄. greg. de cō. di. v. quī q̄ mōis viciū gule temptat ieiunātē vt meritū amittat. ſ. ꝓueniēdo tpus ꝓmedēdi. qz vt hō de cō. di. i. Solēt. nō ieiunat in. xl. q̄ añ comedit. añq̄ veſpe dicāt, pri⁹ eīm debz audire miſſam z veſpas. et elemoſinā dare z poſtea comedere, ꝓpando lautiores cibos vel cū acurati⁹, pcurati⁹ q̄ expedit vl' quātitatē ſumēdi excedim⁹. vl' cū maiori auiditate cibū ſumim⁹ q̄ debeam⁹. vſus. Eſt certū q quinq̄ mōis gula dānat edentē. Cū nimiū comedit vl' edēdi ꝓuenit horā. Querit delicias, parat eſcas delicioſe. Vel vini cupide q̄ nō eſt delicioſe. Tercio abſtinētia ſiue ieiuniū donat virtutes ꝓtra demonia. Hā elephas qui eſt ieiunus. facili⁹ triūphat d draconē. Legit̄ eī q draco videns elephantē potu aut cibo grauatū. libēn⁹ eū īuadit. z tun⁹ ꝓtra eū ꝓualet. ſz ſobrio nō a, ꝓpinquat. Sic draco infernalis ꝓualet ꝓtra crapulosos. ſz abſtinētes abhorret. Cū ysid. de ſūmo bono li. ij. Jeiunia ſunt fortia tela aduerſus demonū tēptamēta. in cui⁹ exemplū dr matb. xvij. q qui ſemel diſcipuli nō valebāt de quodā obſeſſo eijcere demoniū interrogabāt xp̄m vñ eū eijcerēt. Et dixit eis B gen⁹ demonioz nō niſi p ieiuniū et orōez eijcit. Cū ambro. in exameron. Medicinā q̄ris z ieiuniū fugis q̄ magis a deo remediū repire poſſis. Jeiuni bois ſputū ſi ſerpēs guſtauerit morit. Cui⁹ quāta ſit vis ieiunij Bz q̄ris cū oīe illd phibeat ieiunāti p. xl. qd dat occaſiōem peccādi et diabolo materiā vicēdi vt puta carnes ova. lacticinia. q̄re eē vinū nō phibet. Cū ſit ſm ſapientē. ꝓuer. ij. Luxuriosa res vinū. vñ eē diabol⁹ plures a merito deijcit. Dico ſm ſctm tho. q eccleſia illos cibos interdixit ieiunantibus. q et in comedendo maximā hñt delectatiōem. z qui hoīez maxie ad venerea ꝓuocāt. Huiuſmōi aūt ſūt carnes aīaliū in terra quieſcentiū et reſpirātiū et q̄ ex eis ꝓcedūt. ſic lacticinia et ova. Quāto eī hmōi magis ꝓformant hūano corpi. plus delectant. et magis ꝓferūt ad hūani corpis nutrimentū. z ſic ex eox ꝓmeſtiōe pl⁹ ſuperfluit vt vertat̄ in materiā ſemis. cuius multiplicatio eſt maximū incitamentuz luxurie. Et ſic rñdet̄ ad illud qd dr de vino q ad actū generatōis tria coopantur. ſz calor. ſpūs z humor. Ad calorem quidem maxime cooperatur vinum. et alia calefacientia corpus Ad ſpiritum aūt videntur cooperari inflatiua, Sed ad humorez maxime cooperatur eſus carniū. ex quibus multum de alimento generatur. Alteratio aūt caloris. et multiplicatio ſpirituū multum tranſit. ſed ſubſtantia humoris diu manet. Et ideo magis interdicitur ieiunantibus eſus carnium et lacticiniorum q̄ vſus vini et leguminum. que ſunt inflatiua. quia ad incontinentiam magis prouocatiua.

Secūda pars in qua

inuitam̄t ad obſequium ſtudioſum. p terrenoruz abdicatōem ibi. Nolite theſauri/ſare. Dro q notandū hāliter q ſaluator nr̄ volens hoīem deuotū informare dietaz ſaluti⁹. ſuadet nō ſolū abſtinentiā quo ad interiorē inordinatā opatōem ſz eē q̄ ad exteriorē inordinatā rep emulatōez. dicēs Nolite theſau. ſ. de vili re. cito trāſitoria. et de facili amiſſibili. nolite ſoliciti eſſe. nec multū ꝓgregare qz erugo et tinea ea cōſumunt et que maiꝰs laboribo ꝓgregant aliqñ furef furantur Sitis ergo moderati in ꝓgregando et diſcreti. vt neceria et vtilia ad ſalutez queratis. Moraliter eſt notandū antiq⁹ tis inf pbos magna fuit q̄ſtio. que hoīem vere ditarent. z felicē facerēt. Cui⁹ duplex erat opio Una epicurioz dicentiū diuinas ꝓſiſtere in bonis tpalibo. ſ. in pecuniis delicijs et honoribo. qz in his hūana vita ꝛſaretur eccs. x. Decunie oīa obediunt. Hec opio, pbat̄ falſa. Hā ſm pbm ab extrinſeco et alieno nō fit va denoiatio Nō eīm granū milij magnū dicit̄ magnitudine montis

nec ethiops alb⁹ albedine niuis. nec quis di/
ues pecunia aliena. Pecunia ei non dois. sz
mundi est q⁹ hominē deserit et mūdum sequi
tur. Exemplū canis sequēs duos nescit cui⁹
sit. nisi in ore sepentur. tūc sequit dūm su
um dimisso alieno. Sic homo vadens cum
mūdo. in fine cui⁹ diuitie fuerit expitur. Se
cūda opio fuit paripateticoꝝ dicentiū vnte
hoiem ditare et felicē facere. que nō seruant
in bursa sed in aīa et recedēte hoīe a mundo
ipm sequunt. Hui⁹ opionis ostendit fuisse
socrates de quo dr. xij. q. ij. glia epi. Socrates
iste theban⁹ homo quondā ditissim⁹. cū apd
athenas ad philosophandū pgeret. magnū
auri pond⁹ abiecit nec putauit se posse et vir
tutes sil et diuitias possidere. Et boeti⁹ a the/
odorico tyranno de roma exulatus et tpali/
bus dēpdatus. cōsolando se virtutibus suis
quas habebat. dixit has scz virtutes null⁹ po
tuit puincere terror. qui nōs comites pseq⁹/
retur. tē. ¶ Banc eiā opionez doctor nr̄
xp̄us tenuit. et suos discipulos instruxit. di/
cens. Nolite thesaurizare vobis thesauros
in terra. Et hoc ꝓpter tria. quia sunt.
Periculose et damnabiles.
Nociue et instabiles.
Infructuose et steriles.
Dico primo q⁹ diuitie sunt piculose et dam
nabiles acquirentibꝰ ⁊ thesaurizantibꝰ. Naz
sicut spine nō colligunt absq⁹ manuū lesione
et lutū sine inquinatōe. sic nec diuitie sine pi
culo mendacij. doli. vsure. vl rapine. puer. xx/
viij. Qui festinat ditari nō erit innocēs a pec
cato. Exemplū. luc. xij. In illo qui dixit xp̄o.
Magister dic fratri meo vt diuidat mecum
hereditatē. Ad quē et alios dns dixit. Vide
te et cauete ab omi auaricia. q⁹ nō in habun/
dantia cuiusq⁹ vita eius est ex hijs que possi/
det. addens similitudinem dicēs hois cuiusdā
diuitis vberes fructus ager attulit et cogita/
bat intra se dicens. Quid faciā quia non ha
beo quō ꝓgregaz fructus meos. Et dixit hoc
faciam Destruā horrea mea et maiora faciam
et illuc ꝓgregabo oīa que nata sunt mihi et
bona mea. et dicā anime mee Aīa mea habes
multa bona posita in annos plimos requiesce
come de bibe epulare. Dixit aūt illi dns. Stul
te hac nocte dyaboli aīam tuā repetent a te q̄
aūt parasti. cuius erunt Sic est qui sibi the/
saurisat. et nō est in deū diues dixitq⁹ ad di/
scipulos. Nolite soliciti esse aie vestre. q̄d ma
ducetis. nec corpi quid vestiamini. anima ei
plus est q̄z esca. et corpus pl⁹ q̄z vestimentū
Considerate coruos qui nō seminat neq⁹ me
tunt. quibꝰ nō est cellarium neq⁹ horreuz. et
deus pascit illos quantomagis vos plures
estis illis. ¶ Sz diceres nō debeo laborare
et solicitus ee ꝓ necessarijs. Dico q⁹ quadru
plex est solicitudo circa tpalia. Prima est cir
ca necessaria. vt seminare ⁊ metere et filia. et
hec ē bona. de qua loquit salomon puer. xxx.
Diuicias et pauptates ne dederis mihi sed
tm victui meo tribue necessaria. Secūda est su
pflua. vt quando cor hois intantū occupatur
q⁹ dei et aīe obliuiscit. et hec est mala. de qua
dixit moyses deutro. xxxij. deū q̄ te genuit de
reliquisti. et oblit⁹ es dñi creatoris tui. Ter
cia est viciosa. que mentē hominis perturbat
timens ne possessa peant. aut labrata non cō
tingant. et hec est peior. Talis fuerat in iude
is et pylato timentes ne perderent regnū. q⁹
possidebāt occiderunt xp̄m. Quarta est erro
nea. scz que de dei ꝓuidentia desperat. ne sibi
in aliq̄ non subueniat. ⁊ hec est pessima. quan
do q̄ dicit. nolite soliciti esse. nō excludit so/
licitudo debita et necessaria primo mō. sed ex
cludunt alie tres. Secundo diuicie sunt no
ciue habentibus sicut em carnes nociue sunt
ossibus. quia ideo a carnibus rodunt. et fru
ctus nociui arboribus. quia ideo discerpunt
Sic diuites ꝓpter diuitias paciuntur insidi
as latronum oppressiones pncipū et potentū
et exactiones officialium. ecc̄s. vi. Est malū q⁹
vidi sub sole. vir cui dedit dns diuitias ⁊ sub
stantiam. nec tribuit ei potestatē vt comedat
ex eis. Diuites nāq⁹ nunq⁹ plenā habēt secu
ritatem nec iocunditatē. q⁹ sp sunt in timore
perdendi. ideo cōmuniter comedunt ex anxi/
etate propria corda et vitam. ¶ Unde aug.
vi. confessio. narrat. q⁹ transiens per quendā
vicum. vidit pauperem iacentem. et ingemu
it loquens ad socios suos. omnibus inquit
conatibus quibꝰ laboramus. nihil aliud vel/
lem⁹ nisi ad securā leticiā ptingere. ad quas
nos iste mendicus pcessit ⁊ sequit. iste iocū/
datur. et ego anxius ero. iste secur⁹ est. ⁊ ego
trepidus. Hec ille. Tercio sunt steriles et in
fructuose amantibꝰ. vnde experimento docet
q⁹ quantumcunq⁹ terra super quam harena
maris proijcitur sit fecunda et frugibus apta

pharenā reddit sterilis et inepta. Sic in pposito qñ psperitas huius mūdi quasi marg vnda. bona tpalia et diuitias ad hoiem pellit licg primo fuerit ꝟtuosus et fertilis in ꝟtutibus et deuotōe. postea redditꝰ vicios⁹ et sterilis. Exemplū habemus in saul. i. reg. xv.

¶ Tercia pars in qua inuitamur ad premium glorioſum p operationem virtutum ibi. Thesaurizate vobis in celis lucrum mercedis. ¶ Voluit ergo volens thesaurizare lucrum mercedg in celis nō dz hō recusare onus laboris. quia regula iuris est li. vi. Qui sentit onus. sentire dz et comodū. Videm⁹ eī p exemplū familiare. q laboratores p posse conant laborare bonū expectātes salarium. Quantomagis xp̄ianus et famul⁹ dei cui promittuntur regna celorum. studioſissime p xp̄o laborare debet ⁊ virtutibꝫ thesaurizare. s. ieiunando testante ihero. in epla ad filiuz mauricij. de exhortatione salutari taliter inq̄enit Omne opus leue fieri solet. cuz eius p̄cium cogitatur. et spes premij solacium fit laboris hinc beatus aug. primo de ciuita. dei. c. xxx. suasit fidelibus qui mala p̄o christo tormenta tollerabant qñ ipis infideles iactant suis insultant. pbitantibus. de dō suo. sic quis qz fidelis habet rñdere. Deus meus vbiqz ē pñs vbiqz tot⁹. nusqz inclusus. qui potest ad esse secretus. abesse non motus. Ille cū me a diuersis rebus exagitat. aut merita examinat aut peccata castigat. mercedēqz mihi eternaz p tolerātis malis tpalibus pie seruat. ¶ Volens igit hāc mercedē eternā thesaurizare dz Erarium disponere.

Diuitias reponere.

Custodiam apponere.

Debet namqz primo hō disponere erariū bonū. q̄ō est vita sancta ⁊ immaculata. fūdamētum oīm donoꝝ ⁊ gratiarū. Juxta illō apli. i. thio. vi. Precipe inquit diuitibꝫ. non sublime sape. nec sperare in incerto diuiciaꝝ. sz in deo viuo. qui pstat nobis oīa habūde ad fruendum. bene agere. diuites fieri in oībus bonis thesaurizare. sibi fundamentum bonum in futurum vt appbendant vērā vitā. Nūc ergo peccator audi me. et deus exaudiet te. vita em̄ tua mors est. et vana vita. Vis ergo appbendere vērā vitā noli alta sapere. alta quere re. sed humilit prebere susceptibilem diuine inspirationi. audiendo. et obediendo. Deus em̄ vult te hē suasibilem cū dicit nō sperare i incerto diuitiaꝝ. q tles inpsuasibiles sunt sed in deo est sperandū qui pstat in nobis oīa abundanter. Per illa ei q̄ tibi dat. suadet exire a petō. vt ptractat aug. de doctrina xp̄iana Nihil em̄ tuum vis hē malum. non filium non famulū. non librum non ciphum. Cum ergo in omnibus tuis bonitatem queras. cur in te solo bonitatem non curas quid te offendit vita tua. quam solam vis habere malam inter oīa bona tua. Ulter⁹ nihil tuū vis hē indecēs vel ineptum. nō agꝝ. nō plantā. non cappam nō caligā. Nā p viribꝫ quotidie appetis illas. nihil est g̃ hoi seipo vil⁹. ait seneca Quare rñdit aug. ibidem. Quia bona vis hē. ⁊ bon⁹ nō esse rogo inquit te pone vitā tuam calige me et noli te hē viliorē omnibꝫ rebus tuis. quare vis plus esse tuus qz liber. latro qz rex. mortuus qz viuēs. necqz qz iustus. Rñde g̃. nunq̄d pl⁹ diligis melius eē. et melius esse cupis. Cur g̃ bonā mortē desideras. et vitā bonā nō curas. nisi q̄ mortē plus qz vitā amas. Audis ne. quō oīa bona tua cōcordit clamāt. illō eccs. xxix. Pone thesaurum tuū in pceptis altissimi et pderit tibi magis qz aurū. Erubescat igit vita tua. q te sociū malū hēant oīa bona tua ne in fine quasi ꝺruz te expellāt. Jā pluasus es a dō vt recedas a malo. Dz vt pchdolor. hō ꝓpatus est iumentis insipiēnbꝫ et vilior factus est illis ⁊ insipiēnor Nā piscis cohibz se ab esca si hamū videat. auis a grano si laqueū cernat. canis ab osse. si baculū timeat. et te eterna pena nō pōt cohibere a petō. Vñ aug. sup illo vbo. Petite et accipietis. dic. Erubescat nra pigricia pl⁹ vult ille dare qz tu recipe. plus iste misereri. qz tua miseria liberari. ¶ Sed dicis. Jā resuscitatus sum. ꝓpono bene agere ⁊ vitam emēdare sz volo expectare tps opportunū. O frater noli ostium claudere veniē p dilectōez. sz p̄bete susceptibilē diuine inspiratōi. Jā thesauriza tibi fundamentum bonum. q̄ modo est tempus gratie. modo dies salutis. Jaz deus pulsat ad hostiuz gerens plenas manus carismatibus gratiarum. Quid ergo recipere tardas oblatum thesaurum. nunquid expectas te fortiorem. vel deum potentiorez. vel hostem stultiorem. vel temptationem minorem. Dum fortis es ⁊ peccandi consuetudine non ligat⁹

non potes teipsum vincere quō hoc poteris peccatis oneratus. ⁊ si nūc gratiā recipere rē nuis putas deū pl⁹ ad vandū ꝓmptiorem. Et si thesauꝛ tpis tibi cōcessum nūc in malū erpenderis. credis reuocandū duꝛ volueris Unde poeta. Qui non est hodie. cras mi/ nus aptus erit. ⁊ de pe. dis. i. predixerat in gl̄osa. Si deus vidit hoīes negligentes mu tat qō prius ꝓmiserat. Scdo debet ho/ mo thesauꝛ reponere sꝯ auꝛ charitatis. ar/ gentū castitatis. oleū pietatis. vinū deuoti/ onis. gemmas recte opationis. hos enī the/ sauros reponimus quādo ꝑ hoc sacꝛ tēpus virtutibus vacamus. Ad qō hortamur. ij. Coꝛ. vi. In oībus exhibeam⁹ nos sicut dei ministros. in multa patientia. Nam sicut di/ ligens mulier die ac nocte laboꝛat nendo/ te xendo. suendo. vt coꝛpus nudum induat ve stibus honestis ⁊ decentibus. Sic persona honesta ad hoc laboꝛare debet vt p̄ oīb⁹ ani mā virtutibus induat. Est enī virtus habit⁹ mentis bene cōstitute. ꝯm Ambꝛo. xxxij. q. iij. de pudicicia in gl̄o. Quē habitū nō nisi ꝓpa virtutū ⁊ exercitiū eaꝛ acq̄ramus sicut dicit philosoph⁹. ij. Ethi. Ex frequentatis actibus generaꝫ habit⁹. Ꝑdicanꝫ ergo que qō dignius ē. etiā aīam vestiunt virtutibus Unde oꝛatoꝛ poeta. O directa manus q̄ xp̄i militat armis. O summa plebs nata deo.

Tertio debemus custodiā apponere. ne thesauꝛ virtutū ꝓdamus. ad qō necessaria ē bona sepa ad claudendū. q̄ ē sensualis tutela Sensus enī porte coꝛdis sunt quos reprimē do porta claudiꝫ honestatis. ita vt nil audi as illicitū q̄ nihil cupias vel aspicias qō est ꝓhibitū vel ꝺcupiscētie incentiuū neq̄ tan/ gas cui⁹ concupiscētias explere nephas est. Qui enī has portas bona sepa claudit. ⁊ nul li illicito dat ingressum. seruat thesauꝛ ⁊ nō perdit xp̄m. Sicut enī dicit iudith. xij. Oꝛ olofernes dedit iudith ingressum vbi erant eius thesauri. iō pdidit caput suum. Si ergo tēptatio pulsat ad hostiū. claude sensum. si/ gna ostium dicens. Nō intrabis. quia hec a deo condita sunt apud me. ⁊ signata in the/ sauris meis. Et ne in nocte latro seram apiat adhibe verecūdiam. q̄ lampas ē pudicē mē/ tis. Ut ait Bernardus super cantica.

Feria quinta post cinerum

Cum introisset ie

sus capharnaū accessit ad eū centu/ rio rogans eū dicēs. Domine puer meus iacet in domo paraliticus ⁊ male toꝛq̄/ tur. Matthei. viij. Vulnus quātomagis stringit ⁊ toꝛquet. tanto diligenti⁹ egeroste/ dit medico ad curandū. Unde boetius. Si opera medicantis expectas, oꝑtet vt vuln⁹ detegas. Sic peccatis mortalibus vulne/ ratus. frequentius in mente recoꝛdare debꝫ ⁊ dolere ⁊ ad deū medicū animaꝫ curandū exclamare. Unde de pe. di. i. Nunc autem si recoꝛderis peccatoꝛ tuoꝛ ⁊ frequenter ī con spectu dei pronuncies ⁊ pro eis clementiam eiusdem deꝑceris. citius ille delebit. Si aūt nunc obliuiscaris peccatoꝛ tuoꝛ sꝯ quo ad penas temporales, tunc id ē in die iudicij eo/ rū recoꝛdaberis. qñ nolens in toto mūdo pu blicabunt. ⁊ in cōspectu proferent omnium. tam amicoꝛ q̄ inimicoꝛ tuoꝛ ⁊ sanctoꝛ an/ geloꝛ celestium q̄ virtutū. Debem⁹ ergo sti/ mulo peccatoꝛ in cōscientia cum centurione xp̄m inuocare. pro adiutoꝛio seruꝯ sꝯ spirit⁹ nostri. qui peccatis vulneratus iacet in do/ mo coꝛporis sine motu recte operatiōis qua si paraliticus vt ipse sua misericoꝛdia digne tur eū tangere ⁊ curare dicēs. Dñe puer me us ⁊ cetera. Queritur si aliqō peccatum mortale sit ita graue. q̄ per dei misericoꝛdiā nō possit deleri. Et videt q̄ sic. Nā peccatuꝫ in spiritū sanctum. nec hic nec ī futuro dimit titur. Dicendū q̄ nō ē peccatū in vita ista tā graue. q̄ per penitentiam tolli nō possit. ⁊ mi sericoꝛdiā dei deleri. Ratio huius ē, quia si peccatū nō posset tolli aut hoc eēt q̄ aliquis de suo peccato nō posset penitere. sicut acci/ dit demonibus ⁊ dānatis quoꝝ affectus sic confirmati sunt in malo. q̄ nō pōt eis displi/ cere peccatuꝫ. nisi quantū ad penā, quod de aliquo viatoꝛe dici nō pōt. cum habeat libe/ rum arbitrium flexibile. siue ad bonū siue ad malum. Et ergo dicere q̄ aliqō malum siue peccatum sit in hac vita. de quo aliquis pe/ nitere nō possit. erroneum est. Primo ex eo. quia tolleretur liberum arbitrium. Secun/ do quia per hoc derogaretur viribus ⁊ effi/ cacie gr̄e dīne que pōt mouere coꝛ cuiuscūq̄ peccatoris ad penitendum. ꝯm illud prouer. xxi. Coꝛ regis in manu domini ⁊ quocunq̄

voluerit inclinabit illud. Tertio est impossibile ex pte diuine misericordie. Quia si deus per penitentiã nõ dimitteret peccatum. tũc in vita videretur maior pena peccatoris ad peccandum q̃ dei misericordia ad indulgendum. Contra quod dicitur Joel. ij. in epla hesterna q̃ deus est benignus & misericors & multe misericordie. prestabilis super malicia Et ideo dicendum est. q̃ omne peccatum in hac vita. siue cõmissum cum spirituali siue seculari potest deleri per misericordiã dei. Et dicens oppositũ. dicit cõtra determinationẽ sancte matris ecclesie. & per cõsequẽs hereticus censendus de pe. di. iij. §. ecce. Nec obstat argu. cõtrarium de peccato in spũm sanctum. quia hoc accipit̃ p finali impnã. ſm augusti. de verbis domini. qui penitus ẽ irremissibilis. Queritur secundo an sit aliquod peccatum ita leue/ qõ absq̃ dei misericordia possit remoueri. Dico q̃ impossibile est peccatum actuale sine pnã remitti. Rõ quia tale peccatum est offensa dei. igit̃ tale peccatum remittit̃ sicut remittunt̃ offense a deo. sed offẽsa nõ remittit̃ nisi per gratiã que causat benignitatẽ cõtritionis. in conscientia peccatoris vt quẽadmodũ in statu peccati fuit auersus ab incõmutabili bono. ad cõmutabile bonũ ita per gratiã supernã peccator cõuertitur ad deum cũ detestatiõe auersionis predicte. & p posito emẽdandi Tertio queritur an vnũ peccatum mortale sine alio per dei gratiã possit remoueri. Dico q̃ est impossibile. q̃ peccatum mortale dimittit̃ p gratiã dei que non potest stare cum peccato mortali. Et si dimitteret vnum & remaneret aliud. gratia dei staret cũ isto. qõ est impossibile. Secunda rõ ẽ Cui deus misereꝫ. totaliter misereꝫ. Deut. xxxij. Sed si peccator peniteret de vno & non de altero. deus ei nõ totaliter misereꝫ. In cuius exemplũ nunq̃ xps legit̃ aliquẽ in parte curasse. sed in toto. nõ solũ in corpore sed etiã in aĩa. Vñ augu. in li. de penitẽtia. Quedam impietas infidelitatis est ab illo qui est iustus & iustitia. dimidiã sperare misericordiã Sequitur documentum q̃ volens meritorie penitere. non debeat de vno peccato tantum & non de alio. sed de omnibus simul nec confiteatur tantum de his de quibus non verecundatur. alterum autem quod pudet subticet nec confessionem dimidiet diuersis confessoribus. Unde magister. iiij. sen. di. xvi. Caueat homo ne ductus verecundia dimidiat apud se confessionẽ vt diuersa diuersis sacerdotib9 velit manifestare. Quidã enĩ vni celant quod alteri manifestant. qõ est se laudare. & sic attendere ypocrisim. & semper venia carere. Quantum ad expositionẽ & continuationẽ euangelij ꝺ dicebat̃ de quodam dispositiuo. per qõ corpus exercitat̃ ad op9 virtutis. hodie hortamur ad suffragium mediãte quo anima liberatur ab onere miserabilis seruitutis. & sunt tres partes in prima notat̃ de paralitici infirmitate & patris supplicatiõe ibi. Domine puer ꝛc. In secunda tractat̃ de centurionis humilitate & eius cõmendatiõe ibi. Domine nõ sum dignus. In tertia recitatur de christi benignitate & fructuosa credulitate ibi. Vade & sicut credidisti.

Quantũ ergo ad primam partem circa litteram est notandum q̃ ille centurio erat de gentibus a romanis in iudeam positus habens sub se centũ milites Hic habens seruum valde dilectum paraliticum & oĩbus viribus destitutũ. audita xp̃i fama. & q̃ in capharnaũ venisset tanq̃ pius dominus & bonus. pro dicto seruo quasi pro puero supplicit̃ exorabat dicens. Domine ĩ quem totaliter confido puer meus. i. seruus quẽ non minus q̃ puerꝫ meum diligo. iacet in domo paraliticus & male torqueꝫ. Moraliter per seruum paraliticũ centurionis designari potest amicus defunctus cuiuslibet fidelis viuentis. Hic enĩ pro successorẽ cõgregando bona retinendo. ea nimis amãdo minus de delictis corrigendo. negligenter ĩstruendo. multum laborando seruuit̃ ꝓpter qõ vt miser in purgatorio detinetur & torquetur pro quo centurio. s. viuens in gratia potens est rogare. quia tot habet sub se adiutores. quot in charitate cõiunctos habet fideles. & alijs pijs operibus debet ei subuenire. Nam ſm philosophum refamiliari optet ei qui benefecit. quia tali quilibet naturaliter obligat̃ ad antidota. ff. de peti. hereditatis. l. sed & si. §. cõsuluit. Cum autem parentes multa beneficia nobis contulerunt. Quibus secundũ philosophum. ix. ethi. nõ potest reddi equalens quantum possumus suffragijs debemus eis subuenire. Unde Job. xix. In per-

sona parentis ad pueros dicit. Miseremini mei miseremini mei saltez vos amici mei. qz manus domini tetigit me. Hortamur igitur eis subuenire propter tria scilicet ratione. Familiaritatis z charitatis. qz puer sine ꝛ. Debilitatis. quia iacet paralíticus. Penalitatis. quia male torquetur.

Dico nanqz pmo q parenti defuncto aut nostro amico in carcere purgatorij constituto debemus suffragijs subuenire rõne familiaritatis z charitatis. Quia serui nostri fuerunt z in sudore vultus eorũ nobis bona acquisierunt z reliquerunt. Nã sicut seruus tenet domino. sic viceuersa dñs seruo. z sicut pentes pueris. sic puer parentibus. hoc ostendit natura multoꝝ aliaꝝ z auiũ. Ciconie sunt tante pietatis ad pentes suos. vt senescentes denudatos plumis suis. naturali pietate fouẽt z nutriunt. si ergo volucres celi tante sũt pietatis erga pentes suos. quãtomagis boies rõne pticipes. primos. z pentes. corpe tanqz veste spoliatos. z in locis penalibus afflictos. cũ suffragio debent ptegere. Auis etiaz videns sotium suũ debilẽ ab estu z caloze solis terre prostratã. opponit se radijs solaribꝫ z facit sibi ymbrã. donec resumptis viribus resurgat. Sic debemus nos primis z amicis nostris in purgatorio nimio feruore penarũ prostratis. oratonũ z elemosynaꝝ suffragijs apud diuinã clementiã facere ymbrã. donec resumptis viribus resurgant a loco penarum z miserie. vnde Job. xij. Sumiruz interroga iumenta z docebunt te. volatilia celi. z indicabunt tibi. In cuius figurã precipit deutro. xxij. Si videris azinum aut bouẽ fratris tui. in via cecidisse non despicies sed subleuabis eum. Si igitur ex precepto diuino exhibẽda est cura iumento cadenti pensandũ sollicite ẽ quanta debeatur primo z parenti nobis per charitatem coniuncto z in purgatorio iam prostrato. Hoc considerans iudas machabeus vt dicitur. ij. Mach. xij. Qui misit hieroso/limã. xij. milia dragmas argenti offerre ibi p peccatis mortuoꝝ in bello. Sic etiam nos debemus facere elemosynas. z talia huiusmodi offerre pro parentibus. vt a peccatorũ vinculis absoluãtur. Unde ad Hebre. xiij. Memento te vinctoꝝ tamqz simul vincti z laborantium tamqz ipsi in corpore morantes

Sed queritur quibus suffragijs debeant iuuari z solui a peccatis. Dicit beatus Gregorius q quatuor modis soluuntur. videlicet oblatione sacerdotum. precibus sanctorũ elemosynis carorum. z ieiunijs cognatorum

De primo quando enim sacerdos offert corpus z sanguinem christi pro animabus defũctis. per hoc sacrificium maxime iuuantur ille anime. quia istud sacrificiũ inter omnia suffragia ecclesie. maxime virtutis est. z tam acceptum deo. vt ciuus animas ꝺ penis liberat Eccle. xlv. Ipsum elegit ab omni viuente offerre sacrificium deo. incensum z odorem bonum in memoriam placere pro populo suo. Unde Gregorius in dialogo suo. quedam mulier credens virum suum mortuum. qui non mortuus sed captus ab hostibus. fecit p eo missas defunctorum celebrari. qui vivus in captuitate virtute oblationis semper tempore diuinorum a vinculis absolutus. narrando postea vxori cognouit miraculose a deo factum. Volens igitur parentes z amicos celeriter a vinculis purgatorij liberari faciat pro eis missas celebrari. Gregorius Hec victima animam ab eterno interitu liberat que nobis mortem vnigeniti per mysterium representat. Secundo iuuantur orationibus sanctorum. Unde. ij. Mach. xij. Sancta z salubris est cogitatio pro defunctis exorare vt a peccatis soluantur. Si enim iustus homo peccatori viuenti potest apud deum grauam impetrare. Nullum dubium quietiam mortuis suis orationibus penam purgatorij possit mitigare. Et notanter Gregorius dicit q sanctorum orationibus iuuantur anime defunctorum non orationibus malorum quia sm illud. Cum is qui displicet ad intercedendum mittitur. irati animꝰ ad deteriora puocat. Sed diceres ergo exñs in peccato mortali nec celebrare nec orare debet. p aliabus. Dico q in suffragijs q̃ fiunt per malos. duo pñt cõsiderari. Primo ipsum opus operatũ sicut sacrificium altaris q ꝺ semp est bonum. qz ex seipso efficaciã habet absqz ope operantis. quã equaliter explet per quẽcũqz fiat. Quantũ ad ꝺ missa. z oĩa alia suffragia p malos facta defũctis pfunt. Secõ ipsum opꝰ opans. sic distinguo qz si suffragia fiunt per malũ tamqz p actorem sic nõ prosunt nisi forte per accidens. vt si malus dãs elemosynam excitet pauperes ad orandũ pro defuncto

vel hec fiunt p ministrū. aut ergo facit ea vt minister public⁹. scz dei vel ecclesie. sicut sacerdos q̄ celebrat missas vel exequias defunctoꝝ. sic semp ꝓsunt. qz malicia ministri non nocet opi boni actoris. aut fiunt p priuatum ministrꝝ. scz alicuius priuate ꝑsone. aut ergo facit de mādato ꝑsone exīs in charitate. sic ꝓsunt. sed si nō exīs in charitate. sic nō prosunt. ¶ Tertio iuuatur elemosynis caroꝝ ⁊ amicoꝝ. Vnde dixit dñs thob. Elemosyna a morte liberat ⁊ ipsa pctā purgat. ⁊ facit inuenire vitā eternā. Elemosyna aūt ē triplex. Prima ē vt debita defunctoꝝ soluant̄. ecc. iiij. Declina pauperi sine tristitia aurē tuam. ⁊ redde debitū tuū. Verba ista pñt cuilibet heredi dici. q̄ hereditatē amici sui tulit. ⁊ debita eius nō soluit. Declina aurē tuā sine tristitia ⁊ audi desideriū paupis amici tui q̄ est in purgatorio in tanta pauptate. q̄ de oībus bonis suis nō pōt habere obulū. ꝑsolue eius debita. qz hoc desiderat. ⁊ noli eū cōtristare in dilectione. qz forsitan ꝓ his puuitur. Secunda est vt testamenta condita reddantur. eccl. iiij. Fili elemosynā pauperis ne defraudes. Qui enī hanc defraudant sunt fures ⁊ sacrilegi. ⁊ excōicandi. xiij. q. ij. oblationes. Tertia vt de tuo in speciali aliquid pauperibus erogēs thob. iij. Ex substātia tua fac elemosynā. Quarto ieiunio aīe liberant̄. Figuraturnee .i. vbi legit̄ q̄ neemias luxit ⁊ ieiunauit multis diebus ꝓ filijs israel captiuatis. ⁊ liberati fuerunt. sic ⁊ aīe. ¶ Dico secūdo q̄ aīabus parentum subuenire debemus rōne debilitatis. quia iacent vt paralitic⁹. q̄ non habet motum. nec vsuz membroꝝ. Sic ipsi debiles sunt. ⁊ seipsas adiuuare nō possunt. nec mereri. cum sint extra statum merendi ⁊ operandi. ⁊ impedimenta tollendi. vñ iob. ix. Venit nox q̄n nemo opari pōt. Sed queritur an anime in purgatorio possint ab alijs qui in seculo viuūt in aliquo iuuari. Et videt q̄ nō ad gal. vi. Vnusquisq̄ onus suum portabit. id ē penā ꝓ peccato. In oppositum est illud. ij. matthei. xij. Sancta ⁊ salubris est cogitatio ꝓ defunctis exorare ⁊ cetera. Item apostolus .i. corinthiorum. xij. loq̄tur de mystico corpore ad similitudinem humani. Item corporis p vnum membrum supletur indigentia alterius. Ergo cum gratia sit potentior q̄ natura. gratia in corpore mystico. per vnum membrū pōt supplere alteri⁹ indigentiā. Hinc ē q̄ suffragia membrorum ecclesie possunt prodesse cōmembris indigētibus. quia vero per omnem cōmembra eiusdem corporis esse non desinunt. possunt prodesse etiā defunctis. Vnde augu. dicit. Nō est negandum spiritum defunctorum potestate suoꝝ viuentium posse releuari. Nec obstat argu. contrariū quia illud intelligit̄ de damnatis quibus nō cōmunicant̄ suffragia ecclesie. Tertio animabus in purgatorio est subueniendum rōne penalitatis ⁊ miserie. quia multis penis male torquentur. Naturale nanq̄ est homini citius subuenire magis afflictis ⁊ eis compati. Sic etiam animab⁹ in purgatorio exīs propter grauissimas afflictiones compati debemus. ¶ Sed queritur si pena purgatorij sit maior pena q̄ in vita quecunq̄ alia corporalis. Respōdet richa. super. iiij. sen. di. xlix. ar. ij. q. i. Q̄ pena purgatorij maior ē quelibet pena temporali. Tā fm eundē pena causat̄ dupliciter. .i. ex absentia boni amati ⁊ presentia mali oditi. Et vtro q̄ modo pena purgatorij maior est. Cuius rō est. quia motus animaꝝ in purgatorio nō retardat̄ mole corpis sed vehemētissime desiderāt cū deo pfecta fruitione ꝓiungi. ex cuius fruitionis ⁊ cōiunctionis absentia vehementissime affligunt̄. maxime cū tempus viderit aduenisse. quo cum deo perfecte eēnt cōiuncte. si dum erant in corpe penā suis peccatis debitam ꝑsoluissent. Ad hoc est etiam magister sen. in. iiij. di. xlix. Hoc aūt dē deigne purgatorij. q̄ ⁊ si eternꝰ nō sit. miro tamē mō grauꝰ ē. Excellit oēm penā quācūq̄ vniq̄ passus ē aliq̄s i hac vita. Nunq̄ i carne inuenta ē tanta pena licet innumerabilia martires passi sunt tormēta. Ad hoc etiā bonauē. sup. iiij. sen. di. xlix. ar. ij. Optet nos hoc cōcedere etiā si nō appareat nobis rō q̄ pēa purgatorij ē grauior. Et dicit q̄ in hoc magis ē adherēdū auctoritati q̄ rōni. ꝓ eo q̄ istud ē magis supra naturā ⁊ rōnem q̄ fm naturam ⁊ dispositionem. De illa pena idem dicit in primo argu. Q̄ Augu. in quodam sermōe Iste ignis deterior erit. q̄ quicquid in seculo penarum aut videre aut sentire. aut cogitare quis potest.

¶ Secūda pars in qua

notaꝫ centurionis magna humilitas dicens dñe quasi diceret. Tu solus es dñs et laudabilis nimis ego indignus seruus. vnam tuus. igiꝫ non sum dignus. ⁊c. Moraliter sic centurio ex humilitate p xpm erauditur et cõmendaꝫ. ⁊ seruus eius ab infirmitate curaꝫ. sic ex humilitate etiã homi multa bona ꝓueniunt. optet ergo nos eẽ hũiles vt illa bona acquiramus. Hã vt dicit pbs de somno et vigilia. Principio omnia ꝓua sunt. Ex paruo eĩ grano arbor maxima. ⁊ de parua materia magnũ aial generatur. sic ex hũili corde multa bona homi nascũ. Quicunqꝫ eñ illa bona desideraverit obtinere in celo et in terra. non debet se supbe extollere sed humiliter se subdere qz vt habetur di. xl. multi sacerdotes. ℣. Qui cunqꝫ desideraverit primatũ in terra. inuenit et ꝓfusionem in celo. nec quis festinet quõ alius appeat maior. sed quõ oñibus inferior. sicꝫ humilitatem videat. Hec eñ ꝓuis. s. hũilitas est filia dilectissima di ptis potens.

Patris furorem placare.

Hominem a dyabolo liberare.

Bonum gratie habundanter ꝓcreare.

Dixi primo qꝫ hũilitas placat furorem ptis celestis. Hã que plantule in medio flatuũ validissimoꝝ ventorũ. qz cedunt ⁊ inclinant se pacẽ hñt. et sic quiescũt et violentiã mitigãt vbi arbores excelse frondosissime multũ resistentes auulsionẽ et confractionem patuntur.

Propter qõ fabulose dr. qꝫ int̃ quercũ et arundinem orta est altricatio. quercus ꝓquerente de impetu ventoꝝ qꝫ cũ fortissima atqꝫ durissima. ⁊ cuz molle ⁊ spissitudine ligni sui ꝓfundecꝫ ac lanssime radicata esset. tñ p ipm radicitus euulsa. ⁊ insupꝫ ex medio fracta. nec nõ in terrã ꝓiecta. et ipa arundinẽ interrogãte dicens. O arundo que adeo debilis et pna es qualiter ventos tam validos illesa et integra effugisti. Respondisse fertur arundo et dixisse. Tu inqt. O quercus superba eras. ⁊ duricia et inflexibilitate ma resistere volens vento fortiori. ipmqꝫ super te transire non sinens violenter humiliata et incurvata. merito fracta es. Ego vero cum vento cedens ad oñez ventũ me humilio. et absqꝫ vlla rebellione vel resistentia sup me illum transire sino ideo a nullo ledor. a nullo aliquid patior. Et quicquid passa es rigor tuus et inflexibilitas atqꝫ supbia fecerunt tibi sic etiam se humilians in omnib̃ ventum ire dei vl hois põt subterfugere. vbi supbus deiciꝫ vel eradicaꝫ Exemplum sequiꝫ de socrate pbo. qui cũ multas tyrannides passus esset a quodaz tyranno q̃ tandem ei minabaꝫ mortẽ. Respondit hũiliter. mortẽ volo. quo audito tyrãnus dixit. et ego faciã te viuere inuitũ Tunc socrates ait. Nihil inuitus patior. quicqd inuleris. hoc volo sive mortẽ. sive vitã. Cedebat eñ socrates omni furori tyranni. inclinans cor suum. vt sup ipm transiret sine resistentia. quecũqꝫ tyranꝰ inferret. Cui figura habeꝫ. iij. regũ. xxi. in achab humiliato cui dñs pepcit. ne faceret malũ qd ꝓpositum erat dꝰ. Sup q̃ iero. ad occeanũ de morte sancte fabiole dicit. O felix hũilitas penitentie que gladium diuini furoris intromisit in vaginam misericordie. Secundo humilitas liberat hoiem a potestate dyaboli. Hã aper iacentem in terra ledere nõ potest. Sic nec dyabolus aper inferni humilẽ. In cuius exemplum legitur in vitis patrum. dyabolũ dixisse beato machario inimico. vincis me quia non poterat eum vincere ieiunando. nec vigilando. sed humilitate. qz inquit ego non possum me humiliare sicut tu Sicut etiam ptis parvus non tenetur nec capitur rethe sic nec humilis rethe decepcionis diaboli. Exempluz beati anthonii. Qui videns totum mundum laqueis plenum admirando et tremefactus quesiuit a domino qs illos euaderet. respondit dominus. qꝫ sola humilitas. Cuius figura habetur. ij. Paralip. xxxij. i ezechia. ⁊ in epistola hodierna cui cor eleuatum erat. Qui postea humiliatus euasit mortẽ. Cũ hic bonus fundꝰ hũilitatis. in quo oñis edificatio ꝓstructa. crescit in templũ sanctũ in dño. quẽ qui habet. nnnqꝫ habz vñ a dyabolo vinci possit Tercio impetrat donũ habundantis gre. Quẽadmodum eñ aque corpales in loca ꝓfunda fluunt ⁊ ea replẽt. sicut patz in lacis. Sic aque spuales. i. fluenta grãz corda ꝓfunda humilitate replẽt Et ideo qz cor virginis et dei genitricis fuit ceteris humilitate profundius. ideo fluentis grãrum impleta fuit abundantius. et salutata plena grãa ab angelo. Quare dicit in cãtico suo. Respexit humilitatem ancille sue ⁊c Et genesis. xviij. habetur de abrahã. Qui hũiliatus coram dño dicloquar ad dñm meum cum sim pulvis ⁊ cinis meruit ampliorez

gratiam familiaris colloquij. Et centurio qui seipm despicies. dicit Dñe n sum dignus vt meruit gloriatu et laudem p cunctis in israhel

Tercia pars in qua notatur fructuosa credulitas centurionis.

Credidit nanq; saluatoris deitatem. et illã esse tã te sapientie et pietatis. q; nõ solutu in psentia sz etiam in absentia posset et sciret curare suuz suũ quare dixit. dic tm verbo. et sanabit puer meus. ppter quã credulitatem dixit ei ihesꝰ. Vade et sicut credidisti fiat tibi. Moraliter firma fides. vt credulitas est fundamentum oĩs boni. Nã sicut radix arboris est primũ fundamentũ. a qua rami singuli et fructus recipiunt efficaciã et virtutem. Sic a fide oĩs virtutes et oĩs actus nostri recipiũt fulcimentũ et iusticiã. q; sm iacobum. vt allegat ō sum. tri. et fi. catho. firmiter in glo. Justus in fide viuit. Et aug. Fides ẽ primũ donũ q; pie et iuste viuit. Ut igit pie et iuste viuam. firmã credulitatem in corde et ope ostendem. et meremur a deo per hanc.

Peccatorum remissionem.

Demoniorum confusionem.

Optatorum cõsecutionem

Dico nanq; primo. q; ppter credulitatez meremur peccatoz remissionem actuũ. i. c. de xpo dicit. Huic oĩs pphete testiõm phibet remissionẽ accipe p nomẽ eius oĩs qui credũt in eũ. Nã viri niniuite crediderũt dño. et pdicauerũt ieiuniũ et remissiõem pctõz obtinuerunt. Sed diceret quis. an quilibz credens deum habeat remissionẽ pctõz. Dico q; nõ qz multi crediderũt deum sicut iudei et pagani. qui tñ ex hoc nõ habent remissionẽ pctõz. Vñ dicit magr sntiaz in iij. di. xxiij. allegãdo sctm aug. q; differunt. Credere deo. credere deũ et credere in deũ. Nã credere deo. est credere vera esse que ipe dixit in scripturis vel gessit in creaturis ec. ij. Crede deo et recuperabit te. Sz credere deũ. est credere ipm deum eẽ et ipm esse creatorem omnium creaturarum a quo omnia habent suam essentiam. Vñ ad hebreos. xi. Oportet accedentez credere quia est. Sed credere in deum. est credendo in eum tendere cum amore. Unde iob. xiij. Creditis in deum et in me credite. xpiani igit credunt deum sz esse creatorem omnium. credunt deo. hoc est verbis eius. et scripturis. et credunt in deum id est omnia que ptinent ad suam deitatem et humanitatem. Nõ igit sufficit credere deo nec deum pro remissione peccatoz. quia sic etiã credunt demones et dãnati. Requirit ergo vt credas in deum. q; sic tendas in eum et credendo eum ames secundum augustinum. Dico secundo. q; meretur propter credulitatem demoniorum confusionem. marci vltimo. Signa autem eos qui in me credunt hec sequuntur. in nomine meo demonia eijcient. Et ideo fides dicitur spirituale scutum in quo demonem vincere possumus. Epb. vi. in omnibus sumentes scutum fidei. in quo poteritis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Dicit papias et habet in expositiõe super iuuenalẽ q; numa pompilio sacrificante. cecidit quoddam scutum de celo. quod achilli fuit datum. et responsum. q; illic romanum imperium foret destruendum. vbi illud scutum achillis foret seruatum. Moraliter scutum fidei de celo cecidit quando christus de celo veniens fidem omnibus predicauit. Et vbicunq; illud scutum seruatum fuerit. demonis habet extirpare dominium. et diuinum seruare quod ostenditur in figura danielis. vi. In daniele qui cum in lacum leonum cum leonibus staret. nullus eum ledere potuit. Quia crediderat deo suo. Tercio propter fidem et credulitatem meremur optatorum consecutionem Marci. xi. Quecunq; orantes petitis credite quia accipietis. et euenient vobis. Narrat magister in historiis. Quod cum alexander magnus venisset ad montes caspios. missi sunt ad eum filij captiuitatis tribuum. egrediendi licentiam postulantes. Cumq; quesisset causam captiuitatis. percepit eos recessisse a deo israhel. vitulis aureis immolando. et per prophetas dei denunciasse eos de captiuitate non redituros. Tunc respondit alexander q; arcius illos includeret. Cũ igitur angustarium inciperet et obturare molibus et bituminibꝫ. quod tamen humano labore fieri non potuit. rogauit deum israhel. vt illud opus compleret. Et ecce nutu diuino propter credulitatem eius. prerupta montium ad seinuicem accesserunt. et factus est locus immeabilis. Et vt ait Josephus deus quid facturus est p fidelibꝫ suis. ostendit cum tantum p infidelibꝫ fecit. Exemplũ etiã

babemus in centurione. cui p salute fui dē precanti finaliter nīsum fuit Fiade et sicut credidisti. fiat tibi.

Feria sexta post cinerum.

AUdistis quia dictū est antiqs diliges primū tuū. et odio habebis inimicum tuū. Ego aūt dico vobis. Diligite inimicos vros matb. v. ¶ Cōsueuer artifices. potq hic op9 opari p qđ magis lucr expectat sz maioz lucri 7 meriti est diligere inimicū qz amicū. igr. Unde mgr ij. sna di. xxx. querens illā qstiōem. An potq sit plurisqz meriti diligere inimicos qz diligere amicos determinat q maioz meriti est diligere ūmicū qz amicū. qđ pbat aucte saluatoris Vathei vi. Si dimiseritis hoibus pcta eoz dimittet 7 vobis pcta vra Si vo nō dimiseritis. nec pater vr dimittet pcta vra. Et p cludit ex his vbis dicēs ecce hō babet qđ ptaxauim9. sz maioz meriti ee diligere inimicū. 7 bñfacere ei. qz istū q nihil mali nobis fecit. vt sic fiat argumentū. Omīs dilectio p quā dimittunt pcta ē maioz virtus qz illa p quā nō dimittunt pcta. sz p dilectōem inimicoz. dimittunt pcta. vt dictuz est. et nō p amicoz. g nō solū diligere debem9 amicos 7 primos iuxta dicta antiquoz sz etiā inimicos qđ mādat dns in vbis p themate assumptis. ¶ Queriē vtz ex illo precepto oīs teneant ad diligendū inimicos Et videt q nō. Illa volūtas nra dz ee pformis volūtati diuine. sed vs odit illos qui inimicitiā tenēt. Unde ps. Inimicos odio habui ¶ Cōtra diligite inimicos vros. Rndit scs tho. scda scde. q. xxv. ar. viij. Qđ dilectō inimicoz tripliciter pōt cōsiderari. vno mō vt inimici diligant inquātū sūt inimici. 7 bē puersū 7 caritati repugnās. s. q vn9 diligat aliquē sm vicū 7 malū qđ fecit ei. qz sic diligeret aliqs maluz alteri9 Et bē est qđ vult mgr. ij. sen. di. xxx. iuxta finē qrens illā qstiōez Cur dns pceperat diligere inimicos matb. v. Cū alibi pcipiat odio bre pntes et filios. qz dixit luc. xiiij. Si qs venit ad me. 7 nō odit prem suū 7 mrem 7 vxorē. filios frēs et sorores et aiam suā. nō pōt meus ee discipulus. Ad que ibidem dic mgr duo ee diligenda in hoie. s. naturam 7 vitia tes Uicia vo 7 pctm est odio bñdū. Et ps stea dic q pntes inquantū mali sūt odiendi. et inimici diligēdi inquantū hoies.

¶ Scdo vt odias malū culpe in eis. Illā qui diligit in qtatē odit aiam suam sm ps Diligere eē bonū. primi 7 odire eī malū. est recta dilectō 7 pfectū odiū. qz ambo ab eo dē fonte caritatis procedūt. ppt qđ idē. ps beta postqz dicit. Inimicos odio habui addit. Perfecto odio oderam illos. vbi glo. dic Perfectū odiū est primū diligere sm naturam. et odire eī culpam 7 penam. Tercio vt in oibus pspiat q salutē eoz promouēt congaudeas 7 in oibus neccīs ad vite sustentatōem loco et tpe neccitatis eis subueniat inquantū possunt nisi talis eēt inimic9 fidei 7 ecclie tē sm qsdā nō teneat sibi bō in casu neccitatis optare bonum tpale si timet eum in malicia sua pfortari. nisi firmit crederet eum ex hoc bono meliorandum. vl a d fidē conuertendū. Veli9 ei est vt talis moriat corpaliter. qz ecclie et fidei mala inferat. 7 p tale bonum in malo pforter. ¶ Sz diceres quō possum inimico me plequenti indulgere. ita q nō odiam eī vitam 7 naturaz Rñdet augu. triplici mō. ¶ Dno in sermone pluri moz martiz ostendēs. q leuissime hō possit diligere inimicum. 7 ei indulgere. Qm in dilctōe inimicoz nō temptat hō a ieiunio nō ab abstinēna. nō a vigilia. nō a carne nō ab induitōe vestium. non pcipit sibi vt oret multuz in ecclia nec vt vigilet Unde ibidem augu. dic. De diligendis inimicis frēs karissimi. null9 vnqz in vitate poterit se excusare. pōt mihi aliqs dicere. nō possuz vigilare. nunqd pōt dicere. ñ possum amare pōt dicere nō possuz res meas totas paupibus dare. 7 in mōasterio vo suire. oīa illa pter hoc q ñ possis amare credo tibi Unde ibidē augu. inqt. Et si dixeris qz ñ possum a vino vl a carnibus abstinere credim9 tibi Si at dixeris q non possis in te peccantibus indulgere. omnino non credim9. quia nulla nobis remanet excusatio. dum non d cellario. vl de corde istam elemosinam iubem implere. ¶ Scda responsio est eiusdem aug. ibidem querentis a te. ¶ Dic mihi cristiane. feciste aliqua peccata ptra deum. Et dices q sic. postmodum qrit a te. Dic mihi qđ maius est pctm. vl pctm qđ feciste ptra

dñm vel peccatum quod fecit homo cõtra te Et dicis recte rñdendo q maius est pctm illud qđ fecisti ptra dñm. p hoc qđ est infinitũ. cũ offendisti psonã infinitã q illđ pec catũ qđ in te fecit hõ. p hoc qđ est finitum cũ offenderit psonã finitã. vñ ibidem ait. Si diceret aliqs tanta mala me inimic9 cõ pulit sustinere vt eũ nlla rõne possiz dilige re Attendis igr quid tibi fecit hõ. ⁊ nõ at tendis quid tu fecisti đo. si pscias tuã dili genr discutis et inqris. sine vlla pñsatõe maiora tũ pcã pmisisti in dñm. q in te cõmi sit hõ. Et qua fõte vis vt tibi đs dignet dimittere multũ. cũ tu nõ acqescis dimitte re paz. Tercia rñsio est eiusdem. q2 ec qrit a te hñte inimicũ qđ pot9 velis i illa vita hre bonũ vl malũ, pculdubio rñdes q bo nũ. si ergo vis hre bonũ debes parcere ini mico. q2 in odiendo inimicũ facis malũ aie tue. sz idulgẽdo facis malũ corpi tuo. Ubi eĩ corp9 tuũ staret lete. anxiat qñ videt ini micũ. ⁊ si anxiat. dolet ptristat. pauet. q2 q aliũ in corpe psequt. prius ipe in corde p secutiõez sustinere cognoscat. Ex hijs cuili bet dicenti q nõ possit indulgere inimico obuiatur. q contra rationem loquitur.

¶ Sz diceret quis. videt q non debeã re mittere nec indulgere inimico in me peccã ti. nisi satisfaciat mihi đ iniuria illata. q2 se cũdũ augu. nõ dimittit pctm nisi ablatũ restituat Dico q hõ cui iniuriat ⁊ q iniu riam passus est statũ tenet petenti vemã di mittere cordis rancorem. ¶ Pro q sciendu z q ex iniuria illata solent in hoie tria oriri. s. rancor in affectu. signũ rancoris in effectu ⁊ actus ptra iniuriãtem. ¶ Primũ tenet hõ statĩ dimittere petenti. ⁊ nũq in corde suo tenere mathei. xviij. Sic pater me9 celestz faciet vobis. si nõ remiseritis vnusqsq fri suo de cordibz vris. ¶ Scõm. s. signũ ranco ris in effectu tenet etiã hõ dimittere peten ti veniam ⁊ satisfacere volenti inquantũ pt nec etiã optet. q quis ledenti tantã famili aritatem exhibeat. sic añ fecit. sz sufficit si bi signa cõmunia q directe ordinant ad vi taz eternã habẽdam nõ negare. Sic ⁊ dñs remittit pato satisfacere. De hoc põt intel ligi illđ qđ đr luce. xvij. Si reuersus fue rit ad te aliqs dicẽs. penitet me, dimitte il li. ¶ Terciũ. s. actõem ptra iniuriãtem nõ te net dimittere. nisi ille restituat. vel quantũ ad rei ablatõem vel fame quantũ põt. q2 ta lis salua caritate põt ptra talem in iudicio agere ⁊ qđ suũ est repetere. ¶ Quãtum nũc ad ptinuatõem ⁊ declaratõem euãgelij ha bitũ est in prioribz de aliquibz virtutibz. s. le iunio ⁊ hũilitate. nũc ne frustemur merito qualr fundari debẽt in caritate videam9. ⁊ sũt tres ptes q notant in euãgelio In pri ma sctẽ affectõis caritas dilatanda. Ibi. Audistis q2 dictũ est antiqs. In scda pure itentõis sinceritas recitãda. Ibi. Attendi te ne iusticiã vram ⁊c. In tercia pie subuen tõis largitas ordinãda Ibi Cum ergo fac elemosinam. ⁊c.

¶ Quantum igitur ad primã ptem ad literã est sciendũ q hoc qđ dicit odio habebz inimicũ tuũ. nõ est virtũ legis. q2 hoc in lege nõ scribit. sz est interp tatõ iudaice expositõis. q dicebãt q omne qđ nõ erat in lege phibitũ. erat eis pcessũ.

¶ Moraliter est notandũ q volens meri torie laborare necessario fũdat sua opa sup sincerã caritatem. vt neminem odio hꝫat. sz tã amicũ q inimicũ, ppt dñm diligat. Ita vt phs dicit. viij. etb. q naturaliter vnũq qđ q diligit sibi sile. Cũ g quilibz hõ sit eiusdẽ speciei cũ altero ⁊ silis in natura. debz ex natura psilem hoiem diligere ⁊ nullũ odire vl ledere. Ad qđ inducit nos natura. Legi tur in naturalibz de quadã aue noie arpia que est auis ferocissima habens vultũ sile hois. q si ferocitate aliquẽ homiem interfe cerit. videns se habere eius silitudinẽ max ime dolet. Multomagis hõ ratione predi tus dolere debet se lesisse vbo vl facto sibi silem et marie xpianum. cũ sit cõmẽbr sui Debem9 ergo nos inuicem amare. iuxta il lud Job. xv. Hoc est pceptũ meũ vt dili gatz inuicẽ Et q marie debem9 inimicũ di ligere Et hoc ppt tria scilicet, ppter Debitum psoluendum.
Eternum premium consequendum.
Damnationis periculum euadendum.

¶ Primo enim debemus inimicos diligere propter debitum persoluendum. Duplex em in hoc habemus debitum. sz precepti. sic hic pz. qđ pceptũ ita gñaliter obligato rium est. q ab illo nullus se excusare potest

Unde augu. in sermone de martiribꝫ dixit De diligẽdis inimicis frẽs carissimi. nullus vnq̃ in vita se poterit excusare. Itẽ debitũ ꝺimissi delicti Statuit nãq̃ dñs nobis hãc legẽ iusticie vt si volum⁹ qꝺ ipe dimittat nobis debita nr̃a. dimittam⁹ nos ꝑ ius inimicis nr̃is debita sua. Et vt ista lege nos ꝓpio ore ꝺstrigerem⁹. ꝺposuit ꝺs in quota penitẽcie oꝛõis dñice. vt. s. sibi q̃tidie dicerem⁹. Dimitte nobꝭ debita nr̃a sic̃ t nos dimittim⁹ ꝛc̃. Sup quo verbo dicit crisꝰ sup matheũ. Cũ qua fronte oꝛat. q̃ inimici cã seruat aduersus alterũ. a q̃ fortitã Iesus est. Sic̃ eñ ipe oꝛãs mentit̃. dicẽs remitto. t nõ remittit. sic etiã a deo petit indulgẽtiã t nõ illi indulget̃. Propt̃ꝫ posuit dñs silitudinẽ de seruo necꝫ. q̃ debebat decẽ milia talentoꝝ. t tñ accepta gr̃a remissionis a ꝺño suo noluit centũ denarios dimittere ꝓseruo suo vbi pabolã sic ꝓcludit. Sic et pater me⁹ celestis faciet vobꝭ. si nõ remiseritis vnusq̃sq̃ fratri suo de coꝛdibus vr̃is. mathei. xviij. Secõ debem⁹ inimicos diligere ꝓpt̃ eternũ ꝑmiũ ꝓsequẽdũ. Cñ augu. Diligere inimicos ẽ grãdis laboꝛ in ꝺs seculo. sed grãde ꝑmiũ in futuro. qꝛ ꝑ amoꝛẽ inimici efficieris amic⁹ dei. Et sic dicit hic saluato⁹. nõ solũ efficieris dei amic⁹. sed eẽ filiꝰ. sed filijs debetur hereditas. Ideo q̃ ꝓpter deũ diligit inimicos. ꝑmiũ ꝓsequit eteruũ. Hoc maxime ostendit̃ nobis ĩ beato stephano. Qui q̃ñ fleris genibꝰ ꝑ lapidantibꝰ inimicis exoꝛauit vidit celos apertos. et ihm̃ stãtẽ a dextris ꝺi dei. et sic statim obdoꝛmiuit in dño. sic̃ hr̃. actuũ. vij

¶ Tercio ꝓpter piculum euitandũ. quod quidẽ ẽ dupler. s. tpalis odij. t eterni supplicij. qui ei odit habet in mente letale vulnus. et gerit in coꝛde tenebꝛas pctoꝝ. Cñ i. ioh. ij. Qui odit fratrem suũ homicida ẽ et in tenebris est. t in tenebris ambulat. t nescit quo vadit. qꝛ tenebꝛe obcecauerũt oculos eiꝰ. Ideo augu. dicit notabile vbiq̃ sup ps. Sic puta maliciam esse quasi ignẽ Illã si vis aliq̃d incẽdere. ignis ꝓꝰ ardet. nisi ei ardeat nõ incẽdit. Ita t si malicia ꝑcedit ex te q̃d vastat te vtiq̃. Qꝺ alteri nõ noceat fieri põt. qꝺ aũt tibi noceat fieri nõ põt. ꝓpt̃ qꝺ mouet ĩ quodã ꝓmone di. Frenate ira q̃ vos stimulat ad vindictã. Ita ei scoꝛpio ẽ. Si igit̃ te vis vindicare de inimico tuo. ad ipaz ira tuã te ꝙuerte. qꝛ ipa ẽ inimica tua q̃ occidit aiaz tuã. Aliꝺ piculuz est. si inimicos nõ diligim⁹. suppliciũ. s. eternũ acq̃rim⁹. Cñ ioh. iij. Qui ñ diligit manet in morte. Dis qui odit frẽm suũ homicida est. Et scim⁹ q̃ñ omnis homicida non habet vitam eternam in se manentem.

¶ Secũda pars in qua

saluato⁹ nos doꝛ in opibꝰ nr̃is dꝛe sinceritatẽ rectitudinẽ intẽtiõis. in ꝺs qꝺ dicẽ atte dite. lr̃a pꝛ er se. ¶ Moꝛaliter est notandũ qꝺ opa nr̃a põt esse in triplici differẽtia. Sũt nãq̃ q̃dã opa taz bona qꝺ male fieri nõ põt vt amare deũ. Alia sũt opa tam mala qꝺ nõ põt bene fieri. vt deũ plasphemare. mẽtiri. adulterari. ꝛc̃. Alia sunt indifferentia q̃ bñ et male fieri põt. vt ieiunare oꝛare. et elemosinas dare. q̃ si fiũt ad honoꝛẽ dei t ꝓpt̃ deuꝫ sũt bona t meritoꝛia. Si vo in fauoꝛẽ seculi. puta ꝓpt̃ põpã. auariciã. et simulatõem vel laudẽ vel huiusmõi. hꝛ opa in se sint bona. tñ qꝛ ñ bñ fiũt. s. recta intẽtõe. sũt vana et demeritoꝛia. Cñ q̃dã sapiẽs dixit ioh̃anni andree. vt hr̃ extra ꝺ colluſiõe ꝺtegẽda c. scripta in glo. ij. qꝺ ꝺs nõ ẽ remunerato⁹ noim. sed aduerbioꝝ. hoc est ꝺs nõ remũerat. bonũ qꝺ fit. ꝑ qꝺ bñ et recte fit. et recta intẽtõe ꝓpter deũ. Cñ nõ remũerauit iudeos q̃ hoc bonũ op⁹ fecerũt crucifigẽdo xpm vñ nr̃a salus ꝓuenit. qꝛ hoc nõ bñ ex iusta intentõe fecerũt. ꝑ ꝓpter iuidiã. Dic⁹ eñ coꝛ interrogat et nõ manũ. xiij. q. v. si q̃d inueneristi. Nec ꝓsiderat quid fiat. hꝛ q̃ animo fiat. xv. q. vi. c. i. in fine vñ ꝺsius. Quicq̃d agũt boies intentõ iudicat omẽs. ¶ Ut ergo in nostris laboribus non frustremur meritis. debent opera nostra esse.

Superius elevata intentionis rectitudine
Interi⁹ coaptata ꝺcoꝛruptõis pulcritudie.
Inferi⁹ subiugata ex dñatiõis celsitudine
Dꝛõ optꝫ opa nr̃a eẽ supi⁹ elevata ꝛc̃. Sicut eñ ocul⁹ mẽbꝝ dirigit in opando. sic t intẽtio facit opa bona tẽdere ad finẽ debitũ scz in deũ. Exẽplũ de balistario. qui claudit vnũ oculũ tenẽs aliũ aptũ. vt sagittã recte ad ꝛminũ dirigat intẽtũ Sic ꝺz bõ in opere suo apire vnũ oculũ t claudere alterꝫ scz nõ idifferent. scz ꝺz claudere sinistꝝ oculũ. nec ĩ

opere suo aspiciat ad bona temporalia et ad
mundū. ne faciat opus suū vt ab hominib⁹
videatur. ⁊ acquirat vanā gl'am. q⁹ matb⁹.
vi. dr. Si oculus tu⁹. i. intētō fuerit neq̄
totū corpus. i. opus tuū tenebrosuz. i. sine
3 meritis erit. ¶ Debet eīm oculū dextrū sp
habere aptum ad deū vt omīa faciat, ꝓpter
ipm. Dz ad hui⁹ ꝓtrariū sp nitāt nos trahe
re aduersarius noster. vt in exemplo habe
tur. i. Regū. xi. cū dr. faciam vobiscū sed⁹
vt eruā oīm vēm oculos dextros. et ponaz
vos obprobrium vniuerso israhel. ¶ Nō sic
carissimi. ꝑ semp in oībus aspiciamus ad
deū exemplo illi⁹ boni regis iosophat. qui
ait. ij. paralip. xx. Cum ignoram⁹ q̄d agere de
beamus. hoc solum habem⁹ residui. vt ocu
los nostros dirigamus ad te. qui es ꝓmiū
et remuneratio nostra. Unde ⁊ de discipu
lis dr mathei. xvij. q⁹ leuātes oculos suos
neminē viderūt nisi solū ihm. Sic et nos
p continuā vigiliā ⁊ solicitudinē debem⁹
leuare oculos mentis q⁹ neminē videam⁹
nec pentes neq̄ cognatos nō carnales ꝓpī
quos. nō aurū. nec argentū. nō laudez nec
honorē. ꝑ solū ihm in oībus opibus nr̄is.
4 ¶ Dico scdo q⁹ oportet nos esse interius il/
libatos. ⁊ ab omī imaculatos putredie pec
catoꝝ. Quia sic ex vase fetido ⁊ imūdo nō
nō nisi fetida et corrupta exeūt sic ex corde cor
rupto iniquitate nihil ꝓgredit nisi macu/
latū ⁊ ingratū deo Jaco. iiij. Emūdate ma
nus peccatores. et purificate corda dupli/
ces aīo. quasi diceret ꝑm bonauēturaz. Si
man⁹ vel opa vultis eē mūda. studete pr⁹
purificare corda que sunt fontalia operū no
stroꝝ principia. Sed qui sunt hoīes q̄ ha
bebant munda corda. puer. xx. Quis pōt
dicere mūdum est cor meū. Valde eīm est
mirabile et detestabile q⁹ toto posse hoīes
sic laborāt solicite lauare corp⁹ a turpibus
mūdare a vermib⁹ capita. mūdare a noxijs
intestina. mūdare a sordib⁹ vestimenta. q̄/
rere in lectis mūda lintheamina. in mēsis
munda māndilia. mūda fercula. mūda vina
⁊ valde mūda mācipia. ⁊ q⁹ nō curāt habe
5 re interius mūdissima corda. ¶ Quare
multi sunt ypocrite siles sepulcris exterius
dealbatis. ꝑ int⁹ omni spurcitia plenis sic
cadaueribꝫ mortuoꝝ. Multi eīm cōseruati
onē honestā ostendūt. q̄ tñ interius iniqta
te inuidia ⁊c. ceteros excellūt. De quib⁹
omnib⁹ dr mathei. xxiij. Ue vobis scribe ⁊
pharisei qui mūdatis q⁹ de foris est. intus
aūt estis pleni rapina et immūdicia. et ad/
dit. pharisee cece pr⁹ mūda q⁹ est int⁹. vt
fiat q⁹ de foris est mūdū. Dz diceret quis
vr̄ talis ypocrita vel simulator qui oīdit
exter⁹ honestatē vl̄ sanctitatē. quā intern⁹
nō hz. pēcet semp mortaliter in tali ostēsi
one. Rñdit sanctus tho. dicēs. q⁹ ypocri
si sunt duo. s. defect⁹ sanctitatis. et simula
tio ipi⁹. Si g̃ ypocrita dicat iste cui⁹ intē
tō ferē solū ad appentiā. ita q⁹ nō curat ha
bere sanctitatē. sed solū sctūs vel honestus
apparere. sic sp est mortale. Si aūt dicat
ypocrita ille qui intendit sanctitatē simula
re a qua deficit ꝑ pctm mortale tūc q̄nis
sit in pctō mortali ex quo ꝓpriat sanctitate
nō tñ ipa simulatio est ei pctm mortale sed
ꝓmunit veniale q⁹ discernendū est ex fine
q̄ si repugnet caritati dī ⁊ ꝓximi. erit pec/
catū mortale. puta cū simulat sctitatez. vt
falsam doctrinā seminet. vl̄ vt adipiscat
eccl'iasticā dignitatē indign⁹ vel tpalia bo/
na in quib⁹ finē ꝓstituit Si vo finis intent⁹
nō repugnat caritati. puta cū ab ipa ficti
one tm delectat. erit pctm veniale de q̄ dic
pbs. iiij. q⁹ magꝫ dr vanus q̄ malus Uñ
qñ aliq̄s ꝑ bona opa q̄ facit ex suo genere
ad dī cultū ꝓtinentia nō q̄rit deo placere
sed hoīb⁹ simulat ad rectā intentōem quā nō
hz dr ypocrita Uñ grego. ypocrite portan
tes dī intentōem deseruūt sectō q⁹ ipa q̄
q̄ se agere sctā oīdūt nō ꝓpter finē q̄rit
hoīm ꝑ aures fautoꝝ Et ita simulāt mēda
citer intentōem rectā quā nō hñt ¶ Sed
q̄ris an religiosus vl̄ cleric⁹ negligēs ⁊ nō
viuēs ꝑm hītū ⁊ tonsurā exteriorē dicatur
ypocrita Rñdeō q⁹ hītus sanctitatꝫ puta re
ligiōis vl̄ clericat⁹ signat statū quo q̄s obli/
gat ad opa pfectōis Et ideo cū q̄s habi/
tū pfectōis et sctitatꝫ assumit intendens se
ad statū pfectōis trāsferre si ꝓ infirmitatez
dēficiat nō est simulator vl̄ ypocrita dicen/
d⁹ ex eo q⁹ nō ostendat suū pctm hītū scti/
tatis dēponēdo Si aūt ad hoc habitū sctita/
tis assumpsit vt se iustū oīderet, ꝓpter ꝓpriū
cōmodū dr ypocrita et simulator ¶ Dico
tercio q⁹ oportet opa nīa esse inferius ꝑ hu/
militatem subiugata Non enim debemus

supbire de bonis operibus. sed humiliꝫ subiugare. Scims enī q arbores quanto altius ascendunt tantomin⁹ fructificant. vt pz de salice. ⁊ quāto humiliores tanto fecundiores. Sic spūaliter. quanto homines magis ostēdunt p supbiā ⁊ propriā reputationē bonoꝝ tanto min⁹ in bonis opibus fructificant. ⁊ qz to humiliores sunt tantomagis in bonis operib⁹ habundant. Eccl. iij. Quanto maior es humilia te in omnibus. vnde saluari si cupis oportet te bec duo seruare. Primum q nunqz facias opus bonū. Secūdū q facias oē malū. Sic primo nullū bonū facis qñ bona que facis ex humilitate nō estimas nec ex te sed ex gratia dei facta putas Sic ⁊ oīa malum facis. quando vt vilissimū peccatorē te ipsum despicis. ⁊ mala omissa nō meritis tuis. sed diuine misericordie te pseruanti ascribis. Unde augu. in li. de sancta virginitate. Omnia peccata sunt habenda tanqz tibi dimittanꝫ a deo a quibus te deus custodit ne cōmittanꝫ. Sed querit vtꝝ aliquis possit se dicere peccatorē vel peiorē latrone. qui tamen conscius nō ē alicui⁹ peccati. Et videt q sic cā humilitatis qz vt habet in cañ. ad eū. v. bonaꝝ mentiū ē ibi re cognoscere culpam vbi culpa nō est. In oppositū ē beatus augu. xxij. q. q. Cum humilitatis cā mentiris mentiendo efficieris qđ euitaras scz peccatoz. veritas autē ipsa in te non est. nisi ita dixeris te peccatorem vt etiā esse cognoscas. Respondet glosa q in genere pōt quis dicere se esse peccatorem. qz nemo sine crimine viuit ⁊ recognoscendo in se culpā esse. non peccat dūmodo hoc credat verum esse qđ dicit. sed specialiter dicendo aliquod peccatum de se cui⁹ contrariū credit peccat mortaliter. Sancti ꝯ qui se peccatores dicebant putabāt hoc ex negligentia diuine gratie. q hoc nō tā bene laborabant. sicut forte alij qui si tanta fuissent gratia predotati. Ubi scribit dns bonauentu. de beato francisco. c. de eius humilitate. Quōdā fratri deuoto talis visio ministrabat celitus. Cū semel idem frater esset in comitatu sancti francisci. ⁊ vna cū ipso in quadam ecclesia deserta. feruenti oraret affectu in extasi factꝰ vidit inter multas in celo sedes. vnā celeris dignioꝛē. pciosis ornatā lapidib⁹ ⁊ cuz gloria refulgentē. Uiratus intra se precelsi refulgentia throni anxia cepit cogitatiōe perquirere. quis ad illaz deberet assumi. audiuit inter hec vocem dicentē sibi. Sedes ista etiam vnius de ruentibus fuit ⁊ nūc humili seruaꝫ francisco. Reuersus demum frater ad se ab orationis excessu. vidz beatum exterius prediuntē. solito fuit more secut⁹. Cūqz incedētes per viā de deo inuicē loquerent. fraꝫ ille visionis sue nō immemor solerter ab eo q̄siuit. quid de seipso sentiret. Ad quē hūilis christi seruus videor ait mihi maxim⁹ peccatoz Cui aūt cum frater diceret ex aduerso q hoc nec posset sana pscientia dicere nec sentire subiūxit. Si quācunqz sceleratuz hominē tanta fuisset xp̄s misericordia. pfecuus. arbitroz sane q multo qz ego deo gratioz esset.

Tertia pars in qua tractatur de largitate pie subuentionis ibi. Cuz ergo facis elemosynam. pro qua notandū q quia in omni actu meritorio. duo esse oportz scz actus ⁊ modus. hinc est q prio ponit modum indebitum vt vitatur. hic autem secundo subiungit actum elemosyne debitū vt exequatur ibi. Te autē faciente elemosynā. Uñ est sciendum q vt habetur numeri. x. Precepit fuit iudeis. q qñ populus erat congregandus q fieret simplex clangor tubaruz ypocrite autē qñ volebant facere elemosynā vt viderent ad iactantiā preferebant huiusmodi tubas. Uñ ypocrita dicitur ab yper quod est supra ⁊ crisis qđ est aurum. quasi deauratus desuper. Matthei. xxiij. Ue vobis ypocrite qui similes estis sepulcris dealbatis. Uñ talis iactantia prohibetur in omnib⁹ actibus ⁊ spēaliter i actu elemosyne hic. Te igitur faciente elemosynā. nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua id ē humana laus intentionē tuā nō destruat. Moraliter in hac p te hortamur ad actum multū meritoriū. s. largitionē elemosynaꝝ. Naturaliter nāqz oīa q̄ sunt mituꝫ summe sibi benefacere inuicē ⁊ iuuare. Bonum enim fm philosophū ē sui ipsius diffusiuum ⁊ cōmunicatiuū. Flam sol semp illuminat. ignis calefacit. aqua humectat. terra fructificat. Cū ergo hō sit melioribus his debet etiam se cōmunicare in bonis suis ⁊ beneficium pietatis proximis suis ostendere. Ita vt habetur di. lxxvi. Qui clementiam non habet. nec indutus est viscera misericordie ⁊ lachrymarū. qz uis spūalis

sit.i.faciat opa spūalia quantū ad exteriora nō adīpleuit legē xpi. Ut igit impleas legē dei ⁊ merearis vitā eternā in xpo attēde vbū sapientis.eccl.xiij. Ante mortē bñ fac amico tuo.⁊ ītm vires tuas exporrigens da pauperi. In quib⁹ verbis notant tria in actiōe beneficij.vel largitiōe elemosynar attendenda. scz Cōferentis celeritas ibi. Bñ mortē. Accipientis ꝓpinquitas.ibi Bñfac amico. Patientis necessitas.ibi Da pauperibus. Attēdamus ergo ī bñficio celeritatē ꝓferentis. qz.s. statim cito ⁊ libenter dz bñficiū imptiri. Hā sicut statim qñ mēbr ledit natura ad eius adiutoriū mittit sanguinē ad locū lesionis ⁊ honestatē sine violentia. Sic bō statim quādo videt indigentiā alteri⁹ sponte celeriter ⁊ libenter debet sibi necessariū subsidiū mittere. ⁊ erogare. Nō enī debet expectare qđ rogetur sed alterius petitionē puenire. Et hoc est qđ dicit seneca.li.iiij.de beneficijs gratissima fūt inquit beneficia homini faciliter occurrentia ⁊ facilia vbi nulla mora est nisi ī respiscatis verecundia. Sed sic nō faciunt qui antequā pauperi petenti denariū offerant. decies vultum auertunt. Ideo dicit seneca. Vidi q nō tulit gratis.qui cū precibus accepit. Nulla enī res carior.cū que precibus empta ē. Molestum enī verbū ē et onerosum. dimisso vultu dicere rogo. Est igit celeriter faciendū beneficium qđ ostendit cum dicit. Bñ mortem benefac.mors enī semper parata est. Et ideo cum dicit ante mortem innuitur q statim sine dilatione in vita sua per se debet adimplere nō differre post mortem ad heredes quia statim obliuiscit. nec qđ promittitur p heredes adimpletur. Exemplū heremita quidam videns in quadā visione multas aīas ī diuersis statibus.inter alia vidit vir vnum sedentē ⁊ ante ipm mensam stantē omnibus bonis repletā.⁊ alia mensa stabat vltra eum vacua a quo querens quid significaret. Respondit mensa illa que stat ante me sunt opera misericordie.⁊ alia bona que feci ante mortem ⁊ illis bonis modo vtor. Mensa vero p me posita signat.qđ cum adhuc viuerē.vxori filijs ⁊ amicis heredibus meis mādaui.vt anime mee in aliquo subueniret. Et ecce adhuc stat vacua quia mei obliti sunt. Et ideo quidam sapiens dicit. Fac bene dum viuis post mortem vinere si vis. Secundo attēdē da est accipientis ꝓpinquitas. qz ceteris paribꝰ amicis magis tenemur bñfacere etiā ꝓpinquis ⁊ parentib⁹.cꝫ extraneis ⁊ remotis. hoc em̄ docet natura. Cor em̄ magis ⁊ priꝰ infundit de calore mēbris sibi ꝓximis sicut sunt epar renes cꝫ remotis sicut sunt manus ⁊ pedes Sic etiam magis ꝓximis cꝫ extraneis tenemur benefacere. Ūñ sene. Quis oī petenti dare debeas.tñ in bñficio spectādi sunt recipientiū mores.animꝰ habitatio societas ⁊ obsequium nobis impensa. Qđ enī ē ꝺ istos qui inconsideratis moribꝰ cin⁹ ⁊ plus tribuunt histrionib⁹ ⁊ huiusmodi turpib⁹ psonis ꝓpter malā societatē ⁊ inhonestā ꝙuersationē cꝫ honestis ⁊ religiosis. Ūñ augu. vt habet̄ transtiptiue in cañ. di.lxxvi. Donare res suas histrionib⁹ immane.i.maximū peccatū ē. Quęrit an volens facere elemosynā debeat habere differentiā personar. Et videt q non. xvi.q.i.si cupis. vbi habet̄ q elemosyna indifferenter oībus est facienda. qz scriptum est. Omni petenti te tribue. Cōtra ibidē in glo. Desudet elemosyna in manu tua donec inuenias iustum cui des. Respōdet̄ vt habetur. xlij. dis. quiescamus. Qđ eoz qui petūt elemosynā aliqui petunt quasi ex debito. vt predicatores ⁊ prelati ꝓ substentatione corpis. Hi enī sunt cogniti ⁊ ꝓstat q tale officiū est eis cōmissum sūt recipiendi.⁊ elemosyna est eis danda rōne officij.⁊ quasi ex debito alias non. Aliqui vero petunt ꝓ nutrimento ⁊ sic indistincte oībus est danda. nec in his sūt examinandi qñ abraam hospitalē se circa offis oñdebat. Si enī scrutator fuisset circa refugientes ad se. nunqꝫ angelos hospitio recepisset. fortassis em̄ nō putasset eos angelos. sed deū cū relicꝭ repelleret. Quę qñ offis recipiebat. suscepit ⁊ angelos. Nō enī ex vita eorū quos accipis mercedem tibi retributurus ē deus. sed ex voluntate ⁊ honorificentia multa ex misericordia ⁊ bonitate. Et sic habemus q omnibus indistincte est elemosyna dāda nisi quis propter securitatē cibi negligat iustitiam sicut quidam histriones ⁊ meretrices. quibus subtrahendū ē. nisi fame moriantur. Etiā attendendus ē ordo charitatis vt ceteris paribus potius debetur bono cꝫ malo.⁊ consanguineo cꝫ extraneo. Et de illa loquit vbi illa auctoritas dei. desudet elemosyna. Tertio attendenda est patiēs necessitas qđ

oſtendit cū dicit pauperi. quanto eſſi ꝗs eſt paupior. tāto magis debem⁹ ſibi beneficium largiri. Juxta illud ꝑs. Diſpſit dedit pauperibus. Iſta eſſi eſt regula euāgelica quā dedit nobis ſaluator luc. xiiij. dicens. Cū facis ꝓuiuū noli vocare diuites. ſed voca paupes. q̄ nō ꝑſit tibi retribuere. Q̄d taſſi eſt ꝓ mores mundanoꝝ qui nō paupib⁹ ⁊ indigentib⁹ ſed potius diuitib⁹ ⁊ potentib⁹ ſua ꝓmunicāt beneficia. vt ea retribuāt. De quib⁹ dicit veritas luc. vi. Si bñfeceritis his qui bñ vobis faciūt. q̄ vobis gratia quaſi diceret nulla. vñ yſa. lviij. Et in epiſtola hodierna. Frāge eſurienti panem tuū. dicit frange. i. diuide ñ tñ vni ſed multis eſurienti. i. paupi nihil habēti panem tuū. nō alienū de laboribus tuis acquiſitū. Nō de rapina. furtu. vſura ꝑceptōe ludo. ⁊c. Et egenos vagos. nō tuos amicos diuites habentes. ſed egenos paupes hoſpites religioſos. magis indigentes. inducī domum tuam. nō in ſtabulū porcorum in locū deſpectum. Cum videris nudum nō ſuperbe veſtitum operi eum et carnem tuam id eſt proximum nō deſpexeris.

Sabbato poſt cinerum.

Cum ſero factū

eſſet erat nauis in medio mari. et ieſus ſolus in terra. Marci. vi.

Philoſoph⁹ dicit. vij. politi. Q̄d ars ſupplet defectum nature ꝓ. q̄ñ eſſi de ſero deficit lumen naturale. ſcilicet ſol. candela artificialis incenditur vt domus illuſtretur. Etiā qui ponderoſitate corporis naturaliter aſcendere nequit. artificialem querit ſcalam. vt arte aſcendat. Sic etiā nō valens aquam tranſire niſi mergatur. nauem intrat mediāte qua ad portum deducitur. Sic ſpiritualiter vbi homini regula naturalis defecit. ꝓuidit de artificiali. vt defectus nature ſuppleatur. Naz vt habetur extra de ſum. tri. et fi. ca. c. firmiter. i gloſa. Berñ. ſup verbo ꝓpoſito. De⁹ tria deſtruxit tempora. ſcz temp⁹ ante legez ſub lege et tempus gratie. in quibus homines deſtructas habuerunt regulas viuendi. In tē pore ante legem habebāt ius naturale quo regebantur q̄d conſiſtebat in his verſib⁹. Q̄d tibi vis fieri mihi fac. q̄d non tibi noli. Sic potes in terris viuere iure poli. di. i. in principio. Cum aūt homo in his deficeret vnuſquiſq; corrūpens viā ſuā vt dicit geñ. vi. de leta omni carne ꝑ diluuiū de⁹ hūc defectum naturalem volens ſublevare per artem dedit moiſi decalogū in tabulis ſcriptū. vt poſtea ſub lege quaſi ſub arte regerent. que oia in figura cōtingebāt vt tpe gr̄e ꝓplerent. Tunc aūt venit plenitudo tpis. ſcz tps gr̄e q̄ñ ſero erat factū venit filius dei ſolus in terrā. i. carnem humanā ſumere de virgine vt oñs de angustijs et miſerijs liberaret. ponens nauez ſ. mēem eius in mūdo. mediāte qua quaſi artificiali inſtrumento ad portū ſalutis dirigemur. dicit igit. Cū ſero factū eſſet et ieſus ſolus in terra erat nauis in medio mari. vel nauis deſignat pñiam que nos de ꝑiculis mundi. in ſero hui⁹ tpis poteſt ducere ad portum ſalutis. Queritur de prima applicatiōe an ſumma dei miſericordia. que de ſe oīmbus equaliter preſentatur nobis per matris chriſti merita. ſingulariter concedatur. Hec queſtio vnum preſupponit. ⁊ aliud querit. Supponit eſſi ꝙ miſericordia omnib⁹ equaliter ꝓſentat. Deinde querit ſi dei miſericordiam ſingulariter habeamus ꝑ matrem xp̄i. Q̄d aūt ſupponit ꝓz ꝑ xp̄m dicentem. Matth. ix Miſericordiā volo et non ſacrificium. quaſi diceret miſericordiā in vobis ꝙſidero. magis q̄ aliq̄d bonū opus. cū et ego omniū miſereor et plus miſericordiā oſtendo q̄ aliquod opus. Ñ augu. in quodā ſermone. Sicut fons emanat aquaz omnibus recipere volentibus. et ſicut ſol cum ſuo radio repſentatur. vt luceat omnibus ſuper terram. et tñ nō eſt ex defectu fontis. ſi aliqui nō recipiāt aquam nec ex defectu ſolis vel ſui radij ſi aliq̄d obſtaculū apponatur vt nō reluceat exñibus i domo. ſz ex defectu nolentis recipere ſeu ponentibus obſtaculum vt ſol non in domo recipiatur. Sic non eſt ex defectu dei miſericordie que de ſe repñtat oīmbus ſed ex defectu nolentis recipere eam. Sed ad queſitum reſpōdendo dicit ꝙ dei miſericordia principalit dat ꝑ xp̄m quaſi ꝑ originem. vñ effluit dein de per matrem quaſi per ſingularem impetratricem. q̄d oſtendo ex dictis magiſtri ſen. iij. di. i. et ſui cōmentatoris bonauenture ibidez ar. ij. q. ij. dicentiū ꝙ miſericordia dei marie facta eſt per incarnationem. ſed incarnatio facta eſt per matrem virginem igit miſericordia facta cū xp̄o. eſt de maria virgine. Unde

xps pendēs in cruce recōcilians humanā naturā suo patri. dixit matri cōmittendo sibi iohānem. Ecce filius tu⁹. ioh. xix. quasi diceret ꝺm quosdā glosantes q in te matre solum fides ecclesie ꝑmansit. iō nunc habeas curā de ea cū filio quē tibi ꝑmitto. vt nauis ecclesie tua misericordia gubernet. Possū ergo dicere dño ꝓps. xlvij. Suscepim⁹ de⁹ misericordiā tuā in medio tēpli tui. i. in ecclia ꝑ meritū matris tue. Querit ꝑ secūda applicatione. Utr pnīa sera in angustijs mortis cōstitutis sit nauis salutifera ducēs eos ad portū salutis. In ista questione sic procedā duo tangendo. Primo q pnīa in extremis vix sufficit ad salutē. Secūdo q nō pōt eē nimis sera dū tñ sit vera. De primo in extremis penitētia vix vel raro ē vera ⁊ sufficiēs ad salutē. ⁊ hoc ꝑpter illa motiua. que tangit beat⁹ aug. in li. de pnīa ⁊ allegat̄ de pe. di. vlti. c. null⁹. expectat. Primo q ex dolore nimio. ⁊ ex cōpassione vehementi impedit̄ vsus liberi arbitrij. sic ē in extremis. qñ nō ē spes de vita hominis vt cōtingit in submersione vel vulneratione vel graui infirmitate. qñ cruciatus ligat mēbra ⁊ dolor sensum ꝑmit. q hō vix aliquid cogitare valet q̄ debet eē voluntaria ꝑpter deū. Presumit̄ eēm in tali puncto q si remoms eēt a tali ꝑiculo siue pena non extorq̄ret a se talē displicentiā. vt dicit augu. Et vt cōiter de infirmo in extremis ē sicut de homine exñte in periculo maris. qui merces suas ꝓijcit ad mare vt euadat ꝑiculū. Talis habz aliquid voluntarie. ⁊ aliquid de inuolūtario Volūtarie. ꝓijcit vt euadat periculū. Inuoluntarie. q̄ nō libenter perdit. Sic infirm⁹ in puncto mortis positus quasi videt extorquere a se actū displicentie. ꝑpter timorē pene nō ꝑpter amorē dei ⁊ iustitie. Oportet autem nō solū timere iudicē. sed ꝺm augu. diligere. Secūdo q̄ habit⁹ malus vsq̄ nūc continuat⁹. multū retrahit ab actu penitentie. vt mundus quē dilexit. filij si sunt ⁊ vxor. ⁊ oīa delectabilia vehementer illi impressa. Quomodo enī ethiops pōt mutare pellem suā et pardus colorē. Sic ⁊ vos bñfacere nō potestis. cū nihil aliud nisi malū facere didicistis Cōsuetudo eēm difficulter pōt frangi cum sit altera natura ꝺm philosophū. Tertio q̄ in tali pūcto arduo. hō nō est bñ dñs suoꝝ actuum. ꝑpter illa dicit augu. vt supra. Ad̄ periculosissimum ē expectare serotinam penitētiā

Modo ad̄ secūdo q pnīa nūq̄ est nimis sera dū tñ est vera. Rō ē q̄ diu eēm hō hz vsum liberi arbitrij cū discretione pōt peccare peccato interiori. hz nūq̄ nō exteriori saltē cōplacendo peccatis prius cōmissis. Ita etiā pōt dimittere peccata per displicentiā. Probat̄ hoc auctoritatibus augu. vbi de vera penitētia dicit. Penitētia si in extremo vite inhiatu aduenerit sanat ⁊ liberat ⁊ ezechie. xviij. Quacūq̄ hora pctōr ingemuerit. ⁊ quersus fuerit vita viuet. Et illa auctoritate cōcludit̄ Ad̄ malicia quantūcūq̄ iterata ⁊ ꝓinuetata fuerit nō prohibet. quī hō possit vere penitere si facit quod in se est. Exemplū in manasse pessimo homine de quo scribit̄. iiij. regū. xxi. Ad̄ fuit rex sup birlm in multis. Primo in hoc q tomm populū induxit ad adorandum idola. ⁊ posuit idola ad templum ⁊ destruxit aras dei viuentis. Secundo sacrificauit filios suos per ignez. ita q ꝺm doctores fecit succendi idolum moloth. quod fuit ereuz. et sic ignitum fecit filiū amplecti. ⁊ sic sacrificabat filios suos idolis. Tertio impleuit hierusalē sanguine innoxio vsq̄ ad os. i. occidit oīs prophetas domini quos inuenire poterat. et ysaiam prophetam sanctum qui erat de stirpe regia. iussit serra lignea secari. vt eo magis afflgeretur. Ad̄ hec mala omnia ꝺm doctores penituit et misericordiam inuenit. quare nemini desperandum est in hac vita. licet ꝑpter hoc nō differas penitere. quia nescis horam ⁊ tempus. matth. xxv. Vigilate itaq̄ q̄ nescitis diem neq̄ horam. Quantum nunc ad expositionem ⁊ continuationem euāgelij. heri dicebā quō bona possunt anihilari sinistra intentione. hodie quō laborantes concutiunt̄ temptatione. ⁊ adiuuant̄ christi consolatione. ⁊ secundū hoc sunt tres partes presentis euangelij.

In prima notatur de vigilia laboris necessitate ibi. Cum sero esset.

In secunda de christi gubernationis presentialitate ⁊ vtilitate. ibi Ego sum.

In tertia de populi infirmitate ⁊ miraculosa sanitate ibi. Et quotquot tangebant eum

Quantum igitur ad

primā partem est sciendū. vt habetur ioh. vi. Ad̄ iesus p⁹ miraculū factū de quinq̄

panibus. fugit a pplo in mõte solus orare qz volebãt eũ facere regẽ sup̃ seviso isto magno miraculo. tũc ꝓpulsi sũt discipuli ascendere ĩ naviculã. ꝛ eũ p̃cedere trans fretũ ad bethsaidã. ꝛ hoc factũ est sero. Et dũ essent in mari. venit vent⁹ ẽ⁹ ꝰ quẽ oportuit eos laborare. multũ remigando. Et ihesus videns eos laborare circa quartã vigiliã noctis venit ad eos. Antiq̃ eñ q̃ñ rebellionem habuerũt inimico tũ diuiserũt noctẽ in quatuor vigilias in quibus custodiebãt ciuitates. Et quarta vigilia ꝑm bedã erat mane in diluculo. in q̃ venit ihesus ad discipulos. ¶ Moraliter. qz vndiq̃ habem⁹ inimicos nobis aduersantes. ꝓgruentiã vigilam⁹. nã hñs magnã cãm corã iudice pendentem ꝛ astutũ aduersariũ. modicum quiescit. sed solerter vigilat vt causaz defendat ꝛ seipsũ a pena liberet. Qz vt habeꝯ extra de ꝓsue. ex ꝑte in glo. vigilantib⁹ ꝛ nõ negligentib⁹ subueniũt iura debem⁹ etiã solerter vigilare. vt cãm pendentẽ corã deo de accusatiõe pctõz nõ negligam⁹. sup̃ q̃ astut⁹ aduersarius diabolus nos semp̃ accusat. Debemus ergo vitã nr̃am q̃ ꝓpatur nocti ꝓpter obscuritatẽ pctõz diuidere in quatuor vigilias. in quibus vigilare debem⁹.

Et primo in opibus ꝓtritionis ꝛ penitentie.
Secõdo in opib⁹ sanctificatiõis ꝛ beniuolentie
Tertio in opibus ꝓpassionis ꝛ misericordie
Quarto in opibus deuotionis ꝛ sapientie.

¶ Primo in opib⁹ ꝓtritionis. ne inueniamur a iudice sicut fatue virgines De quib⁹ dicit matth. xxv. Dormierũt oñs. Cñ treno. ij Cõsurge lauda in nocte ĩ principio vigilaz effunde sicut aquã cor tuũ in cõspectu dñi. s. vt cor tuũ sit aquosũ p lachrymabilem ꝓfessionem

¶ Notanꝺ q̃ dicit sicut aquã de qua nec color nec sapor nec odor in canali remaneat. vt sic nõ tm̃ pctã sed etiã oñs circũstantias aggrauantes cõfiteri oporteat. vt est qualitas crimis pone. loc⁹. tps. pleneranꝺa. qz tanto grauiora sũt peccata quanto diun⁹ infelicem animã detinent alligatã. Est insup̃ circũstantia repetitio peccati dimissi siue recidiuatio in peccatũ. qꝺ declaro. qz qui penituit de peccato p̃ter legem generalem obligantem ad nõ peccandũ etiam innocentem tenet iste duplici lege speciali nõ peccare. scz lege gratitudinis ꝛ lege ꝑmissi. Primũ ꝑz. qz exñs in pctõ mortali nullius est de⁹ debitor nisi pene eterne. Igit̃ si sibi grãm ꝓfert. bꝺ erit donũ maxie gratuitũ ꝛ liberalit̃ collatũ ꝛ p̃cipue si est grã equalis collata alij inocenti. q̃ ille ex lege gratitudinis tenet̃ deo specialit̃. ꝓpter illud donũ sume liberaliter collatũ. ꝛ ꝑ ꝓñs offendens postea. grauius peccat. ꝓpter ingratitudinem Secõm ꝑz q̃ penitens quotienscunq̃ digne penitet obligat se saltem voto ad nõ peccãdũ in posteruz. qz sine tali ꝓposito non est digna penitentia. ꝛ ꝓpter hoc ꝓstict⁹ est ad non peccandũ lege generalis iustitie. q̃ si peccat trãsgredit̃ duplicẽ legem ꝛ ꝑ ꝓñs grauꝫ peccat

¶ Cz hic orit̃ dubiũ. an pctm̃ dimissũ sit circumstantia aggrauans peccatum recidiui. an oporteat cõfiteri oñs circũstantias aggrauãtes. vt dicit̃ de peni. ꝛ re. c. de⁹ q̃. id ẽ si oporteat in speciali cõfiteri peccata p̃terita. tanq̃z circũstantias aggrauantes. Respondeo q̃z sit licitũ ꝛ forsã vtile. nõ videt̃ tñ necessariũ illa cõfiteri in speciali. qz inquantũ aggrauãt pñt exprimi sufficienter in cõfessiõe absq̃ expressione istoz pctõz prius dimissoz in speciali. vtpote dicendo ꝺ magnis ꝛ multis peccatis alias penitui. ꝛ vt spero in dño mihi remisisse ꝛ ego fui magis ingrat⁹ nũc peccando Ista eñ emendatio vite dẽ prima vigilia. q̃ñ sic cõtritione ꝛ peccatoz confessione peccatoz dolet deũ offendisse ꝛ gratiam amisisse. hanc vigiliaz quilibet habere debet. sicut exemplo pauonis instruimur. qui post primuz somnũ euigilat ꝛ clamat. qz pulcritudinem suam se amisisse timet. sic ꝛ hõ per dormitionem culpe ꝛ negligentie grãm amittit ꝛ perdit. q̃ quidem gratia est indumentuz ꝛ pulcritudo anime sine qua filia eterni regis turpiter quasi mala incedit. ¶ Secundo vigilare debem⁹ in operibus sanctificationis ꝛ beniuolentie. Mar. xiij. Janitori precepit vt vigilet. Janitor est timor qui semp̃ vigilare debet ne remissi simus in bonis opibus. Hec est virga vigilans. hiere. i. ꝛ luc. ij. dicit̃. q̃ pastores erant vigilantes sup̃ gregem. s. sensuũ. cogitationum. affectionũ. locutionũ. Et hui⁹ exemplum hic habem⁹ de vigilia passerum. vñ ps. Vigilaui ꝛ factus sum sicut passer solitarius in tecto Passer primo tenerrime diligit pullos suos ꝛ in foraminib⁹ petre. ne ab accipitro capiantur nidificat. secundo quicq̃d gluꝫt cito digerit propter caliditatem. nec

vigilare cessat. Sic in proposito seruus fidelis debet pullos suos. i. opa sua diligere. ne ei eis sit negligentia per accidiam. ⁊ in foraminibus petre. i. xpi abscondere. ne in eis fiet fraus per vanā gloriā. Secūdo debet in eis esse caliditas dilectionis ne opera nostra sint cruda. sed charitate decocta ⁊ inflammata. Tertio vigilare debem⁹ in operibus cōpassionis misericordie. apoc. iij. Esto vigilans et confirma cetera que morimura sunt siue p̄ peccatum. siue p̄ temporalium defectū. ⁊ sic per duplicem misericordiā. s. spūalem ⁊ tpalem est primis subueniendū. Huius exemplum habem⁹ in gruib⁹ qui alternatim vigilant pro se inuicem hñtes solicitudinem. disponunt vigilias de nocte. explorant alie ex qua parte temptent insidie. precedit vna ceteras. ⁊ per vices suscipiunt vigilias. Isti sunt vigiles q̄ custodiunt ciuitatem cantic. iij. qui diligēter circuiunt vt suppleant alioꝝ defectus ⁊ necessitatem. Quarto vigilare debem⁹ in opibus deuotionis. cañ. v. Ego dormio ⁊ cor meū vigilat. Vigilat cor dormientis. quando viget affectus cordis in gra deuotionis ⁊ contemplationis. huius habemus exemplū in philomena q̄ per totā noctē canit ⁊ vigilat. ⁊ diligentius cātat ⁊ vigilat dū p̄pendit diē appropinquare. sic deuoꝝ hō nunq̄ quiescit a laude diuina. ⁊ quantomagis p̄pendit gratiam appropinquare. tanto dulcius vigilat ⁊ ī oratiōe ⁊ deuotiōe cantat. d. cū ps. Deus deus meus ad te de luce vigilo. Hec enī est quarta vigilia in qua iesus venit ad discipulos in diluculo.

Secunda pars in qua

notatur de vtili p̄sentialitate gubernatoris xpi. Ista q̄n ad discipulos nauē ascendit. cessauit vent⁹ in ei⁹ p̄sentia in cui⁹ absentia apli fuerūt ī magno piculo. puta ex noctis obscuritate. aeris tēpestate. nauis paruitate ventorum p̄trarietate. ⁊ laboꝝ grauitate. Nec mirū q̄ hec pericula cōtingerunt. q̄ xps non aderat. Ūñ hiero. dño in mōtis cacumine cōmorante. statim vent⁹ p̄rius ortꝰ ⁊ turbat mare. ⁊ pi chtanē apli ⁊ tādiu imminens naufragiū perseuerat q̄diu iesus veniat. Moraliter est notandū q̄ sicut in naturalib⁹ videm⁹ q̄ quandōcunq̄ defect⁹ dependet ab aliqua cā. tunc deficiente cā deficit etiā effect⁹. Sicut deficiente sole a q̄ dependit tradꝰ solaris ⁊ illustratio defit et illuminatio. Et deficiēte nauta et gubernatore deficit salus nauis. Est enī p̄sentia naute cā salutis ⁊ eiꝰ absentia cā submersiōis vt dī. ij. phi. Sic spūaliter cū oīs salꝰ dependeat a xpo. q̄ sm aplm. p ipm ⁊ cum ipo ⁊ in ipso sunt oīa ⁊ via p̄ mare huius mūdi ad beatitudinē sit multū piculosa. est enī vt dī de pe. di. ij. citius in glo. valde arta. vt oēs nos saluet ⁊ liberet de piculis vult nos sua p̄sentialitate p̄solari. d. Cōfidite ego sū nolite timere. Debent nanq̄ in eum confidere.

Incipientes quos informat ne pereant.
Proficientes quos confortat vt cōpleant.
Proficientes siue p̄fecti q̄s cōseruat vt p̄maneant. Incipientes enī sūt qui vere penitent de p̄teritis. ⁊ p̄ponunt firmiter vitā emendare. Hi sūt qui primo nauē trahētes sūt a terra. Illā q̄ cito hō p̄ penitētiā vitā suā p̄ponit a mundo elongare. ⁊ incipit penitere. obuiat pirata infernalis. vento voluptatis ⁊ carnalitatis tū ualido. q̄ nō solū cor. sed etiā oēs sensus conturbet ⁊ irritet. ⁊ q̄ hō nesciat q̄ se diuertat. Cogitat enī si luxuriosus. durum fore mulieres dimittere. si auar⁹ pecuniā si raptor rapinā. si ebriosus crapulā. ⁊ sic dulcedie voluptatis carnalis multi retardant ⁊ capiūtur ⁊ occidunt. Quare plato ī phedrone ait. Esca oīuz maloꝝ ē voluptas q̄ in ea capiunt hoīes sicut hamo pisces. Istud malū cōparat cuidā piculo maris. de q̄ narrat boet. iij. de cōso. metro. iij. dicēs. Dū vlixes quidā strēnuꝰ miles rediens de bello troiano. decennio errauit p̄ mare. Uno vo tpe videns quādā insulā in qua erat pulcerria dña q̄ figura solis dicebat. ad quā applicuit ⁊ intrauit. Ista per incantatiōes ⁊ carmina miscuit q̄dā poculū q̄ oīs de eodē bibentes sicut voluit a natura ⁊ spēie hūana in bestias trāsmutauit. Sic socios vlixis. vnū in apz. aliū in leonē. tertium in corzuū suo poculo p̄mutauit. Dū videns vlixes p̄ odorē vnius floris quem sibi dederat regina troye piculū euasit. Vlixes strenuus miles ē homo qui sensualitatē rōne vincit. Hic enī more mundanoꝝ viuens sm sensualitatem nihil denegans oculis vel cordi. multo tempore piculose errat. ⁊ inter omnia pericula maximum in mundo reperit voluptatem carnis. que nunc oculis omniū hominū pulcerrima adiudicat. licz sit turpissima ⁊

periculosissima. nã ꝑ suas incãtationes ⁊ de/
ceptiões quosdã a rõne trãsmutans in besti/
as. vnũ in lupũ rapacẽ fecit. sicut nobilẽ ra/
ptorẽ. aliũ in vulpẽ sicut dolosũ mercatorem
vnũ ĩ canẽ latrãtẽ. sicut iudicẽ vel aduocatũ
municipẽ. ⁊c. ℔ piculũ euadere põt sol⁹ vli/
xes. ſ. penitens qui vt strẽnu⁹ miles. hec oĩa
postposuit ⁊ vicit ꝓ odorẽ suauissimũ floris
xpi quẽ ꝓpit regina celoꝝ ⁊ pnam incipiẽti
ꝓcurauit. ¶ Secõ, pficientes timere nõ de/
bẽt. sed ꝓfidere. qz ihesus eos cõfortat vt op⁹
inceptũ cõpleant ꝫ oĩa aduersa. ¶ Nã quanto
nauis in mari ꝓfundi⁹. ⁊ longi⁹ trahit tanto
magis virtus trahentiũ lassat. melꝰ tñ esset
nauẽ a terra nõ discedere. qꝫ antecꝫ terminũ
⁊ portũ attingat remigantes a labore cessare.
sic nõnulli sũt in principio valde feruentes ĩ
orando ieiunãdo. ⁊c. Sz modico interuallo
tpis seruato labore. ꝓcutiunt accidia. q⁹ a la/
bore quiescũt. nec mediũ. nec portũ beatitudi
nis acq̃runt optatũ. habẽt em̃ ventũ accidie
vel ociositatis. quẽ diabolus ꝫ ꝓficientes su
scitat vt eos impediat ⁊ aĩas eoꝝ capiat. oci/
ositas em̃ ⁊ voluptas arma sũt hostis antiqui
ad miseras aĩas capiẽdas. vt hz extra de re/
nunc. nisi cũ prẽde. in glo. Cõtra hũc ventuz
debem⁹ fortiter remigare ⁊ laborare ſm q⁹ hie
ro. hortat rusticũ monachũ. vt recitat de cõ/
se. di. v. nunq̃d. d. Nemꝑ facito aliq̃d opis
vt diabolus inueniat te occupatũ. ¶ Querit
em̃ diabolus quõ vmosos ꝓ dulcedinẽ sue
inspiratiõis delectet. Inspirat em̃ dulcedinẽ
quietis leniter vestiri. suauiter refici. pocula
sapida. lecũ sternia mũda. ⁊ cernicalia mollia
cõuenire magis nature. qꝫ hoꝝ ꝫria. videlicz
ieiunare. esurire. sitire. vigilare. nunꝫ ꝙesce/
re que vox est multis tam dulcis armonia. q⁹
statim oblitis piculis obdormiunt ⁊ sensib⁹
sopiunt. Istud aũt malũ ꝓpatur cuidã peri/
culo maris. de quo in fabulis poetaꝝ recitat
qđ est syrenaꝝ cãticũ. Dicũt in mari esse mõ
strũ qđ syren dr̃ hñs ex pte vna faciẽ virgis
ex pte altera formã piscis. Et dr̃ syren quasi
trahens. Syrõ em̃ grece dr̃ traho latine ex eo
q⁹ syren ꝓ dulcissimã armoniam boies attra/
hit ⁊ obdormire facit. ⁊ attractos occidit
¶ Nã vt recitat alexander in cinullario poe
tis. q⁹ vlixes post destructionẽ troye per eas
trãsiturus. tali fuit vsus cautela. q⁹ aures so/
cioꝝ suoꝝ cera obturauit. ne syrenũ armoniã
audirent ⁊ obdormirent. Semetipsũ aũt ma
lo nauis alligauit. ⁊ sic euasit. Syren est dia
bolus qui dulcedine inspiratiõis conat oẽs
a labore ad ociũ trahere ⁊ allectos quiete oc/
cidere ⁊ submergere. dz ergo pfiẽns aures
suoꝝ socioꝝ quinq̃ sensuũ obturare. i. cera ĩ/
stabilitatẽ ⁊ fluxibilitatẽ tpis cõsiderãdo qui
etem hãc ⁊ pfectionem statim fluere ⁊ post
inquietẽ eternã obtinere. ⁊ malo crucis alli/
gari ꝓ firmũ ꝓpositũ. ⁊ sic poteris illud malũ
euadere. ¶ Tertio pfecti cõfidere debent et
nõ timere qz ihesus ꝓ penitẽtiã suã eos pfectos
vt permaneant. Nam tempore tempestatis
nauicula maxime pclitat. quantomagis por
tum appropinquat. quia fluctibus repercutit
⁊ qñq̃ vento subuertit. sicut vita pfectoꝝ
est periculosa circa finem. qz vento temptati/
onis maxime repercutit. ⁊ dimisso culmine
pfectionis in ymũ deijcit. Unde valde frau/
dulenter ꝫ tales pfectos ventum spiritualis
elationis ⁊ ꝓprie confidentie diabolus susci/
tat vt eos puertat mouendo species ⁊ fantas/
mata omniũ bonoꝝ ⁊ virtutũ in memoria re/
lictos. ⁊ eoꝝ memoriã facit. vt in his cõpla/
ceant. in qua cõplacentia subministrat vene/
nũ vane glie. Cõsideratione em̃ ꝟtutũ ⁊ lon
gitudine tpis seruitij dei. putãt se in his me/
ritis multis donis esse dignos ⁊ gratijs. vel
cogitant se taliter in bonis firmatos. q⁹ ipossi
bile sit labi in pctm̃ ⁊ sic qñq̃ nimia ꝓfidẽtia
minus caute incedentes cadũt qñq̃ in pctm̃
Uñ apls. i. coꝝ. x. Qui se existimat stare. vi
deat ne cadat. Cogitare dz hõ q⁹ nihil est in
mundo qđ transmutationem nõ habeat. Et
iõ mundus dr̃ a motu. qz non est tam fortis
sanctus prudens qui tñ de se cõfidere dz sed
semꝑ timere qz sicut multi ceciderũt sancti et
fortissimi. ita etiã ⁊ ipe cadere põt. Uñ apls.
videte quõ caute ãbuletis. nõ quasi insipien
tes sed vt sapientes redimentes tps qm̃ di/
es mali sũt. Istud nanq̃ malũ ꝓpatur cuidã
piculo maris qđ fit ꝓ cete beluã marinã que
fixa ad tps pmanet in mari in aliquo loco. q̃
sic stans colligit lutũ in dorso in quo crescũt
gramina. ⁊ herbe virescunt. vñ fit quasi mon
ticulus virens. qui cũ nauigantibus apparet
illic applicant. vela soluunt. ⁊ ibi figunt. esti/
mantes se in terra solida esse sed cũ ignem ac
cendũt ꝓ necessarijs decoquendis. bestia ca/
lorẽ sentiens se subito subtrabit ⁊ collocatos

in mari mergit. Hec bestia designat mūdum rōne instabilitatis hz qñqz ad tps in ꝓsperitate vni vel alteri in aduersitate stare videat qz ꝓnet multū lutū peccatoꝝ. in quib⁹ mundani quasi in virentib⁹ floꝛib⁹ gaudēt intātū ꝙ qñqz etiā nauigantib⁹ in vita ꝓfecta habitabilis appareat deponendo velū timoris dei ꝓfidentia ꝓpria ad eū declinēt alijs mūdanis cohabitantes comedūt. bibūt ꝛ loquunt. nihil timentes. decipiunt ꝛ pctis inuoluuntur ꝛ sic mundus eos in ꝓfundū mergit infernī. Nulla igit cōfidentia ē habenda de mūdo. hz semper timendus. sed sola ꝓfidentia est in dño habenda qui potest nos in bono conseruare dicens. Confidite. ꝛc.

¶ Tertia pars in qua tractat de miraculosa ptāte. q. offis infirmos curauit solū p tactū vestimenti ei⁹. qz vt luc. vi. dicitur. Virt⁹ ex illo exibat ꝛ sanabat oēs.

z ¶ Moraliter ē notandū. ꝙ sic videm⁹ naturaliter alios fructꝰ. gemmas siue herbas esse magne virtutis. qđ tāgentes solū pūt ꝓfortare ac ꝓsolidare. Ita ysaac ꝛ plin⁹ in diet⁹ dicūt duo eē genera malogranatoꝝ quoddam malogranatū ē dulce qđ hz virtutē ꝓstringendi. ꝓfortādi. ꝛ ꝓsolidandi. etiā alteꝝ qđ ē accetosum naturā ex calore deficientē repat mirabilit ꝛ ꝓfortat. valet ꝫ epatis calefactionez ꝛ cordis defectū. Ita legit in de pomo ꝛ morte Arest. ꝙ ꝓfortatiōe cordis ꝛ virtū. i pūcto mortis in manu tenuisse pomū. Et si natura tāte est virtutis sanatiue quātomagis deitas i carnata q. cōdidit naturā. si ex deuotione corpis tangit nobis inuisibili demōstratiōe sue grē pbet medicinā salutz. Ita theodosius in pnāli suo. vt recitat de pe. di. ij. qđ est. de salutis ꝛ sanctitatis auctoꝛ ꝛ largitoꝛ. plerūqz ꝙ bet hoi sue pnie medicinā inuisibili admīstratione. s. si tangit ꝛ implorat. Debem⁹ igitur sincera deuotiōe ꝓ salute ꝛ sanitate tangere vestimentū xpi q deitas fuit velata. aīa xpi coronata. caro xpi circūdata. Primū vestimentuz est hūanitas. q. vt vestimētū corpis deitatē abscōdit ꝛ occultauit. De q ruth. iij. Induere vestimentis. ꝛ abscōdere in area. vt nō te videat hō. Jstud vestimentū fuit colore purpureū. ꝛ b ꝓ vulneratiōez ꝛ sanguinis aspsionē Quare ysa. lxiij. q̄rit ꝓpheta in ꝓsona inferiorū angelorꝝ mirātiū xpi passionez. d. Quare tubꝝ est indumētū tuū ꝛ vestimēta sic calcātiū in torcular. Figurat tunica ioseph. intincta in sanguine hedi. et oīa pī. vt gen. xxxvij. Sic hūanitas xpi innocent vulnere ꝛ sanguine aspsa in passione oīdebat pī celesti. q̄ in patibulo crucis ad celū leuabat. Cuius vestimenti fimbriā. i. aliquā modicā passionem q cūqz ex deuotione tetigerit virtutē ꝛ grām acq̄rit. Scōm vestimentū est virtutis ꝛ grē q aīa xpi ꝓ cūctis spiritib⁹ in celis fulget. Iam fm mgm. iij. sen. di. xiij. aīe xpi collata est tanta grā q maioꝛ creari nō pōt. Jstud vestimentum est aureū de q ps. ait. Astitit regina. i. anima xpi a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate. s. virtutū. Figurat in vestimētis regalib⁹ quib⁹ hester induta in atrium regis asueri intrauit. regem placauit. ꝛ ꝙm liberauit. hester. v. Fimbriā. i. aliquā ptīculā huius vestimenti tangere debem⁹ p imitationem. qz q̄ ad plenū nō possum⁹ tangere saltem ptez tangam⁹ ꝛ grām ꝛ glām acquirim⁹. Tertiuz vestimentū est uter⁹ virgine⁹ marie genitricis dei. q caro xpi nouem mensib⁹ circūdabat. ꝛ tegebat. de q hier. xxxi. nouū faciet dñs sup terrā mulier circūdabit vir ꝓ gremio uteri sui. Jstud vestimentū est strāgulatū. de q dicit ꝓuerbio. vlt. Strāgulatam vestem fecit sibi bissus ꝛ purpura indumentū eius. Hā sicut strāgulatū est diuersis coloribus colorat⁹ sic corpus ꝛ uterus virgineus. Est em glauc⁹ p patientie strēnuitatez. candidus p castitatem purpureus p charitatez. De prīo est em patiens in aduersis sic nudus sine indumēto. ꝛ miles sine gladio. non sic maria. vñ petrus comestor. Virgo fuit inter angustias sic lilium inter spinas. ꝛ sic rosa inestimabilis patientie in filij sui passione. Jstud vestimentuz nihil valet nisi infoderatū. illa foderatura est lenitas vt leta sit patia. nā multi patiunt sed interi⁹ nō hñt lenitā qz deficit eis foderatura. Nō sic maria de qua dē ꝙ fuit in penis hilaris. in iuriis grata. in molestijs leta. iō figurari pōt p rebeccā q. interptat multa patientia. q. q̄dez rebecca fuit desponsata ysaac q interptat let⁹ Nu Multe sunt psecutiones hodie in eccl'ia dei si videamus quō tractāt plati q sunt in magna psecutiōe ꝛ afflictione. pscientia ꝛ obedientia vrget ex vna pte qua nullo mō dñt infringere ptās ex alia cui nō pūt resistere. necessitas regni cui vellent libent subuenire. iō necessaria

est eis patientia. Secdo vterus vgineus est cādidus p castitatē. fuit enī corpe ⁊ mente casta vgo. Ñ ambro. li. ij. d vgi. dicit sic. qd castius vgine maria q̄ corpus sine ptagione corpis generauit. ⁊ subdit de ceteris eius virtutibus taceo. vgo erat nō solū corpe. sed et mente. Et iō merito instar iudith ē ab oibus laudāda. nā sic illa corpis mūdiciā custodiēs olofernez occidere meruit. sic illa potentiā diaboli minuit ⁊ pstrauit idcirco bñdicebāt illā oēs vna voce dicentes. Tu glia hierm. ecce clara visio. tu letitia isrl. ecce grata fruitio. tu honorificentia ppli nri. ecce plena totaliter q̄ subdit q̄ fecisti viriliter ⁊ pfortatū est cor tuum. eo q̄ castitatez amaueris. Tertio vterus vgineus est purpureus p ardentissimā charitatez. Ñ apoc. xij. signuz magnuz appuit in celo. mulier amicta sole. nā sic sol stās in celo totā terrā illuminat. sic maria regnās in celo cum filio nō cessat homines illustrare ⁊ defendere. Ñ bern loqns d ipa dicit Tolle d corpus solare q̄ illuminat mundū ⁊ dies nō erit. tolle mariā hāc maris stellā itaq̄ magni ⁊ spacioſi. qd nisi caligo inuoluens et vmbra mortis ac tenebre relinquunt. Hoc igitur vestimentum strāgulatum. s. mariā tāgere debemus cordiali inuocatione. in omnibus necessitatibus. et virtus misericordie et pietatis ex eo exibit. qd sanat omnes

Dominica inuocauit.

Ductus est iesus

in desertū a spū vt tempta. a dia math. iiij. videm? nihil fieri sine cā. Ñ plato in thimeo. Nihil hz ortū cui? cā legitia nō p̄cesserit. Nam si quer. quare domus fit assignat cā finalis. vt. s. inhabitā tem defendat a nimb? ⁊ pluuijs. ista eñ cā finalis licet sit vltima in executione est tñ semp prima i intentiōe ⁊ p̄cedit. ij. phi. Sic eū xps ducē? sit a spū in desertū necessario nō sine cā quare aūt ⁊ que cā finalis. s. vt temptaret a dia. dicit igit. ductus ē iesus. Queritur vtr ille tēptator lucifer qui nunc ē angel? tenebraz cognouerit ante casū fiendū incarnationis mysteriū p aliquā diuinaz psonaz. ⁊ videt q̄ nō. qz vt dr. ppter d tēptauit xpm. s. vt sciret si eet filius dei. Rñdeo q̄ temptator ille cognouit mysteriū futuz fiendū. sed modū ignorauit. Et cognouit isto mō q̄ videndo deū facie ad faciē. videbat eū ee artifice causalē oīm futuroz p̄ingentiū. ⁊ sic cognouit futura relucētia i eo. qz aīa oīna eēntia est claz speculū p̄tinens oīa futura relucentia sic p̄nia vel p̄terita mysteriū incarnatiōis vt aliud futuz relucēs cognouit. Sic oñdi p̄t p duo exēpla. Primū p filitudinē ⁊ imaginez oīm hominū in mente mea. qz sicut silitudo vna ex vnius hois in mente mea est sufficiēs repñtatiuū ad repñtandū mihi oēs homines q̄t sunt ⁊ esse p̄nt sic etiā essentia diuina quia erat forma intrinseca in aīa luciferi non informatiue informās sed vitaliter immutans qz erat obiectū q̄d angelo illabat. Cū eñ obiectū illud aīe repñtaret futura p̄ingentia. repñsentabat etiā angelo futurā incarnationē. et humani generis redēptionē. Exemplū secūdū. nā si in illa eccl'ia eet speculū magnum ⁊ omnia q̄ in eccl'ia sunt illi opponerent. illa relucerent in eo. ⁊ qui speculū videret. inspiceret ⁊ res p̄tatas per speculum. Sic ad ppositū potuit esse d angelo. vnde etiā qz erat acutioris intellectus. ppter suā subtilitatē. ideo clarius cognoscebat. Sed quare dubitauit tēptando xpm si esset filius dei. Rñdet q̄ qñ cecidit in pctm. pctm velabat mentē ipius vt caldarie candelā accensam. q̄ pdidit maiorem ptem sue illuminositatis ⁊ scie quā hūit de deo. sic etiā pdidit sciam certā de incarnatione filij dei. licet post lapsū recordaret per aliqua de mō incarnationis. ⁊ quoz deus voluit recordari eū. Ideo videns xpm signa facere excedentia humanā ptātem. sicut mortuos suscitare ⁊c. putabat ipm esse filiū dei. sic etiā in natiuitate qñ audiuit angelos cantare glozia in excelsis deo. ⁊ nouam stellam irradiare. sed quando viderat signa humane infirmitatis in eo scilicet q̄ quando esuriit ⁊ horum similia. dubitabat an esset ille. Vt ergo veritatem agnoscere posset. ⁊ huius redemptionem generis humani impedire. in desertum accessit ad eum temptando ⁊ cetera.

Visis in p̄cedentibus de quibusdam virtutibus ⁊ ornamentis. quibus penitens potest armari. hodie sequitur qualiter aduersarius tales aggredit vt mercede possint eterna priuari. ⁊ secundum hoc tres sunt partes p̄sentis euangelij.

In prima dicitur quomodo hō eligitur ad certaminis ingressuz. ibi ductus est.

In secunda quō aduersarī hoiem insequit vt impediat eī progressū ibi. Et accedens. In tertia quō bellum cōcludit quo ad egressum ibi. Tunc reliquit.

¶ Quātum ergo ad primum notandū est circa lram q̄ xp̄s immediate postq̄ fuit a iohanne baptisat in iordane ascendit instigāte spūsancto qui in columbe specie in ipsū descendit in desertū. i. locū solitariū aptū pnīe. qđ desertū ẽm mgr̄m hist. fuit inter hierm et hiericho. et vocat quarētena eo q̄ xp̄s ibi ieiunauit. xl. dieb. et. xl. noctibus. et prius decoy dicebatur. i. locus sanguinis. eo q̄ ibi latitabāt latrones sanguinez effundentes. de q̄ loco etiā dicit in parabola de hoīe descendente a hierm in hiericho q̄ incidit in latrones. ¶ Moraliter hō in deserto huius mundi multis temptatiōibus diaboli subiacet. vt vincens coroneť. victꝰ deijciať. Hoc decuit deū sic ordinare. Primo ratiōe p̄p̄rij actus vniuscuiusq̄. Hā ẽm augu. li. vij de ciui. dei. c. iij. Deꝰ sic administrat res. vt eas p̄p̄rios motus agere sinat. iō tam hoīem q̄ diabolū p̄stituit in libertate arbitrij et i manu cōsilij sui reliquit. Eccl. xv. Et vtriq̄ permisit agere qđ voluit siue hūc in tēptādo siue istū in cōsentiendo. vt apparēt virtus et laus per suū oppositū. Unde dicit mgr̄. ij. sen. di. xxiij. c. i. Hō esset laudabile homini si iō bene viuere posset. q̄ nemo male viuere suaderet Ita q̄ si hō habuisset per naturā non posse peccare. nulla laus vel gloria esset homini nō peccare. et tēptationi resistere. sed q̄ pōt peccare. vincere et vinci tēptationibus. Iō gloriā per triūphū. et vitam perenē per casū acquirit Unde bonauen. in. ij. suo sup̄ mgr̄m sen. di. xxiij. ar. i. ¶ Deus ideo p̄mittere debuit hominem a diabolo impugnari. vt si fortiter et viriliter ageret. maiorem gl̄iam inde conseqreť. Temptatur igitur homo p̄pter triā. per diabolum.

Ad probitatis probationem.

Ad iniquitatis correctionem.

Ad humilitatis eruditionē. Hā p̄io tēptať hō ad p̄bitatis ꝛc. nā scolaris ō nouo intrās scolas tēptať de patientia miles de cōstantia. Sicut legiť de cōstantino impatore. qui xp̄ianos nouos in fide p̄bauit qui fideles essent et cōstantes. sic deus inexp̄tos p̄bat et experitur p̄ multas tribulatiōes. sic temptauit iob per sathanā dissipans omnem substantiam eius. Etiā abraam in immolatiōe filij et fidelis inuentꝰ est. Uñ iudith. viij. dicit q̄ quādo filij israel fuerūt in persecutione olofernis vocauit iudith p̄sbiteros dicens eis. Uos fratres qui p̄sbiteri estis in pp̄lo dei. ad eloq̄um vestrū corda eor̄ erigite vt memores sint quomodo a deo temptati sunt patres nostri. vt p̄barent si vere colerent deum suum. memores esse debent. quomodo pater noster abrahām temptatus est. et p̄ multas tribulationes p̄batus. dei amicus effectꝰ est. Sic isaac. sic iacob. sic moises et oēs qui placuerūt deo. per multas tribulationes transierūt fideles. Illi aūt qui temptationes nō susceperūt cū timore domini. et impatientiam suā et improperiū murmurationis sue p̄tra dominum protulerunt. exterminati sūt ab exterminatore et a serpentibus perierunt. ¶ Secō tēptatur homo ad iniquitatis p̄rrectiōem. Hā aurifaber mittit aur̄ in testā vt per ignem clarificeť et purgeť a mixtura. Sic deꝰ per tēptationes et tribulatiōes purgat aīas a pctīs Uñ hec est rō quare sancti martires aliq̄ maximā lesionem tormentor̄ senserunt. q̄ p̄ hoc pctā venialia si q̄ habuerūt diluerūt et eorū meritū et coronā auxerūt. p̄s. in p̄sona scōrum dicit. Posuisti tribulatiōes in dorso nō. trāsiuimus p̄ ignē et aquā et eduxisti nos in refrigeriū. Sic filij isrl ducti p. xl. annos p̄ desertū magnis tribulationib⁹ purgabāť. ¶ Certio temptatur hō per eruditionem hūilitatis quō ei q̄s posset p̄mo suo tribulato p̄pati. q̄ nūq̄ tribulationē gustasset. Hā xp̄s ex his q̄ passus est didicit hūilitatē et p̄passionē. nisi eū temptaremur p̄pter defectū nr̄e cognitionis et experientie. de nobis ipis supbiremus Et ne cū lucifero vltra nos ascendam⁹. p̄mittit deꝰ q̄nq̄ electū temptari. sic p̄. ij. cor̄. xij. de paulo q̄ cū esset vas electiōis tū temptatus est ne magnitudo reuelationū eū extolleret. vñ dic. Ne magnitudo reuelationū extollat me dat⁹ est mihi stimulus carnis mee angelus sathane qui me colophizet. De hoc loq̄ns greg. ix. mor. c. xxxvi. dicit Supna dispensatio idcirco nos tota sibi intentione seruētes carnis nr̄e p̄mittit temptationib⁹ concuti. ne mens nr̄a audeat i supbia p̄sumptionū securitatis eleuari. vt dum pullata trepidat. in solo

actoris adiutorio fidem robustꝰ ꝓficiet.

¶ Sz q̄rit vñ tēptatio ꝓueniat dr̄ q ꝙcz ab interiori vt qñ quis tēptat ꝑpter prauitatē ꝑriā. Jaco.i. Unusq̄sq̄z tēptat a concupiscentia sua illa molestissima. Hā si bellū infra vnū regnū ē nociuū ē. ⁊ magis infra ciuitatē et maxime infra vnā domū. sed intollerabile videt infra eandē psonā. q̄ qui diligit iniq̄tatem odit aiam suā. ꝯm ps. Ꝙcz causatur ab exteriori. ſ. qñ quis ꝓuocat ad malum ex his que audit ⁊ videt. Sic danielis. xiij. dr̄ q̄ senes iniqui et impudici videntes susānaz exarserūt in ꝓcupiscentiā ei⁹. Illa aūt est ō se facilis. q̄ nisi ꝓiūgat cū interiori. de se nihil pōt. Ꝙcz oriť ab inferiori. ſ. a diabolo q̄ ē ciuis iferni qñ ipe instigat ad actū malū. act. v. dixit petrus ananie. Cur temptauit satbanas cor tuū mentiri te spūi sancto. Illa est debilissima q̄ ꝯm augu. debilis ē hostis qui nō vincit. nisi volentem. ⁊ iō metrice dicť. Hostis nō ledit nisi cū temptat⁹ obedit. Est leo dū cedit. si stat quasi musca recedit. Isto tñ nō obstante diabolus plus temptat penitentes q̄z peccatores. q̄ penitentes sibi resistunt sed pctōres sūt ei obedientes. sicut castrū sibi subditum nō repugnat. sed sibi ꝓrium. vnde grego. Hostis noster quātomagis sibi rebellare cōspicit tanto amplius expugnare cōtēdit vñ iudith. xij. dr̄. Ego nūq̄z nocui viro. qui voluit seruire regi nabuch. regi babilonis. populus aūt tuus si nō cōtemsisset me non leuasset manū meam cōtra eū. Uerba ista fuerūt olofernis per quē diabolus signatur. qui pl⁹ temptat penitentes rebellantes q̄z malos facientes eius voluntatem. ⁊ ideo magis cauere debent.

b ¶ Secunda pars in qua tractať quō aduersariꝰ hoiem insequit in ꝓgressu certamis vt eū ipediat tibi. Et accedēs tēptator. Hā sic̄ lucifer ꝓmissiōe dīna trāsformatus in speciem serpentis. primū hominez interius tēptauit ac supauit. scz gula. superbia et auaritia. sic eadem ꝓmissione aggrediēdo christum in specie humana. vestitu honesto ꝙ xp̄m est deuictus. ⁊ cōfusibiliter fugatꝰ. qñ in predictis tubus nitebať xp̄m supare. Diabolus enim attendens xp̄m. xl. diebus ieiunasse putabat eū fame cruciari vt igitur per gulam posset eum capere. temptauit eum. d. Si filius dei es iube vt lapides isti panes fiant. vt comedas q̄ esuris. Scz ne diabolus xp̄m agnosceret. rñdit prudenť ꝙ scripturam deuť. viij. Hō in solo pane viuit hō. q. d. tu oñdis te honestū ⁊ prudentē exteriori ꝓuersatiōe. sed prudētiā verbis anihilas et tollis. Hā prudens et honestus dz primo curā hre de digniori et meliori. scz aīa dignior et melior ē corpe. ⁊ ḡ ꝓuīo ⁊ pri⁹ deberes q̄rere d ci bo aīe et spūali q̄z de corpali. cū hō cōstituať ex vtrisq̄z. ⁊ ꝙ vult in vbis istis. d. Hō i solo pane viuit hō. quasi. ſ. tot⁹ corpalis sed etiaz q̄ in aīa spūalis viuit in omni vbo q̄d ꝓcedit mediante inspiratiōe vl̄ ꝓdicatiōe de ore dei. Tūc. i. p⁹ illā tēptationez assūpsit eū diabolus vt temptaret eū in vana gl̄ia ⁊ duxit illū i birlim. ⁊ statuit eū sup pinnaculū templi .i. locū vbi doctores legis ꝙsueuerāt pplo legē exponere. d. Si filiꝰ dei es. ſ. sicut oñdis in opibus vt sic̄ filiꝰ dei de opib⁹ tuis gl̄ificeris ab hoibus ⁊ miracul̄. mitte te deorsū. q̄ scriptū est. Qm̄ angel̄ suis deus mādauit de te. vt custodiant te. tē. Etiā ꝙ fecit diabolus vt xp̄s ex hoc sumeret occasionez vane gl̄ie ⁊ ne timore hūano dimittat. excludit timorem per scripturā. scz xp̄s illi itez obuiat ꝙ scripturam d. Hō temptabis dīnm deū tuū. q. d. ꝙ ꝙ ꝓposuisti nō ꝙz fieri. Cū ex alia scriptura habeať deuť. vi. Hō temptabis dīnm deū tuum. Hā sic temptarem deū. si totaliter cōmitterez me auxilio diuino. cū auxilio humano bene per gradus descendere possim. Uictus itez diabolus in secundo accessit ad tertiū temptādo eū per auarinā ducens in mōtem excelsū in ꝑtu spūs qui mons est in deserto distās a loco i q̄ xp̄s ieiunauit duobus miliaribus vbi xp̄o ostendit omnia regna mūdi quasi sua. d. Hec omnia tibi dabo. si cadens adorazueris me. xp̄s igitť q̄ suā patienť sustinuit iniuriam scz exprobrauit. d. Uade satbanas. q̄ scribitť deuť. vi. Dīnm deū tuū adorabis. et illi soli seruies. Uictus igitť ꝓfusibiliter abscessit.

¶ Moraliter est notandū q̄ scz philosophū i. topi. q̄t quot modis dicitť vnum oppositoz tot modis dicitť ⁊ reliquū. Si enim vnū oppositorum dicitur multipliciter et reliquum. viij. phisi. Quot enim sūt mala. tot sunt opposita bona. q̄t em̄ sunt noctes tot sūt ꝙ oppositez dies. Cū igitť quasi infinita sint mala tēptatiōis diaboli. optet q̄ eną sint tot cautele 3

et remedia. Unde. ff. de ventre inspiciendo l. i. Nouis supuenientib⁹ cãis. nouis ẽ remediis succurrendũ. Cũ igit aduersari⁹ hũani generis semp querat noua mala ⁊ iacula. vt vulneret ⁊ occidat. necessario sp nouis remediis ⁊ bonis ꝛbꝰ ẽ ei obuiandũ. Uñ gre. in omel. de vno martire. Sicut arte medicine calida frigidis. frigida calidis curant. ita dñs noster ꝓtria apposuit medicamẽta peccatis vt lubricis cõmentiã. tenacib⁹ largitatez
k irracundis mãsuetudinẽ. elatis ꝓcipet humilitatem. ¶ Uñ igit diabolus accedit hoiez bis malis impugnare. studeat virtutib⁹ bis oppositis obuiare. est enim aduersarius valde astutus temptando. quia cum nos ꝓsiderat. Abstinentia maceratos. temptat gulositate. Pietate assiduos. superbia ⁊ vanitate. In diuitijs celicos. simoniaca prauitate. Nã prio tẽptator accedit maceratos abstinentia ⁊ quasi cõpatiẽs hũane fragilitati. inuadit armis malicie sue suggerendo boni ꝓpositi difficultatẽ cibo⁹ vilitatẽ. ⁊ insipiditatẽ. laborum assiduitatem. abstinentie diuturnitatem complexionis fragilitatez. quasi omnia contraria imbecillitati carnis. d. Dic vt lapides isti. i. illa dura opera et virtutes. vnde anima reficit sicut caro pane. panes fiãt. i. mitiora. q. d. Tu abstinentia ⁊ ieiunio macer et debilis es factus. ponderosus ⁊ piger ⁊ ĩ omnib⁹ bonis quasi lapis tardus. Fac ergo abstinentiã tuam mitiorẽ. vt eã possis tollerare nimiũ est quotidie ieiunare. habes caput debile stomachũ indispositum p̃ oleo deficis senio. Fac ergo tpatã refectionem ⁊ abstinentiam. Et ad hoc adducit naturã scriptmã. ⁊ figurã. Nam natura dictat moderatã refectionem. Uñ philosoph⁹. ij. ethi. dicit. potus et cibi amplius ⁊ minus refecti corrũpunt sanitatem. que aũt ꝓmensurata sunt. saciant. augent ⁊ saluãt. Scriptura ad ro. xij. Hortat ad rationabile obsequiũ. Irrationabile igit videt minus sumere ꝙ natura appetit. Dicunt ergo hi vt habetur de pe. di. ij. bi sunt. Uanducemus ⁊ bibamus ⁊ in eternũ regnabimus. Qꝺ oñdit figura. i. regũ. xxviij. vbi dicit ꝙ saul cecidit. piect⁹ ĩ terrã ⁊ roburĩ eo nõ erat. qz nõ comederat panez tota die. Et alia figura dicit. iij. reg. xix. ꝙ helias comedit ⁊ bibit ⁊ ãbulauit in fortitudie cibi illi⁹ vsq ad mõtẽ dei. ¶ Hec ⁊ hꝯ filia tẽptator ieiu
l nãtib⁹ suggerit sub specie pietatis. vt eos de ꝓpositis bonis auertat. ⁊ ad gulaz deijciat. vel ad alia vitia. Uñ legit de beato francisco. vt scribit doctor deuotus bonauen. in legẽda sua c. de austeritate vite. Qꝺ cũ quadã nocte beat⁹ franciscus in cella orationi vacaret. vocauit eũ hostis antiqu⁹ tertio dicens. Frãcisce. frã. fran. Cui cũ quid quereret respondisset. fallaciter ille subiũxit null⁹ est in mũdo pctor cui si cõuersus fuerit non indulgeat de⁹ sed q cũqꝫ se penitentia dura necauerit misericordiam nõ inueniet in eternũ. sed statim vir dei p reuelationẽ cognouit hostis fallaciam qm missus fuerit eũ ad tepida reuocare. Hec est em illa bestia de qua dañ. vij. ecce bestia alia similis vrso in pte stetit ⁊ tres ordines dentium erant in ore eius ⁊ dicebat. Surge come de carnes plurimas. ista bestia est diabolus temptator voraz sicut vrsus cupiens deuorare ⁊ deglutire omnem sanctã aiam ⁊ in bono ꝓposito ⁊ exercitio lacerare. hic habet tres ordines dentiũ. s. tres modos inuadendi ⁊ tẽptandi hoies. s. p gulã. superbiã ⁊ auaritiam. Suggerit igitur ieiunantibus ⁊ abstinentibus gulositatatẽ dicens cuilibet. Surge come de carnes plurimas. i. omnem cibũ delectabilẽ ꝙm appetitũ. ⁊ potũ ad satietatẽ. Sic abstinens obuiare debet. d. Non in solo pane viuit homo ꝛc. i. homo non viuit sm desiderium carnis viuit sed moritur iuxta apostolũ dicentẽ. Si ꝙm carnẽ vixeritis morie mini. sed solũmodo viuit pane celesti. s. xpo. in aĩa ⁊ in oi ꝛbo qꝺ ꝓcedit de ore dei. Secũdo tẽptator aggredit ad cãpũ certamis ar mat⁹ vana gl̃ia ⁊ superbia p quã cõpassiuos et misericordes deuotos inuadit. d. Si filius dei es mitte te deorsũ. q. d. Tu multa et magna opa misericordie ⁊ pietatis exerces. quo ostendis te singularem filiũ dei. iuxta illꝺ lu. vi. Estote misericordes sicut ⁊ pr̃ vr̃ misericors est. Securus igit es nec decipi poteris mitte te in opib⁹ tuis deorsũ ad oñsionẽ hoim vt inde ab oib⁹ gl̃ificeris ad qd tũ in occulto labores magna expendisti ꝓpter deuz nec laudem aliquã reportasti. Nam lux nihil valet sub modio. ꝫ sup candelabꝝ. Hac em instigatiõe diabolica hoies decepti quasi oẽsmittũt se a laude dei deorsũ ad ꝓpriã laudẽ omnes querunt vanã gl̃iaz. ¶ Ornamenta em ecclĩastica armis signant ad oñsionem exeqe

mortuor cũ põpa pagunt. q2 ſm augu. vt allegat̃ p mgr̃m ſen. di. xlv. ꝛ. xiij. q. ij. aĩe defũctor. põpe exeq̃ar magꝭ ſũt ſolatiũ viuor q̃ꝫ ſubſidiũ mortuor. ¶ Dz dicis. pecco ſignãdo ornamenta q̃ trado eccleſijs in remediũ aĩar. Dico ãt ſi ꝺ facis ad vanã gloriã ex eo. ut tu ꝛ pentes glorificet̃ ꝛ ſi nõ pecces dãdo tamẽ peccas vanam gloriã q̃rendo. Vel ſi ſolũ hoc facis ad tui parentũq̃ recordationẽ. vt aſpicientes animar recordent̃ p quib⁹ data ſũt. ꝛ vt magis pro eis dño p̃ces fundent ſic fieri põt ſine pct̃o. Dic etiã ſimile habet̃ de ſepulctis in eccl̃ia. q̃ fieri põt ſine pct̃o ad recordationẽ vt hẽ. viij. q. ij. cũ grauia peccata. debemus ergo cauere. ne iſtinctu diabolico deſcẽdam⁹ in opibus miſericordie ad vanã gloriam. iuxta illud Matth. vi. Attendite ne iuſtitiã vr̃am faciatis coram hoĩbus. vt videamini ab eis. Et p̃ſper de vita ꝓtemplatiua. vanitas vanos homines afflat⁹ ſui vento circũfert qui ſe de opibus quor ſibi p̃ſcij nõ ſunt turpit̃ iactãt ꝛ ab hominib⁹ laudari affectãt.

¶ Tertio tẽptator aggredit̃ eccl̃iaſticos armis auaricie ꝛ cupiditatis. oſtendit em̃ regna mundi. delicias. honores ꝛ diuicias in quibus mundus verſat̃ dicens renunciantí mũdo. Hec tibi dabo ad voluntatẽ ſi cadens a vita ſancta. a voto promiſſo. a ꝓpoſito bono adorueris me. Qñ em̃ homo cadit in auaritiã adorat diabolũ. q2 ſm ap̃lm. Auaritia eſt idolor ſeruitus ſicut em̃ idolatra adorat idolum ꝛ diabolũ. ſic auarus pecuniã ꝛ diabolũ vñ verificat̃ de ipſa. Non alius deus eſt niſi ſola pecunia ſerua ardent̃. Hãc pen. orat honorat. corporis ac aĩe negligit amorez. Heu multos hodie tẽptator ſpũales eccl̃iaſticos ĩuadit ꝛ ſimoniaca prauitate vincit ꝛ deiicit. q̃ plus ſpe lucri tpalis q̃ꝫ xp̃i amore pagunt diuina myſteria ꝛ in tẽptatione corrupta ad miniſtrãt eccl̃iaſtica ſacra qui oĩs grauiter peccant ꝛ ſimoniã p̃mittunt vẽdentes ſpũalia p tpalibus. Et ſi nõ ſemp aptẽ verbis et pactione. tñ vt cõiter praua eſtimatione ꝛ intentione. bi em̃ oĩs ſimoniaci cenſendi ſunt q2 vt habet̃ extra de vſu. c. cõſuluit. ſicut intẽtione corrupta p̃mittitur vſura ꝛ ſimonia.

¶ Sed q̃rit̃ an liceat aliq̃d dare vl̃ recipere p̃miſſis vel alijs ſactis. Et videt̃ q̃ non. q2 ſacra ſunt libere ꝓferenda. extra de ſimo. c. ad apoſtolicã audientiã. Dicit anto. de butrio. doctor vtriuſq̃ iuris. q̃ nõ eſt licitũ aliq̃d recipere ꝛ exigere. vt dr̃ extra de ſimo. c. in ordinando. ſed vbi ſpõte aliquid offert̃ ex quadã liberalitate. vel laudabili cõſuetudine. vt in exequijs ſolet dari cereus. in bñdictione nubentũ panis vel vinũ. in conſecratiõe manuterguĩ vel ſimilia. licet p hoc non ſint eccleſiaſtica ſacra deneganda vel differẽda tñ poſt eor collationẽ ꝑpl̃s ꝓpelli põt ad ipa p̃ſtanda ſecũdũ goffre. Ad argumtũ ꝓrium dicendo q̃ ſacra ſũt libera. i. ſine exactione vel pacto expꝛſſo vel tacito cõferenda. ſz bene licitũ eſt aliq̃d gratuitũ recipere q̃ ſponte offertur.

¶ Tertia pars in qua tra

P

ctatur de triumphali victoria xp̃i. ꝛ hoc q̃ꝫ tũ ad egreſſum belli ibi. Et ecce angeli. ꝛc. Moraliter angeli accedũt ꝛ hoĩem ꝓtra diabolũ defendunt. Nã ſicut eunti ad bellũ puidetur de expto mgr̃o ſciens oĩa neceſſaria de bellãti oñdere caute aggredi. dimicare. ictos cauere. Sic miſericors dr̃ cognoſcẽs fragilitatẽ humanã eẽ inexptã ꝛ ineptã ad bellandũ ꝛ reſiſtendũ pitie ꝛ aſtutie ſathane ne ab eo fallat̃ ꝛ vincatur dedit homini angelum bonũ magiſtrum expt̃ ſcientẽ omnia neceſſaria p humana ſalute. Unde ſm hiero. in omel̃. ſancti michaelis. Nõ poſſet tuta eẽ hũana infirmitas inter tot ꝛ tãtas hoſtis illi⁹ inſidias. niſi ſanctor angelor muniret̃ auxilio. ſm igit̃ magiſtrũ. ij. ſen. di. xi. quiſquis electorum habet angelũ bonũ ad ſui ꝓfectũ. atq̃ cuſtodiã ſpecialiter delegatũ. vñ p̃s. Angelis ſuis deus mandauit de te. ꝛc. In quibus verbis angelica natura p̃ponitur quo ad tria commendãda. ſ. propter eorum.

Nobilitatem quam angeli habent creatam.
Dignitatẽ quã ex gratuitis hñt cõdonatam.
Utilitatẽ quã ex officijs hñt ꝺputatã. ¶ Dño nãq̃ videm⁹ oĩa noua magꝭ in p̃ncipio ſe oñdere ꝛ mõſtrare in ſuis actib⁹. ſic dr̃ volens ſe oñdere creaturis artifice digniſſimũ ſpẽalit̃ ſe tanq̃ in ſpecul̃ dĩnitatis in natura ãgelica oñdit. pducẽs ad extrema ĩ p̃ncipio duo ꝛia ad maiorẽ exp̃ſſionẽ ꝛ elucidationẽ. ſ. nobiliſſimã naturã ꝛ viliſſimã ſupmã ꝛ ĩformẽ angelicã ꝛ materiã informẽ. iuxta illud geñ. i. In p̃ncipio creauit dr̃ celũ ꝛ terrã. p celũ intelligẽdo naturã angelicã ꝛ p terrã materiã informẽ. ¶ Nature eñ angelice ſex nobilitates cõ

tulit. Primo claritatem siue speciositatem in suo aspectu. nã in aspectu hominũ nihil clari? est sole angelica tñ multo clarior est natura. Vñ ꝺm Anselm. Si vnus angelus staret in celo. & essent tot soles qt sũt stelle. claritas vnius angeli extingueret oẽs istos soles sua claritate. sicut mõ claritas solis claritatem oĩm stellaꝝ. & tñ transcenderet pulcritudinem solis qui ipsũ intuitiue videret qꝫ tũ sol transcẽdit pulcritudinem terre. & incõparabiliter & ista nobilitas ẽ oĩb? ꝓcreata. licet angeli qui ruerũt sint ꝓ habitus vitiosos obnubilati & depressi. Dicit enĩ diony. ꝙ demones hñt organa splẽdidissima. sed ꝓ habit? vitiosos depressa. sicut si sol cũ caldari nigro esset ꝺtect? In angelis aũt bonis tanꝫ in speculo claro & mundo relucẽt oĩa inferiora. Et iõ diony/sius de diuinis nominibus. vocat angelum speculũ splendidissimũ. Secõdo angelus habet fortitudinem in suo actu naturaliter con/creatã. Nã ꝓ solũ celi tactum facit frondescere arbores & germinare cuncta. Unus enĩ angelus voluit totum firmamentũ. & singuli singulos celos & planetas. & aliquis planeta habet sex motus & tot angelos sicut mercurius. Ecce fortitudo angeli. cũ sol sit tanto magn? & quelibet stella firmamenti ꝙ excedit multũ terram. Legit̃ etiam in ve. testa. ꝙ vnus angelus in vno exercitu interfecit. clxxv. milia Tertio habent in suo esse immortalitatẽ. sũt enim angeli immortales nõ quidem ex ꝓpria natura. sed ex voluntate diuina. Ideo si cum gladio ꝓcuteres angelũ nõ mortificares eum Quarto habent altitudinem sui intellectus. quicũqꝫ enim duo specula ꝫ se tenet mutuo. tunc imago & quicquid est in vno resplendet in alio. Quapropt̃ diuinũ speculũ in quo cũcta relucent creata repercutitur & relucet in angelica natura. que est etiã specularis. vt scilicet cognoscunt a quo sũt facti & ad quid & cũctas res creandas & creatas. Quinto habẽt libertatem vt facere possint quicquid velint. Hac libertate deus angelos primo cũ gratia decorauit. qz ꝺm beatum augu. xij. de ciui. dei Erat simul deus condens naturã & largiens gratiam. Et in li. de gratia dicit ꝙ ante casum & cõfirmationem gratiam habuerunt. sed magister sen. dicat malos gratiam non habuisse Serro dedit eis incorporeitatem. & inde habent agilitatem. velocitatem. & simplicitatem

Ideo in ictũ oculi sunt pñtes in altari cũ sacramento ꝺm grego. & vltra mare valde cito quia a corpore non retardãtur vt anime.

Sed queritꝫ an omnia equaliter habeant aut non. dicit̃ ꝙ non. quia erant impares in natura & species differentes & gra. qz in gra creati erãt & ordo in eis positus vt vnus preesset in nobilitate alteri. Unde ꝺm nobilitates tres hierarchias ex eis deus ordinauit. & vt superiores purgarent. illuminarent. & perficerent inferiores & ipsi ĩmediatius diuinum lumen reciperent & in alios tunc transfunderẽt Vñ beatus paulus in raptu vidit. ix. choros & quasi tres hierarchias sicut hñt imperatores assistentes & principantes. & ministrantes. et hi similiter dicuntur principes. quia alij prouincie presunt. alij ciuitati. alij vero vni homini. Sed nunquid fuerũt ordines inter ipos a primordio creationis. dicit magister in. ij. di. vi. ꝙ non. sed nobilitas inequalis & scientia & natura in perspicacitate. plus autem vni? est positus in custodiam prouincie. alter vni ciuitati. alter homini. Secundo commendantur ex gratuitis quibus sunt decorati et premiati. ex eo ꝙ steterunt. Fuerunt eĩ sex dignitates eis tradite. Primo fuerunt oculi eoꝝ aperti. vt viderent clare diuinã essentiam. nã ante cõuersionem nõ viderũt dĩnaz essentiã clare. qꝺ patz specialiter de malis triplici rõne. Prima qz si deum clare vidissent nunqꝫ cecidissent. Cuius rõ est. qz non potuissent se auertisse ab illo bono beatifico & delectabili infinito in qua delectabili visiõe cõsistit vita eterna originaliter. Tu dicis ergo volũtas põt aptari nec est libera. dico ꝙ ñ qz si obiectũ desiderabile opaꝫ tractũ magis desiderabilẽ maiorẽ tractu. & maxĩe tractũ maximũ opaꝫ. sed ꝙ infinitũ ẽ desiderabile nulla paterek auersionem. quare si ipsã clare vidissent se a bono icõmutabili ñ auertissent. Sz diceres freqr̃ audiui ꝙ demões hoĩb? sp sũt infesti ne ꝓtingãt ad illꝺ gaudiũ de q̃ ceciderũt. si ꝙ deũ n̄ õ clare viderũt. quale gaudium hñe poterãt. Dicendũ ꝙ illud ꝟbũ est/rũ sed intelligendũ est ꝺ gaudio qꝺ hũissent Secꝺa rõ est ꝙ deũ nõ clare viderũt. qz si deum vidissent nũqꝫ lucifer dixisset. Ascendaz in celũ vt excellentiã dei attingam. vidissent enĩm ꝙ omne bonum participatum. et omne bonum creatum a deo effluxit tanquam

a principio ⁊ origine. qui solus bonus ē essen
tialiter. in cuius cōparatione oē bonū creatuz
se tenet tanq̄z tenebre ad lumē. ⁊ tanq̄z gutta
aque ad mare ⁊ tāq̄z faulla ad celum ⁊ terrā
⁊ sic deū de bono recepto laudassent ⁊ creato
ri suo gr̄as egissent ⁊ stetissent. Tertia rō est.
Illā potēcie aīe in patria sūt equales. quo ad
actus suos intantū q̄ quanta ē cognitio tāt⁹
est amor. Si ergo cognitio est in sūmo ergo
⁊ amor. Si ergo deū clare vidissent. p̄fectis
sime amassent. ⁊ sic nō cecidissent. ꝯ nō vide
runt clare. Sc̄o ornati virtutib⁹ intantum
vt dicit diony. q̄ angeli met ignorāt ꝓprias
virtutes ⁊ ornat⁹. Vñ qui videret angelū vi
deret deū clarissime in eo relucentez. Tertio
astricti deo fuerunt. Quarto ꝓducti q̄ nihil
nisi dulcedo possit de eis ꝓdire. Vñ ipi igit̄
iugiter deū laudāt indicibili melodia. vt ba
bet̄ in apoc̄. ⁊ ysa. vi. Duo seraphin clama
bant alter ad alterz. Nō etiā claret in maria
magdalena. que ex dulci melodia angelorum
in deserto refecta fuit. Quinto ⁊ sexto cōfir
mati. Illā ab initio oīs boni creati sūt sed sta
tim post puulā morulā lucifer auersus a deo
conuertens se ad sua naturalia splēdida amo
rē cepit inordinatū ⁊ superbiuit. Jō cū suis se
quacib⁹ cecidit de quo ysa. xiiij. Quō cecidi
sti lucifer qui mane oriebaris in delicijs ī pa
radiso fuisti dei ornat⁹ omni lapide p̄cioso q̄
traxit secū tertiā ptē stellaz cū cauda sua. O
quot hodie similes illi q̄ inordinata dilectio
ne quā hñt ad se. vel ꝓpter decorē faciei vel
capitis corporis vel vestimētoz ornatū auer
tentes a deo. alios trahunt secū ad eternam
dānationem. Angeli vo boni adherentes sū
mo bono amorem p̄cipientes ordinatum ad
deū ꝓpria cognitōe in suis naturalib⁹ vilue
rūt ⁊ se humiliauerūt. ⁊ gratiā cōfirmationis
meruerunt. ¶ Dico tertio q̄ angeli sunt no
bis cōmendandi vel honorandi quia deputa
ti sunt ad nostram vtilitatem. vt sc̄z nos
A peccatis retrahant.
Ab inimicis defendant.
Ad paradisum ꝓducāt. De p̄mo nobiles ꝓ
filijs cōducūt rectores ⁊ magros qui filios in
moribus ⁊ sc̄ia instruant ⁊ de malis corrigāt
sic deus filijs suis ꝓuidit de angelo q̄ homi
nem custodiat. dirigat ⁊ adiuuet in necessita
tibus. Vñ bern̄. de angelis. Quotiēs grauis
sima cernit surgere tēptatio ⁊ tribulatio ve
hemens imminere. inuoca angelū custodem tu
um directorē tuū. adiutorem tuū in omnib⁹
opportunitatib⁹ tuis. ī tribulatione vero neq̄z
dormitat. sed q̄nq̄z ad tps dissimulat. Exem
plū in balaā Nu. xxij. Qui pgens ad maledi
cendū isr̄l ab angelo est ꝛpedit⁹. ⁊ isr̄l custodi
tus a maledictiōe. Oz querit̄ cū xp̄s ⁊ maria
nunq̄z habuerunt maledictionem pctiā aūt
habuerūt angelū retrahentez. dicūt doctores
q̄ xp̄s nō habuit angelū custodē. q̄ ab instā
ti cōceptionis beatus fuit ⁊ sine peccato. sed
angelos habuit ī ministeriū sicut p̄z in hodi
erno euangelio. Oz de beata virgine. inquit
crisō. in quodā sermone. Infinitā militiā an
gelorz ad gloriose virginis obsequiū esse de
putatā. nullaten⁹ ambigim⁹ vt custodirent le
ctū salomonis grauissimū ⁊ cauerent ne ꝑpa
ratū eterni regis hospitiū hostis incederet hec
crisō. Sed franciscus de maronis melius in
quit. d. Credo eaz immediate a trinitate cu
stoditā ⁊ multitudinem illā angelorz. in obse
quiū ei transmissā. null⁹ quoq̄z spūs malign⁹
ad eā accedere ꝑmissus est. Vñ de⁹ nō cōsen
sisset creature volenti sibi nocere. que claruit
ea claritate qua maior sub deo neq̄t intelligi.
Sc̄o homineꝫ ab inimicis defendūt. Nam
cū naturalit̄ corpale nō agat in spūale. ⁊ ī imi
ci tenebraz sint spūales necessario optet cum
nos ex corporeitate spiritib⁹ resistere nō vale
m⁹ q̄ de⁹ ꝓuiderit ō spūali subsidio. s. angeli
ca custodia vt p̄cipiāt malā angel̄ volentibus
nobis nocere. ne malū inferant. Juxta illud
apoc̄. vij. Nolite nocere terre mari neq̄z arbo
ribus terra sūt pueri nouiter de terra nati mare
sunt adolescentes iuuenes quasi mare in cō
cupiscentijs feruidi. ⁊ instabiles. arbores se
nes in vita plōgati. Exemplū thob. viij. vbi
dicit̄ sententialit̄. q̄ sara septez viros habuit
q̄s oīs diabolus occidit. Thobias vero so
lus adiutorio angeli raphaelis euasit. psal.
Immittit dñs angelū ī circuitu timentiū eū
⁊ eripiet eos. ¶ Oz quare de⁹ non p se custo
dit boiem cū sit sufficiens custos Di. cuius
deus sit sufficiens custos. tamen custodit me
diantibus angelis ꝓpter fuādā ordinatiōem
ptiū vniuersi. lex em̄ dei tal̄ē vt inferiora a su
pioribus ꝓuideāt. Et primo ꝓpter vtilitatē
custodientiū. q̄ ex b̄ pficiūt in merito acciden
tali. Secundo propter vtilitatem custodito
rū qui indigerent q̄ angelos dirigi in finem.

Tertio angeli aiam hoīs ad paradisū perdu/cunt. Ista qui habet bonū cōductū. securꝰ va/dit. Sic angeli nos secure ducunt in pegri/natione huius vite ad patriā vite eterne. Et hoc ē qđ dñs ꝓmisit exo. xxiij. dicens. Ecce ego mittā angelū meū qui p̄cedit te in via et introducat te in locum qz paradisi. quē prep/aui. Exemplū lu. xvi. habet in lazaro paupe qui mortuus portatus est ab angelis in sinū abrahe. ¶ Sed cur angeli ita fideliter et di/ligenter custodiunt hoīem sine suis meritis. dicendo ꝓpter restaurationē angelice ruine. qz angeli mali scientes hominē deputatū ad locū vnde ipsi ceciderunt inimicant ei et euz impediunt. inquantum permittuntur. angeli aut̄ boni cupientes augmentū accidentalis premij et gaudij qđ fit per reparationē ange/lice ruine. et associationē hominū. diligenter custodiunt et defendunt vt citius ordines re/staurent angelorꝫ et numerꝰ beatorꝫ. Juxta il/lud Lu. xv. Gaudiū ē angelis dei super vno peccatore penitentiā agente. Ibñ magister. ij sen. di. ix. ¶ Per xp̄m redemptuz est humanū genus ꝺ quo fit reparatio ruine angelice. hic accipitur documentum. qꝫ volentes associare angelis et supplere ruinam eorum necessario efficiuntur angeli in vita eorum. Et hoc i sex Primo in corde puro vt solus deus in eis re/luceat. Secūdo in fortitudine. vt omnibus temptationibus resistant. Tertio vite xp̄i im/pressione vt quilibet dicat. viuo ego. iā non ego. viuit autez in me christus. Quarto gra/tia dei incorporatione. Quinto spūs durati/one. Sexto corporis subiugatione.

¶ Feria secunda post inuocauit

QVIescent filius hominis in maiestate sua et omnes angeli eius cum eo. tunc sedebit super sedem ma/iestatis sue. qz iudicare. matth. xxv. ꝺm astro/logos. ¶ Quando sol suo tēpore intrat leonē qui est domus eius propria. sicut. xv. die iu/lij. tunc apparet maxime virtus et potestatis attrahendi. vapores siccos incendendi et hu/midos cōuertendi in pluuiam. Sic sol iusti/tie dei filius qñ tēpore ordinato a deo patre intrabit propriā domum. i. mediam regionē aeris super montem oliueti. sedens in thro/no regio ministerio angelorꝫ fabricato. vt iu/dex viuorꝫ et mortuorꝫ. Tunc apparebit ma/xime virtus et ptās attrahendi hoīes ꝺ tu/mulis suis sicut sol vapores de terra. aliquos in pluuiā lachrymarꝫ cōuertendi quos cōde/nabit. et aliquos exaltandi sursum ad etherea celestia et igne charitatis incendendi et glori/ficādi. Ibñ magister sen. in. iiij. dis. xlvij. pur/gato per ignem mundo ad iudicium veniens te domino. emittetur vox illa magna qua re/surgent omnes mortui. et tunc ministerio an/gelorꝫ ventilabitur area. quia boni cōgrega/buntur ei de quatuor partibus orbis angeli/co ministerio quo et rapient̄ obuiā xp̄o i aera reprobis in terris quā dilexerunt remanenti/bus. sicut denicꝫ proferet̄ sententia sup vtro/qꝫ. Venite benedicti. ꝛc. Ite maledicti. ꝛc. Et ministerio angelorum vnite dei coopan/te mittentur mali in caminum ignis. hoc ē in infernū. extra de sum. tri. et fi. ca. c. firmit̄ oēs cum suis proprijs relurgent corporibus. qui nunc gestant vt recipiant ꝺm opa sua. siue bo/na fuerunt siue mala. illi cum diabolo penaz perpetuā et isti cū christo gloriam sempiter/nam. Hoc totum erit cum venerit filius ho/minis ꝛc. ¶ Queritur an aliquis astrologꝰ pro/pheta vel philosophꝰ sciat determinate qñ fi/nis sit mundi. et iudex vēiat cū maiestate. et videt̄ qꝫ sic. Ista multi sancti p̄es diem vlti/mū mundi conati sunt determinate ostēdere Ex quibꝰ primꝰ fuit sanctus methodꝰ qui re/uelationes p̄teritorꝫ et futurorꝫ habuisse legitur Hic nāqꝫ ait. qꝫ in septēo millenario annorū nō erit ammodo longitudo tēporꝫ in quo mō sumus. Itē eusebius et colūbinꝰ in cronicis suis dicunt. qꝫ deꝰ per numerꝫ septenarium omnia disposuerit. qz septē planetas. septez dies sex diebus operatus ē. et. vij. die requie/uit. sic dicunt mundū per septē milia annorū duraturuz. Et quia christus ꝺm eos ornauit ecclesiam. vij. sacramentis. et septem signacu/lis dedit cuilibet signaculo ducentos annos et. xx. et tunc illud residuum de septem milibꝰ annorꝫ complebit̄. Sed hoc subtilis lector poterit imaginari. quantū iā de isto tpe tran/sierit. et quantū adhuc restet. mille et centum faciūt quinqꝫ sigilla. et alia duo habebūt qua/dringenta et. xl. et sic āno dñi. Mcccxl. secū/dum illos restant adhuc centum anni quib⁹ mundus durabit. et tūc sit finis. Sed bedave/nerabil' dicit circa hoc. Qꝺ tabule dionysij

nō debeant iterari nisi ter. ⁊ sic ſm eūdē bre/
ui eēt finis mūdi. ſ. p⁹ annos xpi. ℣J. cccc. cir
ca. xl. Itē ſm ꝓputatiōem Eusebij finis mun
di esset. ⁊ antixp⁹ veniret. ℣J. ccccl. anno
Quare metrista q̄dā scribit. d. ℣⁹ quadrin
gentos mille dñi reor ānos. Tūc antixps na
scet de mone plen⁹? In oppositū ē euangeliū
matth. xxiij. Illā interrogātib⁹ discipul⁹ de ex/
tremo iudicio ⁊ dicētib⁹ xpo. Dñe dic nobis
qñ hec erūt. ⁊ signū aduent⁹ tui ⁊ ſūmatiōis ⁊
seculi. Rndit eis ihesus. Nō est vēm nosce tpa
vel mometa q̄ pr̄ posuit in sua ptāte. Ex qb⁹
bñ ꝓcludit̄ q⁹ determinate cōi mō loqñdi ne/
mo scire pōt diē vlmū. vel qñ xps veniat in
maiestate ad iudicium nisi alicui a spūsancto
spēali mō reuelatū fuerit. Dedit xps aliqua
signa p se vt appropriatiōem vltime diei iu/
dicare possumus dicēs. Erūt signa in sole et
luna ⁊ stellis. erūt pestilentie. ⁊ fames ⁊ turba
tiones ꝓlioꝛ surget gens ℣ gentē. ⁊ regnū ad/
uersus regnū. ⁊ terremoi⁹ magni p loca. Uñ
gre. in omel. loqñs de istis signis. d. Ex qb⁹
pfecto oībus alia facta cernim⁹. alia ex primo
uentura formidam⁹? Illā gentem supra gentē
exurgere earūq̄ ꝑsuras terris insistere. plus
iā in nr̄is tribulatiōib⁹ videm⁹. q̄ in nr̄is co/
dicib⁹ legimus q⁹ terremotus vrbes inume/
ras subruat. ex alijs mundi ptib⁹ satis scitis
q̄ frequent̄ audiuim⁹. pestilentiā sine cessati/
one patimur. Sequit̄ cū multa iā pnūciata.
ꝓpleta sint. dubiū nō ē. quin etiā sequāt̄ pau
ca q̄ restant. q⁹ sequētiū rex certitudo est pte
ritoꝛ exhibitio. Sz ad dcā illoꝛ doctoꝛū est
dicendū q⁹ ꝓiecturalit̄ loquūt̄ ⁊ nō determia/
te. Sz cur xps occultauit nobis tps b̄. Dico
vt omni hora in ianuis moꝛs appeat. nos p/
petuo ⁊ vigilem⁹. Uñ mar. xiij. Uigilate vi
dete ⁊ oꝛate. nescitis em qñ tps sit. sic hō pe/
gre ꝓfect⁹ reliquit domū suā. ⁊ dedit ſuis su/
is ptātem cuiusq̄ opis. ⁊ ianitori p̄cepit vt
vigilet solicite laboꝛet ⁊ vigilet. Sic vigila/
te nescitis em qñ dñs domus veniat. sero an
media nocte. an gallicantu. an mane. ne cum
repente venerit inueniat vos dormientes. nē

¶ Quantū nūc ad ꝓsecutionē ⁊ ꝓtinuationē
euāgelij hēri mē ecclia ꝓposuit. quō aduersa/
rius penitentē inuadit armis vicioꝝ. hodie ti
moꝛe iudicij ꝓcutit̄. vt mala fugiat. ne veniat
ad manus toꝛtoꝝ. Et tres partes tractantur
In prima iudicandoꝝ conuocatio. ibi. Cū
venerit filius hominis.
In secunda separatoꝛ examinatio. ibi. Tūc
dicet.
In tertia examinatoꝝ pmiatio. ibi. Ibūt
hi in vitam eternam.

¶ Circa primam partē.

Ltaliter notandū. q⁹ sicut in iudicio hūano in
quo maleficus ē cōdēnand⁹. in principio ad
ꝓuocatiōem iudicis ⁊ alioꝛ ꝓsulū ad iudiciū
cāpana pulsat̄. vel aliud signū. tubarum vl̄
huiusmōi p q⁹ ꝓueniūt̄. ⁊ pl⁹ intimat̄ san/
guis human⁹ effundend⁹. Sic multa signa
terribilia p̄cedūt xpi iudicis iudiciū. multq̄
horribilia ⁊ formidāda p⁹ q̄ oīs ꝓuocabunt̄
ad iudiciū videlicet circa coꝛpa celestia. cir/
ca hoīes. ⁊ circa elemēta. Primo em̄ coꝛpa
celestia mutabunt̄. ſ. sol luna ⁊ stelle de q̄ dē
luc̄. xxi. Erūt signa in sole ⁊ luna ⁊ stellis. Illā
vt dē matth. xxiiij. Sol obscurabit̄. ⁊ luna nō
dabit lumē suū. ⁊ stelle cadent de celo. sol ob
scurabit̄. q̄ obscuratio accipi pōt q̄ntū ad lu/
cis priuationē. q⁹ tūc fiet eclipſ vltima. lucē
auferens ab oībus ptib⁹ terre. qđ ī nulla alia
eclipsi fieri consueuit. ista em̄ eclipsis differt
ab alijs in tribus. Primo q⁹ erit vniuersalis.
Scđo q⁹ diu durabit. tertio q⁹ nō p lunē inter
positiōem sed vtute diuina. ſ. p aduentū ve/
ri solis ihesu xpi q̄ sua claritate lucem solis ob
scurabit. Crisſ. Sic luna orto sole obscuratur
sic in gl̄iosa xpi appariti̊e sol obtenebrescit.
Scđo luna nō dabit lumē suū. ꝓpter easdem
causas vel ꝓpter aeris obscuritatē. Tunc em̄
mundus succenderet̄ ⁊ ꝓsūmabit̄ p ignem ſm
mgīm. iiij. sen. di. xlvij. a quo tā aer ꝓpter fu/
mositatem accensā obscurabit̄ ⁊ luna q̄. ſ. per
didisse lumen suū. ⁊ sanguinolenta videt̄. de
his duob⁹ signis p̄dictū ē iocl. ij. Sol ꝓuer
tet̄ in tenebras ⁊ luna in sanguinē añq̄ veni/
et dies dñi magnus ⁊ horribilis. Tertio stel
le cadent de celo. nō realit̄ cuz sint eiusdē na/
ture cum celo. ⁊ q̄libet stella multo maioꝛ est
terra sed tm̄ ad estimatiōem hominū. q⁹ que
dā ignee impressiones generate in aere ꝓpter
nimiā siccitatē terre qua⁹ philosophus vocat
in libris metheoꝛ. assub. ⁊ vulgo stelle nun/
cupant̄. q̄ q̄n̄ desinunt apparere vident̄ stel/
le cadere vl̄ vapoꝛes incensi cadentes de aere
vident̄ quasi stelle. Scđo erunt signa circa
homines. ⁊ p̄ rōne fame pestilētie ⁊ guerraꝝ

nã vt terra exiccet ⁊ ad incendiũ disponatur longo tpe nõ pluet ⁊ erit siccitas ⁊ sterilitas tã grandis. qꝫ multi fame moriunt. ⁊ ex pñti mortalitates ⁊ pestilentie. ⁊ plia multa gẽis ꝯ gentem ⁊ regni ꝯ regnũ. De quib⁹ dr luc. xxi. Surget gens ꝯ gentẽ. ⁊ regnũ aduersus regnũ. ⁊ terremot⁹ magni erũt p loca ⁊ pestilentie ⁊ fames. Post hec veniet antixps qui multos seducet homines. munerꝫ promissione Apperient. nãqꝫ ei oĩs thesauri abscõditi per diabolũ. quib⁹ hoies alliciet. tormentoꝝ minatione. inauditis eĩ tormentis xpianos sibi resistentes trucidabit metu quoꝝ a fide recedent ⁊ sibi adherent. miraculoꝝ opatione. tũc eĩ tortores miracula faciũt. ⁊ nõ sancti sicut in principio ecclie. Hec aũt fiũt vnte ꝺ monioꝝ. ⁊ principis luciferi. qr nũc p xpm ligatus in inferno. tũc exibit pmissione dĩna. ẽm mat. xxiiij. Erit eĩ tũc tribulatio magna. qualis nõ fuit ab initio mundi vsqꝫ mõ neqꝫ fiet. ¶ Tertio erunt signa circa elementa in aere. aqua terra. ⁊ igne. Nã ẽm biero. vt dicẽ se inuenisse in annalibus hebreoꝝ. xv. erunt signa ante iudiciũ. Primo erigit se mare. lx. cubitis supꝫ altitudinẽ mõtiũ stãs i loco suo quasi murus. Secõdo tm̃ mare descẽdet qꝫ vix videri possit. tertio belue marine apparentes supꝫ mare. dabunt mugitus magnos qs deꝰ solus intelligit. Quarto ardebit mare et aqua. cuius exardore arbores et herbe dabũt roreꝫ sanguineũ. Quinto vt alij asserunt oĩa volatilia celi in cãpis cõgregabunt. vnũqꝺqꝫ genus in ordine suo. nihil gustantia. nec bibentia. sed formidantia vicinũ aduentũ. Sexto ruunt edificia ⁊ flãme ignee surgent ad occasũ solis. ꝯ faciẽ firmamenti. vsqꝫ ad ortũ concurrentia. Septimo petre adinuicẽ collidẽt ⁊ in ptes scindent. Octauo fiet generalis terremotus qui adeo erit magn⁹ qꝫ null⁹ hõ nec aĩal stare possit q̃ omnia ad terram psternet. Nono equabitur terra ⁊ oĩs mõtes ⁊ colles in puluereꝫ redigent. Decimo exibũt hoies de cauernis suis velut amẽtes nec sibi mutuo p timore loqui poterũt. Undecimo surgent ossa mortuoꝝ ⁊ stabũt supra sepulcrum q̃ oĩa aperient. ab ortu solis vsqꝫ ad occasũ vt inde mortui valeãt exire. Duodecimo cadent stelle. omnia eĩ sidera errãtia et stationaria. spergent ex se cometas igneos. et itꝫ tũc germinabũt splendoreꝫ. Tredecimo morient viuẽtes vt cũ mortuis resurgant. Decimoquarto ardebit celũ et terra. Decimoquinto fiet celũ nouũ et terra noua. et hec omnia ante iudiciũ fient. ¶ Moralit⁹ illa signa precurrẽtia xpi aduentũ ad iudiciũ que fiunt in celo pñt exponi p signis q̃ sunt in eccl̃ia. futuꝝ iudicium de ꝓpiuquo eẽ repñtantia. Nã sicut ĩ celo sũt sol ⁊ luna ⁊ stelle. sic in eccl̃ia papa impator ⁊ xpiani lucentes sanctitate. papa ⁊ impator duo luminaria magna. de quib⁹ dr extra de ma. ⁊ obe. ca. solite. Fecit deꝰ duo luminaria magna in firmamento celi. luminare maius. i. papã. vt pesset diei. ⁊ luminare minus id est impatorẽ vt preesset nocti. vtrũqꝫ magnũ. sed alterꝫ maiꝰ. Ad firmamẽtũ igit̃ celi Bẽ vniuersalis ecclie fecit deꝰ duo luminaria. i. duas instituit dignitates q̃ sũt pontificalis auctoritas ⁊ regalis ptãs. sed illa q̃ preest diebꝰ. i. spũalib⁹ ẽ maior q̃ vero noctibus i. carnalibus ẽ minor. Et sunt stelle minores oẽs inferiores xpiani quasi sine numero. genn̄. xv. suspice celũ ⁊ numera stellas si potes. in his nanqꝫ sunt facta signa. iuxta illud qꝺ iohanni in pathmos fuit revelatum. apoc. vi. vbi legit̃ qꝫ cũ iohãnes videret. vij. sigilla. ⁊ cũ agnus apuisset. vij. sigillũ. sol factꝰ est niger quasi saccus cilicin⁹ ⁊ luna quasi sãguis ⁊ stelle ceciderunt de celo. ¶ Quid per septimũ sigillũ nisi septimus millenarꝰ annus a creatione mundi. tunc apparebit.

¶ Papalis ptãs obscurata.
Imperialis maiestas detestata.
Mundialis honestas deturpata.

¶ Nã sicut sol materialis ẽ obscurabilis vt non videat̃. sicut de pñti cernim⁹ papalis auctoritas ⁊ totus status eccl̃iasticus ẽ intantũ obtenebratus in cordibus hoĩm qꝫ nihil curat̃ Cui⁹ rõ ẽ remissio sanctitatis ad quã seqt̃ dignatio reuerentie ⁊ dignitatis. Cessãte nãqꝫ cã q̃ est sanctitatis cessat etiã effectus qui ẽ reuerentia ⁊ dignitas. Sol enim quãto magis se inclinat in sua spera ⁊ descendit. tãto minus generat ⁊ fructificat terrã. sic eccl̃iastic⁹ quãto magis se declinat a sanctitate. tãto minus curatur in dignitate. Debet eĩ ex ordine q̃libz eccl̃iasticus p oĩbus lucere vt sol mẽtis scitate. cordis puritate. carnis castitate. oris veritate. opis strẽnuitate. victus sobrietate. gestus maturitate. vestis hũilitate. et totius vite honestate ⁊ sanctitate q̃ oĩa clare colligi

pñt ex canonib⁹ sacris. xxxv. di. Eccl'. di. xli. clericus. di. xlviij. p totū ⁊ de pse. di. v. ioib⁹ ⁊ extra de vita ⁊ ho. cle. a crapula. Qz beu in vita sancta obtenebrati multi repiunt. sic sac cus cilicin⁹. quia eoꝝ actio nō tñ det pfessiōi q̄ honor ē sublimis ⁊ vita pcliuis. q̄ pfes/ sio deifica. actio vo demoniaca. Cōtra quos dē di. xl. c. nō est facile. q nō oīs sunt scōrū filij qui scōꝝ tenent loca sed qui eoꝝ exercent opa. Vñ volentes esse in honore dñt more scōꝝ viuere in sanctitate. Legit' q apud gen/ tiles sacerdotes siue flāmines erāt in magno honore. qz erant in magna austeritate vite p/ ut ait plato in thimeo li. i. Nō apud athēni/ enses p̄dicti sacerdotio sepatim a pplo q̄uie bant ne aliqua ꝓphana ꝓtagione castitas eo rū polluere. De ꝟ hiero. Ꝺ iouinianū cremō inquit. stoic⁹ vir eloquētissim⁹ de vita antiq̄ꝝ sacerdotū narrās ait. Nō oībus post posit negocijs semp in tēplo fuerūt. ⁊ reꝝ naturas causasq̄ sideꝝ rōnes ꝓtēplati sūt ⁊ nunq̄ se mulierib⁹ miscuerūt. nūq̄ cognatos liberos ꝓpinquos quidē viderūt ex eo tpe q̄ cepissēt dīno cultui deseruire carnib⁹ ⁊ vino semp se abstinuerūt ꝓpter tenuitatē sensus ⁊ vertigi/ nē capitis quā ex quo cibo patiebāt. maxime ꝓpter libidinis appetitū. q̄ ex his cibis nasci pane raro vescebant ne onerarēt stomachū ⁊ si q̄n comedebāt tūsum p̄ iter ⁊ opum sume bant. vt escā grauiorē illius calore deco q̄rēt Quid loquar inquit de volatilib⁹. cū ouā q̄/ q̄ lac. p carnibus vitarent. q̄ꝝ alteꝝ carnes liquidas. alteꝝ sanguinē eē dicebant. colore mutato. Si ergo flāmines gētiles siue sacerdo tes in superstitiosis cultibus suis ⁊ riūb⁹ satha ne seruientes. ⁊ sic a lasciuijs se abstinēt. et a negocijs secularibus se subtrahunt. castimo nijs se lacerāt carnib⁹ acōsortijs se sepant hu manis vt quien⁹ possint in suis ritibus mini strare. Quales tūc dñt eē sacerdotes ⁊ eccle siastici dei altissimi. vt digne seruiāt ei quib⁹ est ꝓmissus ꝓp̄s dei redempt⁹ sanguine suo qui sunt mediatores inter deū ⁊ pplm suū. et quibus est ꝓmissus summus honor in regno dei si bñ seruiant. Duplici enī honore digni sunt qui bñ p̄sunt p̄sbiteri. i. tbi. v. Se/ cūdo videmus iā imperatoriā ptātē detestatā ab vrbib⁹ sicut em̄ luna lumē suū a sole reci/ pit. ⁊ post equaliter terra ⁊ mare diffundit. sic imperator ⁊ quilibet ei⁹ substitutus bñs po testatē regni suā auctoritatē a deo assumplit vt regat sm iusticiā ⁊ eq̄tatez. Vñ roma. xiij. Dis ptās a dño deo ē. Debēt igit' tales assē tire diuine ordinatiōi. non ex libidine p̄nci/ pandi. nec ex libidine acquirēdi ꝓpria como da. nec ex libidine voluptuādi ⁊ lasciuiendi. nec ex libidine iudicādi. sed deo ⁊ eccl'ie in oī bus assentire ⁊ obedire ad exequendū vtriusq̄ impium ad dei honorē. ⁊ ppli cōmoditatē mala cohibendo. ⁊ bona iubēdo oīndendo ⁊ exequēdo. qz vt ait Augu. iij. li. ad cūso. Ju ꝟ seruiunt deo regi si in suo regno bona iube/ ant. mala ꝓhibeāt. nō que p̄tinent ad hūanā societatē. sed q̄ ad diuinā spectant religionē Sed ꝓ nunc pch̄dolor tanta malicia excre/ uit in cordibus aliquoꝝ superioꝝ regentiū. q ptās eoꝝ a deo data. que lucida ⁊ integra eē deberet p equitatez ⁊ iusticiā. rubea ⁊ sangui/ nolenta videat' p corruptiōem iniquitatis et subditoꝝ calūniā ⁊ seuiciā. Vñ policarp⁹. li. v. c. vi. dicit platonez dixisse. Cū in subditos inquit ptās seuit. i. ac si pupillū tutor perse/ quat' vel eū suo mucrone iugulans. ob cuius defensionem ab eodē traditū tibi gladiū acce pisti. Seuit em̄ ptās hoꝝ in subditis. q̄n nō hñt equalitatē iudicandi. pietatem corrigen di rectitudinem docendi. Tertio stelle ca/ dent de celo. Ista vt dictū est p̄ius. vapores sicci ⁊ eleuati incensi a sole cadūt in terram. Sic multi ex xp̄ianis fide a xp̄o illuminati et charitate incensi. tracti delectatione carnis ⁊ grauitate peccandi cadent a fide ⁊ charitate. ⁊ si nō publica ꝓfessione. tñ secreta abnegati one ⁊ falsa opinione ⁊ honestate. vbi mō re/ lucet fides firma. vbi honestas sincera. vbi virginū pudicitia. vbi coniugatoꝝ fidelitas vbi viduaꝝ religio. vbi artistarum rectitudo vbi inferioꝝ obedientia. vbi pueroꝝ reuerē/ tia. Deu oīs declinauerunt simul inutiles fa cti sunt ⁊ non est qui faciat bonū. Quare ho die verificatur illud zach. vij. Auerterūt sca/ pulas suas recedentes. ⁊ cor suum posuerūt vt adamantem. ne audirent legem dei. Si enim omnes assimilantur carpis. Flam sm̄ isi do. carpa piscis videns rethe piscantis fugit ad fundum aque. ⁊ figit ibi caput suum in lu to ne capiatur. ita q rethe nō tangit nisi eius caudaz. Piscatores sunt prelati ecclesie. pre/ dicatores. rectores cōmunitatū. rethe verba euāgelica. statuta canonica ⁊ precepta iusta

ꝛ sancta per que nituñ piscatores ecclie aiꝰ
mas fideliꝰ ꝙ aquas baptismaꝭ purgatas ca
pere ꝛ ad vsum eterni regis adaptare. Sed
homines sunt ita lutosi pctis ꝛ tñ delectañ
in illis ꝙ relinquẽtes oẽm rõnem figunt coꝛ
da sua ꝛ inuoluũt caput luto supbie. auaritie
luxurie. ꝛ inobedientie. ꝙ nõ tanguñ aliqua
correctione vel informatione. sed quasi obsti
nati in malicia. solũ i cauda id est in fine moꝛ
tis timore pene nõ iustitie pmittũt se modicũ
F tangere. ¶ Dicunt hi se excusando. ceci su
mus ꝛ viam veritatis ignoramꝰ. qꝛ ductores
qui ope ꝛ sermone nos dirigãt nõ habemus
Falsum loqueris puerse xpiane. iõ erras. qꝛ
malus es ꝛ malicia induratũ est coꝛ tuum. et
quantomagis correctione ꝓcuteris. tantopꝰ
vt intus malleatiõe induraris Dis nãq ma
lus ignorãs ꝛ errãs ẽ vt dicit philosophꝰ. ij
ethi. Licet enim vita sancta ꝛ vita recta tibi
oñdatur. non solũ verbo sed etiã facto. viã tñ
rectã nõ imitaris. sed delectatiõe carnis ꝛ vo
luptate mũdi alliceris viã inferni abscedere.
G ¶ Sicut quidã stultus de ꝙ legiꝭ. Cum rex
quidã potens duas edificasset ciuitates vnã
in montanis ad quã erat via stricta ꝛ lapido
sa ꝛ tria certamina. Primũ ꝙ desertum in ab
stinentia. secũdum ꝙ rupes vestimentoꝝ lace
ratione. tertiũ ꝙ aquã macularũ ablutiõe. sed
vincens illa certamina optime recipiebaꝭ in
ciuitate ad omnia solatia ꝛ gaudia inenarra
bilia. Secũda ciuitas in vallibꝰ erat situata. ad
quã ducebat via delectabilis hñs tria hospi
tia. In primo optime recreabaꝭ. in secũdo vesti
bus ꝛ honoribus exaltabaꝭ. in tertio in diui
tijs ꝛ lapidibus pciosis ditabaꝭ. sed cum ad
ciuitatem veniebat occidebaꝭ. ꝛ in carcere i
patoris cruciebaꝭ. Cõspiratis igiꝭ duobꝰ so
cijs quoꝝ vnus prudens ꝛ sapiẽs ꝛ alꝭ stul
tus. Cũ ad biuium venissent. statua in medio
stans cõtinebat vtrarũq ciuitatũ cõditionez
intimatã dirigens viã rectã licet artaz ad ci
uitatez gaudij ꝛ honoris. Et sapiens ait. hec
est via recta quam incedere debemꝰ fatuꝰ nõ
sed melioꝛ est plana ꝛ delectabilis i qua bene
tractabimur. Prudens igitur ꝓpter societa
tem fatuũ secums. ambo post hanc paucaz de
lectationem capti sunt a iudice ciuitatis ꝛ ad
suspendiũ ducti. Excusante añt sapiente se õ
fatuo ꝙ ꝓpter societatẽ fuerit secutꝰ respõdit
iudex. Tu cũ sapiens sis. sequi nõ debueras
fatuũ. sed ipse te. ꝛ sic ambo suspensi sũt. Ad
ꝓpositũ duo socij sunt spũs ꝛ coꝛpꝰ inuicem
ꝓfederati. spũs sapiens. coꝛpus fatuꝰ. due ci
uitates. regnũ celoꝝ. ꝛ infernꝰ. sed arta ẽ via
q̃ ducit ad regnũ in quo oporꝛet pugnare per
abstinentiã cibi ꝛ potus ꝙ depositiõnẽ ꝓcio
saꝝ vestiũ ꝛ purgationẽ pctoꝝ. Alia autez via
est lata ꝛ delectabilis in qua in principio hõ
optime recreatur in medio ditaꝭ. ꝛ in fine ho
noraꝭ. sed postq̃ ad ciuitatẽ venerit eternali
ter cruciatur. ¶ Duo socij ꝓfederati venien
tes ad biuiũ ꝓsiderãt quã viam incedere vel
lint spũs timore pene eterne refutat viã pla
nam ad infernuz. sed coꝛpus refutat viã artã
ad regnũ. Statua igiꝭ in medio oñdit viam
regni eẽ meliorẽ. s. plaꝰ supioꝛ. ꝑdicatoꝛ qui
licet de se sit ũmobilis. nec vadat viaz quam
oñdit. veritatẽ tñ oñdit ꝛ dicit. huic veritati
quilibet hñs rõem assentit. sed quare nõ seq̃ꝭ
rõem ꝛ spiritũ. qꝛ tanta est ꝓtracta amicitia et
societas inter aiam ꝛ coꝛpꝰ in malicia. ꝙ spi
ritus anteq̃ velit relinquere coꝛpꝰ in delecta
tionibus ponꝰ ꝑ motũ ꝓpriũ et informatiõez
superioris vadit ad eternũ supplicium Secũda ps
in qua tractaꝭ quõ iudex ꝙocatos ad iudici
um stricte examinat. Nã sicut in iudicio hũa
no post pulsationẽ signoꝝ venit iudex ad tri
bunal mittendo ꝓ reo vt examineꝭ. aut per te
stes aut scripta vinceꝭ. Sic post expeditionẽ
oũm signoꝝ veniet iudex cũ ptãte magna su
per montẽ oliueti ad mediã regionem aeris.
nec ſm mgm sen. iiij. di. xlvij. descendet in
vallem iosaphat. sicut quidã putabãt. ſz ma
nebit in spacio aeris i altitudine triũ miliariũ
in throno regio ministerio angeloꝝ ex nubi
bus fabricato. Eccl. xxiij. Ego in altissimis
habito et thronus meus in colũna nubis ubi
sedebit. et boni ad eũ tollent. volantes qua
si volucres in aere. et tũc mittet angelos cum
tuba et voce magna. d. Surgite mortui ad iu
diciũ. qui cõgregabũt oẽs mortuos cuiuscũ
q̃ cõditiõis vel status sexus vel etatis fuerit
ij. coꝛ. v. ¶ Omnes nos manifestari opoꝛ
tet ante tribunal xpi. Sic boni resurgent ſm
etatem et mensurã plenitudinis xpi. s. xxxij.
annoꝝ et triũ mensiũ sine omni deformitate
mali vero cũ deformitatibꝰ suis et demeritis.
qui eñam in terra sicut vermes in valle iosa
phat iacebunt. Et ꝟ ꝑdictũ est a dño per ioe
lem. iij. ca. d. Congregabo omnes gentes et

ducã eos in vallez iosaphat ⁊ disceptabo ibi cũ eis. Et tũc ĩplebit̃ ꝓphetia dani. vij. quaz vidit nabuch. ⁊ daniel ꝑdixit ꝙ quidã antiquus dieꝝ sedebat sup thronũ flãmeũ a cui facie egrediebat̃ fluuius igneꝰ ⁊ rapidꝰ velocissime currens cui ministrabãt milia miliuz angeloꝝ ⁊ sedebãt ad iudicandũ ⁊ libri aperti sunt coꝝã eo. Iste antiquꝰ dieꝝ ẽ dei filꝰ eternus cuꝰ impium nõ hz finẽ qui iudicabit sup thronũ flãmeũ. i. sedẽ maiestatis in cuius aspectũ duo libri aperient̃. s. ꝓscia bonoꝝ ⁊ maloꝝ. in qua scripta habent̃ merita ⁊ demerita singuloꝝ. Isti libri aperient̃ vt ꝙlibz videat ⁊ cognoscat siue bonũ siue malũ qꝺ gessit ipse vl̃ alter. O quãta mala tũc inuenient̃ scripta ⁊ ꝓfusibilia in ꝓscientijs istoꝝ qui nunqz eoꝝ pctã ꝓfessione apperuerũt. ⁊ ꝑ cõfusione celauerunt. O qz magnũ cartulariũ tunc porrabũt heretici. vsurarij ⁊ alij malefactores qs tunc vt cõfessos ⁊ cõuictos ex ꝓpria cõscientia ⁊ iniquitate iudex qui falli nec mutari põt separabit de medio iustoꝝ. sicut pastor segregat hedos ab agnis vt mittat eos ad caminũ ignis. Grego. in omel̃. O qz anguste erunt vie reprobozꝝ supius erit iudex reprobis iratus. inferius horrendũ chaos a dextris pctã accusantia a sinistris infinita demonia. ad suppliciã trahentia ⁊ dicentia redde retributionem superbis. ¶ Moraliter ẽ notãdum ꝙ quilibet prudens ponꝰ hic deberet frequẽter suã cõscientiã examinare ⁊ corrigere per pniam. qz sic piculose ad iudiciũ vbi oia publicabũtur differre. nã sicut caritatiuꝰ ⁊ amicabilis accusator primo psonã peccantẽ monet ad ptem. defectum oñdit vt se corrigat ⁊ emendet. ⁊ si se correxerit culpã celat. si vero correctionem ptemperit. eũ publice in iudicio accusabit. ⁊ de defectu testificat̃. ita cõscia. Ñ augu. sup ps. xxxvi. ⁊ allegat̃. xi. q. iij. Custodi inquit innocentiã tuã. qñ dñs deꝰ erit iudex. alius testis qz conscientia tua nõ erit inter iudicem ⁊ conscientiã tuã. i. animã. Et sene. in li. suo. de moribus. nullũ cõsciũ pctoꝝ tuoꝝ magis timueris qz temet ipsum. alienum em̃ potes fugere te nunqz. Hãc aũt ꝓsciam hñt nõnulli tripliciter defectuosã. quidã nanqz habent.

Conscientiam dilatatam.

Conscientiam infirmatam.

¶ Cauteriatam.

¶ Primo inueniunt̃ aliqui quoꝝ conscia est nimis dilatata qui nunqz ponderãt nisi grossiora pctã. quoꝝ conscia est sicut rethe hñs larga foramina. vbi nõ ꝓprehendunt̃ nisi maiores pisces sed minores sp euadunt. Dicisti nõ põderãt ociosa iuramẽta. imo nec ꝓtinua mendacia. ꝓiuria. nisi fortassis fuerint facta coꝝã iudice vel solẽniter sup euãgelium. nec mendacia sũt alicuius reputatiõis nisi cadãt in diffamationẽ ꝓximi. Adulteriũ nõ curat̃ nisi ꝓsona scandalizet̃ vel publicet̃. De quo dr̃ eccl̃. xxxi. Coꝝ fatui quasi vas confractum oẽm sapientiã nõ tenebit. i. fatuus ẽ qui talẽ ꝓscientiã hz ꝓfractã. ita ꝙ nullã discretionez vel reputationez facit de magnis pctis. Isti debent esse leones. nã leo licet sit fortissimus bestiaꝝ. postqz malefecerit. si sit capꝰ a canibus etiã puis multũ timet ⁊ oculos ad terraz dimittit. sic pctoꝝ qñ hz ꝓsciam interꝰ mordẽtem. si sit captus aliqua temptatione vel tribulatione. etiã modica pctã timere hz ꝙ eum damnent ⁊ verecundari hz de paruis sicut de magnis. Ñ sene. Tuta scelera esse non pñt qz ⁊ si latendi facilitatem habeãt. fiduciã non habent. Sunt etiam alij qui habent cõscientiam satis infirmã ⁊ debilẽ ꝑ oppositum. qui non solũ pctã magna sed etiam parua. ⁊ que nõ sunt peccata plus iusto ponderãt magna ⁊ grauia iudicant. sicut nutrire ignem diebꝰ dñicis. applicare vasa ad coquendũz lauare manus. radere crines. prescindere vngues. ⁊ hec conscientia frequẽter instigatione diaboli. puenit. qui sic ducit hominẽ ad ꝓclivitatem peccandi ⁊ etiam interdum ad desperationẽ. ⁊ hec est ꝓscia infirma quã apl̃s ꝓphz i. coꝝ. x. Omne qꝺ in macello venit manducate nihil interrogantes ꝓpter ꝓsciam. Terrio sũt qui hñt ꝓscias cauteriatas ⁊ hi ponderant parua. sed de magnis nihil curant quoꝝ s. conscientia cõparatur tel̃ aranee que capit paruas muscas. ⁊ magnas amittit. Tales fuerunt pharisei decimantes mentam ⁊ rutam ⁊ omne olus. ⁊ grauiora legis preterm̃serũt Matth. xxiij. Et hi sũt ypocrite. de quibꝰ ꝓphetauit apl̃s. i. Thi. iiij. Qꝺ in nouissimis tpibus venient quidã ypocrite loquẽtes mẽdacium ⁊ cauteriatã hñtes cõscientiã. Istas conscientias debemus rectificare examinare ⁊ purgare. anteqz veniamus ad iudicium vbi nos accusabunt. ¶ Sed diceret quis. quid est conscientia quã sic examinare ⁊ purgare

debemus. Dico q̄ p̄scīa est cordis scīa q̄ scīa dē dupliciter. illa videlicet q̄ se nouit p̄ se. vl illa q̄ p̄ter se etiā alia nouit ex se. Cor eīm ex se nouit sua. ⁊ multa alia. qñ nouit se appellat conscientia. quando p̄eter se alia noīat scīa Cōscientia aūt bona est titulus religiōis templū salomonis. ager bñdictionis. ortus deliciaꝝ aureū reclinatoriū. gaudiū angelorꝝ. arca federis. thesaurus regni. aula dei. habitaculū sp̄ūssancti liber signatus et clausus ī die iudicij apiendus nihil est iocūdius. nihil securi? bona p̄scīa. In speculo p̄scīe statis interioris hominis cognoscit anima aūt non nouit se que sine speculo est. Speculū eīm mundū claꝝ ⁊ puꝝ totius religiōis est p̄scīa. sicut eīm muli er que viro suo vnico placere appetit visum intuitu speculi appositū reddentis decorē et pulcritudinē faciei sue apponit. sic anima in quibus ab imagine veritatis distat. vel in q̄bus creatricis imago recipiat. in cōscīa relegit et intelligit. Nō igit̄ immerito p̄scīam speculo comparauerim quoniā in ea tāq̄ in speculo cōis oculus tam q̄ indecens q̄q̄ q̄ decens in se et claro aspectu p̄bendere potest.

Tertia pars in qua no

tat̄ p̄miatio examinatorꝝ. Nā sicut in iudicio tp̄ali añq̄ sententia diffinitiua p̄ reū p̄ferat̄. acta eius siue bona siue mala p̄scripta et p̄lecta legunt̄ cora p̄plo. quā lectiōem tūc seq̄t̄ sententia. Sic in iudicio vltimo statuet dñs oues. i. iustos. qui ei? voc̄ audierūt a dextris amicabiliter eos inuitando dicens. Venite bñdicti p̄ris mei ⁊c̄. Et assignat rōnem quare illa meruerūt. q̄ esurini et dedistis mihi manducare. etc̄. Istā inuitatiōem p̄dixit dñs de? p os ezech. c. xxxiij. vt legit̄ in ep̄la hodierna. Cōsequenter statuet et hedos fetentes. s. pctōres a sinistris. Et sicut iustos et electos dulciter inuitauit ad eternas epulas. sic iniustos acriter exp̄obrabit ad eternas penas dicens. Discedite a me maledicti in ignē eternum. Et assignat cām. q̄ esurini. et non dedistis mihi manducare. etc̄. Et sic lata sentētia ibunt hi in supplicīū eternū. iusti aūt in vitā eternā. Moraliter est notandū. q̄ sicut videmus q̄ qui sibi diligenter puidet de puteo. minus in eū cadit. sic nolens cadere ī puteū inferni. diligenter debet se cauere. et penā dānatorū cōsiderare. q̄ vt habet extra de iudeis. c. ad liberandā. in glo. pena vnius metus est alteri?. Qui ergo diligent̄ penā cōsiderat dānatorꝝ quā hñt in inferno metū concipit pctōrꝝ et fugit ab eis. Thren. iij. Pis qui viderit te resiliet a te. Est eīm infern? fm hugo. de sancto victore li. suo de anima. lac? sine mensura. pfundus sine fundo. plenus ardore incorruptibili fetore intollerabili. plen? dolore innumerabili. ibi miseria. ibi tenebre. ibi ordo nullus. ibi horror eternus. ibi nulla spes boni. nec desperatio mali. hec ille. In q̄bus verbis tria diligent̄ p̄siderare debemus. vt caueamus infernum. quia habet.

Localitatem insatiabilem.

Penalitatem intollerabilem.

Perpetuitatem miserabilem.

Dico primo q̄ infern? hz localitatem insatiabilem. q̄ lac? est sine mensura. et pfundus sine pfundo. Nā fm rich. Infernus est in centro terre. et fm mensurā quorūdā astronomorū a supficie terre tribus milib? et ducentis quinquaginta miliarib? in medio diametri. Et hoc ad maiorem penā maloꝝ. q̄ sicut missus in exiliū quanto remotius ponit̄ tātopi? dolet. et etiā carcer pfundior solet esse penalior et grauior. sic fm Rich. deus ordinauit q̄ sicut corpa sunt in locis fm exigentiā suorū naturaliū ponderꝝ. sic etiā creaturas rōnales ordinauit ad loca fm exigentiā suoꝝ animoꝝ et iō sicut electi sunt in celo. qui suo amore celestia terrenis p̄posuerūt. ita reprobi p̄ diuinā iusticiam sūt in loco infimo. qui suo amore infima et terrena superioribus celestib? p̄posuerunt. Sed queri? an anime damnate de inferno vel purgande de purgatorio vnq̄ exire possint de habitaculis suis. Dicunt doc. q̄ sic ad tps p̄missione diuina. vel p̄ter hominū instructionem vel terrorē. vel qñq̄ ad impetranduꝝ suffragia. sed in hꝰ est dīa. q̄ anime bone p̄nt exire qñ volunt. nō tñ p̄ter hoc passim exeunt et frequent̄ sed raro qñ vident deū hoc velle. q̄ omnino p̄formant̄ fm voluntatem suā voluntati diuine. Anime autem damnate exire nō p̄nt nisi p̄misse ex speciali dispensatiōe diuina. nec per hoc exeunt penā. sed bene locū. Dico scō q̄ infern? habet penalitatem intollerabilem. q̄ plenus ardore incorruptibili fetore intollerabili. iuste eīm est vt dē sap̄. xi. Qđ p q̄ q̄s peccat q̄ etiam per hec et torquet̄r. sed quia repro

bi compositi ex quatuor elementis peccauerit
io in illis et p illa punientur. Et prio ab igne
calidissimo. sicut em ignis reuerberatis e cali/
dior exalante. sicut ignis clibani. ita ignis in/
fernalis. quasi in clibano icludit vt acrius cru
ciet. Sz qrit quo ignis infernalis poterit age
re in spm. dom q licet b sit p naturam non tm
e p diuinam ptatem. Un augu. de ci. dei. dicit
Licet ignis no ardeat in aqua naturalit imo i
ipa extinguit. tm i aqua sulphurea pot ardere
cuius ignis inferni no possit agere in animaz
naturalit. tm qn plena e sulphureo fetore pec/
cati tc agere pot in ipam. vt instrumentu di
uine iusticie. Un in apo. dr de peccatoribus
ps istor in stagno ardenti z sulphure. Sz
mir videt q ignis ille vrit aiam z corp z tm
no p sumit. Dico q sic habem in naturalib
fm q medici dicut. s. q si cor bois mortui ve
neno mixtu z in igne ponit. p burit sed no co
sumit. imo igni resistit. Sic in ppto mor/
tuus veneno pcti in inferno ppetuo p buretur
z nuq p sumet. Frigus e etia ibi in summo z
oia elementa agunt in sumo. Trase unt enim
aie dnate de calore intentissimo ad frig in/
tentissimu. Similiter aer z terra in fetore pessi/
mo agunt in spm. deut. xxxij. Cogregabo su
per eos mala z sagittas meas p plebo in eis.
Et io dr in euangelio q ibi erit fletus z stridor
dentiu. Sz querit an pena infernaliu sit
maior quis pena demonu Rndit dns bonauē.
Qd quis ipi demones defect habeant in
se positos. ipi tm non puniunt igne infernali.
vsq ad iudiciu. z b vt eor exercitatio no im/
pediat. z vt diuina misericordia ondat q su
stinet vasa ire cu mlta patia Anime aut dam
nate grauius puniunt quis demones ppter tres
rones. Prima q de nuq p malignis spiri/
tibus tm fecit sicut p hominib. io ingrati pl
quis demones punient. Secda q ipse diabol
tm p vna aduersione eternaliter e punitus d
qua surgere no valet. sed homini deus mul/
toties ignoscit. z sibi gram tribuit resurgen
di. si ergo in extremis voluntarie in pctis ma
nere vult merito eternaliter punit igne infer/
nali. Tertia q sciunt se oblioni traditos.
nec mitationem i corpe nec in aia recepturos
Demones no tm q ad substatia spualem no
q ad corpus. Dico tertio q infernus hz
ppetuitate miserabile. q ibi horror eternus
nec spes boni. Un aresit. paganus primo poe
trie sue. In inferno ptinua e lis. z meror pso
ciabilis. Nam iustu est vt qdiu pctor de pctis
no vult penitere. sed pmanere in actu male
voluntatis q ta diu pena sua duret. sed sic est
de hominibus in pctis mortalibus decedenti/
bus q in sua malicia sic voluntarie obstinant
vt digne penitere no valeat sed in malo actu
z si no exteriori tm interiori p seuerat. Un in/
quit aug. xxi. de ciui. dei. c. xij. Qd dignus e
cruciatu eterno q in se corrupit voluntarie ma/
ximu bonu q d in eo posset ee eternu. Sz
querit an vnq pena danator mitiget saltez
p suffragia amicor. et vr q sic. Nam deus nul
lu actu exercet. nec punitiuu nec vindicatiuu
sine misericordia. q fm bonauē. deus purus
actu misericordē. z etia pure iustu facere non
posset. q inseparabiliter in deo sut anneri. Et
io ex misericordia dei vr q danatis p suffra/
gia fiat aliqualis mitigatio. licet no totalis li/
beratio. Et b declarat p exemplu q d habet i
legenda sci brādani. q. xv. anis mansit i ma/
ri. z vno die vidit boiez sedentē in lapide su/
pnatātē. q coiuratus ee se iudā asseruit. z oi
die dnico ob resurrectois dnice reuerentiaz
requiē z mitatiōem pene hre. Et adiecit in
signu huius cras videbis mille millia demo
nu hic ee z cu maxima tpestate me recipe q d
z factu est. In oppositu huius sunt sancti do/
ctores dicentes q i iferno nulla sit redemptio
nec liberatois nec mitigatois p ria suffragia
q ad b vt suffragia pfint defunctis requirit
tria. pmu q idigeat. z q bti no indiget. io p
eis fieri no debet suffragia. Un aug. put re/
citat extra de cele. missaz. c. cu marthe. In/
iuriā facit martiri qui orat p martire. suffra/
gia em ista sunt gratiarū actiones. Secdm q sit
in charitate viuens. z q dānati sut mortui. z
extra charitatē. z a corpe mystico separati. ideo
nulla spualis influentia pueniet ad eos. sicut
nec humor radicis ad ramu aridu z abscisu.
Augu. Si scirē patrē meu in inferno esse no
plus orarē. p eo q. p diabolo. q aut ignora/
mus quis sit danatus vel saluatus. debemus
p omnibus suffragari z orare. vt si quis sit i
via salutis sibi pficiat. Tertiu q in vita
meruit z fecerit se capacem bonoru ecclesie
sicut anime in purgatorio. que primo indiget
secundo sunt in corpore mystico viuentes. et
tertio fecerunt se capaces. Ad argu. aut factu
de misericordia cocurrente ad omnem actum

dicendū est q̄ hoc vex est ꝺ pena imponēda iuxta cōdignū. ſm magīm. iiij. ſen. diſ. xlviij. Deus t ipis dānatis ſuā miſericordiā oſtendit. q̄ citra ꝺdignū ipas punit. Nullū ē enī aliquē tam dure t acriter punit quin maiorez puniſtionem demeruiſſet. Dic etiā iude forte ꝓpter aliqua bona facta in vita mitiorem penā t requiem ꝓ vna die impoſuit. nec per aliqua ſuffragia penā taxatā ſibi permutauit

Feria tertia poſt inuocauit

CUm intraſſet ieſus hieroſolimam ꝓmota eſt vniuerſa ciuitas. d. quis ē hic. mat. xxi. Oñ aliquid incōſuetū audiūt vel videntur mirant oēs. t ex admiratiōe querūt. Nā philoſophi videntes ſolē t lunā inconſuete eclipſari. mirati ſunt t philoſophando cauſā eius queſierūt quare. i. metha. dr. Quia homines ꝓpter admirari inceperunt pbari. ſic etiā filij iſrl in deſerto fame caſtigati. videtes manna de celo datū ex nouitate t incōſuetudine mirati queſierūt dicentes manhu. i. q̄d eſt hoc. exo. vi. Dic cū ieſus ciuitatē hieroſolimā intraſſet faciens inaudita miracula. t noua opa mirati ſunt querentes t dicentes. q̄s eſt hic. Querit cū xp̄s qui eſt dei filius intrauerit mundū. hominē ſuo p̄ri reconciliare q̄ maximū op9 fuerit potens hominem ad amorē cōmouere. t in admirationē incitare. Et videt quibuſdā doctoribus q̄ inter opa viſibilia maximū opus fuerit opus creatiōis q̄ in ſex diebus oīa ex nihilo produxit. et ex nulla materia creaturas. āgelos t omnia animantia fecit. t illas creaturas in eſſentia ſuſtinet. ita q̄ vna nō p̄eat nec ledāt. ſed maneat vnaquecz vt creata eſt a deo. preter pctōrem qui nō manet ſicut creat9 eſt a deo innocens vnde inquit mgē. ij. ſen. diſ. xxxij. Hō nō eſt talis qualis a deo creat. Ipe enī creat a deo innocens t ſine vicio. Item aliqui reputant hoc opus maximū q̄ ex maxima miſericordia peccatores ſuſtinet in hoc mūdo. t ꝓ gratiaz eos ad pniam vocat q̄ probant ſapien. xi. Poſt multa mala enumerata ꝓ que dñs poſſet occidere peccatorē t dānare dicit. ſed miſereris omniū. q̄m omnia potes. t diſſimulaſ pctā hominū ꝓpter penitentiā. Sed in fine cōiter cōcordant dicentes. q̄ hoc ſit maximum opus dei q̄ vnicz fecit facit vel factu? eſt inter opera viſibilia q̄ ſancta trinitas humanitatem vniuit filio in ꝓſona q̄ eſt maximum opus q̄ ꝓz per tria maxima. Primuz nō eſt q̄ filius dei deſcendit t intrauit matrē ſuam ſalua virginitate. t ita fecit ſibi vnā matrem t filiā humilimā t altiſſimā. Secunduz q̄ natura diuina fuit ſimul iuncta cū natura humana. t ita natura ſupma ſūme fuit humiliata. t natura infima. ſ. humanitas in genere intellectualiū fuit ſūme exaltata. Tertium eſt q̄ xp̄s dei filius in vtero matris faciebat q̄ facit in trinitate. Iſta aūt ſtupenda t admiranda opa t noua. declarant in illis verbis que recitant a quodā ſapiente ſub hac forma dicente. Virgo t mater filia tui filij. grādis humilis alta plus q̄z creatura. termin9 iam fixus eterni cōcilij. Tu es ꝓ quā noſtra ſublimatur natura. quā nobilitaſti veniente factore. q̄ eſt dignatus tua fieri factura in tuo ventre iā ſtetit plenus amore. ꝓducens ſp̄m ſanctū. mūdum ꝓſeruans. dū de te fuit nat9. ſicut filos a floze. In tribus primo pedibus declarat primū. ſ. q̄ xp̄s dei filius in ſuā deſcendit matrem eius ſalua virginitate per tria exempla. Primū exemplū eſt q̄ xp̄s venit in matrem virginem ſicut radius ſolis in corpus trāſparens. ſicut radius ſolis emiſſus a ſole. t vltra ꝓgrediens retinet eius colorem. nec corrumpendo nec maculando ipm corp9 trāſparens ſic verbū q̄ eſt dei filius in matrem virginez deſcendens ei9 nō minuit virginitatē. Secū dū exemplū eſt de rubo moiſi. exo. iij. Quia ſicut rubus igne accendebat. t nō ꝓburebat ita xp̄s de matre aſſumpſit carnem de qua naſcebatur. t tñ eius virginitas nō perdebatur. Tertium exemplū de tribus pueris in camino ignis. dañ. iij. Quia ſicut ipſi in camino ignis incluſi habebant t eos ignis non ledebat. ita hec virgo genuit deū. ſed intacta permanſit. Et ita vna t eadem perſona fuit mater t virgo humilima t altiſſima q̄ eſt bene admiratione dignum. Fuit inquā filia filij. eo q̄ ipſa deum habuit ꝓ patre. ſicut nos. quia eſt pater omnium. vt dicit ad eph. iiij. Demum ipſa fuit eius mater. quia ipſū quē genuit ablactauit. vt dicit augu. Et ꝓ tanto dicit origenes ſup illo verbo matth. i. Cū eēt deſponſata mater ieſu. Mater inquit ei9 mat̄ inmaculata. mater incorrupta. mater intacta. mater eius, cuius ei9, mater dei vnigeniti. to

mini ⁊ regis omnium plasmatoris ⁊ creatoris cunctorum. Et sequitur paulo post ipa ea dem virgo ipsa mater domini. ipa ⁊ genitrix ipsa ancilla plasmatio eius. Igitur bene fuit mater filij dei. ⁊ filia filij dei ⁊ virgo virginis propter quod creaturaꝝ fuit altissima. ⁊ similiter humilima subdens se angelo humiliter respondendo. Ecce ancilla domini. Luc. i.

¶ Secundū mirabile qđ nos debet ꝓmouere ad amorem quantū ad incarnationem fuit q̄ naturam humanam tam sublimiter nobilitauit. eo q̄ natura humana est coniuncta cuz diuina. vt dixit poeta in illis vltimis tribus pedibus. Tu es per quā sublimatur nā natura. qđ etiam notatur per tria stupēda. Primuz est q̄ natura suprema fuit summe humilitatis in hoc q̄ sumpsit habitum humanitatis. O q̄z mira dignatio est illa saluatoris. q̄ celorum continet regnum. quem totus nō capit orbis. qui est rex reguz ⁊ dominus dominantium in quo sunt omnes thesauri sapientie conditi. qui est diuinaꝝ altitudo ꝙ nobis pauper nascitur ⁊ in terra vt egenus peregrinatur. Secūdum stupendū est q̄ natura infima fuit summe sublimata. quia humanitas que i genere intellectualiū tenz gradū infimū taliter fuit vltra omnem creaturam nobilitata. ita vt hō deo fieret equalis. qđ certe modicum nō existit. imo maximum. q̄ fecit vtraq̄ vnum. ad eph. ij. Nā. s. diuinitatē cū humanitate ꝺiunxit in natura suppositi. Tertiū stupendū est q̄ ille qui est dominus omniuz factus ē seruus oīm. q̄ formam serui accipiens ad phil. ij. ¶ Tertium mirabile ⁊ maximum est. q̄ xps in ventre matris tria fecit mirauda. ⁊ hoc notatur dum dicit poeta in illis vltimis tribus pedibus. s. in tuo ventre ia ste tit plenus amore. Primum est q̄ ipse filius in dando se matri. ita sibi dedit perfectū filiū sicut habuit deus. quia idem filius fuit filius dei patris ⁊ virginis matris. Secūdum ē q̄ iste filius existens in vtero matris. produce bat personam spiritus sancti. quem nunq̄z desinit spirare. Tertium est q̄ ille filius existēs in vtero virginis. conseruabat totum mundum. quia tunc habebat eandem vīn conseruatiuam cum patre ⁊ spū sancto. Deistis igitur omnibus maximis ⁊ nouis mirari oportz ⁊ cōmoueri ad amorem. quia cum querit q̄s est hic. respondetur apoc. xix. Est rex regum ⁊ dominus dominantium. hic formaz serui accepit vt seruum a morte redimeret. Quantum nunc ad euangelium ⁊ cōtinuationē ei⁹. heri ostendit ecclesia horrorem iudicij. et penam damnatoꝝ. hodie redarguit auariciam cupidoꝝ mercatorum. Et sunt tres ptes euāgelij. In prima parte ostenditur quomodo xps venit ad saluandum perdita. ibi. Hic est iesus. In secunda quomodo reprobat ⁊ expellit iniusta ⁊ dolosa negocia ibi. Et inuenit In tertia docet relinquere mala. ⁊ amare celestia ibi. Et relicti.

¶ Quantum ad primā partem circa lām est sciendū. q̄ veniente iesu in hierlm fm augu. in die palmaꝝ. Facta ē magna cōmotio admirationis. ꝓpter famam xpi de suscitatione lazari. ꝺ honore xpi impenso ⁊ laude pueroꝝ clamantium ⁊ dicentium. Osanna. i. obsecro salua. Quare admirari q̄ rebāt quis est hic. s. qui potest nos saluos facere. Et populi turbaꝝ qui sequebant. ⁊ eius miracula viderant. responderunt dicentes. Hic est iesus prophetа a nazareth. ¶ Joraliter videmus q̄ vnumquodq̄z ibi prudēter queritur. vbi inueniri non dubitatur. inuanuz in igne queritur aqua. ⁊ in aqua ignis in bono malum. ⁊ in malo bonum. in crudeli pietatem. ⁊ in ipio fidelitatem ⁊ vnumquodq̄z iuxta suam naturam habet locum. iij. phi sico. Sic cum deus iuxta. d. Boe. iij. de cōsola. sit summum bonum. summe pius ⁊ iustus et miserationes eius sup omnia opera eius secundū ps. In eo nihil nisi bonitatem pietatem inuenire possumus. debemus ergo nos a malis separare. ⁊ corda nostra ad deuz eleuare. ⁊ pro salute inuocare. quia tanto nobis sublimior deus. quanto noster animus a rebus infimis separatur. vt habetur de pe. di. ij. sanctam ecclesiaz ⁊ est dictuz san. gre. super ezech. Debemus ergo totaliter nos a mundanis separe. vt simus sicut pueri innocentes. ⁊ iesuz inuocare qui est filius dei ⁊ dicere. Osanna obsecramus te iesu qui es saluator salua nos. quia.

Potens es ad liberandum.
Promptus es ad adiuuandum.
Clemens es ad indulgendum.

¶ Dico pio q̄ iesus ē potēs ad liberādū. Nō esm āgel⁹ nec aliqs sanct⁹. sz sol⁹ iesus dei fil⁹

potuit erigere ꝯcipitū tāti casus. ysa. xix. Cla
mabunt ad dñm a facie tribulantis ⁊ mittet
eis ꝓpugnatorē ⁊ saluatorē qui liberet eos.
Nā diabolus hoīem seduxerat ad peccandū
⁊ iō sub seruitute diaboli hō iuste fuit deten/
tus. iuste quidē ex pte hominis sz iniuste ex p
te diaboli. Sicut declarat anselmus. Cur deus
hō. c. vij. hō inq̄t meruerat vt pūiret necab
ullo ꝓuenientū q̄ ab illo cui ꝓsenserat vt pec
caret. Diaboli vo meritū nullū erat vt puni
ret. imo tanto diabolus ip̄s faciebat iniustius.
quāto nō ad ip̄s amore iusticie trahebat sed in
stinctu malicie pellebat. Et iō ꝑm eū iustum
fuit ex pte hoīs. q̄ ipse a diabolo puniret sed
nō fuit iustū ex pte diaboli vt hominē puni/
B ret. ¶ Ab illa g̃ iniusta seruitute liberauit nos
xp̄s morte sua q̄ solus ip̄s facere potuit. Jaco.
iij. Unus ē em̄ legislator ⁊ iudex qui pōt pde/
re ⁊ liberare. Liberauit em̄ nos eo mō q̄ Co/
drus rex athenien̄sium pl̄m suū de q̄ narrat au
gu. xviij. de ci. dei. c. xix. Qui cū regio sua et
ciuitas ingenti bello hostium debellata eēt hūa
ni auxilij diffidentia. ad oraculum appollinis
ꝓfugit. ac p legatos scisitat⁹ est quō tā graue
bellū discuti posset. Rñdit appollo in finē ei
forte si ipse hostium manu occubuisset. q̄ cuz
ad hostium castra venisset ordinauerūt q̄ nul/
lo mō regē athenien̄. occiderent. Uidēs igit̄
codrus q̄ ciuitas sua nullo mō pacē hāre pos
† set. nisi ipe hostili manu occūberet. deposuit
regis insignia. ⁊ habitū paupis induit ⁊ ca/
stra hostium ē ingressus vbi quēdā ad pugnā
puocās interfect⁹ occubuit. sicq̄ patriā liber
auit. Rex ēxp̄s qui ē rex eccl̄ie militantis. ad
uersarij sunt ciuitates diaboli ex demonibus
⁊ malis hominibus ꝯgregate. ꝓphetarū enim
fuit ⁊ a deo ordinatū. q̄ eccl̄ia ⁊ electi hūani
generis aliter pacem hāre nō poterāt. nisi rex
eoz interficeret. Hoc ꝓsiderās rex dei filius
cū in forma dei eēt exinaniuit semetip̄m for/
mā serui accipiens. in similitudinē hominū fa
ctus inuent⁹ vt hō factus obediens vsq̄ ad
C mortē phil. ij. ¶ Scōo fuit ꝓmpt⁹ adiuuan
dū. Ipse em̄ inuocantes exaudit petentibus
tribuit. querentib⁹ occurrit. pulsantib⁹ apit.
Job. xxx. ⁊ si corruerit ipse saluabit. Sz cur
incarnationē suā tm̄ distulit. Rñdet q̄ q̄n sa
piens vult opari. nō tantū querit modū con/
gruū sed etiā tps determinatū ⁊ ꝓuenies. sic
⁊ dei fili⁹ distulit tps incarnatōis. ⁊ ip̄s ꝓpter
tria. Primo ꝓpter desiderij incensionē. Nam
quanto diuti⁹ desideratū negat. tanto ampli
us negate rei desideriū augmentat. vñ bern̄.
Dilatio rei amate. est augmentatio desiderij
Deus veniēs in carnē tm̄ gē vnicuiq̄ cōmu/
nit q̄tū ipm̄ desideriū affect⁹ cuilibz dilatauit
Hinc ē q̄ felici simeoni ad āplexādū se totū
vlnis suis dedit. cui⁹ affect⁹ ad videndū ipm̄
in carne tot⁹ ⁊ magn⁹ fuit. dicens toto cordis
affectu. putas videbo oculis meis. putas du/
rabo vsq̄ veniat p quē oculi cordis reuelabū
tur. Et q̄ ei⁹ desideriū fuit ad ei⁹ pn̄iam cor/
porale. iō meruit eū āplecti dulcit vlnis suis
Hinc cū ꝓphete dñm venire promittebāt. ⁊
ipe venire differebat erāt ille q̄rulose voces
plene murmure. Expecta reexpecta. modicū
ibi modicū ibi p q̄s voces pl̄s ipatiēs i expe
ctatiōe suspēs⁹ ip̄opabat nūcijs. q. d. dicit
nobis mō veniet expecta modicū ⁊ itez expe
cta. ⁊ adhuc nō venit. Sic hūanuz genus tā ex
pmissiōib⁹ q̄ ex miserijs afflictionū. desidera
bat ei⁹ pn̄iā. dicēs illud aggei. ij. Veniet de
siderat⁹ cunctis gentibus. Scōo dē⁹ distulit
venire ꝓpter egrotātium multiplicatiōez ⁊ q
tūc primo fieret auxiliū q̄n magis eēt necessa
riū. Un̄ aug. Tūc venit medic⁹ q̄n p totum
mūdū magn⁹ iacebat egrot⁹. Erat em̄ multi/
tudo magna egrotātiū q̄ medicū postulabant
nec fuit quisq̄ qui nō saltē originali egritudi
ne laboraret. Quare sanctissim⁹ dauid clama
uit ad dñm. d. Miserere mei dē⁹ q̄m infirm⁹
sum. ꝛc. Itē hiere. in vtero sanctificat⁹. Sa/
na me dñe ⁊ sanabor saluū me fac ⁊ saluus ero
hiere. iij. Tertio dē⁹ venire distulit ꝓpter p/
phetaz ⁊ figuraz cōpletionē. ip̄s ē vsq̄ oēs fi
gure ⁊ ꝓphetie p̄terissent vñ dñs ozee. iij. die
dies multos expectabis me. Et sap̄. xviij.
Dū mediū silentiū tenerēt oia ⁊ nox in suo
cursu iter mediū pageret omnipotens sermo
tuus domine exiliens de celo a regalib⁹ sedi
bus venit. vñ bern̄. Jā nō apparebat angel⁹
nō loquebat ꝓphet⁹. cessabant oia. filij israel
sine rege ⁊ sine principe ⁊ sine vnctione. tunc
filius dixit. Ecce venio tātū protunc erat si/
lentiū q̄ ad vnius hominis edictū describere
tur vniuersus orbis. Et ip̄s ē q̄ dō ait apl̄s. Cū
venit plenitudo temporis misit deus filiū su
um in terris. ¶ Tertio fuit clemēs ad indul
gendū. Nō em̄ vult mori pctōrē. sz ꝓuerti nō
pire, sed ad agnitionē veritatis venire. Jo. iij

nõ em̃ misit de⁹ filiũ suũ. vt iudicet mũdũ. sz vt mund⁹ saluet̃ p ipm. Aug⁹. in meditatio/nib⁹ suis dicit sic. Quid ẽ ihesus nisi saluator ꝙpter temetipum esto mihi ihesus. noli dñe noli sic attendere malũ meũ. vt obliuiscaris bonũ tuũ. O bone dñe si ego amisi vnde me dãnare potes. tu nõ amisisti vñ me saluare so les ⁊ potes hec ille. Sz quer̃ an ihesus p su/am clemẽtiã velit oẽs saluare. ⁊ videt̃ q sic. vt dicit apo. De⁹ vult oẽs hoĩes saluos fie/ri. i. thi. ij. In oppositũ matth. xxv. Ibũt hi in suppliciũ eternũ. Justi aũt in vitã eternam Rñdet nicolaus de lira di. q illud dictũ apli põt tripliciter exponi. Uno mõ vt sit distri/butio accomoda. vt sit sensus. de⁹ vult oẽs saluos fieri ꝙ saluant̃. Secõ vt sit distribu/tio ꝙ generib⁹ singulor ⁊ nõ ꝙ singulis gene rũ. Sic cũ dr oẽ aial fuit in arca noe q de oĩ/bus generib⁹ aialiũ fuerũt ibi aliqua indiui/dua. ⁊ sic de⁹ de oĩbus statib⁹ hoĩm vult ali/qs saluos fieri. Tertio vt dictũ illud intelli/gat̃ de voluntate signi ⁊ nõ bñplaciti. q̃ ẽ effi/cax. Uel de voluntate dei antecedente. ⁊ non de volũtate ꝙsite. Et dr voluntas añcedẽs ꝙ qua quis vult aliq̃d absolute. ꝙsis aũt q̃ qs aliq̃d vult ꝙsideratis circũstantijs ⁊ ꝯditioni/bus pticularib⁹. Pmo mõ vult iudex ciuita/tis voluntate añcedente oẽs ciues viuere in/quantũ sũt mẽbra ciuitatis et ꝫ est bonũ. Si tñ ꝙsideret̃ aliqs vt fur vel latro. sic eum non vult viuere. q nõ est bonũ. sed vult ipm mo/ri. eo ꝙ turbat bonũ cõe. Et ꝫ mõ deus vult oẽs hoĩes saluos fieri absolute. ꝙsideratz au tẽ cõditionib⁹ pticularib⁹ fm quas aliqui sũt iniusti ⁊ aliqui iusti. sic vult fm ordinẽ sue iu/stic̃ie aliqs saluos fieri. ⁊ aliqs nõ. ¶ Sed q̃ rit̃ an plures sint saluandi q̃ damnandi. ⁊ vi/det̃ ꝙ plures sint saluandi. q cũ de⁹ sit ꝙpni/or ad miserandũ q̃ ad dãnandũ. plures sal/uabit q̃ dãnabit. Cõfirmat̃ q alias nõ tam magnã multitudinẽ hoĩum. tã iudeoꝝ q̃ gen tiliũ creasset ad dãnationẽ. Itẽ cũ meritum xpi. ꝙ infinitis mundis sufficeret ociose certe staret. si ꝙ tam paucis valeret. ⁊ iõ videt̃ q plures saluent̃ ꝙ clementiã dei. q̃ dãnentur ꝙ iustitiã. ¶ In oppositũ est assertio euãgeli/ca matth. xxj. Multi sunt vocati. pauci vero electi. Et be. aug. xiij. de ci. dei. c. xxi. dicit q plures erũt in penis q̃ in glia. Sed quãuis pauci dicant̃ electi respectiue ad damnatos multi tñ sunt. q fm venerabilẽ anſ. li. ij. Cur de⁹ hõ. maior est numerus hoĩz qui fuerunt mortui ante xpm. ⁊ qui tpe mortis sue viue/bant q̃ post. Et fran. de maronis dicit super mgrm. Qñ tot erant hoĩes electi. q̃t angeli boni steterunt. Et certũ ẽ q illi sũt quasi infi/niti. Rõ aũt quare multi saluent̃ ẽ. vt dic̃ bo/nauen. q act⁹ dei ⁊ opationes ꝙ pñti vita ha/bent principaliter misericordiã annexã. ⁊ tũc iustic̃iã. Et q fm scripturã. Jn quacũq̃ ho/ra pctor ingemuerit saluus erit. Uolũt etiaz multi doc. q de⁹ multis gentibus ꝛmittes ex/cessum nõ⁹. hãc faciat grãm. vt vnũ gemitum emittãt. ⁊ malorũ actuũ recognitionẽ ⁊ q sic eoꝝ extremã pñiam acceptet. Sz nullũ mo/uere dz q plures sint dãnandi. cũ etiã inue/niamus oĩa p̃ciosa numero esse pauciora q̃ vilia plus em̃ de plũbo habet̃ q̃ de auro vel argento. ⁊ plures silices quã margaritas.

Secũda pars in qua

oñdit̃ quõ xp̃s reprobat ⁊ expellit iniusta ne gocia. Hã q̃ ihesus vt ꝙsuerat primo templũ intrauit videns ibi negocia in ꝙuenientia et diuinum cultũ pturbantia actores eoꝝ eiecit sementes ⁊ vendentes et mensas subuertit. Quia fm hiero. sacerdotes ex auaricia statu erunt q aialia ꝙ sacrificio apta pplo ibi ven/derent̃ nõ habentib⁹. vt sic itez ꝙ oblationi bus reciperent. Et q multi nõ habebãt vn/de emerent. posuerunt nummularios. ne po/pulus propter defectum monete posset se ex cusare quos omnes eiecit de templo dicens. Scriptum est quia domus. ⁊c. ¶ Moralit̃ est notandũ q sicut philosoph⁹ dicit in p̃di/camentis q contraria se mutuo expellunt nec compatiuntur se mutuo. sicut videmus in ni/gro et albo. vnum enim et idem fm idem nõ potest esse album et nigrum. frigidum et cali dum. bonum et malum. in nullo enim loco possunt simul esse. vnde de pe. di. ij. si enim. Sicut dies et nox misceri nequeunt sic iusti/cia et iniquitas. pctm̃ et bona opa xp̃s et dia bolus. sic mẽ eccl̃ia sanguine xpi dedicata ad cultũ et honorẽ ei⁹ ad bona opa nõ ꝙpatit̃ se cũ pctm̃ nec aliquã iniquitatẽ et dolositatez Jn signũ hui⁹ xp̃s iniquos et dolosos eiecit. negociatores de eccl̃ia. oñendo oĩs tales expellendos esse a cõmunione fidelium quia vt dicit Crisosto. lxxxviij. d. c. eĩciens.

h Mercator nunq̄ pōt placere deo. Cui⁹ rō est. quia vt cōiter dolosi sunt in negocijs. Species diuersas cōmiscendo. Pondera ⁊ mensuras variando. Defectus ⁊ rez fracturas celādo. Iā primo negociatio mercatoz reddit dolosa ⁊ iniusta si species diuerse ꝓmiscēt eiusdē coloris vel speciei. nō tñ eiusdē valoris vel ꝯditiōis. Sicut ꝯtingit qñ ꝓpter multitudinē croco additi/ gīt aliqd eiusdē coloris. vel vino puro aqua vel aliud rōne tñ talis admixtiōis valoz eius minoraī. ⁊ vt pfectū vendit qđ est dolosum ⁊ iniustū. ⁊ ab eccl̄ia ꝓhibendū ⁊ puniendus ysa. i. Argentum tuū versū est in scoriam. vi/ nū tuū mixtū aqua. Quare sequit pena illoz d. Erit op⁹ vīm quasi scintilla. ⁊ succendetur vtrūq̄ sīt. s. mixtū ⁊ ūmixtū. bonū ⁊ malū. et nō erit qui extinguit. Lege etiā impatoria ta/ les falsidici ⁊ deceptores acriter puniendi sūt ⁊ nō solū cōmixtione falsa spēz sed etiam monetaz falsores ⁊ lēaz principū. de quibus hē. ff. ad legē corneliā đ falsa ⁊ extra đ crimīe falsi ad audientiā. J Sed queritz vtz vendi tio reddaī iniusta ⁊ illicita ꝓpter talē defectū rei. vel ꝓpter latentē bonitatē. Dico ſm bea. tho. Aut venditoz hūc defectū cognoscit aut nō. Si cognoscit defectū in re quā vendit. si ue sit ſm spēm siue valorē fraudē ꝓmittit in venditione. ⁊ reddit illicita ⁊ tenet ad resti/ tutionē. Si vo eo ignorante aliqs p̄dictoz defectuū in re vendita fuerit. s. q alter species cōmiscuerit vel vinū ꝓmutauerit auz vel ar/ gentū. vel lēas falsificauerit a q ipe pro bono accepit. venditoz quidē nō peccat. qz facit in/ iustū materialiter. nō tñ eius opatio ē iniusta tenet tñ cū ad eius noticiā puenerit damnuz recōpensare emptori. Et qđ dictū de vendi/ tore etiā intelligēdū ē ex pte emptoris Cōtin git em qñq̄ venditorē credere rē suā min⁹ p/ ciosam eē quantū ad spēm cuz est. Sic si aliq̄s vendat auz loco auricalci. emptoz si illud co/ gnoscat iniuste emit ⁊ ad restitutionē tenetur Et eadē rō ē de qualitate ⁊ quātitate. Ex dis pz q illicitū ē vendere auz ⁊ argentum ab al chimistis factū. ꝓ vero auro vel argento. qz nō est adeo puz ⁊ ꝛmosū vt vez auz. nec hz easdem ꝓprietates. Si aūt p alchimiā fieret vez aurū nō esset illicitū illud vendere ꝓ vo qz nihil ꝓhibet artē vti aliquib⁹ naturalibus causis ad producendū naturales ⁊ veros effe ctus sicut augu. dicit de tri. iij. // Patet etiā illicitū esse vinū ꝓmiscere melle vel sinapio ꝓ pter dulcedinem. vt eo carius vendatur. vel cinere clauilato. propter fortitudinem vel sa/ porē. quia quibusdā hominibus sunt noci/ ua. Est enim cinis clauilatus corrosiuus visce rum. mel inflatiuum. ⁊ sinapium generatiuū pūsis. Patet dolosum esse de mane vinum bonum propinare ad alliciendum populum ⁊ allectuz esse aliud vas de debiliori vino fū/ dere circa vesperas. Patet etiam dolosum esse species ad cellarium reponere. vt postq̄ humiditatem ⁊ ponderositatem acquisierint carius vendant ⁊c. vnde narrat. Beda. li. iij c. xviij. in gestis anglorum. de forseo epo san cto. Cū em ille a corpore fuisset raptus meru/ it angelo⁹ aspectus intueri ⁊ tunc iussus ē ab angelo in mūdū videre. Quod cum fecisset vidit vallem tenebrosam in imo positam ha bentē tres ignes grandes accendentes vallē Et cū angelū interrogasset quid hoc esset. re spondit dī. Tres ignes sunt tria iniqua ⁊ do losa que negociatores habent. accendentes totum mundū ⁊ consumentes. Prim⁹ ignis est mendacium ⁊ periurium. ⁊ frequenter cō mittitur in venditione ⁊ emptiōe. Secūdus est auaritia ⁊ cupiditas vendentium ⁊ etiam ementium. Tertium est impietas fraudis et doli. // Secundo negociatio redditur dolo sa ⁊ iniusta propter defectum quantitatis qđ per mensuram ⁊ pondus cognoscitur vt siqs scienter vtatur defectuosa mensura vel pon/ dere in vendendo. fraudem committit. ⁊ est illicita venditio. sicut contingit inter pincer/ nas hospites ⁊ carnifices ⁊ huiusmodi. vnde Deut. xxv. Nō habebis in saculo diuersa pō dera maius ⁊ minus. nec erit i domo tua mo/ dius maior ⁊ minor. quia abominabitur do/ minus eū qui facit hec. ⁊ Leuit. xix. precepit dñs dī. Statera iusta ⁊ equa sint pōdera. iu/ stus modi⁹. iustusq̄ sextari⁹. ⁊ puer. xx. Abo/ minatio apud deū pōd⁹ ⁊ pōd⁹ ⁊ statera do/ losa nō est bona. Sed queritz an aliqua men sura sit tarata vel pōdus. Rñsio ſm sanctum tho. Qđ mensuras rez venaliū necesse ē in diuersis locis eē diuersas ꝓpter diuersitatez copie ⁊ inopie rerū. quia vbi res magis abū dāt ꝓsueuerunt eē maiores mēsure ⁊ pōdera In vno tñ quoq̄ loco ad rectores ciuitatum ⁊ cōitatum ꝓnet determinare. que sint iuste

mensure rep venialiū. pensatꝫ cōditionib⁹ lo/
cop et rep. Et tō has mensuras vl̄ pōdera pu
blica auctoritate vel ꝓsuetudine instituta p̄
terire nō licet. ¶ Tertio negociatio redditur
dolosa et illicita ex defectu qualitatis. puta si
aliqō aīal infirmū vendaī quasi sanū. pannꝰ
defectuosus in colore vel p̄ciositate p̄ pfecto
sicut cōiter faciunt hi q̄ fenestras claudunt ne
pannꝰ pateat ementi vel equū claudicantē vl̄
alias defectuosū vendunt p̄ veloci et pfecto.
De quibus ysa. v. Ve qui dicitis bonū ma/
lū. et malū bonū. Ūñ tulliꝰ li. iij. c. xij. de offi.
querit an vir bonestus debeat patefacere vi/
tia rep in venditione an celare. Et īducit ibi
sententias philosophoꝝ p̄rias aliud īquit vi/
debaī diogenī babilonie magno et grauī sto
ico. aliud antipatro discipulo eius hoī acutis
simo. Antipatro oīa patefacienda videbanī
cū hō hominib⁹ ꝓsulere debeat et seruire hūa
ne societatī et ea lege sit hō natus. vt vtilitas
cuiuslibet sit vtilitas cōis. Diogenī vero vi/
debaī p̄riū nō oportere venditorem dicere
vicia nisi q̄ ꝓstitutū sit iure ciuili. cetera sine
insidijs agere. Que em̄ vendit. vellet vende/
re optime. et vendo meū nō plusq̄ ceteri cui
ergo iniuria. Ūñ diogenes. q̄d stulti q̄ ven
ditorem vitia rei quā vendit narrare. et qua/
si pctō predicare. domū pestilentem vendo.
Ad p̄riū vero arguit antipater q̄ nisi sic fece/
rit. iniuste et improbe facit. vñ ꝓcludit tulli⁹
q̄ in dubijs causis ex alia pte defendit hone
stas. ex alia vtilitas. q. d. honeste est narrare
vicia rei vendende. vtile vero non publicare
vñ sequiī hoc genus celādi quis non videat
certe nō aperti. nō simplicis. nō ingenui. non
iusti. nō boni viri. versuti potius obscuri astu
ti. fallacis. callidi hominis est. Et introducit ī
exemplū cuiusdā fallacis qui voluit vendere
ortū suū q̄ cuꝫ intelligeret q̄ q̄dā velit emere
ortū suū ad inhabitandū. fecit venire piscato
res in nauiculis tpe cene cū tubap multitudi
ne q̄ cum alius miraret. trādit q̄ de illo loco
erat siracusis quicq̄d esset pisciū. qō aliꝰ au/
diens. carius emit ortulos. et cū postera die
nil tale videret āmirati dixerunt alij q̄ ibi cō
sueuerunt esse piscatores et ita fuit ibi factus
dolus. quia aliud fuit actū et aliud simulatuꝫ
dolus autem legibus vindicatur.

¶ Tertia pars in qua cri

stus docet malū relinquere et fugere et ad bo
nū pgere in hꝭ q̄ mutādo locū reliquit malos
et pestiferos et ad bonos se transtulit p̄dican
do et docendo. etc. ¶ Moraliter est notan/
dū q̄ q̄ quersatio malop est piculosa. iō exē/
plo xp̄i fugienda. Nā sicut modicū fermentū
magnā massā inficit et amaricat. et modicum
putridū totū pomū. et vens infirmꝰ totuꝫ ca/
put. Sic malus et pctōr multos iustos coha
bitantes deprauat. quare. puer. dī. Qui ser/
pentē in sinu suo nutrit. paties abeo et. xxviij
q. i. Sepe malop ꝓsortia etiā bonos corrum
pūt. Docet ḡ sapiēs. eccl. viij. malū esse relin
quendū et fugiendum. d. Discede ab iniq̄ et
deficient mala abs te. Ne igit iusti ab iustis
inficiant p̄ eop ꝓsortiū transfert eos dñs
De rebellione ad recōciliationem.
De dissolutione ad religionem.
De peregrinatione ad quietationem. Dño
exītes in statu peccati. transfert ad statum pe
nitentie et gratie. Nā sicut misericors rex exu
les et pfugos et ꝓscriptos in alienis regnis
vagantes reuocat gratiose. et ad pacis recon
ciliationem admittit. Ita xp̄us suos rebelles
recedentes ab eo p̄ peccatum. exulentes in re
gno diaboli in regione vmbre mortis transl/
fert per penitentiam misericorditer et gratio
se in regnum suum et repatriare facit. De il/
lo exilio translatus fuit petrus. paulus. ma/
gdalena. matthaeus. quare dicere possunt il/
lud. colī. i. Eripuit nos de potestate tenebra/
rum. et transtulit in regnum filij sui. ¶ Secun/
do dñs transfert iustos et electos suos de dis
solutione ad religionem. Nā ortulanꝰ cernēs
plantam delicati fructus. piculis expositā ho
minū vel bestiap in campis transfert ad viri/
darium suum bene munitum. vt ibi floreat et
fructificet. Sic dñs noster videns hominez
aptum ad fructificandum in ecclesia qui stat
in mundo quasi in campis non bene munitū
ne exuriaī vel inficiaī a bestijs infernalibus
vel prauis hominibus. vt gemmas boni p/
positi concipiat et fructus virtutum pareat.
ordinat ad ortum et ad statum sancte religio
nis. sicut Franciscum Dominicum. Claram
Brigidam. et cetera. ¶ De hac translatio/
ne dicit ¶ psalmista. Vineam de egipto trās/
tulisti. id est de tenebris mundanis eiecisti gē
tes scilicet homines indispositos. et planta/
sti eā. Et signanter nominat talem religiosum

Nō q religiosi tunc volēs debz hre fructū deuocōis et bonum proficiū sue vite religiosis

vineā. ¶Vinea ꝛ multū hz de humore. ꝛ ideo apta est q alibi possit transferri. q̄ vbicūq; translata fuerit pōt vtiliter radicari. ¶Sic certe carissimi ad ꝺ q mereāt hoies a dño p̄dicto mō trāsferri. necesse ē q moze vinee hūorē gre ꝛ deuotiōis habeāt interi⁹ ꝛ voluntatez in firmo ꝓposito radicēt. ¶Istud tñ est ꝺ multos qui licet de seculo ad religionē corpaliť sint translati. nōdū tñ sūt in firmo ꝛ bono ꝓposito radicati. ¶Et hinc est q in religione nō ꝓficiunt. sed potius deficiunt. ¶Arbor eñ de silua ad ortū trāslata. nūq̄ fructificat nec vegetaťr. nisi radix cū arboze trāsferaťr. ¶Nā si radix in silua remanet. trunc⁹ vo ad ortū transferaťr nō fructificat sed desiccaťr. ¶Sic p̄culdubio nisi radix cordis scz ꝓpria voluntas trāslata fuerit ꝛ mutata de silua mūdi p ꝓtemptuz totaliter eradicata. non pōt ꝓficere spūaliter q̄uis localiter ad ortū religiōis sit delata. et iō religiosi qui radicē cordis sui in seculo dimiserūt p nimiā dilectionem seculi ꝛ trūcum corpis ad diuinū seruitiū trāstulerūt. nō fructificant. nec in ꝛtutibus ꝓficiunt. ¶Sz queritur an status religiōis sit melioz q̄ secularis. ꝛ videť q secularis. q⁹ stat⁹ secularis hz exercitia ꝛtutū plura. que nō pōt hre religiosus ¶Nā diues in opib⁹ misericordie pōt multum seminare. religiosus vo nō. iō ꝛc. ¶Ñ aplus ij. cor. ix. ¶Qui pce seminat pce ꝛ metet ꝛ qui seminat in bñdictionib⁹ de bñdictiōib⁹ ꝛ metet. ¶In oppositū ē sanc⁹ tho. in scḋa scḋe. q. clxxvi. ꝛ habeť etiā in decretis. xxvij. q. ij. admonere. ¶Ꝺ religiōis ingressio excedit omne gen⁹ satisfactiōis ꝛ pnie. iō dico q stat⁹ religiōis est melioz. ¶Primo ꝓpter securitatem q⁹ sicut secur⁹ ꝛ mel⁹ est eē in portu q̄ in mari ꝓpter infinita pricula. sic mel⁹ est esse ꝛ securius in religiōe q̄ in seculo. vbi multa sunt pricula que apo. ānumerat. ij. cor. xi. ¶Periculis fluuiū piculis latronū ꝛc. ¶Secūdo ꝓpter acceptationez diuinā. ¶Nā sicut ille q plura dona dat. magis accepti⁹ ē illo qui minora dat. ¶Sic religiosus donās deo ex voto ꝓpriam voluntatē potestatem ꝛ actū. magis acceptus est. q̄ ille qui solū actū deo tribuit. ¶Ñ anſxel. in li. de similitudinib⁹ qui dat arborez fructū ꝛ op⁹. plus dat q̄ qui solū donat fructū ꝛ nō arborē. ¶Tertio ꝓpter maiorē p̄miationem. q⁹ p ingressū religiōis consequiť quis remissionem oīm pctō⁹. vt p̄z p argumentuz in oppositū allegatū. ¶Ad argumētū dō⁹ q̄ etiā religiosus p eadē exercitia pietaťi mereri pōt. sicut ꝛ secularis. donans cor ꝛ affectū. sicut ꝛ secularis. donat rem ꝛ affectū quia deꝰ cor interrogat. ꝛ nō manū. xliij. q. v. siquid ꝛ ueniſti. nec ꝓsiderat quid fiat sed quo aīo fiat xv. q. vi. c. i. in fine. ¶Tertio dñs transfert iustos de hac pegrinatione ad eternā quietationē. ¶Nā rex bñs seruū fidelē vel p̄lat⁹ ꝓmouet eū post debitū seruitiū ad aliquā dignitatem vel officiū ꝓ remuneratiōe. vt vbi intuitū seruitij ꝛ laboris ꝺ etez habeat. ¶Isto mō dñs nē eos qui se in hac vita laboriб⁹ virtuosis occupant fideliter trāsfert post hanc vitā ad magnā dignitatē ꝛ ad quietez regni celestis perpetuā. sicut ezech. xliij. dicit de enoch qui ad hoc laborauit vt deo placeret. ꝛ in padisū trāslatus est. ¶Sz queriť an deus semp hominem sic suscipiat. ꝛ transferat de statu huius vite ad aliā vitā in optimo statu vite sue. Et videtur q nō. quia optimus status multoz est infantia in quo tamen nō moriunť. sed in senectute cum senuerint in annis ꝛ peccatis. ¶Pro cuius solutione est notandū. q⁹ nō esset conueniens q̄libet mori in statu infantie. licet sit melioz stat⁹ multop ꝛ hoc ꝓpter tria. ¶Primo quia sic periret multiplicatio hoīum cum omnes ante tempus pubertatis ꝛ anteq̄ essent apti ad procreandū extingueretur. nec per cōsequens fieret multiplicatio hominum nec restauratio angelice ruine. ¶Secundo libertas hominis frustraret cum nūq̄ ad vsum bone vel male operationis deduceret. ¶Tertio homini violentia fieret. qui libero arbitrio operando bene vsq̄ ad semū. magnaz posset mereri gloriam. quo tamen bono moriendo in infantia p̄uaret. ante vsum liberi arbitrij. ¶Ideo dicunt aliqui. q⁹ deus hominem in optimo statu suscipiat per mortem. vnum sic moriendo. alterum sic. vnum vt coronetur alter vt mitius puniatur. q⁹ probāt auctoritate ezech. d. ¶Nolo mortem peccatoris. sed vt magis cōuertatur ꝛ viuat. ꝛ alibi ¶Sap. v. ¶Raptus ē ne malicia mutaret intellectū eius. ¶Nā libertas hominis est tā nobilis. q⁹ deus non vult hominem p̄uare dignitate libertatis. quin homo possit bene vel male meritorie. vel nō operari. Cum ergo deꝰ qui p̄scit vltimū finem hominis. bonuz vel malum. ex p̄pria nostra voluntate electum.

ſm quē ſm ſanctū tho. hoiem ꝑdestinat. aut ꝓſcit. ſi in hoīe cognſcit aliquā bonā ſcintillaz aīe, ꝓpoſitī ⁊ firmā. deus hāc ſuo tpe. ſulphure pnīe ⁊ igne charitatis accēdit. vt eum ſicut latronē dextr̄ ſaltē in p̄ncto mortis poſſit ſaluare. qz ſm ſanctū tho. li. iij. ℈ gentiles. c. ix. Valū nō cōſumit tm̄ naturā bonaꝝ ſcintillarū quin ex eis fiat magnus ignis. Ad ꝟ enim deus ſp̄ ſtat ad oſtiū cordis cū igne charitatis ⁊ pulſat vt ſibi appriat. ⁊ ſcintillā accendat apoc. iij. Ego ſto ad oſtiū ⁊ pulſo ⁊c. Sic ſcintilla petri erat incenſa. qñ poſt negatiōez xp̄s eū reſpexit. nec in apoſtaſia eū mori p̄miſit. ſz ſulphure pnīe ⁊ igne charitatis in corde incenſus in ſtatu meritorio vitam finiuit.

Feria quarta poſt inuocauit

Accesserūt ad ieſū quidā de ſcribis ⁊ phariſeis. d. magiſter volumus a te ſignū videre matth. xij. Volens aliū intoxicare ſub dulcedine aliqua cibi vel potus īmittit venenū mortis qđ ē maius malū et pctm̄ ℔ ſi hoiem gladio occideret. vñ. C. de maleficis et mathematicis l. i. plus eſt et atrocius hoiem veneno extinguere. ℔ ferro necare. Iā pena eius ſi maior ē d̄ꝓtatio. ſi minor ē d̄capitatio. vel beſtiaꝝ ſubiectio. Sic doloſus inimicus. q̄ ſub ſpecie pietatis et amicicie q̄rit hoī nocere peior ē ℔ q̄ apta malicia hoī nocet. De q̄ dic̄ philoſophus. ix. ethi. Qui fingit ſe amicū et nō ē peior eſt eo qui fingit falſā monetā ibi ſūt ſm p̄s. Qui loquūt pacē cū ꝓximo ſuo. mala āt in cordibus eoꝝ. Tales etiā fuerūt phariſei q̄ ſimulata amicitia et pietate q̄rebāt videre xp̄i ſigna. vt ſaltez ꝑ eius opa eū criminaliter accuſarent et capere. q̄ ſuis ꝛ̄bis ℈dicere nō poterāt dicentes mgr̄. etc̄. Querit an phariſei xp̄m adulatorie laudādo peccauerūt mortaliter dicentes mgr̄. etc̄. Ad qđ tñdendū. prīo videndū ē an laudare hoiem ſit pctm̄. Sc̄ō an ſit pctm̄ mortale. nā laudare hominem cōtingit bñ vel male. ꝑut debite circūſtātie ſeruant vel ꝓtermittant. Si em̄ aliqs velit aliquē laudare. vt ex ꝟ ꝓſoleā ne in tribulationibus deficiat. aliqs circūſtantijs debite obſeruatis. ſic eſt ꝛ̄ms amicicie. Si etiā aliqs velit aliquē laudare. in quibus nō eſt laudād⁹ vt pura de pctō. ſic adulteri. vel luxurioſi ſe mutuo laudant de magna potentia coeūdi. vel multitudine mulier̄. ſic ē magnū pctm̄. de q̄ di. p̄s. Laudat pctor in deſideriis anime ſue et iniquus bñdicit. Vel etiā q̄ nō ſūt recta vel certa ℈ illud. eccl. xxvij. Añ ſermonez ne laudes virum. nec ecclesiaſtici. ix. Ne laudes virum in ſpecie ſua. Vel etiam ſi timeri poterit ne laudē ad inanem gl̄iam ꝓuocet. eccl. ix. añ mortem ne laudes hominem. qz q̄cunq; illoꝝ modoꝝ q̄s laudat. eſt adulatio et pctm̄ Sc̄ō qñ laus illa ꝓriatur charitati. qđ fieri p̄t vno mō rōne materie ſicut cū q̄s laudat pctm̄ alicuius quē ſſ laudādo fouet. ꝟ ꝓriat charitati et dilectiōi dei. ℈ cuius iuſticia hō loquit̄ et dilectioni ꝓximi quez in pctm̄ fouet. Vñ yſa. v. Ve qui dicitis bonū malū. nec Alio mō rōne intentionis. puta cum aliquis adulat̄ ad hoc alicui. vt fraudulent̄ noceat ei corporaliter. vel ſpūaliter. ſicut phariſei xp̄o vt dicitur in euangelio. ſic eſt pctm̄ mortale. prouerbioꝝ. xxvij. Melioza ſunt vulnera diligentis q̄ꝫ fraudulentis oſcula. Tertio ꝑ occaſionem. ſicut cum laus adulatoris fit alteri occaſio peccandi. et ꝓter adulatoris intentionem. Et tunc conſiderandum eſt vtr̄ occaſio ſit data vel accepta vel qualis ruina ex hac ſequitur. ſ. venialis. mortalis. et ſm hoc eſt iudicandū ſicut de ſcandalo. Si aūt aliquis ex ſola auiditate delectandi aliquos vel etiam ad euitandū aliqđ malum vel cōſequendum aliquid in neceſſitate. alicui adulatus fuerit. nō eſt ꝓtra charitatez. nec pctm̄ mortale. Judei aūt inuidioſa intentione xp̄m laudabant. iō mortaliter peccabant. Querit̄ itez vtrūz quis. d. aut faciens ꝓtra cōſcientiam. aut inſtiā aliquid peccet mortaliter. Reſpondit bona uen. li. ij. di. iij. q. iij. d. Qđ conſcientia dictat aliquando eſſe agendū aliquid. qđ eſt ſm legem dei. et ſic agendo homo cōformat conſcientiam ſuam voluntati diuine. et ſic faciendo non peccat. imo meretur. Aliquādo dictat faciendum eſſe illud quod eſt indifferens ad bonum et ad malum. Et tunc dictat vel illud eſſe faciendū vt bonū. et facit. et ſic nō peccat ſtante cōſcientia tali. aut dictat aliquid qđ eſt contra legem dei. et ſic non ligat ad faciendum vel non faciendum. ſed ipſam deponere. et tunc quicquid agat mortaliter peccat. ſiue conformando ſe. ſiue diffor-debet
mando. quia ſi agat quod dictat. peccat. quia facit contra legem dei. ſi autem non agat. facit

ꝓtra ꝓscientiã illã. ꝛ sic etiã peccat. nõ ratione opis. sed rõne male volũtatis. qz facit in contẽptũ dei dñi credit cõscia durante illud eẽ ꝺ legẽ dei. Et ꝺ est qꝺ dicit glo. sup illud apo. ad ro. xiiij. Oẽ qꝺ nõ est ex fide pctm̃ ẽ dicit glo. Oẽ qꝺ ad ꝓscĩam pũnet si aliter fiat. dicit apls esse pctm̃. ꝯuis etiã fiat qꝺ bonũ est si nõ faciendũ credat pctm̃ est. Rõ est. qz deus nõ tm̃ attendit qd hõ facit. sed quõ faciat etiã ille qui facit qꝺ deus iubet. non bono aĩo sed malo peccat mortaliter. Sic ergo stante tali cõscia ꝺ ꝓscientiã faciendo peccat mortaliter. licet teneat illã dimittere. Ad ꝓpositũ igit̃ scribe ꝛ phariseꝭ vocando xp̃m mgtm̃. dicendo ꝺ ꝓscĩam ꝓpriã peccabant mortaliter. Et iõ xp̃s redarguens eos de pctõ mortali dicit generatio prava ꝛ puersa ꝛc. Quantum nũc ad ꝓsecutiõem ꝛ ꝓnuationem euangelij. sicut xp̃s beri mercatoꝛ reꝓhendit cupiditatem. sic hodie recidiuãtiũ ad malũ ĩgratitudinem. Et sũt tres ptes principales huius

In prima corrigit magnã ingratitudinez peccantium ibi. Generatio prava.

In secunda aggrauat periculũ recidiuantiuz ibi. Cum autem immundus spũs exierit.

In tertia cõmendat gratiam bene operantiũ ibi. Adhuc eo loquente.

Quantum ad primã partem est sciendũ. qꝺ ꝯuis scribe ꝛ phariseꝭ xp̃m vidissent multa signa ꝛ miracula facere. ista tm̃ ꝑm hiero. nõ reputabãt magna. ꝛ iõ signũ de celo q̃rebant. s. qꝺ signũ faceret sic helyas. ad cuius inuocationẽ ignis de celo cecidit. iij. reg. viij. Vel sicut samuel qui fecit tonitrua ꝛ fulgura ꝺ morẽ pluere ꝛ pluuiam. i. reg. xij. Vel qꝺ mãna de celo caderet. sicut factum fuit tpe moisi. exo. xvi. Vz qz ingratũ iu dei de signis eius factis. ꝛ maioribus his nõ credebãt. iõ eoꝛ ingratitudinẽ ꝛ maliciam in tribus reꝓhendit. Primo in pravitate durationis di. Generatio mala ꝛ adultera. vocat eos generatiõem malã. ꝓpter induratiõez maloꝛ opum. ꝛ infidiose cogitationis. adulterã vo qz cũ dñs generationem ꝛ gentem iudeoꝛ elegisset sibi in spẽalem ꝓpm̃ ꝓferẽdo eis multa bñficia puta dãdo legẽ. de eis nascendo. eos cibando. eos defendendo. educendo inimicos hũiliando. ꝓpter q̃ merito eũ in spẽcialem dominiũ habere debebant. quẽ tm̃ multũ dispiciebant. sicut gens puersa ꝛ indurata de qua dr deut. xxxij. Generatio enĩ puersa ẽ ꝛ infideles filij. Et iõ nõ fuerũt digni videre signa veritatis. sed tm̃ audire signũ hũanitatis ꝛ passionis ꝛ eoꝛ prave obstinatiõis. sicut iona ꝓpheta. Quia sicut ionas innocẽs ꝛ iustus. piscꝰ erat in mari. ꝛ a pisce receptꝰ. pꝰ modũ viuꝰ in aridã piscꝰ. sic xp̃s iustus ꝛ rectus de sinu pris in hũc mundũ ꝓiectꝰ. i. venit terre tribus diebꝰ ꝛ noctibꝰ receptꝰ. tertia die in aridam. i. vitã potentia dei suscitatus mundũ tranquillũ fecit. ꝛ patri recõciliauit. ro. v. Cum inimici essemus. recõciliati sumꝰ deo ꝑ mortem filij sui. Secũdo reprehendit eos de gravitate iꝯpũctõis. d. Viri niniuite qui. s. fuerunt gentiles. cũ generatiõe hac mala surgent in iudicio. s. vltimo sil̃. Et isti niniuite hanc malã generatiõem iudeoꝛ cõdemnabunt nõ potestate sed cõpatione. qz ex eorum cõpatione hec mala generatio magis damnabilis apparebit. cuz isti niniuite gentiles ex bona predicatione ione nõ triennio predicantis sicut xp̃s penitentiã egerunt Et ecce plus ꝯ ionas hic. i. in medio vestri sum ꝓsona maioris dignitatis. potentie. sapientie ꝛ sanctitatis. qz ionas tm̃ ꝓpheta. hic aũt xp̃s dñs ꝓphetaꝝ Tertio reꝓhendit eoꝛ tarditatem recte inquisitiõis. ꝛ receptiõis doctrine veritatis. d. regina austri studiosa festina ꝛ diligẽs fuit ad querendũ ꝛ ad discendũ sapientiã salomonis q̃ cũ esset nobilis regina delicata mulier. labores nõ recusauit. sed a finib⁹ mundi ad salomonẽ venit sapiaz eiꝰ audire. Ad hoc aũt venit xp̃s. nõ ipi ad xp̃m. qui est maioꝛ salomone. qz salomon solũ rex tpalis. hic autez rex celoꝛ. Et iõ illa regina etiã cõpatiõe condemnabit hanc gñatiõnem. Et nota qꝺ illa regina est sabba de qua dr. iiij. regũ. x. Naturaliter cũ xp̃iani plura a deo receperint bñficia. ꝯ iudei maiores tenent reddere grates. Nã ꝑm sen. in li. de beneficijs. non referre gratias de beneficijs turpe est. Unde recitatur extra de donationib⁹. c. prudentis. in glo. Oꝺ marcialis cocus quendam ingratum. qui nõ reddit grates suis benefactoribus reprehendit. d. Scevola tu comedis apud omnes nullus apud te. alterius siccas pocula. nemo tuum. aut tu redde vices. Aut desine velle vocari. dedecꝰ est semp sumere. nũqz dare. Sic vere plures reꝓhendi possũt. qui non solum

pane quotidiano corporaliter reficiunt. verū
etiā spūaliter. frequenter pane sacrali. ī men
sa altaris corpe ⁊ sanguine xpī refecti gras nō
referunt. ¶ De quibus ps. Obliti sūt bene
factor eius. ⁊ mirabiliū q̄ ondit eis. De hu
iusmodi beneficijs ⁊ donis acceptis.

Quidam de deo non cogitant.

Quidam deum de beneficijs nō honorant.

Quidā dei bñficia erasparant. Primi sūt val
de ingrati. ⁊ hoc ꝙ bñficior dei obliuiscunt.
Hanc em̄ obliuionē causat voluptas carnis.
Vñ ꝑm boe. ij. de pso. metro. ix. Corpus ꝑm
imaginationē platonicor vocat moles obli
uiosa. Fuit em̄ opinio platonis sicut tangit
aresto. i. poste. Quā aīa a sua creatiōe habz
notiā oīm rer. sed statim q̄n infundit terre
no corpori. tradit obliuioni notiā illā. Sic
corpus in delicijs expositū. nullius beneficij
recordat. nec dei nec hoīs. pdit em̄ memoriā
omniū bñficior. Sicut pz gen. xl. in ꝓpositō
pincernar pharaonis. qui fuerat prius incar
ceratus cū ioseph. ⁊ p ipm de sua ꝓpetice in
formatus. sed succedentib⁹ ꝓsperis oblitus
est sui interpr̄is. Sic etiā est de multis q̄ cuz
afflictionibus tribulant. deū scōs ⁊ homies
hñt in memoria. inuocāt ꝑ adiutorio. ꝑmit
tunt multa. sed liberati a tribulatiōe succedē
te ꝓsperitate ⁊ voluptate omniū obliuiscunt
nec etiā dñi creatoris recordant. ps. Oblit⁹
es dñi creatoris tui. ¶ Secdo quidā sunt in
grati. ⁊ deū de beneficijs nō honorāt nec gra
tias referunt licet a deo quotidie corporaliter
⁊ spūaliter pascant. sīles porcis qui glandes
arboris comedunt. nūq̄ tñ oculos ad eū erī
gunt. cuj fructj incessanter depascunt. Sic
reuera carissimi fieri nō debet. sed semp in oī
bus gratias agere. Vñ apo. ad thessa. Sine
intermissione orate. in oībus gras agite. Vñ
augu. in epla ad marcel. nihil melius dicere
possumus q̄ deo gras quid melius inquit vl
aio geram⁹. vl ore. ꝑmam⁹. vel calamo expri
mam⁹. q̄ deo gras. nihil dici breuius nec au
dire letius. nec intelligi gratj⁹. nec agi fructu
osius quicquid pōt. In signū huius in oīb⁹
horis dicimus bñdicam⁹ dño. deo gras. vñ
legit in vitispatr. Quō senex vidit in spiri
tu fratres in mensa comedentes quosdā mel
⁊ albos panes alios stercus. admiratus intra
se deprecabat deū. vt hoc mysteriū ei reuela
ret. q̄ idē cib⁹ oībus appositj⁹ in māducando
fuit mutatus. venit vox desup di. Qui mādu
cant mel ⁊ albos panes. sunt qui in timore et
gratiaz actiōe sedent ad mensaz. iōq̄ mel co
medunt. Illi vo qui stercus manducāt. sunt
hi qui murmurant detrahunt ⁊ male loquū
tur in mensa. nec gras dicūt. ¶ Tertio sunt
quidam ingrati qui deū de suis beneficijs ex
probrāt ⁊ exasperāt. hi sunt similes vxori cu
iusdā. quā marit⁹ a morte liberauit tradēdo
se ad cōfusionē collisterij ꝑ delicto vxoris. sz
ꝑ eius beneficio deberet eē grata vt ingrata ei
de cetero illā ꝓfusionē ⁊ enormitatē im̄ꝑpera
uit. Sic saluator noster vt nos a cōfusiōe p
petua ⁊ damnatione liberaret. tradidit se ad
collisteriū alapaz ⁊ ad ꝓfusionē crucis morz
⁊ ad vulnera magna. Sed qui grati eē debe
rent de beneficio magno. vt ingrati ei vulne
ra ꝑ nobis suscepta morte ⁊ passionē. caput
⁊ omnia mēbra cruenta tata imꝓperamus de
quibus eccl. xxix. Nascetur potabit ingratos
⁊ adhuc amara audiet ab ingratis. Isti sunt
similes cuidā ingrato militi de q̄ narrat sen.
iij. de benefi. qui naufragus littori applicuit
⁊ hospicio cuiusdā receptus. ⁊ p. xxx. dies re
focillatus. tandem licentiā accepit ꝑmittens
ꝙ ei gram apud imꝑatorē ꝓcurare vellet. dū
ad eū veniret. Veniens aūt ad philippū regē
macedonū. ꝑ predictū militē fuit expulsus ⁊
obprobriose tractat⁹. qd̄ ille nō tulit. sed ad
curiā regis accessit. ⁊ ingratitudinem militis
exposuit. Philippus hoc audiens. iussit vt
ingratissimo militi ⁊ improbatissimo stigma
ta infigerent. que eius ingratitudinem ꝓpe
rito testarent. Sic de naufragio mortis eter
ne. morte xpī liberati. ad domū xpī. s. eccliaz
electi recreatim corpe suo multa ꝑmittim⁹ et
pauca soluim⁹. Jō xpus in curia pīs oīa ob
probria xpianor malorum manifestat. qui sti
gmata eterne maledictiōis eis imprimit.

¶ Secūda pars in qua

dñs oñdit piculū peccātiū p recidiuationem
Bz hūc passū allegorice exponendo. de ꝓplo
gentili ⁊ iudeor. Est notandū ꝙ primo dia
bolus habitauit in iudeis. s. tpe legis nature
sed postmodū p circūcisionē ⁊ legis suscepti
onē ad tps recessit ab eis ⁊ venit ad gentiles.
sed q̄ gentiles postmodū receperūt fidē xpi
quā iudei spreuerunt. iō recedente diabolo a
gentilib⁹ ad iudeos ē reuersus in q̄b⁹ nūc per

infidelitatē ⁊ obstinationē dr̄ inhīrare. Aliter ē notandū ꝙ magnū ē piculū recidiua re ꝑ pn̄az in priora pcta. nā vt dicāt. ⁊ alij medici expti ꝙ infirmus recidiuās in priorē egritudinē ē in magno piculo mortis. Cuius rō est. qz quāto ꝑ hō infirmat̄ tāto magꝭ natura ei⁹ debilitat̄ ⁊ quanto debilior. tāto periculosior ⁊ ꝓnior ad mortez. Sic recidiuans in pctā deleta ꝑ pn̄am est in piculoso statu. vñ gre. in pastora. ⁊ recitat̄ ō pe. di. iij. Qui admissa plangit. nec tñ deserit pena grauiori se subijcit. delicta iterata plus puniri oportet ff. de iure patronatus. l. i.

Nam per talem recidiuationem fit.

Homo debilior ad resurgendum.

Diabolus fortior ad inuadendum.

Deus difficilior ad indulgendū. Nā primo hō efficit̄ debilior ad resurgendū. sic̄ naturaliter videmus ꝙ q̄toplus piscis lep⁹ vel auis in rethe vel laqō se agitat. tātomagis se inuoluit. ⁊ min⁹ euadit. ⁊ qñ credit effugere ꝑ corda retrahit̄ a volatu. Due em̄ vices faciūt cōsuetudinē. ff. de iure pa. l. i. sic pctōr diuturnus manēdo in pctō. stricti⁹ ꝑ cōsuetudinem capitur ⁊ quāto pluries reiterat̄ tātomagis hō ad resurgendū debilitat̄. ⁊ qñ ꝓponit ꝑ pn̄am euolare. ꝑ corda male delectatiōis ⁊ ꝓsuetudinis retrahit̄. vñ hr̄ extra de ꝓsue. cū tanto. ꝙ tanto sūt grauiora pcta q̄todiu⁹ infelicē aīam detinent alligata. ⁊ extra de ꝓsan. ⁊ affi. nō dz. diuturnitas tpis nō diminuit pctm̄. sz auget sz q̄uis pctā in ꝓsuetudinem deducta sint grauissima. leuissima tñ estimāt̄ a pctōribus ⁊ quasi nulla. decepti nanq; prauа delectatiōe. piculū ⁊ grauitatez nō pōderant. nec attendūt. sic̄ nec piscis hamū delectatiōe cibi attendit. in q tñ capit̄ tenet̄ ⁊ morti traditur. Secō diabolus efficit̄ fortior ⁊ aiosior. itez ad inuadendū. Nā latro ꝓsiderans se. ꝓspere ⁊ sine reꝓhensione hoīcidiū pegisse. audatior fit ⁊ eo aīo animosior ad latrocinādū. sic diabolus cū sel temptando hoiez vicerit. ⁊ pctō occiderit. tanto audacior efficit̄. itez ad hominē inuadendū. Qō oñdit̄ in pabola euangelij vbi dr̄. Cū inmūd⁹ ſpūs. i. diabol⁹ q̄ immūdus dr̄. qz secū hz immūdiciā pctī. per quā aīmā quā possidet. facit inmūdā. exierit ab homine. s. ꝑ penitentiā ei⁹. tūc ābulat ꝑ loca inaq̄sa. i. corda iustoꝝ q̄ sūt arida ⁊ incensa dilectiōe dei. et sine hūore carnalis delectatiōis q̄rens requiem. i. ꝓsensū rōnis in suis prauis suggestionib⁹ ⁊ nō inueniens dic̄. Reuertar in domū meā. s. animā patientis q olim mea fuit de qua ꝑ penitentiā expulsus sū. Est em̄ diabolus ita ꝓsut⁹. videns ꝙ iustos ⁊ deuotos vincere nō pōt. ꝓpter eoꝝ ꝓstantiā ⁊ fortitudinem. cogitat intra se aliq̄n temptasse tale ex q nunc expulsus sū ꝑ penitentiā. ⁊ b in tali vicio ⁊ vicisse reuertaris g̃ iteruz illuc. quem als debilem inuenisti. itez debilem reperies Tūc cū venerit. repit eū scobis. s. ꝓtritōis ⁊ ꝓfessionis purgatū ⁊ mūdatū ⁊ forte vacantem tepidū ⁊ ociosū. qz forte adhuc incōsuetū ad exercitiū vtutū vacillantem. quem tūc diabolus aggredit̄. mouendo fantasmata maloꝝ in memoria reseruata. incendendo ꝑ desideriū amoris. vt hō ꝓsensū adhibeat ⁊ tandem in op⁹ malū recidiuet. Quem si nimis fortem ⁊ resistentem sibi repit. nō valens per se vincere eū associat. vij. spūs nequiciores se alia. vij. vicia mortalia. pulsādo ⁊ inuadendo tādiu q̄ corda sibi ad aliquem cōsensū apiat̄ tūc intrat ⁊ inhabitat ibi. ⁊ fiūt hominis illi⁹ nouissima peiora prioribus. qz nō solū vnuz pctm̄ q̄ cōsensit redit. immo omnia alia dimissa per penitentiā reuiuiscūt. ¶ Sed q̄rit ad q reuiuiscūt pcta deleta ꝑ penitētiā in recidiuatione. Ad q̄ q̄dā rñdent dicentes ꝙ redeunt q ad reatū ⁊ q ad penā. ⁊ etiā q ad omnia munientes se sup illud math. xviij. ⁊ recitatū de pe. di. iiij. §. i. Serue nequā omne debitū dimisi tibi qñ rogasti me. nōne oportuit ⁊ te misereri cōseruo tuo qm̄ rogauit te. ⁊ ita iratus dñs tradidit euz tortoribus q adusq; redderet vniuersū debitū. sic ⁊ p̄ meus celestis faciet vobis. Sup q dicit Raba. vt allegat̄ de pe. di. iiij. Cōsiderandū vniuersū debitū. qz nō solū pctā q post baptismū hō egit reputabunt̄ ei ad penā. vez etiā originalia pcta q in baptismo ei dimissa sūt. Theologi autez dicūt ꝙ pcta reuiuiscūt siue redeunt tm̄ q ad effectū aggrauatiōis. ꝓpter ingratitudinem p̄cedentis gr̄e vel remissiōis. ⁊ nō redeunt q ad culpā siue maculā. nec per ꝓnās ad reatū p̄ne ⁊ sic dr̄ de pe. di. iiij. ꝓsiderandū. ꝓcordat hosti. nec ꝓpter b est ita graue sicut omnia p̄cedentia. cū in his nō opteat iterare ꝓfessiōez in b cāusz sufficit in gr̄e ꝓfiteri ingratitudinez suā in recidiuando vt dicit ludo. in sum. sua

Tertio deus est difficilior ⁊ tardior ad indul

gendū. nā q̄ dño suo sel' infidelis inuenit vir
gīam inuenit. ⁊ venīā meret'. multomagis q̄
frequent' sic vir inueniet misc̄iā a deo. q̄ pec/
cādo eius misc̄iam frequent' refutauit vnde
augu. in li. soliloq̄or. ⁊ recitat' de pe. di. iij.
inanis. Frequent' peccās ⁊ lugens. venīā vix
meret'. Nā ibidem dē nihil. p̄sunt lamenta si
replicant' pctā. nihil' valet a malis venīā po/
scere. ⁊ mala denuo iterare. Deus esū vt cle/
B mens p̄inceps venīā petenti misc̄iam facit
sz iterātū pctm̄ ad irā ⁊ vindictā p̄citat' ¶ Sic̄
figurat'. iij. reg. ij. vbi dr̄ q̄ cū semei peccassz
in dauid regnante salomone rege sub eo im/
petrauit indulgentiā sub isto pacto q̄ iret in
hirām ibi edificaret sibi domū. ⁊ nō transiret
torrentē cedrō. ⁊ in q̄cunq̄ die trāsiret more
ret' q̄ō placuit semey. sz veniens hirām. serui
ei⁹ fugientes ab eo. descendit p⁹ eos ō hirām
ad regē geth. cū rex salomon ꝺ cognouisset.
misit bananiā vt eū interficeret. Salomon de/
signat pacificū. i. xp̄m. p̄ semey pctōr qui deū
offendit. sed lachrymis indulgentiā obtinet
p̄cipit' sibi vt domū stabiliet in hirām. i. in vi
sione pacis. ⁊ inde p̄ pctm̄ non recedat. alias
morie'. Sz q̄d p⁹ tres annos vult ire p⁹ ser/
uos suos. tres anni sūt tres ptes penitentie.
q̄bus p̄plenis serui sui. i. corpales sensus fu/
giūt de iugo spūs. ⁊ descendūt ad regē geth.
i. mundū. Nō miser pctōr nō aduertens pa/
ctū q̄ō p̄misit relicta hirām. i. statu penitēcie.
vadit p⁹ eos p̄ p̄sensū. ⁊ tūc excitat⁹ dñs ad
vindictā. mittit bananiā. i. iusticiā ⁊ cōdēna
C bit eū. ⁊ fiunt nouissima hois illi⁹ peiora pri/
oribus. ¶ Sz quer̄ an culpa iterantis pec/
catum frequent' intm̄ aggreuet'. q̄ de⁹ tandē
dedignet' ei p̄ misc̄iaz indulgere dū venerit
ad penitentiā. ⁊ videt' q̄ sic. Amos. i. c. Sup
trib⁹ sceleribꝰ damasci ⁊ sup̄ quartū nō p̄uer
tā eū. glo. hiero. di. iij. dicit q̄ eadez pctā cō
mittenti. nec penitentiā nec indulgentiam se
D datur̄ denunciat. Igit' vr̄ q̄ penitentia tātū
ter possit iterari. ¶ In oppositū est mgr̄. iij.
sen. di. xiij. Penitentia nō tm̄ sel' agat'. sz fre
quent' itera'. p̄cordat etiā augu. de sum. tri. ⁊
fi. ca. c. firmiter. vbi iuxta finem dr̄. Si p⁹ susce
ptōem baptismi q̄scūq̄ plapsus fuerit in pctm̄
per veram semp̄ penitentiā pōt repari. Et iō re
spōdendo dicit doc. deuot⁹ bonauen. in. iij.
suo sup̄ mgr̄m sen. di. xiij. Pessimus est er/
ror ⁊ crudelissimus dicere q̄ penitentia non
possit r̄iterari q̄ claudit viscera diuine mise/
ricordie. cū sic omīs pctōres vel fere omīs co/
geret despare. Iō dōm q̄ iterari pōt. q̄ciens
cūq̄ hō in hac vita est. p̄ bat' auctoritate eze.
Si impi⁹ egerit penitentiā omniū iniq̄tatuz
eius nō recordabor. Pz hoc manifeste in da/
uid. q̄ p̄ō peccauit in hōicidio. occidendo
riā vir̄ bersabee quā polluit p̄ adulteriuz ⁊
penituit. De q̄ dr̄. ij. reg. xi. Et rursus nume
rando p̄plm peccat. ⁊ iter̄ penituit. ⁊ indulgē
tiā ⁊ misc̄iam est p̄secutus ⁊ in filijs isti' qui
frequent' cō deū grauissimis pctis peccauerūt
sed penitentia ducti misc̄iter indulgentiam
meruerūt. Sed ad argumtū dic̄ bonauen. q̄
hiero. intelligit q̄ p̄mū pctm̄ sit p̄sentire in
corde. Scōm facere in ope. Tertiū vtere in
p̄suetudinem. Quartū finali' nō penitere. et
de illo quarto nec penitentiā dat. nec veniam
q̄ post mortez nō est locus pnie. ab alijs vo
tribus liberat. ⁊ dat penitenti veniam ⁊ indul
gentiā q̄tiens voluerit. Iz de tertio tardius sic̄
pz in suscitatiōe triū mortuoꝝ. q̄z vnū suscita
uit in domo. s. puellam mat. ir. Et significat
mortuū p̄ pctm̄ mortale in corde. Scōm xp̄s
suscitauit extra portā. s. adolescentem. lu. vij
q̄ significat mortuū in ope. Tertiū suscitauit
in sepulcro cū fletu. s. lasaz quadriduanū fe/
tentem. ioh. xi. qui significat pctōrem iacen/
tem in sepulcro male p̄suetudinis quem deus
tarde ⁊ cū difficultate resuscitauit. Sed q̄r/
tū mortuū nō legimus p̄ xp̄z suscitatū. sic nec
quartū pctm̄. s. inp̄niam finalem dimissū. q̄
tal' est despatus a deo ⁊ tradit⁹ diabolo cū q̄
sīn fine in inferno torq̄bit' ō pe. di. i. voluisset

¶ Tertia pars in qua co

mendat' gīa bñ opantiū. p̄ cuius expositione
est notādū q̄ xp̄s supra implicite dixit se deū
esse ī vobis istis. s. Et ecce plusq̄ salomō hic
de q̄ diabolus inuidens xp̄o p̄m crīs. introdu
xit p̄ os cuiusdā aduocati suos p̄ntes carna
les. vt p̄ bō obtegeret naturā deitatis in xp̄o.
dicens xp̄o. Ecce mr̄ tua ⁊ frēs tui foris stant
sup̄. extra tectū q̄rentes te intendens insidio
se. si. p̄pter bō dimitteret p̄dicatiōem. q̄ in hoc
argueret eū fore pur̄ hominem ex mon cat/
nal' affectiōis. Consanguinei ⁊ cognati more
sacre scripture frequent' dicūt' frēs. Cū ille in
sidiator bō dixit ac si dicere vellet. Tu gīaris
de celo hīe p̄em ⁊ tū radicem habes in terra

Nō em̄ pōt esse filꝰ dei. quē hoīes genuerūt in terra. Et qm̄ xp̄m nitebant̄ a bono spūali retrahere, ꝓpter affectionē carnalē pentū. cuz tñ in nullo cāu bonoꝝ ꝙ opꝰ dei debeat prepo/ni. licet alꝫ sint bonoꝝ adi. nō tñ supra deū. iō xp̄s dixit. Que ē mē mea. ꝙ qui sūt frēs mei in q̄ tñ nec mēm carnalē negauit nec ꝓtēpsit sed spūalē cognationē p̄ponendo dixit. extē/dens manꝰ in discipulos. ecce mē mea ꝙ frēs mei. Quicūq̄ fecerit voluntatē p̄tis mei. ꝛc.

Moraliter ē notandū ꝙ sic xp̄s spūalia p̄/posuit tpalibꝰ docuit in oibus spūalia ꝙ celes/tia tpalibꝰ ꝙ terrenis fore p̄ponenda. Cuius rō est qz ꝓ celestia ꝙ spūalia donāt̄ terrestria. ꝙ nō ecōuerso matt. vi. querite primū regnū dei. ꝙ iusticiā ei⁹ ꝙ hec oīa. s. terrena adijcient̄ vobis. Nā fatuꝰ in hoc differt a prudente q̄ fatuꝰ expers rōnenō distinguit inter vile ꝙ ī vile. dignū ꝙ indignū. bonū ꝙ malū. ſz q̄q̄ qđ inutilꝰ ꝙ indignꝰ est p̄ponit vilioꝝ. qz si offeraꝫ ei florenꝰ ꝙ pomū. abijcit florenuz et eligit pomū in q̄ ꝑpendit̄ eius fatuitas. Pru/dens vo ꝓ p̄riū eligit qđ vtilꝰ ē ꝙ dignꝰ. qz dic̄ pb̄s. iij. topi. lb̄ magis ē eligendū. qđ est vtile ad oīa ꝙ qđ ē semp melꝰ. ꝙ qđ ē dignꝰ qđ p̄t deducere in meliorē finē. qđ ē cuz vo/luptate. qđ ē sine tristitia. qđ est sine volupta/te. q̄q̄ qđ cū tristicia ꝙ qđ ē magis bonū aie q̄q̄ corp̄is. Cū aūt spūalia ꝙ celestia sint hmōi. ꝙ dignitate ꝙ vtilitate p̄ferant̄ tpalibus vt hē extra de maio. ꝙ obe. solite. Ideo quilibet oz ea p̄eligere ꝙ p̄ponere ꝙ hoc q̄ ad tria. s.

Temporis prioritatem.

Intentionis principalitatem.

Ordinis dignitatē. Nā primo p̄ponēda sūt spūalia q̄ ad prioritatē tp̄is. s. in etate iuuēn/tis. Nō em̄ expectare debemꝰ ad senectutē vt/tuose opari. ꝙ nos exercere in vtutib⁹ sed in iuuentute debemꝰ incipe. Ait hiero. in tene/ra etate facilꝰ scē ꝙuersatōis vsus inualescit. qz qđ noua testa capit inueterata sapit. sic ꝓ de arbustulis. que in quālibet ptē trahi p̄nt. Et tenera aīalia sine labore domari p̄nt. vnđ mollis cera recipit imaginē sigilli defacili et ī durata retinet sic de etate iuuenili Et sic indu/rata cera non facilit̄ informat̄ sed frangit̄. sic etas in malis indurata ꝙ inueterata vix ad bo/nū inclinat̄. Accidit em̄ q̄busdā sic cuidā mo/litori qui habebat azellū iuuenē ꝙ pulc̄r. quē tm̄ diligebat p̄cē sibi nullū onꝰ nec iugū im/posuit. sed dū ad senīū pueniſſet. amissa pul/critudine ꝙ fortitudine eū onerare voluit. sed qz nō assuetus onera reiecit. ꝙ mgēm calcibus p̄cussit ꝙ occidit. sic mgē vsū asini fuitiū ꝙ vi/tā amisit. Sic quidā volunt p̄cere corp̄i iu/uentute q̄ nec ei onus ieunij. nec vigilie nec alicuius castigatiōis ī ponūt dīntes lb̄ ad seni/um tūc ꝓponūt multa facere. sed amissa fort̄/tudine ꝙ sanitate. in senectute pondera porta/re neq̄unt. ꝙ sic sine seruitio dei. ꝙ sine vtutī/bus deficiunt ꝙ moriunt̄. ꝙ mgēm. s. spūm rō/nalez calcibus. i. affectiōib⁹ malis ꝙ ad mala induratis p̄cutiunt ꝙ eternaliter occidūt Vo/lens igit̄ mortē eternā fugere. ꝙ vitā eternam possidere. studeat seruire deo in iuuentute et fortitudine. quare dē treū. iij. Bonū est viro cū portauerit iugū ab adolescentia sua. qđ fi/gurat̄ matth. xix. Iuuene qui xp̄m interro/gauit di. Magē qđ faciā vitā eternā possidē/bo. Qui dixit. Si vis ad vitā ingredi serua mandata dei. nō homicidiū facias. nō adulte/raberis. nō furtū facias. nō falsū testimonium dices. honora p̄em ꝙ mēm ꝙ diliges p̄imū tuū sic te ip̄m. Et adolescens oīa hec custodi/ui a iuuentute mea. Secdo spūalia ꝙ celes/tia p̄ponenda sūt terrenis q̄ ad principalita/tē intentiōis. Nā in oī ope bono ꝙ spūali inten/tio tota dz dirigi in deum. qđ principalit̄ fiet ad ei⁹ gl̄iam. iuxta illud apo. i. cor. x. Oīa in gl̄iā dei facite. Sz diceres si oīa in gl̄iā dei fi/eri dēbt tunc videt̄ ꝙ oīs actꝰ sit meritorius. vel demeritoriꝰ. bonꝰ vel malꝰ ꝙ ꝙ nullꝰ sit in/differens. qz hō vel refert actꝰ suos in gloriā dei vel nō. Si primū ē actꝰ meritoriꝰ. Si se/cundū ē demeritoriꝰ. Rñdet̄ ꝙ fuerunt aliq̄ di. ꝙ hō nihil facit ex deliberatiōe. quin tm̄ reputet ei ad p̄miū vel ad demeritū. Unde in die iudicij vt dicunt de oī actu deliberatiuo rōem reddere optet. Et huic dicto ꝑsona/re videnꝫ dicta sancto ꝓ qui dicunt ꝙ sic nō p̄bit capillus de capite. ita nec momentū de tempore de quo rōnem nō reddere oportet. Hoc idem dicere videt̄ anſel. ꝙ exigeꝫ a no/bis omne tempus impensum qualiter sit ex/pensum. Si ille modus dicendi aut nimis multū ampliat viaz salutis. aut nimis multū coartat. Nam ad hoc ꝙ opus fiat meritoriū. aut dicent requiri actualem relaxationem illi/us op̄is ad deū. aut dicent sufficere relatio/nem in habitu ꝙ in vniuersali. Si dicant

q̄ requiritur relatio actualis ⁊ in particulari. nimis est arta via salutis. q̄ tūc in omni ope q̄ bō nō actualiť referret in deū demereretť. ⁊ peccaret q̄ eēt durū dicere. Sed si sufficeret relatio habitualis. ⁊ in vniuersali. tūc aliquis qui ꝓposuisset in corde suo. deo seruire in principio anni mensis vel septimane. omnia opa que postea faceret etiā nihil ō deo cogitans essent sibi meritoria. ⁊ tunc nimis ampliaret viam salutis. Q̄ō est ꝺ illud q̄ dicit q̄ arta est via q̄ ducit ad regnum. Est igiť aliquis modꝰ dicendi q̄ in opibus voluntatis deliberatiue est ponere mediū inter bonitatem ⁊ maliciā. Nā quedā actio deliberatiua a voluntate ꝓcedens. ē ordinata ad debitū finez scz ad deū. hec quidē est bona. ⁊ si sit ex charitate tunc est meritoria. Quedā vero actio nō est ordinata. ⁊ hec diuisio ē per ꝺmediata. Scz nō oīs actio nō ordinata ad deū tanquā ad finē est mala. q̄ quedā nō ordinať ꝓpter inordinatā ꝺuersionē ad creaturā. quedā vo nō ordinať ꝓpter opantis negligentiā. quedā vo nō ordinať ꝓpter opantis infirmitatem ⁊ miseriā. Prima dīa actiōis nō ordinate est mala malicia ꝺmissiōis. puta q̄ actio se cōuertit ad creaturā. q̄ illā ordinationē ꝺmisit. et igiť est ibi quedā ꝺmissio. Secūda est mala malicia omissionis. Tertia vo neutro mō mala est sz ē indifferēs. Talis aūt actio q̄n q̄s facit aliquē actū. ita q̄ circa creaturā nō afficiť inordinate. nec tñ illā actiōem ordinat ad deum sed facit ꝓpter aliquē finē qui respicit aliquā indigentiā nature. vt cū aliquis ambulat vt recreeť. vel comedat vt reficiať. ⁊ talis actio ī differens iudicať. q̄ deꝰ nec illā remunerat. nec imputat ad culpā. ⁊ ꝺ q̄ in tali actiōe nō est malicia ꝺmissionis. q̄ non est inordinata delectatio nec etiā omissiōis. Nō enim semper omittit hō q̄n actiones suas nō refert in deū. Indulgeť enī nature fragili ⁊ infirme. vt multa talia possit facere. nec deꝰ requirit ab hoīe in tali statu distractiōis. q̄ omnia dū facit referat ad se. requirit tñ aliq̄n scz q̄n est tempus ⁊ locus. ⁊ si tunc nō referat omittendo peccat nō. Sed quid ad ꝟbū apli dōm q̄ illud vertibum pōt accipi affirmatiue vel negatiue. si accipiť negatiue. tūc est ꝓceptū ⁊ est sensus. ita faciatis omnia opa vīa. vt nihil faciatis ꝓtra gloriā dei. Si aūt intelligiť affirmatiue tunc pōt teneri collectiue vel distributiue. Si distributiue ⁊ diuisim. tunc est ꝓsiliū ⁊ ammonitio. Ammonet enī apls fm hunc sensum q̄ omne opꝰ nīm referamus in deū. q̄ ꝺ quolibet diuisim facere possimꝰ ⁊ si facimus. vtile est nobis ⁊ expediens. Nullū est enī opus deliberatiuū q̄ ꝺ a nobis fit. q̄ ꝺ quidē nō possumus facere ꝓpťr deū. si aūt teneať collectiue tūc nō est ꝓsiliū nec ꝓceptū. sed finis precepti vel cōsilij. Ad hoc enī debemus tendere ⁊ hoc ꝺsiderare q̄ ad talē statum pueniamꝰ q̄ omnes actiōes nīas ⁊ affectiōes principali intentione ad deū referamus. Tertio ꝓponere debemus spūalia ⁊ celestia tpalibꝰ. ꝓpter dignitatē ordinis. Dignioza nāq̄ in ordine semp ꝓponunť. sicut videmꝰ in elementis. Cum ergo spūalia. s. virtutes ⁊ celestia. scz gloria ⁊ gaudiū beatitudinis sint digniora oībus terrenis que oīa vt stercora sunt in ꝓpatione auri sic ⁊ terrena respectu spūalium ꝟtutū ⁊ donoꝝ. Ūñ sap. vij. Omne aurū in ꝓpatione illius. s. virtutis vel gaudij beatitudinis arena ē exigua ⁊ tanq̄ lutū estimabitur argentū in ꝓspectu illiꝰ. In signū huius sancti reges terre. omnia regna mundi. ⁊ ornatū seculi ꝓtempserūt. vt virtutes acquirerent. ⁊ gloriā possiderent sempiternā. Sicut legitur de sancto ludouico filio karoli regis francie. sicilie. ⁊ birlin. qui oīa terrena vt stercora arbitrans relicto seculo ⁊ hereditate pīna ordinem fratꝝ minoꝝ ingrediendo gl̄iam celestē adeptus est. Ūñ in bulla de ei⁹ transfatione scribit ioh. papa. xxij. Ludouicus vt sol refulgens in virtute multa. repentine ad summaz gloriā gradiť regalibus dignus ꝓspectibꝰ vt candens lilium. ac odoris suauissimi rosa rubens nunc gaudet ineternum.

Feria quinta post inuocauit.

Egressus iesus secessit in ptes tyri ⁊ sydonis. ⁊ ecce mulier chananea a finib⁹ illi egressa clamauit. d. Miserere mei dñe fili dauid. filia mea. male a demonio vexať. Matth. xv

Languidus potius si prudēs est exptum ⁊ litteratum querit medicum q̄n ignarum. q̄ vulgariter dicit q̄ melior est magister discipulo. sic sentiens aliquem morbū siue sit oculorum. dentium. siue capitis. nō debet recurrere ad phitonissas ⁊ carminatrices ⁊ huiusmodi vt suis carminibus coniurationib⁹ siue

benedictionibus curent qꝫ sub pena excõicationis ꝯm canones. ⁊ cõcremationis seu decapitationis siue deportationis ꝯm leges phibẽt sed potius ad vꝝ medicũ ⁊ expertũ mgrm. sxpm debem⁹ recurrere ⁊ ei⁹ auxiliũ implorare Ñ augu. de ci. dei. ⁊ allegat. xxvi. q. ij. qui sine saluatore salutem habere vult. ⁊ sine vera sapientia estimat se sapientẽ fieri posse. nõ sanus sed eger est. nõ prudẽs sed stultus. in egritudine assidua laborabit ⁊ in cecitate noxia stultus ⁊ demens ꝑmanebit. ac proinde oĩs inquisitio ⁊ omnis curatio qa diuinis et magicis artibus. vel ab ipĩs demonib⁹ idolorũ cultura expedit. mors pon⁹ est dicenda qꝫ vita. ⁊ qui ea sectant si se non correxerint ad eternã pditionẽ tendunt. Hoc attendẽs illa mulier ꝯm origenẽ in omel. nõ petit iacobum nõ rogauit iohãnem. nõ accessit ad petꝝ. nõ est inquit mihi necessarius fideiussor. sed suscepit in se pnĩe pꝛocinĩũ ⁊ sola cucurrit ad dñm ⁊ eũ in voce tenuit ⁊ dixit. Miserere mei fili dauid. ¶ Quert vtꝝ demones possint inhabitare corporibus hoĩm. ⁊ eos vexare. Et videt qꝫ nõ. qꝛ ꝯm augu. de fide ad petrum. Duo spũs nõ pñt sil eẽ in eodẽ loco. sed anima ⁊ spũs est in qualibet pte corpis tota ꝯm eundẽ ⁊ arest. ꝫ in nulla pte corpis potest de mon habitare. ¶ Contra nullus spũs ejcit de corpore in quo nõ ẽ. sed demon ejcit de corpore vt hic dicit. ergo põt eẽ in corpe. ¶ Respondet augu. in li. de diuinatione demonũ qꝫ demones ꝑ naturã sue subtilitatis pñt penetrare qcunqꝫ corpa. ⁊ in eis sine obstaculo subsistere. rõne vo sue ptãtis pñt corpora in quibus sunt mouere ⁊ pturbare. Ad argumẽtũ dom. qꝫ duo spũs sil eẽ nõ pñt in eodez. ⁊ ꝯm idẽ. sed bñ sil eẽ pñt diuersimode. modo aĩa est in corpore vt forma pfectiua seu informatiua. diabolus vo solũ vt motor ⁊ destructor pfectionis. ¶ Sed querit an possit aĩe ipsi mere malas cogitationes ⁊ affectiões malas incendere. Dicit bonauen. in sco suo super mgrm sen. di. viij. q. v. qꝫ põt eas aĩe administrare per suggestiones. sed nõ principaliter efficere. qꝫ sicut in corpalib⁹ ignẽ accendere nõ est ignẽ generare. sed potius pabulũ igni ministrare vel ignẽ applicãdo cõbustibili vel ecõuerso. Sic in spũalib⁹ diabolus põt ꝑ suggestionẽ malas cogitationes ⁊ affectiones. q. pabulũ administrare. ⁊ istas ꝑ ignẽ male con

cupiscentie ⁊ libidinis accendere. ꝓterea dicitur a sanctis doct. incentor malox nõ effectiue sed ministratiue. ¶ Sed querit an dia boli possint scire secreta cordiũ. Rñdit bonauentu. vbi supra. qꝫ scire cogitationes hoĩum põt eẽ dupliciter. Uno mõ ꝑ sciam infallibilem sic solus deus nouit cogitationes hominis. vel cui deus reuelauit. Alio mõ ꝑ coniecturam probabilem. hoc modo demon scire põt cogitationes hominis. Quia eĩ pauca sunt ita secreta. quin prodeant in opa exteriora. vel ꝑ signa cordis vt apparet in rubore. trastione verecundie. timoris vel amoris vel per alia signa exteriora corporis manuũ vl pedũque omnia diuersimode mouent. ꝯm diuersitatẽ affectionũ. Hinc est qꝫ multe cogitationes nostre deprehendi pñt a demonib⁹ nisi arceant virtute dei. Et hec cognitio potius est coniecture qꝫ certe scie. Patet ergo quid dicendũ est ad quesitum. ¶ Quantũ ad continuationem ⁊ pfectionẽ lr̃alem euãgelij. docuit ecclia docuit. quõ xps obstinatos ⁊ incredulos reprehendit. hodie quõ chananeã supplicantem ꝓpter credulitatẽ suscepit. Et sunt tres ptes huius euangelij principales.

In prima notatur inuitabilis egressio redemptoris ibi. Egressus iesus.

In secunda studenda miseratio saluatoris. ibi. Ecce chananea.

In tertia deuota commendatio ꝓditoris ibi. O mulier magna est fides tua.

¶ Circa primã partem

est lr̃aliter notandũ qꝫ egressus iesus de genezareth vbi scribas ⁊ phariseos de sua superstitione vana reprehendit. vbi multa miracula fecit. ⁊ tñ semꝑ obprobria sustinuit ab eis. vt ingratus abscessit. secedens ad ptes tyri ⁊ sydonis media ꝓducta. Tyrus erat ciuitas gentiliuz chananeox. ꝯm remig. Sydon vo terminus eox. Illa ciuitas fuit in terra ꝓmissionis ꝓpe montẽ libani. de qua terra filij israel prius expulerũt chananeos. sed qꝛ quibusdã remanentib⁹ de illis hec mulier descendebat.

¶ Moraliter notãdũ qꝫ nisi effect⁹ sequeret a cã. cã nõ cognosceret. Nã effect⁹ ducit nos in cognitionẽ cãe. vt dr. i. phi. Nã cum videmus aliqd opus pfectũ ⁊ bonũ. arguim⁹ artificẽ fuisse bonũ ⁊ pfectũ. Sic de⁹ pẽ volẽs se mundo oñdere. fecit op⁹ inauditũ ⁊ inenar-

rabile ⁊ incõsuetũ. mittendo filiũ in carnem. vt p eius egressũ nobis ingressũ ⁊ viam vite monstraret. Ñ de sum. tri. ⁊ fi. ca. c. firmiter dẽ q ipe vnigenitus dei filius ihesus xps a tota trinitate cõiter incarnatus. ex maria semp virgine spũs sancti coopatiõe cõcept⁹. viam vite manifeste demõstrauit. in quib⁹ verbis tres notant nat̃ nitates seu egressus dei filij. quibus viam vite nobis monstrauit sc̃z

Paternalis vnde nascitur eternaliter.

Paternalis vnde egreditur temporaliter.

Mentalis vnde ꝓducit spũaliter. Nam primo dei filius nascit a pre semp. Sicut enim splendor qui gignit ab igne atq; diffunditur coeu⁹ est illi ⁊ eet coetern⁹. si ignis eet etern⁹ sic filius est coeternus pri ⁊ semp gignit. vñ mgr. sen. in. i. di. ix. allegando origenẽ dicit. saluator noster splẽdor est claritatis. splẽdor aũt nõ sil nascit ⁊ desinit. sed quotiens ortus fuerit lumen ex quo splẽdor nascit totiẽs oritur ⁊ splendor claritatis. sic ergo saluator sp nascit. De hac natiuitate dr mich. v. Egressus ei sicut ab inicio eternitatis. ⁊ ps. Ex vtero ante luciferꝫ genui te. Hec eñ generatio ẽ tam occulta ⁊ inexplicabilis q hilarius dicebat. Ego nescio qr nõ requiro. cõsolabor me qr archangeli nescierũt. angeli nõ intellexerũt apl̃i nõ senserũt. apl̃i nõ ꝑdicauerũt. Hãc eñ generationẽ salomon fatet ignorare dicens ꝓuer. xxx. Tria sũt difficilia mihi ⁊ quartum penitus ignoro. Viã aquile in celo. viã colubri. sup petrã. viã nauis ī medio maris. ⁊ viam viri in adolescentia. Nã auis in aere nõ facit vestigiũ. Sic nos p creationẽ volando ex deo ĩmediate creati sumus. ⁊ nõ inuenit vestigiũ alicuius ꝓculcatiõis honoris deifice. sed magis glie dei. Sicõ coluber sup lapidẽ nõ facit vestigiũ. Sic deus qui ẽ spes omniũ hz regimẽ quietissimũ nec patit ꝓpter hoc aliq; cicatricẽ in manibus portãdo oĩa. q̃uis sit ī oĩbus principalit essentialit ⁊ potentialit. Certio nauis tc̃. sic nos in mari dinitatis ab eterno. scbuebẽ vuit. ⁊ huc venim⁹ ex mari diuinitatis nõ ipm exuiscerãdo in aliquo. vt auis se exuiscerat p creando oua. Sz quartũ penit⁹ ignorat. s. viã adolescentis. i. xpi generatiõez eternalẽ. Sed que ẽ vtilitas huius generationis. dico. q creatio rer. Egressus enim ille eternus. egressũ mũdi per creationẽ causauit. quia sicut radius egrediens a sole causat res in esse. sic egressus dei filius a pre causat res in esse. iuxta glo. sup illud ps. Semel locutus est deus duo hec audiui. duo quidem sc̃z psonaꝝ emanationẽ. ⁊ mũdi creationem. quare iob. xxxiij. Vel loquit deus. loquitur enī filiũ generãdo. qui est verbũ ptis. ⁊ creaturas in eodem verbo creando. Nã fm doc. nisi filius a pre egressus eet generatiõe eterna. botrus de vinea. nec pomũ de pomo. nec pirꝫ de piro posset generari Est enī fecunditas patris causa omnis fecũditatis. Egressus est igitur dei filius p creationẽ rer in ser dieb⁹. vt sicut ipe septimo quieuit ita egressus est ī corpr̃ũ. ⁊ homini ꝓpter quẽ oĩa facta sũt viam mõstraret redeundi ad deũ. sed adã sequi noluit. sed allect⁹ in creaturis filiũ dei solũ redire permisit. Secõ filius dei egressus de mẽte paliter in salutẽ omniũ ẽ natus. vt hominez reconciliaret. ⁊ ei viã monstraret ad deũ. abaiij. Egressus es in salutẽ ppli Nã deus pater videns voluntatẽ suã frustratã. q homo errans in mundo nõ egrederet. ne inuanũ euz creauerit. sz ad finem ordinatũ. s. beatitudiez eũ reduceret. misit p⁹ quinq; milia annorũ in serta etate mundi. itez filiũ suũ in vtez vgis vt paliter a virgine nasceretur. ⁊ quersando cum hominibus viã mõstraret beatitudinis ⁊ sic errantem hominẽ reduceret. In q̃ egressu dei filius. xxxiij. annis laborando fideliter duas turmas aiaꝝ sc̃z iudeoꝝ ⁊ gentiliũ acq̃siuit. ⁊ cũ gaudio in ascensione q̃ redierat ad patrem reduxit. Figurat̃ gen̄. xxx. ī iacob qui egressus solus in longinquo ꝓ vxore seruiuit socero suo. vij. ānis ꝓ rachel. ⁊ vij. alios annos ꝓ lya. ꝓ mercede postulãs cũctas oues varias colloratas. qõ cũ placuisset labãtulit iacob virgas ⁊ decorticauit. vt diuersis apparerent coloribus. ⁊ posuit in canalibus vbi greges bibebãt. vt aspectu eaꝝ ꝯcipent ⁊ varijs coloribus fetus ꝓcrearent. qõ et factũ est. ⁊ multũ in gregib⁹ ouiũ ⁊ pecoꝝ ditatus cũ duab⁹ vxorib⁹ ⁊ duab⁹ turmis ad patrẽ cũ gaudio est reuersus. Per iacob q̃ supplantator dicit. designat̃ xps filius dei. q̃ supplantauit diabolũ in baculo crucis. hic egressus de patre visibiliter in mũdo fuiuit. xxxiij annis pro anima sibi in fide desponsanda. q̃ proponens ouibus virgulas verba ⁊ facta diuersarum virtutum. in quibus multi homines imitati. multum ditatus in simplicibus ⁊ ru-

dibus. s. iustis hominibus. cū duabus turmis animaꝝ. s. gentiliū ⁊ iudeoꝝ vel contemplatiuoꝝ ⁊ actiuoꝝ ad ꝓpria est reuersus.

R ¶ Tertio filius dei egredit̄ ⁊ nascit̄ spūaliter a mente deuota. Vñ ꝑm mgīm. i. sen. di. xv. filius dei visibiliter sel̄ visus est. sed frequenter mittit̄ a ꝑre inuisibiliter. in aīas iustorum vt ꝓcipiat̄ ⁊ cognoscat̄. ꝓcipit̄ aūt ⁊ cognoscit̄ per inspirationem boni affectus. Quotenscunq; em̄ bonū affectū cōcipimus ⁊ ad effectū ꝓducimus totiēs filiū dei cōcipimus ⁊ generamus. Vñ leo papa dicit Deus ꝓ affectum ꝓcipit̄. ꝓ effectū nascit̄. ꝓ profectū nutritur. ⁊ tribulationibus roborat̄ ⁊ perficitur in ꝓfectā etatē plenitudinis xpi. Videns nāq; pius pr̄. cui cura semp est de filijs. missiōez primā qua misit filiū suū in carnē visibiliter et in amarissimā mortē. in multis pctōrib⁹ euacuari. ⁊ qō adhuc supsit loc⁹ bītudinis. non cessat. sed quotidie ⁊ frequent̄ inuisibiliter mittit dei filiū ⁊ spūm sanctū vt viā vite eterne manifestius monstrent ⁊ inspirent̄. ⁊ animaꝝ capt̄uā in peccatis ad eū reducāt. ¶ Vi em̄ alte clamāt illud cañ. vi. Reuertere sunamitis reuertere. vt intueamur te. Sed heu multi vt herodius. saturatus ꝑde vel dedit⁹ carne ad vocē clamantis ⁊ reuocantis non redeunt sed in delectationib⁹ carnis ⁊ pctis persistunt. Sicut legit̄ de coruo. Gen. viij. Qui egressus de archa posuit se sup cadauera ⁊ nō reuertebat̄. Sic aīa peccatrix ponens se per desideriū sup delectatiōes carnis cōplacēdo ei ⁊ voci filij dei. nec spūssancti exaudit. nec curat in arcā celi vñ exiuit regredi. qō lamentabat̄ philosoph⁹ in li. de pomo ⁊ morte considerās miseriā huiusmodi aīe pctis infecte. d. Ue anime peccatrici q̄ nō hz posse redeundi ad locū suū statutū. qz turpia opa ⁊ delectationes corporis impediunt ascensū ei⁹ sursum. Hz beata aīa que non fuerit infecta prauis opibus hui⁹ mūdi. qz hec sola libere ad deum volat. ⁊ sicut colūba in arcā ramū oliue id est effectum misericordie ⁊ gratie in signū pacis eterne ⁊ felicitatis portat.

¶ Secūda pars in qua notatur stupēda miseratio saluatoris ibi. Ecce chananea. i. mulier de terra chananeorum gentilis indigens diuino auxilio. cū magna fiducia venit ad xpm di. Miserere mei do-

mine fili dauid. Cris. Cōsidera mulieris philosophiā. inspice animam generosam. nō perterrit ad diuinos. nō inuocauit magos nō alligaturas quesiuit. nō impostrices munuscullas adduxit illas sq; que solent demones prouocare incantationibus suis vulnus augere reliquit omnes diaboli facultates. venit ad saluatorem animaꝝ nostraꝝ. ¶ Moraliter ē notandū ꝑm Alex. q̄ in india est quidā fons talis nature. qui ad clamorē hominis presentis etiā si tacite loquat̄ magno impetu erumpit quasi ebulliens. sicut est de fonte dīne misericordie qui ad vocem inuocantis vel etiam desiderantis erumpit. ⁊ habundanter seipsum effluit hauriendū. Unde Orige. in omel. de muliere clamante di. Si hoiem interrogare volueris interrogas quid facit. audiens dormit. aut nō vocat. aut certe dedignat̄ tibi respondere. ad deū aūt nihil hoc est opus. sed vbicūq; fueris ⁊ inuocaueris. d. miserere illi/ co aderit. Vñ amb. de pe. di. i. Libenter ignosco prompte indulgeo ⁊ misericordiā magis volo q̄ sacrificium. Nō enim veni vocare iustos ꝛc. ⁊ de pe. di. i. leo papa. multiplex misericordia dī. Misericordie dei nec mensuras possumus ponere. nec tempora diffinire apō quā nullas patitur moras venie cōuersio. clamemus ergo cum illa chananea di. Miserere. Ipse enim filius dei est misericors ꝓpter tria que allegauit illa mulier in sua petitione di. Domine fili dauid. miserere mei scilicet. Jure voluntario quia dominus vniuersalis Jure proprietario. qz filius dei collateralis. Jure hereditario quia benivolus ⁊ legalis Nam filius dei est oībus inuocantibus misericors. quia dominus vniuersoꝝ. iō benign⁹ ⁊ voluntari⁹ est ad miserandū ⁊ parcendum. Naturaliter em̄ videmus q̄ quāto aīal ē maiori dīnio p̄ditū. tanto promptius ⁊ maiori pietate est ad miserandū ⁊ pcendū sicut ꝑz in rege animaliū leone. qui iratus parcit prostratis ⁊ in rege apum qui ꝑm philosophū ē sine aculeo. sic dei filius sicut excedit in dominio. ita ⁊ in misericordia excedit oēs. vnde ꝓpheta hoc volens exprimere in eius laudem di. Miserationes eius sup opa eius. ¶ Quod attendere debet peccator. ⁊ vt seruus dominū implorare ꝓ venia dicendo. patientiā habe in me. Nō si nō fecerit de iniuria peccāsillata ⁊ ꝓterita iniuriantis. grauius cōcitat̄ i

irã. Sicut res vt puta vinũ quãto dulcius. tãto si mutat in acetũ fit amarius. Sic ecõuerso filius dei si ad irã pcitat quãto plus est misericors humiliter petenti ignoscit. tãto pl⁹ ira sciẽ t amaricat veniã nõ petenti t pcũs sibi iurianti. Exemplũ pz in aquila. de qua legit in miris rer. q qñ cognr insequit eã diu. q uocat t verat. nũc tralendo caudã nunc alas sed diu⁹ nõ valens sustinere. ꝓpter imporu nitatẽ. cognicẽ vngub⁹ rapit t dilacerat eũ qua ꝓpter nobilitatẽ nature multũ dissimulauit. Sic de⁹ qñ multũ infestat a petõre t cõcitat. iusticia petente ad vindictã ad tempus qñq dissimulat patienter t misericorditer expectans emẽdã. sed tandẽ ꝓpter peccantũ impoꝛtunitatẽ t pnãciã. delinquẽtes rapit sua vindicta t dilacerat. sepando aiam miserã a corpore per mortẽ. t expellit eternaliter punidã. Quare grego. in pasto. c. lxxvij. Il-lecessẽ dñ pcti vulnus in subditis nõ restringit corrigendo se solicitudine. ipsa discretio speialiter moderet q vite disciplinã teneat. q viscera pietatis nõ amittat. Secõdo filius dei est misericors. qr ẽ filius collateralis dei patris clementis t misericordis. cui fm greg. in quadã collecta est ꝓpriũ misereri t pcere. dicit nanq philosoph⁹. ij. rethor. Qõ iuuenes t filij sũt magis misericordes q̃ senes. Cui? tõ ẽ. quia sũt boni nec ꝓpter iuuentutẽ t paucitatẽ diex sunt imbuti in malicia. t iõ etiam alios nõ credunt malos eẽ. sed senes experti in malicia nõ cõpatiunt miseris intm sicut iuuenes. quia putant miseriam ex culpa euenisse. Hoc cõsideras illa mulier. inuocauit ei⁹ misericordiã nomine filij vt esset pnior t citius eã exaudiret. iõ eccl̃ia in prima omni mane in simnit cantare verficulũ. xpe fili dei viui miserere nobis. vt rõne filiationis in qua inuocatur. pmptior sit nobis pcõibus ad misereñdũ. t qõ petit in collecta sequenti. scz. Dñe deus omps qui ad principiũ huius diei. tc. sit largitor ad indulgendũ. ¶ Sed queritur quare filius dei inuocatus rõne filiatiõis. differt t expectat qñq adimplere pces supplicationis. sicut etiã patuit in hac muliere clamãte t inuocante eius misericordiã rõne filiationis. tc. Respondetur q propter tria. Prio vt peccator tarditate t mora in petendo clarius cognoscat mala que gessit. t cognitione delicti fortius doleat t tristet t dolore t gra/

uitate magis caueat. Unde secundũ sentẽtiã eximij doctoris Augustini super illo verbo. Et anima mea turbata est valde. Diuti⁹ petendo latior est dolor de peccatis t sceleribus commissis. Salubre enim est t vtile peccatori frequenter expectare t libenter cum petit vt quãto diutius tardatur. tanto amplius mereatur habundanter recipere quod flagitatur. nam semina niue vel gelu pressa solidãtur. t si ad superficiem tardius exeunt. tamẽ ad frugem multipliciorem consurgunt. Sic sepe desideria quia celeriter non fiunt tardi⁹ exaudiuntur. t quod implere quotidie petimus ex ipsa melius tarditate prosperatur. Hac enim causa permisit christus hanc mulierem tantum clamare post eum. Ufñ Ere. li. xxij. mor. Nemo qui tardius auditur. credat q a superna cura negligatur. Sepe enim desideria qr celeriter nõ fiũt. tardius exaudiuntur. Hac etiam ex causa tantum tardauit liberare populum suum de seruitute. vt ipi dicerent. ps. xlij. Exurge quare obdormis domine tc. Hac etiam de causa tantum distulit saluare genus humanum. vt sancti patres ardentius clamarent. Emitte agnum domine. tc. Et disrumpes celum. tc. Secundo dei filius negligit quandoq exaudire. quia oratio non fit ita sicut fieri debet. scilicet cum debitis circumstantijs. quibus pretermissis petitio non exauditur. Propterea dictũ fuit pertinubus discipulis pro temporalibus indebite. nescitis quid petatis. Matth. xx. Teritio dẽt quandoq exaudire vt ex difficultate sanationis petens magis caueat sibi. nam ex difficultate sanationis fit maior custodia recepta sanitatis. quia tantoplus diligit quanto a maiori periculo t crimine nouit se quis liberari. Unde Grego. xxij. mor. c. viij. Certum quippe est. q minus diligit saluatorem suum t redemptorem qui minus intulit periculum quod euasit. Ideo petrus cum difficultate t tarditate sanatus optime se de cetero custodiuit a peccatis. et paulus ne caderet dicebat. Castigo corpus meum et in seruitutem redigo. ne forte cum aliis predicauerim ipse reprobus efficiar. / Tertio filius dei est misericors iure hereditario. Sicut enim radix est sic t fructus eius. Qualis pater talis filius. Quia autẽ pr̃ eius dauid fm carnem fuit magne clemẽtie t misericordie

iuxta illud ysa. lv. Misericordia dauid fideles. ita etiã filius eius ſm carnem hãc clementiã ⁊ misericordiã cõtrahendo hereditauit.

y Sed queritur an filius dei plus sit misericors q̃ iustus vel econuerso. Dico q̃ cũ filius dei sit iustus ⁊ misericors. iõ ipa iusticia ⁊ misericordia ⁊ quicquid est in deo est ipse deus vt dicit mgr̃. i. sen. di. viij. Sequit̃ q̃ de⁹ est sic misericors sicut ⁊ iustus. ⁊ econuerso tñ misericordie effectus plus in nobis relucent q̃ iusticie. Et iõ q⁹ deus parcit peccãtib⁹ ⁊ subito nõ punit. ⁊ misericordia eius a progenie in progenies. Jõ dr̃ ee nobis magis misericors q̃ iustus. ⁊ q⁹ tempus pñs est misericordie ⁊ postmodum erit tempus iusticie. iõ tunc pl⁹ patebit in ſtra q̃ misericordia. quia reddet vnicuiq̃ iuxta opera sua.

z Tertia pars in qua ostenditur cõmendatio xp̃i qua illã gentilem mulierem ꝓpt̃ fidẽ ⁊ bonã ꝓfidentiã cõmendauit dñs. O mulier magna est fides tua. Et merito dr̃ magna. quia filiã eius a demonio liberauit ⁊ ei gr̃am ⁊ misericordiã impetrauit. Moraliter est notandñ q⁹ inter omnia maxie egro tantibus necessaria est fides ⁊ cõfidẽtia boni medici. Nã vt dicit seneca in quadã declamatione. nihil magis ꝓdest egris q̃ cõfidere in eũ a quo cupit curari. q⁹ pz ꝓ tale exẽplum. Quidã semel abdicauit filiũ suũ sed abdicatus studuit artẽ medicine. contigit patrẽ grauiter infirmari. redijt filius iam expertus medicus ⁊ curat patrem. ac reconciliatur accidit añt vt nouerca eiusdem filij eadem infirmitate. qua ⁊ pr̃ laborare iubet pr̃ filio vt nouercã curet. sicut pr̃em iã curauit filius noluit. ⁊ iõ itez abdicat⁹ a patre coꝝ iudice accusat̃. q⁹ nõ vult nouercã curare. filius rñdit nõ posse. dato q⁹ eadem infirmitate laboraret q⁹ nõ eiusdẽ affectionis ⁊ ꝓfidentie ad filium fuit sicut pr̃. Sic licet multe sint infirmitates hominũ ⁊ pturbationes cordiũ. q̃ mouẽt huiusmodi anxiatos ꝓ salute ⁊ vita eterna proclamare ad medicũ animaꝝ. s. xp̃m. tñ vnum ⁊ nõ altez exaudit ⁊ curat iuxta ei⁹ desideriuz q⁹ hic fidelis hz affectionem ⁊ fidem alter infidelis. nec cõfidentiã nec affectionez. Et iõ habentem ꝓfidentiã exaudit altez vero non. Ulñ. C. ò veteri iure enucleando. l. i. Omnẽ spem nr̃am ad solã referre debem⁹ sũme ꝓvidentiã trinitatis a qua mũdi elemẽta ⁊ eoꝝ dispositio ꝓcesserũt sine qua nõ est armis vl ingenio ꝓfendũ. quare apls ad ro. i. dicit q⁹ iust⁹. s. fidelis viuit ex fide. ⁊ de pe. di. iiij. in domo. Ex fide viuit iust⁹. ⁊ mundat̃ ei coꝝ dũ pegrinat̃. ⁊ in eo desiderat̃ q⁹ nõdũ br̃. Dicit̃ igit̃ bñ q⁹ fides sit magna. Est em magna ⁊ stupenda ⁊ a cunctis boibus bona confidentia amplexanda ratione.

Firmitatis vigoroſe.

Sublimitatis glorioſe.

Utilitatis fructuoſe. Est nanq̃ prima fides magna. cr̃. Fundat̃ nãq̃ fides nostra vigorose supra firmã petrã ⁊ pfectã. s. sanctã trinitatem q̃ est ſm mgr̃m sen. in. i. di. i. vn⁹ ⁊ solus deus verus. s. pr̃ ⁊ filius ⁊ spũs sanctus. vn⁹ eiusdemq̃ substãtie vel essentie q̃ est sũmum bonũ q⁹ purgatissimis mentib⁹ cernit̃. Ut de sũ. tri. ⁊ fi. ca. c. firmiter dr̃. Firmiter credimus ⁊ simpliciter cõfitemur. q⁹ vn⁹ solus verus est de⁹. eter⁹ imensus ⁊ imutabil⁹ omps incõphensibilis. ⁊ ineffabilis. pr̃ ⁊ filius ⁊ spũs sanctus. Tres quidem pſone. sz vna essentia ⁊ substãtia seu natura. simplex aio. Domus em vix ruinã patit̃ q̃ firmo ac solido fundamento sitnat̃. Quo igit̃ sancta eccl̃ia posset cadere quã suũ fundamentũ nunq̃ delinit tenere ⁊ defendere. Sz sanctã eccl̃iam paganꝝ vel iudeꝝ iaculo infidelitatis cõcutit. d. quo de⁹ xp̃ianoꝝ põt esse vn⁹ ⁊ trinus. Defendit xp̃ianus b. nõ solũ oñendo auctoritate sanctoꝝ. verũ etiã auctoritate ⁊ rõne paganoꝝ. Primo auctoritate sacre scripture. deut. vi. oñdit̃ vnitas dei. Audi isrl̃ dñs de⁹ tu⁹ vn⁹ est. Et eccl̃. i. dic iesus filius syrach. vnus est altissim⁹ creator oĩm omps. rex potens ⁊ mendus nimis. b idem ꝓbat̃ auctoritate paganoꝝ ⁊ plꝺoꝝ. dicit nãq̃ plꝺs. xij. meth. de⁹ est vnus et nus. nobilis in fine nobilitatis. ⁊ Boe. iij. de cõso. nã vnus est deus. Nã et socrates ex hac cã dr̃ ee interẽptus q⁹ vnum dẽu apꝺ idolatras ꝓfessus est. dixitq̃ ꝙ pr̃us canem q̃ deos plres coleret. eo ꝙ cãis esz facta dei sz idola vana facta hoĩs. ꝓpt̃ q⁹ ab idolatrꝝ accusat⁹ carceribꝰ mãcipat⁹ venenõ ẽ interemptus. nã hec est cõis xp̃ianoꝝ ⁊ paganorũ auctas ꝓsentiens ĩ vnũ dẽu itez ꝓbat̃ b tõe areat. i. celi. Sic vnicus est mũdus igit̃ vnus ẽ motor seu prĩceps q̃ mouz mũdũ q⁹ si essẽt duo motores. vnus eẽt supflu⁹. vel si nõ eẽt

supflu⁹ requireret aliū mūdū. ⁊ sic duo eēnt mundi. Cui⁹ oppositū tenet philosoph⁹. Itē ꝓbat hoc rōne dñi bonauenture ꝓmissis tribus suppositionibus. Prima q⁹ de⁹ est summū bonū. Secūda q⁹ est omps. Tertia q⁹ ē sūma beatitudo. Primo igit sic. de⁹ ē summū bonū. igit si sunt duo dij. erūt duo sūma bona. tunc vnus illoz. aut diligit alterū. aut non si sic. cū vterq; sit summū bonū vterq; est diligend⁹ amore fruitionis igit vterq; fruit altero. sed qui fruit alio bono a se. illo indiget igit vnus indiget alio. ⁊ vterq; indiget. igit neuter est de⁹. Secūdo de⁹ est omps igit potest q⁹ ois alia ps̄ona a se nihil poterit. igitur si sunt duo dij diuersi in natura. ꝫ pōt vn⁹ facere de altero. qđ alter nihil possit. ⁊ ecōuerso. sed cui potest potentia auferri nō est deus igit si sunt duo dij nullus est de⁹. Tertio deus est sūma beatitudo. tūc si eēnt duo dij nullus posset in beatitudine appetitū inquietare q⁹ vnus eēt ab alio in aliud. igit nullus ē deus. Hec bonauen. in. i. suo sup sñias di. ij. q i. ¶ Sz diceret iudeus. ꝓcedo deū omnīz esse vnū. sed nego eū eē in ps̄onis trinum. Et xp̄ianus nō solū auctoritate excecaberis. verūetiā rōne notabili delirus ⁊ mut⁹ eē ꝓbabitis. Rōne dauid ps. lxxvi. inuocando sanctā trinitatē dixit. Benedicat nos de⁹ deus noster benedicat nos deus. designando p hoc q⁹ dicit ter de⁹. q⁹ est trinitas ps̄onaꝝ. sed dicēs ⁊ mediante eū. ondit vnitatē eēntie. Et geñ. i. pat dixit filio ⁊ spūisancto. Faciam⁹ hoiez ⁊ geñ. xviij. dī q⁹ abraam tres vidit. ⁊ vnum adorauit. Et ꝑm augu. de ci. dei. li. x. c. xxiij. porphirius qui fuit paganus. sanctā trinitatē ꝓfitet di. Jonas genuit monadē ⁊ in se reflexit ardorem. i. pē generat filiū ⁊ in se hñt spiritum sanctū. Item rōe ꝓbat p rich. sup. i. sen. di. ij. ar. ij. q. i. tribus ps̄uppositis. Primuz q⁹ in diuina essentia est sūma bonitas. sed ad sūmā bonitatem ptinet se sūme cōicare. q⁹ ꝑm dio. de angelica hierarchia. c. viij. Bonū est sui cōicatiuū. sed diuina bonitas nō potest se sūme cōicare alicui creature. nec oībus simul q⁹ nō sūt capaces bonitatis. In summo ergo oportet in diuinis esse ps̄onā increatam. cui sūmme cōicet. sed tales ps̄one increate sūt filius ⁊ spūssanct⁹. q⁹ pē est principiū earū quantū ad cōicationē bonitatis. Secōm suppositū ē q⁹ in eēntia dīna est sūma ꝓfectio. sed ꝓfectionis est ꝓducere sibi sil'em in natura. igit sūme ꝓfectōis ē ꝓducere sibi sil'ez i nat'a. ꝫ nulla creatura pōt esse deo sūme sil'is. igit ad perfectiōem dīnā spectat. q⁹ ibi sit emanatio alicui⁹ ps̄one increate. s. q⁹ vna sit inꝓducta q̄ est pē ⁊ alie due ꝓducte q̄ sūt filius ⁊ spiritus sanctus. Tertiū suppositum. i deo est summa charitas. igit est ibi ps̄ona amans ⁊ persona amata. ⁊ sūmus amor q̄ ꝓcedit a pē in filium ⁊ a filio in pēm. Et si est ibi sūmus amor. ibi est sūma iocūditas. cū nō sit amor p̄uat⁹. ꝫ ad alterū. cū nullius boni sine socio sit iocunda possessio. ꝑm sen̄. ad lucillū igitur ad summā iocūditatem requirit societas ⁊ etiā pluralitas. cuius pē p amorem. charitatem iocūditatem ⁊ bonitatem. est principiū illaꝝ duarū ps̄onaꝝ. ¶ Secōdo fides nr̄a est magna ratione sublimitat's g'iose trinitat's. q̄ tā sublimis ⁊ infinita est. q⁹ ea nec intelligere. nec cogitare. nec sufficienti rōne ostendere. nec probare possumus. Et iō vbi rō deficit ibi fides supplet. di. ij. in fi. reuera in fi. Nec miz cum null⁹ philosophoz acutissima sp'culatiōe plenam alicui⁹ rei create possit inuenire notitiā. Teste pbo. ij. meth. in prin. Sicut ocul'no/ctic oracis ad lucem solis. ita intellectus noster ad ea q̄ sūt manifesta nature. Cū legit in li. de vita ⁊ moribus philosophoz. q⁹ quidā philosoph⁹ multis annis in solitudine stetit. vt naturā apis posset inuestigare nec potuit minus g̃ diuinitatem ⁊ trinitatez sublimem. Narrat tullius in li. de natura deoz. q⁹ quidā rex quesiuit a quodā philosopho q̄d esset de⁹ philosoph⁹ inducias triuz dieꝝ petijt respondendi. Expleto triduo itez aliud triduū postulauit ⁊ post maiorem terminū ad q̄sitū nō respondit. Cui rex ait. Video me deludis. at ille. dñe mi nō. q⁹ de⁹ est tā immensus ⁊ sublimis. q⁹ quanto de eo plus cogito tāto plus deficio. ⁊ q̄d rñdeā nescio. ¶ Et de be. augu. legitur. q⁹ ipe ait hāc habuisse visionez dū libros de trinitate ꝓponere intenderet. Sibi nanq; videbat q⁹ sup lut⁹ maris deābularet puer quendā videns aquā maris cū manu extrahentez atq; in quā foueā ifūdētē. de q̄ aug. admirat⁹ q̄siuit q̄d puer facere vellet. q̄ rñdit totā aquā maris in hāc foueā extrahere itendo. ⁊ aug. quō fili ꝫ facere poteris est impossibile. Ille puer. ꝓtin⁹ subiūxit. Et tu nūc vis componere libros de trinitate. Sicut

ergo possibile nō est q̄ hanc aquam de mari totaliter extrabam. ⁊ in hāc foueā paruā col/ligaz. Ita nec est possibile. q̄ tu deuenias ad sublimitatē ⁊ infinitatē trinitatis ⁊ ad plenā diuinitatis notitiā. Vñ mgr̄. i. sen. di. ij. c. i. loquens de sublimitate sancte trinitatis di. de ip̄a cū modestia ⁊ timore agendū est. ⁊ at/tentissimis auribus atq̄ deuotis audiendus vbi querit̄ vnitas ⁊ trinitas p̄tis ⁊ filij ⁊ spi/ritus sācti. Quia nihil piculosius alicubi er/rat̄. nec laborosius aliq̄d querit̄. nec fructuo/sius aliquid inuenit̄. ¶ Tertio fides trinita F tis est magna rōe vtilitatis fructuose. magna em̄ vtilitas est sancte trinitatis. cū null⁹ sine ea saluari possit. p eā solā beatificari ⁊ saluari oportet. Vñ athanas. Quicunq̄ vult salu⁹ esse. ante omnia opus est. vt teneat catholicā fidem. Fides aūt catholica hec est. Vnū deū in trinitate. ⁊ trinitate in vnitate veneremur Vñ mgr̄. i. sen. di. i. Res quib⁹ fruendū est. ⁊ nos beatos faciunt. sunt p̄ ⁊ filius ⁊ spiritꝰ sanctus. ¶ Assignari p̄t igit̄ tria documen G ta. Primū q̄ ois nostra facio. omnis nostra incepto. q̄n surgimus mane vadim⁹ ad men sam. dormitū de nocte. sit in noīe p̄tis ⁊ filij ⁊ spūssancti. Vñ plato in thimeo. In oibus siue maximis siue minimis. diuinū auxilium debet implorari. In signū huius dñs precepit aplis baptizare omnes gentes in noīe patris ⁊ filij ⁊ spūssancti. Vñ narrat greg. i. dia lo. ca. iiij. de quadā monacha cuiusdā monas/terij que mane lactucā aspiciens cōcupiuit. quā auide momordens sine signo crucis. et inuocatione trinitatis arrepta a diabolo, pti/nus cecidit. cūq̄ mirabiliter veratet̄ vni p̄i equitio sub celeritate nunciatū est. vt veniret cōcitus. cūq̄ diabolus videret sctm̄ patrem cōturbatus ⁊ interrogatus rndit. Ego inq̄t q̄d feci⁹ti. stabā sup lactucam venit illa ⁊ momor dit me ⁊ sic ex p̄cepto viri dei abscessit. Se/cundū documentū q̄ omnis nr̄a bona deser/uitio sit in nomine dei. s. sibi reddendo gr̄as. p gloriā patri. In cuius signū greg. ordina/uit q̄ in fine psalmor̄ semp diceret̄ gl̄ia p̄ri. Tertiū documentū q̄ in omnibus nr̄is anxi etatibus angustijs r̄c. si volumus liberari. de bemus invocare sctām trinitatē p illa verba. Sancte de⁹ sancte fortis. sancte ⁊ misericors saluator miserere nobis. De quibus verbis refert damas. li. iiij. q̄ cū apud cōstantinopo/lim pestilentia grauis esset. quidā puer de me dio pp̄li in celū rapt⁹. predictū canticum sanc/te trinitatis ab angelis est edoctus. q̄ cum rediens coram populo decantasset. mor̄ om/nis pestilentia est fugata.

¶ Feria sexta post inuocauit.

GRat dies festus iudeor̄ ⁊ ascendit iesus hierosoly/limam. ioh. v. ¶ Albertus de na tura planetar̄ dicit q̄ celestes influentie plus influunt in vno loco ⁊ tempore q̄ in alio p̄ aspectus magis directos vel indirectos Dic vere certa sunt loca deo dicata ⁊ magis acce/pta. ⁊ ad impetrandū diuine gratie influenti/am oportuna. sicut sūt eccl̄ie ⁊ altaria. vñ ps. Adorate deū in atrio sancto eius. Ad hs enim vt habet̄. xij. q. i. futuram eccl̄iam. viri religi/osi sicut fuit cōstantinus. nō solū possessiones ⁊ p̄dia que possidebāt. sed etiā semetipos do/mino consecrarunt. edificantes basilicas i su/is fundis in honore sanctor̄ martir̄ p ciuita/tes ac monasteria innumera. in quib⁹ cet⁹ do/mino seruientiū pueuirent. Ut igit̄ ad illa sa/cra loca ad orandū. ⁊ deo placandū frequen/ter accederemus. doctor veritatis viā p̄monstra/uit. dum erat dies festus iudeor̄ ascendit hie/rosolimam in templum. Quer̄ cum x̄p̄s ser/uauerit festa iudeor̄ quare x̄p̄iani etiam non festiuant sabbata eor̄. Rndem⁹ q̄ hoc ordi/nauit eccl̄ia instinctu spūssancti. vt post resur/rectionem domini sabbatū nō coleret̄. sz do/minicaz diem loco sabbati celebrare debem⁹ p̄pter honorē ⁊ gaudiū resurrectiōis nec illa mutatio est ꝑ preceptum. Exo. xx. Memēto vt diem sabbati sanctifices. quia diem domi/nicā pro sabbato colendo obseruat mozale ⁊ qua ratione hoc mandatum a deo preceptuz est. Sunt nanq̄ duo in illo precepto scilicet mozale ⁊ cerimoniale. mozale scilicz illud q̄d est de dictamine legis naturalis scilicet vt ho/mo aliquo tempore vacet contemplationi et diuino cultui. Judei enim propter inditam auariciam tantum se ⁊ sibi subditos opibus seruilib⁹ occupasset̄ q̄ mēs eor̄ diuino destru/cta fuisset. ⁊ iō illa obseruatio sabbati ist̄ituta fuit a deo vt ēt q̄nq̄ i recognitiōez bonor̄ rece/ptor̄ diuino cultui vacarēt gr̄az preterēt ⁊ veniaz

de peccatis inuenirent qđ ita bene p vacatio
nem diei dominice obseruatur sicut sabbati.
Sed ad hoc q cerimonialē. s. ad opis taxati
onē ⁊ tpis. nō obseruaf. sed mutatū ē in diē
dñicā in memoriā ⁊ reuerentiā dñice resurre
ctionis nec ab aliquo xp̄iano sabbatū coli dz
ne videaf iudaizare ⁊ p̄dicator antixp̄i esse.
Un gre. de con. di. iij. Quenit. dicit increpan
do ciues romanos. Peruenit ad me quosdā
peruersi spūs hoīes prava inter vos aliqua ⁊
sancte fidei aduersa seminasse. ita vt i die sab
bati aliqđ opari, phiberent. qs quid aliud ni
si antixp̄i p̄dicatores dixerim⁹. qui. s. antixps
venies diē sabbatū atq dñicū ab oīni faci
et ope custodiri. Sed quid de muliere q̄ vo
tū faceret die sabbati vacare. Rñdet Ray.
qđ talia vota sunt reuocāda. si sint suspecte
mulieres q iudaizare velint. alīs nō. si ꝫ faci
ant, ꝓpter veneratiōnē be. vginis. Qz que
rif an die dñico vnq̄ liceat, ꝓpter instantem
necessitatē opari. Rñdet Ray. i sūma q licz
arare. fructus colligere, ꝓpter piculū hostiuz
qui forte hec alīs diebus capent vel occide
rent. vel iacente segete in agro. aut feno i pra
tis. si imineat tēpestas aut pluuia q corrūpat
aut deteriorет talia. Qz in hoc ep̄s loci si co
mode adiri possit. vel simplex sacerdos queri
dz qui p̄t hoc indulgere. ⁊ cū talib⁹ dispen
sare vt talia remouent ⁊ sea dāno precauent
Quantū nūc ad pfectionē euangelij ⁊ cōti
nuationē heri dicebaf quō xp̄s chananeam
exaudiuit misc̄iam petentē. hodie quō mise
ricorditer suscepit pc̄orem petentē ⁊ fm hoc
in p̄n̄ euangelio notanf tres partes.
In prima absolutio pc̄oris figuralis ⁊ hoc i
principio.
In secunda curatio languoris corporalf ibi.
Erat autem quidam homo.
In tertia detractio liuoris crīalis ibi. Erat
autem sabbatum.

Quantum ad primū

ē notandū q iudei ter in anno habebāt festa
solēnia. s. festū azimoꝝ in pascha qñ agn⁹ pa
scalis imolabaf. ⁊ azima. i. panis albus non
fermentat⁹ vulgariter. maczen kuchen come
debaf. Festū nouaꝝ qđ dilata pascha. vij.
ebdomadū que faciūt. xlij. dies. qđ fuit festū
pentecostes siue iubilei. i q deo offerebāt pri
mitias. Festū tabernaculoꝝ siue scenophegie
in memoriā exiⁱ de egipto. Qz p̄n̄s festū fm
crif. fuit pentecostē ad qđ festū xp̄s ex lege
ascendit in hīlm. qz oē masculinū tenebatur
in istis trib⁹ solēnitatib⁹ coram dño in hīlm.
vbi tēplū dñi erat apparere. vt dē Exo. xxiij.
Et in hīlm fuit ꝓbatica piscina. dicta p ōri
um piscina. qz piscibus carebat. ⁊ aquā ex col
lectione pluuiaꝝ illic affluentiū habebat. hec
grece dicebaf ꝓbatica. i. ouis. qz ꝓbatō gre
ce est ouis latine. qz ibi oues īmolāde lauabā
tur. hebraice aūt bethsaida. i. dom⁹ pecuduz
q̄ ibi reseruabanf ad īmolandū. Et dē domus
qz forte habuit aliqđ tectū supius. sub q̄ ha
buit quinq̄ porticus. vnde fm dōiam aīaliū
īmolandoꝝ. cuilibet speciei vna porticus cor
rīderet ⁊ in his iacebat magna multitudo in
firmoꝝ de diuersis ꝓb⁹. ꝓpter virtutē aque
piscine. quā vtutē ex trib⁹ dē habuisse. Pri
mo ab hostiꝫ īmolandis q̄ ibi lauabanf. et a
deo cōsecrabanf. Secđo a ligno crucis. vt in
histo. scola. dē q regina sabba vidit in domo
salī⁹ qđā lignū. de q dixit salomoni. q in eo
quidā suspendēdus erat. p cui⁹ morte regnū
iudeoꝝ deleri debebat. Jđo salomon illud li
gnū in ꝓfundū in visceribus terre absc̄ōdi fe
cit. vbi postea ꝓbatica piscina est facta. quia
tpe passionis xp̄i illud lignū supnatauit. qđ
iudei acceperūt. ⁊ crucē dñicam parauerunt
Tertio a motu angeli descendentis ⁊ mouen
tis aquā. Moraliter p illā piscinā sanatiuā
infirmoꝝ merito penitentia designatur. q̄
habet virtutem omnium spiritualium mor
boruz curatiuam. Actuum. ij. Petrus dixit
penitentiam agite. ⁊ accipietis donum spiri
tussancti i quo omnia perdita ⁊ necessaria ad
vitam eternam reducuntur. Figuratur in ior
dane qui naamā leprosum lauit ⁊ munda uit
iiij. Regum. v. Sic spiritualis leprosus qui
amisit omnem sanitatem ⁊ omnem virtutem
⁊ gratiam. despectus a deo ⁊ angelis a regno
celorum exclusus. Lauans se in penitentia a
lepra peccati mundatur. ⁊ amissa per peccatū
recuperat de pe. di. iij. autoritas. Omnia bo
na per peccatum mortua. per penitentiam re
uiuiscunt ad meritum vite eterne. versus.
Quod per peccatum fuit in te mortificatum
Fletu ad hoc gratum si fuerit viuificatuz.
Huius igitur piscine quinq̄ sunt porticꝰ
id est considerationes allicientes ⁊ inducen
tes ad penitentiam. s. consideratio.

Reatus ꝓprij
Seueritatis iudicij.
Oportunitatis temporis ⁊ loci.
Incertitudinis status proprij.
Certitudinis mortis piculi. Hã primo volẽs lauari p penitentiã ⁊ sanari. dz ingredi p ꝓsi/derationẽ primã porticũ. ⁊ diligenter exami/nare ꝓpriã ꝓscientiã de reatib⁹ ꝓprijs. ⁊ oĩs aggrauare ⁊ nõ se supbe excusare. Sic cog/scit q̃ multipl⁹ deũ offendit. paucis delectationib⁹ gl̃iam eternã amisit. ⁊ eternã penã impetrauit. Ũñ anime peccatrici se excusanti ꝺ peccatis dicit Hiero. O aĩa ignara ⁊ ceca q̃/modo dicis nõ sũ polluta. p⁹ baalim. i. diabolũ nõ ambulaui. vide vias tuas. i. examinare facta tua in cõualle. i. humilitate cordis ⁊ profunda pscrutatiõe. ⁊ scito quid feceris. q. d. O anima peccatrix noli te excusare ꝺ tuis infinitis malicijs q̃ ꝓpetrasti. vel cogitatiõe vel delectatione ꝓsensu vel ope. sed cognosce te infectã ⁊ deturpatã mortaliter ⁊ priuatã diuine gr̃e. nec dicas nõ ãbulaui p⁹ baalim. i. tẽptationes demonum. sed pot⁹ cognosce te tereli quisse grauiter ꝑ deũ ⁊ primũ. ⁊ pete ab ipo ve/niã ⁊ ꝓsidera in hũilitate cordis culpe turpi/tudinẽ cũ rubore verecũdie. ⁊ ipam deplora in amaritudine cõtritiõis. Hã vt dicit glo. su/per eze. xxvi. Recordamini viaꝝ vr̃aꝝ pessi/maꝝ ⁊ displicebũt vobis iniq̃tates vr̃e ⁊ erubescetis sup vijs vr̃is. Nõne dauid ꝓsiderãs turpitudinẽ suoꝝ pctõꝝ displicuerũt sibi cũ rubore verecũdie. d. Amplius lauа me dñe ab iniquitate mea ⁊ a pec. meo mũ. q̃m iniquitatẽ vsq̃ꝫ ꝑ me ẽ semp. Scdo inter scdaz porticũ p ꝓsiderationẽ seueritatis iudicij. q̃ sicut via iusticie nullũ bonũ manet irremuneratũ. sic nec malũ manet impunitũ ꝟm Boe. iij. de ꝓso. Judex enim vltis xps oĩs iudicabit ⁊ vnicuiq̃ reddet iuxta sua merita bõa vl̃ mala que gessit i corpe. Et iõ miser pctõr cõsiderare dz de omnib⁹ cogitatiõib⁹ ꝟbis ⁊ factis necnõ de malis cogitatiõib⁹. ⁊ omnib⁹ q̃ cunq̃ ꝑ diuinã voluntatẽ fecit. de quib⁹ omnibus reddet rõem ⁊ grauiter puniet. nisi penitentiã egerit. Jstã seueritatẽ iudicij bñ q̃dez sanctus hiero. ꝓsiderabat dicẽs Siue comedã siue bibã dormiã vel vigilẽ semp sonat in auribus meis tuba di. Surgite mortui ad iudiciũ. Tertio intra porticũ tertiã p cõsideratiõem opportunitatis tpis. Jõ nãq̃ est tpus pñie ⁊ gr̃e p⁹ hãc vitã tps retributiõis ꝓmij. gl̃ie vl̃ pene. Jõ apls hortat oĩs di. ij. cor. vi. Ecce nũc tps acceptabile. ecce nunc dies saluris. Quicq̃d em̃ vnusq̃sq̃ seminat i esta te de eodẽ vt̃r in hyeme. Apls. Qui pce/minat parce ⁊ metet. Ũñ sapiẽs in ꝓuerbijs dicit formicã inter oĩa aĩalia terre esse sapientiorẽ ex eo q̃ ꝓgregat in estate q̃ comedat in hyeme. Ũñ ipa instinctu nature pcipit tpus opportunũ ꝓgregandi. ⁊ iõ ꝓgregat ne sibi deficiat. Ũñ recitat. in hyeme alauda venit ad formicã petens de granis q̃ collegerat in estate. ⁊ q̃siuit formica q̃d alauda in estate fecerit. Rñdit q̃ cãtauerit. ⁊ dixit formica. si p estatem cãtasti nunc poteris saltare. q⁹ nbi nihil condiuidã. Sic in alia vita nihil nisi de tuis meritis habebis q̃ mõ tpe gr̃e cumulasti.

Quarto intra porticũ quartã p ꝓsideratiõez incertitudinis tui stat⁹. Nescit em̃ hõ an odio vel amore digñ⁹ sit. Eccl. ix. Null⁹ em̃ cõi lege põt hr̃e certitudinẽ sui stat⁹. vtr̃ deo placeat in suis actib⁹ vel displiceat. Dz g̃ quilibet inquãtũ in se est facere illa q̃ disponũt ꝺ ꝓgruo ad recipiendũ diuinã gr̃am q̃r̃ precipuũ est pñia p quã deleant pcta. act. iij. Penitemini igit̃ ⁊ ꝓuertimini. vt deleant pcta vestra. Hã si impi⁹ penitentiã egerit ab omnibus peccatis suis vita viuet ⁊ nõ morietur Ezech. xviij. ⁊ in epla hodierna. Quinto debemus intrare quintã porticũ. p ꝓsideratiõem certitudinis mortis q̃ ineuitabiliter oẽs morimur. sz ignoram⁹ tps. vñ beda. q̃ nihil certius morte. ⁊ incertius hora mortis. et iõ sp parati debemus esse iuxta admonitiõez mat. xxv. Vigilate itaq̃ quia nescitis diẽ neq̃ horam. Si quis enim diligenter hec quinq̃ cõsiderat ꝓculdubio penitentiã intrat. Sed diceret quis nõ possũ dolere de peccatis commissis. Dico q̃ nõ dicis verum quod patet. Nam quidaz in latrocinio captus ligatus. ad iudicatus. ⁊ oculis velatus ducebatur ad suspendiũ. Cui rex venit obuiã dicẽs Amice q̃ duceris. Rñdit ꝓpter latrocinium ducor ad iudicatus ad patibulũ. Ait rex. nũquid doles q̃ latrociniũ ꝓpetrasti. Rñdit sic dñe vellem satisfacere Adiecit rex. Et ego misereor tui ⁊ eũ a suspendio liberauit. sic hõ p pctũ mortale fac̃ latrocinium ⁊ occidit aĩmã in q̃ latrocinio capit̃ a diabolo ⁊ accusatus coraz iudice cui omnia sunt pñta. nuda ⁊ aperta. hebre. iv.

iudicaꝫ ad mortẽ eternã. eze. xviij. Ysa q̃ pec
cauerit ipa morieꝫ. Jã velut latro oculis pro
prie ꝓsideratiõis velaꝫ. ducit velocissime sic̃
sagitta balistę. ad patibulũ infernale ⁊ ad tor
menta ppetua. Nã vita nr̃a ẽ velocissim⁹ cur/
sus ad mortẽ in quo nec paululũ stare nec tar
dare ire ꝑmittimur ꝫ oẽs pari passu vrgemur
Seneca quotidie morimur. quotidie aliqua
pars vite dimittiꝫ ⁊ cũ crescim⁹. vita decrescit
Cũ igit̃ pctor sic velocissime currat ad mortẽ
obuiat ei dñs frequenꝫ ⁊ loquit̃ ad eũ per in
spiratiõem vt cogitet quõ ad penã eternã iu/
dicatus est ad quã sine intermissione ducitur
Dicit igit̃ dñs doleas q̃ pctũ ꝑmisisti ⁊ ani
mã occidisti. Si igitur pctor dixerit doleo ex
corde. Statim a dño a suspendio liberaꝫ in
ferni. ⁊ reconciliaꝫ deo. quare eze. xviij. dicit̃
Si impius egerit pniam ab omnib⁹ peccatis
suis que operatus ẽ ⁊ custodierit omnia prece/
pta mea. vita viuet ⁊ nõ morieꝫ. Ecce revoca
tio sententie mortis.

Secũda pars in qua

tangit̃ curatio languoris. rc̃. Nã q̃to infirmi
tas est plixior tanto grauior est patienti. Qr
igit̃ iste languid⁹ lõgo tpe in infirmitate sua
laborauit. l. xxxviij. annis nõ est dubiũ quin
multũ affligeret̃. sed saluator noster ei⁹ affli/
ctiõem ꝓsideras dicit. Vis salu⁹ fieri ad innu
endũ neminem posse saluari inuitum. Rñdit
languid⁹. Dñe hominem nõ habeo. pauper
em̃ erat ⁊ hominez ꝑ suo auxilio nutrire non
poterat. Dicit igit̃ iesus surge tolle grabatũ
tuũ. rc̃. Moraliter qr multis annis in pec
catis iacent ⁊ delectanꝫ in tm̃ q̃ q̃uis in pr/
ticu ecclie sint. lauari tm̃ ꝑ pniam nolunt. Di
merito dicere pñt dño. hominẽ nõ habeo. i.
vsũ rõnis vt bõ. sed vt litargicus ⁊ amens ia
ceo. Nã vt dicit galien⁹. litargia est quedam
passio mentis cũ febre acuta. Hec em̃ facit ho/
mines amẽtes ⁊ oblitiosos. intm̃ q̃ q̃q̃ pu
tant se mortuos. nec q̃cquid debere comede/
re horꝫ caput ẽm galie. foueri nõ dr. sed pon
derari. Cũ medic⁹ quidã bon⁹ tali litargio
imaginanti se nõ hr̃e caput. imposuit capiti
suo capellũ plumbeũ. ⁊ sic ptim ex onere q̃ꝫ
portauit ptim ex repercussiõe sanguinis ⁊ ca
loris qui ad caput suũ ascenderat. ductꝰ ẽ ad
sui notitiã. Sic spũaliter amentes. i. birnbu/
tig. ⁊ pctores nõ ꝓsiderantes se hr̃e caput. s.
deũ omniũ maloꝝ inspectorẽ qui oblitꝰ sunt
dñi creatoris sui feruore ꝓcupiscentie iacen/
tes in peccatis nõ sũt fouendi ⁊ ꝓsolãdi. sed
potius põderandi ⁊ cohercendi penis. vt sic
ex vna pte timore pene tpalis. ⁊ ex alia pene
infernalis vl̃ cohibeant̃ a malis ⁊ reducant̃
ad cognitiõem vitaꝫ. qr vt dr̃ extra de vi. et
ho. cle. vt clericoꝝ mores q̃s diuinus amor a
malo nõ revocat. pena tpal̃ saltem cohibeat a
pctõ. Quilibz igit̃ languid⁹ inueteratus
volẽs sanari ⁊ a penis oĩbus liberari ꝓcepto
xpi dz nõ solũ timore. sed etiã xpi amore.
Surgere de peccatis penitendo.
Tollere lectũ satisfaciendo.
Ambulare vtutib⁹ ꝓficiendo. Dz nãq̃ prio
pctor surgere a pctis. vñ apls. Surge q̃ dor
mis ⁊ resurge a mortuis. Surgit nãq̃ velo/
cissime qui in lecto suo sentit scorpionẽ. Sic
qui in ꝓscia sentit̃ pctm̃ pungitiuñ dr̃ statim
surgere ⁊ ꝓscientiã ꝑ doloꝛ̃ lachrymaꝝ pur/
gare. sic̃ ppheta q̃ dicit. Lauabo q̃ singlas no
ctes lectũ meũ. i. ꝓscientiã. ⁊ lachrymis meis
stratũ meũ. i. delictũ in q̃ steti rigabo. Anima
nãq̃ q̃ mũda homini infundit̃ q̃n pctm̃ actu/
ale ppetrat maculaꝫ. Cũ dicit doctor subtil̃
scot⁹ in. iiij. suo sup mgm̃. Qr̃ q̃uis actus
pctĩ transeat. dz tm̃ q̃ aliq̃d remaneat p⁹ actũ
in anima alioq̃n silr̃es eẽnt qui pctm̃ ꝓmisissẽt
⁊ qui nõ. ⁊ b intelligitur tam de actu interiori
peccati q̃ exteriori. Qr sicut per contactuz ali
cuius pulcri coloris remanet vestigium pul/
crũ ⁊ claꝝ in aliq̃ subiecto. ⁊ p⁹ tactũ immun/
di coloris immũdũ vestigiũ. sic p⁹ bonũ op⁹
⁊ virtuosũ actũ remanet in anima q̃dam pul/
critudo ⁊ decor anime. ꝑ quã acceptaꝫ a deo
⁊ ordinaꝫ ad gl̃iam. ⁊ p⁹ malũ ⁊ viciosũ actũ
remanet quedã macula disc̃uenies anime ⁊
dãnosa ꝑ quã ordinaꝫ ad penã. Illa autẽ
macula tãtomagis detrpat ⁊ nocet ipi pecca
ti. quãto natura ipius qui ꝓmittit pctm̃ ẽ no/
bilior. Unde quando actus peccati trãsiens
siue fuerit ĩ cogitatõe siue locutione siue facto
ppetraꝫ ĩ appetitu sensitiuo fit macula venial̃
peccati q̃n vo b ⁊ idẽ act⁹ peccati ppetraꝫ in
appetitu intellectiuo hõis. fit macla mortalis
pctĩ remissibil̃. q̃n vo ĩ appetitu intellectiuo ã
gl̃i ppetraꝫ act⁹ trãsiẽs pctĩ fit itez macla mor
tal̃ ꝫ irremissibil̃. ⁊ sic vcial̃ macla pctĩ ẽ obi
tũ pene t̃minabil̃ mortal̃ vo macla ẽ obitũ pe
ne interminabil̃ q̃tũ ẽ vo se ꝫ ꝑ pniaz relaxet̃.

Irremissibilis ꝙ macula ẽ debitũ pene eterne simplr. ¶ Qz queritꝫ quare macula venialis pcti est debitũ pene terminabilis ⁊ nõ mortalis. Dico q̃ in veniali illa inordinatio dilectionis creature citra deũ fuit, ꝓpter fragilitatẽ veniã meretꝫ. alia aũt ꝓpꝫ maliciã. iõ nõ. ¶ Qz quare macula mortalis pcti ẽ in hoĩe remissibilis. ⁊ p pniam veniã meretꝫ. ⁊ in angelo sitꝫ irremissibilis. Dicit alexan. in. iij. suo. q̃ libeꝫ arbitriũ ẽ in deo angelo ⁊ hoĩe. nõ tamẽ equaliter. in deo ẽ em̃ libeꝫ arbitriũ añ electionem ⁊ pꝰ. in hoĩe ꝙ ẽ libeꝫ atbitriũ mutabiliter añ electionẽ. sed postq̃ elegerit ĩmutabiliter. Vñ cũ hõ possit penitere. angelꝰ ꝙ nõ macula pcti mortalis in hoĩe põt eẽ remissibilis. in angelo ꝙ ẽ irremissibilis. Cũ igitꝫ deꝰ sit tante misꝛdie q̃ penã infinitã vult p pniaꝫ ⁊ dolorẽ ꝓtritionis relaxare. surgere debemꝰ a pcũs ad dolorẽ ⁊ ꝓtritionẽ. ¶ Scdo languidus spũalis ꝺz tollere lectũ. i. in corpe suscipe pniam ⁊ laborẽ. ieiunãdo. orãdo vigilãdo. vt satisfaciat pene debite. Quia lz deꝰ sit tante pietatis q̃ statim pctori p ꝓtritionẽ relaxat maculã ⁊ culpã nõ tñ tollit penã nec dimittit. nisi pctor tollat lectũ. i. laborem satisfaciendo. In ꝓmissione em̃ pcti duo inueniunt. s. culpa qua ꝺ dei pceptũ quis fecit. ⁊ pena ad quã obligat pctor, ꝓpter illã transgressionẽ. Qz primũ. s. culpã deꝰ faciliter dimittit. qz in instanti ꝓtitiõis ⁊ doloris iuxta illꝺ ps. Cor cõtritũ ⁊ humiliatũ deꝰ nõ despicies Vñ cũ dauid diceret. vt hꝫ. ij. reg. xij. peccaui dixit ei nathã. Dñs quoq̃ transtulit peccatũ tuũ. Sed scdm. s. penã debitã pcti deus nõ ita faciliter dimittit. qz nõ sine aliqua pena equiualẽti ĩ acceptiõe dina dimittit. Oportet ergo de offensa dei aliquã emendã facere. qꝺ põt fieri triplr. s. aut p aiam. aut p corpꝰ. aut p substãtiã. p aiam fit emenda p amoris incensionẽ. ⁊ charitatꝭ inflãmationẽ. qz sicut ignis ẽ purgatiuꝰ metalli auri ⁊ argẽti. sic charitas purgat aiam a macula pcti. ꝓpter qꝺ pceptũ fuit ſlumeri. Qz oĩa q̃ deo offerri debẽt. ⁊ p ignẽ transire vt p flãmã ignis purgarent. sic qñ aia p pctm̃ est ꝓtaminata paradoxe charitatis purgat. i. pet. iiij. Charitas opit multitudinẽ pctoꝝ. qꝺ non põt intelligi de culpa. oportet g̃ intelligi de sequela. s. pena. Emenda p corpꝰ fit p amarã cõpunctionẽ in lachrymaꝝ effusione. ⁊ carnis macerationẽ. sicut enim aqua lauat sordes exteriores. ita lacrĩa ꝓpunctionis interiores. vt sic delectatꝰ fuit in pctõ. ita doleat in ꝓpũctiõe. Ꝺ remedium fuit petri. Scdm em̃ quãtitatẽ culpe. vt dicit Greg. ꝺz ee magnitudo pene. vt sint fructus digne pnie. Vñ deu. xxv. Pro mẽsura pcti erit ⁊ plagaꝝ modꝰ. Vñ si q̃s pniam digniã ⁊ adequatã pficeret pꝰ morte. staꝝ euolaret. Emẽda p res corpales. fit in elemosynaꝝ largitione. Vñ matt. v. Beati misericordes q̃m ipi. ⁊c. Et q̃m est illud singulare remediũ. Jõ dixit daniel ad regẽ nabuchodonosor pctã tua elemosynis redime Dañ. iiij. Tertio lãguidꝰ ꝺz ãbulare ĩ vtutibꝰ pficiẽdo s. sursũ p viã caritatꝭ. deorsũ p viã pietatꝭ. introrsũ p viã hũilitatis. Sic em̃ penitẽs ãbulat viã triũ dieꝝ vt veiat ad mõtẽ dei oreb. ⁊ ¶ Tertia pars in qua agit de tractatiõe liuoris criminalis. iudei nã q̃ videntes languidũ a xpo sabbato curatꝫ lectũ suũ portare de mãdato xpi reprehendẽ eũ de violatiõe sabbati. Dies enĩ sabbati prima fuit que pcipiebat a deo feriari. Ex. xxi. Custodite sabbatũ meũ. ẽ em̃ vobis sanctuꝫ qui polluerit illud. morte moriat. qui fecerit in eo opꝰ. pibit aĩa ipius. Qz aũt iudei ꝺ pceptũ ad lram ⁊ nõ ad sensũ obseruabãt videtes iustũ portare lectũ suũ. cãm apparentẽ lz idecentez habebãt ipꝺz reprehendẽdi. ⁊ iesũ diffamandi. de cuꝰ impio ꝺ fecit. ipi em̃ tanquã subdoli nõ interrogãt q̃s te sanauit. qz de infirmitate infirmoꝝ die sabbati fuerũt frequenter rõnabiliter ab ipo ꝓfusi. Lu. xiij. ¶ Sz fm cyrill. interrogãt quis pcepit grabatũ tollere vt ex ꝺ xpi opus in die sabbati posset euidenter increpare. ¶ Mozaliter sicut iudei ad litteram die sabbati solẽnizabant. nullũ opꝰ in ea faciendo. qz nec ignẽ accendũt. nec aliqd decoquunt. nec vltra mille passus ire in suis tabernaculis pmittũt. Sic xpiani iuxta sensũ spiritualẽ in his opibꝰ nõ phibent. sed q̃ quiescant ab oĩbus seruilibꝰ opibꝰ ⁊ pctis. vt dr extra de feriis. c. lz. Et laudibꝰ ymnis ⁊ psalmis ⁊ canticis spũalibꝰ debẽt vacare fm gẽrnũ de ꝓse. di. iij. ieiunia. vñ eze. xlvi. dr de populo xpiano Adorabit pplꝰ terre ecclie catho lice in sabbatis ⁊ kalendis. In quibꝰ verbis ꝺz qualit xpiani dñica ⁊ alia festa scoꝝ venerari debent. ⁊ hoc specialiter in tribꝰ scz.

In ecclesiaꝝ frequentatione.
In corporꝝ castigatione.
In proximorꝝ compassione.

¶ Debet primo nanqꝫ ꝑfectus xp̃ianus die dñica eē in ecclīaꝝ frequentatiōe. Dicit nanqꝫ plinius. viij. Qđ sup omnia aīalia elephātes i nouilunio in flumine defectus abluunt ⁊ nouo sideri cōiter plus inclinātur. ⁊ sic ad sua loca redeunt. sic ꝙ nouilunio possum⁹ intelligere qđ libet festū xp̃i. b. virginis vel alterius sancti. cuius natalicia celebram⁹ in q̃ tunc hoi speciāliter gr̃a ⁊ indulgentia largit̄. In q̃ tūc simꝫ ⁊ deuoteꝫ conuenire debēt in charitate ad ecclesiā in qua lachrymis mundari debēt a peccatis deo ⁊ sanctis hūiliter ⁊ deuote inclinari ꝙ reuerentiā ⁊ gr̃aꝝactionem ꝑ hūc dei attēte audire ꝙ opis implētionē ⁊ tūc redire possumus. Vñ dr̄ de con. di. i. Omnis fideles q̃ conueniunt in solennitatibus sacris ad ecclesiaꝝ scripturas apostoloꝝ ⁊ euāgelij audiāt q̃ aūt nō ꝑseuerat in oīone vsqꝫ missa peragat̄. nisi aliqua necessitas cogat cōione priuari dr. Ipe enā xp̃s docuit ⁊ facto ꝓmonstrauit. qui sancto sabbato cepit in synagoga docere. marci. vi. Cōtra hoc tñ dānabiliter faciūt qui passus ⁊ gressus. quos mane in dedicationib⁹ ⁊ solennitatibus frequētatione ecclīaꝝ dedicare deberent. tradunt ꝑ saltus ⁊ tripudia ⁊ choreas diabolo. vñ Aug. Quilibet saltus qui fit in chorea ē saltus in ꝓfundū inferni. Cuius cōest. q̃ sicut deuoti dieb⁹ festiuis intrando ecclesias. cordis humilitate xp̃m adorāt genubus flexis. Sic isti de terra alte saltando deludunt xp̃o. qui alte de terra ad crucē ꝓ eis moriendo saltauit. Itē deuote manus cōplectūt xp̃m collaudādo. isti in obprobrium xp̃o deludunt brachia late extendendo qui ꝑ eis expansis manib⁹ ⁊ brachijs in cruce fuit clauatus. Itē deuoti nudatis capitibus vel velatis xp̃o humiliter inclinant. isti in derisionē capita ferris ⁊ coronis ⁊ peplis adornant. q̃ ꝑ eis spinea corona fuit coronatus. Et nō solū hi mortaliter peccāt chorezātes sed etiam assistentes his spectaculis. vñ crisost. in quadā omelia dicit. ꝙ nō credit viro si dicat se illesum euasisse a spectaculis taliū. Cū etiam sanctus ꝓphēta dauid ex eo ꝙ vidit bersabee se lauantē ad libidinē ꝓuocatus fuerit. Et ideo ne in talibus spectaculis hō ad libidinē ⁊ ad malū ꝓuocet̄. dr̄ se subtrahere ab his. sicut ibo

bias qui dicit nūqꝫ cū ludentibus miscui me neqꝫ cū his qui in leuitate ambulant ꝓcipē me p̄bui thob. iij. Itē ad vindictā bui⁹ pcti dr̄ Exo. xxxij. Qđ cū moises descendisset de monte synai ⁊ appropinquasset ad castra filiorū isrl̄. videns vitulū ⁊ choreas iratus ē valde ⁊ ꝓiecit de manu tabulas testimonij. deinde assumptis secum de filijs leui. interfecit xxiij. milia hominū ¶ Secūdo ꝑfectus xp̃ian⁹ in dñica venerari debet deū in corpum castigatione. Illā solēt ieiuni ⁊ sobrij frequentare ecclīam ⁊ diuina mysteria audire. iuxta illud petri. Frēs sobrij estote ⁊ vigilate. Contrarij faciunt crapulosi ⁊ ebriosi. qui his diebus tabernā ꝓ ecclīa carnibus esculis ⁊ poculis adornant ibi mensas aut altaria ꝓparāt scurrilia scortū predicāt. clamoribus pulsāt. ⁊ miracula oñdunt. Ibi videntes excecant̄. recti perdunt gressus loquaces amittūt verbū. loquūt muti. ⁊ ideo te latinizant̄. quare versificator canit. Dū bibo vinū lingua mea loquitur latinū. Hec oīa facit venter plenus qui ē deus eoꝝ iuxta ps. Hi sūt quoꝝ deus venter est. ⁊ glia eoꝝ in cōfusionē. De quib⁹ ysa. v. Ve qui cōsurgitis mane ad ebrietatē sectandā ⁊ potandū vsqꝫ ad vesperas vt vino estuetis cythara ⁊ lira ⁊ tympanū ⁊ tybia. ⁊ vinū i cōuiuijs vr̄is. ⁊ opus dñi nō respicitis. nec opa manuū eius ꝓsideratis ¶ Propterea dilatauit infernus aīam suā. ⁊ aperuit os suū absqꝫ vllo termino. ⁊ descendēt fortes eius. ⁊ populus eius ⁊ sublimes eius. glioseqꝫ eius ad eū qui sanctuaria mea polluistis. eze. xxij. ¶ Tertio ꝑfectus debet festa venerare in ꝓmoꝝ cōpassione. Luc. xiij. Si bos vel azinus. s. paup vl̄ angustiatus cadit ad puteū. i. in aliquā necessitatē. nōne liberabit̄ die sabbati. q. d. sic. Etiam ⁊ vos angustiatū ⁊ paupem debetis refocillari die sabbati ⁊ cōsolari. Contra qđ faciunt auari lusores. qui die sabbati ⁊ festorum fraudulenter querūt paupes denudare. Similes lusoribus qui xp̃m exuerunt vestibus suis mittentes sortē. Ex q̃ aūt ois talis illicit⁹ ludus ꝓhīm canones ⁊ leges ꝓhibent̄ peccant bui⁹ lusores mortaliter. ⁊ grauius in diebus festiuis. ⁊ grauissime natiuitatis scz in vigilia natiuitatis dñi. ⁊ nō solū hi. sed oēs qui concedunt taxillos. candelas vel q̃ ludo interfūt ꝓcipes vel inspectores maxīe clerici. vt dicitur de aleatoribus. ff. ⁊ extra de vi. ⁊ ho. cle.

clerici. Unde ipsi miserrimi lusores nō soluz ludendo vno peccato peccāt. sed multis. s. cupiditatis ⁊ auaritie p̄ desideriū lucrādi. vsure. qz. xi. p. xij. p̄stant. ⁊ est vsura irremediabilis. qz alius expectat p̄ annum. m̄ aūt in momento vis vsurā hē. Ita rapina ibi p̄mittit ⁊ furtū. qz voluntatē habes spoliandi p̄ iustitiam. Item mendaciū ⁊ plasphemia ⁊ abnegatio dei. ⁊ appropriatio ⁊ inuocatio demonum p̄mittit p̄iuriū ⁊ oīa mala. Hi oēs sunt puersores xp̄iane religionis. ⁊ uersores xp̄i. ⁊ sue dignissime matris ⁊ sanctoz quoz festa debo norant. ¶ Sed queritᵗ an omnis ludus sit illicitus ⁊ p̄hibitus. dico q̄ nō. sed aliqs lud⁹ p̄t licite fieri. sicut ludus alee. ⁊ hoc quinq̄ modis. Primo dū p̄sona cōgrua ludit. vt secularis. qz clericis in alea ludere nō licet. publicus eīm aleator repellit a dignitate. non obstante cōsuetudine vt habet extra de excess. prela. inter dilectos. Talis etiā deponi p̄t si ammonitus se nō correxerit. xliij. q. iij. si qs Secdo cōgruitas mensure vt vltra solidū nō ludat. vel cōem zechan. Tertio requirit cōgruitas materie. vt p̄ esculēto vel poculento ludat. Quarto p̄gruitas temporis. vt tempore debito q̄ nō sit temp⁹ penitentie. tempus vacatiōis diuino p̄. sicut diebus festiuis ⁊ hmōi. Quinto q̄ non faciat p̄ legem ludi. i. q̄ nō male cōputet nec ludentem p̄uocet. Hec notantur. C. de vsu. alee. ⁊c.

Sabbato post inuocauit.

Alciamus hic tria tabernacula. Matth. xvij. Secūdū philosophū. iij. phi. Unūq̄q̄ naturaliter venit ad locū sibi p̄priū ⁊ q̄uenientē siue nature. vt ibi quiescat ⁊ delectet talpa in terra. piscis in aqua. auis in aere. ⁊ salmandra in igne. Sic deus cui sunt delicie esse cum filijs hominū. vt cū homine posset habitare i aīa fecit triclinīū trinitatis. camerā memorie p̄pe. vt ibi quiesceret p̄ continuā recordationez camerā intelligentie p̄ filio p̄ipius ⁊ nullius alterius cognitionē. camerā voluntatis p̄ spiritū sancto. p̄ sincerā dilectionē. In his nāq̄ tribus potentijs est p̄m mḡm. i. sen. dis. iij. imago ⁊ similitudo dei quā pctis seu multū deturpamus ⁊ sanctā trinitatem obprobriose a mente expellim⁹. quā si reformare volumus ⁊ deū reuocare p̄m exhortationez pauli ad colloc. expoliare debemus veterem hoīem et induere nouū. q̄ p̄m deū creat⁹ est glo. vt habet de peni. di. ij. Quoniam expoliare debemus habitum ⁊ vsum peccatoris ⁊ habitum virtutum induere. vt mens rōnalis magis ⁊ magis crescat ⁊ acquirat cognitionem dei. ⁊ illa reuocatio fit p̄m imaginē. i. rōem que est imago dei. Faciam⁹ igit hic in mente nostra tria tabernacula. ¶ Queritᵗ cū mens humana siue aīa sit singulare tabernaculū trinitatis an de⁹ nobilius in ea sit q̄ in alijs creaturis. Et videt q̄ nō. qz p̄m mḡm. i. sen. di. xxxvij. Deus incōmutabiliter semp in se exīs. p̄nialiter potēialiter ⁊ eēntialiter est in omni natura. Igit videt q̄ nō habeat specialem modū essendi in aīa q̄ in alijs rebus. Contra vbi prius dicit idem mḡr. q̄ in sanctis spiritibus ⁊ aīabus est excellenti⁹. s. p̄ gr̄am inhabitans ¶ Ad q̄ rñdendū est notandū q̄ de⁹ est cū aīa tripliciter. Uno mō vniuersaliter ⁊ per naturā quō dī esse in omnib⁹ rebus p̄ essentiaz ⁊ potentiā ⁊ p̄nīam. p̄m grego. sup cantica. p̄ essentiā quidē inquātū adest omnibus. vt cā essendi. p̄ potentiā vero inquātū oīa potestati eius subdunt. sed p̄ p̄nīam inquantum oīa nuda ⁊ apta sunt oculis ei⁹. Alio mō spiritualiter ⁊ p̄ gr̄am. quō est cū qualibet aīa fideli eā inhabitando. p̄m mḡm sen. di. xxxvij. p̄ sua capacitatis diuersitate alij amplius alij minus. quas sibi dilectū templū gr̄a sue bonitatis edificauit. Nō eīm vbicūq̄ ē inhabitat. vbicūq̄ vero inhabitat ibi est. in solis nāq̄ bonis habitat p̄ gratiā qui sūt templū ei⁹ ¶ Tertio mō singulariᵗ per illapsū deificū quō solū est in p̄fectis. Cū dixit angel⁹ ad gedeonem. dñs tecum viroz fortissime. Judi. vi. Gedeon signat viros p̄fectos ⁊ fortissimos spū. Taliū p̄fectoz p̄sonā gerit sacerdos in missa. cui salutanti p̄p̄m ⁊ dicenti. dñs vobiscū. Rñdetur. ⁊ cū spiritu tuo. p̄ spiritū intelligit̄ mentis intimū. nec etiā sufficit sacerdoti tanti mysterij sacra tractanti q̄ dñs sit secuz illo modo q̄ p̄mo mō ⁊ p̄ cōem gr̄am ⁊ quā dictū in scdo. sicut est cū ceteris fidelib⁹ cōmunibus. quos ipse p̄allocut⁹ fuerat. dicēs. dūs vobiscū. Et iō sibi nō rñdet. sit ⁊ tecum. sed dī ⁊ cū spū tuo. q. d. ⁊ dñs sit tecum. non sicut nobiscū sed plusq̄ nobiscū ⁊ intimiori ⁊ excellentiori ⁊ sublimiori mō q̄ nobiscū. sic etiā sublimiori mō fuit cū virgine q̄ cum alī

qua creatura. quare. b. Aug. in ſmone loqñs in pſona angeli ad btām virginē dicit. dñs tecū ſed nō ſic mecū. ſed pluſq̄ mecū. tecum dñs in corde. tecū in vtero. tecuz in auxilio. Gratulare g̃ btā virgo xp̃s rex de ſolio ſuo venit in vtero tuo ex ſinu p̃is in vter⁹ dignatus eſt deſcēdere mūis. Dicit etiā inuiſibiliter mō habitat de⁹ cū mentib⁹ amoroſis ⁊ pfectis. Uñ bern̄. ſup cañ. ſermo. xxij. Nō oīno ꝓtēta erit aīa ſic affecta ⁊ ſic dilecta cōmuni. ſ. pñtia ſpō ſi ſicut ceteri. niſi ſpeciali ꝓrogatiua intimis illū affectibus atq̄ ipis medullis cordis celitus illapſis ſuſcipiat. habeatq̄ preſto q̄ deſiderat. Hūc modū diuine pñie ⁊ tactū dilectiſſimi ſpōſi ⁊ amplexū amoriferi verbi eterni expta fuerat illa amoroſa aīa hugonis de ſancto vic. in de arca anime ſic dicēs. Quid ē inquit illud dulce q̄ in ei⁹ recordatiōe ali q̄n me tangere ſolet. ⁊ tā vehemēr atq̄ ſuauiter afficere. vt tā tota q̄ dām mō a meipa alienari ⁊ attrahi q̄ neſcio incipiā exhilarar̄ conſcia in oblitione oīm ꝓteritoꝝ maloꝝ memoria cor illuminar̄. deſideriū iocūdar̄. iāq̄ alibi neſcio vbi me tūc video ⁊ quaſi quibuſdā amplexib⁹ amoris intus teneor. ſz neſcio q̄d illud ſit ⁊ tñ illud ſemp retinere ⁊ nūq̄ pdere toto animi niſu laboro. luctar̄ q̄ dām mō et delectar̄ anim⁹ ne recedat ab eo q̄ ſemp amplecti deſiderat. ⁊ quaſi in illo omniū deſiderioꝝ fine ſe inueniens. ſūme ⁊ ineffabiliter exultat. nihil ampli⁹ q̃rens ſemp ſic q̄ ſic eē volens. Nunquid ille eſt dilect⁹ meus. Rñdit Hugo. O aīa mea vbi ille eſt dilect⁹ tu⁹ qui viſitat te. ſed venit inuiſibilis venit occultus vt tangat te nō vt videar̄ a te. venit vt nō te cū effundat. ſed vt guſtandū p̃beat ſe. non vt impleat deſiderū. ſed vt trahat affectuz. Et ſic p̃z ille ſingularis mod⁹ quo de⁹ eſt cū mentibus deuotis. ¶ Queri̇t itez cū modo de⁹ inhabitet mentes ſanctoꝝ. vbi habitabat añq̄ fecerat celū ⁊ terrā ⁊ mentes deuotoꝝ. Dicit mḡr in. i. ſen. di. xxxvij. q⁹ in ſe habitabat deus eñ apud ſe habitat. ⁊ apud ſe eſt. Sed queri̇t an etiā in diabolo habitet. dico q⁹ nō. q⁹ nō eſt capax gr̃e. Uñ dicit ſanctus tho. in ꝓpendio ſuo. q⁹ quedā ſūt noīa q̄ important naturas. put ſūt nature. in his ꝓcedendū eſt q⁹ deus inſit. ſunt aliqua p̃ que intelliguntur deformitates vt diabolus. de quibus nō eſt dām. q⁹ deus inſit niſi addar̄ inquātū ſpūs vel aliud tale. Sic etiā eſt in diabolo p̃ pñtiaz potentiā. ⁊ eſſentiā inquātū ſpūs. Sed quō eſt in rebus omnibus. ⁊ iñ nō inquinar̄ ſordibus eaꝝ. Dicit mḡr ſen. in primo. q⁹ ſicut ſol radios ſuos ſine vlla pollutiōe ſui effūdit ſup loca ⁊ corpa. nō ſolū munda. ſed etiā immūda ac ſordibus fetentia quoꝝ ꝓtactu homines ac quecq̄ alie res inficiūt. Solis vero radijs impolluti ⁊ incōtaminati ea ꝓtigentes exiſtūt Nō igit̄ eſt mirandū ſi eſſentia diuina omnino ſimplex ⁊ incōtaminabilis oīa replet loca ⁊ omnibus creaturis eſſentialiter ineſt. nec tamen cuiuſq̄ ſordibus rei cōtamineꝝ vel pñgar̄. Uñ augu. in li. de natura boni. Cum in deo inquit ſint omnia q̄ ꝓdidit. nō tñ inq̄nat eū illi q̄ peccāt. nē. ¶ Quātū ad ꝓpinatiōez litteralem euāgelij. beri docebar̄ quō pctōr debebat mundari a peccati macula. hodie q⁹modo trinitas btā elegit inhabitare munda tabernacula. Et ſm hoc tres ſūt ptes que ſm tria tabernacla habēt ad honorē ſcē trinitatis. In prima oſtenditur quomodo deus tabernaculuz virginale formauit. per ſingularem ſanctitatem.

In ſecunda quomodo tabernaculum mentale adaptauit per virtualem charitatem.

In tertia quomodo tabernaculum materiale ordinauit ad generalem pietatem.

Dico nanque primo.

q⁹ deus p̃ ſingularem ſanctitatem ſibi formauit tabernaculū virgineum. ſ. mariā vt in ea gl'oſe nuptie p̃ filio dei poſſent celebrari. Locus eñ ſm pbm. iij. phi. dz, ꝓportionari loca to. Cum igit̄ filius dei ſit nobiliſſimus ⁊ dignißimus locus ⁊ tabernaculū ſuū in q̄ debebat. ix. menſibus quieſcere. ⁊ hūane nature copulari merito fuit p̃cioſiſſimus ⁊ omni virtute decoratus. qualis fuit maria. iuxta illud Cañ. iiij. Tota pulcra es. nē. Sup q̄ dic̄ alexan. Nequaq̄ preelegiſſet eā niſi eſſet ceteris creaturis dignior, deo dilectior. trinitati gratioſior. ⁊ vniuerſis excellentior. ¶ Nec mirū D cū rex celoꝝ formauit ad inhabitandum.

Carnem virginis vt tabernaculū ſtellare.

Animam eius vt tabernaculum ſolare.

Naturā vtriuſq̄ vt tabernaculum regale.

Primo eñ fuit caro virginis formata vt ſtella p̃ regem celoꝝ. ad quā formationem ꝓſidero huius vite tres ſapientes in ſpū elevatos.

atteſtantes huius rei myſteriū. Primꝰ de lege nature fuit balaam. filius beor qui in ſpū eleuat⁹. videns mariā ꝑm carnē formari ī mū dicia ſtellari. clamat ꝓphetādo. Ascendet stella ex iacob. ⁊ bñ dicit ſtella qz ſtella ē ſplendida. nullā hñs grauitatē. vt dicit philoſophus. ij. celi. Ita maria mūdiſſima ꝑm carnē extincto fomite nullā ſenſit rebellionē carnis. imo fortiſſimā habuit carnis repreſſionē. Et iō dicūt multi doc. q in ei⁹ carne nūq̄ fuerit languor nature. vel lex mēbrorū vel fomes peccī. vel oīnium politicū voluntatis ad ſenſū ſed oīnium diſpoſitū ſicut ī ſtatu innocentie. Quare de lege ſcripta ſapientiſſim⁹ ſalo. in quadā viſione imaginaria eleuat⁹. iſtā mulierē fortē vidit ꝓcul formari ꝑ carnē. ⁊ ideo dicit puer. vl. c. Fortitudo ⁊ decor indumentū eius. Poſt hoc de lege grē. b. Augu. in q̄dā lumē vnificū eleuat⁹ altius prioribus videns mīrem dei ꝑm carnis formationem. prupit in hec verba. Quis potuit ī huius aīa ſiue carne locus cē vicioꝝ q̄ ad celi vicē cōtinentis oīa. dñi templū eſt effecta Figurat̄ nāq̄ vter⁹ virginis p arcā noe. de qua habet̄ geñ. vij. q in archa noe vbi familiaꝝ ſuā ſaluauit. erat feneſtra vitrea. p quā aque diluuij nō intrauerūt. ſed ſola lux qua oīes ī archa videbāt. Moraliter p archā intelligit̄ corp⁹ virginis ſiue vter⁹ in quo verus noe. i. dei filius requieuit. Noe eīm interp̄tat̄ requies. vñ eccl. xxiiij. Qui creauit me. requieuit ī tabernaculo meo. Feneſtra vitrea audit⁹ virginis p quā lux diuine grē angelo nūciāte intrauit. quā grām oībus ꝺ familia noe p̄cipauit in oībus fidelib⁹. nihilominus aq̄ diluuij peccī nūq̄ p feneſtrā alicui⁹ ſenſus ipi⁹ intrare potuerūt. ¶ Secꝺo p̄fatus rex celoꝝ viſus eſt formare aīam virginis. vt tabernaculū ſolare que a ſui p̄ncipio radijs vt ſolarib⁹ mūdiſſimis reſulſit. quā pulcritudinē ⁊ claritatē ꝓſideras angelica natura. in eius laudē. prupit p hec verba. Pulcritudo ei⁹ eſt celi ſpēs ī viſione glie. eccl. xliij. Aſpect⁹ ei⁹ vt ſol. in ex im vas plenū grē. ad quos cant⁹ nōnullos cōſidero viatores quadā luce imaginaria eleuatos in ſpū. ⁊ ſub lege nature ille vir ſanct⁹ iob qui vidit ſolē fulgere q̄ ad aīam marie ⁊ lunā incedere clare. ſ. ei⁹ carnē. ⁊ letatū eſt cor ei⁹. Job. xxxi. Et de lege ſcripta ponunt nōnulli ſanctū ꝓphetā dauid intellectualiter alt⁹ elenatū qui vidit ſponſū. i. dei filiū in ſole ponere tabernaculū ſuū dī. In ſole poſuit tabernaculū ſuū. i. in aīam marie poſuit tabernaculū Et de lege grē ad hāc viſionē. b. ambro. ē eleuatus. videns animā virginis ſolā tam clare ⁊ a ſui p̄ncipio p̄ſeruatiue redēptā ait. quid eſt nobilius dei mēe. q̄d ſplendidi⁹ ea. quam ſplendor elegit. vt de ceteris ei⁹ virtutib⁹ taceā. virgo erat nō ſolū corpe ſed ⁊ mente. hec ambro. ſup lucā ⁊ in li. de ſancta virginitate virginis ex viſione. Ambro. aīa marie nō fuit a cāu eleuata ſed a caſu p̄ſeruata. alias non virgo mente. ſed pctō corrupta. Figurat̄ per portā quā vidit ezech. q̄ nūq̄ fuit apta. ⁊ ſp clauſa. eze. xliij. q̄ p eā nunq̄ intrauit pcīm. als nō fuiſſet ſemp clauſa. ¶ Tertio rex celorū itez viſus eſt formare ſibi tertiū tabernaculū ad modū regalis triclinij. p lectulo ſalomonis. ſ. mariā totā totando corpe ⁊ aīma ⁊ aīmā vniendo cū corpe. In cuius vnione quas natura angelica. p̄mīt laudes in celo. ex terrenis p̄t argui. Illā ouidi⁹ naſo. exīs i inſula ponti. ad viſionē huius tabernaculi ē aliqualiter eleuatus. ⁊ iō in. iij. li. de vetula ꝺ hac virgine ⁊ ei⁹ magnificentia. p̄rupit i hec verba. Munda quidē magni aī magnicq̄ dei coris pluris honeſtatis. Et virgilius maro exīs in europa ad viſionem hāc. vbi rex formauit illud tabernaculū tertiū eſt eleuat⁹. Iō dicit in bucolicorum egloga. iiij. Jam venit carminis etas iā redit ⁊ virgo. Hoc tabernaculum eiā p̄ſiderans in ſua dignitate ⁊ decore. Hiero. exīs i roma. p̄clamat. Quid nos tantilli. quid actiōe puſilli quid in eius laudibus referamus cū ſi oīm nīm mēbra vertant in linguas. eā laudare ſufficeret nullus altior celo eſt. de qua loqui nitimur. abiſſo p̄fūdior. cui laudes dicere conamur. Si celum inquit te vocē altior es. ſi mīrem gentiū precedis. ſi formā dei te appellem. digna exiſtis. ſi dñam angelorū pata eē. p̄baris. quid igit̄ digne de te dicā. neſcio hec ille. ¶ Sed queritur cū maria ſit omni laude digniſſima. an ꝺs magis meruerit xp̄m cōcipiendo mente q̄ concipiendo ⁊ pariendo carne. Rñdet Augu. in li. de virgi. q̄ beatior fuit btā virgo cōcipiendo xp̄m mente q̄ carne. qz ex eo q̄ ſum⁹ pītī cū ſanctis carnis p̄pinquitate. nō in hoc beati ſumus. nec in hoc ſtat nēm meritū ⁊ bonū. ſz ſi doctrina ⁊ moꝝ obediēdo atq̄ imitādo

sanctis coleremꝰ. ī hoc boni sumꝰ ꝛ meremur
Ūñ cū dicereť xp̄o beatꝰ venter qui te porta/
uit. Rñdit xp̄s. Quinīmo btī qui audiūt ver
bū dei ꝛ custodiūt illud. ꝓpter qđ concludit
ibidez aug. q mēna ꝓpinq̄tas nihil marie p/
fuisset. nisi felicꝰ deū corde q̄ carne gestasset
ꝛ p ois magis meruit ex virginitate cōcipien
do xp̄m mente q̄ mēnitate xp̄m ꝯcipiendo ꝛ
piendo carne. Istud tñ vēꝝ ē si cōsideremus
illa duo ſm se. put vnū non includit aliud.
Virginitas esn̄ q̄ est. ꝓpter deū ſm quā ꝯcipi
mus xp̄m mente sine carnali cōceptōe est me
lioꝛ q̄ cōceptio carnalis siue mentalis. ¶ Ez
si illa duo seinuicē nō excludūt. ita q cōcipe
xp̄m carne q̄tū est de se. quadā cōgruitate vt
necessitate includat. concipe xp̄m mente. sic
mēnitas dei in. b. virgine fuit potioꝛ q̄ virgi
nitas. qz mēnitas hmōi includit virginitatez
ꝛ sanctitatē. ꝛ nō ecōuerso. Indecēs esn̄ fuis/
set. ꝛ p ois impossibile q̄dām mōrem dei eē
ꝛ nō sanctā ꝛ virginem. Hō est aūt incōueni/
ens ecōuerso. qz multi sancti ꝛ boni sūt conci
pientes xp̄m mente. qui tñ ipm nō cōcipiunt
carne simplr ꝛ dicendo q mēnitas in btā vir
gine est potioꝛ ꝛ magis meritoria. q̄ virgini
tas. Dicē si querit qd est melius viuere an eē
Dicendū q viuere est melꝰ q̄ esse. qz nō in/
uenit viuere sine esse. sed bene econuerso

¶ Dico secūdo quod de

us p singularem charitatez mentem nr̄az ad
hoc coaptauit ꝛ coꝛ disposuit. vt spūsanctus
posset ibi pmanere cū virtutib⁹ ornareť. Haz
sic dicit pb̄s. viij. ethi. Silia silibus congau
dent puri ꝛ mūdi delectanť in puris ꝛ mūdis
sicut videm⁹ pueros a puritate vocatos mari
me in floribus delectari. ꝛ porcos immūdos
in stercoꝛe versus. Gaudet porcꝰ in sceno pl⁹
q̄ in fonte sereno. Sic īmundi pctoꝛes ma/
gis pctis delectanť q̄ virtutib⁹. Et iō porcꝰ
infernalis īmundus spūs cū eisdem habitat
Puri aūt ꝛ iusti qui in floribꝰ virtutū delectā
tur. s. fide. spe. ꝛ charitate. hūilitate. castitate
iusticia ꝛ misericoꝛdia. hñt spūm mundū. i.
spūm scīm in coꝛdibus eoꝝ. quare dr̄ de pe.
di. ij. pōt. In his itaq̄ virtutibus sine quib⁹
ad vitā mīme puenit. spūsanctꝰ in electoꝝ
suoꝝ coꝛdib⁹ pmanet. ¶ In qua quidem p/
manentia notať singularis ꝓgatiua dei po/
nens tria. scilicet.

Singularitatem diuine dilectionis.
Singularitatez donoꝝ diuine dispensatiōis
Singularitatē diuine ꝓuidentie ꝛ curatiōis
Dico primo q deꝰ siue spūsanctꝰ aīam mun
dā ꝛ virtutibus ornatā ita singulariter dili/
git q ipsā in oībus ꝛ omnia in ipa diligit ꝛ p
pter ipam. ꝛ nihil sine ipa diligit. Ūñ hugo
de arra aīe. affectanti se vnire ꝛ solā singulari
ter diligi a dilecto sic ait. Nihil o anima pri/
uilegio singularis amoris tui societas bonoꝝ
pscribit. qz sponsus tuꝰ in oībus te. ꝛ q̄s dili/
git ꝓpter te ac p hoc singulariť ꝛ vnice. ¶ Ez
q̄ris quō ille amoꝛ spūsancti possit dici singu
laris ad vnā animā. cū tñ sit cōis omnibus p
sertim cū omne diuisū in pla mīn⁹ sit singula
re. qz virtus vnita fortioꝛ est seipa dispersa.
Dōm q obiectio bñ currit de amoꝛe carnali
sed sec⁹ est de amoꝛe spūali ꝛ maxime in deo.
cuꝰ amoꝛ rōne diuine simplicitatis omnino
vnicꝰ est ꝛ indiuisibilis ꝛ iō deꝰ oīa vnice dili
git. ꝛ ipa in oībus diligit. Ūñ hugo. vbi su/
pra. Iste inq̄t amoꝛ vnicꝰ est nō priuatꝰ solus
nec tñ solitarius ꝑticipatꝰ nec diuisus. cōis ꝛ
singularis. cūctoꝝ singulus ꝛ singularis totꝰ
nec ꝑticipatione decrescens. nec vsu deficiēs
nec tpe veterascens. antiquꝰ ꝛ nouꝰ affectu de
siderabilis experientia dulcis. fructu eternus.
iocūditate plenꝰ. ¶ Sed replicares. licet ex
p̄dictis bñ ꝓbeť diuisibilitas amoris diuini
nō tñ arguiť eiꝰ singularitas q eadem rōne
singula diligat. ꝛ quālibet aīam bonā ꝛ minꝰ
pfectā. Ad b̄ dōm q sic est de ideis in mente
diuina q̄ ſm q ad eēntiā ꝑtinent sunt omni/
no simplices ꝛ indeterminate. sic ꝛ ipa eēntia
diuina tñ ſm q importāt respectꝰ ad creatu/
ras. quaꝝ sunt exemplaria. sic sūt alie ꝛ alie.
Sic p̄ōt dici in ꝓposito de amoꝛe dei. q licet
vnicus sit ꝛ simplex p cōparationem ad deū. vt
tñ respicit hāc ꝛ hāc aīam sub aliqua rōne sin
gularitatis respicit vnā ꝛ nō aliā. Ūñ de qua
libet aīa pfecta dicit spōsus cant. vi. Una est
colūba mea. vna est pfecta mea. Ad designā
dū etiā huius dilectiōis singularitatez dixit
gabriel marie. Benedicta tu in mulieribus ꝛ
nō dixit sup mulieres. Plus est esn̄ aliq̄ di/
ligi in omnibus mulieribus. q̄ sup oīs mu/
lieres. qz possibile est aliquā diligi sup oīs.
q̄ tñ nō diligiť in omnibus. Diligere esn̄ in
omnibus aliquā est in omni dilectione ipam
intendere. etiam ꝓpter ipam oīs diligere ꝛ

nullã diligi sine ipa. Et hec singularitas dile
ctiõis figurata est in hester. que inter multas
puellas. ⁊ in omnibus sola unice dilecta fuit
ab assuero rege. Et beata virgo a deo. Unde
etiã de qualibet tali virgine cantat. Elegit eã
deus ⁊ pelegit eã. ⁊c. ¶ Secũdo spũssanct⁹
animã mundã ornatã virtutibus p̃ suã pma/
nentiã ⁊ inhabitatiõem singulariter dotat do
nis dei. Ad cui⁹ euidentiã est sciendũ q̃ dono
rũ dei quedã sunt cõia. ut ea que ad usũ uni/
uersoꝝ ueniunt. ut sol ⁊ luna. spiramẽ aeris ⁊
silia. Quedã sũt specialia. ut ea que nõ i om
nibus. sed cuidã societati cõcessa sũt. ut colũ
na nubis. ⁊ mãna iudeis fuerũt ꝓcessa. ⁊ nũc
fides ⁊ sapia ⁊ hmõi ꝓcedunt fidelib⁹. Que
dã uero sũt sĝularia. ut ea que unicuiq̃ pro
pria imputa sunt. sic abrahe fides/dauid man
suetudo/salomoni sapiẽtia. samsoni fortitudo
iob patientia. petro principat⁹ apl̃oꝝ. paulo
apl̃atus gentiũ. iohãni priuilegiũ amoris. be/
ate uirgini fecũditas uirginalis ⁊ silr ẽ de sin
gulis membr⁹. q̃ sp̃ quilibet hz aliq̃ bonuz
dei. ita sibi singulare. q̃ nulli alteri ꝑm illum
modũ ꝓpetit. ¶ Erẽplũ familiare est in facie
hũana. qz in qualibet facie hũana ẽ indita na/
turaliter aliqua distinctio singularitatis qua
nulla sibi q̃ ad oĩa silis inuenit. Sic etiam ꝙ
facie mẽtali. Unde etiã de quolibet sco cantat.
Nõ est inuent⁹ silis illi. Et ꝑm hãc singulari/
tatẽ cuilibet ī merito ꝓpetit singularis rõ ī p̃/
mio. Unde quilibet sanct⁹ in pria hz aliq̃ pre/
miũ ꝑm aliquẽ modũ singularẽ qui nõ ẽ ī ali/
quo alio sancto. Et exinde bñ saluat̃ q̃ quili
bet sanctus in suo festo in suplatino cõmẽdat̃
Hec singularitas meritoꝝ ⁊ p̃mioruz relucet
plurimũ in effectu quẽ opat̃ spũssanct⁹ p̃ hos
in quibus manet. Unde aliquib⁹ deuotis p̃so/
nis fiunt crebro aliq̃ appitiones. que tñ nõ fi
unt alijs in eodẽ gradu charitatis. vl etiã ma
ioris exĩtibus. Silr quidã sancti multis cla/
rent miraculis. quibus non clarent alij etiam
maioris meriti ⁊ p̃mij. Sic. b. Nicola⁹ plura
opat̃ miracula q̃ sanct⁹ petr⁹ Cuius rõ enim
colligi põt ex dictis. hec em̃ ipi meruerũt ali
q̃ singulari mõ gr̃e cuius nobis occulto. Unde
bern. sup cañ. Non omnib⁹ eodẽ mõ data est
gr̃a. porro thomas in latere/iohãnes in pecto
re. petr⁹ in sinu p̃ris. ꝑaulus in tertio celo.
secreta hmõi gr̃a ꝓ assecuti sũt. Et primo tho.
in fundamento fide/iohãnes in loco charita

tis. paulus in intimo sapie. petr⁹ in luce ueri/
tatis. Sic apud spõsum mansiões multe sũt
⁊ ꝑm q̃ repit tabernaculũ dispositũ ⁊ mundũ
ita dotat eũ singulari priuilegio. Et iõ quili/
bet deuotus põt dicere cũ p̃s. Tu dñe singu
lariter in spe. cõsti. me. ⁊c. ¶ Tertio spiritus
sanct⁹ aiam mũdã p̃ sui habitationem custo/
dit p̃ singularem ꝓuidentiã ⁊ curã. qz videlz
deus ita singulariter curã hr̃e vr̃ de aĩa deuo/
ta. q. circa eã solã occupet̃. Unde hugo vbi su
pra Sic certe mihi videt cũ eius miseratões
circa me attendo q̃ si fas est dicere. q̃ dñs nihil agat aliud d⁹. nisi vt mee saluti prouide
at. ⁊ ita totũ ad custodiã meã occupatũ eũ vi
deo. q. oĩm oblitus sit. ⁊ mihi soli uacare ve/
lit semp̃ se p̃ntẽ exhibet. semp̃ se patũ offert.
q̃cunq̃ uerto me. nõ me deserit. vbicũq̃ fue/
ro. nõ recedit. q̃quid egero pariter assistit.
¶ Hz q̃rit̃ an p̃ aliq̃ signũ possit q̃s certifi/
cari. q̃ spũssanct⁹ habitet in eo. Dicendũ q̃
de lege cõi nullus põt eẽ cert⁹ qz nesciat hõ an
odio uel amore dignus sit. Hz de lege sp̃ali
deus hoc põt alicui euident̃ oñdere. Sic cre/
dit̃ de moise. q̃ in uisione clara dei hoc ꝓgno
uerit. ⁊ de paulo in raptu. ⁊ de btã uirgine. ⁊
multis alijs. Nõ aũt de lege cõi. hoc p̃ simul
lus possit scire p̃ aliq̃ signũ ꝓbat̃. qz si per
aliq̃ signũ hoc posset scire. hoc maxime eẽt
p̃ unũ istoꝝ. s. p̃ receptionem uisibilẽ spiritꝰ
sancti. uel p̃ emũdatiõem ab omni petõ uenia/
li ⁊ actuali. uel per reuelationem secretorum
dei. uel per desideriũ morãdi cũ xp̃o ⁊ moriẽ/
di cũ corpe. sed nullũ istoꝝ est euidẽs signuz
Primũ nõ. q̃ p̃z de Nicolao aduena q̃ fuit
unus de. vij. diaconib⁹ electis in custodia vi
duaꝝ spũ sancto plenus. vt testat̃ luc̃. in act.
q̃ recepit spũz scm̃ apparenter ⁊ tñ apostatauit
in fide. ⁊ multa iniqua seminauit ⁊ p̃dicauit.
de q̃ dixit ioh̃. in apoc̃. i. c. Habeo aduersus
te pauca. qm̃ habes illic. s. in eccl̃ia p̃gama te
nentes doctrinã nicolaitaꝝ Hec ꝑm signum
est euidens. Nã licet aliqui diu maneant sine
petõ ⁊ remorsu uenialis ⁊ mortalis culpe. ar
tñ nõ sunt certi de salute eterna. Apls em̃ nõ
sine cã dixit. Nihil mihi ꝓscius sũ. sed in hoc
nõ iustificatus sum. ⁊ alibi. Qui se existimat
stare. videat ne cadat. Cecidit em̃ adã q̃ fuit
in tanta pfectione. ⁊ pfectissimo statu creat⁹.
Etiã iudas diu cũ xp̃o uixit sine petõ ⁊ tñ pe/
riit. Hec insuper tertiuz signũ est euidens. nã

ꝛ balaã fuit ꝓphꝫta ꝛ multa ſecreta dei ẽ ſcꝛu/
tatus. ꝛ tñ inter dãnatos reputatus: hoc idẽ
ꝑz de multis qui miracula facient tpe anꝫ xp̃i
de quibus dr̃ in euãgelio. qꝫ dicturi ſunt in
die iudicij. Dñe nõne in nomĩe tuo ꝓphꝫta/
uimus ꝛ ſigna ꝛ miracula fecimus ꝛc. Hec eꝛ
am eſt euidens ſignũ in morientibus ꝑ xp̃o.
qm̃ multi ſe interfecerũt ꝑ xp̃o. de quib⁹ du/
biũ eſt an ſint ſaluati. ſic recitat augu. i. de ci.
dei. c. xxvi. De monialibus q̃ ſeipas rome in
terfecerunt in flumine ꝓcipitando. nolentes
nauigare ad paganos. Et ita habem⁹ ꝙ nul/
li ſignum eſt euidens ad hoc ꝙ aliquis ſciat
ſe eſſe in charitate. ꝛ habeat ſpiritũ ſcm̃. De/
bet ꝯ quilibet ſe pare quãtũ põt ad ꝛ vt ſpũm
ſcm̃ ſuſcipiat. vel ſi hz ne eum perdat.

Tertia pars in qua no

tat quõ trinitas ſancta tabernaculũ materia/
le ordinauit ad pietatis ſue generalẽ influen
tiã. De q̃ dr̃ p̃ põs. xlv. Sãctificauit taberna/
culũ ſuũ altiſſimus. Hã ſic ſol fm ptholomeũ
pbũm in ꝓpria domo. ſ. in leone eſt maxime
virtutis ꝛ influentie. vt ꝑz in diebus canicu/
laꝛ⁹ qñ feruore ſui gramina arefacit ꝛ terrã
exiccat. Sic deus in eccl̃ia quã ꝑ ſpãli do/
mo ꝛ tabernaculo elegit eſt maxĩe pietatis et
charitatis. Vñ ꝛ. ij. palip. vij. dr̃. ꝙ cuz ſalo/
mon in hiꝛlm ꝓpleuiſſet domũ dñi apparuit
ei dñs nocte ꝛ ait. Audiui oꝛoem tuã ꝛ elegi
locũ iſtũ mihi in domũ ſacrificij. Si clauſe/
ro celũ ꝛ pluuia nõ fluxerit. mãdauero ꝛ p̃ce/
pero locuſte vt deuoꝛet terrã. ꝛ miſero peſtilẽ
tiã in pp̃lm meũ. ꝙerſus aũt pp̃ls meus ſup
q̃s inuocatũ eſt nomẽ meum dep̃catus me fu
erit ꝛ exquiſierit faciẽ meã. ꝛ egerint pñiam
a vijs ſuis peſſimis. ego exaudiã. de celo ꝛ ꝓ/
picius ero pctis eoꝝ ꝛ ſanabo terrã eoꝝ. ocu
li quoq̃ mei erunt apti ꝛ aures mee erecte ad
oratiõnẽ eius. qui in loco iſto oꝛauerit. Elegi
eũ ꝛ ſanctificaui locũ iſtũ. vt ſit nomen meuz
ibi i ſempiternuz. ꝛ pmaneãt oculi mei ꝛ coꝛ
meũ ibi cunctis diebus. ꝛ iõ vt habeat .xij. q.
i. futurã eccl̃iam. Vir religioſiſſimus Cõſtã/
tinus primus. fidẽ veritatis patenter adept⁹
licentiã dedit ꝑ vniuerſum oꝛbem ſuo degen
tibus impio nõ ſolũ fieri xp̃ianos. ſed etiã fa/
bꝛicandi eccl̃ias ꝛ pdia tribuenda ꝓſtituit. de
nicq̃ idẽ pfatus princeps donaria imenſa con
tulit ꝛ fabꝛicã templi prime ſedis. i. aplice ſe/
dis. b. petri inſtituit. Dedicat nãq̃ ſiue ſci
ficat materiat eccl̃ia ad tria gñia officioꝝ. ſ. in
Apotecam medicinalium vnguentoꝝ
Theſaurarium celeſtium donoꝝ.
Scholã moralium documentoꝝ.
Sunt nãq̃ in eccl̃ia ſacta vt ſpẽs aromatice
in remediũ oĩm morboꝝ ſpũaliũ ꝛ defectuz
Et ſũt. vij. in numero. ſ. baptiſmus ꝓfirmatõ
eukariſtia. pnĩa. ordo. mr̃imonium ꝛ extrema
vnctio. verſus. Abluo. firmo. cibo. dolet. vn
git. ordo. iungo. De iſtis hr̃ de ꝓſe. di. iiij.
Iſtoꝝ aũt ſacramẽtoꝝ ſufficientiã ꝛ ordinem
aſſignãt doctoꝛes quidã attendentes ꝙ ſunt
remedia ꝯ defectus. Hic defectus eſſ ẽ du/
pler. ſ. penalis ꝛ culpabilis. ſi defectus ẽ cul/
pabilis. ꝛ eſt tripliciter. vel originalis. ꝛ ꝓtra
hunc ẽ baptiſmus. vel actualis mortalis ꝓtra
quẽ eſt pnĩa. vel actualis venialis. ꝯ quẽ eſt
extrema vnctio. Si aũt defectus eſt penalis
hoc eſt quadruplr̃. ſ. ignorãtia in rõne ꝯ quẽ
eſt ordo in q̃ ꝓferr̃ clauis ſcientie vel eſt incli
natio ꝛ ꝓnitas ad malũ in voluntate ꝯ quem
eſt eukariſtia. vel eſt infirmitas in iraſcibili ꝯ
quem eſt ꝓfirmatio. vel eſt ꝓcupiſcentia in cõ
cupiſcibili. ꝯ quem eſt mr̃imonium. Sed
q̃rit vtꝝ oĩa ſacta noue legis habeant effica/
ciã ſuã a xp̃o vt inſtimente. vel vt ꝓmerente
Et videt ꝙ ab ipſo vt inſtituente. ꝓbat ſic
Nullum ſignuz ad placitum ſignãs hz effica/
ciã. niſi ab inſtituente ꝛ aſſiſtente ſz ſacta ſunt
ſigna ſignantia ad placitum ſenſibilia. vnde
mgr̃. iiij. ſen. di. i. Sacm̃ eſt ſignum gr̃e vt
eius ſilitudinem gerat ꝛ cã exiſtat. ꝛ greg. in
mora ꝛ ponit̃. i. q. i. Sacm̃ eſt quo ſub tegi
mento rer̃ ſenſibilium rtus dei opat̃ ſecreti
us ſalutẽ aiaꝝ. Coñ ab ipo ſunt vt merente.
ꝓbat̃. ſacta noue legis hñt efficaciã a chriſti
paſſione. ꝯ ex merito xp̃i ꝓſequẽtia pz. qꝛ alꝫ
paſſio xp̃i nõ eẽt laudabilis ꝛ meritoꝛia. niſi i
quãtum voluntarie accepta. Antecedens ꝓ/
bat̃ ꝑ aug. xv. de ci. dei. c. xxvi. vbi vult ꝙ ꝑ
vuln⁹ xp̃i laterale. qꝫ erat hoſtium arce ſacta
manauerũt ꝛ efficaciã habuerunt. Rñdeo ꝙ
ſacta habuerẽt efficaciã a xp̃o primũ vt ab in/
ſtimente. qꝛ ſolus ea potuit inſtimere. quare
omnia a xp̃o inſtimta repiunt̃. primo baptiſ/
mus. qꝛ ioh. xv. legit̃ ꝙ diſcipuli eo viuente
baptizabãt. Itẽ Var. vl. Euntes do. oĩs
ꝛc. De euchariſtia pz qꝛ primo fuit p̃dicata
ꝛ p̃conizata diffuſe. Joh. vi. Sed inſtimtio

eius facta est in cena. Luc. xxij. Hoc facite in me. ꝛc. De ꝓfirmatione matth. xix. qñ xp̃us imposuit manus supp puulos. vñ ⁊ in primitiua eccl̃ia apl̃i p impositionē manuū cõfirmabant. act. viij. De sacro pñie. iob. xx. quoꝝ remiseritis pec. ꝛc. De sacro vnctionis extreme mar. vi. legim⁹ q discipuli vngebãt oleo multos infirmos ⁊ sanabant. sed hoc nõ poterat fieri nisi virtute xp̃i instrumentis hoc. de ordine Luc. xxij. Hoc fac. in me. ꝓme. Item Joh. xx. Quoꝝ remi. pec. ꝛc. Hec em̃ dictio p̃cipue ptinet ad ordinē sacerdotalē. s. ptãs respectu corpis xp̃i veri ⁊ ptãs respectu corꝓris xp̃i mistici. De mr̃imonio Matth. xix Nũquid legistis q masculũ ⁊ feminã fec̃ eos sc̃z deus. ⁊ dixit sup eos ade. Quãobrē relinquet hõ pa. ꝛc. Ex p̃dictis sequuntur aliqua corrolaria primũ q falsũ est dicere q iacobus instituerit sacr̃m pñie iaco. v. Cõfitemini alterutr̃ pctã vra. qz ei⁹ auctoritas nõ erat. ꝯm q est falsa opinio dicentiũ q sacr̃m vnctiõis sit institutũ ab eodē iac. infirmaꝝ quis in vobis inducat ꝛc. ¶ Dico sc̃do q sacra habẽt efficaciã a merito xp̃i ⁊ a passione. ꝓbaꝝ auctoritate augu. xviij. de ciui. dei. In exordio generis humani de latere viri dormiẽtis detracta costa edificata est femina. xp̃m ⁊ eccl̃iã tali facto ꝓphetari oportebat. sopor q̃ppe viri dormientis mors erat xp̃i. cuius exanimis i cruce pendentis lancea lat⁹ pforatũ est. atq; inde sanguis ⁊ aqua ꝓfluxit. que sacra eẽ nouimus quib⁹ edificaꝝ eccl̃ia xp̃i. Jtẽ habetur de con. di. iiij. c. ꝓprie. ⁊ extra de bap. ⁊ eius effectu. c. maiores. Nã in xp̃i passione apparuerũt oĩa sacra. Baptism⁹ in aqua. Joh. ij. Confirmatio in eius sanguine q̃ ꝓfirmauit in bono. Eucharistia. qz ibi fuit idẽ sacerdos. ⁊ hostia ꝯm augu. iiij. de tri. Pñia in cõfessiõe latronis. Ordo qz ibi fuit sacerdos seipsum offerens ꝯm apl̃m ad heb. Hoc enim fecit seipsũ offerendo. Extrema vnctio p sanguinez linientẽ. Mr̃imõniũ qz ibi eccl̃iam sibi copulauit. iuxta illud exo. iiij. Sponsus sanguinũ tu mihi es. ¶ Sed occurrũt dubia. primuz que fuerit necessitas institutionis sacr̃oꝝ. Dicendũ q necessariũ fuit ad vnitatẽ ⁊ veritatẽ cõformitatẽ religionis xp̃iane. vt p aliq̃d signũ sensibile cõuenirent inter se ⁊ distinguerent̃ ab infidelibus. Sc̃do dubitaꝝ que fuerit vtilitas. Dom q duplex. s. ꝓfectus boni. ⁊ resistentia mali. meritũ nanq; cõsistit p̃cipue in actu nobilissime virtutis. s. latrie modo vsus sacramẽtoꝝ sũt vsus actꝰ latrie p̃tigit̃ rõ sc̃di. qz sunt munitiões ꝺ hostiles insultꝰ. Nã. viij sunt virtutes quib⁹ meremur vitã eternam. sc̃z tres thologice. ⁊ iiij. cardinales. Et in actu initoriũ fidei daꝝ baptismus. ad actũ spei extrema vnctio. ad actũ charitatis eucharistia. ad actũ ꝓdentie ordo. ad actũ fortitudinis cõfirmatio. ad actũ iustitie pñia ad actũ tẽperantie mr̃imoniũ. ¶ Sed qd̃ illoꝝ sit excellentꝰ. dicendũ q baptism⁹ excedit alia rõne efficacie de ꝓse. di. iiij. nã virtute eius dimittunt oĩa pctã. q̃ ad culpã ⁊ quo ad pen̄. Eucharistia excedit rõne dignitatis ⁊ sanctitatꝭ de cõse. di. ij. nihil. Cõfirmatio excedit rõne ꝓferentis. qz a solo epo ꝓferꝝ sic etiã ordo sacer. mr̃imoniũ excedit rõne significatiõis. qz significat ꝓiunctionē xp̃i ad eccl̃iam. ⁊ vnionẽ diuine ⁊ humane nature. ¶ Sed fuerũt ne instituta sacra ꝓ qua cũq; lege. Dico q sic qz deꝰ nec ꝓ tpe nature lapse dereliquit genus hũanũ sine remedio necessario. ꝛc. sed q̃ fuerũt. Rñdeo nõ est certũ de tpe legis nature. dicit̃ tñ q aliqua oblatio ⁊ fides pentum sc̃z ꝓ tpe legis scripte circũcisio ꝺ originale i masculis. ⁊ vt cõiter dr̃a doctoribꝰ in femellis fides pentũ. Et quidã doctor dicit q lotio aque. ⁊ ꝓbat ꝓ exech. xvi. pater tuꝰ amoreꝰ ⁊ mater tua cetbea. etiã q̃ nata es i dieb⁹ tuis tui. nõ est p̃cisus vmbilicꝰ tuꝰ. ⁊ nõ es lota aqua in salutẽ. Hãc igit̃ eccl̃iam vbi tã p̃ciosa ⁊ salutifera habentur aromata atq; vnguenta cũ omni reuerentia ⁊ deuotione intrare debemus. vt deꝰ nobis ꝓferat gr̃iam ⁊ salutẽ. qz vt dr̃ gen̄. xxviij. Vere nõ est hic aliud nisi domus dei ⁊ porta celi. ¶ Sc̃do eccl̃ia est thezaurarium celestium donoꝝ ⁊ diuinarum in qua sũt indulgentie multe ⁊ gr̃e. q̃s hõ ꝓsequi põt. Nã thesaurꝰ eccl̃ie reconditus in eccl̃ia ꝓuenit ex supabundantia meriti passionis xp̃i. cuius gutta minima sanguinis vel sudoris sufficiens fuisset ad oĩm peccatorum expiationē. q̃ vnq; fuerunt ꝓpetrata. qz ei⁹ respectu nihil sũt oĩa. Etiã ex meritis sanctiss̃ime dei genitricis marie. que nec mortaliter nec venialiter vnq; peccauit. q̃uis infinitas passiones ⁊ amaros dolores i sui filij passiõe ⁊ morte sustinuerit. quib⁹ nobis meruit Etiã ex meritis oĩm sc̃oꝝ martiꝝ quoꝝ sanguis pro xp̃o

effusus nobis maxime meruit. Etiã et abundantia meritoꝝ oĩm deuotoꝝ xpianoꝝ q̃ vltra mensurã delictoꝝ vel debitoꝝ suoꝝ. p tribulationes ⁊ afflictiões superogauerunt. ⁊ no bis meruerũt. ¶ Item ieiunia. oões. elemosyne castigationes quibus deo seruierũt Hec oĩa p diuinã clemẽtiã in seminio ecclie reconditas cõ petro ⁊ eius successoribus collata ⁊ cõmissa. fidelibus in charitate vnitis dispensanda ⁊ distribuenda in dedicationibus pocinijs ⁊ festiuitatib⁹ sanctoꝝ largissime distribuunt. vt vnusq̃sq; iuxta suã capacitatez accipiat. Et iõ cũ sũma hũilitate ⁊ deuotione tabernaculũ ecclie est intrãdũ. cũ cõtritione ⁊ cordis dolore de pctis ⁊ sic meret hõ veniam delictoꝝ alias non esset capax indulgentiarum. Indulgentia nanq; pfupponit dimissionẽ peccati. cum sit quedã relaxatio pene debite p pctis. Ex q̃ dicto pz corrolarie. q; multi sunt stolidi ⁊ stulti. qui magnis laboribus ⁊ expensis currunt ad dedicatiões. nec pfessi nec ptriti. ⁊ iõ infructuose recedũt. ⁊ vtinam nõ peiores ebrietatib⁹. ludis. choreis. ⁊ bis silibus redirent. ¶ Tertio ecclesia est schola moraliũ documentoꝝ. ibi. n. fiũt pdicatiões exhortationes. oões. pces. oblatiões. misse. in quibus oĩbus deo placat ⁊ misceõia impetrat. vñ ezech. x. dr. q; domus dñi imple ta est nube. s. doctrina salutari. oõne spũali. etiam quibus corda arida irrigantur. ⁊ deus mitigatur. Sed dolenter referendum ẽ ⁊ cõquerendum cum propheta Ezechiel. viij. cõuersus vidi ⁊ ecce. xxv. viri qui habebãt dorsa contra altare templi. ⁊ facies eorum cõtra orientem. Et videte si propheta ⁊ deus propheta cõquestus est. q; antiquus populus non fuit attentus in domo domini. vbi animalia irrationalia offerebantur. quid igitur in modernis temporibus. si vidisset multos nõ solum sine reuerentia. sed cum irreuerentia magna venientes. nõ in humilitate. ſz cum superbia ibidem stantes non orantes. ſz cum dissolutione cauillantes. detrahentes. nec verbum dei audientes. Quid diuisset p pheta. Certe dico q; illud verbum saluatoris Domus mea domus orationis est. vos autẽ fecistis illam speluncam latronum. procul dubio hoc dixit. quia inuenit ibi quatuor indecentia. s. oues. boues. columbas. ⁊ nũmularios. Inuenit enim deus primo in sancta ecclesia boues. i. mentes mundi delectationib⁹ deditas que. solum de corpoꝝ consolationibus curant. sed animam ⁊ spiritum negligũt semper ad modum boum terram arantes. et spiritum negligentes. quorum cor instar talpe excecatur in terrenis ⁊ versatur in eis. nec vnq̃ mentes suas erigunt ad celestia. sic nec bos. quia puluis terrene affectiõis excecauit eos. Tales semper paleas ad modum boum comedunt. i. in peccatis delectantur ⁊ vanis quibus paleis fornax inferni est accensa. hi sunt in domo domini sicut latrones. Decũ do deus in domo sua inuenit oues. i. mẽtes vana intentione corruptas. quia exterius pretendunt q; pure propter deum ad domũ domini vadunt ⁊ veniunt. sed intentio multoꝝ frequenter est corrupta. quia forte ad videndum ⁊ audiendum vana ⁊ inutilia illuc accedunt. Unde multi intrantes in domo domini existentes. habent dorsa sua ad altare. inspiciunt mulieres. mulieres econtra viros. ⁊ ad istum finem multi veniũt. ⁊ in illis sub pelle ouina latet cor vulpinum. veniunt in vestimentis ouium. ⁊ intrinsecus sunt lupi rapaces. Isti sunt latrones qui spoliant in domo domini homines mundis affectionibus. et sanctis meditationibus meritis ⁊ gratijs.

¶ Tertio inuenit ibi colũbas nõ simplices ſz varijs pẽnis vanitatũ ornatas. sicĩ domo dñi inueniunt. q̃ supne se ornãt varijs vestimentis ⁊ coloribus q̃ sũt filles sycali serpenti q̃ vt dicit Isiõ. tanta pfulget varietate dorsi. vt in sui admiratione intuẽtes inducat. ⁊ qz piger est ad cursu inuadere nequit sui admiratione intuẽtes rapit ⁊ quanto est discoloz. tãto in veneno deterior. Sic hõ ornat⁹ tanq; quoddã idolũ oculos ⁊ corda intuentiuz ad se trahit. ⁊ stupida ⁊ insensata reddit. ⁊ sic ea p concupiam rapit ⁊ veneno male delectatiõis extinguit. ⁊ iõ quãto ornatior ⁊ pulcrior. tanto pniciosior. ⁊ iõ talis ornatus rethe diaboli dr ad capiendũ animas. ¶ Sz dicis non iõ adorno me. vt capiam boies. dico q; facis sicut latro qui non p se vult piscari in vinario domini vel venare in foresta eius. tamen cõmodat rethe suum latroni audatiori. sic ⁊ illi dant corpa sua diabolo ad decipiendum et capiendum animas. multi enim volunt concupisci. quãuis concupiscere nõ velit. ⁊ ideo faciunt in templo speluncam latronũ. Quar

to inuenit ibi nūmularios. qui nūmum ⁊ monetam eterni cesaris scz animam suam imagine ad modum nummi insignitam cambiunt. ⁊ vendunt diabolo pro modica delectatiōe In eccl'ia nanq̄ nulla talis emptio fieri debz sed redemptio ⁊ solutio peccatorum per contritionem ⁊ dolorem ⁊ deuotam actionem.

¶ Dominica Reminiscere.

HAssumpsit iesus petrum iacobum ⁊ fratrem eius Johannem ⁊ duxit illos in montē excelsum seorsum. ⁊ trāsfiguratus est ante eos. Matth. xvij. ¶ Alkabitius in theorica planetarum dicit. q̄ qui volunt diuinari i astris sup aliquibus effectibus ⁊ euentibus futuris necesse ē vt altos montes adeāt. Cuius rō ē ꝑm ptholomeum almagestis. iij. qz subtilitas montani aeris subtilitatē atq̄ limpiditatem efficit rōnis. sic volens diuinari ⁊ certificari de effectibus gr̄e ⁊ pietatis dei. ⁊ an sit de numero saluādo⁹ exclusis oībus terrenis ⁊ mundialibus. per affectū veri amoris ⁊ charitat̄ surs̄ū in deū ascendat. ⁊ diuinit⁹ illustratur ⁊ pfecte informat̄ q̄usq̄ ad pfectā lucē pueniat Sicut dr̄ de pe. di. ij. nō reuertebant. Desiderium iust⁹ q̄ō absq̄ obstaculo est diuinitus illuminat̄. quousq̄ ad pfectā lucem ⁊ beatā pueniat. discipuli igitur xp̄i relictis oībus terrenis. qz sincera dilectione solum xp̄m accesserunt p̄ alijs secreta diuinitatis meruerūt speculari in xp̄i transfiguratione. ¶ Queritē cum deus possit oēs hoies saluare. cur petr⁹ ⁊ iohannē assumpsit ad gl'iam ⁊ andream et philippum vult dānare. Et videt̄ q̄ ip̄e de⁹ sit cā. quare vn⁹ saluat̄ ⁊ alt̄ dānat̄. dicendū q̄ nunq̄ fuit hō adeo miser in peccādo i hac vita cui de⁹ suā misc̄diam negaret ⁊ gratiam dū tm̄ sei p̄m capacē faceret. Nihil enim tā vile tā imundū q̄ō sol illustret reiecto obstaculo. Videmus nāq̄ in magnete cuius virtus naturalis est attrahere ferrum ⁊ semper trahit nisi ferrum oleo inungatur. per quod virtus magnetis impeditur. nec hoc est rōne magnetis. cuius virtus est indifferens ad oē ferrum sed alterius impedientis. Sic deus naturaliter est misericors. ⁊ de natura sua est omnes indifferenter ad se trahere ⁊ clementer recipere. Ūñ ambro. in li. de pe. ⁊ allegat̄ de pe. di. i. c. medicina. ¶ Deus diffinitionē nō facit q̄ misc̄diam suā oībus ꝓmisit. glo. indifferenter quēlibet peccatorem recipit. nisi se peccatis impediat. Est igitur diuina electio predestinatio siue receptio vnius ⁊ nō alterius a libera voluntate diuina. ⁊ ex mera gratia. nullā penitus habens causam. Sua autem reprobatio ⁊ reiectio nunq̄ est sine causa. cū nullus dampnetur nisi ꝓ peccato originali vel actuali mortali. Electio igitur dei est sine meritis sed reprobatio non sine demeritis nec reprobatio facit alicui iniuriam. quod ostendit̄ per exemplum. b. Augu. in li. de p̄destinatiōe sic. Si vnus habet duos debitores. q̄ ꝑm iustitiam tenent̄ sibi satisfacere si exigit ab vtroq̄ debitū. nec illi nec isti iniuriat̄. si etiam donat vni ⁊ remittit ⁊ ab altero exigit. quis sane mētis dicere pōt q̄ faciat iniuriā illi a quo exigit modo ꝓpositum accipiamus in deo ⁊ hoie Nam apostolus dicit. q̄ per vnum hominē peccatum intrauit. s. originale per q̄ō omnes sumus obligati per primum peccatum. Si nunc vni dat ⁊ alteri non. quis potest eum iuste de hoc redarguere. certe nullus. remittit ergo cui vult. ⁊ cui non vult non remittit. hꝫ indurat permissiue. q. ei gratiā non infundit. ¶ Sed cur permittit hominē peccare cuz ꝑ cauere possit. vt nō habeat cām reprobationis. Dico q̄ ideo. quia deus ex sua ꝓuidentia nouit de maximo malo. maximum bonum elicere. ita q̄ non est adeo magnum malum. q̄ō non in magnum bonum conuertat̄. Non enim esset magnum in artifice de bona materia bonum parare artificium ⁊ nobile. sed si ō vili materia preciosum opus faceret. magne foret reputationis. Sic dico q̄ iam deus ex sua prouidentia magnum malū permittit fieri. vt inde bonum magnum eliciat. Haz q̄ lucifer cecidit magnū malum fuit. sed illud magnum malum deus ordinauit ad hoīs creationem lapsuz hominis ad christi incarnatiōez quod fuit summum bonum. ideo dicit greg. in benedictione cerei paschalis. O felix culpa que talem ac tantum meruit habere redemptorem. Ordinauit enim deus malum reprobor⁹ ad quadruplex bonū elector⁹. Primum ad extollendū eor⁹ laudē. si em rōnalem creaturā fecisset inpeccabilē nullus electus esset laudabilis ex eo q̄ nō peccasset. qz nullus laudatur de his q̄ nō sunt in sua ptāte. Iust⁹ nāq̄ nō laudat̄ de silētio. vñ gre. in mora. De⁹

ſūmoꝝ ſpūuz naturā bonā ꝓdidit ſed muta/
bilem vt ſi ſtare nollent ruerent ⁊ qui ſtarent
eo maioris meritī eſſent. Secundo loc ipſuz
ordinauit ad eoꝝ honorem/qz honorabilius
regnum poſſident qui illud habēt ꝑ virtutis
ſue acquiſitōem qz qui ſolū ꝑ electiōem. Si
aūt ſancti fuiſſent ipeccabiles .ſola electione
hūiſſent regnū. ſed iō nūc. qz fuerūt militan/
tes ꝑ ꝓcām matth. xi. A dieb⁹ ioh. baptiſte vſ/
qz nūc. regnū celoꝝ vim patit. ⁊ violenti ra/
piūt illud. Illud aūt honoris ſignū ē. qz nō
coronabit. niſi qui legitime certauerit. Ter/
cio hoc fit ad coꝝ vtutes ꝓſeruandū. qz fm
bern. hūilitas eſt cuſtos ⁊ decor virtutū. Sz
petōꝝ pugna dat interdū ſanctis. nō vt ruāt
ſed vt hūilitas ꝓſeruet. ij. coꝝ. xij. Datus eſt
mihi ſtimulus car. mee angelus ſatḥane qui
me colaphizet. Quarto ad ꝓficiendū coꝝ de
coꝛē. Videm⁹ enī viſibiliter in ſenſib⁹ q vti/
le eſt interdū. vt res deſtruat q meli⁹ repet.
Ita deus aliqñ ſuos ſanctos ⁊ deuotos per/
mittit cadere vt ſanctiores reſurgāt/vñ dañ.
xi. dē de erudīs ruent vt cōflent ⁊ religātur
vſqz ad tps ꝑfinitū. Ita etiā magdalena ruit
ſed poſtea ꝓflata ardore charitatis perfectior
⁊ ſanctior a corruptione ſurrexit. ſic etiā paul⁹
⁊ petr⁹. Quātū uūc ad expoſitionē lēalem et
p̄nuationē text⁹. ē ſciendū q ſicut videmus
famelcentes libenter ſuſtinēt labores. ꝓſide/
ratione q eis ſolenne prandiū pat. Sic ſan/
cta mr ecclia fideles quos ꝑ iſtud ſacz tpus
pñie ad labores arduos ꝓduxit. in bis ne de/
ficiant ſed ꝑficiāt inchoata. prādiū delectabi
le ⁊ gliam interminabilē. ꝑ remuneratiōe ho/
die monſtrat in figura trāſfiguratiōis chriſti
vbi facies eius vt ſol p̄ claritate relucebat. et
fm hoc in preſenti euangelio tres ptes notāt
in qb⁹ qlibz fidelis inſtruit ad vtutes ī quaz
Prima notat mundi vilitas renunciāda
in principio cum dicitur. Aſſumpſit ieſus.
In ſecunda/humana fragilitas relevāda. ibi.
acceſſit ieſus ⁊ tetigit.
In tertia/beatitudinis dignitas deſiderāda
ibi. Leuantes oculos.

¶ Quantū ad primam

ptē ē ſciendū q xp̄s tm̄ tres diſcipulos. ſ. pe/
trū iacobū ⁊ ioannē ſeoꝛſū ab alijs ſūpſit. vt
vt multos oñderet ad gliam vocatos. ſz pau/
cos electos ꝓpter delectatiōes ⁊ gaudia mū/
di. dixit igit illos in mont̄ excelſū ſeoꝛſū vt
cognoſcerent ſe nō poſſe ſaluari in terra. ⁊ in
terrenis. ſed ſolū ad celeſtia elevatos. ¶ Mo F
raliter qui deſiderat in beatitudine xp̄m glori
ficatū videre. mūdū ⁊ oīa terrena oz relinqre
Mā vt dicit pb⁹. v. phi. Termin⁹ ad quē nō
acquirit niſi terminus a q̄ deſerat. Qui em̄
vult ire verſus bir'm/relinquere oz alia loca ī
termedia. ſic qui vult celū adire. mūdū opoꝛ
tet abijcere. ⁊ oīa terrena odire. quia fm bern̄
in floribus ſuis. Sicut vmbra abſcōdit ho/
minē a lumine ſolis materialis. ita iſta mūda
na ⁊ terrena abſcondūt hoī gr̄am ⁊ dilectiōz
dei. Et iō qui vult deū diligere. nec̄e eſt vt di
uitias ⁊ terrena odiat. qui aūt voluerit amare
diuitias ⁊ terrena/nec̄e eſt vt deū odiat. ver/
ba ſūt crik. ſup matth. cui ſm̄ie pulcre alludit
necator vicioꝝ Seneca epl'a. lūj. ad lucillū.
prūpens in hec verba. Nemo alius dignus ē
deo. niſi qui opes cōtēnit. Cuius rō aſſignat
xlvij. di. c. Omnes huius ſeculi dilectores ī
terrenis reb⁹ fortes ſūt ⁊ debiles in celeſtib⁹.
¶ Debemus g̃ mūdū ⁊ omnia terrena tran G
ſitoria ſpnere ⁊ relinquere. quia habent
Infidelitatem in acquirendo:
Inſtabilitatem in retinendo.
Anxietatem in relinquendo.
¶ Dico nāq primo. nō. Mā vt quis bona mū/
di acquirat nō curat pentes decipere/ p̄em ⁊
mem pturbare. Decipit em̄ amicus amicuz
vicinus vicinū. puer. xi. Si'lator oze decipit
amicū ſuū. Sic etiā hodie mechanici ſeipſos
in laboribus ſuis decipiunt. ciues ⁊ burgēſes
p vſurā ⁊ mēdacia diuitias acquirūt. Q̃n p̄s
conſideras ipietatē ciuitatū dixit/vidi iniquita
tē ⁊ ꝺdictionē in ciuitate tota die ac nocte cir
cūdabit eā ſup muros eius iniq̃tas ⁊ labor in
medio eius ⁊ iniuſtitia/non defecit de plate
is eius vſura ⁊ dolus. Et ſpecialiter ibi nota
vſuraz. que vt proch dolor valde communis
eſt chriſtiano ⁊ iudeo. plus hodie chriſtiani
q̃z iudei vſuram rapiunt. Nam iudeus de li/
bra denarium vel duos per ſeptimanam ſu/
mit. m autem falſe chriſtiane vix in ſolido cō
tentaris ⁊ vſuram nomine cenſus baptiſas.
In quo facis ꝓ hoc qꝺ. phibet Deut. xxiij
Non fenerabis fratri tuo ad vſurā. qui g̃ fa/
cit hec admitti non debet ad cōionem altaris
nec ad xp̄ianā ſepulturā vt hē extra de vſu. c.
qz ī oīb⁹/⁊ ibi ſignū maledictiōis ⁊ dāpnatiōis

eterne etiã ciuitas in qua fiunt nisi displiceat
7 corrigat maledicta est vt dr Josue. vi. Ci-
uitas hec anathema ẽ deo 7 maledict9 q edifi
cat eã. vñ mgr. iij. sen. di. xxxvij. c. iiij. Cõmo
da fratri tuo 7 accipe qđ dedisti. 7 nihil super
fluũ q̃ras. qz supabũdantia. s. ex pactõe ĩ vsu
rã ꝓputaf. Est eñ vsura vt ait augu. cũ quis
plus exigit in pecunia vel qualibet re q̃ acce
pit. Jtẽ hiero. putãt aliqui vsurã eẽ tm̃ in pe-
cunia. sed intelligãt vsurã vocari supabundã
tiã. s. q̃cq̃d ẽ si ab eo qđ dederit plus ẽ. vt si ĩ
bieme dem9. x. modios. 7 in messe. xv. recipi
mus. 7 iõ dr in cano. xiiij. q. iij. vsura q̃ vsu-
ra est q̃cquid sortẽ excedit. vel qđ vltra sortẽ
exigit sub spe lucri. ¶ Sed q̃rit̃r an in aliq̃
cãu licitũ sit etiã sine vsura vltra sortẽ accipe
Et videf q̃ nõ. Hz hosti. 7 alij doctores iu-
ris dicunt q̃ in tribus casib9 liceat. Primo
si gratis aliq̃d daf a debitore. 7 a pncipio cre
ditor sine aliq̃ spe mntauit licite recipit. vt
dr extra de vsu. ꝓsuluit. nã iuxta glo. sup verbo
spantes licitũ ẽ etiã aliq̃d sperare. s. seruitium
vel tale saltẽ secũdario. qz q̃libet naturaliter ad
antidota obligaf. ff. de petitõe hereditatis. l
sed 7 si. §. ꝓsuluit ibi dr super illo verbo obli-
gauerint in glo. q̃ ois creatura mouef ad bñ
faciendũ ei qui sibi bñfacit. 7 talis obligatio
ex instinctu nature ꝓcedit. ¶ Secũdo q̃n illud
vltra pcipit. vt interesse. exẽplũ fideiussor re
cipit ad vsuras sortẽ solutã creditori cũ ei ob
est quãtũ petit. 7 sic nõ est lucr̃ notaf extra de
fideiussoribus. c. quenit. ¶ Tertio q̃n debitor
nõ soluit in termino assignato. 7 accepit dam
nũ ex eo. Exemplũ vendo tibi fundũ meũ. sez
domũ vel aliã habitationẽ certo p̃cio vt infra
certũ tps mihi soluas. si non satisfacis. lapso
termino potero vsuras petere. cũ fructus rei
vendite tuos facias. 7 mihi tñ nihil soluisti.
C. de vsu. l. ij. Hoc tñ intelligas. q̃n intereẽ
s. dãnũ est intra rẽ. vel cũ petit cã dãni 7 non
lucri captandi. vt si optuit q̃ ego recipem pe-
cunias ad vsurã. illas posset petere cã dãni
7 nõ cã lucri ¶ Secõ mundus 7 oĩa terrena
hñt instabilitatẽ in retinẽdo. Eñ iaco. Trã-
sit mund9 7 cõcupia ei9. nã nõ est potẽtia. nõ
glia. nec diuitie q̃ pñt diu pmanere. tristitia
vertit̃ in letitiã. letitia in mestitiã. 7 qđ imũ ẽ
eleuaf. 7 altũ supprimit̃ 7 figuraf in rota for-
tune. quare boeti9 li. ij. de ꝓso. ꝓsa scõa in per
sona ipius fortune sic dicit. Nos ad pstãtiam
nr̃is moribus alienã inexpleta hoĩm cupidi-
tas allegauit. q. d. mũne. Nã hec nr̃a vis est
hũc ꝓtinuũ ludũ, ludim9. rotã volubili orbe
versam9. infima sũmis. sũma infimis mutare
gaudemus. Et paucis interpositis subiũgit
opes. honores. ceteraq̃ taliũ. s. rex̃ mei iuris
sunt. dñam familie cognoscãt. mecũ veniunt
me abutente recedunt. hec ille. Sup q̃ passu
q̃dã ꝓpositor metrice sic dicit. Ẽ ego fortu-
na si starem sorte sub vna. Et nõ mutarer nũ
q̃ fortuna vocarer. Et iõ quidã talẽ descripti
onẽ fortune visus ẽ formare. Fortuna mũdi
alis vultũ hz mulieris pulcr̃ 7 apparentem.
odorẽ hz speciẽ cũctos allicientẽ. corp9 hz
anguillar̃. 7 alas aquilar̃ caudã insup draco
nis 7 motus vespertiliõis. Jlla descriptio sic
põt apparere. Fortuna mundialis blandit̃ 7
decipit. 7 sic facies mulieris sentit̃ 7 attrahit
sic odores speciẽ 7 qz diu durare nõ poterit
hz corpus anguillar̃ 7 qz a volatu nõ desinit.
alas hz aquilar̃. dũ luci inuidet mor9 hz vesp
tilionis. q̃ circa cãdelas volitat. sed dũ quẽq̃
mors obsidet caudã hz draconis q̃ morsu vi
tã terminat. ¶ Tertio mund9 hz anxietatẽ
cẽ. Nã quãto aliqua sũt cariora in possessiõe
tãto amariora in amissione. tpalia igit̃ vt est
domus familia q̃ p̃ cũctis hoĩes diligũt 7 ad
mãt. dũ p mortẽ auferunt̃ animũ hois ĩmor
te cruciant 7 anxiant. cũ nihil hoĩ secũ defer
re queant. vñ ps. Dormierũt sõnũ suũ 7 ni-
hil inuenerunt viri diuitiar̃ in manib9 suis.
vñ recitaf fabulose qđã vetus palacium re
spondisse cuidã poete deplorantis eius des
lationẽ in poetria aresto. in his verbis. Do-
mus egregia ꝓpũgor ad lachrymas. tuã imm
ens solitudinẽ. at illa ꝓtremuit cõpassa mihi
ꝓpter multitudinẽ lachrymar̃. cui inquit vbi
sunt q̃so q̃ quondã te inhabitauerũt. iocũdã
vitã cũ securitate 7 tpis amenitate duxerunt
Ac illa tpales inquit exĩtes tpaliter cum tpe
transierũt. iocũdã vitã 7 me quoq̃ sub sorte
tpis transitoriã dimiserũt. res nẽpe nec stabi
les q̃ cũ fluxibus tpis fluxibiles fluũt Hec re
spõsio bñ palacij cõcordat huic respõsioni
ioh. Trãsit mun. 7 ꝓcu. ei9 qđ exponẽs aug.
dicit. Ecce inq̃t mũdus transit 7 ꝓcupiscẽtia
eius. Quid vis g̃ vel amare tpalia. 7 transi-
re cũ tpe an xp̃m amare 7 ineternum viuere
rex̃ tpaliũ fluuius trãsit. sz tãq̃ iuxta fluuiũ
nata arbor est dñs xp̃s. rapis in p̃cepsteneli

gnū. voluit te amor mūdi tenere xp̄m. q̄ si ama
ris illā miseriā fluidāq̄ vitā. vbi cū tanto la/
bore viuis. q̄to magis amare debes illā vi
tam eternā. vbi nullū dolorē sustinebitis.

Secunda pars in qua

notat fragilitas hūane nature. q̄ a deo est su/
stentāda ⁊ releuanda ibi accessit ihesus ⁊ teti/
git eos. di. surgite. Moraliter q̄uis hō faci/
li impulsu aut carnis aut mūdi aut diaboli. p̄
sensū actus inordinati cadat a deo per se ex
fragilitate hūane nature p̄ se resurgere nequit
nisi tangat a deo ⁊ sustentet. sicut videm⁹ de
cadente in foueā p̄fundā. nisi admittet ⁊ tra/
hat ab alio p̄ se exire nō p̄t. Sic lapsus i pec
catū sanari nō p̄t. nec exire per se. Accedit g̃
xp̄s tangendo ⁊ mutando ⁊ releuat sua gra.
leprosū infirmū. quare dr̃ luc. v. q̄ xp̄s lepro
sū. i. peccatorē tāgendo mūdauit. vt cōsideret
q̄ largitate diuine gratie peccata emundant
vnde de pe. di. i. §. hic etiā lazar⁹ leprosus tā
git cū respectu diuine pietatis mēs p̄cōris illu
strata p̄ūgit. Accedit g̃ deus hoīez tāgēdo.
Per secretā inspirationē vt eū excitet.
Per vberē largitionē. vt eū remuneret.
Per severā indignationem. vt eū puniat
Dico nāq̄ primo q̄ deus accedit hominē se
cret⁹ inspirādo. q⁹ ipe ē sicut p̄siliarius secre
tus qui p̄ gram interius inspirat p̄ceptus bo
nos ⁊ p̄mosos actus. di. illud exo. xx. Mentā
ad te ⁊ bñdicā tibi. Nā sic radius exit a fa/
cie ⁊ trāsiens ad speculū imaginē ibi intuētis
creat. Sic radius diuine gre a deo ad hominis
mentē accedit. ⁊ ibi suā imaginē sanctā creat
⁊ repūtat ⁊ mentē in suā similitudinē ⁊ imaginē
trāsfigurat genē. i. Faciamus hominē ad ima
ginē ⁊ similitudinē nr̃am. Nā illa trāsfiguratio
imaginis dei causat⁹ ab amore diuino. Mēs
ens deuota lumine diuine gre illustrata intue
tur clare pietatē ⁊ iusticiā dei. Cōsiderando
etern dei iustitiā ⁊ p̄prīā impietatem. inspirat
menti hūilitatē ⁊ timorē. sed respiciendo dei
pietatē inspirat spem. ⁊ statim hō cadit i amo
rem. sed calescente amore nihil refutat aman
tis amorem adiplere. Omnia tūc suffert. oīa
sustinet. q⁹ amāti nihil est difficile. ⁊ quantū
p̄t se in omnibus amāti assimulat. ⁊ tunc hō
portat dei imaginem. Vñ hugo de arra aīe lo
quens d̄ amore diuino. di. Scio aīa mea di
lecta. q̄ amor vita tua est ⁊ quicq̄d diligis ea
vi dilectiōis in eādē imaginem vel similitudinē
trāsformaris. si rosā diligis. similitudinem rose
recipis. si deū nō dico q̄ deus eris sed deifi/
caberis. Q̄z diceres nō possū ista similitudinez
intelligere. Rñdeo p̄ exemplū valde sensibi/
le. Accipe ferrū nōdū ignitū illud est diffor/
me ⁊ frigidū nullius actiuitat⁹ q̄z posteaq̄ ignis
in p̄po recipit. statim in ignis similitudinē trans
format. in claritate ⁊ actione. sic suo mō est d̄
anima. Secōo deus accedit ⁊c. Nā deus ac
cedit ad hominē p̄ vberem affectū remunera
tiuū. Et d̄ est q̄n deus mouet ad hominez p̄
mouendū. ⁊ tēpaliter ⁊ eternaliter extollen/
dū. Calor em̄ naturalis solaris descendēs in
ferius ad vapores. ip̄os assumit ⁊ sursum ele
uat. ⁊ extollit ⁊ nubes ⁊ hmōi eos vertit. sic
feruor diuine charitatis q̄nq̄ respicit ad ho/
minem ⁊ eū tp̄aliter exaltat ⁊ etiam q̄nq̄ ip̄um
eternaliter ditat. Vñ ip̄e est q̄ dicit illō ioh.
xiiij. Mentiā ⁊ accipiā vos ad meip̄m. Q̄z n
quare nō oēs equaliter accipit ⁊ respic vnū
sicut aliū. Dicūt quidam. q̄ hoc fit ex p̄te dei
originaliter vt in tali inequalitate p̄fectio dei
magis oñdat⁹. ⁊ virtus diuinitatis magis p̄/ No
pendat⁹. Nā sm̄ plm̄ opposita iuxta se posita
magis elucescūt. sicut nigr̄ cum albo. imago
pulcra iuxta deformem magis oñdit pitā ar/
tificis. Sic suo mō de deo. si em̄ omni homi/
ni gram in sūmo cōicaret. nō esset gradus in
hominibus rone p̄fectiōis vel imp̄fectionis.
Alij dicūt q̄ illa inequalitas sit ex p̄te recipi/
entiū. p̄pter diuersas dispositiones hominū. ⁊
ad hoc adducūt exempla. Primo de radio so
lis qui de se attingit materiā liquefactibilem
vt cerā ⁊ liquescit. ⁊ idem radius materiā in/
durabilem attingit vt lutū ⁊ indurescit. Con
stat tñ q̄ eodem mō se hz in opatiōe ad vtrū
q̄z sed ip̄a recipientia aliter ⁊ aliter dispositā.
radiū nō equaliter recipiūt. ⁊ iō nō efficit idez
in vtroq̄z p̄pter varias dispositiones. Eodem
mō deus quātū est de se. vno mō se hz ad om
nes creaturas equaliter illuminās omnez ho
minem sm̄ suā dispōem. Aliud exemplū de
stellis vbi vna differt ab alia in claritate. q⁹
nō est a sole simp̄r qui lumen indiminuter effun
dit nō tñ eq̄liter suscipiūt p̄pter inequalem di/
spōem. sic d̄ sole iustitie q̄ p̄p̄ vicinitatez pl⁹
respexit aīam xp̄i q̄z als. ⁊ pl⁹ mariā q̄z petrū.
Tertio accedit deus p̄ respectū puniti. ⁊ p̄
severā indignationē. q⁹ sic monis lapidis est

deorsū ad terrā descendere. ⁊ eā pcutere ¶ Sic mot⁹ diuine iusticie tendit ad hominē terre/nū ⁊ pctōrem q̄ se emendare nō vult. vt ipsum tribulatiōib⁹ corrigat ⁊ conuertat. di. illud. i. cor. iiij. In virga veniō ad vos. Nullū enim malū via iusticie manet impunitū. ¶ Boe. de cō/so. deus em̄ qui ē iust⁹ iudex vel hic in mūdo mala nīa aduersitatib⁹ punit ⁊ corrigit vel in purgatorio venialia hic nō deleta vel in infer/no mortalia eternaliter cremat. ¶ Sed vi/dē q̄ de⁹ iniuste mortale momentaneū eter/naliter puniat. cū delectatio pcti mortalis ci/to ⁊ raptim transeat. Dico q̄ hoc iuste fit. et hoc ꝓpter duo. Nā quātomaior est ille qui of/fendit̄. tanto maior est etiā offensa. ⁊ offēdēs grauius puniend⁹. vt habet extra de excess. p̄/lato. tanto in glo. Qui em̄ ep̄m offendit pl⁹ ⁊ grauius peccat. q̄ꝫ qui simplicē. ⁊ plus qui clericū q̄ꝫ laicū. magis ⁊ maxime qui papam vel impatorē vel principē. qđ est crimen lese maiestatis. qđ etiā sine pena magna non di/mittit̄. imo pena capitis punit̄ ſm leges. Cū ergo de⁹ oīs̄ principes papā ⁊ regē excedat in infinitū. qui eū offendit p̄ pctū mortale. in finite offendit. ⁊ ergo dign⁹ est punitiōe infi/nita q̄ ē mors eterna. Secdo q̄ꝫdiu durat cul/pa tādiu debet infligi pena ſm greg. iiij. dia/lo. in infinitū durat culpa. q̄ mali ad ll̄ semp vellent viuere. vt semp possent peccare licet em̄ act⁹ peccati mortalis sit finit⁹ ⁊ quasi mo/mentaneus. tū q̄ in voluntate puersa pecca/tor est talis infinitas. s. semp velle peccare. iō de⁹ iuste tales infinite ⁊ eternaliter punit. vt ꝑ tali mō p̄ eternā punitionē. de⁹ nō accedat ⁊ tāgat hō de pctis surgere dz ⁊ oculos men/tis solū in deum leuare. nē.

¶ Tertia pars in qua no

tat̄ dignitas ⁊ suauitas beatitudinis summe desideranda ibi. leuātes oculos. Pro q̄ no/tandū q̄ qñ nubes lucida q̄ ſm doctores spi/ritus sanct⁹ extitit i forma nubis apparēs xp̄m circūdedit. discipuli audientes vocē de nube dicentē. hic est filius me⁹ dilect⁹. potuissent errasse in his tribus p̄ q̄ fuisset ꝓplata. de moi si. an helia vel xp̄o. Iō xp̄s eos certificando dispensubus alijs duob⁹ solus cora ocul' eor/ remansit. ¶ Moraliter est sciendū. q̄ sic vi/dem⁹ q̄ inter oīs̄ sensus visū magis diligi/mus. Cui⁹ rō p̄ plm̄ in li. de sensu ⁊ sensato assignat̄ q̄ visus multas rer̄ differentias no/bis demonstrat. Vñ cū angel⁹ Raphael to/biā stercore hyrūdinū excecatū salutaret di. ei. Gaudiū tibi sit semp. Rñdit tobias. qua/le gaudiū est mihi. dū in tenebris sedeo ⁊ lu/men celi nō video. Tob. v. Et cec⁹ quesit⁹ a dño q̄d vis vt faciā tibi. dixit dñe vt videā. Mar. x. Dz g̃ q̄ visū p̄ cunctis sensib⁹ dili/gimus. Cū igit̄ tota merces nīa ⁊ vera beati/tudo originaliter cōsistat in clara dei visione ⁊ in saluatore nr̄o iesu xp̄o. iuxta illud Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscāt te deū p̄rem. ⁊ quē misisti iesū xp̄m. Visio illa ī qua videbim⁹ deū facie ad faciē erit multū dele/ctabilis. dulcis. melliflua ⁊ gaudiosa intātuz q̄ si hō a tpe primi hois vsq̄ ad extremū iu/dicii oēs passiones hominū sustinuisset. si fo/ret possibile vnico intuitu sibi esset satisfactū Nā tāta erit delectatio in illa visiōe. q̄ si mū/dus tot⁹ eēt aure⁹ ꝓ toto mundo ad vnicum ictū nō auerteret oculos. Ibi ſm mgīm. iiij. sen. di. xlviij. q̄cquid amabit̄ aderit. nec de/serabit̄ q̄ nō aderit. Et oē q̄ ibi erit bonū erit. ⁊ sūmus de⁹ ⁊ sūmū bonū erit. ⁊ q̄ est oīno beatissimū. ita semp fore certū erit. De hac beatitudine ⁊ glia pōt exponi illa auctori/tas quā dixit regina saba salomoni videns eius magnificentiā. ij. palip. ix. Beati sūt ser/ui tui qui assistūt cora te oī tpe. ¶ In quib⁹ verbis ostenditur beatitudo consistere in tri/bus virtutibus contra. iij. mundi defect⁹. scz In subiectione contra mundi p̄sumptionem In dilectione contra mundi dissensionem In duratiōe cōtra mūdi corruptionē. Dico primo q̄ hñt subiectiōem q̄ nō ꝓturbat̄ q̄ ser/ui tui. Sic em̄ res corpales hūt int̄ se ꝓpriā subiectiōem. q̄. s. oīa inferiora obediunt pla/netis. planete in suis motib⁹ firmamēto. Fir/mamentū aūt mouet̄ ſm influentiam celi cri/stallini ſm astrologos. Sic karissimi in pacti/so celesti ē pfectissima subiectō. q̄ tota curia celestis sic ordinata ē p̄ grad⁹ ordines ⁊ stat⁹ le/giones ⁊ distinctiones. q̄ sine aliqua ꝓdictione hz pfectissimā subiectiōem. q̄ sibi nunicē ſm varios grad⁹ angeli ⁊ hoīes famulant̄. ⁊ tan/dem oēs piter subsunt ⁊ obediunt creatori iō dicitur serui tui. Oīs̄ em̄ seruiunt deo. ⁊ q̄/libet cōtentus est de statu suo. ⁊ condītione ⁊ gradu. Vñ. i. Matth. viij. Omnes obediūt vni ⁊ zelus ⁊ inuidia non est inter eos. et de

talibus seruis loquitur scriptura. Apoc. xxij. Serui eius seruient ei ⁊ faciem eius videbunt Sed proh dolor nō est sicī eccl'ia militāte vbi nulla est subiectio. sed tota plūptio. Quoderni nō q̄rūt seruire sed pīrenō famulari sed dominari. nō obedire sed obstinate ⁊ friuole prelatis ⁊ supiorib⁹ ꝯtrepvbi modo ē monach⁹ monialis vel religiosus qui obediat supiori sine murmure, vbi secularis qui ad p̄ceptū rectoris inuoluntariū expediat sine ꝯdictione. hodie, p certo in multis ē tanta plumptio ⁊ obstinatio q⁹ nec deo nec plato nec rectori velint seruire. imo nec obedire. De quib⁹ dicere. dē. ij. Locutus sū tibi in babūdantia mea. et dixisti nō seruiā. Sed nō sic karissimi. q⁹ nisi veri obedientes fuerimus. ⁊ platis seruiam⁹ ⁊ supiorib⁹ hic in mundo, ꝓpter xpm in humilitate cordis. in celis vbi seruire regnare ē nūc̄ poterimus deo seruire. Vñ dñs loquit' ysa. lxv. de seruis suis ⁊ seruis mūdi dicens. Ecce serui mei bibent ⁊ vos sicietis. ecce let'i mei letant' ⁊ vos cōfundemini. Secdo dico q⁹ in beatitudine ē dilectio sine dissensiōe q⁹ oīa dit' in eo q⁹ dicit' assistūt coram te. q⁹ sancti semp assistūt deo. ⁊ sunt ꝓpinqui sibi ⁊ ipe eis p nimiuz amorē. Nā sicut stelle in celo sunt sibiinuicē ꝓpinque. ⁊ firmamēto semp assistūt q⁹ in eo sūt fixe ⁊ mouēt motu firmamenti sine cessatiōe. sic beati in p̄tia sibiinuicē sunt ꝓpinqui p mutuā charitatē ⁊ firmamento. s. deo sp assistūt diligendo. ꝓtēplādo ⁊ se p dilectionē ei firmiter figendo. ipsiq⁹ ꝓinue sequendo. ⁊ voluntatē ꝓpriā fm volūtatē eius regulando ⁊ obediendo. sūt em̄ intantū voluntati diuine ꝓformati q⁹ videntes p̄ctem mēm filiū vel filiaz in inferno maxima pena cruciari. nō ex hoc dolent. nec misereantur nec cōdolent. q⁹ aliter nō eēnt pfecte beati. ex quo em̄ deus vult. vt aīe ibidē patiant'. aīe in celo nō p̄nt aliud velle. Cōpassio em̄ nō est sine passione. sed nulla passio est in patria Sed dicis, sic sūt aīe saluate sine omni misericordia. q⁹ nō cōpatiunt' suis pentib⁹? Dico q⁹ habēt misericordiā quātū ad esse suum. ⁊ quātū ad opari. ⁊ nō quātū ad istos. q̄ non sūt misericordie receptibiles. Clident g̃ penā illoz cū gaudio. q⁹ q⁹ illā penā magnam euaserunt. De ista assistentia pōt dici illud. zach. iiij. Isti sūt filij splendoris tui. qui assistunt dñatori vniuerse terre. Deus sic nō ē de nobis in hō mūdo q⁹ nō possum⁹ ꝓpari stellis fixis sed stellis erraticis q̄ in firmamēto nō fixe sed ꝓ firmamentū mouent'. nec sibiinuicez sūt ꝓiūcte. imo vna ab alia pessime ⁊ elōgissime separ'/sicut sol ⁊ luna q̄ in plenilunio totaliter opponunt'. sic nos sumus erratici. q⁹ in multis erram⁹. Nā quilibet errat in statu suo nec sumus fixi firmamento. s. deo p bonū p/positū. ⁊ rectā voluntatē. sumus remoti p inimicitiā p diuersas irrisiōes rixas ꝓtēsiōes. p magnas iniurias. fraudes ⁊ deceptiōes vn⁹ ꝓriat' atq⁹ opponit' alteri. sic nō sūt sancti ī patria nec tales ee dīnt qui cupiunt eis collocari ⁊ adherere. ipsi em̄ habēt pfectā dilectiōz ⁊ amorē. Vñ p̄sper de vita ꝓtēplativa dicit. Erit inquit in vita illa intellect⁹ sine errore. memoria sine oblīuione. cognitio sine, p̄uaricatiōe. charitas sine sil'atiōe. sensus sine offensione. Tertio dico q⁹ btūdo ꝓsistit in duratione ⁊ ꝑpetua p̄manentia ꝯ mūdi corruptionē ⁊ instabilitatē. q⁹ dē q⁹ ibi seruiēt oī tpe i. sine fine. Nā fm Isiō. in hibernia ē quedā insula. vbi boies nūc̄ moriunt'. ⁊ ē ibi insula alia in qua corpa nunc̄ corrūpūt'. Sic ve est ille padisus celestis. q⁹ beati qui ibi sunt nō incurrūt mortē. infirmitatē nec corruptionem imo omni tpe semp viuunt ꝑmio non esuriunt nec̄ sitiunt. De q̄ arest. lumine naturali eleuat⁹ loquens dicit primo celi. Extra celū nō est temp⁹. nec loc⁹. nec vacuū. sed ibi sunt entia inalterabilia. impassibilia optimā vitā ducentia quā toto eterno pficiunt. Et p̄sper de illa imortali duratione dicit de vita cōtemplativa. Erit ꝑpetua incolumitas sine debilitate. salus sine dolore. vita sine morte. facilitas sine impedimento. securitas sine fastidio. ⁊ perfecta sanitas sine morbo. hec ille Sed proh dolor non est sic in mundo. vbi nulla est duratio sed tota corruptio. non eternitas sed instabilitas. non fortitudo sed fragilitas non pulcritudo sed turpitudo. non securitas mortis sed incertitudo temporis. Instaz instabilitatem. corruptionē ⁊ incertitudinem mortis deberet quilibet i corde pensare. ⁊ se ad talez statū ordinare. vbi nec mora mortis nec instabilitate tpis posset vita eterna p̄uari. Sic legit' in li. histo. de filio cuiusdam nobil' vnico. q⁹ intrauit religionē vt deo fuiret ad quē venit p̄ vt eū vi extraberz. cui filius p̄ si vnā abstuleris ꝓsuetudinē ꝺ terra tua q⁹

ibi ẽ redire cogor ad seculū ⁊ pẽ q̃ tñdit filiꝰ. In terra tua est q̃ tãcito iuuenes moriunt̃ si cut senes. Juuenis igit̃ licet sim mori timeo. vitã pdere eternã. Cui pẽ nolo fili. q̃ ad secu lum redeas ⁊ me sequaris. ꝫ ego sequar te. et vitam eternam possideam.

¶ Feria secunda post Reminiscere

EGo vado et que retis me. ⁊ in pctõ vño moriemini. Joh. viij. ¶ Vbs dicit q̃ inter alia vicium ingratitudinis pessimũ ẽ. Ũñ Seneca in li. de beneficijs. Nullũ bñficiũ dandũ est negli genti. imo bñficiũ datũ auferendũ ẽ. Ũñ ca nõ ⁊ leges dictãt extra de dona. c. vlt. ⁊ xij. q. ij octaua discussio. ⁊ C. de reuocãdis donatio nibus. l. vl. q̃ ingrati pñt priuari gra sibi con cessa. puta si ex ingratitudine iniuriant̃ dona tori inferendo violentas manꝰ aut atrocẽ in iuriã intulerint vulnerando fustibus cedendo vel graue damnũ rez suaꝝ. vel piculũ vi te inferre psumpserint. vel si cõditionẽ appositã nõ impleuerint. Jtã accidit casus q̃ quidã epus abbati sancti Ansberti magna ⁊ pinguia beneficia cõtulit. tali iuramento ⁊ fide. vt domino suo epo fideliter seruiret. qui ꝺ faciens cõquestũ ẽ dño Honorio pape. de ipius abbatis iniuria. mandat papa. ex quo iste ingratus fuit ꝺ epm suũ a quo bona beneficia habuit. q̃ ab eccl̃ia sua ⁊ beneficijs ppetuo abscindatur. Dic ad ꝓpositũ q̃ dñs deꝰ donatoꝛ omnium bonoꝝ pplo iudaico quasi pplo electo ⁊ dilecto multa ꝓtulit bñficia ⁊ grãs. puta electionis in peculiarẽ pplm. ꝓtectiõis ꝺ aduersariũ. cibatiõis in deserto. ⁊ eductiõis de egipto ipsi tñ semp vt ingrati nõ cessantes atroces iniurias ei inferre. beneficioꝝ oblitione idoloꝝ adoratione. ⁊ tandẽ filij sui mortificatione. merito omnibus gratijs sunt priuati ⁊ ad mortez eternã iudicati. quã mortẽ christꝰ eis pdixit ⁊ causaz notauit di. Ego vado. ⁊c.

¶ Queritꝫ an iudeꝰ qui vt cõiter moriuntur in sua pfidia debeat sustinere ⁊ defendere sancta mater eccl̃ia. ⁊ videt̃ q̃ nõ. Joh. xv. Si quis in me nõ manserit. mittet̃ foras sic̃ palmes ⁊ arescet. ⁊ colligent eũ ⁊ in ignẽ mittent ⁊ ardet. Jtẽ ꝛm leges. oẽs heretici sunt de ciuitatibꝰ expellendi ⁊ vltimo supplicio tradendi. nec aliquid loco eis relinquendũ ẽ. q̃ etiam ipis elementis q̃ eos fit iniuria. C. de hereticis. l. arriani. ⁊ qõ de hereticis dr̃. etiã de iudeis tenendũ ẽ. q̃ vbi par ẽ rõ. par ꝺ esse iudiciũ. xxxij. q. i. apud. ⁊. ff. ad. l. aquiliã. ad illud. Cõi mater eccl̃ia. nõ est mr̃ seueritatis sed pietatis. ⁊ ideo ꝺ potius expectare inde oꝝ ꝓuersionẽ q̃ festinare ad eoꝝ dãnationez xlv. di. qui sincera. Dico q̃ mr̃ eccl̃ia que est mater misercõie ⁊ pietatis nullũ refugientẽ despicit. sed oñs ad ꝓtectiõis gremiũ clemẽt suscipit ⁊ ꝓuersionẽ eoꝝ expectat. Sed q̃ indeos nolentes pfidia redire ad gremiũ mr̃is eccl̃ie sustinet ⁊ nõ hereticos est triplici ꝺ cã. Primo in penã dãnatiõis sue. viuunt em̃ iudei in grauissima miseratione subiectione miserabili seruitute. ⁊ multiplici erũna ⁊ miseria in penã ⁊ vindictã ⁊ hec durabit donec sciãt ⁊ cognoscãt q̃ deꝰ dñabit̃ Jacob ⁊ finiũ eꝝ quisq̃ ꝓuertant̃ ad vespas. i. cognitionẽ veri luminis ⁊ xpi. Ũñ vt habet̃ extra de iudeis ꝓsuluit in glo. i. Cõstantinus impatoꝛ ꝓter mortẽ xpi subiecit iudeos huic miserabili seruituti ⁊ eccl̃iam ad honorẽ dei multis libertatibus dotauit. ¶ Secꝺo ne memoria sancti pat̃ ⁊ spealiter passionis xpi extinguerez vt q̃n oculis eos inspicimus ⁊ adhuc eoꝝ maliciã videmus ⁊ ptinaciã cogitem̃ q̃ ipsi sunt quoꝝ pres sancti abraã. ysaac ⁊ iacob et alij. ꝓphete ex eoꝝ genere xpm filiũ dei icarnãdum. crucifigendũ ⁊ moriendũ. figuris ⁊ auctoritatibus ꝓnunciauerũt ⁊ quoꝝ pdecessores xpo mortem intulerunt. Tertiũ ne pactũ dei irritet̃. nã Moises dixit iudeis. vt habet̃ Deut. iiij. Qꝰ si patrãtes malũ coram dño deo vño. vt eũ ad iracũdiam ꝓuocetis. testes inuoco celũ ⁊ terrã cito pibros vos de terra quã trãsito iordane possessuri estis. nõ inhabitabitis in ea longo. sed delebit vos dominus atq̃ disperdet in oñs gentes ⁊ remanebitis pauci in nationibꝰ. ad quas vos dñs ducturus est. ⁊ sequit̃. nõ tñ dimittet te. nec delebit te oino. ¶ Sed dicis ex q̃ nolunt conuerti sed in pfidia ꝑmanere. an sint cogẽdi ad fidẽ ne moriant̃ in pctis eoꝝ. Dicendũ q̃ nõ sunt cõpellendi. qz ẽm aplm coacta seruitia deo nõ placent. Ũñ xlv. di. de iudeis sic dr̃. De iudeis aũt precepit sancta synodus. nemini deinceps ad credendũ vim inferre. cui em̃ deus vult miserez ⁊ quẽ vult indurat. nõ em̃ tales inuiti saluandi sunt. quia nullus invitus fit bonus. sed volens. Sicut enim bõ

scribitur adhuc

scz adã ꝓpria arbitrij volũtate serpenti obedi/
ens ꝑpt. sic vocãte se gra dei ꝓprie mentis cõ
uersione quisqz credendo saluaꝫ ḡ nõ vi. sed
libera arbitrij volũtate ⁊ facultate. vt ꝙuertã
tur suadendi sint. ⁊ nõ vllo mõ ipellendi. de
bẽt eĩm auctoritatib⁹ rõnibus ⁊ blandimẽtis
ꝛ. ꝓmissiomb⁹ ⁊ munerib⁹ ad fidem ꝓuocari
lium. an inuitis pentibus sint baptizãdi. Re
spõdet. s. tho. ꝙ simplr nõ licet pulos eorũ
ipis inuitis baptizare. sed qñ ad ãnos discre/
tionis ꝙueniunt ꝑñ fidẽ suscipe. etiã pentib⁹
inuitis. Dicit etiã ibidẽ doctor. ꝙ ꝙuenido
maximã hz auctoritatẽ. q̃ semp est in omnib⁹
imitanda. hoc aũt ecclie vsus nunqz habuit.
ꝙ iudeoꝝ filij inuitis pentib⁹ baptizarentr qz
qz aliqñ fuerint principes potentissimi quib⁹
familiares fuerũt sanctissimi epi. vt silvester
ꝙstantino ambro. theodosio. qui nullo mõ hec
ꝑmisissent ab eis impetrare. si hoc ceẽt ꝙsonũ
rõnis. Et tõ piculosũ videt hãc assertionẽ de
nouo inducere. vt iudeoꝝ pueri inuitis pen/
tibus baptizarentr ꝓpter duo. Primo ꝓpter
piculũ fidei. qz baptizamus añ vsũ rõnis de fa
cili ad psuasionẽ pentũ puertet. Scõo quia
filius añ annos discretionis. fm natũralẽ in/
stitã dz eẽ sub cura pentũ. hec tho. in quadã
questione de q̃libet. ꝛc. ¶ Quantũ ad ex/
positionẽ lralem ⁊ ꝓmunationẽ euãgelij ẽ no/
tandũ qz sancta mr ecclia solicitã curã hns de
filijs suis p istud sacz tempus eos a malis re
trahendo. ⁊ ꝑfectũ virtutis ꝓuocando aliqñ
obsecrat. vt ꝓuocet. aliqñ munera promittit
vt alliciat. aliqñ penas ꝓminaꝫ vt timorẽ in/
cutiat. Et tõ sicut heri ꝓmisit munera btũ/
dinis vt alliciat. sic hodie minaꝫ. mala vt ti/
morẽ incutiat. ⁊ fm h tres sunt ptes euãgelij
In prima ponitur dura ꝓminatio ibi In pec
cato vestro. ꝛc.
In secũda stricta christi examinatio ibi Mul
ta habeo vobis loqui. ꝛc.
In tertia determinata christi passio ibi. Si
exaltatus fuero. ꝛc.

¶ Quantũ ad primam ptẽ est notãdũ. ꝙ cũ mali ⁊ obstinati vt pluri
mũ retrahanr a malis opib⁹ cõminatiõe ma/
gis qz ꝓmissione. plus timore qz amore. Jõ
xps cogitans pharisẽos obstinatos in mali/
cijs. cũ nollẽt suis rõnibus assentire. nec pro/
missiones aduertere. terret eos cõminatione
di. Ego vado. s. voluntarie p passionẽ ⁊ mor
tem ad pẽm. ⁊ quereris me. s. post mortez in
vra destructione ad liberationẽ. sed ꝓpter in
credulitatem ⁊ obstinationẽ in pcto obstina/
tionis moriemini ¶ Moraliter est notandũ B
ꝙ inter oĩa delectatio maxime hoiem trahit
sive ad bonũ sive ad malũ. ita fortiter etiã qñ
qz ligat ad delectabile. ꝙ nec cõminatiõe nec
ꝓmissione solui possit. sicut pz in filio capto.
Et iõ pbs docet. ij. ethi. ca. vij. ꝙ a delectati
onibus ⁊ delectabilib⁹ maxime ẽ cauendum
⁊ ꝙ debemus nos ad ea habere. sic senes ple/
bis troiane se habuerũt ad helenã. qui visis
malis ciuitati iminere ꝓpter eã. iudicauerunt
eã esse abijciendã. Sic etiã cõsideranda ẽ de
lectatio an sit bona vel mala. si bona tenenda
est. si mala anteqz illa queat ⁊ ad mortẽ indu/
cat abijciẽda ¶ Cñ delectatio sive cõcupia ẽ C
gñale viciũ a q̃ oĩa mala oriunr. Trahit eĩm.
Quosdã ad presumptionem per excessum.
Quosdã ad desperationem p defectum.
Quosdã ad dilectiõem p directũ. Dico pri
mo ꝙ delectatio sive ꝙcupia q̃sdã trahit p ex
cessũ ad psũptionẽ. ⁊ ad mortem eternã. Ille
cũ aliquis in suis factis nimiũ delectar acqui
rit spem imoderatã alicuius boni possibilis.
Et hoc põt fieri dupliciter. Aut p ꝓpriã virtutez
qz de ꝓpria virtute tm cõfidit. ꝙ nimiũ exce/
dit ꝓpriã facultatẽ. Sic quidã psumũt loqui
⁊ fabulari de magna scia ⁊ nouis inuentiõib⁹
pferentes se pdecessoribus suis. ad hãc spe/
ciẽ psũptiõis vr posse referre illud eccl. xxxij.
Audi tacens sil⁹ ⁊ quereris ⁊ in medio magna
toꝝ loqui nõ psumas. Aliqui psumũt de pro
prijs viribus sicut holofernes ꝛ iudeos. q̃ tm
confusus p mulierẽ mortuus est. ꝛ quem iudith
orauit ad dñm dicens. Dñe deus celi ⁊ terre
inmere superbiã illoꝝ. ⁊ respice ad nram hũili/
tatẽ. ⁊ oñde ꝙ nõ derelinquis psumentes de
te. ⁊ psumentes de se ⁊ de sua virtute gliã/
tes hũilias. iudith. vi. Isto modo iuuenes ⁊
ebrij multa psumũt ⁊ sũt magne spei. sic dic
aresti. ij. reth. Cuius est rõ triplex fm tres cõ/
ditiões ipius obiecti spei. Obiectũ eĩm spei est
bonũ arduũ ⁊ possibile. Quia aũt iuuenes ⁊
adolescentes multũ putãt se hre de futuro ⁊
pauc hñt de pterito. memoria aũt ẽ preteriti.
spes vero futuri. Jõ multum hñt de spe ⁊ de
possibili. ⁊ pauc de re ⁊ de actu. Cñ sic materia

prima dr̃ esse in potentia ad oīs formas. et ꝙtomagis actuar̃. tāto plus pdit de potētia/
litate. Ita adolescēs siue iuuenis. dum est in adolescentia ⁊ in potentia ad omnē actū ⁊ sta
tū pōt esse sacerdos ep̄s papa. sed cū creuerit modicū vir sufficiet portare ꝙ quā bñdictam
¶ Scōa cā est caliditas nature. hñt em̄ copiaz caloris ⁊ spirituū. ⁊ iō cor in eis ampliar̃. Ex
ampliatiōe aūt cordis hō tendit in ardua. vñ p̄s. viā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri cū. r̃c. ¶ Tertia
est inexperientia. illi qui nōdū passi sunt diffi/
cultates ⁊ resistentias in factis suis. audaces
sunt ad tēptandū oīa. Illi vero qui iā frequē/
ter sustinuerūt resistentias in conatib⁹. nō de
facili ea temptāt. Et hec est cā quare iuuenes
nō debent fieri duces belloꝝ. sic dr̃. iij. topi/
coꝝ. nemo iuuenes eligit in duces. eo ꝙ non
D p̄sueuerūt esse prudentes. ¶ Aliq̄ p̄sumūt de
pfectione. qui adhuc sūt in inchoatiōe ꝙtū/
cunq̄ aliquis pfecerit semp reputare se debz
incipientē. eccl̃. xviij. Cū p̄sumauerit hō tūc
incipit greg. in mora. ii. Desciscit mens ꝙ torpore
veterascere. q̄ semp studet ꝙ desiderū inchoa/
re. Idem Si in bonis inchoatis nolumus
latescere. valde nocē est. vt semp ea credam⁹
nos inchoare. Vñ dixit quidā pr̃ cuidam fra/
tri dicenti. Ego mortu⁹ sū mūdo. ⁊ si tu mor/
tuus es ait p̄r̃. diabolus tñ mortuus non est.
Alio mō pōt quis tendere in aliqd̄ bonū vt
possibile p virtutem ⁊ misericordiam diuinā. qd̄
nō est possibile. sic cū aliquis sperat veniaz
obtinere sine pnīa. vel gr̃az sine meritis. que
p̄sūptio ꝓprie est species pcti in spūm sanctuz
qz p hmōi p̄sūptionem tollit̃ ⁊ ptemnit̃ adiu
toriū spūssancti. ꝙ qd̄ hō reuocar̃ a pctō. Et
hi licet q̄rāt iesum. tñ moriunt̃ in suis pctis.
Sed vr̃ q̄ p̄sumptio nō sit pctm̄ causans ho
mini mortem. Nā illud qd̄ est pctm̄ causans
mortem nō excusat a pctō. sed p̄sumptio excu
sat a pctō. Dicit em̄ mgr̃. xxij. di. scōi li. sen.
q̄ adā min⁹ peccauit. quia sub spe venie pec/
cauit. quod videtur ad p̄sumptionem per/
tinere. Respondet sanctus tho. in scōa scōe
Qd̄ peccare cū ꝓposito ꝙseuerādi i pctō sub
spe venie. ad p̄sūptiōem p̄net ⁊ hoc nō dimi
nuit sed auget pctm̄. Peccare aūt sub spe ve/
nie q̄nq̄ ꝙcipiendo cū ꝓposito abstinendi a
pctō ⁊ penitendi. hoc nō est p̄sūptiōis. sz hoc
pctm̄ diminuit. qz p hoc videt̃ hr̃e nouam
E min⁹ firmatā ad peccādum. ¶ Dico scōo q

delectatio quosdā trahit ad desperatiōem. nā
q̄n affectus alicuⁿ amore inficit̃ alicuius rei
corpalis. vt puta. mulieris. vestis ornat⁹. glo
rie. honoris. curiositatis. ⁊ hmōi. tunc hō fa/
stidit bona spūalia. sic̄ est p̄dicatio. ꝓfessio pe/
nitentia. orare. frequentare eccl̃iaz. nec hmōi
reputat valere. nec sapiunt talia tādiu q̄sq̄
postea ea nō estimet possibile sibi adipisci nec
p se nec p aliū. Vñ diffidit de se ꝙ nō possit
penitere ⁊ satisfacere sufficienter de malis suis
⁊ diffidit de misericordia dei. ꝙ eū iuuare nō pos/
sit. ⁊ ita desperat. qd̄ est etiā pctm̄ in spīritū
scm̄ ⁊ maximū in q̄ multi hoīes moriunt̃. Vñ
sup illud ꝓuer. xxiij. Si desperaueris lapsus
in die angustie minuet̃ fortitudo tua. dic̄ gl.
Nil est execrabili⁹ desperatiōe qua quilibet i ge/
neralib⁹ huⁱ⁹ vite laboribⁿ ⁊ qd̄ peius est i fi/
dei certamine pdidit ꝓstantiā. Et isi. in li. de
sum. bo. ꝓpetrare flagitiū aliqd̄ moꝛs est aīe.
sed desperatio est descendere in infernum.
¶ Sic desperauit cayn fratricida q̄ dixit ma
ior est iniqtas mea q̄ vt veniā merear. Gen̄.
iiij. Dis dar̃ hec doctrina ꝙ ꝓsiderare debēt
ꝙ dei misericordia excedit magnitudinem. multi/
tudinem ⁊ lōgitudinez oīm pctoꝝ. Vñ autor
de spū. c. iiij. Nemo d̄ dei misericordia diffidat qz
maior est ei⁹ misericordia. q̄ sit pctōris miseria.
Et q̄ quis ad deū toto corde clamauerit ex/
audiet illū qz misericors est. Et iō cū dauid
grauissime peccasset in adulterio ⁊ homicidio
postq̄ dixit dño peccaui. dixit ei. ꝓpheta na/
than. dñs exaudiuit ⁊ abstulit a te pctm̄ tuuz
ij. reg. xij. Et iō p̄s. dicit laudando ei⁹ miseri
cordiā. Suauis dñs vniuersis. ⁊ miseri. eius
sup oīa opa eius. Accidit i dioceſi norbicen/
si duos esse socios. vn⁹ multis malis implica
tus ⁊ alter deuot⁹. Salus dū frequent̃ a bo/
no socio cularet̃ vitā emendare. socii suum
deridens misericordiaz dei tātā esse asseruit ꝙ sal
tem in fine mortis sibi sufficeret. Miser tan/
dem ille occulto dei iudicio infirmari ꝓmit̃
Sed soci⁹ bon⁹ de salute ei⁹ dubitās. lāguen/
tem ad confessiōem ⁊ pnīam induxit. rogās eū
vt dei misericordie recordaret̃. de qua san⁹ multū
p̄sumebat. sed diabolus q̄ eū vsq̄ in finem p̄
sumere docuerat in ipo fine docuit desperare
Nocte vero mortis ipius visio talis socio bo/
no mōstrata est. Cidit iesuz indutū clamide
coccinea spinis caput coronatū. manib⁹ pedi
busq̄ sanguine vulnere irrigatū. ⁊ in sinistra

manu crucē tenentē. rubro vulnere latery cū humero denudato. coꝝ lecto socij infirmantis astare. ⁊ hec sibi blādis verbis dicere. Ecce inquit. qualē ꝓ tui amore ptuli passionem cerne caput meū spinosū. vide corpus totum sanguine cruentatū. ⁊ lateris aperturā aduerte q̄ ⁊ quanta sustinui ꝓpter te. pete igit̄ miseri cordiā meā magnā. ⁊ licet ingratus sis. ⁊ eaz nō meruerīs tū tibi ꝓcedā veniaz delictorum Ad hec ille demone plen⁹ dixit. Scio inqt. dñe misericordiam tuā magnā. ⁊ scio nihil omnino q̄ iusticia tua non est frustra. Cū licet ad me saluandū fortassis tua misericordia te inclinet. neq̄ iustitia tua hoc ꝓmitteret. ⁊ nō meritis meis paucis ⁊ nullis de tua iustitia saluari nō possum. Et fons misericordie adiūxit clemēt. immo inquit. instanter pete misericordiam meā. qz ego iustus sum. tū in opibus meis nulli ē misericordia postponēda. Ille miser incepit denuo cū misericordia dei disputare. asserens se ꝺ iustitia ꝺdēnatū. nec velle misericordiam petere vllo sensu. Recepit igit̄ saluator sue pietatis repulsā ⁊ volenti dānari. iuste versus est in seuitiam. acceptaq̄ manū dextrā vt socio dormiente apparuit in vulnere lateris imersam. ⁊ cruore repletā extraxit. pectoq̄ sanguine ifaciē morientis. dixit. Ecce inquit miserrime sanguis meus in die vltionis ē signū tū te mōstrāduz q̄ hāc pomeras misericordiam. ⁊ illā respuisti. cuius insup ex visione terribili stupefactus volens currere ad infirmū sociū. visionē hāc narrare. faciē versā ad pietē inuenit. ⁊ totū corp⁹ rigidū ⁊ extensuz faciēq̄ vndiq̄ recenti sanguine cruentatā. quā nec aqua frigida nec calida abluere poterat in signū sue dānationis

¶ Dixi tertio q̄ delectano quosdā trahit per directū ⁊ p medium ⁊ rectū ad dilectionē dei. hi eñ relictis extremis. scz vitioz seu rez tpaliū. solū p medium ⁊ in medio virtutū q̄runt ieiunā. ⁊ salutē ⁊ inueniūt ⁊ mortē euadūt eternā. Cū hiere. xxix. Cū quesieritis me in toto corde vro inueniar a vobis. Et notanter dicē in toto corde. qz si alia a deo. sicut sunt terrena trāsitoria. ⁊ pctā diligam⁹. deum toto corde nō querim⁹ nec eū p ꝓpñs inuenimus. Cū ambro. in li. de fuga seculi. ⁊ recitat̄ in decretis. xxj. q. i. Cui portio dei ē. nihil dz curare. nisi deū hē. Quid dicis in mundo nihil aliud diligo nisi xpm. quē toto corde hē desidero quē q̄q̄ absentē ꝓpendo. Dico q̄ iesus dilect⁹ tu⁹ se q̄q̄ subtrahit a te. ꝓpter tria. Primo vt tu cognoscas tuā fragilitatē q̄s sis a te. et quid a deo. Nā nō q̄q̄ credit se talia hē a ꝓpria natura sicut sanctitatē pulcritudinē. cōtinentiā. fortitudinē. deuotionem ⁊ hmōi cōsilia. q̄ tū nō hz a natura sed tū a diuina grā. Cū apls phil. iiij. Omnia possū in eo q̄ me confortat. Sequit̄ ex hoc q̄ nullus dz se de his iactare ex spūali superbia. sed se hūiliare. ⁊ ne amittat timere. Scdo se subtrahit dilect⁹ a te ne eius pñaz sentias. vt probet tuā fidelitatē an ꝓpter recessū istū occultū. velis eum dimittere ⁊ licentiare ⁊ aliū amatorē in corde tuum accipe. Quia in infideli corde absentia amati generat obliuionem. Cū vulgariter dē ab augen ab hertzen. Tertio vt ardentius q̄rat eum Bern. Occultat se ꝺ⁹ vt ardēti⁹ q̄rat̄ q̄situs cū gaudio inueniat̄. inuent⁹ cū solicitudine teneat̄. Cū spōsa salomonis in absentia salo. amore ardens surrexit ⁊ diligent̄ q̄siuit p vicos ⁊ plateas dilectū. ⁊ dum eū inuenit. dixit tenebo eū nec dimittā. Sic sponsa xpi dz surgere p amorem ab oībus trāsitoriis. ⁊ in omnib⁹ solū xpm diligenter querere ⁊ inuentum cum solicitudine tenere. ne eum per consensum mali amittat.

Secūda pars in qua

notat̄ xpi stricta examinatio fienda in futuro quā xps iudeis ꝓminat⁹ est ꝺ. Vulta babeo tē. Moraliter sic̄ lingua infecta malo hūore febrili nō pōt recte ⁊ bñ iudicare de cibo et potu. sic̄ pz in febricitantib⁹. q̄ dulcia amara ⁊ ecōuerso iudicāt. Sic qui infectus est malicia. ⁊ errore alicui⁹ vitij. alium iudicare recte nō pōt. nec etiā dz alium iudicare. iuxta illud ambro. qꝺ etiā alī in cañ. iij. q. vij. Judicet ille de alterius errore qui nō hz qꝺ in se condemnet. tē. Exo. xxiij. Nō sequeris turbam ad faciendū malū nec in iudiciū plurimoz ac quiesces sñie. vt a vero deuies. xps igit̄ iust⁹ ⁊ innocens qui iuxta dictū petri pctm̄ nō fec̄ nec inuent⁹ est dolus in ore eius. potuit iudeos pctōres iudicare. ⁊ eos de pctis corrigere qz vt habet̄ extra de here. c. qui alium. Qꝺ qui aliū ab errore nō reuocat. seipm errare demonstrat. ¶ Ne igit̄ errare argueret̄ iudicauit errores iudeoz. Sic etiā post finē mundi in generali iudicio iudicabit errores hominū scz qui ꝓsistūt in

cordis cogitatione.
oris locutione.
operis omissione
Primo em̃ iudicabit cogitatiões cordis. iuxta illud ps. Ipe scrutans corda ⁊ renes. nõ em̃ erit aliqua cogitatio hois ꝑ diuinã voluntatẽ. quã ipe nõ videat ⁊ clare intueat. nã sic in speculo claro oĩa relucent ita in clara diuina eẽntia oĩa relucebũt cogitata tua. siue bona siue mala. Ũñ recitat ꝙ in ciuitate carthaginensi. speculũ erat q̃dã in q̃ oẽs ad illud venientes poterãt videri. ⁊ maxime cum ibi malefactores essent. ⁊ tũc melius apparebat. Sic in iudicio extremo apparebit speculũ diuinitatis. scz essentia diuina in qua idealit̃ relucebunt oĩa cogitata bona ⁊ mala. ⁊ spealit̃ tunc mala nr̃a apparebũt ad vltiõem ⁊ punitionem. Ũñ sap̃. i. Qui loquit̃ iniqua nõ potest latere nec ꝓteribit illũ corripiens iudiciũ in cogitatiõibus em̃ impij interrogatio erit. Sed q̃rit̃ an mala nr̃a reluceãt in eẽntia diuina. sicut bona. Et videt̃ ꝙ nõ. qz q̃ in eẽntia diuina relucent. ⁊ q̃ de ꝓ eẽntia sua recogñscit sunt ibi. sed mala nr̃a nõ sunt in essentia diuina. nec ꝓ essentiã nec ꝓ silitudinẽ. Coñ deus est iustus iudex. ⁊ punit pctõres ꝓpter mala cognita. igit̃ rñdet rich. de media villa super mgr̃m. in. iij. suo dis. xxxvi. Qđ si de ꝓ approbando mala non nouit. certissime tñ nouit in mienda ea. Ũñ iob ad dm̃ loquens. c. vi. dic̃t Nulla te latet cogitatio. nec tãtuz intendebat ibi de bona. sed eiã de mala. qz tñ malũ subrõne mali qua malũ ẽ priuatio est. igit̃ ideam nõ hz in deo sed cogñscit ꝓ ideã boni sic̃ tenebra ꝓ cognitiõez luc̃. vt vult aug. đ di. no. c vij. dicens. Lux fm̃ cãm in seipsã tenebraz cognitionẽ pambiuit nõ aliũde videns tenebras cõ a lumine. Et iõ qñ dr̃ in oppositz ꝙ malũ nõ est in deo. ⁊c. dicit rich. ꝙ cõis malicia nõ sit in deo. nec ꝓ eẽntiã nec ꝓ similitudinẽ ꝓpriã. tñ silitudo bonitatis sibi oppositę ꝓ quã cogñscit̃ est in deo. Scđo dñs iudicabit locutiões oris. Nã nihil erit locutũ ꝑ diuinã volũtatẽ de qua hoies nõ opteat reddere rõem. Et hꝫ est qđ ipe dñs dic̃t math. xij Dico aũt vobis ꝙ oẽ vbũ ociosũ qđ locuti fuerint hoies reddent rõem de eo in die iudicij. Ex verbis tuis iustificaberis. ⁊ ex vbis tuis cõdemnaberis. Cõsidera igitur o peccator qualem rõnem reddere poteris de multis vbis ociosis. vanis ⁊ scurrilibus. detractiõibus ⁊ blasphemijs. ⁊c. De quib⁹ oĩbus graviter punieris. ⁊ g̃ ad exhortationez ps. Phibe linguã tuã a malo. ⁊ la. tua ne lo. do. Nam natura linguã in custodiã posuit in eo ꝙ quasi duplici muro clauditur osseo ⁊ carneo. ad ostendendũ ꝙ sũma custodia hñda est. ⁊ ass̃ cõz opus suũ exerceat ꝙ duplex examinatio ꝓcedere debeat. Primo em̃ dz cõsiderare an sit licitũ. Scđo an sit expediens. Et ille sunt due vie ꝓ quas sermo trãsire dz. de quib⁹ in ps. Dixi custodiam vias meas. vt nõ delinquã in lingua mea. posui ori meo custodiam ⁊c. Ũñ abbas paph⁹ sic̃ narrat̃ in li. ir. historie tripite cũ esset sine lr̃is. accessit ad quẽdã vt addisceret. ⁊ cũ deuenisset ad istũ versum. Dixi custodiã vias meas ⁊c. dixit se satis didicisse. nec dz vlterius addiscere si illã lectionem posset bñ scire. Ũñ eccl̃. xxv. Beatus vir qui hĩtat cũ muliere sensata. ⁊ qui lingua sua nõ est lapsus. ⁊ iõ bene insensat⁹ est ⁊ miser. qui nimiũ linguã relaxat ad vba inania. sic̃ dines qui hac de cã iusto dei iudicio i lingua cruciabat̃ in flãmis infernalib⁹. luc̃. xvi Tertio dñs iudicabit oĩa opa nr̃a tã ꝓmissa q̃z omissa q̃ oĩa manifesta erunt añ eum. añq̃z sñiam ꝓferat ꝑ pctõrem. Sic em̃ iudex rectus narius dictare sñiam nõ dz ꝑ reum. nisi cõuictus fuerit ꝓ legitima documenta. aut ꝓ cuidentiã facti. aut ꝓ cõfessiõez ꝓpriã. aut testes aut instrumẽta vt dr̃ extra de ꝓbis. eccl̃ia sancte Sic iudex xps ꝑ nullum dabit sñiam dãnatiõis. nisi ꝓ euidentiã pfectoꝝ. ⁊ ꝓ propriã ꝓfessionem pctõꝝ pctõr oñdat̃ que oĩa in tua ꝓscia quasi instrumento notificabunt̃ in conspectu iudicis. ⁊ oĩm alioꝝ hoim. licet antea fuerint occulta. luc. xij. Qđ in tenebris dictis in lumine dicet̃. Huius exemplum habemus de dauid. q̃ tã adulterium q̃z homicidiũ occultissime ꝓpetrauit cũ bersabee vxore vrie ⁊ vria. ⁊ tãtũ postea misit dñs ad cũ nathan dicẽs. Tu feciti absc̃dite. ego vo faciã verbum istud in ꝓspectu oĩs isr̃l ⁊ in ꝓspectu solis. ⁊ sic ꝓ pena manifestã declarabo culpam tuã. Et sic ꝓ pena manifestã detegit̃ qñq̃z peccator. Qz quocunq̃z sit in pñti. saltem in iudicio nõ põt latere. Ũñ ans. in suis meditationib⁹. latere est impossibile apparere intolerabile. Sed dubitat̃ an pcta ꝓ penitentiam ꝓdonata sint eiã in iudicio reuelanda. et

videt̃ q nõ. qz qõ tectũ est videri nõ potest. sed pcã p penitentiã cõdonata sũt tecta. sicut dicit glo. sup illud ps. Beati quoz remisse sunt iniquitates. nẽ. In oppositũ est glo. sup illud. i. coz. iij. Manifestabit cõsilia cordiũ glo. dicit q gesta z cogitata bona z mala. tũc nota erũt omnibus. Itẽ bern. tractans illud idẽ verbũ dicit. Cunctaq cũctoz cunctis ar chana patebũt. Ad hoc ꝓcordãt oĩs doct. sancte eccl̃ie. q omnia tã bona q mala nota erũt omnibus. Et rõ est ad manifestã liberati onẽ diuini iudicij declarandã. qz ostensio ma loz in bonis ẽ ad manifestationẽ diuine mise ricordie prij ipense. Sicut si rex misisset tibi centũ lib. p uno obulo. nõne si gratus esses narrares bñficiũ regis omnibus amicis tuis dicens eis. regratiamini regi p me in tãto te nebar z p tanto mihi remisit. Eodẽ autẽ mõ do p pctõ mortali merebaris penã eternam. z re misit tibi p pena tpali. q nullã cõpationẽ ad penã eternã hz multomagis illud beneficiuz debes velle manifestari. Oĩsio vero bonoz ad manifestationẽ iustic̃ie vt videat̃ q nullũ bonũ manet irremuneratũ. z ecõuerso in ma lis erit oĩsio maloz ad manifestationẽ diui ne iustic̃ie tunc ꝑmiãs. oĩsio bonoz ad ma nifestationẽ diuine misc̃die ꝓcentis z ꝑmian tis. Hec tñ oĩsio nec cedet in infamiã vel ve recũdiã. sed ad grãz actionem in bonis. z ad dei gl̃iam saluantis z liberãtis. Tñ. ij. coz. v. Oĩs eĩm nos manifestare oportet ante tri bunal xp̃i. vt reddat vnicuiq ꝓpria corpis p ut gessit. siue bonũ siue malũ. Ad arg. dom. q pctã dicunt̃ tecta quo ad erubescentiã nõ quo ad sciam. q̃tũ ad punitionẽ. nõ q̃tũ ad cognitionẽ. Tñ ex q̃ q̃libet sanct⁹ gaudebit de liberatione tua a pctõ magna materia gau dij a beatis subtraheret̃. si ignorarent grãm ti bi factã. Et ergo deus sic̃ põt facere ignẽ ap proximari cõbustibili sine cõbustiõe z suspẽ dere causalitates rez q̃s vult. Sic põt facere notitiã pctoz tuoz in singulis. z qõ tu idem scias sine erubescentia z alij sine scandalo vel vituperio.

Tertia pars in qua

xps iudeis declarauit suam passionẽ per eos in cruce inferendam dicens. Cũ exaltaueritis filiũ hominis scz in cruce. visa gl̃ia mea. quã supple oĩdam resurgendo. ascendendo. tunc cognoscetis q ego sũ xps. i. messias vobis ex lege ꝓmissus. tũc aliq ex vobis in me credẽt cognoscentes q ego sũ filius dei. quia meipo nibil facio. sed sicẽ docuit me pr̃ qui verax est sic facio. Moraliter in hac pte instruimur qualiter hõ rõnem suã exaltare z elevare vz ad cognitionem occultoz supnaturalium ab istis sensibilib⁹. Est nãq magna dñia int̃ ho minem scientẽ z sapientem. z hoiem ignarũ z ignorãtem. qz sciens z intelligens ꝓvenien ter z ꝓprie dr̃ hõ. cũ sibi ꝓpetat ꝓprie diffini tio hominis q̃ est animal rõnale. i. animal qõ vtr̃ rõne. ignorãs aũt z solũ sensualit̃ viuẽs vt brutũ nõ dr̃ ꝓprie rõnale. sed sensitiuũ. qz solũ sensibilibus vt alia irrõnabilia vtitur z dr̃ ꝓprie brutũ. qz caret rõne. Vz ḡ filius ho minis ad hoc studere. vt z ipe exaltet̃ ad rõez z sciat z intelligat. qz ꝑm Egidiũ de roma in ꝓlogo suo sup elencoz. ab bũana natura de generat qui scire z intelligere nõ affectat. est eĩm ignorãtia mr̃ cunctoz erroz. vt dr̃ i can. di. xxviij. c. ignorantia. Oportet ḡ filium hominis ab ignorãtia ad scientiã z rõem exal tari vt cognoscat.

Paganorum vanitatem.

Judeoz cecitatem.

Christianoz veritatẽ. Dico nãq prio q rõez ꝓsiderare paganoz vanitatẽ. Nã vanitas eo rũ pz ex eo. q nulla rõne ꝓbabili vel temptati one carnali peccauerunt pctõ idolatrie. ḡ qz omnino euanuerũt in sensibus suis. obscura tũ est coz insipiens coz. z idola coluerũt aliq solem. lunã z alia sidera. aliqui ignez sic̃ chal dei. Nã sic̃ in quibusdã histo. scholas. inueni tur chaldei ignem adorantes. ad hoc etiã ali os cogebãt p modũ istũ. obtulerũt quibuscũ q negantib⁹ ignez z aliũ deũ colentibus pu gnã. ita vt si deus eoz ab aliq vinceret̃ eius cultura admitterent. si vero ignis qui fuit de us eoz alioz ꝓsumeret idola. ipi ad ignez co lendũ se semp obligarent. Isto audito cano pei in egipto qui idolũ belli coluerũt. deposu erunt de capite idoli sui coronã aureã. z sup caput suũ qõdã vas testeũ posuerũt. et illud multis foraminibus pforauerũt. z cũ cera ob turauerũt. Venerũt igit̃ chaldei ad illũ ido lũ examinandũ. posuerũt ignẽ z statim in fo raminibus cera liquefacta descendit aqua et ignem extinxit. z sic ꝑualuerunt idola canopi cuiusdã ciuitatis egipti. z illi ꝓmissi sũt dei

ceps idolis suis. Sic tali mõ ꝛ multis vanitatibus excecati deũ vez nõ coluerũt. Unde sap. xiij. Vani sũt oĩes homines in quib⁹ nõ subest scientia dei. ꝛ de his q̃ videntur bona nõ potuerũt intelligere eũ qui est. neq; opib⁹ attendentes ascendentes agnouerũt q̃s esset artifex. sed aut ignem. aut spũm. aut aerẽ. aut giz stellaz. aut nimiã aquã. aut solem. aut lunã. rectores orbis terraz deos putauerũt. in quibus verbis sapiens reprehendit fatuitatem gentiliũ philosophoz. de eo q̃ nõ cognouerunt deũ cẽ mundi creatorem. Cũ em effect⁹ deducãt in notitiã sue cãe. ꝛ ipi totaliter fuerũt occupati ad inuestigandũ cãs rez in hoc culpãdi sunt q̃ ad primã cãm deuenire nõ potuerũt

P Sed qualiter est q̃ philosophi ad cognoscendũ deũ esse sufficientes nõ fuerũt cũ nec xpiani qui soli vnius dei veri notitiã habent ad hoc sufficiãt? Ad hoc dixit bolgot. Esto q̃ deũ esse nõ est p aliã rõnem demonstratũ bucusq; nec deũ esse creatorẽ mundi. sed qui cunq; ad deũ innocenter se hñt. ꝛ rõnem naturalem exercent studendo. nec diuine gratie obicẽ pbent de⁹ eis sufficienter sui cõicabit notitiã. sic q̃ eis sufficiat ad salutem. Exẽpla de hoc habent̃ ꝺ cornelio cui missus est petr⁹ de paulo cui missus est ananias. qui sic se diposuerũt q̃ reuelatiõez ꝛ inspiratiõnẽ ꝺ vno deo meruerũt hre. Et iõ dom q̃ sit culpa hominis qui hz vsũ rõnis. si nũq; eueniat q̃ notitiã de deo habeat. saltem quãta est necessaria ad salutem.

Dico secũdo q̃ oz p rõem ꝑsiderare iudeoz cecitatem. Nam pagani vel gentiles lege nature viuentes fm sensũ satis mirabiliter errauerũt idolatrando. Infelicẽ tñ iudei qui altius exaltati. vt hoĩes vtentes rõne ꝛ lege diuina directi errauerũt. auertentes se a vero deo ꝛ viuo ad idola vana ꝛ ficta ꝛ ad opa manuũ suaz. Un sap. xiij. Infelices sunt ꝛ inter mortuos est spes illoz qui appellauerũt deos opa manuũ hoĩm aur⁹ ꝛ argentum ꝛc.

Q Et merito dicunt̃ infelices iudei idolatre. q̃ vt meretrice dr̃. Tres infelices i mundo dicim⁹ esse. Infelix qui pauca sapit spernitq; doceri. Infelix qui multa sapit sperniq; docere. Infelix qui recta docet opaq; inique. Et oĩbus istis modis. iudei idolatre infelices fuerunt. Primo quidẽ quia cuz pauca saperent de deo spreuerũt deum p illa inuestigare. ꝛ sic se ꝛ suos docere. Itẽ q̃ cuz multa recta docerent de lege. legem tñ nõ seruabãt inique idola muta adorãdo.

Dico tertio q̃ oz exaltari filiũ hoĩs p rõnem ad veritatẽ xpianoz. Nõ em sufficit xpiano stare cũ paganis in sensibilib⁹. nec cũ iudeis i legib⁹. sed oportet eũ sup sensus ꝛ leges i adoratione sua exaltari. vt imaginẽ q̃ ipe venerat̃ nõ vt pulcz. preciosum. aureũ vel argenteũ. ꝛ hmõi honoret. sed p rõnem imaginata ꝛ figurata cõsideret. ad que istũ honorem referat.

Unde adoratio ꝛ honor qui cruci exhibet̃ nõ refert̃ ad ipam crucẽ in se. sz in passionem in ipa significatam cuius ipa signum exist̃it. a qua totã sanctitatem assumpsit quẽadmodũ adoratio imaginis. b. virginis. non ad materiã illã. sed ad figurã quã signat refertur fm q̃ honor sibi exhibitus ad ipsum qui est ex ipa incarnat⁹ reducit̃. Secom etiã istuz modũ ista certamina scõz in pietib⁹ depicta honorãda sunt quãtũ ad fortitudinem ꝛ zeliũ virtutis eoz ad gliaz dei. ꝛ illa dz cẽ intentio adorantis. alias idolũ vt pagan⁹ adoraret et peccaret mortaliter.

Sz cur eccl̃ia admittit adoratiõem imaginũ cũ tñ de⁹ hoc ꝓhibeat in lege. Exo. xx. in primo mãdato dr̃. Non facies tibi imaginẽ vel sculptã similitudinẽ. si ꝰ ꝓhibitũ est imaginẽ fieri. multomagis adorare. Dicit do. bonauen. in. iij. suo sup magistrũ. di. ix. Q̃ imaginũ introductio in eccl̃esia nõ fuit absq; rõnabili cã Primo, ꝓpter rudi-tatem simpliciũ vt simplices qui nesciunt scripturas legere. in huiusmodi picturis tanq; in scripturis aptius possint facta nr̃e fidei legere. q̃ hmõi imagines sũt lr̃e laicoz. vt dicitur de cõ. di. iij. platũ. Secõ, ꝓpter tarditatem affectuũ. i. vt hoĩes qui nõ excitant̃ ad deuotionem in his que pro nobis xps gessit. deũ ipa aure ꝓcipiunt. saltem excitent̃ deũ eadem in figuris ꝛ picturis tanq; pñia. oculis corporeis cernũt. plus em excitat̃ affectus nr̃ p ea que videt. q; p ea que audit. vñ ozatius Segnius irritant aĩos dimissa p aures. q; q̃ oculis subiecta fidelibus. ꝛ que ipse sibi tradit spectator. Tertio, ꝓpter memorie labilitatem. q̃ ea q̃ audiunt̃ solũ facilius obliuioni tradunt̃ q; ea q̃ vident̃. Nã frequent̃ verificat̃ illud in multis q̃ dr̃. q̃ intrat p aurem vnã exit per aliam. propterea nõ est isq; presto q̃ bñficia nobis ꝓstita ad mẽoriaz reducat p verba. iõ dispensatione dei ordinatum est, vt

imagines fierent ꝑcipue in ecclijs. vt videntes eas recordent de bñficijs impensis. z sancto⁹ ope⁹ z virtutū. ¶ Pro cuius cōfirmatiōe narrat damas. duo. Primū q̄ q̄dā histo. refert q̄ dñs nr̄ abagaro regi. qui ꝑ pictorē misit imaginem dñi figurare qui ꝓpter faciei eius horrorē cautiōem ipedit⁹ vestimentū ꝓpriū faciei diuine supponens. in vestimento illo suipius imaginē absterssisse z ita cupienti abagaro misisse. Et item accepim⁹ lucā euāg. depinxisse dñm z matrem ei⁹. Et sic p3 q̄ nō sunt adinuentiones sed sūt diuine traditiones z aplice sanctiones. ¶ Ad arg. dom. q̄ phibitū fuit ꝓ eo tpe in q̄ de⁹ naturā hūanā nōdū assumpsit tūc enī de⁹ cū oīno spūs eēt infigurabilis erat z iō ipm sic figurare. error erat z ipietas. vñ damas. q̄ de⁹ ꝓpter viscera misericordie sue factꝰ ē hō. et cū hoibus conuersat⁹ est. mirabilia fecē. passus est. crucifixus ē. hec ad memoriā hominū scripta sūt. z ad nr̄am doctrinā. q̄ vero nō oīs noscunt lr̄as. necq̄ lectioni vacāt. patres decreuerūt velut quosdā triūphos imaginibus describere ad felicē memoriā. ¶ Q3 cur nō adorem⁹ hoiem qui repñtat imaginez dei vel alias res viuentes. vt lapides ligna q̄ ducūt nos in deū ꝓ vestigiū trinitatis. Dom q̄ res nō adorat rōe nobilitatis quā in se h3. sed rōne nobilitatis quā signat. Et si quedaz sunt q̄ nos inducūt ꝑ imaginē vel vestigiū in deū. q̄ tñ principaliter nō sūt instituta ad huiusmōi repñtationes. sic imagines z picture iō talia nō adorem⁹. Cum ergo exaltaueritis filium hominis. per rōnez cognoscetis omnia.

¶ Feria tertia post Reminiscere.

Super cathedrā moisi sederunt scribe z pharisei. Oīa igit̄ q̄ dixerint vobis facite z̄m vero opa eor̄ nolite facere. Matth. xxiij

¶ Philosoph⁹ dicit. vi. de aīalibus. q̄ caput est subtilioris z prioris sanguinis pre ceteris mēbris vniuersis. Oñ igit̄ caput ex impulsione sanguinis egrotat cetera mēbra dolent. Sic capita tā spūalia q̄ secularia q̄ bñt subditos regere. dñt eē priores z sanctiores vite z exemplaris. Cui⁹ rō est. q̄ sicut caput modico impulsu alia mēbra pturbat. sic prelatus suo malo exemplo multos trahit ad inferos. di. xl. Si papa. Oñ gra. in quodaz apparatu iuris. Talis nāq̄ in ordine vita sit abbatis. vt in omni ꝑ cunctis subditis semp̄ polleat sanctitate. Talib⁹ igit̄ prelatis in verbis et factis e obediendū. scādalosis aūt vt sūt scribe z pharisei in verbis tm̄ z nō factis. sic dñs dicit in verbis pmissis. ¶ Queri⁹ an subditi teneant̄ suis superioribus in oībus obedire. Dico sine argu. cū doctorib⁹ q̄ virtus z efficacia ꝓcepti est. q̄ subditus ꝺ necessitate obediat ꝓcepto superioris vel prelati. alias peccat mortaliter vt habet̄. xi. q. iij. si aūt. Hoc aūt intelligendū quotiēscūq̄ prelatus ꝓcipit licitū ꝫ deū z ꝫm officiū q̄ ꝺ principaliter ꝺz exercere circa correctiōem z salutē animar̄. Si autez aliquid ꝓcipet q̄ eēt ꝰ deū z salutem anime nullo mō esset obediendū. ¶ Qr vt dr̄ act. v. z extra de ma. z obe. cū in ecclesijs. Obedire deo magis oportet q̄ hoibus. Exemplum huj⁹ habem⁹. i. mach. j. vbi dr̄ q̄ antiochus rex misit libros ꝑ nuncios in hierl'm. z in oīs ciuitates iude. vt sequerent̄ leges gentium z phiberent olocausta z sacrificia fieri in tēplo dei. z phiberent celebrare sabbatū z dies solennes z coinquinari sancta. z scīm pl'm isr̄l z iussit edificare aras z templa z idola z coinquinari animas eor̄ in omnib⁹ iudicijs. z q̄ cunq̄ nō facerent morerent̄. In quib⁹ tamē matathias obedire noluit dicens. Et si oīs gentes obediūt regi āthioco vt discedat vn⁹ quisq̄ a seruitute legis pr̄is suor̄. z assentiāt mandatis ei⁹. ego z filij mei z fres obediem⁹ legi pr̄is nr̄or̄. Silr̄ z sancti fecerūt qui añq̄ ꝑceptis principū obedirent adorādo idola. mortem sustinuerūt. Sic q̄ñ prelat⁹ ꝑcipit hoc q̄ ꝺ est ꝰ salutez animar̄ z ꝰ deū. sic frequēter fit. subdit⁹ nō ꝺz obedire imo pon⁹ mortem eligere q̄z in illo obedire. Illicita enī nō obligāt. vt habet̄ insti. de ma. prin. C. illud dr̄ ibi illud quoq̄ obligatoriū non est q̄ ꝰ bonos mores est. z g̃ vt dr̄. i. reg. xxij. Ad ꝑceptum saul serui eius noluerūt occidere. lxxxv. sacerdotes in nobe. que erat ciuitas sacerdotū. qr in hoc nō habuerūt rōnabilem cām occidēdi ¶ Sed q̄ est cā rōnabilis. vt aliquis excusēt ab obedientia pōt dici vt habet̄ extra de rescriptis si q̄ñ. ꝓpter capitales inimicitias paupertatez. infirmitatez. debilitatē. vel qr sine scādalo. vel magno dāno. vel incōmodo exequi nō pōt q̄ ꝺ inūgit̄. si subdit⁹ habet hmōi cām nō obediendi. eā tñ significare z exponere ꝺz hūiliter superiori ꝑcipienti si pōt. si aūt nō pōt

ꝑsumere ꝺz de prelato vel superiori rōnali ⁊ pio. ꝙ nō intendat eū artare irrōnabiliter ad obediendū. ¶ Quātū ad ꝓsecutiōez ⁊ expositionem euangelij. Sicut beri eccl'ia ꝓminādo ꝓhibuit inferni transitū. sic hodie ponit viā equitatiz q̄ gradiť i celū. Et sūt tres ptes In prima tractatur de bono iusticie ⁊ equitatis vt sequetur in principio.

In secunda manifestatur periculum vanitatis vt vitetur. ibi omnia opera suorum.

In tertia cōmendať plantarium humilitatis vt regnum lucretur. ibi vos autem. ⁊c.

¶ Quantum ad primā

partē circa lām est sciendū ꝙ a tpe moisi de voluntate ⁊ ordinatiōe dei fuerūt cōstituti lxx senes etate. more. ⁊ scia ꝓfecti. qui cum moise habuerūt regimē ⁊ curā ꝓpli. ⁊ moises super eos. ita ꝙ in vniuerso erāt. lxxi. qui dicebāť iudices ordinarij ⁊ ad ipos fiebat ꝓcursus in dubijs ⁊ arduis cāis. nec aliquid tractabatur sine eis. quoz determinatio ꝓ lege habebať quā transgredi nemo audebat. De quib⁹ dē nu. xi. Transactis igiť tpibus iudices isti p⁹ mortē moisi remissa eqtate ⁊ in ualescente iniustitia ⁊ auaritia sedentes super cathedras. i. auctoritate iudicādi ⁊ docendi pp'm multa p̄ceperunt. ipi añt nō fecerūt. Et iō dicūť scribe ⁊ pharisei. qz videbanť in pp'o magis piti ⁊ iusti. qui tñ erāt ipiissimi ⁊ iniustissimi. Cū igiť bñ docerent ⁊ male viuerēt. dixit ihesus.

Omnia q̄ dixerint vobis facite. ⁊c. ¶ Noraliter est notandū ꝙ sicut in veteri lege habebanť ordinarij iudices sic etiam in noua lege sūt iudices tā in statu spūali q̄ seculari. q̄ habēt in sanctitate ⁊ iustitia sanctā ⁊ īmaculatā iustitiā exercere. Est em̄ de iustitia siē de quodā lapide dictus iaspis. de quo dicit autor lapidarij. c. iiij. ꝙ hz illas cōditiōes. Nō si mūde ⁊ caste gerať facit portantē tutū. potentez ⁊ sanū. Et ex hoc nō exercet virtutem suā nisi includať argento. Et si gestās dat falsū iudiciū pdit oīno suā virtutē. Sic etiā iustitiam hñtē facit tutū ⁊ sanū ⁊ fortē. pverb. xij. Nō cōtristabit iustū quicquid ei acciderit. Si ātille qui deberet eā ꝓtinue portare fecerit falsū iudiciū statim pdit meritū suū ⁊ acqrit mortē ⁊ dānatiōem ezech. xviij. Si iustus auerterit se a iustitia sua in ꝓuaricatiōe qua ꝓuaricatus est. ⁊ in pctis suis morietť. Ñ augu. ⁊ all'. xi. q. iij. Quicūq̄ aut ꝓsanguinitate aut amicitia vel hostili odio vel inimicicijs in iudicādo ducit. peruertit iudiciū xp̄i qui est iustitia ⁊ fructū ipius vertit in amaritudinē dānatiōis. ¶ Qui ꝫ volūt mortez fugere eternā ⁊ vitā eternā secure possidere dēbt habere

Equalitatem in iudicando.

Pietatē in corrigendo.

Rectitudinem in docendo. Debēt nāq̄ primo iudices hāc equalitatē in iudicādo. ꝙ nō amore carnaliū amicoz. vel fauore tribuentium. vel timore potentū iustitiā peruertant. Nā bis quatuor modis ſm greg. iudiciū peruertit. Primo timore dū metu alicuⁿ ptās veritatez loqui p̄mescim⁹. Cupiditate dū premio alicuⁿ aīm corrūpim⁹. Odio dū ꝺ quemlibz aduersariū molimur. Amore dū amico vel ꝙpinquo ꝓtendim⁹ ptāte. Nā sicut sol equaliť stat in medio planetaz ⁊ suū lumen equaliter diffundit inter eos. sic etiā iudex ꝺz esse media ꝓsona inter reū ⁊ actorē. amicū vel inimicū. puū ⁊ magnū. pauperem ⁊ diuitē. inť quas equaliter ꝺz diuidere lumen veritatis ⁊ iustitie. Deu. i. Siue ciues sit siue pegrin⁹ nulla erit distantia ꝓsonaz ita magnū iudicabis vt puum. Figurā huius habemus deu. xvij. vbi dē ꝙ dns p̄cepit. Qđ si aliquis *levita* venerit ad ministrādū in templo de *aliqua* longinqua ciuitate. alij qui prius ibi erāt. dñt eū recipe ad eādē porciōem. Ꝫ est equalē iustitiā ei facere cū ceteris. ¶ Sic vere adhuc deberet esse ꝙ iustitia equaliter extraneis ⁊ intraneis paupib⁹ ⁊ diuitibus caritatiue diffunderetur. Sed vt ꝓhdolor oppositū fit cōit. mō item iudices nullā virtutē iusticie exercēt nisi instar iaspidis inuoluanť auro vel argento.

Quātūcūq̄ em̄ cā paupis sit clara nō expediet nec absoluiť in curijs dnoz. nisi manus ꝓcuratoz ⁊ iudicū argento inungať. Unde greg. vt hē in can. xi. q. iij. Qui recte inquit. iudicat ⁊ p̄miū remunerationis expectat. fraudem in deū ꝓpetrat. qz iustitiā quā gratis impartire debuit acceptiōe pecunie vendidit. Nā vt habeť. C. de pena iudicis qui male iudicauit. l. i. ꝙ in quacūq̄ cā sive publica sive priuata. sive fiscali. cuicūq̄ data fuerit pecunia vel iudici vel ꝓcuratori. sive aduocato. qpis q̄dedit sive sit actor sive reus. ꝙ amittit actionem. i. ius ꝓsequendi in iudicio. qđ sibi debetur. Et iudex ſm hosti. ⁊ ray. qui tulit unquā

fiam malo dolo scienter. puta si hoc facit timore. amore. odio. siue cupiditate. siue aliqua alia cā. tenet leso ad oē interesse. i. satisfacere de omni dāno accepto. nisi iste a q̄ corruptꝰ ē. et p̄ quo tulit sniaz iniustā possit induci ad integrā restitutionē. Et ei pter restitutionē debet imponi grauis pnia. Ut Inno. in nouel. de sen. re. iudi. Cū eterni. Si iudex ecclīasticus ordinarius vel delegatus ꝯ sciens am in grauamē pnis alteri in iudicio quicq̄ fecerit p grām vel p sordes ab executiōe officij p annū nouerit se suspensū ad extimationē lītis ptī quā leserit. nihilominus ꝺēnandꝰ Et si durāte dispensatiōe ingerit se diuinis irregularis est. et cum eo solus papa dispensat.

¶ Secōo iudex debet hāc iustitiā in corrigēdo. vt sc̄z pie et caritatiue corrigat. sc̄z q̄ nō sit nimis seuerus nec nimis virtuosus. sc̄z vt dē xlv. di. Sunt nunq̄. Unū cū reliquo misce at et tēpet. vt cōtumacib⁹ in pctis seueritatez penitentibus vero benignitatē oñdat. Nam firmamentū ſm naturales est celerrimi motꝰ et velocissimi. sed ei adiuncti sunt. vij. orbes. vij. planetaz. ꝯrij motus et diuersi. qō vtiq̄ recte ꝓuisū ē a natura vt ꝯrietas motus planetaz motū firmamenti raptet et temperet. q̄ si nō faceret. tantus esset firmamenti impetus q̄ totā mūdi machinā inflāmaret. Sic ſm̄i iudices et rectores cū sint vt cōiter ad vindictā et iracūdiā p̄cipites et veloces. ipi tñ secuz hāc debēt pietatē et mansuetudinē quoz motu ꝯrio eoz impetus temperet. Unde narrat seneca in li. de clementia. de quodā q̄ multum studuit ad hostes destruendū. et dū nō posset quendā vincere cōsuluit vrozem. q̄ dixit ei. fac vt medici. q̄ vbi vsitata remedia nō ꝓsunt temptāt ꝯria. Sic si crudelitate nihil adhuc fecisti. tempta nūc clementiaz. et ignosce illi. qō et factū ē. et hostis pacificatus est. Sic superiores et iudices subditos corrigere debēt i misericordia et clementia. qz vt hē. xxvi. q. vij. alligant. Citius redditur rō in extremo iudicio de misericordia q̄z de crudelitate. legit hēst. xiij. q̄ rex maximus artharxerses ab india vsq̄ ethiopiā centū. et xxvij. cū ducibus et principibus quincias subiugauerat. qui. s. nolunt abuti magnitudine sue potentie. sed clementia et lenitate gubernare. sic quilibet prosperior esse debet ad misserendū q̄z ad puniendum.

¶ Tertio iustitia dz hāc rectitudinem in docendo. Debent em̄ subditos docere veritatis cognitiōem. vt sciant necessaria ad salutez orare et ieiunare. et hoc q̄ ad spūales. Secularia vero statuta et ordinatiōes que sūt ad dei honorem et morem hoīm ꝓponere. sicut sunt ꝓhibitiones ludi. blasphemie. adulterij et huiusmodi et in eisdem exemplariter eis p̄cedere. qz ſm scm̄ euāgeliū. Qui fecerit et docuerit hic magnus vocabit in regno celoz. Sz vt ꝓbdoloz superiores qui debent esse aliozꝝ rectores sunt subditis insipientiores imponūt em̄ subditi onera ꝓportabilia et digito. i. minimo conatu. nolunt ea mouere. et sic frequent faciunt subditos desperare. Exemplo cameli vel azini qui si plus debito grauat et onerat̄. solet totū reijcere. sic etiā filij israel immoderate afflicti in oneribus et opibus egiptioz impatientiaz opabant. et tandem a dño liberati totū reijciebāt. Exo. i. Quare dē de illis superioribus luc. xi. Oneratis hoīes oneribus q̄ portare nō ꝓnt. Debent em̄ superiores facere more vectoz. qui dū etiā manꝰ ꝓ adiutorio ad bigā vel quadrigā apponunt. equi vl alie bestie magis voluntarij sunt ad trahendū de palude. Ut legit in vitispatz. q̄ quidam abbas fuit qui sub se quinq̄ milia monachoꝝ habuit. hic quesiuit a quodā viro sapiente quid deberet facere vt oēs salui fierent. Respondit sibi ille. Quicquid vis vt alij faciant primo fac. Nam ihesus quicquid docuit ope etiā implenit. quare dicit de eo. q̄ cepit facere et docere. Actum. i.

Secūda pars in qua

manifestat̄ periculū vanitatis ibi oīa opa. Nā velle videri in bonis ꝓpter gliaz dei est meritorū sz ꝓpt ꝓpriā gliā ē dānosū. Sic phei q̄ vt viderent ab hoīb⁹ iusti et ꝛtuosi. qō tñ nō fuerit dilatabāt philacteria sua. philacteria ſm hiero. erāt q̄dā carte i q̄b⁹ scribebat̄ decalogꝰ mādatoz et pharisei ponebāt illas cartas i capite i modū corone p q̄ō significare volebāt q̄ legem dei haberent semp in memoria ō ꝟ deut. vi. Pharisei igit vt viderent ꝓ ceteris religiosi et devoti. plenius seruātes legez sibi philacteria magis lata et grossiora fiebāt vt magis apparerent et licet dilatabāt male intelligentes illud deut. vi. Qō illa portāda erāt i manu nō carnis sed opis et inter oculos

nō corpis. sed cordis p iugē meditatiōm xps
aūt oñdit eoz supbiam ambitiōem in trib⁹
Primo quō rōne supbie quererent primos
accubit⁹. i. prioza loca mense. vt in cōuiuijs
ppter meliora fercula maiorē honorē. Se/
cūdo in synagogis locis sacris vbi cōuenie/
bat pp̄s ad audiendū legē. ibi cathedras pri/
mas. i. sedes digniores. vt apparerēt princi/
pales pcipui. vt prias oblatiōes recipent
ppter auariciā. Tertio in foro. i. in loco patē/
ti primas salutatiōes cupiebāt sic voluerūt
ab hoibus salutari vocari rabbi. i. mgri. vñ
crisō. volunt vocari sed nō eē. nomē appetunt
effectū negligunt. Sed nota q dignū ē cō
gruū vt supioribꝫ lrātis religiosis reuerē/
tia exhibeaē. sed illā non sibi sed deo offerre
dñt cū gratiarū actiōe. qđ si nō fecerint pharisei
ambitiosi dicunt qz suis meritis attribuūt
qđ solū gra dei acceperūt. Moralit ē no.
q hodie multi habent sīles pharisei superbi
gliantes de donis datis ex gra. quasi ex meri
tis suis nō attēdentes quātā pusillanimitatē
uerentiā deo faciunt oīa ex gra tribuenti. Nā
ex hoc ppter supbiā nabuch. in bestiā est mu/
tat⁹. xvij. q. iiij. miroz. glo. i. in alienatiōez sen
sus. Sic em rosa hns bonū odorē pulcrū
colorē. exposita fumo sulphuris pdit odorez
pulcritudinē. pira vel poma cadunt de ar
boribus. sic donū datū hoī qđ exponit hūa/
ne laudi. vilescit amittit virtutē mercedē
cadit a dilectione dei. Uñ fulgenti⁹ ad thro
dozm senatorē. Detestabil ē cordis hūani su/
pbia qua facit hō qđ deus in hoibus dānat
Gz illa detestabilioz. qua sibi tribuit hō qđ
de⁹ hoibus donat. Dānabilis ē qui substan
tia seculi male vtit gz dānabilioz qui spūalib⁹
donis supb⁹ efficit. Sunt enim spēaliter tria
dona de quibus gloriatur.

Quidā in alta potentia.

Quidam in profunda sapientia.

Quidā in exteriori apparentia. Primo nan/
qz tē. hi subijciūt sibi incōpabiles thesauros
boies iumēta. castra villas. sic arfaxat rex
medoz. de quo dr iudith. i. Qui sibi multas
subiugauerat gentes edificauit sibi ciuita/
tes potentissimas in potentia exercit⁹ sui. in
glia quadrigaz suaz. Sed attende quō do/
mū suā fundauerat in harena. sup ventum
posuit suā potentiā. q nō sustinet sup se posita
gz oīa talia sūt ruinosa. Sedt nabuch. ēi bel/
lo vincit⁹ gliam silpdens regnum. Ubi g
nūc est potentia cesaris q prim⁹ sol⁹ impiuz
obtinuit a q oīs impatozes noiati sunt cesa/
res romani quē stilis nō gladijs occiderunt.
Ubi nūc est vana potentia neronis qui fug
gatus a romanis fustē dentibus acuens. q se
ipm p ventrē trāsfodit. Ubi nūc est illa āpla
alexandri magna potētia. qui sibi totū orbē
subiecit. xii. ānis regnauit. vltimo a spe
cialissimo amico intoxicatus veneno interijt.
Ualde gliose leo incedit. sed dū suā vanam
potentiā nō aduertit sepe in foueā ruit. ō qua
exire nō pōt et. collū cathenis submittit. Er
go in potentia illa nullo mō est gliandū. gz sp
de cāu est timendū. qz quāto stat⁹ est altior tā
to casus piculosioz profundioz. Uñ hiere. ix
Nō gliet fortis in fortitudine sua sed pside
rās remotus rex. q cū floreret maxō rigore. et
potētia impij sui. sedile suum in littore maris
statui iussit. alloqñs mari ait. Impo nbi ne
ascendas terrā meā. nec vestes vel membra do
mini tui dñatoris madefacere psumas. Pu/
bilomin⁹ mare ascendit terrā pedes ei⁹ mal
defecit q facto resiliens de sedili ait. Sciant
oīs habitatozes terre vozbis. vanū frmo
lū esse regnū regū potētiā. nec regis nomie
quēpiā dignū. pter eū cuius nutu celū terr
ra mare obediunt. Et deponēs coronā au/
reā de capite. ipposuit imagini saluatoris dei.
dicēs. Tua est potentia tū regnū dñe. Hec
vnctꝫ p⁹ capiti suo reposuit. cū tū rex eēt nos/
mānie vacieri anglie. Secdo quidā gliandē in
sua scia prudentia. q tū nō ē sua. qz ab alio
scz a deo accepta. Eccl. i. Dis sapia a domio
deo est. gz vere fatuitas magna ē rōni ōrium
gliam bre de dono alteri⁹ dantis. Sicut qui
gliat de tunica p pcio ad diē accomodata.
vñ apl's. i. ad coz. iiij. qđ bēs qđ nō accepisti
si āt accepisti. qđ gliaz quasi nō accepis. Nā
cogita vbi mō sit sapia omniū pdecessoz vbi
mō est sapia socratis. q princeps phoz fuit.
nōne capt⁹ est dānat⁹ veneno interijt.
Seneca magn⁹ phs mgr neronis qui hs
mun⁹ ab ipatore ipetrauit qp sibi mortē elegit
in balneo minut⁹ interijt. Nā scia aristidis per
totū mūdi orbē laudat pdicat. cui⁹ tū mors
miserabilis fuit. Nā vt recitat greg. nazāzen⁹
Cum aristides in grecia apud nigrū pōtē sta/
ret fluxū refluxū maris quasi in eodē loco
cōsideraret. cui⁹ cām querens nec inueniens

ex indignatiõe aq̃ dixit. qz nõ possũ capere te. capias me. ⁊ sic se p̃cipitans submersus est. Ergo hec sapia que tã malũ finẽ adducit nõ est curãda biere. ir. Nõ gl'ẽ sapiẽs in sapiẽtia sua. Accidit pisius q̃ quidã mgẽ p̃ morẽ suã apparuit discipulo suo indutꝰ cappa de pgameno minutissimis lẽis tota plena. q̃ q̃situs est a discipulo. quid hoc miraculũ designaret. magẽ rñdit. q̃libet haꝝ lẽarum plus me grauat q̃ si turrim sancti germani sup collũ meũ portarẽ. q̃ lẽe sũt sophismata ⁊ curiositates in quibus dies meos consumpsi. nec possũ tibi verbis exprimere quãto ardore crucior sub hac cappa. ita q̃ p vnã guttã sudoris mei possũ aliqualiter nonficare. Cunq̃ discipulus manũ extenderet. vt sudoris guttã acciper manus eius pforata ẽ a gutta ferenti. Vox ille scholas loice derelinquẽs. ad ordinẽ cisterciensiũ transmeauit dicens hunc versum. Linquo coax ranis. cras corvis. vana q̃ vanis. Ad loicam pgo. q̃ mortis nõ timet ſ. i. ꝺictionẽ. Beatꝰ bernñ. etiam aliqñ scholas pisius ingressus. scholares aliq̃s dño lucraturus pꝰ disputationẽ semel rogatus a magistro vt aliquid determinaret. ¶ Qui licz in scholis nunq̃ silogismũ audiuisset. Rñdit Audite qualiter dñs ꝺ̃ vos argumentabitur ipe quidẽ. ꝓponit vobis legem p̃ maiori. assumit transgressionẽ p̃ minore. ⁊ cõcludet penã eternã. hoc mõ argumentando. lex quã dedit tibi deus dicit nõ peccabis. tu aũt huius precepti p̃uaricatoꝛ existis ⁊ peccas. igit̃ damnaberis. Hec ꝓclusio est valde miserabilis. de qua ezech. vij. Fac cõclusionẽ. qz terra plena est iudicio sanguinũ ⁊ ciuitas plena est iniquitate. Ecce q̃ stulta ⁊ piculosa est sapia ⁊ scia huius mundi. ⁊ ergo derelinquenda. ⁊ sapia vera q̃ est de eternis q̃ ꝓsistit in deuotiõe coꝛdis est amplectenda. Vñ. b. fran. in regla loquit̃ fratrib⁹ suis dicens Nõ frẽs nescientes lẽas nõ curarent lẽas discere. sed attendãt q̃ sup oĩa desiderare debẽt hr̃e spũm dñi ⁊ sanctã eius operatiõez. ¶ Tertio quidã gl'iantur in exteriori apparentia. i. nobilitatis claritate vestiũ pulcritudine. ⁊ carnis venustate. De quib⁹ osee. iiij. Gloria eoꝛ a pte ⁊ conceptu. sed vtinã recoꝛdarent̃ q̃ ab vno deo sumus ab vno pr̃e. vno mõ ꝓcipimur. vno mõ i materno vtero nutrimur. ⁊ cõsili mõ morimur ⁊ sepeliemur. q̃ nãq̃ testa moꝛtuoꝛ gloriosioꝛ. q̃ pulcrioꝛ. q̃ sapientioꝛ. Oĩs in vnũ sit diues ⁊ paup. Que ergo est nobilitas nostra nihil aliud nisi quedã boĩs fama. Nõne videmus boies viles ditari. ⁊ postea nobilitari ⁊ milites fieri. Saul boues. ⁊ dauid oues custodiebãt. postea ad reges electi sunt. Vñ ſm philosophũ nihil aliud q̃ virtus animi nobilitat boiem. quare dr̃ in decre. lvi. di. nunq̃ in glo. ⁊ tex. virtus nobilitat aĩam. virtute remota migrat in exiliũ nobilitatis honoꝛ. Vñ qui natꝰ ex pentib⁹. ꝓfus alienis a virtutib⁹ dũ tñ ipe sit bonꝰ melioꝛ est. q̃ ille qui natus est de bonis pentibus dũ tñ ipe sit malus. hr̃ vbi supra. Itẽ quidã etiã gl'iant̃ de pulcritudine coꝛpis ⁊ vestiũ eccl. xi. Ne gl'ieris in vestim vnq̃. Quia ſm bernñ. Qui gl'iat̃ de veste sillis est furi gloriantis de capistro. qz propter peccatũ ade introductꝰ est vestium vsus quis essẽt latronẽ nõ exprobraret gl'iantem de signo p̃ latrocinio in fronte infixo ¶ Item q̃ dam in crinibus gl'iant̃. vtinã ex ꝓprijs ⁊ nõ accomodatis. forte calue sunt scabie. q̃ sic crinibus cupiunt apparere. nõne absalon per capillos capitis suspensus interijt. in quib⁹ maxime gl'iabat̃. ij. reg. xviij. Vñ quedã mꝛona diues ⁊ pulcra nimis. ꝓpter eius ornatũ multũ visitabat̃. que nulla turpia audire volens. omnibus honeste rñdebat. Vñfactũ est. vt quocunq̃ iret demonẽ horribilẽ vidit sequentem se. ad quã visionez tremefacta sacerdoti pure cõfessa est. aqua benedicta crebro aspergens nec liberata a toto. sed licet ad tps eam dimiserit que venit ad quẽdã heremitã. que oratione fusa. pro ea ante altare diuinitus illustrat⁹ per reuelationem ait mulieri. Si demon amplius ad te venerit dicas ei. O quic quid in me habes ⁊ inuenis de tuo tolle ⁊ amplius nõ sequaris. Qõ cum dixisset apparenti demoni statim demon cũ furia maxia accipiens capillos cũ tota cute capitis. ⁊ oĩ ornatu extraxit. ⁊ eam quasi semimoꝛtuaz reliquit Etiam legitur de quodam philosopho. qui cum mulierem thr̃atralem conspexisset fleuit ⁊ requisitꝰ quare ploraret dixit ploro huius anime perditionem. ⁊ q̃ ego non satago tantum placere deo. sicut illa populo. ⁊c.

Tertia pars in qua instruimur in nobis plantare humilitatem.

cuz dicit. vos autem nolite. q. ꝺ. vos affectat̃ ab

hominib⁹ vocari magistri ex supbia ⁊ elatõe quasi p ceteris sitis pncipaliores. qz tm vn⁹ talis principalis mgr ẽ. i. de⁹ qui põt inter⁹ intellectũ illuminare. ⁊ spem intelligibilẽ. et sciam infundere. Hõ em docet p aliqua exteriora signa ex quibus formant in anima sã/ tasmata. a quibus intellect⁹ agens abstrabit spem intelligibilẽ. Deꝰ aũt qui est verus doctor mentẽ interius illuminat. ⁊ veritatẽ ostẽdit ⁊ imprimit. Ex seqñti xps dissuadet extollentiã in psidendo. qz ex platione nemo extolli dz. dicens. Oms vos frẽs estis. ⁊ per pñs vnus nõ dz extolli sup alterꝫ p ambitionem. Qui em maior vm vult esse scz apud deum ille erit vr minister. i. paratus ad oia officia ⁊ ministeria hũilitatis sm cõdecentiã sui status Ad hãc etiã hũilitatẽ inducit timore deiecti/ onis future gl'ie dicens. Qui se exaltat scz supbe. humiliabit. i. deijciet a gl'ia eterna. iz q̃ virtuose se hũiliat in gl'ia exaltabit. ¶ Vo/ raliter est notãdũ qp lectiõez quã mgr frequẽ/ ter repetit. discipulus citꝰ ⁊ pfundi⁹ incorpo rat. sicꝫ clau⁹ qui frequẽs malleo pcutit. assẽ ri pfundius infigit. Ex actu em multotiens iterato fit habit⁹. ij. ethi. Sic dñs nr ⁊ mgr iesus xps volens virtutẽ hũilitatis cordibus nr̃is pfunde infigere. lectionẽ hũilitatis fre/ quenter replicauit. ⁊ vt dr in can. di. xciij. do min⁹ verbis ⁊ factis exẽplũ dedit hũilitatis.

¶ Recitat nanqz hec ꝓpositio ter in euange/ lio. s. hic ⁊ Luc. xiij. ⁊ Luc. xviij. Ad innuen/ dũ qp quilibet volens exaltari ad eternã beati tudinẽ qp necessario habet tripl'r hãc virtutẽ In corde per ssam meditationem.
In ore per discretam locutionem.
In ope p sincerã opationẽ. Primo debem⁹ hr̃e hũilitatez in corde. qz p illã anima dispo nit ad diuinã irradiationẽ. Sicꝫ pstat ad sen sum qp cꝫto vallis pfundior tanto in ipsa fit ⁊ circa ipam maior radiorꝫ aggregatio corpo rũ celestiũ. ꝓpter qd etiã sequit maior iocun datio florꝫ ⁊ fructuũ. Sic etiã in moribus est vt qz hũilitas facit hoiem sibi infimũ. iõ ma/ximã acquirit diuinorꝫ radiorꝫ influentiã. sed vbi radij influentiũ vniunt. maximũ incendi um diuinarꝫ grarꝫ generat. Ergo vera humi/ litas dũ in obsequiũ xpi ipendit intellectum captiuat. ⁊ ipm ad diuinũ lumẽ ⁊ incendium ꝑparat. puer. xi. Vbi hũilitas ibi ⁊ sapia. Et ptholome⁹ inter sapientes pbos dixit. Illẽ sapientior q̃ etiã ẽhũilior. Quare boetius re fert de pso. philosophie. Qd olim pfuetum fuit añcꝫ iuuenes ponerent ad scholas exami nabant in virtutibus. ⁊ maxie in hũilitate et patientia. Hã anteqꝫ introducerent ad veras scholas. plures porte fuerũt quas oportuit eos trãsire. in quar qualibet fuit philosoph⁹ vn⁹ examinator positꝰ. Cõtigit vt quidã iuuenis introduceret. qui omnia examina ptransiuit vsqꝫ ad vltimã portã. in qua acutissime exa tus in hũilitate ⁊ patia. ⁊ cum iam ad veras scholas introduci deberet. eleuatus in corde qp in omnib⁹ laudabiliter pmãsit. sub tali for ma q̃siuit ab introductore. Vgr nõne humi lis ⁊ patiens fui. Tunc eũ mgr statim expulit ⁊ portã clausit dicẽs. Si tacuisses ⁊ nullam cõplacentiã in corde de factis tuis habuisses. pbs fuisses. q. d. in verbis tuis oñdis qp sup/ bus es ⁊ nõ hũilis corde. iõ nõ es digꝰ ingre di scholas philosophor exaltari ⁊ mgrari. sic volens ingredi beatitudinẽ ⁊ gl'iose exaltari ⁊ lumine supnaturalis gr̃e ⁊ gl'ie illustrari. dz esse hũilis corde ⁊ de nullo gl'iari. Sic de be. pr̃e nr̃o francisco legitur. qp ip dixit se latrone vilioꝛẽ ⁊ interrogat⁹ quare tm̃dit. qz si de⁹ la/ troni fecisset tãtã gr̃am. forte plus ea laborat ret cꝫ ego. qz sm gr̃am mihi cõcessã *nõ labo/ ro*. ⁊ iõ reputo me vilioꝛẽ. Berñ. *hũilitas est* sui pius recognitio qua hõ sibi ipi vilescit. et frater egidius. Sicꝫs eẽt sanctior hõ mundi ⁊ putaret se vilioꝛẽ de mundo. in hoc esset ve/ ra hũilitas. ¶ Secõo dz hõ hr̃e hũilitatez in ore p discretã locutionẽ. Hã p illã hũilitatẽ in ore. anima purgat a vitijs ⁊ virtutib⁹ del corat. Sicut em cant⁹ partar aniculaꝝ dul/ cis est valde ⁊ delectabilis ad audiendum. Sic verba hũiliũ debẽt esse suauia ⁊ dulcia vt nullũ cõcitent vel ꝓuocent ad irã. Mollis em verba ⁊ dulcia dura pacificat. ⁊ pacem et trãquillitatẽ ꝓcurant ⁊ cõseruant. ꝓuer. xv. Mollis rñsio frangit irã. Figurã huius ha/ bemus iudith. xiij. vbi habet qp iudith hũli ter alloqñdo pl'm iugulauit holofernẽ potẽ tissimũ. Hester etiã hũiliter loquẽs assuero amã supbissimũ in cruce fuspendit. hest. vij. Sic hũilibus verbis potest quis fortissimos vincere ⁊ pacificare virtutes cumulare. ⁊ vi abolum expellere. ¶ Tertio debet homo hr̃e hũilitatẽ i ope p qua aia multũ fortificat ⁊ ro borat. qz sicut actus vitiosos plus superbia

vituperatur ⁊ animam debilitat ⁊ prosternit sicut pz in primo angelo ⁊ primo hoīe. Hic inter actꝰ virtuosos vera hūilitas aīam robo rat ⁊ eleuat plus. Est em̄ fundamētū oīm virtutū ⁊ in qua oēs alie virtutes hñt fūdari et ꝓseruari. qz ꝑm greg. Qui sine hūilitate virtutes ꝓgregat. ē quasi qui pulueres in vento portat. Debet em̄ vere hūilis se subdere non solū supioribꝰ equalibꝰ. sed etiā inferioribus ecclē. iij. Quāto maior es hūlia te in oībus sic arbor fecunda q̄tomagis habundat fructibus. tanto inclinat se ad terrā ꝓfundius. Exēplū habemꝰ in speculo vere hūilitatis in b. pē nro. s. francisco. De q̄ scribit do. bonaventura. cardinalis ⁊ doc. deuotꝰ. c. de hūilitate i eius legēda di. Sane vt pfecte humilitatis oēm ipleret scīam. seipm̄ adeo studuit nō solum supioribꝰ. sed etiā inferioribꝰ subdere. ꝙ ⁊ socio itineris q̄uis simplici obediētiā ꝓmittere solitꝰ erat. vt nō tanq̄ ꝓlatꝰ ex auctoritate ꝑcipet. sed tanq̄ minister ⁊ seruus etiā subditis ex humilitate peret. ¶ Sed videtur ꝙ hō nō debeat se oībus ꝓ humilitatem subiicere. qz hūilitas ꝑcipue ꝓsistit in subiectione hoīs ad deū. sed illud qđ debet deo nō ē hoī exhibendū. vt pz in oībus actibꝰ latrie. ℊ hō ꝓ hūilitatē non dz se homini subiicere. Itē nullus dz facere id qđ vergat in detrimētū salutis alterius. sed si aliqs ꝓ hūilitatē se alteri subiiciat. hoc q̄q̄ vergeret in detrimētū illi cui se subiicit. qui ex hoc superbiret vel ꝓtēneret. Ihñ aug. dicit in regula. Nedū minuū seruat hūilitas. regendi frangat auctoritas. ℊ nō dz se ꝓ hūilitatē omnibꝰ subiicere ¶ Conō phil. ij. In hūilitate superiores sibiūicē arbitrātes ¶ Rñdit. s. tho. in scōa scōe. q. clxi ad. Qđ in hoīe duo pñt ꝓsiderari. s. id qđ ē dei ⁊ id qđ est hoīs. hoīs autē est q̄cquid ptinet ad defectū. sz dei ē q̄cq̄d ptinet ad salutē ⁊ ꝓfectiōem ꝑm illđ osee. xiij. Perditio tua ex te isrl. ex me tm̄mō auxiliū tuū. Hūilitas aūt sic dictū est. ꝓprie respicit reuerentiā qua hō deo subiicit. Et iō quilibz hō ꝑm id qđ suum est. dz se cuilibet ꝓximo subiicere. quātū aūt ad id qđ est dei in seipo. nō requirit hūilitas vt aliquis id qđ est dei in seipo subiiciat ei. qđ apparet esse dei i altero. Nā ille qui dona dei ꝓcipāt cognoscunt se hr̄e ea. ꝑm illud. i. cor. ij vt sciam⁹ q̄ a deo donata sunt nobis. Et ideo absq̄ ꝓiudicio hūilitatis pñt dona q̄ ipi accepērūt ꝓferre ꝓnis dei. q̄ alijs apparent collata. Sicut apls ad ephe. iij. dicit alijs generationibꝰ. nō est agnitū filijs hoīm sicut nūc revelatū est scīs aplis eius. Silr etiā hoc nō requirit hūilitas vt aliquis id qđ est suū in se ipo subiiciat ei qđ est hoīs in ꝓximo. alioq̄n oporteret vt quilibet reputaret se magis peccatorem quolibet alio. cū tñ apls absq̄ ꝓiudicio humilitatis dicat gal. ij. Nos natura iudei ⁊ nō ex gentibꝰ pptōres. Pōt tñ aliquis reputare aliquid boni esse in ꝓximo. qđ ipse nō hz. vel aliquid mali in se esse qđ in alio nō est. ex quo pōt ei se subiicere ꝓ hūilitatē. Ad id aūt qđ dr̄ in primo argu. Dōm ꝙ nō solū debemꝰ deū revereri in seipo. sed etiā id qđ est eius debemus revereri in quolibet nō tñ eodē mō reuerentie q̄ reuerem̄ deū. ⁊ iō ꝓ hūilitatē debemꝰ nos subiicere oībus ꝓximis ꝓpter deum. ꝑm illud. i. pe. ij. Subiecti estote omni hūane creature ꝓpter deū. latriā tñ soli deo debemus exhibere. Ad secūdū dicendū ꝙ hūilitas sicut ⁊ cetere virtutes ꝓcipue interius in aīa ꝓsistit ⁊ iō pōt hō ꝑm interiorē actū anime alteri se subiicere sine hoc ꝙ occasionē habeat alicuiꝰ qđ ptineat ad detrimentū sue salutis. Et hoc ē qđ aug. dic in regula nimore corā deo ꝓlatꝰ substractus sit pedibus nēis. sed in exterioribus hūilitatis actibꝰ sicut ⁊ in actibꝰ ceteraꝝ virtutū est debita moderatio exhibenda. ne possint vergere in detrimētū alterius. Si aūt aliqs qđ debet faciat ⁊ alij ex hoc occasionē sumāt peccandi. nō imputat hūiliter agenti. sed superbienti. qz ille nō scādalisat q̄uis ille scādalisetur.

¶ Feria quarta post Reminiscere.

ABcēdens iesus hierosolimā assumpsit. xij. discipulos suos secreto. ⁊ ait illis. Ecce ascendim⁹ hierosolimā ⁊ filius hoīs tradet principibꝰ sacerdotū ⁊ scribis. ⁊ cōdēnabunt eum morte. Matth. xx. ¶ Isido. xij. li. ethi. d. ꝙ elephas est animal magnum ⁊ forte i rebus bellicis aptum. In his enim animalibꝰ medi ⁊ parthi ligneis turribꝰ collocatis tāq̄ de muro iaculis dimicāt. Et aresst. xij. de aīalibus dicit. ꝙ elephātes naturaliter benigni sūt qz carēt felle. accidentaliter tñ efficiuntur seui qñ nimis ꝓuocant. vel quādo inebriati vino vel sanguinis oēsione ad ꝓliū acuunt.

Hñ legit̃ .i. mach. vi. q̄ iudas machabe⁹ habuit p̄liũ aduersũ antiochũ regẽ. Et q̃n exercit⁹ se ꝓpauerũt in p̄liũ elephantis oñderunt sanguinẽ vue vel mori ad acuendos in p̄liuz ⁊ habebãt sup eos turres ligneas. firme protegẽtes sup singulas bestias. ⁊ sup singulos viros virtutis. xxiij. qui pugnabant ⁊ bestie erant armate loricis ⁊ armis ad pugnandum ⁊ int⁹ mgt̃ bestie qui durit eã. vbi ceciderũt de exercitu regis antiochi fercenti viri. Per elephantẽ spũaliter põt designari hõ qui fortis ⁊ apus est ad pugnandũ ꝯ principes tene braz ⁊ exercitũ vinoz. Est em̃ vita hois militia sup terrã. Job. vij. Dic em̃ hõ fm̃ pbm. est aĩal naturaliter mansuetũ. ⁊ z hõ sit mansuetus, puocari tñ oz ad pugnã ꝯ aduersarios q̃n oñdit̃ sanguis ⁊ passio xp̄i. ⁊ ad portãduz onera p̄ceptoz. ad hoc bodie ꝓponit̃ passio xp̄i. vt qui pugna spũali mõ lassan laboribus xp̄i roborent̃ ⁊ acuant̃ ad patiam ⁊ ad voluntariã sufferentiã laboz. Hñ liber⁹ pa. sic all̃. in can̄. vij. q. i. c. suggestũ. Frēs kr̃i non vos afflictiõis amaritudo a pie mentis vre, ꝓposito coerceat recedere. ꝑsiderãtes quãta ꝓ absolutiõe nr̃a ⁊ liberatiõe creatoz dñsq̄ redemptoz nr̃ ptulit. quibusue se ꝓtumelijs afficien dũ tradiderit. vt nos a vinculo ptãis diabolice liberaret. Attendam⁹ igit̃ quõ filius hominis tradit⁹ est principib⁹ sacerdotũ ⁊ morte turpissima ꝓpter nos cõdemnatus. Ut predixit suis discipulis in verbis thematis.

P Querit̃ an in xp̄o fuerit necessitas moriendi. ⁊ vr̃ q̄ nõ. necitas cogit hoiem mori. sz xp̄s nõ cogebat̃. sz volũtarie se obtulit. vt dr̃ ysa. liij. Oblat⁹ q̄ ipe voluit. Qđ igit̃ ẽ voluntariũ necitati nõ est subiectũ. g̃ in xp̄o non fuit necitas moriendi. In oppositũ philosophus. i. celi dic. Qđ oñs res q̃ generant̃ etiam corrũpunt̃ ⁊ ꝓsumunt̃. sed qđ ꝓuenit oĩbus exĩtibus sub eodẽ genere de necessitate ꝓuenit. Mori aũt ꝓuenit vno mõ oĩbus generatis hoĩbus. igitur ⁊ xp̄o. Rñdet rich. de media villa di. xvi. sup mgt̃. iij. sen. di. Qđ in xp̄o fuit necessitas moriendi quantũ ad humanã naturã necitate volũtarie assumpta. nõ necitate coacta sicut in nobis est. Ad cui⁹ intelligentiã ẽ sciendum q̄ aliter fuit necitas moriendi in xp̄o. ⁊ aliter est in nobis. q̃ in nobis est necitas moriendi, ꝓpter ꝓpositionem ex ĩtrijs qualitatibus ⁊ elementis. ⁊ ꝓpter demeritũ originalis pcti. ⁊ p̄ꝓpositionẽ ad naturã ⁊ psonã. In nobis em̃ nõ põt psona naturã a morte p̄seruare. in xp̄o vero potuit. In nobis est etiã necitas moriendi ꝓpter demeritũ originalis pcti. in xp̄o vero nõ cũ nũq̄ habuerit originale. nec demeritũ eius. sz ꝓpter qualitatẽ naturalis ꝓpositiõis de lege nature iõ corpus xp̄i erat resolubile ⁊ mortale. sic et nr̃m corpus q̄ꝫ ꝓpter excellentissimã ꝓplexionem valde diu durasset. Hã vt dr̃ dũ quidam philosoph⁹ eũ intuit⁹ fuisset. ⁊ ꝑsiderãs sue nature bñ consideraret. dixit. vere iste hõ nõ morie. nisi moz⁹ ei violent̃ inferatur.

¶ Querit̃ iteꝝ. ex q̄ xp̄s voluit tradi. flagellari ⁊ mori an iudei exactores sue voluntatis crucifigentes xp̄m peccauerũt vel nõ. ⁊ videtur q̄ nõ peccauerũt. Cũ qz bonũ opus faceret. puta op⁹ nr̃e salutis. tũ qz voluntatẽ tri p hoc ꝓpleuerũt. Dico q̄ peccauerũt quãuis bonũ op⁹ fecerũt. qz illud op⁹ bonũ. nõ bene sed male. puta ex inuidia opati sunt. ⁊ non ad finẽ debitũ ⁊ ordinatũ. Hã fm̃ bernardinũ doc. anglie. Non oĩs qui facit q̄ deus vult nec qui vult q̄ de⁹ vult eũ velle. semp necessario bñ ⁊ sine pctõ facit ⁊ vult. nisi sciens sciat saltẽ in moralibus requisita ⁊ intendens hoc velit. vt credat deũ sic velle. ⁊ finaliter fm̃ intentionẽ ⁊ ꝓpositũ suũ. sic velit vt diuinã nõ suã pficiat voluntatẽ. Cuius rõ ẽ. quia oportet in opibus moralib⁹ hãe circũstantias debitas ⁊ maxime circũstantiã finis. vt videatur qua intentiõe. ⁊ cuius finis intentiõis pficiatur. que intentio nisi finaliter dirigatur ad rectitudinem ⁊ iustitiã. nõ est recta nec iusta. nec opus ex tali intentione ꝓcedens est rectũ ⁊ iustũ. qz si seruat in ope suo rectitudinẽ propter aliud q̄ꝫ ipsã rectitudinẽ. nõ diligit rectitudinem ꝓpter se. sed illud ꝓpter qđ illã seruat. Et iõ talis nõ est diccndus iustus nec talis rectitudo est iustitia nominanda. oportz ergo omne opus rectũ ⁊ iustũ fieri scienter a te. sic saltem q̄ absq̄ errore vincibili credas deum sic velle te. Et maxime oportet vt fiat intendenter. sz vt finaliter velis vt diuinam non tuam perficias voluntatem. quia omnia sũt volenda ⁊ amãda ꝓpter deũ actualiter vl virtualit⁹ ipe de⁹ ꝓpter seipsũ. Ad ꝓpositũ igit̃ dico q̄ꝫ de⁹ voluerit mori ⁊ crucifigi a iudeis ⁊ moz⁹ christi fuerit nobis bona et necessaria. quia aũt carnt debita rectitudine

ꝛ iustitia quia non intendebāt hoc qđ dē vo
luit. nec ꝓpter deum. sed propter seipsuz ꝛ in
inuidiā. intentōe nocēdi ꝛ libidīe vindicādi
ꝛ iō dē peccauerūt ex hoc ꝙ bonū fecerūt. Et
ꝫ est qđ dīc mgē. ij. sen. di. ij. sq ꝙ act⁹ iude
ꝛ iudeoꝝ fuit malꝰ. ꝛ actꝰ xpi vel pñs bonus
opꝰ xpi ꝛ pñs nouū. ſ. tradendo seipm ꝛ offe
rendo ꝛ in volūtate pñs hoc implendo ꝛ faci
endo. qz bona pñs ꝛ filij voluntas. ꝛ malum
fuit opꝰ iude ꝛ iudeoꝝ. qz malꝫ fuit intētio id
circo male fecerūt. Exēplū pz in dāte elemo
synā ꝓpter vanā gl̄iam vel vt reputet bonus
Hic em facit bonū opꝰ. ꝛ opꝰ de genere bono
tū. sed qz nō ad debitū finē ordinauit. sq in
dē vel in ꝓmū ꝓpter deū. sed ad se ꝛ ꝓpter
se. iō male hoc bonū opꝰ facit. nē. Quātū ad
cōtinuationē ꝛ expoſitionē euāgelij. Sic hēri
ecclīa posuit viā q̄ itur ad padisū sic hodie ꝓ
ponit amaritudinē passiōis xpi nobis in sub
sidiū. Et ſm hoc tres sunt ptes principales.
In prima quō docetur passio xpi ē imitāda.
ibi. ascendens iesus.
In secunda quomodo postulatio nostra est
formanda. ibi nescitis quid petatis.
In tertia quomodo dīnatio temporalis ē re
putanda. ibi scitis quia principes.

¶ Quantū ad primam
ptē est sciendū ꝙ veteres colloquēdo iuueni
bus solent vexatiōes ꝛ angustias quas passi
sunt in iuuentute narrare. vt eiā ad laboris
patiam ꝛ sufferētiā eos inuitent ꝛ inducāt. sic
saluator nē ꝓnoscēs cūcta futura ꝓngentia.
q̄ ꝓ passionē pati debuit suis discipulis pre
dixit. vt ex hoc eū dē vex possent agnoscere. ꝛ
in tribulationibus ꝓpter eū ꝑmanere. quare
dicit. Ascendens iesus. ſ. de iudea. q̄ ē respe
ctu hierlm in infimo sita vltra iordanē. ¶ Jo
talit est notādū ꝙ mores xpi ꝛ sanctoꝝ devote
recordata ē boī multū fructuosa. nā vt tradūt
naturales sanguis hūanus fecūdat lignū ari
dū. qz si lignū fuerit arefactū. optimū remedi
um ē statim in principio arefactionis appone
nere ad radicē sanguinē hūanū. Narrat her
mes egiptius. ꝙ rosariū plantatū in terra cō
mixta cū sanguine ad calorē modicum ignis.
omni tempore anni ꝓducit rosas. Sic hō q̄
est arbor matth. xvij. Videō boies quasi ar
bores arescentes ꝓ pctīs ꝛ ꝓ cupiam carnaliū
delectationū. ꝙ nec de deo nec de scīs cogi
tant. nec ꝓ devotionē fructū boni opis faciūt
In illo cāu nō ē melꝫ remediū q̄ ad radicez
cordis talis hois sanguinē xpi ꝛ scoꝝ suoruz
effusū apponere calidū ꝓ devotiōz exēpla eo
rū recordari. ¶ Qz vt dr in cañ. di. xx. de q̄
bus exempla scoꝝ tā in scriptis q̄ in factis per
spicaciter lūt recordāda. illa tūc meditatio de
uota accendit statim amorem. q̄ ē calor natū
ral arboris. i. hois. ꝛ facit eū scīs fructificari.
Aggrediendo ardua cū audacia ꝓpter xpm
Sustinendo aduersa cū patientia.
Perficiendo aspera cum cōstantia. ¶ Dixi pri
mo ꝙ exēpla scoꝝ sūt devote recordāda. per
hoc em hō delectabilit aggredit ardua cū au
dacia. Multū em mouet ad pōdꝰ laboris su
stinendū qñ videmꝰ alios ꝛ ꝓciores viriliter laborare ꝛ nō deficere. Jā milites alexan
mag. eo audatiores fuerūt infinita ardua ag
grediendo. qñ eoꝝ principē in cunctis ardu
is ꝑcedere viderūt. Jñ legit dixisse militib⁹
suis. Nō me inquit videritis facere. Is ꝛ vos
facite. Et in commentarijs iulij cesaris dr ꝙ
nunq̄ dixerit militib⁹ suis ite. sed sq venite.
ꝛ iō multa magna nimis obtinuerunt ꝛ ptāi
eoꝝ subiugauerunt. Sic verus legislator vo
lens oēm hoīem ptāi sue subiugare. sq xps
saluator nr. statuit ꝓ amarissimā morte ꝛ pas
sionē nobis ꝑcedere. vt visa eius amaritudie
aduersitatem nraz ꝛ tribulationē studeamus
audacter tollerare. Est em rōni cōsonum ſm
q̄ habet extra de cōsti. cū oīs. Nō q̄sq̄ ius
qđ in altez statuit. ꝙ ipe eodem iure vtat qz
catho. moralis doc. dicit patere legē quā ipe
tuleris. ꝛ. ff. de legi. l. principes. lz princeps
legibus solutus sit. tñ ſm legem viuere dz.
¶ Saluator igit nr xps nullam legem dare
voluit. quā ipe primo nō seruauit. Cepit em
iesus facere ꝛ docere. act. i. Et g cū regez no
strū in cunctis arduis ꝛ malis corpalibus pre
cedere nouerimus. milit xpiano ꝓ magna cō
fusione ꝛ ignominia reputat. si nō cū alijs sā
ctis ꝛ militib⁹ xpi regez cum audacia sequat.
ꝛ stipendiū vite eterne lucret. Jam. b. iob ꝓ
stipendio vite eterne. delectabilit ꝛ viriliter se
cutus ē regem suū punit⁹ in possessione. pu
nitus prole ꝛ in carne. q̄ quis dīs de eo dicat
diabolo. iob. ij. nūquid cōsideraſti seruū me
um iob. ꝙ non sit sibi similis in terra vir sim
plex ꝛ rectus. ꝛ timens deum ac recedens a
malo. Et si non pepercit tali iusto. qualiter

pcet impio ⁊ iniquo Nam de iob dr̄ thobie. ij Tēptationem igit̄ pmisit dns euenire illi. vt posteris daret exēplū ipi⁹ patie. Sic etiā alij sancti pphete. zach. biere. ysa. pet. paulus. kathe. bar. nobis in exemplū xp̄m secuti sūt. vñ iaco. v. Exemplū inquit accipite frēs longanimitatis ⁊ laboris ⁊ patie. pphetas q̄ locuti sūt in nomine dñi. ⁊ sufferētiā iob audistis. ⁊ finē dñi vidistis. Et si dns noluit pcere consanguineis. familiarib⁹ ⁊ secretarijs suis quī calicē passionis oporteret eos bibere. Cū pe tentibus dis. regnū pposuit. dic. Potes. bi. calicē. q. d. regnū nulli dat. nisi possit mori. ⁊ pati pro me. huc etiā calicē ipsi biberūt. quō igit̄ potuit pcere hostib⁹ suis ⁊ aduersarijs. quin etiā oporteat eos multa aduersa sustinere pro regno eterno. Et g̃ apls. ij. ad thi. iij. dicit. Oēs qui pie volunt viuere. xp̄o. Unde mr ergo q̄ martiriū corpale sit de necitate salutis p auctoritatē iā dictā. Dom q̄ nō. Cū multi sint sci pfess. ⁊ virgines qui sine corpali martirio scz morte meruerūt bīmdinē. Pro q̄ est no. q̄ martiriū est duplex scz corpale et spūale. Corpale ē vbi sanguis effundit̄ pro amore xp̄i. sic sancti martires fecerūt. Spūale vo pōt eē sine effusione sanguis qñ q̄s vincit mūdū nec pter aduersa nec pspera ad aliqua illicita psentit. sed oīa aduersa etiā mortē acerbissimā p iustitia pseruanda pati est sustinere. Ill̄ā ira cūdiā mitigare. libidinem fugere. iustitiā custodire. auariciā ptenere. pusillanimitas patient ferre. odientē diligere. ⁊ habundantia sobriū eē. ⁊ largū in pauptate est martiriū in occulta cognitiōe. Sic. b. virgo licet nō corpe tñ mente martir fuit. Ut dicit hiero. in ser. de assūp. Recte dixerit q̄ dei genitrix virgo ⁊ martir fuit. q̄uis in pace vitā finierit. Et greg. Quāuis aūt rō psecutionis desit. hz tñ pax suū martirium. q. ⁊ si carnis colla ferro nō subijcim⁹. tñ spūali gladio carnalia desideria ense trucidamus. Et ioh. euangel. nequaq̄ p martiriū vitā finiunt. ⁊ tñ martires exīnt. q. passionē quā non suscepit in corpe. seruauit in mente. Et nos g̃. vt dicit Aug. sine ferro martires esse possum⁹ si patiētiā veraciter in aīo custodiam⁹. ⁊ mundiciam seu innocētiā in vita teneamus. Dixi scdo q̄ hō p exēpla scōr̄ dz sustinere aduersa cū patientia. pax nāq̄ pdest audacia ⁊ audacē aggredi ad ardua. nisi etiā sequat̄ sufferētia ita q̄ etiā hō sustineat patienter aduersa q̄ dā eīm audaces sunt ad aggrediendū. hz fragiles ad sustinendū ⁊ timidi. sicut hērinaci⁹ qui cornibus eleuatis vt magna velle aggredi. sed si modica festuca tangat̄. statī retrahit cornua. quib⁹ dic paul⁹. Vobis datū est a xp̄o. vt nō solū in eū credatis. sed etiā vt p illo patiamini. Hobili. i. Ipe eīm pau. ⁊ strenu⁹ miles xp̄i nō solū ardua aggressus ē. sz patient oīa sustinuit p xp̄o. sicut pz act. ab. xi. c. vsq̄ ad fi. et que ānumerat. ij. ad cor. xi. in laboribus plurimis. vñ tull⁹ in sua reth. ad fortitudinē pertinet susceptio periculor⁹ ⁊ perpessio laborum.

Sed q̄rit̄ quis illor⁹ actuū fortitudinis. vel aggredi ardua. vel sustinere aduersa. sit maioris meriti. dicit tho. in scda secde. q. sustinere aduersa. q. ille actus virtutis est maioris meriti qui est difficilior. sed sustinere ardua ē difficilior q̄ aggredi aduersa. ⁊ hoc ofidē tripliciter. Primo quidē q. sustinere vī aliqs ab aliq̄ inuadentis fortioris. qui aūt aggreditur inuadit p modū fortioris. difficili⁹ est aūt pugnare cū fortiore q̄ cū debiliori. Secdo quia ille qui sustinet iā sentit pricula imminere ille aūt qui aggredit hz ea vt futura. difficilius ē aūt nō moueri a pñtibus q̄ a futuris. Tertio q. sustinere ītorat diuturnitatē tpis. hz aggredi pōt quis ex subito motu. difficili⁹ est autē aliquē diu manere imobilem. q̄ subito moueri ad aliqd arduū. Vñ dr̄. ij. ethi. q. dā sunt prevalentes aūt pricula. in ipis aūt descendūt fortes aūt ptio mō se hñt. Tertio hz bō exemplo scōr̄ esse pstās. ⁊ in pstātia p ficere aspa. finis itaq̄ ⁊ nō pugna coronat. nihil eīm pficeret aggredi. nihil sustinere. donec ret nisi sequat̄ ternum scz pseuerātia ⁊ pstantia. vñ bern. ad ianuenf. pseuerantia sola meret̄ viris gl̄iam ⁊ coronā virtutibus. prorsus absq̄ pseuerātia nec qui pugnat victoriā nec palmā victor psequit̄. Tolle igitur perseuerantiā. nec obsequiū mercedem habet. nec beneficium gratiam. nec laudem fortitudo. Ei cautela samsonis. si salomonis deuotio prisce uerātiā tenuisset. nec is p facto priuatet̄ sapientia. nec ille viribus. Et grego. Incassū bonū op⁹ agit̄ si añ vite terminū deseritur. quia frustra velociter currit. qui añq̄ ad metā puenerit quiescit. Hō cursores paulatim in mane pcedunt. ⁊ sp pl⁹ ⁊ pl⁹ pficiunt ⁊ sic paulatim do ad terminū optatū puenium. Hz quidā

sūt sicut leena q̄ in principio pit multos cathe/
los deinde pauores. t in fine sterilis efficit
Sic in principio opis quidā sūt valde feruē
tes deinde tepescunt. t in fine totaliter desi/
stunt t deficiūt. Sed q̄rit cū. s. martires
varia sint ppessi tormenta in quib⁹ etiā pseue
ranter pmāserūt cur vt cōiter tandem occisio
ne gladij vitā finierunt. Rndendū ad hꝫ pūt
aliq̄ congruentie assignari. Primo ad designā
dū q̄ ois creatura irrōnabilis seruat ordinez
t magis se pat ad obediendū deo q̄z hō. Iā
omnis creatura seruat ordinem suū in q̄ est a
dño instituta. Nam volucres cātant tpe suo
pullificāt tpe debito. piscis natat in aqua. et
sic de alijs. Hō aūt puertit ordinem suū abu
tendo lib. arbi. q⁹ ei dñs cōtulit ad bñ opan
dum. iuxta illud. eccl. xv. Reliquit eū in ma/
nu cōsilij sui. Sicut igit creatura irrōalis sp
subdit diuinis legib⁹. ita interdū de⁹ eā sub
ijcit sanctis suis vt ignez. aquā. bestias. de q̄/
bus interdū p impium ad questionez infide/
lium ples euaserūt. Per hoies aūt malos q̄
uersa voluntate etiā ipm deū impugnāt per
mittit etiā sanctos suos violenter flagellari.
vt sic sancti dño conforment in hoc qz ipe effu/
sione sanguinis pro eos moztuus est ita etiā ipi
sancti p effusionem sanguinis pro eū occidant.
Iñ iob. xv. si me psecuti sunt t vos psequt.
Secdo ad oñendū fidelib⁹ diuinā potenti/
am. qz essi percussio gladij nō hz tātā penalita/
tem sicut alia tormenta. t sic de⁹ scos suos li/
berauit ab his tormentis maximis. cōstat q̄
etiā sic eos liberare posset ab ictu gladij si vel
let. vt ex hoc oñdat diuina volūtate extincti.
nō tirānoz potentia q̄ nihil valeret nisi deus
sic disponeret eos vitā finire quare dī apc.
vi. Vidi animas interfectoz. propter verbū dei
t testimoniū q⁹ habebant vt sit aliqualis cō/
formitas moztis t generis tormenti ad moti
uā cām. iō gladio extincti sūt. Gladius enim
spūs est verbū dei. t ipi propter verbū dei passi
sunt. Tertio ad designādū q̄ passi sūt propter
xpm q̄ est caput omniū nrm. non essi est licitū
membra p aliā viā ingredi in regnū q̄z p illaz
qua caput nrm xps pcessit. Et iō optuit scos
pati t vnum sic t alterum sic. sm ordinatiōez
diuinam mozi

Secūda pars in qua

docemur digne postulare t petitionem recte

formare ibi nescitis quid petatis. Circa quaz
ptez est notādū q̄ iudei aliqui putabāt xpm
p. pphetas eis promissū. tpaliter in hrlm regna
turū. t sic scripturas tpaliter de xpo t eius re/
gno intellexerūt. t iō regnū iudeoz iā per ro/
manos ablatū credebāt p xpm restituendum
propter q⁹ discipuli dixerūt xpo. act. i. Dñe si
in tpe hoc restitues regnū isrl. t hoc mō iob.
t iac. filij zeb. nōdum pfecte illuminati crede
bant. Audientes igit xpm moztuū t tertia
die resurrectuū estimauerūt eū immediate p⁹
resurrectiōez in hrlm regnare. quare cupien/
tes ei rōne cōsanguinitatis p ceteris esse col/
laterales. submiserūt mrem ad xpm petendū
p se. sed qz terrena petebāt t nō celestia. xps
postulatiōez eoz quasi stultā exprobrauit di.
nescitis quid petatis. Moraliter est notā/
dū q̄ qui cupit petitiōis sue exaudītiōem. ne
cesse est vt mō ogruo petat. nā vt habet extra
de simo. c. t si qōnes. In accipiendis vel dā/
dis muneribus. tria sunt maxime attendenda.
psone. s. dātis t accipientis qualitas. t quan
titas muneris. t donatiōis tps. qualitas pso
nax vt a q̄ t cui. s. an pauperi vel diuiti vl ecō
uerso. siue a diuite locupleti datuz fuerit. di
ues essm t locuples magna dona donare dēt
sm exigentiā recipientis. qz si recipiens ē ho/
norabilis. decet vt magna petat t non exilia
vñ seneca q̄dā scinicus petijt ab antigono re
ge talentū. rndit plus esse q̄z scinicus petere
debeat. et sic repulsus scinicus petijt denariū
rndit min⁹ esse q̄z regem deceret. Et de alex.
magno legit q⁹ quidā pauperi petenti dena/
riū obtulit cast⁹ qui renuente et dicente si/
bi hꝫ nō conuenire. dixit nō curo quid tibi con/
ueniat sed quid me dare liceat. Etiā attendenda
est estimatio muneris sc⁹ an magni vel mino/
ris pcij res data existat. etiā donatiōis tēpus
an instante necessitate seu alio tpe conferat q⁹
etiā ex eo pōderari dz. Sic spūaliter si pense/
mus qualitatē donatoris nri. est rex regum t
dñs dñantiū. si aūt postulantis hois cōditio/
nez. apparet q⁹ rex oīm alium t digniox cre/
atura. q̄re nec ex pte dātis nec petentis decet
exilia petere. cū nec regi nō conueniat vilia do
nare. Petam⁹ igit necessaria. petamus t ma
gna que sunt spiritualia t ea accipiem⁹. Luc.
xi. Petite t accipietis. Petere igit debem⁹.
Culpe remissionem.
Gratie impetrationem.

Glorie adeptionem. Debem⁹ igit̄ primo a deo rege nr̄o petere culpe remissionez. nā vt videmus hñtes hospitalia ꝓbusta ⁊ deuasta ta mittere solēt ad curiā ꝑ lr̄is indulgentiarū vt repent̄. sic pc̄ores in quib⁹ hospitale dei ꝑ pc̄ā destructū ē. dñt cor cōtritū ⁊ hūliatū ad curiā celestē mittere. vt valeāt lr̄as indul gentiaꝝ impetrare. Quod⁹ aūt q̄ hospitale dei destruat̄ tangit iob. ij. Repente vent⁹. i. tem/ ptatio inflāmās ad pc̄m irruit a regione de/ serti. i. inferni a qua venit diabol⁹. que regio est deserti ꝓpter totius boni penuriā ⁊ ꝓcussit quatuor angulos. i. virtutes cardinales ⁊ do mus cecidit ⁊ interēpti sūt. vij. filij iob. i. vij dona spirit⁹ sancti. ⁊ tres filie. i. tres ꝟtutes theoloice. Pc̄or ergo ī q̄ templū dei destru ctū est dz petere lr̄am indulgentiaꝝ ⁊ remissi onē culpaꝝ. sic petebat manasses. ij. Parali. xxxiij. di. peccaui dñe p̄cor vt trāsferas iniq/ tatē serui tui ⁊ iniquitatē meā ego cognosco. E peto dñe rogās remitte mihi. Qz queri̇t an ista petitio siue or̄o sufficiat mentalis. vel oporteat etiā vocaliter petere ⁊ orare. Rñde tur q̄ petens aut orās facit hoc ꝓ cōitate. vt ꝑsona publica sicut sūt ministri eccl̄ie. tūc vo/ caliter ⁊ apte dz orare. vt etiā a circūstāntibus audiat̄. ⁊ hoc ꝓpter duo. Prio vt etiā cos ad deuotiōem ⁊ or̄oem ꝓuocet. Scdo vt ab eis tediū tollat. vñ aug. ix. ꝓfes. ꝓpter hoc ꝑsalmodia inuenta est vt tollat̄ tediū a circū/ stantibus. Et ricb. viri actiui p̄nt orare sola mente. sed ꝓpter rusticos instituū ē frequen ter orare vocaliter ⁊ ꝓpter simplices. q̄ soluz amarit̄dinē cordis ⁊ mentis deus respicit. F ⁊ nō oris verba. Si aūt petens vel orans est ꝑsona priuata ⁊ singularis. tunc nō solum ore sed etiā mente orare p̄t. vñ damas. non solū mente. sed ⁊ lingua ⁊ mente ⁊ host. p⁹n⁹ corde q̄b ore canendū est. vñ ⁊. i. re. i. legit̄ q̄ helchana filius roboā habuit duas vxores nomē vni anna ⁊ nomē scē fenēna. fuerunt/ q̄b fenēne filij. anne aūt nō erāt liberi. q̄ dñs cōcluserat vulnā. i. vteꝝ ei⁹. ꝓpter q̄d emula eius affligebat ⁊ exprobrauit eā. cū aūt ex b ānā eēt amaro aīo. orauit dñm flens largiter ⁊ vouit votū. d. Dñe exercituū si respiciens videris afflictionē famule tue. ⁊ recordatus mei fueris nec oblit⁹. ancille me sexū virilem dederis. dabo eū dño. Porro anna loq̄bat in corde suo. ⁊ vox penit⁹ nō audiebat. Et fa/ ctū ē p⁹ circulū dier. ꝓcepit ānа ⁊ pepit filiū. vocauitq̄ nomē eius samuel. eo q̄ a dño po/ stulasset eu. In quib⁹ verbis instruimur. q̄ qui ex corde ⁊ mente loquit̄ dño. q̄ etiā eu exaudit. q̄ vt dicit ysi. li. de sum. bo. nil valz strepitus labior. vbi cor est mutū. Qz di ceres oz petitionē seu or̄oem semp ee attentā ita q̄ hoc q̄d orat̄ vel petit̄ verbaliter ī or̄one etiā habeat̄ actualiter in mente. Dico q̄ atte tio q̄ or̄oni vocali admisceri p̄t ē triplex vna qua attendit̄ ad verba ne quis in eis erret. se cunda qua attendit̄ ad sensuz verbor⁹. tertia qua ad finē verbor⁹ attendit̄. s. ad deū et ad rem ꝓ qua orat̄. q̄ quidē maxie est necessaria nō tñ requirit̄ ex necessitate q̄ petitiōi seu ora tioni ꝓ totū assit. q̄ vis prime intentiōis qua aliquis ad orandū accedit. reddit totā or̄oz meritoriā ⁊ impetratiuā. si aūt p̄ia intentio de sit or̄o nō meritoria est neq̄ impetratiua. Fin greg. q̄ ille qui sic orat nō attendit. nec deus illā or̄oem exaudit. Qcdo debem⁹ petere gr̄e impetratiōem. nā sic̄ videm⁹ q̄ qui dñm suū offendit. cui⁹ ex cā pdit gr̄am ei⁹. vel fil⁹ qui p̄em offendit. ⁊ ei⁹ gr̄am amittit. submit tit vel subrogat aliquē amicū dñi vel p̄is. vt ip̄i gr̄am ip̄etret ⁊ recōciliet. sic̄ legit̄. ij. reg. xiij. de absalone filio dauid q̄ occidēdo amo nē fr̄em ei⁹ grauiter p̄rem offendit ⁊ sic̄ trib⁹ annis ꝓpter furorem p̄is latens in gessur ab scōsus submisit mulierē cōsilio ioab. vt intere/ cederet ꝓ eo ad p̄rem ⁊ ad gr̄am ei⁹ ē reconci liatus. sic q̄ deū p̄is mortalib⁹ offendit oc cidendo aīam ꝓpriā pdit gr̄am ei⁹. ⁊ nisi recō ciliet ꝑ mulierē. s. virginē gl̄iosam. vel scōs amicos ⁊ milites dei. stabit in indignatiōe et furore p̄is celestis. dz ḡ pc̄or p⁹ tres annos i. ꝓtritiōem. ꝓfessionē. ⁊ satisfactionē. aliquez sanctū amicū sibi cui fideliter seruiuit inuoca re vt intercederet ꝓ eo. iuxta illd. iob. v. Ad aliquē scōz conuertere. s. vt tibi gr̄am dñi dei tui impetret quā p̄tis amisisti. Qz dicis frustra alicui porrigit̄ or̄o siue inuocatio q̄b ignorat ⁊ nō audit. sed solus deus est qui nr̄as necessitates angustias cognoscit. vñ aug. in li. de cura ꝓ mortuis agenda dicit. nescāt mor tui etiā sancti. q̄d agāt viui etiā eor⁹ filij. Rel/ spōdit tho. doc. sanct⁹ q̄ or̄o vel aliud suffra/ giū porrigit̄ alicui dupliciter vno mō quasi ꝓ ipm ip̄lendū. alio mō vt per ipm impetrandū ꝓpio quidē mō soli deo or̄oem siue inuocatiōez

nrām porrigim⁹ qz oēs oroes nre ordinati de
bēt ad gr̄am ⁊ gl̄iam cōsequēdā q̄ solus deus
hz dare iurta illud p̄s. gr̄am ⁊ gl̄iaz dabit do/
min⁹. sz scdo mō oroez porrigim⁹ fāctis angel
⁊ hoibus. nō vt de⁹ p eos nr̄as petitiones cog
scat qz ꝑm sco. doc. subti. in suo. iiij. di. q. vl.
ipi cognoscūt oroes nr̄as ⁊ pia opa a deo q̄ ls
reuelat isti scō quē honoras. ⁊ tunc p mētale
desideriū orat etiā deū. p te suis meritis vt de
us respiciat sua seruitia q̄ fecit i hac vita ⁊ oia
merita ita q̄ illa merita p que talis ē adept⁹
gaudia eterna ubi etiā valeāt ad gaudiū eter
nū. Cui⁹ exēplū p̄notatus doctor assignat si ē
vn⁹ potens in diuitijs. honoribus. plēs hīs
seruitores quoz vnus plura fecit sibi seruitia
q̄z alius quē tñ dñs sufficienter remunerauit
si ille inuocar̄ ab aliq̄ vt p eo ad deū interce/
dat. talis p̄t petere vt respiciat sua merita ⁊
seruitia in tantū q̄ etiā illi valeant gr̄am obti/
nere. ita etiā hic. ¶ Ad auctoritatē aūt beati
aug. dōm q̄ mortui. s. exītes in purgatorio
ea q̄ hic in mūdo agunt. ꝓsiderata eoz natu/
rali cognitione nō cognoscūt. ⁊ p̄cipue interi
ores mot⁹ cordis nā naturali cognitiōe intui/
tiua ea cognoscere nō p̄nt. qz impedit. ꝓpter
imoderatā. ⁊ stātiā. nec notitia reuelationis
spēal̄. qz nō hīt illā notitiā in verbo quā ꝓco
mitat̄ regulariter talis reuelatio. sz beati i pa/
tria qui vident verbū diuinū. oīa q̄ decz eos
cognoscere de nobis. ⁊ q̄ circa nos agunt̄ eti
am q̄ztū ad interiores mot⁹ cordis vident in
verbo ⁊ maxime eoz excellentiā decz vt cog/
scāt petitiones ad eos signis. voce vl cozde poz
rectos. ¶ Tertio debem⁹ petere gl̄iam eter
nā. nā illud debem⁹ petere q̄ appetitus hūa
nus recta rōne regulat⁹ hz naturaliter concupi
scere. sz appetitus naturalis ⁊ regulat⁹ appetit
bonū vt dic̄ phs. i. ethi. omnia bonū adop/
tant. nec dubiū quin appetant sūmū bonū q̄
oē desiderabile ꝓplet̄ ⁊ quietat̄. ita vt illo obtē/
to nihil aliud oīno desideret hō sic oīdi p̄t
p exēplū. nā oculus nō quietat̄ nec ꝓtentat̄ i
isto vel illo colore. sed si eēt obiectū includēs
oēm colorē in illo solo potentia visiua quie/
tari posset sic ē de deo qui ē obiectū beatificū
in q̄ ē tō ois boni. quare sine eo vt asserit ma
gnus plato. teste. augu. d̄ ciui. dei. li. viij. nec
vlla natura subsistit. nec vlla scia instruit nec
vsus rei aliquis impedit. ¶ Ñ li. iij. de ꝓsola.
boeti. sic ait. omniū hoīm cura mortaliū quā
multipliciū studioz labor exercet. diuersoz
calle. rc̄. Cui⁹ rō ē vt dicit. qz in eo est status
omniū bonoz aggregatiōe p̄fect⁹. Illi⁹ etiaz
sūmi boni vt dicit quidā platonic⁹. tā delica
ta est visio. tantoz amore dignissima. vt q̄c/
quid hūi possit. illa sola nō hīta nō faciūt ani/
mā btām sed miserā in signū hui⁹ ꝓpheta da/
uid dicit. Ānā petij a dño. rc̄. ¶ Ñ q̄dam
demon interrogat⁹ de quodā obsesso de illo
sūmo bono in q̄ gl̄ia padisi ꝓsistit. dixit si co/
lūna ferrea ⁊ ignita eēt plena rasoriis acutissi
mis erecta in celū vsq̄ ad diem iudicij. si car
nē hēem in qua pati possez me p illā trahi vel
lem nunc ascēdendo nūc descēdendo q̄ tunc
possem redire ad illā gl̄iam in qua fui. ¶ Si ls
demon pati vellet. p illa gl̄ia. q̄d tunc xp̄ian⁹
hō cui innatū est ꝓcupiscere illud bonū. ¶ Hz
queri. an omnib⁹ innatū sit appetere beatitu/
dinē. ⁊ videt̄ q̄ nō. aug. x. de tri. c. i. Firmissi
me nouimus amari nisi nota nō posse. sed nō
oēs cognoscunt beatitudinē q̄ p̄z ꝑm philoso
phū. x. ethi. c. vi. qz quidā posuerūt eā in di/
uitijs/quidā in honoribus. ḡ. ¶ Cōtra aug. xiij
de tri. c. v. oēs appetunt beatitudinez. rñdet
rich. in. iij. sup mgīm di. xlix. dic̄. Ad beati/
tudo dupl̄r pōt ꝓsiderari. s. in gñali inquātū
ē bonū q̄dā sufficientissimū vel in spēali scz
inquātū ꝓsistit in clara dei visione ⁊ perfecta
ei⁹ dilectiōe ⁊ gaudio q̄ habet̄ de dei bonita
te p̄nti. Primo eīm nō est oibus nota/quilibz
eīm scit q̄ est bonū ⁊ q̄ est sufficientissimuz
scdo mō nō est omnibus nota. vñ est q̄ non
oēs appetunt. sz primo mō qz appetitus eius
naturalis est. vñ aug. xiij. de tri. c. viij. dic̄ q̄ ad
petendū beatitudinez natura ꝓpellit. cui sum
me bonus ⁊ immutabiliter btūs creator hoc in
didit. Ad argu. Primū dōm. q̄ q̄uis oēs no/
uerint beatitudinez in suo esse generalissimo
nō tñ nouerūt oēs eā in suo esse spēalissimo
Hz dicis mereri q̄s appetendo beatitudinez
inesse gñalissimo ⁊ vr̄ q̄ sic. qz appetendo bea
titudinem deū appetimus. sz in appetendo de
um est meritū. igit̄. ¶ In oppositū. ij. ethi. c. v.
Ex his q̄ insūt nobis a natura non laudamur
nec vituperamur nec sumus boni nec mali. sed
uolūtas naturaliter appetit beatitudinem vt di
ctū est. igit̄. rc̄. Dico, beatitudo vt gñaliter cō/
sideratur ꝑm ls nec meremur nec vituperamur. sz
appetendo beatitudinem. scdo mō vt cōsistit
in clara dei visione ⁊ p̄fecta eius dilectiōe sic

meremur. ⁊ quia nec sic naturaliter cognoscimur nec naturaliter appetimur.

¶ Tertia pars in qua

oñdit quō dñatio est refutanda. ibi scitis. ꝑ qua notādū ꝙ alij discipuli qñ audierūt quō ꝑdicti duo primatū ⁊ excellentiā petebāt fuit ꝓtristati. xp̄s aūt sic bonꝰ pr̄ in filijs suis errorem correxit ⁊ ad pacem reconciliauit. dās eis normā debite viuendi. di. scitis qz principes gentiū. i. qui inf gentes principant dñantur eis. ita ꝙ coarctant ponꝰ preesse cū ꝑdesse. ⁊ subditis seruire. ⁊ qui maiores fuit inter gētes ptātem exercent ⁊ oñdunt inter eos scz iniuste opprimendo subditos. postponentes iustos et iniustos exaltantes. itaq; a multis per adulatiōz benefici et benefacientes uocāt et diuersis honoribus laudāt. sed nō ita erit inter vos ꝙ scz talis maioritas ⁊ dñatio non regnet in regno meo. vbi maioritas habebit ꝑ hūilitatē. qz q̄cūq; voluerit fieri inf vos maior sit ex hūilitate vr̄ minister ⁊ seruꝰ. sic em̄ filiꝰ hominis. i. marie virginis. nō venit ministrari sed hūiliter ministrare ¶ Sozaliter in illa ꝑte instruimur excellentiā ⁊ supbiā spernere et ex hūilitate alter alteri seruire. ⁊ ꝓpter ꝓximonem nature amare ⁊ adiuuare. videmꝰ nonq; hmōi nexū amoris ⁊ adiutorij in brutis. nam formica nimiū onerata ministrat ⁊ iuuat ab altera. Ceruꝰ vn̄ in natādo sup lacū vel flumen supponit alteri. leo ceteraq; rapacia aīalia de ꝑdis suis ceteris debilibus aīalibꝰ diuidunt. sic ⁊ nos qui sumꝰ vnꝰ pr̄is ⁊ matris fres ⁊ sorores. debemus iuxta inditā naturā nos mutuo fuire ⁊ iuuare ⁊ fm apl̄m ad gal. v. alter alterius onera portare. ⁊c. Vñ extra de pr̄sūp. c. vl. mandata celestia efficaciꝰ gerimus si nr̄a cū fratribus onera pr̄amur. Ad hāc nāq; mutuā charitatē inducūt nos spāles tria scilicet.

Nature conformitas.

Capitis vnitas.

Humane nature fragilitas. Circa primū est notandū ꝙ aresi. in li. de ꝑbleu. mouet illꝫ ꝑble. Cur bō de quacūq; aliena natiōe sit separatus fide ⁊ cultu existente in tribulatiōe. ꝓpatur ⁊ miserer. Et rñdet ꝙ cūq; bō psona. fide ⁊ natiōe sit separatus ab altero qz tñ natura hūanitatis ē in oībus hominibus vna ⁊ eadē vñ hec spēs vniuoce ꝑdicat de oībus hominibus ꝑm locos. ⁊ iō vnus alteri ꝓpatē cōpatitū cūq; extraneo qz cognoscit eū hr̄e secū aliqd cōe. vñ dr̄ in li. ꝫ aīalibus. ꝙ nō est auiū vnius speciei vt se comedant. hoc etiā alia aīalia docere vident. nā mortua equa pullū eius relictū alia suscipit nutriendū. ¶ Item adhuc qꝫ maius est lupa bestia crudelissima ferocitati ⁊ rapacitati assueta. inuenit etiam aliis pia ee. nā si puer vagientē derelictū a mr̄e inuenit ipsū suo lacte pascit ⁊ nutrit. vñ fm ꝙ dicit aug. fm vnā opinionē remus ⁊ romulus ꝓditores vrbis rome quos q̄dā vrgo hetrusca genuit nescienter. pr̄ici fecit. quos lupa inuenit ⁊ suo lacte nutriuit. Cōsile habet de rege ciro ps. qui in filiā pietꝰ fuit. a cane defensat⁹ ⁊ ablactat⁹. Cōfundat ꝙ hūana pietas q̄ nō solū filios alienos nō pascit nec lactat. sz sepe. ꝓprios pueros abijcit ⁊ occidit. ¶ Est hodie nāq; magnꝰ abusus matꝝ q̄ sine necessitate sed ex supbia ne māmille molliant pueros tradunt nutricib⁹ alienis ⁊ extraneaꝝ ꝓplerionū. vñ maxima strages ⁊ occisio puerorꝝ cāt. o vos interfectrices. ꝓpij sanguinis ⁊ carnis nutrite ꝑ vos pueros. vt nō muteant natura ⁊ vita a vobis. vñ y si. si infantulus mēno lacte nutrit. laudabiliꝰ est ꝙ alio. Cuius rō est qz infantulus cōsequit ꝓplexionē ⁊ naturā nutricis sive bonā sive malā. Deceret igit medici eligere nutrices sobrias. castas. sanas ⁊ bñ morigeratas. nō ebrioſas. luxuriosas. menstruosas indisciplinatas. ¶ Secūdo dz alter alteri cōpati ⁊ charitatē oñdere ꝓpter capitis vnitatē. nā videmꝰ ꝙ oīa membra q̄ sunt sub vno capite sibi ꝑpis seruiūt ⁊ ꝓpassionē oñdunt. nā si pes ledit vel dolet pat. oculus lachrymat. lingua enunciat. guttur clamat. manꝰ tangit. ⁊c. sic spūaliter. qz sumꝰ oēs nati ab vno pr̄e scz xp̄o qui ē caput nr̄m ⁊ ab vna mr̄e eccl̄ia regenerati sic igit fratres se mutuo diligūt vterini. sic ⁊ nos debemus nos ip̄os diligere ⁊ adiuuare ⁊ seruire in oīb⁹ Vñ aug. de doc. xp̄ia. si putamus nō ee ꝓximos nisi qui de eisdē pennibus nascūt ada ⁊ eua intendamus ⁊ sic oēs frēs sumus sz q̄dā sunt sil̄es ossibus leonis q̄ dicunt carere medulla. ⁊ ex hoc fiūt tā dura ⁊ arida ꝙ ignē emittunt sil̄ cōcussa. Sic aliqui carēt medulla ꝓpassionis ⁊ misericordie ⁊ sunt aridi ⁊ crudeles intantū vt sepe qñ cōiungunt cū aliis in aliqua cōgregatiōe. vident ignem spirare

crudelitaꝫ ⁊ impietaꝫ. Isti etiã ꝑ crudelitatẽ ⁊ ipietatẽ vocabunt ad iudiciũ ⁊ sine misericordia dãnabũt osee. i. voca eos absq; mia ¶ Tertio dz alter alteri ꝺebuit ⁊ charitatem ⁊ hũanitatẽ oñdere. ꝓpter hũanã fragilitatẽ et miseriã. nã medicꝰ qui in se ꝓbauit infirmitatẽ. infirmo quẽ curat magis ꝓpatẽ sibi diligenꝰ subuenit ministrat remedia q̃z aliꝰ qui infirmitatẽ nõ ꝓbauit. Cũ igit ꝺeꝰ posuerit hoiem in tali statu vt nullus sit sibi ꝑpi sufficiens. sz quilibet indigeat adiutorio alterius. iõ ex se bõ cognoscere dz quõ alteri in miseria seruiat ⁊ eã sibi ex miseria quã patit seruiri et iuuari ꝙcupiscat. ius em̃ naturale est qꝺ tibi fieri vis fac alteri. sed hodie plꝰ habent puer si qui volunt ꝙsolari in suis angustijs ⁊ miserijs. sed nec verbo nec facto succurrũt miseris ⁊ tribulatis. ĩmo qꝺ grauius ẽ ꝺũ ꝑ alios ex fercibus eleuant ad gl̃iam. quasi nunq̃ miseriã habuerint pauꝑes ⁊ miseros exasperant ⁊ exprobrãt. faciunt em̃ tales ingratꝰ sic serpẽs de q̃ fabulose recitat in gestis. nã cũ quidã ĩpator post meridiẽ ad venãdum equitabat accidit ꝺũ trãsiret inuenit quẽdã serpentem a pastoribꝰ captũ. ⁊ ad arborẽ alligatum. serpens vo horribiliter clamabat ĩpator pietate motꝰ soluit eũ ⁊ in sinu posuit vt eũ calefaceret. cũ eẽt calefactꝰ incepit ĩpatorẽ mordere ⁊ venenũ suũ. ꝓijcere. ait ĩpator. qꝺ facis. cur mali ꝑ bono reddis. data ẽ vox ꝓpenꝰ ⁊ ait. qꝺ natura dedit nemo tollere põt. tu feciſti qꝺ in te fuit. ego vo ꝓpter naturã meã feci. semp ero inimicꝰ hoi. qz ꝓpter hoiem sũ punit. Illis aũt ꝓtẽdẽtibꝰ vocatus est quidã philosophꝰ vt inter eos esset iudex. ait philosophus. ista audio q̃ auditũ. iõ de hac ꝓtentiõe nolo inter vos iudicare. sed volo vt serpens ligẽt ad arborẽ ⁊ ꝺñs ĩpator sit liber tunc iudicabo ꝑ vtraq; ꝑte ⁊ sic factũ est tũc ait philosophus ꝓpenꝰ. iã es ligatꝰ soluas te ĩpm si potes ⁊ recedas. ait serpens nõ possũ. ⁊ philosophꝰ morieris igit. qz semp ingratꝰ hoi fuisti. ⁊ ait ĩpatori. ꝺñe iã liber es venenũ de sinu tuo excutias ⁊ ãmõ de tali fatuitate nõ te intromittas. qz serpens nihil poterit aliud facere nisi qꝺ natura dedit. ¶ Sic vere kñi pueri si homines cuiuscũq; cõditiõis existãt. filius vel filia respectu pris vel mris. seruꝰ respectu ꝺñi. ancilla respectu ꝺñe. ciuis respectu cõitatis q̃ a miseria ⁊ nuditate est releuatꝰ bonis tpalibus dotatus. honore ⁊ gl̃ia coronatꝰ. ⁊ bñfactorẽ ⁊ liberatorẽ suũ attẽptat ꝑturbare ⁊ iq̃etare. Dic merito ad priorẽ miseriã ⁊ paupertatem est religandꝰ. ⁊ oi honore priuãdꝰ. qz qꝺ a natura hz vix ꝺimittere põt. vñ puer. xxx. p tria mouet terra ⁊ quartũ qꝺ non põt sustinere. p seruũ cũ regnauerit. p stultũ cũ saturatus fuerit cibo. p odiosã mulierẽ cũ in mrimonio fuerit assũpta. ⁊ p ancillã cũ heres fuerit ꝺñe sue. ¶ Feria quinta post Reminiscere

Homo quidã erat

diues ⁊ induebat purpura ⁊ bisso ⁊ epulabat q̃tidie splendide. luc. xvi. ¶ Alphorabius i li. ꝺe ꝺia regionũ dic. Qꝺ in alta regiõe sic in montib⁹ diu sani sumꝰ sed cũ infirmamur citius morimur. Cuiꝰ rõ ẽ ꝺm ꝑbm in ꝓbleu. qz sic subtilitas aeris qui in alta regione est. subtilẽ ⁊ acutã facit sanitatez sic ⁊ acutã infirmitatem efficit ⁊ languorem. sic hoies exñtes in altitudine huius mũdi diuites ⁊ potentes in honoribus q̃diu sũt in hac vita alti ⁊ ab alijs eleuati sani sũt sine defectu sed si ꝓtingit eos in natura deficere ⁊ infirmare periculose ⁊ subito moriunt vtinã nõ morte ꝓpetua sic morte spũali ⁊ tpali. vñ Hiero. ꝺ ioui. Quãto em̃ nũc altius tollimur. tãto vtiq; citius ⁊ periculosius morimur. Et claudianus. de pe. di. iij. Qꝺ g̃ ĩ glo. Saligni tollũtur in altũ. vt lapsu grauiori ruãt. Diues igitur de q̃ pñs lẽa loquit periculose mortuus est ⁊ sepultus in inferno qz diues erat ⁊ induebatur purpura ⁊ bysso. ⁊ epulabat q̃tidie splendide vt ꝓponit in vbis thematis ¶ Queritꝰ an possessio rerꝫ tpaliũ exteriorꝫ sit hoi naturalis. Et vtiq; nõ. Nullus em̃ ꝺz sibi attribuere qꝺ ꝺei est. sz ꝺñium oĩm rerꝫ creaturarꝫ est ꝓprie ꝺei. ꝺm illud ps. ꝺñi ẽ terra ⁊ plenitudo eius g̃ nõ est naturalis hoi rerꝫ possessio. ꝺñe in ps. ꝺñ Oia subiecisti sub pedibus eius. ꝛc. Rñdet s. tho. in scda scde. q. lxvi. Qꝺ res exteriores põt ꝺupliciter ꝓsiderari. vno mõ q̃tũ ad eius naturã. q̃ nõ subiacet hũane ptãti. sed soli ꝺiuine. cui oĩa ad nutũ obediũt. alio mõ q̃tũ ad vsũ ipius rei. ⁊ sic hz hõ naturale ꝺñium rerꝫ exteriorꝫ. qz p rõem ⁊ volũtatez põt vti rebus exterioribus ad suã vtilitatem quasi ꝓpter se factis. Semp em̃ imꝑfectiora sunt ꝓpter perfectiora facta. Et ex hac rõne probat philosophus in. i. poli. q̃ possessio rerꝫ exteriorꝫ est hoi naturalis. Hoc aũt naturale ꝺñium sup

ceteras creaturas q̄ ꝓpetat hoi fm rōnem in qua imago dei ꝓsistit. manifestat in ipa hominis creatiōe genē. i. vbi dr. Faciam⁹ hoiem ad imaginē r silitudinē nr̄am r ꝑsit piscibus maris. Ad argu. ꝛrīū dom q̄ de⁹ hz principale dñium omniū rex r ipe fm suā ꝓpriētatē ordinauit quasdā res ad corpalē hois sustentatiōez. r ꝓ ꝫ hō hz naturale rex dñiuz quātū ad ptātem vtendi ipis. ¶ Sed vt q̄ nō liceat alicui rē aliquā quasi ꝓpriā possidere. oē eñ q̄d est ꝯ ius naturale ē illicitū sz fm ius naturale oia sunt cōia. cui quidē cōitati ꝯriat possessionū ꝓprietas. g illicitū ē cuilibet hoi appropriare sibi aliquā rē exteriorē. vnde amb⁹. dicit vt habet in decre. di. xlvij. c. sic bi ꝓpriū nemo dicat q̄d est cōe rc. Con aug. dic in li. de hereſibus aplici dicunt qui se ꝫ noie arrogātissime vocauerūt. eo q̄ in suā cōionez nō accipent vtentes cōiugibus r res ꝓprias possidentes quales hz catholica eccl̄ia r monachos r clericos plurimos. Hz iō isti hereticī sūt qm̄ se ab eccl̄ia sepantes. nullā spem putāt eos hr̄e. qui vtunt his rebus quib⁹ ipi carēt. g est erroneū dicere q̄ nō liceat hoi ꝓpria possidere. Rñdet. s. tho. q̄ circa rem exteriorē duo ꝓpetunt hoi. q̄z vnū est ptās ꝓcurandi r dispensandi r quātū ad hoc licitū est q̄ hō ꝓpria possideat. r etiā necessariū ad hūanā vitā ꝓpter tria. Primo quidē. q̄ magis solicit⁹ est vnusquisq̄ ad ꝓcurandum id q̄d sibi soli ꝓpetit. q̄ id q̄d ē cōe oīm vel multoz. q̄ vnusquisq̄ laborē fugiens relinquit alteri q̄d pūnet ad cōe sicut accidit in multitudine ministroz. Scdo mō q̄ ordinat⁹ res hūane tractant. singulis imineat ꝓpria cura alicuius rei. ꝓcurā de esset aūt ꝓfusio si quilibet indistincte q̄libet ꝓcuraret. Tertio mō q̄ ꝫ magis pacificus stat⁹ hois ꝓseruatur. dū vnusquisq̄ re sua ꝓtent⁹ est. Ex quib⁹ videm⁹ q̄ inter eos qui cōiter r ex indiuiso aliq̄d possident. frequent⁹ iurgia oriunt. ¶ Aliud vero q̄d cōpetit hoi circa res exteriores. ē vsus ipoz r q̄tū ad hoc hō non dz hr̄e res exteriores vt ꝓprias. sed vt cōes. vt sc̄z de facili aliquis eas cōicet in necessitates alioz. sic apls dicit. i. thi. i. Diuitib⁹ huius seculi precipe facile tribuere cōicare. r amb⁹. vt habet in decre. xlvij. dis. Dic bi. Esurientiū panis ē quē tu detines. Nudoz indumētū est q̄d tu recludis miseroz redēptio r absolutio ē pecūia. quam tu in terrā fodis. Ad argu. ꝛrium dom q̄ cōi

tas rex attribuit iure naturali. nō q̄z ius naturale dictet oia esse possidēda cōiter r nihil esse. q. ꝓpriū possidendū. sed q̄z fm ius naturale nō est distinctio possessionū. sed magis fm hūanū ꝓdictū q̄d pūnet ad ius positiuū. Cui ꝓprietas possessionū nō est ꝯ ius naturale. sz iuri naturali superaddit p adinuentiōez rōnis hūane. Et ambro. loquit de ꝓprietate q̄tum ad vsū. vñ subdit. pluſq̄ sufficeret sumptui violenter obtentū est. Dic iste diues q̄z habuit vsū tpaliū rex inordinatū. ex eo q̄ induebat purpura r bisso r epulabat q̄die splendide. r lazarus in his deficiebat. iō reprehenditur r dānat⁹ ꝑdicat. ¶ Quātū ad ꝓsecutiōnē r ꝓtinuatiōez lr̄alem euāgelij. hodie eccl̄ia spectaculū magnū. r merito memorie cōmendandū ꝓponit. vt qui heri adhuc non vitam emēdarūt passiōis xp̄i amore. saltē hodie cōsuetudinē miserabilis diuitis dānatiōis horrore. Et fm hoc sūt tres partes declarāde. In ꝓma notat miserabilis status culp̄e ꝓtinus principio. Erat quidā hō. rc. In scda commendabilis stat⁹ gr̄e r meriti. ibi. Et erat quidā mendic⁹. In tertia ineuitabilis stat⁹ boni vel mali premij. ibi. Factum est autem.

Quantū ad primam

ptē circa lr̄am est notandum vbi dr q̄ diues iste induebat purpura r bisso. Purpura erat vestis regalis p̄ciosa r rubea. in signū victorie. q̄z vtens tali veste rubea dz esse victor aduersarioz r nō tm̄ tpaliū. sed etiā sp̄aliū inimicoz. Bissus vero ē gen⁹ lini cādidissimi r mollissimi. r crescit in egipto in signū iustitie r innocentie. q̄z tali veste innocentes r iusti solūt vti solent. Dicautem diues his abutebat. q̄z nō ad necessitatē sed superfluitatē exposuit. ¶ Moraliter ē no. q̄ instar huius abundāt multi etiā hodie hūtur diuites voraces r voluptuosi. colentes ventrem. ꝓpriū pluſq̄ deū. Hi deū nō curāt honorare nec pauperes ꝓsolari quasi nō hūtes aīas vt bruta in vanitate viuunt. hi sunt de quib⁹ apls phi. iij. dic q̄z deus venter est. r gl̄ia in confusione. inimici crucis xp̄i. Hā vt dicit phs. ij. de ꝓprietatib⁹ animalium. Animalia magni corpis sūt pauce gñationis et cito senescūt r moriunt. Cui⁹ rō est. q̄z cibus eoz trāsit in incrementū corpis. ꝓpij r nihil vel pauc in materiā seminis. r iō stamen pigue scūt r faciliter suffocant. Sic diuites voluptuosi oēm substātiā conuertūt ad abusū. ꝓpriz-

bñ ꝓmedūt. ꝑciose vestiunt. ⁊ iō ipiguati gra
ues sūt ad generādū ꝓlē boī opis. ſz ſteriles
⁊ ꝺbiles sūt ī ꝺtutibꝫ ⁊ fortes ī vitijs. Unde
gg. ix. mo. ⁊ recitat. xlvij. di. Dēs hꝰ secli di
lectores ī treuis rebꝫ fortes sūt ⁊ ꝺbiles ī cele
stibꝫ. Illā ꝓ tpali glia vsq; ad mortē ꝺ sudore
appetunt ⁊ ꝓ spe ꝓpetua nec paꝝ q̄dē ī labore
subsistūt ꝓ treuj lucrj quaslibꝫ ūurias tolerāt
⁊ ꝓ celesti mercede vl tenuissimi ꝺbi ferre ꝓ
tumelias recusāt. treno iudici etiā ꝺuassistere
fortes sūt. ī orōne ꝺo corā dño. vl vnꝰ hore
momēto lassauit. Sepe nuditatē. ꝺiectōz. fa
mē. ꝓ pacq̄rēdis diuitijs atz hōrib tolerant. ⁊
spe eaꝝ rep se ꝓ abstinētia cruciāt. ad q̄s adi
piscēdas festināt. hec ille. In q̄bꝫ ꝺbis vi
ta fatua mūdanoꝝ diuitū ⁊ potētū merito re
spuēda oñdit. ⁊ ꝺ ꝓpt tria scz. Cupiditatē ⁊
auariciā instabilem. Uanitatem ⁊ superbiā
intolerabilez. Gulositatē ⁊ igluuiē dānabilē
Illā sic iferiꝰ ñ ipleri pcē oribꝫ ſz sp minuit susci
pe plēs. ⁊ tra fabulosa nūcq̄ sanabit aq̄. ⁊ igi
nis nūcq̄ dic sufficit. ſz sp crescit ꝺtꝰ ei ad ā
plꝰ ꝺburēdū ex appositōe cōbustibiliū. Sic
cupiditas auaroꝝ ñ pē ipleri nec sanari. ſz q̄q̄
topl acq̄rit tāto magꝭ crescit. Uñ aug. ꝺ ver
bo dñi. Inexplebil est auaritia diuitū. semp
rapit nūcq̄ sanat. nō pcit pri. nō mīez agſcit.
amico fidē ñ ꝙuat. viduā oppīmit pupillū in
uadit. Sic ei modꝰ ipīmēdi iā cōis est oīb
mūdanis cupidis. vt nec pauperib iustis. nec
religiosꝭ viduis nec seibꝫ vllis pcāt. āmouent
eñ tles a se viscera ꝓ passioīs oīno. ⁊ iduūt se
viscera crudelitatꝭ vt nulli pcāt. ꝺ cuꝰ dāno
lucꝝ expectāt. Dic ouidꝰ. xv. methamoꝝ. q̄
ē fluuꝰ q̄dā. cui aq̄ bibita ēddit viscera bibēti
saxea. ⁊ q̄cq̄d ingit in illa aq̄ fit lapideū. Uñ
dic sic. Flumē bñt citones qꝺ potū saxea red
dit viscera. aut tactꝰ inducit marmora rebꝫ.
Fluuꝰ ille ē cupiditas ꝺordinata diuitiaꝝ. cui
affectōes ꝑuāt boiez miscōia caritate ac pieta
te. q̄ ñ solū iusta ñ curat tollere. imo nec pau
pib q̄ꝫ tñ illa bona sūt ī necitatibꝫ subueīre.
Et iō dicit in can. xij. q. j. Qꝺ nō miōris cri
minis est habūdāti tollere q̄ cū possis ⁊ ba
būdās sis indigētibꝫ ꝺnegare. vñ amb. ibi dē
vt supra. Esurientiū panis est quē tu detines.
nudoꝝ vestis est quā tu ēcludis. miseroꝝ ēdē
ptio est ⁊ pecunia q̄ quaz tu in tra ꝺfodis. Uñ
luc. vi. Ue vobis diuitibꝫ q̄ bētis supple hic
ꝓsolatōz vrām. qz de q̄ mō ꝓsolamini statim
contristabimini. Uñ recitat in li. histo. q̄

ī ciuitate q̄ vocat susū fuit q̄dā potēs ⁊ diues
q̄ papa eoꝝ. quā ciuitatē q̄dā rex tataroꝝ ob
sedit ⁊ cepit. ⁊ iuxta illū diuitē vnā ē trim ple
naz auro. argēto ⁊ lapidibꝫ pcōsis repit. q̄ ni
mia auaritia ꝺ sufficiēti malitia ñ ꝓuisus. etiā
captꝰ ē a rege. ⁊ iclusꝰ sñ cibo ⁊ potu. Cui ꝑcla
māt misericordia. rñsū fuit a ēge fiet ei iudi
ciū sñ mia. qz ñ fecit miaz. si thesauros ñ nīs
amassel. ꝓ tua ꝺfessione distribuisses. ⁊ te et
tuā ciuitatē potuisses saluasse. Nūc at te the
saurꝰ tu quē tā auide collegisti ⁊ dilexisti nō
potest iuuare. ⁊ sic tādez fame interijt. Sic re
uera si cupiūt diuites miam a deo obtinere.
ad pauperes dñt etiā miā hre ⁊ auꝝ ⁊ argētū ñ
nīs amare qz vt dicit ecclī. x. Nihil iniquꝰ q̄ꝫ
amare pecuniā. Debet etiā sibi diues puidere
ꝺ bonis militibꝫ. i. scis viris ⁊ pauperib ꝓ sti
pēdio etiaꝝ. q̄ eū suis orōnibꝫ in morte a ēge
tataroꝝ. i. sathana defēdāt ⁊ ꝓtegāt iubente
ipa vitate. luc. xvi. Facite vobis amicos ꝺ mā
mona iniq̄tatiſ. vt cū ꝺfeceritiſ recipiāt vos in
eterna tabernacla. Quia q̄ sibi ꝺ his ñ puidet
a ēge tartaroꝝ capiūt. ⁊ ī infernū eternaliter iclu
dunt. Sic dic apls. i. thi. vi. Qui volūt di
uites fieri incidūt in tēptatōz ⁊ in laqz ꝺyabo
li. Queritur cū laqueꝰ scz ꝺyaboli sit pcm
mortale. an q̄libet diues auarꝰ sit in mortali
pcō illa q̄atꝰ. Et vr q̄ sic. Nullꝰ esn dignꝰ ē
morte eterna. nisi ꝓ pcō mortale. sed ꝓpt auari
ciā homīs digni sūt morte. Cū esn apls ro.
. i. ꝑmisisset ēpletos oī iniq̄tate. fornicatōe. a
uaricia subdit q̄ tlia agūt digni sūt morte. igit
Cōtra auaricia dicit q̄ eris auiditas. qz scz ī
appetitu pecuie ꝙsistit ꝓ quaz oīa bona exteriora
intelligi pñt sed exteriora bona appetēt ñ ē pec
catū. Nam aliter esn ea hō appetit. tū qz nam aliꝗ
subiecta sē hoī. tū qz ꝓ ea vita hois ꝙuat. g
videt q̄ auaricia ñ sit pcm. Rñdet. s. tho. in
secūda pte q. cxviij. Qꝺ auaricia ipoztat īmo
derātiam quādaz circa diuitias duplr. Uno
mō īmediate circa ipaz acceptōz ⁊ ꝙseruatōez
diuitiaꝝ. inq̄tū scz aliq̄s acq̄rit pecūiaz vltra
debitū. aliēa surripiēdo l ēmēdo. ⁊ sic oppo
nit iustie. ⁊ ꝺ mō ex genere suo est pcm mor
tale. Si esn ad auariciā pīnet q̄ aliq̄s iuste
accipat vl ēmeat res alieas. qꝺ pīnet ad ra
pinā vel furtū. q̄ sūt etiā pcā mortalia. de illo
dr ezech. xxij. Principes eiꝰ ī medio eiꝰ q̄si lupi
rapiētes pdā ad effūdendū sāguinem ⁊ auare
lucra sectāda. Cōtigit tñ in ꝺ genere auaritie

aliq̃d esse pctm̃ veniale ꝓpt̃ impfectõnẽ actꝰ
Nã hñtes iustũ bellũ ea q̃ ꝓ violẽtiã in bello
acq̃rũt. eoꝝ efficiũt. ⁊ hoc ñ habet rõnem ra
pie. nec pctũ mortal nec ad ẽstim tõz tenẽt. q̃z
uis possint in acceptõe p̃de iustũ bellũ hñtes
peccare p cupiditatẽ ex praua intẽtõe. si sc̃z ñ
ꝓpt̃ iustitiã. sz ꝓpt̃ p̃dicta ꝓcipalit̃ pugnẽt.
Alio mõ iportat imoderãtiã circa ĩriores affe
ctões puto cũ aliq̃s nĩs amat vl̃ desiderat di
uitias. aut nĩs delectat in eis etiã si nolit rape
alĩena. ꝯm hoc opponit̃ liberalitati. si tũc ille ĩ
ordinatꝰ amoꝝ diuitiaꝝ intãtũ crescat. q̃ ꝓfe
rat̃ caritati. vt sc̃z ꝓpt̃ amorẽ diuitiaꝝ. aliq̃s ñ
vereat̃ facere cõ amorẽ dei ⁊ ꝓxĩ. sic auaricia
itez ẽ mortale. Si aũt inordiatõ amoꝝ infra
hoc sistat. s. vt hõ q̃uis supflue diuitias amz
ñ tñ ꝓferat eoꝝ amorẽ amori dĩno. vt sc̃z ꝓ
pter diuitias nõ velit aliq̃d facere cõ deũ ⁊ ꝓxĩ
mũ. sic auaritia nõ est pctũ mortale. ad argu
mentũ oppositũ dicẽdũ. q̃ appetitꝰ rez exteri
oꝝ est hoĩ nat̃ alis. vt eoꝝ q̃ sũt ꝓpter finẽ. et
ideo intãtũ vitõ caret inq̃tũ ꝓtinet̃ sub regu
la sũpta ex rõe finis. auaritia hãc regulã exclu
dit. igit̃ est pctũ tẽ. Secũdo vita mũda
noꝝ est ꝛspuenda ꝓpter eoꝝ vanitatẽ ⁊ supbi
am Ianũ eñ mltũ est hoĩ sic p̃ciose se ornare
Nã caldare denigratũ interi⁹ ⁊ serico ꝺcoratũ
exteri⁹ rutilat ⁊ interi⁹ fetet. Sic hõ vestibꝫ
ornat⁹ est quasi sepulcrũ dealbatũ. vñ innoc.
de vilitate hũane ꝓditõis. Quid est hõ p̃cio
se ornatus. nisi sepulcrũ foris ꝺalbatũ. intus
aũt plenũ spurcitia. Sũt etiã mlieres ornate
ydola in q̃bꝫ ꝺmones dãt respõsa fallatia ⁊ li
bidinis incẽtiua. radiãt auro. argento. ⁊ gem
mis ⁊ vestibꝫ p̃ciosis ⁊ nkomin⁹ sũt intrinsec⁹
vile lutũ. Ꝟñ metrice dicit. Auri nobilitas
luteã si vestiat ollã. Nõ tñ hinc seq̃tur hanc
minus esse lutũ. Cõtra hãc ꝺo curiositatẽ or
nat⁹ dic̃ hiero. in q̃dã epla. Si vir vel mlier
se ornauerit ⁊ vultus hoĩm ad se ꝓcurauerit.
⁊ si nullũ iñ sequat̃ malũ dãnũ. iudiciũ tñ pa
tiet̃ etñũ. qz venenũ attulit si fuisz q̃ biberet
Nã maria ꝓme vestiꝫ mltũ vilis fuit. s. pell̃cũ
lana. geñ. iij. Fecit dꝰ ade ⁊ vxori sue tũicas
pelliceas. i. ꝺ pellibus aialiũ. Deinde aũt ꝓ
cessus ẽ ad lanã pãni deinꝺ ad lanã mltis co
loribꝫ depictã. deinde ad sericũ ⁊ purpurã. ad
aurꝫ ⁊ ad lapides p̃ciosos Ꝟñ legit̃ in histo.
rom. q̃ ille q̃ ꝑm⁹ apꝺ eos indutus fuit purpu
ra fulmĩe pcussus interiit Sic q̃libz ꝓpt̃ vanita
tem vestiũ pcunt̃ fulmĩe pct̃i mortal̃ Greg.
ĩ ome. pñtz euãgelij. Sũt nõnlli. q̃ cultũ subꝫ

tiliũ p̃cioſarũq̃z vestiũ ñ putãt esse pct̃m q̃ si
cl̃pa ñ esset. neq̃q̃z ꝯmo diuinus vigilãt exp̃
meret. q̃ dives q̃ torq̃bat apꝺ iferos purpu
ra ⁊ byſſo iduꝰ fuisz. Sed q̃rit̃ an ornat⁹
mlier vnq̃z excuset̃ a pct̃o mortali. Et vt q̃
ñ iurta p̃dicta. Sed ꝺ qz ꝯm hoc videret̃ q̃
artifices hmõi ornamenta p̃parãtes etiã mortal
liter peccarẽt. dic̃. s. tho. ꝯa ge. q. clxix. q̃ ipis
rebꝫ extrinsecis q̃bꝫ hõ vt̃. nõ est aliq̃ꝺ vitiũ. sed
sz ex pte hoĩs q̃ immoderate vt̃ eis q̃ q̃doq̃
imoderãtia p̃t esse duplex. Uno mõ p̃ꝑatoꝝ
ad ꝓsuetudinẽ hoĩm cũ q̃bꝫ aliq̃s viuit Ꝟñ
aug. iij. ꝺ ꝓfes. dic̃. Ꝺ q̃ ꝺ mores hoĩm sũt
flagitia. p moꝝ diuersitate vitãda sũt. vt pa
ctũ int̃ se ciuitatz ⁊ gentz. ꝓsuetudine vl̃ lege
firmatũ nlli⁹ ciuis aut pegrini libidie violet̃
Turpis eñ est ois ps vniuersi suo nõ ꝑgru
ens. Alio mõ põt esse imoderatꝰ in vsu taliũ
rez ex inordinato affectu utentz. ex q̃ q̃q̃ cõ
tigit. q̃ hõ libidiose tribꝫ vt̃ siue ꝯm ꝓsue
tudinẽ eoꝝ cũ q̃bꝫ viuit. siue etiã p̃t eoꝝ ꝓsue
tudinẽ. Ꝟñ augu. iij. de doctri narꝑiana. In
vsu rez abesse oz libidinẽ. q̃ nõ solũ ipa eoꝝ
inter q̃s viuit ꝓsuetudine nequit̃ abuti. sed
etiã sepe fines ei⁹ egressa. fedi tatem suã q̃ int̃
claustra moꝝ solennium latitabat flagitiosissi
ma eruptione manifestat Cõtingit aũt illa
inordinatio affect⁹ triplr q̃z tũ ad superabundã
tiã. Uno mõ p̃ hoc q̃ aliquis ex supfluo cul
tu vestiũ hominũ gloriã q̃rit. put. s. talia hu
iusmodi ptinent ad quendã ornatũ. vñ gre.
Sunt nõnulli vt p̃z⁹ nemo q̃ppe vestimenta
p̃cipua. s. excedentia ꝓpriũ statũ nisi ad inanẽ
gloriam q̃rit. Alio mõ ꝯm q̃ hõ p supfluũ cultũ
vestiũ querit delitias. ꝯm q̃ vestis ordinatur
ad corpis fomentũ. Tertio mõ ꝯm q̃ nimiã
solicitudinem apponit ad exteriorem vestium
cultũ. etiã si nõ sit aliqua inordinatio ex pte
finis. Ex pte aũt defect⁹ silr põt esse duplex
inordinatio p affectũ Uno mõ ex negligentia
hominis qui nõ adhibet studiũ vel laborem
ad hoc q̃ exteriori cultui vt̃ ꝯm q̃ oportet.
Ꝟñ philosoph⁹ dicit in. viij. ethi. Quod ad
molliciem ptinet q̃ aliq̃s trahat vestimentũ
p terram vt nõ laboret eleuãdo ipm Alio
mõ ex eo q̃ ipm defectũ exteriorꝭ cultus ad
gloriã ordinat. vñ dicit aug. in li. de ser. do.
in monte. Nõ in solo rez corporeaꝝ nitore at
q̃z põpa. sed etiã in ipis sordib⁹ ⁊ lutosis esse
posse iactantiã ⁊ eo piculosiorem q̃ sub nomi
ne fruitus dei decipit. vt philosoph⁹ dicit in
iij. ethi. q̃ superabundãtia ⁊ inordinat⁹ defe
ctus ad iactãtiã ptinet. ꝑmissis illis dicendo.

q̄ supra cōiter dicta sunt circa exteriorem cultum. Insuper intendendū est qd̄ā speāle p̄ s. mulieb̄ris cultus viros ad lasciuiā ꝓuocat. ꝯm illud ꝓuerb. vij. Ecce mulier occurrit illi ornatu meretricio. ꝑparata ad decipiendum animas. Dōt tñ mulier licite opam dare. ad hoc q̄ viro suo placeat. ne p̄ ei⁹ cōtemptū in adulteriū labat etiā absq̄ pctō. Alle aūt mulieres q̄ viros nō hñt. nec volunt hr̄e. z sūt in statu nō hñdi. nō pñt absq̄ pctō appetere placere viroꝝ aspectib̄ ad cōcupiscendū. q̄ hoc est dare eis incentiuū peccādi. Et si quedam hac intentione se ornent. vt alios ꝓuocent ad ꝯcupiscentiā moꝛtaliter peccāt. Si aūt ex quadā leuitate vel etiā quadā vanitate. ꝑter iactātiā quādā nō semp̄ est pctm̄ moꝛtale sed q̄nq̄ veniale. Et eadem rō quantū ad hoc est etiā de viris. Ad aug. in epla ad possidoneum Nolo vt de ornamentis auri vel vestis. ꝑtiā habeas in ꝓhibendo sententiā nisi in eis qui neq̄ ꝯiugati sunt neq̄ ꝯiugari cupientes. cogitare dñt quō placeāt deo. Illi aūt cogitāt q̄ sunt mundi quō placeāt. vel viri vꝛoribus vel mulieres maritis. vt capillos nudare feminas quas etiā caput velare apl̄s iubet nec maritatā decet. in q̄ tñ possent aliq̄ a pctō excusari. q̄n hoc non fieret ex aliq̄ vanitate. sed ꝑter ꝯsuetudinem. q̄uis talis consuetudo nō sit laudabilis. Ad argumentū ꝯtium dom. q̄ sique ars est ad faciendū aliq̄ opa quibus homines vti nō pñt absq̄ pctō. p̄ ꝯnis artifices talia faciendo peccarent vtpote ꝑbentes. directe alijs occasionem peccādi. puta si quis fabꝛicaret idola vel aliqua ad cultum idolatrie ꝑtinentia. si qua vero ars sit cuius opibus homines pñt bene z male vti. sic gladij sagitte z alia hmōi. vsus talium artium nō est pctm̄. z he sole artes sunt dicende. si tamen opibus alicuius artis vt pluries aliqui male vterent. q̄uis de se nō sunt illicite. sunt tñ p̄ effectū principis a ciuitate extirpande ꝯm documenta platonis. Qꝛ g̃ mulieres licite possunt se ornare vel vt cōseruent decentiam sui status. vel etiā aliquid supaddere vt placeāt viris. ꝑseq̄ns est vt artifex talium ornamentoꝝ nō peccat in vsu talis artis. nisi forte inueniendo aliqua superflua z curiosa. Tertio vitia mūdanoꝝ ꝛc. ꝑter gulositatem. nā quilibet fugit hoc naturaliꝛ q̄ sibi ꝯtrium est z destructiuū honoris z minoratiuū sue libertatis. sicāt est gulositas. nā voluptuosi z gulosi deliciate viuentes retrꝛ delectatiōis ad modū auicule capiunt̄ q̄a delicijs carnalib̄ recedere nō pñt dū volunt z tunc in seruitutē redigunt̄ z fiunt ꝯcubi diaboli. sic z illi qui in bello capiunt̄ ꝯcubi fiunt z ingenuitatem p̄dunt inst. de iur. pso. c. sūma. ꝑter q̄d beat⁹ amb. in quadā epla sic inquit. Quicūq̄ a puericia se dedecorit delicijs. mācbit in iuuente vt viuens moꝛtuus sit. Et iō fatuū est delicate z gulose viuere z delectatiōes sequi carnales. z maxime ex eo q̄ delectatio brevis est pena aūt q̄ sequit̄ lōga est z intollerabil̄. Qd̄ quidē patet in diuite epulone q̄ in delicijs z diuicijs fuit semp̄. q̄ induebat̄ purpura z bisso. z epulabat̄ q̄otidie splendide. cui⁹ tps delicie fuit breue. tps aūt penaꝝ eternū z sine termino q̄ cū moꝛtuus⁹ est sepult⁹ est in inferno. Nō em̄ sic gula antiquitus curabat̄ seu in ꝓncipio mundi sed ꝯm innoc. tertiū de vilitate ꝯdinōis hūane ꝑte. ij. c. xviij. Initiū vite hominis aq̄ fuit z panis et vestimentū. Nunc aūt gulosis nō sufficiunt fruct⁹ arboꝝ. nō grana leguminū. nō radices ꝑbaꝝ. ñ pisces marꝝ nec bestie tre. nec aues celi. sed q̄runt̄ pigmenta ꝑant̄ aromata. nutrimenta altilia. capiunt̄ obsa. q̄ studiose coquūt̄ archicoq̄ arte. q̄ laute pant̄ officio ministrorū alij⁹ ꝓtundit z colat. alius ꝓfundit. conficit subām vt̄ in accīs. naturāq̄ in artē. vt saturitas trāseat in esurientē. vt fastidiū reuocet ī appetitū ad irritādū gulā. ñ ad sustentādū naturā q̄ ꝯm b̄ mimis ꝓtenta sed ad auiditatem explēdā. Ipa tñ gule voluptas tā brevis ē vt spacio loci vix sit quatuoꝛ digitoꝝ spacio tpis vix sit totidē momētoꝝ q̄d mltū displicet gulosis. q̄ appetūt hr̄e gutt̄ in q̄ celebꝛat illō cōuiuiū lōgū. vt lōgā hēant delectatiōem. sicut patuit d̄ plamoꝛate q̄ cōsiderabat hr̄e collum gruis lōgū vt diu sentiret dulcedinē. Ille z eadē rōne epicuri gutt̄ ad celū optabāt hr̄e. et cā ē q̄ in guttire delectatio magna ē z maioꝛ q̄q̄ sit ī lingua. iij. ethi. ꝑter q̄d gulosi metā sobrietatis z tpantie excedunt. Et sic ꝯm Inno. ꝓtenit̄ mediocritas z superfluitas affectat̄ ī diuersitate ciboꝝ z varietate sapoꝝ. auiditas em̄ nescit modū z voracitas excedit mēsurā z seq̄t̄ pēa z in̄ grauat̄ stomachus. turbat̄ sensus opprimit̄ intellectus. in̄ ñ sanitas z salus sed morbus z mors. Audi g̃ doctrinā sapientis z noli auidus ēe in omni epulatiōe et nō effundas te sup oēm escā. In multis em̄ escis erit infirmitas. q̄ multi ꝑter crapulam ꝑierunt. Unde auicen. prima fen. iij. c. vij. Nihil deter⁹ saturitate tpe fertilitatis. Vul-

tos esse videmus q̃ saturitate suffocati perierũt et mortui sũt. Querit an aliqs comedẽs sm appetitũ z̃ delectatoz̃ carnis. peccet mortaliter Et videt q̃ ñ. qz in naturalibꝫ deficientibus pauci peccãt sm pbm. Cõtra apls. Si sm carnem vixeritis. morieminí. Rñdendo. adb̃ pono aliqs pclones et corrolaria. Prima q̃ q̃ gulose viuit. peccat mortaliter. pbat. per vitiũ gule oẽs ñtutes obũbrant. qz gg. dic. iij. mora. ñante vitõ guleoẽ qb̃ hoies fortiter egerunt fortiter pdũt. si vẽter nõ ẽstrigiter. sz ñtutes non tollent nisi p pcm mortale. g̃ Secũda cõclusio. vitiũ gule cõmittit. dum q̃s inordinate appetitui suo comedẽdo vel bibẽdo satisfacit. pbat bp bm gg. iij. mor. c. xxxiij. vbi quinq̃ modos ponit in q̃b vitiũ gule psistit seu cõmittit. eo q̃ inordinate z̃ ꝯ iudiciũ rõis q̃libz appetitui suo vel tẽptatõi satisfaciat. Et hoc mõi bñ dicit ẽ b̃ d. di. v. ca. quicq̃ mõis vbi dicit nos gule vitiũ tẽptat. Aliq̃n do nãq̃ indigẽtie tempus ꝑuenit. aliq̃n nõ ꝑuenit. sed cibos lautiores querit. aliq̃n q̃ sumida sũt ꝓcurari accuratius expetit. aliq̃n aũt q̃litas cibor̃ z̃ tpus congruit. sed in ipa quãtitate sumidi mẽsurã ẽfectõnis excedit. nõnũq̃ abiect9 est qb̃ ꝑsiderat. z̃ tñ ipo estu imminẽte si ꝑsideret deteri9 peccat. Primũ correlariũ. q̃ nõ solũ in pcõsis escis vitiũ gule ꝑmittit. sed etiã in vilissimis. ꝓ p bm aug. de doc. xpia. c. i. z̃ ij. Et rõ est ibidẽ assignata. qz in omnib9 talibꝫ ñ vl9 rez̃. sed libido ĩ culpa ẽ. Et iõ b̃ aquã ꝓcupitã effudit. z̃ tñ carnes comedit q̃ sunt ꝓciosiores aq̃. Et esau culpabil9 fuit vendẽs ꝑmogenita ꝓpt libidinẽ quã hũit lẽticulã in comedẽdo. xli. di. q̃s se. Secũdũ correlariũ pcõsa fercla vesci pñt absq̃ vitõ gule. Cui9 rõ est ybi pri9. qz ĩ omnibꝫ hmõi rebꝫ ñ ex eaz̃ rez̃ natura q̃b vtimur. sed cã vtendi. z̃ mõ appetendi a ꝓpbãdũ est vl9 im ꝓbandũ qb̃ facim9 Tercia pclio q̃ excessus sumidi cibũ z̃ potũ. ñ attendit penes quãtatem vniformem rei sumide. ꝑbat tpãtia q̃ refrenare debet gulam. non habet medium rei. sed medium ꝓportionis. g̃ mediuz illud non erit vniforme omnibus q̃tum ad cibum sumendum. Nam si haberet mediũ rei illud medium equalit̃ et secundũ eandem distantiam mensuraret excessum et debitum modum sumendi cibum in omnibus. qd̃ simpliciter est falsum. qz pbs dic in ethi. qd̃ vni est parum. alij est multum. Et g̃ excessus sumendi cibum et potum. attenditur secundum ꝓportionem personarũ cibum sumentium. qz magis corpulentus de ampliori indiget cibo et potu ꝓ conseruatione nature sue. z̃ hocabsq̃ vitio gule. vt patet de karolo magno. qui ꝓ sustentatione nature sue indiguit cibo magno. Nam absq̃ vitio gule ꝓmedebat in vno prandio quartam partem arietis anserem vel leporem vnum. et hoc quidem fuit debitum sibi vel modicuz. nobis autem esset magnus excessus et vitium. et sic patet quid dicendũ ad questionem.

Secunda pars in qua

ostenditur status gratie cõmendabilis et meritũ ꝓ ipsũ laza. pa. vt dicꝫ pbs. ij. celi. opposita iuxt̃ se posita magis elucescũt. Et qz dictũ ẽ b̃ diuite. q̃ sua cupiditate et voluptate meruit flãmã et penã eternam. Dicendum est etiam de paupere. qui sua penuria et miseria meruit gloriam eternã. Dicitur igitur de lazaro q̃ fuit pauper et mendicus de auaro innominato. q̃ diues purpura z̃ byssо vestit9 Secundo lazarus vt famosus nominatus. auarus de voluptate est diffamatus. lazarus ad celum vlceratus ducitur. auarus vt miser in infernum sepelitur et cruciatur. Unde ysi. b̃. sumbo. Cui habũdãtia est delinarum. attendat supplicium diuitis. cuius tanta in inferno inter ignes erat inopia. quanta hic epularum fuit copia. in illo seculo esurire et sitire noluit. ꝓterea illic inter flammas sitiens stillam aq̃ q̃siuit. nec habere meruit. Et subdit. diues et pauper obuiauerunt sibi. Iste descendit. ille ascendit Iste de delitijs ad supplicia. ille de supplicijs ad delitias. Notaliter. qui iter securum cum paupere cupit habere ad celum. debet se in hac vita a diuitijs z̃ palibꝫ exonerare. vt expedit9 xpm in paupertate seq̃ possit. qz vt dr. xij. q. ij. glia. locutes. onerat9 põdere auri ñ pt xpz seq̃. Nam alit̃ ĩ medio capit natura exẽ mor. i. phisi. Cũ ẽm paupes nascamur z̃ moriamur. vita nra q̃ est mediũ inẽ principiũ z̃ finẽ. dz ee in paupertate foueri. Quare dic arel. in enigmatibꝫ sm q̃ citat hie. ꝯ rufinũ. Stateram ne trãsileas. Statera est vita hũana Due pelues state. sunt ingressus in mundum. et egressus de mundo. Donat g̃ hõ in vna pelui pauptatẽ cuz qua mundũ ingredit̃. z̃ in alia pauptatẽ cum qua egredit̃. z̃ inueniet q̃ eã ponderabũt eccl9 Sic egressus ẽ nud9 de vtero mr̃is sue. sic re-

uertet. ⁊ nihil aufert de labore suo. di. xlvij. c
sic. Dic tu q. ppria dicis. q ex quib⁹ reconditꝰ
in hūc mundū detulisti. qñ in hanc ingressus
es luce. qñ de ventre mris existi. quibus que/
so facultatibus. quibusqꝫ subsidijs stipat⁹ in
gressus es. q. d. si recte rñdes. dicis nullis. g
cū pauptas fuerit nobiscū a principio. ⁊ etiaꝫ
erit in fine socia. in vita nra nō ꝓtemnam⁹ eā
¶ Bz triplex repit pauptas in hoc mūdo. s.
Egestatis ⁊ voluntat. ōria. Honestatis vir/
tuosa ⁊ voluntaria. Vanitatis vana ⁊ nullis
necaria. nā ꝓma pauptas dr egestas mirabil⁹ ⁊
ista hñt mirabiles pfōe. pauper iuolūtarij cu
pientes hre diuinas qs ñ hñt. isti sunt pleni
murmure. accusant deū de distributione ine/
quali rex tpaliū. de tenacitate primoꝝ ⁊ fo/
tuna de infelicitate iurāt ⁊ blasphemāt. detra/
hunt ō quibus ps. Nō fuerūt saturati ⁊ mur
murabāt. Ue vobis murmuratoribus ⁊ blas
phemis. Nā ista pauptas euenit vobis in pe/
nā delictoꝝ. q scz deū nō timetis. nomen ei⁹
blasphematis. ⁊ multa mala ꝓmittitis. Nōne
apheta dixit nō vidi iustū derelictū. nec semi
e⁹ qrens panē. Deponite igit malicia vram
⁊ pfidite in deo. qui dicit. nolite soliciti esse.
dicentes. qd manducem⁹ aut quid bibemus
aut q̄ opiemur. hec em oia gentes requirunt
qui ignorant deū. scit em pr vr qz his omnibus
indigetis. vñ aug. nec diuiti obsunt opes. si
eis bñ vtat. nec paupem egestas ꝓmendabi/
liorem facit. si inter sordes ⁊ inopia pcta non
caueat. ¶ Sed quer an talib⁹ egentis inuo
luntarijs sit etiā subueniendū. Dico q licet
vitiosi sint vel plerūqꝫ vt plurimū tñ pium e
eoꝝ defectibus subuenire. vñ ps. Btus qui
intelligit. cc. Et glo. super illud. eccl. xij. Da
misericordi ⁊ ne suscipias pctōrem. Qui in/
digenti miam tribuit. nec ꝓ delicto spernit
miscōiam vere facit. Natura em respicienda
est. nō psona. qui dat indigenti pctōri. nō qz
pctōr est. quasi velit eū in pctis fouere. sed qz
hō est ⁊ iust⁹ fiat ⁊ viuat. Sic nō pctōrem. sz
iustū ptendit iuuare nō diligit delictū. sed na
turā. ¶ Secō est pauptas honesta ⁊ ꝓmen/
dabilis qz voluntaria ⁊ sponte. ꝓpter xpm su/
scepta in qua hō nō solū solicitudinem seculi
deserit. imo indigentijs multis se expōit. ista
pauptas nō est ꝓtemnenda. qz eā xps dedica
uit. xij. q. ij. glia epi. imo de⁹ illā pauptatem
esse voluit. vt sustinētes coronent. ⁊ diuites
in ipis mereant. hr di. xlvij. c. Sic. hi em sūt

fitiores xpo in eoꝝ puersatione. Ualidiores
diabolo in temptatōe. Beatiores in celo ī re
muneratōe. Nā primo. ꝛc. Ipe em xps reali
ter ⁊ affectualiter paup ⁊ egenus est fact⁹. iu/
xta illō ps. Ego egen⁹ sū ⁊ paup. Item glo. men
dicus ⁊ petens. Et exponit de xpo qui ꝓ no
bis paup nasci voluit. ⁊ in mendicitate vive/
re ⁊ mori. Et iō miles xpi nō dz existimare si/
gnū vile. qō primo rex nr nō erubuit pferre.
Uñ pr nr franciscꝰ hortat fres suos ire ꝓ ele
mosyna confidenter dicens. nec oz eos verecū/
dari. qz dñs se paupem fecit in hoc mundo.
Nā pauptas añqꝫ dñs nr eā elegit. miseria ⁊
dedec⁹ erat sed mō eā dedicauit sua acceptio
ne. ⁊ iō a nullo ꝓtemnenda sed imitāda. augꝰ
de eccliasticis dog. Bonū est facultates cum
dispensatione paupibus erogare. melius ꝓ in
tentione deū sequendi insimul donare ⁊ ab/
lata solicitudine egere cū xpo. Secō sunt in
temptatōe validiores. Nā nudus cū induto
multis pānis securius luctat. qz non hz vñ a
colluctante teneat. Sic qz vita nra collucta
tio est cū diabolo. vt dicit apls epe. vi. Nō
est nobis colluctatio aduersus carnem ⁊ san/
guinem. sed aduersus principes ⁊ ptates. ad
uersus mundi rectores tenebraꝝ har. ⁊ dia/
bolus totus nudus. qz de diuitijs nō curat.
Qz aūt diuites ex omni pte sūt vestiti. iō di
abolus pōt eos ex omni pte tenere ⁊ ꝓsterne
re in temptatōe. Pauper vero qz nudi sunt
euadere pñt. greg. nudi cū nudo luctari debe/
mus. facil⁹ em ad terrā trahit qui hz in se vñ
teneat. Serpens em vt dicit mgr hist. ho/
minē nudū fugit. sz insilit in vestitū. sic diabo/
l⁹ xpēs āt qui⁹ pauper fugit ⁊ in diuites tepta
tōe sua insilit. i. tbi. vi. q volūt diuites fieri ī
cidūt in laqū ⁊ temptatōem diaboli. Tertio
sunt beatiores remuneratōe. qz erūt iudices
assessores in iudicio. matth. xix. Interrogan/
te petro dñm dicens. Ecce nos reliquimus
oia ⁊ secuti sum⁹ te qd ḡ erit nobis qd dabis
nobis p̄mij. Rñdit iesus. In regnatōe cū se
derit fili⁹ hois in sede maiestatis sue. sedebitis
⁊ vos iudicātes. xij. tribꝰ isrl. Magnū em tūc
erit iudicare. sz magis centuplū accipe ⁊ here/
ditatem eternā ꝓ pua penuria accipe ⁊ posside
re. ¶ Unde recitat de q̄dā rege q̄ habuit du
as filias. vnā pulcerrimā ⁊ aliā turpissimam.
pulcra ab omnibus appetebat. turpe vo ne
mo curabat q̄ flens in conspectu regis ⁊ pris
Dixit rex noli flere. qz qui te accipe voluerit

dabo ei regnū meū. ⁊ hereditatem ꝓpriā oīm bo
noꝝ meoꝝ. qui aūt accepit sororez tuā. nihil
nisi pulcritudinē secū accipiet. Filia pulchra
est vita hui⁹ seculi. filia turpis pauptas. qui
hāc accipit heres erit regni eterni. matth. v.
Bti pauperes spū qm ipoꝝ est regnū celoꝝ

¶ Tertio pauptas vana ⁊ vituꝑabilis est que ē
ꝓpter trāsitoria bona spūalia siue tpalia. illa
nō est necessaria ad vitā eternā nec vtilis. ta
lis fuit multoꝝ pbꝫoꝝ tpe iohānis euāgeliste
qui ꝓpter vanā gl̄iam mundi gēmas p̄ciosas
fregerūt in signū mūdani ꝓfect⁹. Et alij phi
losophi multi vt liberi⁹ vacarent studio pbie
abiecerūt substātiā ⁊ diuitias. Scribit hie
ro. ad paulinū p̄sbyterꝫ. ⁊ recitat. xij. q. ij. so
crates. Cū socrates ille thebanꝰ hō quidam
ditissim⁹ cū ad pbandū ad athenas pergeret
magnū auri pond⁹ abiecit ⁊ submersit i mari.
qz nō putauit se sil̄ virtutes ⁊ diuitias posse
dere. qz aūt illa ꝓpter trāsitoria fecerūt ⁊ nō ꝓ
pter amorē xp̄i nō eoꝝ pauptas vituꝑabilis ⁊
vana fuit. Dic etiā heu multoꝝ pauptas vi
tuꝑabilis oīdit. ⁊ spēaliter illoꝝ de libero
spū. qui ꝓpter vanitatē ⁊ ociū mendicitatem
assumūt vt labores manuū fugiant. illis nul
¶ la elemosyna est dāda. Ex hoc vt illud
lxxxvi. di. c. non satis. vbi dr̄ q misericordia
oībus facienda est. Dom q vꝫ est ꝑsidera
ta natura. vt prius etiā tactū est. Iz in malicia
nō sūt fouendi. Pro q notandū q q̄tū neces
sariū ē ad pñs. pñt assignari tria gña hoīm pe
tentiū elemosynā. Primi petūt ꝓpter bonuz
honestū. vt illi qui ꝓpter deū reliquerūt. nā
⁊ in pauptate dño famulant̄ ad h̄ vt possint
liberius ꝓtēplationi vacare ⁊ deo seruire. ta
les sūt religiosi viri frēs siue sorores imitan
tes xp̄m. De quib⁹ beat⁹ grego. iiij. mo. dic.
¶ Sūt nōnulli iustoꝝ qui ad appēndēdū cul
mē ꝓfectiōis accincti. dū alnora appetunt ex
terius cuncta derelinquūt. Illis elemosyna
est dāda cuiuscūq; cōditiōis existūt spūales si
ue seculares validi siue infirmi. Secūdi sunt
petentes ꝓpter bonū vtile siue ꝓpter vtilitatē
⁊ sūt ꝑsone vtriusq; sexus frēs ⁊ sorores siue
alie spūales ꝑsone q̄ nō solū ex priori cā elege
runt pauptatē. sed ⁊ vt infirmis ⁊ debilibus
ꝑsonis possint adesse subuenire ⁊ iuuare que
multū vtles sūt. bis etiā nō solū intuitu cha
ritatis ⁊ deuotiōis. sed etiā laboꝝ suoꝝ meri
to dat̄ elemosyna. Tertij sunt qui petunt ele
mosynā ꝓpter bonū delectabile. sic sūt validi
mendicātes qui laborare possent manib⁹ q̄
tñ fugiūt ⁊ ociū querūt ꝓ mēdicitatē. Ex q̄
dr̄ ꝓ ꝓbetā. labores manuū tuaꝝ manduca
bis. Illis vt qz ꝓpter securitatē cibi negligūt
iustitiā subtrahenda est elemosyna. vt habeā
v. q. v. Nō ois nisi iā fame morianꝰ. Ufi hē
C. de mēdicantibus validis. l. i. ⁊. ij. Qui bi
validi mēdicātes singuli dēbent inspici ⁊ explo
rari de integritate corpis ⁊ robore annoꝝ iuuē
tꝫ de inertia ⁊ qui repti fuerint absq; vlla dū
bilitate redigendi sūt ad seruitutē ip̄atoris. ⁊
ad colonatū ꝑpetuū. Justi⁹ em̄ feceris si inui
ste petentē coercueris. q̄ si ei dederis. vt ha
bet̄ ex glo. predicte legis. ⁊ ex alia glo. super
Matth. que hic additur.

Tertia pars in qua

oīdit̄ ineuitabilis stat⁹ p̄mij. ad quem iuxta
meritū quilibet iuste ordinat̄ vel demeritum
ibi factū est vt morereꝫ mendic⁹. Nota sin
abrae dē loc⁹ requiei. vbi nullū malū nec pe
ne nec culpe ē. vbi sancti p̄ces post mortē ple
ne purgati añ mortē xp̄i habitabāt. ⁊ mō acci
pit̄ in scriptura ꝓ loco eterne beatitudinis se
q̄t̄ mortuꝰ est etiā ⁊ diues ⁊ dānat⁹ est ad pe
nas inferni. in quibus leuauit oculos. nō co
pales. sed mentales ad lazaꝝ exīt̄em in loco
quietis ⁊ btūdinis. clamādo ꝓ desideriū in
flāmatū di. Pater abrahā vt eū magis allinat
ad miserādū p̄na pietate. Mitte lazaꝝ vt in
tingat. ⁊c. vbi ꝑsidera miser petōr victū beati
greg. in omel. Qd̄ nimiꝝ diues eū cui⁹ ibac
vita misereri nō voluit. in suo supplicio posit⁹
p̄ocimū querit. Et qui vulnerato paupi mē
se sua minima dare noluit in inferno positis
vsq; ad minima q̄renda puenit. Nā guttam
aq̄ petijt. qui micas pāis negauit. Vocat aūt
extremū digiti lazari modicū suffragiū meriti
sui. Et ꝓ guttā aq̄ modicū refrigerium gr̄e et
misericordie ꝑetebat aūt aquā gr̄e ⁊ refrige
riū lingue qz in lingua maxie torq̄bat̄ qz fm
greg. in ipa vt plimū peccauerat ꝓ gustū epu
lando q̄tidie splēdide ꝓ loq̄la quia post epu
las sequit̄ varia loquacitas. Sed considera
petōr quale respōsū habuit. qui tā modicū pe
tijt. Fili recordare. ⁊c. Aug. iō rogās diues
nō exaudit̄ in tormētis q̄ rogāt̄ pauperem nō
audiuit in terris. Sequit̄ in his oib⁹. i. ex di
ctis oibus. s. meritis ⁊ demeritis iusto iudi
cio magnū chaos firmatum ē inter nos ⁊ vos
Qd̄ exponit mgr̄. iiij. sen. di. vlt. sic posita ē

bic iusticia. illic iniquitas. q̄ nullaten⁹ associa
ri valent adeo em̄ sancti dei iustitie addicti sūt
vt nulla cōpassione ad reprobos transire va/
leant. nec dānati p̄nt accedere ad scōs conte/
gnandū. nec ad ꝯgaudendū. quare frustra pe
tis. Sequit̄ rogo q̄ nō dicit ex charitate q̄
eā nō hūit. sed ūmore seruili ne ex ipo⁹ cōsor
tio eius pena augeret̄. cū fuerit eis in vita oc/
casio peccandi. Tū ex rōne diuitiaꝝ relictarū
ad abusū. tū rōne male vite p quā dedit exem
plū sequendi. Ex his sumit argumentū q̄ dā
nato⁹ pena crescit. vsq̄ ad iudiciū in tormen
tis. Sequit̄ ait illi abraam ac si dicat. Frēs
tui q̄ qui cū eis sunt in mūdo hūt moysen qui
docuit moralia. ꝓphetas qui mystica docue/
rūt credenda q̄ cōtinent p̄mia beato⁹. q̄ sup/
plicia dānato⁹. Et iō audiant illos. q̄ monita
eo⁹ ope impleāt. q̄ saluabunt̄. ¶ Moralit̄ in
hac pte ad p̄mior̄ emendatiōem petī instrui
mur de magna equalitate dei qui de sua iusti
tia vnicuiq̄ q̄ suū est. q̄ sibi ꝯuenit donat. iu
stis. p remuneratiōe bonor̄ vitā glie. iniustis
dānatiōem pene. ꝑm vniuscuiusq̄ ꝓpriam di
spositionē. Sic em̄ sol stans in medio celi su/
am influit virtutē. q̄ actiōem ꝑm dispositiōez
recipientiū in vno causando calidū. in alio fri
gidū. in alio lentā. in altero tristitiā. sicut pz
in aquila. q̄ noctua. Sic de⁹ qui ē cā p̄ria ꝑm
auctorē de cuius. influit bonitatē suā vna in/
fluxione. sed res nō recipiunt illā bonitatem
oēs equaliter. sed ꝑm capacitatē sue nature.
vna bonū. altera malū. Sic iusti. q̄ dispositi
gaudiū. q̄ lentiā sempiternā mali. q̄ indispositi
inter vitia. q̄ petā p̄turbatiōem. q̄ tristiciā ꝑm
em̄ boeūū nullū bonū irremuneratū dimittit̄
nec malū impunitū. Quare dic̄ greg. q̄ alle.
de pe. di. i. medicina dicens. sine vltiōe delic/
tū nō deserit. aut em̄ ipe bō in se hoc punit.
aut hoc de⁹ cū boie vindicās p̄mit. ¶ Ne/
quaq̄ ꝑ ꝑtō petit̄ q̄ nullaten⁹ sine vindicta
laxat̄. Et hoc pz tripliciter scilicet.
Designat̄ p figuram.
Declaratur per scripturam.
Informatur per naturā. Primo pz p figuraz
Illā adā peccauit comedendo cibū vetitum. q̄
punit⁹ est nō solū in se. sed etiā in oibus poste
ris suis. gen. iij. Chayn interfecit abel. q̄ ipse
a lamech interfect⁹ est. gen. iiij. Itē ꝓpter ma
liciā hoīm tot⁹ mund⁹ seu gen⁹ hūanū diluv/
uio p̄ter excepto noe. q̄ cū ipo in archa erant
gen. vij. Itē pharao. q̄ ois populus egiptiac⁹
multis plagis punit⁹ est. q̄ finaliter in mari ru
bro pierunt. q̄ submersi sūt. eo q̄ ꝺ dimz ꝓpm
eius dimittere noluerūt. exo. in pluribus ca.
De quibus plagis in speculo vincentij li. iij.
c. v. tales hūtur versus. Sanguis rana culex
musce pec⁹ vlcera grādo. Bruc⁹ caligo mors
pigno⁹a pruina necādo. Vel alij vt melius
Prima rubēs vnda. rana. q̄ plaga secunda
Inde culex tristis. post musca nocentior istis
Quinta pecus strauit. vesicas sexta creauit.
Post sequit̄ grādo. p⁹ bruc⁹ dēte nephādo
Ylona tenigit solem. p̄iam necat vltima. plē.
Itē filij isrl̄. ꝓpter petā eorū. xl. annis afflicti
sunt in solitudine. q̄ ann⁹ p die ꝓputat̄. Nu.
xiiij. Itē recesserūt a deo facientes vitulū cō
flatilē quē adorauerūt. iō grauit̄ puniti sunt.
q̄ ceciderunt viginti tria milia ex eis. exo. xxxij.
Et hec eadē replicat apls dicens. Qđ ī plu/
ribus displicuerūt deo. Dā in deserto ꝓstra/
ti sunt. Et sequit̄. hec aūt in figura facta sunt
nr̄i. vt nō sim⁹ ꝯcupiscentes malor̄ sicut illi
ꝯcupierūt. i. cor̄. x. Ūñ afflictiōes omnīū p/
dictor̄ tipū gerunt reproboꝝ. qui in inferno
dānati sunt. q̄ cruciāt̄ eternaliter ꝑm q̄ oñdit
apls vbi supra dicit. Hec oīa in figura cōtin/
gebāt illis scripta ad nr̄am correptiōem in q̄s
fines seculor̄ deuenerūt. Et sic pz quō petīs
sine vindicta nō laxat̄. q̄ hoc p figurā. Secō
oñdit̄ hoc idē p scripturā. q̄ hoc p̄tis euāge/
lij de diuite epulone. qui in inferno sepultus
est. q̄ maximis cruciat̄ tormentis. imo modi/
ca gutta denegata fuit sibi vt refrigeraret lin
guā suā. eo q̄ micā panis prius lazaro nega/
uerat. Et iō abraā dicebat. Fili recordare q̄
re. bo. in vi. t. q̄ l⁹. sil⁹ mala. nūc aūt hic ꝓso/
lat̄. tu vero cruciaris. Jō hidelbert⁹ cenoma/
ensis epūs. vt habetur in speculo vincentij. li.
xxvi. nr̄. in locū huius tormenti veniret quoti
die xp̄m taliter exorabat. Ut intrare me nō si
nas infernales medicinas. vbi error. vbi me/
tus vbi fetor. vbi fletus. vbi reprobi detegū
tur. vbi rei cōfundunt̄. vbi tortor sp cedens
vbi vmis sp edēs. vbi totū hoc pbēne q̄ p/
pes mors gehēne. Se receptet sion illa. sy/
on dauid vrbs tranquilla. ī qua lux pbēnis
vbi eterna pax. ad quā suspiro te requiro. vt
tecum inhabitem amen. ¶ Unde habetur
in speculo Vincentij. libro. xxiij. c. xviij. de
Mauritio imperatore. qui dū esset vir deuz

timens malebat in hoc seculo facinor suor cor pali supplicio vindictā psoluere q̄ torme tis gehennalib⁹ cruciari. ¶ Dō cū iugiter in su is oīonibus dñm dēpcarēt exaudiri meruit. Quadā itaq; nocte dū in stratu suo q̄esceret vidit p somniū ante se eneā saluatoris effigi em q̄ erat ante portā palacij. ex qua est vox e missa dicens ad eū. date mauricīū. Et tenen tes eū quidā iudiciarij ministri exuerūt eum Tūc ait ad eū saluatoris imago. vbi vis red dā tibi mala q̄ meruisti hic aut in futuro. Et ille. O amator boīm dñe hic pon⁹ q̄s in illo. Tūc iussit diuina vox eū tradi t pstātinā ei⁹ vxorē t omnes ei⁹ cognationē foce militi. Ex pgefact⁹ vero misit ad exterfiendū philippuz genex suū. Cui igit assistenti dixit maurit⁹. Scis inter agmina nra aliquem militem no mine focā. Cui ille. Scio vnū. Et impator cuius est qualitat. Qui ait iuuenis timidus t temerari⁹. Tunc referens aug. somniū phi lippo glificauit magnifice dñm p huius reue latiōe. Post hec aūt mauritius august⁹ in bo stili terra posit⁹ cū milites suos ferro a rapi nis abstinere ppelleret. nec eis stipendia cō sueta largiret. Focā rogare ceperūt vt impij regnū sup eos accipet. Quibus sepe dictus foca s obediens regalē purpurā sūpsit. Dō audiens maurit⁹ aīo dissolut⁹ rebus aduer sū se fluentibus cessit. t in quandā siluā mari pūguā fugit. In qua cū vxore t quinq; filijs iussu foce cesaris interempt⁹ est certe ille do min⁹ fuit deuot⁹ t magne fidei qui sic penis credidit inferni. q̄ maluit hic puniri q̄s alibi

¶ Cuius oppositū multi increduli xp̄iani sen tiunt dicentes. Si cleric⁹ nō de inferno t pa stor de lupo assererent nihil daret eis. sic etiā quidā rustic⁹ dū quendā pdicantem audiret de penis inferni loquentē ait. Maledict⁹ sit qui tibi credat. q̄ ibi nunq; fuisti. Cui frat si aliquis inde rediret. t tibi de penis inferni di ceret. nō crederes ei nec cessares a malo q̄ sic ille erimisset. ita t tu crederes inde posse egre di. sed crede mihi infernū ita pfunduz est. q̄ nullus pōt inde ascendere. ita clausū q̄ null⁹ pōt inde exire ita custoditū q̄ nullus pōt eua dere. Dñ iob scribit. xij. c. Sic psumit nu bes t ptransit sic qui descendit ad inferos nō ascendet nec remittet vltra in domū suā. nec cognoscet eū amplius loc⁹ eius. t tñ introit⁹ est facilis. exitus aūt impossibilis. q̄ vnico pas su intramus p infinitos aūt exire nō valemus Illā vno solo passu q̄ aīa exit a corpe si pctōr est subito ad infernū descendet. Dñ iob. xxi. In bonis ducūt dies suos t in pūcto ad infer na descendūt. vbi ex dīna iustitia q̄ ibi euidē tissime manifestat. Damnati cruciabūt die ac nocte in secula seculor. Apoc. xj. Et maximi penis vt pctā eor vindicent q̄ in his vsibus phibendunt. s. indice scriptura caligo vincla flagella. Frigus flāma timor. vermis pfulio fe tor. Sunt pate pene quas quisq; vt timere.

¶ Tertio oñdit vindicta peccator p naturā. t p in punitiōe reproborū. Illā iustū est t iusti tia dei hoc requirit. q̄ qui semp manet i cul pa semp q̄ māeat in pena. vñ b̄tus greg. t re citat de pe. di. i. §. pōt Juste punit deus ma los eternaliter. vt q̄ in hac vita nūq; voluer carere pctō. nūq; careāt supplicio. Illud etiā oñdit exemplariter in natura. Nam vt refert ysi. li. ethi. li. xvi. c. iiij. de quodā lapide q̄ ab ston noīat. hic talis est vt nūs t cōditōis. q̄ cū sol accendit nūq; extinguet postea. Cuius rōem assignat dñs albertus dicens. huc lapi dem quādā bīe pinguedinem interius inclu sā q̄ est materia t fomentū ignis. Ita t in si mili est de istis. qui in inferno igne gehenna li cremāt t puniunt. qui cū culpā mortal cri minis sp in se habeāt inclusā q̄ est fomentum ignis infernal. t totius cruciatōis. iō ignis i fernalis nec ve eternū ab eis nunq; separ. et ineternū nūq; extinguit. Juxta illud ysa. vl. qui in pson dei de eis sic inquit. Qui puari cant sūt i me vermis eor nō morietur t ignis eor nō extinguet. t erūt vsq; ad sacietatē oi carni

¶ Qz q̄rit an in inferno vermis sit maior pe na ignis. Et vr q̄ ignis sit maior. q̄ fm aug. xij. de ciuitate dei. iij. Nihil igne vrente ēmo lestius. Cōn illa pena maior est quā hō magis cupit effugere qz homines magis cupiunt effuge re penā mentis q̄ corpis. vñ t aliq̄n effugiāt vehementem tristitiā interficiūt se. Cū g̃ ver mis sit pena mentis. q̄ est remorsus pscie et pena ignis sit pena corpis maior est pena ver mis q̄ pena ignis. Rñdet ad b̄ fm rich. i. iij. sup mgīm. di. vlt. q̄ vermis dupl̄r pōt accipi aut pprie. s. p vermē corpali aut methaphori ce scz p remorsu pscie. q̄ vermis dr inquātuz orit ex turpitudie pcti. sic vermis ex putredie corpali t aīam spūalit puniendo afflgit sicut mis carnez ipaz mordendo vl pūiendo vtroq;

modo dicunt aliqui ibi esse penam vermis. propter hoc qđ dicit scriptura iudith vltimo Dabit ignē ⁊ vermes in carnes eor. Et ecc. vij. Vindicta carnis ipij ignis ⁊ vermis. Vermis aūt pumēs carnē ē vmis corpalis. vt est videt. Quānis aūt aug. xxi. đ ci. dei. c. ix. dimittat sub dubio. vtr in inferno erūt vmes materiales vel nō. cōiter tn tenet qđ nō. quia vegetabilia ⁊ bruta nō remanebūt. eo qđ nunqđ habuerūt ordinē ad incorruptionē. ⁊ pī iudiciū nō erit generatio ⁊ corruptio. Dicit igitur rich. q pena gē vermis intelligit sacra scriptura remorsū ꝯscie q ⁊ si principaliter ⁊ immediate affligat aīa eo tn ex ꝯsequenti. ⁊ per quādā redundānā etiā affliget caro. Vn caro dānator affliget. ⁊ ab exteriori ⁊ ab interiori. Et sic quereret vtr in dānatis sit maior pena vermis qđ ignis. est querere vtrū remorsus cōscie sit eis maior pena. qđ illa que ī eis causat ex igne. Ad qđ simpliciter dom qđ sic ⁊ pōt sic declarari. Sic magnitudo delectationis pensat ex trib⁹ scz ex magnitudine bonī ꝯiuncti. ⁊ ex bona dispōne potētie ad suscipiendū passionē delectationis. ⁊ ex pfectione ꝯiunctionis. Sic magnitudo doloris pensat ex magnitudine mali ꝯiuncti. ⁊ ex hoc qđ potentia malo. ⁊ ex forti ꝯiunctiōe mali affligentis cuz illa potentia Salū em interest affligēs animā dānatā est ppetua carentia sue pfectionis ad quā erat apta nata. inquātū illa carētia apprehendit sub certitudine sibi ineesse q pctō pprie voluntatis. Hec em carentia. vt sic appensa. est illud maximū malū qđ aīaz afflgit qđ longe magis ē bone dispositionī aīe ꝯtuī qđ actio ipius ignis. Aīa etiā est magis disposita ad patiendū a malo pdicto qđ ab ipo igne qđ pz. qr ipe ignis nō est aptus nat⁹ aiam affligere ex ppria virtute imediate. ipam em nō afflgit imediate. nisi inquātū ē instrm diuine iustie. ⁊ post iudicium affliget animaz etiā corpore mediante. Aīa aūt patit a pdcō spūali malo immediate ⁊ p se. Cōiūctio etiaz est fortior. qr fortior est apprehensio p intellectū qđ p sensū. ⁊ qđuis post corpis resūptionē illud malū qđ voco vermē. ⁊ ipm ignem apprehendat p intellectū. tn principali⁹ apprehendet ignem p sensū ⁊ vermem p intellectū. qr vermis est qđ magis intelligibile cū sit aliqđ spūale qđ ignis. cū sit aliquid sensibile. Vermis etiā est pnīor aīe qđ ignis. qr corpalia nō pnt esse infra aīam sic spūalia. Valū aūt qđ est aie realiter pnius. ⁊ ab ea cognitū pfect⁹ sibi ⁊ fortius est ꝯiunctū. Ad primū argu. est ꝯ triū dom qđ illud vbū augu. intelligendū est de molestia que infert p instrumentū corpale ⁊ ceteris paribus.

Feria sexta post Reminiscere

Homo quidam. erat pfamilias qui plantauit vineā ⁊ sepē circūdedit ei. Matth. xxi. Videm⁹ rē bñ munitā posse magis custodiri ⁊ seruari qđ sine munitione. Nā ciuitas fortī muro circūdata securior est ⁊ ab hostib⁹ minus impugnat. Est em pena capitis qui murū ciuitatis violent scalis siue alijs modis trāscendit vt habet. ff. de rep diuisione. l. si qs violauerit. Vn remus fr romuli occisus tradit ob id qđ murū ciuitatis rome voluntarie transcendit. vt em glo. ibidē dicit Duo erāt frēs qui romam fecerūt ⁊ cū cōtentio eēt cuius noīe vocaret roma a remo vel romulo sorte obtinuit romulus ⁊ dñs remansit. q postea frēm occidi fecit. qr ꝯ suū fecerat interdictū in trāscendendo muros. Sic de⁹ rex celorum magnā edificauit ciuitatem. s. sanctam ecclesiā quā vt vineā speciosissimā plātauit. vites el⁹ scz deuotos xpianos mltiplicauit. ⁊ custodia fortissima angelor eā muniuit. ⁊ circūdedit ꝯ hostes qui sub pena capitis ⁊ indignatiōis omipotentis dei. appropinquare nec trāscēdere possunt murū istū magnū ⁊ altū. Unde biere. i. deus ad angelicā ptātem loquit dicens. Ego dedi hodie in ciuitatem munitaz ⁊ in murū eneū sup oēm terrā regibus iuda. i. pfitentibus xpm ⁊ principib⁹ eī⁹ ⁊ sacerdotibus ⁊ omni pplo istl. ⁊ bellabunt aduersū te. scz demones ⁊ nō pualebūt. qr tecū ego sum ait dñs vt liberē te. Bñ igit dr qđ hō quidā scz deus erat. Querit an sepes vel murus angelice custodie vnqđ diripiatur cum hō sperat custodiam ⁊ peccatis obstinatur. Et videtur qđ sic. Isa. v. Auferam sepes eius id est custodiam angelorum. Item ezech. xxvij. Cadent sepes ⁊ muri eius corruent igitur. Contra de nemine est desperandum qđdiu ē in vita sicut augustinus dicit primo retractationum. sed desperandum esset de obstinatis nisi possint conuerti ⁊ fieri boni. ergo.

Rñdendū q̄ duplex ē custodia. q̄dā ḡalis q̄ fit circa totam vnam gentem. quedā vero ꝑticularis q̄ est circa vnā ꝑsonā singularem. Primo mō dimittit angelus custodire. sicut dr̄ q̄ michael q̄ erat princeps synagoge. nūc est princeps ecclie. ¶ Secō mō dicunt cōiter q̄ nūq̄ dimittit hoīez custodire q̄diu ꝓficit sed nō ꝓficit in obstinatis ad eoz salutem. iō aliq̄ mō eos dimittit. nō tñ oīno q̄diu sūt viatores cū custodia sit executio q̄dā diuine ꝓuidentie circa hoīem viatorē. deus aūt ꝓuidentiā nō subtrahit alicui quātūcūq̄ malo. Jn mō aūt illo scribētes diuersificant. Quidā em̄ dicunt q̄ dimittit q̄tū ad custodie actū. q̄ actu nō custodit. sed nō q̄tū ad hītum q̄ semp est paratus custodire si vellet a malo respiscere. sed hoc nō. q̄ cū nullus q̄diu est viator. sit oīno impossibilis ad bonum. ita posset ei angelus multa cōmoda imꝑtiri. quātū ad officiū custodire spectat. nō videt igit̄ q̄ actu deserat oīno. Alij dicūt q̄ duplex ē officiū angelice custodie. q̄dā respectu corꝑis scz defendere ne a demone opprimat̄. q̄dā respectu aīe scz defendere ne a dēmōe subuertat̄. Quātū ad primū nō deserit. sed quantū ad scōm. eo q̄ iā est puersus ⁊ frustra laboraret. Sed nec hō sufficit. q̄ custodia principalius respicit aīam q̄ corꝑus. licet aūt talis aīa sit actu puersa. nō tñ est ad ꝑrium impossibilis facta. Alij dicunt q̄ subtrahit bñficiū custodie obstinato quātū ad hoc q̄ nō instigat ad bonū. cū bonū totaliter despiat ei. sz non quantū ad hoc q̄ reuocet a malo. Plura em̄ mala faceret q̄ facit. si eū nō reuocaret. ⁊ ꝓgressū tēptatoris aliq̄ impediret. vñ etiā sic nō deerit custodia antixpi. ⁊ hoc satis ꝓbabiliter pōt sustineri. Et ſm hāc viā pz ad auctoritates rñdendū q̄ intelligunt̄ de custodia generali. aut si de spēali intelligunt̄ sic intelligūtur quātū ad effectū boni. q̄ non instigat ad bonū. ¶ Queritur scōo vtr̄ angelo custodiēti accidat aliq̄ gaudiū ex salute custoditi. q̄ sic videt̄ Luc. xv. Gaudiū est angelis dei super vno pctōre pñiam agente. sed nō gaudet de pnīa nisi ꝓpter eoz salutē si g̃ eis accrescit de pnīa. gaudent multo forti⁹ de salute. ¶ Cōtra qui pōt nouiter gaudere pōt nouiter affici. sed affectiones in angelis btis sunt oīno stabilite ⁊ quiete. g̃ nō pōt eis ꝓtingere gaudium nouū. Rñsio dom̄ q̄ gaudiū beatoz esse iudicat̄ in habitu charitatis. nullū em̄ in eis est gaudiū nisi charitate regulatū. Cū aūt magnitudinē charitatis erit gaudij magnitudo. sic aūt eodē habitu charitatis pōt hō plures siles diligere. imo hns charitatē eodē habitu diligit oē diligibile ⁊ nō variat̄ nec multiplicat̄ habit⁹ ꝓ diligibiliū variationē vel multiplicationē sed solū multiplicat̄ mod⁹ ⁊ actus eo q̄ plura sil ⁊ vno actu diligere nō pōt. ⁊ eodē motu in plura sil moueri. Sic pōt hō ⁊ angelus beat⁹ eodē habitu charitatis ⁊ gaudij sil de plurib⁹ gaudere habitu gaudij nō augmētato nec multiplicato per augmentationē vel multiplicationē obiectoz. ⁊ hoc vno actu si voluerit. ⁊ etiā plurib⁹ ſm impiū volūtatē. sic em̄ intellect⁹ btoz pōt sil ad plura conuerti. ⁊ vno actu sil plura intelligere. sic eoz volūtas ⁊ affect⁹ pōt sil ⁊ vno actu plura amare. nō solū in generali. sed etiā in ꝑticulari se supza singula ꝓuertendo. ¶ Sed q̄ ptās non auferent ptātem nature. sed nc̄itatē attritiōis ⁊ limitatiōis glie nō ꝓpassibilē. Jō affect⁹ gliosus sil ⁊ vno actu pōt moueri ad plura. pōt etiam ⁊ plurib⁹ actibus ⁊ motib⁹ ad plura moueri. nō in eodē nūc sed in diuersis. Et ita vno actu vel diuersis pōt de plurib⁹ gaudere. vtr̄ q̄ aūt mō pōt crescere eius gaudiū ꝓ cremento obiectoz nō ſm habitū. q̄ idē habit⁹ semꝑ manet sic idē habit⁹ charitatis nō solū q̄ actū. q̄ plus gaudet quodāmō de plurib⁹ q̄ de paucioribus. pl⁹ etiā gaudet de bono meliozis q̄ de bono min⁹ boni. ⁊ hoc fortasse si vno motu siue plurib⁹ moueat̄. ¶ Sed si opponeret aliq̄s ꝓ hoc q̄ dictū ē q̄ vno actu ⁊ motu possit angel⁹ plures diligere. q̄ ipossibile ē eūdē motū esse intensum ⁊ remissum ꝓstat q̄ angelus magis diligat meliorē ⁊ intensi⁹ ⁊ min⁹ intense. de alio g̃ impossibile est q̄ eodem motu ⁊ actu sil gaudeāt de vtroq̄. Jtē martires ⁊ virgines ⁊ predicatores gaudent spēaliter de priuilegijs suis. vñ dr̄ cōiter q̄ eis aureola debeat̄ sed si vno actu de omni bono gaudeāt. nō vr̄ q̄ possint plus gaudere de bonis ꝑdictis q̄ de aliis cōibus q̄ gesserit. g̃ ſm ist̄ modum aureola nullo mō erit. Respōdeo nō negat̄ quin bñ possit fieri diuersis motibus amoris ⁊ gaudij in diuersa. sed hoc asserit̄ q̄ vno ⁊ eodem actu ⁊ motu pōt simꝑ gaudere de plibus. imo de oībus beatis. Cū em̄ possit coz intellectus sil ad diuersa ferri.

et nō sit min⁹ potēs affectus eor q̄ intellect⁹ potest similit sil actu amoris moueri ad diuersa ⁊ qz in oībus erit vna rō gaudij et amoris ꝑm plus ⁊ min⁹ ptīcipata sīc amor dei ⁊ caritas. nā plus amabit q̄ plus deū amabit. sz intellect⁹ sil apprehendet illā rōez ꝑm magis et min⁹ esse in diuersis. sic etiā affect⁹ ꝑm magis ⁊ min⁹ esse in diuersis sz affect⁹ sil ꝑm magis ⁊ min⁹ mouebit ad diuersos Et est exemplū si lux solis ageret volūtarie. cū ex ꝫ non esset min⁹ potens q̄ nūc. cū agit tm̄ naturalit. imo mlto potentior. nūc vno actu sil ⁊ motu illuminaret et calefaceret oīa q̄ in dyaphono ponent ⁊ licz mltiplicaret. ⁊ augeret in ipa vt illuminādi ⁊ calefaciēdi. vel actus necessario mltiplicarēt. ⁊ licz vno actu oīa sil illūiaret et calefaceret. ñ tm̄ equalit oīa. imo magis q̄ magis essent calefactibilia ⁊ illūiabilia. ⁊ minus q̄ min⁹. vt in ꝓposito se habz. Nō est g̃ incōueniens eundē actū qui ē sup diuersa. ꝑm vnam rōez ab eis ptīcipatā ꝑm magis ⁊ min⁹ esse intēsuz ⁊ remissum. Ad argumētū ꝓrium dicēdū. qz licz in bīs sint affectiōes stabilite q̄ ad hītū. qz affectōes ad gl̃iaz facientes. ibi erūt ꝑpetuo stabilite. ⁊ oppositе erūt oīno ab eis sepate. tm̄ nō ē necesse q̄ act⁹ affectionū ñ possint supra dicto mō mltiplicari. ¶ Queritur ꝛcio. vtr ex dānatiōe custoditi ī curat angel⁹ custodiens aliq̄ detrimētū. Et videt q̄ sic. ysa. xxxiij. Angeli pacis amare flebāt. Sz illa ē in eis cā fletus nisi dānatio custoditi. g̃ Item gestis bī Johānis euāgeliste dixit sanctus. q̄ qñ Johānes Eugenīū ⁊ agrippum a morte suscitauit. vidit angelos eor flentes et dolētes. angelos vo saṫbane gaudentes sz ꝫ nō erat nisi qz illi a bono incepto destiterūt. g̃ mltofortiꝫ dolēt qñ dānant. Et ī vitis patruz dī. q̄ paul⁹ dū trēs ītrarēt eccl̃iaz. vidit quēdam monachū nigrū toto corpe. ⁊ demones vtrinq̄ ꝑte eū tenētes. Dānatū vo angelū ei⁹ delōge lugubrē. tristēq̄ seq̄ntē. igit ¶ Contra dolor ñ ē sine pena. nec pena sine culpa. Cum igit ī angelis ñ sit culpa. nec fuerit. nō pōt esse pena nec tristicia. ¶ Rñ deo q̄ tripliciter pōt intelligi. q̄ angel⁹ custodiens incurat aliq̄d detrimentū ex dānatōne custoditi. Aut ꝑ boni alicuius amissionē q̄d perdit. ex hoc aliquez bonum habitum. vt habendū si saluaretur. aut per voluntatis et desiderij cessationem eo q̄ non fit quod desiderabat. aut per quandam compassionē. quia compatit ei ꝓpter miseriā quā incurrit. neutro aūt modo potest habere veritatē. q̄ incurat aliquod detrimētuz. nō quidem primo modo. quia pfecte beatus est Perfecte aūt beatus cum habeat pfectā certitudinē de boni habiti pmansione. nihil ꝓdere potest. nec aliquid amplꝫ expectare suā beatitudinē augens nec secūdo modo eo q̄ voluntatem habet totalit diuine volūtati ꝓformatā ⁊ ideo nō vult. nec desiderat salutem custoditi absolute et in omnē euentū. sed ꝑm q̄ scit deū eā velle. sz sup conditionē meriti et obedientie diuine volūtatis. ita q̄ si ꝓtrariū acciderit. nō vult eū saluari. et ideo si non saluat. volūtas ei⁹ nō cassatur sic nec diuina. qz ꝑm aplm. j. thimo. i. vult oēs hoīes saluos fieri et ad agnitionē vitatis venire. ñ ei diuina volūtas cassat. ꝓb q̄ nō saluant. nec veniunt ad cognitionē vitatis. Nec tercio mō licet hoc aliqui dixerit. tm̄ ꝓpter ꝓformitatē ad diuinā volūtatem ⁊ iusticiā qua letabit iust⁹ cū viderit vindictā. vnde nulla ꝓpassione ad reprobos mouebunt sicut greg⁹. dic. tuz. ꝓpt ꝑfectionem gaudij. cui nō potest aliquid de ꝓtrario admisceri. Ad rōnes in oppositum ad primā auctoritatē. dicendū q̄ intelligitur de prelatis. qui noīe angeli q̄nq̄ in scriptura designant. ꝓpter diuine voluntatis nūciationē. quā debent subditis nūciare. ⁊ curam ministrij. quā debent subditis exhibere. Et ad literam intelligit dictū pro captiuitate populi iudaici. Ad exempla dicendū. q̄ vtrūq̄ illorū fuit in visione imaginaria. in qua potuerūt angeli ostēdi tristes et lugubres. licz ī se tristes nō essent. quia nec in se tristabant sed in imaginibus et similitudinibꝫ quibusdā. ¶ Quantum ad ꝓtinuationē et expositionē euangelij est sciendum. q̄ sicut beri ecclesia ostendit q̄rundam iniquoꝝ crudelitatē. // Hic hodie ꝓponit dei pietatem et ingratorū prauitatez. et ꝑm hoc ponuntur tres ptes.

Et ostenditur.

In prima condonantis benignitas cōmendabilis. ibi. quidā homo erat.

In secunda execrantis malignitas detestabilis. ibi. ⁊ agricole apprehēsis.

In tercia examinātis sagacitas admirabilis. ibi cū ergo venerit ꝛc.

Quantū ad primum

est sciēdū. q̄ pñs euāgeliū exponi pōt ad lr̄az de synagoga. quā dñs vs p̄mo in egipto plā tauit. Juxta illud ps. Vineā de egipto trans/ stulisti. eiecisti gētes z plātasti eā. Vel exponē do de scā eccīa quā dñs de padiso sub figura dispposuit. qñ v̄ latere ade dormiēti euā formauit. sic dormiēte xp̄o in cruce qñ v̄ latere ei⁹ lāg uis z aq̄ efluxit efficacia z p̄sūmatō eccīe ē ordīata. Vñ aug. de va inocēcia ꝓpositōe. cxix Dormiunt adaz vt fiat eua morit̄ xp̄c vt fiat eccl̄ia dormiēti ade fit eua de latere. mortuo xp̄o lancea pcutit̄ latus ei⁹. vt ꝓfluāt sacra. q̄ bus format̄ eccl̄ia. Cōcordat ad hoc extra v̄ summa trinitate pcelij viēne fidei catholice. vbi sic dr. xp̄us emisso spū pfozari sustinuit latus suū. vt exinde ꝓfluēntb⁹ vndis aque et sanguinis. formaret̄ vnica z immaculata. ac vgo scā mater eccīa p̄iunxit sibi. sic de latere p̄mi hois sepati eua sibi in cōiugiū est formata. Moraliter aūt est sciendū. q̄ inf̄oīa cō donata nature gr̄atio p̄cipua est ad cōseruationē spēi. Quare dic̄ pbus. ij. de aīa. q̄ generare inest oīb⁹ pfectis, z imp̄fectis nō. Et cū sit pfectio quedā p̄mendabilis in alijs spē bus. multomagis in spē bñana p̄mēdari opoz tet. et in muliere fecūditas. quare hī. ff. v̄ editio edicto. §. querit̄ si mulier. q̄ magnū p̄ze miū est mulierib⁹ p̄cipe. et ꝑceptū tueri. hoc ei mūn⁹ a solo deo datū est hoī. z benedictōe ꝓfirmatū. qñ in padiso dictū est primo p̄nti. Crescite et multiplicamī et replete terrā. In signū h⁹ mulieres steriles reputabant̄ male/ dicte in veteri lege. Qd̄ etiā in noua lege cō firmatum est a saluatoze sub figura. qñ in via maledixit ficū q̄ nō habuit fructū. vt hī mathei. xxi. Sed dicūt vgines et p̄tinentes du rus est hic ꝓmo. qui nos maledictos asserit. Et iō ne terreāt aliquē ista vba. pon⁹ ista intelligēda sunt spūaliter q̄z lr̄aliter. Steriles ei oēs maledicte sunt. nō facientes opa meritoria. fecūdi aūt meritorie opantes bñdicti Et q̄ vgines et cōtinentes. ꝓiugatis duplici fecūditate antecedūt. iō maxime bñdicte. q̄ cōiugati carne generāt. virgines vo spū Ille ei carne generāt ꝓlez corruptibilē. Iste carne et spū generāt incorruptibilē et gl̄am ei⁹ nam. Propt̄ qd̄ dic̄ hieronimus. et habetur xxxij. q. i. Nuptie terrā implēt. vgines padi/ suz. Fecūditas illa carnalis in padiso ordinata i. creatiōe. qñ vs i medio padisi fontē fecit ad irrigādū totū. figurat et designat spūalez fecunditatē. de qua celū repleri debebat. et ho/ endū in recreatōe. qñ vineā eccīa plantauit. in qua filiū vnigenitū. vt fecundissimaz vitē posuit. et in medio q̄d est caluarie locus fon/ tem aque et sanguinis in latere ei⁹ ꝓfodit ad irrigandū et fecūdandū eam. et ad meritorie opandum. dicit̄ bene igit̄ homo quidam pa terfamilias. Sed notandū q̄ sic plantato ri vl̄ vineatori alijs omissis tria sunt necessaria. scz ꝓpaginatio putatio et pastinatio. s. ad palos alligatio. Sic deus paterfamilias vo lens vineā in eccl̄ia plantare et fecundare. tu lit vitem nobilissimā. s. iesum filium ei⁹. Et ꝓpagināuit in terrā ad multiplicatiōē. Putauit ad fructus augmentationem. Pastinauit ad rectificationem.

Dixi namq̄ p̄mo. q̄ deus filiū eius ꝓpagina uit ad multiplicatiōē. Naturaliter em̄ qñ vitē fodit in terram. et imponit̄. tunc fortificat in virtute. et ex ea multos ꝓducit palmites. z ex eo vt multiplicent̄ palmites ꝓpaginat̄. Sic cū terra nostra esset vacua sine palmite et sterilis deus filium suū misit et ꝓpaginauit eum in terra. qñ eū in vtero virginis humanauit vt vineam eccl̄ie palmitib⁹. id est xp̄ianis de uotis multiplicaret et repleret. Job. xv. Ego sum vitis et vos palmites. Produxit ei hec vitis innumerabiles palmites. apl̄os. ꝓfessorū. martyꝝ virginū. aliaꝝ q̄z deuotaꝝ psonarū vsq̄ ad fines orbis terrarū. Juxta illud ps. lxxix. Extendit palmites suos vsq̄ ad mare. Hi palmites in p̄mitiua eccl̄ia ꝓtulerunt vuas suauissimas bonarū virtutū. sed modo intantū amaricati sunt hoīes vicijs. q̄ nichil faciūt nisi lābruscas sc̄z actiones et opatōes de meritorias. Vñ ysa. v. Vinea facta est dilecto meo. sepiui eā z lapides elegi ex illa. z plātaui eā electā. et edificaui in medio ei⁹ turri et torcular extruxi in ea et expectaui vt faceret vuas. et fecit lābruscas. Quid inquit debui facere vinee mee. et nō feci. Et sequit̄ indignatio ipsius p̄ifamilias. s. dei dicentis. Nūc ostendā vobis q̄d faciam vinee mee. auferam sepem ei⁹ et erit in direptōem. dimaceriem ei⁹ et erit in p̄culcatiōnē. Nō putabit̄ nec fodietur. et ascendent spine et repes sup eam. et mandabo desup. ne pluant super eam ymbres. Carissimi sicut hic ibidem dicitur z exponitur. vinea domini sabaoth dom⁹

ísrahel est. s. ecclesia. quaz deus pr̃ plantauit et sanguine filij sui in agro h̃ mundi rigauit. et sepem angelice ꝓtectois ei circũdedit. turrem ꝓtemplatois in ea ꝓstruxit ⁊ torcular fue ꝓprie passiois i ea fabricauit lapidesq̃. id est offendicula et errores in ea fustulit et amouit qua ꝓpter a principio expectauit q̃ hec vinea a xp̃ianis faceret vuas. ꝛ fructes ⁊ opus bonoꝝ operꝝ. et q̃ vino ꝓsolatois ipm deũ recrearet Sed reuera illa nõ videt ia facere vuas. sz labruscas. nõ opa bona sed vana. nõ act̃ ꝛ mos sz pn̄ nules ⁊ defectuosos. deut. xxij. Tua eor vua fel lis ⁊ botr̃ amarissimus. Et io dñs indignat̃ bñficia sua ab ea subtrabit. sepem et maceriem diuine ꝓtectois amouet ⁊ demonib⁹ ⁊ tyrannis in direptõem ⁊ conculcatõem exponit. et erit in conculcatõem et depssio nem ab aduersarijs hereticis ⁊ paganis. et ascendent sup ea vepres ⁊ spine. id est calamitates ⁊ infirmitates pugentes ⁊ miserie ⁊ manda bo nubibus ne pluat. sed maneat siccitas et sterilitas vbilibet in pena pc̃i. ¶ Scdo d⁹ us pr̃ putauit filiũ ad fruct̃ augmentatõem. Putatio eñ est superfluor resecatio. vitis itaq̃ indiget putatõe Nam si debito tpe rami supflui pscinduntur tũc vitis vires recipit. et ꝓcipit materiã ex qua fructus et flores pturit in futuꝝ. si aũt cessat debita putatio ⁊ pcisio. tũc multos ramos supfluos generat. et velocit̃ sterilescit. Vitis ei diuina. s. filius dei. licet de sua natura supfluitatẽ ipfectois nullã habuerit. caro tñ quã assumere voluit. añq̃ ꝓciper̃ verbo. obligata fuit peõ. de q̃ necessario putata ⁊ resecata fuit. Vñ magr̃. iij. sñiaꝝ di. iij. c. i. Queritur etiã de carne verbi. an pusq̃ ꝓciper̃ obligata fuerit pcõ. ⁊ an talis assumpta fuerit a verbo. Bene põt dici ⁊ credi oportet iuxta scõꝝ attestatõis quientiã ipam pr̃ peõ fuisse obnoxiã. sic̃ reliqua virginis caro. sz spiritussci opatõe mundatã. ita vt ab oñi ꝓtagione immunis vniret verbo. pena tñ nõ necessitate. sed voluntate assumentis remanente. ¶ Sed cur penalitatem nõ sic̃ culpã resecauit a carne Dicendũ q̃ penã carnalem ⁊ passibilem assumpsit ⁊ retinuit. vt p passiõem et amarissimã mortem. nr̃am culpã et eternam mortem deleret. vñ mgr̃. iij. sñiaꝝ. di. xv. Sicut ꝓpter hoiem fact̃ est. ita ꝓpter eũ defect̃ homis suscepit. suscepit ei de nro. vt de suo nobis tribueret. et nr̃m tolleret. Quare beatus

bernr̃. in q̃dã sermone dic̃. O bone iesu q̃d tibi et morti nos debuim⁹. et tu soluis. nos peccamus. et tu luis. opus sine exemplo. gra sine merito. caritas sine mõ. Quid ergo dignius dño tam benigno retribuim⁹. qui aiam nr̃am tã gratiose a peccatis putauit ⁊ pcioso sanguine redemit. q̃ q̃ eã immunem a peccatis seruemus. et maculatã peccatis frequent̃ gladio lingue p cõfessionẽ putem⁹. qz vt dr̃ can. ij. Tẽpus putationis aduenit. ¶ Tercio deus pater filiũ suum vitẽ veram pastinauit. ⁊ ad palum crucis ligauit. Nam q̃n palmites nõ eleuant̃ et ligant̃. botri et vue cadentes terrã in terram putrescũt et cõculcant̃. Sic nequitus passionis vilescat in mente et cadat a memoria. erigit̃. elevat̃. et extendit̃ xp̃c in cruce vt oibus pateat. ligat̃ grossis clauis manib⁹ ⁊ pedibus. ad signãdũ. q̃ a nullo velit fugere sed deuote ei⁹ passionẽ recordanti semp velit assistere et subuenire. Vñ bernr̃. sup cantica sermone. xxij. Passio tua dñe iesu vnicum refugium singulare remediũ. deficiente sapia. iustitia non sufficiente. succũbentibus meritis illa succurrit. cũ tñ defecerit virtus mea. non conturbabor. non diffido. Scio quid faciam calicez salutaris accipiã. Vñ deuotus doctor bonauentura scribens de deuoto patre nostro francisco. in legenda de stigmatib⁹ eius sacris dic̃. q̃ franciscus seruus dei fidelis ⁊ prudẽs inuestigãs beneplacitũ dei in quo summe posset deo cõplacere. ⁊ immissum est menti ei⁹ p diuinum oraculũ. q̃ in apertione libri euangelici reuelaret̃ ei a xp̃o. quid deo in ipo. et d⁹ ipso maxime foret acceptum. Oratione itaq̃ cum multa deuotione pmissa. sacz euangeliorum libz de altari sũptum. in sancte trinitatz nomĩe aperire fecit p sociũ. virum vtiq̃ deuotum et sanctum. Bene cum in trina libri apertione dñi passio semper occurreret. Intellexit vir deo plenus. q̃ in nullo magis q̃ in deuota passionis memoria. et sicut fuerat xp̃m imitatus in actibus vite. sic conformis ei eẽ deberet in afflictionibus ⁊ doloribus passionis qui tandem passionis amore. intantuz in caluit. q̃ a xp̃o in monte alueme. passionis signa in manibus. pedibus. et latere biẽnio ante mortem apparenter suscepit. Sic etiam viculo caritatis et compassionis debemus cruci affigi. vt cum apostolo dicere possimus illud gal. ij. Confixus sum cruci. Vel ego stigmata

dñi ihesu in corpe meo porto. Gal. vi. Ad hanc nãq; compassionez. et passionis memoriam commouet exemplum naturale. Naz vt legitur Quondam anglicus quidam ꝓfect? ad terram sanctam per quendam paganuz cõductus fuit in quoddã nemus pulcerrimum habens arbores valde ꝓceras in quo nullam auem audiens penitus cantantem admiratus sursum suspiciens vidit multas aues mortuas expassis illis in ramis arbor tacentes. Cũ q; causam a saraceno ductore quereret. dixit q; p totum annum inhabitantia nemus hoc auibus. et dulcissimo cantu earum decoratur sed ī ebdomoda in qua magnus ꝓpheta passus est. et morti traditus. omnes quasi p compassionem omni anno secum moriuntur. erat essñ tunc ebdomoda passionis xpi adiungẽs q; a dominica vsq; ad quindenam sic starẽt quasi morte et in dominica post hoc reuiuiscerent et cantum resumerent quasi a dominica de passione condolerent per quindenam. et in dominica resurrectionis cãtum resumendo resurrectioni cõgauderent. Sic multomagis homo rationalis p passionem redemptus. affligi et ligari debet cruci p continuam recordationem vt non soluz in anno semel. sz semper et ꝑcipue sexta feria. in qua nostra salus ī ara crucis est consumata memoriam deuotaz habeat xpi passionis. ꝛc.

Secũda pars in qua

notatur. ꝛc. Qđ ꝓbatur per iudaicum populum. et pessimam eius operationez. Nam qs tanto magis reprehenditur. quanto maioris ingratitudinis exprimitur. qz scđm plm. Ingratitudo est maximum vicium. Cum igitur de? populo iudaico multa et innumerabilia cõtulerit beneficia. et ipsi semper ingrati essent valde reprehensibiles reddanẽ. naz deus eis specialiter vineam suam. scilicet synagogam. vl sanctam vitaz commendauit. vt ipsi velut singulares cultores hanc plantarent virtutibus et producerent fructus suaues et delectabiles domino. Ipse autem deus expectauit vuas fecit autem labruscas. quare misit ꝓphetas vere. testa. eximie sanctitatis. ad erudiendum et increpandum legis transgressores. vt tollerent fructum de vinea locata. et primo paucos. sed multuz ꝓbatos vt essent rectores scz moyses et aaron iuxta illud ps. misit moysen seruum suum aaron quẽ elegit ipm. Peruerti aũt agricole et cultores eos diuersis penis afflixerunt sicut moysen aaron. in castris alios occiderunt sicut hieremiam. aliquos lapidauerunt sicut ysaiam. aliquos inter templum et altare interfecerunt sicut naboth et zachariaz Quare dicitur hic. Et agricole apprehensis seruis eius ꝛc. Misit iterum ex sua benignitate alios vel plures prioribus. Et secundum Rabanum corpus omnium prophetarum q; bus ex malicia fecerunt similiter. mathei. xxiij Ecce mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas et ex eis occidetis et crucifigetis et flagellabitis in synagogis vestris. Misit tercio et nouissime deum prophetarum filium suum vnigenitum di. Verebuntur forte filium meum Sed ipsi malicia obstinati. videntes filium dei in carne dixerunt. hic est heres. Veq; hereditate deus pater loquẽs filio suo per ps. dicentem. Dabunt tibi gentes hereditatem tuam. Quam quidem hereditatem principes sacerdotũ perdere timuerunt. quare eum apprehenderunt et adduxerũt in domũ principis sacerdotum. Luc. xxij. et eiecerunt eũ extra vineã et extra portã passus ẽ. hebr. xiij. Et occiderunt eum suspendentes in ligno. Actu. xiij.

Moraliter est notandum. qz essñ deus xpiano amore singulari vineam suam sanctã ecclam sanguine ꝓprio irrigatam locauit excolendam. vt ipe fructus pensionis sue recipiat mittit nũcios multos vt amoneant opari. q; nõ oporteat eum agricolas. vanos expellere. et eternaliter damnare. Congruũ essñ est vt admonitio precedat vindictaz. Sicut videmus q; in tempestate chorusctõ tonitruuz ꝓcedit licet naturaliter tonitruuz concauset. Cuius duplex ratio assignari potest scz naturalis et moralis. Naturalis essñ qz illuiatio. ij. de aia fit in instanti. et sonus successiue. ideo visu vt lotius sentimus chorusctionẽ. q; audim? percipiamus tonitruum. Secunda moralis potest conuenienter dici. q; ordinatione diuina hoc fiat q; chorusctio precedat tonitruuz vt admoneat homines se signo crucis munire. et deũ ꝓ auxilio inuocare. ne tonitruo occidãtur. Sicut etiam ex iure habemus. xvi. q. vij omnes decime q; vindicta fienda de peccato ꝓ quo quis excõmunicatur. non debet fieri ta lis excommunicaõ. nisi trina ãmonitio precedat. Unde dicitur de sen. excõi. c. sacro. pro

bibemus ne quis in aliquã sententiã ex cõica
tiõis ꝓmulgari ꝑsumat nõ ꝓpetenti admoni
tõe ꝑmissa dz em̃ qlibet esse ꝓnior ad iudul
gendũ ꝗ̃ dãnandũ. sic legit̃ geñ. qñ peccatũ
sodome ⁊ gomorre ꝓ vindicta dñ terra ad de
um clamaret. noluit statim vindicare sed ꝑmo
discutere an sic esset. Quare hꝫ in cañ. ij. q. i
De⁹ omps. vt nos a ꝑcipitãde sententie ꝓpla
tõe ꝓpesceret cũ oia nuda et apta sunt oculis
mala tñ sodome audita noluit iudicare ꝓius
ꝗ̃ manifeste cognosceret. ideo ꝓ se inqrere di
gnat⁹ est. vtꝫ clamor sodomoꝝ ope cõpletus
sit. nõ ꝙ ignorauit. sz vt nobis exemplũ da
ret. ne ꝑcipites in iudicãdis. et in discutẽdis
essem⁹ negocijs ⁊ ne mala ꝓximoꝝ ꝓ⁹ qsq̃
ꝑsumat credere ꝗ̃ ꝓbare ⁊ exãinare. ¶ Sic
de⁹ omps qui nõ vult mortẽ pc̃oris. añq̃ ve
lit dãnare negligentẽ cultorẽ. ꝑmittit tres nũ
cios. vt ammoneant et vocent. sz
Mentalem inspirationem.
Corporalem castigationem.
Verbalem vocationem.
¶ Prima mẽtalis inspiratio frequẽs est ⁊ sp ad
monet ad cogitandũ dei bonitatẽ. mãam ⁊ iu
sticiã vt grãi sim⁹ et bene laborem⁹. Duz em̃
mentalibꝫ oculis ꝺi bonitatẽ pensam⁹ magna
est ⁊ infinita. ꝙ cũ nihil essem⁹. ꝺ nihilo nos
sua bonitate fecit et creauit. et nõ brutũ insen
sibile ⁊ irrationale. sed rationales vt angelos.
vñ porphiriꝰ in tractatu ꝺ quinq̃ ꝑdicabilibꝫ
c. de differẽtia dicit. Dum⁹ em̃ rationales vt
dij. sz mortale nobis additũ est vt sepet nos
ab illis. Etiã non solũ rationales vt angelos
nos creauit. sz ec̃ ꝑm essentiã intelligẽtiã mẽo
riã ⁊ volũtatẽ. ad imaginẽ ⁊ silitudinẽ sui de⁹
nos fecit ⁊ formauit. geñ. i. Faciamus hoiem
ad imaginẽ ⁊ silitudinẽ nr̃am. Illa nãq̃ bo
nitas ꝺi infinita sp est cogitãda. et in mẽte re
voluenda cũ gr̃arũactõe. ¶ Unde hylman
dus recitat de quodã ad eũ ꝺixisse. nihil aspi
cere nisi in quo edificaret̃. Cui alius instent
dicẽs. Quid igit̃ tibi ꝓfert ad edificatõez vi
sꝫ buffonis. ait iste. Certe multum. qz nichil
merui et ꝙ me deus fecit hoiem ⁊ nõ buffonẽ
hoc beneficium ad mentem reuoco et gratias
ago deo meo. qui tam exectabilem formam
mihi non tribuit. sed speciem pulcerrimam ⁊
ad eius imaginẽ me fecit. ¶ Secundo inspira
tio mentalis nos admonet ad cogitandũ dei
misericordiã que taz magna est. ꝙ licet dictã
te iusticia hora quelibet peccet. et dignus sit
morte eterna iuxta illud ezech. xviij. Anima
que peccauerit morte morietur. semper tamẽ
eius mãam gratiam et indulgentiam impetrat
vt homo a peccatis se auertat. ꝺi. nolo mortẽ
peccatoris. sed magis vt conuertat̃ et viuat.
Flam angelus semel peccauit in celo. nec ex
pectauit deus eius penitentiam. sed statim ꝑ
cipitat⁹ est de celo. vt nec redire valeat. Pri
mi parentes in paradiso peccauerunt. ⁊ statim
ejecti sunt. Nos in diluuio etiam nõ expecta
uit sed eos emersit. et abstulit posterioribus
xx. annos dicens. Erunt dies illius centuz
vigintí annorum. ¶ Considerate ꝙ plures
damnati sunt et miserabiliter extincti qui mi
nus peccauerunt ꝗ̃ nos. qui non solum vno
peccato. sed multis et quasi infinitis. ⁊ multis
annis peccauerũt et adhuc deus tñ ꝓ suã mi
sericordiaz expectat. vñ. gre. Peccatores de
us diu tolerat vt cõuertant̃. ꝙ si nõ ꝙuertun
tur duri⁹ dãnat cõuertere igit̃ ad dñm ne dã
neris. Quantũcũq̃ ei ingrat⁹ fueris. et mise
ricordiã te vocantẽ respueris. si penitentiam
egeris non vult te expellere. immo pie et gra
ciose te suscipere. Flam petꝫ penitentem non
respuit. paulũ se prosternentem magdalenaz
flentem. matheũ thelonariuz. zacheum prin
cipem publicano ꝝ. Ui negasti deũ cuz petro
si ꝑsecutor xp̃i fuisti cum paulo. si publice pec
casti cũ maria magdalena. si illicita acquisiui
sti cum matheo. si surrexeris et penitentiã ege
ris. cum his misericordiam obtinebis. Unꝺ
berñ. Sic ex toto corde indulget dñs tam li
beraliter condonat omnem iniuriam. vt iã nõ
dãnet vlciscendo. nec confundat im̃peran
do nec minus diligit imputando. Quicun
q̃ em̃ hec bene consideraret ꝓculdubio nũci
um dei reuerenter susciperet ⁊ fructum daret
debitum. ¶ Tercio inspiratio mentalis ad
monet considerare dei magnã iusticiam. Cũ
em̃ nos ꝓdere debebat. et eternaliter damna
re ex iusticia. vt iusticiam eius saluaret et pro
hoĩe debitũ exolueret. mortez nr̃am morte sua
amarissima destruxit. et nos a dyabolo rede
mit. Unꝺ. i. petri. i. Scientes ꝙ non corrup
tibilibus auro vel argento redempti estis de
vana vestra conuersatõe paterne traditionis
sed ꝑcioso sanguine agni immaculati. Unde
ad ꝓpositũ de xp̃o ⁊ hoĩe. ꝓducẽda est illa fa
bula quã greci recitant de castore ⁊ polluce

q̄ fuer̄t duo germani. quor̄ vn⁹ castor petiuit a p̄re īmortalitat̄e; et recepit. q2 fuit fili⁹ iouis ꝫ pollux in necessitate moriēdi p̄manſit. Cui frater gracioſe ꝓpatiēs cogitauit qualit̄ īmortalitatem ſuā cōicare poſſ; frī ſuo vñ ipe ſponte amarā morte ſubīt ad tps p germano. vt eius diuinitatis p̄ticeps eēt et īmortalis fier; atq; eis vnus or⁹ occaſuſq; ꝑpetuus vtriſq; eſſet et hoc fecit ꝑp̄ dilectōem quā ad fratrē hūit. ꝑp̄ q̄ō vt dicūt greci. ambo ſunt ī celu; tranſlati ⁊ in ſignū circuli zodaici ſunt poſiti ⁊ gemini ſunt appellati. Moraliter ad ꝓpoſitum Iſti duo germani ſunt ōi fili⁹ ⁊ hō. q2 eundē p̄em celeſtem habem⁹. et fili⁹ dei īmortalitatem a p̄re recipiens hoīe in morte permanentē. Cui vt frat̄ ꝓpaciēs. p eo amariſſima morte mort⁹ eſt. et ſibi īmortalitatē apud p̄em obtinuit. Simplici eñ morte mortu⁹ eſt. vt nīam que duplex fuit mortem curaret. ſicut pulcre declarat augu. iiij. de tri. c. iiij. Vnō. i. per. ij. Peccata nīa ipe ptulit in corpe ſuo vt pc̄is mortui iuſticie viuam⁹ cui⁹ liuore ſanati ſum⁹. Hanc iuſticiā penſare debem⁹. ⁊ nunciū hūc inſpirantē deuote ſuſcipere. Cuius tñ multi oppoſitū querſi faciūt. qui malis ſuis conceptibus et affectionibus inſpirationes hmōi opprimunt et occidunt. Secundo dico q corpalis caſtigatio ſiue tribulatio nobis mittit̄. vt nos admoneat et coherceat bñ facere. Nam ſicut equ⁹ vel azinus dū extra viam eſt. vel ſi incedit lente. a dño ſuo pungit̄ vt ad viā redeat. vl velociꝰ incedat. Sicut legit̄ balaam feciſſe azine ſue dum ambularet extra viā. Nume. xxij. Sic et deus peccatorē pungit. q̄n ei tribulatōem. vl aliquā aduerſitatem corporalē mittit. vt ſi extra viā caritat; ambulat in peccat; pcā deſeret. et in gratia et virtutib; ꝓficiat et ꝓcedat. Vñ greg. Vala que noſ hic p̄munt ad deū ire ꝓpellunt. Cui⁹ figurā habem⁹ Geñ. xvi. in agar ancilla. que dñam ſuam deſpexit. et recedens ab ea. fugiensq; in locū deſertū. Cui angel⁹ apparēs dixit ei. Reuertere ad dñam tuā. ⁊ hūlia te ſub manib; ipſi⁹. Quā quidē figurā. b. Aug⁹. ſuper Job. ptractans. vt etiā hī. xxij. q. iiij. c. Q̄n vult. ſic inquit. Ad hoc ergo ancilla affligit̄ vt reuertat̄. atq; vtinā reuertat̄. q2 ꝓles eius. ſicut ꝓles iacob. cū fratrib; hereditatē tenebit ſupple ī patria. i. in regno celoꝝ apd deū, ꝑp̄ q̄ō dñs p oſcam de talib; ſic inquit.

In tribulatōe ſua mane ꝓſurgēt ad me. Sic antioch⁹ cū eſſet ſan⁹ crudeliſſimus fuit. et ſuperb; nimis volens hierosolimā facere ꝓgeri em ſepulcri iudeoꝝ iuſſit agitari currū. et ſine intermiſſione agēs itē celeſti eū pungēte iudicio. plaga inſanabili a deo pcuſſus eſt. ita q̄ fetorē ꝓprie infirmitatis ferre nō poſſet. Et tūc verba narrauit ꝓpoſitū dicens. Juſtū eſt ſubditū eſſe deo. et mortalē nō parē deo ſentire. ij. matb. ix. Vñ. b. aug. ſup pſalterium ſic ad ꝓpoſitū inquit. Flagellū interi⁹ vel exterius. glorificat creatorē ꝓpellit nolentē. erudit ignorantē. cuſtodit virtutē expellit infirmitatē. excitat torpētez. hūliat ſupbientē purgat penitētē cruciat. īnocentē initiat ad mortē ſuperuientē. hec ille. Hūc nūciū etiā q̄ plures p impatientiā verbis blaſphemis lapidāt et occidūt. Terci⁹ nunci⁹ qui peccatoribus mittit̄ ad tollendū fructū. et admonendū. et aduocandū eſt filius dei. vt qui p̄iores nuncios. p mala opa occiderūt. ſaltē vereant filiū dei qui eſt ver⁹ heres regni celeſtis. Hic vult ꝑſonaliter verbaliter vocare et ore ꝓprio deprecare di. illō ps. Venite filij audite me timorē dñi docebo vos. Facit eñ xp̄c filius dei imitat falcarij. volentis euolatū reuocare falconez q̄ aſcendens arborē vel altez locū apparentē cū reclamatorio rubeo vocat et reclamat. Sic filius dei miſſus a deo patre. volens hoīem p̄ditum ⁊ euolatum de manib; ſuis reuocare i loco caluarie aſcendit arborē ſancte crucis. ⁊ totū corpus vulneratū ꝓpter iniquitates noſtras oñdit. voce magna et clamore valido reuocauit. ſupplicando ꝓ peccatoribus di. Pr̄ dimitte illis. quia neſciunt quid faciūt. Sed heu peccatores illā vocem lamentabilem nō audiunt. immo xp̄m quotidie p malicia crucifigunt ⁊ occidūt. Quare ꝓquerit̄ de eis dicens illud Job. Seruū meū vocaui. et nō reſpondit mihi ore, ꝓprio deprecabar eū. Iſti ingrati peccatores ⁊ interfectores xp̄i. figurant̄ in fratrib; ioſeph qui frēm ſuū ioſeph que p̄ intime dilexit et tunica polimita veſtiuit in ciſternam miſerūt ⁊ ꝓiecerūt. et triginta denarijs vendiderūt. vt hī geñ. xxxvij. et in epiſtola hodierna. Illā de⁹ p̄ filio ſuo. vt eſſet caro et frater nr̄ fecit tunicā humanā. qui veniens de ſede et domo patris celeſtis induta tunica humanitatis. nō ceſſat frequent̄ viſitare nos aut p inſpirationes, aut p caſtigatōes, aut vt

bales vocationes in ore predicatorum. Sed hūc peccatorē q̄si somniatorē vimperāt. ⁊ sacras eis admonitōes quasi somnia p nihilo reputāt. ⁊ eū q̄ est gaudiū eternū p modica ⁊ instantanea delectatōe tradūt ⁊ vendunt ⁊ in cisternā p̄ciūt. qñ euz in corde p oblitionez et in gratitudinem relinquunt.

¶ Tercia pars in qua no

tat admirabilis sagacitas. ibi. Cū aūt venerit ꝛc. Cū em̄ xp̄s iudeis parabolam de vinea ⁊ agricolis ꝓposuit. dicebant forte se nō intelligere. nec posse fidē dare. iō sm̄ Crisost. illud parabolicū dictū. p scripturā explicat. di. Nunq̄d non legistis. q. di. Si parabolā meā nō intelligitis saltē scripturā illā intelligatis. Nunq̄d em̄ vos legis p̄itus scitis q̄d scribit̄ in lege lapidē. i. xp̄z cui? vti? est firma ⁊ solida quē reprobauerūt. i. ꝓdēnauerūt. ⁊ a se reiecerūt. edificātes. i. sacerdotes iudeoz. q̄z intererat edificare eccīaz ⁊ cultū diuinū. Et ita quos primo vocauit agricolas nūc vocat edificatores. et filiū p̄familias vocat lapidē. hic lapis factus est ē in caput anguli noui edificij. i. noue ecclie catholice. Quia aūt hoc opus hūanum nō est. sed opi dei singulare ⁊ stupendū. Ideo subdit̄ q̄ a dño factū est istud ꝛc. Nō quo ad litterā est notandū. q̄ in edificatōe templi salomonis quendā lapidē pluries oblatū p edificio fuisse reiectū et reprobatū ab edificatoribꝫ habet̄ q̄ vltimo positus est in cōsumatōe anguli. vbi p̄iūgebantur parietes templi. Et ille figurat xp̄m multociēs reprobatū p principes sacerdotū q̄ tandē factus est in caput anguli. scz ecclie p̄iūgens iudeos et gentiles quasi duos parietes in vnitate fidei. et q̄m iudei ⁊ sacerdotes iudeoz hūc lapidē quē debeb̄at ponere in edificio catholice ecclie reprobauerūt. Ideo xp̄us cōcludit ex verbis p̄s. Ideo dico vobis. q̄ a vobis auferet̄ regnū dei. i. regimē ecclie ⁊ diuini cultus. ⁊ dabit̄ genti id est xp̄ianis ex gētibus conuersis. facienti fructus eius. Et ratio est q̄z q̄ ceciderit sup̄ lapidez istū. scz xp̄m eū offendendo p peccatū sic vos. p̄fringet̄ et nō dicit ꝓteret̄. q̄z licz hō peccet in deū. pōt tñ p penitentiā reparari ad salutē. Et ideo dz cōfringet̄. q̄z de eo q̄d cōfringit aliq̄d remanet. sed q̄d ꝓterit̄ quasi in puluerē ⁊ in nihilū redigit̄ Et q̄z etiā quidā eoz debebāt in tali obstinatione mori. ideo addidit Sup̄ quē vo ceciderit p finalē sententiā vltimi iudicij. istū ꝓteret durissima damnatōe ⁊ penis eternis. ¶ Vo h
raliter vinea excolenda est aīa hoīs a deo locata ad tps p diligentem cultū seruanda Naz vt lex dictat. insti. de locato ⁊ ꝺducto. l. qui. p vsu. Qđ ꝺductor alicui? dom?. vinee. vel alteri? possessiōis. ad rē ꝺductā debet talē diligētiā adhibere. q̄lē diligētissim? pēfamilias suis rebꝰ adhibere ꝓsueuit. Sz si nō talē diligētiam adhibuerit. pōt tali domo vel habitatione priuari et expelli a domo ⁊ alteri locari. Sed pono casū. q̄ aliq̄s alicui locauerit p̄dium suū p certa pensatōe annuati reddēda sterilitas magna ꝓtingit. ⁊ sic magnū damnū cedit ꝺductori sine culpa sua vicio tñ ipi? rei casu seu fortuitu. Queritur vtr colon? totā tenē nō aī soluere pensionē. Rñdit papa Greg. ix. extra de locato ⁊ conducto. c. ꝓpter. q̄ pensio remittēda est. p rata nisi sterilitas possit recompēsari cū vbertate p̄cedentis vel subsequentis anni. Dic nota de colonis q̄ frequenter ex leui causa pēsionis remissionē expostulāt. q̄ tñ nulla succedente habūdantia vl fertilitate remissiuz recōpensant. ad quod tñ ex iure tenentur. Ad ꝓpositū cū deus homini vineā viridariū siue habitaculū tocius trinitatis. scz aīam puram ⁊ mundā ad excolendā locauerit. tenetur hō diligenti cultura eā cōseruare ne auferet̄ ab eo. ⁊ locet̄ demonibꝫ q̄ ꝺ ea deo darēt pensionem debitam cruciatōis ⁊ vindicte in tpe suo. scz post hanc vitam in inferno.

¶ Cultatur enim bene scz quando. J
A damno peccati seruatur.
Ab immundis sordibus purgatur.
A iustis debitis liberatur.

Debem? em̄ primo aīam a damno pcī seruare. quia sic iuste inquilin? potest domo siue vinea conducta priuari. quādo p negligentiaz conductoris patit̄ damnificatōez. vtputa minaz ruinā p stillicidiū nouū. qđ ante locatiōnē nō hūit. vel alterꝫ ꝓsile. vt dicit̄. ff. de loca. ⁊ condu. si q̄s domū. Multomagis deus hoiem pōt priuare aīa et vita. quando eā quā sanā et mūdam hoī infundēdo locauit. repit defectuosaz ⁊ ruinosaz p stillicidiū peccatoz. Videm? em̄ quādo accidiosus hospes tectuz foraminatum nō reficit. q̄ de modica stilla cōtinuata. in breue grauē recipit iacturam et trabefactionem tignorum et ruinaz domus. Sic piger qui p negligentem custodiam exterioz

sensuū patīt stillicidiū īmissionū carnaliū dē/lectationū. tabescit in viribꝫ aīe. et tantū abi litatur ad virtutes. ꝙ tandem tam fragilis efficit ⁊ ruinosus. ꝙ nō solū maximis ventꝫ tē ptationū resistere nō queat. īmo nec certe mi/nimis flatibꝫ possit ꝓtraire. ſz leui temptatōe siue delectatōe ꝓmouet ad ꝓsensuz et ad ope tis ꝓsūmatōem. et ad ruinam damnabilem.

k ¶ Quare diligens hospes debet diligenter cu stodire ⁊ timere deū. ne pigrīa tale damnū accipiat. vñ eccl. xxvij. Si non in timore dñi tenueris te instanter subuertet domus tua. Ti mor em̄ dñi expellit pcm̄ in te ecc̄l. i. Debet g̃ q̄libz timorē p̄mittere q̄si p̄cursorē. Nobiles em̄ ꝓsueuerūt añ se hīe p̄cursores cū baculis arcētes turbā ne opꝛimant. Sic aīa iusti q̄n exit ad loquēdū. audiendū. videndū. ⁊ hmōi hīe semp debet timorē p̄cursorē. q̄ cū baculo ꝓsideratōis mortis eterne. acerbitatis diuini iudicij. pene inferni et purgatorij precedat. ⁊ turbā delectationū ⁊ carnaliū motuū et deſi/derioꝝ arceat et ꝓmat. Talē p̄cursorē eua in paradiso nō habuit. ⁊ ideo p̄ visū decepta in delectatōem cecidit. et mortē eternā. nec dy/na filia iacob quā curiositas nō ncītas egredi fecit ad videndū mulieres terre illi⁹. q̄ a sich en filio emor est oppressa. geñ. xxxiij. Timor em̄ est seps magna. mur⁹ fortissim⁹. potēs ser/uare aīam a damno pcī. Et iō in oībus opibꝫ ⁊ actōibus est habēdus. Quare in ꝓuerbijs dr. In timore dñi declinat oīs homo a malo Sed vt pcb dolor plēs sunt habētes timorē humanū. timentes hoies. honores seculi. ver ba. scādala. q̄ſ sint q̄ vex habeāt timorē. hi ti/ment bñfacere ⁊ verecūdant. gaudent autem dū malū faciūt et inde gloriant. De his inqt aug⁹. In sic timente sequet iniquitas. si sepa tur impunitas. Iste timor est mal⁹ ꝼm Cassi. q̄ finē instituit rebꝫ mūdanis. ꝙ timore facit hō hoc q̄ facere nō deberet. aut obmittit q̄ facere deberet vt penam fugiat tpalē. ¶ Se/cūdo debem⁹ aīam nobis locatā a sordibꝫ pur gare. Flam vt habetur in aut. de lenonibꝫ. §. statuimus. In quilin⁹ pōt expelli de domo et ea priuari. si ibi male ⁊ imunde ꝓuersetur. vt si ibi publicas meretrices tenet. vl alios pub licos peccatores. Sic eē spūaliter. q̄ tenet in domo aīe peccata mortalia. q̄ aīam maculant et diffamāt. ⁊ eā p̄ penitentiā nō expellūt. di/gni sunt priuari aīa. et eterna pumone. ⁊ ꝙ excludant a ꝓsortio fideliū. Sicut figuratur leuit. v. ⁊ nume. xix. in purificatōe immundo tū. Flaz vt ibi dicit dñs p̄cepit. ꝙ q̄ tāgeret rem immūdam videlicz iumentū mortuū vel hoiem mortuū. vel ferā occisam. īmund⁹ erat ⁊ excludebat atēplo ⁊ a cōione hoīm. hic em̄ in hunc modū purificari debebat. īmolabat agn⁹ sine macula. ⁊ offerebant sacerdoti duo turtures. aut duo pulli colūbar. et simila pu rissima de qua fiebāt panes quos solus sacer dos ꝑ illo die tantū edebat. q̄ in crastinum reseruari nō poterant sine putredine. ¶ Sic moraliter tria quamlibz aīam maculant ⁊ īmū/dam faciūt. scz ꝓcupiscentia carnis. ꝓcupisce tia oculoꝝ et cupiditas terrenoꝝ. et superbia vi te que est dyabolica pestis. Dicit igit qui teti gerit iumentū mortuū. i. carnalē ꝓcupiscenti/am in qua velut in stercore putrescunt hoies ille īmundus erit qui etiā hoiem mortuū teti/gerit. hō em̄ ab humo dr. q̄ mortuus in cupi ditate iacet terrene affectōis. ille etiā īmund⁹ erit qui tetigerit ferā occisam. scz superbiam eē immūdus erit in aīa. Debet igit aīa his feda ta isto modo purificari. Primo debet offerri ꝑ ipa agn⁹ immaculat⁹. hoc est memoria pas sionis xp̄i. qui est agnus sine macula. ꝑ nobis oblatus. In hac em̄ ob latōe purificatur aīa Vana em̄ esset oīs penitentia. nisi passio xp̄i nobis impetrasset veniam. Vñ leo papa in q̄ daz ꝼmone di. Effusio ꝑ iustis sanguīs iusti tū potens fuit ad premiū. vt si vniuersitas ca/ptiuorum redemptorē suū crederet. tyranni/ca vincula absolueret vniuersa. Scdo debet offerri par turturum. i. par oculoꝝ gementiuz q̄ tunc sacrificium nr̄m pingue fit. et flamm accendit a calore diuino. sed sine lacrimis ni hil est. Greg. sup ezech. omel. viij. Holocaus/tum siccū est opus bonū q̄ō lacrime nō infun dunt. holocaustū pingue est. q̄ō hō agit corde humili ⁊ lacrimis irrigat. Tercio similа pu/rissima est cōfessio clara. de qua fiūt panes ad esuz sacerdotis tñi. q̄ solus sacerdos suscipe solus meditari. solus intelligere debet. ⁊ hoc ꝑ isto die tantū. i. ꝑ ista hora. qua peccator cō fitetur. nec licitū est semp peccata meditari. q̄ nō poterūt in crastinū reseruari. sed putrescūt in arca sacerdotis. vñ. iob. xiij. Signasti qua si in sacculo peccata mea. sed curasti unq̄q tatez meam audacter. Per hec em̄ poteris mūda/re aīam ab immundis. ¶ Tercio aīam debet

exonerari a debitis iustis et pensionem annu/
alez reddere. Debet em̃ q̃libet deo reddere de/
bita ad que tenet. eccl'. iiij. Deo dignas ob/
latões offer. Nam vt dr̃. ff. de publicis iudi.
l. nec vectigalia. Cõductor põt priuari domo
qm̃ nõ seruat leges conductõis vt tpe debito
incidendo arbores. terrã nõ colendo. vel fisc9
nõ soluendo. vl' alia opa obmittẽdo. Sic bõ
priuat aĩa et locat demonib9. nisi seruet legeſ
et canones reddẽdo deo debitũ ex aĩa ¶ Bz
queri. qđ est maiꝰ debitũ deo de aĩa obligatũ
Ad qđ rñdenduz sunt tres opiniones. Qui/
dam em̃ dixerũt q̃ sufficeret deo dare obseq̃
um psonale qđ ꝓsistit in genuũ flexione et p
stratõne corpis ¶ Alij dixerũt q̃ nõ sufficeret
deo dare psonale obsequiũ nisi etiã det obse/
quiũ reale qđ ꝓsistit in elemosinaꝝ largitiõe.
Alij dixerũt q̃ nõ sufficit obsequiuz psonale
nec reale. nisi etiã det obsequiũ spuale. vt scz
aliqs seipm dedicet et consecret ad cultũ dei
dando seipm filiũ vel filiã religioni vel sacer/
dotio. De his ergo quidã deuot9 dubitans
venit ad micheã ꝓpheta. r eũ sup his oibz in
terrogãs micheã. vi. r primo interrogauit si suf
ficit deo multas flexiões genuũ facere dicens.
Quid digne offerã do. Curuabo genua mea
do excelso. Et ꝓpheta nihil respondit ¶ Secũ
do interrogauit si sufficit multas elemosinaſ
dare di. Nunquid offeram ei holocausta ping/
uium vitulos et agniculos. Et itez ꝓpheta
nihil respõdit ¶ Tercio interrogauit si sufficit
ad ppetuũ cultũ di filiũ in religiõe ponere di.
Nũquid dabo primogenitũ meum p scelere
meo fructũ vẽtris mei p pcõ aĩe mee. Et tũc
ꝓpheta ad illa tria retrograde rñdit di. In/
dicabo tibi. o hõ quid sit bonũ. r qđ dñs req
rat a te. vtiq; facere iudicium. diligere miseri
cordiam. et solicite ambulare coram deo. Dic̃
primo facere iudicium ac si dicat. q9 me inter
rogasti si sufficiat aĩe tue filiũ tuũ in religionẽ
ponere. dico tibi q̃ nõ nisi etiã iudiciũ facias
de teipso. vt sicut caro tua delectata est in pec
catis. sic etiam puniet in lamentis. Non em̃
esset equũ q̃ tu peccares r filiꝰ tuꝰ penam por
taret. q9 filius nõ portabit iniquitatem patris
nec econuerso. ¶ Respondit secundo ad ali
am questionem di. diligere misericordiaz ac
si dicat. Interrogasti si sufficiat multas ele/
mosinas facere dico tibi q̃ nõ. nisi postea tibi
facias. et aĩe tue misericordiã impẽdas. quia
nõ esset cõueniens. vt quis alteri esset pius. r
sibiipi ipi9. eccl'. Qui sibi nequã est. cui bon9
erit q. d. nulli. Respõdit tercio di. Solicite
ambulare coram deo tuo. ac si dicat Interroga
sti si sufficit multas genuflexiones facere.
Dico tibi q̃ non. nisi etiã p bona opa studeaſ
solicitus esse. et sic ambulare coram deo tuo
non solum exteriori apparentia. sed etiam in/
teriori deuotione. et presentia studeas aĩam
mundam seruare a peccatis. qđ est maximum
obsequiũ deo reddendũ. Ad qđ etiã obliga
mur oẽs ꝓmissiõe. q9 vtuz cõe est illud. qđ
oẽs in baptismo faciũt. cum rñdet renunciari
dyabolo. et pompis eius. vt dicit magr̃. iiij.
sententiaꝝ. di. iij. c. viij. Ex quibus patet illa
pars. et p ꝓsequens totũ huius euangelij.

¶ Sabbato post reminiscere.

Homo quidam habuit duos filios et dixit ado/
lescentior ex illis pat da mihi por
tionẽ substantie que me contingit. Luc̃. xv.

¶ Natura dictat. plẽ a pentibus fore nutriẽ
dam r alendã. et q̃ succedat pentibꝰ in bonis
q9 qui dat alteri eẽ et vitã dat etiã conueniẽ/
ter necessaria ad esse et viuere. Sed secundũ
pbm. viij. ethi. Filij a pentibus esse suscipi/
unt ergo merito etiã suscipiũt ab eis nutrimẽ
tum. Illa em̃ ꝓcedũt ex instinctu nature. scz
liberoꝝ successio. et eoꝝ educatio. vt habetur
di. i. Jus naturale r lex dic̃. q̃ oĩa que nostra
sunt ex toto filijs pamus. ff. de liberis ag̃. s. vl'
alen. l. penl'. Unde dicit imperator cogitare
debent parentes. q̃ et ipsi fuerũt filij. et que
a suis parentibus spabant. suis facere filijs de
bent. in auth. vt cum de appellatione cognoscit.
§. considerare. coll'. viij. ¶ Sed queritur an
pater possit filium suum exheredare. et vide
tur q̃ non. cuz successio illa sit naturalis. Di
co q̃ multis causis potest filius exheredari q̃
allegantur in auten. vt cum de appellatõe co
gnoscitur. §. causas. coll'. viij scz. Si parentibꝰ
violentam manum intulerit. vel grauem vel
inhonestam iniuriam fecerit. vel si criminali/
ter eos accusauerit de causa que non sit con/
tra principem vel rempublicam. Si cuz ma
leficis versatur vt maleficus. si vite parentũ
insidiatus fuerit per venenum vel alio modo
si vxoris pris. scz nouerce sue vel ꝓcubine pa
tris sui immiscuerit vl' delator pentum fuerit

et ex sua delatione parentes graue dispendiū sustinuerūt. si ꝓtra uolūtatez pentū int' arcia/nos ⁊ mimos ꝓseuerauerit cū pater illi⁹ ꝓfessiōis nō fuerit. si filia uitā luxuriosā egerit tū pntes ꝑ posse suo eā uotare uellēt nisi neglexerint eā maritare usq; ad .xv. annū si pentes de carcere nō educūt. Hā si pat' ꝑ liberoꝝ negligentiā uel ꝓtemptuz nō fuerit liberat⁹. ⁊ in captiuitate decesserit. illi liberi ad ei⁹ successiōnē uenire nō dīnt q̄ nō festinauerūt ei⁹ redēptōem ꝓcurare. si ꝓhibuerit prem ꝓdere testamentū. et pē postea potuerit facere testamētū. pōt ꝑ hac causa exheredare filiū. si pentibus furiosis debitā curā nō impēderint. si parentes postea recupant sanitatē possunt filiuz exheredare. ꝟ. Heredes spoliāt frenesis iniuria carcer. Delatos accusāt. praua uenena nouercas. Uerberat ⁊ ꝓhibet. meretrix fidei/iussio mun⁹. Hec ꝑ tanto dicta sunt. q̄ adolescēs de q̄ pñs loquit̄ uerbū. nullū forte illoꝝ ꝓtra prem ꝓpetrauit. cui⁹ ex cā priuari potuit hereditate. ⁊ q̄ fili⁹ erīs legitim⁹. quasi ex debita portōe sue substātie et hereditatis postulauit. dicēs pater ꝛc. Querit̄ utꝝ hō adoptiu⁹ filius dei patris ad tantā grām ꝑ penitentiā resurgat quantā amisit de peccatis. Et respondent aliqui doctores q̄ nō oportet q̄ resurgat realiter ad tantā grām quantā ꝑ peccatū amisit. Cui⁹ ratio est. q̄ quicūq; grad⁹ gratie sufficit ad delendū oēm culpā mortalem. quantū sufficit ad delendū culpā. Ideo penitens resurgere pōt in minori ul' maiori grā. secundū q̄ se meli⁹ ꝑparat ⁊ disponit. ⁊ diuina bonitas et largitas dispensat. Alijs aūt appet q̄ resurgat ad maiorē grām. ꝓpter nouū actū penitentie. cui de cōgruo correspondet nou⁹ grad⁹ grē. ultra illos grad⁹ grē. quos primo ante pcm̄ habuit. Querit̄ scdo an oēs ⁊/tutes necessarie ad salutē ꝑ pcm̄ amisse. ꝑ penitentiā redeāt. et reddant̄ penitenti. dicendū q̄ sic. Hā oēs uirtutes necessarie ad usū caritatis ad salutem reducunt̄. si erāt dissipate ꝑ pcm̄. Et itelligēd' de ⁊tutib⁹ ad usū caritatis et ad salutez necessarijs. sic̄ est fides spes et caritas. Et nota q̄ licz in pcōrib⁹ maneāt multe ⁊tutes naturales tū tales sine fide ⁊ caritate nō valent erigere uolūtatem creatā. ad fixe diligendū deū gratuite. ꝓpt̄ seipm̄ sup oīa quinpo⁹ ipam deflectāt. ⁊ deflexaz tenent ad cuiuslibz cōmodū ꝓprium. Quia ad hoc ut uolūtas creata erigat̄ supra se in deū ad diligendū deū fixe ⁊ gratuite. ꝓpt̄ se ⁊ sup oīa. requirit̄ quedā uirtus supnaturalis ⁊ hr̄oica gratis a deo ifusa. qualis est caritas ⁊ grauis Patet in scīt. extra de hr̄eti. ad nām. in clem. damnatōe hr̄esis beghardoꝝ ⁊ beginaꝝ colonie. Et ꝓpt̄ d' in penitentia reddunt̄ oīm̄ ⁊tutes infuse necessarie ad salutem q̄ erāt ꝑ pcm̄ amisse. Querit̄ tercio an opa ꝑ caritatem uiua et mortificata ex pcō ꝑ pniam reuiuiscāt respondet̄ q̄ opa facta ī caritate. sz postea peccato mortificata. ꝑ pniam reuiuiscūt. Sed illa opa de genere bonoꝝ. que in peccato mortali sunt facta. nunq; erunt uiua. q̄ nūq; spūm uite sc̄z gratiaz habuerunt. Caritas em̄ est uita et forma oīm ⁊tutū. et opeꝝ eaꝝ. et igitur q̄ uitā nunq; habuerūt. iō nūq; uiuent. sz q̄d erit de opib⁹ illis factis in mortali. Dico q̄ licet de ꝓdigno ad nihilū ualeant. ⁊ cōgruo tū ad multa ualent. Primo dyabol⁹ mortali hoīe nō tantā habz potestatem. quātā haberet si illa opa ꝑ eū nō essent facta. Sicut legitur de quodam iudeo signante se signo crucis. ad quez accedens dyabol⁹. nec potuit sibi nocere. dixit ad alios dēmones. Ecce uas uacuū. sed signatū. Ita consimiliter est ⁊ aliis bonis opib⁹ in mortali factis. Secūdo ualent ad quādā bonā habilitatē faciendi bona et declinādi mala puta ad assuefactiōem bonorum operum. Nam iter sepius usitatū facilius ꝓtransit̄. Exemplū de quo dā milite. qui ifra mat⁹ q̄ pacez cū ꝛo faceret. ⁊ nō peccaret. nō uult. sz bene treugā ad mensez annuit. et in illa treuga sic in bonis habilitat⁹ est. q̄ post ueram pacez cū ꝛo iniit ⁊ peccare cessauit. Tercio ad mitt⁹ supplicū tollendū. q̄ exquo ad bonū disponūt. faciūt ut hō sepe in minori ꝓtempore peccet et etiā ut a multis peccatis uirtute assuefactōis ꝑ hmōi opera indite retrahantur. ⁊ ꝓseqñs faciūt ut hō nō tantā penaz incurrit quantā incurrisset si hmōi opa nō fecisset. Penam aūt debitā nō minuunt. sed bene tendam modo predicto. Quarto ad cooperandum ꝓsperitatez. scilicet fertilitatem. sanitatem. diuitias. et huiusmodi talia obtinenda. quia nullum bonum manet irremuneratum. secundum beneplacitum. uitam autem eternaz nō possunt mereri. cum accio eoꝝ uitalis q̄ est operantem perducere ad uitam eternam. semper sit suspensa. dicit igitur. Bonauentu.

in.iiij.sup mgrm.di.xv.ar.i. Qđ hō quantumcūq; sit maximus pcōr. nō debet desinere bona facere. sicut elemosinas dare frequētare eccias. orare ieiunare. ⁊ hmōi. qz qñ sic aliqđ facit ad dei gl'iam. hoc nō pōt esse sine aliqua gratia gratis data. que disponit de congruo ad gratiā gratū facientē. quā dīs aliquo mō accreptat. ex hmerē đ congruo. Etiā p talia opa se disponit ad gratiā et multiplicat p eo interpcessores. Quantū ad cōtinuatōem ⁊ exposiōnē est sciendū. qz sic ḃeri ostendebat dei pietas in revocādo auertentē. Sic hodie magz declarat dei benignitas in suscipiendo penitē tem. et sēm hoc tres sunt partes huius.

In prima notat damnosa separatio adolescentis in principio. Homo quidam ⁊c.

In secūda fructuosa reuersio penitentis. ibi Ipse autem intra se. ⁊c.

In tercio amarosa receptio indulgentis. ibi Cum autem adhuc. ⁊c.

Quantū ad primum

est notandū qz pīs textus pōt exponi đ popu lo iudaico qui fuit filius senior. et gentili qui fuit iunior. filius maior siue senior i cultū vni us dei pmansit. et iunior ⁊ secđ a dō colēda ydo la deū deseruit. Substātia est oīe illud quo viuim⁹. sapimus. cogitamus. hāc dē eī oīm hō dedit. Dui⁹ g substantie portiōem. iunior sibi petit dari. cū hō rationalis suo sensu delectat ⁊ p libez arbitriū vult sm sensualitatez se regere. et a domo creatoris exire. Et diuisit illi substantiā. Ambrosius videns añt qz diui nū patrimoniū pterēntibus dat nec putas cul pa pīs eē qz adolescēntiori ōdit. nulla di reg no infirma etas. nec fides grauat ānis ipe cer te se indicauit ydoneū q popposcit. atcz vnaz nō recessisset a pce impedimentū nesciisset etas. Sequit em nō multū post hos dies congregatis omnib⁹ ⁊c. Crisf. filius iunior in regionem longinquā. pfectus est. nō localit a deo recedens. qui vbiqz est sez affectu. Fugit em peccator deū vt a longinquo stet ⁊c. Moralit p istos duos filios. p seniorē pōt designari iustus viuēs in voluntate dei patris. cui de congruo debet hereditas eterna. p iuniorē pccor qui separatus est a deo. nō est dign⁹ pane quo vescit. hic quasi spuri⁹ repellendus est ab hereditate eterna. Sīlr vt canōes ⁊ leges dictāt. sūt genera filioz. Quidā em filij dicunt legitimi et naturales. vt nati ex legitimo thoro isti iure succedunt pentibz in hereditate. ⁊ ad oēs actus legitimos reputant ydonei. extra q fi. sunt legit. c. cū inf. et. c. ex tenore. Alij dicunt legitimi et non naturales vt adoptiui seu arrogati. Isti ex gratia etiā succedūt pentibus. Quidā nec naturales nec legitimi. hoz quidam dicunt manzeres. scz de scorto nati. Sunt quidā spurij qui de cōcubina nati q de adulterio nati sunt. hij in nullo succedūt. nec institui possunt a patre. nec secundū legez ali debent. qđ inductū ē in detestatōem crimis. Sed sm canones ex benignitate ali debent. hos mater tenet alere ante triennīū. et pater post. Et sunt inhabiles ad oīes ecclīasticas dignitates. Sic spūaliter dē⁹ pater habet filium legitimū et naturalem. scz ihm xpm quē scđm apostolū. hēb. i. constituit heredem vniuersoz p quem fecit ⁊ secula. Habet etiā filiū legitimum et adoptiuum. scz iustū fidelē hūc ex gratia ⁊ congruo fecit heredem vite eterne Thitū. iij. Justificati gra ipsius heredes sumus secundū spem vite eterne. Habet etiam spurium scz iniustum peccatorem. cui iure hereditario nihil obligat qui tñ ex gratia postulat aliqua transitoria. et dona naturalia do nari dicens. pater da mihi portionem ⁊c. cui deus pater ex pietate motus donat aliqua necessaria et temporalia. vt virtuose expendat. ipe autem peccator filius perditionis.

Patrem celestem refutat obprobriose.

Bona deuorat voluptuose.

Egestate peccatoz exulat ignominiose.

Dico primo qz peccator spurius dyaboli. patrē celestem ⁊c. Sīlr cui⁹ adhesionem q̄rere deberet eius separatōem expostulat. naturaliter ei q̄libet res pti huic magis adheret vbi maiorē influentiā pietatz ⁊ auxiliū sperat habere. sicut videmus in floribz qui semper se vertunt ad partem solis. pter influentiā. Et vulgo dicitur. vertere debes palliuz qua parte noscis flare ventum. Hoc etiam exprimitur in pueris qui nullibi melius habent q̄z in domo patris et in sinu matris. et semper ad hunc habent recursuz. Unde recitatur. qz rex dauid semel amisit salomonem filium suum. quem cognoscens sapientem. per eius sapientiam locum eius habitationis et mansionis auscultabat mittens in orbē terre tria pbleumata ad oēs reges. sciēs ea nez nisi filiū posse soluere et

exponere. vt p hoc filiꝫ mansionē exp̄ir ret̄ur.
Primū pbleuma. Quid melꝰ ⁊ valiꝰ ⁊ de/lectabiliꝰ ē. qđ pt̄ hō hr̄e in hac vita. Cōz ḡs cibus esset hoī magis ꝓueniens. Terciuz ḡs esset locꝰ securioꝛ ꝓ puero. Que ꝓbleu/mata delata p circuitū. ad quēdā regē tandē deuenerūt. cū q̄ tūc tp̄is salomō morabatur. Qui rex audiꝫ ꝓbleūatibꝫ. misit ꝓ oibꝫ satra/pis ⁊ sapientibꝫ ꝓsiliarijs ꝓ hoꝛ solutōe. ꝫ ne/mo inuentꝰ. accessit salomō itelligens p̄tem suū hec misisse. ¶ Et rñdit ad ꝓmū. Nihil valiꝰ ⁊ delectabiliꝰ pōt hō hr̄e in hoc mundo q̄z coꝛ quietū. Ad hm nō est ꝓuenientioꝛ cibꝰ ꝓ puero q̄z lac mr̄is. Ad terciū ꝓuenientissimꝰ locꝰ et securissimꝰ est gremiū mr̄is. Consideꝛ/rans ḡ salomon desideriū p̄tis redyt. ad quē p̄ ait. Fili mi nunqđ me viuente. habuisses ita quietū coꝛ sicut mecū qz puer naturaliꝫ in/clinaꝫ stare cū pennis. nec aliqs ibi tā bene fa/cit nutrimento ⁊ doctrina sic̄ ego. nec alibi es ita secuꝰ in aliq̄ regꝫ curia sicut in mea. et iō noli vlteriꝰ recedere a me. Spūaliter hō qui p pcm̄ longe recessit a deo. stat in continua coꝛ/dis ꝓturbatōe. nūc timoꝛe ꝓpalatōis si occul/tū est pcm̄. nūc timoꝛe coꝛpis dāmificatōe. vel rerum amissiōe. timoꝛe mortis ⁊ pauoꝛe eter/ne damnatōis. nec pōt quietari nisi cuz deo. qñ sc̄z considerat se immunē a peccato et stare in gratia. vñ augu. Inquietū est coꝛ meū donec ueniat ad te. ¶ Debet ergo peccatoꝛ redire ad domum dei patris. sc̄z sanctam eccl̄iam. in qua se curaꝫ ab omnibꝫ aduersarijs. et hoc p penitenciā. Et inueniet p̄tem grauosum ma/trem sc̄z virginē gl̄iosam clementē. que refu/gi ētes ad gremiū sue mīe suscipit ⁊ ab hostibꝫ defendit et lacte gr̄e nutrit. vñ venerabilis Anſ. in oratōe que incipit virgo munda. dic. sicut namq̄ beatissima virgo impossibile est vt hec merita tibi tā singularia nobis tā neces/saria obliuiscaris. sic̄ misissima incredibile est. vt supplicantibꝫ nō misereaꝛis. Nemo igit̄ diffidat de matris misericordia. qz si peccasti p ignorantiā reuertere ad eā. qz ipa sapiens ē ad impetrandū remissionē pcī. Si p debilita/tem. peccasti. mater dei fortis est ⁊ te releuare pōt a pcō in qđ cecidisti. Si p malicia te elōꝛ/gasti. recurre ad virginem gl̄iosam. qz miseri coꝛs est saluare. ⁊ te vbere pleno lactare et re/creare. Et ergo dicit. b. Bern. Sileat miseri/cordiam tuā. O beata virgo si qs est q̄ inuoca/tā eam in necessitatibꝫ sibi meminit dc fuisse. Nos quidem seruuli tui in ceteris congaude/mꝰ ubi q̄si diceret. Eo ꝙ digna fuisti ꝓpe fi/lium dei ⁊ parere humilitatē tuā laudam⁹ vir/ginitatē tuam miramur. ꝫ misericordiā inue/nistī. Hec est ei q̄ tocꝰ mūdi repatōem obti/nuit ⁊ salutē oīm impetrauit. Quis aūt mi/se me o benedicta longitudinem. latitudinē sub/limitatem et ꝓfunditatē queat inuestigare. Nā longitudo eiꝰ vsq̄z in nouissimum diē. inuoca/tibꝫ eā subuenit vniuersis. latitudo q̄z eius re/plet oꝛbē terraꝝ. vt sua misericordia sit plena oīs terra. sublimitas misericordie ciuitatis sup/ne inuenit restauratōem. ꝓfunditatē aūt eiꝰ mi/seri sedentibꝫ in tenebris et vmbra mortis obti/nuit redemptionē. ¶ Secundo peccatoꝛ ma/le facit p̄monium suuz. sc̄z dona naturalia coꝛ/poris et aīe luxurioſe expendendo. Nam sicut ignis ꝓsumit ligna. sic luxuria dissipat et con/sumit substantiam burse. nature et foꝛtune. cō/gr̄e et glorie. iob. xxxi. Ignis est vsq̄z ad te/rdinonem devorans. et omnia eradicans germina. Est enī luxuria singulariter dilecta et p̄cipua filia dyaboli. quā vt p eaz multos possit lucrari. dimisit. liberā solutam vt omni/bus esset cōis. dyabolꝰ enī cogitās si haberet filias ex his generos haberet. quos secum tra/heret ad infernum. Duxit itaq̄ vxoꝛem. inui/tatem. de hac genuit symoniā. quā copulauit clericis. postea ypocrisim quā copulauit reli/giosis monachis et beginis. rapinam nobili/bus. vsuram burgensibus. dolositatem aduo/catis. superbiam potentibꝫ. sed luxuriā nulli ꝓpriauit. sed eā oīmbꝫ exposuit. vt plures se cum ad infernuz traheret. De ista turpissima bestia filia dyaboli loquit Agellius. li. noctiū acticaꝝ di. Nulla bestia capitalioꝛ q̄z volup/tas coꝛpis cuꝰ auide libidines temere et effre/nate incitāt. hic p̄cipitōes hīc rerūpub/licaꝝ euersiones. nullū denicq̄ scelꝰ nullū faci/us est ad qđ suscipiēdū nō libido voluptatis im/pellat. ¶ Tercio dixi ꝙ peccatoꝛ ignominio/se deꝛ egere. q̄ in oī se eget ⁊ merito ignominiose deꝛ egere. habundantia ⁊ leticia coꝛdis sui ꝓfecit curiuz et mutato oꝛdine. i egestate ꝓpellit medica/re. vñ hoc. ij. d. ꝓso. In oī aduertirate fortis/ſelicissimū genꝰ iſoꝛtunij ē recoꝛdare se fuisse felicē. Sic ifelicissimꝰ deꝛ homo. qui habun/dantiam omniū rerum tam spūaliū q̄z coꝛpa/liū habuit quam ꝓ breuissimaz pcī delectā/

tōz amisit. amittit dei. s. patrē. mariā matrē fratrem angelū. intercessionē sanctoz fauorē hoīm. inobedientiā rez. ꝓsumit naturalia. et etiā ꝓdit gratuita. Et ideo bene dicit egere si cut ptz in illo ꝓdigo. qui dimissis patre. mātre. fratre. et omnib amicis abscessit in longinqz regionē. et ꝓsumpta substantia luxuriose viuē do. ñ solū burse. sz ēc nature et gre. et cepit ege re. et ꝑ siliqs cupiebat ventrē implere et nemo illi dabat. O quantā miseriā et infelicitatē il le sustinuit. qui tantā plenitudinē et habūdan tiam amisit. Poterit ille ꝙqueri de quersi tate mundi et infelicitate. sic quidā garcio. q̄ dicebat tria fieri in curijs dñoz. que melius oppositio mō se haberēt. Primū q̄ qui prius sunt vestiti. remotius locarē ab igne. q̄ q̄ pl9 esuriunt debilius ꝓcurarē. Terciū q̄ qui po steri9 ponunt. citius de mēsa vocarē. Sic ēc hic licet famē insaciabilē miseriā itolletabilē pateret. nemo tñ refocillauit. qz patrē miseri cordie spreuit. et alri adhesit. Sic peccatoz q̄ peccādo se a deo sepat. eius dilectionē amittit et pene et miserie eterne se subijcit. Sicut ostē dit scōm fulgentiū. qui ipsuz pcm ꝑ veteres dicit sub imagine mulieris fuisse depictū hoc mō. regina quedā ꝓtinue tremēs vocata dea ī fernalis. in cuius circuitu stabant tres imagi nes. vna dei. alia hoīs. alia dyaboli. et imago peccati his tribz imaginibus tres cartas por rigebat. In quaz prima ad imaginem dei cō tinebat sic. deuz saluatorem meum misera ꝑ didi. et oēs angelos eius. ve ve mihi vt quid nata sum. In scda ad imaginem dēmonis ba bebat. In ꝓfundum inferni detracta sum. qz misericordia dei abiecit me. Tercia ad imagi nem hoīs cōtinebat sic. oīa mala. omnis horroz. et omnis tribulatio finis meus est. et omis pena. solū cupio ut si quis me diligit ꝙ sibi innotescat q̄ qui sibiipi ꝓdesse ñ vult. ꝓfectum et liberatōem ab alijs nō querat. nec expectet. qz decipiet. Ex quibus omnib ap paret q̄ ipsum peccatum est adeo malum et nociuum q̄ omnibus bonis nos spoliat. et et ne egestati nos associat.

Secunda pars in qua

notatur fructuosa reuersio penitentis ad statū gratie. ibi In se autem reuersus. ꝛc. Vocali tet peccatoz longe a deo diuisus et separatus debet instarh9 ꝓdigi ꝑsideratōnem in se re uerti. pensare propriā miseriā et inopiā et dei patris maximā pietatem dolere et nō quiesce re donec ad eū veniat qui est pater misericoz diaz. et de9 ton9 ꝓsolatōis. vñ naturaliter que libet res vertit ad locū sibi ꝓpriū vt possit ꝑse uari in esse. iiij. pbicoz. Nā pisces q̄rit aquaz auis aerem. talpa terrā. salmandra ignē. puer patrem. Sic pcōr ꝓcul in regione calamitatis et miserie a deo elongatus dolore debet et pe nitere et festinare ad patrē. qui tante pietatis est. q̄ nulli9 spernit penitentiā. oēs suscipit cō seruat et ōfendit. Ihñ de. pe di. iij. §. ecce oz. Talis erga hoīes pietas dei est. q̄ nūqz spnit penitentiā. si ei sincere et simpliciter offerat. etiam si ad summum q̄s puenīat malor et in de velit reuerti ad virtutis viā suscipit libenter amplectit oīa facit. quatenꝰ reuocet ad priorē statū. q̄ oz adhuc ꝑstann9 est et eminentius. etiā si nō potuerit aliqs explere omnē satisfacī endi ordinē. q̄ntulācumqz et quamlibet breui tpe gestam nō respuit pniam. Ad hunc pa trē pium et benignū dz pcōr instar filij ꝓdigi In corde recurrere ad ei9 benignitatem. In ore ꝓponere ꝓpriam iniquitatem. In ope intendere satisfactōis humilitatem. Primo eñ debz pctōr in corde recurrere ad dei benignitatē qz ꝑm apl̄m pē miaz. Ihñ ps. Quō miseret pē filioz miti9 est dñs timenti bus se. qm̄ ipe cognuit figmentū nr̄m. Nam si cut naturaliter vbi est maior expssio similitudinis ibi expitur etiā maior ratō amoris et dilectio nis. sic ē in pētibus ad filios. et econuerso inter ciuem et ciuē. artisanū et artisanū. cū igit deus sit pē nr̄ creando recreando et iustificando et nobis impsserit similitudinē et imaginē suā. ma xime dilectōis et amoris est ad nos. q̄re xps vnigenit9 dei fili9. cuius nos sum9 filij adop tiui vocuit nos inuocare pēm nr̄is in necessi tatib9 di. vt hē matth. vi. Dicite pē nr̄ q̄ es ī celis. Sed cur pat̄ pietatis filios tam dire flagellat. Dico q̄ pctis nr̄is ꝓpellit. quia sic iudex nō diceret iust9 q̄ semp ꝓceret malefac toribz. sz iniust9. et vt damnos9 reipublice ar guend9. Sic de9 pē nō esset iust9. si malos nō puniret et iustos remuneraret Vnimū autē incōuenies ē deo ipossibile. sic et iniustū esse q̄ vera iusticia exigēte. et nra iniusticia et nequi cia merēte. cōpellit ad punien duz. quamuis sit cōtra naturā eius et voluntatem. ysaie. i. Heu vindicabor de inimicis meis. Dic deu

insinuans q̄ cū dolore. et p̄ sequēs inuolun
tarie. Nō patet etiā in tarda punitiōe. Nam
q̄n aliquis aliquid inuolūtariū facit. tardius
facit. sicut videmus in seruis ⁊ ancillis. qui
trina iussiōe vix p̄cepto dñi vl' dñe obtempe
rant. Et illud signū est q̄ sunt ad hoc faciēdū
inuolūtarij. Sic deus facit q̄ p̄pria natūrā ei⁹
est nō misereri. puniendo tardi⁹ punit. vt tar
dando ostendat q̄ nō delectat in punitione.
Nō ostenditᵉ p̄ figurā. gen. iij. vbi dr q̄ pec
cante adā in paradiso. venit de⁹ ad puniendū.
⁊ ambulauit ad aurā post meridiē. Dicit no
tanter ambulauit. id ē tarde nō festināter veīt.
ad aurā id ē vox ei⁹ videbat̄ p̄cedere a vento
leui q̄ est inter austr̄ ⁊ occidentē. Et ꝟ scōm
heb. lxxa. x. diei. Itē q̄n pec̄m sodomor̄ cla
mauit ad deū p̄ vindicta noluit festinanter. ⁊ i
p̄cinctu punire peccatores. licz magnū eor̄ es
set pec̄m. sed p̄ius voluit descēdere ad tardan
dū se et videre si sic esset. Quare dic̄ clamor
sodomor̄ venit ad me ⁊c. descendā et videbo
vtr̄ clamorē qui venit ad me ope p̄pleuerit
Gen. xviij. Ex quibꝰ patz magna pietas dei
patris. quā sp̄ debem⁹ cogitare ⁊ i dolore cor
dis p̄ mia inuocare ⁊c. ¶ Secō pec̄or debz
p̄ponere p̄ confessionē oris p̄riā iniquitatē di
cendo cōfessori. Ego indign⁹ et miser pec̄or
peccaui in celū. q̄ cōfiteor deo oīpotenti in
cui⁹ cōspectu malū feci. ⁊c. Sic ec̄ dauid cog
noscēs reatū suū dixit. Nō dñe tibi soli pecca
ui. et malū cor̄a te feci. Nā existēs in domo in
censa nō diu expectat. sz statim dū ignē sentit
fenestras apit. magna voce et lamētabili cor
de clamat. p̄ adiutorio. sic p̄sideras domū cō
scientie igne male p̄cupiscentie. et pci ignitaz
et incensam. debz aperire os et ad p̄fessorē pro
adiutorio clamare. vñ Crisᵏ. sup illo vbo Di
xi cōfitebor ⁊c. Magna dei pietas que ad so
lam p̄missionē peccata dimittit. nōdū p̄nun
ciat or̄e. et tū de⁹ iam audit in corde. q̄ ipsuz
dicere q̄si q̄dam p̄nūciare est. Totū esm̄ p
opere reputat̄ hoc verum secūdum guiᵏ. quā
do deest facultas operis. ¶ Sed queritᵗ an
peccator̄ p̄ solā cordis cōfessionē et p̄critōem
et non oris cōfessionem. possit quis mundari
a peccatis. Et videtur q̄ sic. per predictaz auc
toritatem. Respondet magister hugo. q̄ per
solam cordis contritionem potest in adulto
deleri peccatum. si vere contrit et satisfacere
proponit. de cetero non peccare. et de commis
sis confiteri ⁊ satisfacere iuxta iudiciū eccleſie
Et si nunc̄ sequitur oris confessio. vel opus
satisfactio. peccatum tamen iam dimissum in
contritione nō redit. peccat tamen mortaliter
is qui pōt cōfiteri iuxta p̄ceptum ecclesie. et
opere satisfacere ⁊ hoc nō facit. Hoc etiā vult
mgr̄ Gratian⁹. de pe. di. i. magna. ¶ Sed q̄
ris ex quo sola contritione cordis peccatum
a deo deletur. ad quid tunc est oris confessio
Respondetur q̄ necessaria est p̄pter obligatio
nez p̄cepti. q̄ reconciliari debet peccator̄ nō
tantum secundum iudicium dei. sed etiam se
cundum iudicium militantis ecclesie. Unde
scōm rich. m. iij. sup magistrum di. xiij. ar.
vij. q. ij. Actus p̄nitendi nec peccatuz nec p̄
nam remittit nisi sit cum proposito confitendi
et iudicium ecclesie subeundi. si facultas affu
erit. quia aliter actus ille non esset sufficiens
nec esset contritio. quia contritio est actus p̄
nitendi formatus gratia. Ordinauit autem
ecclesia confessionem oris ad humilitatem et
iusticiam exercendam. et vt peccator̄ reddat̄
cautior̄. et vt satisfaciat ecclesie quaz lesit. dū
enim peccator̄ peccat mortaliter. peccat con
tra deum et ecclesiam. Contra deum. q̄ eius
preceptum irritum facit. ideo et iam astringi
tur quodam vinculo ad deum. quod solum
per contritionez remittitur et solumm. Secō
do peccat contra ecclesiam quam contemnit
et scandalizat. et ligatur altero vinculo quod
solum p̄ confessionem et satisfactionē ēmuno
tā p̄nitentiam. et absolutiōem p̄sbiteri vl epi
nei relaxat̄. Hec p̄bant dicta. et manifestant
exempla. Plaz vt dr iob. xi. Dñs prius iusci
tauit lazarum. ⁊ ap̄lis postmodū p̄cepit sol
uere suscitatum. extra d̄ sen. exō. a nobis. §. i.
Itē patz in lepso quē dñs a pcō mundauit ⁊
vt postea sacerdoti sacrificiuz offerret ex lege
p̄cepit etiam in decem lepsis qui in via mun
dati sūt. ātēq̄ ad sacerdotes venirēt ⁊ tū iusti
sūt ire ad sacerdotes. de. pe. di. i. §. an cor vi
strum. ¶ Tertio peccator̄ debet intēdere op
tis satisfactiōem. ⁊ in hūilitate cordis dicere
pī celesti. O de⁹ pater multa mala cōmisi. et
tps et omīa q̄ dedisti mihi in pcis expēdi. Et
ideo iam nō sum dign⁹ vocari filius tu⁹. vt. l.
possim aliquid a te petere. quasi fil⁹ ex debito
sed fac mihi gratiaz et recipias me ad te qua
si mercenariuz. vt iuxta merita mihi aliquid
mercedis p̄cedas. l. modicū tpus. vt aliquid

satisfactionis expediã. Videamus qñ dñs famulo suo indebitaꝫ. q̃ penit laborãdi inducias vt mercede laboris dñs exoluaꝫ. Sic eĩ peccator debet petere inducias a dño. vt p satisfactõez idebitata oĩa exoluat Tales inducias petiuit Job. x. di. Dimitte me. vt plangã paululũ dolorẽ. añçz vadã et nõ reuertar ad terrã tenebrosam et optam mortis caligine. terrã miserie et tenebraꝝ vbi vmbra mortis ⁊ nullꝰ ordo sed sempiternꝰ horror inhabitat

¶ Sed queriꝫ vtꝝ in hac vita p̃ peccõ mortali possit aliqs satisfacere et deo reconciliari et videꝫ q̃ nõ. Nã tanta est offensa quantus is qui offendiꝫ. sz deꝰ est infinitꝰ qui offenditꝫ in peccato. sz quanta est offensa tãta eĩ debet esse satisfactio. alioqn nõ fit satisfactio. Oportet ergo q̃ homo se puniat. sz hoc est impossibile in hac vita cum hõis dies breues sint. Contra iob petit paucitatẽ tpis p̃ satisfactione. igiꝫ ꝛc. Rñdet bonauẽ. sm opinionẽ aliꝝ doctorũ q̃ ꝺ omni eo qꝺ est ĩ pctõ nõ fit satisfactio. qm̃ hoc est impossibile. nec deꝰ exigit satisfactionẽ de omni eo qꝺ est in culpa. sed aliquid cõdonat p̃ misericordiam. de aliꝝ requirit satisfactõez p̃ iusticiã. vt sit ibi sit mia ⁊ iusticia Ad̃ notandũ q̃ in peccato sunt duo. sz offensa dei et libido inordinata. Offensa dei est infinita et p̃ illo nõ fit satisfactio. nec fieri põt et si hõ in infinitũ viueret. Sed dũ penitens cõuertit se ad deũ. ⁊ displicẽciã habz de auersione. deꝰ ex sua mia illã dimittit. suã dando gram. Libido aũt p̃ se finita est. ⁊ qz deꝰ iustꝰ est nõ remittit totũ. sz p̃ isto exigit penaz condignã p̃ ipo dano qꝺ intulit sibi peccator p culpã ⁊ delectatõem libidinosam Ista autez pena ob rigorem diuine iusticie ẽ viribꝫ nr̃is im̃ proportionabilis et nr̃e cognitõi ignota ¶ Ex quo aũt oportz vt satisfaciamus deo. patuit ex hoc igiꝫ nobis viaz mia diuina et ꝓstituit arbitrꝫ sacerdotẽ. cui dedit potentiã arbitrandi. ⁊ taxandi penam magis vl̃ minꝰ asperã. p ut maioritas vl̃ minoritas crimis circũstanti aꝝ exposcat. ⁊ manifestãdi nobis ptem penevirtute passionis xp̃i. hũilitate cõfessionis et ctritionis remittere. vt diuina iusticia p̃ ista ꝑte solutõem ab isto nõ exigat. sz ex passionis pena xp̃i sit ꝓtenta. quanta aũt sit ps illa. nostrum non est determinare. sz dei. Patet igiꝫ rñdendo ad argu. q̃ satisfactõ illa nõ fit de offensa que est infinita quã ds ex misericordia remittit. sed de libidine et damno que sunt finita.

¶ Sed queriꝫ an vnꝰ põt satisfacere p̃ alio dũ adhuc est in hac vita. ⁊ videꝫ q̃ nõ. gal. vi. Unusquisqz onꝰ suũ portabit. id est penã p̃ peccato suo. Dicendũ q̃ in hac vita vnus põt satisfacere p̃ alio. qꝺ ꝓbaꝫ sic. Unus põt satisfacere p̃ alio qui est in purgatorio. vtputa si iniunctũ sit alicui q̃ faciat tantã elemosinam vl̃ talẽ pegrinatõem. et morte p̃uentus hoc adimplere nõ põt. nõ intereniẽte negligentia aliqua. de diuina bonitate p̃sumendũ est. q̃ si alius faciat eã p̃ illo. est absolutꝰ ꝺ dicto illo. Sic ergo existẽs in hac vita mortali potest satisfacere p̃ existentibꝫ ĩ purgatorio qui sunt in alio foro. magis ergo in hac vita. vnꝰ põt satisfacere p̃ alio. Nã inter istos qui sũt in eccia militãte. vnꝰ impetrat alteri gr̃az vt dr̃etur sup̃ illo matꝫ. ix. Videns ihs fidem illoꝝ ait paralitico Confide fili re. ti. pec. glo. quantũ valet apud deũ fides, ꝓpria apꝺ quez tantũ valet aliena. Sed magis est impetrare alteri gr̃am. q̃ p̃ alio satisfacere. gal. vi alter alterius onera portate. Tenet ꝙ cõiter a doctoribꝫ q̃ vnus põt satisfacere p̃ alio viuente vtputa si ille p̃ quo debet fieri satisfactio ipotens sit ratõe infirmitatis. vl̃ ratõe alteriꝰ impedimenti rationalis. nõ p̃tendens euadere laborem. et tñ ꝺ de ꝓsensu clauiũ ⁊ ordinatõe. Nõ em̃ vidr̃ consonũ rationi q̃ vnꝰ satisfaciat pro alio, ꝓpria auctoritate. sz auctoritas ordinantis requirenda est. Ad argu. dicendũ q̃ intelligendũ est de illis. quibꝫ nõ cõicanꝫ suffragia ecclesie. vel qui nõ sunt de corpe ecclie. sicut sunt excõicati vl̃ existentes ĩ inferno. ibi vnusquisqz onus suũ portabit sine alleuiatione, ꝓpter diuinam iusticiam.

¶ Tercia pars in qua

notaꝫ amarosa receptio patris indulgentis ibi. Cum autem ꝛc. Moraliter est notandum secundum q̃ phus dicit. ix. ethicoꝝ. q̃ parentes plus amant filios q̃z econtra. Cuius ratõ est. quia magis sciunt parentes q̃z filij q̃ filij ex eis sint nati. Sic etiam matres plus diligunt filios q̃z patres. quia certiores sunt de eis et plus laboris habent circa eos. Cum ergo parentes multum diligunt filios quia vt hr̃. C. de cura. fili. l. vltima. Nullus amor vincit paternum. Filij etiam debent diligere parentes. Cuius contrarium plures faciunt.

Sicut recitat in gestis romanoꝝ. de q̃dam filio regis alexãdri q̃ mlt̃ dilectus a ꝑe sp tñ patri insidiabat. de q̃ admirans impator prudent⁹ mãsuete paterno affectu ait filio dicẽs Bone fili ego sum pẽ tu⁹. ꝙ me mundũ intrasti. ⁊ heres me⁹ eris. cur mihi morte mminaris in delitijs nutritꝰ te. ⁊ oĩa mea tua sunt. ⁊ sine inq̃t ab illa iniquitate. filius ꝛo ei⁹ dictis nõ acq̃escens de die in diez in malicia crescebat. ꝙ Pater ꝫ videꝫ in locum dextum filiũ duxit. dans ei gladiũ q̃ ipe erat ꝑcinctus di. O fili mi interfice me. q⁹ mĩ⁹ scãdalum est tibi me hic in oculto interficere. ꝫ cozaz ꝑplo. Filiꝰ ꝫ audiẽs. statim gladiũ a se ꝓiecit. ⁊ cozam patre flexis genib⁹ cũ fletu magno misc̃diaz ab eo petijt dicens. O pẽ peccaui. iã nõ sum dignus vocari fili⁹ tu⁹. Pater ꝛo pietate motus. oscula⁹ est eum dicens. Fili dulcissime dimissa sunt tibi oĩa. Ammodo nõ pecces. et esto mihi fidel⁹. ⁊ ego ero tibi gr̃osus. ipator ẽ dñs nr̃ ihs xp̃c. filiꝰ malus xp̃ian⁹. mater dei genitrix. Dũ em malus xp̃ianus diuinis ꝓceptis nõ obedit. querit morte xp̃i quãtuz in eo est. istũ secũ duxit in desertũ bui⁹ mũdi. in quo non tñ obtulit se mozi. imo moztuus est ꝓꝑ delicta nr̃a iã dat tibi gladiũ. id est potestatem eum tenere. vl̃a te eijcere et occidere. Quia sm aplm. q̃ peccata ꝓmittũt itez deuz crucifigũt. Cũ ergo habeas potestatem xp̃m occidẽdi ꝑ peccata. fac istar hꝰ filij. cognosce dona q̃ accepisti a xp̃o. et mala q̃ incidisti peccato. ⁊ ꝓjce abs te gladiũ. id ẽ voluntatẽ ꝛo ꝓtariã et dicas in hũlitate cozdis. Pater peccaui ⁊ malũ ꝛc̃. ¶ Quãcito aũt pc̃or ꝑ penitẽtiã se auertit a pc̃o. in signũ sincere caritatis ⁊ vere recõciliatõis vult deus.

Obuiare penitẽti velocit̃.

Amplexari eũ dulcit̃.

Dotare eũ nobilit̃.

¶ Primo q̃ adhuc peccator lõge ẽ a deo fine suis meritis. ꝛs a longe oculis sue misc̃die eum respicit et gr̃am ꝓuenientem imittit que eũ disponit. et ad suam ꝓsideratiõẽ inducit vñ ps. Misc̃dia ei⁹ ꝓueniet me. Hã sic̃ videmus ĩ hyeme. q̃ sol radios suos nõ ex alto. sed ex trãsuerso influit ⁊ emittit. terra stringitur. fructu spoliat̃. nec floribꝰ adornat̃. Sic sol iustic̃ deus. q̃ de altitudine bõitatis et deitatis ra diũ sue gr̃e et misc̃die immittit cordi hũano. tunc cor totaliter illuminat̃ ad cognitionẽ ꝑccatoꝝ. inflãmat̃ ad amorẽ. et ꝑ turad fructuosuz laborẽ. Sicut legim⁹ ꝛ̃ sancto petro. quez xp̃c respexit. et recordatus est verbi. quod ei dixit ibus. et etiã si ꝑccati q̃ ei displicuit. ⁊ ex amore quẽ ad xp̃z hñit voluit. ⁊ pniam egit. ⁊ hoc etiã hic dicit de filio q̃ vidigo. q̃ pater eius est misericordia super eum motus et occurrit obuiam ei. ¶ Sed dices exquo ꝑccator seip̃m cognoscere nõ potest. nisi illustret lumine ꝓuenietis gr̃e videatur mihi q̃ non est sibi imputandũ. q̃ gr̃am illam non habet. que a solo deo dat̃ sine ꝑcedentibus meritis. Dico tibi peccator. q̃ si gratiosꝰ illam non habueris. tibi iuste imputat̃. imo quilibet carens illa gratia iuste condẽnatur. Cuius est ratio. quia quã ꝛo homo potest in opus aliq̃ ꝛ. ad quod necessario. vel ex pacto sequit̃ aliquid. si illud opus non facit. merito imputat̃ sibi. q̃ aliquod necessariũ non sequitur. verbi gr̃a. Actus illuminatiuꝰ qui est a solle. non est in potestate mea. ꝫ si sum in domo totaliter clausa. que cũ radijs solarib⁹ vndiq̃ est circumscripta. si domus non illumiat̃. meo merito michi imputatur. quia possum si volo fenestram et ostiũ aperire. et facere istum actuz quo facto domus necessario illustratur. Item non est in potestate agricultoris. q̃ crescunt fructus et semina. quia hoc est a virtute celi. nihilomin⁹ si anno elapso ager fructũ non habuerit. cultori imputat̃. maxime si agruz non purgauit. nec dispositit. quia hoc in potestate sua fuit. Item papa dans indulgentiã ecclesiam vel romam visitanti. que indulgentia fiat in potestate mea. quia tamen actus fczire est in potestate mea. quia tamen actus fczire ad ecclesiam vel romam. quem sequit̃ actus indulgentiarũ. est in potestate mea. ideo si indulgentias non habuero. merito mihi imputatur. et non pape. Sic est in ꝓposito. Nam q̃uis esse in gratia non sit in potestate hominis recipientis. sed solũ in potestate dei tribuentis. quia tamen homo potest in actũ et in opus. fczin peccati detestationem et ꝓtritionẽ. post quã non ꝓpter quaz deus vult dare gratiam ideo si ipam non habueris. merito ꝓdemnaberis. Ideo necesse est vt xp̃o veniat obuiaz penitenti. Nõ enim pater ꝓdigo venisset obuiam penitenti. si non ꝓius dixisset. surgam et ibo ad patrez. nec ad ꝓpriã patriam fuisset reuersus. si nõ reliquisset alienã. ¶ Sed queri turan aliq̃ dispositio ꝑuia ad gr̃am suscipien

dã.requirat. Rñdeo q̄ gr̄a duoby mõis põt accipi. Uno mõ.p̄ qlibet bono ⁊ auxilio. et qñ q̄z minus pfecto qõ ꝓtingit qñ deus nos per suã inspiratõem monet dicẽs. fac hoc vel hoc bonũ ad talẽ gr̄am nõ requir̄ dispositõ hõis ni si cũ venerit vt assentiat nutui diuino. tale bo/ nũ ꝓficiendo. Scõo mõ accipit gr̄a ꝓ iustifi catõe festina. ad quã requirit dispono hõis qz sic nulla forma introducit nisi materia sit dispsita. vtz in cera q̄ nõ suscipit impssionez et imaginẽ sigilli nisi cera sit prius dispsita ꝓ liq̄factõem. sic gr̄a iustificatõis nõ recipit. nisi mens prius disponat et vicijs purget. ꝺ pe. di. Alij ecõtra. ꝓph̄ qõ ysa. lvij. Si ab/ stuleris de medio tui cathenã. s. peccatoꝝ. se/ quit. oriet lux tua et dñs splendoribꝫ imple/ bit aiam tuã. Scõo deꝰ pater penitentẽ dul/ cit suscipit et eũ ãplexat ⁊ oscłat i signũ vere re cõciliatõis. Plã amplerus et oscula sunt signa pacis et amoris. Sic dũ penitẽs affectu ⁊ in tellectu quasi duobus brachijs deũ attingit et deꝰ eũ in mĩa et gr̄a suscipit. quasi etiã du/ obus brachijs q̄d aliud q̄z amoꝛosus et grati osus amplexus duoꝝ et oscului suauissimũ et paternũ infigit dũ penitenti apto corde et af fectu. dulcedo diuine bñdictõis infundit. ⁊ oẽs virtutes aĩe huiꝰ roꝛe bñdictõis irrigant et recreant. Isto osculo suꝑbenedicto et amã tissimo. magno desiderio ⁊ frequenti suspirio aia sponsa xp̄i appetere solet et vt iocundet ⁊ letet dicere illõ. Cañ. i. Osculet me osculo oris sui. q. d. Amantissimꝰ spõsus meus ibs i cuꝰ amoꝛe lãgueo. ĩmittat mihi gr̄az ⁊ mise ricoꝛdiã quã totis viscerib cordis desidero ⁊ cõfoꝛtet me dulcedine sue pietatis. et diui ne bñdictõnis. et reuiuiscã. Nam vt dicit cõ/ mentatoꝛ de impssionibꝫ aeris. ad hoc q̄ ym ber. pueniat et terrã irrigat ⁊ fructificet. neces se est vt vapoꝛ et nebula descendat. Sic etiã vt benedictio celestis gr̄e nos fecũdet i bonis fructibꝫ fructificet. recreet ⁊ cõfoꝛtet. necesse est vt coꝛ aperiat. et affectus deuotꝰ. ex eo ad deũ ascendat. Nam ille affectus deuotus ẽ odoꝛ delectabilis. in quo deꝰ multũ iocũdat et delectat. Geñ. xxvij. Ecce odoꝛ filij mei si/ cut odoꝛ agri pleni cui benedixit dñs. Uolẽs igit bñdici a deo pr̄e celesti. debet facere sicut iacob qui ꝓsilio mris sue induit se vestimentꝫ odoriferis esau fratris sui. et accedens ad pa trem cum pulmento q̄ libent comedebat. et bñdictõem accepit. vtz in epl̄a. sic ꝓsilio ⁊ ad iutoꝛio mris mĩe induꝝ vestib esau. i. hõis ce lestis cuiꝰ vestimentũ est caritas. cũ pulmen/ to cõfecto ex floꝛibus odoꝛiferis virtutũ. ⁊ ac cedamus ad deũ. et illud pulmentũ ei offera/ mus. ⁊ q̄cito sentit odoꝛem istuz suauissimũ ꝓuenientẽ. nõ solũ a vestimentis caritatis. sz etiã ab alijs virtutib ꝓculdubio i signũ veri amoꝛis osculo pacis nos suscipit. et bñdictio ne celesti benedicit. cõferendo nobis de roꝛe celi. i. de altitudine deitatis gr̄am et de ping/ uedine terre dignissima hũanitate xp̄i abun/ dantiã miserationũ. ¶ Tercio deus pater pe nitentẽ honorabiliꝰ suscipit. eũ dotando glo/ riose. qz dicit seruis suis et ministris. sz an/ gelis. afferte stolã primã. i. primã innocentiã quã p̄ pcm̃ pdidit. Stola em̃ ẽ vestis innocẽ tie qua aĩa vestit in baptismo. et designat per cappã et camisiã. quã infans post susceptõem crismatis induit. Et date annulũ in manu eiꝰ id est fidẽ formatã. in signũ vere dispsatõis et calciamenta. id est ꝓmptitudinẽ bonoꝝ ope rum. Et adducite vitulũ saginatũ. i. pinguez. qõ signat obediẽtiã oĩm creaturaꝝ que oia hõ p̄ pcm̃ amisit. et p̄ penitentiã restituuntur Deus em̃ nõ est ita vindicatiuꝰ sicut multi q̄ iniurianti nolũt dimittere. qz leuissima recog nitõe infinitã iniuriã dimittit. ⁊ iniuriantẽ ad maioꝛẽ gr̄am suscipit gaudentẽ facit sicut bonꝰ colonꝰ vel agricola. qui illã terrã magꝝ amat que prius spinas habuit et postea messem fer tilem ꝓduxit. ¶ Sed queritur an deus plus diligat peccatoꝛẽ penitentẽ q̄z iustũ semp̄ bñ facientẽ. Et videt q̄ sic. iuxta illud. Luc. xv. Gaudiũ est angelis dei sup̄ vno pcr̄oꝛe peni/ tentiã agente. q̄z sup̄ nonagintanouẽ iustis q̄ nõ indigẽt penitentia. Exemplũ etiã huiꝰ pa/ bole vbi filiꝰ senioꝛ. sz iustꝰ bonꝰ laboꝛatoꝛ ec clesie. nõ tantum gaudiũ fecit patri sicut iuni oꝛ penitens. Dico q̄ vt frequentꝰ est verus q̄ illi qui surgunt ꝺ maximis peccatis per pe nitentiã postea cõpato ⁊ acq̄sito habitu oppo sito. plerumq̄z fiũt feruentioꝛes in virtutib⁹ et in diuina dilectõe. q̄z isti qui de paruis aut nullis surrexerũt. sed semp̄ steterũt. Sic ꝓz naturaliter i ferro frigido ⁊ duro. nã quãto ma teria ⁊ substãna ẽ magꝝ frigida ⁊ cõtraria igni si igne accendit ⁊ ignit. tanto calidioꝛ et fer/ uentioꝛ efficit et caloꝛẽ diutius ꝓseruat. ferrũ nãq̄z ignitũ feruentꝰ est ligno. Codez mõ de

peccatore cõuerso et caritate incenso Quate angel⁹ dñi apparẽs iobãni euãgeliste in insu/ la pathmos. reuelauit sibi statũ cuiusdaz epi laodicensis tepidũ ꝛ dãnosũ. dicẽs hec vt ei annũciaret. vtinã frigid⁹ esses vel calid⁹. id ẽ totus malus vel tot⁹ bon⁹. sz qz tepid⁹ es id ẽ piger ꝛ ociosus. incipiã te euomere. id est scã dalose eicere ꝛc. Sz illõ pri⁹ dictũ nõ est ge/ neralit̃ de quolibz pctõre intelligendũ sz de quibusdã. Iulli⁹ em̃ pct⁹ est. õ cui⁹ puersiõe tantũ gaudeãt angeli de celo quantũ de glio/ sa virgie. q̃ nũqz ceciderit. vel iobãne bapti/ sta. qui sanctificat⁹ fuerit in vtero. Illã cete tis paribz feruẽtior pl⁹ diligit̃ a deo. Potest em̃ aliquis penitẽs esse tã feruẽs in dilectõe. ꝛ in opibus virtuosis. q̃ excedit nonagitano uem iustos tepidos q̃ nõ ceciderũt. Et de isti loquit̃ euangeliũ di. gaudiũ est. ꝛc. Sic etiã intelligendũ est in pñti lẽa sz q̃ fili⁹ senior p fectus est. q̃ sine mortalibz p̃cepta dei seruat. qñ simphoniã id est suauissimã pietatẽ dei cõ siderat q̃ penitentẽ tã cito suscipit ad gr̃am. ꝛ cũ tanto gaudio sibi cõuiuiũ eternũ p̃parat indignat̃ id est admirat̃. Hec em̃ indignatõ nõ exponit̃ p̃ õspectõe sz p admiratõe. Admi rat̃ em̃ quilibet iustus merito de dei pietate. q̃ tãto idigno pctori tã immensã facit gra tiã. nõne admiratõe fuit bene dignũ. q̃ mag/ dalenã tã magnã pctricẽ plenã vniuersis vitijs ita benigne suscepit. Et de paulo qui in via p̃sequẽdi xp̃m et eccl̃iam tã mirificoꝛditer p̃mutauit. Et de multis alijs qui õ pessima eo/ rũ vita puersi ad gr̃am. et iniam meruerunt. Hãc igit̃ admiratõem iusti pẽ celestis pacifi cat et declarat di. Fili tu semp mecum es sup ple in gr̃a. licet forte tepide hic aũt nõ semp mecũ fuit in gr̃a sz p peccata sepatus a me. et mortuus eternalit̃. sz mõ de morte surrexit. et reuersus est ad me. ꝛ q̃ meruit pristinã gr̃am. et forte maiorem ꝓpter feruentiorem dilectõ nem. ergo de eo est gaudendum ꝛc.

Dominica oculi.

ERat ihesus eiciẽs demoniũ et illud erat mutuz. Luce. xi. Medicus ex pris nõ curat morbum. nisi prius materiam peccantem expulerit et ieccerit. Materia em̃ prior debet primo bene digeri et consumi. anteq̃z aliam sumat. Ñ auicenna. p̃ia fen. iij. c. vij. docet di. Infirmi qui sanitatẽ hãre volunt. nec comedant nec bibant. donec certũ habuerint desideriũ et stomachus et supiora intestina a prio nutriente euacuata fuerint. Sic etiã spũalit nullus sumere põt cibũ spũalem et sanatiuũ aie nisi euacuatus sit primo a pcõ q̃ õ est ma teria peccãs et õstruẽs sanitatẽ aie. sicut ma lus cibus et venenosus peccãs et destruens sa nitatẽ corpis. vñ hr. xv. q. i. c. nec is. Cũ inficit impius xp̃s infundit̃. et vbi abhominatio .i. pcm̃ abolet̃. i. tollit̃ de terra. i. corde terre/ no et imundo sanctificatio p̃secrat̃. Hoc etiã ostẽdit medic⁹ salutis in pñti infirmo. cui gra tiã sanitat̃ ꝓferre noluit. nisi pri⁹ demoniũ pe cantẽ in eo et morbũ ip̃i⁹ curantem eiecisset. Fecit em̃ ip̃m hoiem mutũ. õr em̃ in themate Erat ihesus eiciens demoniũ ꝛc. Queriẽ vtr̃ liceat demones adiurare. Et vidr̃ q̃ nõ. Dic̃ em̃ origenes sup matb. Nõ est fm̃ p̃a tem datã a saluatore adiurare demonia. Ju daicũ em̃ est hoc. nec em̃ debem⁹ iudeoꝝ ritus imitari sz pri⁹ vti p̃cate a xp̃o data. ergo non est licitum demones adiurare. Sz contra est q̃ dicit̃ marci vlti. In noie meo demonia eiẽ cient. sz inducere aliũ ad aliquid agendũ ꝑt̃ nomẽ dñi. hoc est adiurare. ergo licitũ est de mones adiurare. Rñdet. s. tho. in scẽa scẽ. q. xc. q̃ duplex ẽ adiurãdi mod⁹. Un⁹ quidẽ mod⁹ p modũ dep̃catõis vel inductõis ob re uerẽtiaz alicui⁹ sacri. Alius aũt p modũ cõpul siõis. Primo aũt modo nõ licz demões adiura re. qz ille mod⁹ adiurãdi videt̃ ad quãdã bene uolẽtiã vel amicitiã p̃tinere. q̃ nõ licz ad de mones vti. cũ hoc repugnet legi nature. eo q̃ dyabolus est obstinat⁹ aduersarius summi p̃ncipis nostri dei et ab ecclesia irrecuocabiliter p̃cisus. et ita mendax et fallax. q̃ si quãdoq̃z dicit veritatẽ vnlem aut dicit eaz cõpulsus a deo. aut vt sibi magz credatur in mendacio. et sic cautelosius decipiat. Et ideo q̃ sic familia/ riter eũ inuocat aut p̃ coniurationes. siue per characteres. siue quocũq̃z alio mõ diuinatio nis. peccat directe cõtra deũ. cõtra ecclesiã et contra seip̃m. Est igit̃ p̃hibitus quasi sup stitiosum et illicitũ in offi lege. Primo in lege diuina. leuit. xix. vbi p̃cipit̃ occidi q̃ incitat magos et ariolos. Item secũdũ leges capite plecti debẽt. et si accedunt domum alterius. debent cremari. Item bona eoꝝ offia debẽt publicari. C. de male et mathe. l. nullus. l. nec

mo. ꝛ. l. culpa. Sed ſm canones ſi quidē pec
catū occultū ſit. imponit penitentia. xl. dierū
extra de ſortilegis. c. i. ſi notoriuz. eukariſtia
denegat. de cōſe. di. ij. p dilectōe. Item ſi ſit
clericꝰ deponendus eſt. ꝛ in monaſteriū detru
dendus. Si laicus excōicādus. xxvi. q. v. nō
oportet. c. ſi quiſ epūs. Sed ꝛ creſcēte ꝓuma
na creſcere debet et pena. vt incarcerē ꝛ hmōi
Item ſi ſeruus ſit debet verberib caſtigari. xx
vi. q. v. ꝓtra. Etiā omnes tales ſūt infames ſi
militē ꝛ q̄ ad eos ꝓcurrūt. vñ nec ad accuſatō
nem dñt admitti. ij. q. viij. quiſq̄s. nec ad te
ſtimoniū. extra de teſti. teſtiom. Decēs mo
dus adiurādi eſt p modū ꝓpulſionis. et iſto
mōdz nobis ad aliq̄d vti. ꝛ ad aliquid nō licz
Demones em̄ in curſu huius vite nobis aduer
ſarij conſtituūtur. nō aūt eorum actꝰ noſtre
diſpoſitioni ſubdūtur. ſed diſpoſitōi diuine
et ſanctorum angelorū. Quia vt augꝰ. dicit
ij. de tri. Spiritus deſertor regitur p ſpm
iuſticie. Poſſumus ergo demones adiuran
do p virtutem diuine nomis tangz inimicos
repellere ne nobis noceāt. vel ſpualiter vl coꝛ
poraliter ſcōm poteſtatem datā a xpo ſcōm il
lud luc. x. Ecce dedi vobis poteſtatem calcā
di ſupra ſerpētes ꝛ ſcorpiones et ſupra oēm
poteſtatem inimici. ꝛ nihil vobis nocebūt. nō
tñ licitum eſt eos adiurare ad aliquid addiſcē
dum ab eis vel etiam aliquid aliud p eos ob
tinendū. q̄ hoc ptineret ad aliquā ſocietatez
ꝛ familiaritatē cū ipis hñdam niſi forte ex ſpe
ciali inſtinctu vel reuelatōe diuina. aliqui ſan
ctis ad aliquos defectus corrigendos demo
num opatōe vtant. ſicut legit de beato Jaco
bo. q̄ p demones fecit hermogenem ad ſe ad
duci. Ad argu. in oppoſitū dicendū q̄ Ori
genes loquit de adiuratōe. q̄ nō fit p moduz
ꝓpulſiōis. ſed magis p modū cuiuſdam beni
uole deꝓcationis. q̄ nullo modo licet q̄ talis
aut cōmittit peccatū infidelitatis. vt ſi creden
do diabolo diuinū ei aliquid attribuat aut
ydolatrie. vt in oblationibus et ſacrificijs.
aut ſaltem inobedientie. q̄ facit ꝓtra phibitō
nem dei et eccl̄ie. ¶ Sed queritur quid de
carmiatricibz ꝛ carminatoribz. qui carmiant
infirmos vel pueros vel aīalia. nunq̄d peccāt
mortaliter. dicit Aſtarenſis in ſumma ſua q̄
ſi nihil ſuperſtitioſum dicūt aut docent aut faci
unt ſz tm̄ vtunt licitis ꝓcibz et adiuratōibus
ſic̄ p paſſionem ꝛ crucem et ſilia. nō credo q̄
peccent mortalit̄ niſi talia fecerit poſt phibiti
onem ab eccl̄ia ſibi factā. ſed credo q̄ phibē
di ſunt viri et mulieres a talibz. q̄ multa ſunt
lia et ſuperſtitioſa ſolent admiſcere niſi forte ſit
ſacerdos religioſus ꝛ diſcretus aut etiā laic⁹
ſiue vir ſiue mulier excellentis vite ꝛ ꝓbate
diſcretionis qui fuſa oꝛone licita ſup infirmū
nō ſup pomū vel pirū vel cingulū ꝛ ſilia. ſed
ſup infirmantes manꝰ imponent. iuxta illud
marci vlti. Super egros manus imponent et
bene habebūt. nec ſunt hec pſone phibēde a
talibz niſi forte timeant. q̄ ad exemplū illo
rū indiſcreti et ſuperſticioſi carminatoꝛes ſibi
vſurpēt abuſum. tientes ſe exemplo illoꝝ
Sed queritur vtꝝ liceat ad collū diuina ꝛba
ſuſpēdere. Rñdet aſtarenſis q̄ in ommbz in
cantationibz. vel ſcriptis ſuſpēſis ſunt duo ca
uēda. Primo q̄d ꝓferit vl ſcribit. q̄ ſi eſt ali
quid ad inuocatiōem demonū ptinens mani
feſte eſt ſuperſtitioſuz et illicitū. Similiter cauen
dū eſt ſi ꝓtingat ignota nomīa ibi ponere. ne
ſub illis lateat aliquid illicitū. Tñ Crik. dic̄
ſup matheū. q̄ phariſeoꝝ magnificantiū fim
brias exemplo nūc multi aliqua nomīa hebra
ica angeloꝝ ꝓfingunt et ſcribūt et allegant q̄
nō intelligentibz mendenda vident. Cauen
dū eſt etiā ne aliquid falſum ꝓtineāt. q̄ ſic eꝰ
effectus expectari nō poſſet a deo qui non eſt
teſtis falſitatis. Secundo cauendū eſt ne cū
verbis ſacris ibi contineant iniqua vana vt
aliqui caractꝛes inſcripti. preter ſignum cru
cis. aut ne ſpes habeatur in modo ſcribendi.
vel ligandi. vel in quacunq̄ alia huiuſmodi
vanitate. que ad diuinam reuerentiā nō ptī
neāt q̄ hoc iudicaret ſuperſtitioſum. alias aūt
eſt licitū. vñ. xxvi. q. vi. Nō liceat xpianis. di
cit q̄ nō liceat in collectōibz herbaꝝ medicīa
libz aliq̄s obſeruatōes vel incātatiōes attēde
re. niſi tm̄ cū ſimbolo diuino. aut oratione do
minica. vt tamen deus creatoꝛ ſoim honoret.
Quantū ad ꝓnuntiatiōem ꝛ expoſitiōem euā
gelij. ſic̄ teri ad penitentiā nos monuit diui
na pietas. ſic hodie peccata fugere facit inimi
ci doloſitas. ꝛ ſecundum hoc in pſenti euan
gelio ſunt tres pſone.
In prima oſtendit diuina potētia inſuperabi
lis p demonis expulſionē. ibi erat ieſus.
In ſcōa eterna ſapientia inſcrutabilis p ra
tionis pfunditatē. ibi. Ipe aūt ꝛc̄.
In tercia hūana excellentia ꝓmendabilis per

cõmendatiõis vociferatiõem.ibi.factũ est.ꝛc.

¶ Quantũ ad primam est sciendũ ꝙ demones expellere a corpib ob sessi est solũ diuine potestatis.quã potestatẽ xp̃s miraculose ostendit in isto hoie demoniaco qui factus fuit a demone mutus. Moraliter aũt est notandũ.ꝙ sic a diabolo origie iniquitaꝭ nihil nisi malũ hoi ꝓuenit. Est em̃ instar lupi hoi inimicus.vt eum rapiat et devoret. ¶ Queritur em̃ in quodã ꝓbleumate.q̃re lupꝰ hoiem quẽ videt raucũ efficiat. Et dr ꝙ iõ.qz lupꝰ vorax est. querẽs hoiem iuadere et devorare.immittit ei raucedinẽ.ne clamore p offensionẽ alioꝝ valeat euadere. Sed ab aliis maior ꝛ efficatior naturalis ratio assignaꝭ ꝙ iõ.qz lupꝰ est aial voracissimũ et maxime gulosũ.ꝛ vnꝰ carnib crudis ꝛ male digestibilib. Itẽ est aial frigidũ ꝛ siccũ ꝛ cũ sit talis nature.scz frigide ꝛ sicce.oriũtur in corpe suo infectões ꝓlixes siue ꝓplexioni hoc est frigide ꝛ sicce.hmõi aũt hũores infecti frigidi ꝛ sicci imundi.exeũt p suos oculos claros puros et luminosos.qui cum exeunt.arem sibi ꝓximũ inficiũt.qui infectꝰ aliũ inficit.et ille aliũ.vsq; dũ ꝓueniat ad hoiem et tunc hõ ꝓsequens inficiꝭ.qm̃ ista infectõ ꝓcedens a lupo erat frigida ꝛ sicca.ꝛ hec est ꝓcipue raucitatis causa. Ad ꝓpositũ diabolus etiã sic gulosus et vorax est. Im petrũ aplm. Circuiens querens quẽ devoret. Querit em̃ corpe ꝛ aĩa devorare ꝛ deglutire ore infernali Et iõ dictus est diabolus a dia qõ est duo et bolos qõ est morsus.qz duos bolos tantũ de corpe et de aĩa querit facere.vt hñ.extra o sum.trini.ꝛ fi.ca.c.firmit.sup illo verbo dyabolus. Etiã est frigidus ꝓletalẽ inimiciciam et siccꝰ sine omi humore gre.quare totꝰ versus mis et malicia infectus.infinitos q̃rit modos et vias hoiem pcis inficiendi.ꝛ vt eo infecto raucũ et mutũ faciat.ne clamore ꝓfessionis ꝓ sacerdotẽ liberet et euadat.quare dr in can̄. xxvi.q.ij.visis.hostis ꝛsutus est qz habet mille nocendi modos nec ignoramꝰ astutiã eius Conaꝭ namq; a principio ruine siue vnitatez ecclie rescidere.caritatẽ vulnerare.scꝰ ope tũ dulcedinẽ inuidie felle inficere. et om ibo modis humanũ genꝰ euertere et ꝓturbare. Sic em̃ lupus aduersarius humani generis nisi ꝓ canes fideles.i.ꝓdicatores eijciaꝭ.facit hoiem cui ꝓ pcm̃ mortale inhabitat

Mutum ne peccatum aperiat confessione.

Cecum ne piculum videat cognitõe.

Surdũ ne doctrinam audiat attentõe

¶ Primo facit hoiem mutum. Vaz sicut lupus dolosus volens rapere agnũ. non rapit ꝓpedes.nec aucã p alas.sz dentibus stringit gutur ei⁹ ne clamet. Sic diabolꝰ hoiem. quẽ ꝓ peccatum possidet.nõ stringit in pedibus nec manibus.ꝓmittit em̃ talẽ currere ad ecclias visitare loca sanctoꝝ.romam ire ad sacruz le pulchruz ꝓgere. dare elemosinas. vestire pauperes.offerre sacrificia.celebrare ieiunare.q; nosci tea ad vitam eternam nihil valere. nec facientes de sua potestate euadere. Stringit tamen talem fortissime in gutture ne os aperiat et se captũ peccatis .et diabolo renunciat in confessione . Habet em̃ in ore suo quinq; dentes accutissimos. quib stringit.vrecundiam.timorem penitentie.feruorem concupiscentie.spẽm longioris vite. et vltimo desperationez venie. De istis dentib scribit eccli. xxi. Dentes leonũ dentes eius.sup quo dicit Alico. de ly. ꝙ p istos dentes devorat totaliter bonũ gre.et diminuit bonum nature. quasi rũpḋa accuta omis iniquitas. qz ledit aĩam et corpꝰ.et ledit etiã in ꝑsenti subtrahẽdo gratiã.et in futuro ꝓhendo gehenne penaz que est interminabilis. Dic est ei illa bestia terribilis atq; mirabilis quam vidit daniel.vt habetur.c.vij.danielis.que habuit dentes ferreos et magnos comedens et cõminuens. et reliqua pedibus cõculcans.quem hoiem em̃ dyabolꝰ ꝓdere et damnare neq̃t impedit em̃ cũ ingẽtũ potest a beatitudine. ¶ Sanc igit bestiã terribilẽ canes sancte ecclie.id est ꝓdicatores verbi dei. latratu et clamore fugare debent ab habitatiõibus hoim. Juxta illud ysaie. lviij. Clama ne cesses quasi tuba exalta vocem tuã.et annũcia ppl̃o meo scelera eoꝝ Flam p hunc clamorem ꝓdicatoꝝ tria procedũt.ex qbo dyabolꝰ a cordib hũanis expellitur.que etiam ꝓparantur tribus que secum/dum sapientem hominem de domo expellunt Primũ est stillicidiũ. Sic quando auribus ꝓ verbũ dei instillatur nomẽ dñi ihesus vt te uote invocetur.expellitur statim dyabolꝰ.ꝑ. Laudans invocabo dominum ꝛ ab inimicis meis salvus ero. Quare etiam xp̃us dixit discipulis suis.et oib fidelibus eoꝝ

In nomīe meo dēmonia ēijcient. marci. xvi. Nō cū exptus fuerat a. lxxij. discipulis missi in oēm terrā p̄dicaturi. cū gaudio reuersi sūt ad dñm dicentes. Dñe etiā in noīe tuo dēmonia subijciunt nobis luc. x. Hūc etiā moduz inuocandi nomen dñi habuit nobilis hō ille q̄ purgatoriū patricij ingrediēs oēs diaboli/cas illusiones euasit cū dixit. Jesu xp̄e fili dei viui miſere mihi peccatori. Debet aūt in oi/bus p̄iculis illusionibz factis. illud ineffabi le nomē inuocari reuereri. Qua ꝑ̄ gre. in ꝓfilio lugduñ. ordinauit instituit quotiens hoc dulce nomē iesus inter missaꝝ solēnia di ceret genua flecterēt assistentes. vel saltē capi te inclinato ꝓfundi adorarēt. eo q̄ genera liter scribit. vt in noīe iesu omē genu flectat celestiū terrestriū infernoꝝ. vt scriptū habe tur in vi. ō īmunitate eccl̄iaꝝ. c. deꝝ domū do mi. Et ratō ibid ē assignat. qz illud nomē est sup omē nomē. et aliud sub celo nō est datū in quo saluos fieri oporteat credentes. Se cundū est dūota oratō que ꝓpatur fumo. Si cut em̄ fumus expellit hoīem de domo. sic ora tio deuota dyabolū de corde. vñ matb. xvij. Hoc genꝰ dēmoniorꝝ nō ejcit nisi p ieiuniuz et oronem. Figurat tho. vi. vbi habet sentē/cialit. q̄ cū dēmon septē viros sare iugulasset thobias iunior volēs eam ducere timuit quē angelꝰ i forma inuenis duxit. ꝓficiscētes igit manſit prima mansione iuxta fluuiū tygris. et thobias exiuit vt lauaret pedes suos. et pi/scis īmanis exiuit ad deuorandū eū. et clama uit ad angelū. Et dixit angelꝰ apprehende bra chiam ei⁹ ec trahe eū ad te ad siccū qō factū est hūc dixit ei angelꝰ. Exentera hūc piscē. et cor ei⁹ et fel et iecur repone tibi. sunt em̄ hec medi camēta necaria. Et iterrogauit eū tobias di. Obsecro te frater vt mihi dicas qō remediū habebūt illa. et ait angelꝰ. Cordis ei⁹ p̄icula si sup carbones ponas extricat omne genꝰ de moniorꝝ. siue a viro siue a muliere. ita vt vl/tra non accedat ad eas. Sic moraliter cū de mon rex peccatorꝝ carnaliter et brutaliter vi/uentem inuadere possit. hō tamē q̄ p sacerdo tem ꝓdicatorē quasi angelū dei ducit. ꝛ ifor matur sēz p sinceram consideratōem xp̄i cordis ꝛ maxime dilectōis p̄iculā recipit qz totā ei⁹ dilectōem ꝓpter magnitudinem pensare non possumus. et eam ad ignē sue caritatis ꝛ amo ris posuerit ꝓculdubio fumus deuotionis et oratonis qui inde ꝓuenit. omne dēmonium expellit. ¶ Tercium qō hominem de domo expellit est mulier verbosa et litigiosa. Cui cō paratur conscientia hois. q̄ p sermonem xp̄i i flāmatur cōtra peccatū que nō cessat murmu/rare. donec dyabolus p penitentiā expellatur De qua dicit̄ matb. xvij. Increpauit eum sēz hō p conscientiā et exiuit ab eo dēmonium. Hāc igit̄ vxorē q̄ data est in adiutoriū hois debz q̄libet pie et diligent attendere nec ꝓtra ea facere. qz sicut vir q̄ legitimā vxorez male tractauit graui pena subijcit̄. Nam secunduz leges in aut̄. vt liceat matri ꝛ auie. §. si. quis Si vir vxorem flagellis et fustibus verbera/uerit nisi pro causis in legibus expressis da/bit ei terciam p̄tem donationis quā dederat ꝓpter nupcias. si aūt nō dedit donatiōem ꝓpt̄ nupcias. punit̄ in quarta p̄te substantie sue. si eius substantia nō excedit. cccc. aureos. sz si excedit dabit ei. c. aureos. C. de reputationi/bus que fiunt in iudicio. l. vl. ¶ Sic qui fa/cit ꝓtra conscientiam peccat mortaliter et di gnus est pena eterna. qz vt habet̄. xxviij. q. i. §. omnes. Ex hijs patz. q̄ oē qō ꝓtra ꝓscien/nā fit. edificat ad gehennam. Sed cōtra si obli gamur ad omne illud qō ꝓscientia dictat. cū ꝓscientia aliquando dictet faciendū aliq̄d cō tra deū ergo tenemur facere cōtra deum. Rñ det bonauen. in. ij. sup mgīm di. xxxix. q̄ con/scientia aliq̄n dictat aliquid qō est secunduz legem dei. Aliquando aliquid qō est p̄ter le/gem dei. Et loquit̄ hic de dictamine p modū p̄ceptōis vel ꝓhibitōis nō p modū ꝓsilij siue psuasionis quādo nūc cōscientia dictat qō ē ꝓtra legē dei. illa ꝓscientia nō ligat ad facien dū vel nō faciendū sz ligat ad se deponendum p eo q̄ talis conscientia sit erronea. errore re pugnante legi diuine et necessario q̄z diu ma net ponit hoīem extra statū salutis. et ideo ne cesse est ipam deponere qz siue faciat qō debz siue eius oppositū mortaliter peccat. si enim fa ciat qō conscientia dictat. et illud est ꝓtra le/gem dei et facere cōtra legem dei. sit peccatuz mortale. absq̄ dubio mortaliter peccat.

Si vero facit oppositū eius qō ꝓscientia dic/tat. ipa manente. adhuc peccat mortaliter nō ratione operis qō facit. sed quia malo modo facit. facit em̄ in ptemptū dei. dum credit dic tāte sibi conscientia hoc deo displicere q̄uis deo placeat. Et hoc est qō dicit glosa. super

illud ro.xiij. Omne q̄ non est ex fide.peccatū est.ibi glo. Oīe q̄ ad cōscientiā pertinet.si aliter fiat dicit aplus esse peccatū quāuis eīm fiat etiā q̄ bonū est.si nō faciendū credat pcīm est. Et ratō hꝰ est.qz nō tm attendit deus quid hō faciat sz quo aīo faciat et ille q̄ facit q̄ dꝰ prohibet credens facere ꝓtra ipius dei voluntatē.nō facit bono aīo sz malo.et ideo peccat mortalit. Si aūt ꝓscientia dictat aliq̄d q̄ est ꝑm legē dei.sic simplicit ligat et vniuersalit.ꝓ eo q̄ hō ad illa ligatꝰ est ꝑ legem diuinā.et ꝓscientia q̄ illi ꝓcordat ligatū ostendit. Si aūt tercio dictat q̄ est ꝑter legē dei.itez ligat q̄diu manet.vñ vel tenet hō ꝓscientiā deponere.vl tenet id q̄ dictat ꝓscientia adimplere.vtpote si dictat q̄ necessariū ē adsalutē festucā de terra leuare. Sic igit ptz q̄ cōscientia aut ligat se deponendū.nō tm ois cōscientia ligat ad faciendū.q̄ dictat nō eē faciendū.ad q̄ hō alias tenet.sz talis ꝓscientia etiā dr erronea.ꝑ hoc patet respondendū ad obiectōem. Secūdo diabolꝰ facit hoīem cecū ognitōe. Eruit eīm sibi oculos cognitionis.ne periculum peccati videat et ognoscat. Vnde sicut cozuus in cadauere prio oculos extrahit. Sic corꝰ ille infernalis.primo oculum dextrū eruit.ne peccatoz gaudiū beatorum videat nec consideret. Secūdo sinistz.ne supplicia damnatoz credat.et peccare abhorreat quare dicit sapie.ij. Excecauit eos malicia sua tē. Tercio dyabolus facit hoīnē surdum.ne inspirationem doctrine attēdat. Vnde sicut aspis ꝓtra vocē incātatoris aures obturat vnā figendo in terrā.alteram cauda infixa tegendo. Sic dyabolus facit hoīem tantū delectari in peccatis.q̄ vt ne increpationē audiat ꝑdicantis.figit vnā aurem sz sensum totaliter in terrā.nihil eīm pnt audire nisi de terrenis in quibꝰ sup omnia delectat. Alteram vero aurem sz intellectum.cauda obturat.dz nihil de morte cogitare vult.que tm semp intonat et clamat memor esto.qm̄ moꝛs nō tardabit eccli.xiij. Debet ergo prudens terraz audire dicentē. Terra es et in terram vadis Caudā vero .memorare nouissima tua et in eternū nō peccabis. Vñ legit in gestis aler. q̄ et quidā lapis missus fuit q̄ positus in vna pte statere.ponderauit plusq̄ oīa alia in altera pte statere.puluere aūt modico posito sup lapidē minus ponderabat q̄ q̄cūq̄ poni posset in alia pte statere. q̄ videntes multi sapientes mirabant.quoꝝ vnus ait. Iste lapis demōstrat q̄d tu es o aler. Nūc eīm plꝰ ponderat q̄ totꝰ mūdus.q̄ se sustinere nō pōt.sed puluere posito sup te.sz moꝛtuo etis minꝰ q̄ q̄quid mūdi. Sic q̄libz ꝓgnoscere dz.quid nō et hō nō tm.sed maxime finem quid erit.

Secunda pars in qua

ostenditur inperscrutabilis sapientia xpi ex eo q̄ tā sufficienter et efficacit rationibꝰ phauit.contra insultantes demoniū se nō habere nec ejcere virtute principis demoniorꝝ dēmonia ab obsessis. Pro quo notandum q̄ annis quoꝝ triplex fuit opinio de expulsione demonis. Prima q̄ expellentur propter sacrificia que fiebant et banc habebāt pagani q̄ sicut naturaliter iratus mitigat ꝑ incensa.sic etiaz habet de Jacob q̄ noscens fratrem suū iratuz cōtra eū.vt eius iram mitigaret.ꝑmisit ei munera di.placabo eum muneribus. gen.xxxij. Sic etiā isti pagani.vt placarent demones. faciebant eis sacrificia de aīalibus et auibꝰ.et etiā immolabant ꝓprios filios et filias demonijs. Sic etiā credebant xp̄m ꝓpter multa sacrificia facta demonijs habere potestatem super eos.et minoꝛes ꝑ superiores expellere q̄ dixerunt in beelzebub principe demoniorum ejcit demonia.q.d.,ꝓpter amicitiā ꝓtractam cū principe demoniorum et sacrificijs sibi exhibitis.ꝑ eum imperat minoribus demonijs Contra q̄ arguit xp̄s dicens. Omne regnū in se diuisum desolabit.q.d. In quo oēs cōcordant hoīes.q̄ a demonijs recipiant incrementū.et hoc ipi intendūt .qui tm curāt dꝰ aurꝝ et dꝰ encenijs sic dꝰ luto. Vñ si principes eoꝝ corrumpentur.et illa causa impediret alios demones a nocumentis hoīm regnū eoꝝ esset diuisum.et ꝑ cōsequens non durabile.q̄ oē regnū in se diuisum tē. Cui videm̄ oppositum.et ꝑ ꝓsequens nō est verū.q̄ ꝑ me placati sint muneribꝰ .et virtute principis eoꝝ ejciā minoꝛes. Secunda opinio paganoꝝ fuit.q̄ demones possent expelli ꝑ artem astrologie. Vbi nota q̄ plato ponit q̄ potentia demonū propter eoꝝ peccata . subiecta erat soli et lune.et etiā nature aliorū planetarum comunctiones poterant ejcere demones. propt̄ q̄d pbi dicebāt xp̄m fore magnū astrologum.et sic quando vellet posset demones expellere.

Et illa de causa temptantes eū signū de celo querebāt vt si effect⁹ faceret i aere euenire. si gnū esset q̄ p̄ artē astrologie demones expel leret. Ad q̄ xp̄s iter̄ sapient̄ rndit. Filij vri sc̄i mei discipli qui mecū sūt quos nō i astro logia informastis. qui illiterati sunt efficiūt de monia. & ergo virtute. nō astrologie. q̄ illite rati. cuz etiā demones. q̄ virtutes stellaꝝ excel lūt. nō obediūt stellis. igit̄ Tercia opinio fu it. q̄ demones expelleret p̄ nigromantiā. Nam sm̄ magīm historia. salomō p̄ artē tradidit q̄s dā exorcismos. quibꝫ coopatꝫ verbis lapidib⁹ p̄ciosis et verbis exorciste immūdos spūs ex pellebāt. Et iō credebāt xp̄m tā magnū adiu tatorē i incātatorē demonū q̄ ad nutū ei obe direnr. Et iō turbe videtes expulsiōem vmo nis inceperūt p̄dicta credere et cogitare. Cū aūt xp̄s vt de⁹ cognosceret cogitationes eoꝝ rndit. Si in digito dei. q. d. demon quia sapi entissim⁹ melius ꝓgnoscet virtutes verbaꝝ et lapidū q̄s aliquis hō. et ergo istis nō est subie ctus. sed virtute dei obedit mihi. que virtus su perat oīa creata. q̄d si crediderim⁹. q̄ in digi to. i. virtute dei eiscio demonia. exp̄ssum sig nū est q̄ ad vos venit regnū. i. fides. vnd̄ pos sidebim⁹ beatitudinē. Et hoc ostendit p̄ exem plū sic. Quando aliquis miles possidet paci fice aliq̄d castꝝ. si alius fortior supuenerit. vi cit eū. i de castro suo ꝓtra voluntatē ei⁹ expellit i diuidit spolia. notū est q̄ nō ꝓsentiūt. Sic cū dyabol⁹ hoiem possidet pacifice venit fili⁹ dei fortior eo. i cū virtute dei d̄ hoīe ꝓtra eius voluntatem eiicit. g̃ nō in virtute sathane. nec ex amicicia sz̄ ꝓtroversia et violentia. Jo raliter est notandū. q̄ xp̄s ad hoc q̄ oltēdat demones esse pacificos et cōcordes inter se. i vn⁹ nō contrarietē alteri. ꝓpter q̄d regnū eoꝝ pmanere dicit̄. sic a maiori istruit fideles pa cificos inter se et cōcordes esse. ne vnus ptur bet aliū. Si voluerit sine desolatione regni ci uitatis domus in pacifica possessione pmane re. q̄ sicut videmus q̄ omia naturalia q̄diu sunt in pace et ꝯcordia pmanent. sed pace dis ciente omia deficiunt. Corpa nanq̄ elemen tata q̄diu sūt in ipis elamenta pacifica i ad quata adinuicem. tamdiu ip̄m mixtū manet. Pro pter̄ aūt huiusmodi i pace cessante i aliq̄ elemento p̄dñante. i in aliud agente. necē est mixtū deficere i corrūpi. sicut ptz in ligno putrido. in q̄ dū deficit vt⁹ cōiuncti ua elementoꝝ ptes ligni ab inuicem recedent tes in puluerē redigunt. Qua ꝓp̄ nō inepte q̄dā pbor. vt dr. i. pbor posuerit pacē eē pri cipiū oim rer̄ naturaliū. Sic reuera etiā ē de corpe politico. ꝓgregatōe seu cōitate. s. de hoī bꝫ eiusdē regni ciuitatiꝫ vl̄ dom⁹. q̄ absq̄ pace nequaq̄ subsistere possūt q̄nimmo si pax i cō cordia fraterna deficit. necesse est eas deficere et pire. Quare nō tm̄ iure diuino. verūetiam hūano p̄cipiē oībꝫ fidelibꝫ sub magnis penis pacez seruare. vt em̄ hē. xxiij. q. i. Qui cōtra pacē eccl̄ie sunt. si dignitatē aut cingulū mi licie habēt. debēt nudari eis i priuari. nobiles qui dignitatē nō habēt. debēt ꝓscriptōem pa ti suaꝝ substantiaꝝ. i ignobiles verberari. i p̄ petuo exilio castigari. Secundum etiā leges vt habēt in libro feudoꝝ de pace tenenda vi olatorꝫ pacis magne pene secundū exigenti am delictorum imponuntur. Hanc pacem seruandam docet etiam virgilius in. vi. eneyd oꝝ. vt recitat̄ p̄. b. aug. de ciui dei. Tu rege re imperio ppl̄os romane memento. He tibi erūt artes. pacisq̄ imponere morem. Parce re subiectis i debellare superbos. Cult dice re virgilius. Qd̄ multiplicata roma. eneas cupiens dñari in vrbe cuz esset dñs rome. vo luit habere consiliuz quō posset obtinere desi derata. et circuiens orbem nō consiliū potuit inuenire. tandem sup̄ hoc cogitauit di. si pos sem inuenire patrem meū. ipe suo ꝓfilio pone ret me quietū. et descendendo ad inferna pa trē inuenit. Cui pat̄ anchises. Ego inq̄t scio ad quid veniſti fili. Tu vis scire quō posses i dñio durare et dñari toto orbi. Habe in tuo regimīe illas regulas. scz̄ Tempore pacis po nas in populo honestos mores. vt te diligāt omnes. te reuereant̄. et te amore filiali timeāt. Alia regula vtaris pace. et misericordia par ce subiectis. scilicet bonis et expelle super bos et viciosos. Hoc etiam amos. viij. ostendit. di. Pacem et veritatem diligite. ait dñs rc̄.

Et debemus em̄ triplicem habere pacem i diligere scilicet.

Interiorem que est gaudiosa.

Exteriorem que est fructuosa.

Superiorem que est generosa.

Prima em̄ pax que est iterior. est valde gau diosa Est igitur illa pax quando mens in di uino amore sic fuerit firmata. q̄ nihil extrin secus ipsam perturbare potest. nec interius de

siderium circa diuersa fluctuat. sed omēs vi/
res sunt recollecte ad intēdendū vni et sum
mo bono. De q̄ pace. d. leo papa. Hec est ve
ra para volūtate dei nō diuidi et in his q̄ so/
li⁹ dei sunt delectari. Ex istā pacē ⁊ internam
mētis quietē tria ꝓturbāt. scz pcī oblectatō
cogitatōnū euagatō. et passionū molestatio.
Primū ptz. Mens em̄ pcō obnoxia. nūq̄
pōt eē quieta. q⁹ cor impij quasi mare feruēs
q̄ quiescere nō pōt. cui⁹ rō ponit sapie. xvij.
Semp em̄ sēa ꝑsumit turbata ꝓscientia. ꝓpt
q̄ bene dicit ꝓpba. Nō est pax impijs dic dns
ysa. xlviij. Cui⁹ rō est ꝺm augu. Pax est tran
quillitas ordis q̄ quidē trāquillitas in hoc at
tendit q⁹ oēs mot⁹ appetitiui quiescāt in sum
mo bono. Ex ꝓstat q⁹ hec trāquillitas tollit ꝑ
pcm̄. vt spreto summo bono q̄s inhereat bono
creato. Cui⁹ signū vere pacis ⁊ pacate ꝓscien/
tie est. si quocienscūq̄ alicuius peccati memo
ria se menti offerat. statim illud cum aspnatō
ne detesterit. ⁊ quāto instanti⁹ ⁊ validius hoc
fit. tanto amplⁱ⁹ mens quietat. ⁊ ꝓscientia sere
nat. Secundū etiā patet. nā quibuscūq̄ tant⁹
tumult⁹ cogitatōnū se ingerit. q⁹ nec vnū aue
maria quieta mente dicere pñt. Et tales meri/
to oēm suauitatē ⁊ deuotiōem orois ꝑdunt.
Juxta illō eccl. x. Muscę morientes ꝑdūt su
auitatē vnguēti. Causa aūt hui⁹ tumultus est
mentis distractio. ⁊ eius nimia occupatio in
reb⁹ exterioribus. Et ideo qui ad amplexum
interne quietis cupit ꝑtingere necesse ē ipm
vacare et q̄escere. nō solū ab opib⁹ malis sed
ēa cogitatiōib⁹ supuacuis. Nā licet aliq̄ va/
cēt ab opib⁹ noxijs. ex̄diu tñ euagantur cogi/
tationibus vanis. nunq̄ expiri merent illud
ꝓpheticū. Vacate ⁊ videte q̄m suauis ē dns
vt dicit richar. de ꝓtemplatōe. Terciū patet
Nam passiones que nobis ab exterioribus seu
indigētijs ꝓueniūt. vl̄ etiā ab exterioribus mo
tib⁹ insurgunt adeo et continue molestant ho
mīem ⁊ cōcutiūt. vt tota vita humana ꝑsens
nō nisi q̄dam pugna et milicia videt. Juxta
illud iob. vij. Milicia est vita hominis sup ter
ram. Hec em̄ pugne molestia. nō tollit i viā
pfectis quietem internā mentis sed pot⁹ au
get. quia ꝺm gre. Quanto mēs se magis pci
pit in exterioribus affligi ⁊ distrahi. tanto aui/
dius cogit in pace eterne quietis delectari. Et
istam pacē xp̄s suis discipulis ꝓmisera t cum
dixit Joh. xv. In mūdo ꝑssurā habebitis. in
me aūt pacē. Secūda pax. s. exterior bene ꝺua/
ta. est multū fructuosa et vtilis. ⁊ hec est inter
hoiem et ꝓximū suū. de qua pace hī epl̄a. iiij
Soliciti seruare vnitatē spūs in vinculo pa
cis. Nā sic videm⁹ q⁹ filij vl̄ filie descendētes
ab vno pre et mre pl⁹ se diligūt cū q̄ a diuer/
sis ꝓgenitoribus nascunt. Hic q⁹ oim nēm est
caput pē vn⁹ de⁹. mē vna scā ecclia. bapl̄ma
vnū. vna fides vno pcio redempti. ad eandē
beatitudinē ordinati. debemus vinculo pacis
nos diligere. ⁊ signa caritatis oñdere. q̄ par
oñdit q̄ osculū in missa dat. Nā par ⁊ oscu
lū ad hoc fit in missa. ꝺm q⁹ habet de se di.ij
c. pacem. in glo. vt quis ꝓsentiat alteri. Nam
quātomagis ad inuicem ꝓsentim⁹ ⁊ vnanimes
existim⁹. tāto maiorem pacē habemus. ⁊ vt veri
amici in caritate magis radicati sim⁹ et fruc/
tuosius meremur. Hanc autem bonam pa
cem plures mūdani ꝓmutāt. q̄ virtutibus cō
cordare deberent. i peccatis ⁊ insidijs ꝓtra bo
nos mores et virtuosos cōicant. et ꝓcipant
diuersis conuenticulis. et malis societatibus
et ꝓspirationibus. cōtra supiores ⁊ rectores.
contra paupes et inopes. contra sacerdotes ⁊
religiosos. q⁹ tamen lege impatoria ꝓhibet
C. de his q̄ ad eccl̄ias ꝓfugiunt. renūciamus
Et de feudis de pace iuramento firmanda. ſ.
ꝓuenticulas. vbi sub pena vnius libre auri ꝓ
hibetur Sup quo apparatus dicit. cōuentic⁹/
la. Ubicunq̄ fiant ꝓiuratōnes ꝓhibent p. l.
istā. q⁹ quidem hodie male obseruat. imo to
tū ꝓtrariū faciūt ciuitates. maxie lombardie.
⁊ ptes q̄ sūt in ciuitatib⁹ ⁊ ꝓpagines. Sic eē
ꝓhibentur alias oīs cōiuratiōes negociator⁹
. ſ. vt spēs diuersoꝝ corpoꝝ negociationis. nō
minoris cū statuerit inter se venundet. Cont/
tra hoc faciūt hereti. qui conuenticulas cele
brant et officiū ꝓdicatōis in occulto vsurpāt
et sanctū sacerdotiū et sacramenta eccl̄ie vili⁹
pendant. hi hereti sunt et excōicati. vt habe
tur extra de here. c. cum ex iniuncto. Hoc pa
cem et ꝓcordiā deus non acceptat. sed magis
vindicat. math. x. Non veni pacem mittere.
sed gladium. id est seuerā vindictā. Ter
cia pax. s. superior et generosa est beatorum.
quam pacem etiā ipe symeon iustus desidera
bat. quando iesum in vlnis portabat in tem/
plo dicens. Nunc dimittis seruū tuū dñe se/
cundum verbum tuum in pace. Luc. ij. Quā
uis em̄ hic iustus symeon iesum saluatorem

vlnis suis amplexaretur. in q̃ oēs thesauri beatitudinis recondit̃ sunt. non tamen quietatus et pacificatus optauit et petijt. vbi intimius et suauius posset eum intueri et stabilit̃ omnibus potentijs anime saciari. Quod fit post hanc vitam cum omnes vires anime ad ymaginem pertinentes. per dulcem deitatis p̃sentiam illustrantur. et implentur thesauro diuine largitatis. Tunc enim est pax plena et perfecta. quando pater appropriate replet memoriam. per thesaurum sue diuinitatis. per amplexum sue eternitatis et per influxum sue omipotentie et maiestatis. Quia dicit Ansel. in ꝓsol. c. xxv. Ibi erunt bī oi potentes voluntatis sue. quia sicut ⁊ omipotens voluntas dī in oīb rebus implebit̃ q̃ nihil volēt nisi q̃ volūtas diuīa i oīb rebus impleat̃. Filius appropriate implebit intelligentiam. per speciem sue formalitatis. per candorem sue claritatis. per lucem in accessibilem sue sapientie et veritatis. Nam secundum ansel. vbi supra. diuina sapientia ostendet seipsam mentibus beatis. in qua tanquam in speculo limpidissimo omnia in momento perfectissime cognoscent. vt dicit augu. Spiritus sanctus appropriate replebit voluntatem per gustum dulcissimum diuine suauitatis. p̃ amplexum mellifluum indissolubilis caritatis. et per leticiam et gaudium eterne felicitatis. Quod quidem gaudium bibent de fonte vino in ea puritate obiectiue. sicut deus sua fontali bonitate fruitur in seipso. Tunc verificabitur illud quod scribitur math. Intra i gaudium domini tui. Et notanter dicitur. Intra in gaudiū. et nō dicitur aperi desiderium. et suscipe in te gaudium domini tui. quia illud gaudium fruitionis est tante magnitudinis ⁊ tam indicibilis suauitatis. q̃ mens beata ipsum plene comprehendere nō potest. sed tota absorbebitur ex plenitudine illius gaudij. sicut stilla aque absorbetur a vino forti. vt dicit bernhardus.

Tercia pars in qua notatur excellentia xp̃i. et eius benedicte matris

Circa quo notandum. q̃ dū pharisei christū vituperarent. dicentes in beelzebub principe demoniorum eijcit demonia. Prudentia. et ordinatiõe diuina ad confusionem iudeoꝝ ⁊ ad falsitatis eoꝝ ostensionem. surrexit quedā mulier que a sc̃tis ⁊ doctoribꝫ dicit̃ fuisse sancta Marcella. famula beate marthe sororis lazari extollens vocē. i. ex corde. ⁊ cōstanter alte. proferens laudē xp̃i ꝓtra vitupriū iudeoꝝ. dicēs. Beatus venter q̃ te portauit. sm Nicolaū de lira. matrē beatificat ⁊ laudat ex filio. ⁊ nō econuerso. q̃ ab ipso. q̃uenit gr̃a ⁊ gl̃ia principalit̃ rōne deitatis. ⁊ instrumētalit̃ rōne hūanitat̃ quia humanitas xp̃i est organū ꝓiunctū ipsi deitati. Ait ille dixit ꝓmendādo fidē. ⁊ cōstantiam mlieris ⁊ alioꝝ simliū. q̃ nūmo. i. potius nō dicitur aduersatiue. sz cōmendatiue. q. dinō solum illa q̃ me portauit beata ē. sz etiā qui audiūt verbū dei. corde credentes et ope adimplentes. Ih̃ dicit beat⁹ augus. libro de virginitate. q̃ beata virgo Maria felicius concepit deū mente per fidem q̃ corpore per carnis assumptionem. ¶ Moraliter persona deuota que sacramentaliter xp̃m in mente suscipit et caritate inseperabiliter eum copl̃at et portat ex nobilitate et dignitate quam acquirit. per ipsius superhabundantis gratie redundantiā merito ex tota celesti curia commendatur. et ab oīb beata predicatur. Sicut videm⁹ q̃ si virgo casta et pudica ex plebeio regi copularetur. hec virgo licet simplex. magnuz honorem et dignitatem indueret a regis dignitate. nam regina appellaretur secundum leges quousq̃ post mortem viri nupta esset viro dignitatis inferioris. quia vt habetur. ff. de senatoribus. femine. Femine dignitates suas a virorum dignitatibus sortiuntur. Uxores namq̃ coruscāt radijs maritorum. in auten. de consulib. §. si vero. coll̃. iij. Figuram ⁊ exemplum habemus in hester. que nata de genere iudeorum. copulata fuit regi assuero. propter quod multas dignitates accepit. et regina appellata eam rex adamauit super omnes mulieres. eo q̃ gratiam et misericordiam habuit coram eo super omnes mulieres. Cui etiam capitī impsuit dyadema regis. et fecit regnare in loco vasthi. hester. ij. Quare in eius laudem et commendationem dixit Jardocheus. Parvus fons creuit in fluuium. ⁊ in lucem solemq̃ conuersus est. et in aquas plurimas. redundauit. Hec enim hester est. quam rex accepit vxorem. et voluit esse regina. hester. iiij. ¶ Sp̃ualiter persona casta et munda. q̃ in caritate p̃ sumptōz corpis xp̃i se filio dei regi eterno ⁊ imortali copl̃at et vnit

digne beata et gl'iosa regina p̃dicat̃r ⁊ ab oĩ/
bus angelis honorat̃ · qz vnũ est cũ xp̃o vicẽ
te saluatore iob. vi. Qui edit carnẽ meã et bi
bit sanguinem meũ in me manet. ⁊ ego in eo.
Sup quo dicit. b. aug. et allegat̃ de ꝑse. di.
ij. Quia passus est dñs ꝓ nobis cõmenda/
uit nobis in illo sacro sanguinẽ suũ et corpus
suuz. qđ etiã fecit nosmetipos. Hã ⁊ corpus
xp̃i nos facti sum⁹? Sed queris an sim⁹ facti
corp⁹ xp̃i qđ est natũ de virgĩe vel qđ est ĩ al
tari sub panis specie. Rñdet glo. vbi. s. qđ il
la verba referunt̃ ad eccl'iaz nõ ad corpus suũ
sumptũ de virgine. Nõ em̃ fecit nos corp⁹ su
um qđ natũ est de virgĩe. ⁊ sumit̃ ĩ altari sub
specie panis ⁊ vini. sz fecit nos corpus suũ spi
rituale. scz eccl'iam fideliũ. Et iõ dr spũale. lz
ꝑstet ex corpalibꝫ pũbꝫ. scz fidelibꝫ. qz ptes
ei⁹ nõ corpali sz spũali vinculo caritatis in ei⁹
ꝓpositõe vniunt̃. licet corpa sequestrentur.

¶ Ad hanc aũt vnionẽ corpis xp̃i. vt hõ fiat
membr̃ vbi xp̃s caput est. ꝺ necessario requi
runt̃ tria. que etiam disponũt ad corporis xp̃i
dignam susceptionem. scilicet
Fundamẽtalis conscientie depuratio.
Actualis mentis deuotio.
Totalis ꝓprie voluntatis ꝓiectio.

¶ Primo em̃ requirit̃ fundamẽtalis depuratõ
conscientie. qz sit depurata sic conscientia ab omi
culpabili defectu. qz sup̃ nullo conscientia re/
p̃hendat. Quia sicut lumen solis puro se ple
nius immiscet siue infundit. sic xp̃s solũ puro
et imaculato corde. se ꝓ suã gr̃am infundit q̃ẽ
candor lucis eterne. Cũ habeat̃ de conse. di.
ij. nihil. in sacrificijs maius esse potest. q̃z cor
pus et sanguis xp̃i. nec vlla oblatio hac pũ/
or est. sz hec oĩes p̃cellit. q̃ pura conscientia dño
offerenda est. et pura mente sumenda atz ab
oĩbꝫ honoranda. Et ideo volens accedere ad
hoc sacramentũ debet examinare conscientiã suaz
scm̃ apl'm. i. cor. xi. Et si videat se esse ĩ pec/
cato mortali. scz qz videat se non penitere de
peccato mortali iam commisso. vel esse in ꝓpo
sito aliquod committendi. et in tali statu qui
hoc sacramentũ suscipit mortaliť peccat ꝓpter
irreuerentiã quã facit sacramẽto. ⁊ rei ꝓtente
sub sacramento. et rei significate nõ ꝓtente. ⁊
eẽ quia est eccl'iastici p̃cepti transgressor. Ille
etiã qui fm̃ rei veritatẽ nõ est in peccato mor/
tali. credit tñ esse se in mortali si cum tali con
scientia hoc sacramentũ suscipit. peccat morta
liť. qz est reuerẽtie sacrm̃ debite contemptor.
Si aũt nõ videt se esse in pcto mortali. ⁊ nõ
credit et tñ est. Aut hoc ꝓuenit ex omissione
diligẽtie debite in examĩando conscientiã. ⁊ hic
dico q̃ mortaliť peccat. nõ tñ ita grauiter sic
pr⁹. Aut ñ ꝓuenit ex omissione debite diligẽ
tie. quã teneť hõ adhibere. sz qz hõ ꝺ lege cõi
cert⁹ esse nõ põt. vtꝫ peniteat digne. fm illꝺ
eccl'a. ix. Nemo scit vtꝫ odio vel amore dig/
nus sit. et sic accedens in mortali peccato ad
susceptõem hui⁹ sacramenti nõ peccat morta
liter. sz ꝓsequit̃ remissionẽ latẽs peccati. Ali
ter em̃ q̃ñcũq̃ hõ hoc sacramentũ susciper. et
poneret se piculo peccati mortalis qđ falsum
est. hec Richar. in. iiij. sup̃ sententias di. ix.
argu. ij. q. i. ¶ Sed queriť vtrũ quis pecce
accedens cũ ꝓscientia pcti. p̃sertim cũ hec fa
ciat obediendo p̃cepto eccie. Ad qđ dicendũ
q̃ peccat mortaliter si accesserit hic cum peca
to mortali nec excusat̃ ꝓpter p̃ceptum eccl'ie.
qz eccl'esia nõ p̃cipit vt quis cõicet cum pcto
sz pon⁹ p̃habita ꝓpatiõe diligenti. Consuliť
ergo illi q̃ añq̃ accedat ad sacramentum con
scientiã suã expurget. ¶ Item dico q̃ qui ex
ꝓtemptu p̃cepti eccl'ie nõ cõicat semel ĩ anno
etiã peccat mortaliter. Sed diceres. ergo ha
bens peccatũ qđ dimittere non potest. ꝓ nic si
accedit peccat mortaliter. si non accedit etiã
peccat mortaliter. ergo erit pplexus. Rñdeo
si dicis q̃ peccatum dimittere nõ possis mẽ
tis. etiã si ꝺs in illa dispositõe esset ꝓ illa vi
ce. q̃ de consilio sacerdotis abstineret a cõu
one. tunc nõ esset pplex⁹. qz tũc ex cõtẽptu nõ
cõtrairet p̃cepto eccl'e. et in hoc respicienda ẽ
conscientia cõfitentis. Dico tamen q̃ stãte ꝓ
stasi si talis ex ꝓtẽptu nolit se expurgare a pec
cato. tũc melꝰ facit nõ accedẽdo. liz em̃ pec
cet mortaliter mínꝰ tñ q̃z cũ pcõ accedẽdo ac̃.

¶ Secõm dispositiuũ ad susceptõem sacrm̃
tĩ ptinẽs ad ꝓficientes ẽ eleuatõ mẽtis ĩ deũ
p actualẽ deuotiõem. Eleuatõ quidẽ mẽtis p
sanctas meditatões et deuotõem causat̃. iux
ta illꝺ ps. In meditatõe mea exardescet ignis
Hã sic ligna mlt̃iplicata in igne ignis roborat̃
⁊ augmẽtat̃. sic mlt̃is honestis meditatõibus
vtputa xp̃i passionis hꝺ sacri instrmtõis. ⁊ fru
ctuz eius crescit noster affectus deuotionis.
Est em̃ illud sacramentum magne virtutis ⁊
efficacie. qđ a xp̃o amore intentissimo ordiat
tũ est fm̃ Richar. in. iiij. sup̃ mgtm̃ sen. di. ij

Hoc sacramentū a digne suscipiente xp̄s mā ducaē vnit. q2 hec māducatio māducanti re ducit ad memoriā passiōem xp̄i fidē ꝓfirmat spem auget. caritatem inflāmat. dat vitā gre xp̄o vnit manducātem spūaliē interna ꝓsola tiōe reficit. ip̄m robrat ad opatōem boni. sustentat ꝓtra casū ꝓuenientem ex ꝓpria infirmitate. munit ꝓtra demonis impulsū. remittit ardorem carnalis ꝓcupiscentie. purgat veniale pcm̄. q̄ q̄cq̄ pcm̄ mortale vt dcm̄ ē. Et possunt hic. xij. effectus assignari per. xij. fructus ligni vite. de quo habetur Apoca. vl. Et ad celebrationem illoꝝ memoriā in tribꝰ ꝰsibꝰ collecti sunt. ꝰ. Inflāmat. memorat. sustentat. robrat auget. Hostia spez purgat. reficit vitā dat et vnit. Confirmatq̄ fidem. munit fomitemq̄ remittit. Sz diceret quis. si aliq̄s inuenerit se indeuotū et tepidū. nō potetis sic oīa meditari. nūquid accedet. Dicendū aut ē ꝓsona cōis puta sacerdos q̄ gerit ꝓsonā ecclie. si nō habeat aliud impedimentū. ꝓpter tepiditatē hmōi dūmodo faciat qđ in se est. nō debz omittere missam. q2 deuotō tocꝰ ecclie in cuius ꝓsona celebrat supplet id qđ sibi deficit deuotōis. Si aūt ꝓsona est priuata. tunc dico q̄ in illa requiritē actualis deuotio. sed si die cōmunionis ad nullā deuotionē se dispositū sciuerit aut senserit. aut talis torpor est ex culpa p̄cedente. puta q̄ occupauit se aliquibus inutilibus q̄ que distrahebat. et tūc tuꝰ est differre. aut ꝑseuauit se colligēdo se ad deuotōem quantū potuit. dando conatū q̄ntuz in se fuit. sic hūiliter pōt accedere. sperās q̄ ex vi sacramenti sibi deuotio conferaē. Terciū dispositiuuz est totalis ꝓiectio voluntatis deū ꝓponēdo firmit̄ nūq̄ ꝫ cetero velle peccare ꝑ in via dei ꝓsistere. et talis cōformitas voluntatis ꝓnet ad ꝓfectos. ps. Sibi adherere deo bonū est. Tult efficaciter q̄ sp̄ opemur bonū sine defectu. Quare dicit ꝓuer. iiij. et habetur in decre. de pe. di. ij. non reuertebaē Justorum semita est lux splendens et crescēs vsq̄ ad ꝓfectū diem. i. ꝓfectoꝝ vita et cōuersatō est splendēs ꝑ boni exempli euidentiā et crescēs ꝑ meritoꝝ affluentiā. vsq̄ ad ꝓfectaz clarificationem mentis in beatitudie. Debēt eē perfecti semꝑ ꝓgredi. et nunq̄ stare. q2 secūm gre. In via dei stare retrocedere ē. Ex quibus patet error hereticoꝝ quorundā dicē tiuz. q̄ homo in p̄nti vita pōt tantū ꝓfectōis culmē attingere. q̄ ampliꝰ in gra et caritate ꝓficere nō pōt. Cuius rōem assignāt. q2 sm tales als inueniretē aliq̄s ꝓfectior xp̄o. si homo semꝑ posset ꝓficere. Hi reprehanē ab ecclesia vt hereticī. sicē habeē in cle. d̄ hereticis. ad nostrā. Soluitē eē ratio illoꝝ ibidem in appatu prio autoritatibꝰ. Naz ps loquens de ꝓfectis dicit. Ibūt de virtute in virtutē. et greg. super ezech. et de pe. di. ij. duz sanctā ecclīaz dñs suscepit. in gradibꝰ suis dinoscit. q2 eius glia ꝑ illius incrementa declaraē. De his gradibꝰ etiā iob loquitē dicēs. ꝑ singlos gradus meos ꝓnunciabo illū oīpotentez. Hos q̄dem gradus dñs sub messis nomīe describit dicēs Sic ē regnū dei q̄ē admodū si hō iacet semē in terrā. et dormiat et exurgat nocte ac die. et semen germinet et crescat dū nescit ille. vltro eē terra fructificat primū herbā. deinde spicā. deinde plenū fructū ī spica. et cuz ex se ꝓduxerit fructū. statī mittet falcē q̄m adest tpus messis Semē hō iactat in terraz cū cordi suo bonā intentionē inserit. Postea dormit q̄ in spe boni operis quiescit. Nocte ac die surgit. et inter aduersa et ꝓspera ꝓficit. semē germinat et crescit dū nescit ille. q2 et cū adhuc metiri incrementa sua non valet. semel ꝓcepta virtus ad profectū ducitē. et vltro terra fructificat. quia preueniente se gra. mens bonis spontanea ad fructuz boni operis assurgit. nota ibi plene. Ad rationē illoꝝ dicit. q̄ minus pt bñ ꝑ augmētum peniri ad quantitatez maioris. in his q̄ habent quantitatē vnius rationis. sz gra alterius hominis se habet ad gratiā xp̄i sicut virtus particularis ad vlem. Unde sicut virtus ignis quantumcūq̄ crescat non pt equari virtuti solis. Ita gratia hominis quantumcūq̄ perfecta non pt equari virtuti et gratie xp̄i. vt etiaz dicit Tho. in. iij. parte. q. vij. ar. xi. nō est ergo facienda equatio finiti ad infinitum. Sed queritur. vtrum perfectus ad hoc vt magis ꝓficiat. semper et frequenter debeat communicare. Dico q̄ cibus iste vt prosit ꝓficienti et perfecto requirit debitam ꝓparationem puritatis et deuotionem. vt dictum est. et qui assiduam habet talem ꝓparatōnē benefacit ꝓmunicando frequenter. qui vero raro. etiam ꝓmunicet raro. Tm̄ in primitiua ecclīa q̄tidie ꝓmūicabāt. q2 habebāt hmōi inocētiā. siue puritatē ꝑ baptismū et ardorez caritatis siue deuotōis. ꝑ dōatōez sp̄ussancti.

quia vero postmodū caritas refriguit. ⁊ innocentia baptismalis. vt in plurib⁹ pdita fuit ꝯ relictū fuit iudicio et ꝓscientie vniuscuiusq⁹ vt cōicaret qñ se dispositū ꝓgnosceret. ne mā ducaret ad suā damnatōem ⁊ q⁹ hoīes incepērūt fieri negligētes. ꝯ itez⁹ institutū fuit q⁹ frequentaret. Cū anacletus papa instituit vt qñcunq⁹ venirēt ad eccl'iam. cōicarent. Sed q⁹ ml'ti frequētabāt eccl'iā q̄ se nō bene ꝑparabāt. ꝯ instituit papa fabian⁹. vt ter in anno cōicarēt scz in natali pasca et pēthecoste. q⁹ in his festiuitatib⁹ melius se ꝑparabāt. Et quia hoīes in istis tribus festis et tpibus adhuc negligentes erant. ꝯ ad extremum est ad pascha reductū. q⁹ ꝑcepit ipius ꝑparatōis. scz q̄dragesima. Cū si homo sentit se feruidū sic in statu eccl'ie primitiue cōicet frequenter. sed si se in statu medio habet. aliquando debet cessare vt discat reuerenter accedere. aliquando cōicare vt inflammet ardore. et tūc secundū illā ptem ꝑm quā viderit se melius ꝓficere ad illam declinet. q⁹ hoc solū experientia discere potest. dicēdo ergo. q⁹ aliquib⁹ est vtile sepe cōicare. et aliquibus vtile raro ꝑm dicta ꝛc.

Feria secunda post oculi

Quanta audiui

mus facta in capharnaū. fac⁹ hic in patria tua luce. iiij. c. Ille⁊ vt videmus oīe agens ꝓ sua actōe requirit passum. scz subiectū debitū. Unde. ij. de aīa dicit pb⁹. Act⁹ actiuo⁹ sunt in patiente ꝑdisposito. Agricola eī volēs semīare necessario req̄rit terrā aptā ⁊ dispositā ad hoc q⁹ si semē iaceret in petrā vel in terrā incultā nō germinaret nec ꝓduceret fructū. Sic semīator verbi dei. req̄rit eē hoīes dispositos et aptos ꝓ susceptōe doctrine. Nō eī equaliē oīb⁹ ꝓponendū est semē veritatis. Nō eī infidelib⁹ et hereticis. nec induratis in malicia est ꝑdicandū. Cū origenes. vt hē. xliij. di. In mādatis habem⁹. vt venientes ad ciuitatē. discam⁹ ꝑ⁹ quis in ea dign⁹ sit. vt apud eū cibū sumamus. quātomag⁹ nosce oportet quis qualis ve sit is. cui īmortalitatis verba credēda sunt Solliciti eī esse debem⁹ dicente xp̄o. ne margaritas nr̄as mittam⁹ añ porcos. ne forte ꝓculcent eas pedib⁹. et canes ꝓuersi dirrumpant mat⁹. vij. Q⁹ exponit augu. ij. li. de sermone dn̄i in mōte. c. xv. di. Sacra scriptura dr̄ sec'm q⁹ nō debet corrūpi. et margarite. q⁹ nō dr̄ ꝓtemni. canes sunt veritatis impugnatores porci vo veritatis ꝓtemptores. q. d. Nolite sacram scripturam aperire et ꝑdicare hereticis. infidelibus nec luxuriosis et carnalibus ne vilipendatur ⁊ rep̄hendant vos verberent ⁊ occident. Sed videtur xp̄m contrarium fecisse. infidelibus et publicanis predicādo. Respondet sanctus augu. hereti⁹ siue infideles aut ita sūt obstinati. q⁹ de eor⁹ correctione nō sperat. aut sperat. si sic est eis ꝑdicandū. sic faciebant apostoli. si nō. aut habitāt cū aliis q̄ ꝑdicatōem recipiūt. et tunc est eis predicandū. Ita intelligit hoc dictū. Sic cū xp̄s cognouerit ꝓ⁹m patrie sue. scz de nazareth in ma⁹ licia obstinatos et duros. nec dictis nec factis posse eos ꝓuertere. ibi nō ꝑdicauit nec miracula fecit. sed capharnaum accessit ad populum dispositum ꝑdicando et miracula faciendo. Et ideo dixerunt ei iudei. Quanta audiuimus ꝛc. Queritur vtrum parētes et ꝓpinqui sint extraneis in omib⁹ ꝑferendi ⁊ videtur q⁹ sic. gal'. vlti. Operemur bonū ad oēs maxime añt ad domesticos fidei. Contra xp̄s patriā suā reliquit. ⁊ extraneis ꝑdicauit et benefecit. ergo dicē dū ꝑm mgr̄m. ij. q⁹ tēnaz⁹. di. xix. q⁹ domesticus siue ꝓpinquus ē locād⁹ in ordie caritat⁹. v. loco extraneor⁹ vo in. vi. Sc⁹m eī magistrum verus locus veritatis et dilectōis est. vt primo ante oīa diligamus deū. Secundo nosmetipos. Tertio parentes. scz pr̄em et matrē. Quarto filios frēs. sorores. et huiusmodi Quinto domesticos. Sexto extraneos ⁊ inimicos. Nā ratō hui⁹ dictat q⁹ illud q⁹ est ꝓpinquius. pl⁹ respiciat et prius. sicut etiā diffusio caloris corporalis prius est ad loca ꝓpinquiora q̄ ad remota. ergo a simili. cōicando maioris amoris spiritualis prius respicit naturaliter q⁹ est sibi ꝓpinquū q̄ q⁹ est remotū. Sed est notandū q⁹ aliter est dicēdū de ꝓpinquo ⁊ pnte. eq̄ ydoneo et minus ydoneo. Si eī ꝓpinqui sunt equales ydonei cum extraneis. pt̄ est quis suum ꝓpinquum vel amicum preferre extraneo. nisi forte ex hoc scandalum oriatur. vel aliqui exemplum accipiant. vt quando de malum exemplum accipiant. vt quando timetur probabiliter. q⁹ ex hoc alij etiam inducantur ad benefaciendum propinquis si ue amicis minus dignis. Huius exemplum habemus. Geñ. quadragesimo septio. vbi ri

citur q̄ pharao dixit ad ioseph de frībus suis q̄ si nosti in eis viros industres cōstitue eos magros pecor meor. Si vero ꝓpinqui amici alicui? sit min? ydoneꝰ extraneo nō debet eis ꝓferre in aliquo postposito extraneo meliori. alias talis vr infidelis dispēsator. qr negociū qd gerit nō meliorat cū possit. Exemplū patz ec in saluatore. q petēnbꝫ ꝓsanguineis. vt vn? ad dexterā et alis ad sinistrā in regno suo sede ret. rndit. Nescitis quid petatis. Vter hoc ec vr ad argu. ꝓtrariū. qr extranei erāt ꝓpinqs et ꝓpatriotis meliores. iō eos ꝓmulit q multa bona eis fecit. Cū hiero. sup leuit. viij. c. dicit. Qui ꝓstantior est ex omi ꝓplo. q doctior qui sanctior. qui in oīmi virtute eminētior. ille eligat ad sacerdotiū. Nō tñ minime hodie seruat. pl? inspicit potentia q̄ sapia. nobilitas q̄ vtilitas. bursa plena q̄ mēs serena. Et isto recto ordine puerso. necessario oīm patimur subuersionē. ¶ Querit itez. vtr hō maiori debito teneat informare infideles. q̄ in fide instructos. Ad qd rndendū ꝓmitto talē distinctiōem. q alio q alio mō informandi sunt gētiles. iudei hereticiq veri xpiani. Primo gentiles instruendi sunt p rationes naturales. vt ad fidei fundamentū possint puenire. pbat. gentiles nō ꝓueniūt nobiscū in autoritate alic? sacre scripture. p quā possint ꝓuinci. ergo p rationes ꝓuincendi sunt q inducendi. vt fidei nostre adhereāt. Cōis est sctī tho. in sum. cōtra gētiles. li. i. c. xj. q pña tenet. qr vbi deficit autoritas ad rōnem currendū est. qr ius naturale. Se le ꝓmune est oī natōi. di. i. ius naturale. Secūdo iudeis oñendū est vet? testamentū male intellexisse. vt p hoc ad fidē inclinent. q sic dēs siluester conat? est q̄sdaz adducere ad vitas viā. vt ptz in legēda ei?. Tercio hereticis tā p rationē naturalē q̄ p vetus testamentū q nouū inducēdi sunt vt ad gremiū sancte matris eccl̄ie redeant. q sic ptz in aliquib? plures sunt ad fidē reducti. Quarto tam gentiles q̄ iudei. necnō hereticis miraculis sunt ad fidem reuersi. ptz qr de multis sctis quoꝝ quidā gentiles. quidā iudeos. quidā hereticos p miracula ꝓuerterūt et hoc maxime fuit necessariū in primitiua eccl̄ia. vtz in glo. sup illo verbo Signa aūt eos qui crediderint hec sequent mar. vl. Quinto gentiles magis errāt q̄ iudei. et iudei q̄ hereticisupple intelligēdo circa plura ꝓbat pl? negāt de scriptura gentiles q̄ iudei q iudei q̄ hereticis qr hereticis circa alios articulos errāt tm̄. iudei aūt totū nouum testamentū negāt et vet? male intꝛpretant. gentiles aūt totā sacram scriptrā negant. inq̄n tū tangit fidē nostram. Certo hereticis grauius et piculosius errāt q̄ iudei. et iudei q̄ gentiles. pbat. grauius peccat qui nō implet qd ꝓmisit. q̄ qui nō implet qd nō ꝓmisit. sz hereticis a fide apostatarūt. et tamen vt fideles. licet nō sint adhuc aliq̄d tenent et sub ꝓtectu tali plura mala possunt bzarare. et ita possunt etiā facere iudei cū quib? testamentū habem? cōmune qd male vt dictū est interptant. Septimo rndēdo ad quesitū. homo maiori obligato tenet informare infideles q̄ instructos in fide dūmō credat aliq̄d bonī efficere pz. qr maius piculū imminet ex pte infideliū q maxime hereticoꝝ q̄ fidelium ꝛc. ¶ Quantū nūc ad ꝓmum ꝓpositū. Quantū ad ꝓmum ꝓpinquationem euangelij. bene dictū est. quō aduersarius inuadit possidentē. hodie docemur fugere inuadentē et secundū hoc tres sunt p tes principales declarande.

In pria vana iudeoꝝ postulatio. In prin.
In scda ceca pbeoꝝ ꝓturbatio. Repleti.
In tercia tuta xpi declinatio. ibi Iesus aūt.

¶ Quantū ad primum

iesu existente in nazareth. dixerunt scribe et pharisei. Quanta audiuim?. q. d. Nescimus an rumores illi veri sint. qui dicuntur de tuis miraculis. nisi etiā ꝺ ī nazareth. q̄ est ciuitas tua etiā ꝓbaueris. Et vocant nazareth ei? patriam. qr ibi concept?. educat? seu nutrit? fuit et in bethleē nat?. ¶ Respondit iesus amen dico vobis. Nemo ꝓpheta generalit loquendo accept? est in pria sua. Ex qbꝫ videt xpm velle inferre. sz ego sum ꝓpba vobis in lege ꝓmissus. Deu. xviij. ꝓpbam de gente ma. et de fratribꝫ suscitabit tibi dñs deus. ipm audies sz me nō accipitis. imo ꝓtemnitis qre nō estis digni q inter vos miracula faciā ꝓpter vram incredulitatē. Et ꝺ oñendo adducit duo exempla ꝓphāta vitatē sui dicti. s. ꝓphetas esse magꝫ acceptos inter alienos q̄ inter ꝓprios. Primū sumit. iij. regū. xvij. de helya qui tpe magne famis vrelict? ab oīb? viduis gentis sue isrl accept? fuit vuote. q sustētat? a q̄dā vidua gentili. Et sic hic a suis ꝓsecut? fuit et q̄ ec ab eis suū surripuit bñficiū alijs cōferēdo. Et ideo nō mirū si instar helie xp̄s apō extra

neos. et nō apud suos incredulos et ingratos miracula fecit dicens. in ☞itate dico vobis. Nota sarepta est modica vrbs inter tyrū ⁊ syd onē. Exemplū ꝯm sumit. iij. reg. v. de helyseo q̄ int' pplm suū israhel neminē a lepra curauit. sz tantū gentilē extraneū scz naamā syrum ppt' ingratitudinē gentis sue israhel et eiꝰ idolatriā q̄ tūc colebāt vitulos aureos. q̄s hiero boā fecit inferēdo sic pꝛi. si ergo isti famosissimi ꝓphe nō fuerūt accepti ꝓpter ꝓpriā ingratitudinē. et apud extraneos miracula ostenderūt ☞re nō etiā xps exim? ꝓphaꝝ pōt ꝓpt' ingratitudinē. et malicia gentis sue fugere. ⁊ se ad aliam gentē deuotā transferre. vbi reuerent' suscipit'. ⁊ bonū fructū opat'. Moralit' est notandū q̄ int' alia que reddūt hoiem iustum et sanctum ꝓtemptibilem est nimia familiaritas hō eiꝰ quātumcūq; virtuosus. si inter alios cōmorat'. vltiō nihil curat' ⁊ ꝓtemnit'. Quare plūs dic de regimīe principū. Nimia familiaritas parit ꝓtemtū. Et. ff. ō officio ꝓsidis. l. obseruandū. Ex quersatiōe equali cōtentio dignitatis nascit'. Debent ergo ꝓsone honeste et superioris dignitatis se subtrahere a cōuiuijs ⁊ cōuersationib⁹ inferiorū. ne cōtemtibiles habeant'. Et spāliter sacerdotes cuiuscūq; ꝓditiōis existāt. dēnt vitare tabernas publicas. vbi sunt consortia et conuiuia laicorū extra de vita et ho. cle. clerici officia. et in cle. i. et. ij. eo. ti. ec. Et specialiter intelligitur hoc de cōuiuijs in quibus sunt ioculatores et lusores. ⁊ hmōi infames persone. cum quib⁹ nō licet clericis et religiosis esse. alias licite possunt cum honestis ꝓsonis esse quos emēdare possunt verbo ⁊ exemplo. sic xps. vñ. i. petri. ij Cōuersationē vestrā habentes int' gentes bonam. Sed licet multa habeant' sanctitatis et honestatis exemplaria tam in vita xpi ⁊ sanctoꝝ patrum. q̄ etiā adhuc supuenientiū deuotoꝝ. religiosoꝝ sacerdotū ⁊ seculariū ꝓsonaruꝫ null? tñ eoꝝ in patria sua. scz in hoc mūdo acceptat' neq; iustus p̄dicat' ꝓpter

Vitioꝝ carnaliū expientie cōmunitatem.

Naturе infecte ad male loquendū ꝓnitatem.

Utrorumq; vite difformitatem.

¶ Ratio pꝛimi patz. Nā ꝯm Crisꝯ. sup matb̄ Omnis homo estimat secundū se. alterꝫ nec potest melius sentire de altero. q̄ ipe sentit de se. Ecce fornicarius neminē estimat castū. superbus neminē putat humilē. Cuius ratio est, q̄ receptū est in recipiēte ꝓ modū recipientis Sic̄ ptz de dulci recepto in lingua febricantis. de quo dicit et iudicat q̄ sit amaꝝ. q̄ lingua amaro humore infect'. Sic cū hoies sēcta tes carnalia desideria et spurcitias mūdi continue exercentes ⁊ expientes sint. ergo carnales religiosos et sanctos viros tales esse iudicant quales ipi sunt. Qđ tñ iudiciū temerariū apl's ꝓhibet dicēs. Nolite añ tps iudicare. i. coꝝ. iiij. de tali iudicio etiā hū. xl. q. iij. temerariū. vbi dꝛ q̄d nō est curandū iudiciū humanū vbi est bona ꝓscientia. q̄ tale iudiciuꝫ est temerariū. Debēt ergo tales infecti pcīis. Primo seipos iudicare q̄ ꝯm apl'm. Si nos ipos iudicarem?. vtiq; nō iudicaremur. vnde dixit q̄dā frat' vt legit' in vitis patrū. q̄ q̄si domin? flagellauit egiptū in pꝛimogenitis suis nō erat dom? in qua nō erat mortuū. Et dixit discipulus quid est hoc. Rñdit senex. si quis videt pcīa sua nō ꝓsiderat aliena nec iudicat. Sicut etiā legit' in vitis patrum. Qđ quidā frater in sitibi aliquando inuent? est culpabil. Et miserūt seniores ad abbatē moysen vt veniret. ⁊ noluit venire. miserūt aūt secundo venientes veni. q̄ fratres te expectant. Et surgēs venit. tollens secum sportam vetustissimam. et impleuit eam arena ⁊ portauit. Illi vero exierunt ei obuiam dicentes. quid est hoc pater dixit eis senex. Pcīa mea sunt post me currentia. et ea nō video. et veni ego hodie aliena iudicare peccata. illi autem audientes nihil locuti sunt. vñ dixit ali? senex. Non iudices fornicatorē si castus es. q̄ siliter legē ꝓuaricaris. Qui enim dixit. nō fornicaberis. etiā dixit. nō iudices. Cū frater quidā interrogauit senem. Si videro culpā fratris mei bonū ne est celare. dixit ei senex. Quacunq; hora tegimus peccata fratris tegit de? pcā nostra. ⁊ quando ꝓuiderim?. deus ꝓdet nostrum peccatum.

¶ Secūdo dico q̄ ꝓphete. i. boni virtuosi ꝓtēptibiles sunt mūdo et nō acceptant' a mundanis ꝓpter infectionē nature Nam tanta est infectio nature humane. q̄ omēs homines ꝓclives sunt ad malum. et i deo ꝓniores ad vetandum. et ad malum dicendum q̄; bonum loquendum. immo que ignorantur quo fine fiant. et licet quandoq; bono fine. ad malum tamen interꝓetantur. Cuius causa est. quia hūana locutio est inuoluta detractionibus et calūnijs. Cū in ꝓlogo sententiaꝝ dicit mḡr

Dō non dubitam⁹ hūani eloquij sermonez semp calūnie ⁊ detractioni emulo⁹ fuisse sup positū. Hoc est etiā qđ gen̄. viij. dicit. Sen sus ēm ⁊ cogitatō hūani cordis in malū ꝓna sunt. sez ad detrahēdū ⁊ male iudicādū. con tra doctrinam moralis cathonis. d. Estima tiōez retine. Sed dubitatur an aliquo mō li ceat alicui malum dicere. vel iudicare de ꝓxi mo suo. Ad hoc dicendū. ꝙ hoc pōt esse vno mō ex euidentia facti vt qs aliū iudicat et di cat homicidā. q vidit eū interficere hoiem. et ē nullū pctm̄ est. Secūdo mō ex signis euidē tibus. vt cū quis dicit vel iudicat aliquē forni catorem. qz vidit eū cū aliqua nudū ⁊ solum cū nuda ⁊ sola. hoc etiā nullū ē peccatū. Ter tio in signis leuibꝫ. ⁊ in hoc iudicio est triplex gradꝰ. Primꝰ qñ qs ex signis leuibꝫ incipit dubitare de boitate fratris. et hoc est peccatū veniale. qz ꝓcedit ex hūana fragilitate. ⁊ hoc nō vocat ꝓprie iudiciū. sz suppositio. Secūdus gradus qñdo ex talibꝫ signis firmit̄ tenet in animo ꝙ frat̄ sit malꝰ. ⁊ hoc ꝓprie ē iudiciū. qz iudiciū importat sententiā firmā. ⁊ est peccatū mortale. qz contrariatur caritati. Tertiꝰ qñ ex talibꝫ signis leuibꝫ non solū ꝑdicto mō iudi cat. sed etiā ꝓcedit ad manifestatiōez ⁊ ad pu nitiōnē fratris. ⁊ hoc adhuc ē grauiꝰ. qz non solū ē ꝓtra caritatē. sz etiā ꝓtra iusticie eqtatē ¶ Tertio mō acceptantur ꝛc. ꝓpter vite dis formitatē. Nā sicut ꝓria non se cōpatiūt̄. sed mutuo se expellūt. sic vita bonoꝝ est detrimē tuꝫ maloꝝ sicut pz in xp̄o et iudeis. Nā quia vita xp̄i fuit bona et iudeoruꝫ mala. Ideo fue quēter ab eo reprehensi ⁊ victi. vitā suā repug nabāt. dicētes eū ee blasphemū. malefactorē violatorē legis. Dic et mō nō est tāte sc̄itatꝫ teligiosus. q si maliciā ⁊ vitā hoīm nitit̄ recla mare. vita eiꝰ vilipēdit̄ et ipe reprobat̄. Est ei de veritate audiēda. sic de sumptōe aq̄ bñdic te. qñ ēm aqua dat̄ bñdicta a sacerdote post missam totꝰ ppls devote applaudit ⁊ accurrit ad ꝓximādo ad sacerdotē. deponūt capucia. in clināt capita. extendūt manus ⁊ vestes vt aquā bñdictā recipiāt. sz si sacerdos liberalit̄ suppserserit de aqua statū auertūt se et fugiūt. et ꝓtra sacerdote murmurāt. Sic nobiles et ignobiles cū audiūt ꝙ aliq̄ ꝑdicatore devoto teligioso ꝙ dicit hoīb veritatē. mirabiliter ap plaudūt ⁊ ꝓmēdāt. et ꝓmones eiꝰ frequentāt sed si ꝓtingat ꝙ ad vicia ꝓpria eoꝝ se inclinat et largit̄ dat correctionē statiz remurmurāt et facie auertūt. ꝑdicatorē ꝓtemnūt ⁊ vitā eius reprehendūt. ij. thi. iiij. A vitate quidē auditū auertēt. Ad fabulas aūt ꝓuertent̄. Aug. xi. q iij. nemo pitoꝝ. Melius est ꝙ vitate supplici uz pati q̄ adulatōe recipe bñficiū. Itē ibidē pelagius vnicuiq̄ ꝓuidendū est. ne aliquez iniuste plequat̄ iudicet vel puniat. ne ieiū ꝙ sequat̄ et puniat ⁊ iudicet. et sic patet ꝛc.

¶ Quantū ad secundā partem notandum ꝙ humane nequicie ꝓpri um est ꝙ si rationibꝫ vincitur nō acquiescere sed in irā ꝓrumpere. ⁊ ex ira in malū actū irru ere. et q̄liq̄z in homicidium. Et quia pharisei a xp̄o manifestis fuerūt rationibꝫ ⁊ exemplis supati. ideo in irā cōcitati ducentes xp̄m ꝺ ci uitate sez nazareth in supcilium mōtis. vt euz ꝑcipitarent et occiderent. ¶ Moraliter est notandum ꝙ ignis ratione sue caliditatis est maxime actiuitatis inter oīa elemēta. Nā ꝑm pbm. ij. de aīa. posset augeri in infinitū. quo vsq̄z esset combustibile et ergo summo studio cauendū est ne fiāt incendia. vt ēm habet̄ in legibꝫ. ff. de officio prefecti vigilum p totum Antiqui magnā custodiā ignis habebāt. Or dinatū ēm rome erat ꝓ imperatores. ꝙ vnus in ciuitate ꝑfectus siue magister vigilū erat qui cū alijs sibi subiectis. p totā noctem diligent vigilabat ⁊ oīa loca vrbis visitabat. et ne in cendia fierent p negligentiā. inq̄linos omēs admonebat. vt vnusquisq̄z apud se in domo haberet ⁊ negligentes fustibus ⁊ flagellis et alijs grauioribus penis arcebant. Talis cu stodia etiā apꝺ nos sp est hñda. Sz cū ignis spūalis sez ira grauior et mltoplus dānabili or sit q̄z ignis corpalis. ideo tanto maior cu stodia et diligentia hñda est ne incendamur ira. Nā iracundia inter alia pcā mortalia ānu merat̄. di. xxv. ℌ. alias. ꝺ quibꝫ ꝺr. Quicūq̄z ēm aliquid de istis pctis in se dñari cognoue rit. nili digne se emendauerit ⁊ si habuerit spaciū longo tempore. penitentiā nō egerit et largas elemosinas nō erogauerit et a pecca tis ipis non abstinuerit. illo transitorio igne ꝺ quo dicit apls purgari nō poterit. sed eter na illuz flamma sine vllo remedio cruciabit. ¶ Est ēm iracundia tam malū ꝛ damnosum peccatum quod subtrahit.

Deo effectum sue potentie.

Proximo affectum debite beniuolentie.
Proprio subiecto aspectū rationis et intelligē
tie. Nulli enī nisi deo cōpetit rationē sue potēte
culpas iudicialiter vindicare. bonos simpliciter in
habitare. et eis liberaliter sua dona dare et lega/
re. Sed ptra illa iniuriat iracund⁹ i omnib⁹
Primo aufert a deo vindictā. qz ira est deor
diat⁹ appetit⁹ vindicte. et de⁹ dic̄ Ro. xij. Mi
hi vindictā. et ego retribuā. Deus enī duo si
bi reseruauit. scz gl'iam et vindictā. sz vnū vult
sibi subtrahere superbus et alter⁹ iracund⁹. De
gl'ia dei dr ysa. xlviij. Gl'iaz meā alteri nō da
bo. et apls. Soli deo honor et gl'ia. Secdo ira
cund⁹ deo iniuriat. ex eo q expellit eū a quie/
te sue habitatōis. de q ps. Factus est in pace
loc⁹ ei⁹ et habitatio ei⁹ in syon. i. in mente q̄eta
Quē locū pacis ptorbat iracund⁹. puer. xv.
Vir iracund⁹ ꝓuocat rixas. Tercio deo iniu/
riat impediēdo ne legatū dei stare possit. Le/
gauit enī de⁹ hominib⁹ pacē in fine vite. dicens
Joh. xiiij. Pacem relinq̄ vobis pacē meā do
vobis. Et dr iracund⁹ tanq̄z obsessus a dya
bolo. et excōicatus a deo est vitand⁹. puer. xxij
noli esse amicus hoī iracundo neq̄z ambules
cū viro furioso. Sed diceret q̄s videt q
ira nō sit pcm. Peccando enī scdm doc. de
meremur. sz passionib⁹ nō meremur. sicut nec
vituperamur. vt dr. ij. ethi. ergo nulla passio ē
pcm. Ira aūt est passio. ꝛc. Contra hoc dicit
aplus. ad eph. iiij. Omis indignatio et ira tol
latur a vobis. Respondet tho. in scda scde q.
clviij. Dr ira, ꝓprie nomiat quandā passio/
nem. Passio aūt appetit⁹ sensitiui in tm est bo
na inquātuz ratōe regulat. si aūt ordinē ratō
nis excludat est mala. Ordo aūt ratōis in ira
pt attēdi q̄ztū ad duo. Primo quātū ad appeti/
bile in q̄d tendit q̄d ē vindicta. Ex si aliquis
appetat q̄d fm ordinē ratōis fiat vindicta est
laudabilis ire appetit⁹ et vocat ira ꝓ zelū si ar
aliquis appetat q̄d fiat vindicta q̄ litercumq̄z
ptra ordinem ratōnis. puta si appetat puniri
eū qui nō meruit. vel vltra q̄z meruit. vel etiā
nō fm legittimū ordinem. vel nō ꝓpt debituz
finem qui est conseruatō iusticie. et correctio
culpe. erit appetit⁹ ille ire vitiosus. et nomina
tur ira ꝓ vitiū. Alio mō attendit ordo ratōis
circa irā q̄ztum ad modū irascendi. vt scz mo/
tus ire nō inmoderate feruescat nec interi⁹ nec
exteri⁹. Qd quidē si ptermittat non erit ira
absq̄z pcō. etiam si aliq̄s appetat iustā vindi/
ctam. Ad obiectōem igit dr. q qz passio pōt
esse regulata ratōe. vel nō. et iō fm passionem
absolute ꝓsideratā. nō importat ratio meriti
vel demeriti. seu laudis vel vituperij scz in
q̄d est regulata ratōe. pōt hre ratōem meriti
rij. et laudabilis. et ecōtrario. fm q nō est re/
gulata ratōe. pōt hre ratōem demeriti et vitu
pabilis. Et iō ibidē plus dic̄. q laudat vel vi
tupatur q̄ alteri irascat. Secdo ira subtrahit
primo affectū debite beniuolentie. Tenor ei
primi est saluare substantiā. famā. et psonam
Sz ptra illa tria ira cōpellit aliquē ad nō
cendū. primo scz substantiā ōpdando. eccl.
xxi. Obiurgatio et ira annullabūt substantiā
famā etiā et psonā. s. famā diffamando. et ps
nā trucidādo. vñ. xi. q. iij. cū apud. Ira facit
hoiem talia cōmittere d quib⁹ post multū dō
solet dolere hmōi iratus qui diffamat primū
vl occidit. cōpatur apro. qui fm plm. est ani
mal iracundum nullam recipiēs disciplinaz
sz pon⁹ se morti exponit. q̄z domesticemur noc
uum multum et lesiuū et ꝓ modico irascimur et
primū inuadit. sic iracund⁹ pro leui facto vel
dlo et frequēter ꝓ modica suspitōe diffamat
dlo et frequēter ꝓ modica suspitōe diffamat
verat. lacerat. destruit. et occidit. primos in
os. et pon⁹ vult mortaliter peccare. et sepiu
ad periculum tpalis et eternalis mortis dare
q̄z velit primo suo parcere. De tali, primo q̄
sic recipit nocumentū ab iracūdo dr. pe. Cū
minauit eū aper de silua. et singularis ferus
depastus est eum. vñ math. v. dic̄ de⁹. Qis
qui irascit fratri suo reus erit iudicio. vbi dic̄
cit glo. q ꝓ illa tria que ibi tanguntur. scz iudi
ciū. consiliū et gehennam. diuerse malicie si
ent̄a damnatōe. ꝓ mō pcī singlariter exprimunt.
Sed querit an oīs ira sit pcm mortale.
Et videtur q sic ꝓ iam dicta. contra dic̄ ps.
Irascimini et nolite peccare. Sup quo dlo
dic̄. glo. Venialis est ira. q̄ nō ducitur ad effi
fectū. Rndet. s. tho. in scda scde. q. clviij. q
mot⁹ ire pōt esse inordinat⁹ et pcm duplicit
vno mō ex pte appetibil. vt pote cū aliq̄s ap
pent iniustā vindictam. et sic ex genere suo ira
est pcm mortale. q̄d cōtrariat caritati et iusti
cie. pōt tm̄ pungere. q talis appetit⁹ sit pccat
tum veniale ꝓpt impfectōem actus. q̄ quidē im
pfectio attenditur vl ex parte appetētis. puta cū
mot⁹ ire pueniat iudicium ratōis. vel ex parte
appetibilis. puta cū aliquis appetit in aliquo
modico se vindicare. q̄d q̄si nihil ē reputatū

ita q; si etiã actu inferatur. nõ esset pcũm mor/tale. puta si aliqs parũ trahat aliquẽ puer; per capillos vel aliquid hmõi. Alio mõ potest eẽ motus inordiatus ire. q̃tus ad modũ irascendi. vt puta si nimis ardẽter irascat interius. vl si nimis exterius manifestet signa ire. Et sic ira fm se non habet in suo genere rõem mortalis peccati. põt tñ ptingere q; sit pcũm mortale. puta si ex vehemẽtia ire aliqs excidat a dilectõe dei ⁊ prim. ¶ Ad obiectionẽ igit dicendũ. q; ex illa autoritate nõ habet. q; omnis ira sit peccatũ mortale. sed q; stulti p iracundiã spũaliter occidunt. inq̃tũ. s. non refrenãdo p rõem motus ire dilabunt in aliqua pcã mortalia. puta in blasphemiã dei. vel iniuriam primi.

¶ Tercio ira ptio subiecto subtrahit ⁊ destruit tria. ptio subtrahit honestatez corpalis dispositõis. scõo impedit potestatẽ naturalis rõis. tercio minuit q̃ntitatẽ vitalis duratõis Primũ patet. q; quãtũcumq; psona sit pulcra mutat tñ p iram. Ira vertit oculos. faciez man⁹ et pedes. rubet in facie vel pallescit. spumat in ore manus tremulat. lingua cespitat. tot⁹ hõ alienat. De illo loquit seneca. q̃. ⁊. iij de ira dicens. nihil eque pfuit iratũ. sicut intueri deformitatem rei. Iam in ea facies turbat. ora pulcerrima fedat. curuos vultus extrãquillissimis reddit. Et sequit qualẽ putas cui⁹ imago tã fetida est. Ideo dic q̃dã q; ira tis. pfuit inspicere speculũ vt imago repcussa oñderet hõi suã deformitatẽ. Hec ille. ¶ Secũdo impedit ptãtem naturalis rõis. Juxta illũ catholicis. Ira impedit aiam. ne possit cernere vecũ. Et ideo dyabolus facit sicut astutus piscator. q̃ qñ faciliter vult decipe pisces. turbat aquã ⁊ tũc est secur⁹. q; pisces nõ põt cernere rethe. ⁊ piculum ꝓpositũ Eodẽ mõ dyabolus facit immittẽdo in quãcũq; ꝯgregationez ire turbatõez ⁊ rixe p aliquã iracũdiaz pso nam. vt possit eas liberi⁹ capere p peccata. et ad placitũ mactare. ¶ Tercio ira minuit quãtitatẽ vitalis duratõis Animalia em excessiue colerica sunt naturaliter breuis vite fm pbm sicut maxie apparet in canibꝫ. Et ideo est etiã q; dr ecclesi. xxx. Zelus ⁊ iracundia minuũt dies ⁊ añ tẽpus senectã adducẽt. Et ideo antiq dixerũt ira eẽ breuẽ insaniaz. ⁊ ideo maxie est cauẽda cum sit peior dyabolo. Iam legio demonuz potest esse in vno hoie. duo aũt iracundi non põt esse simul in vna domo. ¶ Sed queritur an ira sit maximũ pctũm et grauissimũ. Et videt q; sic fm crisi. Nihil est turpius visu furẽtis. g̃ ⁊c. Rñdet tho. vbi supra. q; sic etiam prius dictũ est. Inordinatio ire fm duo attẽditur. s. scõm indebitũ appetibile. et scõm indebitum modũ irascendi. q̃tum igitur ad appetibile q̃ iratus appetit. videt ira esse minimum peccatoz appetit em malũ pene alicui⁹ sub ratõe boni q̃ est vindicta. et iõ ex parte mali q̃ appetit cõuenit peccaũ ire cum illis peccatis que appetũt malũ ꝓximi. puta cuz inuidia et odio. sed odiũ appetit absolute malũ alicui⁹ inq̃tũ hui⁹. inuidus aũt appetit malũ alteri⁹. ꝓpter appetitũ ꝓprie glorie. sed iratus appetit malũ alterius sub ratione iuste vindicte. Exquo patet q; odiũ est grauius q̃ inuidia et inuidia q̃ ira. q; peius est appetere malum sub ratione mali. q̃ sub ratione boni. et peius est appetere malũ sub ratione boni exterioris q̃ est honoz vel gloria. q̃ sub ratõe rectitudinis iusticie. sz ex pte boni sub cui⁹ ratõe appetit irat⁹ malũ cõuenit ire cũ peccato concupiscentie. q̃ tendit in aliquod bonũ. ⁊ q̃tuz ad hoc etiã absolute loquendo pcũm ire videtur esse min⁹ q̃ concupiscentie. quanto melius est bonũ iusticie q̃ appetit irat⁹. q̃ bonũ delectabile vel vtile. q̃ appetit cõcupiscens. vñ pbus dicit in. vij. ethi. q; incontinens ꝯcupiscentie est turpior q̃ impunes ire. sz q̃tũ ad inordinatõem q̃ est fm modũ irascendi. ira habet quãdã excellentiã et velocitatẽ sui mot⁹ secundũ illũ ꝓuer. xxvij. Ira nõ habet misericordiã nec erũpens furor. et impetũ cõcitati spirit⁹ ferre q̃s poterit. Et de tali turpitudine dicit etiã Crisi. in auctoritate ꝓiori. sz q̃tũ ad gestus exteriores. q̃ ꝓueniunt ex impetu ire.

¶ Tercia pars in qua tractatur qualiter xps tute ac prudenter declinauit de furiosis iudeis. vt eoz iram mitigaret.

Fecit em xps se inuisibilẽ. et p mediũ eorum ibat. Bern. dic. q; sub rupe saxuz ei cessit sic nix in his vbis de rupe vtice xps descendẽs et sub rupe latens. saxũ subterfugit ad tactuz vestis ips⁹. et sicut cera resoluta quendã sitũ effecit tante capacitatis in quo lineamẽta vestis impssa adhuc reseruant. ¶ Moraliter est notandum q; quantomaioz est resistentia medij tanto maioz est motus et violentia. iij pbcoz. Sicut videmus arboz magna multuz

resistens radicit9 p ventū euellit. vbi arundo cedens pmanet nec frāgit. Hui9 de causa parabolice loquēdo alīcatio facta fuit int quercū et arūdinē. vt hī pri9. Sic q iracūdo vel furioso niti resistere verbis cōtumeliosis et etiam factis q̄q̄z leditur vbi pacient cedēs liberat. Debet ergo hō furienti cedere. ne furorē accēdat. et irā eius puocet. qz vt hī. C. ad. l. iuliā de vi publica et priuata. l. Cū graui9 delinquit q̄ alium ad iracundiā puocat. q̄z ille, qui puocat. Possumus ergo cedere furiēti. p Subtractionē pñtialitatis.

Subtractiōz loquacitatis.

Obuiatōem benignitatis.

Dico em primo q̄ homo debet se subtrahere et cedere psonaliter furienti. et sic mitigat eius irā. Sicut videm9 q̄n olla buliēs feruentissime remouet ab igne. statim cessat ei9 ebulitō. sic q̄n homo subtrahit suā pñtiā a furioso quiescit eius ira. puer. xx. Honor est hoī qui separat se a ptentōib9. Exemplū in absolō. vt hī. ij. reg. xiiij. qui, ppter homicidiū frīs sui amon abscōdit se a furore pris. et latuit i gessur tribus annis vsq̄z ad placationem pris. Secōo hō debz supportare furientē de malis vbis et incētivis. Nam cū ligna subtrahunt ab igne minuitur ignis. et olla cessat ebulire. Sic dū vba incētiua et puocatiua subtrahuntur a furioso mitigatur eius ira. puer. xxvi. Cū defecerint ligna extinguet ignis et susurratōne subtracta iurgia quiescēt. Exemplū habet Job. viij. in muliere deprehensa in adulterio corā Jesu a iudeis furiosis accusata. nihil rīdens a xp̄o est absoluta et libertati tradita. Quod hō die attendere debēt mlieres. et maritos non verbis incitare. sed subtrahere vba. si eis displiceāt verbera. Tercio homo debet furēti obuiare vbis mansuetis. Nam si olle buliēti aq̄ frigida infundat. statim ab ebulitōne cessat. Sic si verba mollia refrigerativa ire furientī ppōnātur eius furor mitigatur. puer. xv. Responsio mollis frangit irā. sermo durus suscitat furorem. Exemplū. iij. reg. xij. in Roboam ad quē venit pplus israel. dicens. Pr tuus scz salomon durissimū iugū nobis imposuit. tu ergo imminue vt fuiem9 tibi. q̄ iniit psilium cū senioribus. et dixēt ei. Hodie si obedieris pplo huic. et fueris ei. et petitioni eoz cesseris. locutusq̄z fueris vba lenia ad eos erunt tibi fui cūctis diebus. qui dereliquit cōsilium se-

num. et populo dura rndit dicēs. Pater meus cecidit vos flagellis ego aūt vos cedā scorpionibus. ppter quod perdit decē tribus. Et emplū etiā habet in vitis patrū. de quodā heremita. qui obuiauit in heremo cuidā latroni Cui dixit heremita. Quo vadis demō. Cui rndit. Exquo sum demō faciā sic demō. Procidit eum. Postea alius heremita obuiauit ei. et dixit. Salue mi frater q̄ ille audiens. totus cōtritus penituit. et ductus in heremū factus est sanctus et devot9 monachus. Sicut am xp̄c descendēs et tacens. furorem iudeor extinxit. et sanus et saluus euasit tc.

Feria tercia post Oculi.

Respiciens Iesus in discipulos suos dixit Symoni petro. Si peccauerit in te frater tu9. vade et corripe eū inter te et ipm solum. Matth. xviij. Cōbus. viij. policor9 vultq̄ armonia multū hoīem confortet et edificet. hocetiā refert boeti9 in musica sua loquens d valitate musice dicēs. q̄ valet ad curandum vel alleuiandū diuersas infirmitates et speciāliter ab illis melancolicis et lunaticis spiritū malū habet fugare. nō ex sui natura vel naturali virtute. sed ex eo q̄ tollit tristiciā a melancolicis et inquietatē. ex quibus magis dispositi sunt ad vexationē demonis. Sicut etiā dicit. i. reg. xvi. Cō saul qui vexabat a demone alleuiabat q̄n dauid cytharam pcutiebat corā eo qz illa armonia aliqualiter dulcorabat auditū ei9 et appetitū et ideo min9 tristabat et aptus erat ad illā vexationē. sed maxime fugabat ppter vim crucis. vt dicit in glo. q̄ in ligno citharę et cordarū extensione figurabatur Sic armonia fraterne correctōnis mollificata corā peccatore. qui tristat timore dānatōis. et inquietat remorsu cōscientie potēs est vexationem spūs maligni alleuiare. et peccatorem quasi desperatum reuocare et consolari. Cū salomō. vt habet. xlv. di. Cū beatus admonet dicēs. pcute filiū tuū virga et libera animā eius a morte. Ista etiam percussio fidelis aīam eius a morte. Ista etiam percussio fidelis vere correctio debet esse caritatiua lenis et moderata. quia vt habetur. ff. ad. l. acquiliam. Preceptoris nimia seuitia culpe assignatur. Si igitur videris fratrem in te peccantem. caritatiue et pie corripe eum inter te vt dicunt verba themani. Queritur an hoc preceptum

corrigendi se extendat ad omnes vel ad solos prelatos. Rñdetur scõm doctores q̃ duplex est correctio. Una quidẽ que est actꝰ caritatis. specialiter tendẽs ad emẽdatõem fratris delinquẽtis. ꝫ simplicẽ admonitõem. Et talis correctõ pñnet ad quẽlibet habẽtem caritatẽ. siue sit subditus siue prelatus. ¶ Cor rector añt talis debet istũ modum habere. q̃ amicabiliter et dulciter delinquentẽ amoneat. hic debet suam correctõem moderare ex q̃ tuor. Primo ex quantitate culpe. aliter i leuibus peccatis. aliter in grauibus debet se corrector habere. Secundo ex spe correctionis. q̃ forte oportunius tps expectat. Tercio ex statu pſone que corrigenda est. q̃ si ꝓlatus nobilis vel magna pſona cũ reuerẽtia ammonẽdꝰ et honorandꝰ est. q̃ forte alit correctus ad impatientiã ꝓuocaret. et indocilis efficeret. Quarto ex zelo caritatis debz corripe peccãtem. Si añ ille zelus amarus sit. puta inuidie vel rancoris nõ oportz corripe. q̃ sic purgando aliũ seipm polluet. q̃ ex sola tali radice corrigens peccat mortaliter. ¶ Alia est correctio que est actus iusticie. ꝓ quam intendit bonũ cõe. qd̃ nõ solũ ꝓcurat ꝓ simplicem admonitõem fratris. ſz etiã indum ꝓ punitõem vt etiã alij timore seruili a peccato desistant. Extra d. vi. et ho. cle. vt clericoꝝ. Quos timor dñi a malo nõ reuocat saltem tpalis pena coherceat. v. Oderũt peccare boni virtutis amore. Oderũt peccare mali formidine pene. Talis añ punitiua correctio ad solos ꝓlatos ptinet. qui non solũ habẽt ammonere. sed eã puniendo corrigere. Et si negligent correxerint subditos. tenent de delictis eoꝝ extra de regularib. c. vl. Et ꝓ pena possunt deponi de officijs lxxvi. di. dictũ. in prin. Grauitas huius negligentie ostenditꝰ. i. re. iij. et. iiij. in exemplo belyꝫ sacerdotis. ad quem dñs dicit per samuelem. q̃ aduersus belyꝫ vellet suscitare oia mala. ꝓpter iniq̃tatem illã. q̃ nouerat indignabatur male ageẽ filios suos et eos non corripuit. Et sequitur in iiij. c. q̃ ẽ facta plaga magna nimis sup israhel. quia cesi a philisteis ceciderũt d eis. xxx. milia peditũ. et arca dei capta ẽ duobz filij belyꝫ mortui sunt. Debz etiã talis ꝓlatus videre. ne modũ in corrigẽdo excedat. s. ne sit nimis facil et mificors. nec nimis severus ne facilitas venie incentiuꝫ tribuat delinquendi. ff. de pe. respiciendꝰ. ſz etiã cauẽdum est ne durius puniat q̃z causa depscat.

¶ Sed videt q̃ prelatus siue iudex spãlis modũ excedat corrigendi q̃n aliquez ꝓ damno tpali. puta de debitis vel ꝓfili excõicat. cũ excõicatio sit grauissima penaꝝ. Rñdet tho. in scriptis super magistrum. iiij. sen. di. xviij. Quod iudex talis nõ excedit modũ. excludẽdo aliquẽ a regno celoꝝ. Unde cũ non debeat excludere a regno celorũ nisi indignos. nec aliquis reddit indignus. nisi ꝓ pcõ mortale. ꝓpter quod caritatẽ amisit. que est via ducens ad regnuz ideo nulli excõmunicari debet nisi ꝓ peccato mortali. Et q̃ in dãnificando aliquẽ corporaliter siue in rebus corporalibꝰ quis mortaliter peccat. ꝟ ptra caritatem facit. ideo ꝓ dãno tempali alicui illato. ecclesia aliquem excõmunicare pt. ¶ Sed quia fm plõm pene sunt medicine. sapiens medicꝰ a leuioribus medicinis ꝟ minꝰ piculosis debet incipere Ideo excõmunicatio q̃ est maxia penaꝝ. infligi non debet. etiã ꝓ pcõ mortali. nisi ꝓtumax fuerit. vel nõ veniendo ad iudiciũ. vel añ terminationem iudicij. sine licentia recedendo. vel determinationi iudicis nõ parendo tũc eẽm postq̃z ãmonitus fuerit. si obedire ꝓtemserit. cõtumax reputat ꝟ excõmunicari debet. nec talis excedit modũ corrigendi. ¶ Videt etiam q̃ iudex secularis occidendo furẽ vel malefactorẽ modũ excedat ꝓ re tempali. s. furto. rapina. et hmõi. cuz vita hois sit melior quocũq̃z bono vel re tempali. Unde aug. in li. de duabus animabꝰ dic. q̃ vita etiã muscẽ ꝟ cuiuscũq̃z alialis melior est celo. Si ergo vita hois ẽ melior quocunq̃z bono tempali. in occisione hominis nõ reddit equiualens equivalẽti. ſz maximũ ꝓ minimo. ꝟ ergo excessus est in punitione iudicis secularis. Dicũt doctores q̃ licet malefactorẽ occidere ꝓ re tempali. ꝓpter ꝯgruentiam. quia alꝰ tempalis polliña nunq̃z posset regi. cum alter alterũ damnaret. ꝟ inuitꝰ turbaret. Haz sicut videmꝰ q̃ si aliquod membrũ in corpe hominis infirmũ et insanuz totum corpus inquietaret. liceret illud amputari. ne totũ corpus inficeret. ꝟ turbaret. dẽs enim putridus extrahit. vt capur postea quiescat. Sic quia omnes vnum corpus sumus in xpo et alter alterius membra. qui putridꝰ est et infectiuus et scandalosus vel inquietativus pacis ecclesie vel ꝯmunitatis. licet amputari a corpore ecclesie. ne alij inficiantur. Sic

exemplum habemus Exo.xxxij.in. Joyse q̄ quasi minister legis ex precepto domini illos occidit.qui fecerunt sibi vitulū conflatilem. Et in noua lege habē act̄. v. q̄ petrus occidit Ananiā et vxorem eius qui absconderāt pecuniam. Naz percussit eum gladio oris sui quod nō minus est q̄z percutere gladio materiali. Item thomas illi qui p̄cussit eum in cōuicio maledixit. di. percutiat te leo. quod et factum est. Ad id vo quod deducitur in p̄trarium. Dicendum q̄ licet vita hominis sit melior quocunq̄z bono tempali. iudex tamen occidendo eum non excedit. quia nō habet ocūlum ad occisionē nature. vel ad vitam hominis simpliciter. sed ad maliciam extīguendaz Sed quia talis malicia est coniuncta tali nature et illam maliciam non potest auferre sine occisione illius nature. ideo aufert naturam non p̄pter se et suam nobilitatē. sed p̄pter culpam et peccatum quod nullo modo compat̄ ratione diffo3mitatis et vilitatis. ¶ Quantū nunc ad p̄tinuationem. heri dicebatur de aliquali pacis p̄mendatione. hodie de eius perturbatione et emendatione. Et scōm hoc sūt tres partes p̄sentis euāgelij.

In prima datus est modus fraterne correctōis in p̄cipio

In scōa mōstrat̄ vt? discrete puītōis ibi. am̄ Intercia actus singularis remissiōis. ibi Iterum dico vobis ꝛc̄.

¶ Quantū ad primam

partem textus de se patet. Noz aliter est notandū q̄ quilibet ex caritate qua vnus est cuz altero. tenetur fraternaliter alterū correctōis ꝛ quantum potest ab erroribus viciozum reuocare. Nam sicut videmus q̄ arbor in stipite multos inordinatos et superfluos ramuscl̄os producens nō multuz fructificare potest. nisi rescindant̄ ramuscli superflui. Cuius ratio est. quia humor viscosus vnde fructus generatur. ibi superflue emittit̄. et ergo arbor fructibus p̄iuatur ec tandē sterilizatur. Sic homo dei?us arbor versa nisi correctōis gladio correctionis purgetur a nociuis et malis operibus. affectum cordis nunq̄z ponit ad p̄ductionem virtutis. sed semper in erroze permanens sterilizatur. et tandem flammis infernalibus deputatur. Debet igit̄ ex pietate quilibet alium correctōis ꝛ ab erroribus reuocare quia vt hī extra de here. c. Qui aliū ab erroze nō reuocat cū' pōt seip̄m errare demōstrat Et. C. de emendatione propinquo?. l. vna. Quos ad vite decoza domestice laudis exempla non reuocant. saltem correctionis medicina p̄pellat. ¶ Sunt enīz tres rami valde mali et nociui amputādi per cultrū correctionis. vt non impediāt fructum honestatis. et eterne saluationis. s.

Ramus emulatōis ꝛ inuidie.

Ramus subtractōis aliene substātie.

Ramus detractionis ꝛ male infamie.

¶ Primo eī homo corrigi debet de inuidia q̄ est toxicuz caritatis. ostium iniquitatis. ꝛ putredo omnis sanitatis. ¶ Primo enim inuidia toxicum caritatis. ¶ Nisi inuidia esset. quilibet gauderet de bono alterius. ꝛ de malo eius doleret. quia hoc est p̄priū caritatis. aug. super ioban. Tolle inuidiam. et meum est quod habes. sunt enim inuidi similes noctuis. que non possunt sine magno dolore lumen solis inspicere et ideo de nocte solum volant. ¶ Sic etiā inuidi p̄speritatē virtuoso?. nō p̄nt audire nec videre. Sic figurat̄ genē. xxxvij. in ioseph quē frēs ex inuidia videre nō poterant. Odert eī eī. nec poterāt ei quicq̄z pacifice loqui vñi crīt. patitur ioseph sanct? innocentis vite inuidiā ꝛ emulos i se frēs sancta excitat vita. q̄z boni malū videre nō p̄nt. deniq̄z veniēnt ad se lacerant. feriunt. necare festinant. nolunt meliorē viuere ne degeneres ipi p̄sent improperia sustinere. O quod hodie habent̄ similes inuidi filijs iacob. q̄ p̄ inuidiam nituntur fratres suos vicinos ꝛ p̄rimos oppimere. si vicinus plus p̄speratur. si p̄xim? laudatur. si moribus ornatur. si sanctitate cōmendatur et mercibus suis plus lucratur illa bona non possunt aspicere. nō audire. q̄z susurratōe denigrant admīlāt et puertūt. De q̄ bus. i. re. xij. Caligauerunt oculi eius ꝛ videre nō poterat lucernā dñi añq̄z extingueretur ¶ Talis inuidiosa fuit cyrces d̄ qua in fabulis poetarum dicitur q̄ scilla erat quedam filia solis pulcerrima. quam glaucus deus marinus dilexit. et eius copulam verbis simplicibus exorauit. que cum nullo modo consentiret in ipsum questus est glaucus cyrce incantatrici rogans q̄ in amorem suum scillam traheret. et ad eius copulā inclinaret. q̄z cyrces amorē suū ip̄i glauco p̄sentauit et eū diligēt adama

uit. et q̄ scillā ꝓtemneret practicauit qđ glau
cus nō recipiēs amorem cyrces contempsit.
quo cyrces indignata fontem vbi scilla veni
re et balneare se consueuerat. maleficijs suis
infecit. et sic cum ad balneandum rediit. ab
imaginimbus infernis in canes mutata fuit.
et circūquaq̄ capita canina latrātia habuit. ⁊
sic eam monstrū marinuz fecit. ¶ Sic inuidio/
sus q̄n audit. q̄ aliquis p̄sonā aliquā diligit.
solz se ex inuidia ingerere ⁊ offerre. et nō voca
tus alijs anteferre. si aūt ꝓtingat q̄ amor eius
ꝙ obsequiū cōtemnat. ⁊ q̄ ei amor alteri⁹ pre
ferat solz indignari. ⁊ qs sibi ⁊ p̄ferre audit in
uidia stimulari q̄. ppt̄ iste solet in fontē ꝛ tutū
et sufficientiaꝫ. in q̄ se balneāt maleficia dif/
famatōis ⁊ detractionis p̄icere. ⁊ eos qui ha
bent formas pulcras honestatis et sanctitatis
denigrare in viles canes et turpia mōstra per/
mutare. ¶ Seneca in li. de moribus dicit. Et si
nullos inimicos tibi fecit iniuria. multos tñ
facit inuidia. ¶ Secūdo inuidia est ostiū ini
quitatis. p hāc em̄ intrauit mors in mūdum
Et ideo dicit affinis oīm principaliū iniqui/
tatū. Est enī filia superbie a qua ꝓtrahit pinaci
am cōtra maiores. sozor vane glie. a qua tra/
hit discordiaz ꝓtra equales. neptis iracūdie.
a qua trahit i iusticiam ꝓtra meliores. nurus
auaricie a qua trahit fraudulentiam ꝓtra sim
pliciores. ¶ Per hanc occisus est abel a cayn.
Jacob tribulatus ab esau. ioseph vēditus a
fratribꝫ. dauid a saul p̄secut⁹. et xp̄c a iudeis
occisus. Hanc em̄ bestiam euadere nemo p̄t.
p̄ter q̄s solus miser. ysiō. de summo bono.
Celebre est puerbium ab antiquo. q̄ sola mi
seria nescit inuidiā. miserrima namq̄ fortuna
miseri hec hominis est. q̄ ei nō inuideat. Ferē
enim platonē cū ei discipuli inuiderent inter/
rogasse socratē. qua rōne posset hominum in/
uidias declinare. Respondit socrates. Esto
inquit vt carsites. qui fuit abundās infortu/
nijs. ⁊ carens oīmbus bonis. ¶ Tercio inui
dia est putredo oīs sanitatis. puer. xiiij. putre
do ossium inuidia. Hoc em̄ pessimū ⁊ iniustis
simū viciū est. in eo q̄ est reciprocuz in suum
actorē. Hugo de scō victore. Justi⁹ inuidia
nihil est. q̄s q̄ primus ipm actorē punit excru
ciatq̄ suū. Quia sicut rubigo ferrū. sic inui/
dia cor in quo nascit corrūpit. Et ideo deus
maximā iuriā faceret inuido si poneret eū in
celo. q̄ ibi summa felicitas in p̄mio est. et p

p̄ns summū no cumentū foret inuido. ⁊ ideo
ꝓgrue erit in inferno. vbi nihil videbit cui in
uidere possit. Legit in hystoria q̄ duo fuerūt
socij in curia cuiusdam regis. vnus inuidus
et alter auarus et dū murmur de eis esset int̄
curiales voluit rex eos licenciare. p̄mittens
quicquid peterent obtinerent. sic tamen q̄ p̄/
mus q̄cquid haberet. secundus in duplo re/
ciperet. Tunc inuid⁹ nolēs. q̄ socius maius
bonum obtineret. noluit primo petere. ꝑ tā/
dem sorte misso inuid⁹ primo petit erui sibi. p
mercede oculū. vt socio suo duo oculi erue/
rētur. His multis similes sūt in mūdo q̄ poci
us duplum damnum eligūt. s. aīe et rerū. q̄s
q̄ alteri faueant paruū comodū. ¶ Decun/
do ramus nociuus amputandus p̄ gladium
correctionis. ē subtractio rei aliene. Ad quā
amputādum. Primo deus magnū ictū facit
dicēs. Exo. xx. Non furtum facies. p̄hibens
p hoc s̄m nicolaū de lira. omnē cōtrectationē
aliene rei. vel retētionē iniustā. siue sit p rapi/
nā. siue vsurā. per furtum. siue p sacrilegium
Unde aug. i li. q. exo. xxij. di. q̄ nomine fur/
ti itelligitur omnis vsurpatio illicita rei alie/
ne. Non enim rapinam permisit q̄ furtū pro/
hibuit. Hoc tñ modicū curant raptores. pu/
tantes rapinam nō esse peccatū nec contra p̄/
ceptū dei. cum tñ non possit fieri sine peccato.
Unde ysa. lxi. Ego dñs diligēs iudicium. et
odio habens rapinam in olocaustum. qđ non
diceret si rapina peccatum nō esset. Rapina
em̄ quandam coactionē dicit per quā contra
iusticiam auferitur alicui qđ est suū. In socie
tate aūt boīm. nullus coactionem habet. nisi
p publicam potestatem. Et ideo quicūq̄ per
violentiam aliquid aufert homini. si sit p̄sona
priuata. non vtens potestate publica. illicite
agit et rapinam cōmittit vt patet in latroni/
bus. Et ideo grauiter puniri debent. Est enīz
pena raptoris rerum scōm leges q̄ infra annū
punitur in quadruplum cōputata. post annū
vero in simplum. ff. de vi. bonorum operum
raptoꝝ. l. i. ⁊. ij. Et hoc agitur si agat contra
eum ciuiliter. i. ad penā peccuniariam. si aut̄
criminaliter. i. ad penā corporis. tunc distin/
guit int̄ vim priuatā. i. sine armis ⁊ vim pub
licā. i. cū armis. ꝓpter primū reus deponit ab
ordinatione rer̄ suaꝝ. q̄ perdit factionem te/
stamenti. et terciam partem bonoꝝ suoꝝ. ꝓpt̄
scōam mittitur in exiliū insti. de publi. iudi. §

item lex iuliana. Scom vo canones excõmunicat ab epo. in cui⁹ dioceſi rapinã pmiſit. extra de rapto. c. i. ⁊ ij. nec abſoluit niſi prius emendet. Si aũt nolit ã cposſit ſatiſfacere. vel ſatiſfaciẽdi plenã ſecuritatẽ dare. denegetur ei beneficiũ penitentie. ſi vo vſq; ad obitũ in obſtinatione fuerit. ⁊ tũc emẽdatõez vel emẽdandi ſecuritatẽ preſtiterit. pñiam ⁊ viaticuz et eccleſiaſticã ſepulturã bẽbit. ſi vo in morte ſatiſfacere nõ poterit. ptritus viaticũ habebit et eccliaſtica ſepltura carebit. extra. c. ſup eo. Et hoc ad terorẽ alioꝝ vel pſuſionem cognatorũ. vt p hoc inducant ad ſatiſfaciẽduz. Et intelligit hoc hoſti. ſi ſepe ſit amonitus ſi vo ſup hoc nõ fuerit amonitus. vl ſi fuerit ſz modico tpe ptumax fuerit. abſolutus p pſbiterũ pprium ſepeliẽdus erit. ⁊ hẽredes cogent per cenſurã eccleſiaſticã ſatiſfacere ꝑm facultatem defuncti. Et idẽ eſt ſi pſtitutus in morte ſatiſfacere pmiſit ſi qualeſceret ⁊ añ ſatiſfactõem deceſſit. ſi etiam in vita ſatiſfacere nõ poſſet. non negaret ei pnia. ꝑm hoſti. ſi emendare pmitteret. ſi ad pinguiorem fortunam venerit.

B Sed querit. vtrũ rapina ſit grauꝝ pcẽm furto. Rñdet alteram⁹ in ſum. q; ſic. duplici rõne. Primo quia directi⁹ opponitur violentia que eſt in rapina volũtati cũ ignorantia q; eſt in furto. Scõo. quia p rapinã nõ tm̃ infertur alicui damnũ in rebus. ſz etiã vergit in q̃n dam iniuriã. ſiue ignominiã pſone que ꝓponderat fraudi ⁊ dolo que pũnent ad furtũ. Tñ et rapina grauius punitur cũ furtũ. nec obſtat predictis. q; hoies magis verecũdant̃ ꝺ furto cũ de rapina. qz hoies ſenſibꝰ inherentes magis gliant̃ de virtute exteriori que patz in rapina. cũ de virtute interiori que tollit̃ p pcm̃ et ideo min⁹ verecũdant̃ ꝺ rapina cũ ꝺ furto

C Tercius ram⁹ ꝛc. eſt detractio q̃ mltis nocet. ⁊ ideo maledicit̃ oĩs detractor a deo. eccl̃i xxviij. Suſurro ⁊ biliguis maledict⁹. mltos em̃ turbauit pacẽ hñtes. ligua tercia pmouit mltos. ⁊ diſpſit illos de gente in gẽtez. ciuitates muratas diuitum deſtruxit ⁊ domos magnatoꝝ effodit. hec em̃ ẽ ligua maledicta. inſtrumẽtũ dyaboli. q; pacẽ ⁊ pcordiaz ꝺ multis abſcidit. dũ ſecretũ. pri q; ꝺ ab altero audit. feſtinat alteri nũciare et famã denigrare. Sũt etiaz porci dyaboli. q; ſtercora hũane infirmitatis roſtro fetido et polluto pmouẽt. dẽtibꝰ mordẽt. et lingua lingũt. Si etiã ſũt glires in fernales. q; quẽlibet rodũt. in fama. hõore et offi̇ cũitate. Refert plin⁹ de elephãte. q; licz cetera aialia ſua virtute excedat. tm̃ murẽ corrodentem timet. Sic vere non eſt tam fortis potens. prudens. et religioſus ſiue laic⁹. q; nõ debeat timere detractorem corrodentẽ. dyabolũ põt hõ fugere et a ſe fugare. detractoz aũt nõ. Immo plus nocet detractor cũ fur ſeu raptor. qz hĩ ſolũ terrena bona auferũt q; reddi poſſunt. detractor aũt bona ſpũalia. ſcz famam ⁊ boneſtatẽ q; reddi nõ poſſunt. Tñ ambo. Tolerabiliores ſunt qui bona furanẽ cũ qui famã auferũt. Hoc attendãt ſymee dyaboli. vetule fetide q; ore fetido detrahũt hoĩbus q; aſſimilant̃ lupo. De quo dic̃ pbs. viij de aialibꝰ. q; qñ ſeneſcit nõ potens vltra nari. pp̃ debilitatẽ dentiũ. tũc pgit ad villas et ad vias. et inſidiat̃ hoĩbus tranſeũntbꝰ eos mordendo. et qz dentes ſui ſunt venenoſi q̃s mordet inficit et occidit. Sic ⁊ vetula inuetrata malicijs. et in omnibus malis expta. qñ vltra ſuã nequiciã exercere non valet mordet dentibus et lingua detrahendo ꝛc.

Secunda pars in qua

tractatur de auctoritate et poteſtate collata p xp̃m ſacerdotibꝰ. ibi Ame dico ꝛc. Pro qua literaliter eſt ſciendu. ſic dñs dixit vt habet in prima pte. q; contra incorrigibiles ſententia excõicationis ꝺbet pferri. ꝺ. Fiat ſicut ethnicus et publicanus. Ethnicus ca. cũ ſcõmunicus et publicanus. Ethnicũ ſcõmunicat̃ ab ethnos grece qꝺ eſt gens latine. Gentes em̃ ſiue gentiles dicuntur quaſi genitales. qz ſunt vt fuerũt gemi. ſ. ſub pcõ et nõdum regenerati. Vult ergo dñs dicere q; ptumax eccl̃ie. et pl̃atis eius debet excõicari et expelli de eccl̃ia et a ptcipatõe bonoꝝ vſq; ad ſatiſfactõem peccati. Honoraliter vꝺ mus dignꝰ et vtilius plus honorari et appciari quare. vij ethi. ꝺz q; maioribus vat̃ honor. minoribus vero lucꝝ. qz honor eſt pmiũ virtutis et beneficij. lucꝝ aũt eſt auxiliũ indigentie. vñ. ff. de decu. et eoꝝ fi. l. Honores munera non ordinatõem. i. non ſm ordinem tpis. ſed potioribus quibuſcũq; iniungenda ſunt cũ aũt ſanctum ſacerdotiũ ſit maximi dignitate. et oĩa tpalia excellat. ſicut ſol lunam vt habet de maio. ſolite. relinquit̃ q; ab omnibus et in omnibꝰ honorari debeat. vñ habet̃ autẽ. quõ oportet epos colr̃i. in. pin. Qui

ma in omib̄ sunt dona dei sacerdotiū ⁊ imp̄e
tiū. illud quidē diuinis ministris. hoc aūt hu
manis p̄sidens. ac diligēnā exhibēs. ex vno
eodēq; p̄cipio vtraq; p̄cedēna hūanam ex
ornāt vitā vñ xp̄s exercuit actus ꝑprios vtri
usq; dignitatis. Quedā eīm fecit vt impator
qñ vendētes et ementes de templo ꝙ flagel
la eiecit. quedā aūt vt sacerdos qñ se obtulit
hostiā discipulis. d. hoc est corpus meum.

¶ Ut ꝙb oñderet ꝙ vtraq; dignas ab ipso
manaret. di. x. qñ. debet igit̄ sacerdotiū meri
to honorari. Iurta illd ecc̄l. vij. Deuz time
⁊ honorifica sacerdotes. et hoc ꝓpter tria. s.
Dignitatem regalem.
Sanctitatem exemplarem.
Utilitatem generalem.

¶ Ilā dignitas sacerdotalis in hoc merito sub
limat̄ et honorat̄ ꝙ p̄cipue diuina dispensa
tiōe sacerdotes reges ꝓstituunt̄. ad regendū
se et alios. vñ hiero. in epl̄a ad quendā leui
tā. ⁊. xij. q. i. c. duo sunt genera. loquēs de sa
cerdotib̄ sic ait. Si inq̄t sūt reges. se et alios
virtutib̄ regentes. et hoc designat corona in
capite quā habēt in signū reg̃ ⁊ regine. qđ ex
pectat̄ a xp̄o sceptr̄ sapia qua fulgere dñt. ꝓp
ter ꝙ tāq; ad reges loquit̄ ipa sapia increata
Sap̄. vi. Ad vos igit̄ reges sunt hij sermo
nes mei. vt discatis sapiam. qz vt dicit dñs
Jo. papa. xxij. in quadā extrauagāte q̄ incipit
quozūdā. Sicut lumen materiale dirigit cla
uigerq; in vsum clauis materialis. sic clauis sci
entie dirigit clauem potestatis. Alias si cec?
cecū ducit ambo in foueā cadūt. diligite igit̄
lumē sapie oñs qui p̄estis ꝑplis. qz secundū
beā. hie. officiū sacerdotis est interrogantib?
de lege respondere. ¶ Tenent̄ igitur legē sci
re nō tñ explicite. sz ēc̄ iplicite. nec eos ꝙsolet̄
ignorantia. qz sm crisō. non pōt esse excusatio
damnatōis ignorantia veritatis. ꝓpt̄ qđ p̄ci
pitur ꝑsonis ecclīasticis. d. xcv. ecce predica
tores ꝙ quos ecclīa circūfertur sacris litteris
semp̄ debēt insistere. ne tūc querāt addiscere.
cū ex officio alios debeāt docere. Nam eugeni
us papa tercī?. ait. Iuli? est quē oporteat vel
plura vel meliora scire cōp̄ principē ⁊ rectorem
Quare ille gloriosus señ. ait. Si alterum pe
dem̄ sepulcro. alterq; extra haberē. adhuc ad
discere vellem. Sed hēu dilectissimi. quales
sunt hodie mlti rectores ⁊ plati. q̄ seipos nō
valēt regere. alijs q̄ quō poterunt p̄esse. vnd
aplus. i. thi. iij. Si quis inq̄t domui sue p̄es
se nescit. ecclie dei quō diligentiā habebit. q.
d. nllo mō. tales rectores cecos ⁊ insipiētes
compat. b. bern̄. in li. de cōsideratione symee
currenti in tecto. di. Rex fatuus in soleo ē sy
mea in tecto. que nihil ꝓponit et vnit. sed qđ
ꝓpositu est. dissoluit ⁊ diuidit. Unō reuera
k̄ñi. nō ē hodie necessariū mittere in tharsis
ad portandū symeas ⁊ pauones. sicut legit̄ ō
salomone. ij. parał. ix. Quod misit naues in
tharsis ad portandū symeas ⁊ pauones. quia
inf̄ clericos iā mltos ad modū symeaꝝ inueni
mus fatuos pēnis pauonis amictos. De qbꝫ
greg. in registro gemēdo ꝙqueri. di. Dicere
inq̄t pudor. ⁊ graue ē tacere. regēdi rectores
et q̄ docendi sunt doctores nec videre erube
scūt. nec metuūt. ducatū aīaꝝ imprudent̄ as
sumūt. qbus via dilectōis est ignota vel quō
ipi gradiant̄. ignari sunt ꝛc̄. ¶ Dico scdo ꝙ
sacerdotes debēt honorari. ꝓpt̄ exemplarē san
ctitatē. ad quā spāliter sūt electi. Unde. i. pe. ij.
dicit petr? de sacerdotib̄. Vos estis gen? ele
ctum regale sacerdotiū. gēs sancta ꝑplus acq̄
sitionis. In quib̄ ꝛbis notat̄. Primo ꝙ sa
cerdotalis ordo ē eternalit̄ p̄destinatus ad hoc
vt sit sc̄us. Ad eph̄e. i. elegit vos in ipo ante
ꝓstitutionē mūdi. vt essetis sancti ⁊ īmacula
ti in ꝓspectu ei?. Nam vt dr. iij. etic̄. Electō sp
est alicui? rōne melioris boni. Elegit ergo do
minus sacerdotes vt mīstros salutares. suos
pecliares. ad sacramētū suoꝝ dispēsatōez. vt
hī de ꝑse. di. ij. ꝓuenit. vt sc̄a ꝓtractent ⁊ cō
ficiāt. di. xxv. plectis. Hz qui sanctā eccl̄iam
habēt tractare. decens est. vt etiaz sint sancti.
vt patz de cōse. di. ij. tribꝫ. ꝓpter qđ dñs p̄ce
pit oīmib̄ sacerdotib̄. leuit. xx. Sāctificami
sancti estote qm̄ ego sc̄s sum dñs de? vester.
Et ideo hiero. in epl̄a ad pāmachiū ⁊ marcel
lum inq̄t. Oportet nos clericatus honore nō
abuti. sz diligēti custodia mādatoꝝ hoc esse.
qđ esse videmur. Omnia eīm insignia clicoꝝ
vtutes in nobis repīntant. p̄dicāt. vtutes cla
māt. ¶ Clamat corona pauptatē. vestis hone
statē. status puritatē. cultus castitatē. p̄fessio
humilitatē. exemptio religionem. officiū de
uotionem. studium contemplationē. Et ideo
nisi virtutibus polleam?. tota vita nostra mē
dacium est. et ymago deformis. quia mentit̄
caput. mentitur habitus. mentitur status mē
titur cultus. mētitur professio. mentit̄ exem

ptio. mentitur officium. mentitur et studium vt per hoc nos sumus clericus pictus. cleric⁹ mentitus hec ille. ¶ Dico tercio q̄ sacerdotes debent honorari propter nostram vtilitatem et eorum potestatem. Nam in curijs dominorum potentior et vtilior solet p̄e alijs honorari. Sicut habetur gen̄. xli. de ioseph. qui secūdus post regem et vicarius pharaonis in tota terra egipti ab omnibus immo etiam a fratribus honoratus et adoratus est. Sic etiam sacerdotes vicarij summi regis. quibus dñs noster potestatem tribuit ligandi et soluendi etiam clauem regni celorum vt aperiant vel claudant. honorari debēt ab omnibus. Unde sicut hodie habetur in euangelio dominus petro et suis successoribus hanc potestatem cōmisit. dicens. Quecunq̄ ligaueritis super terram erunt ligata et in celis. ⁊ quecunq̄ solueritis super terram erunt soluta et in celo. Magna igitur hec vtilitas est populo xp̄iano habere tales secum in terra. habentes potestatem ligandi et soluendi. potentes apperire et clau
R dere celum. ¶ Sed queris an illa potestas sit equalis in omnibus sacerdotibus. Dico vt colligit̄ ex dictis dñi bonauen. in. iiij. sup magistrum senten. di. xix. argu. ij. q. ij. q̄ potestas illa potest dupliciter considerari. vel q̄tum ad essentiam vel quantum ad vsum. si primum. radicaliter est in anima sicut et caracter impressus in ordinatōe. et equalis est i omnib⁹ sacerdotib⁹. et quilibz secundū hanc ē alteri equalis papa. epūs siue simplex. et iō xcij. di. legim⁹. vbicūq̄ fuerit epūs siue rome siue eugubio. siue cōstantinopoli. siue regio. siue alexandrie. eiusdē meritū est et sacerdotij. Alio modo possumus loqui quantū ad vsum ⁊ hoc modo requirit̄ auctoritas iurisdictionis. Nemo em̄ pōt alium ligare aut iudicare. nisi qui iudex ei⁹ constituit̄ ab eo qui pt̄ Cum em̄ sacerdos fuerit a pp̄lo electus. et ab epō siue abbate ordinatus siue p̄firmatus. acquirit iurisdictōem. Et iō iurisdictio est tāq̄z vis motiua ip̄ius clauis potestatis. hanc aūt deficiente q̄ clauem moueat. et si assit clauis nūq̄ apit. ⁊ si amittit̄ hec iurisdictō cessat etiā clauis executio. Et p̄m h̄ q̄tū ad iurisdictōis administratōez. differētia est. q̄ papa ordinati
L tōe diuina p̄latus est omnib⁹ epīs. postea epīs alijs sacerdotib⁹. ¶ Item magnū est etiaz et honore dignuz esse familiarem impatoris aliquē potent̄ intrare. et loqui cum dño. et iraz eius placare. Sic sacerdos in curia dei est familiaris. potens deo loqui p̄ suam oratōem ⁊ eius iram placare et pacem pp̄lo impetrare. Sicut figurat̄ exo. xxxij. in moyse. qui duz filij israel peccassent adorando vitulū cōflatilem immolantes hostias loquente dño ad moysen di. Vade descende peccauit populus tuus. Dimitte me vt irascat̄ furor meus contra eos vt deleā eos. rogabat ip̄e p̄ populo et placatus est dñs. ne faceret malū q̄ locutus fuerat aduersus populū. quare dicit̄. i. q. i. ip si. q̄ sacerdotes ip̄i q̄ p̄ populo interpellant. peccata populi comedūt q̄ suis p̄cibus ea delent atq̄ p̄sumunt. Item maximū est et dignissimum sacerdotem posse creatorē creare. ⁊ p̄ humana salute deo patri īmolare et offerre. Quare omni honore digni sunt. nec detrahi debēt eis. ē. sicut dicit theleſphor⁹. papa. vi. q. i. Sacerdotes qui p̄pio ore corpus dñi cōficiunt ab omnibus obediendi sunt et timendi. nō dilacerandi aut detrahendi quia a quibus sedñi popul⁹ benedici saluari. aut instrui cupit. nullatenus eos arguere debet. Ad hoc em̄ bene atus gre. hortabat̄ mauricium impatorem ad debitā reuerentiam ministris ecclie. in li. v. regist. sic dicens. Nō indigneť inquit sacerdotibus dñs meus. sed excellenti cōsideratiōe p̄pter eum cuius serui sunt. ita eis dominetur vt debitaz reuerentiam eis impendat. q̄ illi aliquando in diuinis eloquijs. dij et bene angeli nominant̄. ¶ Contra hoc faciunt detrahentes eor⁹ famā suis detractionib⁹. q̄ valde commune est. licet grauissimū peccatū mortale sit. Nam constantinus imperator dicit. vt habetur. xcvi. di. c. in scripturis. Si de dñi sacerdotib⁹. qui iure patres aīarum dicuntur. aliquid contigerit vos audire. q̄ confusiōez p̄pijs mentibus ingerat. nō inferiorē. id est inuerecundum sed pudoratos filios noe imitātes. patrū de reliquo verecundiaz p̄stantes. et p̄misit ibidem vere si p̄pijs oculis vidisset sacerdotē dī aut aliquē eor⁹ qui in monastico habitu circūamicti sunt peccantē. clamidem meā explicarem ⁊ cooperirem eū ne ab aliquo videret ⁊c.

Tercia pars in qua o

stendit̄. q̄ nō solū ex caritate debem⁹ corrige re ⁊ correctionib⁹ humilit̄ obedire. sed etiā de

bem⁹ ad bona cõsentire. ¶ Moraliter cõsensum duox informamur de virtute obedientie. que ꝓsistit in cõsensu maiozis et inferiozis. Dic̃ vegetius de re militari. q̃ nihil magis ad victoriã ꝓdest q̃z monitis obtꝑare supioꝛ. ¶ Monita aũt tria sunt q̃ fieri possunt in bello. ꝑ tria signa. scz ꝑ signũ vocale. vt sũt mandata supioꝛ. semiuocale vt tuba. vel cornu mutum. vt vexilla et signa armoꝛ. Sic in bello cõtra dyabolum debemus obtemperare monitis signis vocalibꝫ. scz mandatis verbaliter datis. quia mandat nobis dñs noster vt obediamus ⁊ cõsentiamus supiozibus dicens. Ad heb. xiij. Obedite prepositis vestris et subiacete eis. Et matth. xxiij. Quecunq̃z dixerint vobis facite. ¶ Vnde vt hẽ. ff. de re. milita. l. militi. Qui mandata principum nõ seruat. capite puniẽdus est. etiã si rem bene gesserit. Sic etiaz peccans eterna est puniendus. qui inobediens est quia peccat mortaliter. xi. q. iij. qui resistit et se. Semiuocale signũ sunt enigmata ꝓpheta rum et figuraꝛ. Vnde adã stanz vt creatus est ꝓcepto obedientie fuit astrictus. genes. iij. Noe archam faciendo et intrando. saluatus est a diluuio geñ. vij. Abraham filiũ deo immolando. pater multarum gentium vocatus est geñ. xxij. Loth angelo obediendo recedẽs a sodoma ab incendio liberatus est. geñ. xix. ¶ Signum mutum sunt exempla creaturarum dicit ambro. q̃ apes que legibus regis apum non obtemperant. occidunt. ¶ Vnde obedit naturaliter influentie celi. planeta firmamento. Sic in omni genere rerum. deus constituit aliquos superiozes ⁊ excellentiozes. quibꝰ obedire voluit. Sed illa obediencia consistit in triplici subiectiuo consensu. scilicet

Inferiozis ad superiozem.

Sensualitatis ad rationem.

¶ Rationis ad suum creatozem.

Debz namq̃z primo vet⁹ obediens et minoz siue inferior. per consensum humiliter superiori cedere et ei obedire. Juxta illud moralis docto. catho nis. Cede maiozi. Est enim virtus obediẽtie tam̃ magna q̃ semper merita cumulat et augmentat. hominem nobilitat et dignificat. et etiam de vita eterna certificat ꝓbatet primum. naz per illam virtutem se exercens. nullum momentum temporis sine merito trãsit sicut dicebat. b. fran. q̃ vet⁹ obediẽs sp̃ mereꝛ. Cũ tñ est meritũ obediẽtie. q̃ in casu aliquis actualem dei dilectionem et contemplationem tenetur dimittere. et superiozi obedire. ponatur enim q̃ aliquis qui vouit obedientiã sit in actuali contemplatione. et prelatus suus precipiat sibi q̃ vadat ad aliquem alium locum opera exteriora exercẽdo tenetur sibi obedire. et dimittere illam actualem contemplationem. Ex quo patet. q̃ meritum obedientie est maximum cui tãmagnuz correspondet pmium. Sicut habetur geñ. xxij. q̃ deus precepit abrahe. vt immolaret filium suum. et abraham obediens fuit voci eiꝰ propter quod deus dixit sibi. Multiplicabo semen tuum sicut stellas celi. et sicut arenam maris. Et iteruz. Ego protector tuus. et merces tua magna nimis. ¶ Item dicebant senes q̃ nihil sic deus querit ab his qui primitias habent conuersationis. q̃z obedientie laborem. Unde secularis quidam relinquens seculum venit ad heremum adducens secum vnicum filium. et venit ad abbatem. quem inuenit in pistrino. et videns eum abbas venientem. salutauit eum. et videns paruulũ dixit ad patrem. Amas eũ. Et ille dixit. Etiã Rursum dixit ei. omnino diligis eum. Respondit etiam. Hoc audiens Abbas. dixit. Tolle ergo eum si diligis eum. ⁊ mitte in furno. sic modo cum ardet furnus. et tenens pater filium suum. iactauit eum in furno ardenti. statim aũt est factus furnus velut ros. ex q̃ re acquisiuit gloriam et meritum obedientie et magnum premium sicut abraham. ¶ Sed diceres. forte cõcedo q̃ homo merito maiozi. scilicet deo. debeat in ommbus obedire. sed nõ videtur quare hõ homini debeat obedire. cum deus hominez conditum ad ad imaginem. non constituit super hominem sed super bestias terre. dicens. dominamini piscibus maris. volatilibus celi. et vniuersis bestijs. Geñ. i. Quod etiam patuit vt dicit augu. in primis parentibus. et maxime patriarchis. qui potius fuerunt rectozes pecudum q̃z hominum. et primi et antiqui patres qui soli deo debebant esse subditi. nequaq̃z abutebãtur ꝓcessa a domino libertate. sed in omni honestate morum creatozi omnium seruiebant. ¶ Respondetur q̃ nunc per obrupta vicioꝛum homines defluentes. vix etiam sub durissima tutitute pñt a vicijs cohiberi. Cũ peccãbꝫ filijs isrl in deũ. xxvij. dicit ꝓmiãdo

Dño eo q̄ nō seruieris dño deo tuo in gaudio et leticia cordis tui. ꝑ̄ re. oīm abū dantiam. seruies inimico tuo in fame et siti et aridi tate. ⁊ re. oīm pe nuria ⁊ imponam iugū ferreum sup̄ ceruicē tuā. Audi ergo quid dictū est. et mīas tanti iudicis verearis. Sicut ei dic̄ aug. nihil int̄est. sub cui⁹ imperio hō seruiat mortalis. dūmō ille qui imperat ad ini qua nō cogat. Felici⁹ em̄ seruit̄ hoi q̄ libidi. Cōsidera xp̄m dei filiū de ista maiestate sup̄na ad nr̄am miseriā descēdisse. et subdi pentibus voluit. hoc vos q̄ estis sub obediēcia cōsiderare debetis. p̄ncipē salutis nr̄e ih̄m nō venisse. vt voluntatē suā faceret. ſz patris. ac ꝑ hoc p̄ri obediens vsq̄ ad mortē. non liberas manus nec pedes. ſz affixos cruci corpusq̄ sanc̄ immobile. ſz solū os liberū ad orandū habuisse mōstrat̄. et cor ad diligendū. nequaq̄ igit̄ seruus ei⁹ est q̄ talē sic passum nō vult taliter imitari. Liberas ergo man⁹ ad faciendū liberos pedes ad ambulandū nō habebis. sed totum corpus cū xp̄o affixum penitentie cruci sola tibi lingua ad orandū. laudandum. ⁊ cōfitendum. et cor ad diligendū tibi libēr̄ remanebit. ¶ Secundo hō ꝑ sensualitatem debz obedire et consentire rationi. Haz sicut exp̄it domuz male habere cū ancilla dñatur. Quia ꝓuer. xxx. Per tria mouet̄ terra. et quartum q̄ nō potest sustinere. p̄ seruū cū regnauerit. p̄ stultum cū saturat⁹ fuerit cibo. i. inebriatus vino. p̄ odiosaz mulierē cū in matrimoniū fuerit assumpta. ⁊ p̄ ancillā cum h̄eres fuerit domie sue. Et hoc quartū plus ponderat. q̄ cū ancilla fuerit h̄eres dñe sue. erit amata et honorata sicut dña. et ipa dña repudiat̄ ab ea sicut habem⁹ gen̄. xvi. sententialit̄ q̄ abrahā habuit vxorē honestā noīe sara. q̄ sterilis erat q̄ cū vidisset q̄ nō posset habere filiū naturaliter. nec bonū esse q̄ taz sanctus hō sicut abraham fuit careret prole de corpe suo ancillam suā noīe agar vxorē sibi ex deuotiōe tradidit. d. ingredere ad ancillā meā. si forte saltez suscipiā ex illa filios. vt q̄ nō possum habere filios naturales. saltem habeā ꝑ adoptationem Agar vt dicunt hebrei. fuit filia regis egipti. vna de vxoribus pharaonis. q̄ vidēs sanctitatez sare. cū esset in domo regis. quō pharao et domus eius flagellatus fuerat a dño ꝓpter ip̄m. dixit in corde suo. q̄ melio⁹ esset filie sue agar. q̄ seruiret sare y tanq̄ ancilla q̄ si rema

neret in magno honore in domo patrīa ⁊ ideo tradidit eā sare y tāq̄ ācillā quā ācillā abrahā ō ꝓsensu vxoz̄ accepit. ñ causa libidis. ſz amore ꝓlis. q̄ agar ancilla licet esset pr̄i⁹ bona ⁊ deuota puella. post̄q̄ ꝓiuncta fuit abrahe in matrimoniū. et vidit se ꝓcepisse ab eo estimaute q̄ oīa bona ꝓmissa semini abrahe ꝓplerentur in sua ꝓle et ex hoc prūpit in quandā elatōz et despexit dñam suā. tanq̄ a diuino ꝓmissio repudiatā. Qđ ꝓsideras sare. q̄ abrahā mitis dissimulabat iniuriā sibi factaz. dixit. Iniquis iniq̄ agis ꝓtra me. et ille statim acq̄escēs ratiōi. dixit. ācilla tua in manu tua est. id est i potestate tua ad castigandū ⁊ humiliā dū. fac tibi sicut vidēt. castigante igitur eam dū. fac tibi sicut vidēt. castigante igitur eam sara fugā iniit versus terrā egipti vnde erat. Moralit̄ abrahā est hō q̄ reuera habz vxorē et ancillā. q̄. d. sara vxor sua signat aiaz. agar vero ancilla sensualitatē. sara igit̄ aia debet viriliter viriliq̄ p̄ se nihil videt̄ posse operari nec q̄ tum cuiuscunq̄ operis boni generare. cui nō habeat organa. et ideo oportet q̄ ancillam q̄ moueat. q̄ sibi filium boni operis producat. Cum igitur sensualitas sic dimissa libertati fuerit ⁊ voluntatem quasi virum ad se alliciet rit ꝑ appetitum aialem. ⁊ in suis occasionibus ꝓpria rōne sic pdñet̄. male stat in regno aie ⁊ in ꝓturbatōe ⁊ cōmotione tot⁹ familie ꝓtentiaz. debet ergo ratio ꝓqueri. ⁊ hoiem iudicare ad huius iniurie vindictā. qui vna cum ratione castigare ⁊ humiliare debet carnalitatē. vt cōsentiat ⁊ seruiat rōni. Gal. iiij. Eiice ancillā et filiū ei⁹. nō em̄ erit h̄eres filij⁹ ancille cum filio libere. ¶ Tercio homo debet ꝓ rationem deo ꝓsentire. et totā ꝓpriā volūtatē ei subiicere. Iam fm anſ. de similitudinib⁹ ꝓpria voluntas soli deo ꝓuenit. Sol⁹ em̄ deus quicquid vult debet velle. ꝓpria volūtate. ita vt aliā quā sequat̄ nō habeat sup̄ se. Cuz igitur homo vult aliq̄d ꝓ ꝓpriam volūtatē deaufert quasi suā coronā. Sicut em̄ corona soli regi cōpetit. sic ꝓpria voluntas soli deo. Et sic ꝓpria voluntas dei fons est ⁊ origo totius bonitatis ⁊ boni. ita ꝓpria volūtas hominis est exordiū totius mali. vñ. anſ. assimilat ꝓpriam voluntatē herbe venenose. quā quidam medicus pijssimus suis parentibus interdixit comminans q̄ si ex ea comederent leprosi essent mox interirent. At illi ꝑceptis eius obedire nolebant. Et herbas comedentes

leprosi effecti leprososq filios genuerũt atq vt medicus cõminatus fuerat mortui sunt. Quor filij licq pẽs suos agnouerũt herba illa infirmatos fuisse et mortuos. eandẽ tñ herbã sup oẽs diligũt. indecq cibos suos ꝺiũt manecq surgentes ex eadẽ quasi ꝑ medicam to accipiũt. Hi ergo q̃ sint demẽtes oĩs qui audit aduertere põt. sz nõ min⁹ dementant q̃ ꝓpria volũtate vtunt. Ipa em herba dyabolica venenosa. oĩbus ea vtentibꝫ est ꝛ pestifera. Hãc deus primis parentibꝫ interdixit. et tñ ex ea comederũt ꝛ leprosi facti fũt. et de paradiso expulsi. ¶ Ex quibꝫ oĩbꝫ ptz. q. ꝓpria voluntas debet occidi merito. vt hõ valeat fm voluntatẽ dei viuere. dicẽdo fiat volũtas tua ñ. Bern. Bonus obediens dat suã velle suum nolle. vt possit dicere cũ ꝓpha. Paratus cor meũ deꝰ. Que oblatio dicit magis grata q̃ quecũq alia victima. qr in obedientia victimã ꝓpria volũtas. q̃ nobilꝭ est. qꝫ hõ dare deo põt. dat em arborẽ cũ fructibus. Gregor. Obedientia victimis iure ꝑponit. qr ꝑ victimis aliena caro. ꝑ obedientiam vero volũtas ꝓpria mactat. viij. q. i. sciẽdũ. Ex quibꝫ ꝺcludit. Anſ. Qꝫ opus meritoriũ factũ ex voto magis est meritoriuz q̃ si fieret sine voto. Ex quo sequitur sicut ibi ꝓbat anſ. qꝫ magna est spes monacho ꝓfesso. Et ponit similitudinez ꝺuo sunt quorum vnꝰ vouet nõ facere cõtra deũ. et scõs non vouet. et vterq delinquit dicit anſ. qꝫ deus primũ iudicat. postq̃ pfecte penitet tãq̃ suũ et nõ alienũ. et accipiet de us vindictã de eo tamq̃ ꝺ suo. Scõm aũt iudicat durius. ꝺ. Ideo noluisti mihi fidelitatem ꝓmittere. vt possis cõtra me liberius pecare et ergo ago cõtra te. nõ vt erga meũ. sed vt aduersum alienũ agam. totũq̃. erit mei iuris vsq̃ ad quadrantẽ nouissimũ. ¶ Sic ergo deus inter ꝓfessum ꝛ nõ ꝓfessum iudicat nõ solũ aũt ꝓfessum minus iudicat nõ ꝓfesso sed etiã quolibet laico. professus em maiorez misericordiam cõsequet si peniteat. et si non maiorem damnaõem sustinebit. Et si dixerꝭ qꝫ deus potest iuste dicere vouenti. Serue ne quã tu quanto mihi eras familiarior. tãto es inhabilior et peior. potest ille tñdere. Domine verũ est qꝫ dicis. q̃diu penitere nolui sed postq̃ peniteo meq̃ ipm in emendatõem trado. nũq̃ peius illo pati debeo. q̃ nec id qꝫ habet totũ tibi dare vult. ꝑ satisfactõe sui de licti. Reseruãs igitur sibi ꝓpriã voluntatẽ facit sicut quidã paup de quo narrat Seneca. in quadã ꝓclamatõe. ꝺ. Qꝫ in quadam ciuitate fuerunt due leges. quaꝝ prima talis erat qꝫ q̃cũq spõte damnũ fecit. redderet q̃druplũ q aũt nõ sponte sed ꝑ intentionẽ. redderet simplum. Secunda qꝫ damnũ illati sit actio. Accidit casus in ista ciuitate qꝫ ciuis ꝑpotẽs ꝛ diues morabat iuxta paupem. q iuxta domũ suã habebat arborez q̃ multũ nocebat diuiti ipediendo ingressũ dom⁹ et claritatẽ ei⁹ rogabat diues plonaliter. vt ipsam arborem succenderet ꝛ eã sibi venderet. paup elat⁹ noluit et semp diuiti nocere voluit. Qꝫ videns diues cogitauit. qꝫ scõm legem euaderet ꝛ q̃ dã nocte arborẽ succendit. ꝛ qr dom⁹ ꝓpe illã arborem erat. ignis de arbore cecidit. ꝛ paneris domũculam cum omnibꝫ bonis cõbussit. Qꝫ videns paup ꝺ tra diuitẽ coram iudice cõquestus est. Diues aũt rñdit. Arbor mihi nocuit. et ideo sponte eã succendi. volo reddere quadruplũ. dom⁹ aũt ꝑ ter meã intentiõez cõbusta est. et ideo reddã simplũ. et iudicatũ est qꝫ iuxta legem faceret. ¶ Diues est deꝰ. pauper homo. arbor ꝓpria volũtas. q̃ nocet diuiti impediendo ingressum celi. ꝛ credulitatẽ claritatis eiꝰ minuendo. Hãc voluntatẽ petit deus sibi dare ꝑ felicitate eterna. sz hoc hõ pauper et elatus recusat. succendit igit a deo. dũ aĩa tradit flãmis eternalibꝫ inferni. ꝛ qr corꝑ iunget post iudiciũ aĩe cet totalit cremabit et eternalit. quare dicũt aliqui qꝫ in inferno nihil magꝭ q̃ ꝓpria voluntas ardebit. Bern. Tolle ꝓpriã voluntatez et infernꝰ nõ erit. Cũ igit tũc paup damnatꝰ ꝺ queritꝰ ꝺ damnatõe. Respondet. qr mihi semp nocuisti ꝛ restitisti. ꝑ ꝓpria voluntate sponte succendi eã. et ideo reddã tibi quadruplũ. sz oĩe malũ. et oĩa torñta. apoca. xviij. Quantũ glorificauit se. et in delicijs fuit. tantum date ei tormentũ ꝛ luctũ.

¶ Feria quarta post Oculi.

Accesserunt ad iesum ab ierosolimis scribe et pharisei dicentes. quare discipuli tui transgrediuntur traditiones seniorum. matth. xv. ¶ Videmus qꝫ obligatus ad solidum soluendum. satisfacit cum donat libraz quod est maius. Sicut etiam habemus in simili exemplum. extra de voto et vot. re. c. scripture.

Qđ qui tđo obligaꝫ er voto ad aliqđ obsequ
um tpale puta pegrinatõis vl ieiunij vel alte
rius opis pietatis. teneꝫ illud reddere. si aũt
illud commutat in melꝰ nõ frãgit votũ. Ñ
accidit casus q quidã vouit visitare sepulcrũ
dñicũ. ꝛ mutãdo ꝓpositũ factus est monachꝰ
sup q quesitũ fuit a papa an sit reꝰ voti fracti.
Rñdit in hec verba. fracti voti. nõ aliquatenus
habeꝫ qui tpale obsequiũ in ppetuã noscit re
religiõis observantiã ꝓmutare. Sic etiã trãs
gressor precepti nõ est qui bꝰ ad sniam ꝛ meli
orem ptem observat et nõ ad litterã. Ñ. C.
de lega. li. x. l. nõ dubiũ. Nõ dubiũ est in legẽ
ꝓmittere eũ q verba legis amplexꝰ. contra le
gis nititur voluntatem nec penas insertas le
gibus euitabit qui se contra iuris sniam sena
ꝓgatiua fraudulenter excusat. Ad ꝓpositum pharisei et iudei a patribus quandaz tra
ditõem siue legẽ receperũt q restringebat eos
ad lotionẽ manuũ qñ ad mensam accedebãt
que ꝝ aliquos non semel in principio sed se
cundum multitudinẽ ferculoꝝ sepius fiebat.
Et illud statuerũt ꝓpter verbũ ysa. i. dicentis
lauamini et mũdi estote. insinuãs et mandãs
lotionẽ aiaꝝ ꝛ non corpm. Phei aũt ꝛscribe
sniam buꝰ statuti trahebant ad quandã super
stitiosam falsitatẽ. dicẽtes hmõi lotionẽ vale
re ad spũalẽ mũdiciã. quod ꝓgnoscentes dis
cipli volebãt trahere ꝓpulũ a tali supstitiosa
falsitate. nõ lauabant manꝰ. sed iuxta rectam
sententiam aĩas. Et ideo pbei reꝓhendendo
eos. dicunt xpo quare ꝛc. Queritur an cõ
suetudo statuta cõitatũ siue leges humane sẽ
per obligent in foro cõscientie. Rñdetur a do
ctoꝛi. q si sint iuste facte semp obligãt aliter
non. Ad hoc aũt vt sint iusta debent habere il
la. Primo q non sint ꝓtra libertatem eccleſi
asticam. quia vt sic conditores et seruitores
facientes ꝛ ꝓsentientes sunt ipo facto excõica
ti extra de sen. excõ. nouerit. Vbi bonoꝝ ter
cius excõicat oẽs qui de cetero seruari fecerit
statuta edita ꝛ cõsuetudines introductas con
tra eccl'ie libertatem. nisi fecerint ammoneri.
Et etiã excõicat statutarios ꝛ scriptores statu
toꝝ ipoꝝ. necnõ et potestates. rectores. cõsu
les et cõsiliarios locoꝝ vbi hmõi statuta ꝛ cõ
suetudines edite fuerint vl seruate. Ibi eĩ dr
ꝓchdoloꝝ q in diuersis mũdi ptibꝰ ꝓsules ci
uitatũ ꝛ rectores necnõ et alij qui potestatem
habere videnꝫ. tot onera frequẽter imponũt
ecclijs. vt deterioris conditõis factus sub eis
sacerdotiũ videaꝫ. cꝫ sub pharaone fuerit. q
diuine legis noticiã non habuit. Iste quidẽ
omnibꝰ alienis nationibꝰ seruitutis subactus
sacerdotes et possessiones eoꝝ in pstina liber
tate dimisit. et de publico eis alimoniam mi
nistrauit. Ipi vero onera sua vere vniuersa ꝛ
ponũt ecclijs et tot angarijs et thrcolonijs ꝛ ex
actionibus eã affligunt. vt totum eis qđ bie
remias deplorat ꝓpetere videaꝫ. d. princeps
ꝓuinciaꝝ facta est sub tributo. Cõtra qđ mã
dat gre. ij. extra de emu. ec. nõ min? sub aĩa
thematis districtione ne decetero talia fiant.
ysa. x. Ve qui cõdunt leges iniquas. ꝛ scribẽ
tes iniusticiã scripserũt. vt opprimerẽt in iudi
cio pauperem. et vim facerẽt cause būlium ꝓpli
mei. quid facietis in die visitacõis ꝛ calami
tatis de longe venientis. ad cꝰ fugietis auxiliuꝫ
ꝛ vbi delinquetis gl'iam vram. Cauete igitur
ne incuruemini sub vinculo. et cũ interfectis
scꝫ demonibꝰ cadatis. illud eĩm peccatũ est taꝫ
graue q est casus reseruatꝰ dño pape ipo fac
to. qđ iam mĩme curaꝫ. nec ꝓfiteꝫ nec ꝓtenꝫ.
ꝛ qđ ex corruptela mõ vbilibet ꝛ generaliter
petraꝫ. nullꝰ credit in speciali nõ facto bere cri
men. Secõ q ordineꝫ ad bonum finez. vtpo
te ꝓpter bonum ꝓmune. ꝛ nõ ꝓpt bonũ priua
tum alias statuta nõ obligant. Tercio q illa
sint in se iusta. qꝛ aliquãdo aliqđ est vtile rei
publice quod tñ in se non est iustum. Sicut
habere pecuniã est vtile reipublice. et tamen
lex statutum. vel cõsuetudo possit esse et fieri
quibus malo modo congregareꝫ. vt potegra
uando clericos. pauperes. viduas. et orpha
nos. et sic de alijs. talia qꝛ sunt iniusta non
obligant. sed eius oppositũ. Quarto vt fiant
ab habente potestatem. Nam si conditoꝛ le
gis nõ habet potestatẽ statuta sua nõ obligãt
qꝛ tali statuenti dici põt vt fuit dictũ moysi.
Exodi. ij. Quis te constituit principẽ sup nos.
Quinto vt ex fõma sint iusta. et hoc vt fm ꝓ
portionẽ honera et honores diuidantur que
ad multitudinem. tunc obligant aliter non.
Sexto q non sint contra ius diuinuꝫ et a deo
ordinatum. contra sacre scripture precepta
in decalogo specialiter contenta. Septimo q
non sint cõtra ius naturale. ꝛ vitatẽ. et rõnem
aliter nõ obligãt. Unde si aliqua fiant vl sta
tuant contra illa predicta fũt refutanda. nec
obligãt aliquẽ nisi statutarios ad pnã eternã

Quantū igit̄ ad ꝓsecutōem ⁊ cōtinuationē
beri dictū est de correctōe fraternali ⁊ obediē
tia hodie de subiectōe filiali ⁊ puerorꝫ ad ꝑn/
tes reuerentia. et sunt tres ꝑtes littere.
In prima notat̄ iudeorꝫ confutatiua cecitas.
in principio.
In secunda eorꝫ expressiua falsitas ibi omnis
plantatio quam non. ⁊c.
In tercia dictorꝫ instructiua veritas. ibi ad/
huc et vos. ⁊c.

Quantū ad primam

ptem est sciendū ꝙ iudices ordinarij. de q̄b
pr̄i dictū est moyse. iualescēte iiusti/
cia statuerūt aliqua ꝓuētia ad regimen ꝑpli
sub ꝓcepto tanq̄ necessaria. aliq̄ vo sub mo/
nitione tanq̄ decentia ⁊ honesta. de quibꝫ ho
nestis erat etiā illud vnū qđ hic tangit̄. ꝙ. s.
accedētes ad mensā. lauarent man⁹. qđ disci
pli nō faciebāt. nō ꝙ lotio manuū q̄ ad hone/
statē faciebat eēt mala. vl̄ ꝙ ipi obmittendo
bñfacerēt vt facit ad honestatē. lz bñfacerent
obmittēdo ꝓpt̄ suꝑstitiōem quā ipi pharisei i
tendebāt. iō reꝑhēdūt discipl̄os q̄si trāsgres/
sores legis. sed xp̄s quasi clauo clauū retūdē
do. rūdit. Qui transgredit̄ mandatū dei. ꝓpt̄
mandatū hoīs. est magꝫ accusand⁹ nec ydo/
neꝰ alios accusare sz vos scribe ⁊ pharisei estꝫ
hmōi ꝙ ⁊c. Qđ aūt minor sit vera. s. illa vos
transgredimi ꝑcepta dei ꝓpt̄ mandatū hoīs.
ꝓꝙ docuistis filios dicere ꝑntibꝰ suis. Mu/
ta mea et oblatōes mee sacerdotib⁹ facte pl⁹
ꝓsunt ꝑntibꝰ q̄ si eis darent̄. ꝙ sic. ꝓsunt aīe
⁊ tūc corpi. quasi filij dicūt patri ⁊ mīi. Je
lius est deo offerre q̄ vobis in necēitatibꝰ sub/
uenire. ꝙ talis oblatio aīabꝰ vestris ⁊ nostris
ꝑdest. ⁊ tunc tm̄ corpibus ꝓdesset. Ex hoc ei
pentes pauꝑes fiebāt. et ita irritū fecistis mā
datum dei exo. xx. Honora patrem ⁊ matrez
ꝙ honor nō solū in reuerentia. sz etiā corpm
subuentōe ꝓsistit. Et hec vult littera. Qui⁹
qđcūq̄ ⁊c. Postea obiurgat eos de callida
simulatōe. ostendēs eos aliud habere in cor/
de et aliud in ore. ideo nō esse dignos accusa
re. sic transgrediētes mandatū dei. nō debent
alios accusare sed vos ꝑbei estis hmōi. igitur
minor ꝓbat̄. ꝙ qđ ore dicitꝫ corde nō. ꝓbatꝫ
et ꝙ estis illi. ꝺ quibꝰ ysa. dic̄. Populus hic
labijs me honorat. cor eorꝫ longe ⁊c. Mo/
daliter est notandū ꝙ ratōi cōsonū est ꝙ illis
benefaciam⁹. a quibꝰ etiā multa recepim⁹ bo/
na. Nā sm̄ ꝑbm naturalit̄ q̄libet aīal diligit
suū benefactorē. eū honorat ⁊ reuerent̄ tractat
Nā vt b̄ēmr. ff. de obsequijs ꝓni. ꝓsona sꝑ
sancta. i. honoranda dz videri liberto ⁊ filio.
ꝓsona ꝑēis aut ꝑēoni semꝑ sancta videri dz.
ff. de obsequijs libertorꝫ. l. liberto. Et igitur li
beri siue serui. q̄ manumittunt̄ a ꝑēonis siue
a dñis suis. tenent̄ eis sꝑ reuerentiā et obse/
quiū ꝑstare. q̄ ꝓsistūt in alendo si pauꝑes sūt
in assurgēdo sedendo ⁊ silibꝰ. q̄ꝺ si nō fecerīt
possunt eos reuocare ad suitutē. C. de obse.
ꝓni ꝑstandis. l. etiā liberis. Cū si seru⁹ do/
nat⁹ libertati ꝓmoueat̄ ad sacdotiū. ⁊ postea
accusēt epm. ꝙ nolit dño horas canonicas psal
lere. degradari dz extra de ser. nō ordi. nullus
Qđ intelligit̄ sm̄ beriū. quādo ipm sub hac
ꝓditiōe manumisit. vt ei psalleret. Cōtra. liij
di. quicūq̄. dr ꝙ illi in q̄bꝰ ꝑēon⁹ aliq̄ꝺ ob/
sequiū retinet. nō sunt ordinandi. Rñdeo il/
lud intelligit̄ de obsequio tpali. sz vt det vo
tum equū. vel hmōi. tale nō pōt retineri in eo
qui manumittit̄ ad ordines. obsequiū ait̄ spi
rituale vt oret ꝓ eo. celebret missas. et hꝰ. pt̄
bene retineri. Cū igit̄ quilibet seru⁹ teneat̄ C
obsequiū ꝑstare dño ꝓpter bñficiū sibi factū
multo plus filiꝰ vel filia ꝑentibus qui eis mꝭ
ta beneficia contulerunt. Cū pbus. viij. etb.
Filij ꝑentibus suis nō ꝑnt reddere eq̄lēs
q̄ tria nobilissima dona ab eis receperūt. sz
esse. nutrimentū. et doctrinā. Debemus igit̄
honorare patronos nostros naturales.
Honore reuerentie ꝓpter esse originis.
Honore bñficētie ꝓpt̄ nutrimentū necēitatis.
Honore obediētie ꝓpt̄ nutrimentū ꝓbitatis.
Dño debem⁹ honorare ꝑentes et eos reuerē
ter tractare. q̄ ab eis accepim⁹ esse ⁊ originē
Nam qui vilissimā aliquā tunicā vel camisiaꝫ
ab altero acciperet. datorē plus alijs diliget
et honoraret. Multomagis proles paren/
tes a quibꝰ nobilissimā naturam accepit. ec
cli. vij. Honora patrem tuū. et gemitus ma/
tris tue nō obliuiscaris. memento nisi per ip/
sos genitus fuisses. non natus esses. Iste ho
nor reuerentie ꝓsistit in affectu et in effectu.
In affectu diligēdo ꝑntes ⁊ timēdo offensā
eorꝫ ex amore. vñ hiero. de honorandis ꝑen/
tib⁹. ꝓbat̄ ꝑntibꝰ mixta formido. In effectu
assurgendo. caput inclinando. ⁊ hmōi. Ro.
xiij. Cui honorem glosa. reddite honorem.

D ¶ Scdo dñit pentes honorari honore bñficē
tie qui pfistit in trib⁹. Primo in solatio verbo/
rū. Hiero. de honorandis pentib⁹. Flemo af
peris verbis patrē ledat. hec filioz oza loquā
tur. qđ pentes delectat audire. qđ heu pau
ci filij faciūt. sed pentes malis verbis tractāt
et eis enormit maledicūt. Hi sunt filij eterne
damnōis. Exo. xx. Qui maledixerit patri
vel matri. morte moriatur! Scdo honor be/
nificēcie pfistit in fuimo. Eccl. iij. Qui timet
deū honorat pentes. q. d. seruiet eis qui euz
genuerūt. Flam cozui? qñ ex senio deplumat
pulli et alij cozui pēnis suis et alis eos vestiūt
Elephas etiaz senio grauatus appodiante se
ad arborē fractā vl debilē cadēs clamat ad cu
ius vocē iuuenes elephantes accurrunt z euz
de terra tollunt. Sic etiā pueri pentes grava
tis senio debent iuuare. qđ heu aliqui modicū
curant. imo pentes verberib⁹ trucidant quos
possiunt pentes quasi spurios expellere. et eos
exhereditare ppter hmōi iniurias. vt dicit i
autē. vt cū de appellatōnib⁹ cognoscit. §. cau/
sas. coll. viij. eccl. iij. Fili suscipe senectutem
patris tui et ne contristes eum in vita tua.

E ¶ Tercio honor tc. pfistit in exhibitōe z mi
nistratōe necessarioz victus z vestit⁹. eccl. iij.
Honora pēem et matrē z supueniet tibi bene
dictio tua. Uñ pulli ciconiaruz diligūt suos
pntes et qđiu eos i iuuētute nutrierūt tādiu
etiā in senio eos suscipiunt z fouent. Sic ec
filij isr. pēz suū z mrem in senectute foucbāt
vt dr gen. xlij. Sed heu talis vir⁹ hodie int
pentes et filios esse ingratitudo. qualis inter
rabidos canes qđiu eīn catuli de lacte mris
viuunt diligunt matrem. sibiq; adherent. sz
qđ cito sunt maiores et habent acutos dentes
et possunt met ossa corrodere. sicut pater et
mater. si os, pjciatur ad medium vt illud ar/
ripiant festinant. nunc insiliunt. nec plus par
cunt pentib⁹ qđ alijs. imo p posse pati sunt
pugnare. sic multi sunt similes qui dū sunt in
potestate pentum et viuūt de bonis eoz. eos
F diligunt et honorant. ¶ Si autē contingit
parentes resignare bonis ad man⁹ filioz et fi
liaz cōmmelia afficiunt. De talibus dicitur
Ysich. vi. Filius cōmmeliā facit patri suo.
et filia psurget aduersus matrē suā. Uñ ferē
p quidam paterfamilias totam hereditatē di
misit filio suo fili⁹ vero qui patri multa bene/
ficia pmisit factuz. dū bona in manib⁹ habu
it. primo pēm ad camerā, ppriā locauit. sz se
nescente pē in camera eū sustinere nolēs. de
camera eiecit. z extra retro ostiū aule sibi lecti
pauit. Aduenīēte igit hyeme dū frig⁹ inualu
it sine tegimento iacēs rogauit puez filij sui.
vt pēm et filiū suū rogaret. vt panniculū ali
quē sibi pcederet ad se tegendū puer vo vt
duas vlnas burruli obtinuit. Cum vo alie
due vlne supessent. puer flendo pēz rogauit
vt sibi illas pferret. Quo qrente ad quid ita
obnoxie peteret. Rñdit puer. Reuera pēr
uabo inqt eas quousqz fueris decrepit⁹ sicnīe
est annus me⁹ pē tu⁹. et tunc eas tibi dabo. nec
amplius a me habebis. qđ ipe ia a te obtinet. alle
igit ex puero correct⁹ in corde pcussus. z pa/ G
trē pl⁹ honorauit. ¶ Tercio dēm⁹ honorat
pentes humiliter obediendo eis. Epb. Filij
obedite pentib⁹ vīs. Flam doctrina pij pīs
doctoris libenter suscipit. Sic etiā doctrina
pentū qui amore cordiali instruūt libēter sus/
cipi debet et seruari. puer. i. Audi fili mi disci
plinā patris tui. et ne dimittas legem matris
tue. vt addat gīa capiti tuo et torques collo
tuo. Sz queritē an iubēte pēe fili⁹ teneat exire
religionē. vt eis subueniat in necessitate con
stitutis. Rñdit alex. de ales. et etiā Hug. de
lira sup hūc passum q aliter est dicendum de
isto q nōdū religiōem intrauit. et aliter de isto q
iā religiōem intrauit. De pmo si videat pen/
tes in magna necessitate. qđ p aliū subueni
re nō possit. nō dz religiōem intrare. sz tenet
obedire z mīstrare pntib⁹ maxīe si absq; pcu
lo pcī possit in seclo remanere. De vo alij
possit pentib⁹ mīstrari pōt si vult religiōem i
trare. Uñ. Crisē. exponēs illd math. viij. Di
mitte mortuos sepelire mortuos suos, dicit
q malū est abducere hoiem a spūalib⁹. z ma
xime cū fuerint q̄ ministeriū pentū compleant
Extabāt em aliqui qui cōplere possent illius
funeris sepulturā. Postq; vero alijs iam est
in religione pfessus. mortuus est mūdo. Uñ
p spūalem mortē debligat mūdo a cura im/
pēdenda pentibus. sic etiam deo obligatur p
mortem corporalem. Et ideo non peccat. nec
contra preceptum facit dei si in claustro rel/
maneat sub precepto prelati parentum mini/
stratione pretermissa. Est enim factus impo/
tens ad reddendum debitum ministerium.
absq; propria culpa. debet tamen quantum
potest. salua ordinis sui obedientia satisfacere.

vt p se vel aliũ suis pentibus subueniat. si in necessitate fuerint ꝓstituti. Ñ hãc necessitatẽ vix incidere põt aliqs. q̃diu durat pietas fideliũ. Ido nimor iste. s. ne pentes penuriã ꝛ defectũ patiant p ingressũ filior van⁹ est. vñ biero. in epla ad pauli. Nisi tu possessiuncu las tuas caute. et quasi pede raptim vendide tis nõ habet christus vnde alat paupes suos

Secunda pars in qua

ostenditꝫ phariseor expressiua falsitas. Nam quando p doctrinam xpi videbant eor simu latõem ꝛ doctrinã reprobatã. ꝛ q̃ non poterant resistere p tõem vl scriptrã. ex inuidia mo uebant cõtra ipm ad mouendum seditõem. Sed qr veritas doctrine nõ est dimittẽda p pter scãdalũ. qđ ꝓcedit ex malicia ipi⁹ scãda lizati. Ñ gre Si de vitate scãdalũ oriat. tec ni⁹ oriri ꝓmittat. q̃ q̃ vitas relinquat. Ideo sequit omis plantatio. i. doctrina ab hoc se in uenta. q̃ nõ est legi ipi⁹ dei ꝑsona. eradicabit q̃ nõ hz firmũ fundamentũ ꝛ radicẽ sinite il los. q. d. doctriaz ꝛ vitã taliũ euitate. ceci sũt vero carẽtes intellectu legis. et duces ceco r q̃alios excecant suo errore ꝛ scandalizãt et ducunt eos ad ꝓcipitium damnatõis eterne

Horaliter hic instruim nõ multũ curare p doctrinaz veritatis malos scandalizare. sz ca uere ne scandalũ dem⁹ primis q opa et dicta nostra mala. qr vt dicit matb. xviij. qui scan dalizauerit vnũ de pusillis istis mimis. id ẽ simplicib⁹ qui sunt pue virtutz. qui in me cre dunt. expedit vt suspendat mola asinaria in collo ei⁹. ꝛ demergat in pfundũ maris. qđ ex ponit Hico. de lira. Expedit. i. melius essz ho mini mori coꝛpaliter q̃ ex malo exemplo suo facere aliũ ruere in peccatũ mortale. qr ex hoc meret mortẽ eternã q̃ grauior est morte tpali nec mitz cũ damnũ tpale alicui illatũ minime qđ quasi nihil est respectu dãni spũalis pma neat impunitũ. Dic em habet extra de iniur. et dam. dato. c. q̃ si qs aperuerit cisternã et fo derit et nõ operuerit eam. ceciderit q̃ bos vel azinus in eam. dñs cisterne reddet pcium iu mentor. Et hoc est vez scom glo. si hoc fecit in loco publico. vbi homines vel iumenta cõ sueuerũt ambulare. si vo in priuato loco vbi ee ꝓsueuerũt fieri tales fouee vel cisterne. nõ tenetur. Dic etiam dicit. ff. ad. l. acquiliaz. q̃ qui foueas ꝓsor cervor capiendor causa fa ciũt. si in itinerib⁹ fecerũt et in via publica. si aliq̃ malũ ibi acciderit. nisi pa⁹ denũciatũ ꝛ clamatũ fuerit obligat satisfacere de dãno. qr q̃ occasiõem dãni dedit tenet de damno satis facere. extra de iurijs ꝛ dã. da. Si culpa ma ꝛ. ff. ad. l. corneliã. nihil infert. Si q̃ peccãdo publice foueã fodit. ad q̃z p imitatõez simpli ces ruũt p scandalũ. ille grauit peccat. et deo tenet satisfacere ꝺ damno aiar istar. Quare dr matbi. xviij. Ve hoi illi p quẽ scãdalũ ve nit. Nã ex tali scandalo triplex malũ orit. scz

Infirmus corrumpitur.

Bonus confunditur.

Deus ex eo contemnitur.

Primo dico q̃ infirmus corrũpitur. cum ex malo q̃ videt vel iudicat scandalizatur. qđ aplus ꝓhibet. i. cor. viij. cũ dicit ꝓhibit infir mus in tua conscientia frater, ꝓpter quẽ xpus mortuus est Sic aũt peccantes in fratres. cõ scientiã eor infirmã pcutientes i xpo peccant qua, ꝓpter si esca scandalizat fratrẽ meũ. non manducabo carnes in eternũ. ne fratrem meũ scandalizem. Hinc bern. grauiorem ab eo dñs psecutõem sustinet. q̃ pnicioso scãdali ex emplo aias ab eo quas redemit auertit. q̃z a iudeo qui sanguinẽ eius fudit. Item horren dũ penitus sacrilegiũ. qđ etiam ipor facinus videtur excedere. qui dño manus sacrilegas iniecerũt quĩ oĩm animar reus peccator tenet qui de sue querse vite scandalo piclitari vi detur et coram summo iudice reddet rationem de singulis. Sed notandũ q̃ scandalũ grece dicitur ruina vel offensio lapidis. ꝛ fit quando quis ad ruinã disponit spũalem per dictũ vel factum alterius. inquantum. s. aliquis sua am monitione vel inductione aut exemplo alter trahit ad peccandum. Et est duplex. s. passi uũ et actiuũ. Passiuũ i eo q̃ quis scãdalisat Actiuũ in eo q̃ scãdalisat. dãs occasionẽ rui ne. Et scandalũ passiuũ est pcm in eo qui scã dalisat. Nõ em scãdalisat nisi iquãtũ aliqua liter ruit spũali ruina que est peccatũ. Impor tat em quandã ꝓmotionẽ animi a bono in eo qui scandalũ patit. Nullus aũt cõmouet qui rei imobili firmiter inhereret. maiores aũt et p fecti soli deo inherent q̃ est imutabilis bonitas. qr ꝛ si inhereãt suis plantis. nõ inhereãt eis nisi i q̃tũ illi inherẽt xpo. Isti quantũcum q̃z alios videant inordinate se hẽre dictis vl factis ipi tũ a rectitudine nõ recedũt. secundũ illud ps.

Qui ꝓfidunt in dño sic mõs syon nõ ꝓmouebit in eternũ. q̃ hitat in iʒlm. imo oia tã bona q̃ mala in bonũ ꝙuertũt. ꝛ inde emẽdant. sic legit ō quodã heremita de quo ꝓz dixi q̃re dixit ps. Pax multa diligentibꝫ legẽ mã. et nõ est illis scandalũ Pot eẽ esse scandalũ passiuũ in aliq̃ sine pcõ. s. ei⁹ ex⁹ facto vl dicto scãdalizat ō his q̃ ali⁹ bñfacit. sic ptz de xpo mar. vi. Cñ huic tanta sapia et virtutes q̃ p manũ ei⁹ efficiunt nõne hic est fabri fili⁹ ꝛ scãdalizabant. eo vt ĩ euan. ptz fuerũt scãdalizati in ei⁹ ꝛmone. Siliter scandalũ actiuũ sp est pcm. si illud opus q̃ō facit est pcm vl si hꝫ speciẽ peccati. q̃ō dimittendũ est semp ꝓpter ꝓximi caritatẽ. de qua vnusq̃sq̃ tenet saluti ꝓximi prouidere. ¶ Sed vidz q̃ bona spũalia sint ꝓpter scandala obmittẽda. Haz sacra doctrina videt esse maxime pñalis. sz ab ea cessandũ est ꝓp scandalũ. matth. vij. Nolite dare scrm cambꝫ. neq̃ margaritas vras sper gatis añ porcos. ne ꝙuersi disrumpãt vos. g̃ bonũ spũale est dimittẽdũ ꝓp scandalũ. ¶ Cõtra gre. sup ezech. Si de veritate scandalũ sumit. vnde⁹ nasci ꝓmittit ꝛc. Responsio sancti tho. scda scde. q. xliij. questio illa locũ nõ hz de scandalo actiuo. q̃z cũ scandalũ actiuum sit dictũ vel factũ min⁹ rectũ. nihil est cũ scandalo actiuo faciendũ. Habz aũt q̃stio locũ. si intelligat de scãdalo passiuo. ¶ Cõsiderãdũ est g̃ q̃d sit dimittendũ. ne ali⁹ scãdalizet. Est aũt in spũalibꝫ bonis distinguendũ. Quã q̃dã hꝫ sunt de necessitate salutis. q̃ ptermitti nõ possunt sine pcõ mortali. Manifestũ aũt q̃ nulli⁹ debet mortaliť peccare. vt alteri⁹ pcm impediat. q̃z scõm ordinem caritatis pl⁹ debet hõ suã salutẽ spũalez diligere q̃ alteri⁹. Et iõ ea q̃ sunt de necessitate salutis ptermitti nõ debẽt ꝓpter scandalũ vitandũ. In bis aũt bonis spiritualibꝫ q̃ sunt de necessitate salutis. videtur distinguẽdũ. q̃z scandalũ q̃ō ex eis oritur q̃nq̃ ex malicia ꝓcedit. scz cũ aliq̃ volũt impedire hmõi spũalia bona concitando et hoc est scandalũ pbeoꝫ q̃ de doctrina dñi scãdalizabant hoc esse ptemnendum deus vocet. matth. xv. ¶ Q̃nq̃ eñ scandalũ ꝓcedit ex infirmitate vel ignorantia. et hmõi scandalũ pusillo⁹ est ꝓpter q̃ō sunt spũalia opa vel occultãda. vel etiã differẽda interdũ. vbi piculũ nõ imminet quousq̃ reddita rõne hmõi scandalũ cesset. si aũt post reddita rãtoem hmõi scandalũ duret. iam ꝺz esse ex malicia. ꝛ sic ꝓpter ipm non sunt hmõi opa spũalia dimittẽda. Ad argu. ꝓtrariũ dicendũ q̃ in doctrina duo sũt ꝓsideranda. s. vitas q̃ docet et ipe act⁹ docendi q̃p primũ est de necessitate salutis vt. s. ꝓtrarium vitari nõ doceat. sz vitatẽ ſm ꝙruenniã tpis ꝛ psonaꝝ ꝓponat ille cui incũbit docendi offi. ciũ. ꝛ iõ ꝓp nullũ scãdalũ q̃ō sequi videat. ꝺz hõ ptermissa vitate falsitatẽ docere. sz ipe act⁹ docẽdi inter spũales elemosinas ꝓiuat. et iõ sic alia mie opa est q̃nq̃ differendus ꝓp scãdalũ pusillo⁹. vt ꝓz dictũ est. ¶ Ecce ex scandalo hõ bon⁹ ꝓfundit. q̃z innocentes et recti q̃ ꝓmorant scandalizati eẽ de libro meu pant. Hinc dañ. ix. ꝓpter iniq̃tates patrũ strorum hierlm et ꝓpter eius in oppbriũ sunt omnibꝫ gentibꝫ p circuitũ. Item hiere. xxxij. hoc scandalũ ꝺplorat. di. viderũt eã hostes ꝛ deriserũt sabbata ei⁹ et sequit. Omnis q̃ glorificabant eã spreuerũt eã. q̃z viderũt ignominiã eius. Ex eo eñ q̃ patres peccauerũt filij innocentes deteri⁹ habuerũt. ꝓformiter nũc frequenter ꝓtingit ꝓpter scandalũ vni⁹ factoris. vnũ totũ regnũ. statũ ciuitatez. vl ꝺmũ maculari vl ꝓfundi irreuocabiliter. Et ideo tales sunt expellendi ab oĩb. vñ matth. xviij. Si man⁹ tua vel pes tu⁹ scandalizat te. abscide eũ et ꝓjce abste. id ẽ si membꝝ corꝑis nostri peccauerit ꝓtra cõe bonũ cuiuslibet fidelis expellat et puniat. ¶ Sed circa hec verba dicet aliquis. si ocul⁹ vel aliud membꝝ corporale dat mihi occasionem peccandi. an licet at mihi amputare. dico q̃ nõ. q̃z vt habetur. ff. a. d. l. acq̃liã. l. hõ. Nemo est dñs membrorum suorum. et ideo nulli licet seuire ĩ corꝑ suũ. peccatũ nõ consistit in membris. sed in corde et volũtate. et ergo ad tollendũ peccatũ. sufficit tollere malã voluntatẽ nec ꝺz sibi q̃sq̃ virilia amputare ratione ꝓuenientie. q̃z vt habet. xxxij. q. v. Tunc saluabit. Non ferro. sed religione querenda est castitas. Tales etiã mutilates se sponte. nisi languor fuerit causa incisionis sunt homicide ꝓpter piculum homicidij. q̃ō inde ꝓuenire posset. et conditione ꝺti inimici. lv. di. Si q̃s abscideret. Sunt etiaz inhabiles ad ordines sacros. nisi cum eis dispensetur ꝓ supiorẽ ¶ Tercio deus ex scandalo ptemnit. Dicũt eñ scandalizati. si deus hoc malum displiceret vel iste nõ cõmitteret. vel deus hoc graviter vindicaret. hinc. ꝛc.

Existimasti inique q̄ ero tui filis glo. i. existimare feci. vt malū mihi placeat q̄ō ꝓmitt̄ Tali scādalo mō peccāt xp̄iani. q̄ esse debēt vnc̄ maiō ꝓfectōis et religiōis minō tñ ō uotō alijs sectis existūt. ⁊ maiō iniquitatis Hō em̄ est ratio tā laxe vite. sic mō vita xp̄ianor. Nā iudei legē moysi vsq̄ ad mortē obseruant. Sarracēi legē machmet nec vinū bibūt. nec alia ꝓcepta ꝓtereūt. xp̄iani vo oia ꝓtraria legi faciūt. ydola adorāt. deū blasphemāt. adulterant. furāt. et sic ō alijs. et sic deū suum ꝓtemnunt et multos malicia sua a fide retrahunt. ¶ Unde quidam iudeus romam missus ad speculandū mores xp̄ianor. vt ciuis conuerteretur. et sacrū baptisma susciperet videns maliciā hoīm baptizari supplicit̄ exorabat. q̄ diu inquireret an ex deuotione vel pene ī more baptizari vellet dixit q̄ non ꝓp̄ sanctitatem vel deuotionem hoīm velle baptizari. sed q̄ malicia xp̄ianor habēret deū ipsor captiuatū. q̄ nō posset nec auderet se vindicare. sicut quondā deus eor de peccatis iō etiā appeteret esse xp̄ianus. Ecce quantū contemptū deo facim̄ altissimo. Eccl. xlix. Reliquerunt legem altissimi reges iuda. i. omnis cōfitentes xp̄m. maiores omni pplo et natione de fecerunt ꝓpter maliciam ꝓtemserūt timorē dei Sic reuera kristi esse nō debet. sz cōuersationez vestrā inter gentes habentes bonaz. vt in eo q̄ō detractant de vobis tanq̄ de malefactori bus ex opibus bonis vos ꝓsiderantes glorificent deum in die visitationis. i. petri. ij. q̄ si nō. quāto nō stamus iam cōsistit sublimior omni natione in gloria tanto casus noster ꝓfundior erit in eterna pena.

Tercia pars in qua notatur dictor xp̄i vitas p quam instruimur.

Circa qua sciēdū. q̄ xp̄c volens turbā ⁊ pplm deuotū. a doctrina falsa ph̄eor ⁊ scribar reuocare. ꝓuocauit eū ad se. d. Audite. non q̄ō intrat in os. i. cibus corporalis coinq̄nat hoīem sz macula peccati sz que ꝓcedūt de ore. ⁊ exeunt a corde. Comedere em̄ nō est malū km se sed km accidens potest esse malū. sz inquātū homo p dilectionē male ad cibū afficitur. ⁊ ille affectus inordinat⁹ procedit a corde. Q̄ō aūt sic inordinate ꝓcedit ꝓcedit a corde et ex ore. inquantū os est instrumentū cordis. hoc coinq̄nat hoiem. Et sic a corde exeunt cogitatiōes male. homicidia ⁊ huiusmōi nē ¶ Notaliter est notādū. q̄ sicut colligi pōt ex sacro canone et lege ꝓtus cuiuslibet sequit̄ ꝓditionez parentū. sed different sequit̄ em̄ ꝓditionē parentū. s. pūis quo ad honores ⁊ nobilitatem. Filius em̄ ꝓcept⁹ a comite. etiā si aū natiuitatem ei⁹ pr̄ desinat esse comes nascit̄ ff. de decurionib. l. ij. Sequit̄ ex ꝓditionē mūis q̄ntuz ad libertatē ⁊ kuitutē. Nam si mater libera est ptum generat liberz. si aūt serua kuī. seru⁹ aūt genitus inhabil̄ est ad ordines sacros nisi manumittat̄. extra de kuis ñ ordi. c. i. Un̄ bern̄. ponit casuz q̄ iob. quidaz miles impediebat gregō. dyaconū ne ordinaret̄ in pbitez ea occasiōe. q̄ dicebat pr̄em ipius dyaconi hoiez suū esse. q̄uis mat ipius libera esset. quod dyaconus ꝓposuit coram papa. quare papa mandat archiepo neapol. quatenꝰ. si ꝓdicta vera sūt. militē ipm ꝓpescat ab hmōi impedimēto Sic ad ꝓpositū oīs operatio siue actio hūana. dicit̄ libera siue kua. s. meritoria vl̄ īmeritoria ꝓditōe cordis. q̄ō habet se ad modū vtriusq̄ pntis pcepta ea. Nā si cor fuerit liberz. q̄ō est quādo grā ⁊ spūsc̄o est repletū. oīs actio ab eo ꝓgenita erit libera. ⁊ vite et̄ne meritoria. qz. ij. corz. iij. vbi spūs dñi ibi libertas. Sed si kuū et dyabolo obligatū. actio eius est vilis ꝓditōis. kua īmeritoria. qz qui facit pcm̄ seruus est peccati Job. vij. nec pt̄ ꝓmoueri ad dignitatē et pbendā etiam. Judicat igit̄ sup hoc summ⁹ sacerdos. qualit̄ opa nra sint ꝓcreata a corde. an. s. libera vl̄ kua. nec aliud interrogat. Juxta illud. xiij. q. v. Si q̄d mueristi Deus cor interrogat ⁊ ñ manū. libera igit̄ remūerat ⁊ ordiat ad etnā gl̄iam alia ad kuitutē ꝑpetuā obligat. ¶ Sed sciēdū q̄ actōs hoīs pōt eē in triplici dīa. km quas hō potest bene vel male. vl̄ neutro se habere. nā quedā sunt Ab homīe absq̄ ꝓuia intentōe.

In corde sola interiori affectione.

Corde et ope cū deliberatione. // Actōes primo modo sunt tales q̄ causant̄ a passionibus vehementib. vt q̄ñ aliquid fit ex vehemēti ira vl̄ amore. Nam q̄ñq̄ affectus ⁊ appetit⁹ sensitiuus siue aīalis. ex obiecto delectabili siue tristabili tā vehemēter intendit̄. q̄ quis sine deliberatōe ⁊ intentōe rōis in opus exit. siue bonū siue malū. Sicut petrus q̄ tanto amore ad xp̄m estuabat. q̄ videns eū capi. et male tractari. educto gladio āputauit kuo sūmi sacer-

dotis articulã sine ꝑuia intẽtione ⁊ deliberatione. nec xp̃i determinatõez expectabat. quẽ tñ ꝓsuluit. sed statiꝫ dicẽs. Dñe si ꝑcutim⁹ in actũ irruit. ¶ His eñ actõibꝫ indeliberatis. puerilibꝫ a passionibꝫ hmõi. nec meremur nec demeremur. ij. etb. ¶ñ aug. Non ẽ in ptate nr̃a. quibꝫ visis tãgamur/loquit etiã de illis primis motibus. vt hr̃ in cano. xv. q. i. Illa mala non sunt. q̃ nec crimine mentẽ implicãt nec ꝓscientiã ligãt. Et ideo dr ibidẽ. Si per furorez aliquis innocentez ꝑimat. obnoxius morti. i. peccati. nõ est pez in foro cõscie. Hoc idẽ oñdit ius ciuile. ff. de acq̃renda vel amittẽda ꝓssessione. l. i. ¶ro cui⁹ ꝓcordantia legit deus. xix. ⁊ Josue. xx. q tres erãt ciuitates refugij vltra iordanez. ⁊ tres citra. quaz prima talis erat vsus. q si quis hominẽ nolens occidebat fugiẽs ad vnã illaz a ꝓsanguineis occisi ibi erat tut⁹. sed si anteq̃ illuc ꝑueniret eũ inueiisset. ille qui poterat esse vltor sanguis effusi impune occidebat eum. sed postq̃ illic venerat. si ꝑpinqui occisi volebãt euz cõuincere q sponte occidisset eũ. ⁊ b ꝓbauerãt corã ciuibus vrbis istius. tradebat tũc occidẽdũ. Sic hodie isti qui nõ bñt vsum rõis. sicut pueri. furiosi et insensati. defendunt in ecclia. Unde aug. in li. questionũ vete. ⁊ no. te de his dicit. Aliquos scim⁹ subito demẽtes factos/ferro. fuste. lapidibꝫ. morsibꝫ mꝛtis nocuisse. ꝗdaz etiã occidisse. captos aũt industria et iudicijs oblatos mĩme reos factos. eo q nõ volũtate sed impellẽte vi nescia. qua hec gesserint nescientes. quõ eñ re⁹ ꝓstituit. q nescit quid fecit.

¶ Secõ mõ sunt quedã actiones imminentes q̃ existũt in sola affectione cordis. que si facultas substãtie. tpis scandali ⁊ hmõi nõ obstarent ducerent in op⁹. He eñ affectiones si ꝓtra deũ sunt. quia deliberate. mortal⁹ animã inficiũt. ꝗuis parue ⁊ nulli⁹ nocumẽti nobis videant. De quibꝫ sapientie. i. puerse cogitatões sepant animmã a deo. Ideo in figura dr cañ. ij. Capite vulpeculas ꝓuas. que demoliũt vineã. qd itelligere põt ꝑ vulpeculas ꝓgruẽtes. ꝗbꝫ cogitatões ⁊ affectiões male cordis. que licet ꝑue sint reputatõe. tñ sicut vulpes vineaz. sic ipe dolo ⁊ fraude animã ⁊ virtutes eius demoliunt et destruunt. ¶ Sed dicis quõ cogitatio cordis tñ potest animaz mortaliter inficere. cui iaco. dicat. ij. c. Dictum cum cõsũmatũ fuerit. s. opere generat mortez

Illud aũt q̃ latet solũ in corde. nõ ẽ adhuc ꝓsummatũ. dico q peccatũ dicit forez ꝓsummatum ⁊ mortale. qñ solũ in deliberato cõsensu ꝓficit. Ex quõ hoc fiat notãdũ. q sicut malus iudex qui muneribꝫ corrũpit. vt ad ptem iniustam se inclinet. et ꝑ ea determinet. Sic etiã voluntas hõis appetitu sensitiuo allicit ⁊ corrũpitur. vt illicita ꝓtra dictamẽ recte rõis determinet et assentiat. Sũt eñ ⁊tutes alique in nobis intellectuales. Kin quas assimilamur ãgelis et alie ⁊tutes aiales quibꝫ brutis assimilamur. ⁊ int illas discordia occurrẽte de aliquo bono delectabili ꝑ cognitõez. q⁹ vires aiales delectant illõ ꝓsequi. eo q corpi videat expedire. vires aũt intellectuales dictãt illõ esse fugiendum. eo q aie repugnet vel eã retardat a fruitio dei. et quia volũtas est ⁊tus et impatria regno aie. vires animales et sensitiue serue et ancille. iõ corã ipa vẽtilat illa causa. et prudẽtia carnis aduocata virium sensitiuarum. allicit eam vt ipsam determinet ꝓ ea. allegando scripturam. di. bona delectabilia sunt prosequenda quia hoc sunt facta. Juxta illõ ps. Dele me dñe in fa. t. ¶rudentia ⁊o spũs q̃ est aduocata virtũ supioꝝ rñdet. d. q magis intendendũ est legi diuine. q̃ alicui corpee delectatõi. sic ꝑs. dic. Memor fui dei ⁊ delec. sum. intantũ q defecit spũs me⁹. Qñ tũc voluntas est recta. determiat ꝑ parte virtũ superiorũ. hoc delectabile carnis subeunda morti q̃ me esse fugiendũ. di. Si fm carnẽ viueritis moriemi. Si aũt ꝑ appetitũ sensitiuũ fuerit corrupta tũc determiat ꝑ pte virtũ sensitiuaz hoc eẽ ꝓsequendũ nec de deo esse curandũ et q volũtas se in determiatõe auertit a deo. et eã dictamie rõnis. et ꝑ deliberatum ꝓsensum se inclinat se ad hoc q̃ est iniustũ ⁊ malũ igit ꝓmittit in auersiõe illi⁹ pcũ mortale licz nũq̃ exeat in op⁹. ¶ Tercio sunt actiones q̃ in corde radicant. ⁊ deliberato aĩo tpe suo in op⁹ ꝓducunt. Hee eẽ si sũt ꝓtra legẽ dei graviores sũt et pcã mortalia. si ꝓtra ꝓsilia. leuiora mortalia Et q op⁹ supaddit volũtati. graviores sunt ⁊ magis nociue. vñ aug. de tri. xiij. c. v. Mala inqt volũtate sola quisq̃ miser efficit sed miserior potestate. qua desiderũ male volũtatis implet. Sed querit an vnũ pcũ mortale in ope ꝓpletũ. sit graui⁹ altero. ⁊ vid. q nõ. q q̃libet eoꝝ est infinitũ. ⁊ vnũ infinitũ nõ est mai⁹ alto vt hr̃. i. de celo ⁊ mũdo. ergo

vnū nō est grauⁱ altero. Cōtra. qz vnū punitur grauius altero. igit̄ ē maⁱ altero ꝛc. Dico qz mortale pc̄m intelligit̄ finitū vel infinitū. vel rōe obiecti pensi. seu illⁱ q̄ offenditur. ꝛ sic quodlibet pc̄m mortale est infinitū. qz peccās mortaliter auertit se a bono infinito. s. deo. ꝛ ceteris pribus tāto grauior est offēsa. q̄n tomaior est ille qui offendit̄. ꝛ sic q̄libz peccatū est infinitū siue voluntatis siue opis nec vnū excedit alterꝫ. Alio mō pt̄ intelligi infinitū infinitate actus ꝑm intētōez. ꝛ sic nullū pc̄catū est infinitū. ꝛ ita vnū pōt esse grauius altero. ꝛ sic bene actus peccati intēdit volūtatē q̄ ēt̄ā est grauius pc̄m cordis et opis simul q̄ sit solū peccatū cordis. Tercio mō pōt intelligi infinitū q̄tū ad appreciationez et detestatōez. sic q̄ prius debuisset detestari ꝛ respuere infinita. q̄ omittere illud peccatū. et plus debuisset appciari cay. vl nō esse oditū a deo per peccatū. q̄ infinita alia si essent Et illo pri mo modo oīe peccatū mortale ē infinitū. qz auertit se a bono q̄ debet infinite appciari. ꝛ prius infinita respuere. q̄ ab illo se auertere. Quarto mō pōt intelligi q̄tū ad extensiuam infinitatē pene vel punitōis debite peccato. ꝛ sic oīe mortale est ifinitū ifinitate pene. quia sibi debet punitio infinita et eterna. et sic nō est ꝓportio inter peccatū mortale ꝛ veniale. Quinto mō pōt intelligi infinite pene ꝛ punitōis debite intēsiue. et sic peccatū mortale nō ē infinitū. et vnū pōt esse grauius altero. qz punit̄ intēsius altero. Ad rōez in oppositum. patet ex dictis quid dicendum sit ꝛc.

Feria quinta post Oculi.

Surgens ihesus ꝺ synagoga intrauit i domū symonis lu. iiij. Secōm quod astrologi dicunt. Sol ꝓtinue mouet. vl ab oriēte in occidēs vl econtra. et nūq̄ quiescit. et cuz venerit in leonē. est in ꝓpria domo. et maxie vntis. cū aūt exit et ꝓiungit se cū altero beni uolo planeta. sicut est venus et mercuri⁹. cum eo opatur beniuole. si aūt cū maliuolo ꝓiūgatur. sic est saturn⁹. mars. nō mali ꝑm naturam sed ꝑm effectū tpat malicia eoz. Sic ꝓfectus hō ꝓtinuo moueri debet de vtute in virtutez nec quiescere nec stare. qz ꝑm greg. in via dei stare est retrocedere. Si igit̄ ē in domo. i. ecclesia. q̄ est domus ꝓpria oīm fideliū. debet orōni et ꝓtemplatōi vacare feruētissime. si extra cū bonis debet eos ꝓfortare. et opib⁹ pietatis ꝓsolari et hmōi. et malos correctōe fraterna tpare. ꝛ a malo cohibere. sicin ꝓtinuo exercitio vl ascendēdo ad deū p ꝓtemplatōem aut descendēdo ad ꝓximū p ꝓpassionez eē debet. sicut etiā scribit dns bonauē. ō seraphico viro pr̄e nr̄o francisco. c. de stigmatib⁹ sactis in eius legēda. Vos inquit erat ag̃elico viro francisco. nūq̄ ociari a bono. q̄n pot⁹ instar spirituū supnoz in scala iacob. aut ascēdebat ad deū. a descēdebat ad ꝓximū. Sic eē vt hē extra de renūctiatōe nisi cū pridez. xpc legislator nūc ascēdebat in mōtē. vt ibi grām cerneret cū maiori libertate. nūc vo descēdebat in castra. vt cū vtilitate maiori necessitatib⁹ populi ꝓuideret̄. q̄ ēt notāt vba thematis ꝛc. q̄ post q̄ insynagoga iudeos docuisset. oōi vacasset. ꝓtinuo surrexit et domū simōis introiuit. vt ibi ex ꝓpassione febricitātē sanaret Dicūt igit̄ vba thematis. Surgens ꝛc.

Querit̄ an quis possit sil̄ habere vitā cōtemplatiuā ꝛ actiuā. ita q̄ vna nō impediat alterā Et videt̄ q̄ nō. qz vnuz cōtrarioz impedit̄ p alterꝫ. sed vita actiua ꝛ cōtemplatiua videntur ꝓtrarietatē hr̄e ad inuicē. qz vita actiua occupat̄ circa plurima. vita aūt ꝓtēplatiua ꝓsistit ad ꝓtemplādū vnuz. Cōtra grego. vi. moral. dic. Qui ꝓtemplatōis arcez tenere desiderāt prius se in campo p exercitiuz operis ꝓbent. Rñdit. s. tho. 2da 2e cūde. q. clxxij. q̄ vita actiua pōt ꝓsiderari q̄tū ad duo. Uno mō q̄tum ad ipm studiuz ꝛ exercitiū exterioz actionum. ꝛ sic manifestū est q̄ vita actiua impedit cōtemplatiuā iquantū impossibile ē q̄ aliq⁹ simul occupet̄ circa exteriores actōes. ꝛ diuine ꝓtemplationi vacet. Alio modo pōt ꝓsiderari vita actiua q̄tū ad hoc. q̄ interiores animē possessiōes ꝓponit ꝛ ordinat. ꝛ quantum ad hoc vita actiua ad contemplationem promouet. que impedit̄ per inordinationē exterioz passionū. Et de illo loquit̄ hr̄s greg. di. Cū ꝓtēplatōis arcē aliq̄ tenere desiderāt. pri⁹ se in cāpo p exercitiū opis ꝓbēt vt solicite sciant. si nulla iam mala proximis irrogant sed irrogata a proximis equanimiter portant si oblatis bonis tpalib⁹ nequaq̄ mens leticia soluit̄ si subtractis iā nō numio erroze saucia/ tur aut dein de ꝓpendāt. vt cū ad semetipos introrsus redeūt. in eo q̄ spūalia rimant̄ neq̄

quã secũ rez corpaliũ vmbras trahãt vt for
tasse tractas manu discretionis ambigãt. Ex
hoc ergo exercitiũ vite actiue ꝓfert ad ꝓtem/
platiuã q̃ quietat ĩteriores passiões. ex q̃bꝫ
fantasmata ꝓueniũt. ꝑ q̃ ꝓtẽplatio impedit.
Et patet ꝑ hoc ad argu. q̃ ꝓcedit q̃tum ad
ipam occupationẽ exterioꝝ actuũ nõ aũt q̃tũ
ad effectũ q̃ est moderatio passionũ. ¶ Que
ritur secũdo q̃ sit maioris meriti. Dicit tho.
q̃ cũ caritas sit radix merẽdi. ꝛ ꝓsistat in dile/
ctõe dei ꝛ ꝓximi. Diligere deuꝫ ꝑm se est ma/
gis meritoriũ q̃ ꝓximũ. Et ideo illud q̃ di
rectius ptinet ad dilectionẽ dei magis ẽ meri
toriũ ex suo genere. q̃ illꝫ q̃ directꝫ ptinet
ad dilectionẽ ꝓximi ꝓpter deũ. Vita aũt con
templatiua directe ꝛ imediate ptinet ad dile/
ctionẽ dei. Dicit em aug. xix. de ci dei. q̃ ociũ
scẽm. s. ꝓtẽplatiue vite querit caritas veritatis
sꝫ diuine cui potissime vita ꝓtemplatiua insi
stit sicut dictũ est. Vita aũt actiua ordinat di
rectꝫ ad dilectõez ꝓximi. q̃ satagit circa fre/
quẽs misteriũ lu. x. Et ideo ex suo genere vi/
ta ꝓtẽplatiua est maioris meriti q̃ actiua. Et
hoc ẽ q̃ꝫ greg. ĩ. iij. omel. su ꝑ ezechꝫ. dic. Cõ/
templatiua maiorꝫ est meriti q̃ actiua. q̃ hoc
in vsu pñtis opis laborat illud. q̃. s. necesse ẽ
ꝓximis subuenire. illa vo sapore intimo vẽm
ram iã requiẽ degustat. s. in ꝓtemplatiõe dei.
põt tñ ꝓtingere. q̃ aliquis in opibꝫ vite acti/
ue plus mereat. q̃ aliqs in opibus vite ꝓtem/
platiue. puta si ꝓpter abũdantiã diuini amoꝝ
vt eius volũtas impleat. ꝓpter ipius gr̃iaz in
terdũ sustinet a dulcedine diuine ꝓtẽplatõis
ad tpus separi. Sicut apl̃us dicebat Ro. ix.
Optabaz egoipe anathẽa esse a xpo ꝑ fratri/
bus meis. Qꝫ exponens Crisost. in li. de ꝓpñ/
ctione dic. Ita totam mẽtez eius dimerserat
amor xpi vt etiã hoc quod ei p̃ ceteris oĩbꝫ
amabilius erat esse cũ xpo. rursus idipm quia
ita placeret ꝓtemneret. ¶ Quãtũ ad ꝓtinua
tionẽ euãgelij. veri dictũ fuit. quõ pueri vñt
eoꝝ pntes tractare. hodie quõ xpc de sua cle/
mentia nõ cessat languẽtes curare. ꝛ ꝑm hoc.
iij. sunt ptes euãgelij. In prima pte notat lo
ci notabilis mutatio. ibi. Surgẽs ibꝫ de sy/
nago. ꝛc. In secda xpi cõmendabilis miseratio.
ibi. Cũ aũt sol occidisset In tercia mũdi mise
rabilis detestatio. ibi. Facta autez die ꝛc.

Quantũ ad primam

partẽ est sciendũ ꝑm nico. de lira. Synagoga
erat locꝫ vbi cõueniebãt legisꝑti ꝛ oĩs ꝑ̃lus
ad audiendã doctrinã legis. maxie diebꝫ sab/
batoꝝ. in quibꝫ diuinis erat vacãdũ. Et ideo
tali loco ꝛ tpe docebat xpc. q̃ erant ꝓuenien/
tia doctrine eiꝫ. Et surgens de synagoga vbi
docuerat. introuit in domũ simonis petri. vt
ibi accipet refectõez post laborez. Ibi recũbe/
bat focꝫ. i. mater vxoris petri febricitãs. q̃ cu
rata a xpo ꝓtinuo surrexit et mĩstrabat eis.
¶ Moraliꝫ notãdũ. q̃ ꝑ istam febricitãtẽ intel/
ligere possumꝰ psonã sitibũdaz ad transitoria
et calidã. q̃ quãto magis abũdat tãto minꝰ sa/
tiat̃ appetitꝰ. illa infirmat̃. ꝛ sua facta est. que
dña libera esse deberet super res vniuersales.
Nã vt dic mgr. ij. sen. Oĩa ꝓpter hoiem facta
sunt. Hõ aũt ob aliud ꝓditus nõ est. nisi ꝓ
diuinã bonitatẽ. ꝛ creature rõnalis vtilitatẽ
vt. s. sũmũ bonũ intelligeret. intelligẽdo ama
ret amãdo possideret. ꝛ possidẽdo fruerez. nõ
q̃ꝫ indigeret creature rõnal̃ officio. sed vt
ipa creatura deo ſuiret. cui ſuire regnare est.
hec ille. Cũ igitur hõ creature ſuit amittit lĩ/
bertatez. q̃ impciabil̃ res est. vt hr. ff. ꝺ regul̃
iur. libertas. ꝛ more esau vendit ꝓmogenita q̃
lẽtibꝫ. i. modica dilectatõe trãsitoria. nec fine
attingere põt vltimũ. s. deũ. ad quez naturaliꝫ
inclinatꝰ est. ¶ Et iõ bñ dr infirm⁹ ſuus. ꝛ ia
cere i lecto sordido. ꝛ in sterq̃linio oĩs fecitatꝭ
ꝺ aduenĩẽte xpo ꝑ gr̃az cooperatẽ dꝫ ꝓtinuo.
Surgere ꝑ terrenoꝝ oĩmodam abdicatõez
Seruire xpo ꝑ sĩncerã deuotõez
Subsistere in bono ꝑ ꝑstãtez adhesiõem
Nã hõ volens ab infirmitatibꝫ hui⁹ mũdi per
gr̃am dei suscitari. ꝛ libertati restitui. dꝫ surge
re ꝑ affectũ ab oĩbꝫ frenil̃. ꝛ ea spernere. Sic
hoc manuducit̃ ꝑ naturã. nã omne q̃ꝫ est in
natura sub rotali cursu. in suũ primũ modum
originis rotat̃. Cũ ergo in primordio origis
aĩa sit sic tabula rasa in qua nihil est depictuz
ĩj. ꝺ aĩa. Jõ ad illã nuditatẽ formã hꝫ induta
potentiã veniendi. Ex hoc ergo causat̃. q̃ hõ
senex rez obliuiscit̃. ꝛ q̃ puer finaliꝫ efficitur.
eo q̃ in rota sic revoluit̃. ꝛ ꝑncto inceptionis
sic appropiquat. Secꝺo hoc claret. Nã cũ oĩa
diuinũ esse appetãt. ꝛ ipm sit quedã forma ſi
formata. sꝫ forma oĩm formatoꝝ. ꝑm aug. de
vbis dñi ꝑmone. xxxviij. Et ꝓpter nuditatẽ
diuini esse dicat dyoñ. de di. no. c. v. Etcñ
deus necꝫ erat necꝫ est. necꝫ factus est. necꝫ

fit. neq fiet magis aūt neq est ideo cū diui
nū esse sit tā nudū ⁊ segregatuz ab oīm eo qđ
dici pōt et oīa diuinū esse appetāt ⁊ illi assila/
ri. ꝯcurrens inditū hūt cuncta spernere. ⁊ se a
se ⁊ oīnib⁹ segregare. ¶ Sz dicis. si de deo non
dicit ꝑpt sui abstractionez esse. de ipo p̄dicaī
nō esse. Rñdeo negādo. nā illud qđ est super
ens. supz vitā. supz substātiā. nō pōt cogitari ñ
esse vt inqt. Anselm. ꝯtra insipientē dicentē in
corde suo nō est đs. ⁊ ideo q̄uis de đo nō p̄/
dicet esse. nō tñ de ipo predicat nō esse. cū sit
supz esse. q̄uis hoc inter ꝯtradictoria mediuz
esse videat sonare. hō igit cuz sit a natura ma
nuducit ad oīmodā nuditatē. ⁊ ꝑpriā liberta
tē seq debet instinctū nature. ⁊ deponere oīa
per affectū ⁊ obliuisci. vt nud⁹ reuertat. vñ et
nudus exiuit. ¶ Hoc esse necessariū est. qz si vo/
luerit deo ꝓiūgi qui simplex est. oportet eū q̄
multiplex est supz quoddā deponere ⁊ obliuisci
fūdari. vt etiā simplex efficiat. Ido inqt frat
egidius de depositiōe. Si mille annis viue/
ret hō nec haberet aliq̄d facere extra os suum
satis haberet facere intra in corde suo. nec pos
set ad cōplemētū pfectū venire tñ hēt facere
intra semetipm. ¶ Sed queriī an hō p ap/
positiōez eoz quib⁹ caret. vel deperditionē eoz
que hz plus sue pfectōni a ꝑpinquet. Dico q
plus p depositionē eoz q̄ in se est ⁊ in se tenet
Nā hō in mō hūano nimis est dissimilis deo
et đs se nō dat nisi suo suo siū. ideo hūana de
ponere videt necessariū fore. Exemplo autez
patet. qz plus valet depositio. Ubi enim albe
do esset quatuor graduū. q̄ ꝑmixta foret tri/
bus gradib⁹ nigredinis. talis inq̄ albedo nū/
q̄ p appositionē graduū albedis acquireret
sumū gradū tāpfecte. sic si demerent gradus
nigredis. etiā si nihil apponeret. Sic in ꝓpo
sito. hō esm qui mūdus et pur⁹ esse deberet. p/
mixtus est gradib⁹ fomitis ex vulnere p̄moz
ptum. ⁊ est simplici puritati dissilis. ido per
ablationē amplius ꝓficeret q̄ p appositionē
eius pfectio cresceret. ¶ Sc̄do hō debet frui
te xp̄o. ad hoc etiā natura dirigit. Nā cū đs sit
finis oīm. et in quo oīa bona ꝓtinent ad il/
lum finē nitit homo puenire. et in bono ꝓtici/
pari ⁊ ꝓsolari. Ad quē tñ sine medio peuenire
nō pōt. querēda media pcunctat mlta et scire
cupit varia ⁊ sub mō rote de vno volui in ali
ud. Et qz simul oīes vias scire et cūctari nō
pōt. qz vnā habitā dimittit ⁊ inchoat aliam.
vñ ait tullius in li. iiij. tuscul. Socratē plato
nemq vltimas terras illustrasse. scz ad inqui
rendā sapientiā. ⁊ hoc vsq ad senectutem. Et
ideo hiero. in epla. xxiiij. inquit. Socrates
xcix. ānos in docendi scribēdiq dolore labo
rem ꝓpleuit. Dic nāq labor quo q̄rit bonū
et finis qui đs est. Fruitus est dei. qui homini
naturaliī indit⁹ est. ¶ Sed dicis. habet vn⁹ D
hō plus a natura. q̄ sit studiosus laborator q̄
alius. Dico sic. mēsurādo penes inclinationes
nō aūt penes opationes. qz si oīes hoīes ex
natura sint pares. inclinationes aūt plures. ad
ipsas virtutes habet vn⁹ plus q̄ alius vt sub
venere ⁊ ioue nati plus ceteris sunt virtuosi.
Sed reuera virtutū opa ex hoīe nō sunt. sed
sunt dei dona. qua ꝑpt inqt aug. in sermone de
patientia. s. iij. v. querit Aug. de nō hāte ca
ritatem ⁊ tñ patientiā hāntem timore gehēne
de verberib⁹. vincul. fame et hmōi. an illa pa/
tientia sit dicēda donū dei. ⁊ dic q̄ sic. Dist̄i
guendo tñ d donis filioz supcelestis hierlm
que libera est. ⁊ de donis datis filijs ꝯcubina
rū. q̄b⁹ iudei ⁊ alij infideles ꝓpant. q̄b⁹ etiam
mūera dei dant. Et allegat illud de ysaac et
ysmahel. eīce ancillā ꝛc. Quo facto et ysaac
in hereditate ꝓstituto. etiā alij filij ꝯcubinarū
eius mūera acceperīt. hec ille. Dist̄ dic hēnus
Aug. ꝯtra Julianū. q̄ ꝓtinentia et iusticia in
infidelib⁹ sunt dei dona. Et ideo qđ superius
dictū est. ampl⁹ ad inclinatiōes q̄ ad opa est
restrigendū. tñ stricte loquēdo oīa opa vir
tuosa nō sunt ex homīe. sed dei dono. Quia
igit hō fidelis a natura ducit in dei fruitutē. cū
eius opa sint caritate formata ⁊ meritoria vl/
timi finis. ⁊ optimi boni diligent fruire dz co
operāte gr̄a. cū infideles cognouerīt tñ labo
rasse in studiosis sine merito vite eterne. ¶
Sed dicis. cooperat ne natura ipi gr̄e. vt eo E
facili⁹ opa ardua pficiat. dico q̄ sic. q̄ ad incli
natōes. ⁊ inclinatiōes faciūt facilitatē vel ꝓmti
tudinem. ¶ Promptitudo ergo facit. q̄ minus
de resistentia ad act⁹ bonos habet vn⁹ hō ex
natura q̄ ali⁹. ⁊ ampliori difficultate se vnus
vincit q̄ ali⁹ q̄uis oīs hō se vincere valeat.
eo q̄ tales inclinatōes vel dispositiones mini
me suos effectus necessario modo inducāt.
Tñ narrat in collationib⁹ p̄m in coll. xxiiij.
melonis monachi. q̄ Dyogenem q̄dam intu/
itus dixit. O oculi corruptoris puerorum in
quē cū discipli irruere vellēti. ait. Quiescite

o sodales sū eteñ. sed contineo me. q. d. sum ꝓnus et incliatus ad talia. sed me cohibeo. ꝙpꝛopꝛ et zepherin⁹ derisus est. q ex phisonomia socratis vicia mꝛta sibi inesse iudicabat. socrates vo rñdens dixit illa signa vera esse. sed rõne a se deiecta fore. Ideo inqt tulli⁹ li. iiij. tusculanarū qstionū. Quidã inquit a natura dicunt iracũdi vl inuidi a mala valitudine
F cũ sanabile tñ est illud scz malũ. Sed ozit dubiũ ex dictis. an plus mereat in bonis actibus se vincẽs. et cũ difficultate et reluctu operans. vl cũ facilitate ipos pficiens. Rñdet. q difficultas pueniẽs ex puitate amoris. meritum nõ auget. sed diminuit. scz difficultas ex magnitudine opis ꝓueniẽs meritũ auget vbi autem cetera omnia in duob⁹ paria sunt demptis incliatõib⁹. estimo illũ plus mereri. qui plus vicit. et ad oppositũ ãplius incliatus existit. Tercio debet hõ subsistere in bono. et pstãter deo adherere hoc etiã natura docz. Naturale nãq est. q supiora ab inferioribus ñ moueant sed viceversa. et qz hõ naturaliter est supcũcta creata. iõ ipm mouere nõ debẽt. Ex qua radice etiã plbi asserebãt in sapiente tristiciã cadere nõ posse. Talis inquit seneca est sapiẽtis animus qualis ẽ mũdus supra lunã illic nãq
G semp serenũ est. Quapꝛopꝛ li. iij. de ira inquit seneca mouẽs ad patientiaz et in mentis equalitatẽ. dãs exẽplũ de dyogene. inqt. Nũ q̃ꝫ ꝙmeliã tibi fecit aliqs maiorẽ q̃ꝫ dyogeni pho stoyco. cui derisо dicẽti adolescẽti ꝓterui⁹ ispuisset tũc ille leniꝛ et sapiẽter inqt. Nõ quidẽ irascor. sed dubito an irasci oporteat. hec iste. Vira h⁹ fuit patiẽtia. inqt. Seneca de socrate. Socratẽ a colapho pcussuz. nihil dixisse. q̃ molestũ esse ꝙ nescirẽt boies qñ cũ galea pdire deberẽt. Multũ ergo dñabant passionib⁹. Dic etiã pfectus hõ q mente deo adhesit. ita firmiꝛ ꝙmanere debet. ꝙ nec aduersa nec ꝓspa. neq̃ moꝛs neq̃ vita possit eum a dilectiõe et fruitio dei ãmouere. Vñ ille diuinissim⁹ apls Ro. viij. dixit. Certus sum eñ ꝙ neq̃ moꝛs neq̃ vita. neq̃ angeli. neq̃ pncipatus. neq̃ ꝓtestas. neq̃ instãtia. neq̃ futura neq̃ fortitudo. neq̃ altitudo. neq̃ ꝓfunduz. neq̃ creatura alia poterit nos separare a caritate dei q̃ est in xpo ihu dño nro. Sic pfectus erat amator et fruitor ꝓstans. q a nllo poterat ꝓmoueri. nec passionib⁹ interioꝛib⁹ nec exterioꝛibus a deuotiõe et caritate. Nõ tñ hodie qui busdã fictis deuotarijs lõge est. Queritur ergo per que signa possit perfectus cognosci. Dico ꝙ exceptis alijs potest specialiter cognosci ꝙ tria. Primũ ꝙ omnes suos actus faciat ex fundo mũdo. scz humilitate ꝓfundissima. nec de se aliquid presumat. vel de suis actibus cõplaceat. sed eos dignos vt terra eos absorbeat estimat. quapꝛopꝛ q̃ꝫtum ẽ ex ipo et suis meritis. se ad ꝓfundum inferni ponit. d. cum hõ Job. c. xvij. dicẽte. In ꝓfundissimuz infernũ descendunt omnia mea. quicquid ergo ẽ summe diuine gre attribuit. Scõm ꝙ omnia que videt vel audit vel quecunq̃ que ei accidunt. in nobiliozi accipit. semp melius cogitat. omnia q̃ꝫtum potest excusat. nec eñ molestatur de aliquo. neq̃ dolet. nisi quãtum de ꝓximi diuinuz honozem conspicit. Et hoc ergo ꝙ omnia in nobiliozi recipit. omnia ei accidentia. sunt in dei directionem et vnionem quedam incitamenta et iuuamenta. Tercio talis homo stat in pace vera et quiete. tam sui q̃ꝫ aliozũ omniũ. patet. Nam moꝛtuus est suus ipius et creaturarum omniũ. quapꝛopꝛ summa voluntas in eo operari potest sine remissione et resistentia. et illud est signum pfectissimum quapꝛopꝛ inqt aug. Tu deus meꝰ cuz sis dominus. diu cogitaueram qualiter tibi viuerem et mihi fieres. ita et inueni ꝙ nõ est alia ad hoc possibilis via. nisi vt omnib⁹ moriar. et tu solus in me viuas. quiescam vt oportet. tacebo vt te loquẽte in me audiã. hec ille.

Secunda pars in qua

notatur ꝓmendabilis xpi operatio et miseratõ et hoc in miraculoꝛũ operatione et curatione infirmoꝛum. ibi. Cum sol occidisset. i. post occasum solis. Postq̃ eñ hoies ex relatis audierunt de xpo. quõ miraculose socrũ symonis curauerat. Omnes habẽtes infirmos variis languoꝛib⁹ ducebant eos ad ihesum. At ihesus singulis manus imponẽs quasi nullius moꝛbum quantumcũq̃ fedum abhoꝛreret. curabat omnes. Moꝛaliter circa illam partem instruimur. ꝙ cognita dei pietate erga electos suos multifoꝛmiter ostensa. sanando defendendo. eligendo. in nullo diffidere debemus sed sperare de eius misericoꝛdia. si defectus et languoꝛes nostros per deuotionẽ ad eum duxerimus ante moꝛtem. licz simus ꝓpinqui moꝛtis. quod notat ꝙ occasuz solis

vult nos misericordiā audire. ⁊ curare oīnes et nullū pire. dic amb. de pe. di. i. alij. cū ibus nō reuocat sua bñficia. imo cum ho liberalitaz amplificat. als causa mortis diceret ⁊ dānati onis nre. Ñ vt hr in canone. di. lxxxiij. i pri. Morte languēdo ꝓbat infligere. qui cū hoc posit nō excludit. Circa qđ dic Jo. an. q me dicus debet curare gratis infirmū paupem. sz si infirmus dives est. et nō vult dare aliquid medico. tenet eū curare suis expensis. ⁊ si cō ualuerit. repetat expensas. ⁊ etiaz si moriatur eget pōt adhuc obijci q causa pietatis fecerit nisi fuisset ꝓpinqui infirmi. si aūt ꝓhibeat sibi dari medicinā. pōt medic inutū eiz curare. et postea sibi competit actio. Sic ad ꝓpositū Deus q est medicus aiarū. qui pōt ⁊ scit nos curare languoribz nris tempalibz ⁊ spualibz esset causa mortis ⁊ dānationis. si nō curaret quia nosc it nos esse paupes et infirmos. nec posse sibi recōpensare. Quare ps. dixit Miserere mei dne. qm infirmus sum ⁊c. igit ipse et sua pietate succurrit nīl misericjs. ⁊ languoribz ⁊ nouis morbis. noua remedia adhibet. Juxta illd qđ hr. ff. de ventre inspiciēdo. l. i. in pī. nouis rebz nouū remediū est adhibendū. ⁊ sic nre ignorātie subuenit p suā sapiēnā infirmitati p potentiā. malicie p clemētiā vt cō traria ꝓtrarijs curet. ¶ Debemus igit instar morbosi sibi oīstendere p pcā hre.

Figuram monstruosam ⁊ morbosam.

Dare vocem lugubrem ⁊ lacrimosam.

Vestem debilem ⁊ dolorosam.

Hec. n. tria km phm. ij. retho. mouēt ad cōpanēdū. Nā primo pcōr debet se oīndere habere figurā mōstruosam et morbosaz. Videmus em q paupes volētes mēdicare. si quē habēt mēbra monstruosa seu morbosa ostendunt medicis siue his a qbz spant se iuuari. ⁊ vt hoc melius fiat arte vel cautela qīqz ꝏfect figurāt quos nō hnt. Sic spualit loquēdo pcōr quilibz in figura est mōstruosus. Nam aliqui aiam suā factā ad dei imaginē p doluz et fraudulētiā trāsmutant in vulpē. aliqui p rapacitatē mutant in leones. aliq in porcos p luxuriā. aliq in volucres p instabilitatē. alij qui in serpētes p adulatōes et detractiōes. ⁊ sic de alijs. Aut docet hoc ps. li. iiij. ꝏ ꝓso. psa. iij. vbi dic. Euenit vt transformatū vicijs vi deas hoiez estimare nō posse. ⁊ de hoc multis exemplis posit dic. vt q. ꝓbitate deserta hō esse desierit. cū in diuinā ꝓditōez trāsire ñ possit. vertat in belnā. hec ille. Et de talibz scribitur ro. i. Mutauerūt gl̄iaz incōmutabil dei in silitudinē corruptibil hois. ⁊ volucrū ⁊ q̄drupedū. Istos em mōstruosos pcōres stati dy abolus occideret nisi obstaret diuina clementia ⁊ miscōia treñ. iij. Misericordie dñi mlte qz nō sum? ꝓsumpt. qz nō defecerūt miserationes eius. Idcirco mōstruositatē pcī or? deponam? p ꝓtritionē. ⁊ oñdamus deo p cōfessionē. ⁊ statiz p factū misericordie sue salui erimus alias non ꝓuer. xxviij. Qui abscondit scelera sua nō diriget. q̄at cōfess? fuerit et relinquerit ea misericordiā ꝓsequit. ¶ Debo pector morbosus. debet ad deuz medicū clamare et exprimere vocē lugubrem sicut videm? mēdicantes paupes ad alios homines clamare p̄o subsidio. sic etiā fecerūt leprosi. de quibus dicitur lu. xvij. q elenauerunt voces di. Jhu preceptor miserere nostri. Spualiter loquendo quilibet peccator est valde pauper et impotens. quia est priuatus ipi deo qui ē omne bonū oīs fortitudo nra. km q etiam ps. dixit ad dñm. Tu es fortitudo mea et refugium meū. Jdeo ad deū debemus clamare. vt de sua potentia velit subuenire nre infirmitati et impotētiā curare. Et ipe statim vt pius medicus manu tāgit peccatorē et immittit grām ꝓfortantem. et ꝓfortat cor ad resistendū oīmibus malis. Quare dic aplus hēb. Optimū est gratia stabilire cor quia sicut clipeus ⁊ hasta defendūt et ꝓfortant militem ꝓtra tela hostis. sic gratia dei ꝓtra tela hostis iniqui.

¶ Sed queritur. vtrū homo in mortali peccato possit vincere incursionē hostis sua potentia sine auxilio gratie. Dico q aliud est vincere. et aliud resistere. Vincit qui per triumphum superior efficitur hosti. hoc nemo pōt sine gratia gratum faciente. sine qua etiam nemo pōt a seruitute peccati liberari. pristit aūt qui suggestioni hostis non ꝓsentit. hoc potest homo sine illa gratia gratū faciente p̄, ꝓpriam libertatem que cogi non pōt. etiā si dyabolus ꝑmitteretur tota potestate sua insurgere contra hominem. immo etiam nec deus secundum aliquos cogere potest libertatem hominis manente homine. sicut etiam impossibile est hominem esse ⁊ non esse animal. ¶ Sed queritur an per potentiam libertatis sue possit operari meritorie sine gra auxiliāte. Ad h̄ rñdendū

fuerũt aliq̃ hereses ⁊ña iouiniani. alia manichei. ⁊cia pelagij. Jouinian⁹ ex eo. q⁹ itellectualis natura p se inclinat ad bonũ ⁊ honestum dixit hoiem de necessitate opari bonũ. Manichеus vo ex eo q⁹ intellectualis natura mouet. ꝛm sensuz ad appetẽdũ delectabile. dixit hominẽ de necessitate facere malũ. ꝛz quia isti voluerũt ab homie li. arbi. tollere. Pelagius volens hũc saluare. nimis ampliauit ipm dicẽs libeꝛ ar. p se põt in quodlibz opus meritorium ꝓpter magnaz suã efficatiam. sed q⁹ excedit facultatẽ nature in illud li. ar. nõ põt nisi p gr̃az. sed q⁹ ille opiniões sunt hereticе. iõ fides catholica tenet viã mediam scz q⁹ li. ar. possit cadere et peccare p se. Surgere autez a peccato p se nõ põt. nec meritorie sine gr̃a operari. Ideo dic̃ aug. de natura ⁊ gr̃a. Sine gr̃a nec infantes nec etate grãdes. nec impij ⁊ peccatoꝛes salui fieri pñt. ¶ Tercio pc̃or morbosus. volens a deo curari. debet induere vestem debilẽ. Multũ em̃ mouet ad miserãduz habitus vilis ⁊ debilis. dũ a paupere deꝛtatur. Sic spũaliter loquendo vestis anime est coꝛpus vile nim̃ ⁊ deforme sm̃ quod beatus Job attestat. o. Pelle et carne vestisti me. Hec vestis in ꝓsideratõe nr̃a debet vilis ⁊ corruptibilis deferri nec alic⁹ dignitatz ⁊ bõitatz estimari. Sicut fecit rex niniue de quo habetur Jone. iij. q⁹ surrexit de solio suo ad p̃dicationẽ ione. ⁊ abiecit vestimentũ suũ. ⁊ indut⁹ est sacco. et sedit in cinere ⁊ cilitio clamãs ad deũ et misertus est ei. ne faceret malum quod promiserat. Sic non debet esse dignitas nec potestas hominis tam magna. que ipm extollat in fallacem estimationem sui ipsius. sed surgere debet si quam talem habet ⁊ eam abijcere. et sedere in cinere et cilitio per continuam memoriam. et cogitare vilitatem ꝓpriam. q⁹ debilissimus et vilissimus ẽ in egressu. in progressu. et in ingressu. Ingressus em̃ lamentabilis. progressus miserabilis. ⁊ egressus tristabilis. Unde adrianus imperator quõdam interrogauit quẽdã plm. quid esset homo. Et ipe p tabulã scriptã rñdit. eo q⁹ non loquereꝛ p hũc modũ. Homo em̃ ẽ mãcipiuz mortis. hospes loci. viator trãsiens. Est em̃ mãcipiũ mortis q⁹ mortẽ nemo euadere pt̃. Dies em̃ dies rapit ⁊ labores. ⁊ in fine sm̃ q⁹ hõ meruit. soluit. Est hospes loci. q⁹ cito oblutioni tradit. ꝛz cũ gaudio suscipiat. et de hospicio in fine exiens. nihil de rebus hospicij secũ portat. ¶ Quis in introitu sibi multa fuerũt ꝓmissa. Propter q⁹ quidã metricus ad ꝓpositum sic inqt. v. Dic hõ quid speres. qui mũdo tomi inheres. Quaz pannũ vilez ligneũq̃ cubile. Itẽ est viator transiẽs. quia hõ sic ad mortez ꝓperat. ⁊ ꝓtinue ad ipam mouet. ac si mario impetu vrgereꝛ. nati em̃ ꝓtinue desinim⁹ esse et ad nõ esse tendim⁹. et p ꝓsequens potius a nõ esse q̃ ab esse denominari debem⁹. cuz sm̃ plm. v. p̃bicoꝛ motus rõem ⁊ nomẽ sortit a termio ad quẽ sequit igit̃ vilitas hũana q⁹ñ digne noiet̃ eẽ. Sap. ij. Ex nihilo nati sum⁹ et post hoc erimus tanq̃ nõ fuerim⁹. q⁹m fum⁹ et flatus est in naribꝰ nr̃is. Et rõ ibidẽ assignatur. v. c. vbi sapiens ad ꝓpositum tales addicit silitudines. q⁹ sic̃ vmbra transit tãq̃ nũcꝰ ꝓcurrens. ⁊ tãq̃ nauis que aquã transit cũ ꝓterierit nõ inuenit̃ vestigiũ neq̃ semita. filꝫ et auis que trãsuolat in aere et sagitta emissa in locũ destinatũ. nullũ argumẽtũ itineris relinquit post se. ex quibꝰ sapiẽs ꝓcludit suam intẽtionẽ et ꝓpositum. o. Sic et nos nati ꝓtinuo desinim⁹ esse. et nr̃is quidẽ nullũ signũ valemus ostendere. Ex quibꝰ patet. q⁹ ꝓ nihilo sum⁹ reputãdi. etiã si aliquid sum⁹. q⁹ modicũ est. ⁊ q⁹ modicũ est ꝓ nihilo reputat̃ extra de ꝛymo. c. Et si questiões. ⁊ in. vi. de rescriptis. c. statutum imo arresto. ij. p̃bicoꝛ. loquẽs ad ꝓpositũ dic̃ q⁹ intellect⁹ nõ recipit illud q⁹ parum distat. ac si nihil distaret. ergo ꝓcludo de primo ad vlt̃. q⁹ cũ parum. et quasi nihil sum⁹. q⁹ etiam ꝓ nihilo sum⁹ reputandi. hoc considera ⁊ clama ad medicum salutis. ⁊ miserebitur tui dc̃.

¶ Tercia pars in qua no

tat̃ detestatio mũdi dc̃. Pro q⁹ notãdũ q⁹ ꝓ curationẽ infirmoꝛ. xp̃s vt vitam mũdanaꝛ fugeret ⁊ etiã vi applausuz hoim mundanoꝛ fugeret ⁊ etiã vitare foꝛe ostenderet. egressus de illa ciuitate in q̃ illa miracula fecit. scz capharnaũ. iuit in locũ desertũ. Morali⁹ notandũ q⁹ caphарnaum dicit̃ ager pinguedis sine ꝓsolatõis. ⁊ designat mũdũ qui pinguis est omni iniq̃tate. et ꝓsolatiũ⁹ pc̃or carnaliũ. quẽ deserere oportz quẽlibz volẽtẽ saluari saltẽ p displicẽtiã iniq̃tatis. ⁊ imitari xp̃z ad ꝏrtũ. i. scz az ⁊ iustã vitã ⁊ asperã fideliũ opatõez. ¶ Nã sic bẽm⁹ instit. de rex diuisiõe. a deo sentẽtialit q⁹ si duo vici

ni contiguas habeant terras siue pomeria. et vnã arborẽ ꝑpe ꝑfiniũ positã. arbor eius est in cui⁹ fundo radicẽ egerit. Dicit enim ibidez ꝙ rõ nõ ꝓmittit. vt alteri⁹ arbor esse intelligatur ꝙ cui⁹ in fundũ radicẽ egisset. Et si arbor q̃ ẽ in ortu meo alteri⁹ terrã egerit vel presserit ei us arbor est. ⁊ nõ mea. si aũt ptem mee terre ⁊ ptem alteri⁹ egerit. cõis est. Sic de⁹ ⁊ dyabolus duas terras siue habitatões cõtiguas habẽt. de⁹ locũ iustor fideliũ. ⁊ ꝯgregatões religiosor. dyabol⁹ locũ infideliũ pcor ⁊ ꝯgregatõem malor. Hũc arbor media est hõ indifferẽs ꝓlibꝫ arbitriũ ad bonũ siue malũ statũ iustor siue malor. in cui⁹ nũc statũ radicẽ cozdis ponit viuẽdo ꝓm eũ cui⁹ iudicat esse. siue dei siue dyaboli. nec cura ꝙ trũcus in vno et cor in alto loceꝫ. qz ꝓm hiero. vt allegat di. xl. Hõ est facile. Hõ sct⁹ filij sunt. qui tenẽt loca scor. sz q̃ exercent opa eor. Et grego. ibidẽ nõ loca vel ordines creatori nõ nos ꝓprios faciũt. sed nos aut merita bona ei iũgũt aut mala diuiũgunt aut sepant. ¶ Qui ergo voluerit separi a dyabolo. et iungi xpo locuz nõ estimet materialem. sed spũalẽ ⁊ cordialit sepet se a mundanis malis. et adhereat xpo p sanctitatẽ ⁊ iusticiã. ⁊ vt mercedẽ accipiat.

Peccans peniteat.

Penitens proficiat.

Proficiens compleat.

Dico aũt ꝓmo ꝙ peccator dz adhrere xpo p penitentiã. Desertũ enim statũ penitentie designat. qđ imitando xpm relictis mundanis et pcis ingredi debem⁹ vocante xpo p apl̃m. Eph̃. v. Imitatores mei estote sicut filij karissimi. sz heu hodie hãc paternã imitationem seu vocatõez pauci aduertunt. duratis in peccatis q̃s tñ quotidie expectat patiens. vt ꝙuertant. vñ augu. de doctri. xpi. Si de⁹ patiens nõ esset iã diudũ totũ mundũ anihilasset. Ez qz certe sibi ꝓpriũ est misereri ⁊ ꝑcere. iõ semp reuocat errates ad pniam. ⁊ hoc quidẽ ipos allidendo p beneficior collatõem. quẽadmodũ pater filio offert pomũ vel nuces. vt ipm ad se revocet. ⁊ pastor ouẽ ramũ viridẽ oñdit Sic de⁹ fidelibꝫ temporalia bona tribuit ⁊ ꝓmittit. vt sequant. ⁊ fideliter seruiãt illi. Juxta illud qđ scribit matth. xxv. Vocauit suos suos ⁊ tradidit illis bona sua. bona sua inqt. s. bona aĩe bona fortune ẽt bona gre. hec enim oĩa tradidit hõi ad fruendũ. vt bis q̃i amicus

imitet imitari deũ ꝓterea vt hõ nõ abutẽtur eis. oĩs creatura loquit sibi tribꝫ vocibꝫ. s. accipe. redde. fuge. accipe bñficiũ gratanter. redde debitum fuge supplicium. Prima voce dicit celũ. ministro tibi lumẽ in die vt vigiles tene horas in nocte vt pauses. Et ol dicẽ ego ad vtilitatẽ tuã facio estatẽ ⁊ hyemẽ et autumnũ ⁊ matutinũ. Et aer vitalez tibi ꝓbeo flatũ et ossibꝫ genus aquarũ ad tuũ obsequiũ. Terra dicẽ ego te porto et te nutrio. pane te ꝓforto. vino te letifico. fructũ ꝓfero. et mẽsam tuã diuersis animalibꝫ repleo. illa oĩa accipe a nobis. Et cõa creatura altera voce admonet. d. Redde debitũ ꝓmotibꝫ istis ⁊ seruias deo benefactori. ⁊ imiteris eũ q̃ te tãm adamauit vt nos ꝓpter te faceret. oĩa enim subiecit sub pedibꝫ tuis ⁊ g̃ redde debitũ vt deũ diligas et imiteris. Tercia vox dicit. Fuge mundũ. fuge pcm̃. fuge supplicium eternũ. qđ si nõ feceris. dicit ignis a me cõburer⁹. aqua a me submerger⁹. terra a me absorberis. infernus a me ꝺglutieris. Et cõa penitẽs dz adherere xpo. et ꝓficere in pnia. vñ exo. v. Deus hebreor vocauit nos. vt eam⁹ viã triũ dier ꝓ solitudie. ⁊ sacrificemus dño deo nro vbi quã hebreor vocauit nos ad imitatõem filij sui. s. vt eamus ⁊ nõ stemus aut retrocedamus. qz ezech. iij. ꝺ hmõi scribitur. Si quersus fuerit iustus a iusticia sua ⁊ fecerit iniquitatẽ in pcis suis morietur. Eamus igitur viã triũ dier. s. ꝑ viã ꝓtritõis. cõfessiõis. et satisfactõis. Sed quo ibimus i solitudinẽ certe stricte penitentie q̃ xp̃s nos ꝑcessit. iob. baptista sanctificatus in vtero. ⁊ cꝑplures alij Nos aũt pauci imitanr. pauciores mõ ihabitant. Et rõ est. qz hec solitudo penitẽtie vtor aspera in superficie. licet ꝓpinquat ab intra suauitatẽ virtutis diuine. quẽadmodum testa nucis ab extra dura est ⁊ aspa. nucleũ tñ ꝓpinquat ab intra magne dulcedinis. ⁊ hec est via p solitudinẽ q̃ ducit ad vitã ⁊ ad terrã ꝓmissionis. ¶ Tercio ꝓficiens dz xpm imitari in desertũ id est vitã sanctam. vt ꝓficiendo sp in bonis. oĩes spũales hostes vincat. Qđ facit dũ passiones et motus carnis insultantes reprimit et succumbit. quod fit tripliciter. Primo preueniendo. secundo resistendo. tercio fugiendo. Nam isti milites. qui aggressum hostium non expectant. sed preueniunt eum dicuntur strenui et timentur. sicut patet in iuda machabeo et fratribus eius. i. machabeorum. vij.

Jta ꝓficientes ꝛ viri ꝓfecti. qui nō insultum passionū expectāt. sed añcz insurgāt eas ꝓuenīēdo vomāt in corpis castigatōe. ꝛ vires humiliāt intm̄ q nullo mō spūi resistūt. dicunt̄ herodi ex montb suis. et quasi filij dei q̄s dy aboli ptimescūt clamantes ꝓtra quēlibz talez venisti añ tps ꝑdere nos mar. i. Jstos etiā demones formidāt temptare. qz ꝑm antiq̄z doctoz sniam demon vicis ab aliq̄ nūcz audet ipsum sup eodē genere crimis temptare. Sed multi sunt noiāi ꝓfecti. licet nō sint in re. qui nō ꝓueniūt insultū passionū vomādo carnem imo ꝓcurāt sibi vanos affectꝰ ꝓ visum. auditū et sic de alijs. Jsti sunt pessim. quia querunt occasiones peccandi. et ideo summe voluntarie peccant. Sc̄o ꝓficiens debz resistere passionibus. quasi hostibus suis. sic dicit̄ exo. xvij. de Josue ꝛ filijs suis. q̄ restitit amalech ascendenti cōtra ipm. Jsto mō hoies temptati resistunt temptatiōibus passionū. ꝛ eas vincunt. qz quāto fortꝰ resistūt tanto minꝰ infestant̄. Jaco. in can. iij. c. Resistite dyabolo ꝛ fugiet a vobis. Taliter nō resistūt hi passionibus. q̄ statim surgente aliqua modica passione more brutali comitant̄ ꝛ sequunt̄. nullam facientes resistentiā. nec aliquid subtrahēdo. Sic eua que ꝓtestim ꝑme ꝓsuasioni ꝓsensit. vt dr ibi gen. iij. sic ꝓfecti siue ꝓficientes facere non debent. sed surgente passione cito motū eius extinguere debent. Eccli. iij. Jnfirmitas in sua origine facilius prescinditur. sic et motus passionum. Ih̄ō hiero. ad Eustochiū Jlle inquit laudat̄. ille ꝑdicatur beatus q̄ statim vt cepit cogitare. allidit cogitat̄ ad petrā

¶ Tercio debet quis fugere tēptationes passionū. Q̄n em̄ quis videt q nō sufficit ad resistendū. si saluare vult vitā debet fugere. Hā ꝑm leges q̄cz licet de bello fugere q̄n. s. quis dn̄m suū defendere nō pōt. vel q̄n resistere nō pōt aduersarijs. alias si quis fugeret. ꝑm can. infamis esset. vi. q. i. infames. ꝛ ꝑm leges eēt reus lese maiestatis et capite puniretur. ff. de re milita. l. omne. §. qui in acie. Sic etiā fugiebat dauid saul. nō valens ei resistere. i. regū. xxiij. Sic spūaliter qui sentiūt se ita infirmoꝰ q nō possunt inimicis in tēptationib resistere. debent ipoꝛtūnitates temptationū. sic̄ picula mortis fugere. et se a mūdi vanitatib que se impetūt sequestrare. et in deserto cum xpo morari. Sicut dauid qui dicit. Ecce elongaui fugiēs. ꝛ mansi in solitudine. ꝑs. liij. Ih̄ō petrus in can. sua. c. i. Fugientes inquit eius q̄ in mūdo sunt cōcupiscentie corruptionem Sed queris quis est magis malus ceteris pibus. aut ille qui peccat ex inclinatōe habitus aut q̄ ex incitatiōe passiōis. dico ille q̄ peccat ex inclinatōe habiꝰ qz aggrauatio mali habitꝰ ē volūtaria. ꝛ incitatō passionū ē a nāa tē

¶ Feria sexta post oculi.

Venit iesus in ci

uitatez samarie q̄ dr sichar. Jo. iij. ¶ Princeps alicuius terre iturus ad bellū contra aduersariuz solet se armis suis militaribus monstrare. ꝛ suos vasallos vocare. vt habetur de feudis. quibus modis feudū amittit̄. in principio tenent̄ sub pena amissionis feudi cū dño bellū ingredi. et cum dño ꝑliare. vñ dicit̄ ibidē. Si dñs ꝑliū cāpestre habuerit ꝛ vasallꝰ eū morantē in ipo dimiserit nō mortuū. non ad mortem vulneratū feudū amittere debz. Sup quo q̄rit glo. Nunq̄d hoc intelligendū siue iuste siue iniuste dñs preliat̄. Et rñdetur q̄ si iniuste ꝑliet. nō amittit vasallus feudū. si dimiserit dn̄m vel nō ꝑliandū venit. si aūt ignorat an iusta vel iusta sit causa. tenet̄ obedire dño suo. Ad propositū. princeps regū terre. et dn̄s vniuersi orbis cuiꝰ nos vasalli sumus xp̄s volens preliare contra aduersariū humani generis ꝛ hominem a captiuitate liberare. armis militaribus se muinuit quibus eum vincere voluit. Primo in capite spineā coronā ꝓ galea. corpus vulneratū totaliter ꝓ lorica. ꝓ gladio et hoꝛatōis linguā. ꝓ clipeo in cūctis miserijs patientiā. ꝓ cultris aureis clauos amaros. ꝓ eq̄ voluit cruci affigi. ꝛ sic morte sua victo dyabolo ꝑfecte ꝓ nobis satisfecit et a captiuitate liberauit. Unde em̄ habetur de sum. tri. et fide. li. vi. in glo. q̄ congruū fuit q̄ nōs defectꝰ sumeret ꝓpter nr̄am satisfactionē quā pro nobis satisfaciendo assumpserat. vt ꝓ nobis ꝑfecte satisfaceret. Et secundum grego. in prefatione misse. vt scilicet dyabolus. qui in ligno vincebat primum hoiem in paradiso ligno. scz crucis vinceret̄ per xp̄m dn̄m nr̄m

Vōstrat ergo xp̄c se quotidie armis suis militaribꝫ. et vocat vasallos ad p̄liandū ꝓtra aduersariū p̄ virtutes. dū extensus in cruce oīa dic̄. nos īsup̄ īstruit. quibꝫ vtinā p̄liare debem⁹ cū eo. sustineam⁹ igit̄ pauca aduersa pacient̄ ꝓpter eū. q̄ venit in mūdū multa pati ꝓp̄ nos. qđ oīdūt vba thema. q̄ dicūt Veīt xc̄. Bibar eīm ꝺr cilicīū. et designat amarim dinē passiōis xp̄i. quā in mūdo illo passus est

Querit̄ an xp̄s ꝓp̄ hoīs liberatōem debuerit suscipe eⁱ⁹ penalitatē ⁊ corpis fatigatōez Et vidr̄ q̄ nō. qz vbi nō est culpa. ibi nō d̄z esse pena. sed hmōi defectus sunt in pena p̄cti et xp̄c nō habuit p̄cm̄. nec p̄ ꝓseqūs ꝺbuit habere penā. Rñdit doctor deuot⁹. Bonauē. in iij. sup mgr̄m di. xv. Qđ absq̄ dubio congruū fuit xp̄m assumere naturā hūanam. cum defectibꝫ ⁊ passionibꝫ ꝓpter tria. sc̄z ꝓpter p̄cium nostre salutis. exemplum virtutis. ⁊ fulcimentum nostre fragilitatis. De primo qz. ꝓ posuerat nos redimere. nō corruptibilibꝫ auro vel argento. sz p̄cioso sanguīe suo. ⁊ aiam suā ponere ꝓ aiabꝫ nostris. Ad hoc aūt nō fuisset ydoneus. nisi naturam deficientem et passibilem assumpsisset. ⁊ ꝓterea defectus nostros voluit in se habere. Vñ dicit Jo. an. in glo. sup verbo. corpus passibile. ꝺ sum. tri. ⁊ fi. ca. li. vi. frig⁹. calorē. famē. sitim. et alias penalitates pati poterat. sic corpus eius passibile fuit. Secundo ꝓpter exemplū virtutis. s. humilitat̄ ⁊ patientie et pietatis. quibꝫ mediantibus puenit̄ ad celum ⁊ in quibꝫ xp̄s voluit imitari ꝑm illud math. xi. Discite a me qz mitis sum ⁊ hūilis corde. Tercio ꝓpter fulcimētū nr̄e fragilitatis. ob quaz natura rationalis habet in se difficultatē ad credendū vera. ita scibilis ad sperandū ardua. ⁊ concupiscibilis ad amandū recta. Et ideo xp̄us voluit nō tantum nobis similari in natura. sz etiā in defectibus et penalitatibꝫ. vt manifestando in se veritatez hūane nature. p̄beret fulcimentū nature rationali ad credendū. ostendēdo nihilominꝰ imensitatem sue mis̄icordie ꝑ susceptōez nr̄e miserie. Ut etiā irascibili p̄beret fulcimentuz ad spandū. ostendendo magnitudiuē sue beniuolentie. ⁊ etiā vt ꝺcupiscibili p̄beret incitamentū ad se amandū. Et ideo licz incōgruuz videat̄ hmōi defect⁹ in xp̄o ꝑ se cōsideratū. si tū ad finē referant̄ magna repit̄ condecentia ꝓgruitatis. Ad argu. igitur dico. q̄ duplex pena sc̄z necessitate inflicta. ⁊ pena voluntarie assumpta. Prima non est sine culpa. Secunda vero potest esse in eo in quo nulla p̄cessit culpa. et talis erat in xp̄o xc̄.

Sed quare xp̄us mortem crucis elegit. et non aliā. Dico vt hē in cle. de sum. tri. ⁊ fi. ca. fidei. in glo. Jo. an. ꝓp̄ quatuor. Primo vt in illa pendens in aere se inter deum ⁊ hoīem mediatorē oīderet. vñ. i. tbi. ij. vn⁹ eīm deus vnus ⁊ mediator dei ⁊ hoīm. hō xp̄s ibs. q̄ dedit redēptōez semetip̄m ꝓ omnibꝫ. Secō vt damna q̄ obuenerāt ꝑ lignū primis parentibꝫ ventū ꝑ lignū crucis restauraret. Tercio vt diabolū q̄ ꝑ lignum vincebat. ꝑ lignum superaret. Et hec duo Grego. exprimit in p̄factione de sancta cruce Qui salutē humani generis xc̄. Quarto vt euidenter ostēderet ꝓ quibꝫ restaurādis pacie batur. s. ꝓ supis angelor⁹ ruinis replendis et ꝓ inimicis recōciliandis. Primū designat̄ ꝑ brachiū supi⁹. scōm ꝓ inferius. terciū ꝑ dextrū. quartū ꝑ sinistrū. Quantū nūc ad literā et doctrinalē ꝓmulgatōem euangelij. ꝺcri pctō ri oīdebat̄ virtuosa exercitatio. hodie vo annectit̄ q̄dā fructuosa īformatō ⁊ sūt tres ptes In prima ostendit̄ gratiosa occupatio in xp̄i fatigatione. In principio.

In secunda virtuosa informatio in mulieris collatione. ibi. Venit mulier.

In tercia fructuosa determinatio in veritatis ostensione. ibi. Ego sum xc̄.

Quantū ad primum

est sciendū q̄ xp̄s ꝓpter inuidiā phariseor⁹ recessit de iudea in galileā. et habuit transire ꝑ regionē samaritanor⁹. Et dicit̄ samaria a quadam ciuitate olim ibi destructa que etiā vocabat̄ samaria et hoc dicit littera. Venit iesus sc̄z eundo de iudea in galileā in ciuitatē samarie dicta sichar sita iuxta predictū q̄ dedit iacob patriarcha filio suo ioseph post mortem vt habet̄. gen. xlviij. Ibi erat etiā fons iacob id est puteus quem iacob ibi foderat. q̄ ibi habitauit ꝓ se et suis pecoribus ad aquandū. Et iesus ex itinere fatigatus ibi sedebat hora quasi. vi. sc̄z circa meridiem. Vocaliter per iacob designari potest deus pater qui eximensa caritate salutem et redemptionem humani generis siciens. in sexta hora. id est sexto millenario annorum mittens filium vnigenitum in hunc mundum. in quo fatigatus

multis laboribus tandē ministerio iudeoꝝ de⁹ pater fodit i eo latere dextro fontē aque vive scz sanguis ⁊ aque. Ūñ oēs xp̄ifideles bibentes refocillati ⁊ reconciliati sunt. vñ. extra de cele. mis. in quadā i fine. In aqua et sanguīe duo maxime redemptōis ⁊ regeneratōis elucent ⁊ ex illis formaī eccīa sponsa xp̄i. Ūñ do cēt medici q̄ sanguis dñi est in vena nō nutrit resudat ergo p venas in fontes. sūt aūt fontes loca ꝺcaua in corpe vbi actōe caloris naturalis sanguis ꝺcoquitur. ⁊ tercia digestio celebraī ⁊ p materiā ⁊ formā q̄ ꝺ est ossis trāsmutaī in os. carnis in carnē. cutis in cutē ⁊ sic de alijs. Sic mistice fuit de sanguīe xp̄i ꝓut erat in venis nihil nobis ꝓfuit ad salutez scz qñ ex caloze nimie caritatis. ordinante p̄re ⁊ acceptāte filio. sanguis resudauit in fōtes q̄ndq̄ vultuꝝ. ibi incepit nob⁹ ad salutē ꝓdesse. Ūñ hosti. in summa de remissionibus. Cū inq̄t respectu dei tot⁹ mūdus sit nihil. ⁊ sanguis xp̄i p̄cio sissima res. cū insup q̄litas psone consuevit estimatōem augere. ⁊ respectu filij dei nlla sit estimatō. sequiī q̄ mīma gutta sanguis xp̄i sufficeret ad expiatōem oīm pcōꝝ ⁊ redēptionē oīm. q̄ fuerūt vel esse possent ⁊ ipe nō guttā. scz totū sanguinē fudit ꝓ pcōribus. ꝺ q̄ ꝓphetauit ysa. xij. Hauriet⁹ aquas in gaudio de fōtibus saluatoris. Et notanī dicit de fontibus. qz nō solū de vulnere laterali. sed de multis totius corpis abundanī sanguis ad salutē nīam ꝓfluxit. Figuraī etiā in fonte padisi. qui stās in medio p rivos suos totū padisum irrigat et fructificat. Ipse eīm sanguis xp̄i. tres dignissimos habet effectus. quia est

Criminum expurgatiuus.
Ligaminum dissolutiuus.
Solaminum restitutiuus.

Primo sanguis xp̄i in cruce ꝓ nob⁹ effusus ē solus expiatiu⁹ oīm criminū. epb̄. i. Habem⁹ redemptōez p sanguinē ei⁹. Nā legim⁹ q̄ sanguis aliquoꝝ aīaliū habeat virtutē absterſiuā ⁊ mꝺificatiuā maculaꝝ. sic hē in ꝓphetatibus rez de sanguine extracto de subala dextra hyrūdinis vel colūbe. q̄ abstergit maculas calidus instillat⁹. Sic sanguis xp̄i q̄ fuit colūba p simplicitatē innocētie. ⁊ hyrūdo. s. nuncius tpis gr̄e p suū aduentū. q̄ ad literā de subala dextra. id est dextero latere a iudeis est extractus si p feruentē deuotiōem in oculū mētis fuerit instillat⁹ et deuote meditat⁹ q̄to feruore caritatis est ꝓfusus nō maculas exteriozis corꝓis. scz interiozes ip̄i⁹ aīe sanat ⁊ purgat. ad heb. ix. Omīa pene in sanguinē mūdāī. ⁊ sine sanguis effusiōe nō fit remissio. Sepiues igiī saluator noster sanguinē effudit vt seꝑ ptē maculas criminaliū purgaret. Prio ꝓtra luxuriā in circūcisione a genitalibus sanguinez effudit. vt ꝺcupiscentiā ab omibus tolleret. in qua in genitalibus maxime fuit macula⁹. de q̄ habet luce. ij. Secō contra iram sanguinem scz sudorē sanguineū effudit in oīone in monte oliueti. vt iram ꝓis tolleret. ⁊ maculā iracūdie. qua sanguis noster infect⁹ est mitigaret. luc. xxij. Fact⁹ est sudor eius. sicgutte sanguinis decurrētis in terrā. Tercio contra peccatū gule. quo caro delicate nutritur. voluit flagellari in corpe. vt lasciuiam hūane carnis ꝓparet de quo matb. xxvij. Quarto contra superbiā q̄ maxime fit in capite. spinea corona coronari vt superbiā hūanā destrueret. de q̄ hē matb. xxvij. Quinto cōtra auariciā in manibus ꝺclauari exterius vt interiorē cordis auariciā purgaret. Dicit eīm matb. xxvij. Manꝰ eius fuerunt extente ⁊ apte. Sexto ꝓtra accidiā voluit ꝺclauari pedib⁹. vt nos opatiuos faceret. Septio ꝓtra invidiā aquit lat⁹ ei⁹ et inde sanguinē effudit. vt attēdentes eius cordialē dilectōem eē nosipos amarem⁹ exemplis igiī xp̄i dignissimis mē brisseptē criminalium pcī oꝝ sordes in nobis mundauit. Apoc. i. Lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo Figurā huius lotiōis hēmus. Leui. xiij. vbi dicit q̄ sacerdos aspgebat eū qui mūdādus erat a lepza septies. cū sanguīe passeris occisi et cū aqua. Iste passer occisus est xp̄s. Et ꝺ passer ꝓpī aliquas ꝺditōes ip̄ius. Nā passer zelat vxoꝛē suā. ⁊ p ea pugnat. cibat pullos suos et eē derelictos ab alijs et illaqātos iuta posse liberat. Sic ꝓformiter saluator nē in cruce pugnauit pro sponsa sua ecclesia. et sanguinez largissime effudit. vt illaqueatos peccatis liberaret. Cibauit etiam pullos suos christianos precioso coꝓre et sanguine. Unde apostolus. Sanguis christi emunda uit conscientiam nostram ab operibus nostris hebreoꝝ. ij. Sanguis xp̄i non solum hūanum genus a viciozum fecibus mundauit. quinimo et sanctos patres qui i inferno erāt captiui de captiuitatis vinculo liberauit. ps. Eduxisti me de lacu miserie ⁊ de luto fecis

Iam ſm naturales. ſanguis talē exprimit hēe ꝓprietatem. q̄ dura ſolet frangere. Vñ de ſāguine hirci legit̄ q̄ q̄dā adamas ſit lapꝫ durissim⁹ et ſolidus intantū q̄ nec ferro nec calore pōt frangi. ſi tñ ſanguine hircino humecte tur faciliter ſculpit̄ et frangit̄. Sic reuera q̄dā uis vincula quib⁹ tenebant̄ antiq̄ pres i capnuitate ꝺmonis indiſſolubilia et firma eſſent intantū q̄ nullū ferrū. i. poteſtas ſiue auctoritas ipa frangere poſſet vel aperire ꝓpter pc̄m ꝺmiſſum. ſanguine tñ hircino. i. xp̄i ſoluta et fracta ſunt. Sicut in fabulis poetar⁹ ſimilitudinarie oñdit̄. Fingūt namq̄ poete. q̄ vulcanus faber iouis cū inueniſſet vxorez ſuā venerē ꝺcūbentem cuz marte. ligauit eos cathena adamātina ita q̄ ſeparari nō poterāt. p vllaz violentiā et ꝓpatem. quouſq̄ oīb⁹ dīs celeſtibus facti ſunt ridiculū. Sic dea veneris. ſ. humana natura. cōſentiens marti. i. diabolo fuit ligata cathena idiſſolubili et firmiſſima. intantū q̄ nemo eaz ſoluere et liberare potuit. donec ridiculum fc̄m fuit. et ob ꝓbrium corazoīb⁹ angelis dei. ſup q̄ dei fili⁹ mīa mot⁹ ſanguine ꝓprio ſupfuſo vinculum ipe fregit. et humanā naturā de carcere limbi liberauit. Hoc oñdit̄ appcal̄. xix. vbi dr. Q̄d iohānes vidit quendā ſedentem in eq̄ albo cui nomen erat fidelis et verax. et verbū dei habēs in femore ſuo ſcriptū. rex regū et dñs dñantiū. q̄ etiā habuit veſtes aſpſas ſanguīe. d̄ appēdens beſtiā ꝓfuit in ſtagnum ignis et ſulphuris. et ex ercit⁹ celeſtis ſeq̄bat̄ eū in ſtolis albis. ſic xp̄e fidelis et verax. et verbū dei habuit in cruce veſtem hūanitat̄ ſanguīe aſpſaz in q̄ beſtia lucifero triumphauit. eūq̄z in ſtagnuz ignis et ſulphuris ꝺdēnauit. q̄ ſup equū albū. i. vnite d̄ itatis ad bēdā d̄ſcēdit. et ꝓuentū ſcōz patet ſolutū p⁹ ſe aſcendēs in celū ad īmortalitatem duxit et ad gaudia ſempiterna. vñ aplus. Aſcendēs in altū captiuā duxit captiuitatem.

Tercio ſanguis xp̄i eſt reſtimiū⁹ hereditatis eterne. Sicut enim ſanguis naturalis ſecundum leges et canones eſt cauſa hereditatis. et vñ hereditas alicui dat̄. Sic ſanguis xp̄i eſt cā eterne hereditatis et teſtamenti ſempiterni. Varē. xiiij. hic eſt ſanguis noui et eterni teſtamenti. Hūc igit̄ ſanguinē xp̄i diligenter in ſcrinio cordis ſeruare debem⁹ vt teſtm nobis donatū ne ꝑdamus et hereditate eterna priuemur. Sicut etiā quedā matrona fecit q̄ camiſiā mariti ſui vulnerati et occiſi in ciſtaz reſeruauit. q̄ cū quotidie ciſtā aperiēs. et cruentā camiſiā intuēs mortē mariti amariſſime fleuit. Sic etiā q̄libet deuota pſona xp̄m veſte cruentata intuere debet et paſſiōez ei⁹ p cō paſſionē flere. Ad quod hortat̄ augu. in li. de virgitate. dī. Videte in cruce vulnera p̄dentis. ſanguiez morientis. p̄ciū morientis. cicatrices reſurgentꝫ. caput bz inclinatū ad oſculandū. corp aptū ad diligendū. brachia extēſa ad amplexandū. totū corp⁹ expoſitū ad redimendū. Hec quāta ſint cogitate. hec in ſtatera cordis appendite. vt tot⁹ nobis figuret̄ in corde. q̄ totus ꝓ nobis fixus fuit in cruce.

Sed querit̄ an in ſanguīe xp̄i ſim⁹ redempti a reatu pc̄i oz nr̄i. et vīt̄ q̄ nō. Sanguis eñ xp̄i q̄d corpale eſt. Corpale aūt nō habet vim agendi in ſpūale. igit̄ In oppoſitū aplus epb̄. i. Deus glorificauit nos in dilecto filio ſuo. in q̄ habem⁹ redemptōem p ſanguinem ei⁹ in redēptiōem peccatoz. Ad quod rñden dū ponā tres cōcluſiones. Prima xp̄us per paſſiōez ſuā nobꝫ meruit vitā eternā ꝓbat̄. Nā p⁹ paſſiōem xp̄i īmediate et nō ante pueri baptizati morientes puenerūt ad vitā eternā. Nō ex ꝓprio merito. ſz xp̄i. ſic nec vſq̄z ad finem mūdi aliquis tantū mereri potuiſſet. nec etiā adultus ꝓprio merito q̄ ad vitā pueniat. cuz meritū nr̄m ſit finitū. nec poſſet p ſe p̄mium infinitum mereri. ſolum eñ meritū xp̄i infinitum nobꝫ meruit illō p paſſionem q̄ fuit de⁹ et hō vt pulcre deducit anſel. Cur deus hō in pluribꝫ locis. meritum aūt ſm q̄ adult⁹ vltra meritum xp̄i mereat̄ amplⁱ etiā p̄miabit̄ in celo. Vñ et patres antiqui q̄ multa bona fecer̄t ꝓprijs meritis. nō poterāt intrare celum. ſz in limbo detinebāt̄ q̄ſq̄z p xp̄m in cruce ianua regni celeſtis apiebat̄. vt ad vīa ingredi poſſent eternā. Secunda ꝺcluſio. xp̄us meruit nobis glificatōem corpis quā ſum⁹ recepturi poſt diem iudicij. ꝓbat̄. Nam ſm oſſs doctores p⁹ diem iudicij electi corpa habebūt clarificata. q̄ non ꝓprijs meritis. cum ſint finita. Igit̄ merito xp̄i infinito. Et obijceret q̄s ſi xp̄us meruit nobis corpoꝫ glificatiōem. nō eſt ratō quare anima prius glorificetur q̄z corpus cum meritum chriſti. et meritum cuiuſlibet alterius. eque cito perficere poſſit ſuum effectum circa vnum. ſicut poſſet circa reliquuz Dico q̄ prudentia dei ſic ordīauit fieri. q̄ in

terdū hz rationem occultā q̄ non sp apparet. nec manifestat oīb. ꝛ tō nō est iudicādū q̄ ex eo de⁹ nobis iniuriā faciat cū ei⁹ cām ignoramus sic forte est in ꝓposito. Secōm tñ. b. aug. iij. de tri. ꝓuidentia diuina statuit. vt corpa infe riora quodā ordīe regerentur a corpib⁹ supi oribus. et q̄ ꝑm ordinē dei ordo motus celi in fine mūdi q̄escet. ꝛ oia corpa nō infecta pc̄is tūc erūt clara. ꝛ sic corpa hūana cū eis de lege cōi q̄ dico ꝓ tāto. q̄ corp⁹ xp̄i ex spāli cau sa ꝑus recepit hāc glificationē. et aliq̄ idē sen tiūt de beata virgine. Johānes euāgelista. im mo. b. hiero. senūt hoc idē de illis qui cū xp̄o surrexerūt ad testificandū xp̄i resurrectionē. q̄ nō fuisset ꝓbata si iterato in puluerem fuisset redacti. Et hanc opinionem sanctus tho. etiā a ꝓbat in. iiij. scripto. di. xlij. ar. iij. in so lu. eiusdē argu. Tercia ꝯclusio respōsa lis ad quesitū. ꝑ xp̄i passionē. seu sanguinē su m⁹ liberati a reatu peccatoꝝ nr̄oꝝ. i. Job. i. Sanguis xp̄i emūdabit nos ab oī pc̄o. Cō tranull⁹ liberat̄ a pcō. q̄ nōdū ꝓmisit. ergo null⁹ liberat̄ a pc̄is virtute passionis xp̄i que nondū sūt q̄ mlta sunt post passionē xp̄i com missa. ꝛ quotidie mlta cōmittunt. Itē absq̄ baptismate ꝛ ꝑa penitētia nō absoluimur a pec catis. igit̄ ꝛc. Ad primū dico q̄ xp̄s nos sua passione liberauit apc̄is talit̄ instituens cām nr̄e liberatōis. ex qua possent omia peccata nr̄a remitti. tam ꝑsentia q̄ futura sicut si medicus faciat medicinā. ex qua sanari possēt oēs mor bi ꝑsentes etiā ꝛ futuri. Ad secundū dico. q̄ passio xp̄i est quedā causa vniuersalis remis sionis oīm pc̄oꝝ quantū est in se. sed vt in q̄ libet fortiatur suū effectū. et deleat peccata pro pria cuiuslibet necessariū est q̄ singulis adhi beantur quedam medicine ꝛ ꝑfectiones. vt ē baptismus penitentia et alia sacramenta. q̄ vir tutē solū habēt ex passione xp̄i ꝛc. Ad argu. in oppositum in principio questiōis dico. q̄ licꝫ passio xp̄i sit corpalis. fortit̄ tñ quandam spiri tualem virtutē ex diuinitate xp̄i vnita. c⁹ est instrumentū. secundū quā quidē virtutē pas sio xp̄i est causa remissionis peccatoꝝ ꝛc.

Secunda pars in qua

notatur virtuosa informatio xp̄i. et hoc in co latione mulieris ꝛc. Sedente enim iesu iuxta fontem de samaria regione de ciuitate sichar mulier quedā venit de puteo haurire aquam

Et sequit̄ quō tū iudeus cū sis. Jn habitm ei quē iesus portauit cognouit eum esse iudeum q̄ ꝑm Nico. de lira. sicut in circūcisiōe. ita et in fimbrijs vestimenti. et angulis palleorum noscebantur iudei in quibus distinguebant tur ab alijs hominibus. sicut etiam eccl̄ia ordinauit iudeos aliq̄ manifestū signū ꝓfer re p̄ q̄ discerni possint a xp̄ianis extra ve/ teis. c. ī nōnullis. nō coutinē. i. nō sil̄ vtunt cibo et potu. Ratio hui⁹. quare iudei nō come derūt nec biberūt cū samari tanis. q̄ inimici eoꝝ fuerunt. ex eo q̄ samaritani terrā iudeoꝝ occupauerunt. vt ptz. iij. regū. Et potest etiā esse ratio. quare mō nō bibūt vinū cū xp̄ianis

Sed querit̄ an xp̄ian⁹ possit bibere cuz iu deo. vel alteri infideli. Dico q̄ non. cuius ra tio habetur. xxviij. q. i. c. nullus. et. c. omnes. Quia cū apud nos cōibus cibis nō vtantur. sz discernāt cibū. indignū ꝛ sacrilegū ē eoꝝ ci bos vl̄ potus a xp̄ianis sumi. cū ea q̄ ab aplo pmittente nos sumim⁹ ab illis. iudicent̄ im/ munda. ac si inferiores essent cristiani q̄ iurēt si nos que apponuntur ab illis vtamur. ipsi vero a nobis oblata contemnant. Et ꝛō mag le faciūt hi xp̄iani pmittentes eos in suis et societatibꝫ suis stare et ludere ꝛc. Per hoc em̄ cleric⁹ ammonit⁹ nō desistens debz ꝓpri et laicus excōicari. v. supra. c. null⁹. Nobi bet em̄ ibi eccl̄ia. di. Null⁹ eoꝝ qui in sacro sūt ordine. aut laic⁹ azima eoꝝ manducet. aut cū eis habitet. aut aliquem eorum in infirmitati bus suis vocet. aut medicinaz ab eis pcipiat aut cum eis in balneo lauet. si ꝛo quisq̄ hoc fecerit si clericus est deponat̄. si laicus excō/ cetur. Moraliter in scda parte incitamur ad sobrietatem. ꝑ potū aūt aque. quem xp̄us pcipit a mliere est cauenda ebrietas. que ꝑm augu. est oīm vitioꝝ fomes et nutrix. Nam si cut inter alia bona natre fauorabile valde ē bonū libertas. q̄ vt habet̄. ff. de regu. iu. liber tas inestimabilis res est et omnibus rebus fa uorabilior. Ita vilis et turp⁹ est seruitus. ad quam ebrietas nos traxit. habetur em̄. xxv. di. sexto die. Non esset hodie seruitus si ebrie tas non fuisset. Unde legitur Gene. ix. c. q̄ noe primo plantauit vineam. quia ante dilu uium vinum non fuit. nec homines vinum bibebant. et erant fortes et potentes. et gi gantes erant tunc super terram. Hoc vero bibens vinum ignorauit eius potentiam.

inebriatus dormiens iacuit in tabernaculo a posterioribꝫ denudatꝰ. quē cū filiꝰ suus cham videret denudatū. derisit ꝓem qꝫ cū sibi denūciatū esset. ꝑpetue seruitutī eū damnauit.

¶ In his namq; verbis tria incomoda notantur que solet ebrietas homini inferre. qz

Hominem vsu rationis priuat.

Diuitias et honores spoliat.

Prolem mendicitati et seruituti damnat

Priuat eī hō vsu ratōnis ꝙ ebrietatē ꝯ fatuꝰ efficit. et insensatꝰ sic bestia. qđ designat per dormitōem noe. q eū dormit iacet sic bestia sine ratōe. sic etiā ebriꝰ. vñ Jnno. de vilitatibꝰ dicit. Quid turpiꝰ ebrioso cui fetor in ore. tremor ī corpe. promit stulta. pādit oculta. cui mens alienatur. facies transformatur. Fingitur eī imago ebriosi sic. q est imago puerilis. cornu habens in manu. ꝯ in capite coronā de vitro. puer in signū. q ebrietas facit hoīem elinguē. ꝯ insensatū more pueri. Cornu hz in manu. in signū q nullū secretuz celat clāgendo et clamādo revelat. Coronaz hz vitreā. qz se reputat glorioſū ꝯ facundū et literatū. v. Dū bibo vinū lingua mea loquit latinū. Tales bibuli ꝯ ebriosi. q frequent inebriant. sunt ꝑm canones infames ꝯ inhabiles ad dignitates. vñ clerici hmōi ebriosi si amonit nō desistūt possunt officio ꝯ bñficio priua vi. extra de vi. ꝯ ho. cle. Scrapula. et milites dēt cingulo militari priuari. ff. de re. mi. l. oē delictū. §. penū. et laicꝰ dz cōione ꝑuari vl̄ verberari. xxv. di. cēpus. ¶ Secōdo ebrietas spoliat hoīem diuiciis suis. frequent magni potatores denudantur ꝯ depauperant. ꝓpterea sapiens dic. eccl. xix. Operarius ebriosus nō locupletabit. Pōt eī talis dicere vsum istum. Diues eram dudū. sz tria me fecerūt nudū. Alea vina ven? tribꝰ his sum factus egenus Hoc ꝛsignat ꝙ illꝰ q noe erat a posterioribꝰ denudat? ¶ Tercio damnat plem. Cū qz noe filiū suū fuitutī subiecit. ꝛnotat q potatores ebriosi frequent plē suā mendicitati ꝯ seruitutī exponūt. vñ iosephus. li. v. antiqtatū loquēs de potatoribꝰ inquit. Jrat? est eis deꝰ. et felicitatē. sz pueros. in quibꝰ deberēt esse felices quā innumeris laboribꝰ acquisierūt. ꝓpter epulas amiserūt. Figurat geñ. xxvij. vbi legitur q ysaac postq oblatū vinū bibit. subtraxit filio suo primogenito esau suā benedictionem

¶ Sed quer̄ cū vinū sic inebriet. et homi-

nem deformet. an vsus vini sit licit?. Et vid̄z q nō. Cor. xiij. Bonū est nō māducare carnes ꝯ nō bibere vinū. neq; in quo frater tuus offendit aut scādalizat. Contra. i. thimo. v. Noli adhuc aquā bibere. sz modico vtere vino ꝓpter stomachū tuū. Rñdeo q nullꝰ cibꝰ vel potꝰ ꝑm se ꝛsideratꝰ est illicitꝰ. ꝑm sñam dñi dicētis mathei. v. Nihil qđ intrat in os coinq̄nat hoīem ꝯ iō bibere vinū ꝑm se loquēdo nō ē illicitū. pōt tñ illicitū reddi ꝓ accidēs qñq; quidē ex conditiōe bibētis. q a vino de facili ledit vel qui ex speāli voto obligat ad vinū nō bibendū. Qñq; aūt ex mō bibendi. qz si nō tenet mensurā in bibendo excedit. qñq; aūt ex pte alioꝝ q ex hoc scādalizarēt. Ad oppositū dico q aplus nō simplicit dicit. bonū est a vino abstinere. sz in casu in quo ex hoc aliqui scandalizant. ¶ Quer̄ secōdo an ebrietas sit peccatū mortale. Et vid̄z q sic. quia est mater oīm viciorꝝ vbi supra. Jtem magnitudo culpe ex magnitudine pene ostendit. sed ebrietas vidꝰ esse maxime punita ex eo q fuit tē attulit. Jn oppositū est augu. in ꝑmone de purgatorio dicens ebrietatē esse peccatuz mortale. si sit assidua. si aūt raro contingit. vidꝰ esse veniale. dicit Tho. q culpa ebrietatis ꝛsistit in imoderato vsu ꝯ concupiscentia vini. Hoc aūt ꝓtingit esse triplicit. Uno mō sic. q nesciat potū esse imoderatū. et inebriare potantez. et sic ebrietas potest esse sine peccato. Alio mō sic. q aliquis ꝓcipiat esse potū imoderatū. nō tñ estimet potū inebriare potātem. et sic ebrietas potest esse peccatū veniale. Tercio modo potest contingere. q aliquis bene aduertat potum esse imoderatū ꝯ inebriantem et tamen magis vult ebrietatē incurrere. q̄ a potu abstinere. et talis ꝓprie dicitur ebrius. qz mortalia respiciunt speciem nō abstractam que ꝓ accidens eueniunt ꝓter intentiōez sed ab eo qđ est ꝑ se intentum. et sic ebrietas est peccatū mortale. quia scōm hoc volens et sciens priuat sensu rationis. quo scōm virtutem opatur. et peccata declinat. et sic peccat mortaliter periculo peccandi se cōmittens. Dicit eī ambro. in li. de patriarchis. vitandam dicimus ebrietatem. per quam crimina cauere non possumus. nam que sobrij cauemus. per ebrietatem ignorantes cōmittim? Unde ebrietas per se loquendo est peccatum mortale. non solum ꝓpter iterationem actus

Sed quia nō pōt esse. q̄ homo assidue inebri
etur. q̄n sciens ⁊ volēs ebrietate incurrat dū
multociens expiatur fortitudinē vini ⁊ suam
debilitatē. Per hꝫ ptz q̄d dicendū est ad pri
mū. Ad secundū dico. q̄ seruitus est secuta
ex ebrietate occasionaliter inq̄ntum cham male
dictōez seruitutis i sua potestate accepit. pro
pter hoc q̄ irrisit pr̄em inebriatū. non autem
seruitus fuit directe pena ebrietatis. etiā quā
do dicit̄ q̄ ebrietas ē mater viciorum. ex eo
est q̄ homo ad peccata intemperantie maxime
habet. ꝓnitatem. ꝓpter hoc q̄ huiusmodi cō
cupiscentie ⁊ delectationes sunt nobis cōna
turales. et secundū hoc dicuntur hmōi pecca
ta esse maxima. nō q̄ sunt aliqs grauiora. sed
quia sunt apud homines frequentiora ⁊c.

Tercia pars in qua o

ostendit̄ xp̄i virtuosa opatio ⁊ determinatio
veritatis ⁊c. Mulier em̄ vt audiuit in xp̄i ver
bo de cultu diuino. dixit. Scio q̄ messias ve
nit. i. in primo est ventur⁹. Hoc em̄ samarita
ni sciebāt ex libris ḡn̄. penūl. c. vbi dat̄ signū
de aduentu messie cū dicit̄. Nō auferet̄ scep
trū de iuda. Hoc em̄ videbant tpe herodis es
se completū sub quo natus est xp̄us. Et ideo
apud eos cōis fama fuit de ꝓpinquitate mes
sie. Iste igit̄ messias q̄ venit denūciabit nob⁹
oia ad salutē pertinentia. Sed iesus videns ei⁹
deuotiōem. ostendit se ei dicens. Ego sum. s.
messias qui loquor tecū. sic eo loquente ve
nerunt discipuli murmurantes. nō scz ex su spiri
one. sed humilitate xp̄i. q̄ cū samaritana lo
q̄retur. Et dixerūt ei. Rabi manduca. Respon
dit igit̄ eis habeo aliuz cibū manducare. scz
salutē hoīm. qđ est volūtas p̄tis mei. Quare
dic. Nec⁹ cibꝫ ē. vt faciā volūtatē p̄tis. q̄ vult
omēs hoīes saluos fieri. et ad agnitiōnem ve
ritatis puenire. quā voluntatē statim pficiam
in quibusdā. Et hoc ostendit metaphorice
p̄ silitudinem messis. di. Nōne ⁊c. q. d. licet
tempus messis corpalis adhuc distet. tamē
messis spūalis mō instat. q̄ sicut in messe cor
porali. quando maturi sunt fructus colligun
tur. sic mō q̄n hoīes sunt maturi et parati ad
credendū debent colligi. Et ergo q̄ ment mer
cedē accipit. i. q̄ corda hoīm a peccatis p doc
trinam reuocat et docet. p̄mium vite eterne
ꝑ labore accipit. et cōgregat fructū. i. ꝓfectū
et bona opa in horreū vite eterne. Et est sile

in illo q̄ sic aliqn̄ in messe corpali ꝓtingit. q̄
illud qđ ab vno seminat̄ ab alio colligit̄ sic i
messe spūali alius est q̄ seminat. s. q̄ patriarche
et ꝓphe iactauerūt p̄mo semina fidei et ali⁹ q̄
menti fuerūt apli q̄ ꝓfectū p̄dicatōnē sic fidei
ad horreū ecclie deduxerūt et vtq̄ illoꝝ. scz ta
ꝑphe q̄ apli, ꝓfectū meritū laboꝝ ceperūt celeste
p̄mium et gaudiū sempiternū. Quoaliter
hic informamur p doctrinaz xp̄i. ociositatem
vl accidiā fugere. et virtutes more messoruz
ad metendū ⁊ colligendū fructū gaudij celes
tij indesinenter semiare. Nā sm plīm in pblea
matib⁹. eo anno q̄ aer quietꝰ est. et nullis ven
tis mouet̄. multi hoīes moriunt̄. Cuius rō est
sm ꝓstantinū. q̄ vent⁹ hz aerē depurare et re
nouare. q̄ nō renouato corrūpit̄ et inficit̄. et
p ꝓsequēs ēē hoīes inficiunt̄ ⁊ moriunt̄. Sic
etiā sm galienuz in antidotario veteri. corpora
hūana q̄ in quiete sunt sedula. subito morbos
ꝓtrahunt ⁊ languores. q̄ sm Aristo. in corpe
quieto morbosum humiduz nullatenꝰ pōt de
siccari. Unde dic̄ prima sen. iij. di. i. c. iij. pi
gricia virtutes lassat aiales. ⁊ cōplexionez ad
fleumatis, ꝓprietatē inclinat. Sic spūaliter ho
mines accidiosi et ociosi multas spūtuales
corruptōes ⁊ lāguores p influxū malaꝝ cogi
tatōnū ⁊ fantasmatū patiunt̄. q̄ alias p exerci
tiū virtuose opatōis cōsumunt̄. Un̄ dicitur
in auten. de mona. si qs igit̄ colit. i. humana
natura quodammō delabit̄ in delicta. cū ꝑ
diuisit hoīm cursus. ⁊ nat̄a imitatur vinoꝝ
Exemplū huꝰ habemus in dauid. ij. regū. xi.
q̄ cum ociaret̄ in domo ioab exīte in bello ad
ulteriū ꝓmisit. Un̄ ouid⁹. Otia si tollis pier
re cupidis arcus. Queritē egist⁹ quare fact⁹
sit adulter. In ꝓmptu causa ē. desidios⁹ erat.
quare vr de ꝑse. di. v. numquid. in desideriis
. i. vicio carnis ē ois ociosus. Hoc nāq̄ virtū
Deo multum displicet.
Dyabolo pre cunctis placet.
Homini in natura nocet.
Dico primo q̄ accidia siue ociositas vo mi
tū displicz. Nam sicut accidiosus miles mul
tū a rege vituper̄at sic miles xp̄i xp̄ian⁹ q̄ piger
⁊ tepid⁹ est in bello xp̄i tui. Un̄ bern̄. i. de vicijs
et virtutib⁹. Accidia est fex ⁊ sentina cunctoꝝ
viciorꝝ et hoīez deo facit ingratū. Quare do
min⁹ dixit p āgelū iohānī. o. q̄dā epō laodicē
si q̄ accidiosus erat. Apoc. iij. Utinam frī
gid⁹ esses aut calid⁹. sed q̄ tepidus es. i. est

Undeliquido ꝓbaꝫ. ꝙ pfectio nõ stat in nuditate nec priuatione oĩm facultatũ. seu dimittatũ abiectiõe. ꝓmittit nisi fuerit caritas illa que in sola cordis puritate ꝓsistit. Ipsa eĩ ꝑm apl̃um est vinculum pfectionis ꝙ hac soli tudo sectanda est. ꝙ hac ieiunia ⁊ vigilias et labores debere nos suscipe nouerimus. insup et vincula et carceres. ⁊ deinde si opꝰ est mortis subire supplicium. vt. s. ꝙ illa ab vniuersis passionibꝫ noxijs illesum parare cor nostrum et ꝓseruare possimus. et ad pfectiõem caritatis istis gradibus ascendere. Igiꝫ ieunia. vigilie meditatio scripturarũ nuditas ac priuatio oĩm facultatũ ⁊c. hmõi non pfectio. sed pfectionis instrumenta sunt. qr nõ in ipsis consistit illius finis sed ꝙ illa ꝙuenit ad finem. In cassum igiꝫ ꝙ hec exercitia mouemur. quisq; velut summo bono ꝓtentus. habẽs q̃libet disciplie illiꝰ instrumenta. finẽ vero in quo oĩs fructꝰ ꝓsistit ignorans. qui aũt ꝑm huius discipline finem oĩs vite sue actus dirigit. et ꝑm tale genus vite in quadã ꝓgatiua regulas discipline huiꝰ custodit. de hoc dicemus. ꝙ in statu pfectionis sit. Rñdeo igiꝫ finaliter ceteris paribꝫ dicendo. ꝙ status aliq̃ ẽt pfectus et pfectior. qr est aptior et efficatior ad pficiendum illũ qui eum assumit. eo mõ quo medicina dicit pfectior. q̃ est efficatior ad introducendũ sanitatem recipienti. Sic dicendo. ꝙ status regularis vite ⁊ sancte ꝓgregationis ẽ simpliciter pfectior. seu ad pficiendũ nondũ pfectus aptior ꝑm cõem cursum status laicalis licet ex singulari gratia spũssancti. et ex aliq̃ speciali ꝓditione psone. posset in casu aliter eẽ. Nõꝙ dicit status siue religio pfectior esse. qr est aptior ad pficiendũ se et alios. ratione alicuius actus in quo pticipat cum plãtis. sicut medicus tanto est pfectior et potentior. quãto peritior et aptior ad curandũ se et alios infirmos et ad regendũ sanos. sic dico. ꝙ vita solitarialis et ordo cõiter viuentiũ inter alios sicut est sanctorꝫ doctorꝫ plãtorꝫ ⁊ pdicatorꝫ siue minorꝫ et aliorꝫ simliũ ordo est pfectior. qr non solum ꝙ se sz etiã ꝙ aliꝭ habet plenitudinem redundantis pfectionis in verbis et exemplis Et ideo melior est ꝙꝫ vita solitaria vbi talis redundantia perfectionis esse non potest. Secundo dr pfectior qr est aptior ad apicem cõtemplationis. Sic dico ꝙ religio siue status pfectionis solitarius extra tumultũ ppli. pfectior est illo. q̃ degit in tumultu ppli. qr quãto plura habet ꝓmotiua ⁊ potiora ĩpeditiua tãto citius et perfectius seu facilius adapicem perfectionis ducit. Unde super illud cañ. iij. Ex lectulũ salomonis glo. dũ aĩa a mundi strepitu se dederit. locũ in quo spõsus q̃escet in se ꝓponit. Et. b. bernñ. in epla ad suggerium abbatem sancti dyo. Claustrũ semꝑ ipm stipari militibꝫ vrgeri negotijs. iurgijs psona re patere interdũ et femis. q̃d iter hec celeste quid diuinũ quid spũale poterit cogitari. tuge quippe silentiũ. et ab oĩ strepitu secularium ꝓpria q̃s cogit celestia meditari. Vides hoc patz qualiter diuersis respectibꝫ vnus ordo vel status altero dicaꝫ pfectior siue impfectior ⁊c. Quantũ nũc ad ꝓmissam euangelij. hẽt oñdebatur xpi magna pietas. ex eo ꝙ samaritanã ignorantẽ tam dulciter informauit. hodie eius iusticia cũ misericordia ꝓclamaꝫ. i eo ꝙ peccatricẽ ab accusatoribꝫ iustis liberauit. ⁊ ꝑm hoc. iij. sunt ptes pñs litere. In prima docet adulterium vitare. ibi adducunt ⁊c.

In scda iudices causas dbere examinare. ibi Jesus autem inclinans se.

In tercia fugere peccatum. nec iterare. ibi. Vade et amplius noli peccare.

¶ Quantũ ad primum est notandũ ꝙ xpus circa tpus passionis sue maxime habuit ꝓsuetudinem in templo pdicare docere ⁊ mirabilia facere. In die em̃ hec oĩa fecit ⁊ de sero in bethaniã ad sorores lazari morantes iuxta montez olineti reuertebaꝫ Dz de his iudei ⁊ pharisei. inuidia ꝓcitati in populo querebant eũ diffamare et adducunt mulierẽ deprehensã in adulterio dicentes. Magister ⁊c. Cogitauerũt em̃ intra se aut ipe dicet ꝙ debet lapidari. aut ꝙ non aut oĩno tacebit. Si primũ deridemus eũ ⁊ eius pdicationẽ. qr mãam pdicat quã non seruat. Si scdm dicemus ꝙ rectitudine iusticie caret. Si vero tacet. dicemus ꝙ ꝓpter timorẽ humanum veritatẽ ꝓpalare formidat. Sed cur nõ etiam adulterũ sicut adulterã adduxerũt. cum ꝑm leges erant eadem lege plectendi. Dico ꝑm Rico. de lira. ꝙ suspitionẽ ponere voluerũt in cordibꝫ pplorꝫ. ꝙ putarẽt ꝙ aliquis de discipulis xpi fuerit adulter. vl qr forte adulter fuit diues vel potens. et iõ forte amore. fauore.

vel timore eū dimiserūt. vl' forte ex eo. q̄ erāt illius opinionis. q̄ mulier fornicando magis peccaret q̄z vir. et hoc rōne plis. cui⁹ non habetur certitudo cuius sit nē. ¶ Moraliter per hāc adulterā quālibet pſonā p adulteriū peccantem notare possumus siue vir siue mulier Hec a demonib⁹ capit̄. vinculatur. ⁊ ad iudicium vltimū velocissime iuxta cursum tempis rapitur et deducit̄. et nisi p pniam humilem dei misericordiā flererit. ad cruciatōnē dabit̄ eternam. quā quilibet merito timere ⁊ cauere debet. Nā vt dic pbus. vij. pollitico⁹. Quāto aliquid est peius. tanto maiori indiget cautela. Cum igit̄ quis cognoscit fures suspendēdos. ⁊ homicidas capite plectēdos fore ex lege merito cauet furtū et homicidiū. Sic cū adulteriū sit tamgraue. q̄ nō tantū quis pene tempali se obliget. immo pene eternali. ideo merito cauendū. Exuperat em̄ omīe furtuz terrene substātie. quia quod aufert̄ cum sit creatura rōnalis. maius est ⁊ melius q̄z omnis terrena substātia. grauius eā videt̄ homicidio qui em̄ alterum occidit vel mutilat. pena raptim transit. qui autē pjugem alterius aufert. pena quotidiana manet vsq̄ ad mortē. immo cum vir ⁊ vxor sint vna caro. qui alterū ip̄o⁹ aufert. idē ē ac si reliquum occideret. Et ideo ꝓpter grauitatē in veteri lege grauit̄ punieb̄atur. Leuit̄. xx. Si mechat⁹ fuerit aliquis cuz vxore alterius ⁊ adulteriū ꝑpetrauit cum vxore ꝓximi sui. morte moriat̄ et mechus et adultera. Grauis est em̄ pena. qua vtraq̄ persone morte afficit̄. Et ideo hic dī q̄ ꝑtes adulteraz scribe ⁊ pharisei adduxerūt. dicētes lex iubet hmōi lapidare. Unde legim⁹. ij. reg. xij. Cū dauid adulterat⁹ esset cū vxore vrie. dixit dñs ei p. pphetam nathan. Nō recedet gladi⁹ scz vindicte d̄ domo tua. Ideo in detestatōez hui⁹ crimis vt magis vitet̄. dic clemēs papa. Quid in oibus pcīis adulterio grauī⁹. in signū grauitatis hui⁹ phibitio eius imediate ponit̄ post phibitionē furti. ⁊ sm̄ penis obtinet locū. xxxij. q. vij. ād oibus. dicit̄ esse grauissimū. q̄z grauissima pena punit̄. scz morte. extra de furtis. c. iij. C. eo. l. cūctis femia. Plaz fediſſima earum nequitia q̄ pudorem suuz alienis libidinib⁹ prosternunt. C. ad. l. iuliaz de adulteris et stupro. l. fediſſima. ¶ Merito igitur quilibet in matrimonij ordine exīstens et professus eiusdem inuiolabiter sacramentuz sui ordinis seruare debet. ⁊ hoc singulariter ꝓpter tria. scz ꝓpter

Institutionis dignitatē.
Constitutionis honestatem.
Conseruationis vtilitatem.

¶ Nam q̄n fundator alicui⁹ religionis nobilior dignior et sanctior est. tanto et mēbra eiusdē ordinis plus gliantur. Deus igit̄ cū pcellat in oīb⁹. et institutor fuerit matrimonij et autor. vt dē de frigid. et male. c. lēe in fine. eiusdem membra merito gloriari oportet. Instituit em̄ hunc ordinez quando misit sopozem in adam. ⁊ raptus adaz in spiritu interfuit curie celesti. in qua cognouit ꝛ vtilem mātimonij cuius rei esset. et euigilans ꝓphetico spū dixit hoc nūc os ex ossibus meis q̄obrez relinquet homo pātem et matrem et adherebit vxori. Unde si reprehēditur qui ordinē sancti benedicti. francisci. infringit. ⁊ statuta nō seruat. q̄ tomagis qui polluit ordinē dei. Sic etiā ordo dignificatur ex parte loci. quia nō in stabulo sicut hodie multorū mos est ꝓtrahere. nec in alio loco despecto. sed in loco omīs voluptatis et decoris. scilz in paradiso instituit̄ ē. vt dicit damascen⁹ li. ij. Verecundari igitur debēt. qui nō in loco patenti ⁊ honesto sed in occulto p̄mordia ordinis sui vilipendunt. Iē dignificatur ex institutionis antiquitate. non em̄ de nouo institutus ē ordo ille. sz antiquitate excedit omnes alios ordines in terris institutos. quī omnes post peccatū sunt instituti sed ante peccatumn tempore innocentie institutus est hic ordo. ⁊ quia tam diu durabit. signum est bonitatis quod em̄ malum est omnino non pōt subsistere sm̄ pbm. Item hunc ordinem cristus in tribus dignificauit. Primo in eo q̄ ipe de matre coniugata. licet virgine nasci voluit. Secundo in eo q̄ presentia sua has nuptias honorauit. Tercio q̄ ipe ad honorem matrimonij in nuptijs primum signum legitur fecisse. Fecit enim coram discipulis suis ex aqua vinum. ostendens per hoc q̄ licet actus huius ordinis sit in se fetidus ⁊ vilis vt aqua. ex bono matrimonij fit preciosus et excusabilis vt vinum. quia sine matrimonio vt aqua insipida. ⁊ actus ille semper mortalis est. sed in matrimonio aqua in vinū mutatur. id est. actus mortalis peccati venialis fit̄ in actū meritoriū. dūmodo recto ordie fit

Quanta igit̄ reprehensione digni sunt. qui mi

accidiosus. incipiam te enomere ex ore meo. id ē dēiscere a me. Nam calidus est qui feruet in seruitio dei. frigidus qui omino desistit a bono. tepidus vo qui se medio modo habet Et dicit glo. interlineal. q maior est spes de frigidis q̄ de tepidis. cui⁹ rō est. quia tepidi semp quandaz fiduciam habent de hoc q̄ aliquid boni agunt. z ideo se nō corrigunt. ideo deus eos ejcit a se. quia impenitētes sepe mouent. frigidi vo quādo cognoscunt se peccatores. ardenter dolent sicut maria magdalena. petrus paulus et quāplures alij. De hijs gaudent angeli. lu. xv. Gaudiuz est angelis dei sup vno peccatore penitentiam agente. q̄ sup. xcix. iustis scz tepidis qui nō indigent penitentia. Unde dns peccatorē penitentem p̄ponit. lxxix. iustis accidiosis. Dico scdo. q̄ accidiosus dyabolo multuz placet. Sicut em̄ sus plus delectat in sceno. q̄ in fonte sere. sic dyabolus quiescere delectat in accidioso. Job. dormit in secreto thalami sui. i. in corde accidioso quiescit porcus infernalis. Quare dicit matb. xij. Cum immūdus spiritus inuenerit domū vacantē. scz hominez ociosum p̄ accidiam. assumit alios. vij. spiritus nequiores se. scz vniuersa vicia. et ingressus habitat ibi. Figuratur iudic. xviij. vbi legit q̄ filij dan. non habentes possessionē inhabitandā. miserunt de stirpe sua et familia quinq̄ viros fortissimos. vt explorarent terrā. Eunt es itaq̄ viri venerūt lachis. viderunt q̄ populū ibi habitantē absq̄ vllo timore. iuxta sonorē consuetudinē. securum et quietū. reuertuntq̄ si sunt ad fratres suos in saraba et escabol dicentes. vidimus terrā valde opulentā et vbertem. nolite negligere. nolite cessare. eamus z possideamus eam. nullus erit labor. Profecti igit de cognatōe dan. multi accincti armis bellicis obtinuerūt locum. Per filios dan de notant demones nō habentes quietā possessionem. ideo querunt hominem inhabitare. mittunt ergo principes demoniorum. suos inferiores ad explorandū. an aliquē inueniat ociosum et accidiosuz. non exercitatū in vtilibus. quo inuento veniūt et alij cum armis omniū vicioꝝ et ingredientes habitant ibi. Quare hiero. ad rusticum monachū ait. Hē per aliquid boni facito vt te dyabolus inueniat occupatū. Ociositas em̄ et voluptas arma sunt hostis antiqui. extra de renūci. nisi cū

prudem. ¶ Tercio accidia nocet homini. et eius naturā p̄sumit. Nam sicut ferrū quod nō exercitatur rubigine consumit. et vestis que non portatur. a tineis demolitur. sic homo accidia corrumpit et destruit. Hinc moralis catho. Segniciē fugito. que vite ignauie fertur. Nam cū animus languet p̄sumit inertia corpus. Hoc ergo vicio antiqui patres tāq̄ venenū acutissimuz formidabāt. Unde legit in vitis patrū q̄ postq̄ sentiebant se tepidos in orationibus vl̄ oratione dederunt se laboribus p̄pter ocij exclusionē. ¶ Sed queritur. an omnis accidia siue pigricia sit pc̄m mortale. Ad hoc rñdendū ē. q̄ accidia est pigricia p quā negligunt vel negligenter fiūt ea que faciēda sunt Hoc aūt dupliciter. aut opus bonū quod negligimus est necessitatis vt horze canonice clerico ordinato in sacris vl̄ bñficiato. sic est mortale. si p̄pter pigriciam obmittant̄ secus si per obliuionem vel infirmitatis impotentiaz aut superogationis sic veniale est vel nullum. q̄n scz orationes z priuate huiusmōi omittunt. vel qui negligit inclinare cū nomē domini in missa recolitur. extra de emuni. eccle. decet. li. vi. si etiam opus necessitatis sit. similit̄ veniale est nisi forte magnus cōtemptus negligentie interueniat. vt in sincopando dicat horas. vl̄ discontinuando per longos sermones. vl̄ versus finem non expectant. extra de cele. miss. volentes. vbi p̄cipit̄ in virtute sancte obediē tie clericis diuinū officium nocturnuz z diurnum. quantum eis deus dederit studiose pariter et deuote celebrare sine sincopa et fabulationib. Nota tamē. q̄ nō p̄cipit eis deuotionem habere quia hoc non est in hoīs potestate. scz deuotionē habitā a deo nō expellere p sincopā vl̄ fabulatōes. z p alia que sunt deuotōis expulsiua. Un̄ dic̄ q̄tum eis ds dederit. ¶ Sed queri hic. vtz laici negligentes audire missaz peccēt mortaliter. Rñdeo missaz audire totā. vsq̄ in finez dñicis diebz z festiuis omnib p̄ceptū est. nisi necessitas aliud cogat de p̄se. di. i. oīs fideles. ¶ Queri scdo. vtz negligētes offerre peccēt. Rñdeo in missa semp est aliquid offerēdū. de p̄se. di. i. omis. Sed nota q̄ duplex ē oblatio interior que p̄sistit in oblatione spūs p tribulati sic in oī missa oblatio est faciēda. Exterior sic in festis solēnib sic cogi pñt ad oblatōem cū sit generalis p̄suetudo vbiq̄ terarum tunc offerre. In

aliꝭ aũt diebus ꝓsiliũ est. hec Ray. ⁊ Hosti.

¶ Sabbato post Oculi.

EXcrexit iesus in montẽ olyueti et diluculo iterũ venit in templũ. scilicet ad docendũ Joh. viij. ¶ Sicut rõne ꝓcedimus. nullus labor vtilior est ⁊ laudabilior eo quo vita naturalis conseruaꝝ in esse. hmõi aũt est agricultura de cuius fructu viuimus. Agricole igit multũ hõnorandi sunt. cuius sudoribꝫ ⁊ laboribꝫ viuimus. Dicunt enim nõ sine ministerio puaren. a puritate et simplicitate vite. vel a pauen. quia edificant et sustentant hũanam vitam. Et hac de causa ꝓuilegiati sunt tã in lege ciuili q̃ canonica ꝑ tempe agriculture. q̃ nullo modo debent molestari. C. de agricolis. l. nunq̃. immo letari ꝓgenua securitate extra ẽ treuga ⁊ pace. Innouam⁹. Qui enim eos inquietat ꝑm canones debet excõmunicari. Sic cum populo xp̃iano nihil vtilius sit ⁊ salubrius ꝑ conseruatione vite spũalis q̃ agricultura spiritualis q̃ ẽ semina dei. Jõ semiatores huiusmõi multũ diligendi sunt ⁊ reuerendi nec molestãdi in aliquo. qui etiaꝫ puri debent esse. et edificare nõ solum ꝛbo. sed etiã exemplo. vt sic suis laboribꝫ animas pabulo spũali sustentent ⁊ vitã spũalem ꝓseruent. ¶ Quare dic Jnno. iij. vt habeãt extra de offi. iudi. ordinarij. c. inter cetera q̃ ad salutẽ spectãt pli xp̃iani pabulũ ꝛbi dei pmaxime sibi nosc̃itur esse necessarium. quia sicut corpus materiali. sic homo spirituali cibo nutritur. eo q̃ non in solo pane viuit homo. sed in omni verbo q̃ ꝓcedit de ore dei. vt igitur verbũ dñi solicite seminetur. generali constitutione instituit. vt epi viros ydoneos ad sãcte pdicationis officiuꝫ assumant. qui sibi plebes cõmissas vite ipsoq̃ verbo edificent et exemplo. hoc idem ostendit doctor veritatis. q̃ nõ sibi soli viuere volebat ꝑ contemplationeꝫ imo etiã aliꝭ ꝑ frequentẽ pdicationem et exẽplificationem sicut inuunt verba thematis ꝛc. Queritur cum xp̃us venerit in mundum hominem pditũ saluare. an docendo vel pdicando. debuerit potius cum hominibꝫ conuersari. q̃ ꝑ cõtemplatiuam et solitariã vitã hoies vitare. et videt q̃ pot⁹ habuerit contemplatiuã ⁊ solitariã. Nam ipa est melior ⁊ securior ⁊ pfectior. ¶ In oppositũ, vita cõis et actiua fuit ei ꝓuenientior ad pficiendũ voluntatẽ patris igit. Rñdeo q̃ saluator vtramq̃ tenuit. q̃ q̃ ẽm ꝓuersabat cũ hominibꝫ pdicando. sanando. q̃ q̃ solitarie in montibꝫ ꝓtemplando et orando. ⁊ licet vtramq̃ tenuerit. tñ socialis ei magis ꝓueniens fuit. Cui⁹ rõ apparet ꝓsiderato fine ad quẽ venerat. venit ei ad ostẽdendũ se vꝛm deum ⁊ hoiem. q̃ oportuit opibus ꝓbare. ⁊ sic vitã socialem tenere. Deinde venit nos iformare in moribꝫ ⁊ exemplis q̃ nõ potuit solitarie viuendo oñdere. quare decuit eũ vitam socialem habere. ¶ Tercio venit ad nos liberandũ. taꝫ ab infirmitatibꝫ corꝑalibꝫ q̃ spiritualibꝫ. quare oportuit eum talem vitam tenere. vt se domesticũ oñendo hoies attraheret. et suam infirmitatem et veritatẽ humane carnis ꝓbaret. Sed queritur cũ xp̃s vtramq̃ vitam habuerit. an religio vita communiũ in magna societate sit pfectior viuendi in solitudine. Et vid̃r q̃ religio viuendi in societate sit pfectior. qꝛ plus imitat xp̃um cũ nõ solũ sibi sed etiã aliꝭ ꝓficiat. Cũ dum pater noster franciscus ordinẽ fratꝝ minoꝝ dubitaret ordinare in statu solitario vel sociali. responsuꝫ erat ei diuinit⁹ q̃ in societate aliorum. qꝛ nõ deberent fratres sui ordis sibi soli viuere. sed etiã aliꝭ ꝓficere. ¶ In oppositum dicit augu. illos sanctiores. qui ab aspectu hominũ sepaꝝ vt liberius oꝛom vel ꝓtemplando vacent. nulli ꝑbent aspectũ. Jsti aũt sunt religiosi solitarij. Cũ beat⁹ hiero. recitaret epla ad occeanũ. de quadã virgie solitaria dr. In beatissimi martini vita legimus. q̃ transiens sanct⁹ martin⁹ quandã virginẽ moribꝫ ⁊ castitate ꝑcelsam cupet visitare. illa noluit ẽ exeuntiũ misit ei. ac ꝑ fenestrã respiciens. ait paret ibi oꝛa qꝛ a viro nũq̃ sum visitata. gras egit deo. s. martin⁹. q̃ in talibꝫ imbuta moribꝫ castam custodierit voluntate bñdixit eã ⁊ abiit letus. Ad q̃ rñdendũ. primo videndũ q̃d sit religio ⁊ quid pfectio. vt ex his duob⁹ appareat. q̃ religio pfectior. Religio enim est quidã mod⁹ ⁊ ordo viuendi sub certe regule. professione et alicui⁹ superioris regimine. Cũ dr religio quasi quedã religano superiori ꝑ obedientiã. et deo ꝑ vite observantiã. ¶ De pfectõe dr dic cassian⁹ in coll. patꝝ coll. i. aplꝰ inqt. Si distribuero in cibos pauꝝ oñs facultates meas. et si tradidero corp⁹ meũ vt ardeã caritatẽ aũt non habuero. nihil mihi ꝓdest.

taculum dei quærunt. faciētes de vino aquā qui pulcras vxores dono dei habēt. et ipis relictis eligunt scoztas. hi ꝓfundius alijs damnabunt. ¶ Scdo ꝓpter constitutionis honestatē. Habēt em̄ in illo ordine existentes tres ꝓstitutiones siue statuta valde honesta. Primū vt insepabiliꝫ coniuant. qz cōiuges nunqz possunt separi nisi causa fornicationis. Matth. v. Et aplus. i. cozz. vij. Precipio nō ego. sed dns virum a muliere nō discedere. matth. xix Quos deus ꝯiunxit homo nō sepet. Scōm vt ex corde se diligant. quare pbus dic. viij. ethi. Amicicia viri ad vxorem est scōm quā dam excellentiam. Ideo adam de hoc ait. Gen. ij. Hoc nunc os ex ossibꝫ meis et caro de carne mea. ꝓpter quod relinquit homo patrem ꝛc. ꝛad hoc designandū in pssentia xpi nupie facte sunt in chana qđ est zelus. Tertium ꝙ defectū mutuū suppleant. Posito ei ꝙ mas cū femina nō darent operā generatio ni nihil ominus plurimū ad alia vite necessaria est coz societas opatiua ꝓpter opez diuersitatem. qz alia sunt opa viri. alia mulieris. Et ideo mutuo viuentes sibi vite solatia impartiunt. duz vnus supplet defectum alteri illa operando que sibi ꝓpria. et ei cōicando q̄ si traiectūcium faciendo. Hanc rationē assignat pbus. viij. ethi. et. i. pollitcoz. Dixit igitur deus gen. ij. Non est bonum hominē esse solum faciamus ei adiutoriū. Vt igitur cōiuges hec statuta magis obseruare valeāt. dat eis doctrina necessaria. quando ꝓtrahere volunt. nō attendant pulchritudinē corpalem. nec abundantiā tpalem. sed honestatem moralem permaxime inspicere debent. Cuius rō est. qz nulla sincera et firma amicicia potest fieri in pulcritudine et abundantia cum sint transitoria et bona fortune variabilia quibus cessantibꝫ etiā amicicia cessat. pbs. viij. ethi. amicis existentibus ꝓpter bonū delectabile siue vtile hoc cessante cessat amicicia. Ideo sapiens expertus in omnibus vituperat corpis fallacem pulcritudinez. puer. xxxi. di. Fallax gratia et vana est pulcritudo. nec mirum qz ꝓpter pulcritudinē multi perierūt. Eccli. viij. Cuius exemplū habet in gen. xxxiiij. in sichem filio emor. qui ad primum aspectū dine filie iacob eā rapuit. et mori voluit nisi eam ducere posset. qđ et fecit in tanto ardore. q ꝓ eius amore se et ꝓpm̄ suum circumcidi ꝓmisit. ob cuius facti p̄cipitationem interfect⁹ est cum populo suo p fratres dine. Dic etiaz hodie multis accidit. quibus in principio fuit dulcor et in fine dolor. Quare quidam pbus interrogat⁹. quare potius turpem cū pulcram vxorem duxisset. Rñdit turpem seruabo. pulcrā aūt que omnibus placet quō seruare potero. Dic etiam est de illis qui eligunt ratione abūdantie. alias non aduertentes ꝯditiones psonales. qui nūqz cordialiter se diligunt. sed sp in ira et rixa cōiuuunt. Quare quedam abundās matrona quesita quare marito suo mortuo nō denuo nuberet alteri. Rñdit se non inuenire virum qui se magis vellet. q̄ sua. Debent ergo solum inspicere honestatem. que potest sola fundare verā amiciciaz. ꝛ ꝓmanentē ꝛm pbm. ix. ethi. Unde crisp. exponens illud matthei. i. Salomon genuit booz de raab. dicit. qz inquit ꝛm impium dei accepit vxorem et a deo ꝓmissam in virtute generat filios. et in seipis virtutes habentes. Exemplū dictorum habem⁹. Thobie. vi. vbi legimus q sara filia raguelis septem viris tradita fuit. ꝗs singulis prima nocte demon asmodeꝰ suffocauit virgine manente intacta. quaz volens copulare thobias iuuior. dixit ei angelus raphael. Audi me ꝛ ostendaz tibi. que sunt quibꝫ p̄ualere potes demoniū. hi nanqz qui cōiugiū ita suscipiunt vt deum a se et a sua mente excludant. et libidini vacent sicut equus ꝛ mulus in quibꝫ non est intellectus. habet demon potestatem. scz sepandi. instigandi ad adulteriū ꝛ infidelitatē. Tu aūt cū acceperis eam ingressus in cubiculū p tres dies continens esto ab ea. nihil aliud nisi orationibꝫ vacans. Transacta aūt tercia nocte accipies virginez cum timore dei. et magis amore filiozz. q̄ libidinis. scz eam duces et habebis in vxorem. vt in semine abrahe in filijs benedictionē consequeris. ¶ Sed nūquid tenet matrimoniū ꝓpter causas hmōi inhonestas. puta pulcritudinis. libidinis. diuitiaz celebratū. Dic ray. ꝙ tenet. licet em̄ causa mouens turpis sit vel inhonesta. tñ exq̄ intendūt ꝓtrahere mūmonium ꝛ ꝯsentiunt in hec verba de pñti. sufficit xxxij. q. ij. solet queri. Hoc em̄ patet gen. xxix vbi legitur. ꝙ iacob videns ꝙ rachel esset decora facie. et venusta aspectu. eam diligens. ait ad laban. Septem annis seruiam tibi pro rachel. Et deutro. xxi. Si videris pulchram

mulierē in medio captiuoꝝ et amauer̄is eam
voluer̄isq; vxorem hr̄e. introduces eā in do/
mū tuam. ¶ita eñ mala vl intentio alicuius
prava vel puerla. nō ꝓtaminat ꝓinḡ facēm.
¶Sed nūquid est pcm̄ ꝓpter pulchritudinez
et hmōi ꝓtrahere. Dic̄ sc̄us tho. q; sic in cō/
tractu mr̄imonij iacob cū rachel. decor faci/
ei non fuit causa principalis. sed secundaria bō
ōr̄ esse sine peccato. vel qñq; est cum peccato
veniali. si aūt esset p̄cipalis causa libido pul
critudinis. nō excusaret a pcō mortali. si eēt
effrenata libido Ex quibꝫ bñ elicit. q; isti pec/
cant mortaliter. qui causa libidis inordinate
suis abutunt vxoribꝫ. ¶Būt etiaz ipō iure ēm
leges infames. qñ vir agit vt femīa vel econ/
tra. C. ad. l. iuliā de adulteris. l. fediss̄ima in
glo. ⁊ ea. l. cū vir ¶ales etiā nec pñt ꝓ se. nec
pro alijs postulare. ff. ō postulādo. l. i. §. rema
net ¶Tercio dico ⁊c̄. ꝓpter ꝓseruationē vtili
tatem. Nam in istuz finem principalit instituꝫ
tus est mr̄imonij vsus. sc̄z vt ꝓpter creationez
plis spēs humana in esse ꝓseruetur. dicente
deo in paradiso. Crescite et multiplicamini.
Geñ. i. ¶Secūdario tñ post peccatū extra pa/
radisum in remediuz culpe. sc̄z ad vitandam
fornicationē. Vñ greg. xxij. moral. ¶Qui tem/
ptationū ꝓcellas cum difficultate tollerant.
coniugij portū petant. ¶Melius eñ est nube/
re q̄ vri. ¶Finis eñ principalis hui⁹ ordinis.
sc̄z ꝓcreatō ꝓlis. valde pr̄ciosus est. quia ex
eo generat fructus qui chorus angelorꝫ ascri/
bit ¶Est ei sacrū mr̄imoniū tanq̄ ort⁹ delitiarꝫ
de quo colligit chorus angelorꝫ augmentū sui
gaudij in maria rosa pulcerrima. katherina.
agnete. margaretha. ⁊ in alijs floribꝫ innume
rabilibꝫ. in aplis. martiribꝫ. cōfessoribꝫ. vidu/
is ⁊ vrginibꝫ. quoꝝ florū. vt credimus. multus
et magn⁹ est in celo numer⁹. ¶Et ergo infeli
ces mulieres que partū impediūt. vl suffocāt
sine baptismate. videant quātum bonū ange
lis auferūt et quātum dānum celesti throno
inferunt. et q̄tā maledictionē incurrūt. si tm̄
dānat qui beatū laurentium vel alium marti/
rem iugulās aiam celo misit. O deus q̄tum
cruciabit qui puerū nō baptizatum interficit
et animam ad infernum mittit quantam cruci
ationem et penalitatem habebunt in inferno
estimare poterunt. in crudelitate penarum.
qua ēm leges punire debent hic in terris. Nā
vt habetur. C. de his qui parentes vel filios
occidunt. l. vna q; siquid sponte occidunt pa/
rentes vel filios. debent insui culeo. i. facco ō
corio cū cane et gallo gallīatio et vipera et sy/
mea ꝓīci in aquam. vt oīm elementoruz vsu
carere incipiat. et ei celū superstiti. terra vero
mortuo auferat. si vo aqua ibi non fuerit. po
nat in siluam a feris deuorandus. Ideo aūt
ponunt hec animalia. quia canis fugat symeā
et symea gallum. et gallus vipam. et cum nō
inuenerit vipera refugiū. intrat corpus illius
¶Secūdum canones aūt nō ita puniunt. quia
deus nō vult mortē peccatoris. sed vt ꝓuerta
tur. Et ideo talibꝫ ꝓsuli debet. vt ad aliquod
monasteriū intrent in quo pcā sua ꝑpetua pe
nitentia deplorent. Unde accidit casus. q;
quedam mulier filium de quodā suscepit. ille
vo im̄ ꝑpetrabat eidem q; filius eius nō fuisset
Vñ ipa de dyabolico furore accensa filiuz in/
terfecit. et pnīa ducta lacrima bilis ad papam
alexandrū terciū accedēs. petijt sibi impendi
ꝓsiliū salutare. mādat papa epō loci. vt laboi
ret eā inducere vt ad aliquod monasterium
trāseat in quo ꝑpetuo pnīam agat de cōmisso.
si aūt ad hoc induci nō poterit. dedit ei licētiā
vt in dño nubat quia tutius videt q; nubat
vni. q̄ inhoneste multos admittat. ¶Sed
quid de illis. qui causa explende libidis vel
odij medicatione hominī aut mulieri aliq̄d fe/
cerit. vel ad potādū dederit. vt nō possit gene
rare. aut concipere. vel nasci soboles. Dico q;
vt homicida teneri debet. q̄tū ad penā legal
lem. ff. de penis si aliq̄d. §. qui abortiuū. ⁊ ff.
ad. l. cornē. de siccariis. Si mulierē. Et q̄tuz
ad penā spūalē. sed nō ꝓtrahit ex hoc irregu/
laritas. nisi fetus fieret animatus. extra vi. homi. c.
si aliqs. Vñ mgr̄. iij. sniaꝝ. di. xxi. ¶Qui vel
nena sterilitatis ꝓcurant. nō ꝓiuges sed fornī
nicarij sunt. Et aug. de nupcijs. Aliq̄n eouenit
peruenit hec libidinosa crudelitas vel libido
crudelis. vt etiam venena sterilitatis procu/
ret. et si nihil valuerit conceptos fetus intra
viscera aliquo modo extinguat vel fundat. vo
lendo prius suam prolem interire q̄ viuere.
aut si in vtero viuebat cedi an q̄ nasci. prout
sus si ambo tales sunt coniuges non sunt. et
si ab initio tales fuerunt non sibi per connubi
um. sed per stuprum potius conuenerunt. si
vero ambo non tales sunt. audeo dicere. aut
illa quodammodo est meretrix marti aut ille
adulter vxoris. ¶ C

Secunda pars in qua ostenditur. quō iudex debet causam cum discretione examinare. in eo q̄ ihesus se inclinauit antecē pferret sentētiā. Sic iudex debet tria habere volēs aliū iudicare. Primo accusationem debet humiliter suscipere. et aures tā diuiti cē pauperi equaliter inclinare. Secūdo accusationem recte discutere. testes eraminando et legitima documēta admittēdo. Tertio sentētiā cū benignitate et sinceritate proferre. Sed queritur circa hoc q̄d hic dicit q̄ vestrūz sine peccato est. vtrū iudex in simili peccato vel maiori obnoxius possit licite aliuz iudicare. Dicunt doctores. q̄ quātū est de ordine iustitie. iudex q̄ est in simili. eq̄li vel maiori peccato. licite non potest aliū iudicare maxime quando peccatū ē notorium. qz tunc iudicans vel accusās scādalisat primum. qñ vero peccatū est occultum. tunc peccat in eo q̄ cognoscit se esse in peccato. et tamē se nō purgat. Sic intelligit illud. q. q. vj. c. i. vbi dicitur. iudex esse nō potest. quē cum reo paraut maioz macla inficit. qz digne et iuste iudex est se non potest. in quo non ē iustitia. De verbum significatione. c. fozus. Moraliter tamen pter diem sabbati illā materiā applicādo virgini gloriose. est notādū q̄ illa terra ad quam se ihesus scribēdo inclinauit. non incōgrue dicit maria. ad quā ihesus descēdit et per misterium incarnationis inclinauit. et in eā scribēdo. multipliciter benedixit. iuxta illud. ps. Benedixisti dñe terram tuam. Taz eo modo quo rinoceron siue vnicornis venat et capit. sic dei filius. fm em. Isid. li. xij. ethimo. Vnicornis est bestia ferocissima sic appellata eo q̄ habeat in fronte vnū cornu ita acutum et validuz. q̄ quicq̄d impetierit aut venalet pforet Tam cum elephāte sepe certamen habet quē vulneratum sū ventre psternit. tāte etiā fortitudinis. vt nulla venātium uirtute siue ingenio capiat. Uerūtamen puella et virgo in deserto venienti. vnicorni pponitur. q̄ cū sinum apit et dilatat bestia mox deposita omni feritate in eius gremium se inclinat ac si ibi dormire vellet et sic a venatoribo capitur Unicornis ille cōuenienter designare potest dei filiū q̄ fortissimus deus omniū spirituuz nūcupat Psume. xvi. q̄ potestate deitatis habet. dyabolum uincere et psternere hūc venati sūt multis annis patres sancti suis suspiriis et clamoribus nec valuerūt capere. donec puellam virginem. s. Mariam in deserto huius mū di de virtute spūssancti pparatam pposuerūt filio dei cordis sinum aperiens. p amoris desiderium dilatauit. mox omni ferocitate deposita. i. omnem rigorem iusticie. qua pmitus ppollebat. in sinum. i. in vterū huius virginis descēdēs se inclinauit. Ysa. aug. i sermone de natiuitate bē e vgis. Gratulare beata vgo xps rex ex solio suo venit in vterū tuo. ex sinu pris in vterū dignatus est descendere matris. et ps. Edificauit sicut vnicornis edificium suum in terra id est de filius coopante tota trinitate pparauit sibi reclinatoriū instar vnicornis in virgine maria. In hac em edificatōe siue pparatione virginē mariaz p singularē appropriationem inscripsit.

Pater p potentiā faciens eam potentissimā.
Filius p sapientiā faciens eā sapientissimam
Spiritussanctus per clementiā faciens eam clementissimam.

Nam pater in diuinis in eā scripsit potentiaz et fecit eam tā potentem. q̄ valet et pōt omnibus subuenire et dyabolum tyrannū ferocissimum subiugare et fugare. De isto magno dono gloriat ad laudē eterni pris in cantico suo dicēs. Fecit mihi magna q̄ potens est. Magnū em est posse omnē bestiā nociuā fugare. Iz maximū tyrannū potentissimū posse subiugare et fugare q̄ etiā nō audeat appinquare. nec mirū qz si cedrus naturaliter est tante potētie q̄ solū p vmbram suā fugat serpētes et venenosa omnia. quare nō cedet illa maria p singularem grām posset serpētem antiquū. nō solū p suā potentiā Iz etiā solū p inuocatōez sui altissimi noīs scz maria fugare ne ad hoiem valeat appinquare et ei nocere. vñ bern. Nō sic timet hostes visibiles quamlibet castroz multitudinez copiosam. sic aeree potestates marie vocabulū et exemplū fluunt et pelunt sicut cera a facie ignis. vbicūcq̄z inuenerint crebrā huius noīs recordatōem. devotā inuocatōez. et solicitā imitatōem. Debem⁹ ergo cū innocencio petere et dicere. Aue dei mater alma. q̄ ex dignitate qua mater dei es. impare potes angelis et demonijs. ppesce demones ne nobis noceant. pcipe angelis vt nos custodiāt. Ysi olim fuit quidā monachus in quadā gregatione qui instigāte dyabolo frequent in cella

larío tñi bibit. q̄ sine sensu oīno esse putaretur. hic eñ erat familiarissim⁹ v̄gini glorioſe Cum aūt aduesperante die quadā. ita ebrius de cellario exiret. ecclesiā p̄ claustrū tenderet apparuit ei dyabolus in spē cuiusdā mire magnitudinis thauri occurrere. ipmq̄ cornib⁹ trāffodere. tūc ecce vidit subito quādaz puellam decoza facie venientez. et sup̄ humeros diffusa cesarie. et in sua manu dextera tenentē quādam niueā v̄gam. que ipm increpās dyabolū cur in famulū suum talia ageret. et iussit vt cito discederet nec ei amplius quitq̄ mali faceret. his dictis disparuit terror demonis. Deniq̄ cū ceptum iter p̄ageret. et ecclesie appropinquaret. demon quasi canis vehemens et nimis terribilis. ex improuiso ꝓtra eū prosilijt. et iterum predicta puella affuit. ⁊ demonem repulit. Tandem ecclesiam quam petebat pro demonis expulsione per virginis cōsolationem securus intrat. et inimicus eo intrante terribilior q̄ prius. velut leo immanissimus aduersus eum rugiens. quasi eū deuoraturus apparuit. At v̄o puella que primo et secōo eum liberauit. tercio etiam v̄ga quā manu gestabat ipm dyabolum a criter v̄berabat di. quia obedire mihi noluisti. hec ad presens recipe meruisti. ita q̄ dyabolus trib⁹ vicibus deuictus imo verberib⁹ afflictus. statim vt fumus euanuit. nec vltra apparuit. quez postea puella manu vsq̄ ad lectū suū reduxit lectum discoopuit monachū intra locauit. caput ei⁹ reclinauit. ac crucis signū in eius frontē impsit. et cū mirari cepisset. di. que tu naz es. que mihi tanta impendis beneficia. respondit maria mater dei. quo dicto absceſſit. que omnia iste p̄ ordinem adueniente die recitauit. ⁊ vitam emendauit ⁊c̄. Hic sane perpendi potest quante vigoris et potentie sit maria que nos existentes in medio leonum. in medio draconum in medio serpentū infernalium defendit ne mordeamur. strāgulemur ⁊ occidamur subito a dyabolo. Non eñ minoz est dyabolus ne minoris astutie q̄ tempe thobie. vbi legit̄ septem viros sare iugulasse. ꝓpter peccata eorum. Thobie. vi. Quid ergo est q̄ hodie nō iugulat oēs. cū fere null⁹ sit cui⁹ pcā ñ tradāt ipm i man⁹ dyaboli. nō vdeo aliā cām. nisi qz dñs dedit nob⁹ v̄ginē mariā potētissimā que habet virgā ferreā. arcendū demões ⁊ bestias infernales. dicente. p̄s. Reges eos in virga ferrea. et tanq̄ vas figuli confinges eos. hec potestas marie figurata est exo. vij. in virga aaron que versa fuit in colubruz. et deuorauit virgas incantatoruz. Hic potestas marie terribilis et venenosa demonijs. nobis aūt grauiosa ⁊ vtilis. deuorat et dissipat potentiā tenebrarū spirituum. Figuratur in dith. xij. in persona iudith cōtra holofernem. quaz glorificabāt filij israhel. Honoremus itaq̄ ⁊ glorificemus mr̄em dei tam potentē ⁊ glorificatam. vt simus de merito etiam illoruz marie familiarium. de quibus p̄s. ꝓphetizat dicens. Gloriam regni tui dicent. et potentiā tuam loquentur. Secundo filius dei in matrem eius sapientiam. et fecit eam sapientissimā nec mirum cum ipsa baiulauerit in gremio veri sui fontem omnis sapientie ⁊ scientie dei Sapientia enim edificauit sibi domū. Sap. vij. id ē dei filius qui est sapiētia patris. elegit mariam inhabitandū et ideo merito sapiēs fuit. Potuit eñ dicere illud sap. vij. Dim artifex docuit me sapientiā. Cōuenienter igit̄ sapientissima fuit. quia sicut prima Eua p̄ suā insipiētiam maximā dedit occasionē omīs damnationis. sic secūda in qua mutatū est vocabulum eua in aue. p̄ suā sapientiā debebat cē occasio nē salutōis. Et sic ille mille artifex dyabol⁹ infinitos habet modos decipiēdi p̄ malitiam sic ista virgo infinitos hz modos nos defendi ⁊ reuocādi p̄ sapiētiā. Ihū ben̄. Tu bellatrix egregia ¶ Prio eū q̄ prim⁹ euā supplātauit expugnare virilit aggressa es. Nisi eñ maria p̄ suā sapientiaz nos ab hostib⁹ defenderet. et ꝓtra eos semp pugnaret. et eī irā filij sui placaret. dudū mūd⁹ occubuisset. cū modo pcto⁹ instoz paucissimi sint. q̄ suis p̄cibus deū mitigēt. hz fere oīes sequunt̄ vanitates. De q̄ querit dñs Ezech. xiij. minādo di. Ue prophetis insipiēnb⁹. q̄ sequunt̄ spūm suum. ⁊ nichil vidēt q̄si vulpes in desertis. ꝓphete tui israh̄ nō ascēdistis ex aduerso. neq̄ opposuist̄ vos murum p̄ domo israhel. vt staretis in p̄lio in die dñi. Vulpis ē animal dolosuz intendēs deceptionē auiū. Sic modo x̄pian⁹ quasi oīes vnusquisq̄ itēdit decipere simplicioz̄ se nec aliquis est qui ascendet viā p̄fectionis ex aduerso peccata ꝓpria arguendo sed potius alienа. neq̄ opponūt se murū p̄ peccatoribus fortuenter orando. nec aliquis stat in p̄lio virtuz. vt irā dei et p̄cussionē eius possit placare

Sed miꝝ videtur valde. exquo taz exiguus nũerus pfectoꝝ inueniatur. ꝙ totus mũd⁹ in tanta ꝺuoluit̃ multitudine criminũ. et in tanto pondere peccatoꝝ quõ possit subsistere quin ꝺeleat̃ ꝙ in abyssum ꝺeducat̃. hoc exigẽte humana malicia etiã diuina equitate ꝙ iustitia. Sic etiã in sacra scriptura septẽ pcã ꝙ offense ꝺei etiã nobis multũ ꝓmunia habẽtur grauiter plagata. Primo sub adam peccatuz trangressionis. ꝓpter qõ diuina iusticia inflixit penã exilij. expellendo eũ ꝺe paradiso. Secũdo sub noe peccatũ corruptionis scz fornicationis. ꝓpter quod inflixit penam diluuij. ꝙ ꝺeleuit oĩa. Geñ. vij. Tercio sub gigantibus peccatum elationis in edificatõe turris. ꝓpter quod inflixit penã ꝓfusionis labioꝝ Geñ. xi. Quarto sub abrahã pcm repletionis. quia peccatũ sodome fuit saturitas et abundantia panis. ẽm ezechi. Pro quo diuina equitas inflixit penam incendij. ꝙ dñs pluit ignẽ ꝙ sulphur. et subuertit quinqz impias ciuitates Geñ. xix. Quito sub moyse pcm murmurationis. dathan ꝙ abyron. qui surrexerũt ꝓtra ꝺeũ et moysen sernũ suum. ꝓ qua dñs inflixit penam ꝺesidij. et aperitõis terre et deglutiuit dathã et abyron. Nume. xvi. Sexto sub dathã et abyron murmurationis. ꝓpter quod inflixit dñs pestilentiã. ij. reg. xxiiij. Septimo sub hac pcatũ irrisionis. ꝓ quo inflicta fuit pena totalis exterminij. et ignis ꝺe celo ꝺescendit. et cõbussit oĩes. iiij. reg. i. Quid est ergo ẽm. ꝙ hodie ꝺe mundo nõ ejcimur. sicut adã de paradiso. aquis nõ submergimur ꝓ diluuiuz lingua nõ ꝓfundimur. et igne nõ incendimur et sic ꝺe aliis cũ plus trãsgrediamur precepta corrupti simus luxuria. nũquid hodie cessauit elatio. nũquid ꝓtra supiores ꝙ sacerdotes diminuta sit murmuratio. sic discurrendo ꝓ singula. nullũ vicium cessauit sed oĩa peiorata sunt. quare ꝑ nobis differt̃ pena. non est alia ratio assignãda. ꝑ ꝙ ꝛgo gliosa nos suis pcis bus sustẽrat. Legit̃ in legẽda sancti dñici. ꝙ quidã frater mior. qui milto tpe frater sct̃i fuerat̃ cum quibꝫ ꝺe fribus ordis pdicatoꝝ tũ narrauit ꝙ cũ bẽs dñicus rome. ꝓ confirmatione sui ordis apud papã instaret. nocte ordas vidit in spũ xpm in aere exñtem. ꝙ tres lanceas in manu tenentẽ. ꝙ ꝓtra mõm eas vibrantem. Cui velociter mẽ miscdie occurrẽs quid nãꝫ vellet facere inquisiuit. Et ecce tot⁹ ille mũdus triby vicijs plenus est. s. superbia. ꝓcupiscẽtia. ꝙ auaritia. et ideo bis trubus lanceis ipm volo pimere. Tunc ꝛgo ad eius genua ꝓcidẽs ait. Fili carissime miserere. ꝙ tuã iusticiam miscdia temperare. Habeo eñ fidelẽ seruũ et pugilem strẽnuũ. qui vbiqz discurrens mundũ expugnabit ꝙ tuo dñio subiugabit alium ꝺz sernũ sibi ĩ adiutoriũ dabo. ꝺ secũ simili ꝺecertabit. cui filius. Ecce placat⁹ faciẽ tuã suscepi sed vellem videre quos a ꝺ tñ officiũ ꝺestinare velis. Tunc illa xpo sct̃m dñicum et franciscũ pñtauit. quos xpus acceptauit parit̃ et ꝓmendauit. Hec ꝙ alia magna patrocinia marie ꝓsiderãs. Cassian⁹ ait. Tu patrona hũani generis. tu afflictis rebꝫ medica singularis. quis tuo nõ egeat mũere. cum sit peccare cõmune. Figurat̃ igit̃ Maria ratõne sue sapientie ꝑ hester que ira assueri mitigauit et isrl̃ ne ꝺeleret̃ liberauit. hester. ix. Tñ ps. Collaudabũt multi sapientiã suã. Cuius rõ. quia multotiẽs liberauit orbem ꝑ sapientiam suã. Tercio spũssanctus cui a ꝓpriatur clemẽtia inscripsit eã et fecit eam clemẽtissimaz Dignũ eñ fuit vt spũssanctus eaz corroboraret clementia que thronus esse ꝺebebat altissimi ꝙ clemẽtissimi pncipis. Juxta illud. puer. xx. Roborabit̃ clementia thron⁹ ei⁹. Nã thronus ꝺiuine misericordie est Maria mr̃ clemẽtie ꝙ miscdie in qua inueniũt oĩes solatia misericordie. vñ berñ. ĩ ẽmone. Ille solus o virgo beata tuas laudes sileat. qui te fideliter invocatã. senserit vncꝫ in suis necessitatibꝫ sibi ꝺefuisse Et ꝺd mirũ si invocata adest. ꝙ etiam nõ vocata pñto est Debet ꝛ clementissimaz ꝛginez qlibet honorare. et in necessitatibꝫ invocare. nec obstãtibus peccatis cessare. vult omnibꝫ misereri. ꝙ oĩbus venĩã a filio impetrare Tñ legit̃ ꝺ quodã magno peccatore. ꝙ ex ꝓsuetudie volẽs ire ad peccãdũ. veniẽs ad altare vl̃ imaginẽ beate virgis. sãs salutauit eã angelica salutatõe. qꝺ cum semel̃ faceret. vidit imaginẽ beate ꝛginis cũ puero in sinu. sicut ꝺepingit̃ xps ꝺe cruce vulneratus et matri allatus. viditqz sanguinẽ fluere ꝺe puero in gremio matris. sicut fluxerat in cruce de vulneribus christi. quo viso. obstupefactus dixit. O dña quis fecit hoc. Et ꝛgo rñdit. Tu et ceteri peccatores. qui amplius crucifigitis filiũ meũ. ꝓ iudei. volebatqz virgo sanguinez filij tergere et restringere. nec poterat.

Et peccator ille reuersus ad virginem dixit. O mater misericordie intercede p me. At illa vos peccatores vocatis me matrez mie qui nõ cessatis me facere matrem miserie ⁊ tristicie. Non ita clementissima dña loquere. sed memento. te aduocatã esse peccatoꝝ. ⁊ intercede p me et mater ad filium. O pissime fili amore mei miserere huic peccatori. Et filius noli mater grauari. q te non audio. qz et ego rogaui patrem. vt si possibile esset alio modo humanũ genus saluari q̃ p passionẽ meam amaram transferret a me calicem passionis ⁊ noluit audire me. Et mater. O fili memẽto q materno amore te viscerib meis alui ⁊ cõdona huic peccatori. Et filꝰ ait ex iusticia tibi ostendo q exaudire te nõ teneor. Et mater ait. Non ꝑm iusticiam censemur. ſz ad mĩam tuam ꝓfugimus igit̃ ꝓpter tuam mĩam miserere huic peccatori. Et filꝰ rogaui et ego scõo patrem vt transferret calicem passionis a me ⁊ nõ audiuit me. ⁊ mater itez dixit O fili memento oĩm laborꝝ meorꝝ ⁊ dolorũ quos sustinui tecum et dona mihi istũ peccatorem. ⁊ filius. O mater noli tristari. q te nõ audiam. ſz memento q tercio rogaui patrem vt trãsferret calicem passionis a me ⁊ nõ audiuit me. ⁊ mater depositꝰ filiũ. ⁊ volens ꝓcedere ad pedes eius. qõ videns filꝰ dixit. O mater qd vis facere. At illa tam diu añ pedes tuos cũ pectore iacebo. quousq̃ ei veniam concedis. Et filius ait. Absit hoc mater quia sanxitũ est in lege diuina. q filius debet honorare matrẽ et iusticia ꝓcludit. q ille debet legem implere qui legem dedit. ¶ Cum aũt sim filius tuus te honorare volo ⁊ peccatori ꝓpter teipam indulgeo. et in signũ pacꝭ osculet̃ vulnera mea que osculata omĩa sana fuerunt. Figurat̃ hec virgo clemens. ij. regũ. xvij. in quadam muliere que duos ſz ionathã ⁊ achimaã fugientes a facie absolon querentis eos occidere ex clementia abscõdit in puteo expandẽdo velũ suũ sup os putei. vbi latuerunt. quousq̃ fuit absalon querentes abierũt. sic peccatores qui deum peccatis offendunt. mater misericordie occultat velo clementie in pfunditate humilitatis sue. si ad eam ꝓfugerint. quousq̃ ira dei ⁊ vindicta cessauerit. Quare de eius clemẽtia dr. puer. xvi. Clemẽtia eiꝰ q̃si ymber serotin⁹

Tercia pars in qua ost

tenditꝰ grauitas peccati. ex eo q longe est ab eo fugiendũ et nulllo mõ reiterandũ dicente xp̃o. Vade ⁊ amplius noli peccare. Nam q̃si ipsius malicia ⁊ puersitatem iudeoꝝ ⁊ pharisei cognouit. q ſz non amore iusticie istã parculã adulterã iudicandã adduxerant. sed potius ex inuidia contra xp̃um p eam repperirent. erga mulierẽ fuit misericordia motus dicens. Mulier quis est qui te ꝺdemnauit. ⁊ cũ non haberet accusatores ydoneos. eam misericorditer liberauit. di. vade ⁊c. ¶ Querit̃ an xp̃s adulterã illam liberando et impunitã dimittendo legem soluerit de lapidatõe patã. Dico q saluator absoluendo adulterã. nõ illo hoc negauit legem sp̃ esse implendã. ſz q illi pharicatores legis nõ essent ydonei accusatores. cũ in maioribꝰ culpabiles fuerint. nec veri accusatores extiterint. nec testib⁹ in legitimis documentis eam ꝓiicerint. ⁊ ideo misericordit eam liberauit ⁊c. ¶ Moraliter est notandũ q instar saluatoris in rectoribꝰ et iudicibus iusticia ⁊ misericordia ꝑpollere debz vt alios iudicando sic misericordia vigeat. q disciplina iusticie nõ amittat̃. Unde habetur di. xlv. sed illud. Rectorem subditis pietas matrem. disciplina vero patrẽ exhibeat. ¶ Querit̃ an melius sit semp facere iusticiam q̃ mĩam vel econuerso. ¶ Dico ꝑm doctores. q iusticia ꝑm q dicit actum reddendi vnicuiq; quod suum est. homo em̃ tenet̃ deo. sibi ⁊ proximo. Si loquimur de iusticia quo ad deum. patet q melius est facere iusticiam. i. reddere q̃ suum est. ſ. honorem ⁊ gl̃iam. quam misericordiam. quia deo misereri nõ possum⁹. Sed de iusticia quo ad seipm. patet q melius est sibipi facere iusticiã q̃ mĩam. ſ. sibipi indulgere qz indulgẽtia aliq̃n est cã pcti. Et aũt loquim̃ de iusticia q̃ ad ꝓximũ distinguẽdũ e. q aut talis faciẽs est ꝑsona publica aut priuata. si ꝑsona sit ille cui fieri dz vl est bon⁹ vl mal⁹. si ꝑsona sit publica ⁊ ꝓxim⁹ cui fieri dz sit mal⁹. melius est sibi facere iusticiã q̃ mĩam. Rõ est. q p iusticiã corrigit̃ ſz p mĩam fit deterior et deterius agit vñ dr. C. de epali audientia. l. nemo. Remissionem vere crimia nõ semel ꝺmissa non habeãt. nec in eos libertatis angustie referat̃ hũanitas. qui impunitate veteris admissi. nõ emendatõi potius q̃ ꝓsuetudini deputarunt. Si aũt ꝑsona sit bona. tũc faciendo iusticiaz tali faciat etiã misericordiã. quia faciendo iu

sticiã efficitur melior qui ẽ actus magne misericordie. Sed si est psona que alʒ fuit bona. sed tam male egit. ⁊ pata est se emendare et dolet tũc tali pot⁹ faciẽda est misericordia cũ iusticia punitiua. Et hoc intelligit si psona publica sicut iudex cõmunitatʒ hoc põt facere sal nis legibꝫ. si aũt nõ. tunc tenetur facere illud quod iusticia dictat. Sz si est psona priuata. tũc tenet facere misericordiã ⁊ nõ iustitiã. scz puniũa cozpaliter. sed bñ spũaliter. vt videlicet ex misericordia nõ peccet. Dic etiã faciẽdum esse oñdit saluator in pñti euãgelio. qui vt psona publica. etiã priuata potius misericordiã fecit cũ iusticiã punitiuã cozporalez circa adulterã. Etiã oñendo quãtam quotidie facit misericordiã anime adultere peccatrice. cui ex misericordia semp ꝓdonat veniã. cũ dñs homo est in statu faciẽdi pniam. voluit hanc mlierẽ adulterã misericordit liberare. Est nãʒ anima iusti sponsa xpi. que dũ peccato consentit ꝓtra tria bona mrimonij facit scz fidem. plem. et sacramentum. Ilam.

Fidem perimit quam deo ꝓmisit.

Prolem interimit quã a deo acqsiuit

Sacrm dirimit. qñ se a dño diuisit.

Ilam primũ bonuz mrimonij ẽ mgrm. iiij. sniaz. di. xxxi. est fides. que nõ solum respicit ad opus. sed etiã ad animũ. qui imutari non debet. Ad mrimoniũ em non solũ requirit. q corpus sibi datũ. inuicẽ alteri nõ ꝓmunicari. Juxta illud. i. cor. vij. Vir potestatẽ sui corporis nõ habet nec mulier. sed etiã oportet q omnino sibi fidẽ seruant. ne vir aliam vxorem siue mulierẽ ꝓcupiscat. nec mulier aliũ virum. Leuit. xx. Non ꝓcu. vxo. ꝓx. tui. q si quis vidcit mulierẽ ad ꝓcupiscẽdũ. iam fornicat⁹ ẽ eã ẽm euãgelistã. ¶ In signũ huj⁹ mutui cõsensus amoris seruat ꝓsuetudo. q in digito auriculari sinistro mulieris anul⁹ viri. ⁊ ecõuerso viro anulus mulieris rotatur. Rõ q scdm naturales in illo digito est quedã vena cordi ad designãdũ. q fides intermiabilis esse debet ꝓ rotunditatẽ. ⁊ nõ solũ in ope. sed etiã ex corde diligere se dñt. Jõ dic apls. i. cor. vij. Nolite fraudare inuicẽ. q mulier est obligata lege viri quãto tpe vir eius viuit. ⁊ ecõuerso. Hãc fidẽ spũalit quo ad cordis dilectiõez tenet quilibz xpo spõso suo seruare. q hoc ꝓmisit in baptismo. renũciando dyabolo ⁊ oĩbus pompis eius. Vñ osee. ij. Desponsabo te mihi in fide. Cõtra illã fidẽ facit anima desponsata deo. qñ dyabolũ ad camerã cordis admittit. ⁊ eius psuasionibꝫ factũ ꝓtra deũ cõsentit sic adulterãdo cũ dyabolo fidez ꝓmit. quam deo ꝓmisit. O anima adultera. noli sic amplꝰ peccare. sed vade et age amarã pniam et spõso tuo xpo reconciliaris. Hiere. iij. Tu de ⁊ dic amatoribꝫ falsis q fornicata es cum amatoribꝫ mltis sed tñ reuertere ad me. s. per pniam. ⁊ ego suscipiã te. O ẽnta crudelitas virorꝫ multorũ. qui post pactã pniam amorez mulierꝫ nolũt eas recõciliari. vñ aug⁹. ad pollẽtiñ et allegat. xxxij. q. i. Dñ aũt sup illo ẽbo vade deinceps noli peccare dic. Quis nõ intelligat maritũ debere ignoscere quod vidit ignouisse deũ amborꝫ nec se iam debere adulterã dicere. cui⁹ penitẽs crimẽ deletuz est a deo Idẽ de adulterinis ꝓiugijs nõ erit turpis. ne q difficilis post patrata atq purgata adulteria recõciliatio ꝓiugij vbi p claues regni celorũ nõ dubitat fieri remissio peccatorꝫ. ¶ Secũdo anima adulterando cũ dyabolo. et ei in peccato ꝓsentiẽdo. facit ꝓtra secũdũ bonum mrimonij. scilicet plem spũalem quam cõceptã primit ⁊ occidit. Proles em ẽm bngrm. iiij. sniaz. est ẽm bonũ. ꝓpter q dñs principaliter mrimoniũ est a deo in paradiso institutuz. dicit Crescite ⁊ mltiplicamini. Qui em ꝓtra illud bonũ faciũt. impedientes plem grauit peccant. vt prius dr. mltogram⁹ q spũalem plem. scilicet ꝓceptũ opus meritoriũ p peccata occidũt Impregnat em aia spõsa dei p secretã inspirationẽ bom opis ꝓceptã. crescat ⁊ perficit p fructuẽtem perficiẽdi intentionẽ. fructũ parit ⁊ generat p diligẽtẽ opis executionẽ. hũc fructũ boni opis nitit dyabol⁹ adulterare primere ⁊ occidere p ꝓtões malaz suggestionũ. vt adulterã diligãt faciat et ne vltõis. Nume. v. Mulier cũ bibrit aq̃s amarissimas si polluta ẽ cõtẽpto viro adulterij rea. ptrãsibũt eã aque maledictõis. ⁊ inflato vẽtre cõputrescet femur eius eritq mulier in maledictõez. ⁊ in exẽplũ omni pplo. Iz illa autoritas lr̃aliter exponat⁹ de adulteris carnalibꝫ. pt tñ etiã exponi spũaliter. de aia q dyabolo cõsensit i pcẽ m. illa q ꝓtẽpnit viz. et spõsuz suũ xpm. maledicta est a deo. et oĩa bona q cõcipit in mẽte. etiã ꝓducit ⁊ generat. putrida ⁊ mortua sunt. nec de cõdigno digna ꝓmotõne etna. ⁊ nisi pẽiteat in iudicio erit in maledictionẽ et cõfusionẽ tot populo.

Qui ergo adulterasti cum dyabolo p consensum cuiuscunq peccati. p quod maritum tuū amisisti recognosce Juxta illud hiere. iij. Scito quantum malum et amarum est te dereliquisse dominum. et vade reuiuifica prolem quam occidisti. ⁊ amplius noli peccare. Tercio anima peccando facit contra tercium bonum matrimonij. quod est scōm magistrum sacramentū p quod duo important. scz inseparabilitas. qz vir nō potest ab vxore sua separari. nec recedere ab eius cohabitatiōe. nec ecō uerso nec aliquis absq consensu alterius potest ptinentiam ꝓfiteri. vel religionem ingredi. ⁊ si ꝓpter certas causas fiat qnq diuortiū quo ad cohabitationez. nō tñ ad sacramenti sepationem. Et ideo dicit magister. iiij. sen. di. xxvij. Matrimonium ptinet indiuiduam vite ꝓsuetudinem. Secundo importat q illa inseparabilitas sit alicuius rei sacre signum et ideo repzesentat vnionem xpi ad fideles qui sunt ecclesia. Sicut ergo xpus nunq separatur ab ecclesia. sic sponsus a sponsa. ⁊ ecō uerso separari non debent. Contra illud bonum anima peccatrix etiā facit quando dyabolo ad peccatum ꝓsentit. quia sepatur a deo ⁊ vnit se et associat dyabolo. Quare ysa. lix. dicit. Peccata vestra diuiserunt inter vos et deuz vestrum. Anima igitur sic separata a deo et misera a demonibus capitur ⁊ ligatur. ⁊ ad iudicium ducit. Est em̄ anima peccatrix in potestate dyaboli. et nisi precibus beate virginis et pietate xpi pseruaretur. a demonib suffocaretur. et eternaliter damnaretur. Christus igitur videns matrem. p anima peccatrice ad uocare. de iusticia inclinat se ad pietatem. et digito sue potestatis animam inscribit gratia qua demones accusatozes confunduntur. et anima liberatur. Exemplū in quadaz ciuitate erat lubricus quidam et adulter magnus. et tñ virginem gloriosam non modicum diligebat. transiens ante imaginem virginis. vel eius altare cōsueuit semper dicere. Aue maria gratia plena. quadā aūt die volens ire ad scelus et adulteriū affuetum ptransiens imaginē virginis more solito sanctam mariam salutabat. adiacebat aūt domui sue fluuius quē ad explendam ꝓcupiscentiā suam pergebat. quē dum vellet transire. a dyabolo impulsus. ⁊ in eodem cecidit. et mox demersus ibidem interijt. cuius animā mox rapuit multitudo demonum cupiens eum deferre in baratz sed pietate dei affuerunt angeli. si possent illi aliquid ferre solacij. quibus venientib dixerunt demones verbis ꝓtumacibus. Et quid huc aduenistz. nihil in anima habetis. qm̄ ꝓpter mala que fecit. iure concessa est nobis. Ad hoc valde tristes sancti angeli. ecce subito advenit sancta dei genitrix. et libera auctoritate dixit demonibus. cur o nequissimi spirituz hanc animam rapuistis. qui responderūt. qz inuenimus eam ꝓsummasse in opibus malis. Et cōtra illa falsa sunt inquit que ꝓfertis. Scio em̄ qm̄ alicubi pergēs me primum salutando licenciam a me accepit qz si dixeritis q vim facimus vobis. ecce ponamus in iudicio summi regis. Cumq ex his altricarentur. placuit altissimo p meritis sancte sue matris vt anima peccatoris ad corpus rediret. et de suis reatibus penitentiam ageret. quod et factum est. et pietate xpi et sue dignissime matris a pena eterna liberatus. Dixit igitur xpus cuilibz vade. scz ad penitentiā et amplius noli peccare. Debet igitur quilibet penitēs dicere christo sponso illud osee. ij. Gradam et reuertar. scz ad te xpe vitz priorez. quia bene erat mihi tunc scz quando sine peccato coniuncta eram sibi magis q̄ nunc quādo sum separata et ad manus demonum tradita.

Dominica Letare

Abijt ihesus trans mare galilee quod est tyberiadis et sequebatur eum multitudo magna. Joban. vi. c. Liberalitas sm̄ ꝓbum. iij. ethi. est virtus inclinans hominez ad largiendum magna dona. vbi et quando. ⁊ cui oportet ⁊ conuenit magnatibus regibus et ducibus. et consimilibus personis nobilibus. Unde in auten. de non alie. aut immu. eccle. coll. ij. §. si munus. Teuetur imperator vt meliora det. cui plurima dedit deus habere et multoz dōm esse. et facile dare. et marime sanctis ecclesijs quibus optima mensura est rez donatarum immensitas. Cū nihil aliud tam peculiare est imperiali maiestati. q̄ bumilitas et liberalitas. p quā sola dei seruatur imitatio. C. de dona. re. l. si vnus. Hoc quidem ondit natura. Illā sol q̄ est rex planetaz ⁊ oīm stellaz liberalior est effundere suā virtutem ⁊ influere cunctis. et ideo pater omnium

corporum. quidã ꝓpter amorẽ ⁊ doctrinã ⁊c.
¶ Moraliter est notandũ. ꝙ per mare illud designari potest mũdus quez saluator noster trãsiuit vt nos docendo miracula faciendo in struere sequi eũ nõ i miraclis sz sanctitate. vñ ij. q. vij. ff. item daniel. Miracula sunt mirãda non in exemplũ nr̃e actionis trahẽda. Debemus aũt eum imitari in virtutibus. Ad hoc em̃ nos ꝓcessit vt eũ via recta sequamur et a via indirecta declinemus. et ab errore vicioz Facit em̃ instar elefãtis. cuius natura est ꝫm plinĩ. li. v. ꝙ si hominẽ errantem obuiuz habuerit in solitudine. Primo ne ipm terreat aliquantulũ de via subtrahit se. ⁊ gradũ figit paulatim ipm ꝓcedens. viam rectam ei ostendit. et si draco ei occurrerit hominẽ defendendo. cum eo pugnat ⁊ viriliter se opponit. Et hoc potissime dicunt facere quãdo habent iuuenes. timent em̃ quod homo querat fetus suos. et ideo se expedire primo de homĩe deside rãt vt sic securi possint nutrire filios suos et cum custodire. Per hoc exẽplũ queunt oñdi mr vita pastorũ et curaz habentiũ. tam spiritualiũ q̃z secularium rerum. qui vt deuotos et honestos filios defendãt et custodiant. errantes peccatores reducere cum pietate debẽt ad viam rectam. ꝓcedendo eos exemplariter vita et doctrina. ff. de re militari officium. Qui ꝓest exercitui pcissime debet cõmeatuz dare Fidil enim est quod lumine clariore pfulgeat q̃z recta fides a principe. nihil est quod ita nequeat occasui subiacere q̃z vera religio. C. de fũma tri. Inter claros. Ideo etiã dicit. vij q. i. scisscitaris. Prelati sunt tanq̃z arietes. q̃ ducatũ gregibz pbere debẽt imo tãq̃z pastores quos cum gregibus in periculo persistere cõuenit. Sic etiã xp̃c saluator nr̃. quando vidit genus humanũ errare a via recta. ne ipm terreat suam pientiã aliquantulũ p occultationẽ deitatis in humanitate vel iusticie seueritatem occultauit p exercitium pietatis. ⁊ sic p exemplũ sanctitatis hominẽ ꝓcessit. vt euz ad imitationẽ inclinaret pie exhortãdo. di. Imitatores mei estote. sicut filij carissimi. epb̃. v. Etiã ne draco infernalis hominez a via recta impediret. in crucis plio ꝓtra eũ pugnauit et deuicit. et sic hominem liberauit et reduxit. quare di. deuĩ. xxij. Inuenit eum in inuio ⁊ nõ in via. vt iret in ciuitatẽ habitationis. Di tat ergo quilibet ꝓcedat dñs aũ seruũ suũ. et ego sequar paulatiz. quia ad plenũ nullus potest xp̃m imitari. ¶ Quãtũ igit̃ nobis possibile est debem⁹ sequi specialit p
Voluntariam pauptatẽ ꝓtra auariciã.
Integram castitatẽ ꝓtra luxuriam.
Obediẽtiã et hũilitatẽ ꝓtra superbiã.
Primo debem⁹ sequi ⁊c. Possibile valde ẽ et iusticie consonũ. vt miles duz aliquid agit strennuuz. ꝙ semp pre oculis suis habeat ducis sui exemplũ. Nam videmus in grubus. ꝙ vna ex eis semp agmen precedit et clamando ad rectos volatus ceteras cogit. apes etiaz quãdo de aluearibz exeunt a rege suo oculos suos ñ auertunt sed semper ad eũ intendunt. Cum igit̃ rex noster in pauptate processerit. verecundum et periculosum est tendẽti ad beatitudinem habere superfluas diuitias. et eas non ꝓpter deuz indigentibz distribuere. Vñ apostolus. Cum esset diues ꝓpter nos egen⁹ factus est. Cap̃. Egenus ẽ. qui a manu aliena elemosinam petit. Et matb̃. viij. Vulpes foueas habent. et vo. ce. nidos. filius aũt hominis nõ habet vbi caput suũ reclinet. ¶ Hãc pauptatẽ regis nr̃i inspicere debem⁹. ⁊ ꝫm exemplũ ei⁹ vivere dicẽte eo. Exemplũ em̃ dedi vobis ⁊c. Sic apostoli seqbant xp̃m. omnia relinquẽtes. dicẽte petro in psona oim. Ecce nos reliquim⁹ omnia ⁊ secuti sum⁹ te. Hodie plures gliant esse de ordie sci petri ⁊ apl̃orũ noie solũ. substãtialia aũt sui ordinis negant. Qui ergo vult eẽ mẽbz huius ordis. et verus imitator xp̃i. debz relinq̃re omnia p affectũ mẽtis si ñ p effectũ opis. ⁊ attẽdere figurã abrahe. cui ꝓcepit dns Geñ. xxij. di. Tolle filium vnigenitum quẽ diligis ysaac. ⁊ offer illũ. Sic in mũdo nihil tm̃ diligere debes qd̃ ꝓpt xp̃m nõ possis relinq̃re. ⁊ deo offerre. dñ igit̃ offeras filiũ. Quid intelligit dns p filiũ. vl qñ offers filiũ spualiter. qñ scz te primo auertis ab omni eo qd̃ attinet tibi iure ꝓpinqtatis. Vñ saluator. Si qs venit ad me ⁊ nõ odit patrẽ ⁊ matrẽ. vxorẽ. filios et frẽs ⁊ sorores. nõ põt meus esse discipl̃us. ¶ Dz dicẽdũ est nobemur odire amicos ⁊ ꝓpiqs q̃ nobemur inimicos diligere Dico q̃ i his i quibz impediũt do fruire. hiero. Si pater in limine iacet. calca super eum sed nonne hoc faciens venit contra preceptũ de honorando parẽtes. Dico q̃ duplicẽ honorẽ possum⁹ pentibz exhibere. vl spualẽ vel corpalẽ. spualẽ ei reuerẽtia corpali sustẽtatõe

Unde quantum ad exhibitionē honoris spiritualis postq̄ etiam filius se ad religionem trā stulit. nō soluitur honor patern⁹ in reuerēdo consolando. orando. sed sub obediētia magʒ augetur honor aūt obligationis quantuz ad debitum sustentationis soluitur p religionis ingressum. moritur eīm mundo. Sicut igitur filius si moritur morte nature. soluitur ab huiusmodi obligatiōe honoris paterni. sic si moritur morte gratie etiaz soluitur. q̄ eīm mors naturalis facit secularib⁹ hoc mors spiritualʒ scz religionis ingressus. Scdo addit tuum. Tunc enim reliquis vel offers tuum. quādo omne illud q̄ iure ꝓprietatis ad te ptinet reliquis vel offers deo. inquantū scz est impedimentuz salutis tue. Unde saluator. nisi quis renunciauerit omnib⁹ que possidet nō potest meus esse discipulus. Sed qualiter est omnibus renunciandū. dico q̄ hoc potest esse duobus modis. vel scdm necessitatem vt nec acquirantur/teneant̄/vel expendant̄ contra deum. vel ꝼm pfectionem vt vendant̄. et panperibus erogent̄. Qui eīm vult deum diligere affectum suuz totaliter debet abstrahere a mundanis q̄ fit p euangelicam pauptatem. Tercio debes offerre vnigenitum tuum. scz actiones et opera meritoria. quamuis eīm sint a spiritu sancto. cum nō simus sufficientes ad aliquod opus meritoriū bonum a nobis. quasi ex nobis. quia sufficientia nostra ex deo est. s. mouente. tñ q̄ libez arbitrium manet in sua actione. s. vt cōsentiat vel dissentiat monitiōi spiritussancti ideo actiones meritorie dicunt̄ dum voluntarie genite et vnigenite. que reliqui debent. et offerri deo q̄ in nullo bono gloriemur. quasi de nostro. Unde attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus ne videamini ab eis. Unde aplus. Omia in gloriam dei facite. Sed qualiter tenemur actiones nostras referre in deum. Dico quia ꝓceptum de actionib⁹ referendis in deum est affirmatiuum. ideo sicut talia obligat semper sed non ad semper. sed p loco et tpe. hoc est cum actu cogitat̄ de opere et fine principali operis. qui est deus et de ipsa obligatiōe. quā debet rationalis creatura deo. totum eīm se debet deo. et ꝼm suam substantiaz et virtutem z actionem. Et nota si incidit cogitatio placendi hominibus in opere meritorio dūmodo tñ ꝓcipitur repellatur. non inficit illud bonuz opus. Unde bern⁹ dixit cum semel in predicatione quadam a spiritu supbie temptaretur. dixit. Non ꝓpter te incepi nec ꝓpter te etiam dimittam. Sic etiam habes qualiter vnigenitus est relinquendus et offerēdus. Scdo debes relinquere et offerre quem diligis. scz omnes carnales delectationes. non solū actus ʒ etiā ne in affectu ꝓcupiscas. vñ dñs math. v. Si quis viderit mulierem ad cōcupiscendum eam iam mechatus est. hic eīm non solū actus. sed etiā voluntas mechandi ꝓhibetur. Et ꝼm augu. nomine mechie oīs delectatio carnalis accipit̄. q̄ñ. s. anima relicta lege superioris rationis. turpi voluptati ꝓstituta corrumpitur. Querit̄ quare dicatur qui viderit. et non cōcupierit. cum nō in speculatione vl ꝓgnitōe. sz ī volūtate z ꝓcupiscētia mechia cōmittatur. Dico q̄ est cōcupiscere ex subito motu. sine deliberatione vel intentione pficiēdi. et hoc ē veniale. et dicit̄ a beato biero. et raba. ꝓpassio. quam diffiniūt affectionem animi deliberatam. si sit locus pficiendi. et hic vltimus modus melius exprimitur cum dicit̄ qui viderit. Augu. Non ait qui cōcupierit. sed qui viderit ad concupiscendū. i. ex hoc fine et animo attendat vt eam concupiscat q̄ iam nō est titubari. sed plene consentit libidini. Scdo debemus tc. Ipse eīm est agnus innocens. quem agnum sequuntur virgines quocunq̄ ierit. Apoca. xiiij. Consuetudinis est iuuenculaʒ bodie gaudere et ī arcuz saltare. cuius arcus due extremitates figuntur in terram. vt medium eleuatum altius saltetur. Sic spūaliter gaudere debent. q̄ duobus stabilib⁹. s. coniugali et viduali fixis in terra p occupationem terrenoz. ipse sole altiorem z virginiorem statum. scz virginalem habent super quem per rationem saltare debent et cogitare quoniam est

Status excellentissimus.

Deo dilectissimus.

Homini vtilissimus.

Est eīm animi stat⁹ excellentissim⁹. eccli. xxvi. Non est condigna ponderatio cōtinentis anime. et ideo ꝓpter excellentiam eius nō precipitur a deo sed tñ ꝓsulitur. math. xix. Unde .i. cor. vij. de virginib⁹ ꝓceptum dñi non habeo consilium autem do. Et subdit. bonum ē homini sic esse. Etiam ꝓpter sui excellentiā assimilat̄ statui angelico biero. In carne ptes

nascentiū dē. et cuncta viuentia sequūtur eū. nascendo versus solem sursum et vertendo se ad eū. sic ꝑmaxime patet in arboribꝫ ⁊ floribꝫ Sic etiā ꝺ magnis impatoribꝫ legit ꝙ in sua liberalitate maximaz ꝑtem orbis ad eius seq̄lam subiugarūt. sicut patet ꝺ alexandro magno. qui liberalitate quasi totū orbē subiecit. hoc ꝙ tanto dixi. Rex regū dei filius venies in mundū. volens oēm ꝓpm ad se trahere et ꝑ sequelā saluare liberalitatem suā multifoꝛ miter oñdit. non in tēpalibus sed in spūalibus. que multū pꝛecioſioꝛa et digniora sunt Quāto eſt sol lunā. et anima corpus. tanto spūalia excedūt tempalia. ar. i. q. iij. siquis. et extra de maioꝛitate et obedienna. ſolite. Ipe eſt diuitias donauit amplissimas gratiaruz. egris sanitatē. mortuis vitam. peccantibꝫ veniam. indigentibꝫ victum. errantibꝫ doctrinam et cuilibet ꝙuenientem medicinam. nec erhaustus adhuc. sed quotidie sua dona non cessat largissime ampliare. Ūñ augu. Jesus nō reuocat bñficia. immo cūmulo liberalitaꝫ sue amplificat. Non est igit mirū. ꝙ sicut mō eum tōne sue pietatis et liberalitatis multi sequunt. ꝙ quando abijt transmare galilee curando infirmos ⁊c. ¶ Quer. an imitator xpi ꝑ misericoꝛdiā ⁊ largitatem impediat hic in via. ne eum sequat ad felicitatē. Et videt ꝙ non. matb. v. beati misericoꝛdes. qm̄ et ipi misericoꝛdiaz ꝙsequent. Rñdeo ad quesitū. ꝑ supponēdū est. quis dicat misericoꝛs. quis liberalis vel ꝓdigus. et ex isto rñdet ad quesitum. Nā pbi distinguūt inter liberales. ꝓdigos ⁊ tenaces. Liberales eſt dicunt ex ꝯrto ethicoꝝ. qui dant qñ. vbi ⁊ qbus oꝛtz. nō bñdo respectū ad deū. et illi dicunt virtuosi. virtute naturali et acquisita. Et tales vulgus multū laudat et preconizat. dicens. qui dat. erbat. vel reylicher hand nye gebraſt. licz contractū in mlīs expiat. Alij dicunt tenaces. ⁊ sunt qui deficiūt ī donatōibꝫ. qui nec dāt. qñ nec quibꝫ nec vbi oꝛtz. sic auari vsurarij et pſikes qui maledicti sunt a dño. Abac. ij. Ve qui ꝙgregat auariciā malā domui sue. Cuius cō ꝑ poenū assignat. qz cū debet mīr? eſt alijs expendere ꝑcus. hic ꝓpter bursaz falsus. periur?. iniquus. discoꝛs. detractor nō caret arte doli. ꝓditor ingrat?. villanus ⁊ absq; rubore Alij ꝺo dicunt ꝓdigi. qui nec modū nec mediū tenent. sed magis sunt inclinati ad dandū ꝙ recipiendū. exponūt leuiter sua. vbi et qñ vel q̄bus non oꝛtet. quod etiā est vicium ſm pbm quod opponit liberalitati. vñ pbus. iij ethicoꝝ. di. liberalis est qui ſm substantiā expendit ⁊ que oꝛtet et qui supabundat ꝓdigus ē. ¶ Sic cōnabiliter queris. quis istoꝝ peior. an sez ꝓdigus an auarus. tenax ⁊ illiberalis. Dicūt pbi. ꝙ auarus tenax et illiberalis sit magis vitupandus. quia q̄uis vteq; sit vicioſus tñ ꝓdigalitas potest duci ad mediū vt qñ homo deficit in rebꝫ. vel qñ seneſcit cogitat defectus senectutis. ⁊ incipit deficere in dando. Illiberalis aut auarus in suo vicio semp ꝑficit. quia de die in diē semp fit tenaꝛior. et nunq̄ sanat oppꝛibꝫ. Teste autoꝛe de ripa. dicente. Nō vnq̄ thesauro sanat tristis auar?. Et in can. xlvij. di. sic. Auaricia ē qualumlibet rex insanabilis et inhonesta cupido et illa dicit pessima. nec aliquod istoꝝ dē misericoꝛdia vel ꝓpassio. licet multa exponāt Item sunt etiā alij qui dicūtur mites. non tñ vere mites sunt. sicut illi qui dant mūera. sed non illis quibꝫ oꝛtet sicut pauperibꝫ indigentibus. sed potius ad p̄conizandū turpibꝫ pſonis. hystrionibus. meretricibꝫ. qui ſc̄m Ray. moꝛtaliter peccāt. non solum quia pauperibus subtrahunt sed etiā quia talibus turpibus pſonis. et indignis conferunt. Augu. vt habetur can. lxxxvi. di. Donare res suas hystrionibꝫ īmane. i. maxim peccatū est. Et hoc vez. si ratione vane glie. vel ꝓ pſeruatōe sui vicij hoc faciant. peccant. alꝫ si necessitate famis. vel alia honesta rōne nō vez ē. quia vicium in nullo est fouēdum. sed natuza in eis conseruanda est et sustentāda. Sunt etiam ⁊ alij putantes se esse misericordes et non sunt sicut hi qui dant parentibus. amicis et consanguineis. vt eos ditent. vel vltra statum et ꝓpriam conditionem sui generis et parentele exaltent. quod est valde ꝯmune hodie. Sed queri. an sit contra salutem anime subuenire indigentibꝫ amicis. Dico ꝙ considerari oꝛtet. an amici sint in timoꝛe et amoꝛe dei. et cū hoc indigentes. sic potes eis beneficium impendere. et hoc ratione paupertatis et amoꝛe xpi primo. et ex consequenti ratione amicicie vel consanguinitatis. si vero non sunt honesti. nō teneris nisi in necessitate positi in q̄ pū cto teneꝛ oī hōi subuenire. Sūt q̄rto ⁊ vltio q̄dā viri mīficoꝛdes ⁊ ꝓpassiui ⁊ ad pauꝑes.

De quibꝫ gre. xl. moraliū. qui primo afflicti miseriā in se recipiūt. et postea elemosinaz indigenti tribuūt. Sic etiā vt oñditur in euangelio saluator noster primo afflige bat in se exꝑ passione. di. Misereor sup turbam. Et postea eā misericordiē effectualiter sustentauit Et hoc ꝓpter turbe deuotiōem ⁊ honestatē qꝫ eū sequebant. Tales nāqꝫ misericordes vix vel raro dānant. nec sepant a deo. sz etiā misericordiā ꝓsequunt. ¶ Sz quid si talis pseueraret ad mortē in peccatis. nōne damnabitur nō obstante sua misericordia. Dico qꝫ sic si sciēter in peccatis decesserit. nec penitentiā egerit de peccatis. Sed dicūt doctores mlti qꝫ tales misericordes deus ex sua misericordia et gra. ante mortem ꝑueniat gram ꝓtritionis infundendo. Sicut legit de quodā milite anglicano multū liberali et ꝓpassiuo. alias luxurioso et adultero. qui habuit castrum satis remote distans a cōi strata. hic ex cōsuetudine oīi die ad stratā equitauit si quē paupem peregrinū inueniret. secū ad mensam duceret. quē dū si repit tota die letus fuit. alias trist fuit. vsqꝫ aliquē habere potuit. q tū luxurie dedit. vxor eius honesta quendā frem ordis minoꝝ eiusdē domini ꝓfessorem exorauit. vt in ꝑmone suo illud viciū multz reꝓhenderet si dñs aliqua penitentia tactus vitā emendaret. quo facto dñs ꝓtra cōfessorez ē indignat⁹ familiaribus ne eū ad mensam vocarent ꝑcepit. qđ frater ille ꝓsiderans. nō vt notus dñi sz vt pauꝑ peregrinus ad mensam paupm accessit et se humiliter ad terrā ꝓstrauit. de cui⁹ humilitate dñs ꝓcussus veniā postulauit. et merito sue pietatis ⁊ ꝓpassionis finem salutarem ꝓsecutus. vitam eternā obtinuit. Quantum ad ꝓtinuationem euangelij est notandū qꝫ quia sancta mater eccl̄ia. ꝑ totam quadragesimā vsqꝫ huc. filios suos ad corꝓris castigationem et laborē sollicitauit. hodie in medio quadragesime ne nimio labore deficiant totum diuinū officium solatioꝝ sum ꝑ ꝓsolatione interposuit. ⁊ quinqz letabūda ꝓponit.

Primū est liberatio populi fidelis de iugo antiqui hostis. sꝫ dyaboli. et hoc representat in officio nocturnali. vbi narrat qꝫ deus eduxit ꝑplm israhel de egipto ꝑ manū moysi ꝑcedēte columna ignis et nubis. sic ꝑ manū et potestatē xpi ꝑcedente fide ⁊ caritate liberati sum⁹ de statu peccati ⁊ damnatōis. si fideliter laboramus qꝫ sacrum illud tempus et ꝑseueranti mus vsqꝫ ad finem. Secōm gaudiuz est vnitas plebis eccie que prius a sinu matris eccie ꝑ magna parte recesserat ad sequendas carnis ꝓcupiscentias. et modo ꝑ penitentiam reducta. Quare hodie in introitu misse cantat solemniter. letare hierl̄m. i. ecclesia et conuentū facite cē. Terciū est gra adoptōis qua nūc adoptamur in filios vt infideles aūt reꝓbant hoc patet in epla in duobꝫ filijs et duabus vxoribus. Ancilla est synagoga cui⁹ filius est ysmahel. i. infidelis. filius reꝓbationis. qui expellitur a eterna hereditate. Sara vero ꝑ or libera est ecclesia cuius filius ysaac filius ꝑ missionis est xpianus. filius eterne hereditatis. Quare dicit apostolus. Non em erit heres filius ancille cum filio libere cōdicionis. Quarum est spes eterne felicitatis, hereditatis, ⁊ iocunditatis. quaz habebimus de visione regis celestis. quod ostenditur in rosa aurea quaz papa hodie in ꝓcessione defert. Quintuz est solenne conuiuiū. qđ nobis in euangelio ꝓponitur ad designandum plenam fruitionem et omnis gaudij et leticie sacietatem et abundantiam. In quo quidē euangelio tria occurrunt cōsideranda.

Primo xpi magna potētia. qz sequebat eū cē. Secōo ipi⁹ magna clementia qz susceperat eū. Tercio eius magna ꝑuidentia quia fecit colligere fragmenta.

Quantū ad primum

di. Job. qꝫ xps semel postꝫ in hierl̄m vocatus erat. et infirmū in piscina sanauit. trāsiens cū discipulis transmare galilee. vbi sepe multa fecerat miracula. et fama eius sanctitatis vbi libet diuulgabat ibidem. ⁊ notanduz qꝫ illud mare diuersis vocabulis nōificatur. quia nō erat mare salsum. sz quedā congregatio aquarum ex fluxu iordanis. ideo a luca vocat stagnum luce. v. Et qz hebrei omnē congregationē aquarum appellant mare. ⁊ ꝓpter ꝓuinciā in qua erat de mare galilee. Dicit etiā mare tiberiadis a quodā oppido nomiato tiberias. qđ beredes quodā in honorem tyberij cesaris construxit. Dicit etiā mare genazareth. qđ in greco sonat generans auram. qz in illo mari nulli ventus generant. Per illud mare illos abijt et secuti sunt eū multitudo magna. quidā ex inuidia quidā ꝓpter miracula. quidā ꝓpter sanitatem

carnem viuere nō est terrena sed angelica vi/ ta. non humana sed diuina. Cnā excedit sta/ tum angelicū. qz idē dicit. qđ angelus habet a natura. hoc habet virgo cum labore 7 gratia Ipse em̄ virgines sine carne viuunt in carne triumphantes. et ideo maxime honorant ab angelis. berñ. virginitas est gemma virtutū germana angelo3. lux animaz. Ipsa calcat li bidinem. vincit diabolū. ꝓtemnit seculum. de primit omne piculum. Secundo est deo di/ lectissima. hiero. in epla ad eustochiū. Sta tim vt filius dei ingressus est mundū istam no uam sibi familiam instituit. vt qui in celis ha bebat angelos. haberet prime in terris virgi/ nes. Vt igit̄ xp̄s hunc statum quasi dilectissi mum cōfirmaret et ꝓsecraret. voluit met esse virgo de virgine nasci. baptizari. p̄dicari dis/ cipulum virginem plus dilexit. cui matrem virginem cōmendauit. inter virgines obijt. virginibus ꝓ valete benedictionē dedit. di. beate steriles. Tercio est homi vtilissima. qz dat homini fructum centesimū. i. vltra oēm statum premium. Vñ ambro. 7. hē. xxxij. q. i nupcie. Nupcie terrā implent. sed virginitas paradisum. Sed dicerent nupte. graue hic no bis ꝓponitur q̄ solis vginib3 paradisus api/ tur. dicit glo. barthō. non hoc ideo dicit vt sole virgines repleant paradisū. sz qz facilius vł quia virginitas soror est angelo3. vbi om nes erunt virgines vel ꝓmentes neq̄ em̄ nu bent. neq̄ nubent. ¶ Tercio debemus sequi ꝓ obedientiam. Ipse em̄ fm apl̄m humilia/ uit semetipm factus obediens vsq̄ ad mor tem. Sic et nos deo et superioribꝫ obedire debemus Ad hebr. xiij. Filij obedite p̄positis vestris. Debet igitur obedientia subdito tuz esse humilis vt inferior humiliter imple at p̄ceptum superioris. debet esse festina. vt ci to 7 festinant impleat p̄ceptum superioris. iocunda vt cum hilaritate cordis pagatur. Hilarem em̄ datorem diligit deus. Qui em̄ sicse ꝓ obedientiam humiliat 7 inclinat. de9 cum premio exaltat. deut. xxviij. Si audieꝛ vocem dñi dei tui. faciet te dñs deus tuus ex celsiorem cunctis gentibꝫ Legitur cuidam de uoto fore ostensum quō obedientes exaltarē tur tali visione. Vidit em̄ quatuor ordines ante deum. Primus hominū infirmantium 7 gratias deo agentiū. Secūs ordo hospita liū piorum. Tercius solitudines sequentium

Quartus obedientiū. hic erat alijs superior 7 maior in gloria. Et cū senex ille deuotus que reret quare hoc. respōsum est ei qm̄ omnes alij habent aliquid ꝓprie voluntatis. huius aūt voluntas est solum in voluntate iubentis ꝛc.

Secunda pars in qua

notatur xp̄i magna clementia. et hoc in mēse cibatione. Nam xp̄o ascendente in montem cum discipulis finito fmone eleuans oculos et tantā multitudinem hoim̄ ꝓsiderans et eo rum laborez. misericordia motꝰ dixit philip po. Unde ememus ꝛc. nō quasi ignorans. sz sciens. vt sic discipulos suos de diuina pote state quam ipe habuit informaret. ¶ Nora D liter natura hoc dictat. vt pater filios suos nu triat. q̄diu secum sunt. Pullus em̄ q̄diu in nido maner. cum parentibꝫ pascit̄ 7 nō dimit titur. Tenetur em̄ pater alere filios suos. nisi sint minores triennio. qui tunc a matre ali debent si eam habent. vel nisi filij sciant artē aliquam vel alias habent vnde viuant. ff. de liberis alēdis. Siquis 7 liberis ꝓgnos. l. pe. vel nisi filius ꝓtra patrem causā ingratitudis ꝓmiserit Sic q̄diu homo est in nido sancte matris ecclesie. ꝓiunctus p obseruantiam pre ceptorum patri celesti. nec separauerit se p in gratitudinem peccando cōtra deum patrem. vult eum cibo conuenienti alere. hoc docuit filiꝰ semp desiderare. et p̄em celestē p pane quotidiano inuocare et petere in oratione do minica cū petentibꝫ discipulis dicēntibꝫ. Ogē doce nos orare. Respōdet dicite. Pater no ster qui es in celis. Et subdit. panem nostruz quotidianū da nobis hodie. ¶ Est em̄ quin/ tuplex panis. quē deus pater filijs suis existē E tibus in ecclesia ꝓ alimonia ministrauit.

Corporalis.
Exemplaris.
Spiritualis.
Doctrinalis.
Sacramentalis.

¶ De primo dicit̄ gen̄. iij. In sudore vultꝰ tui vesceris pane tuo. Isto pane se faciunt pecca tores indignos cum fm aug9. peccator nō sit dignus pane quo vescit̄. 7 tandem ꝓ ingrati tudine dabitur magnis tormentis. puer. xx. Suauis est homini panis mendacij et postea implebit̄ os ei9 calculo. i. lapide ignito. Hūc panem abundantes frangere debent indigen

p

tibus vt inde fragmẽta colligant elimosinaꝝ
ysa.lviij. Frange esurienti panem tuum Cnã
frangi debẽt egentibus in purgatorio. Hec.
viij. Mittite partes eis qui non preparauerũt
sibi. Etiam esurientibꝰ in celo. Esuriũt enim
sancti elimosinas. et bona nra opera ꝛ pcipue
xps. Matb.xxv. Esurui ꝛ non dedistis mihi
manducare. Legitur in vita sancti ludouici fi
lij regis sicilie ordinis minorũ. qꝫ ludouicus
dum plimonie in obsidione staret pro karolo
rege patre suo. quocauit ĩ simul in cena domi
ni omnes pauperes ciuitatis vt more solito eos
pasceret. et eorum pedes lauaret. Contigit qꝫ
omnibꝰ pauperibus ꝛ lepr̃osis in hospitio suo
exñtibus. affuit et vnus in aspectu alijs horri
bilior. Ad quem sanctissimꝰ ludouicus acce
dens p ceteris ex feruore xpi et deuotione la
uit. cibauit et osculum ei infixit. qui statim p
acta pietate ab oculis omnium disparuit. nec
prius nec postea inter alios comp̃uit. vbi pie
credendũ est eum xpm fuisse. qui sub tali effi
gie amico suo apparere voluit. vt ipe ex pieta
tis opere nosceret xpm in mẽbris suis cibasse
et magnũ meritꝫ cumulasse. grego. ad retri
buendum cur pigri estis. qñ hoc quod iacẽti
in terra porrigitis. sedẽti in celo datis. Ex bis
habes igitur fragmenta trium sportarum.

F De secũdo eccl. xv. cibauit illum pane vite ꝛ
intellectꝰ. Iste panis debet masticari et ĩ ven
trem mitti. Crisꝰ. qui non masticat cibum nõ
sentit odorẽ eius. Ita nisi masticauerimꝰ ver
bum quod audiuimꝰ tractantes. nõ intelligi
mus vtilitatem eius. Ideo manbu interpretat
quid est hoc. vt quotienscũqꝫ audimus. que
ramꝰ quid est hoc. Figuratur leuit. xi. vbi dr
qꝫ animal quod non ruminat immundũ est. ꝛ
iste homo immũdus est apud deum qui non
recordatur aliqñ vl retractat verbum dei qd
audiuit. sed dicis statim obliuiscor. est igitur
adhuc mibi vtile dico qꝫ licet audita retinere
non possim valet tibi adhuc. sicut legitur
in vitis patrũ. qꝫ quidam frater simplex freqñ
ter audiens verbum dei. nõ recordabat. post
quod et ꝓposuit sancto patri. s. labilitatẽ me
morie sue. Tunc pater precepit ei aquam mit
tere in ollam vt p̃ijceret. et iterũ ꝛ tercio simi
liter. querens ab eo. que olla esset mundior il
la in quam aquã misit vl alia in quam nullam
aquã posuit. Cui cũ diceret illaꝫ eẽ mundiorẽ
per aquam mundatã. ait pater. Ita et iste mũ
dior est qui audit verbum dei. licet nõ retinet
at totũ. nibilomiꝰ tamen sibi aliquid rema
net. Sicut etiam recitat de quodam aquam
hauriente per cribrum. qꝫ licet aquam emittat
totam. nibilomiꝰ remanet humidum et pur
gatum. Joh.xv. Jam vos mundi estis ꝓpter
sermonẽ quẽ locutus sum vobis. Ab isto pa
ne colligere debet homo fragmenta qñqꝫ spor
tarum. ꝛ sunt hec in quibus tota scriptura cõ
prehendit scilicet. Crede. fuge. age. time. ap
pete. Crede in deum. fuge virtũ. age bonum.
time supplitium. appete premium eternũ.

De tercio pane ps. Cibabis nos pane lacri
marum. Nam qñ oculus vento exponitur. la
crimatur. sic quãdo memoria et cognitio nra
vento aduersitatis ꝛ passionis xpi et pdecessio
rum patrũ exponitur. debemus etiam eis com
pati ꝛ lacrimare. Tot eñ panes lacrimaꝝ po
nunt. quot legimus sanctorum exempla.
Quando eñ acerbitatem baꝝ passionum in
corde nostro reuoluimus. anime nre amara
ꝛ insipida. efficiunt sapida et dulcia. Job.v.
Que prius nolebat tangere anima mea. hec
pre angustia cibi mei sunt. Unde quidã ado
lescens cum esset in ꝓbatione clarevallis. re
colens paternas diuitias et delitias. videsqꝫ
rigorem ordinis ad seculum redire ꝓposuit.
sed cum tempus expectaret ydoneũ. ei ad mẽ
sam sedenti insipiditatem cibꝰ abbatẽ
ti. apparuit dominus in latere vulneratus. et
apponens manũ ꝓprio vulneri vnde sanguis
effluebat. ait ad eum. Quotiẽs inueneris pa
nem durum. inunge eum in illo vulnere ꝛ la
pidus erit. quo dicto disparuit. ipe vo cõtri
tus in religione pmansit. Ex illo pane colligũ
tur fragmenta confirmationis sporte vnive.
ps. Et panis cor hominis confirmat. De
quarto pane iob. vi. Ego sum panis vitus qꝫ
de celo descendi. vbi aduertẽdum qꝫ iste pa
panis habet
Summam et glorioſam ꝯditionem.
Magnam et fructuosam pfectionem.
Longam et vtuosam durationem.
Nam in omni re cõsideratur operatio finis et
conditio rei. qtum ad conditionẽ nature hu
ius rei. ille panis est valde mirabilis. quia de
celo descendit. qtum ad virtutis pfectionẽ
est vitus. qtum ad finis pfectionem est val
de vtilis. cum de celo descendit. Res enim
celestes sunt istis inferioribus meliores ꝛ no

biliores.et etiã in suis ꝺditionibus mirabili
ores.sicut patet de celo orbibus ⁊ stellis qui
ergo dicit hunc panem de celo venisse innuit
eius nobilitatem. Res eñ qñq; ꝺtrahunt su
am nobilitatem de locis in quibus oriuntur.
sicut patet de herbis que in montibus nascun
tur.saniores sunt q; que in vallibus. quãuis
sunt eiusdem generis. Et inde est q; animalia
herbas montanas comedentia sunt p; ceteris
sanioza. Sic revera ille panis quia oꝛtuz ba
buit in monte celestis mansionis de celo des
cendit.nulli dubium quin magnam virtutez
habuerit et habet.quia in comedentibꝫ sani
tatem cõfert sempiternam. Et nota q; ille pa
nis sup omnia est mirabilis virtutis ⁊ effect?
Primo qꝛ p; ꝺmestionem nõ minuit.p; fracti
onem non ꝺterit.vnus existens pluribus lo
cis consecrat sumitur ⁊ ꝺficitur. sua immun
dicia ab immundis non inficit. Secõ dico
q; ille panis vivus habet nobilem potestatez
cum dicit panis vivus.res eñ viua est potẽ
tioꝛ et magis virtuosa q; mortua. et ergo pa
nis dicit vivus p; eo.q; in se habet vitam na
turalem.et confert digne sumentibꝫ vitaz spi
ritualem et etiam eternam. Dico q; habet vi
tam naturalem.quia ibi est corpus xpi p; sac
mentalem ꝺfectionem.anima cũ corpe p; na
turalem ꝺiunctionem.filius p; humane natu
re insepabilem assumptionem. pater et spus
sanctus p; identitatem essentie.⁊ indiuisibilẽ
operationem. Dat ergo digne sumentibꝫ vitã
spiritualem. Sicut eñ panis materialis vitã
homis ꝺtinuat ne deficiat.sic panis xpi dat
vitam spiritualem anime.vt eam in virtutibꝫ
perficiat.quia descendit de celo et dat vitam
mundo. Joh. vi. dat etiã vitam eternam.io
han. vi. Qui manducauerit ex hoc pane vi
uet in eternum. Tercio dico q; habet durabi
lem firmitatem.et hoc notat cũ dicitur.ego
sum panis.et ille incorruptibilis est.q; nis eẽ
species ille que nobis apparẽt et accidentia
illa corrumpant et alterent in esse.tamẽ xps
ꝓpter hoc non mutat nec corrumpit sicut ba
culus rectus in aqua positus videt fractus.q;
uis in veritate pseueret integer. Sic vere pa
nis ille sub aqua fluxibiliũ accidentium licet
frangi videat integer tamen manet sub quali
bet particula diuisionis.nec mutat in aliquo
treñ. iiij. paruuli penerunt panem et non erat
qui frangeret eis. Iste panis est ordeaceus ⁊
amarus indignis.sed dignis dulcissim?. Istius panis fragmenta sunt tres ptes hostie fracte in altari p; sacerdotẽ. Prima ad designandum q; hoc sacrificium offertur ad honorem sanctoꝝ in celo. Secõa ad salutem viuorum in mundo. Tercia que in calicem mergit ad liberationem laborantiũ in purgatorio.et ideo sacerdos dicit vt illis ꝓficiat ad honorẽ.nobis aũt sc; tam viuentibus q; mortuis cõiunctis p; caritatem ad salutez. De quinto panẽ spirituali.sc; gratia.puer.xxxi. Panem ocio sa nõ comedit. Istum panem timor et solicitudo faciunt ordeaceum. Berñ. time cum arriserit gratia.cũ abierit.tene cum venuo redierit. Sed quis vnquam vidit dormientez comedere.sic nec tu nisi de somno peccati surrexeris pane gratie paseris. Et ideo bene ꝺr. iij. regum. xix. Quod angelus helyam bis excitauit.vt panem comederet.in cuius fortitudine ambulauit.xl.diebꝫ ad montẽ dei. Sic p; angelum homo bis excitat ad surgendum et panẽ gratie comedendum. Primo p; inspirationem timoris pene. Secõo amoris gratie ⁊ glorie. Istius panis sunt varia fragmenta. sc; donoꝝ et gratiaꝝ que p; xij. cophinos diuidunt.vt pleni sint. Opera eñ nostra sine gratia nec plena nec pfecta sunt ꝛc.

Tercia pars in qua notatur xpi prudentia.et hoc in iussione collectionis fragmentoꝝ ⁊ panũ multiplicatõe.

Et dicit ibi q; erat multũ fenum in loco.quia fuit ibi vere. qñ multa gramina tam in fenum erant desiccata ad differentiam alterius miraculi. quod factum fuit in iunio in deserto galilee. de quo scribit mar. viij. c. et legit dominica. vi. post octauas pentecostes in quo dñs satura uit quatuor milia ex. vij. piscibꝫ et supauerãt de fragmentis septem sporte. hic aũt quinq; panes multiplicauit in tantũ. vt de fragmen
ẽ. xij. cophini implerent. Moraliter. p; xij. cophinos designari possunt. xij. apostoli. in q; xps fragmenta virtutũ recollegit. Et virtutes apostolorum dicunt fragmenta respective virtutum xpi. quia sicut fragmẽta partes sunt estimationis ad totum et integrum. sic virtutes apostolorum et etiã omnium sanctorum nullius reputationis sunt nec estimatiõis ad plenitudinem et pfectionem virtutũ xpi. Ideo vi. io. an. in appatu sup clemen. de hereticis

ad nostrum. loquens de errore quorundam dicentium hominē in vita presenti tm et talē pfectionis gradum posse acquirere. q̄ reddatur impeccabilis. nec amplius posse pficere in gratia. quia als aliquis posset xp̄o pfectior inueniri. cū gratia alterius hom̄is se habet ad grām xp̄i. sicut vtus particularis ad vniuersalem. Unde sicut virtus ignis q̄tumcunq̄ crescat. non potest equari vtuti solis. ita grā hominis q̄tumcunq̄ pfecti. non potest equari vtuti et gratie xp̄i. Est em̄ perfectio xp̄i tanta. q̄ maxima hominis pfectio respectiue dicitur imperfecta. Ideo dicitur. C. ō veteri iure enucleando. li. ij. §. Sed quia diuine. In rebus humanis nihil est perfectum. Sed queris quare tunc xp̄us dic̄. Estote perfecti. sicut pater vester celestis pfectus est. cuz sit impossibile. Dico secūdo vt habetur extra de sum. tri. c. damnam⁹. q̄ dicit estote perfecti. scilicz perfectione gratie. Est em̄ perfectio gratie triplex. scilicet quo ad sufficientiam. sic quelibet gratia gratum faciens quantumcūq̄ parua pfecta est. quia sufficit ad vitam eternaz habēdam. quo ad efficientiam. vt illa que efficit pfectum. scz que facit hominē ex caritate mori pro fratrib⁹ quo ad pseuerantiā. vt illa que pseuerat in fratre hec em̄ grā. primo facit hominem ꝺo carū. secūdo pseuerantem pducit ad regnum. Hanc perfectionē caritatis siue gratie habuerūt sancti et martires xp̄i. que licet respectu gratie xp̄i dicat imperfecta. perfectam tamen eis impetrauit gl̄iam et iocunditatem in celis. Quā qui cupit etiam habere necessario ex eis colligit fragmenta

Sincere deuotionis quo ad deum.

Uirtuose operationis ad seipsum.

Honeste cōuersationis q̄ ad p̄ximum.

Debem⁹ primo ex eis colligere deuotionez. Nam ad hoc q̄ apes hēant mel. circūdant flores ortoz et arborum. q̄uicq̄d habēt mellis ibi totū colligunt. Sic quilibet fidelis volēs habere mel dulcedinis et deuotionis. debet in orto sancte mīis ecclesie per cōsiderationē volare de sancto ad sanctū. de mīibus ad virgines et cordialiter tractare eorum vtutes. et specialiter pietatē xp̄i passionē eius et acerbissimā mortē et hūilitatē. et pietatē sue genitricz et ꝓculdubio fuges mel deuotionis. et si nō poteris ad plenū oīa recolligere. imitez⁹ paulatim messores xp̄i sanctos ap̄los sicut alteram ruth et collige spicas. Uñ bern̄. Nō oīb⁹ eodem modo data ē grā illa. s. deuotio. ꝓ thomas in latere. iohēs in pectore petrus in fide nu pr̄is. paulus in tercio celo. secreti hui⁹ gratiam sunt assecuti. Prior m̄ier. s. maria strauit sibi in tuto loco hūilitatis. magdalena posterior in solio spei. thomas de fundamento fidei. iohānes i latria caritatis. paul⁹ in intimo sapie. petrus in luce vitatis. Sic ap̄ō spōliz mansiōes multe sunt. Anima igit̄ deuota que rat māsionē vnā in qua magis possit quiescere. et dulcedinē deuotionis sugere. et nūc volet sursum ꝓsiderādo p̄mia beatoz. p̄s. Ascēdit sup̄ cherubin et volauit sup̄ pēnas ventoz. Cherubin dicunt̄ angeli qui hñt plenitudinem scie q̄tum ad vim ꝓtemplatiuā. Et dicunt̄ venti ꝓpter agilitatē obedientie q̄tum ad vim ministratiuā. sup̄ quos volam⁹. q̄n eorum gl̄iaz ꝓtemplamur. et videm⁹ hūanitatez nr̄am in xp̄o sup̄ eos exaltatā. et spam⁹ assumi ad eoz gloriā. vel etiā sup̄ eos volam⁹ vsq̄ ad seraphin. qui dicunt̄ amore ardētes q̄n de scientia volam⁹ ad amorē Seraphin em̄ alate sex alis dicunt̄. Juxta illud seraphin stabat. iuxta illud sex ale vni et sex ale alteri. Quia ardentes caritati et deuotiōe dñt esse alati respectu sui ꝓximi et dei. Due ale respectu sui sunt intentio recta et opatio perfecta. due ale respectu ꝓximi. sunt remissio iniuriaz et largitio elimarum. due ale respectu dei. sunt oīo deuota et gratiarū actio indefessa. Et dicunt̄ isti seraphin stātes. volantes clamātes. Sic deuoti caritate feruentes. dñt esse stātes erecti a temporalib⁹ et a vicijs. et cauere ne cadāt fm̄ p̄silium ap̄oli. Secō dñt esse volātes per ꝓpendentiā meritoz. opa em̄ ꝓpria dñt velare et ꝓpendere. seip̄os inutiles reputādo. Tercio volantes p̄ ꝓtemptū oīm terrenorum querentes solū illa que sursum sunt col. iij. Tempale em̄ infra nos ē. creatū iuxta nos est. deus aūt bonū optimū sursum et sup̄ nos est. Quarto dñt esse clamātes p̄ desiderium eternoz. sanct⁹ sct⁹ tc̄. Debem⁹ tcō colligere a sanctis fragmēta vtuose opationis. ij. coz. vi. In oīb⁹ exhibeam⁹ nos sic dei ministros in multa pacientia. Mā fm̄ amb. apes oīes sunt subdite vni regi. et sedule ministrāt sibi fm̄ diuersa officia. quia alique circūstant regē. alique laborāt exterius. alie mel et cerā ordinant. Sic etiā inter fideles homines ee

debent q̄ sedule seruiant ⁊ ministrēt regi xp̄o
ꝑm diuersa officia ⁊ gratiā a dño datam. q̄dā
orādo. quidā ꝑdicādo quidā infirmis mīstrā
do quidam laboribus manuū pro vtilitate rei
publice seruiendo. quidaz militando. quidā
defendendo. in quibus omnibus si fideliter
et iuste fiant. regi xp̄o seruimus. a ministerio
eccl̄ xp̄i nullus sexus excludit. nec vir nec mu
lier nulla ꝓditio. nec liber nec seruus. Et ideo
dicit. b. hiero. Semp aliquid boni facito. vt
te dyabolus inueniat occupatū. In signū hu
ius voluit xp̄s ministrare et nō ministrari. vt
volentes esse eius discipuli etiam ministrarēt
Unde dixit discipulis qui voluerit esse inter
vos maior. erit vester minister. q. d. Nolo q̄
aliquis ita magnus sit inter vos. quin oblige
tur deo seruire ꝑ aliquā administratiōem. Et
ideo papa in signū affectus sue administratio
nis. nominat se seruū seruoꝝ. vt ostendat se
habere affectum ꝓpter xp̄um omnib⁹ seruire.
vt habet in ꝓlo. decre. Etiā imꝑator nomīat
se seruum ex illa causa. vt hī. C. de offi. ꝑfecti
affrice. l. i. vnde apo. vt recitat. xxviij. q. i. iaz
nunc. Cum sim liber ab omnib⁹ oīm seruum
me feci. vt plures lucrifacerem. ¶ Debem⁹
eccl̄m voluntarie deo seruire. cū eius seruitus vti
lior et multum fructuosior sit quacūq̄ mun
di seruitute. Refert beda q̄ in anglia quidam
miles strennus febribus cepit estuare. quem
cū rex anglie vt singularissimū visitaret. dixit
miles. Rogo te dñe. vt auferas a me vnā di
em febris ꝑ omnib⁹ seruicijs meis. Ad quez
rex. nunquid ego deus sum vel medicus talis
vt possim hoc. cui miles. nūc nosco me tps et
labores omnes ꝓdidisse. seruiendo mundo.
ammodo illi seruiam qui pōt dare et aufferre
febres. et eo ꝙ alescente fact⁹ est religiosus.
¶ Dixi tercio q̄ colligere debem⁹ fragmēta ho
neste ꝙuersatiōis quo ad ꝓmum. i. tbi. iiij
Exemplum esto fidelib⁹ in verbo. in ꝙuersatio
ne. in caritate. in fide. in castitate. Nam sicut
expertus piscator. volens colligere multos pis
ces. ponit lucernaz ardentē. vermem lucentē
vel quercineum lignum putridū in vas vitre
um in aquā. et ꝙueniunt pisces. Sic qui alijs
ꝓponit vitam sanctam. et lucidā ꝙuersatio
nem in fluxibilitate et in instabilitate huius
mundi colligit plures lubricos ad beatitudi
nem et lascuos. Sed heu nūc plures q̄ colli
gere debent pisces ꝑ lucernā vite. venant can
cros. i. malefactores quos in vicijs nutriunt
ꝑ eoꝝ inordinataz vitam. ¶ Legit q̄ cancri ℣
ꝑ putridū arietis epar congregent. Sic ꝑ ma
lam et inhonestam vitā supioꝝ ꝓlatorum et
religiosoꝝ et christianorum. multi malefacto
res colligunt. et ꝙfortant in malo q̄ retroce
dunta veritate. Unde fabulose recitat de cā
cro. cum ab eo quereret cur semp retrocederz
et nunq̄ incederet recte. Rñdit q̄ sicut do
cuerunt me patres mei. et hec est vera causa
quā nūca cancro subditi et simplices didice
runt. q̄ sunt ita inobedientes. et in omnibus
irregulares ⁊ dissoluti. q̄ eoꝝ supiores tā spi
rituales q̄ seculares habentes regimen ꝓpli
non aliud docuerunt. Recitat etiā de quodā
ioculatore qui cū a rege philippo peteret quid
cogitaret. Rñdit cogito quare nunc nō sunt
ita boni milites sicut rolandus et olmerus. re
spondit ioculator q̄ nullus inuenit hodie tal
karolus. Uñ ꝓ locū a silī. quare hodie non in
ueniunt subditi boni et honesti. Ratio. quia
hodie nō inueniunt boni ⁊ honesti rectores ⁊
ꝓlati. de quo multū debēt terreri. q̄ vt scribit
xi. q. iij. c. ꝑcipue. Scire debēt ꝓlati. q̄ si quer
sa vnq̄ ꝓpetrant. q̄ tot mortibus digni sunt
quot ad subditos exemꝑla ꝓditiōis transmit
tunt. Sed quicquid sit de supioꝝ vita ꝓside
ret vnusquisq̄ qualē vitam ipe habeat vt in
die iudicij. ꝓscientia ꝓpria non accusetur. et ī
ꝑpetuum damnetur. vbi filius non portabit
iniquitatem patris. nec econuerso. ſz vnusq̄s
q̄ ꝑm apl̄m vt gessit in corꝑe ꝓpio mercē
dem recipiet ꝛc. ¶ Feria scḋa post letare.

Prope erat dies ℣
pasche et ascendit ihs hierosoli
mā ioh. ij. ¶ Quidem⁹ q̄ ī debita
t⁹ quātocit⁹ creditorē exoluit tāto faciliorē et
ꝓmptiorem eū facit ad denuā comodatōez
Quia vt hī insti. de actionib⁹. §. plus autem
Plus soluit qui ante tempus soluit. et min⁹
qui post determinatū tempus. Uñ. sen. Qui
cito dat bis dat. Dicit cū deo semper obligem
de beneficijs collatis gratias agere. quanto ci
tius illud agimus tanto ꝓmptior efficitur ad
condonandū maiora. hylarē em dat⁹rem di
ligit deus Hilaris em dat⁹ est qui donat deo
iuuentutem adolescentiā. ſz tristis qui post tē
pus debitum forte in senio vel in fine mortis
vult persoluere et forte plus timore q̄ amore

Unde aug⁹. Nullus expectet quãdo pẽccare non põt. Arbitrij em̃ querat libertatẽ vt dolere possit ꝓmissa. nõ necessitatẽ. Uñ ỏ pe. di. i. Medicina. Adam de paradiso dñs statim p⁹ culpam eiecit. nõ distulit. sed statum sepauit a delitijs. vt pnam ageret. statiz tunica vestiuit pellicea nõ serica. Cõsimiliter saluator docet nos a iuuentute bñfacere. et nõ finẽ expectare de ꝓmissis penitere. Jpe em̃ qui nunq̃z pecca uit. deũ pẽm ab initio laude ⁊ gloria ꝓsoluit. et vsq̃z ad mortẽ gratias agere nõ destitit. sed etiã dum ꝓpe esset transit⁹ mortis ad hoc faciendũ hierosolimã ascendit. Et ideo dicitur in thẽmate. ꝓpe erat pasca. i. transit⁹ ⁊c. ¶ Cum plures tarde peniteant. morientes sine debita satisfactõe peccatoꝝ. legãtes aliqua ꝑ liberatione celeriori de purgatorio. an in aliquo ꝑiudicet testatoꝝ aiabus executõis dilatio. Et videt̃ q nõ. xxiij. q. ij. Hec quisq̃z. §. Ceterꝝ. de eo q in dei iudicio ẽ ꝓstitutus. nobis pbas nõ ẽ aliud decernere. ꝓterid in quo eiz dies supm⁹ inuenit. ergo testator siue sui executores exequant̃ ordinatõez sue vltime volũtatis siue nõ ꝓpter hoc hẽbit nisi bonũ vel malum q⁹ sibi debebat̃ ꝑ illo statu in quo eũ supmus dies. i. dies mortis inuenit. Item si bon⁹ homo mittat elimosinã ꝑ suũ seruiẽtẽ cuidã pauperi. si seruiens ille eã nõ dederit. sed eã ex malignitate in aquã ꝓiecerit. seu sibi retinuerit ꝓpter hoc minuit̃ merituz testatoris. q bona sua ꝑ eos ꝓcepit paupibus distribui. ergo siue executores distribuãt siue non. siue distribuere tardẽt. nõ ꝓpter hoc peius vl̃ melius anima testatoris hẽbit. ¶ Cõtra opatio exterior vltra bonitatez actꝰ interioris valet ad aliq̃d accidentale ꝓmiũ. ergo a filio executio vltime volũtatis pie testatoris vltra volũtatẽ bonam quã hũit in ꝓcipiẽdo sibi aliq̃d ꝓdest ad animẽ sue alleuiationẽ. q ergo non exequunt̃ aut exequi tardãt. aie testatoris ꝓiudicãt. Rñdet rich̃. i. iij. suo sup mgm̃ di. xxxv. ar. v. q. iij. q⁹ dilatio executõis in aliq̃ ꝓiudicat aie testatoris. ¶ Q⁹ duplex ẽ rõ. Una q ꝗntocit⁹ elimã paupes quib⁹ legatũ est recipiũt illud quod testator eis legauit. tantofrequẽtius et citius orãt ꝑ aĩa defuncti ⁊ orare tenent̃. ⁊ quantotardius recipiunt quod eis legatũ est. tantotepidiores sunt ad orandum. et magis tardãt orare pro aĩa defuncti. acceleratio autem fertientiũ oronũ ꝑ aĩa defuncti. multũ valet ad eius alleuiatõez et celeriorẽ expeditõez. Alia ratio ẽ. q sicut defuncti in caritate aliq̃d purgabile secũ portantes. in hac vita meruerunt vt eline si ꝑ eis dent̃. eis ꝓsint nõ ad augmẽtũ gr̃e sed ad alleuiatõez et abbreuiationẽ pene. sic testat̃ testamẽtũ faciẽs in caritate decedens testm̃ faciendo meret̃. vt eius executio sibi post mortẽ valeat. nõ ad augmẽtũ gr̃e. ⁊ ad alleuiationẽ ⁊ abbreuiationẽ sue pene. Et ideo quãto testm̃ suũ citius executõi demandat̃. tantocitius alleuiat̃. ⁊ quãtotardi⁹ executio sui testamẽti ꝓplet̃ tantotardi⁹ ceteris paribus incipit alleuiari. ⁊ tardi⁹ liberat̃. Et ñ legata sua nunq̃z soluerent̃. nec forte facta sua que ꝓcepit emẽdari ꝑ executores emẽdarent̃ nec debita sua que ꝓcepit solui ꝑ executores soluerent̃. nõ ꝓpter hoc ꝓpetuo remaneret in pena q̃uis ꝓpter hoc multotardi⁹ liberaret̃ a pena. Ex dictis ptz q grauissime peccãt ⁊ magnã ꝓditionẽ ⁊ illegalitatẽ faciũt executores qui executiones testamẽtoꝝ sibi ꝓmissas nõ ꝓplent q̃citius pñt. optunitate habita ꝓcitenti. Ad primũ in oppositũ dicẽdũ. q illud ꝝbum intelligitur de quodã hereticõ. qui in sua hereli decesserat et tali mortuo ⁊ cuicunq̃z in mortali decedenti nil ꝓdest q⁹ postea pro eis fiat. Uñ vsurarij qui in ꝓdendo testamentum ꝑcipiũt. vt sui executores restituant post mortem suã illis a quib⁹ acceperũt vsuras. ⁊ nolũt q fiat restitutio q̃diu viuũt. ꝙz intẽdũt illa bona retinere. si de infirmitate euadãt nõ ꝓdest ad salutez anime sue testamentũ quod faciunt. q tales in mortali peccato decedunt q̃uis in peiori statu morerent̃. si nollent q ẽ post mortem suã restituerent̃. Ad scõm dicendum. q q̃uis minuat̃ meritũ mittentis q̃tũ ad impetrationem gr̃e. tñ minuit̃ q̃tum ad remissionem pene. maxime quia si ille pauꝑ elimosinã recepisset feruentius oraret pro eo. ⁊ magis teneretur orare. ¶ Sed quer̃tur an executores testamentorum teneantur ifra annum executionem complere. Dicit richar. vbi supra. q aut testator tempus determinat in q̃tum vult testamentum esse impletũ aut non. si sic non tenentur executores tentõem necessitatis. vsq̃z ad illud tempus testamentorum complere. nisi viderent citius expletu do se posse facere anime defuncti vtilitatem maiorem. tunc enim et si in foro iudicij compelli non possent ad citius implendum. tamẽ

ad hoc eos conscientia deberet compellere. qz supponendum est q voluntas defuncti fuit. vt illo modo et illo tpe testamentuz implerēt quo esset expedientius anime sue. Si aūt nō determinat tps infra qō velit testamentū implere. Tunc distinguo. quia aut executores habent libere bona de quibus statum possint testamentum implere. aut non habeant. si habeant dico q implere tenent ꝯdiu possint. qz debitores sunt illis quibus legata facta sunt sicut dicitur. ff. de re. iudi. In omnib⁹ obligationibus in quibus dies non ponitur. presenti die debēt. Ipterea quantocitius testamentum implet tantocitius anima defuncti alleuiatur. vt prius habeāt. Unde illi executores qui penes se habent in ꝓmptu et libere bona de quibus cito possunt testamentum implere et q longum tempus tardant suam executionem cōplere necatoribus egenum comparatur. xvij. q. ij. Qui oblationes defunctoz retinēt aut negant ecclesijs. aut difficile reddūt. tanqz egenum necatores excōicentur. Et secundum glo. ibidem hoc intelligit de obligationibus volūtarijs. sed de illis bonis que relicta sunt ecclesijs. et. c. sequenti dicit. Qui oblationes defunctoz retinent et ecclesijs tradere demorant. vt infideles ab eccia sunt abiciendi. Executores etiam si illa bona retinēt q sc̄is sunt fures et raptores. ea. c. Uñ et vt sunt necatores pauperuz ab ecclesijs debent excludi quousqz reddant. ea. q. clerici. et sacrilegium cōmittunt. xvij. q. uij. sacrilegium. Uñ si executores infra annum saltem ammonitio ne episcopi pias voluntates defunctoz̄ non implent cum possunt si nollent p eūm debēt compelli. extra de testa. nos quidem. et sua nobis. in glo. et. c. ioban. in tex. Si aūt executores nō habeant bona in ꝓmptu de quibus possunt infra annum testamentū implere nō credo q ꝓpter hoc devoluat potestas eoz̄ post annum ad eūm. tenent tñ facere qō in se est vt bona habeant. et habita citius quo possunt distribuant. Quantū ad continuationē. de ri operijs deuotis eccia exhibuit solatiuz hodie ne ꝓmio priuent. tollit quoddā obstaculum. et sm hoc tres sunt partes euangelij.

In prima notatur conuersatio exemplaris in triplici accessione et hoc in principio.

In secunda increpatio virtualis in vendentium expulsione. ibi. Et cum fecisset.

In tercia informatio ꝓphetalis futuri ostensione ibi. Soluite templum hoc.

Quantum ad primū

notandum. q iudei sm leges. leui. xxiij. et exo. xxiij. inter alias solēnitates tres habebant in quibus omne masculinum debebat stando tēpore et loco se deo pſonaliter repzesentare. q locus hierosolimis in templo erat. xp̄us igit existens capharnaū vt dicit ante illud euangelium post miraculum factū de aqua vinum in nuptijs ipe et mater eius et fratres ascenderunt hierosolimā ad solennitatem pasche vt ibi deo redderent iusticiam sibi debitaz in obseruatione legalium ꝛc. ¶ Moraliter quilibet xp̄ianus ex p̄cepto ecclesie tenet etiam solennitates sanctoz venerari. vt dicitur de pſe. di. i. oīs. Nam quia cōuenit ad honorē principis. vt dies natiuitatis sue vl̄ principium imperij solenniter celebret. vt dicit. C. de feriis. l. vlt. plus quenit dies natiuitatis qua quis princeps spūalis nascitur ad regna et ad societatem iniungit beatoruz solenniter celebrari et gaudere. Quare in principaliorib⁹ festiuitatib⁹. introitus misse incipit. Gaudeamus omnes ꝛc. vñ legit in le. be. agnetis que post passionem eius cum parentes ad sepulchrum vigilarent et lugerent viderūt chorum virginum vestibus aureis radiantem inter ꝙs viderunt be. agne. simili veste fulgentē et a dextris eius agnum candidiorē nive stantem quibus illa ait. videte ne me quasi mortuam lugeatis. sed congaudete mihi et congratulamini mihi. qz cum his omnibus lucidas sedes accepi. Debemus igitur congratulari sanctis. et eos deuote venerari. quia post se nobis relinquerunt.

Relucentiam vere imitationis.
Confidentiam certe inuocationis.
Experientiam eterne retributionis.

¶ Primo enim reliquerunt relucentiam sanctitatis vite p castitatem. humilitatem. patientiam vt imitemur. vnde rabanus. Deus in diuersis mundi partib⁹ diuersis penis martires pati voluit. et virtutib⁹ diuersis lucere vt vbiqz habeāt testes vitatis. et exempla sanctitatis.

¶ Homo em̄ qñ videt vel audit sanctoz p̄cedentiū exēpla. debet ea retinere et in corde deuote reuoluere. et iuxta posse imitari pijs operib⁹. sic iob. baptista qui exēpla p̄m p̄decessō

tū in corde totiens reuoluit et ita silia fecit. q̄ xp̄s. helijas ⁊ heliseus esse putaret. Nam spe/culū pur̄ repūtat ⁊ oīdit quicq̄d ei opponitur ¶ Sic in nobis virtutes relucere dēt. que a san/ctis p̄mōstrant. Sed heu multa sunt impura ⁊ falsa spēcla que aliud recipiūt ⁊ aliud oīdūt. bona exēpla recipiūt. hz mxaīa facere ñ obmit/tūt. sic hi qui diebꝫ dñicis et festiuis pl⁹ alijs feriis mala exercēt adulterādo. ludēdo potan/do chorizādo ⁊c ¶ Ñ dic aug. q̄ melⁱ eēt ope/rari in agro vel aliud op⁹ exercendo. q̄z hmōi mala ꝓpetrare. Et hiero. Nimia saturitate vl lasciuia velle martirē honorare. quē scim⁹ deo p iciunia placuisse. valde absurdū ē. Nā mō heu ad hoc deuenit. q̄ iudei ⁊ gentiles deuo/tiores x̄pianis inueiant. Judeus nāq̄ nullo mō sabbatū suū violat. etiā p magno ꝓmodo suo. minimā iotā legis non p̄teriret. oīones deuotas ⁊ corpis afflictiones ꝓpter deū facit ¶ Tu aūt ficte x̄piane credis ꝓpter lasciuiaz et ventris repletionem festa fore instituta. Quia igit̄ nec deum nec sanctos debite ⁊ de/uote veneramur. ideo mulc̄ afflictionibꝫ nūc apostemate. nūc caristia. guerris ⁊ hmōi sine cessatione plagamur. ezech. xxij. Sanctuaria mea sprevistis. ⁊ sabbata mea polluistis. ⁊ ego spernā vos. scz p immissionem omnis mali. Quia dic̄ deus ysa. i. Solennitates vestras odiit anima mea. ¶ Secūdo sancti reliquerunt ꝓfidentiā certā exaudit̄onis. si eos inuo/cauerim⁹ tempe tribulatōis. Nā hīs causam arduam coram iudice pendentem honorat. ⁊ inuocat amicū iudicis. vt cām eius promo/ueat. Sic nos famulos ⁊ amicos districti iu/dicis honorare debem⁹ et inuocare. vt p no/bis intercedāt. Ad quod hortamur per illud iob. v. Ad aliquem sanctoꝝ quertere. Unde legimus exo. viij. q̄ qñ pharao fuit plagatus a deo multis plagis. rogauit moysen ⁊ aaron vt deum orarent p eo. vt tolleret plagā rana/rum. quod cum factum esset deus abstulit ra/nas ꝺ domo ⁊ familia pharaonis. Item exo. xvij. legit̄ de moyse qui leuauit man⁹. ⁊ ora/uit pro filijs isrl. ⁊ isrl vincebat amalech. Si igit̄ in hac vita mortales nobis sibi tanta fu/is oīonibꝫ meruerūt alijs. quis dubitat quin sancti in celis ꝺ ꝓiuncti inseparabiliter plus pos/sint p nobis ipetrare. Sed quer̄. an omnibꝫ sanctis. tā viuentibꝫ q̄z mortuis possim⁹ p̄ces porrigere. et eos solennit̄ venerari. Dico aūt q̄ si talis sanct⁹ homo in vita sua p eccl̄iam ē a ꝓbatus ⁊ canonizat⁹. sic dic̄ immo. ⁊ hoc. ex/tra de reliquijs. q̄ possum⁹ ei p̄ces publice et solennes porrigere. ⁊ officiuz solenne. et si eccl̄e/sia in canonizatiōe ei⁹ erraret. q̄ ñ ē credendū licet accidere posset. extra de sen. ex. Ad no/bis. nihilomin⁹ tñ p̄ces in eius honorem effu/se ꝓpter fidem. ꝺo sunt accepte q̄ nō deficit. Si tñ talis nō ē canonisat⁹ ⁊ p papam appro/batus. ⁊ tñ aliquis credit eum esse sanctū. po/test ei porrigere p̄ces in secreto nō solenniter. nec solenne officium debet dici de eo. ¶ Ex his patet q̄ hi grauiter peccant qui inuentas nouas reliquias publice venerant. q̄ nōdum auctoritate ⁊ rōne pontificis fuerīt approbate Cōtigit qñq̄z homines dyabolica fraude sic ta/libꝫ falsis figmentis decipi. sic q̄ndoq̄z occasi/one questus fieri cōsuenit. Ubi accidit casus Em berñ. q̄ quidam sic dyabolica fraude de/cepti q̄ndam in ebrietate occisum. quasi sc̄m venerabant. cum etiā p̄o talibus in ebrietate occisis eccl̄ia vix p̄mittat orare. cum apo. di. Ebrioſi non possidebunt regnum dei. Qui casus delatus ad aures summi pōtificis. man/dauit vt habetur de reliquijs et ve. san. audi/uimus. q̄ illū colere decetero non p̄sumāt. quia si per eum miracula fierent sine auctori/tate pape et romane eccl̄esie non liceret p̄ san/cto venerari. ¶ Tercio sancti reliquerunt ex/perientiam eterne retributionis ⁊ consolatio/nis. vnde. i. iob. i. Quod audiuimus et vidi/mus annunciamus vobis. vt ⁊ vos societatē habeatis nobiscum. ⁊ societas nostra sit cum patre ⁊ filio eius ihesu x̄po. vitam eternā que erat apud patrem ⁊ apparuit nobis. ⁊ hec scri/pimus vobis vt gaudeatis. ⁊ gaudium vr̄m sit plenum. Facit enim euangelista instar ca/rissimi ⁊ sincerissimi amici inuitantis ad dul/cissimas epulas et pocula suauissima suos caros. sic ip̄e nos vocat ⁊ inuitat ad suam glo/riosam societatem cum ih̄u x̄po. in qua cuili/bet aduenienti mensura plena ⁊ supabundās omnis iocunditatis ⁊ letic̄ie ministratur. Un/de de iocūditate illius sancte societatis aug. in li. iij. de libero arbi. sic loquitur di. tanta ē inquit illa pulcritudo iusticie tantaq̄z iocundi/tas lucis eterne incommutabilis veritatis et sapientie. vt etiam si non liceret manere plus/q̄z vnius diei mora ꝓpter hoc solum innume/rabiles anni huius vite pleni delitijs circum

fluentia bonorum temporalium. recte merito contenerent. Non enī falso aut parvo affectu dictum est. quoniam melior est dies vna in atriis tuis super milia. hec augu. Ab hac igit̄ iocunda societate impedit ⁊ retrahit societas peruersa mundanorum in qua vnus alium ⁊ alter alterum plus ad vicia trahit cū ad virtutes. Et hec est ꝑ fm̄ sen̄. potissima causa quare plures sint vitiosi cū virtuosi. plures damnēntur cū saluentur. Ista enī hodie vna maxima est hominum. et ist ein gut gesel. igit̄ et ist ein bos schelm. i. nequā. quia vt habetur. ff. pro socio nec ꝑtermittendum est q̄ de rebus illicitis et inhonestis nulla potest esse societas. Unde est q̄ palam est. quia delictorum turpis atq̄ feda est communio. ¶ Narrat valerius de duobus socijs. Etiam narratur in vita sancti iob. elemosinarij ꝺ duobus socijs sutoribus quorum vnus valde diues habens magnam familiam. patrem. matrem. vxorem. filios et filias. quos omnes arte sua aluit. cum hoc deuotus venerator sanctorum vacabat ecclesie sine intermissione. Alter vo eiusdē artis ꝑtior ecclesiam non frequentabat. nec in festis apostolorum nec alijs laborare cessabat. de q̄ augustus per bonum socium inuidebat ei di. Melior ego sum in arte nostra et vnde est q̄ tu diues factus ego in tantam inopiam deueni. Cui bonus. inueni thesaurum in terra. et inde factus sum diues. sed si vis veni mecum Ille acquiescens duxit eum ad ecclesiaz et ait hic ora deus sine intermissione. et bonora sanctos. et habebis quod promisit. quia dixit. primum querite regnum dei et iusticiam eius et hec omnia adijcientur vobis. quod ⁊ factum est et diues factus. deo gratias egit.

Beuncda pars in qua

retractat̄ de virtuali eiectione cupidorum et increpatione eorundem. Nam xp̄o intrante hierusalē. vt consueuit. statim templum adijt et dum semel sic intraret. vt hic dicitur. emētes et vendentes eiecit. In lege enim moysi iudeis concedebatur ꝺo offerre animalia. ne more gentilitatis ad ydola se conuerterent. sacerdotes autem eorum cupiditate cecati. contra legem ꝑmittebant ea in templo vendi. ⁊ nummularios posuerunt vt nō habentes moneta. ibi mutuarēt. vt nullus offerendo posset excusare secundū bedam. ¶ Moraliter xp̄us ingrediendo templum materiale ad re cificandum illud. tria fecit. ¶ Primo volens ingredi secundum iob. commouit ciuitatem ad querendum quis est hic. ¶ Secundo de templo vendentes et ementes eiecit. ¶ Tercio populum lumine doctrine illustrauit. Sic et̄ spirituale templum. scilicet animam volens ingredi. ad iustificationem ipsius aliqua premittit vt possit ibi habitare. ¶ Primo enim oportet domum compaginari. et habitatorem introduci. Nam secundum naturales anima que est forma substantialis et vita corporis. non introducitur i corpus. nisi prius fuerit organizatum et dispositus. Unde magister sen. in. ij. nondū compagata carne infunditur anima sed iam effigiato corpore. sic deus qui est vita anime sicut anima vita corporis de pe. di. i. hic idem non ingreditur animam nisi prius fuerit mediante gratia disposita et iustificata. Ad hoc enī animā primo

Fragitat gratia ꝑueniendo.
Expurgat gratia coagendo.
Informat gr̄a ꝑficiendo.

¶ Dico q̄ antecū deus animam ingreditur in habitandum. ¶ Primo gratia preueniente ea in omnibus viribus agitat et ꝓmouet ad pcm̄ cognitionē ꝺ cognitōe ad cordis ꝓtritōz. ⁊ tādē ad lacrimaꝝ effusionē. facit enī ds gram i anima sicut sol in terra in terremotu. Nam vt dicit pbs. iij. metha. quando ventus grossus ex grossis vaporibus generat̄ in ventre terre includitur. ⁊ virtute solis tangitur. adeo trahit̄ q̄nq̄ ⁊ ꝓmouetur. q̄ terremotus inde causat̄ vsq̄ tandez terra scinditur. sic quando in corde hominis terreni et mūdani affectiones carnales ex grossis et fedis cogitationibus generate includuntur. gratia ꝑueniēte tam potent̄ ꝓmouent̄ et trahuntur. q̄ cor ꝑ dolorem scinditur. et affectiones totaliter euaporantur et annihilantur quare dicit ps. Cōmouisti dñe terram. i. cor terrenū ⁊ ꝓturbasti eā. s. ꝑ dolorez ꝓtritōis sana ꝓtritōes e⁹. q̄ ꝓmota ē. d. sed heu multi sunt sicut magni mōtes graues ꝑ obstinationez vel indurationē male ꝓsuetudinis. q̄ licz interdū paꝝ ꝓmoueant̄ ad cognitionē. nō tñ possunt ꝓpter grauitatē ꝓmoueri ad ꝓtritōem. instar minis i altis mōtibus. q̄ ꝑ oleū ꝑ calorē solis soluit̄. sz si diu ꝓmanet in glaciem irresolubilē et lapidem durꝝ ꝓuertit̄. Sic etiā est de obstinatis et induratis in pec

catis. De quibꝫ ad ro. ij. ſm duriciam tuam ꝛ impenitens cor thesaurizas tibi iram in die revelationis iusti iudicij dei. Et eccl. iij. Cor durum male habebit in novissimo. qz damnabunt in ꝓfundo inferni sic pharao indurat⁹ malicia nolens dimittere filios ysrahel. qui in ꝓfundo maris rubri submersus est. ero. xiiij.

E ¶ Dico scꝺo qꝺ ꝺmota anima ꝑ gratiam ꝑ/uenientem ad ꝺtritionem intrat xp̃s ꝑ gratiaz coopantem et ejecit peccata de tẽplo cordis quasi vendentia. et dyabolum quasi ementez quia peccata vendunt in templo cordis aliam ꝑ modica delectatione. ysa. lij. gratis venũdati estis. et bene dicẽ gratis. qz ꝑ nihilo ꝛ brevissima delectatione vendit anima ad eternã miseriam. qd igit̃ peius et damnabilius anime. q̃z pcm̃ mortale in se ꝛ in corde ꝑ delectatiõez seruare. et non ꝑ ꝺtritionem gratia coopante expellere. qꝺ privat et excludit deum. in quo omne bonum ꝓsistit. in quo est tanta vita aie et donat ꝛ aꝑiat eam dyabolo principi omnis mali et miserie. rectori inferni et perpetue cruciationis. vñ iohan. in apo. in insula patmos relegatus volens ꝓgnoscere statum peccatoris. vt hẽ apoca. vi. ostensum fuit ei in figura equus pallidus. ꝛ qui sedebat sup eum nomen ei erat mors. cui infernus sequebatur ꝑ equum pallidũ ſm haymonem designatur peccator. qui habet opera mortis. dum habet pcꝫ a mortalia. pallor em̃ fit ex recessu sanguis in quo vita ꝓsistit tendẽs ad interiora. Sic etiã peccator est pallidus et discoloratus. qz sine gratia et caritate in qua consistit vita anime et totalis decor. Per mortem dyabolus designatur qui mors dicit̃. quia ꝑ eum mors incepit et omne malum et ad mortem eternã trahere non desistit. hic sedit sup peccatorem et quiescit in corde eius. ꝑ dominiũ quem sequit̃ infernus et pena eterna ꝑ modica letitia habita in peccato. hoc considerans ipe miseri cors ds. Primo pulsat ad cor hominis per gratiam ꝓuenientem expectans si quis ianuã sibi aperiat ꝑ ꝺtritionem. qua apta intrat ꝑ gratiam coopando. peccata expellendo. et animã iustificando. iob. i. Justificati gratis gra ipius ꝑ revelatiõem que est in xpo ihu.

F ¶ Sed queret̃ vtr ad iustificatõem impij requiratur gre infusio. et vtiqz qꝺ non quia quicqd potest deus mediante causa scꝺa. põt facere sine ea ergo si deus põt iustificare impium mediante gra potest etiã sine gra. ¶ Contra non expellitur tenebra corpalis nisi per lumẽ corpale. q̃ nec tenebra peccati expellit̃. nisi ꝑ gram q̃ lumen est spũale. Dico ſm richar. iij. sup magistrũ di. xvij. ar. iij. q. ij. qꝺ sicut quãdo ex vno elemento fit aliud ꝺcurrunt quatuor. s. vna⁹ forme corruptio ꝛ alterius generatio ꝛ dispositio ad generationem alterius. sic cũ de impio fit iustus requiruntur quatuor. s. impietatis destructio que est culpe remissio ꝛ gratie infusio et dispositio ad destructionem impietatis q̃ culpe detestatio et dispositio ad susceptionem gre. que est. li. ar. ad deũ cõuersio. Et sic patz qꝺ gre infusio requirit̃ ad impij iustificatiõem. Ad argu. in oppositũ dicendu⁹ qꝺ illa ꝓpositio intelligenda est de scꝺa causa efficiente. gratia aũt est iustificationis causa scꝺa formalis non efficiens. Et iõ sicut deus nõ põt facere aliquod album esse sine albedine. sic nec iustũ sine gratia. ¶ Dico tercio. qꝺ q̃n xp̃us animã subintrat ꝛ eam emundauit ꝑ gratiam cooperantẽ. tunc eam illuminat et informat̃ ꝑ gratiam ꝓficientem. Illustrat em̃ tenebrã illius intellectus possibilis. ꝛ errores oñdit. Anima em̃ nostra sibi ipi in puris naturalibꝫ deficiens in diuino q̃ rebus habet ꝓgnitionẽ obscuram et quasi cecam et sicut cecus iudicat de coloribus. sic naturalis intellectus de rebus diuinis et hoc ꝓuenit ex tribus. Primo ex virtuosa intellectiue debilitate. est em̃ ita debilis ad diuina sicꝫ oculus noctue ad lucem solis. ij. metho. Scꝺo ex luminis naturalis obscuritate. Lumen em̃ naturale. s. intellectus agens ad diuina illustrare est insufficiens. qz solũ habet sensata abstrahere fantasmata. et ea irradiare. diuina autem sentire nõ possunt nec fantasmata nec species ab eis abstrahi. Tercio ex obiecti transcendentis intellectũ nẽm in ꝓportionabilitate. ipa em̃ diuina transcendũt oia sensibilia ꝛ imaginabilia nec miruz cũ multa naturalia ita sensus nostros transcendant. qꝺ sine corruptione ea sentire non valeam⁹ sicut solem oculum. ſ xp̃s intrãs cor ꝛ animam nostram collirio gratie ꝓficiens oculũ mẽtis. sc̃z intellectũ clarificat ꝛ illumiat ad videdũ diuina. cũ ꝓfortat ad cognoscendum. ꝛ obiecta ꝓportionat ad itelligẽdũ. Ipse em̃ est lux vera ꝛc. iob. i. vñ. b. augu. i puz naturalibꝫ deficiat. qz diuina itelligẽ nõ potat. fatet̃ se fuisse ceciſ ꝫ p̃ea ꝑ gram xp̃i illumiatã. di. ix. ꝓfessionũ

Fuerat inquit latrator auar⁹ et cec⁹ aduersus
ras. sed ō melle celi. i. gra melle⁹ factus est. a
te lumie tuo luminosus a angel⁹ dñi ep̄m la
odi. plumentē de sua cognitione naturali cor
rexit. di. apoc. iij. dicis q̄ sis diues. a nesc̄ q̄
miſ es a miſabilis et cec⁹. collirio iūge ocu
los tuos vt videas. q. d. tu p̄sumis te multa
intelligere. cuz tñ nil intelligas de diuinis in
quib⁹ cecus es. nisi gra dei illūineris. Collirio
igit iunge oculos tuos. i. gra spūssancti qui
illuminat oculos mētis. dicit aūt iūge quia
licz gra sit a solo deo dante. tñ in ptate homis
est vt sibi det. quia pōt se ad eam disponere

b Sed querit vtz data siue infusio gratie.
sit prior nature ordine q̄ dispositio siue culpe
remissio vl ecōuersio. Ad q̄ rñdet doctores
diuersimode. ricb⁹. videt sentire. q. ibi nō sit
aliqua priozitas nature. sz tantūmō ꝑm rōem
quia ipa infusio gre est realit ipa remissio cul
pe q̄tum ad offensaz. Nō em̄ pōt dici q̄ sint
due mutationes distincte. sic generatio vni⁹
est destructio alteri⁹. cū peccatū formalit nul
la entia sit. sed carētia siue absentia boni debi
ti. Cū q̄uis sit absentia alicui⁹ essentie. et in
aliquo bñte essentiā cū nulla essentia est. cum
ergo corruptio seu destructio fit ab ente in nō
ens. de formitatē peccati destrui non ē realiter
aliud q̄ bonū restitui. cui⁹ ē priuatio. hoc aūt
bonū restituit in infusione gre. imo vt verius
loquar. ē ipa gratia que infundit. et illi⁹ boni
restitutio. ē ipius gre infusio. q̄ cū infusio gra
tie gratū facientis ē remissio peccati per quod
anima deo displicebat. et ē quedā ꝓfectio aie
ꝑ quā deo placet. et prius ꝑ rōem intelligēdi
est aiam deo nō displicere q̄ deo placere. ideo
ipi⁹ gre infusio prior ē ꝑ rōez intelligēdi sub rōe
q̄ ē pcti remissio q̄ sub rōe q̄ aia ꝑ eam placz
deo illa placētia q̄ ea reputat dignā vita etna

Tercia pars in qua tra

ctat de ꝓbali informatōe. iudeis p̄dicendo
suā morte et resurrectōez. Ignorabāt nāq̄ iu
dei xp̄m morituꝝ et tcia die resurrectuꝝ ideo
querēbāt ab eo signū sue potētie. videtes em̄
vēdētes de tēplo ejcere et nūmulariozū men
sas subuertere. volebāt scire qua ptate hoc fa
ceret xp̄c. aut hoc ñ exp̄sse oñdebat q̄ in pta
te diuinitatis. q̄ nō erāt digni. sed iplicite ꝑ
alid signū. s. sue resurrectōis ꝑ exemplū. ione
ꝓbe di. Soluite. i. soluet⁹ templū hoc. i. cor
pus meū. supᵖ. ꝑ passiōem et morte quā mi
hi iferetis. et ego in tribꝰ diebꝰ excitabo illō
sz p̄ate dīna. Et notāter dicit soluite. non
impatiue sz pmissiue Judei vo hoc intelligē
tes ō templo materiali et ñ de corpe dixerūt
xp̄m. di. xl. a. vi. ānis edificatū ē templū hui⁹ tē.

Jozalit est notādū. q̄ solet ꝓponere illō J
ꝓbleuma. an aliq̄d factū prius sit factū q̄ de
structū. a pmūiter q̄ prius sit factū siue ꝓstru
ctū q̄ destructū. Sz veracit rñdendo. dom ē
an. sili prius significet ordinem duratōis. aut
facilitatem laboris. si primo dico q̄ prius do
mus est destructa. q̄ ꝓstructa. oz em̄ ex nō do
mo fieri domū vtz. i. pbi. c. v. vbi pbus dicit
dom⁹ q̄dem fit nō ex eo q̄ diuisa sunt sic a sta
tua a figuratū ex nō figurato. ex ñ musico mu
sicus. patet igit q̄ ordie duratōis prius est ñ
esse dom⁹ q̄ esse. Si aūt loq̄mur de. ij. vt li
prius significet facilitatem laboris. p̄t esse du
plicit ꝑm q̄ dra est inter corpozalia a spūalia
si corpalia facili⁹ destruunt. q̄ ꝓstruant. Fa
cili⁹ em̄ domus destruit a ꝓburit q̄ edificet
spūalia vo si mixta sunt vt ꝓsecratōes. ordi
nationes facili⁹ ꝓstruunt q̄ destruant. extra
de trāsl. c. ij. Cū iuxta canonicas sanxiōes. eps
solus honorem dare pōt. auferre nō pōt. Epi
quoq̄ a metropol. suis mun⁹ ꝓsecrationis ac
cipiūt qui tñ nō pñt nisi p̄ romanū pōtificem
ꝓdemnari. Dec⁹ aūt est de spūalib⁹ puꝛis.
sz gra vtute. q̄ facili⁹ destruant q̄ ꝓstruant
quia p̄ vnū pct̄m destruunt omes vtutes. de
regulis iuris. defleāt. Ad ꝓpositū cū iudei ex
istimarent essent opinionis q̄ corpalia prius a fa
cilius destruerent q̄ ꝓstruerent. mirabāt de
dictis xp̄i dicen. Soluite templū hoc. dicen
tes de risorie. xlvi. annis hoc templū edifica
tum. supple magnis laboꝛib⁹ est. a tu vis. scili
cet i tribꝰ diebus facilit ꝓstruere q̄ tā difficil
liter et magno spatio destrui vix p̄t. xp̄s aūt in
tellexit de spūali templo. s. corpoze glificādo
in resurrectione. quod ipe facilius potuit per
glorificationem ꝓstruere et excitare. q̄ ipi per
occisionem destruere et mortificare. Desi
gnat aūt corp⁹ xp̄i p̄ templū materiale valde k
quenient. a ꝑ spūalit. ꝓpter tria. s. ꝓpter rōem
naturalis formationis.
Viscoralis reconciliationis.
Realis sue destructionis.

Primo igitur corpus christi dicitur templū
ratione tē. Cū aug. pertractans illud verbū.

iob.ij.et pñtis euan.xl.ꝛ vi.annis edif.ꝛc.di
Nō tot diebus edificaꝫ et formatur corpus
humanū in vtero matris quot annis illō tem
plum materiale fuit edificatū. Nam substātia
illa qua corpus hominis formaꝫ. vt di.bar
tho. habet quatuor gradus. primus est. vij.
diex in quo semen est quasi lac. scōus est. ix.
diex in quo semen sanguini immiscet. in quo
gradu nūc epar cor et cerebꝝ formanꝫ sed ad
huc sunt sanguinea quem gradum vocat ypo
cras fetuꝫ. tercius gradus est. xij. diex in quo
etiā alia membra disponunꝫ. vltimus gradus
est. xviij. diex in quo membra formata orga/
nizanꝫ. et ad susceptionem anime fortificanꝫ
et disponunꝫ quibꝰ dispositis anima creatur
a deo et creādo corpi infunditur ꝑm magistꝝ
sen. Sic corpus viuificat et infans incipit se
mouere manibus et pedibus calcitrare. et ꝑm
galie. si femina plus in sinistro latere. si vero
masculus in dextero. et sic vsqꝫ ad pfectum
pplementum in ventre matris. ix. mensibꝰ et
vi. diebus nutrit. ¶ Sciendum tñ qꝺ corpꝰ
xpi in vtero virginali in aliquo fuit per natu
ram operatiū. et in aliquo immediate a deo.
Nam substantie ipsius ex qua corpus chri/
sti debuit formari vsqꝫ ad spacium. ix. men/
sium successiua. augmentatio facta est a deo
mediante natura. Et qꝛ natura operaꝫ ꝑ mo/
dū sicut motus nō pōt esse in instanti. immo
necessario requirit tps. sic iam ipius substan
tie ad locū generationis deductio. q̄ꝫ corporꝫ
xpi successiua augmentatio facta fuit a natura
sed xpi corporis formatio. et ꝑ lineamenta et
membroꝝ ꝑpleta organizatio facta fuit a tota
trinitate. a ꝑpriate tñ a spūsancto anime vo xpi
creatio et ipsius corpis animatio. a tota trini/
tate est facta a ꝑpriate tñ a patre. Similiter ipi
corpis cum anima rationali ad vnitatem per
sone diuine assumptō est facta a tota trinita/
te terminata tñ ad solam psonam filij. ¶ Sꝫ
diceres cum ꝑm augu. opa trinitatis a dextera
sint indiuisa. et opus incarnationis sit opꝰ
trinitatis a dextra. videt qꝺ tota trinitas sit in
carnata. ꝛ nō solū filius. Ñdet dñs bonauē.
in. iij. sup magīm dicens. Quod opera trini/
tatꝭ bene sūt indiuisa actiue ad illatā opatiōez
sed nō passiue siue terminatiue q̄tum ad car
nis susceptionē. Sicut patet ꝑ familiare exē
plum. Si tres puelle vestiant vnam vestez
ita dūtaxat qꝺ vna illaꝫ induaꝫ, tūc inductio
est a tribꝰ. nō tñ tres induunt sꝫ vna sola ter
minatiue est inducta. Sed cur illa incarnatio
magis attribuit spūsancto q̄ꝫ patri. qꝛ dꝛ qꝺ
incarnatus est de spūsancto cū tñ opus sit to
tius trinitatis. Ñdet mgr in. iij. di. iij. Nō
non ideo opatio incarnationis spūsancto sci/
pi attribuit. qꝺ ipe sol spūssanci sine pte et
filio fecerit. sꝫ qꝛ spūssancti caritas ꝛ vnitꝫ
patris et filij. in qua caritate verbū dei est ca/
ro factū iō sibi attribuit. Scdo corpus xpi dr
tēplū ratione pie ꝛ viscералis reconciliatōis. qꝛ
sic in templo materiali malefactor confugiens
defendit a ptāte seculari vt hr. extra de immu.
eccle. c. inter alia. ꝛ ibi fit reconciliatio peccato
ris ad deū. sic confugientes ad xpm a potestate
dyaboli defendunt et reconciliant deo. vnde
ps. Suscepimus deꝰ miam tu. in m. t. tui. l. t
hūanitate tua. Et. ij. cor. v. deus erat in xpo
mundū reconcilians sibi. ¶ Sed queret ꝑm
quā naturā xpus dicat mediatorem siue reconci/
liatorꝫ. Ñdet bona. in. iij. sup magīm di. xix.
qꝺ nō pōt esse mediator ꝑm diuinā naturā. qꝺ
cū mediator dicat officiū reconciliatōis. ꝛ me
diator debeat differre ab illis q̄s reconciliat. et
xps ꝑm diuinā naturā sit ille cui fit reconcilia/
tio. sꝫ ꝑm diuersas ꝓprietates in quibꝰ cōcat
cū deo et hoīe hꝫ esse iusticiā ꝛ innocentiā in q
cōcat cū deo. et mortalitatē in qua cōcat cū
hoīe. ꝛ dū mors ꝓiungit iusticie. in eodē ꝑso
nā debet hō peccator et mortalis deo iusto et im
mortali. reconciliari esse sum deo ꝑ mortē hois
innocentis. Et iō mgr vbi sup dicit in ītra. xpus
mediator dr ꝑm hūanitatē. nō ꝑm diuinitatē
cui rō est. qꝛ mediū debꝫ eē inter extrema q̄
mediator dei et hoīm dꝫ esse infra deū ꝛ supra
hoies. sꝫ xps ꝑm diuinā naturā nō est inferior
deo. q̄ ꝑm diuinā naturā nō pōt eē mediator
ergo solū est mediator. ꝑm naturā assumptā.
¶ Tercio dr templū rone destructōis siue re
solutōis. Nā sic templū materiale ꝓpter iniq
tatē iudeoꝝ fuit destructū. sic corpus xpi ꝓpter
iniquitatē ꝓpli sui fuit vulnerati destructi et
resoluti. nō q̄ ad separatōez deitatis sꝫ principali
um ptiū homis sc̄z corpis ꝛ aie. Ñ bona. in
iij. sup mgrīm di. xxi. inqt in morte xpi aia nō
fuit separata a deitate. quia nec deum decebat.
qꝛ indissolubili vinculo sibi eam cōiunxerat.
vnde sicut non decet virū relinquere vxorem
sic nec verbum seperari ab anima. nobis enim
nō expediebat. qꝛ si facta fuisset separatio, ani

ma illa nō habuisset potentiam ad eripiendū genus humanum a captiuitate. nec mediatricis officium ad reconciliandum. et neutrum erat nobis expediens. Etiam anime xpi nō cōgruebat tum quia innocentissima ⁊ beatissima et ideo velle separari a verbo non poterat. Ex dictis illa diuiduntur in morte. que coniugunt̄ur in necessitate. Unumquodq; eōrū ex quibꝫ cōiungitur in illa resoluit̄. i. phis. et regula iuris. omnis res p̄ quascunq; causas nascitur p̄ easdem dissoluit̄. Cum ergo in natiuitate cōiuncta fuerint deitas et humanitas. debebant etiam p̄ mortē seaprari. Respondet bonauē. q̄ duplex est coniunctio. scilicet naturalis et supnaturalis. Ista ergo que p̄iunguntur naturaliter in natiuitate diuidunt̄ in morte. Unio aūt deitatis ad humanitatem non erat naturalis. Sed dicis si deitas nō fuit separata ab anima et corpore in triduo. videtur q̄ tōne illius p̄iunctionis xpc in triduo fuerit verus homo. nec p̄ cōsequens mortuus. Dicit bonauen. q̄ ꝓpt̄ hāc rationē magister sen. desicit di. xp̄m in triduo fuisse hominem. quia ad hoc q̄ aliquis sit homo. necessario pre exigitur vnio anime ad carnem. quia quicūq; est homo mortuus. ē deficiens a cōpleta rōe hominis et completū non predicat̄ de diminuto. ergo si xp̄us in triduo fuit homo mortuus. non fuit verus homo ⁊c. Feria tercia post Letare

Am die festo mediante. ascendit iesus in templum et docebat iob. vij.

Hobs. iij. ethi. dic̄. q̄ sermones consonantes operibus acceptant̄. et dissonantes cōdemnant̄. Qui ergo vult vt eius verba acceptent̄ non solum verbis. Sed etiam moribus et factis docere debet. Unde. ff. in prohemio. Oportet prius animas et postea linguas fieri eruditas. magistri etiam primū moribꝫ. deinde sciencia et factis alios precedere debent. C. de cōformita. mgōs. Quare etiam crisost. dic̄ ⁊ allegatur. xl. di. multi. Si bene viueris et bene docueris populum instruis. si bene docueris et male viueris. tui solius ꝺdemnator es. Nam bene viuēdo ē bene docēdo q̄ ꝑ̄m instruis quō viuere debeat. dn̄i aūt docēdo male viuendo deum instruis quō te debeat condemnare. Ugē ergo veritatis ⁊ saluator noster volēs fructuose populum docere. quō ecclesiā frequentare deberet. et solennitates sanctoꝝ venerari. et deum in omnibus honorare. quod vbis docuit. prius moribus et factis ostendit. Et ideo iā die festo mediante. ascēdit prius in templū. et postea in templo viam sequendi docuit et ostēdit ⁊c. Queritur cum docere ⁊ p̄dicare sit magnum opus caritatis. An liceat laicis sicut sacerdotibꝫ consecratis. Et videtur q̄ sic. quia olim predicabant laici de licentia sacerdotum̄ xriij. di. mlier. Cōtra. xvi. q. i. adijcim⁹. Ubi dicit̄. q̄ preter dn̄i sacerdotes nullus predicare audeat. Dicendum est vt habet̄ extra de here. sicut in vno. Ne hereticā prauitas vl̄ alia vicia sub specie vtutum occulte subintrent. interdicendū est laicis vniuersis cuiuscunq; ordinis censeant̄. officium p̄dicandi quia. p̄dicare est dignum et laudabile officium. q̄ꝺ solum ad doctores ecclesie et sacerdotes admissos p̄tinet qui scientiā a deo datam pro capacitate ⁊ vtilitate audientiū seminare debēt Unde dicit̄. xxvi. di. Ecce. oportet eum qui docet et instruit animas rudes esse talem. vt pro ingenio discentiū seipm̄ possit aptare. et verbi ordinez pro audientis capacitate ⁊ vtilitate audientium dirigere. Nam sicut cor. vt dicit̄ in li. de animalibus. est nobilissimū membrum corporis. fons et receptiuum principiū sanguinis. positum in medio. vt eum trāsfundat ad omnia alia membra. Sic doctor et predicator dignum habet statum. cuius frugem melioris vite non potest quis habere. q̄ꝫ predicare et regere populum dei. extra de renunc. Nisi cum pridem. Est em̄ quasi mediator dei et hominis. et ideo infusam scientiam siue p̄ studium acquisitam sincera caritate ad alia mēbra trāsfundere debet. quia in hoc exercet officium angelorꝫ supreme hierarchie quorum interest inferiores angelos purgare ⁊ illuminare de secretis ⁊ occultis dei. ex magistro. ij. sen. di. xi. Sed diceret quis. Nōne quilibet ex caritate tenetur alterum increpare informare ⁊ docere. Respondet alex. in. iij. q̄ docere potest quis alterum tripliciter. scilicet Simpliciter exhortando ⁊ hoc ꝙuenit omnibꝫ p̄dicando solū sacerdotibꝫ cathedrā tenendo quod cōuenit solis doctoribꝫ. Ex nūquid diaconi etiā possint p̄dicare. Dico q̄ sic de licentia sacerdotis. alias non. Sic etiam subdiaconus potest p̄dicare. q̄ꝫ platione ⁊ curā aliorum habe p̄. dn̄i p̄dicat rōne p̄latōis ñ rōe ordinis.

¶ Sed nunquid p̄dicator teneat facere illō
§ quod p̄dicat asserendo. Respondet alex. q̄ te
netur facere quicquid asserit faciendū. de his
que p̄tinent ad necessitatem salutis. non autē
que p̄tinent ad p̄fectionez religionis ad quā
non omnes tenent. ¶ Sed nunquid peccator
p̄dicando peccat. Rñdet idē q̄ aliquis doc
q̄ tenet ex officio q̄si de nc̄itate aliquis do
cet quasi ex voluntate. Item peccatū aliquod
est notorium aliquod occultum. Dicit ergo
q̄ existens in peccato notorio. siue p̄dicet ex
necessitate officij siue ex voluntate peccat. Il
lum aūt qui est in peccato occulto dicit pecca
re. cum ex voluntate p̄dicat et hoc ratione cō
temptus. non aūt istum qui predicat ex officio
dum tñ illud faciat cū dei timore. et quasi co
actus officij necessitate. Sic aūt ꝑm aliquos
videtur dicendum. q̄ existens in peccato siue
occulto siue manifesto docens vel predicans
si non studeat de peccato dolere. simplicit dī
I citur ꝓtemnere et ideo peccare. ¶ Sed que
ritur an in aliquo alio loco q̄z in ecclesia possit
quis p̄dicare. Dicendum q̄ rationabilit fit i
ecclesia. q̄ ille locus ad hoc est magis aptus.
Et hoc ꝓpter tria vt alias habet. Etiā exem
plo xp̄i. qui in templo xp̄i docebat. Potest
tñ etiā fieri in alio loco honesto siue publico.
et non in p̄uatis domibus. ne suspicio here
sis ex hoc oriatur. di. xxx. si quis. Cñ in aur.
de ecclesia. §. si quis in sua domo. Illa dom⁹
in qua ꝑuenticula celebrant et occulte p̄dica
tur publicanda est. Unde saluator noster di
cebat publice in monte di. math. x. Quod i
aure auditis p̄dicate sup̄ tecta. Et cum inter
rogaret de doctrina eius. Rñdit ego palam
locutus sum mundo et in occulto locutus sū
nihil. ¶ Quantū ad expositionē et ꝓmuna
tionem euangelij. hēri xp̄s eiecit de templo ne
gociatores. hodie corrigit falsos ypocritas et
legis p̄uaricatores. Et ꝑm hoc tres sunt ptes
In prima notatur iudeorum vituperabilis ad
miratio. ibi. quō hic litteras scit.
In secunda saluatoris laudabilis obuiatio.
ibi. Nonne moyses dedit.
In tercia peruersor̄ admirabilis confutatio.
ibi. Nolite iudicare ꝑm faciem.

¶ Quantum ad primū
festum de quo hic agit. fuit festum scenopha
gie. i. tabernaculorum. cenos enim grece vmbra
dicit. q̄ tunc iudei comedebant in vmbra
lis ramor̄ ad memoriā. xl. annor̄. in quibus
fuerunt in deserto in tabernaculis quod festū
fieri debebat ꝑm dei p̄ceptum. leui. xxiij. quint
decima die mensis septembris. p̄ septem di
es. quor̄ primus et vltimus solennes erant.
in medio eni istius festi. i. quarta die. dñi erāt
deuotiores. ascendit ihesus hierosolimam in
templum et docebat ibi. Mirabant ergo iu
dei indignantes. vnde xp̄o tanta inesset sapi
entia et intelligentia scripturar̄. et ergo in eo
ꝓtemptum dicebant. estimantes eum esse fi
lium fabri et pur̄ hominē quō hic literas scit
cum non didicerit. ¶ Moraliter p̄ vmbra
cula illa iudeor̄ puerorum. designari possūt
hereticor̄ ꝑuenticula. que solent haberi in lo
cis tenebrosis et occultis. in quibus semināt
zizaniā hereticе prauitatis. ꝓtra sanctam eccle
siam. redemptorem nostr̄. et eius genitricez
matrem misericordie. querunt enī tenebras
et fugiunt lucem sicut noctue. vt eor̄ nepha
ria opa non arguant. quia vt habetur. ff. de
ven. inspi. l. i. §. si mulier. Tenebre apte sunt
ad fabricandū falsum. vñ iob. xij. Qui male
agit odit lucem. Omnes enim occulte actio
nes suspecte sunt. extra de offi. iu. dle. Subuit
Dij enim heretici a suis nuncupantur aposto
li. et vt prauitatem eorum occultent et simpli
ces seducant. sanctitatem simulant. veniunt
in vestimentis ouium. lutosis pedibus. vere
ri imitatores apostolorum sed vt lupi rapaces
oues rapiunt et seducunt. Nam agricola cele
stis volens ex bonis hominibus horreum cel
este replere. triticum bonum seminauit in sā
ctam ecclesiam scilicet humilitatem. castitatē
paupertatem. Sed inimicus homo aduersa
rius dyabolus hominis attendens spoliatio
nem inferni. vt deus in semine suo impediret
et infernale horreum impleret. superseminat
uit zizaniam. contra humilitatem superbiam.
contra paupertatem auariciam. et contra casti
tatem luxuriam. ¶ Ex quibus omnibus pra
uitas in celo in paradiso et in terra pullulauit
et omnis heresis. Nam ex superbia orta est fal
sa expositio dictorum. Ex auaricia reprobatio
iniqua sacramentorum. Ex luxuria assecutio
peruersorum. Primo namq̄ ex superbia orta
est heresis multorum. qui vt viderentur ab
hominibus conati sunt dicta sancti euāgelij
et sanctor̄ patr̄ falsis expositionibo declarare

Sicut nestorius arrianus. Biglef. huſſo. et ꝯplures alij. qui veritatem radentes. ꝓ eorum ꝙuersa dogmata simplices adduxerunt. Ista hereſis vt proh dolor in cordibus multorum adhuc latet. qui nec dictis sanctoꝝ doctorum nec eccleſie sancte ꝑbent firmū aſſensum. immo quia timore pene non audent ꝓpalare publice. occulte aures simplicium demulcent. et eorū mentes seducūt. quos reprehendit apoſto. i. thi. vi. Si quis aliter docet ⁊ nō acquiescet. sanis sermonib dñi nr̄i ihu xpi. et ei qui secundū pietatē est doctrine. superbus est nihil sciens de quib etiam leo papa scribit vt habet. xxiij. q. iij. Quid aūt iniquū ē impia sapere et sapientioribz doc. non credere. Sed in hanc inſipientiaz cadunt quo ad cognoscendā veritatem aliquo impedimēto obſcuro. non ad ꝓbicas voces. nec apostolicas litteras. nec ad euangelicas auctoritates. sed ad semetipos recurrūt. et ideo mgri erroris exiſtunt. qui veritatis diſcipuli non fuerunt.

Z ¶ Contra hanc hereticā prauitatez debet homo ſimplex de plana ſcriptura contentari. nec ꝓfunda et alta querere. ſicut faciunt ex ſuperbia quidā acuti ſpūs. qbz null⁹ p̄dicator ſufficit ſubtilia predicare. hi querunt altiſſima et ignorāt ima. Et iō nō mirum. q̄ ſunt magne intelligentie et pue conſcientie. ſtatū habent altum. ⁊ ꝓfundiſſimū caſum. quāto em̄ altius ſcandunt. tanto ꝑiculoſius et dānabilius cadunt. Quare apo. ad ro. xi. admonet di. Noli alta ſapere ſed time. dicunt nutrices. et ſic eſt. q̄ cuz puulus claritati ſolis nimium expoſitꝰ vl ignis ꝓpter exceſſum luminis luſcus efficit ac cecus. qz. ij. de anima excellēs ſenſibile deſtruit ſenſum. Sic laici vtriuſq ſexus ex nimia curioſitate inueſtigādi archana diuina et ſubtilia. incidunt in hereſes et cecitates mētales. cū illa excedāt intelligentiā illiteratoꝝ. Ad hoc deſignandum diuinus apoſtolus raptus ad tertiū celum. i. ſanctam trinitatem. vidit ibi archana que nō licebāt homini loqui. Exemplum figurat. geñ. xi. In illis qui volebāt turrim edificare vſq in celum. ſed in imo confuſi. et in lucifero qui eleuatus in ſupbia. dixit in corde ſuo. aſcendam in celum. qui cecidit in ꝓfundum inferni. et adam volens habere ſcientiam dei. eiectus de paradiſo. acquiſiuit inſipientiam iumentorum. Quare dicit Quer. xxv. Vel comede quod ſufficit tibi ne

forte ſanatus euomas illud. Et ſequit. quia ſicut qui mel comedit multum. nō eſt ei bonū. ſic qui ſcrutator eſt maieſtatis opprimet a gloria. ¶ Secūdo ex auaritia etiā oritur hereſis damnabilis. Nam ſicut pulvis claros excecat oculos. ſic auaritia multos excecauit mēteſq eorū a veritate ad falſitatē pmutauit. eſt nāq quedam ſecta hereticorū. quibus omnia ſolēt eſſe ꝓmunia non ſolum aurum argentum. ſed vxores et filie ꝛc. Hi em̄ quos vident paupertes. ad eorum errores p munera allicunt. ꝓmittentes omnibus ſubuenire. ſicut ſunt. Valdenſ. Hi occulte ſanctā eccliam diffamant in conuenticulis ſuis ſacramēta ſpernunt. dicētes ea eſſe ꝓpter auaritiam inuenta a ſacerdotibus. Sacerdotibus detrahunt. decimas a xpo in noua lege firmatas. et a dño deo in lege veteri inſtitutas. eccleſijs tradere negligunt. ⁊ omnia ordinata ad dei honorem et ſalutem animaruz impediunt. et poſtponunt. de quibus aplus. i. thi. iiij. In nouiſſimis temporibz diſcedent quidam a fide attendentes ſpiritibus erroris et doctrinis demoniorum et ypocriſi loquentium mendacia. ꝓhibentiū nubere. abſtinere a cibis quos deus creauit ad percipiendum cū gratiarum actione fidelibus. De quibus etiā habetur. extra de here. ad abolendam. vbi mer ſos qui de ſacramento corporis et ſanguinis domini noſtri ihu xpi. vel de baptiſmate. ſeu peccatoꝝ confeſſione. mrimonio vel reliquis ſacramentis eccliaſticis aliter ſentire aut docere non metuūt qz ſacroſancta romana eccleſia predicat vl obſeruat. vl ſinguli epiſcopi p dioce. ſuas cum conſilio clericorum hereticos iudicauerint. perpetui anathematis vinculo innodam⁹. hec lutius tercius. Et rationabiliter anathematizantur qui dicunt ſacramenta eccleſie nil prodeſſe. nec ſuffragia defunctis valere ꝛc. falſificantes doctrinam xpi. roboratā et confirmatam quinqz ſigillis ⁊ plagis eius vnde totam efficatiam et virtutem ſacramenta ſumpſerunt. ¶ Voluit em̄ ſaluator noſter ꝓtra quemlibet morbum ſufficientiſſimū adhibere remedium. Eſt em̄ duplex morbus. ſcz culpe et pene. ſi morbus culpe aut originalis aut actualis. ꝓtra originalem culpā exhibuit baptiſma in remediū. ſit aūt actualis culpa. aut venialis. aut mortalis. ꝓtra venialem dedit extremam vnctionem. aquam benedictam. et multa. ſi mortalis penitentiam.

quos

nō ꝛ ſufficiencia ſcpte ſacmētoꝝ ꝓ ihū xr̄ de xr̄ matris eccliæ

In remedium aũt pene exhibuit et dedit efficaciam. iiij. alijs sacramentis. ꝓtra. iiij. penalitates inflictas hominib⁹ ex peccato. que sunt ꝓcupiscentia. infirmitas. ignorãtia. ⁊ malicia Contra ꝓcupiscentiam est matrimoniũ. ꝓtra infirmitatem est ꝓfirmatio. in qua dat̃ spũs. ad robur. ꝓtra ignorantiã ordo. ꝓtra maliciã eukaristia que est sacramentum caritatis. hec eñ sacramẽta rationabilit̃ a xp̃o ordinata sũt et a spũsancto inspirata. ꝓ omni necessitate hominis. vt peccata tollant et hoiem ad vitam eternam disponant. ⁊ nõ vt auariciã clerico/ C rũ nutriant vt hereticj dicunt. ¶ Tercio ex luxuria grandis ꝓcedit heresis quorundam qui tracti ꝓcupiscentia mulier̃. ꝓuenticula celebrant. vxores ꝓprias publicant et filias vt alijs mulieribꝫ ꝓmiscerj possint. Hij etiã officium p̃dicationis sibi vsurpant ⁊ occulte p̃dicant vt luxuriam cõmendant. et ꝓnentes p sonas et ꝓnentiam vouentes vituperent. q̃s omnes sancta catholica eccl̃ia excõicat. vt hẽ. extra de here. cũ ex iniuncto. vbi sic dr. Licet desideriũ intelligendi scripturas diuinas. et ẽm eas studium exhortãdi reprehendendum non sit. sz potius ꝓmendandũ. in eo tñ apparent quidam laici merito arguendi. qui occulta ꝓuenticula celebrant officiũ p̃dicatõis sibi vsurpant. sacerdotñ simplicitatem eludunt. et eor̃ ꝓsortium aspernant̃. qui talibꝫ non inherent. Deꝰ eñ lux vera que omnẽ homiem illuminat venientem in hunc mundũ. intantum odit opera tenebr̃a. vt apostolos suos in mundũ vniuersum p̃dicaturos euangeliũ omni creature missurus eis p̃cepit aperte di. Quod dico vobis in tenebris dicite in luce et qđ in aure auditis p̃dicate super tecta.

D ¶ Contra hanc hereticam prauitatem debet homo se cauere. vt talia occulta nõ visitet. falsã doctrinam ꝓtra fidem et veritatem manifestã non attendat. nec huiusmodi enormitatibus assentiat. sed reclamet. ꝓdeat vt p hoc penaz ⁊ maledictionẽ eternam euadat. quia non solum qui nouam sectam et hmõi hereses fingunt sunt hereticj censendi ⁊ excõicati. sz etiã qui talia assentiũt sunt hereticj. xxiiij. q. iij. hereticus. Ñ cesarius narrat in dialogo suo. q̃ tpe heinrici imperatoris cum lucius papa verone ciuitate morã fecisset multis tam eccl̃e siarum prelatis q̃ etiam regni principalibus ibidem ꝓgatis. Fuit etiã ibi quidam gotschalcus. tũc canonicus maioris eccl̃ie in colonia. cũ fratre suo eberhardo canonico sancti georgij. quor̃ hospes pene singulis noctibus cum vxore et filia de domo ꝓpria egrediebat. Qđ cũ eberhardus ꝓsideraret. secut⁹ illũ in domum quandam subterraneã satis amplam in qua multis ex utroq̃ sexu ꝓgatis. quidã hereticha sermonẽ blasphemie plenum. cũ/ tis tacentibꝫ fecit. p quem mores et vitam illor̃ instituit. demũ extincta candela vnusquisq̃ sibi ꝓpriam inuasit nullam habentes differentiã inter virgines et viduã. et dominam. et ancillam. ⁊ qđ horribili⁹ est sororem ⁊ filiam. Eberhardus hoc videns. vt puto inuenis vanus et luxuriosus cõsimulans se discipulũ hospitis sui filie vl̃ alteri cuilibet puelle in sermone se ꝓiunxit. Cumq̃ hoc attemptasset dicere a dannum dimidium. magister cunctis audientibꝫ ait. Iuuenis iste tam sepe frequẽtat auditorium nr̃m. cito erit abilis ad docendũ alios/ hoc audito amplius nõ intrauit. q̃ hoc narrante fratre suo. gotschalcus canonicus eum arguit. quare hoc attemptasset et eñ hereticum nominauit. Ipse respondit hanc conuenticulam non frequentasse ꝓpter hereses sed ꝓpter puellas. Talis est vita hereticor̃. qui ꝓpter luxuriam nõ solum vxores ⁊ filias publicant. immo deũ blasphemant et matrem misericordie. et totam eccl̃iam obꝓbriose diffamant. Hij sunt falsi ꝓphete de quibꝫ dicit Math. vij. cauete di. Attendite a falsis prophetis qui veniunt &c.

Secunda pars in qua

ostenditur obuiatio nostri saluatoris ibi. Nõ ne moyses dedit vobis legem &c. Iam inclemalicia excecati. xp̃i opa nolebant credere ee opa dei sed demoni asscribebant. quia sabbatum violauit sanando alios infirmos. quare dicunt ei demoniũ habes. s. in cui⁹ potestate hec opera facis. Lex eñ dei precepit custodire sabbatũ. Sed xp̃s respondens reprehendit eos de legis transgressione di. Nonne moyses dedit vobis legem sz exo. xx. Nõ occides iustum et innocentes. et nemo ex vobis facit legem. exquo queritis me interficere hominem innocentem et iustum. et hoc est signum q̃ estis p̃uaricatores legis. ¶ Moralitter est notandum. q̃ sicut cecus p baculũ dirigitur et artista p regulam. sic appetitus noster hois

regulis et legibus coartaꝫ ꝛ dirigitur. Qua re greg. ix. in ꝓhemio decre. dicit. Lex ideo ꝓ ditur vt appetit? noxius sub iuris regula limi tetur ꝙ quã genus humanum vt honeste vi uat alteꝫ non ledat. ius suum vnicuiq; tribu at informaꝫ. Unde legitur. ff. de ori. ꝛ ꝓcessu iuris ciuilis. l. i. ꝙ populus romanus primo sine legẽ siue iure sola potestate regis guber nabatur. sed postea aucta ciuitate populus si ne lege transiens eam rex in tres diuisit ptes quas ptes curias appellauit. que tunc reipub lice curam ꝙ sententias partium eaꝫ impende bat. et ita leges quasdam ad populum tulit. Iteꝫ cepit populus roman? iure incerto ma gis et consuetudine vtiq; eis ꝙ latam legem ordinata fuerant vsq; ad. xviij. annos. sed ne hoc diutius fieret placuit publica auctoritate xviij. ꝓstitui viros ꝙ quos peterentur leges a grecis ciuitatibus et ciuitas fundareꝫ legib? quas in tabulis eburneis ꝓscriptas ad ocu los hominum posuerunt vt apertius omnib? nõ apparerent. Dicit apparatus ꝙ anteq; hoc fie ret greci miserunt romam sapientem quendã vt exploraret an digni essent romani legibus qui cum romam venisset romani cogitantes quid ꝓterat fieri. quendã stultum ad dispu tandum cũ greco posuerũt vt si ꝓderet tandeꝫ derisio esset. Grecus disputare cepit et eleua uit vnum digitũ vnum deũ signãs. Stult? vero credens ꝙ vellet ipm vno oculo cecare et ipse eleuauit duos et etiã cum eis pollicem sicut naturaliter euenit. quasi cecare eum vel let de vtroq;. Grecus aũt credidit ꝙ ũitatez oñderet. grecus iteꝫ manũ aptam ostẽdit vt oñderet oĩa nuda deo. Stultus aũt timens maxillam sibi dari pugnum clausum quasi re percussurus leuauit. grecus intellexit ꝙ deus omnia clauderet palmo. et sic credens roma nos dignos legibus recessit ꝛ leges fecit his sapiennibus concedi in ciuitate atheniꝫ et la cedemonioꝫ. insti. de iuꝛ. natu. §. et non elegã ter. et sic leges a grecis originem habuerunt sicut et quelibet scientia vt ꝑsti. testaꝫ in ꝓ sui tractatus. Ad ꝓpositum nos assimilamur romanis qui ex nobis legem non habuimus sed a principio a grecis. i. celesti hierarchia a tota trinitate. a qua omnis scientia originem habuit. Primus homo in creatione legẽ qualiter viuere deberet sumpsit et post ꝑm va rietatem tpis. vt vitam homo directe a prin cipio ad medium. de medio ad finem qui est deus dirigeret et regl'aret. alias ꝛ alias leges a deo accepit qui est principium et medium ꝛ terminus omnis legislationis. vt dicit in au ten. de priuile. dotis coll'. viij. Accepit nanq; homo.

In statu innocentie legem rationis.
In statu negligentie legem timoris.
In statu clementie legem amoris.

Nam cum a principio deus hominem regem fecerit ꝛ dñm vniuersoꝝ legem sibi indidit rationis. vnde se et alios regere posset. q̃ lex nature dicitur. quia inserta est vniu̇saliter oi homini ĩmutabiliter iudeo gentili et xp̃iano. ꝙ hanc eã legem homo habet ꝯgnitionem ꝛ intelligit q̃d bonum quid malum, iniuriam ne mini inferre neminem fraudare. a furto absti nere. alieno ꝓpio non insidiari ꝛc. consilia quod cõcludit ĩ his verbis. Quod tibi vis fieri fac et alteri. Et quod tibi non nec alteri facias. Per hanc legem obligamur ad omia moralia ꝛ virtutes morales. nec aliquis excu satur. vnde apo. gentes que legem scriptam scz moysi non habent. sicut iudei naturaliter habẽt facium ea que legis sunt. discernendo scz bo nũ a malo. Et ĩ can. di. i. ꝓsuetudo dicit. Si ratione ꝓstat lex. erit ei oĩe quod ratione cõ stituerit. Sed di. cum homo ꝙ rationem te neatur et obligetur ad moralia. an solum mo ralia hominem iustificent sine fide. Dico q̃ non. heb. xi. Sine fide impossibile ẽ deo pla cere. Si ergo habens omnia moralia. nõ ha bens fidem. non est deo acceptus. etiam non est iustificatus. sequit ex illo ꝙ multi ꝓpter fi dem et ante legem. et in lege facientes moza lia bona sunt saluati. Quod patet ad heb. xi. vbi plures ex eis enumeraũ. et eis ibidem dr Juxta fidem omnes defuncti sunt acceptis re promissionibus. Uñ gen. xv. dicit. Gal. iij. Credidit abrahã deo. et reputatũ est ei ad iustitiam. Sup quo dicit nico. de lira. q̃ abra ham ex fide xp̃i venturi iustificatus fuit. Ex quibus dictis patet ꝙ nõ solum hi qui in le ge scripta vel gratie sunt deo placent ~~etiã qui~~ iuxta legem rationis deditam vixerunt moza liter deo placuerunt. Ideo eaz nullus trãs gredi debet. ꝓsentiendo legi membroz̃ que huic est contraria. vnde aplus. ro. vij. Video aliam legem in membris meis. repugnantez legi mentis mee. Iste eĩ due leges habẽt se

adinuicem sicut due filie vnius. De quibus esopus ponit talē fabulā. q̄ p̄ eaz vnam nuptui dedit figulo. alterā ortulano. Non longo post visitando eas. venit ad illam quā dedit ortulano. querens quid ageret. Cui illa respondit. pater si deus dederit nobis pluuiaz ad irrigandū ortum. bene erit nobis. Venit ad alterā similiter querēs. Cui illa pater si deus dederit siccitatē. vt vasa lutea valeam⁹ exsiccare. bene erit nob⁹. Et dixit ille homo. Nescio si rogare debeam deū. p pluuia vel. p siccitate Ad. ꝓpositum ille due filie sunt caro et spūs. que ꝛm apo. gal. v. sibinuicez aduersant. Caro illa vt filia petit frequēter pluuiā. i. delectationē carnalē que militat aduersus animā Spūs aūt alia filia petit siccitatem. i. tempantiam ⁊ abstinentiā rōnalem. Sed quia spūs est nobilior filia. et id desiderat quod bonum est. desiderio suo satisfaciendū est ⁊ desideriis carnis nō est ꝺdescendendū. quod iubet vas electionis. ad gal. v. di. Spū ambulate. ⁊ desideria carnis non pficietis. Sed q̄uis deus dederit nobis legem dirigentem ad celestia. eam tamen pauci seruant. inclinantes se pon⁹ ad modū azini ad desideria carnis. ¶ Queritis que sit illa lex nature. vel quando fuerit homini data. Dico q̄ lex naturalis seu ius naturale inter oīa primatū obtinet. et dignitate añcellit. vt habet di. v. hec que. Et habetur ibidem ī glo. q̄ añcedit alia iura origine quia incepit. ab exordio rationalis creature. Item dignitate precellit. quia hoc ius nullā patitur immutatōnē. Nam siquid ē ꝺtrariū iuri naturali illud incongruū est. Itē antecedit amplitudine quia iure naturali oīa sunt ꝯmunia. sed hoc non est alio iure. Item antecedit sententie rigore. quia ꝺtra ius naturale nulla fit dispensatio. Sed aduersus alia iura sepe. Dixi primo q̄ lex naturalis precedit origine alia iura positiua. ꝓbat. quia oīes leges seu iura positiua que ī ꝓcessu tempis emanarūt. Jus aūt naturale in principio mundi durabit vsq̄ in finē. vñ di. v. Hec que dicit de lege naturali. q̄ incipit ab exordio rationalis creature. Sup quo dicit glo. q̄ inceperit p intelligentiā. nō p essentiā. immo verius posset dici. q̄ incipit q̄ ad vsum quia ius naturale. i. naturalis equitas ab eterno fuit. Dico secūdo. q̄ precellit dignitate. quia nullā patitur immutationem. cum scribebat in cordib⁹ hoīm. Vñ aug. ij. ꝓfes. loquens de lege naturali dic. Lex tua scripta in cordib⁹ hoīm quā nec vlla quidem delet iniquitas. Hoc idem habet di. vi. Nō est peccatū. §. his ita. ¶ Sed ꝺtra de lege nature est. q̄ nullus innocēs occidat. adulterium nō ꝯmittat. nec furtū. sed illa inuenium⁹ a deo esse mutata. Nam deus p̄cepit abrahe. q̄ filium suū innocentem occideret. gen. xxij. Itē p̄cepit iudeis vt mutuata vasa egiptior⁹ surriperēt exo. xij. Et p̄cepit osee vt vxorem fornicariaz acciperet osee. i. ¶ Dico q̄ naturali morte oīes moriunt. tam innocētes q̄ reos. quedam naturalis mors. diuina p̄ate indulcitur. ꝓpter peccatū originale. ꝛm illud. i. reg. ij. Dñs mortificat et vinificat. ideo absq̄ aliquā iusticia pōt ꝛm mandatū dei infligi mors cuilibet hoīi vel innocenti. Similit accedēs ad mlierē alienā ꝯmittit adulteriū. si aūt hoc faciat ex mandato dñi. aliena nō est. nec ꝯmittit adulterium. Et eadē rō est. de furto. q̄ quicūq̄ accipit aliquid de mandato dei. qui est dom⁹ minus vniuersoꝝ. nō accipit alienū sicut filij israhel egiptijs fecerūt. ¶ Dixi tercio. q̄ iure naturali oīa sunt ꝯmunia habet hoc expresse di. viij. differt. vbi dicit q̄ iure nature oīa sunt ꝯmunia oīb⁹. quod nō solū inter apostolos seruatū creditur. qui habuerūt cor vnum et animā vnā in deo. Veruz etiā a plūs creditum inuenit. Vñ apud platonē illa ciuitas optimissime ordinata traditur in qua quisq̄ ꝓprios nescit affectus. Jure vo ꝯsuetudinis vel institutionis hoc meum est. illud vo alterius. propter quod habetur in. c. sequenti. Tolle iura imperatoris. ⁊ quis audet dicere. hec villa mea est. meus est iste seruus. mea est hec domus. Sed ꝺtra. quia si sequeret q̄ credo non deberet esse in hominib⁹ et in mundo. quod esset inconueniens. quia oīes essent equales. ⁊ sic tolleretur seruitus. amicitia inter vxores ⁊ liberos. fratres ⁊ ꝯsanguineos. et pater filie nō gereretur. et filius matri. et ꝑentes vxori principis. que oīa essent incōuenientia. nō ergo iura parit. vt diligant ꝯmunes feminas sic vxores. et alij filij sicut legitimi filij. alieni sic frēs. ¶ Et taliter arguit aref. ij. polit. in prin. ꝺtra platonē qui esse ꝯmunia estimauit opūmū. Dico q̄ de lege nature simpliciter non oīa dnt esse ꝯmunia. quia quedaz ex institutione nature et lege naturali sunt exempta. nec ꝯuenit esse debent ꝯmunes nisi ad vsum obsequij et vile

ctionis. Non aũt quo ad vsum carnalis copule. vt habet sup vbo. Et ꝓiuges. xij. q. i. dilectissimis. Nã et in statu innocentie vbi simpliciter omnia fuissent ꝓmunia. et ad imperationis omnia membra fuissent mota. mulieres. tñ quo ad vsum carnis non fuissent cõmunes. Et ideo ponit in ꝓiu. ff. v dicit. q ius naturale est maris et femine cõiunctio. quam nos matrimonium appellamus. et hoc fuisset etiã ante peccatum in statu innocentie. vt dicit sanctus tho. in. iiij. super sen. di. xxvi. q. ij. ar. iij. Et si sic plato senserit q omnia essent cõia q ad vsum obsequij et dilectionis. bene sensit. si aũt ad vsum carnis. bene impugnat ab arest. et hoc videtur sensisse ex eo quod dicit in thimeo. hoc impossibile fore in esse ꝓpter varias passiones diuersorum hominũ. tñ pragmati viuunt in communi. sed vxores habent determinatas. non ꝓpter libidinez. sed sobolis amore. vt habetur in epla quam alexander scripsit. Ita et apostoli habuerunt omnia incõi. tamen illa que de lege nature deberent esse exempta magis dilexerunt. sicut pie credendum est q de. pe. petronellam filiam suam plus dilexerit quam aliam iuuenculam. et alij discipuli suos ꝓsanguineos. et sic ordo ꝓfectus seruabat inter eos. sicut ordo magis ꝓfectus est inter religiosos qui omnia habent in cõi ꝛc. Sic cõmunis possessio. vna libertas omnium. de iure naturali est inducta. Sed modo distinguo. possessio. et seruitus non sunt a natura indicte sed ꝓ hominum rationem ad necessitatez humane vite instituta. nec per hoc lex nature est mutata. sed ꝓ additionem magis declarata. sic etiã de multis videtur ecclesia dispensare. vt violatione sabbati. quod tñ non est ita cũ sint ꝓcepta dei. sed bene ea ad intellectuz legislatoris interꝓtatur ꝛc. ¶ Scdo homo accepit legem a moyse. que fuit lex moysi. magis ꝓ influxiones penaꝝ cohibens manum. quam animam. De qua apo. ad gall. iij. Lex propter transgressiones posita est. vbi etiã est varietas membrorũ. ibi necessario hẽt diuersitas remediorum. Cum aũt post diluuium populus peculiaris dei multiplicaret. ne ritu gentilitatis ad ydola cõuerterentur. sed vnum vez deum colerẽt et moribus ceremonijs ab alijs distingueretur. dedit eis deus leges quibus iustificari possent et in dei volũtate ꝑmanere. ¶ Sed quetitur an ꝓcepta ve. legis iustificauerint ea ꝑ

tantes. ad quod respondendũ ꝓmitto vnam distinctionẽ. vidz q plura sunt ꝓcepta veteris legis. quedã sunt moralia. quedã ceremonialia. et quedã iudicialia. ¶ Ꝓcepta moralia efficaciã habẽt ex dictamẽ nat̃ al'rõis. et cessante lege eẽ non desinunt. a principio ei mundi inceperũt et durabunt vsqz in finem semp. Ceremonialia aũt ꝓnent ad cultum dei. et sunt figuralia et cessabant figurato aduenient̃e. scz. xpo in ꝓmulgatione euangelij. ita vt si quis postea seruaret. peccaret mortaliter. Judicialia autẽ ꝓcepta sunt hec que ꝓnent ad ordinationez hominum ad inuicem. et vim obligandi nõ habent ex sola ratione. sed ex sola institutione et lege cessante non obligãt. sicut nec ceremonialia. Tamen si quis ꝓnceps in suo regno eadem ꝓcepta ordinaret seruari. non peccaret dũmõ ea intentiõe nõ faceret vt vim haberẽt ex ve. lege. non tñ iustificabant ipas seruãtes. ꝓbatur alias sequeret̃ q xp̃s fuisset inuniliter incarnatus. et legem dedisset. ꝓ quam oportet iustificari. etiam sine causa mortuus esset qd̃ non est dicendum. ¶ Contra. sacerdos ꝓ aspersionem sanguinis vituli expiabat sanctuarium ab imundicijs filioꝝ israel et ꝓuaricationibus eoꝝ atqz peccatis. ergo legalia virtutem habebant iustificandi a peccatis. Quod patet leui. xvi. ¶ Dico q legalia non poterant in se realiter ꝓnere virtutem ꝓfluentẽ a xpo incarnato et passo sicut modo cõnent sacramẽta noue legis. et ideo nõ poterãt a peccato mundari. Sicut apo. dicit ad hẽb. x. q impossibile est sanguinem. s. thaurorum et hircorum auferre peccata. Poterat aũt mens fidelium tpe legis ꝓ fidem xpi ꝓiungi incarnando et passo. et ita ex fide xpi iustificabant̃. cuius fidei ꝓtestatio erat hmõi cerimoniarum obseruatõ inquantũ erat figura xpi. Et ideo ꝓ peccatis offerebant̃ sacrificia quedam in ve. lege. non quia ipsa sacrificia a peccatis mundarent. sed quia erant quedam ꝓtestationes fidei. que a peccato mundabant. Auctoritas autem ꝓdicta intelligit̃ de peccato seu imundicia carnis non mentis. Sicut apo. dicit hẽb. ix. q sanguis thaurorum et hircorum et cinis vituli aspersus inquinatos sanctificat ad emundationez carnis non mentis. ¶ Secundo concludo. Tempore legis et ante legem et absqz observantia. ve. legis poterant aliqui saluari. ꝓbat̃ per dyoni. de cele. ierarchia. c. ix. vbi ex intẽ

tione hanc cõclusionem tenet di. q̃ multi gẽtilium p̃ angelos reducti sunt in deum. imo ad dignitatem quandam sunt sublimati sicut melchisedech qui fuit summ⁹ sacerdos. Idẽ etiam tenet dñs albertus glosator eius qui eẽ inter alia loquens de viris pfectis de gentib⁹ nominat melchisedech. Job licet ab abrahaz descenderit et ysaac. non tñ de filijs israhel. qz ab israhel non descendit. sed a fratre suo esau. et quintus fuit ab abrahaam. vt habetur in. iij. plogo sup iob. quem tñ non omẽs biblie habent. Isto tñ non obstante sanctus reputatur ut ex libro suo clare patere potest. ¶ Ex quibus sequitur bene correlarie q̃ pie credendũ est et tenendũ q̃ plures pl̃i sunt saluati. maxime aũt plato et aresˢ. ex eo q̃ moraliter erant boni. et virtuose vixerunt. et catholice in suis libris sunt locuti. Nam plato dixit in thimeo q̃ mundus a deo esset factus. et bonitas causa fuit factionis mundi. et origo omnium rerum. Item narratur in histo. romanoz et habet scõa scõe. q. ij. arti. vij. sol. tercij. argumẽti. q̃ inuentuz fuit quoddã sepulchr̃ in quo iacebat homo mortuus. et dicunt plures q̃ fuit plato habens laminam auream in pectore ĩ qua erat scriptum. xp̃us nasceˢ ex virgine. et credo in eum. In aresto. hoc idem apparet. q̃ dicit in li. de secretis secretorum. q̃ deus gloriosus creauit hominẽ. et fecit eũ nobilissimũ animalium. et in li. de morte aresˢ. qui intitulatur de pomo. dicit q̃ creator de nichilo fecit ens. Et ibidem dicit melon pl̃us discipulus aresˢ. q̃ abrahã erat sapientior oĩb⁹ qui ante ip̃m fuerunt. Intellexit q̃ tota generatio sua ibat in errorem. et tunc p̃cepit ei deus. vt immolaret filium suum vnigenitu. et voluit hoc facere. cum esset pfectus ad seruitium dei. et ñ est secutus viã patris sui. qui adorabat ydola. et tunc ferˢ dixisse aresˢ. placet mihi resp̃sio melonis. q̃ multũ ꝓmones sui placuerunt nobis. et veritatem dixit. et cõfiteor verba sua et laudo intentionem suam. Ecce ꝫ clare patet q̃ p̃dicti pl̃i senserunt de hijs que sunt fidei. ¶ Tercio in statu clementie siue gratie deus dedit homini legem amoris. scz euangelij xp̃i. quã non dedit in tabulis lapideis. sicut legem patrum. sed lex fidei scripta est. per spiritum sanctu in cordibus fidelium. Unde aug. de spũ in littera di. Dicut lex p̃m fuit in tabulis lapideis. ita lex fidei scripta est in cordibus hominum siue fidelius Item apo. ij. coz. iij. loquens cozinthijs. p̃ tumpit in hec verba. Quoniam epla xp̃i est ministrata a nobis et scripta. non attramento sed spũ dei viui. non in tabulis lapideis. sed in tabulis cordis carnalibus. i. in cordibus p caritatem dilatatis. Sed diceres. que est differentia inter legem nature inditam cordibus hominum. et nouam que etiã per spiritum sanctum inseritur. Dico q̃ lex naturalis indita homĩ sine supaddito dono gratie sed lex amoris. scz noua per supadditum noue gratie inditur. et ideo non solum iudicat quid sit faciendum nature. sed etiam adiuuat ad implendum. Differt etiaz noua lex a veteri. quia lex vetus est quasi pedagoga puerozum. Ad gal. iij. Ideo be. aug. ad numarianũ manichei discipulum differentiam legis et euangelij dixit esse timorem et amorem. Ideo lex vetus scripsit pueris et imperfectis per comminationez penarum. et promissionem rerum temporaliu̇m induxit antiquos ad obseruantiam mandatozum. Lex autem noua. cuius virtus principaliter consistit in ipa spirituali gratia indita cordibus. dicitur lex amoris. que ꝓmittit spiritualia bona. et etna. que sunt obiecta virtutis precipue caritatis. et ita per se in ea includitur. non quasi in extranea. sz quasi in ꝓpria et propter hoc etiam lex vetus dicitur cohibere manum. non animum. quia qui timore pene ab aliquo peccato abstinet. non simpliciter eius voluntas a peccato recedit. sicut voluntas illius qui amore iustricie abstinet a peccatis. et propter hoc lex noua que est lex amoris dicitur etiam animum cohibere. Fuerũt tamẽ aliqui in statu vet. test. habentes caritatem et gratiam spiritusˢ. qui principaliter expectabant spũales ꝓmissiones et eternas. Et ꝓm hoc pertinebant ad legem nouam simpliciter. etiam in no. test. fuerunt aliqui carnales. nondum pertingentes ad perfectionez noue legis. quos oportuit etiam in nouo testa. induci ad virtutis opera propter timorem penarũ et. per aliqua temporalia promissa.

¶ Sed queritur vtrum lex noua sit grauior lege veteri. Et videtur q̃ sic. quia quod se habz p̃ additionẽ ad aliũ ẽ grauius illo. sed lex noua habz se p̃ modũ additõis matb. v. Nõ veni a habz se p̃ modũ additõis matb. v. Nõ veni soluere legem ꝛc. Nisi iustricia vra habundet plusq̃ scribarum ꝛc. ¶ Contra matb. xi.

hic vid̃ q̃ plato aristonicus et ꝫ plures pl̃i sunt saluati

Jugum eñ meum suaue est. et onus meum leue. Dico q̄ in lege veteri tria oportet considerare. scz precepta moralia. ceremonialia et iudicialia. Si eñ cōparemus legem nouam ad antiquam. q̄tum ad precepta moralia sic eadem sunt hic et ibi. hic tamen sunt magis explicita. Si aūt cōparemus legem nouam ad antiquam. q̄tum ad precepta ceremonialia. tunc lex antiqua longegrauior est q̄tum ad multitudinem et q̄tum ad grauitatem et difficultatem seruandi. Unde aug. ad ianuarium refert. q̄ rab. moy. numerauit in lege sexcenta precepta. In lege aūt noua. nō sunt nisi vij. facta. ad que. tñ non omnes obligantur. scz ad iugium et ordinem. Si autem cōparemus legem nouam ad veterem penes iudicialia. tunc lex noua leuissima est. quia nulla iudicialia xp̄c imposuit. Ad argu. dicendū. q̄ lex noua se habet ad p̄ceptum additionem. intelligendo explicationem. non aūt alio modo sup addit. nec ad iudicialia nec ad ceremonialia nec ad moralia ꝛc.

Tercia pars in qua ostenditur iuridica iudeorum p̄futatio. ibi. Nolite iudicare. p̄o quo nota. q̄ pharisei invidia excecati et malicia. legē solum attendebant extrinsece iuxta lr̄am. quasi solum prohibens opera seruilia fieri die sabbati. et sensuz legis qui non prohibet opera pietatis et salutis. sed potius iubet fieri die sabbati non curabant. et ideo xp̄m qui iuxta sententiam legz opera pietatis exercuit redarguerunt. xp̄s aūt eos. p̄p̄ijs suis actionibus confutabat de circumcisione quam fecerunt die sabbati. que tamen circumcisio non fuit ex lege di. Unum opus. scilicet pietatis feci. curando. scz paralyticum in sabbato et omnes miramini. Nam moyses dedit circumcisionem. non q̄ esset ex lege. quia non includitur in p̄ceptis legis. cuz sit quoddam ceremoniale. sed quia fuit ex patribus. scz abrahām. qui ipam accepit in signum salutis. quam vos facitis in sabbato. et que est tantum secundū partē corporis. Ego autez in sabbato totum hominem sanum feci cum magis licita sit. et melior sanatio hominis in anima. et corpore. q̄ circumcisio tñ corporalis. Et ideo nolite iudicare temerarie secundum faciem. i. exteriorem apparentiam et literam simplicem. que occidit. sed sensum inspicite et veritatem. et videbitis me non violasse sabbatum ꝛc. ¶ Moraliter cum nobis solum constent exteriora etiam debiliter ꝛ de interioribus nihil sciamus quorum deus solus cognitor est. valde friuolum et malicioſuz est nobis iudicare occulta hominum. et vsurpare diuinum officium. Actio enim hominis indifferens ad bonum et malum. cum est nobis dubia. interpretari debet ad meliorem p̄tem. vt habetur extra de reg. iuris. Estote misericordes. Super quo verbo dicit beda in omel. hoc loco nil aliud p̄cipi nobis estimo nisi vt ea facta in quibus dubium est quo animo fiant. in meliorem partem interp̄temur. q̄ eñ scriptum est ex fructibus eorum cognoscens eos. de manifestis dictuz est. quia secretorum deus iudex est. xxxij. di. erubescāt. Manifesta aūt sunt que non possunt bono animo fieri. vt stupra. blasphemie. furta. ebrietates et silia. de quibz nobz p̄mittitur iudicare. Sz contra hanc regulaz obijcit. dubia in deteriorē partem sunt interpretanda. extra de hoī. ad audientiam. Ubi dicitur. q̄ si aliquis dubitat vtruz ex vulnere q̄ intulit alicui. ille sit mortuus. debet se reputare homicidam. et non exequi officium suum. et qui dubitat an sit baptizatus. p̄sumitur non baptizatus. tenēdū est ergo in dubijs illud quod tutius ꝛ certius est. Dico q̄ vbi periculum anime vertitur. illa dubia in deteriorem et tutiorē partem sunt interpretanda. In penalibus tamen causis. benignius est interpretandum. ff. de reg. iur. l. factum. Et de quibus est dubium quo animo fiant. in meliorem partem interpretanda. Unde etiam quilibet p̄sumitur dignus. nisi probetur indignus. extra. de scrutinio in ordi. c. i. in ter. ꝛ glo. ¶ De occultz igitur factz hominum. temerarie nullus debet alium iudicare. Et hoc p̄pter tria. scz

Alienitatem dei auctis.

Obscuritatem recte vitatis.

Granitatem p̄p̄ie iniq̄tatis.

¶ Primo iudicare temere nō debemus cum alieni sumus ab hac auctoritate que solius dei est. Nam sicut nulli iudici licet subditum alterius iudicis iudicare. vt dicitur. vi. q. iij. iudicium. Sic nec hoī cor hois licet iudicare. quod ē subditum soli deo. i. reg. xvi. Homo iudicat que foris sunt. deus autem intuetur cor. Et ad roma. xiiij. Tu qui es. qui iudicas

alienum seruum. Ideo qui occulta hominum temerarie iudicant dñm contemnunt sibi officium solius dei vsurpando. quod hodie valde commune est. tam viris q̄ mulieribus. et specialiter senibus. Et ideo quicunq; tales sunt. sunt peiores bestijs. serpentibꝫ et demonibus. nam bestia q̄uis crudelis sit. tamen q̄ est irrationalis declinat quandoq; crudelitatem. quando non habet hominem inuadentem. Iudex autem temerarius q̄uis sit rationalis. nunq; tamen cessat crudeliter declinare et dilacerare famam hoīs. sedeat. vadat comedat siue bibat inter nobiles ⁊ ignobiles spūales et seculares dentibus suis venenosis proximum infamit ⁊ inuadit. quez tamē ī presentia non vidit. Est etiam peior serpente. nā serpens timet hominem ⁊ ideo querit eum occulte ledere et veneno inficere. si autem nō poterit fugit ab eo. Hic autem habens maliciā serpentis non timet nec magnum nec potentem. nec spiritualem nec secularem. semper inficit ore polluto et lingua maledicta. Est etiā peior dyabblo. quia si dyabolus videt iustuz et sanctum. non audet eum tangere. dyabolicus aūt ille cū viderit hominē sanctum vel honestum. non timet sed eum cōtemnit. eum diffamat et honestatē eius anibilat. Quare merito ps̄ ait. Dentes eorum arma et sagitte et gladius. scilicet lingue eorum acutus. Secundo ꝓpter obscuritatem et cecitatem recte veritatis iudicare non debemus. Sumus eīm ceci et ignari de veritate rei. non enim possumus scire qua intentione. vel quo animo facta fiant. quia deus solus scrutator cordium et occultorum. vt premissum est. Sed multi sunt qui videntur esse de natura oculi. qui videt alia et se ipsum videre non potest. sic isti vident et attendunt facta aliorum. sed sua nō considerant. festucā in oculo fratris corrigūt. trabem autem magnam in oculo ꝓprio amouere nolunt tales secundum veritatem nō iudicant. sed secundum quod in se sentiunt. sic̄ metallum fusum in modulum. formam suscipit quam in se habet. sic aliqui sunt ita puersi qui iuxta formam et maliciam suam quam in se habent. offies alios esse in modulo cordis estimant formatos. Hi quasi infirmi ex corruptione gustus. omnia insipida et mala iudicant. que tamen in se dulcia et bona esse comprobantur. De quibus prouer. xvij. qui iustificat impium et condemnat iustum. abominabilis vterq; est apud deum. Tales fuerūt illi duo senes iudices inueterati malis. qui cō demnauerunt innocentem susannam vsq; ad mortem. ꝓpter ꝓpriam concupiscentiam malam. De quibus dañ. xiij. Tercio non debemus iudicare quemq; temerarie. quia forte maiori sarcina peccatorum sumus grauandi hi quos iudicamus. Qui eīm veficiti iudicio in eo quod ꝓpinquum est. quomodo iudicat quod remote est. eccī. v ij. Noli querere fieri iudex. nisi virtute valeas irrumpere iniquitates. Super quo dicit greg. Debet quilibꝫ ꝓprias virtutes perpendere et pro qualitate virium. curam aliorum suscipere. necdum debet regi. qui regere festinat. Nullus ergo debet assumi in locum glorie. fiat subditus autoritate. et quia grauatur pondere suorum. velit fieri iudex alienarum culparum. Durum est eīm vt qui nescit moderamen vite sue. vt fiat iudex aliene vite. Nec ille. Qui ergo vult esse iustus incipiat a seipō. ⁊ faciat de se iudicium et non de alio. Quia ꝑm apo. i. cor. xi. Si nosmet ipsos iudicaremus non vtiq; iudicaremur. Ideo dixit quidam senex. sicut legitur in vitis patrū q̄ quādo deus flagellauit egiptum nō erat domus in qua nō erat mortuus. ⁊ dixit discipulis. Quid est hoc verbum. dixit senex. quia si ꝓspexerimus peccata nra non videmus aliena. Stultū eīm est homini. habenti mortuz retro eo abire et flere. mortuū ꝓprii sui. Et iterum dixit senex. nisi habuerit homo in corde suo q̄ peccator est. deus eū non exaudit. et dixit discipul⁹. quid ē hoc. Dixit senex. siquis videt peccata sua. nō ꝓsiderat aliena. Hꝫ ꝓsiderare pcā aliena periculosuz est. Sic̄ qui habet radiū solis in oculo directe nō videt solē. nec aliqua sibi ꝓpinqua. habet eīm visuz quasi excecatum. sic radius est opus bonum. vel aliq̄ gratia a deo data. quā si homo recipit. seipm extollendo et alium despiciendo. cecus est. Sed si in eo quid bonī facit adhuc seipm patiendit. et alios in bonis extollit ver⁹ iust⁹ est

Feria quarta post Letare.

Preteriens iesus vidit hominem cecum a natiuitate. Et interrogauerunt eum discipli eius. Rabbi quis peccauit. hic aut parentes eius. vt cecus nasceretur. iohan. ix. Dolato in thimeo dicit. q̄ nl̄ est. cuius ortum causa legitur

et ratio nō p̄cesserit. Nam qđ rōne caret extir
pare necesse est. di. lxviij. Cor ep̄i. quia autez
infirmitas corpalis. sicut est cecitas siue sur/
ditas et hm̄odi qñq̄ ex peccato ꝓueniunt vt
dicit extra de p̄e. et re. Cum infirmitas. qñq̄
ex natura. vel alia causa. discipuli ignorantes
causam huius cecitatis desiderantes scire in/
uestigant a mḡro di. rabbi quis peccauit ꝛc.

¶ Queritur vtr vnus homo possit puniri
pro alterius peccato. et videt q̄ non. p̄ aug.
i. q. iiij. c. nullius. Ubi dicit. q̄ nullius alteri
us crimen maculat nescientē. Et ezech. Filius
non portabit iniquitatez patris. Contra dñs
dixit moysi exo. xx. Ego sum dominus deus
tuus zelotes. qui visito peccata patrum in fil/
ios. Respondendo dicendū est. q̄ duplex ē
pena. scz spiritualis ꝛ temp̄alis. Spirituali pe
na nunq̄ punit quis pro peccato alterius. qz
spiritualis pertinet ad animam. ꝓm quam qui
libet est liber sui. et de illa pena loquitur aug.
vbi supra. Sed pena temp̄ali vnus qñq̄ pu/
nitur ꝓ altero et pro peccato alterius. Et hoc
tripliciter. Vel quia vnus homo temp̄aliter
est res alterius. sicut filius ꝓm corpus est res
quedā patris. vel seruus est res dñi sui. ꝛ ita ꝓ/
pter peccatum patris interdum punitur filius.
sicut habetur. ij. reg. xij. q̄ filius dauid. quē ge
uit cum bersabee vxore vrie. propter pecca/
tum adulterij et homicidij patris. mortuus ē
Et propter dominū punitur qñq̄ seruus vel
ppls sicut dicit. ij. reg. viij. q̄ ppls israhel est
punitus pestilentia ꝓpter peccatum dauid. nu
merātis populum. Alio modo inquantū pec/
catum vnius diriuatur in alterum. et hoc vel
per imitationem. sicut filij qui imitantur pecca
ta parentū. et serui peccata dominoꝝ. et socij
sociorum. vel per modum meriti. Sic pecca/
ta subditorum merentur prelatum peccatorē
ꝓm illud iob. xxxiiij. Regnare facit ypocritaz
propter peccata populi sui. Etiam p̄ aliqualez
consensum seu dissimulationem. Sicut etiaz
boni interdum puniuntur cum malis. quia eo
tum peccata non redarguerūt. vt ait aug. i. de
ci. dei. Tercio ad ꝛmendandum vnitatez hu
mane societatis. ex quo vnus homo debet pro
alio solicitus esse ne peccet. et ad detestatōez
peccati. dum. scz pena vnius redundat in om/
nes. que omnes sunt vnum corpus. vt aug⁹.
dicit. ꝺ ꝓccato achor. ꝺ quo iosue. vi. legitur
et vij. sen. q̄ deꝰ israhel promisit tradere hieri/
cho. ita q̄ nihil in eo tollerent. nec auruz nec
argentum nec eorum vasa. q̄ achor peccauit
sumens de anathemate pallium coccineū. cc.
siclos et regulam auream ꝛ abscondit in terra
Quare dominus iratus tradidit filios israhel
in manus hiericho. et corruerūt ex eis. xxxvi.
homines. et sic pena vnius redundauit in ali
os in detestationez peccati. Sed cur deus in/
fligit vni cecitatem alteri surditatem et hm̄oi
infirmitates. Dicunt doctores q̄ quinq̄ fit
de causis. Primo ne nimium homines ꝓ su/
perbiam exaltentur. naz segetes si primo mul
tum crescant abroduntur et p̄scinduntur. ue
nimio viroze et virtute effuso. pereant et are/
scant. Sic quosdam deus hic castigat aliqua
infirmitate ne nimium exaltentur ꝛ damnent̄
Exemplum in paulo cui datus est stimulus an
gelus sathane ad colaphisanduz eum. Ideo
dic. ij. Cor. xij. Ne magnitudo reuelationum
extollat me datus est mihi ꝛc. Ideo metrista
dicit. Est qui torquetur ne fastus ei dñetur.
Secundo datur alicui infirmitas. siue aduer
sitas. vt quis in patientia ꝓbetur ꝛ meritum
ei cumulet̄. Nam aurū siue argentum in igne
ꝓbatur vt purificet̄ ꝛ magis ꝛmendetur ꝛ ap
precie. sic homo in infirmitatibꝫ siue aduersi
tatibus. Exemplum in iob. in thobia et marti
ribꝫ hic afflictis. Unde metrista. Est qui tor/
quetur. vt inde purius ꝓbet. vel vt ei meritū
cumulet̄. Tercio vt deus per tales glorificet̄
nam artifex bonus qñq̄ opus suum destruit.
vt in renouatione melioris glorificetur. Sic
deus quosdam castigat in infirmitatibꝫ. vt sa
natione eorum dē cognoscatur et collaudetur
Exemplum in ceco nato de quo saluator dic̄
hic. Neq̄ hic peccauit neq̄ parentes eius. s.
ꝓpter quod peccatum ipe cecus natus est. sed
ꝓpter hoc cecus natus est. vt manifestentur
opera dei in illo. Quarto vt quis eternaliter
crucietur. hic incipiat. ꝛ sic sine fine in miseria
ꝑmaneat. nā agricolatores. arbores steriles
primo cortice denudāt inferi⁹ vt sic citius de/
siccent̄. et tandē ad ignē cremandū aptius di
sponant̄. Sic deus quosdaz malos pc̄tores
hic qñq̄ incipit punire. auferendo eis bona
temp̄alia. sanitatē et ꝓsperitatē. vt abilitent̄
ad cruciatiōem ꝑpetuā act̄. xij. Et in sodomi/
tis gen̄. xix. Datan et abiron nume. xvi. Et in
multis peccatoribus huiusmodi. Metrista.
Est qui torquetur vt ꝑpetuo crucie. Quin/

to vt a ꝓccato quis purget. et satisfaciat de cõmissis. et potius hic q̄ in purgatorio. sicut pater castigat filiũ et dñs seruũ. vt emendet delictũ et ꝓcipiat dignũ stipendiũ. Sic deus peccatores castigat. vt hic emẽdat? post mortem acquirat regnũ eternũ. Exemplũ i maria sorore moysi. de qua dicit̃ nume. xij. q̄ fuit lepra ꝓcussa et filij israhel. ꝙ quotidie mlti xp̃iani hic a deo flagellant̃ infirmitatib? ꝙ alijs aduersitatib? vt peccata emendẽt ꝙ postea vitaz eternam habeãt. Vetrista. Est qui torquet̃ vt crimẽ purificet̃. Debent ergo tales affligi esse patientes. vt in paciẽtia sua possint possidere regnũ dei ꝛc. Quantũ nunc ad ꝓtinuationem lẽalem euangelij. xp̃c hẽri ostendit et redarguit iudeos de legis ꝓuaricatõne. Hodie instruit ꝓuaricatõis emendationẽ in ceci curatione. ꝙ sm hoc tres sunt partes.

In prima ostenditur cecitatis causatio. ibi: Preteriens ihesus.

In secunda infirmitatis curatio. ibi. Hec cũ dixisset.

In tercia dei ꝓhatis ꝓmẽdatio. ibi. Ille hõ ꝛc

Quantũ ad primam

ptem sm Crisi. Judeis ineratꝫ duo ꝓtra xp̃m scz furor seuiendi. ꝙ duratio credendi. vt ergo eorum furorẽ mitigaret se absentauit. Hinc vt dicitur Joh. viij. Videns ihesus q̄ iudei volebant eũ lapidare exiuit de templo et miraculose inuisibiliter ꝑ mediũ illorum ibat. in quo transitu vidit in via illum cecũ. ꝺ quo hic dicitur qui a natiuitate cecus erat. quẽ ihs diligenter respiciens. ad hoc vt discipulis daret querẽdi occasionẽ. Interrogabãt discipuli eius de causa cecitatis. putabant em̃ ex eo qꝺ dñs dixit prius languido sanato. vt habetur ioh̃. v. Vade ꝙ amplius noli peccare ne tibi deterius cõtingat. quod peccatũ est causa languoris. ideo xp̃us rñdens dixit eis. Neq̄ hic peccauit ꝛc. sed vt manifestentur opera dei. scz per miraculosam operationem illuminationis. ideo subdit. Me oportet operari. scz miracula faciendo ꝛc. Quia sic vnicuiq̄ ẽ operandum quando est dies et non de nocte. sic necesse dies mee operationis per quam ille q̄ misit me manifestabitur et hoc ĩ illuminatõne huius ceci. Quod autem dies est ex prelentia lucis patet. sed ego sum lux mũdi. ꝙ q̄ꝺiu sum in mũdo lux sum ego mũdi. et ergo oportet operari miraculose. et duriciam incredulitatis iudeorum per diuinaz operationẽ emollire. Moraliter videmus vnumquodq̄ in principio et radice destructum ꝓsimilem ꝙ parem fructum parere. sicut radix arboz vermibus corrupta ꝓducit fructum defectuosum. Et sicut dicunt quidam naturales. Leprosus qui ex ebrietate lepraz incurrit. oĩes de eius stirpe erunt leprosi. Sic ad ꝓpositum. peccato actoris succedẽtes damnãtur heredes. Vñ giezi cõmittente symoniã. totum semen eius in eternum damnatũ est. quod intelligitur de semine vicij ñ generis. Sic ergo filij qui promissionum sunt cõputantur in semen bonum ita qui erroris sunt estimantur in semen malum. Nam ꝙ iudei ex patre dyabolo sunt. nõ carnis successiõe sed criminis. i. q. i. Cito. cũ ergo radix humane nature. scz primus parẽs actuali ꝓtagione infect? fuerit. ꝙ secũdo motũ sensualitatis rõnem excecauerit. et sciam sibi datã amiserit. eius oĩes posteriores quia ꝓticipant in crimine. etiam cõueniens est eos ꝓticipare. Vñ C. de epis. l. si quemq̄. Conuenit eos quos par facinus inquinat et equa simul pena commutari. Genus ergo humanũ a pẽ primo infectum et excecatum quinq̄ milia annoz in tenebris ignorãtie ꝙ cecitatꝫ sedebat. vsq̄ ꝺ xp̃s filius dei mundũ ꝓtranziens oculis misericordie ꝙ gratie eum diligenter respexit. Sic eum a tribus cecitatibus liberauit. habuit enim cecitatem

Innatam ꝑ peccatũ originale.

Causatam per pcm actuale.

Inueteratã ꝑ peccatũ ꝓsuetudinale.

Dico primo q̄ genus humanũ a patre adaz habuit cecitatem innatam per peccatum originale. Omne em̃ peccatuz mentem quodãmodo excecat. Et iõ pbs dicit. iij. ethi. Omnis malus ignorans. hoc autem malum mentem excecans. per inordinatum motum fomitis concupiscentie. traductum est a parentib? in prolẽ. Jurta illud p̃s. l. Ecce em̃ in iniquitatibus conceptus sum. et ideo cecitas que ex isto peccato prouenit connascitur homini. De qua aposto. ephe. ij. Filij ire. Habet enim hec cecitas triplicem defectum. Primus est culpa. ꝙ q̄ꝺiu hec stat semp homo ligat̃ ad ꝓpetuã penã dãnatoris. qꝺ dei filius oculis misericordie respicies ꝑ

transiuit genus humanū collirio gratie. et p omni tpe sufficiens remediū adhibuit. in tpe nature collirium oblationis ⁊ decimationis cō tulit. Dedit tpe legis scripture collirīū circū cisionis. In tpe gratie pfectissimum. s. baptis mū qui ñ solum tollit defectū illum cecitatis immo etiam gratiā confert. et baptisimum sus cipientem ꝓfortat et robozat. Tcōs defectus est pena peccati originalis et est fames. sitis. frigus moꝛs et naturalis incineratio. et hmōi Hę aūt penalitates p baptismum non tollun tur ꝓpter exercitium que in alio loco notantur Tercius defectus est fomes. qui habet difficultatem ad bonum. et pronitatē ad malum. Istos defectus recognoscens apo. ait. Infelix ego sum. quis me liberabit a carcere moꝛtis huius. Non enī illud bonū qđ volo facio. sed qđ nolo illud malum facio. Sed queritur quō anima maculat originali peccato. Dic. magister. ij. sen. di. xxxi. q quia caro p pcm corrupta fuit i adam a deo. q cuz ante peccatū vir et mulier sine incentiuo libidinis ⁊ ꝯcupiscentie fezuore possent cōuenire. effetq thoꝛ imaculatus. iam p peccatum non valet fieri copula carnalis absq libidinosa ꝯcupiscentia que semp vicium est et etiā culpa. nisi excusetur p bona cōiugij. In concupiscentia igit et libidine ꝯcipit caro formanda in corpus. p lis. Unde caro ipa que ꝯcipitur in uiciosa cō cupiscentia polluit et corrumpit. ex cuius cōtacm aīa cum infundit maculā trahit. i. vicium ꝯcupiscentie qua polluit. et sit rea que est originale pcm. Hoc pōt ostendi tribus exemplis. Primū in rebus sensibilibus videmus q corpus qđ induit sordidū vestimentuz ab eo inquinat. Sic spūs rationalis qui induit corpus infectū cōcupiscentia genitoris ꝺrmaculari. Unde dicit greg. in mora. q domos luteas inhabitem? q̄diu in corpe terreno subsistim?. Et sic qui tāgit picem inquinabit ab ea. ita aīa ex spūali ꝺtactu corpis. Secō oñditur in legib. Est enī lex. ff. de sena. femine q si filia senatoꝛis vel principis nuberet plebeio. fit vilis ꝯditionis sicut ipe. Sic aīa que est filia summi imꝑatoꝛis ab ea ꝓducta qñ cōiungit corpi ab adaz ꝓpagato et infecto vicio ꝯcupiscēie ꝺtrahit vilitatē ipius. Tercio ex cano. xxxij. di. seriatim. qz si quis ꝺtrahit cuz corrupta. efficit irregularis. ⁊ sacros ordines non potest recipe. nisi cum eo dispenset. Ita spūs noster existens filius summi regis. ꝺtrahens cum carne corrupta. efficitur irregularis vt ordines celestes non possit acceptare. nec ad ordines hierarchie celestis collocari nisi mediante baptismate cum eo dispensetur

Secō homo habuit cecitatem causatam per peccatū actuale. quia peccatū actuale mentem excecat. quia omnis malus ignozans. hoc ptz in primo homine qui p peccatū actuale cognitione dei priuatus fuit. Unde ꝑm magistrū sen. di. xxij. Homo ante lapsum preditus erat triplici cognitione. scz rerum factarum ꝓpter se. Omniū enī rerum naturas et ꝓprietates vidit et cognouit. et ideo non deus nec angel? sed homo omnibus nomīa animantibꝫ imposuit. Unde magr. Dozz enī omniū deus scientiam tribuit. ⁊ prudentiam homini atq curaz reliquit vt dominationi eius subijcerentur. ⁊ rōni eius gubernentur. vt sciret illis necessaria prouidere. a quibus emolimentum debebat recipere. Et dicit magister q illam scientiam de prouidentia per peccatum non amisit sicut nec illam qua carni necessaria prouideret. quia in scriptura de huiusmodi homo nō eruditur. ⁊ de scientia anime quam peccando amisit. Creatoris quoq cognitionem homo habuit. cognouit enim a quo creatus fuit. nō eo modo quo ex auditu solo percipitur. quomodo a credētibus absens queritur. sed quadam interiori inspiratione qua presentiā dei contemplabatur. non tamen ita excellenter sicut post hanc vitam sancti in celo visuri sunt neq ita in enigmate qualiter in hac videmus Hanc ꝯgnitionē et visionē etiā homo p pcm amisit. Dozzo ꝯgnitōem etiā sui homo accepit. vt et qđ deberet superiori. et qđ equali ⁊ inferiori nō ignoraret. Cognitōez q̄z suā ⁊ ordinem. s. qualis fact? esset et qualiter incedere deberet. qđ agere. ⁊ qđ cauere intellexit. Hāc etiā visionē intellectualē ⁊ ꝯgnitionem p peccatū bō amisit piter et amoꝛez quare de eo bene ꝺz actu. xiij. Eris cecus nō videns. Figurat iij. regū. xxv. in sedechia rege quē nabucho. rex babilonis cepit ꝓpter violationē iuramenti et fidei et filios eius quos occidit coram eo. eruitq sibi oculos ⁊ postea posuit in carcerem. Sedechias recte designat hoīez primū siue aliū actualiter peccantē ꝺtra deū q violat p inobedientiā fidē deo ꝓmissam qui statim a dyabolo capit. qui est rex confusiōis

hic filios eius .s. virtuosos et pios affectus dei amoris occidit et anibilat. et sibi oculos cognitionis eruit. ⁊ seruituti sue eos astringit. hic peccator bene potest dicere illud. Thob. v. Quale mihi gaudium est qui in tenebris sedeo et lumen celi non video. Unde amb. in exame. Si ceco damnū est huius solis materialis gratiam non videre. quātomagis peccatori damnum veri luminis munere defraudatum. perpetue noctis tenebras sustinere.

¶ Tercio homo societatem habebat cosuetudinalem et inueteratam. sicut enim pro peccato originali habuit cecitatem inchoatam. et per peccatum actuale continuatam. ita per consuetudinem peccati vsq; ad finem deductam habuit cecitatem inueteratam. hec cecitas periculosissima est et damnosissima. quia non solum hominem priuat donis naturalib⁹ et gratuitis. immo etiam animam ligat et vinculat. et perpetue seruituti dyabolo subijcit. ¶ Figuratur iudi. xvi. in samsone qui deceptus a valida pluries ligatus. tandem a philisteis ipsa procurante ligatus. rasus ⁊ excecatus est et in carcerem positus vt clarius patebit in expositione. Samson fortis est homo habens arbitrij libertatem. qui cogi non potest. cuius fortitudo est in capillis. i. donis gratuitis ⁊ naturalibus. caput mentis sue ornantibus. Valida pauperula est sensualitas. cui coniungit homo per rationem fidei miraculi. quando ad huc ad carnalia inclinatur. Philistei inimici scilicet demones ei vocato ad gloriam inuidentes. Et quia hominem non possunt decipere nec excecare nisi per carnem et sensualitatem ideo ad mulierem recurrunt vt homini blandiatur. Caro autem querens spiritum decipere consilio philistinorum. i. demoniorum. Primo ligat eum neruiceis funibus et spiritum trahit ad carnis delicias. Secūdo ligat eum septem funibus nouis. s. per mundanas excellentias que signantur in canapo ⁊ filo torto. Superbi ei eleuantur in canapis. Tercio ligat crines cum liceo ⁊ clauo fixo in terra dū facit spiritum ad illa temporalia affectōne placabiliter inclinari. licet autem illi triplici nodo homo sit ligatus. tamen sua fortitudine adhuc non est priuatus. quia nondū est peccati tanta complacentia q̄ in illis induretur vel ad opus per consensuz inclinetur. Sed si miser samson obdormitat super genua dalide.

G

salutem suam. scilicet negligendo et sensualitati consentiendo caputq; inclinando. Tunc a dyabolo tonsore homo raditur. quia gratia spoliatur. debilisq; efficitur non valens resistere. tunc capitur et ligatur culpe vinculo. et in vtroq; oculo excecatur. dextro. scilicet non considerando quantum amisit. sinistro quantum commisit carceri emancipatur male consuetudinis. et seruituti dyabolo subiugatur. qui eum molere faciunt. dum instar rote de peccato in peccatum voluitur. et maluz remissum frequenter iteratur. Dos cecos dei filius veniens in hunc mundum considerās illuminauit. et eorum cecitatem miseticorditer abstulit. Unde greg. Cecum quippe genus humanū quod in parente primo a paradiso gaudijs expulsum superne claritatem lucis ignorans damnationis sue tenebras patitur. Sed tñ per redemptoris presentiam illuminatur. vt in eterne lucis gaudia iam per desideria videat. atq; in via vite boni operis gressus ponat. Et infra dum conditor noster appropinquat biericho. i. defectui. cecus ad lumen redit. quia dum diuinitas defectum nostre carnis suscepit. cecū humanū genus lumē quod amisit recepit. Venit enim illuminare hijs qui in tenebris ⁊ in vmbra mortis sedēt Luce. i.

¶ Secunda pars in qua

ostendit cecitatis curatio. ibi. Hec cum dixisset. Nota natatorium syloe fuit piscina aque que replebatur ex aqua fontis syloe posita ad radicem montis syon. ad quez cecus ille luto sis oculis abijt et lauit et venit videns. Moraliter est notandū q̄ per illaz piscinā aque designari potest penitentia que post naufragiū sola virtute passiōis xp̄i efficaciā hēt lauandi homines peccatores cecos. Nam sicut ordinatione ecclesie ecclesia aut cimiterium polluta semie vel sanguinis effusiōe immunda est. nec in ea celebrari debent diuina. nisi post reconciliet ⁊ aqua bñdicta p̄secret. vt dr de p̄se. ec. c. si ecclesiam. etiā si aliquis excōicatus vel paganus ibi sepelier sunt inde ejciendi. nec in eadez celebrari debet. ante ejectōem. e. c. Sic ecclia xp̄i aia polluta peccato mortali immunda est. nec in ea laus diuina celebratur. nisi peccata mortalia fuerint abiecta. et ipa aqua penitentie lota et mundata. De qua aqua penitēe

dicit ezechi.xxxvi. dabo vobis aquam mundam et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris. Unde de pe.di.i. neminem. Nemo potest ab errore ad veritatem a peccato ad correctionem. nisi per veram penitentiã transire. Revocat eñ a morte ad vitam. de tenebris ad lucem. a peccato ad iusticiam. ab errore ad veritatem. c. Antequam. vbi prius.

¶ Debet igitur quilibet libenter penitentiaz suscipere et instar huius ceci.

Abire ab erroris laqueo cordialiter penitẽdo

Lauare in doloris alueo integraliꝫ cõfitendo

Venire ab erroris studio veraciꝫ satisfaciẽdo

Primo namq; debet homo abire a peccatis. Unde de pe.di.iij. pluit. Et sunt plures in tex. et in glo. Abire est peccatum detestari. corrigere et ab ipso recedere. nullus eñ inimicus tam letalis. qui non delinquenti ignosceret. cognito eius dolore cordis et firmo ꝓposito satisfaciendi de damno illato. Sic deus cognitor occultoꝝ cordium ignoscit statim delinquenti si detestat malum ꝓtra eum factum. et ꝓponit firmiꝫ corrigere ⁊ satisfacere. ¶ Arescant in secretis secretoꝝ. Cum homines veniam implorant et de reatibꝫ penitent. verisile est q; deus ab eis auertat qñ trepidant. Exemplum in magdalena. in maria egiptiaca. Item vt dicitur. i. regum. xix. Dauid timuit saul q; cadet in manus eius abiit et fugit a facie eius et saluatus est. Sic ne dñs deus sup peccatore ꝓiciat et eum eternaliter pereat et damnet debet abire a peccatis p veram ꝓtritionem. et cordialem ꝓpunctionem. q; tantum de offensa dei doleat. q; cor in signum amaritudinis effundat lacrimas. Unde prosper de pe.di.i. Porro lacrime ex vera cõtritione fluentes restinguunt eterni ignis incendia. et temporalibus penis cõmutant eterna supplicia. Hoc cõsiderans dauid dixit. Lauabo per singulas noctes lectum meum. i. conscientiam. lacrimis meis stratum meum rigabo. Unde luce. vi. Beati qui fletis. quia ridebitis. Legitur in vitis patrum q; fratres fuerunt simul congregati ⁊ rogauerũt beatum arsenium vt diceret eis aliquod verbum edificationis. qui flenit dicens producant oculi vestri lacrimas ⁊ cõburant corporalia vestra ne in eternum comburentur. Item ibi dicitur q; senex quidam flenit i cõsolabiliter dicens se audiuisse voces innumerabiles frequenter dicentes ve mihi quia non fleui. Et doctor devotus loquitur. de patre nostro francisco dicẽs q; nunq; cessauit lacrimarum ymbribus oculos expiare mẽtales. Cum enim ex fletu continuo infirmitatem oculorum incurrisset maximam suadente sibi medico q; abstineret a lacrimis si corporei visus cecitatem vellet effugere. Uir sanctus respondit. non est frater medice ob amorem luminis q; habemus commune cum muscis visitatio eterni luminis repellenda. ẽmodi cet. quia non spiritus propter carnem. sed caro propter spiritum beneficium luminis accepit. Valebat siquidez corporalis visus lumen amittere q; lacrimas quibus oculus mũdatur interior vt deum videre valeat repressa devotione spiritus impedire. ¶ Sed queris quanta debet esse contritio. Dicunt quidã q; tanta q; peccator potius voluisset offensam subire q; peccasse. xxij. q. v. ita ne. Unde richar. iij. super sen. di. xvij. ponit hanc rationem dicens. q; in amissione rerum necesse est vt tantum vrat dolor quantum interserat amor. Sed summum bonum quod p peccatũ amittitur. scz mortale. maxime est diligendum Ideo pro peccatis maxima requiritur contritio. Sed dicendum simpliciter q; licet talis contritio esset magis perfecta. non tamen necessaria sz sufficit scõm antho. de butrio in lectura sua sup illo vbo caueat. ꝺ pe. ⁊ re. Omnis vtriusq; sexus. q; doleat q; deus offenditur quia si doleret nõ de offensione dei. sed de infamia quã incurrit. vel quia propter hoc honorem suum amisit. talis penitentia non esset sufficiẽs neq; digna. l. di. vt constituerẽt. ¶ Pro quo notandum q; penitentia seu contritio est triplex. Una proueniens pro peccatis ex consideratione diuine bonitatis et misericordie. reducens hominem ad emendam et contritionem. talis contritio est solum in bonis ⁊ sola perfecta et fructuosa. Alia est proueniens ex sola consideratione pene temporalis vel gehennalis. vt puta infamie. amissionis honoris. et huiusmodi. vt dictum est. et talis etiam est in damnatis et infructuosa. Tercia proueniens ex solo horrore sceleris prosternens vsq; ad ꝺsperationem. talis etiam est in malis et infructuosa Sicut patet de iuda qui penitentia ductus ex horrore sceleris dixit. peccaui tradens sanguinem iustum. et desperatus laqueo se suspendit. ¶ Secꝺo ꝺz hõ peccator se lauare p

integrā ꝓfessionē. ysa. i. Lauamini et mundi estote. auferte malum cogitationum vestrarum. Primum respicit contritionem. scōm ꝓfessionē. Per ꝓfessionem em̄ possum⁹ mala ꝑpetrata tam cogitatione q̄ opatiōe expellere. Nam sicut ꝯus volens stubā vel cameraꝫ bene purgare. ꝑio pulueres aqua spgit. postea p̄ scobam ex omnibus angulis congregat et ejcit. Sic postq̄ peccatoꝛ de omnibus malis volet et aqua lacrimarum spergit. debet ex omnibus viribus anime congregare peccata ad memoriam. Et per scobam confessionis integraliter ejcere. Unde p̄s. lxxvi. Meditatus sum nocte cum coꝛde meo exercitabaꝫ. sc̄z per diligentem inquisitionem omnium maloꝛuꝫ meoꝛ et scopebam p̄ ꝓfessionem spiritum meum. In quibus verbis tria notantur fructuosa necessaria ad fructuosam confessionē. Primo q̄ sit premeditata. Nullus enim sindicus alicuius domini redderet rationem. nisi ꝑio apud se de omnibus premeditatus esset. quo modo vel qualiter vel quantum exposuisset. Sic quilibet volens fructuose coraꝫ sacerdote deo rationem reddere de peccatis debet prius omnia premeditari quomodo vel quociens inutiliter exposuerit tempus. polluerit aiam et coꝛpus. vt nō sicut canis rabidus ad coquinam ipse ad sacerdotem veniat ignoraꝫ quid confiteri debeat. et q̄ sacerdotem opoꝛteat pro se confiteri. Unde postq̄ dauid contra deum peccauit antequam domino confiteretur. peccatum suum in doloꝛe cordis premeditatus fuit. Quare dicit p̄s. xxxi. Dixi confitebor aduersum me iniusticiam meam domino. et tu remisisti impietatez peccati mei. Super quo verbo dicit magister sen. iiij. di. xvij. allegādo Cassio. Dixi primo deliberaui apō me q̄ confitebor. et tu remisisti ꝛc. ¶ Secūdo requiritur q̄ sit integra et clara et non palliata. Nullus enim occultando peccata sua ꝛ non circumstantionaliter ea declarando satisfacit precepto ecclesie in quo precipitur omni fideli adulto. q̄ omnia sua peccata fideliter. i. circumstantionaliter confiteatur. Unde magister. iiij. sen. di. xvi. allegando augu. dicit. Homo consideret qualitatem criminis in loco. in tempoꝛe. in perseuerantia. in varietate p̄sone. Faciunt enim plures tot circumlocutiones palleatas et occultas. q̄ nisi confessoꝛ p̄ astutiā obuiet. nullo modo taliter se deliquisse faterentur. Hij comparantur cuidam facienti labyrintum. De quo recitat ouidius. q̄ quidam oꝛientalis talem fecerat labyrintum in quem quicunq̄ intrauerat nunq̄ exire valuit. in quo includebatur quoddam animal mīothaurus quod omnes ingredientes devoꝛabat. Tandem quidam astutus volens ingredi thaurum et occidere. assumpsit globum fili et ligabat ad ostium labyrinti. quem glomum tenuit in vna manu. in alia poꝛtauit malsam. et pilam de sepo. pice et pilis factam. et descendit ad locum vbi erat thaurus. Cum autem ille aperiret os eius vt devoraret eum proiecit ille massam in os eius. in quem mox bibiliter infixit dētes suos. et arrepto gladio interfecit eum. et rediit per filum. Sic quidam peccatoꝛes fabricant labyrintum. et tot facit repagula et evasiones in peccatis. q̄ ꝑpetratum peccatum nullo modo possit inuestigari. Oꝑtet ergo confessoꝛem per astutiam ingredi interrogationes per filum pietatis promissiones et alleuiationes vt confidentiam faciat et desperatuꝫ os molliat sic pilam in os eius proiecit. et os apertum retinet vsq̄ peccata promit et dyabolum gladio lingue interimit et expellit. Tercio debet esse propria et non aliena. Dicit enim psal. scopebam spiritum meum non alterum. Dicitur enim in precepto ecclesie sua pcta ad excludendū alia nisi sint ita connexa q̄ propria non possint notificari nisi etiam alia confiteantur. Sunt enim quidam qui nihil aliud confitentur nisi peccata aliorum. seipsos in omnibus excusantes. sicut phariseus. Unde prouer. xviij. Justus accusatoꝛ est sui. Quia vere confitetur qui se accusat et malum quod fecit sibi imputat et non alteri. Sed quasi omnes sequuntur primos parentes. Nam adam vt dicitur gen. iij quando a domino interrogaretur. quare de ligno vetito comedisset. seipsum excusauit et mulierem accusauit. dicens mulier quam mihi dedisti in sociam dedit mihi de ligno et comedi. Similit mulier increpata excusando se imputauit peccatum suum serpenti dicens. serpens decepit me. sic quandoq̄ excusando solent homines peccata demoni imputare.

¶ Exemplum quondaꝫ accidit puellam morantem in ciuitate multum temptari a iuuenibus in foꝛnicatiōne. vt ergo hanc tēptatiōez fugeret, ꝓposuit extra cōitatē i q̄dā castro cuidā

domine nobili famulari. Cui iter arripienti versus castrorū in forma adolescētis. demon apparuit querens quo pergeret. Et ipa ei propositum exposuit. sed demon dissuasit & per oppositum picula ibi fore mlta pdixit & dissuit. Post hoc breui tempe interuallo p quendaz famulum castri adamaē et impregnatur et de castro expellitur. Qua redeunte cum dolore et fletu ad priorē ciuitatem. denuo ei dyabolus apparuit. et causam doloris eius quesiuit. Rñdente inter alia subintulit & dyabolus mihi cōsuluit. Tunc dyabolus dedit ei alapam di. mentiris. quia in illo loco tibi dissuasi & picula ostendi. sed et malitia et ppria voluntate fecisti. Sic etiaz multi se excusant quod tñ ppria motu & malicia ppetrarunt. Debes ergo deliberate integra & ppria peccata confiteri. et veniam mereris et vitam eternā obtinebis. Ñ gīanus de pe. di. i. §. ecōtrario. Confessio aīam a morte liberat. paradisum aperit spem saluandi tribuit. Nam per confessionez cbanan ea veniam meruit. niniue ciuitas permansit. xp̄us latronem in paradisum sumpsit. Horrida ouis non contemnit et pdigus filius ad patrem reuertitur. ¶ Tercio homo debet venire cum rigoris studio satiffaciendi ioh. v. Vade et amplius noli peccare. Nam fm galie. aerem expiratuz iterato respirare insanum est valde et piculosum. Ideo aresi. in de regimine principum scribens. q̄ aperto su per nos ostio sanius dormiamus. Re igitur peccata exspirata & delata per ꝓtritionem & cōfessionem reiteremus. debet cordis nostrum desiderium versus inferiora esse clausum. sed ad superiora apertū. vt affectuose semp quera mus deo placere et de peccatis & offensis dei et proximi satisfacere. quod potest fieri triplicit sicut prius habetur.

¶ Tercia pars in qua ostenditur pietatis dei cōmēdatio. ibi. ille homo.

Nam cecus a iudeis interrogat de illuminatione oculorum. Primo vt eos certificaret de facto. ostendit rem et subiectum facti. s. seipm illuminatū vt cognoscerēt di. Ego sum. Secundo ostendit facti auctorē q̄ nō dubitarēt di. Ille homo qui dicit ibus. Tercio iudicauit modum di. lutum fecit dominus ex sputo et liniuit oculos meos et vidi. Iudei autem indurati malitia. volentes miraculum anibilare dicunt esse xp̄m peccatorez quia sabbatum nō custodit et infirmos in eo curat. Ex cecus veritatem testificans dicit christū eē prophetam ꝓpter miraculum. ¶ Moraliter homo fi de illuminatus pstanter veritatem tam verbis q̄ factis attestare debet. Et nullo motu nec terroze a veritate discedere. q̄ est moneta dei p qua iusta commutatione datur homini premium eternum. Nam qui monetam alicuius principis falsificaret. peccaret graniter. et secundū leges esset dignus adustione. C. de falsarijs monetarum. l. i. Dic grauius peccat et dignus est eterne ignis pena. qui veritatis monetam di falsificat & per mendacium occultat. vnde aug. et recitatur. xi. q. iij. Quisquis mem alicuius pīatis veritatem occultat. iraz dei super se puocat. quia magis timet hominem q̄ deum. et ita vterq; reus est. et qui veritatem occultat et mendaciū pfert. quia ille pdesse non vult et iste nocere desiderat. Ex quid si aliquis coactus negat xp̄z ore. sed corde non negat. videtur q̄ non peccet. quia ex corde procedunt virtutes. Et deus cor interrogat et nō manum. xiij. q. v. Si quid inuenisti. bar. brix. dicit in apparatu super illo verbo negauit. xi. q. iij. non solum. q̄ mortaliter peccat. quia nulla conditione debet ad hoc adduci. Unde crisi. non solum est proditor veritatis ille. qui transgrediens veritatem mēdatium loquitur. sed etiam ille qui non libere veritatem pronunciat. quam libere pronunciare oportet. veritas ergo ab oīb est.

Inquirenda cum studio.
Deferenda cum odio.
Proponenda forti animo.

¶ De primo ecci. ij. Pius est misericors deus et remittit in tempore tribulationis peccata. et protector est omnibus inquirentibus se in veritate. Nam sicut videmus. q̄ quilibet volens contrahere matrimonium. potius eligit sponsam pulcram. potentem & nobilem. q̄ in bis conditionibus deficientem. Sic volens copulare virtutem potius eligere debet veritatem. que est pulcerrima. dilectissima et nobilissima filia eterni regis. excellens omnia. Hanc em̄ sapientissimus salomon sibi despōsauit sponsam di. sap. viij. Hanc amaui a iuuentute mea et quesiui eam mihi sponsam assumere. et factus sum amator forme illius. Hāc et iuuit suit zorobabel adolescēs. Et

Et cognita ei⁹ pulchritudīe ⁊ fortitudīe ⁊ nobilitate p̄mlit eā dulcedī vini. fortitudī regī ⁊ nobilitati oīm mlierū p̄ūpēs ī ei⁹ laudē dixit O viri nonne fortes sunt mulieres. magna est terra. et excelsum est celum. ⁊ velox cursus solis. puertit in gyro celum in locum suum in vna die. Nōne magnificus est qui hoc facit. et veritas magna et fortior pre omnib⁹. Omnis terra veritatem inuocat. celum etiam ipaz benedicit. et omnia opera mouent̄. et tremūt eam. et non est cum ea quicq̄z iniquum. Iniquus rex. inique mulieres. iniqui omnes filij hominū. et iniquum omniū illoz opera. et nō est in ipis veritas. et in sua iniquitate peribūt et veritas manet ⁊ inualescit ineternū. ⁊ viuet et obtinet in secula seculoz̄ū. iij. esdre. iiij.

℟ Secundo veritas deferenda est cum odio. Quia ꝓm salustiū. Veritas parit odium. obsequium vo amicitiam. nihilomin⁹ tamē ipa veritas licet ad tempus possit opprimi. finaliē tamen triūphabit. In cuius figura legitur de iona q̄ multipliciter fuit tribulatus. etiā multipliciter liberatus. Dicitur em̄ ionas filius amathi. i. filius veritatis. nō q̄ pater suus esset ipe amathi. vel sic vocaret̄. sed quia helyas eum suscitauit a mortuis. et restituerat eu matri sue. que ꝓ filio resuscitato regratiando dixit helye. Nunc video q̄ vir dei es. et ꝙbū eius in ore tuo verum est. iij. reg. xvij. Et ex illa hora. et deinceps vocatus est ionas filius amathi. i. filius veritatis. Nō sic est q̄ de nullo alio legimus qui tot pericula euaserit sicut ionas. Primo enīz fuit filius illius vidue sareptane. de qua dicitur cuius filius mūiam familias egrotauit. et erat languor fortissimus. eo q̄ in eo non remaneret alitus. qui postmortuus fuit. et resuscitatus ab helya. Iste adultus factus est, ꝓpheta. et missus fuit ad predicādū niniuitis. et volens fugere in tharsis p̄ mare facta tempestate maris. ⁊ sorte cadente super eum. eiectus est de naui ⁊ p̄iectus in mare deuoratus est a cete. Tercio ꝓseruatus ē in ventre ceti tribus diebus ⁊ tribꝰ noctib⁹. Quarto euomitus est de ventre ceti in aridā. Quīto adustus est tāto feruore solis. q̄ petiuit anime sue vt moreret̄. di. Melius ē mihi mori q̄z viuere. Ecce quantas aduersitates et tribulationes sustinuit filius veritatis. In signum q̄ quicunq̄z veritatem ꝓstanter tenet. persecutiones et tribulationes patitur. sed finaliter liberabitur. Unde iohan. viij. Si manseritis in sermone meo. vere discipuli mei eritis. et cognoscetis veritatem ⁊ veritas liberabit vos. Nonne hic cecus ꝓpter veritatez expulsus at q̄z maledictus est a iudeis. sed tandem a xpo susceptus. et discipulus eius factus ab omnibus malis liberatus est. Quodo de hominib⁹ est sicut de pilato qui quesiuit a xpo. quid est veritas. sed rūsum noluit expectare. sic etiam multi hodie querunt veritatem. sed eā audire ptemnunt. Unde apo. tbi. A veritate quidez auditū auertent. ad fabulas aūt conuertent. Mundus ꝓpatur hodie cuidam valli. de qua loquitur gerualsius dicens. eundo versus illam viam est status est breuior. sed periculosior. quia est ibi vallis dicta velentmsula. in cuius apice siquis clamauerit vel musserit vl aliquid dixerit. statim ex altis rupibus nix coagulata descendit. et descendendo aliam niuem secum trahit. magno cumulo. et per transeuntes clamantes obruit et inuoluit et suffocat. Sic mundus profundus est in malicijs. et habet altos montes. s. psonas potentes. diuites. p̄latos. principes. communitates pleni iniquitate et iniusticia. cōtra quos si aliquis clamaret vel clamauerit veritatem dicendo. statim mouentur dicendo. Ecce hic homo, sedicionosus est. vult cōmunes contra nos excitare. expellamus a nobis. Sic qui veritatem loquitur caput eius conteritur. sic dicebat quoddā ydolum rome. de q̄ quidā thaurum abstulit cum minis si eum accusaret coram senatoribꝰ malleo vellet caput eius percutere. Et quesitum respondit. qui veritatez loquitur ꝛc. Unde ps. Tange montes et fumigabūt. Tercio est veritas forti animo preponenda in bona cōfidentia et patientia. Juxta illud apo. i. tbi. iij. argue. obsecra. increpa in omni patientia et doctrina. nam sicut continuata gutta solet tādem durum silicem cauare sic frequens correctio veritatis instillata et audita. quandoq̄z grauissimum peccatorem penetrat et cauat a peccatis in dulcedine et humilitate. verbum em̄ dulce frangit iraz. puer. Unde legitur de quodam rege babilone. cui nomē ciulmeradach. qui multum malicios⁹. tandem per quendam sapientem humiliter informatus fuit ad viam veritatis reductus. hiceniz valde malicios⁹ fuit nam patrem suum in trecētas partes fecit diuidi. et has partes trecentz

vulturibus iussit dari. ne iterato resurgeret. Insup increpationes ꝺ sua vita puersa a nullo audire potuit. immo correctores suos male tractauit et occidit. Quod quidam pbus nomine xerses egregium portans ludum scbachoꝝ. excogitauit vt p hūc ludū ipm reduceret ad veritatem vite. qui milites ꝓdicti regis informans de ludo in pnia regis frequenter insimul ludebāt. et placuit ludus regi. ⁊ ipm ludum addiscere desiderās cuz predicto philosopho ludendo bellare cepit. et philosophus ad eum ait. hoc regem non posse facere. Nisi formam addiscentis assumeret. Et respondit hoc rex conueniens. et tunc pbs ꝓprietatem scbacharij et modos regis et regine. militum ac ceterorum officioruz sibi descripsit. Et tūc rex cominitorio precepto ipsum interrogauit quare hunc ludum inuenisset. et respōdit pbs O domine mi rex. tuam vitam gloriosam desidero videre. quam tamen non possum nisi iustitia ⁊ bonis moribꝫ sis insignit? vt a populo diligaris. opto ergo forte te alteruz vt tibi pius domineris qui non in iure hoc violenta dūaris alijs. Justum est enī qui alijs imperare vis. tibipsi imperare possis. et memento violenta imperia non diu durare posse. ⁊ per hec verba ⁊ similia reduxit eum ad bonos mores et ad veritatem vite et discipline. Sic etiam vita nostra est quasi ludus scbachoruz in quo frequenter cōtingit. ꝙ qui lucrari credit ludum perdit. eo ꝙ partem familie sibi sponte subtrahi permittit. ⁊ finalit ab aduersorio in angulo quodā mactat. ¶ Sic moraliter ad ꝓpositū rex ille est spūs hūanus qui habet regem te omnia. regina est caro nra. familia regis sunt sensus nri bona naturalia ⁊ fortuita. mō omnia illa paulatim auferunt ab homie. quia nūc priuat oculum. nunc manū. nūc res. l. temporales nunc honores. ⁊ tandē ꝓpriam carnē ⁊ cutem licet spūs non dū auferat. in fine tñ mortis ducitur ad angulū angustie. ⁊ ibi mactatur. ⁊ vtinam nō in medio tabule. i. iuuentutis et tunc omnis via euadendi sibi ꝓcluditur. quando in infernum religatur. vt sibi omnis possibilitas penitendi et veniam ꝓsequendi denegatur. Et sic homines moraliter ludūt cum dyabolo nro aduersario ad scbachos in hoc mundo. tanqꝫ cum inperito qui tñ expertissimus est in ludo ꝓdicto. Sed quid facit peccator. hō fatuus permittit sibi auferri totā familiam suā. hoc est manū ad bene operandū presumens ꝙ tandem dyabolū mactare possit in angulo vite sue. sed potius econtra mactatur a dyabolo. qñ eum artat per mortem. vt sibi nulla via penitendi pateat. qua penā eterne damnationis euadat. in saculū ꝑijcit ⁊ claudit dum indifferēter rex nobilis et ignobilis in ꝓfundo inferni ad vltimam ꝓfusionē ponitur. ⁊ iuxta demerita ꝑpetue punitur. et ineuitabiliter seratur ⁊ claudit. Ibi enī nullus ordo sed sempiternus horror inhabitans. Hec quilibet attendat tam nobilis qꝫ ignobilis et mores malos et iniquitates p ludum scbachoruz corrigat et emendat priusqꝫ ad saculū inferni claudat ꝛc. ¶ Feria quita post Letare.

Baptizatus in ciuitatem que vocatur naym. ⁊ ibant cū eo discipli ei⁹ et turba copiosa lu. vij. c. ¶ Secōm ysiꝺ. xij. li. etbi. Dicit ꝙ panthera omnium animaliū est amicus. excepto draconе. quem valde odit ꝓpter venenū et draco ipm fugit. De quo dicit plinius li. viij. c. xviij. ꝙ maxima color et maculaꝝ varietate decorat. quod cum comederit et satiatus fuerit se recondit in speluncaz. ⁊ p tres dies fere ꝓtinue dormit. Post triduum vo a somno surgens emittit vocem. et ab ore ei⁹ erit odor aromaticus sup modum suauis. ꝓpter cuius suauitatem omnia animalia ipm sequunt. Ad ꝓpositum xpc saluator nr cōuenienter designari potest per pantheram. Ipse enim omnem hominem diligit. sed draconē dyabolum propter venenum iniquitatꝫ ⁊ peccati odit. etiā peccatorem qui peccando eum fugit. Juxta illud ps. perfecto odio oderam illos. quia inimici facti sunt mihi. Sic enim variis virtutibus ꝓpter plenitudinem reduntꝺ gratie fuit depictus. quia sicut varij colores corpus decorant. sic virtutes sunt quasi picture ad anime ornamentum. Unde ambro. in exameron. et alle. de pe. di. ij. §. romanos. Ista anima a ꝺo pingitur. que habet virtutum gratiam renitentem. Sic enim ab instanti conceptionis celesti dulcedine satiratus. pro homine mori voluit. et per triduum in sepulchro quieuisse. et tercia die resurgere vt emissione suauissime vocis ⁊ paterne vocationis. omnes post eum currerent ⁊ paratum regnum possiderent. Unde bern. super cant.

Quis non post illum libenter atq; alacriter currat qui et ab errore liberat ⁊ errata dissimilat qui deinde merita viuendi tradit. et ꝑmia moriendo cõquerit. Curremus ergo post eum ꝑ deuotionem sicut illa turba copiosa. et discipuli. qñ ihesus ibat in ciuitatem que dicebatur naym vt verba thematis proponunt.

Quæritur vtr si adam peccando mundũ nõ ꝓmouisset. an dei filius ꝓ incarnationem in ciuitatem naym. i. mundũ cõmotum venisset. Et videt q non gal. iij. Misit deus filiũ suum vt eos qui sub lege erant redimeret. Ex si non fuisset peccatum. non fuisset redemptio facta ꝑ eum q vbi non est infirmitas ibi non oportet ponere medicũ. Sed si homo nõ peccasset non fuisset infirmatus. ergo nec medicus venisset. In oppositũ est apo. ad ro. i. di. xps est ꝑdestinatus ab eterno peccatũ aũt est ꝑ accidens ergo si homo nõ peccasset deus adhuc incarnatus fuisset. ad hoc rñdendo sunt due opiniones doctoꝝ. Una est sancti tho. ſ. q si homo non peccasset deus incarnat⁹ non fuisset. Alia est doctoris subtilis franc. de maronis ⁊ aliorꝝ q si homo nõ peccasset adhuc deus incarnat⁹ fuisset. quia ꝓpter nimium amorem et caritatem quã habuit ad humanum genus. voluit incarnari. sed deus non minus dilexisset hominem si in statu innocentie ꝑmansisset. ĩmo plusq; p⁹ transgressionẽ. ergo etiam istũ amorem ostendisset in paradiso ꝑ suam incarnationem. Hoc idem ꝓbatur ꝑ glo. bern. sup illo verbo ione. iij. Propt̃ me facta est tempestas di. sic. Diabolus vidit humanam naturã debere assumi a deo. et ergo excitauit hominem ad peccandum. vt deus carnem vicio infectã non assumeret. Iam deo placuerat omnia ꝑficere et nobilitare ꝑ suam incarnationem. non obstante peccato. Per suam eñ incarnationem figuram circularẽ cõsũmauit que ſm geometros sola ꝑfecta. qñ. ſ. finem coniunxit principio in vnam ꝑsonam. que deus fuit et homo. Etiam nobilitauit et ꝑfecit humanam speciem nobilissimo individuo. et genus corporeum nobilissimo corporeo. et genus spũale nobilissima anima. que omnia facta non fuissent xpo non incarnato. Item omnia elemẽta ꝓ xpm dedicata sunt et sanctificata tam in vnione nature ad naturam. q; etiam ꝑ singularem eius operationem. Iam nunc terra sanctificata est in grano frumẽti in eukaristia. vinũ ⁊ aqua in ꝑcioso sanguine. Aqua etiam in baptismate in quo sanctificauit omnem creaturam. Aer in exaltatiõe filij dei in cruce. Ignis in datione spũsancti. Item decuit vt ipe videret sapientiam et potentiam magis mũdo uinam sapientiam et potentiam magis mũdo ordinem statum diuersoꝝ et inequalium. in qua magna decentia et decor vniuersi ꝓbari dinoscitur. Ex multa alia ꝑficiendo. et se et patrem et spiritum sanctum mundo manifestando venit dei filium incarnari ⁊ nobiscum cõuersari. sicut tr. Sed ad opinionem sancti tho. respondendum. dicunt hij doctores q de incarnatione dei loqui possumus dupliciter. vel quantum ad substantiam incarnationis. vel quantum ad finem qui est redemptio. Unde si homo non peccasset. deus adhuc incarnatus fuisset quo ad substantiam incarnationis. licet in se nõ fuisset incarnatus vt redemptor. nec vt medicus. sed vt caritatiuus amicus amator et pater filioꝝ. Quantum nunc ad ꝓmationem euangelij ꝑ ri habuimus quõ xpus ostendit suam deitatem in ceci illuminatione hodie quõ ostendit humanaz pietatem ex cõpassione. Et ſm hoc tres sunt ꝑtes ꝓsentis euangelij.

In prima ostendit xpi pietas assistens ꝓximi quius. ibi. Ibat ihesus.

In secunda caritas affligens. amarius. ibi. Ecce defunctus.

In tercia potestas opans virtuosi⁹. ibi. Adolescens tibi dico surge.

Quantũ ad primam partem.

Naym interpretat̃ commotio. et est ſm bedam ciuitas galilee. sita in. xx. miliaria thabor. in qua regione xps sepe et frequenter circuibat aut docendo aut ꝑdicando. aut miracula faciendo. tc. Moraliter ꝑ istam ciuitatem naym. quod dicit cõmotio. designatur mundus plenus cõmotionibus ⁊ turbationibus ad quem saluator noster carnem sumendo et nascendo ibat. vt cõmotiones istas et turbationes mundi sedaret et quietaret. Et ideo nascente dño pastores audiebant angelos collaudare dñm dicẽtes. Gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus. Est eñ pax et quies vbiq; necessaria. Et ergo vt in ciuitatibus et cõitatibus pax haberetur. dat ꝑfectus. qui pro pace tuenda crimina puniat. ⁊ iustas iuxta

merita remuneret

merita remuneret. Ñ dicit. ff. de offi. pre fecti vrbis. omnia. §. Quies. Quies quoq; pplarium et disciplina spectaculoꝝ ad pre fecti vrbis curam pinere videtur. Et sane debet etiam dispositos milites stationarios habere. ad mendū popularia quietez. ad re ferendū sibi quod vbiq; agatur. Spectat etiam specialiter ad regem p pace curaz ge rere. Unde Cassio. epla. xvij. Decz regalis apicis curam gnaliter custodire cōcordiam quoniam ad laudē regnantis trahitur si ab omnib; pax ameť. Quid enī est q̄ princi pem melius predicet. q̄ quietus pplus con cors senatus et tota respublica moꝝ bone state vestita. hec ille. Propter hoc fridericus ro manoꝝ impator. scribens omnib; principib; comitib;. ducibus. marchionib;. dic. Nos tam diuinas q̄ hūanas leges in suo vigo re manere cupientes. et eccl'ias seu eccl'iarū psonas sublevare. et ab in cursu et ab inua sione quorūlibz defensare intendentes. qui busq; plonis ius suum p fuare volumus. et pacē diu desideratazq; tōi terre p vniuersas regni ptes hīdā regia autoritate indicim⁹. de vsu feu. de pace tenenda in princi. Xp̄us igitur qui non solū prefectus est vrbis mū di. ymmo rex pacificus veniēs in hūc mun dum vt p motiones et pturbatiōes sedaret et quietaret. docuit pacem. dedit pacem. et reliquit pacē. xxiij. q. i. Nisi. ¶ Nam añq; christ⁹ ibat p natiuitatē in Naym. habeba tur triplex p motio. scz inter carnem et spūm. deum et hoiem. inter angelum et angelū. Et ideo quando venit. pacem docuit. vt cōmo tionē carnis et spūs sedaret. Pacem dedit. vt hoiem deo aduersariū reconciliaret Pa cem reliquit vt pacem angeloꝝ repararet. Dico p̄mo q̄ magna fuit cōmotio carnis et spūs. Nam intellectus est sicut mē dirigēs Uolūtas sicut dña impans in ania rōnali. scdm Anshel. Ipa est regina in regno dei et anime. Intellectus ergo dicebat volūta ti q̄ deo obediret. et sibi sicut dño suo se hūi liaret. Sed voluntas reputās se dñam. no lebat se dño humiliare. et se reputās liberā nolebat obedire. et inde nascebant omnes transgressiones veteris testa. et ideo intelle ctus semp repugnat voluntati et volūtas in tellectui. Ideo xp̄s ibat p vnionē in animaz taliter p motam. se humiliādo seruī formaz accipiens factus obediēs deo p̄i. Ad phil. ij. vt sic faceret pacem. dans p hoc volūtati exemplū humilitatis. Anima etiā sensitiua que habet vires sicut bruta. et intellectiua que habz vires vt angeli. semp repugnaue runt. quia in veteri testa. dum viuebant car naliter. totum regnū anime dabat vitibus sensitiuis iniuste. vt si quis suos p̄stimeret principari. et p̄cipes a natura fuisse. natura liter enī intellectiua sensitiue dominari dz. ideo tunc nō erat pax. sed xp̄o veniente per vnionē in anima. fuerunt vires sensitiue re dacte vt intellectiue ad suū dominiū. et fuit facta pax in ciuitate illa. i qua añ p motiua tur. Epl'a. ij. Ipe ē pax nīa qui fecit vtraq; vnum. ¶ Sed hanc pacē pturbant q̄ car naliter viuunt. De quib; apo. Caro concu piscit aduersus spm̄. De pace illa ad epl'a. Sollicitī seruare vnitatē pacis. Sed di. q̄ modo hortam̄ seruare vnitatē inter carnem et spūm. cum xp̄s dicit in euāgelio. Non veni pacem mittere sz gladium. Spūs enim nō debet p̄sentire carni sed resistere. sed incītū celestia p̄cupiscit non debet ei resistere. sz et consentire. Spiritus aūt resistere debet car ni. q̄ semp p̄traria querit saluti. Unde apo. Si secundū carnem vixeritis moriemini. Hoc potest declarari p quādā narratiōem Ouidij d̄ leandro et hero. Erat enī leander iuuenis pulcerrimus. qui ab vna pte helles pontī in villa obidos morabat. hero domi cella pulcerrima in opposito maris māebat littore in villa que sexta tunc dicebat. Cuz ergo isti duo summo amore se diligerent. Leander de nocte surgebat. et depositis ve stibus mare sine naui natando ptransibat. Puella vero facem ardentē. de turris pug naculo sibi p directōe monstrabat. et sic oc culte ad amice sue solacia vēiebat. Cū qua dam die tempestas et ventus horribilis vi gnissz multis diebz. ita q̄ nec nauis p illō mare transiret. Leander amore succensus. in fluctus se iniecit. sed ad portum ñ potēs attingere tristi summergio vitam finiuit. Hero vero dilecti amore languida. videre se delphinū mortuū somniat. p̄pter q̄d ma ne surgens ad portū p̄perat. et corp⁹ fluctu antis amici in mari respicit. q̄ succēsa rabie

protin⁹ in mare saltat ⁊ dilectum suū ample
xando fluctib⁹ obruit. ⁊ sic ꝑ ipso ⁊ cū ipso
morit. ¶ Moraliter. Leander designat spūm
rōnalem pulcerrimū ad imaginē et similitudi
nem dei creatū. hero dña delicatā carnem q̄
duo ꝓiūcti in vno hoīe summo amore se
diligunt. sed ꝑ oppositū habitant ꝑ eoꝝ cō
cupiscentiā q̄ caro ꝓcupiscit aduersus spm̄
Et ideo alliciendo eū facem delectatōis ac
cendit et spiritū oñdit. Spūs vero amore
inordinato execatus. quasi in tenebris surg
it et iudicium ⁊ ꝓsilium rōnis ꝺponit. ⁊ vi
uendo in vanis opibus piculis multis hoc
in mundo se exponit. In quib⁹ tandē misē
rabiliter obruit. ⁊ in penis eternis quasi in
fluctibus hincinde voluit donec caro eius
amica dormiens in terra. post iudiciū ei con
iungitur. et ambo ad mortē eternā ⁊ penam
interminabilē deputant. ¶ Scēa ꝓmotō
fuit inter deum et hoiem. q̄n enī hō cibū de
siderz ꝓtra dei voluntatē rapuerat. et se trās
gressorem fecit. tantā ꝓmotōnem ꝑcurauit
q̄ deus etiā tactus dolore cordis intrinsec⁹
dixit. Penitet me fecisse hoiem. Quam
commotōem in quīq̄ milib⁹ annoꝝ nemo
sedare ⁊ pacificare potuit. donec vnigēitus
dei filius ꝓpter hominē carnem assumpsit.
et moriendo in cruce deo pr̄i hoiem reconci
liauit. quare dicit apl's. Cuz inimici essem⁹
reconciliati sum⁹ deo ꝑ mortē filij eius. Nā
xps sufficiens ꝑcium fuit redemptōis nr̄e.
prima Petri .i. Non corruptibilib⁹ auro
vel argento. sed ꝑcioso sanguine agni ima
culati Jhu xpi. ¶ Legit in gestis romāoꝝ
q̄ talis ꝓsuetudo erat. q̄ cuz ibi formari de
beret pax inter aliq̄s magnos. inter q̄s erat
magna discordia ascendebāt mōtē magnuz
et altum ⁊ ducebat agnus et occidebatur.
et in ꝓspectu eoꝝ sanguis eius effundebat
in pacis reformatōe. In signū q̄ quicunq̄
illoꝝ pacez dissiparet. maxima de eo vindi
cta recipetur ⁊ sanguis eius effunderet. Ca
rissimi magni dñi fuerunt deus pater ⁊ hō.
De deo ꝺr in psal. Et magnitudinis ei⁹ nō
est finis. De hoie q̄ ad imaginē dei factus
est. Omnia subiecisti sub pe. ei⁹. Inter illos
magnos erat magna discordia intantuz q̄
quotq̄t moriebant ad infernū descenderūt
Postea facta est pax magna inter deum et
hominē. In cui⁹ pacis reformatiōe ducba
tur agnus scz xpc. sup montē altū in monte
caluarie. vbi occidebat et sanguis eius ef
fundebat. In signū q̄ quicūq̄ illoꝝ pacez
dissiparet. maxia de eo vindicta recipetur.
et sanguis eius effunderet. Et ideo si pacē
cum deo ꝑ petm̄ fregimus grauis vindicta
sequet. ¶ Tercia ꝓmotio erat in ciuitate
supnali inter angelos. q̄n Michael pugna
uit contra lucifer. De qua ꝓmotōne habet
apocal. xij. Factuz est pl̄ium magnū in celo.
Michael et angeli eius pliabant cum dra
cone ⁊c. Sed rōnabiliter ꝑt circa ꝺ quer.
an istō bellū angeloꝝ fuerit reale. Et videt
q̄ non. quia angeli nō hñt corpa nec mat̄
nec pdes. ergo realr pleliare non pñt. In
oppositum. Ibi est bellum reale. q̄n aliquis
expellitur de loco suo. sed angeli mali violē
ter de loco suo expulsi sunt ꝑ autoritatem.
Ad q̄ꝺ rñdenduz nota. q̄ in potentijs aie
quadruplex est bellū. Primū est appetitus
sensitiui ꝺ voluntatē. vbi gra. appetitus sen
sitiuus vult fornicari. voluntas aūt nō vult
ꝓsentire. ⁊ sic ꝺ alijs. Scōm est intellectus
contra voluntatē in eodez subiecto. sicut in
tellectus meus iudicat ñ mechari. volūtas
vero vult. Terciū est ꝓtra voluntatē et vo
luntatē in diuersis subiectis. sicut ego volo
vnū et tu vis aliud. Quartū est inter intel
lectum ⁊ intellectū in diuers subiectis. sicut
intellectus me⁹ intelligit vnam ꝓpositiōem
esse veram. intellectus aūt tuus falsam. Ad
ꝓpositum. illa bella inter angelos nō oīa
sunt. primū non. q̄ in angelis nō est appeti
tus sensitiuus. sed solū in substātijs corpeis.
nec scōm q̄ angelus nō pugnat ꝓ se. ꝫ tem
cium bene erat bellū ibi. q̄ boni angeli vole
bant beatitudinē merito p̄cedente. mali vo
non merito p̄cedente. Quartū bellū etiam
fuit ibi. q̄ intellectus bonoꝝ iudicabat velle
btitudinē merito p̄cedente. intellectus vo
malorꝝ merito ñ p̄cedēte. Dico ꝺ ad q̄stio
nem. q̄ bellū angeloꝝ fuit realissimū. q̄ bo
ni āgeli congregauerūt se ad expellendū malos
de celo. Illi vero q̄ fortissimi erāt in natura
libus resistebāt fortissime. ꝫ itez boni con
gauerūt se ⁊ mali ñ poterāt resistere. ⁊ sic fuerūt
expulsi. Imaginat enī Francisc⁹ maronis
¶ sicut angel⁹ mouet celū ita vn⁹ angel⁹

põr mouere aliũ. ¶ Qz restat dubiũ quõ lucifer q̃ est pfectissim⁹ in naturalib⁹. pmisse rit se vinci ab alijs minus pfectis. Dico q̃ ꝑ fuit qz deus ñ influxit ad virtutẽ ⁊ fortitu dinẽ suã. bene tñ ad fortitudinẽ bonoꝝ. Tñ mgr̃. ij. di. v. q̃rens vtr̃ p⁹ creatiõez ꝓuerb aliq̃ d collatum sit. ꝑ qđ cõuerterent̃. i. dili gerẽt deũ. Dic̃ q̃ eis collata fuerit gr̃a coo ꝑans. ꝑ quã ꝓuersi sunt. q̃ gr̃a alijs qui ce ciderũt apposita nõ fuit. ¶ Sed cur malis nõ erat collata gr̃a sicut bonis ĩ ꝓuersiõe Dico q̃ recti tudine naturali ñ ꝓuertẽt volũtatez in deũ. sicut boni. ⁊ ideo ñ coopabat̃ gratia Tñ dñs Bonauen. in. ij. sup mgr̃m. di. v. dic̃. loq̃ns de ꝓuersione bonoꝝ. oꝑtz pone re q̃ ꝓuersionẽ illã inchoauerit volũtas libe ra. sed ꝓfuauit gr̃a. ⁊ iõ fuit ibi gr̃a subseq̃ns non p̃cedens vel ꝓueniẽs. sed gr̃a coopans nõ opans ẽm magistr̃. Tñ liq̃ hec ꝓmotio angeloꝝ cooꝑante deo stat̃ facta fuerit. de/ sideriũ tñ triumphatoꝝ angeloꝝ quietatuꝫ nõ fuit donec ascẽdẽte xp̃o. extractis electis ab inferis. loca vacua lapsoꝝ. et ciuitas illa hierl̃m ꝓmota incepat r̃gari ꝑ eos Tũc bñ dicebat̃ q̃ Jhũs in ciuitatẽ Haym ibat. et ibant cũ eo discipuli ei⁹. s. oẽs electi. ¶ In celo ẽm empyreo sunt. xij. mansiões subor/ dinate. que figurãt̃ ꝑ. xij. fundamẽta q̃ vidit Johãnes ĩ apoca. xxi. ⁊ in qualibet sicut di cũt aliqui ascẽdendo xp̃s ꝑ diez mãsit vsq̃ ad p̃ẽthecosten. ita q̃ p̃ma die qua ascendit fuit in ordie sctoꝝ qui sunt citra ãgelos qui nõ ꝓprijs meritis sic̃ angeli. sz solũ virtute passionis xp̃i sunt saluati sicut ꝓuli fideliũ qualiumcũq̃ renati. et isto die ꝑ repatõe in stituit decimũ ordinẽ. ⁊ addidit eũ angeloꝝ ordinib⁹. ꝺ dragma pdita ⁊ ꝺ decia recupe ta. Secũa die ꝺr fuisse in ordine angeloꝝ ⁊ ibi dimisisse sctos q̃s secũ adduxerat. qui meruerũt ad illũ ordinẽ assumi. ⁊ dedisse su/ as mãsiões. Tercia ĩ ordie archãgeloꝝ mõ simili. Quarta in ordie virtutũ. Quinta in ordine p̃cipatuũ. Sexta in ordine ptãtuꝫ Septia in ordine dñationũ. Octaua in or dine thronoꝝ. Nona ĩ ordie cherubin. De cima in ordine seraphin. In sabbato añ p̃ẽ thecosten ad dexterã dei p̃is. Et sic adiple uit illã pabolã ĩ singul⁹ ordinib⁹ p̃dictis distri buens ꝑ repatõe suas mãsiões. Juxta illꝺ

Bti sũt fui illi. Luce xij. Faciet illos discũ bere ⁊c. ¶ Et tũc remanent due mãsiones. Una ĩ qua mẽ dñi nũc stat sup chꝛos ange loꝝ exaltata. ⁊ in illa stetisset si mẽm secuꝫ adduxisset. sed qz eam dimisit. iõ ibi ñ stent xi. die. Die aũt penthecostes ꝺr ascendisse sup̃ celestẽ gerarchiã ad dexterã dei patris. Juxta illud ad hebre. i. Sedet ad dexterã maiestatis in excelsis. De repatõe g̃ facta ꝑ xp̃m angeli gaudent ⁊ letant̃. q̃ñ vident hõ minẽ se disponere ad eoꝝ societatẽ ꝑ pniaꝫ quare ꝺr Lu. xv. Gaudiũ est ange. dei ⁊c. Tristant̃ aũt p̃ pctõres. banc pacẽ ꝓturbã/ tes et iubilatõz eoꝝ impedientes. ysa. xxxiij. Angeli pacis amare flebũt. Qz queri⁹ vtr̃ ex dãnatõe hois angel⁹ custos ei⁹ aliq̃ ꝺ tri mentũ incurrat. Et videt̃ q̃ sic ex autorita te predicta. Luce. xv.

¶ Secunda pars in qua notat̃ calamitas affligẽs qz vnicũ filiũ hec vidua amare flebat. Tria ẽm ĩ ea causa bant fletũ et grauabãt dolorẽ. s. mẽnal̃ affe ctus. vidual̃ defectus. ⁊ vnic⁹ fructus. Qꝫ ẽm natural̃ plus dolet de morte filij q̃ p̃. tum ꝓter dãnũ. qz mai⁹ dãnum mẽ incur rit q̃ pater. tũ ꝓter defectuꝫ. qz pl⁹ indiget sustentatõe filij ꝓter sexus ꝓditõem. tũ ꝓ ter affectũ. qz natural̃ mater plus diligit. cuꝫ sit maioris pietatis. qz etiã plus laborat portando. pariendo. educãdo. ⁊ iõ magis diligit. tũ etiã qz est certa de filio quã certi tudinẽ pater ñ hz. Secũa cã doloris fuit de fectus vidualis. Jpe ẽm vidue ex legibus dicunt̃ miserabiles ꝓsone. qz faciliter sedu cunt̃ ꝑ fraudulentiã. sep⁹ affligunt̃ ꝑ violẽ tiam. Tercia cã doloris est. qz vnic⁹ fructus ventris sui erat ille adolescẽs. Si ẽm ꝑs habuisset dolor eius mitigari potuisset ꝑ ali os. ¶ Moraliter hic oñdit̃ clemẽtia salua toris b⁹ vidue ꝛleuans calamitatẽ ad innu endũ quãto amore eos diligat. qui ex amo re sui in viduitate ꝑmanent. ¶ Est ẽm vi/ duitas status valde cõmendabilis. ẽm qđ natura oñdit ⁊ scriptura. Nam ẽm ambro. in examerõ. legit̃ ꝺ turture aue q̃ amisso pa re suo alter⁹ copulã ñ requirit. Solitaria ẽm incedit. mẽoꝝ societatis ꝓdite sp gemit. loca solitaria q̃rit hoim ꝓsortia valde fugit

Sic vidua in oīb⁹ viuere d⁹. vñ in autēti. de ñ eligendo scd̄o nubentes. §. Cum igit̄ Optīm est atq; laudabile ⁊ dignū rōe. vt mulieres ita honeste se tractēt. quatenꝰ que sel'ad vir̄ venerīt. fuent inuiolatū moriētū thor̄. Has enī mulieres miramur ꝓiter et laudamꝰ. et nō ꝓcul a virgitate ponimus. Ñ quedā vidua noīe Valeria ꝓ ꝗ multū ꝓmendat̄. de ꝙ narrat Hiero. ꝗ Iouinianū Cum interrogata fuerat pobitū marit. ꝙ re non aliū copularet. Rñdit se non posse. qr vir suus ñ erat mortuꝰ. cū eum in corde quasi viuentē haberet. ¶ Vera igit̄ vidua volens deo placere ⁊ ex statu suo mereri vitam eternā. debet

Fugere malā societatē.

Querere loci honestatem.

Abiicere ornatus vanitatem.

¶ Dico ꝓmo ⁊c. vnde ps dicit vidue. loq̄ns in ꝓsona deuote vidue. Ecce elongaui fugiens. auicle essi terrā fugientes sūt iste qꝫ laqueis ñ capiūtur. ⁊ pene eaꝝ manēt compossite ⁊ mūde. vbi morātes in terra capiunt̄. ⁊ pēnis destruūt̄ Sic vidue longe morātes a terrēis ⁊ lasciuis hoīb⁹ laqueis imūdarū cogitationū et opatōum vir capiūt̄. nec mētes eaꝝ quib⁹ alte volare debēt sic auel pēnis maculant̄. Dēnt g̃ fugere lasciua cōsorcia lasciuoꝝ. vñ Hiero. in epla. lxxxv. Quid facit vidua inter familie multitudinē. ⁊ int̄ mistroꝝ greges. Et sequit̄. Caueas ꝗdꝗd de te fingi pōt. ñ ambulet iuxta te calamistratus ꝓcuratoꝛ. nō bystrio fractus in femina nō cantoris dyabolici venenata dulcedo. ñ inuenis cultus ⁊ nitid⁹ nihil artiū scenicaꝝ nihil tibi in obsequijs molle iungat̄ habeto tecum viduaꝝ ⁊ virginū chorol. hēto tui sexus solacia. Et sequit̄. Semp in manibus tuis sit diuīa laus ⁊ tā crebre orōes vt oīm cogitationū sagitte qb⁹ adolescētia percuti solet. hmōi clipeo repellant̄. ¶ Hanc fugaz ñ habuit quedā nympha dicta psalmatis. De qua ouidⁱ fabulose narrat. Qr hermofroditus fuit filius Mercurij ⁊ veneris nutritus in siluis indeis adriadib⁹ ī antris. qui cū esset puer pulcerrimꝰ. patriā dereliquit. ⁊ ignotas siluas et flumīa delectatus videre vsq; ad quoddam stagnum iuxta ciuitatē thark ab india in lyciam. cuiꝰ aqua erat limpidissima. in ꝙ nympha illa psalmatis sepissime balneabat. puenit. Volēs igit̄ puer se balneare in stagno vidit eū ociosa nympha. et in eiꝰ exarsit amorē. illūq; togādo alloquit̄ dicēs O puer inq̄t dignissime. credo esse thalamū ineamus eundem. Ille vero quid esset amor nesciēs amorem nimphe penitus refutauit. ꝛ ipa eū nudum et balneantē se aspiciens ad ipm nudum salijt et eū amplexata ⁊ osculata fuit deos rogans ꝙ ꝓpetuo ñ diuiungerent̄. cuiꝰ petitōi dij ānuentes fecerūt ꝙ duo piter vnirentur in vna ꝓsona. et sic factus ē hermofroditus qui est ex natura ⁊ sexu duplici constitutus Per illā nymphā que ē dea aque. intelligere possumꝰ viduā delicataz. q̄ cū soli deo vacare deberet. vacat delicijs cuz lasciuis et lubricis ꝓsonis. q̄ fluunt ⁊ fluctuāt. In delicijs mundi hītat hec freq̄nter balnea visitat. spectacla hoīz ñ vitat. ꝙiuijs se imiscet. et ꝺo nō euadet quin laqueo male ꝓcupie ⁊ delitatiōis q̄q; capiat̄. ⁊ carnali amore ad alicuem liget̄. hec esti turpe luc̄ licz sp fugiat veꝝtamī amorē nō recusat vidua mq; infamiat. ꝙ die noctuq; orat. ꝙ ab ipo nō recedat O fatua audias Hiere. ix. In oī fratre tuo nō habeas fiduciā qr ois frater supplantans supplantabit te. qr ois amicꝰ fraudulenter incedet. Hoc bñ ꝓsiderabat illa honorabil⁹ vidua Marcia cathonis. ꝺ ꝙ etiā narrat Hieronimꝰ. que cū a pluribus peteret̄ qr diues. licet turpis fuerat. oēs recusauit. dicens se nō inuenire vir̄ qui eam vellet ꝓpter se ipaz sed ꝓpter sua. Nouerat enī ꝙ illa amicicia nō poterat esse ꝓmanens ⁊ vera. qr cessante bono vtili cessat etiā amicicia. ix. ethicorum

¶ Scd̄o vidua d⁹ querere honesta loca. sicut ecclesias vbi sp manere d⁹ et orare ꝺ nuote. missas et ꝛmones audire ⁊ hmōi. vñ ps pꝰ ꝙ dixit. elongaui fugiēs. subiungit. et mansi in solitudine id ē in templo vel in ecclesia. Ecclesia enī est locus aptus ꝙ orōe. quare dixit christⁱ. domus mea domꝰ orōis vocabitur. Lu. xix. Turtur nanq; loca solitaria querit ⁊ ibi gemit. Unde Hiero. Volum⁹ scire quales debēt esse vidue. legam⁹ euangeliū Luce. Erat inq̄t Anna vidua ab adolescentia vsq; ad lxxxiiij. annos et non recedebat de templo diebus et noctib⁹ ibi

ieiunijs vigilijs ⁊ orationib⁹ vacabat. Sic vidua in magna abstinentia cibi ⁊ potus vigilijs ⁊ orõnib⁹ se castigare dr. Unde glosa sup aplm ꝓma thi. ij. Ardentes dyaboli sagitte ieiunioꝝ et vigiliaꝝ sunt frigore ẽstringende Hz quid dicã de viduis nr̃i tẽpis. q̃ non vigilijs et ieiunijs corpa sua castigant ymmo potus crapulis ⁊ poculis superfluis grauant ventrẽ ⁊ caput. Dicũt se fore debiles ⁊ frigide nature. ⁊ ideo subueniẽdo nature bene comedunt et bibũt. licet naturaz destruant. qz frigide amisso calore naturali velut stuba inueterata et desiccata nõ bñ digerunt. ⁊ iõ repleto stomacho fumositates ad cerebꝝ ascendũt et caput ⁊ oia membra grauant. imo ⁊ mentẽ ad luxuriã ꝓuocant. q̃re aplꝰ dicit. Nolite iebriari vino in q̃ est luxuria. Ephe. v. et eccl. xxxvij. in mlꝰ escis erit infirmitas. Talis enĩ vidua ñ meretur ꝓmiũ viduaꝝ. ymmo mortua ẽ coram deo. ꝓma thi. v. Vidua que in delicijs ẽ viuens mortua est. Albert. in sũma de .iiij. coeq̃s. q. lviij. d. q nomẽ vidue multipliter dicitur Vidua solo corpe. sz pstituta mẽte. de qua aplꝰ vbi sup. Vidua corpe sed nupta mente. hz ꝓputanr̃ inter ꝓiũctas mr̃imonio qz castitas magis ꝓsistit in mente q̃z in corpe. Vidua mẽte ⁊ hec vidua vocar̃ vera vidua ab aplo. vbi dic. Viduas honora que vere vidue sunt. Quarto mõ etiã dr vidua corpe ⁊ mẽte ⁊ auxilio terreo. sic bone vidue paupes. de hac dicit aplꝰ. Si quis fidelis habz viduas subministret illis vt ñ graueꝝ eccia. vt his que vere vidue sunt sufficiat. Et sic tercio ⁊ quarto mõ vidua dicta in statu viduitatis ponit votũ ⁊ ꝓpositum sic manendi ꝓpter deũ et nõ ꝓpter iura mr̃imonij deuitanda. Et illa est cui dar̃ fructus. sicut fuerit antiquitus vidue Judith. de qua Judith. viij. dr. Et illa paupcula q̃ misit duo minuta in gazophilaciũ. Lu. xxi. Et vidua sareptana q̃ sue et filioꝝ ⁊ helie pstitit famij. regũ. xvij. ⁊ i nouo testa. Elisabeth filia regis vngarie ⁊ Anna mr̃ dei genitricis ⁊c.

Tercio vidua debet abijcere vanitatẽ ornatus. vñ Hester. xiiij. Hester vidua cũ deposuisset vestes regias. fletib⁹ ⁊ luctui apta induita suscepit.. ⁊ p vngentis varijs cinere et stercore caput ipleuit ⁊ corpus suum humiliauit ieiunijs omniaq̃ loca in quibus antea letari ꝓsueuerat crinũ laceratione cõpleuit. sic etiã veram viduam oportz ornamẽta vestiũ primo cuncta abijcere. et oia que oculos virorꝝ allicere pñt ⁊ offendere. sicut colores apparentes faciei ⁊ corpis. ⁊ monilia capitis ⁊ manuũ. vñ ezech⁹. xx. Unusquisq̃ offensiones oculorꝝ suorꝝ abijciat ⁊ in ydol. .i. in ornamẽtis egipti nolite pollui. Hiero. in epla. cxviij. alloquens vidue ait. Quid facit in facie xpiane purpurissus et ceruса. quoꝝ altez rubor̃ genaꝝ labioꝝq̃ mentẽ altez candorẽ oris et colli. ignis iuuenũq̃ fomenta libidinũ impudice mentis indiciũ quid aliud pollicemur aliꝰ oñdim⁹. lingua ꝓsonat castitatẽ. et totũ corpus ꝓfert impudiciciam. vix em̃ vidua coloribꝰ ornari pot quin oculos virorꝝ alliciat ⁊ offendat. Bonus igit debet appetere pulcri et tonꝰ corpis turpitudinẽ vt euadat. q̃z vt sic quasi retibꝰ dyaboli multos capiat. Sicut q̃dam domicella fecit valde pulcra. de qua Ouidius libro. ij. narrat Ista erat domicella dee pallados. que cũ spaciarer̃ circa mare deꝰ maris Neptunus adamauit eã ⁊ voluit eã rapere sed ipa implorauit auxiliũ deorũ. et statim affuit dea pallas que mutauit eã in cornicẽ et bitum nigrũ sibi dedit. ⁊ sic euasit. Sic etiam virgo vl vidua pulcra facie ornata q̃z veste. ãbulãs apparẽter coram viris in seculo allicit aspectu et incẽdit corda eorꝝ. Job sapiens docuit filiũ suũ di. Fili mi auerte faciem tuam a muliere compta. ⁊ nõ circũspicias spẽm alienã. qz ꝓpter spẽz mulieris mlti ꝓierunt. et ex b ꝓcupia q̃si ignis exardescit eccle. ix. Mulierẽ sic allicientẽ deus neptunus. i. dyabolꝰ deus hꝰ seculi adamat. et rapere conar̃ eam ad pditõem eternaz. nisi deum inuocet et pniam agat. tũc deus talẽ in cornicẽ mutat q̃n paeta pnia faciem tegit ⁊ denigrat. et nigꝝ ⁊ hũilẽ ⁊ honestũ habitũ induit. sursum volat p contẽplatõem. vocẽ clamorosam emittit p solicitã orõnem. tunc talis euadit dyabolũ ⁊ eternã damnatõem

Tercia pars in qua

notatur potestas dei opans. et hoc in suscitatione adolescentis dicens. Adolescens tibi dico. surge. q. d. Tu non vales virtute

naturali surgere ꝺ̄ morte. precipio ꝙ ubi in virtute ætatis. surge de morte ad vitam.

¶ Vocalc. videm⁹ ꝙ in oī re aliq̄ ꝺ̄ est principale q̄ ꝺ̄ regit et ordinat. alia aūt obediūt ei. sic patz in apibꝫ q̄ sequūt̄ regē ⁊ obediunt ei. ⁊ in gruibꝫ q̄ recto ordine sequunt̄ vnā. Jꝺ̄ pbs. iij. phi. c de tpe. dic. In q̄ libet genere entiū est aliq̄ ꝺ principale q̄ ꝺ̄ metꝝ ⁊ mensura illoꝝ, vt vnitas in numero instans in tpe. Et. i. metba. In vnoquoq̄ genere erit dare aliq̄ ꝺ̄ primum q̄ ꝺ̄ sit metrū et mensura alioꝝ q̄ sunt in illo genere.

Sic etiā in tpalibꝫ imperator romāoꝝ ꝺ̄ primus est. cui ꝺ̄bīt omnes obedire. Jꝺ̄ enī est ꝺ̄s terre. viij. q. i. in apibus. Roma enī cōdita duos reges simul ꝺ̄ nō potuit. ff. de rerum diui. l. vi. In spūalibꝫ ¶ papa ꝺ̄ primus est eē ordinatus oīm ecclaꝝ ⁊ clericoꝝ. de fo. cpe. c. licet. Cum ꝙ sint duo quibꝫ taz spūaliter q̄ tpaliter oēs hoīes sunt subiecti. ⁊ quoꝝ impio ꝺ̄bīt obtemperare. necesse est etiā q̄ reducant ad aliq̄ ꝺ̄ vnū q̄ ꝺ̄ est eis ꝺ̄ principium et q̄ ꝺ̄ nō solū ꝺ̄beat tpalia regere ⁊ spūalia ymmo tā viua q̄ mortua. et q̄ oēs obediāt sue iurisdictōi. Illꝺ̄ ꝺ̄ principiū ⁊ vnū est deus altissimus in cuius ditōne cuncta sunt posita et nō est qui possit resistere sue volūtati. Hester. xiij. Hic enī hz ptātem quā nemo hz. .s. mortuos suscitare. ⁊ alias sepatas a corpore reunire solo verbo. vt patet in illo adolescente cui imperauit dicēs. Adolescens surge ꝛc. ¶ Debet ꝙ adolescens imperanti ꝛpo a tribu surgere. que vt in plurimū ei nocēt. Ab insolentia ad modestiā.

Ab incontinentia ad castitatem.

Ab intpantia ad sobrietatem.

¶ Dico ꝑmo. ꝛc. Sunt enī iuuenes lasciui ⁊ repidi ad virtutes. qz vt inexpti nescientes fructū et vtilitatē. laborare in principio pro acquisitōe eoꝝ ꝑmescunt. Jō pentes eos informare ꝺ̄bēt ⁊ ꝺ̄ducere ad virtutes ⁊ mores. ꝓuerbioꝝ. xiij. Qui pcit virgē odit filium suū Unde Plinius de accipitre dic. ꝙ qñ pulli eius sunt aptꝫ ad volandū. eos extra nidū ꝓiicit. ⁊ alis verberat. cauens in etate tenera ne pigritent et ocio marcescāt. et vt ad ꝑdam adaptent. Sic ꝓuenit omnino circa adolescentes et iuuenes ordinari. vt primo extra ꝓtas domos ad aliēas ptes emittāt̄. ad honestos et ꝓitos viros qui tales iuxta ꝓditōem status ⁊ natur̄e instruant. Si dispositus ad litteras ponant̄ ad studiū lītaꝝ. Si nobilis ad exercicia pugne. vt i balistis. fundis ⁊ gladijs exerceāt̄ Si ciuis vel burgens etiā sm ꝓditōnem patris ꝺ̄bilitet. ¶ Sic fecerūt senes gentiles pueris suis. et ꝙ in tribu vicz in scripturis librozꝝ. picturis gestoruz. et figuris signoꝝ. Explorauerūt enī nobiles ātiqui q̄ meliores erant ꝓgenitores et illis pueros suos tā lētis q̄ moribus imbuendos ꝺ̄dederūt. Un̄ trayan⁹ plutarchum. Nero senecā. Alexander aristotilem mgros habuerūt. Et ne a talibꝫ mgīis aliquid dissolutōis vel lubrice leuitatis addiscerent sūme caueūt Unde salomō ꝺ̄ sic dicit sapie. viij. Hanc amaui ⁊ exquisiui a iuuen. mea. Jtez docuerūt pueros picturis gestoꝝ. Unde sicut narrat quidā expositor sup Juuenalē in prima Satyra. Nobiles romāi sic dispoſuerūt actiones suas ꝑ singulos dies q̄ summo mane oēs simul adibant arcus triumphales. in quibꝫ aīcessores sui pingebant̄ cum armis ⁊ cautelis quibꝫ deuicerāt hostes suos vt sic inuenēs illis vtilis accenderēt̄ ad virtutes ꝑ ymaginē gestoꝝ Deinꝺ̄ templū Apollinis petebant q̄ erat deus sapie. postea iudices ad forū. senatores ad capitoliū ꝺ̄scendebant. iudices vt causas tractarēt. senatores vt de cōmūi vtilitate reipub. ꝺ̄liberarent. ⁊ sic ꝙ⁹ suū vsq̄ ad horā. ix. expendēt. Et ne iuuenes a bonis occupatōibꝫ impedirent̄. ꝑ totuz tempus aīi nonā ordinatū erat q̄ meretrices, nullo censu sua, pstibula egrederent̄ ante nonam ne iuuenes a suis informatōibꝫ. et viri a cōsilijs reipub. ꝑ ꝺclinatōes vel ꝑ ꝺlectationes libidinosas aliquaten⁹ turbarent̄. Jtē docebāt̄ iuuenes ad bonos mores figuris signoꝝ. Unde narrat Macro. i. saturnaliū q̄ apꝺ̄ romāos pueri nobiliū quadā vtebātur veste. q̄ ꝺ̄ prꝺ̄texta. et inde pueri nobiles vocabāt̄ prꝺ̄tertati ⁊ ꝺ̄bebant coram pectore suo bullā auream quādā hītē figurā cordis būani. Bulla āt fuit sementū figure quasi medietas spere ad similitudinē bullaꝝ q̄ fūt i aq̄ prꝺ̄terta erat de purpura q̄ ē rubri coloris vt pudore sue nobilitatis a vicijs se subtraherent. et cordis imaginē aīi pectus portabāt

vt in se inuicē intuētes. ita se fore hoīes cogitarēt si corde pstarent. hec Jacro. Sic ḡ iuuentus moribꝫ est informāda. eccs. xij Jesnto creatoris tui i diebꝫ iuuētutis tue. Sed deu multi dicere pñt illō ps. Parce ſū ego et in labo. a iu. mea. quia cū in iuuētute quis a pnabꝫ negligit. tandē incorrigibilis efficit. et nunqꝫ nisi gladio vel panbulo emendat. Hij sunt silꝫ pullis asini. qui primo generat melior ꝛ fortior. qui ẽqto seniores tāto turpiores. vñ. v. de aialibꝫ. Fetus asini qui pmo generat. melior ꝛ fortiꝫ et posterior debilior ꝛ peior generat. sic ꝛc.

R ¶ Secō resurgere dēt a luxuria et ab incontinentia ad castitatē. Nā sm pbum. i. etbi. Etas adolescētie siue iuuētus inclinat ad libidinē. ꝛ iō dicit q sunt incōtinētes. qz vigor corpis. abundāna caloris. ꝛ vehemēna concupiscibilitatis. Ꝫ viciū generat. ẽqꝫ eoꝝ concupie cito facient. Vñ ptra Ꝫ vicium oꝝtꝫ eos multū laborare p abstinēnā ꝛ subtractiꝫ. ꝛ tūc puenit ad magnū meritū qz castitas i iuuētute reputat. q̄dāmō impossibilis. Sꝫ q̄d dicem⁹ in quibusdā senibꝫ q̄ in Ꝫ vicio inueniunt corruptiores iuuēibꝫ certe q̄ de illis verificat dictū pbi. i. etbi. q̄ nō differt iuuenis etate et moribꝫ. Isa. lxv. Puer cēnū annoꝝ morief. Si ei viciū carnis in iuuenibꝫ ẽ castigandū. multo pꝫ senibꝫ est pdēnandū. qz sm Jsido. Nec ẽqꝫ in senectute casti sunt q̄ in iuuētute luxurioſe vixerūt. qz tūc eligūt fuite castitati. qñ eos libido suos habere premit. Et ambro. ad Ualent. Erubescat senectus q̄ se emdare nō pōt. nō em canicies pmēdata ē annoꝝ sed moꝝ. Sūt ei q̄dā senes i malo ita habituati et in voluptatibꝫ. q̄ volent vt videf q̄ nō sunt vt solēt ad voluptatē potentes. delectanf audire ꝛ fabulari ꝺ turpibꝫ. delectāri imagiari de vilibꝫ. ꝛ sic ñ vicente carnibus ꝺlectāf in brodio. sic illi q̄ priuāf opatione fruūf imagiatōe. Sꝫ querif in q̄ illꝺ viciū periculosi⁹ sit in iuuene vel i sene. Dico in sene. cui⁹ cō est qz incurabili⁹ et grauius.

S ¶ Querit em pbs i de pbleumatibꝫ pte. i. ca. xxviij. pter quid i hieme pauciores sūt egritudines ẽqꝫ in estate. moriſere vero magis in hieme. Et rñdet q̄ in estate qua quidem occasione fiūt egritudies. in hieme vero non. qz que occasiones citi⁹ digeruntur in hieme. Ubi illa q̄ fiunt a maiori occasiōe merito peiora sunt ꝛ magis destructiua. hu iusmōi aūt sunt que in hieme eueniunt. Et ypoc. in affor. suis. Senes iuuenibꝫ freqnter minus egrotāt. Cūqꝫ in eis crebri⁹ egritudines fiunt mltociens pmoriūf. Moraliter. sicut sanitas corpalis ē qualitas ꝓuorū ita sanitas spūalis ē tpantia passionū. et distempantia cauſ infirmitas spūalis. Estas ē iuuentus. hiems senectus. Uer est igit q̄ plures et freqntiores accidūt spūales infirmitates in iuuene ẽqꝫ in sene. qz multo plures sunt occasiones tā ex complexione calida ẽqꝫ ex iuuenili inexpientia. Sꝫ certe ille infirmitates ñ sunt ita periculose ꝛ graues. grauiꝰ enim peccat qui minori occasiōe ẽqꝫ qui maiori. ꝛ plūs peccāt sic iuuenes. ꝛ iō sunt multo curabiliores in iuuētibꝫ ẽqꝫ sūt in senibꝫ. qz si accidant senibꝫ vix curāntur. ¶ Exemplum ꝺ Salomōe. iij. reg. xi. vbi ꝺr. Cū esset senex deprauatū est cor eius p mulieres. cā est qz tales infirmitates pcedūt ex magna malicia et nō natura. Tales ec fuerūt isti senes de q̄bꝰ Daniel. xiij. ꝺr. Q̄ egressa est iniquitas ꝺ senibꝫ iudicibꝫ q̄ videbāt regere pplm. Et iō est notādū q̄ hīmodi bñ viuēdi acqrendi ẽ in iuuētute si hō velit sctē viuere i senectute nec aliquis ꝺ etate nimis pfidat. qz q̄dā q̄ in iuuētute euaserūt. i senectute turpit ceciderūt. sicut ille q. xl. ānis virgo vixerat ꝛ i. xl. anno corruptus obijt isto āno. ꝛ iō signāter orat ps. Ne pjicias me in tpe senectutis.

T ¶ Tercō surgere dēt ab intpantia ad sobrietatē. Tbi. ij. Juuenes silr hortare vt sobrij sit. Nibil em magis puerit iuuenibꝫ sobrietate. p hāc ei luxuria vomat ꝛ sapia acquirit. ꝛ iō merito sobrietas pingit amethisto de q̄ ꝺr in lapidario. ca. xvi. Sic facilē sculpi ꝺrius ebrietati. ꝛ car⁹ bēt. qz rarior ē. Et ꝺr etiā q̄ pfuat equū gestātis a cespitatiōe et infirmitate. Isto mō morait sobrietas ē facil sculpi. qz sobrij facillime docēt. Sūt ei dociles vt exēplū bēm⁹ dañ. i. qz daniel ꝛ socij sui pueri q̄ nolebāt comedere de cibis regis Nabuchō. nec bibere de vino ei⁹. sꝫ comedert legumia ꝛ bibert aq̄m. doctiores. ꝛ honestiores fuert ceteris pueris caldeoꝝ. ibi post. x. dies inuenti sunt vultus eoꝝ melio

res ꝛ corpulẽciores ꝓ oĩbꝫ pueris q̃ recebãtur ꝺ cibo regio. ꝛ pueris illis ꝺdit ds sciaz ꝛ disciplinã in oĩ libro ꝛ sapia ꝛ Aug⁹. ix. ↄ fess. c. viij. narrat ꝺ quadã bona mrona que curã quazdã filiaz nobiliũ hẽbat. eratq; in eis coercẽdis cũ op⁹ eẽt facto. seueritate re hemẽs atz in docẽdis sobria sapia. Nã eas ꝓter illas horas q̃bꝫ ad mẽsã pntũ moderatissime alebãt. si exardescerẽt sitĩ neq; aquã bibere sinebat. ꝓcauẽs ꝓsuetudinẽ malã et addẽs verbũ sanũ. mõ aquã bibitis qz ĩ potestate vinũ ñ hẽtis. cũ ad maritos veneritis facte dñe apothecaz ꝛ cellarioz. aqua sorbebit. sz mos potandi ꝓmãebit. Dicit etiã q̃ ꝓfuat equũ gestãtis a cespitatõe. Anĩa ad lescẽtis ẽ sicut eques. caro sicut equ⁹. ysaie xxxi. Equi eoz caro. Ania istũ equũ dz regere ꝛ refrenare et interduz vrgere calcaribꝫ. Si vo eques. i. anima illã gẽmã sobrietatis portauerit. caro que ẽ equ⁹ ñ pdet sensũ. nec cespitabit ĩ via moz. nec cadz ꝓ petrã. imo etiã corpalẽ infirmitatẽ euadet. vñ Gene. x. declamationũ dic. q̃ iõ subito moriã. qz de mortuis viuimus. quidquid auium volitat. quidquid piscium natat. quidquid ferarum discurrit. nostris sepelitur ventribus Quare nũc subito moriã. qz mortuis viuimus. de illo dicit etiã innocen⁹ de vilitate pdi. bũa. Initiũ vite bois aqua et panis Gulos aũt ñ sufficiũt fruct⁹ arboz. ñ grana leguminũ ñ radices herbaz. nõ pisces marz nõ bestie terre. ñ aues celi. sz querũt pigmẽta. panes aromata. capiũt obsa. que studiose coquunt ꝛ laute panes officio mistrorum ali⁹ ꝓtudit. ꝛ colat ali⁹ ꝓfundit ꝛ ꝓficit. substantiã cõuertit in accidens. naturã mutat ĩ artẽ. vt saturitas transeat in esuriẽ. reuocet appetitũ. ad irritandũ gulã. ñ ad sustẽtãdũ naturã. ñ ad necessitatẽ supplendã. sed ad cupiditatẽ explendam.

¶ Feria sexta post Letare.

Erat quidã languens Lazarus de Bethania. Jobis. xi. ¶ Obus. ij. de generatione dicit q̃ motus solis in obliq̃ circulo est cã generatõis ꝛ corruptõis. ¶ Cui⁹ rõ est qz si directe sp luceret sup emisperiũ nostrz suo feruore terrã tm̃ desiccaret q̃ sterilẽ effi-

ceret. Quare ad viuẽtiũ ꝓfuatõez necessariũ est. vt q̃q; sol oblique splendeat. Sic spũaliter. si deus q̃ est sol iusticie. sp lumen ꝓspitatis emitteret. multis esset cã sterilitatis ꝛ infructuositatis q̃ opa virtutũz ñ facerent. Aduersitas eñ iustoz ñ est signũ reprobatõis sed exercitiũ virtutis. vij. q. i. aduersitas. Deus g̃ q̃q; bonos et iustos obliq̃ ꝓ subtractõez ꝓspicitatis respicit. ꝛ in tenebris aduersitatis stare pmittit. vt si mortis nõ hẽant venialia tm̃ hic abluãt. vl si tepidi sũt exercitent ꝛ ad deuz ire ꝓpellãt Greg. Mala que nos hic pmũt ad deũ ire ꝓpellãt vel vt laus dei augeat. ꝛ potẽtia virtutis ei⁹ ab hoibꝫ ꝓgnoscat. Sic etiã xp̃s amicũ suũ infirmitate mori voluit vt eũ miraculose suscitando a morte potentiã ꝛ gl̃iaz pñis manifestaret Quare dicit infirmitas hec ñ est ad mortẽ. sed vt mãifestent opa dei in illo scz Lazaro qui erat languẽs de bethania.

¶ Querit an mors ꝛ infirmitas ꝛ hmõi penalitates ꝛ aduersitates sint nobis a natura innata siue a peccato pmoz pntz ſpenã inflicta. Et videtur q̃ a natura innata. Qz fm phm de generatõe et corruptõe. Oñe ꝓpositũ ex ꝑtibꝫ naturaliter dissoluit ꝛ debitat. Patz hẽ in oĩbꝫ aialibꝫ ꝛ bestijs q̃ naturaliter moriunt. que tm̃ nõ peccauerũt. Respondet. b. Aug⁹. iij. ꝺ ciui. dei. v. Deus rerum lege nature nulla mortẽ fecit hoĩ. sz merito inflicta est pctis q̃ pctm̃ vindicãs dr̃ dixit hoĩ in q̃ tñc radicaliter oẽs eram⁹. Terra es et in terrã ibis. Erat ei creatura bũana creata cũ dono originalis iusticie ꝓ quã aia hz ꝓsectũ dñium sup corp⁹. viuificare ꝛ regere sñ lesione vl quacũq; infirmitate. ꝛ iõ hz potẽtiã nõ moriẽdi. Istꝺ ãt dñium fuisz traditũ in plem qz fuit sibi datũ ꝓ se ꝛ suis ꝛtẽdibus q̃bꝺin essent deo subiecti. Oñ g̃ peccauit pdidit merito illꝺ bonũ. ꝛ iõ deserẽte voluntate voluntarie deũ creatorẽ suũ aĩa incurrit necitatẽ deserendi corp⁹ suũ. vñ mgẽ in. ij. sen. di. xix. allegãs. Aug⁹ dic. Creatus est hõ immortal qꝺ erat ei de ligno vite. nõ de ꝓditõe nature. mortalis aũt erat ꝓditõe corpis aialis. immortal bñficio ꝓditoris. ꝛ Aug⁹. hẽ expmit exemplo. v. Q, sicut pstitum fuit filijs israel. q̃ in. xl. ãnis vestimẽta coz ñ veterascerẽt ita pstitũ fuit Ade vt nõ

morerer si comederet de ligno vite. Nō q̄ illō lignū vite ꝑ̄a virtute posset corp⁹ hō mīs facere incorruptibile. cū ō sit solū potē tie diuine ꝫ q̄ virtute sibi data bēbat ad ō dispōere. Et dīa ꝰtus ligno illō tanq̄ sa/ cramēto assisteret q̄ immortalitatē ꝓficeret ō enā pz in multis exēplis. Nā mlta sūt aro mata. vt mirra. balsam⁹. que corp⁹ hom̄is diu a putrefactōe ꝓseruāt. Quō nō dīne vir tutis tōe assistentis diceret corpib⁹ illis im mortalitatē p̄bere. Tale bē in sacīs que di cunt ꝓferre grām q̄uis ipam grām n̄ creāt sed diuina ꝰtus ipis assistēs. ¶ Ad argu mentū in p̄ncipio dō̄m. q̄ licet hō ꝓpositus sit exōrijs. tn̄ p donū supadditū nature fuisset ꝓseruatus a morte Un̄ vex ē q̄ oē ꝓpositū ex ōrijs corrūpit̄ naturalit. p̄t tn̄ aliq̄ ꝑ̄ do nū supadditū ee incorruptibile. sic patebit post resurrectōz. Nec est simile de ō bestijs q̄ illō donū nunq̄ habuerūt vt aīme eoz eēnt deo obedientes. Jō in eis mors n̄ est pēa sed natura. In hom̄ie āt licet natura in se ꝓsiō tata sit mortal. hūit tn̄ donū q̄ morte carere potuit. et tō in nobis ē pēa q̄ō in animalibꝫ est natura. ¶ Quātū ad ꝓsecutōz euāgelij hoc saluator dīxit penitētā posse subuēire su scitatōe adolescētis. hodie ꝓponit grauitatē mānsuetudinis iustificatione ferēs Et scdz ō tria notant̄ spēaliter in euāgelio.

Primo calamitas periculi affligentis. ibi Erat quidā languens Lazarus.

Secundo facilitas remedij exigentis. ibi Lazarus amicus noster dormit.

Tercio claritas miraculi excellentis. ibi. Jhesus ergo vt vidit.

¶ Quantū ad primā ptem sicut ibi immediate p̄mittit. Cū sed/ui dei audissent xp̄m dicere. Ego et p̄ vnū su mus. voluerūt eū lapidare et volentes eum ca pere exiuit ō mānibꝫ eoz et abijt trās iordanē vbi stabat Johānes ad baptisandū. et ibi morabatur dīns cum discipulis suis. Locus aut̄ ille distabat a bethania p vnā dietam Bethania vero distabat a hierusalem per .viij. miliaria. Dū g ibi dīns eēt. Lazar⁹ ſt Martha et magdalene ad mortē infirmabāt visitres singulariter amabāt a xp̄o. sorores g Lazari de amore dīni plene ꝓfidentes. nū cium et miserūt dicētes. Ecce quē amas in firmat̄. quasi dicerēt. Ad subueniendū nō solū mouere te debet nra ꝓassio. ꝫ etiā ip⁹ amici tui languentis firma dilectio. Dīns āt nūcio rndit Infirmitas hec n̄ est ad mor tē. Et credendū est. q̄ sorores exista rnsiōe nescientes intentionē dīni sūt p̄mū admi/ rate q̄ eo ō die qua ab eis recessit nūcius. Lazarus obijt. licz āt xp̄s singulariter dilige/ ret eas. tn̄ audita lazari infirmitate expecta/ uit duob⁹ diebꝫ. et die. iiij. ad sepulcr eius versus bethaniaz iuit. Expectauit aūt ꝑ̄ter tria. ꝑ̄ter honorē dei. vt miraculū fiendum magis patesceret. ꝑ̄ter vtilitatē lazari vt ꝑ bata ꝓditōe vite alterius reuocatus ad vi/ tam magis ꝓficeret in ꝓtemptū mūdi. in ō siderio celestis p̄mij. timore futuri iudicij et amore xp̄i. ꝑ̄ter salutē p̄li. vt viso miracu lo infideles crederēt. et credentes firmarēt.

¶ Moraliter p istū Lazar̄ lāguentē et amicū cui⁹ infirmitas nō fuit ad mortē. p̄t notari q̄ libet homo aduersitate i infirmitate flagella tus. Hic em̄ est amic⁹ dei spēalis cui de mē sa sua hāc scutellā misit. Nā sicut pē carnal filiū quē magis diligit pl⁹ corrigit vt hā di sciplinatus hereditatē iuste possideat. Jux/ ta illō in can. xxiij. q. v. non putes. Filius n̄ diligit̄ q̄ n̄ disciplinat̄. Sic de⁹ celestis pē bic aduersitatibꝫ filios suos corrigit et casti gat vt exercitent̄ in ꝰtutibꝫ. et tandē hēant hereditatē eternā. vñ Aug⁹. ad Vincen. de nat̄a. et allega. v. q. v. Non omnis. Quis nos ampli⁹ p̄t amare q̄ deus. et tn̄ nos n̄ so lū docere suauiter. vex etiā salubriter terret ne n̄ cessat fomitē lenibꝫ q̄bꝫ de⁹ ꝓsolat̄. sepe etiā mordacissimū medicamitū tribulatōnis adhūgit. Exercet fame p̄triarchas. s. Jacob et filios ei⁹. q̄ fame coacti iuerūt in egiptum etiā pios et religiosos. pl̄m ꝓtumace granio ribꝫ agitat. Nō aufert apl̄o stimulū carnis tercō rogat⁹ vt ꝰtutē in infirmitate ꝓficiat. et regnū eternū possideat. In signū h⁹ posuit de⁹ añ pdisū flāmeū gladiū vt significaret tribulatōes et aduersitates h⁹ mōdi. sin̄ q̄bꝫ nēo p̄t intrare regnū celoz testāte apostolo Per multas tribulatōes oportet nos intrare regnū ce. Nā p tribulatiōes aduersitatum. Culpa et pena dimittit̄.

Gratia dei tribuit.
Gloria celestis acquirit.

Ad qz singula ꝓmerēda ñ sufficit oīs tribulatō vite pñtis. vnd̄ bern̄. ad ꝓpositū sic inquit. Nō sūt ꝯdigne passiões hui⁹ tp̄is ad p̄ meritā culpā q̄ dimittit. ad pñtez ꝯsolatōis grāz q̄ mittit. ad eternā pēnā que remittit et ad futurā glām que ꝓmittit. Ꝑro.n. ꝓbat q̄ oēs tribulatōes hui⁹ vite p se sufficientes ñ sūt ad dimissionē culpe ⁊ pene. culpa ei est letale vuln⁹ aie. cui⁹ lesio ī infinitū ē magis q̄z lesio corpalis. inq̄tū spūs dignior est corpe. hz ꝓpter vuln⁹ corpale curāduz ncce ē freq̄nt incisiões ⁊ adustiões sustinere Juxta illd̄ dictū poetic̄ū. Et corp⁹ ēdimas ferz pacieris ⁊ ignē. Quid g̃ opteat ꝓpter aie vulnera tolerare. Quante ve difficultatis sit cura ei⁹. oñdit dñs Ezē. xviij. vbi puniuit filios isrl̄. xl. ānis iuxta nūez. xl. diez q̄bus explorauerūt terrā ꝓmissiōis. ⁊ hꝫ ꝓpter pcta eoz. hō ei merebat pēnā eternā. nec im merito. cū q̄libz pctm maxie mortle exhonoret deū. Quid g̃ erit oīs pena tpalis ad illā. et licz in ꝓtritōe ꝓmutet pena eterna in tpalē pēnā. nō tñ possz hō soluere si puniret̄ ꝑm demeritū culpe. qz punit citra demeritū culpe ex pietate diuīe miscōie. Jtē remittit̄ ex ea multū ex vi clauiū misterio sacerdotū ꝑm illd̄ Jobis xx. q̄z remiseritis ⁊c. Et. q. corinth̄. ij. Cui āt aliq̄d donastis ⁊ ego. Nā et ego q̄d donaui si q̄d donaui ꝓpter vos in p̄sōa xp̄i vt ñ circūueniam̄ a satbana. vbi dicit glo Jdez est ac si xp̄c donarz. Jtē remittitur multū d̄ pēa ex vi passiōis xp̄i. q̄ sep̄m puniuit p nobis. ⁊ ex adiutorio ecclie q̄ p pctōribꝫ orat. vñ. ij. corit. v. Si xp̄s p oīb⁹ mortu⁹ ē. g̃ et nos oēs mortui sum⁹. Cū g̃ tribulatōes pñtes ñ sunt sufficiētes ad remissionē pene eterne rōe im ꝓportiōabilitatis finiti ad infinitū. pinde scī viri optabāt pati pēas tpales eē acerbissimas. vt euaderent eternas. vñ abacuc. iij. Ingrediat̄ putredo ī ossibꝫ meis ⁊ subter me scateat. vt requiescaz in die tribulatōis. Psal⁹ ⁊ iob. vi. hec mihi ꝯsolatō sit vt affligens me dolore ñ ꝑcat nec ꝯdicaz ꝑm̄ōibꝫ scī. Et rōnē būit et loquebat̄ ex instinctu spūssc̄ illumiatus eo q̄ passiões hui⁹ tp̄is trālitorie sunt. ⁊ q̄i in modico affligentes Oēs. n. tribulatōes aut sunt leues ⁊ portari pñt. aut sūt graues et cito animā ꝺ̄ijciunt. Et iō si pene tpales timende sūt. multo magis timēde sūt ille q̄ durabiliores sūt ⁊ sine fine. imo sine ꝓpter dilationē magis affligētes. vñ Jsa. liij. scribit Ad punctū ī modico dereliqui te. et in miseratiōibꝫ magnis ꝓgregabo te. Jn momento indignatōis mee abscondi faciē meā parūper a te ⁊ in miscōia sempiterna miserebꝫ tui. dixit redemptor tuus.

Hoc q̄dē ꝓfiterās Mauric⁹ imperator petiuit a deo vt ip̄z puniret hic. q̄d ⁊ factū est sic ꝑdictū ē sup̄. xviij. alpha. Z. in fi. Secūdo ꝓbat q̄ ñ sūt sufficiētes tpales tribulatōes ad grām ꝓsolatōis interne que oēs passiões trāscendit. vñ ipas amaritudines in dulcedinē vertit. sic ꝑz de q̄busdam martiribꝫ de q̄bꝫ ꝛ deutro. xxiij. Immolabant victimas iusticie. q̄ inundatōez maris quasi lac sugēt. q̄d dulce est ⁊ nutritiū pueroz. sic tribulatō ⁊ ꝓsecutō pabulū ē electoz. ⁊ hꝫ facit vitificatō paciti ⁊ pñia Jhu xp̄i. Sic ꝑz de theodoro martire. qui q̄diu tormētatus ē supplicijs sp̄ gaudebat. Et cū ad meliora ē suppliciꝫ sp̄ gaudebat. Et cū ad eo peteret̄. vtq̄ sensū ex integro habuerit ⁊ quales dolores Respōdit q̄ patī de doloribus sensissz sed a q̄dā iuuene sudore abstersō et aq̄ frigida ꝓfusus. ita delectatū fuisse vt nūq̄ mestior fact⁹ sit. q̄n d̄ponī d̄ eculeo iussit⁹ fuerat. vñ bern̄. sic inq̄t Julū videt nras purgationes ꝓsolatōes. qz ille sanctos suos vngit interi⁹ ī corꝺ. q̄ dic. cū ipo sū in tribulatōe. Et talr ī sua tribulatiōe dauid a deo fuit ꝓfortat⁹. q̄ dixit. ꝑm multitudinē dolor⁹ meoz ī corꝺ meo ꝓsolatōes tue letificauerūt aiam meā. qz spūs ei⁹ ē sup̄ mel dulcis. eccl. xxiiij. imo ꝑm bern̄. Adeo dulcis est vt q̄dē dulcedini eius ꝓualere ñ ualeat amarissima mortis amaritudo. Quid g̃ nō tpet illa dulcedo que mortē q̄dez facit dulcissimā. Que em̄ ꝓsperitas ualeret ꝑstere p̄ vnctionē q̄ mortē facit dulcissimā. ij. cor. i. qm̄ sicut abūdāt passiones xp̄i in nobis. ita p xp̄m abūdat ꝯsolatō nr̄a. Ꝺñ ionas ait. tollite me ⁊ mittite ī mare et cessabit mare a vobis. Hoc ē lignū q̄d ip̄as aquas in marath ꝓ Moysen dulcorauit. Exo. xv. Hec ē farina que pulmentū ꝓphetę ꝓ helise dulcorauit. iiij. Regū. iiij. Quia meditatio passionis dominice dulcorat et saporat

austeritatē penitentie nostre. Unde Job vi. Que pri nolebat tangere aia mea. nūc pre angustia cibi mei sūt. hoc est sal federis. qđ nulli sacrificio deesse iubet ppt ei suauitatē Leuiti. ij. vñ Job. vi. Nūquid pt comedi insulsum qđ ñ est sale pditū. aut ds pōt gustare qđ gustatū affert mortē. Hec psolatio est mana qđ datū ē filijs isrl in desto dñi terrā promissiōis intrarēt. de q exo. xvi. Mane iacuit ros p circūitū castroz qz gra diuie psolatōis feruorē pcupie carnal extinguit. et vndiqz ab aduersarijs defendit. Cunctq operiss superficiē terre. qz gaudiū pscie ē sultat in facie apparuit ī solitudine. i. in pplatione. minutū ppter subtilitatē pplatōnis et quasi pila pcussum ppt suauitatē pcriptōis in siliginē pruine. qz candorē hz ppt mūdiciā z scītatē z impinguat affectū pietat incēdit rigorē discipline. z ēstringit incentiua pcupie. qđ cū vidissent filij isrl dixerūt ad inuicē manbu. qđ signat quid est h. Respōdit Joyses. Iste ē pāis quē dedit vobis dñs ad escendū. vt laborē z labozis tedium sustinere possitis. iō dixit Matb. xi. Venite ad me oēs q laboratis et one. estis ze. refi. vos. Quidqđ sub sole placz. qđqđ in mūdo pcupiscit. ñ poterit hanc pt sibi copulare. Hec ē mulcedo dulcedis. delectatio cordis. primicie spūs. panis qđianus stipendiū mūdicie. refugiū hoīs vite. Ter cio ppbat qm ñ sunt sufficientes pene tpales ad eternā glām pmerendā. Prio qz modica ista. illa āt sūt eterna. vñ sap. iij. In pauca vexati in mltis bñ disponent. Secūdo qz ista in loco calamitatis. i. in mūdo. illa in loco amenitatis. i. i celo. Unde ps. hec recordatus sū z effudi in me aiaz meā. qm trāsibo i locū tabernacli admirabil vsqz ad do. dei. Nullus em amat qđ ñ corrigat vel saltē pbet. Sicut aurifex pbat auz z argentū. z fornax pbat figuli vasa. z rex milites vtrum ei sint fideles. Sic dns diuers tribulatōibus pbat viz iustū. vt si eū pstantez in pacia iuuiat. regnū sibi p mercede pcedat. vñ Jsidorus sūmo bo. Tūc iustis gaudia disponūtur eterna cū in pēnis tribulatōne pbantur. Quāto em in hoc seculo tribulatiōibus magis atterimur. tāto melius purgati. deo in iudicio merebimur pēnitari. et iō tribulatiōes et mala hoīs mūdi debem in pacia z cuz gaudio sustinere. Tercio qz pena illa difficili tolerabilis ē. sed gla in dulcedine incōprehēsibil quia in se tāta est qđ hō p se sustinere ñ possit nisi h deo faciente. Qz em dicit. In patria merces sctōz tā magna ē qđ ñ pt mēsurari. tam mlta qđ nō pt numerari. tā copiosa qđ ñ pt estimari. Et h sancti quidā psiderantes sustinuerūt passiones. Sm illd Grego. Cōsiderātio pmij minuit vim flagelli. Ecōtra qui dā h mime psiderāt. ymo onus leue. graue putāt. vñ Christ. Nō video qđ aliqs nostrū vera et pfecta cupiditate celestiū teneatur alioqn oīa q vident etiā grauia. vmbrā putarem. z risuz. Et sic b. Ignacius psiderās istam pnā esse leuē et velociter trāseuntem desiderabat ñ solū a dēstijs deuorari. sed et carnem ferreis pectinibus discerptari. tm vt posset xp̄m bis suppliciis adipisci. etiā btus Paul psiderās suauitatē z dulcedinē visionis beatifice in xpo cupiebat dissolui z eē cū xpo. Nec mirū. qz vt ait Isid. qui future vite pmia diligenter excogitat. pēnas vite mala equanimiter portat.

Secūda pars in qua

notat facilitas remedij exigentis ibi. Lazarus amicus nr dormit ꝛc. Ad ēm discipli audierūt xp̄m dicētē. Eamus in iudeā. iterū timere cepēt nimis. quare cogitauerūt eū revocare ppter odientiū psecutōem. vt qz eū volebāt occidere. nō expediret se itez morti exponere. Mortē em magistri sui z etiā ppriam vehemēter formidabāt. Dns āt respondit. Nōne. xij. hore sūt diei q. d. sicut hore diei non sūt stabiles sic nec affectus hoīm. Et iō nō credatis iudeos sp in tali pfidia pseuerare et maxie illi q ambulāt in die. i. i veritate sine malicia sic vos. neminē offendūt nec scā dalizant. sz qui ābulat in tenebris z in dolo ille dz timere. Post hoc addit. Lazarus amicus nr dormit. Quod audientes discipuli iterum conātur eum ētrahere. ponētes lāguoris facilitatez. d. Domine si dormit saluus erit. i. d est curabit statim. quia bonum est signum quādo infirmus pcipue freneticus dormit. Qz vt quidā dicunt. Lazarus ex infirmitate i freneſim vert. cui remediū ē sōn? Intendūt ergo dicere. si dormit signū ē qđ

qualuit. ꝛ ido nō necesse est vt vadas illuc Christus vero dicebat ō morte. qz ꝑm philosophū somn⁹ est mortis imago. ꝛ iō mortem vocabat dormitōez. Facilꝰ em̄ poterat mortuū suscitare. q̄ quis valeat dormiētez excitare. Tunc dixit eis apte. Lazarus mortuus est. sed gaudeo ꝓpter vos. q̄ fides vra ex tāto ꝓfirmet miracło. eam⁹ ad eū. Tūc tercio conati sunt eū retrahere. ꝓponentes ei sui amoris inseparabilē vnionē. dicēte tho ma. eam⁹ ꝛ nos ꝛ moriam̄ cū ipso. q. d. Si de tua morte nō curas. saltē de nra curare debes. qui potius volum⁹ mori tecū q̄ viuere sine te ꝛc. ¶ Vocalr ꝑ discipulos istos formidulosos mortis ꝛ ō factis xp̄i ignaros notat simplicitas hoīm mundanoꝝ ꝛ famitas. qui morte formidāt ꝛ pauent. quā tam euadere non p̄sit. de quoꝝ famitate loquitur Seneca ō remeō. formito. dicēs Stultum est timere qō euitari nō pōt. Nam naturalr vt hēt ex. i. phi. vnumq̄q̄ in id resoluitur a quo ꝓponit. Entia em̄ naturalia resoluūt in materiā ꝛ formā ex q̄bus etiam ꝓponūtur Corp⁹ etiā hoīs nascit ex terra ꝛ in terram resoluit Iurta illō Gen. iij. Terra es ꝛ in terrā ibis. Et qz hō ex corpe ꝛ aīa ꝓponitur. etiā necessario ꝑ mortem ab eis ō resoluitur ¶ vt hēt ō pomo ꝛ morte Aresto. Mors nihil aliud est q̄ recessus aīe a corpe. Cuz g̃ necessario fieri opteat. stultū est illud formidare ꝛ reluctari. vñ ciprian⁹ vt alleg. xiij. q. ij. Quaꝝ ꝓsteꝝ. phibet lugere. i. cōtristari ꝑ nra morte. ō. Quaꝝ ꝓsteꝝ est q̄q̄ puersum. vt cū dei voluntatē fieri postulē⁹ qñ euocat nos ꝛ accersit de ō mundo. ñ statim volūtatis eius impio pream⁹ obnitam̄ et reluctamur. ꝛ pulsaciū more suorum ad conspectū dñi cū tristicia ꝛ merore ꝓducim̄ ereūtes istinc necessitatis vinclo ñ volūtatis obsequio. et volum⁹ ab eo p̄mijs celestibꝰ honorari. ad quē venim⁹ inuiti. hec ille. Nō sic timuit morte vas electōis paul⁹. iz suspitio morte anhelabat dicēs. Quis liberabit me de carcere mortis h⁹. cupio dissolui ꝛ eē cum xp̄o. vñ etiā de sctō Jacobo qui cognomento ōz intercisus. legit talē habuisse cū ꝓncipe psaꝝ dyalogū qui ei morte minabat inferre. nisi in deoꝝ cultura maneret dicēs. Noli imprudenter agere ne graui morte pe

as. Cui iacobꝰ. hec nō mors ē iz pon⁹ somnus est dicend⁹. cū post modicū resurrectio tribuat. Cui p̄nceps Nō te seducāt nazarei dicentes morte esse somnuz. qm̄ magni impatores timuerit eam. Cui iacobꝰ. morteꝫ ñ timem⁹. qz de morte ad vitā trālire speram⁹ Cōgrue g̃ mors somno ꝓpat. De q̄ etiam xp̄c. dixit Lazaro mortuo. lazare amicus nr̄ dormit. ¶ Est enim notādum q̄ mors est triplex. scilicet.

Corpalis ꝛ meditanda.
Spūalis et fugienda.
Gehennalis ꝛ timenda. ¶ Prima enī mors ē meditāda q̄ meditatiō valz ad multa vicz ad ꝓtemptū mūdi. ad hūliatōnem sui. ad fugā pcti. ad regendū vitā. ad faciēdum pniam ꝛ ad appetendū vitam eternā Dño dico q̄ ꝓtemptus mūdi ꝑ meōziam mortꝭ habet. Nā mundus transit ꝛ cupia ei⁹. et morte terminat ois delectatō mundi Sic g̃ poma i arboribꝰ scindūt ꝛ vi auellūtur. et si matura et decocta decidunt. sic vis adolescentibꝰ vitā aufert. senibꝰ maturitas vñ Tulli⁹ de senectute. Mors pungit adolescentibꝰ natura aduersante. et iō grauis senibꝰ vo venit tanq̄ sponte nulla vi adhibita. ꝛ iō leuis. Et aug⁹. sic inq̄t. Vita pñs nihil aliud ē q̄ ad morte currere. Per oppositū igit hoīes laborāt vt diu viuāt. ne p̄ueniāt ad terminū vite seu vie. vnde studiose eoꝝ sūt valde ꝛria. ambulare em̄ volūt iqueunire nolūt. currūt ad terminū volūtarij. quē em̄ apprehēdere ñ cupiunt. Quos Tullius in li. p̄dicto redarguit dicēs. Tanta est i hoīnibꝰ stultitia incōstatia atq̄ puersitas. q̄ omēs senectutē ꝑ quā morti ꝓpinq̄m⁹ vt adipiscant adoptāt. ꝛ eande a deꝑ exculāt ¶ Vñ antiqui. vt mortis ꝓprietatez plene exp̄merent. ip̄az i forma virginea depinxerūt facie velatā. absinthio coronatā. sāguine maculatā. Primo depingit virgo. qz sic dego dz eē incorrupta corpe ꝛ mēte. ita nec mors corrūpit minis nec ꝑcez equalr invadit iuuenes simꝫ ꝛ virgines. senes. paupes ꝛ diuites. nobiles ꝛ degeneres. sic q̄ nec ē qui se absondat a calore ei⁹ vi. Est necesse mori iuueni simul atq̄ minori. Mors non cedit maiori nec parcit honori. Unde ex hystoria Alexandri et etiam Bragmanorum lr̄ā.

Q, ispi bragmani quasi pbi extites i dekto/
oia mudana ptemnebat. quibo ab Alexan
dro nucijs missis madauit vt peteret ab eo
quidqd vellet At illi rescripsert dicentes.
da nobis imortalitatō quā summe desidera
mus. At ille rescribes ait. Ego ſū mortal &
quō vobis imortalitatē dare potero. Illi re
to dixert ei. tu g cū sis mortal. quare tot ma
la facie do discurris Justū e eē deo subditū
et mortalē nō patia de deo sentire. Scdo
ymago absinthij cozonat. qz sic absinthius
est herba amarissima ita & mors. Uñ pbus
ij. ethi. dic. q mors est finis oim terribiliū
Et in ecclīastico. O mors qz amara est me
moria tua. homi iniusto. Itē sanguie macu
latur. qz pcōz multitudine freqnter defor/
mat. Contra qd ps. petijt. Libera me de sā
guinibo ac. ¶ Scdo memoria mortis valz
ad būiliatōem suipius. Uñ antiqui volen
tes se būiliare. posuert cineres super capita
sua in memoriā mortis. qz cinis essent futu
ri. iō hoi dictum ē. Memēto qz cinis es & ī
cinerē reuerteris. Eccli. x. quid superbis terra
& cinis. Uñ legit ō Pyogene pbo q qua
dā vice stetit in canali pleno ossibo mortuo
rū et vertebat ossa hinciñ. que cū Alexā der
inspexisset dixit ei. quid facis. Ille rndit. ñ
possuz inuenire qd volo. putabā enī inueni/
re dnām inter ossa & cadauera diuitū & no
bilīū necnō paupez. sed nullā repio. qz sūt
oēs vnius forme. et mors eos oēs equauit
Et in histo. Romāoz legit. q Octauiāo
fuit facta statua et in fronte statue fuit scrip
tū nomē impatoris cesar. et post statum ful/
gur pcussit statuaz. Et abstulit ab illo voca
bulo c. ita q q prius dicebat cesar. futurū
erat esar dicere de eo. Cesar enī deriuat a
cedo is. ere. esar ab edo is. ere. ad denotan
dū q cito erat edēd? a vermibo. qui g sane
mēs psideraret. finē suum. q erit terra &
esca vermiū. merito se būiliaret. Tercō me
moria mortis valet ad fugā pcti. Eccli. vij.
Memorare nouissima tua & ineternū ñ pec
cabis. qui enī recolit mortē dz cogitare q
pctm est cā mortis. Gen. iij. Quacūq enī
die comederetis morte moriemi Uñ aug?.
Nichil sic reuocat a peccato q frequēs mor
tis cogitatio. Nam pauo visis pēnis super
bit & caudam extendit totam. sed visis pedi
bus caudā deponit. Sic hō non cōsiderās
finem mortis multis peccatis se expōit sine
timore. sed psiderato fine erubescit & pecca
re cessat. quare dicit ps. Sciant gentes qm
homies sunt. s. mortales. ¶ Quarto valet ad
regendū vitam suā. aues & pisces regūt se
cauda. iumenta et boues cauda se defendūt
a muscis. sic hoies vitā suam dirigūt & tem
ptatōibo resistunt mortis mēoria. Job. xij.
Interroga iumēta et docebunt te. et volati
lia celi indicabunt tibi & pisces maris. Ad
modū gubernatoris debet se regere hō. Nā
gubernator qui bñ vult regere nauem. po
nit se in finē nauis et nauē ante se dirigit. &
picula euitat Sic homo pōat se meditatōe
ad finem vite sue. vt possit ad bonum exitū
nauem. id est vitam suā dirigere. Seneca
Considera q pulcra sit res ante mortem. vi
tam cōsūmare. deinde secure expectare reli
quam partem tempis sui. ¶ Quinto valz G
ad penitētiam faciendaz. Cum audisset rex
Ezechias q mori debebat. fleuit ysa. xxxviij
Et rex Ninive audita pmination Jone.
adhuc quadraginta dies sunt ac. indutus
est sacco Jone. iij. Unde legitur de quodā
milite flagicioso. q cū pfessus nullaz penitē
tiam a papa Alexandro inunctā vellet face
re. dit ei papa anulum suū q pro penitētia
portaret tali conditione. q eum respiceret
et cogitarz de morte sua. quod cū pluribus
diebo fecisset. rediens ad papā dixit. q pa
tus esset omnē penitentiaz adimplere. Sex
to valet ad appetendū vitam eternam. vñ
Paulus cupiebat dissolui et esse cum xpo
ad Philippēs. i. Sic etiā multi sancti ppter vi
tam eternā consequēdam tradidert se spon
te morti. De quibus psalmista. Pretiosa
in cōspectu dñi mors sanctoz eius. ¶ Se
cunda mors spūalis est duplex. scz bona et
mala. Bona quidē est. quādo quis siue p
baptismū siue per penitentiam moritur pec
cato. vt habet de conse. di. iij. c. vt ostende
ret. & c. se. Mala autē mors cū quis morit
per peccatum xxvi. q. ij. Qui sine. et hec est
fugienda. Mors spiritualis bona est cum
quis p pniam morit pctō. vñ Rōz. vi. scri
bit Qui enī mortui sum? peccato. quomō
adhuc viuemus in illo. Unde narratur q
quidā mercator transiēs per siluam inuenit

centenarium heremitã ibi degentem .a quo q̃siuit quid ibi faceret Respondit heremita disco mori.et mercator. Que ē necessitas cum sis senex quia alias oportz te cito mori Et heremita. hoc est q̃d timeo. quia scio me moritur̃ et nescio mori. Et mercator. quid est scire mori. heremita. vicia dimittere et opa bona facere. Juxta illud ps. Declina a malo et fac bonũ. Ñ macrobius ꝺ somno. Scipio li.i.ꝺ Platone sic inqt. Plato in phedrone dic̃. hoi non est sua sponte morī dum. Sed in eoꝺ dyalogo dicit mortem philosophãntes appetendã et ipsam phiam esse medicinã moriendi. Hec em̃ ptraria vident sibi esse.sed nõ est ita.qz Plato duas mortes hois nouit.quaz vnã natura.alterã virtutes pstant. Homo em̃ moritur̃ cum aia corpus reliquit solutũ lege nature.mori etiam ꝺz cũ aĩa adhuc in corpe hospitata.corporis illecebras phia dictante ptemnit. et cupiditatũ dulces insidias et reliquas oĩs exurit passiones. Et hãc mortē dic̃ Plato sapientib̃ appetendã.hec Macrobius.

b Mors ãt spũal mala fit speciale omissiõe ꝓmissiõe et opis ꝓpletõe. Prio fit cũ quis facit qꝺ ñ tenet̃ facere.et omittit qꝺ est faciendũ. Apoca.iij. Scio opa tua qz nomen habes q̃ viuas et mort̃es. vñ.b. Augustinus .xiij. de ciui. dei. sic inqt. Tanta gra dei pstitit vt mors quã pstat vite eẽ ptrariã.instm fieret p qꝺ transiret̃ ad vitã. Mors mala fit etiã ꝓmissione. dum hõ facit qꝺ ꝓhibitũ est et facere ñ deberet. Hiere. xxxi. Unusq̃sq̃ in iniquitate sua.s. ꝓpria actus morie. et ñ in peccato alieno morit̃ hõ sz delicto ꝓprio. et Sapie.xvi. Hõ p malicia occidit animã suã. Idcirco dñs dixit iudeis. Cauete ne ascendatis in montẽ nec tangetis finẽ illi⁹. quia oĩs qui tetigerit montẽ morte morie. et taliter Saul ptra dei ꝓceptũ montẽ sup bie et ambitiõis ascendit.ideo in bello qz p mo ꝓmissione in aĩa mortuus fuit.etiã corpaliter interijt et mortu⁹ẽ.i.regũ vlt̃. Tercio moritur̃ hõ opis ꝓpletione. Jacobi ꝑmo. Peccatũ cũ ꝓsummatũ fuerit generat mortem.

J Sz queri. potest ne hõ spũaliter mortuus vere dici hõ. Dico q̃ nõ. sz tantũ equiuoce est hõ.s. ꝑm nomẽ. Sicut hõ depictus ꝺz hõ.qz solũ nomẽ sibi retinet et ñ rẽ. Et diffinitio hois est puersa. Qꝺ sic patet quia hõ pdidit diffinitõem ꝓpriam in qua cõditus erat talis. homo est aial rõnale imortale. Constat em̃ hoiem a deo imortalitatez accepisse. quia poterat nõ mori. Sz hõ peccando duas dñtias amisit. necnõ sine causa duplex mors fuit sibi cõminata. Nã primã dñam.s.rõnalitatem amisit. q̃n intellectum pdidit. et solũ sensuz q̃ vtunt̃ bestie sortiri habere oñdit. et ꝺ erat q̃n peccauit visu. tactu et gustu. Quare in psal. ꝺz. Hõ cum in honore esset nõ intellexit. ꝛc. Et eccs. iij. Nichil habet hõ iumẽto amplius. Secuꝺaz etiã dñtiam pdidit.s. immortalitatẽ. q̃n necessitatẽ moriendi incurrit. nec mirz q̃ ablata prima dñtia auferet̃ secuꝺa. qz secuꝺa ꝑsupponit primã in diffinitõe bñ data. qz q̃ pdidit rõnalitatem. etiam pdidit immortalitatẽ. et factus est mortalis. vnde Sapie. vij. Sum q̃deq; et ego mortalis homo similis omib̃. Ergo non remansit sibi nisi genus. videlicz aiale de vera diffinitõe hominis. sed quia genus non põt esse in rerum natura nisi in aliq̃ spẽ optmit q̃ i aliq̃ spẽ aialis remãeret. et vere ẽ q̃ in vilissima spẽ. scz in spẽ vermis. Et illõ patet ex duobus. Primo ex parte sue generationis passiue. Nam maxime ꝓpriũ est vermi ex putredine generari. Sic et homo ex vilissima putredine. quia ex concupiscentia viciosa et in peccato que est putredo pessima. ps. Ecce enim i iniquitatib̃ ꝓceptus sum ꝛc. Unde Job.xxv. Homo putredo est et filius hominis vermis. Et gregoriꝰ. Filius hominis vermis dicit̃. quia ex mortalium corpoꝝ corruptõe ꝓpagatur. Secundo patet hoc idem ex sua generatõe actiua. Generatio enim hominis actiua constat q̃ est vniuoca. et in tali generans est simile in spẽcie generato. sed generatũ ex homine vermis est. Juxta illud ecclesiastici. x. Cũ mortuus fuerit homo hereditabit vermes. ꝑcutes et bestias. ergo dicit̃ homo quidem vermis et non homo. Juxta illud psalmi. Ego sum vermis et non hõ. patz ergo q̃ non sit causa dicit psalmista. deum habere memoriam hominis cũ dicit. quid est homo q̃ memor es eiꝰ quia memoria est respectu ptoꝝ et non presentium. vt dicit philosꝰ ergo psalmista innuit q̃ homo fuit in

preterito ꝛ non in pñti. Unde idem dicit. Memorare q̄ mea substãtia ꝛc. ¶ Ista enī mẽoria est hoīm miſiã vtilis. qz hō peccãdo duplicẽ dãam pdidit sue diffinitõis. ꝛ duplicem mortẽ incurrit, ꝓpter qõ ñ ẽ verꝰ hō Ideo duplici generatiõe spũali ꝓuidit hoī qua nasciẽ ut suã diffinitõz recipet ꝑma quidẽ est in baptiſmo. De qua Johãis. iij. Oportet vos nasci denuo. et ibi recupat hō pmã dignitatem .s. rõnabilitatẽ ꝛ ß in re. De cunda vero. s. imortalitatẽ in spe. ꝓpter qõ recupat q̄ renasciẽ verã q̃dãmõ hũanitatẽ. et ß est qõ mirat Nicodemꝰ cũ dic. Quõ põt hō nasci denuo cũ sit senex. s. vetustate pcũ. Scõa aũt natiuitas est in finali iudicio. de q̄ dicit matth. xix. In regeneratiõe cũ sederit filiꝰ hoīs ꝛc. Et in illa recupabit hō secũdaz dignitatem. s. imortalitatẽ nõ in spe sz in re. vt sic hoīi nato ꝓueniat vera diffinitio. vt iã nõ sit quasi vermis reptans in terra. sed sic angelus dei in celis. Mar. xij. vt verificet illd apocal. xxj. Ecce tabernaculum dei cũ hoĩbꝰ. ꝛ habitabit cũ eis. et ß de scõo pncipali ꝛc. ¶ Terciũ principale sczd mortẽ gehẽnali. q̄ mors prediciũ est atz stipendiũ pcũ mortal. apls. Stipendiũ peccati mors est. Et sap. xvi. Tu es dñe qui vite ꝛ mortis hẽs ptãtem. ꝛ deducis ad portas mortis. et reducis ꝙs suple volueris Juxta illd ezech. Nolo mortẽ peccatoris ꝛc. Qui aũt impenitẽs ꝓmanserit. vt hẽ de pe. di. vlũ. oino moriet et cruciatur et si semꝑ viueret sp peccaret. ac dei est miserentis q̄ opaꝝ finẽ peccati. et obiurgãs siñ fine torq̃biẽ. qz nimiꝝ virtute ditaꝝ. semꝑ plen? iniquitate. sp sine caritate. siñ fine torquebiẽ. a qua morte custodiat nos christꝰ qui regnat. ꝛc.

¶ Tercia pars in qua

tractaꝝ claritas miraculi excellẽtis. ibi ibꝰ ergo. Nota dicit in euangelio q̄ ihesus fremit spũ qui gemitus surgebat ex indigna tõe ꝺ̃ diabolũ. q̄ ꝰ suggestiõz mors intrauit in mũdũ. quẽ erat cito ꝓ mortẽ expellatur in cruce. fremuit. i. cum q̃dam strepitu intra se gemuit. ꝛ gemitũ q̃dã stupẽdo sono vocis exp̃sit ꝛ turbauit seipm. i. turbatũ se oñdit ex ꝓpassiõe ad Lazaꝝ ꝛ sorores eiꝰ. ꝛ videꝝ locũ sepulture lacrimatus est. Jussit tollere lapidẽ et clamauit. veni foras Lazare ꝛc.

¶ Notaꝝ in hac pte notare xpi magnam pietatẽ possumꝰ. qui non fedissimũ pctorẽ spnit visitare ꝓ suã grãm. ymmo eũ vocat ꝛ suscitat. dum sorores lacrimãtes respicit. s. intelligentiã et voluntatẽ. q̃n em hō cognoscit et intelligit quid ꝺ̃ deũ fecit ꝛ desiderat et vult pẽitere de pctis. tũc xps ex ꝓpassiõe peccatoris lacrimaꝝ. et affectũ pietatis ostẽdit. Debet g̃ peccator illas sorores ad ipm mittere dicẽs. dñe si fuisses hic ꝓ grãm. fr meus. s. spũs ñ esset mortuꝰ pctis. Est nãq̄ pñia gre prefuatõ culpe. sic pñia aradij solaris ꝓfuatio fertilitatis et expulsio frigoris. Nam vt dic pbs. ij. metho. Sol ꝓpter suã elongatõem ꝛ approximatiõem est cã generatõis ꝛ corruptõnis eoꝝ q̄ fiũt naturaliter et corrũpunt in rebꝰ inferioribꝰ. Quare etiã scõo de generatõe dic q̄ aduenięte sole aialia ridebunt. recedente vo sole flebũt. Sic etiã absente xpo ꝛ eiꝰ gra illũinãte ꝛ ꝓfuãte aiã pctis marcescit ꝛ moritꝝ. nullũq̄ bonuz deo ad meritũ acceptũ opaꝝ. sz eo aduenięte gra tenebras viciorꝝ illumiat. vicia expellit. naturã aniẽ ꝓfortat ꝛ aniam ad ofñia pficienda disponit. Uñ aug?. et ꝰ ꝑse. di. iij. Gratia q̄ ꝓ xpm datꝝ ñ solũ remissionẽ pctorum facit sed etiã vt lex impleaꝝ. natura liberetur. et ne pctm id ẽ fomes dñet. Hoc oñditur in Lazaro qui absente xpo mortuꝰ est. sed eo aduenięte eũ a morte suscitauit. naturã ꝓfortauit ꝛ ei gressum tribuit. ¶ q̃re sorores eius xpo dixerẽt. Dñe si fuisses hic frater meꝰ ñ fuisset mortuꝰ. ¶ In quibus verbis tria notantur.

Saluatiua gubernatio. ibi. Domine
Cõmunicatiua habitatio. ibi. si fuisses hic
Potestatiua ꝓfuatio. ibi fẽ meꝰ ñ fuisset ꝛc.

¶ Quãtum g̃ ad primũ sciendũ q̄ dñatiua est inter dominiũ ꝛ gubernatõem xpi. et alterius cuiuscũq̄ talis dñi. Dñus enī gubernatꝰ dñi talis se ad subditos tm extendit inq̃ntum commodũ ꝓprium inquirit. Unde talꝭ dominus alios gubernans est ut ab eis conseruetur. Nõ sic christus nos gubernat. qz nostra custodia non indiget. nec bonis nr̃is sed econtra nos eius bonis ꝛ cõfuatiua gubernatõe. ps. attestãte. qui eũ inuocãdo sic ait. Confua me dñe. quoniã speraui in te.

Unde narrat in libro de naturis lapidum. de quodā lapide qui vocat epistites. qui illas duas virtutes dicitur habere. vicz q discordiam sedat. similit et tutum prestat gestantem. in quacūcz sorte etiam dubius ds fuerit. Hoc tñ considerandū est q si dictos effectus efficere debz. requirit q pretetur ex ea pte hominis in qua iacet cor. Vocat. lapis ille xps est. qui est lapis angularis q discordiam inter deū et hoiem. similit et seditiones inter hominē et hoiez, pria morte mitigauit quia fm apm. Ipse est pax nostra qui fecit vtraqz vnum et mediū parietē macerie soluens inimicicias in carne sua. Ad eph. ij. Iste enī lapis in quacūcz sorte dubia securum prestat gestantē. Nō vita tota in pñti est semp in quadā dubia pingentia per sortes. Modo vt aliqd finaliter eueniat ignoratur p sortes Sicut etiā videmus aliquociens q de manu fiunt sortes. tenet enīz in manu vnus festucas vl paleas. et oms alij trahunt quilibet sortem suā. Isti aūt sic trahentes vident principia. non autem finem Unde interdū qui se putat trahere festucaz longiorē trahit breuiorem. Isto mō imaginandū est. q vita cuiuslibet quasi lineal est in manu dei. et de manu dei itez trahitur. et qui se credit trahere longā lineam. quasi spe rat forsan diu victurz anteqz cogitet morī et trahere cogitur lineā breuiorem. et sic ex improuiso linea mltociēs terminat ad pūctum. Juxta illud Job. xxi. In puncto ad inferna descendunt. Illaz enī lineaz videt principia. fines aūt ignoramus. Et hoc est qd ecclesiastes. ix. dicit. Nescit hō finem suum Et ibid Sunt iusti atqz sapientes et opera eoz in manu dei. et tamē ne scit hō vtz amore an odio dignus sit. sed oīa in futurz seruant incerta. Ex hoc habet q tota vita nra consistit in quadā dubietate et cōtingentia p sortes trahendas de manu dñi terminanda et ideo q vult in illa pingentia maximam securitatē hre. portet secum lapidem istum videlicz xpm. dicens ei deuote illd psalmi. Ego aūt in te speraui dñe dixi deus meus es tu. in manibus tuis sortes mee. Sed aduertant q eum portent ex ea parte qua cor iacet. et nō sint de numero eoz de quibus conqritur pphēta Hieremias. xij. Prope es tu ori eoz et longe a renibus eoz. Sed debet memores esse et ex corde tractare quod minus maxim? celi et terre indignis paulis fecerit. qm ex misericordia eos oms quos ad sufficientiaz redemit. et de penis inferni sua amarissima morte liberauit. de quibus recolendis beneficijs loquitur Bern. ad frēs de monte dicens sic. Quicūcz habz sensuz xpi quātum xpiane pietati expediat. quem seruū dei suum redemptoris christi deceat et vale sit ei saltem hora diei. hora passionis ipius et redemptionis attenta? recolligat beneficia ad fruendum suauiter in psia et recolendū fideliter in memoria bnficioz actoz. ¶ Secundo pmunicatiua habitato xpi fidelibus amicis multū pfert. Job Martha dixit ad dñm. si fuisses hic frater meus nō fuisset mortuus. Dicit enī phs. iiij. ethi. Nichil est ita proprie amicicie sicut comorari et cohabitare. Unde communiter videmus q illi qui simul cohabitant more et vestitu ex hoc de se plus confidūt et maiorē ad inuicē hnt confidentiam. Refert Justin? de abremotone trogi pompei. libro. xij. Q, cum Alexander magn? obtinuisset regnum persaz. cogitauit quō posset ipos plas sibi familiari? copulare. et quid fecit. Certe ille qui moribus et natōne macedo fuit in plaz leges transiuit. specialt quo ad mores et habitum. et more et hitu macedonico relicto Sic xps dei filius volens nos oms facere familiares nobis dignatus est sua gratia et habitu pformari. ex eo q semetipm exinanuit formā serui accipiens. et hitu inuētus est vt homo. Phil. ij. Et n solū vt hō sed etiā quasi legibus humanis se subijciēs cui? pprium est esse vbiqz. nobiscū et in habitu nostro uoluit habitare De q Johānis. i. Verbum caro factum est et habitauit in no. Scitis fm iura q vir et mlr, pter bonum pjugij. nisi specialē forsasse occurrat obstaculum cohabitare tenentur simil. et si vxor sponte et sine causa a viro se sepauerit. seipsā merito facit suspectam. Spualiter ad pposituz. Quelibet aia fidelis xpo desponsata est et cū eo debet cōmorari p multiplicatōe filioz. sez operē meritoriozz. De qua desponsatōe loquit apls scda corinth. xi. dicens cuilibet aīme. Desponsdi enīz vos vni viro virginem castam

exhibere christo. ab hac ergo vxore ꝓducit̃ proles. id ẽ opus bonum ⁊ meritoriũ. sed non sine cohabitatõe viri. per quẽ non solum opus ꝓductum dr sanctum. sed etiaz totus homo. Vñ ait ps. Tu aũt in sancto habitas. ⁊c. Ex q̃ ergo xp̃us non solum nobis cohabitat sed etiam nos inhabitat. mirũ non est q̃ de malis multis nos liberat ⁊ confuat. Si enim fuisset cũ Lazaro ipe mortuus ñ fuisz

¶ Tercio christus hũit potestatiuã liberationem et ꝓfuatõnem. Exo. xv. Quis silis tui in fortib dñe. magnificus in sanctitate. et faciens mirabilia ꝑm philosophum iij. ethi. Maxima fortitudo ꝓsistit in volũtaria perpessione mortis ꝓ maximo bono cõsequendo. Mors autẽ victoriosa xp̃i que ẽ liberatio nostra. fuit summe voluntaria pro bono maxio ꝓsequendo. ⁊ ꝓ totius humãi generis redemptõe cõplẽda. ergo fuit maxia fortitudo. Unde in psal. scribitur. Quis ẽ iste rex glie. dñs vir. ⁊c. ¶ Pro hac fortitudine ⁊ grata fortitudine. ei ẽ gratiari summe tenemur. Videt enim de xp̃o ⁊ de hoie sicut de duobus germanis. ꝺ quibus inter gratas fabulas reperit̃. s. castore et polluce De quibus fingitur q̃ fuerũt germani. q̃z castor qui fuit filius Jouis immortalitatez a patre recepit. id ẽ posse nõ mori. Pollux autẽ in necessitate moriendi ꝑmansit. cui fr̃ suus grate ꝓpatiens cogitauit qualiter eiã sibi immortalitatẽ cõmunicare posset. ipam quoq̃ mortẽ sponte subijt. et ad temp9 mortuus ꝑmansit ꝓ germano suo. vt eius diuinitatis iaz particeps immortalitatẽ reciperet Ipsecq̃ factus est vnus occasus ortusq̃ p/ pemus vtriq̃ ꝓpter qꝺ ad celum translati sunt. et in signum positi qꝺ gemini vocantur

¶ Moraliter. per istos duos germãos xp̃m intellige ex vna pte. hominẽ autẽ purũ ex alia pte. Xp̃s aũt qui fuit filius iouis. i. dei patris oipotentis. hũit naturaliter nõ posse mori si sue beniuolentie placuisz. hõ aũt ꝓ pctis incurrerat mortalitatẽ nature ⁊ culpe. Xp̃s ergo homi ꝓpatiens volens immortalitatis priuilegiũ germano ꝓmunicare. subijt mortem nature passus in cruce. suaq̃ morte simpla nostraz q̃ duplex erat curauit. sicut pulcre deducit btus Augustin. in quibusdam dictis suis. et sic maximã suam fortitudinem in nostra liberatõne demonstrauit. ¶ Sed queri̇t̃ quod est maius miraculũ. resuscitatio a morte corpali. an iustificatõ impij. que dicitur suscitatio a morte spirituali. Respõdet magister Richardus in. iiij. suo sup sententias dist. xviij. ar. iiij. q. ix. ℚ. ad hoc q̃ aliquid dicat̃ miraculose factũ tria requrunt̃ Primo q̃ fiat non opatione naturali. sed operatõe supnaturali. ℚꝺ enim ex naturali opatione fit ignorata causa. licet quandoq̃ mirabile videatur. non tñ est miraculũ scdz Augustin. de ciuitate dei. Secundo q̃ in materia non sit aliqua dispositõ nisi solũ pura potentia obedientie. ad ꝺ q̃ in ipsa fiat illꝺ opus quod est miraculũ. Tercio q̃ sit preter modũ consuetum. Unꝺ dicit Augustin. in libro retractationũ ca. xiij. q̃ si solita essent. mira non essent. ℚ̃uis autẽ non omne mirum vel mirabile sit miraculũ. tamẽ omne miraclm est mirabile. et est mirum. inq̃tum fit a potentia diuina. et quãtum ad hoc. et propter illa tria dicitur q̃ miraculũ est op9 arduum preter spẽm nature et insolitum. Unde in autentica de consulibꝺ. §. vltimo colꝯ. iiij. q̃ raro accidit miraculũ ẽ. Cum ergo iustificatio impij. non sit insolita. et de lege communi requiratur aliqua dispositõ in adulto qui iustificatur. Justificatõ impij que sic fit de lege cõmuni. non est miracolosa. ℚ̃uis effectiue fiat per potentiam supnaturalis agentis. Justificatõ autem impij per legem ꝓmunem que fit si deus iustificat adultũ aliquẽ qui ꝑ se nõ dispposuit miraculosa est. quia in tali iustificatiõe sunt omnia illa tria que ad miraculum requiruntur Modo ad ꝓpositum ⁊ ad quesitz respondenduz est. q̃ ℚ̃uis vterq̃ effectus resuscitationis fiat a potentia diuina. ⁊ quantum ad hoc neutr̃ sit miraculosius altero. tamẽ duo alia que requrũtur ad miraculum eiã inueniunt̃ in resuscitatõe corporaliter mortui que non inueniũtur in resuscitatõe mortui spũaliter. loquendo de illa que fit de lege communi.

Sabbato post Letare.

EGo suzlux mũ di. Jo. viij. Scom̃ naturam

videm⁹ q cuicūq; ꝓuēit silitudo seu ꝓprietas alteri⁹. q etiā ei attribui ꝑt eius nomē vñ quia imago seu similitudo hoīs in pariete ꝑ lineamenta depingitur. equiuoce eadem pictura hō appellatur. et ideo pueri videntes alios viros patribus suis similes ex instinctu nature appellant omnes viros patres et omēs feminas matres ꝑmo phi sicor. Philosoph⁹ in ꝑdicamentis. ca. de qualitate. Quecunq; trianguli vel circuli diffinitōem seu ꝓprietatem recipiunt. circuli vel trianguli non indigne appellātur. Sic deus propter infinitas perfectōes ⁊ varios effectus similes effectibus creaturar quos in creaturis operat ex tempore. multis denominatiōib nominat vt creator. dom⁹ refugium. que scōm magistrum dist. xxx. primi. solum ex tempe de eo dicunt. et ei tempaliter conueniunt sine sui commutatione. Sic etiam scōm Boecium. i. de ꝯsolatiōe metro. ij. dicit sol. quia solus omnia videt et licet omnis qui male agit. odiat lucem et querat tenebras. tamē oculos cuncta ꝓspicientis latere nō potest. xviij. q. ij. Pernicio sam Christus ergo qui est filius dei naturalis cui pater omnem ꝓfectōem communicauit ꝓpter eandem cām et similitudinem creaturar. potest etiam appellari similitudinarie multis nomibus. vt lux sol ⁊c. Unō Cyprianus de conse. di. iiij. Nec quemq;. Si dies omnib⁹ equaliter nascitur. ⁊ si sol super omes patet ⁊ equa luce diffundit. ēq; to magis christus sol et dies verus in ecclesia sua. lumē vite eterne pari equalitate largitur. dicit ergo bñ. Ego sum lux mūdi.

¶ Queritur an magnificare ⁊ dignificare nomen ꝓprium sit vitiosum et peccatuz. Et videt q sic Prouerbior. xxvij. Laudet te os alienum et nō os tuum. In oppositū. ecclesiastici. xli. Curam habe de bono nomine. quia melius ē nomen bonū q diuitie multe Prouer. xxij. Et christus laudat se dicens Ego sum lux mūdi. Dico q ad dignificationem nominis hoīes aliter ⁊ aliter se habent. Nam quidā nomen suū ambiciose magnificat ad ꝓpriam ostensionē. quidā nomē vilificant scandalose in detestationē. quidā virtuose dignificant ad edificatōnem. Primi sunt hoīes vani et mundani. qui nichil aliud in suis operibus appetunt nec intendunt nisi q sint magni nomīs ⁊ famose opinionis apud homines. Hij compantur scriptoribus nomina sua scribentibus in pauimento que leuiter conculcant ⁊ de terra delent que leuiter conculcant ⁊ de terra delentē to. xxv. De quib⁹ loq̄tur grego. xxi. moral. c. xxv. di. Omnes qui in cogitatiōe terrena huic seculo cōformantur. per omne quod agunt huic mūdo relinquere sui nomis memoriā volunt ⁊ conantur. aliqui bellor⁹ nobilis. alii qui edificior⁹ menibus. alij ꝺeseruis litteraꝝ doctrinaꝝ secularū libris instāter elaborāt sibiq; memorie nom̄ edificant. hec ille. ꝗsi dicte autē hi faciant ostendit paulo post. dicit Licet quisq; ꝓ faciendo gl̄am sui nois laboret. memoriā suam quasi cinerē ꝑsuit quis hanc cito ventus mortalitatis rapit. psal. Nomen eor ꝺeleti in eternum ⁊ in seculum seculi. Tales etiā fuerunt filij Noe post diluuiū. dicentes. celebremus nomē nostrum antequ; diuidamur in vniuersas terras. ⁊ cepert edificare turrim cuius acumen attingeret celū. Genes. xi. Sed quid accidit ꝓfis. volebant fecisse nomē bonoris. ⁊ fecerūt sibi nomē confusionis. ideo vocatū est nom̄ eius babel. id est ꝓfusio. De talibus etiam habemus exemplū. i. Vacha. v. vbi dicit q Josephus et Azarias principes iudeor dixerunt. faciam⁹ ⁊ ipi nobis nomen. ⁊ ea mus pugnare aduersus gentes. Et sequit q ceciderunt in illa die de populo ad duo milia virorum. ¶ Secundo sunt aliqui qui nomen suū scandalose vilificāt. cuiusmodi sunt notorij peccatores qui relicta verecundia ingerunt alijs maluz exemplū male viuendi peccantes sine freno. quoruz hodie creuit magnus numerus qui gloriantur cū male fecerint. Hi dicuntur a mundanis boni socij qui sunt peruersissimi ribaldi. qui sic malificijs se exaltant. ⁊ multorū virorum et mulier⁹ honorē ⁊ famā diffamāt. gloriāt de carnibus quarū tamen brodium nunq; sensit eorum gustus. De quib⁹ psalmista. Quid gloriaris in malicia. qui potens es iniquitate. ⁊c. Isti sunt similes pomis putridis vl̄ dentibus insanis. qui nisi ab alijs extrabantur. etiam alios inficiunt. Sic isti corrumpunt bonos mores hominuz simplicium ꝑ eloquia eor mala et scandalosa

ꝓuersatoꝝ. De quibꝫ Jacobꝫ in cano. ca. ij
Ipſi inquit blaſphemant nomẽ bonum qꝫ
inuocatum eſt ſuper nos. Tales notoꝝ ry
baldi. vt dicitur de penitẽ. di. i. in actõe pe
nitentie ſunt publice puniẽdi. vt ſicut eoꝝ
malis exemplis alios ſcandalo ꝓcuſſerunt
ita ꝑ eoꝝ apertam penitẽtiam reducantur
ad emẽdam et ꝓcatoꝝ cautionem. Ter
cio ſunt quidam qui nomẽ ſuum virtuoſe
dignificant ad edificatõem. et ſunt tales q̃
honeſte et laudabiliter i exteriori hoñe cõ
uerſantur ⁊ etiam interiori. prebentes alijs
exemplũ bene viuendi. De quibus dici po
teſt illud Heſter. ix. Fama nominis eius
creſcebat quotidie. Talis etiam fuit ſalua
toꝝ noſter qui nomen ſuum et ſeipſum di
gnificauit ad proximi vtilitatẽ et dei patris
honorem ⁊ voluntatem. ad reuelandum ve
ritatem et refutandum falſitatem mortife
ram. Ideo ſibi congruit et decuit nomen
ſuum dignificare. cum alꝫ non potuiſſet ve
ritatem ſue perfectionis. et dignitatem dei
tatis reuelare. Ad argumẽtum dicendum.
Q3 ſapiens loquitur de laude qua quis ſe
ex vanitate ⁊ ꝓpria gloria iactat ⁊ laudat. qꝫ
eſt vicium in quolibet ⁊c. ¶ Quantũ nũc
ad expoſitõem et continuatõem euangelij.
ſciendum oſtenſum fuit feditatem peccati fore fu
giendam et flendam. hodie ꝓponit claritá
tem honeſtatis et virtutis eſſe aſſequendaꝫ
Et ſm hoc tres ſunt ptes euangelij huiꝰ
In prima notat claritas lumis illuſtrantis
in principio. Ego ſum lux mũdi.
In ſcda vtilitas hoñis xpm imitantis. ibi
Qui ſequit me nõ ambulat in tenebris.
In tercia veritas nũminis teſtificantis. ibi
Et ſi ego teſtimoniuꝫ ꝓhibeo. ⁊c.

¶ Quãtum ad primã partem eſt notanduꝫ. qꝫ iudei ſcandalizati fuerunt de hoc qꝫ Jheſus mulieri adultere peperci. quaſi ipe haberet poteſtatem pecca ta dimittẽdi. vt dicit Jobãnis. viij. Et ẽ factũ die ſabbati ante dominicã letare. Jõ chriſtus ſtatim poſt liberatõem illius mulie tis. volens oñdere autoritatẽ habere ſe ex pellendi tenebras peccatoꝝ dicit. Ego ſũ lux mundi. non tantum galilee vel iudee. ſz totius mundi ⁊c. Noraliter eſt notandum ſcõm philoſophũ qꝫ corpus quanto eſt no bilius tanto magis extendit naturam ſuaꝫ. Et ideo lux cum ſit corpus nobiliſſimum. vel ſaltem res nobiliſſima in genere forma rum corpaliuꝫ ſe per totum extendit et com municat faciliter. quia etiam vnus punctus lucis ſufficeret ad totuꝫ aerem illumiandũ ꝓpter ſuam maximã actualitatẽ. Unde au guſt. lux ẽ corꝑ q̃ nichil nobili⁹ nil velociꝰ nichil impaſſibilius. nihil virtuoſius inue nitur. naꝫ ipa inuiſibiliter magna opat. ſen ſum ⁊ motum in animalibꝫ facit. terram ſub intrat ⁊ fecundat. auruꝫ. argentuꝫ et lapides precioſos generat ⁊ ꝓducit. de coremqꝫ cun ctis rebus tribuit. Et ideo Baſilius dicit qꝫ lux eſt creaturaꝝ omniũ pulcritudo. Sic chriſtus qui eſt candor lucis eterne. Sapie vij. Et de cele. miſſ. c. Cum marthe. ℣. ſane. eſt velociſſimus et nobiliſſim⁹ ⁊ cunctis no bilibus nobilioꝝ. Qui ad fecundandũ coꝝ da hominũ vt virtutes ꝓducant caritatis. caſtitatis. ⁊c. ſe per lumen gratie diffundit equaliter ad omnes et tenebras peccatoꝝ expellit. Unde Augꝰ ⁊ allegatur de conſe. diſt. iij. Gratia. Gratia que per chriſtũ da tur non ſolũ remiſſionem peccatoꝝ facit. ſed etiam vt lex. ſcz virtutũ impleatur. nec mirꝝ quia ipe eſt dei virtus et dei ſapientia que i vtero virginis edificauit ſibi domũ. lvi. di. naſci. Dicit g̃ merito. ego ſum lux mũdi ⁊c Et merito xp̃s aſſimilat luci ꝓpter tria. ſcz.
Mirabilem ꝓductõem
Inſepabilem vnionẽ
Deferibilem opatõem
Dicitur eſſi primo xp̃s lux ratione mirabil ꝓductõis. Lux enim eſt materia puriſſima que nec coinquinari põt nec alteri ꝓmiſceri Unde ſol ⁊ aſtra ſcõm cõmẽtatorem. in de ſubſtantia orbis ſunt de natura celi ⁊ diffe renter lucent. ſcõm qꝫ in eis magis ⁊ minus ꝓdenſat natura celeſtis. Un ſi dicat. vnõ ſol iſte ſcz chriſti ſit factus. conſtat qꝫ de ma teria puriſſima. qꝛ de puriſſimo ſanguie pu riſſime virginis Marie eius matre. Et ſic natura lucis nõ poteſt alteri commiſceri. ſic etiaꝫ chriſtus dei filius conceptus eſt õ vir gine matre abſqꝫ paterni ſeminis mixtione Et ſic lux coinquinari nõ põtuit et chriſtus nullo pctõ potuit viciari. i. petri. ij. Peccatũ

nō fecit nec inuentus est dolus in ore eius Similiter quātum ad naturā diuinam habuit se ad modū lucis. quia sumēdo naturā humanā diuīa incoinquinabilis ⁊ imprmixta in sua omnimoda puritate pmansit. Ūñ Leo papa in quodā sermone. Jn vtraq; natra idem est dei filius. nostra suscipiens et ꝓpria non amittēs. in homine hominē renouans. in se incōmutabilis pseuerans. Diuinitas essi que illi cum patre cōmunis est. nl'lum detrimentū omnipotentie subijt. nc dei formā serui forma violauit. ¶ Sz diceres licet christus in forma fui in humānitate de facto ditatem peccando nō violauerit. quero tamē an potuit peccare et sic deitatem coinquinare. Et videt' q; sic. Augustin⁹ dicit q; meliores iudicauit de⁹ homines si ei libere raliter deseruirent. Et vocat liberaliter dseruire. si cum possent eum offendere nollent. Si ergo christū optimum fecit et optimuz iudicauit. videt' q; potuerit peccare. ¶ In oppositum. christus ab instanti conceptionis gratiaz tantā suscepit. q; maiorē illa habere non potuit. ergo ab instanti conceptōis habuit gratiam cōfirmatōis. sed nullus potest peccare qui illam grām habet. ergo. Jtem christus ab instanti conceptōis fuit compprehensor ⁊ beatus. sed de esse beatitudinis est. q; sit bonū inamissibile. ergo xps nunq; illā beatitudinē potuit perdere. nec anima ipsi⁹ peccare. Ad hoc respondet beatus August'. et allegat' de sūma trini. ⁊ fi. catho. in glosa sup illo verbo omnipotens. Q, deus omnia potest que decent eius potentiā. sed peccare non potest. quia peccare nō est aliquid posse ꝺ peni. di. ij. §. Caritas. Cum ergo xpus sit filius dei eiusdē potentie cum eo. ex eadem ratione arguit' euz nō potuisse peccare. Bonauentura aūt in. iij. super magistr. dis. xij. plenius rndet. Q, absq; dubio anima xpi
U nō potuit deprauari aliqua culpa. ¶ Et ratō assignat' q; eum triplex. scz plenitudo gratie cōsummatio glorie. et vnio diuine ⁊ hūane nature. Plenitudo gratie facit q; ipse xps scōm humanā naturā habuit grām cōfirmationis. sed illa gratia adeo liberū arbitrium firmat vt nullo mō possit infirmari q; culpā hoc etiam facit consūmatio glie. que quidez fuit in xpo a sue conceptōis primordio. sta

tim enim fuit beatus et comprehensor. et sicut beatus nō potest damnari. sic etiā nō potest preuaricari. Ac q; hoc in xpo nulla potuit cē scōm animā macula peccati. Postremo q; efficacissime facit vnio diuine nature et humane in vnitate persone. que vnio facit vt ydeomata. communicent'. et ipa nō possit frangi. Si ergo de⁹ non potest esse peccator et non potest nō esse homo. planū est q; nullatenus illa vnio sustinet christū scōm humanam naturā peccare potuisse. Ad rationez autem contrariā quādo dicit'. q; meliores iudicauit deus homines. Respōnsio. Dicēdum est. Q, hoc est verum de toto genere humano scōm aliquam meliorationem que attenditur in ordine vniuersitatis. Sic enim decebat hominez in vniuersitate constitui. vt in prima sui constitutōe haberet verabilitatem arbitrij scōm legem cōmunem. Sed christus habuit aliquid supra hominē. ideo decuit q; sibi fieret aliquod priuilegiuz speciale vt esset in eo libertas obsequij sine verabilitate arbitrij. sicut in diuina voluntate videmus. q; liberaliter nobis bona impendit et facit. nullā tamē est in eo ponere verabilitatem. Et ꝓpter hoc verbuz Augustini scōm q; liberal't vocat verabilitatē ad priuz. nō se extendit ad meliorationē. que attenditur fm priuilegiū speciale. sed fm legez cōmunē. Si quis aūt velit dicere q; ibi intelligitur liberal't. i. volūtarie obuiat ei littere sequēs ⁊ ratio ꝓponendi verbū. qz August. hoc verbum dicit vt reddat rationez quare deus talem fecit hominē ut posset male facere. ¶ Secundo christus dicit' lux rationes inseparabilis vnionis. lux enim sic emanat a sole q; separari nō possit ab eo. quia si ab eo posset separari. posset sol priter obfuscari. si essi separetur minueret' lux solis. ⁊ cuz sit finita posset ex toto deficere. Per hūc modū dei filij ita ad nos q; carnis assūptōz descendit q; a pte nunq; recessit. qz ita venit in mūdū vt tñ semp maneret in celo. Et xps dr disse de celo. qz hūanitatē nīam assūpsit. dr ascēdisse in celū. qz hūanitatē quā assumpserat super celorum altitudinem sublimauit Dum enim descenderat et videbatur in terris. erat in celo secundū diuinitatem. secundū quā vbiq; est et nulli loco deesse pt

Unde Augustinus in ꝑmone de nativitate beati Johānis baptiste. Verbuz dei ita ad nos de illa sede descendit. vt in sinu id ē in profundo paterni pectoris pmāeret. terrēa visitans ⁊ celestia nō relinquens. ¶ Sed querit. quomō verbum dei ad nos descendere potuit et carnem assumere sine sui mutatione. Dico q licet hoc excedat nostr intellectum. tamē ostendi potest naturali similitudine. Nam quādo ramus inserit trunco nulla fit mutatō in trunco. sed tota mutatō fit in ramo. Sic hūana natura vnita est divine psone. q nulla est facta mutatio in diuina psōa. sz tota mutatō facta ē i natā hūana. ¶ Tercio dicit lux rōe deferribilis operationis. Nam sicut lux est delatiua et vbiculum omniū celestium virtutū. quia mediante luce ad terraz deferūtur celestes virtutes. et in terra generātur ñ solū que necessaria sunt ad homis nutrimētum. sed etiaz aurum ⁊ argentuz ⁊ lapides p̄cios. Per hūc modum dei filius veniens in mundū omnes virtutes celestes detulit secū. Nam detulit secum dei potentiam q quam cecos illumīnit. leprosos mundauit. mortuos suscitauit demones effugauit. vt ostenderet q virtus dei esset in eo essentialiter. cuius imperio solo verbo illas mirabiles opationes ⁊ virtutes opabatur. Unde Johānis. xvij. loquitur patri dicens. Omnia tua mea sūt. ⁊ clarificatus sum in eis. Attulit etiā ⁊ sapientiā per quam cuilibet culpe ⁊ infirmitati debitā adhibuit medicinā. Contra auaricīā docuit pietatem. Contra luxuriā continentiam. Contra gulam tempantiā. Contra supbiā humilitatem. Contra inuidiam caritatē. Cōtra iram mansuetudinē. Cōtra aduersa fortitudinem. Contra originale baptismū. Cōtra mortale penitentiā. Cōtra veniale extremam vnctionē. et contra omnia mala grām et veritatem. Unde Johānis p̄mo. de plenitudine eius omnes nos accepimus gratiaz sz iustificatōnis liberatōis et conseruationis. Item detulit secum misericordiā ⁊ pietatem. Nam añ aduentuz eius ostendebat deus rigorem iusticie. quia ꝓpter quālibet culpam sine expectatōe inferebat vindictaz Propter luxuriā totū mundū deleuit. gen. vij. ⁊ sup zodomam ⁊ gomorrā pluēs ignē et sulphur de celo ipas subuertit. Genes xix. ꝓpter supbiam linguas diuisit. gen. xi. Pharaonē cuz oīi exercitu suo in mari rubro submersit. Exodi. xiiij. Item ꝓpter gulam pcussit dominꝰ et occidit magnā multitudinem filiorꝫ israel. qui murmurabāt contra deum. fastidientes mānā ⁊ pcupiscētes carnes. Nūeri. xi. Adhuc carnes erant in dentibꝫ eorum. nec defecerat hui⁹cemōi cibo et ecce furor domini concitat in populum ⁊ percussit eū plaga magna nimis. Item ꝓpter impietm iudicie p̄cepit dēglutiri a terra. q apta ē chore. dathan ⁊ abyron. Nūeri. xvi. Et idō vocatus est dñs deus vltionū. Juxta illd psalmiste. Deus vltiōum dñs. Sz post aduentū christi vocatus est de⁹ misericordiarꝫ et deus tonꝰ ꝓsolationis. ij. corinth. i. Sanguis. n. xpi in auribus dei patris miserdiam p nobis postulat nō vindictam. ꝓpter qd dicit aplus hebreorꝫ. xij. Accessistis ad testamenti noui mediatorē Jesum et sanguis aspersionē melꝰ loquētē q̄z Abel. Hoc dicē quia vox sanguinis Abel fuit petitio vindicte. sz vox sanguis xpi est petitio misericordie.

Secūda pars in qua

notatur vtilitas hoīs xpm imitantis. ibi Qui sequit me sz p viam salutis. non ambulat in tenebris. id ē peccatis ⁊c Notanduz ꝑm q ait Bene. Sit deus eligendus est nobis. ⁊ semp ante oculos hīdus. vt speculū. vt semp post eum viuam⁹ ⁊ faciamus. sicut videm⁹ in naturalibꝫ. Nam apes vnum regē habent quē semp respiciunt et sequunt. Nulli columbaz domesticam sequuntur columbā exeundo siue redeundo columbariū. De quibus ex lege habet. q eas nemo apprehendere debet q̄diu consuetudinem habent redeūdi. quia includentis sunt ⁊ est dominus eaz. vt dicit Instit. de rer diuisione. Apiū Ideo quicūq eas apprehēderit re⁹ erit furti. ff. familie hercisci. columbas. Unde accidit casus. Duo, duo erant vicini. diues ⁊ pauper. diues habuit ortum floribus fulcitū. pauper apes. q ortū diuitis ingredientes flores circūdederunt et inde more solito dulcedinem suxerunt. Diues iuidia motꝰ flores veneno sparsit ⁊ apes extinxit. ꝓponit coram iudice q̄d iuris ⁊

diuel ad satisfaciendū de damno adiudicat Ad propositum dominus cuius est terra et plenitudo eius .columbariū siue aluearium sanctaz ecclesiā fecit.in quā virtuosos christianos sine felle iniquitatis. sin aculeo malicie congregauit. habentes arbitriū exeundi et redeundi se p peccatū et per penitentiā reuertendi.q̄diu ergo sunt in ꝓposito redeūdi et reuertunt per penitentiaz sunt ipius dei. qui est dominꝰ omniū.sed si p desperatōem extra ecclesiā manent et redire nolūt. erunt occupantis dyaboli. Hoc considerans dyabolus ex inuidia flores mundi. honores. diuitias. veneno delectatōis spargit. vt oēs ex eis gustātes interimat et eternaliter occidat

¶ Deus g̃ vt nos ab his morāferis retraheret.regem ductorem filiū eius nobis adhibuit. vt imitantes vestigia eius lūm vite acquiramus. Ait Grego. Christi vestigia imitari debemus ne ab ipius corpe separemur.cuius p fidem membra sumꝰ/quod sit quando ambulamꝰ.

Decenter post deum viā gloriosam.

Prudenter q̄ ad nosipos viam periculosam

Emīnēter quo ad ꝓximos viā fructuosam.

¶ Viam gl̄iosaz ambulamꝰ qñ digne et decenter post deuz ambulamꝰ. De qua ābulatione hortatur nos aplus. Non cessamus p vobis orantes ꝛc̄. vt digne ambuletis deo per oēs placentes. sz homo deo placere nō pōt nisi in virtutib. ō de virtute in virtutē ambulemus vt simꝰ de numero illoꝝ. de q̄bus ꝓpheta dicit. Ibunt ō virtute in virtutem. videbit deus deoꝝ in syon. Haz sicut sol delectabiliter videri nō pt ab insanis et ōfectuosis oculis sz clarioribꝰ dulciter et delectabiliter clari? se imiscet. vt pz ō aquila. Sic candor lucis eterne ab imundis mētib nō cernit nec delectabiliter sentit. nisi ab oi culpabili defectu purgent. Ait matb. v. Beati mūdo corde .qm ipsi deū vide. Tali puritate pollebat. Job qui dicebat. Neq̄ ei reprehēdit me cor meū i oi vita mea. O q̄ felix foret ille qui illud verbū pura ꝓscientia dicere posset. De tli puritate etiā videt gl̄iari ipe aplus qui raptus in terciū celū archana dei scrutatus fuit. dicēs. ij. corinth. i. Glia nra hec est testimoniū ꝓscientie nostre. q̄ sz in simplicitate et plena mentis puritate sum? conuersati in mundo. Hec enī puritas conuenient dicitur puritas necessitatis. q̄ sine hac coram deo decenter ambulare nemo pt nec deum in se suscipe nec videre. ¶ Sed queritur an hō talis de nullo sibi ꝓscius aliquod aliud etiam obligēt. Et videt q̄ non. quia habet deum in quo oīe bonū hz ergo nō videt necessariū p maiori bono laborandum. In oppositū est Paul? qui dic. Nichil michi conscius sum. sed nō in hoc iustificatus sum. Nō enī sufficit abstinere a malo nisi fiat qd̄ bonum est. argu. lxxxvi. di. Nō satis. Dico q̄ q̄tumcūq̄ homo ꝓficiat sit et irreprehēsibilis. adhuc tenet continue in virtutib ambulare. quia fm Gregoriuz In via dei stare. ē retrocedere. Unde aug?. Suma ꝓfectio religionis xp̄iane est. vt q̄n tumcunq̄ homo in hac vita ꝓficiat. semper putet sibi supesse quod querat. Cuius cām assignat Leo papa dicēs. Qui se existimat ad hoc puenisse quod cupit. nō quelibet recedit sed in inquisitiōe deficit. Ex quibꝰ euidenter elicitur error dicentiū. q̄ homo in p̄senti vita poterit tm culmen ꝓfectōis attingere q̄ amplius in gratia et caritate ꝓficere non possit. alis inueniret aliquis in mundo ꝓfectior xp̄o. De q̄ pul habitū est. xviij. ¶ Sed queris an hōmī sit necessariū ad salutē semp ꝓficere. Et videt q̄ nō. quia fm hoc multi hoies damnarent qui in vno statu bone ꝓsuetudinis. puta in elemosinis ieiunijs .vel alijs bonis opib vitam finiūt et continuāt. Ad quod dicendū. q̄ continuus ꝓfectus est homini necessarius q̄tum ad desideriū. nō quātum ad effectuz. Quilibet enī in hac vita q̄tumcūq̄ sanctus dz semp cum ꝓpheta dicere. Nunc cepi. q̄ cuz cōsummauerit hō nunc incipiet. eccl. xviij. Ait greg. Hec est ꝓfectoꝝ suma iusticia. vt se nunq̄ ꝓfectos esse credāt. ne ibi deficiendi incidāt pricm. vbi ꝓficiēdi ō ponūt a ꝓpetum. signant dic appetitū ꝓficiendi. innuens p̄ō q̄ ꝓtinuꝰ ꝓfectus sp hūdus esti deserio ñ in exercitio. De tali ambulatōe instoꝝ dic̄t ꝓuer. iiij. et de pe. di. ij. Nō retinebantur. Justoꝝ semita. id̄ est conuersatio virtuosa q̄i lux splendēs procedit et crescit vsq̄ ad perfectum diem ꝛc̄. ¶ Secundo q̄ ad nos debemꝰ caute et prudent ambulare

quia habem⁹ viam valde periculosam. Ad quod hortatur nos apostolus ad Ephe. v. Videte itaq; fratres quo cautе ambuletis nō quasi insipiētes sz vt sapientes. redimē tes tp⁹. qm dies mali sūt. Hō. n. cautе so let incedere i via lubrica. fossata. z illaqata. Hic via huius mūdi est p̄mo lubrica p lux uriā. z vix p̄uenire possum⁹ pedes affectiōis huius actum nō exerceam⁹. De illa via dic Hiere. xxiij. Via illoz erit quasi lubricum in tenebris. Est scdō fossata p auariciā. de quo dicit psalmista. Fodedit añ faciē meam foueā z incidedit in eam. Tercō est illaquea ta p̄ supbiaz. vñ ps. In via hac q̄ ambulabā absconderūt laqueū mihi. et funes extendedit in la queū. z iuxta iter scandalū posuerūt mihi. Ad cauē dum añt illa mala debem⁹ cautе ambulare et simpliciter. qz qui cautе ambulat vt̄ sim pliciter ambulat p̄fidenter. puer. x. Sed hec simplicitas in via dei non sufficit. sed necia est prudentia sine qua cautе ambulare non possum⁹. que sm Tullium tres habet species. sz intelligentiā. prudentiā z memoriam. In telligentia est p quā prudens animus ꝓspicit pñtia. Prouidentia est virtus p quā prouidenter futura. Memoria p quā pñtanter pterita. Et qui bas ptes diligenter inspicit. prudens est z falli non pt. Sed quia sīn prudē tia modo ambulam⁹ quasi ceci pñtia mala non curando. et quasi insensati pterita non recolendo. nec futuro prudendo nobis de futuro ideo multis tribulatōibus z periculis plagamur. De quo conqrit dñs dicens. Gens absq; consilio est z sine prudentia. vtinā sa perent sz pñtia et intelligerēt pterita ac no uissima. s. futura prouiderent. ¶ Tercō debe mus ambulare viam fructuosam eminēter quo ad proximū. et hoc in tribus. Primo per bonuz exemplū proximo p̄bendo. pri ma Thes. iiij. Vestr negocium agatis. vt honeste ambuletis ad eos qui foris sunt. Secundo desolatos confortando. Eccle. vij. Non desis plorantibus in consolatiōe et cum lugentibus ambula. exemplo xp̄i qui post resurrectiōem turbatis discipulis eunti bus in emaus apparuit vt eos consolaret. Tercio male morigeratos informādo. Ad Coloc. iiij. In sapientia ambulate ad eos qui foris sunt.

¶ Tercia pars in qua notatur veritas filij dei testificantis ibi. Si ego testimoniū phibeo ꝛc. Pro quo notandum. Q; pharisei ex ignorantia cecitatis. christum puz hominē existimabant. z ideo non debere seipm laudare. nec bonum de se testificare. Juxta illud puerbioꝝ. xxvij. Laudet te alienus z non os tuū. Non enim qui seipsum cōmendat ille probatus est. ij. corinth. x. Christus vero qui erat vera lux omnē hominē illuminās in mundo. potuit seipm commēdare vt testimoniū phiberet veritati. Non autē dixit manifeste q̄ esset filius dei. quia scdm Crisosti. semper humilia miscuit altis. Ideo dixit eis. Vos scdz carnem iudicatis ego nō iudico scdm interioza. que nemo nosci a me. ergo iudiciū meum vez est. ¶ Mozalr est notandum q̄ cum aliquid ꝓmittitur humanā excedens rationē non statim credatur nisi a psonis fidedignis z autenticis testificet. Unde Seneca in puerbijs. Nō statim affirmes. quia non omne verisimile statim verū est. Et. iiij. .q. iij. §. si testes. ab illis requirenda est veritas. quibus lux veritatis assistit. per amplio res enī homies pfectissima veritas revelat C. de fi. cōmis. l. vlt. Et nihil credat nisi p certa signa affirmet et testificetur. quia q̄buis quedā vera sint. non tamē credenda nisi certis signis demonstrent. xi. q. iij. q̄buis. Cum ergo dei filius modis variis venturus fuerit ꝓmissus. nulli tamē fuit creditus. sed multoꝝ testimoniū refutatum z negatus donec psonis autenticis per certa signa z varia fuerat demōstratum et testificatū. Sūt ergo signa ostensa.

Patriarchis aduentū xp̄i prefigurantia.
Prophetis data signa p̄conizantia.
Personis autenticis signa demonstrantia.

Nam patriarche plura signa acceperūt que p figurabant z ostendebāt christi aduentum. Nam noe signum accepit in archa federis q̄ homo deberet deo reconciliari. Moyses in serpente eneo q̄ veneno infecti possent sanari. Hester i vga aurea q̄ mardochē debe ret reuocari. Hec āt oīa in figura ꝓtigebāt ill. i. corit. x. z p xp̄m ad lr̄am dēbet impleri

Primo dico q̄ noe signū accepit in archa federis ꝛc. qđ sic patet. Nam homo deū offenderat tm̄ q̄ permisit eum fecisse hominē. Gene. vi. Et de facto totus mūdus periit diluuio. Geñ. vij. Exceptis octo aīabus que saluate sunt in archa. sed deus misc̄ia motus sup̄ eoz dixit. Non igit̄ vltra p̄uciā omnē animā viuentē. sicut Geñ. viij dicit. Sed statuā pactū meum vobiscū et nequaq̄ vltra interficiet omnis caro aquis diluuij. et in signum arcū meum ponam in nubibus celi. et erit signū federis inter me et inter terram. Iste arcus a pb̄is yris vocat. et generat scd̄z Aristotilē. iij. metheo. ex reflexiōe radioz solarium a nube rozida. et semp fit in occidente vel in oriente duz pluit et sol fulget oppositus. Sed hic litteraliter queritur. Quomō iris sit signum federis cū p̄cedat ex causa naturali. Dicūt aliqui q̄ vsq̄ ad diluuiū nō fuerat pluuia nec iris apparuerat. Sed h̄ nō videt rōnabiliter dictum. cū pluuia fiat ex dispositiōe aeris et motu stellaruz et ille cause multo tempe p̄cesserant. p̄ter quod nō est verisimile. quin effectus secutus fuisset mīlibus vicibus. Dimissis ergo aliis opinionibus. dicit Nico. de lyra q̄ arcus est signum magis ad placitū scz ex ordinatiōe diuina inq̄ntum deus ordinauit. q̄ apparitio iridis ō cetero esset signū rememoratiuū pacti vel federis ip̄ius dei facti ad Noe. q̄ diluuium de cetero nō induceretur generaliter dispdens terrā. sicut dr̄ in textu. Erit arcus meus in nubibus et videbo illū et recordabor federis ꝛc. Ex quo patz quare añ diluuiū nō fuit in signum buj⁹. licet apparuerit. q̄ tale pactum vel fedus non erat institutū. sed pacto facto deus instituit a p̄paritiōem iridis siue ip̄am iridem de nouo in signū buj⁹ pacti vl federis. licet iris sit res naturalis et ante diluuiū fuerit sicut aliqū contingit. q̄ lapis magnus qui diu stetit in aliq̄ loco immobilis de nouo statuit̄ in signum alicuj⁹ distinctionis. vtpote hereditatū vel regnoz. ꝛc.

G Moraliter ad p̄positū. Arcus iste ē filius dei benedictus. qui in sua incarnatiōe quasi arcus refulgēs inter nebulas gle. eccl. l. deo nos reconciliauit p̄ ip̄m. et dedit nobis ministeriū reconciliatiōnis. ij. corinth. v. Verificatur qđ sequit̄ vicz q̄ deus erat in xp̄o mundū reconcilians sibi. non reputans illis delicta ipsoz. et posuit in nobis verbū reconciliatiōis. et h̄ fecit ex infinita ei⁹ caritate. qz in p̄petuum dilexit nos. Hiere. xxxi. Ideo deus suaz caritatē in nobis p̄mendat. Rō. v. Et rōem assignat ibidē. quoniā si cū adhuc peccatores essemus. xp̄s p̄ nobis mortuus est. multo magis iustificati nunc in ip̄o sanguine salui erimus. ab ira p̄ ip̄m. et ipse est arcus supcelestis. nobis oñdens signum clementie et pietatis q̄ a peccatis sum⁹ mundati. deo reconciliati. et ad grām reuocati. et sic verificatur illud qđ dixit deus patri in figura de eius filio et generi hūano. vicz q̄ nequaq̄ vltra interficiet omnis caro aquis diluuij. arcum meū ponam in nubib⁹. et erit signum federis inter me et inter terram.

Secdo moyses signum accepit in ip̄o serpente eneo ꝛc. Nam hic serpens eneus figuratiue est et typum gerit p̄sone xp̄i dum pendebat in cruce ip̄emet attestāte cū dic̄. Sicut moyses exaltauit serp̄em in deserto. ita exaltari oport̄et filium hois. Johānis. iij. p̄ quē ergo serp̄tis est habere venenū. sed ip̄e eneus venenū nō habuit. nō sic et xp̄s venenū id ē peccm̄ non habuit. nō peccatū cum p̄summatū fuerit generat mortem. Jacobi. i. ita et venenum. sed differūt quia venenū infert mortē temp̄alē. peccatum autē mortē eternam et spūalem. Christus igitur licet venenū nō habuit pcēti sicut serpens eneus. similitudinē tamē peccati reflexit cum⁹ hui⁹ enei serpentis habuit. et in cruce p̄ cum duxit hunc effectum potenter. ita vt q̄ ip̄m per fidem videant non peant sed habeāt vitam eternā. vnde Aug⁹. de baptis. paulo⁹ sic inquit. Sicut tūc qui i deserto fuerūt inspiciebant ip̄entem exaltatū. et a veneno saluabant et liberabātur a morte t̄p̄ali. sic nunc q̄ p̄ sortanē misterio mortis xp̄i per fidem baptismi a pcō iustificant et a morte liberantur eterna. et hoc est q̄ xp̄s de se dic̄. Qui credit in me etiā si mortuus fuerit. viuet. Johis. xi. Et sic p̄z q̄ Moyses a deo signū accepit de serpente eneo figura xp̄i fuit. vt qui a serp̄tibus id ē spiritib⁹ imundis p̄cussi sunt. sanentur ois. Tercio Hester signū accepit clemētie. Nam p̄ mardochēū intelligit̄ genus humanū qđ a paradiso erat expulsum et degebat in hac lacrimar̄ valle. Sz Hester

scz dei mater inuenit grām coram domino. Luce.i. Et signū accepit clementie a xpo. non tñ pro se sed p toto genere hūano. ita q in figura ei dixit. Pete mē quid vis. ne q enī pbas ē vt auertā faciē tuā.iij.regū.ij. Et ratio ibidem assignat. quia ei non pt q negari. ꝓpter qđ ī psa. cantando taliter ipsam imploram? Audi nos nā te fi.ni.ne. honorat.et ad filium. Salua nos ihu p q/ bas virgo mē te orat. Ūñ ad ꝓpositū addu cendo narrat Valerius libro suo .v.c.iiij. q cornelius sapiens et prudens. postq rex publicam gratiā se annis multis rexit rome/ tōne malicie de ciuitate expulsus est. qui se transferēs ad vallenses sic fecit q ad impe/ rium puenit. volens itaq de ingratis roma nis se vindicare. ciuitatē romanā maxio ex ercitu ambiuit. Ciues vero coacti pacē face re legatos miserūt. qui vacui et sine expeditō ne ꝛuersi sunt. Secdo miserūt sacerdotes sto lis albis ꝛ alijs ornamentis indutos sacris quos etiā audire ꝓtempsit. Tercio cōsilio sapientū mrem suam q ventura dicebatur. quā in ciuitate reliquerat miserūt. vt filiuz p pace depcarer. qui matri pacez concedēs ait. vicisti me et expugnasti me. Moraliter ad ꝓpositū. Cornelius iste est xps filius dei benedictus. cui genus humanū erat offen/ sū et plures legatos miserūt puta pīarchas ꝓphetas et cum nihil ꝓficerent. tandē eius matrē dulcissimā miserūt. que pacez pplo ob tinuit et mardochēū .s. hoiem ad statū pristi num reuocauit. et ih de primo pncipali.

¶ Secund? modus ꝓmissionis describit. qz a ꝓphetis est pconizatus Nam plures ꝓphe te modū incarnatōis quo ad aliquid exp̄sse runt. et maxime gedeon et ysaias. Iud. vi. Nam gedeon signū accepit in madefactōe velleris. q de virgine xpus dret incarnari. quia sicut ros descendit in vellus sin lesiōe velleris. ita xps in vtez virginis sine lesiōe virginitatis. qđ est mirz ꝛ vnum ex dei mira bilibus. Unde aug?. in qdam ꝓmone de an nūciatiōe sic inqt. Quid enī sunt dei mira bilia nisi q fūt homibus impossibilia. qui g lapi/ as inscripsit tablas sine stilo ferreo. ipe gra uidauit mariā spūsancto. qui pduxit panes in heremo sine natōne. ipe virginē impgna uit sine corruptōne. qui fecit virgā sine plu uia germinare. ipse fecit filiā dauid sine semi ne generare. Et hoc quidē ex ea ꝓphetauerat ysaias dicens. Ecce virgo conci. ꝛ pa.fi. ysa. vij Qđ verbum ptractantes hebraice veritatis expositores. Dicūt q virgo in hebraico dr halma. Halma igit̄ et alma differunt. Tñ quia halma scriptū p.h. est virgo iuuencula. semp maneus virgo. Sed alma sine h. vir go iuuencla nubilis dr. Idcirco egisippus in li. de supplemto euangelice veritatis sup illo verbo. Rūsum accepit Symeon a spū sancto. refert q symeon erat rabi inter iude os. Et dum semel ī scolis exponeret pdictā ꝓphetiaz ecce virgo ꝓcipiet. inuenit ibi scri ptum halma. i. virgo semp pmanens. virgo concipiet ꝛ pariet filiū, deleuit h. vt eēt sens? Ecce alma. i. virgo nubil concipiet, et hoc quidē impugnat Crisp. sup Matth. omel. ix dicens. Iudei nō dicunt virgo sed puella. ac si puella idem sit q virgo. ꝛ hē ꝓpositum Si vo puella ꝓmuni lege ꝓlugū esset ī vte ro filium habitura. iam nō esset signū. quia sig num excedere debz oēm rez ordinē. Non g tali sensu dixit ysaias. Ecce virgo ꝛc. Unde Symeon taliter pdictum verbū intelligēs et alia vice ipm repetens. inuenit ibi sic pri? scriptum halma. et iterū h. delens vt esset prior sensus. ymmo ꝛ in tercia vice sic factū est. et sic in spū cognouit puez de virgie na scimz et ipm deum. tunc rogauit ne ipsum mori pmitteret. nisi puez taliter natum pri us videret. et tunc rñsum accepit a spūsctō non visuz se mortē nisi videret christū dñi

¶ Tercio declarat quō puer pmissus de/ scriptus est. ꝛ a psonis autenticis demōstra tus. Nam Johes baptista venit in testimo nium vt testimoniū ꝓhiberet de lumine. Johis.i. Et de Johāne euangelista dicit testimoniū eius verz ē ꝛc. Johis vltio Hic videns q ortū erat signū virginis. scz virgo Maria que xpm lumen mūdi ꝛ solem iusti cie nobis portauit prorupit ī hec verba. Si gnum magnū apparuit celo. mlr amicta so le. Apoca.xij. Et sequit quibusdā interpo/ sitis ꝛ pepit filiū masculū. De ortu isti? sol in signo virginis ꝓphetauit Malach. dicēs Timentibz nomē meum i. existentibz ī lege gre. orietur sol iusticie. Malach. iiij. Nā ex istentes tam in lege nature q in lege scpta

halma
alma

prestolarunt ortū illius signi. in quo sol iu/
sticie apparere debuit. Totū nanq; tempus
a principio vsq; ad finem mūdi pro die na
turali computat̄ q; qui xp̄m p̄cesserūt in no/
cte fuerunt. ignorantie q; culpabilitatis. q̄/
bus in principio noctis puta patriarchis or
tum fuit signum aquarij. quia tunc tantum
pluebat q; totam terrā aqua operiebat. nec
patres tunc temp̄is diffisi fuer̄t de sole iusti
cie q̄ oriri debuit in signo virginis. Et iō
Jacob p̄triarcha plene confidēs et alios cō
firmans dixit. Non auferet sceptr̄ de iuda
&c. donec veniat qui mittend⁹ est. s. sol iusti
cie. et ipe erit expectatō gentium. Geñ. xlix
Quod verbū p̄tractās. Aug⁹. xviij. de ciui
tate dei. c. xlv. et annumerās omnes reges
et p̄cipes iudeor̄. dicit q; non defuit p̄n
ceps in dñio de tribu iuda vsq; ad herodez
ascalonitā alienigenā sub q̄ nat⁹ ē xp̄s vt ad
impleret̄ p̄phetia iacob ¶ Jtē circa mediū
huius noctis diei natural. p̄phetis qui sub
lege erant signū sagittarij oriebat̄. quia va
rie multis annis tribulabant̄ sagitta gla/
dij. et b diuersis vicibo. Nā p̄pter peccatū
ydolatrie interfecti sunt gladio. xxiij. milia.
Exodi. xxxij. Jtē q̄n initiatus ē belphegor
p̄uocantib⁹ mulieribo moabitar̄. interfecti
sunt gladio. xxiiij. milia. Numeri. xxv. Jtem
phacee filius romelie occidit de iuda centū
viginti milia vno die. octo viros bellatorū
eo q; dereliquissent dñm deum p̄m suorū.
ij. paliꝑ. xxviij. Jtē p̄pter petrū Dauid. ex
quo numerauit p̄plm israel et iuda. licz non
gladio. tamē dei vindicta mortui sunt. lxx.
milia. ij. regū. xxiij. Secdo tribulabant̄ sa/
gitta famis et penurie. Nam cum benedab
rex syrie obsedisset samariā caput asini. lxx.
argenteis vendebat̄. et quarta p̄s cabi ster
corum columbar̄. quinq; argenteis. iiij. re/
gū. vi. Imo tanta fuit ibi fames q; penuria. q;
mlieres p̄prios filios suos coquerēt vt eos
comederent. Tercia sagitta erat captiuita
tis et miserie. Nam regnāte achaz sup iudā
q; osee sup israel. q; romulo rome. p̄mo rege
romanorū. xtribus debellate sunt ab assy/
rijs. et captiue posite iuxta fluuiū gozan. iiij
regū. xvij. Jtem regnāte sedechia apd iu/
deos, q; apud romāos tarquino p̄risco ex re
ge romanor̄ ductus est in babilonē p̄plus
iudeor̄. euerso p̄ius hierusalē et templo il
lo nobilissimo a salomōe p̄structo. Hiere.
xxxix. Cum g̃ sagittarent̄ tot sagittis. vidē
tes clare signum sagittarij ascendisse cōclu
serunt. q; esset mediū noctis diei naturalis
p̄dicti. Et ergo vehementissime christus so
lem desiderare ceperūt. vt illumiaret sedēn
tes in tenebris. et ab his sagittis liberaret.
Ideo ysaias clamauit ad deum dicēs Vi/
nam disrumperes celos q; descenderes. ysa.
lxiij. quasi diceret. Dñe nimis tardas. nō
ne vides q; tot sagittis affligimur. veni q; li
bera nos deus nr̄. Hunc pulcre ad p̄posi
nost̄ consolat̄ abacuc dic̄. Apparebit dñs
in finem q; nō mentiet̄. si moraz fecerit expe
cta eu; quia veniēs veniet. q̄si diceret ysaias
mirabile est de te. Scio enī te esse astrolo/
gum. q; dixisti sol iusticie manifestabit se in
signo virginis. q; dixisti. Ecce virgo conci
piet. quādo ergo b̄ erit q; signum virginis
ascendat. talis querela deducebat̄ vsq; ad
aduentū xp̄i. Et iohānes signū magnū vi
dit in celo. hoc idem signū vidit Sibilla in
die natiuitatis q; ip̄atori octauiano ost̄dit
Vidit enim in q̄dam circulo aureo qui in ce
lo circa solē apparuit. in c⁹ medio virgo erat
pulcerrima puer̄ gestās gremio. Per illa
ergo signa certificamur q; xp̄s sol iusticie ē
lux mundi illuminās oēm hominē. q; ve
rum ē testimoniū eius. &c.

Dominica Judica.

Quis ex vobis arguet me d̄ pcto Johis. viij.

Videmus q; manus inqui
nata quod tangit non mūdat. sz magis ma
culat. Volens g̃ alq̄d manibus lauare. ne
cessario prius manus lauat. sic vicios⁹ dif
ficulter aliquē pcōrem delinquentē corrige
do emendat. nisi primo seipsum iustificet. q;
emēdz. Quia sic b̄. ff. si seruitus vendicet̄.
qui tenetur de alijs iusticiam facere. multo
magis debet iusticiam facere de se. hoc ex/
presse etiam Ambro. declarat sup Bti im
maculati. Et b̄. iij. q. vij. Judicet sic inqui
ens. Judicet ille d̄ alterius errore qui non
habet q̄d in seipo condemnet. Judicet iste
qui non agit eadē que in alio putauerit pu
nienda. ne cuz de aliq̄ iudicat in se ipiam se

rat. ¶ Christus igit̃ verus iudex volens alioꝝ errores corrigere suam innocentiaz ꝛ iustitiam ꝓmonstrat dicẽs. Quis ex vobis arguet me. quasi diceret nullꝰ. ¶ Querit̃ vtrum deus qui cuncta gubernat potentia et sapia sit arguendꝰ in suo regimine de aliqua negligentia. Et videt̃ ꝙ sic. quia cum sit summe potens. posset omnia mala prohibere qđ nõ facit. ergo de hoc arguendus est. Dico ꝙ deꝰ omnia bene gubernat cum em̃ sit cã efficiens omniũ ꝛ etiam finis. omnia efficit ꝓpter se. et sicut ad honorẽ suum ꝓgruit omnia in se dirigit sicut in finẽ. Est tamẽ sic gubernatoꝛ omniũ ꝙ gubernat mediãnbꝫ causis secundis. Unde corpa grossiora ꝛ coꝛruptibilia gubernat ꝑ corpa celestia et incoꝛruptibilia et corpa celestia ꝑ angelos siue intelligentias. Huiꝰ ratio est quia maioris bonitatis ẽ cõmunicatõ. si gubernans ꝛ efficiens causalitatẽ efficiendi ꝛ gubernãdi etiam alijs subse ordinate communicet. qꝫ si supioꝛa priuaret inferioꝝ gubernatõe. ꝛ omnia imediate per seipm gubernaret. ꝛ tõ ad ostendendũ suã ꝓfectionem. cõmunicat quibusdã gubernationem alioꝝ. Ad rõnem factã in oppositum respondz Bonauẽtura di. xl vij. ꝓmi ꝙ licz deus possit omnia. tamẽ ꝓmittit mala fieri. et hoc ordinatissime. Duplex em̃ est ordo rerꝝ. vnus ẽ in vniuerso. alter in finẽ. ꝛ vterqꝫ exigit ꝙ deus ꝓmittat mala fieri. Ordo quippe in vniuerso exigit ꝙ ad ꝓfectionez vniuersitatis necesse fuit fieri creaturã arbitrio liberam et peccare potentez. Sed administratio vniuersitatis. vt deus sic condi/tis administret vt ea agere ꝓprios motus sinat. Sicut dicit Aug⁹. vij. ỏ ciui. dei. Jõo debuit dare potentiã peccandi. Nam cũ debuit regere saluo ordine sue ꝓditionis. si voluit peccare debuit ꝓmittere. et si noluit peccare debuit cõseruare. et ita debuit ꝓmittere mala. Ordo etiam ad finẽ hoc exigit. quia duplicẽ finem ꝓtingit reperiri in vniuerso. Unus est salus electoꝝ. alius diuina laus quoniã ergo ꝓmissio maloꝝ reddat electos gloriosiores ꝑ occasionẽ. et deus nõ curat vtꝝ ꝑ causam vel occasionẽ electoꝝ gl̃ia augeatur. Jdeo deus ꝓmittit recte. Unde augustinꝰ. xi. de ciui. dei. c. xviij. d. Q, nll̃m faceret quem ꝓsciret malũ. nisi piter nosset quib⁹ bonoꝝ vsibꝫ accõmodaret. Prosunt autẽ eis exercitando. et ideo dicit de lapsu mundi. ꝙ ꝓmisit plures esse malos. quia si pauci essent nõ auderent exercere bonos. diuina etiã laus hoc exigit quia occasione mali summe manifestat̃ diuina misericordia in electis. in filij sui vnigeniti donatõne. ꝓ inimicis fm tempus. Sũme etiam manifestatur dei iustitia in eterna puntiõe reprobꝝ. vñ Aug⁹. xi. de ciui. dei. Si omues remanerẽt in pena in nullo appareret misericordie gr̃a redimentis. Rursus si oĩs transferent̃ in lucem in nullo appareret seueritas vltiõis. ¶ Sed diceres forte arguendꝰ est deus ex eo ꝙ ꝓmittit malũ. quia videt̃ ꝓsentire. et consentiẽs ꝛ faciens pari pena puniunt̃. ad Romãos. i. Non solũ qui talia agũt digni sunt morte. sed etiam qui ꝓsentiũt. glo. Cõsentire est tacere cũ possis arguere. Cuz igit̃ deus possit arguere et corrigere malum. si ꝓmittit ꝛ tacet consentit. sed q̃ consentit dignus est morte. Rñdet bonaueñ. vbi supꝛ. ꝙ ꝓmittere malũ est duplex. Aut non cohibendo manuz vel animũ. nec in facto nec in retributõe. ꝛ sic cõsentire conuenit deo. Vel non cohibendo manũ sed tñ puniendo trãsgressorem. ꝛ arguendo ꝓtinue. ꝛ sic non cõsentit. hoc mõ soluz deus ꝓmittit ꝛ nõ consentit. Sed di. itez Ex quo ꝓcurrit ad effectum malũ qui sine eo fieri non põt videtur ꝙ sit arguendꝰ. Dico ꝙ ex eo ꝙ idem effectus fit a deo sicut a causa vniuersali ꝛ etiam a creatura rõnali ꝓcurrente sicut ab aliqua cã ꝓtiali. ideo idem effectus fit a deo bene ꝛ ab homine male. iuste a deo. ꝛ iniuste ab homine. Et ꝑt notari exemplũ. vt si dñs dicat seruo. trahem⁹ leuiter cordam illã. sic ꝙ eaz nõ frangam⁹. et seruus trahens impetuose frãgit eam. ista fractio est a dño ꝛ a seruo. ꝛ tamẽ seruus peccat et male facit. ꝛ non dominus. Sic deus statuit ꝙ creature rõnali vult cooperari in suis operatiõibꝫ vt cursue nature maneat quẽ instituit. sine q̃ nulla res ꝑt aliqđ agere. imo nec etiã eẽ ꝑ momẽtũ. nisi ipe cõseruaret. Cum ergo creatura rõnalis facit ꝺ legem dei sibi ꝓfinitã a deo. qꝫ uis a deo gubernet̃ et confuet̃. ꝛ deus ibiđ generaliter cooperetur. sicut cooperatur igni ꝓburendo vel soli lucendo. tamẽ creatura male facit legez

transgrediendo. nō autez deus qui sic facit sicut lex sua statuit nec ad ꝛ̄riū obligat̄. ꝛc̄. sicut ꝛ duo vnū actum specie facientes. q̄ꝝ vnus quia nō obligat̄ ad contrariū bñ facit et meritorie. Alter vero qz obligatur ad contrariū peccat ꝛ demeritorie facit. vt ptz de actu matrimonij inter maritū ꝛ alterum

¶ Quantū nunc ad continuatōem euāgelij. In ꝓnbo sanctū euāgeliste. et mē ecclia filios ad virtutes incitauit xp̄i imitatione. Ab hinc animant̄ nri saluatoris amara passione. Et notant̄ tres ptes. In ꝑma innocentia saluatoris potentis peccantē increpare. ibi. Quis ex vobis ꝛc̄. In secunda patientia redemptoris tocentis iniuriantez tolerare ibi. Ego demoniū ꝛc̄. In tercia dementia puersoꝝ conantiū innocentem lapidare. ibi. Tulerūt ergo ꝛc̄.

¶ Quātum ad primā partem est sciēdū. qꝛ quia hō eterne mortis debitor ex peccato. satisfationis debitū exoluere non potuit. nec aliqs vnq̄ potuissz. nisi expers esset crimis. Christus igit̄ dei filius solus innocens a peccatis. i. Petri. ij. Peccatum nō fecit. ꝛc̄. ꝑ mortē ꝛ sanguinis effusionem ꝓ peccatis satisfacere. ꝛ hoiem saluare ꝓponens coram oīb ad ꝗ missum et abilem se oñdit dicens. Quis ex vobis. Sic ꝛaliter est uotandū fm pl̄m. iij. methaꝑ. Nō circa ea q̄ hoies ignorāt omīs decipiūt̄. nam egrotus ignorās facultatem medici ꝛ medicine vtilitatē. vtrūq̄ piter reprobat. sicut si medicus accederet lytargicū. vulgariter schlaffuchtigē. vt euz exercitet. l̄ frenēticum. byrnzvutig. vt eum liget. ambo eum moleste suscipiunt. et q̄si aduersariū ꝛ inimicum depellunt. Sic cum medic⁹ animarum xp̄s ex pietate in hūc mūdū veniret. curare vulnera peccatoꝝ. ꝛ adhibere medicinā virtutuz. quibo anime viuūt quasi litargici dormientes in peccatis. et frenetici ꝯ eum insanierunt. et quasi peccatorē reprobauerunt. nec hodie christiani sua medicamina pie suscipiunt. qđ peius est in factis suis deū ꝛ ꝓximū de ignotis et de q̄bus ignorāt q̄si frenetici eum inculpant ꝛ arguūt. Quibo ex imius p̄dicatoꝝ Paulus loquitur dicēs. i. corīth. iij. Nolite aīi temp⁹ iudicare q̄sq̄ veniat dñs. quia forsasse vt dicit̄ .xi. q. i. sacerdotibus. que vos laudatis ille reꝑbēdit et que vos reꝑhenditis ille laudabit ꝛc̄.

¶ Arguit̄ eniz deus a tribo generibo hoim

A pauꝑibo de inequali distributōe

A diuitibo de rara prolis ꝓcreatōne.

A prudēnibo mūdi de imꝓuida gubernatōe

¶ Primo nanq̄ indigentibo pauꝑibo videt̄ q deus inequalit bona tēpalia distribuat vni supabundātiam. ꝛ alteri maximā penuriam. Nam sic̄ sol stans in medio equaliter lumē suum diffundit ad alios planetas. sic deus pater sol iusticie equalit deberet res tēporales diffundere. Dico q pauꝑes debēt esse patiētes in eoꝝ penuria. Et ꝟ ꝓpt̄ duo

Primo ꝓpter dilectōnis dei certitudinem

Secundo ꝓpter imitatōnis dei celeritatem

¶ Nam ꝑmo hñt signum certū maioris dilectionis dei. quia sicut medicus exptus egro ꝟ quo ꝟ sperat omīa indifferēter ꝓcedit quecūq̄ desiderat. egro vero de cui⁹ salute spē habet multa negat. dietas ꝛ abstinentias ordinat. ꝛ potiones amaras ꝛ acetosas. sed salubres sibi frequēter ꝓpinat. Isto mō deus reꝓbis in hac vita quos etiā odit frequēter abundāter bona tēpalia tribuit. vt q̄ꝑ cis forte bonis que fecerūt. hic tꝑalit ꝑmientur ꝛ postea eternalit ꝓ malis crucientur. Nullum em̄ bonū manet irremuneratū fm Boecium. iij. de ꝓsola. Qua ꝓpter arguit beatus Aug⁹. sic. Ex quo deus nullū opus bonū ꝑmittit irremuneratū. ꝛ mali bona opera q̄cq̄ exercent ut videant̄ ab hominibus vtputa dare elemosinā. orare vel ieiunare ꝛ ꝓsimilia ꝓ illis opibo recipiunt hic mercedem tꝑalem ꝛ ꝓspitatem. et nō mercedem eternā quemadmoduz boni faciunt qui mentent fructū centuplū. ¶ Vñ innocentia⁹ de vilitate ꝓditiōis hūane. Deus iō ꝑmittit ꝓsperitatē maloꝝ in hoc statu vt leticie būane tristicia repentina succedat. ꝛ quod male incipiunt cum gaudio. desināt in merore Hoc ꝑz in diuite epulone. de q̄ dic̄ Lucas q epulabat̄ quotidie splendide. Et statim sequitur. mortuus est ꝛ sepl̄tus in inferno. Luce. xvi. Et recitat̄ in legēda sc̄ti Ambro sij. de quodā hospite. ad quē ipe cū discipulis suis venit. Cuius dom⁹ plena et omnia abundātia splendēs. quē cum de huiꝰmōi

bonis interrogaret. dixit hospes se nūq̄ ali quod difformiū habuisse. Et ambrosius vocatis discipulis dixit. Exeamus cito ne nos vltio dīna cū his ꝓpēdat. et vix ad ia ctum lapidis exeuntibꝫ ⁊ videntibus. dom⁹ totaliter incensa a terra absorpta ē/ Formīa ergo hⁱ mundi merito est despicienda. que talem finē ꝓmittit. Ideo sanctus Grego. in quadā oratōne pēit. dicens. Fac nos ꝓ spera mundi despicere et nulla eius aduer sa formidare. Sicut sanctus Job qui in oī aduersitate dicebat. dominus dedit dns ab stulit. sicut dño placuit ita factū est. sit nom dñi benedictū. Secundo celeriter xpm pau peres imitant ad regnū celoꝝ. nam pauper scolaris deficientibꝫ pecunijs plus appetit repatriare q̄ q̄ abūdat. Et pegrinus in ter ra aliena dficiēte pecunia magnas facit die tas. Et falco famelicus auidius ad manuz volat cibantis. sic reuera paup auidi⁹ desi derat ad celum volare. Unde bern. Magna penna est pauptas cū qua volatur cito ad ce lum. Qui enim paup est nichil cogitat nisi quomō ditet in celis et ideo orat. ecclesias frequentat. et magnas dietas virtutū facit Diues vero in terrenis occupatus cor hz ī arcba vel bursa. nō in eccla. sine corde orat quia cor est vbi thesaur⁹ ꝓputat. Juxta illd Matb. vi. vbi enī est thesaur⁹ tuus ibi est ⁊ cor tuum. Refert cesarius q̄ q̄dam pau per faber fuerat. q̄ de laboribꝫ manuum mag nas fecit elemosinas. De quo quidaz bere mita deuotus audiēs cogitauit. si plures di uitias haberet pla bona incōpabilē faceret. qui cepit rogare dñm vt fabro dignaretur plures diuitias mīstrare. Cui angelus appa rens ait. Dis inq̄t animā tuam ꝓ anima ei⁹ ponere. q̄ nō diuitijs affluētibꝫ min⁹ faciat et animā eius pdas. Qui consensit fidem pro eo pollicens. Cum autē faber mane sur rexiſſz. aur ⁊ argentū in copia inuenit. ex illo die ab ope cessauit. et nullā elemosi nam fecit. sed tota die quid de hoc faceret. cogitauit. Surgens igit nocte romā abijt. et familiaris imperatoris ē factus. Et tempe ꝓcedente factus est eius senescalc⁹. Here mita vero cupiens scire statū suū. raptus est in visione ad iudiciū. et vidit xpm tanq̄ iu dicem iracundū dicens ei. Ubi est ille per quē amisi animā fabri. adducat ⁊ protinus suspendat ad patibulū. et sic adiudicat⁹ su spensus est vt videbat. ⁊ videns btām vir ginem transeuntē inuocauit eam adiutricē. que deuote filiū exorauit. ⁊ de suspendio eū liberauit. et angel⁹ alloq̄tur eū di. Elige ubi vnū ex bis. aut faber manet diues et dam/ nabitur. aut paup ⁊ saluabit. ⁊ ait. Redeat inquit ad pauptatē vt euadat damnatōem Hoc ꝓsiderans sapiens despcat dicēs. Di uitias ⁊ pauptates ne dederis mihi sed tm victui meo tribue necessaria. pverbioꝝ. xxx

Secō magnati. potentes ⁊ nobiles ar guunt deū de prolis rara ꝓcreatiōe. q̄ pau pibus ⁊ nichil hñtibꝫ dat deus ꝓplem. eis aūt nullā vel rarissime q̄ possideāt hereditatem. Hij cogitare debent q̄ deus hoc bñ et ordinatissime disponit. nō em debet esse fau tor malor sed destructor. Facit em ad mo dum agricole qui cauet in agro ꝰ malo semi ne. vt nō zizania mltiplicata destruat triticū et ipse frustret suo labore. Sic subtrahit q/ busdam potentibꝫ fertilitatē ⁊ fecunditatē. ne ꝓcreati multi raptores paupes. oppssores viduaꝝ augeant. Haz lupus lupū pro creat. nec ꝓles est melior pte. Dicit ei phi losoph⁹. ij. de anima. q̄ vnūq̄q̄ aptū natū est alteꝝ facere quale ipm est. sic raptores ⁊ mali. quāto plures haberēt filios. tāto cru deliores pauplbꝫ. Ideo eueniet talibꝫ B q̄ ꝓpingit auibꝫ bubonē deplumātibꝫ. vt enī ait pbus. viij. de aīmalibꝫ. Aues volāt ⁊ deplumāt ipm. Et ꝓpter hoc venatores ꝰ prehendūt multas aues cuz illo quod eue niet ꝓdictis. Dum em iniuste spoliant pau peres. iuste ipi spoliant a superioribꝫ. et sicut ipsi alios spoliant bonis tpalibꝫ. sic ⁊ ipi pri uant naturalibꝫ filijs ⁊ spūalibꝫ bonis. ysa. xxxiij. Ue q̄ ꝓdaris nōne ⁊ ipe predaberis Unde ambro. Tales potentes ꝓdones et oppressores paupes alloquit ꝓmo de offi. dicēs. Diues eras. qua causa aliena rapie bas. gestas nō compulit Jꝺo te feci diuitē vt exactōem nō haberes. cur nō affuisti iniu riam patientibꝫ. Jꝺo te feci potentē vt nō inferres violētiā sed repelleres. Eripite in quit egenū ⁊ paperē. ꝰ manu potōris libe rate. Quot enim bona ista iniuste abstulerit tot contra eos clamabunt. quot lacrime

pauperuz q̃t ſuſpiria. quaſi tot legiſte contra eos aduocabũt. eccle. xxxv. Lacrime vidue ad maxillas deſcendunt. Et ſequit̃ a maxilla aſcendũt vſq; ad celũ. ⁊ deus erauditor non delectabit̃ in illis. Vñ narrat Damianus in tractatu ſuo de quodã infirmato ad mortẽ et clamãte ⁊ vlulante. quia ſeptẽ nũmos a paupcula vidua accepat. verberabatur de manibꝫ ſctoꝝ. ſ. Andree ⁊ Gregorij. vt videbat̃. et quot inquit illa paſſus fecit in laborando vt illos a me requireret. tot ictus a ſctoꝝ manibꝫ ptuli. Hec miruz ſi ſupernus iudex ſeuerus ſit talibꝫ quia dicit̃ Ecci. xxxiij. qui offert ſacrificiũ ex ſubſtãna pauperꝝ quaſi q̃ victimat filiũ in ꝓſpectu patris. ſi talis ẽ duz ſacrificiũ offert. qual̃ erit dum ſpoliat. Qui ergo ſunt p̃lides ꝓ ſiliarij ſiue miniſtri. caueãt ne ſint raptores pauperum. ſiue ꝓſultores alios ad ſpoliandum.

x ¶ Tercio prudẽtes hui⁹ ſeculi deum arguunt de imꝓuida gubernatõe. Nam iuuenes et fortes prudentes ⁊ diſpoſitos tollit a terra. ⁊ ſenes ⁊ famos ⁊ claudos ⁊ hmõi miſerabiles perſonas in vita ꝓfuat. qui nec deo nec mundo ſunt vtiles. Quibꝫ rñdetur q̃ de⁹ hoc facit ꝛõ. aut quia iuuenes iſti ſunt boni ⁊ virtuoſi ⁊ ſtatum p malicia permutandi tales ſtatim tollit de mũdo. ne vicijs maculentur. fortis ſua fortitudine nõ abutat̃. pulcer pulcritudine. prudens prudẽtia. ⁊ ſic de ſingulis. Sapie. iiij. Raptus eſt ne malicia mutaret intellectũ eius. aut ne ficto decipere aiã eius. Aut huiõi iuuenes fortes ⁊c̃ mali ſunt ⁊ vicioſi. tũc tolluntur de terra ne peiores fiant. l̃ vt citius ꝓpter eoꝝ ẽmerita ad dãnatõez pgant. Vñ ps. liij. Viri ſanguinũ ⁊ doloſi ñ dimidiabũt dies ſuos ſm Hico. de lyra. id eſt nõ viuũt ſcõm medietatem vite ſue naturalis. qz mors taliũ ꝓmũiter accelerat̃ ⁊c̃. Sed querit̃ vtꝝ hõ ſemp moriat̃ in optimo ſtatu. dic vt ꝑius habetur vi. q. ibi nota. ⁊c̃.

y ¶ Secũda pars in qua notatur magna pacientia ſaluatoris. Nam phariſei ex correctõne xp̃i moti. magnã ſibi intulerunt ꝓmeliã. dicentes. nõne bene dicimus nos ⁊c̃. ſm Origenẽ. Quia xp̃s docebat doctrinam tranſcendẽtem capacitatẽ eoꝝ dicebant ip̃m loqui p artem demoniũz Chriſtus autẽ ꝓmelia patienter ſuſcepit nec turbatus ira more mundanoꝝ. tacuit õ eo q̃ dicebant eum ſamaritanũ. quia fuit ſamaritanus. i. cuſtos ſignificatõe. Ad aliud aũt rñdet rõnabiliter ꝓbando ſe nõ habere demoniũ dupliciter. Primo demonioꝝ ꝓprium eſt querere in ſuis ſermõibꝫ ꝓpriam gloriam ⁊ oñſionem ſue ſcientie. Ego autẽ in ſmõibꝫ meis ñ quero gl̃iam meã. ſz p̃is celeſtis dicendo me ab eo eſſe. ⁊ ſciam meã ab eo habere. ergo nõ habeo dmoniũ. Nec dicit ibi. Ego gl̃iam meã ñ quero. ſz honorifico ꝑem meum. quẽ vos ſcz non honoratis ſicut dicitis. qz inhonoraſtis me qui filius eius ſum. Secõdo obſtuatio legis nec ꝓmonuz meoꝝ liberat a morte et ꝓducit ad vitam. ſed obſtuatõ legis demoniũ non liberat a morte. ymmo ducit ad mortẽ. ergo de monio in me nihil habet. Audiuis his tõmonibus ⁊ ſmonibꝫ dicũt xp̃m arroganter loq̃. Et iõ arguũt contra eũ ſic. Obſtuatõ mandatoꝝ mozꝝ liberat ꝑte a morte. ſed obſtuatio mãdatoꝝ dei nõ. ergo maior es dõ. quẽ tip̃m facis. Secõdo ſic. quicunq; facit ſeipz equalẽ deo. facit ſe maiorẽ patre nõ Abraham. ſed dicis teip̃m equalẽ eſſe deo. imo maiorẽ dicendo. Si q̃s ſmonẽ me. ſer. nõ. Abraham mortuꝰ eſt ⁊ ꝓphete mortui ſũt. 2 qui tñ ſuauerũt mandata dei. ¶ Rñdit ibũs ad ꝑmam rõez oñendo ſe ñ arrogenter locutum fuiſſe ſic. ſuꝑboꝝ eſt querere gloriaz ꝓpriam ⁊ ſeipos glorificare. ego autẽ non glorifico meip̃m. qz ſi gl̃ifico meip̃z. gloria mea nichil eſt. ſed pater me⁹ gl̃ificat me ſcz me manifeſtando in baptiſmo p ſpũſſancti immiſſionem. in monte p tranſfiguratõem dicẽs. hic eſt filius me⁹ dilectus. ꝛpe paſſionis p clarificatõem. di. clarificaui ⁊ itez clarificabo. ſcz in reſurrectõne ⁊ in aſcenſione. Secundo ad ſcõm oñdit ſe nõ falſum dixiſſe quãdo dixit ſe maiorẽ Abraham. ſic q̃ cunq; ſpectat bonum ab altero. videt̃ eẽ minoz eo a quo illud bonũ expectat. ſed Abraham expectauit illũ bonum a me. q̃ ſcz videret diẽ meũ. ſ. incarnatõis p fidẽ. Ideo qz vidit gauiſus eſt. Contra q̃ iterꝝ obijciũt dicentes. quiq̃ginta annos nõdum habes et Abraham vidiſti. quaſi dicerent hoc eſt

impossibile ⁊ falsū. qz ab abrahā vsqz ad xp̄z fluxerit plus q̄z tria milia annoꝝ. Sed xp̄s ostendit hoc non esse impossile nec falsum per suā eternitatē dicens. Amen amē dico vo. anteqūz ⁊c. ego sum. Et notanter dicit fie/ret ⁊ nō esset. vt abrahām factū monstraret nec dicit fui. sed ego sum. vt ostenderet q̄ p̄s eternitatis nullā preteritōem nec futuritio/nem habet. ymmo p̄sentialiter attigit p̄terita et futura sicut p̄sentia. ⁊c. ¶ Moraliter p pa cientiam xp̄i non vindicantis obprobriosa sed patēter tolerantis. instruit quilibet mi les xp̄i q̄ in bello hui⁹ mundi pacienter etiā sustineat ꝓpter christū dn̄m suū omia mala Nam sicut videmus q̄n rex vel p̄nceps ad bellū personaliter ꝓgredit. milites suos ani mari ac etiā dn̄os suos voluntarie sequi. qz qui de bello publico a domino fugeret infa mis esset. nisi dn̄m defendere n̄ posz. vi. q. .i. infames. Et hoc intelligit ō milites qui iurauerunt se nō euitaturos mortē ꝓ repu/blica. Tales etiā si fugiūt p̄m leges sunt rei lese maiestatis. ff. ad legem iuliā maiestatis l. iij. Ad ꝓpositum xp̄c rex ⁊ saluator noster volens contra aduersariū generis humani in ara crucis bellare. p̄cedens oēs. arma pa cientie induit vt nos animaret ad seq̄ndū. Unō aug⁹. de puero centurionis. et hī. xx iij. q. i. Paratus. Dn̄s Jhesus exemplum singulare fuit pacientie cū ꝓcuteret in faciē tudit. Si male locutus sum exprobra me de malo. Et sequit. Paratus aduenerat si solum in faciē percuti. vex etiā ꝓ bis quoq; a quibo hec patiebat crucifixus occidi. ꝓ q/bus ait in cruce pendens. pater ignosce illis quia nesciūt quid faciūt. Paratus ergo dz esse quilibet hō iustus ⁊ xp̄ianus xp̄m armis patientie sequi cōtra aduersarios bellandū. quia ex quo ei iurati sum⁹. ab eo nō debem⁹ discedere vsqz ad mortē alias infames effi cimur si fugimus. et normā xp̄iane religio nis ⁊ legis abijcimus. vi. q. i. infames. In signū h⁹ hodie in sctā ecclesia vexillū passio nis xp̄i erigitur. ⁊ effusio sanguis eius in ca sulis rubeis mōstrat. et chorus canit. Vexil la regis ꝓdeūt. ¶ Debet ergo miles xp̄i vt triumphet de aduersario instar christi pa cientis.

Conuicia nō reluctari sed tolerare patient.

Verbera si vindicare sed indulgere leuiter Pro hostibo orare eosqz amare piter.

¶ Dico p̄mo ⁊c. vnde Seneca li. iiij. epistola xp̄a. iij. Equo animo audiēda sunt im peritoꝝ conuicia. Nam vt narrat i li. ō nugis philosophoꝝ q̄ semel multis p̄bis congrega tis. ceperunt conferre ad inuicē. quō vir paci ens posset ꝓbari et bonus cognosci. Dixit eoꝝ vnus q̄ cognoscerē ad modum vitri quia vitꝝ maxime cognoscit quo ad sonū acumm. qz si acutū sonum habet. ē integꝝ. sed si raucū tunc fractum est. ⁊c. Sic hō pa ciens si tangat verbis contumelios. si mur murat et impacienter tūdet. signū est q̄ pati entia eius est fracta ⁊ nō integra. Si autez dulciter se excusset signū est eius pacie boni tatis ⁊ integritatis. Nec aliquis pōt se esti/mare ꝓfectum amicuz xp̄i nisi qui conuicia leuiter tolerat et nō reluctat. Cū narratur de quadā moniali inclusa magne estimatō nis q̄ quasi btā venerabat. Confessor vero eius vir magne litterature cupiēs de ei⁹ pfe tione certificari. ō mlt̄is ei⁹ vitā inquisiuit Tandem ꝓfitebat. q̄ nullo verbo vel facto ad impaciam posset cōmoueri. Sacerdos volens hoc experiri p⁹ tres dies alloquitur ei dicens. O soror carissima. q̄d hoc audio de te. vicina tua inclusa te diffamando dic. te fuisse publicā peccatricē. ⁊ ō celasti mihi Ipsa statim ꝓmota impacia dixit mentitur in collum eius. Cui sacerdos. vbi nunc est pacientia tua quā presumpsisti. scriptum est tange montes ⁊ fumigabūt. si prius aliquo conuicio tacta fuisses impaciam tuam ostē disses. Unde paciam et statiz habebis q̄d habere estimaris. ¶ Sic etiā est de multis qui virtuosi apparent et patientes. q̄ si mo dico verbo tangant fumigāt iram. Talis erat ille magn⁹ impator Tyberius. de quo dicit Suetonius li. iij. ō. xij. cesaribus. q̄ ipse aduersus conuicia maloscz tumores ⁊ fa mā de se ac suis carmia sustulit fremuit ac pa tiens subinde iactabat in ciuitate libera lin guam mentemq̄z liberas esse debere. Et de impatore Theodosio legit. Si qs impato ri maledixerit. q̄ statuit hanc legē. Si qs modestie nesci⁹ ⁊ pudoris ignar⁹ nostra tedidderit lacescenda. id est maledicēda ac temulentia id est ebrietate turbulentus

obtrector fuerit tpm meor. eum pene nolu
mus subiacere neq; vur aliquid nr aspr
sustinere. quoniã id ex leuitate pcessit p
temnendũ est. si ex insania mfatiõe dignũ
si ab iniuria remittendũ. Unde antiqui phi
predicti erant hac patientia. conuicia ñ relu
ctari. sicut enim narrat in li. de nugis phi
losophor. Aristippus philosophꝰ cuidam
sibi imperia dicenti rñdit. vtinã tu me lin
gue sic ꝛ ego auriũ meaꝝ dñs fuꝝ. q. d. Si
cut tu potes loqui mala lingua tua. sic ego
possum audire auribꝫ meis. Ibidem etiam
narrat ꝙ zenophon cuidã maledicenti sibi
sic rñdit. tu didicisti maledicere. et ego di
dici teste conscientia maledicta ptemnere.

D Sed querit vtr quilibet teneat ꝓuicia
et contumelias sibi illatas pacienter sustie
re. Et videt ꝙ non. qr q̃ sustinet ptumeliã
sibi illatam. audaciã nutrit conuiciãtis. sed
hoc non est faciendũ. ergo nõ debet ptume
liam patienter sustinere. ymmo cõuicianti
respondere. Contra in ps dicit. Qui iqui
rebant mala mihi locuti sunt vanitates. sub
tus. ego aũt tanq; surdus ñ audiebã. ꝛ si
cut mut ꝛc. Et dic Thomas i scda scde. q.
lxxij. ar. sicut patientia necessaria est i bis
que ꝑ nos fiunt. ita etiã in bis q̃ cõtra nos
dicunt. Precepta aũt pacie que ꝑ nos fiũt
sunt in ppatõe animi habenda. sicut dic au
gustinus in li. de ꝛmone dñi in monte vbi
exponit illud pceptum dñi. Si quis pcus
serit te in vnã maxillã prebe ei ꝛ aliaꝝ. vt. s.
homo sit paꝛus hoc facere si opus fuerit. Ꝺ
tamẽ non tenet sp facere actu quia nec ipse
dñs hoc fecit. sed cũ suscepisset alapam. di
xit. quid me cedis. Johãnis. xviij. Et ido
circa verba cõtumelioſa que ꝑ nos dicunt
est idem intelligendũ. Tenemur em̃ habe
re paꝛum animũ ad cõtumelias sufferendũ
si expediens fuerit. q̃q; tamẽ oportet ꝙ ꝓ
tumeliã illatam repellamus. maxime ppter
duo. Primo ppter bonũ eius qui ptumeliã
infert. vt vidz eius audacia repimatur. et de
cetero talia nõ attemptet. Juxta illd puer.
xxvi. Rñ de stulto iuxta stulticiam suã. ne si
bi sapiens videat. Alio mõ ppter bonũ mꝰ
torum quoꝝ pfectus impeditur ppter cõtu
melias illatas. Unde grego. sup Ezechielem
omel. ix. Hij quoꝝ vita in exemplo imita

tionis est posita. debent si pñt detrahentiũ
sibi verba ꝓfscere. ne eoꝝ pdicationem ñ
audiant qui audire poterãt. et ita in praui
moribꝫ remanentes bñ viuere contemnãt

Ad rõnem ꝑiam dicendũ. ꝙ audaciaꝫ
ꝓficiãtis ptumelioſi debet qs moderate re
primere ꝛcz ppter officiũ caritatis. nõ ppter
cupiditatẽ puati honoris. Jo dicit puer.
xxvi. Ne rñdeas stulto iuxta stulticiã suam
ne simil ei efficiaris. Sedo miles christi
verbera nõ debet vindicare. nam p paciam
omis tribulatõ ꝛ aduersitas leuiter suppoꝛ
tatur. Unde quintili. c. x. Nulla pena nisi imi
to. nullũ habem? nisi ab impatiẽtia doloꝛẽ
Et ouidius. iiij. libro tristiũ. Fert sapiens
omis casus patienter amaros. Frena nec in
domiti more recusat equi. Sicut enim auriũ
nobilissimũ inter oia metalla minus sonat
sub malleo. et quãto ipm est dulcius tanto
melius. sic vir dei contra iugũ dei nõ recal
citrat. nec de plecutoribꝫ murmurat et vin
dicat. sed quanto plꝰ aduersitatibꝫ malleaꝫ
et pcutitur. tanto magis in laudẽ ꝛ honoꝛẽ
omnipotentis concitaꝫ et deo appropiatur.
Unde Seneca epla. lxxvi. Vir bonꝰ quid
quid ei acciderit equo animo sustinebit. sciet
enim illud accidisse lege diuina qua vniuersa
pcedunt. Ideo quidaꝫ de patribꝫ dixit. ꝙ
eodẽ intimo amore q̃ misit deus pr filiũ suũ
vnigenitũ in mũdũ ad patiendũ p nobis
edeꝫ amore adhuc deus suis dilectis mip
tit p eo pati tribulatões. et si pati non esset
maximũ. deus pater nunq; filio illo impo
suisset ex obedientia. ergo vnũ ex melioribꝫ
quod deus dat in hac vita est pro eo pati.
Hoc attendẽtes sancti martires innumera
biles tribulatões. fustigatões ꝛ plagas pro
xpo patienter susceperũt. Unde legitur de
sancto Christoforo chananeo qui erat pce
rissime state. in longitudine habebat. xij.
cubitos. qui dũ factus est xpianus. alios q̃
torquebãt p fide christi cõfortabat. Qua
de re vnus ex iudicibꝫ in faciẽ eum pcussit
cui christoferus pacienter vultum discoo
periens. dixit. nisi xpianus essem meã ptiq;
iniuriã vindicassem. ex eo aũt ꝙ xpian? fuit
cogitans illud dictũ xpi. Si quis te pcusse
rit. ꝛc. sine vindicta voluit deo complacere

Querit vtr liceat vim iniurie repellere

Et videt q̄ ñ. per illud Matthei. v. Dico vobis nō resistere malo. Rñdet Alexand in. iij. sūme sue sic distinguēdo. q̄ iniuria q̄ infert aut est psonalis ⁊ puata vel publica Si sit publica ꝑpulsanda est iussu ꝑncipis manu militis. Ad romāos. xiij. nō ẽm sine cā portat gladiū. Dei ẽm minister est vindex in ira ei qui male agit. cui etiā ꝓpter hoc ꝑtermittit tributū. Matth. xxij. Reddite q̄ sūt cesaris cesari. ⁊c. Et ipis militib stipendia Lu. iij. Estote ꝓtenti stipendijs vīs. sz nō nisi ꝓpter defensionē reipublice. q̄ fieri nō potest sine repulsa hostil iniurie. ¶ Si aūt sit iniuria psonal. ꝺ illa intelligit illꝺ mat. .v. Dico autem vobis non resistere malo sed cū distinctione. qz iniuria psonal repelli ꝑt tripliciter. s. vno mō impediēdo. sic apls actū. xxi. ꝑcurauit miles ⁊ tribuno vt seruaret illesus. sic licet oib iniuriā repellere Nec ꝓhibet hoc matth. v. Hoc ẽm ꝓprie ñ ꝺ resistere. Alio mō vbis arguēdo. et sic dns ꝑcussus alapa ꝑcussorē reꝑhendit nec alteram ꝑbuit. Johānis. xviij. Sic etiam licet omib. Uñ etiā dicit glo. Oñdit dns patiendū ꝑcepta. nō ostentatiōe opis. sed ꝑpatione cordis esse facienda. Et sic intelligit illud Matth. v. Si q̄s te ꝑcusserit i dexterā ꝑbe ei ⁊ alteram. i. paratus sis aliam sustinere patienter. Tercio mō repugnādo et hoc dupliciter. Uno mō necessitate cogente. vt cū lesio aliter vitari nō ꝑt. et hoc aut sīn armis. ⁊ sic ꝓmittit clericis ⁊ laicis et hoc flagrante malificō. cum moderamīe inculpate tutele. ⁊ ī ꝓnēti. ⁊ sic intelligit illa lex canonizata. Uim vi repellere licet ī instanti. qz nequaq̄ facto interuallo. Aut cum armis. ⁊ hoc mō ꝓmittit laicis. nō clericis. et ꝺ cum circūstātijs ꝑdictis. nō autē esset moderamē. si inferret vis sine armis. et repelleret cū armis. Alio mō vlciscēdi libidine. q̄n scz post illatā iniuriā quiescente vl recedente iniuriante. q̄s iniuriā repelleret ꝑcutiendo. hoc esset vltōem expetere non iniuriā repellere. tali mō nulli licet. sic intelligit illꝺ Rōz. xij. Non vosmetipsos defendentes carissimi. sed date locū ire ⁊c Sic ergo iniuriā repellere impediendo vl vbis arguēdo licet oib. repellere vo ꝑpugnādo necessitate cogente sine armis licet clericis ⁊ laicis. repugnando aūt libidine vindicte nulli licet. ⁊ ex his ꝑz quomō hoc intelligit qꝺ ꝺr non resistere malo. ¶ Tercio dico q̄ miles xpi non tm̄ debet omia ꝓpter xpm̄ tolerare. ymmo ꝓ pseq̄ntib hostibus orare. et ꝑm facultatē opib eis subuenire. Juxta illꝺ Matth. v. Orate ꝓ persequentib ⁊ calumniantib vos. vt sitis filij patris vīi. qui solem suū oriri facit sup bonos et malos ⁊ pluit super iustos ⁊ iniustos Nam magna solicitudine quis oraret pro aliquo a q̄ nimīmū vl aliquod tale vile accideret. multo magis ꝓ psequentib orare debem⁹. qui nobis imꝑciabile prem iū procurant. Ideo christus ꝓ crucifixorib suis orauit dicēs. Pater dimitte illis quia nesciunt quid faciunt. Luce. xxiij. Consimilit beatus Stephanus ꝓ lapidantib⁹ orabat dicens Domine ne statuas illis hoc peccatum. Actū. vij. ¶ Sed queritꝰ vtrum de necessitate caritatis homo teneat inimicis persecutoribus signa vel effectus dilectionis exhibere. vel nō faciens peccet mortaliter Respondet sctūs Thomas in secunda scōe. q. xxv. q̄ sicut homo in communi tenetur proximū diligere. non in speciali. nisi scōm preparationem animi. Ita signa vel effectus dilectionis que in communi consueuerūt proximo exhiberi. tenet etiā inimicis et persecutorib⁹ exhibere puta cuz aliquis orat ꝓ omib fidelibus. vel ꝓ toto populo. vel cum aliqꝺ beneficium impēdit toti ꝓmunitati. Et hoc etiam inimicis exhibendū ē ꝺ necessitate ꝑcepti. et si non exhibeat inimicis. hoc pertinet ad liuorē vindicte. Contra illud qꝺ dicitur Leuitici. xix. Non queras vltōem nec memor eris iniurie ciuiū tuorū. talis etiā peccat mortaliter Alia vero sunt beneficia vel dilectōnis signa que exhibet aliquis ꝑticulariter aliq̄bus ꝑsonis. et talia exhibere inimicis non est de necessitate salutis nisi scōm preparationem animi. vt scilicz subueniat r ei in articulo necessitatis. scōm illud ꝓuerbioꝝ xxv. Si esurierit inimicus tuus. ciba illum. si sitit potum da illi. Sed q̄ ꝑter necessitatis articulum hmōi beneficia aliquis inimicis exhibeat ꝑtinet ad ꝑfectōem caritatis. per quā aliquis nō soluz cauet vinci a malo

quod necessitatis est sed etiã vult in bono vincere malũ. qđ pfectõis est. et hoc dum scz non solũ cauet ꝓpter iniuriã sibi illatam ꝺtrahi ad odiũ. sed etiã p̃ sua bñficia inimi cũ intendit ad suuz amorẽ ꝓtrahere. sic sancti et pfecti fecerũt orando ꝓ inimicis suis et bene faciendo eis. ꝛc.

¶ Tercia pars in qua

notatur magna ꝺemẽtia obstinatoꝝ pctõꝝ Naz quia phariseí xp̃m vincere nõ poterãt verbis. tanqz obstinati malicia. nitebantur eũ vincere tormẽtis ꝛ lapidare. Sed xp̃s contra eoꝝ seuiciã suã exhibuit mirificã occultatõez se abscõdendo. nõ quidẽ in angulo templi quasi timens. nec in domũcula q̃i fugiens. sed dĩna ptãte se inuisibilẽ reddẽs ꝓ mediũ illoꝝ ibat. ¶ Moraliter. phariseí ꝺenotãt mũdanos lasciuos puellaꝝ corruptores qui p̃mo a christo ꝛ felicitate eterna sunt diuisi. etiã intra se corde et ore. Nam ore ꝓmittũt bona. corde mala intendũt. bi tot lapides ꝺ xp̃m iaciũt. quot temptatões suis mendacijs puellis castis transmittunt et immittunt. Hñt enĩ hmõi trubatores quadruplicẽ modũ alliciẽdi puellas ꝛ mulieres. Primo exhortando blãdis verbis ꝛ amatorijs. Secõ si ꝓ dulcedinẽ verboꝝ ñ ꝓficiunt. ad amaritudinẽ minaꝝ accedunt et puellas minis coangustãt. De illis duobus modis hẽ dañ. xiij. De ill' inueteratis ꝺierum maloꝝ. qui p̃mo blande susannam pulsauerũt ꝺi. ꝓmiscere nobis qz in ꝓcupia tui sum? Que cũ nollet. eã minis terruerũt dicẽtes. dicem? ꝺ te testimoniũ ꝛc. Tercõ pluadẽt sic. iuuẽcula pulcra es. nec ptinere poteris. poti? ꝓsentire mihi qui ꝓesse tibi potero q̃z alteri q̃ nũq̃z bñ tibi faciet/ Et q̃r to ꝓmissiõe vestimẽtoꝝ auri et argenti ꝛ etiã clenodioꝝ. qđ tñ non soluũt. ꝓmittit aliqs tunicã qui inuitus ꝺaret cyrothecã. aut non bñs vñ soluat. Sic his mõis plẽs decipiũtur. que tõne relicta ꝓpter auariciã ꝛ carnalem oblectatõem piculose vinculanẽ. et de hoc habetur. iij. q. v. Accusatores. Amor carnalis ꝛ timor atq̃z auaricia. plerũq̃z sensus hebetant hũanos ꝛ puertũt opiniones Ab his puella se cauere ꝺz. nec ꝓsensum se inclinare. sed redarguere. Aug⁹. xxiij. q. iij. a mal. Duobus mõis te ñ maculat malus si ei nõ ꝓsentias et si redarguas. Debet igiẽ puella ꝓ mediũ virtutis cũ xp̃o ire. nec declinare se ad extrema q̃ sunt viciosa. ꝛ illesa ptransiet. ¶ Contra enĩ has quatuor inuasiões sunt quatuor ꝺmtes cardinales quasi quatuor pdisseque. mediantibꝫ qbꝫ quilibet cauere pt ne succũbat. Prima est. Tpantia refrenãs blãdam exhortatiõem. Fortitꝺo firmãs ꝺ durã minatõnem. Prudentia ꝓsiderans falsam ꝓsuasionẽ Justicia regnans ꝺ iniustam ꝓmissionem. Hã quicũq̃z a lapidatoribꝫ siue hmõi maluasoribꝫ cupit saluari. ꝓ mediũ haꝝ ꝺmnz trãseat. Tenẽt ei mediũ ꝛ extrema eaꝝ sũt viciosa. ij. ꝛ iij. etbi. Primo nãq̃z tẽpantia hz corp⁹ refrenare. q̃z cito eñ q̃s blandis exhortatiõibꝫ carnis inuadit. vtputa ꝺelectatiõe comedẽdi. bibẽdi. dormiẽdi. luxuriãdi ꝛ hmõi. statim spũs assessoz corpis. corpus quasi equũ ꝓ ptãtez ascẽdere. ꝛ freno tpãe stringere ꝛ ꝺirigere ꝺz in medio. qn⁹ ꝓ excessum ad intpantiã. nec ꝓ ꝺefectum ad insensibilitatẽ cadere possit. Ch̃ ps. In chamo ꝛ freno maxillas eoꝝ constringe. scz eorum qui ambulãt in medio virtutum. quia per excessum et ꝺefectũ earũ ñ approximãt ad te. Tempantia eñ a Tullio sic ꝺescribitur. Q, est virtus animã regens circa delectatões corpales. siue circa delectationes sensuũ Sicut eñ deus oĩa creauit in nũero pondere ꝛ mẽsura. et nichil esse voluit sine mõ. nunq̃z eñ fecit vnũ ꝺrioꝝ quin etiã alterum faceret. saltẽ in ordine entiũ. vt sic vnũ essz alterius refrenatiuũ ꝛ tempatiuũ. Propter qđ ꝺiuersa sunt anni tpa. vt fiat quedã tpis tpantia. Si enĩ sp essz estas. calor imoderatus vniuersa adureret. Et si sp fozet hyems frig⁹ stringẽs nichil nasci ꝓmitteret. ꝓpt qđ ꝺies succedit nocti ꝛ noz ꝺiei vt vnũ aliꝺ tpet Sic etiã tpantia ẽ oĩm ꝺmtũ ꝛ oĩm actuũ hũanoꝝ ꝛ passionũ moderatiua. Debet ergo q̃libet hãc ꝺmtẽ tenere. ne ꝓ intpantiã excedat. vel ꝓ insensibilitatem ꝺeficiat. qz vtrũq̃z eẽt vicioſum ꝛ vitabile. ¶ Sed diceret aliquis ergo sanctissimi viri qui cinere cibos miscuerũt et aquam vicioſi et vituperabiles fuerunt ꝺeficientes a medio quasi insensibiles.

Rñdet sctñs Thõas scđa scđe. q. exlij. q. ō ille illō qđ ꝓriat ordini naturali ē vicioſū Natura āt delectatōem appoſuit opatiōibꝫ neceſſariſs ad vitaz hoīs. ⁊ iō natural' ordo requirit vt hō intantū hmōi delectatōnibꝫ vtatur. q̄tum eſt neceſſariū ſaluti humane vel q̄tum ad ꝑfuatōem indiuidui. vel q̄tū ad ꝑfuatōem ſpēi. Si quis ergo intantum delectatiōz reſtringeret q̄ ꝑtermitteret ea q̄ ſunt neceſſaria ad ꝑfuatōem nañ peccaret quaſi ordini naturali repugnās. ⁊ hoc pñz ad viciū inſenſibilitatis. Sciendū tamen q̄ ab huiuſmodi delectationibus ꝑſequentiꝫ hmōi opatōes. qñq̄ laudabile ē. ⁊ etiā neceſſariū abſtinere ꝓpter aliquem finem. ſicut ꝓpter ſanitatē corpalē aliq̄ abſtinēt a q̄ buſdā delectatōibꝫ cibi ⁊ potus ⁊ veneris. ⁊ etiā ꝓpter executōem alicui⁹ officij. ſic etiā athletas ⁊ milites neceſſe ē a mltis delectationibus abſtinere. vt officiū ꝓpriū exequāt et ſimilr penitētes ad recupandā aīme ſanitatem. abſtinētia delectabiliū quaſi quadā dicta vtūtur. ⁊ hoīes volentes ꝑtemplatōi et rebus diuinis vacare/oꝑtet q̄ magis ſe a carnalibꝫ abſtrahāt. nec aliq̄ō ꝑdictoruz ad inſenſibilitatis viciū ꝓpenet. qz ſūt ꝑm tectā rōnez. Dico ergo q̄ ſcī viri illa abſtinentia a delectatōibꝫ vtebañt. ponentes cineres vel hmōi i cibum. ñ quaſi ꝓpter ſe abhorrentes delectatões vt ꝑm ſe malas. ſed ꝓpter aliquē finem laudabilē. vt ſcz carnez ſubderēt ſpūi. motus carnis repmerēt. ⁊ ſe ydoneos ad altitudinē cōtemplatōis redderent. Sic etiā Dañ. x. dicit ō Daniele qui lugebat triuz ebdomadaꝝ temp⁹ panē deſiderabilē non comedit ⁊ caro ⁊ vinū nō intrauerūt in os eius. ⁊ deus dedit illi ſciam et diſciplinā in oñi libro ⁊ ſapia. Scđa virtus. ſ. fortitudo habet hoīem firmare in bono contra minas ⁊ terrores. Sicut enim bona loꝛica militē facit ſecuꝝ aggrediendo ardua. ⁊ ſuſtinere plagas ⁊ iacula. Sic fortitudo militē xpi inclīat ad faciendū magna ⁊ tolerare patiēter aduerſa. nec timere minas hoīm. Ūñ pbs. iij. etbi. Fortitudo eſt aggreſſus terribiliū vbi moꝛs imminet ꝓpter bonum ꝑmune ſaluandū. Debet etiam hō caꝛere ne a medio diſcedat. debet eſſe enim ita fortis q̄ potius oēm penam corporalem ſuſtineret. ⁊ etiam dānum omniū rez. q̄ in vnico actu contra deū faciat. Sed quidam ſunt ita timidi q̄ potius decem moꝛtalia cōmitterent pctā. q̄ q̄ vnius digiti leſionez vl q̄ minus eſt vni⁹ denarij dānificatōz paterentur. Contra q̄s dicit matth. x. Nolite timere eos q̄ occidūt coꝛpus. Et Ezechiel. ij. Ne timeas eos neq̄ ſermones coꝛum metuas. Sed queris an timoꝛ hmōi bñ an⁹ aliqualiter timentem excuſet a peccato. Et videt q̄ ſic. In decretis. i. q. i. dicit. Ultim paſſus ⁊ inuitus ab hereticis ordinatus colorem habet excuſatōis. Dicit Tho mas in ſcđa ſcđe. q. exlij. ar. iij. q̄ timoꝛ intantū bz rōnem pcī inq̄ntum eſt ō ordinē rōnis. Ratio aūt iudicat quedā mala magis eſſe fugiēda aliis. Et ideo quicūq̄ eſt vt fugiat mala. que ſunt ꝑm rōnē magis fugienda. ſi nō refugit mala. que ſūt minus fugiēda. nō eſt peccatum. ſic magis fugienda eſt moꝛs coꝛpalis q̄ amiſſio rez. Unde ſi quis ꝓpter timorem moꝛtis latronibꝫ aliq̄d ꝓmitteret aut daret excuſaret a peccato/quod incurreret ſi ſine cauſa legitima ꝑtermiſſis bonis q̄buſ eſſet magis dandū peccatoribꝫ largiretur. Si autem per timoꝛem aliquis fugiens mala que ꝑm rōnem ſunt minus fugienda incurrat mala que ſcđm rōnez ſunt magis fugienda non poſſet totaliter a pctō excuſari. qz timoꝛ talis inoꝛdinatus eſſet. Sunt aūt magis timēda mala aie q̄ mala coꝛpis et mala coꝛpis q̄ exteriozū rez. Et ideo ſi quis incurrat mala anime id ē pctā fugiēs mala coꝛpis. puta flagella vel moꝛtem. aut mala exterioꝝ rerum puta damnū pecunie non excuſatur totaliter a peccato. diminuit tamen ſcđm aliquid peccatū eius. quia peccatum minus voluntariū eſt quod ex timore agitur. Imponitur enim homini quedā neceſſitas aliquid faciendi contra rōnem. ꝓpter imminentē timoꝛem. Hic autez inoꝛdinatus timoꝛ quādoq̄ conſiſtit in ſolo appetitu ſenſitiuo. non ſupueniente conſenſu rationalis appetitus. et ſic nō eſt peccatum moꝛtale ſed ſolum veniale. Quādoq̄ vero huiuſmodi inoꝛdinatus timoꝛ pertingit vſq̄ ad appetitum rationalem. qui dicitur voluntas que ex libero arbitrio refugit aliquid. nō ꝑm rōnē. ⁊ talis ioꝛdinatio timoꝛis

quandocz est pctm̃ mortale. qñcz veniale. Si enim q̃s ꝓpter timorem q̃ refugit pcm̃ mortis vel qcunqz alid tple malum. sic dispositus est vt faciat aliqd ꝓhibitū vel ptermittat aliquid qd est ꝺ ꝑceptum in lege diuina. talis timor est pctm̃ mortale alioquin erit veniale. ¶ Tercia virtus cardinalis ē prudentia que cauet falsas psuasiones. Ipsa enim fm Boeciū rex exitus metit. Haz sicut galea militis caput defendit ab ictib? sic prudentia rōnem que caput est aīe. dirigit recte. ⁊ cauet ne malicia vulneret. Scit enim hō p istam quid eligendū. qd ptēnēdū quid credendū. qd iudicandū. quādo loqn dum. qñ tacendū ⁊ sic de alijs. ꝓuerb. xv. Vir prudens dirigit gressus suos. Sed q̃liter hoc fiat. dicet Seneca ꝺ copia vboz Si inquit prudens ē anim? meus. tribo temporibus dispensē. pñtia ordina. futura prouide. ꝑterita recordare. nā qui nichil de ptēritis cogitat. vitā pdit. qui nihil de futuro ꝓmeditat incautus icidit. Hortat ergo ad prudentiā qlibet fidel. Matth. x. Estote prudentes sic serpētes. Serpentis enī triplex ē prudētia quā nos ꝺ mūdi insidias ꝑ euitā dis pcis debem? imitari. Prio fm hiero. Totū corp? p salute capitis expōit. q̃ caput inuoluit. Querūt enī incātatores venenuz que sunt in capitibꝰ ꝰpentū ad medicamīta vite ꝓferentia. serpens bona hec p̃sentiēs caput suū inter spinas corpis inuolutū absc̃ondit. Isto mō nos pro xpō capite nro nos ⁊ nīa debem? exponere. et ꝓpter honorem dei iniuriā sustinere. tā in corpib? q̃ in rebus. Secda prudentia q̃ obturat aures suas ne audiat incantatorē. Hā vnā aurem applicat ad petrā. ⁊ aliā cū cauda obturat. Sic nos facere debem? ꝺ corruptores hoiez alliciētes sub spē amicicie ad vicia mōi l' carnis. mal' suggestiōib? ⁊ exēpl' querē. Q̃n ergo tales incātāt supioꝛē ptē rōis vnā aurē xpō q̃ est petra ꝓiungam?. i. corint. x. Et inferiorē obtrem? cogitatōe finis ⁊ mortis nīe. q̃ ē cauda corpis et vite nīe. ne illi q̃ blāde nobis voluptates suggerūt. ptrahant ad ꝓsensum Tercia prudentia q̃ pellem veterē deponit q̃n em̃ senescit ⁊ prurigine corp? suū grauari sentit. trāsit ad angustū foramē alic? petre vbi pellem veterē olīno relinq̃t. ⁊ sic nouatur et sanat. Petra est xp̃s cui? foramīa sūt ipsius plurima vulnera. Cū ergo veterē pellem. i. nīam ꝓuersatōem corruptā. ⁊ abominabilē deponere volum?. deuota ꝓtemplatione ⁊ recordatiōe passiōis xp̃i q̃ illa foramina trāseam?. Exo. xxxiij. ponā te in foramine petre. ⁊ ptegam te dextera mea. et Cāt. ij. Veni columba mea in foramīb? petre ¶ O q̃ dulciter ⁊ amicabiliꝛ xp̃s aiam deuotam ad sue recordatiōz passionis inuitat Est ei de xpō ⁊ aīa ꝓpassionata sic ꝺ Ouidius libro ⁊ cyspe. De quib? narrat Ouidius libro iij. metha. Fuit em̃ priamus inuēcis pulcerrimus. Cyspe inuēcta pulcerrima. q̃ in ciuitate babilonica in vicinis et ꝓiunctis bitabāt domibus. diligentes se ita mirabiliꝛ q̃ primā ⁊ fixurā pietis sibi inuicē colloquētes ꝓceptus suos exp̃mebāt. vt inuicē possent ꝓiūgi. ꝺixerūt inter se. q̃ de p̃nis domib? nocte exirent. ⁊ extra ciuitatē in siluam subquadā moro arbore ꝓuenirēt. ⁊ iuxta fontē qui erat ibi amoꝛ suoꝛ negociuz adimplerent. Puella em̃ succensa amore primo venit ad fontē. sed cū vidisset leenā sitibundā ad fontem venientē. ⁊ timore eius fugeret ⁊ lateret. peplū eius cecidit. quā inuēta leena ore sanguinolento cruentauit et recessit Postea venit priam? ad fontē sub moro ⁊ peplum Cyspe cruentatū inueniēs. estimauit eā deuoratā a feris. ⁊ sic occasione amoris sui mortuā ⁊ ꝓsumptā. ꝺdolens igit̃ ⁊ plangēs gladio ꝓprio se interfecit. ⁊ latera sua p quibꝰ sem ꝓprium transuerberauit. ita q̃ sanguis morientis exiliens fructus mori qui p̃mitē erant albi in nigredinē trāsmutauit. et sic ex tūc mor? fructus nigros ⁊ rubeos ꝺportauit Tandē ꝺo cyspe excusso timore leene. que ia recesserat ad fontē veniēs fructus arboris in nigros mutatos admirās. ⁊ priamū trāfixum ꝓprio gladio reperiēs. ⁊ hoc amore sui factum fuisse ꝓpiens ense ei? ꝓprio se etiam interfecit. et in eundē gladiū se cōiecit. ⁊ sic cum amico vitā finiuit. ¶ Quid priamus nisi dei filius. Cyspe ꝺo anima deuota que se a principio mirabiliter dilexerunt. et pacem et amorem coniungi inuicem decreuerunt. dato tamen q̃ essent vicini ⁊ psi miles natura ꝑ eo q̃ ad imaginē dei aīa est facta quidā tñ pies. i. pctm̃ ade ꝓiunctōem

impediebat. ⁊ ipsos ab inuicē distinguebat Ipsi tamē sibi p̄ p̄phetas sepissime colloq̄n tes condixerē p̄ btām incarnatiōem in simꝫ cōuenire. ⁊ sub moro arboꝛe. i. sub cruce ad fontē baptismi ⁊ gr̄e inuicē psentire. Sic ergo factū est q̄ illa puella aīa p̄pter leenaz i. iniquitatē dyaboli qui hūane nature pe plū maculauit ad fontē gr̄e q̄uenire non po tuit. sz aduentū amici sui dī filij sub silentō expectauit. Abacuc. ij. Si morā fecerit exꝑecta eum. quia veniens veniet ⁊ nō tarda bit. Iste igitur iuxta p̄dictum venit finaliter. et repiens humanam naturam pecca/tis maculatam in arboꝛe crucis p̄ aīma sua amica. p̄prio gladio. i. voluntate seip̄m vulnerauit ⁊ occidit. Isaie. liij. Oblatus ē qꝛ ipe voluit. ita q̄ arboꝛez ipam crucis p̄prio sanguīe cruentauit ⁊ colorē ip̄ius fructꝰ cruc̄is qui est xp̄s discoloꝛauit. Isaie vbi sup̄. Nō est spēs ei necz decoꝛ. Anima ergo fidelis que instar Cisse videt sponsū suū amore eius sic vulneratū ⁊ occisum. dz p̄ passionem eodem passionis gladio se coꝛdialiter transfigere. et moriendo mūdo iuxta sponsum inseparabiliter p̄manere ¶ Quarta virtus est iusticia regina oīm virtutū. patrona vite. ⁊ gladius defensionis ⁊ correctōis. qꝛ sic miles p̄r gladiū defēdit se ⁊ custodit. et aduersarios iuadit ⁊ coꝛrigit. sic hō p̄ iusticiam se defendit a peccatis. et aduersarios demōes inuadit ⁊ expellit. vñ ps. Gladij anc̄ipites ī mānibꝰ eoꝝ. et iusticia bñ dꝛ anceps quia ex vna p̄te dz ap̄utare noxia. in altera inserere bona et vtilia facere. declinare a malo et facere bonū. ¶ Iñ pbus. i. rethō. Iusticia est virtus p̄ quā singuli hñt q̄ sua sūt non acceptās psōas hoīm equaliter offis iudicat. paupem sic diuitē ciuē intraneuz sic extraneū. Deutero. i. Ita puū audietis vt magnū. nec accipietis cuiꝰq̄z psonā. qꝛ dei iudiciū est. Antiqui em̄ tante eq̄tatis fuerūt iusticie. q̄ nō solū potentibꝰ ⁊ diuitibꝰ non ꝑpercerūt. imo nec p̄prijs filijs. sz omnibꝰ equaliter iusticiā fecerūt. Nam trayanꝰ imperator filio suo ñ pepcit Dum enim quendā equū indomitū equitaret. a casu cuiꝰdaz vidue filiū pedibꝰ equi p̄culcando interfecit et Trayanus p̄querente vidua filium suum p̄ filio suo moꝛmo dedit. Et alter quidam p̄ transgressione legis p̄rij filij. sibi vnum oculum erui fecit. et altꝛi filio vt ex eo legi satisfaceret de amissione duoꝝ oculoꝝ. qui legem contraiet. Sed hodie iusticia cōparatur tele araneaꝝ. solum muscas quas capiens/et non magnas ꝛc̄.

¶ Feria secūda post Judica.

Misserunt p̄nci/pes et pharisei mi. vt ca. Jām Jobānis. vij. ¶ Secōm pbm .v. pol. Omnis diuersitas videt facere sedicōem ⁊ discoꝛdiā. nam elemēta p̄pter diuersas qualitates se impugnāt. sicut ignis p̄pter caliditatē repugnat aque p̄pter frigiditatem Sic etiā in policia seculari genero si et nobiles p̄pter inequalitatē honoꝛis. et populares p̄pter inequalitatē possessiōis discoꝛdant. vt hī. ij. pol. Sic etiaz diuersitas cultus inter spūales vt plimuz est materia discoꝛdie. dist. lxxviij. c. platum. Sic habemus Gen̄. xxvij. de Esau ⁊ Jacob ⁊ ysaac et ysmael. ysmael enim voluit seducere ysaac. et faciēs ymagines luteas. cogebat eaz eas adoꝛare. xxxij. q. iij. recurrat in glo. Discoꝛdia enī mennū tā inter frēs carnales q̄z spūales freq̄nter sep̄atōem coꝛpoꝝ inducit di. i vi. ysmael. Cum ergo inter xp̄m et p̄incipes pharisеoꝝ fuerit diuersitas non soluz cultus. ymmo vite ⁊ doctrine. conantes eū a se repellere. ⁊ qua si p̄triuz eis occidere. miserūt mīstros vt eū capent. ¶ Querit vtꝝ iuste p̄ncipes l̄ꝑmunitates terrarū mīstros mittāt capere ⁊ spoliare aduersarios tp̄e guerrarū. Ad qđ rñdendo p̄mitto q̄ duplex ē bellū iustū ⁊ iniustū. Bellū iustū hoc requirit. s. q̄ psona sit p̄gtua. Clericis em̄ bellare nō licet etiā ꝑ saracenos. ⁊ si aliquē ibi occiderint irregl̄ares fiūt. extra de homi. penitō. Intentio eq̄ ita q̄ nō sit quersa. Augꝰ. no cendi cupiditas, vlciscendi crudelitas. īmpacatus atcz implacabil animus, feritas rebellandi. libido dominādi. et p̄silia in bello iure culpant. xxiij. q. i. qđ culpat. Intentio bona, ¶ Iñ augꝰ. ad bonifaciū. Hoc p̄mū cogita quando armaris ad pugnam. quia virtus tua etiā coꝛpoꝛal donū dei est. Sic etiā cogitabis de dono dei non facere ꝑ deum. Fides em̄ qñ p̄mittit etiā hosti seruāda est

contra quē bellum geritur. quanto magis amiso pro quo pugnatur q̄ pax habeatur Nam bellum semp̄ debz esse necessitatis. vt deus liberet a necessitate ⁊ consuet in pace. Non ergo pax queritur. vt bellū exerceatur sed bellū geriē vt pax acquiraē. Esto ergo bellando pacificus vt eos q̄s expugnas ad pacis vnitatē vincendo p̄ducas. ⁊ ita hostē pugnantē necessitas dēmat nō voluntas. sicut bellāti et resistenti violentia redditur. ita victo et capto misc̄ia debē. maxime i quo pacis p̄turbatō nō timeē. xxiij. q. i. noli Cuplozis autozitas. belli nanq̄ autozitas et cōsiliuz penes principes est. xxiij. q. i. q̄d culpatur. Cū bellū debet fieri autozitate pape. vt cū bellaē p̄ fide vel p̄ pncipe. ¶ Justa cā bellādi. Sunt aūt iuste cause maloz cohercio. bonoz sublevatio. rez ablatarū repetitio. iniurie ꝓpulsatio a se ⁊ ab alijs. patrie defensio. infirmoz p̄tectō. debit⁹ mod⁹ vtendi. vt tm̄ accipiat vt reputet sibi satisfactum. Nules enim hns iustum bellum ꝯ aliū licite facit suum quidq̄d ab hoste capit vel in adiutoziby suis siue suis subditis seu alijs q̄uscq̄ intra conscīam suam sciat sibi satisfactū ꝺ oī damno labore ⁊ ope tam suis q̄ suoz hoim. vel donec ipse hostis offerat ius. et velit sibi satisfacere. vltra hoc aūt nil debet recipe. nisi ille ꝓpter immanitatē vicij meruerit omnib bonis p̄uari. vel ꝓpter beresim vl̄ aliud vicij simile nō ledat illos q̄ in nullo bello p̄stant auxilium vel fauorē. si aliquo d istoz defuerit iniustū est bellū. Di eo ergo ad questionē. si principes l̄ cōmūitates iustū habeāt bellū. p̄t contra aduersarios ministros suos mittere ⁊ eos spoliare. alz non. ¶ Sed queriē an bellantes ex iusta cā si fecerint incēdia seu effracturas. siue arboz siue vineaz extirpatōes in terra pria aduersarioz. nunq̄d tenebunē pro bis in aliq̄. Dicunt doc. q̄ p bis dānis q̄ pro bona fide intulerē a quib cōmode abstinere nō potuerē p̄ industriā vl̄ p̄suendinē bōa fide pugnantiū nō tenenē. Si aūt grassandi animo et maliciose ea inferūt. cū alz p̄t sibi p̄sulere p̄mode. tenēē ⁊ recōpensabūtur illa dāna cum dānis ipsis datis ⁊ hoibz suis vsq̄ ad quātitatē p̄curēres ⁊ d eo q̄d superexcreuerit. tenenē satisfacere ill̄q̄s dānificauerūt. Qui aūt iniuste hz cām. tenebitur d omnib dānis. q̄ ipse vel sui intulerūt aduersarijs. nisi ⁊ ipi mala fide de iuuerint eum. in q̄ casu nō tēbunt ꝯ eaz occasionē. Hz q̄riē an mīstri vel subditi alicui⁹ non hn̄s iustam cām ꝯ alios. teneāē ad p̄ceptum dn̄i alios innocētes spoliare siue dānificare Dicūt doc. q̄ nō. Nota de hxij. T. Hz nunq̄d talis iobediens mīster ex eo q̄ p̄mittit dño fidelitatē efficiē piurus Dico q̄ nō. q̄ p tale iuramētū dño factuz non restringiē ad illud q̄d vergit in dispn diū salutis aie sue. Si āt fuerit de intentōe p̄mittēnis fidez. q̄ quidq̄d dn̄s p̄cepiet iustū aut iniustū in om̄ib obedire. cōtraueniens nō peccat. sed peccauit p̄mittēdo. p̄ hoc. xij. q. iij. ca. i. ¶ Quātum ad euāgelij p̄tinuatōez hui dictū fuit. quō nolēte dño iudei eū n̄ cepeē. hodie quō magis p̄citati eum capiendū mīstros miseē. Et sunt tres ptes p̄ncipales euāgelij hui.

In p̄ma notaē p̄ncipū iniquitas cōtra xp̄m innocentē. in principio

In secunda xp̄i libertas potens cauere nocētem. ibi. queretis.

In tercia eiusdē largitas se exhibēs clemētem. ibi. In nouissimo

¶ Quātum ad p̄mā

partem notandum q̄ inuidoz natura est de bono alterius tristari. et quāto alicui plura bona succedūt ⁊ p̄spera. tanto ampli⁹ cōtristant. Talem inuidiā ꝓpter bonū xp̄i principes phariseoz habuerūt. Et ideo conati sunt freq̄nter eū p̄hendere. Nunq̄ in p̄mo ne vt dz Math. xxij. facientes sibi questionem de tributo dando cesari an nō. Nunq̄ iudicō vt p̄z Johānis. viij. Adducentes ibi adulterā. Aliq̄n operatōe. vt patz Mar. iij. de habente manū aridam. quādo obseruabatur si sabbato cur aret. Aliquādo in p̄sona. vt hic. quando sibi miseē mīstros vt eum apprehenderēt ¶ Dozaē. principes tenebraz Jhesum. i. iustum innocentē et sanctum hominem verbo. cogitatōne aut facto cupientes capere. malas immissiones quasi mīstros suos immittūt. passiones commouent. ⁊ carnis delectatōnes incendunt. vt tandē peccatis quasi laqueis vinculemur

et in fruitutē ⁊ mortē ꝑpetuaz eis subiugeꝫ. Nā sicut inter alia bona data homini. libertas quasi maximū et dignissimū reputatur sic seruitus ꝙ contrariuz vilissimū estimaꝫ. et mozti compaꝫ. ff. de donatōibꝫ inter viz ⁊ vxo. l. cum hoc. §. si donator. Ideo iure ciuili fuit ꝓz nullis hñtur. licet iure naturali omēs hoīes equales sint. ff. de reg. iuꝛ. l. cū fuis. Unde fm Isiō. li. v. ethimo. c. xxvij. Seruus a fuando vocaꝫ. Et apud antiqs qui a morte in bello ꝑfuabantur serui vocabantur a fuando sic dicti. Et ideo inter malozum oīm. omniꝝ supplicio grauioz est hec ꝑa liberis. ꝓpterea quidā intantū volēt cū capiuntur ab inimicis ꝙ magis volunt mori. ꝙ libertatem amittere ⁊ seruire. Sicut patet de carthaginensibꝫ vbi regina et meliozes eiusdē ciuitatis ipam ciuitatem igne succēderūt sponte se ꝓcipitātes in ignē. ne romanis subessent ⁊ fuirēt. sicut recitat ozo sius libro. iiij. Quare Esopus ait. Nō bñ ꝙ toto libertas venditur auro. Hoc celeste bonum ꝓterit orbis opes. Fabula. Dū canis se cuidam quōdam lupo ꝙ siluā sociaz Lupus inquit. Amena pelle nites. in te copia ⁊ bona vita paret. Rñdit canis. Grauia cum dño meo me ditat. ipsa domus nocte vigil. fures latrum. munitio mta. Et lupꝰ Cupio igitur me viuere tecū. fauente cane lupus sequit canem. ⁊ videt caluiciez colli eius. querit. Cur ceciderūt tibi pili. Canis inquit. Ne valeā morsu ꝑccare. die vincula diurna fero. nocte iubēte vagor. Ait lupꝰ Nō est tanti copia vt fieri fuꝰ ventris amore velim. Ditior est mendicus liber diuite suo. Ad ꝓpositū cū hō a natura liber fuerit ab inceptōe. nec homi dñaret vt bestijs. vt pz di. xxxv. sexto die. pctm fecit eū fuum. Juxta illud Johānis. viij. Qui faꝫ pctm fuus ē pcti. Aqua fuimur dei filꝰ ꝙ suam morte nos liberauit. ⁊ pstine libertati nos restituit. xij. q. ij. cū redemptor. Quociēs igitur adhuc ꝑccamꝰ ⁊ ingrati ꝛ manumissione ꝙ xps nos liberauit sumus. totiēs itez in fuitutē revocamur. ⁊ tot dñis erimꝰ subiecti. quot vicia in nobis regnant. Debemus ergo cauere ne vltra fuiamꝰ pctō. qz. In bonis gratuitis nos spoliat post se relinquens egestatem.

In bonis naturalibꝫ nos vlnerat. minuēs famam ⁊ honestatem.

In bonis moralibꝫ nos ꝛdordiat impmēs malum ⁊ in iquitatē

Dico primo ꝙ pctm bonis gratuitis nos spoliat ⁊c. Nam scōm Augustinū de laude caritatis. In caritate paup quilibet diues ē sine caritate oīs diues pauꝑ est. Et ratō est quia si hō totū mundū possideret ⁊ caritatē non haberet. cū diuite epulone sepeliretur in inferno. In oppositū aūt. si quis minimū gradum caritatis haberet. supposito ꝙ esset debilis ⁊ nihil aliud possideret. cū Lazaro paupe in sinū Abrahe deportareꝫ. vbi ē plenitudo gaudij ⁊ fruitō incōmutabilis boni. In inferno autē nichil. nisi stridoz dentiuz. pena intolerabilis. ⁊ miseria sine fine. Cuiꝰ figurā habemus in filio ꝓdigo. qui consumpta tota substantia eius. luxuriose viuendo cepit egere. et de siliquis porcoꝝ cupiebat ventrem suum implere. et nemo illi dabat. Luce. xv. Unde ad ꝓpositum adducendo. antiqui fm Fulgentium. ipm peccatuz sub imagine mulieris depinxeꝛ. hō mō. Stabat quedam regina ꝓnue tremēs. ⁊ vocabaꝫ dea infernalis. ⁊ in circuitu eius stabāt tres ymagines. vna dei. alia homis. tercia dyaboli. Et imago peccati tribꝫ bis imaginibꝫ tres cartas porrigebat. In quaꝝ prima ad ymaginē dei ꝓnebaꝫ sic. deum saluatorez meum ego misera ꝓdidi. et oīes angelos eius. Ue ve mihi vt quid nata sum. In secunda ad imaginē demonis habebaꝫ. in ꝙ fundū inferni detracta suz. qz misericordia dei me abiecit. Sed in tercia ad imagines hoīs ꝓnebaꝫ sic. Omia mala. oīs horoz et oīs tribulatō finis meꝰ est ⁊ oīs pēa. Solum cupio vt si quis me diligit seu dilexerit hoc sibi innotescat ꝙ ꝙ sibi ꝓdesse ñ vlt ꝓfectū ⁊ liberatōez ab alijs nō expectet. qz ꝛ cipieꝫ. sic ⁊ diues in inferno. vt patuit eiꝰ fratribꝫ nūciareꝫ. exaudituꝰ ñ est. Lu. vi. Ex qbꝫ dictis oibꝫ appet ꝙ ipum pctm est adeo malū ⁊ nociuū ꝙ bonis gratuitis nos spoliat pꝰ se relinqns egestatē. Secū ꝛ pctm adeo malū est ⁊ nociuū ꝙ in bonis naturalibꝫ nos vulnerat. ⁊c. Nā ipe hō in bonore tāgit. qz i naturalibꝫ tm lesꝰ ē ꝙ ꝓpatꝰ ē iumēti. insipiēnbꝫ ⁊ silis fctꝰ ē ill. ps. xlv iij.

B Quō ad ītam. ipe nabuchodonosor plī
bus dieb⁹ iumētīz se esse credidit. peccati
gladio sic vulneratus. vt hēāt clarī⁹ dañ.
.iij. Et merito/qz quilibet faciens pcūm
iumentū efficitur z brutū animal cū ceteris
aīmalib⁹ vocari debet eo q̄ ꝓpriam diffini
tionem amisit. Nam añ pctīm dum hō sc̄z
tōnem viuebat. dicebatur aīmal rōnale īm
mortale. Post peccatū vero dum ꝫ rōnem
tantum sensualiter viuit diffinit. Homo ē
animal irrationale mortale Et hec diffinitō
q̄uenit aīalibus brutis cum quib⁹ pticipat
sicut etiaz serra lignea non d̄z serra fm phi
losophū. nec nauis lapidea d̄z nauis. eo q̄
vsum z actū ꝓprie operationis non hñt. sic z
homo dū fm rōnem et actum ꝓprie actiōis
nō operat. non dicit homo nisi equiuoce.
et im ꝓprie. nomīa enīz sunt ꝓsequētia rebz
insti. de dona. ℈. est z aliud. Tunc etiā sibi
q̄uenit mortale. quia tūc spūaliter mortu⁹
est. Et hoc est qđ creator omniū deus in pn
cipio mūdi homī dixit. Quocunqz die pec
caueris. morte morieris. Genes. ij. et apls
Si fm carnem vixeritis moriemi. Hō aūt
sic spūaliter mortu⁹ fetet z abominabil red/
ditur deo z sctis angelis eius et omnibus
homīb⁹ sctis z bonis. dum est cū eis in aliq̄
congregatōe. quia sicut candela ardens ho
mines delectat z illūinat et extincta fetorez
nociuum relinquit. ptim enīz pgnāns mī
eris potens est necare z destruere. Sic hō
C viuens oīm delectat z illuminat. Sed
quando peccādo lumē rōis extinguit. p⁹ se
reliquit fetorē male fame z bonos cōceptus
alioq̄ deuotoq̄ impedit z interimit. De ho
mine sic mortuo spūaliter z sepulto in terra
aliena. z vaste solitudinis. vermes multa
rum temptationum nascuntur z se publice
ostendūt ita q̄ quilibz talis dicere possit cū
psalmista. Ego sum vermis z nō hō. obpro
brium hoīm et abiectio plebis. ps. xxi. Añ
et in Job. xxv. ca. scribitur. Homo putre
do est z filius hoīs vermis. Et grego. mora
lium li. xvi. c. xxvi. Quid nāqz caro nisi pu
tredo z vermis est. Et quicūqz carnalibus
desideriis anhelat. quid aliud q̄z vermem
amat. que eīm sit carnis substantia. testatur
sepultura. Añ sicut ex homīe filius homis
generat. sic ex verme vermis ꝓducitur gene

ratur et vocatur. quod est despectio magna
et ihonestas būane nature que subsecuta ē
ex lesione peccati mortalis. nec illa sufficiāt
sed quod despectabil⁹ est peccando morta
liter. homo sic infamis efficitur q̄ quasi tota
liter. p nihilo reputat. Et hēt hoc ex verbis
Augustini. sup Johannē sic dicēs. Pec
catum nichil ē z nihil fiunt homīes dū pec
cant. Qđ quidē considerās dd dixit. Ex
inflāmatum ē cor meū. et renes mei ꝓmuta
ti sunt. z ego ad ni. nō. ps. lxxij. Añ z beatus
bernā. in meditatōib⁹ suis sic inqt Multū mi
ra sciunt et seipos nesciūt. qui si aduerterēt
seipos minus q̄z nichil reputarent seu inue
nirent. Qđ quidē pt faciliter ꝓpendi argu
endo sic. Omnis qui facit pctīm seruus est
peccati. Joh⁹. viij. Sz hu⁹ñ est maior do
mino. Johānis. xiij. ergo qui peccatū facit
non est maior pctō. Sed fm beatū August.
Peccatum est nihil. ergo faciēs pctīm facit
seipm parem nihil vel minorē. Et iō Job
xxx. de seipo sic inquit. In nihilū redactus
sum et velut nubes salus mea. Hoc totum
facit peccatum. ergo vltra nō ꝓtam⁹ pctō.
Tercio pctīm est tam malū et nociuū. q̄
in bonis moralib⁹ nos deordinat. Hā nihil ē
homini adeo gratū z salubre. q̄d peccatū nō
deordinet z noxiū faciat et penale. Sic effi
putredo pomi. illō in omni pulcritudine ma
culat. despectū facit et abiectabile. sic pctīm
oīa pulcra despectabilia. omīa dulcia ꝓtem
ptibilia. omnia cara facit amara. Nam beni
gnissimū amicū z pcem nostr̄ xp̄m tam furi
bundum facit. q̄ nos filios suos creaturaz
bundum facit. q̄ nos filios suos creaturaz
ad imaginē dei creatam. in ignē ꝓiscit eter
num. Propter quod dd ne eū in tali furo
re arguat. alloquit eum sic. Dñe ne in furo
re tuo ar. me. ne. i ira tu. cor. me. ps. vi. Ip
se enim deus nunqz tam bonū amicū hūit
in celo z in terra quē odio non hēret si in eo
peccatum inueniret. Unde Petrus q̄uis
ceteris aplis ardentius xp̄m amasset. ipsuz
tamē damnasset si in eo peccatū trine nega
tionis inuenisset post mortē. Et q̄ posset
ipm lucifer in celo ꝓmiasset si peccatum eo⁹
non fuisset. Unde de⁹ solū pctīm exosum hz
et omnē creaturā amat z diligit. Juxta illō
sapie. xi. Diligis omnia q̄ fecisti. z nihil eo
rum que fecisti odisti. Deus enī peccatū nō

fecit. quia petm vt dictū est nihil ē. Juxta illud Johannis pmo. sine ipo factū est nīl. id est peccatī. Et ideo homini in mūdo nec aliquid nocere pōt nisi petm. ¶ Deceden te enim homine in peccato in iudicio. iusti cia dei contra eum pcludit. a regno sibi oz diato excludit et in inferno includit. Hā pec cator ppter pēm pcluditur in iudicio. nam sicut fur reus reputat dum in furto comp/ henditur. sic pctor cum in petis inuenit. iō accusatrix dei iusticia ꝯ peccatorē in iudicio allegans dic. In opibus manuū suaz com pbensus est peccator. tunc deus dictat sen tenīā dicens. Igitur quertant peccatores in infernū. ps. ix. Secūdo peccatorē a re gno excludit. quia sic lepra excludit a sano tum pfortio. sic petm petōrem a dei regno. Et ideo petm poptime assimilat lepre. que est morbus abominabil z contagiosus. et ideo de pfuetudine generali habent vt a p munione hoīm sepeniat leprosi. extra de cō iugio lep. c. i. Et hoc idem dns per moysen pcepit fieri in populo suo. Numeri. v. Et sic Maria sozor Aaron lepra pcussa exclusa ē extra castra. Nu. xij. Sic simili mō. si quis lepra pcū inficit a pfortio beatoz z a regno dei excludit. Unde ad ppositū Anshelm⁹. Cur deus homo li. i. c. xix. sic inquit. Sic nīl margaritā luto detorpatam poneret ad the saurz suum nisi prius esset mundata. ita nec peccatores angelis z animabꝰ sanctis sunt associandi nisi prius sint mundati. Tercio peccatorē in iferno includit. qz sicut ꝰbitoz in carcerī ponitur z inde exire nō pmittit. nisi de toto debito satisfecerit prius. Matth. v. Sic z peccator nisi debitis hic satisfecerit in inferno in vinculī ponitur eternaliter inꝰ nunqz exiturus. ꝰ quo peccator nō modicū debet turbari. et sibi timere de petis z mini stris principū tenebraz. qz eum nō capiāt et insolubiliter ligent. z ad carcerē perpetui ignis includāt. Dicat ergo quilibet ad deū peccantem me qtidie z nō me penitentez timor mortis pturbat me. qz inferno nīl a est redemptio. miserere m. de. z sal. me.

Secūda pars in qua

notat christi libertas ꝛc. ibi queretis me ꝛc Pro qnotādū qz xpc ministris missis rndēdo tria pposuit. Primo qz eum capere vel occi/ dere nō possent. nisi quādo ipe vellet z tpe determinato qꝰ nōdum aduenerat. sed in breui futuz. Ideo dixit. adhuc modicū tem pus vobiscū sum. s. ptra vestram volūtatez docēdo pplm z miracula faciēdo. Secūdo qz nihil boni intenū ab eo possent ipedire. ymo eum pmouere eos oportebat contra eo rum voluntatē. qñ Jhesum ad eius gliam occiderunt. quod ostendit dicēs. Vado pꝰ illud modicū tempus postqz me occideritis ad eum. s. patrem qui me misit. z ad regnū et ad gliam quam nō poteritis impedire. Tercio qz mala sibi inferēda z illata redun darent in eos. quia auxiliū z salutē vestraz per hoc alienabitis a vobis. Ita qz quando tempus tribulatōnis et vindicte occurrerit in destructione ihrusalem p romanos pro pter morte meam. non potestis me inuenī sez ad defensionem et ptectionem. ¶ Sic aliter p phariseos Jhesum querentes sed non valētes inuenire. designantur oppssoꝛ/ tes miseroz. pauperum et pupilloz. officio rum suoruz abusores. quibus deus magna dona dedit. prudentiā. potentiam. facundiā. et intelligentiā. mediantibꝰ quibus subdi tos regere z defendere possent. salutez ppriā et alioz querere et finaliter inuenire. Sed quia his donis abutunt. dum finaliter con fidunt Jhesum querere. raro vel nunqz po terit eū inuenire. Videmus enī qz naturaliter bonum vniuersi in ordine consistit. et qz in feriora per superiora regūtur z defendūtur. Inferiora enī corpora a celestibꝰ corporibꝰ et celestia ab intelligentijs. intelligentie a primo pncipio quod est deus reguntur. qz pmentator. xij. metaphi. sic ait. Natura nī agit nisi ēmemorata a causis superioribꝰ. que sunt deus et intelligentie. Sic etiā omnia membra corpis humani per volūtatem ca/ pitis. et subtilitatem eius regunt. sic omnia membra corporis politici p superiorem magi strum ciuiū. scultetum vl cuiuscūqz nomis existat. regi z defendi debent. Unde. C. de defensoribꝰ ciuitatum. l. defensores. dicit Defensores ciuitatū. nihil sibi insolēter. ni chil indebitum iudicātes. nois sui tamī fun gantur officio. plebem vel decuriones ab oī improbꝰ insolētia et temeritate tueantur

vtiō tantū qō esse dicunt. esse nō desināt Si eā bene regāt ⁊ ōfendāt. dicūtur rectores ⁊ defensores. si āt male desertores ⁊ destructores. qz nomīa sunt cōueniēcia rebz instit. ō donatōibz. §. est et aliud. Nā totuz corpus morbus inuadit. si languor in capite curatus nō fuerit. ij. q. vij. Sicut inqt.

F ¶ Tota nanqz causa malorz subditorz prouenit ab iniquitate ⁊ malicia rectorū. Sūt enim quidam rectorz qui
Exemplo malo alios inficiunt.
Qui superbo animo pauperes despiciūt.
Qui simplices fallaci corde decipiūt.

¶ Dico ꝓmo. Rectores innocētes inficiunt quādo malo exemplo delinquūt. Et ideo tales gallo ꝓpant. De quo dicūt naturales qz in vltima etate sua facit ouа parua et rotūda. ⁊ quasi liuida. et si talia ouа venenosa ab aliquo verme puta buffone vel hmōi in diebz canicularibz foueant. basiliscus procreat. qui tante venenositatis existit qz solo aspectu vel visu hoies inficit ⁊ occidit. Ad ꝓpositū ille gallus senex. ē quilibet antiquus et superior in reuerēcia hoīs habitus cuius venenosa ouа sūt eius opera praua ex quibz basiliscus orit. qui hoīes suo aspectu inficiens. i. exemplo pestifero subditos corrumpit. ꝑcipue si foueant aliq verme venenoso si sinadent fieri ab aliquo pestifero et maligno suggestore vel adulatore quorz hodie magnus habet numerus. de quo versificator Si qs honorari desiderat atqz ditari. Discat adulari. qz tales mō sūt cari. Hi fouēt et commēdunt multorz delicta. que merito essent corrigenda. et ideo enormia nō verentur perpetrare. quinimo licet iustos scandalizent ⁊ occidant malo exemplo. volūt tamē inde gloriari. Vñ aug⁹. in libro de pastoribus ecclie sic dicit. Omīs plātus qui male viuit in cōspectu eorum quibz ꝓpositus est quātum in ipo est. ipsos occidit. Vnde. xi. q. iij. c. precipue. Scire debent plati qz si peruersa vnqz ꝓpetrant. tot mortibz digni sūt quot ad subditos pditōis exempla trāsmittunt. Vnde necesse est vt tanto cautius se a culpa custodiant. quāto ꝑ praua que faciunt nō soli moriūtur. Cuius ratio est. quia quod a plātis agitur facile trahitur a subditis in exemplū. extra ō voto ⁊ vñ redem.

ca. magne. Et ideo speculū rectitudinis ⁊ iustitie debet in eis lucere vt nō solum sibi ꝓficiāt sed etiā subditos bono exēplo edificēt
¶ Secūdo sunt quidā q ex donis datis alto supbo despiciunt pauperes. et ꝓter hoc iusta et vera consiliādo siue iudicando puerum ne alioz sana cōsilia locum habeāt. Istos teros despiciunt ⁊ derident. qui tanqē oēs ꝓfundūtur et mala morte moriūtur. Sicut patet de hanibale duce carthaginense qui ex quadā victoria ꝓtra romanos adeo elatus est factus. vt nec quemqz ciuiū suoz in castris admisit. nec responsum alli nisi ꝑ interpretem dedit vt dicit Valerius. et habē etiā in speculo historiali Vincētij libro vi. ca. xlv. Qui tam miserabiliter postea interiit
Et idem apparet in anthiocho magno qui nimis supbe intonans currum suuz agitari iussit contra iherosolimā quo eā supbe dixit se venturz et ipam poliandz. ideo ē cuiusdam iudeoz facere velle. et statim appebē dit eum amarus dolor viscerz ⁊ cōgit eum impetu de curru cadere et collisus est ⁊ ebullierunt vermes de carnibz eius ⁊ effluebāt viuentes. ⁊ fetore illius grauabat totus exercitus eius nimis. ymmo nec ipe fetorem suū ferre poterat. Hec ꝓmeritor in historia scola. et habē etiaz in libro Machabeorum.
Isto etiā vicio plures laborāt maxie diuites creati nobiles ⁊ ꝓmunitatū officiales rectores. qui nimia superbia vix pedibus ambulant. dum pauperi iusto alloqui debēt. vultus manibus complicant. caput mouent. ⁊ oculis sidera ꝓputant qui oēs oui ꝓantur. cui pastor imponit nolā ad collum. que ꝙdam cunctz sit misera omnes tñ quasi dña ꝓcedz Sic homo quātumcūqz imbecillis stolidus seu ignarus fuerit. si nolā id ē famaz acquisierit. aut p diuitias aut fraudulētias. meliorem omnibz se existimat ⁊ alios precedit
Contra quos dicit. eccī. xxxij. Rectorez te posuerunt. noli extolli. Esto in illis qsi vnus ex ipis. Tales enim sunt quasi lucerna que lucet denocte. ⁊ de die vix apparet. Similiter ⁊ vt ligna putrida et vermes de nocte lucentes. de die aūt mīme sed in colore proprio apparent. Sic suo mō tales supbi rectores siue officiales lucent in tenebris. id est inter simplices ⁊ pauperes. vbi se pompo

se oñdũt eos exprobrando vl inter ꝓplices adulatores familiares vel in tenebris bu/ius mundi. sed in die iudicij qñ sol iusticie orietur. tunc apparebũt quales sunt ⁊ vide bunt in colore. ꝓprio id est. tunc querẽt ihe sum pium et nõ inueniẽt. Unde ꝓuerb. xiij Lux iustoꝝ letificat scz vita pauperꝝ. lucer na aũt impioꝝ extinguet. Hoc patet in di/uite epulone superbo qui pauperem Lazarum despiciens sine vlla misericordia sepultus est in inferno. Lu. xvi. ¶ Tercio sunt quidã qui alios fallaci corde decipiũt. ⁊ sunt spẽaliter ministri ⁊ seruitores potentũ. diuitum ⁊ re/ctoꝝ quos mittũt. vt ihesum iustũ ⁊ simpli/cem et innocentẽ verbis ⁊ factis querant ⁊ capiant. Utinam simplices dicere possent quereris sed nõ inuenietis. Sunt enim ita dolosi ꝙ raro pauper euadit quin ad placitũ eorum capiatur ⁊ spolietur. qui assimilantur vul/pibus quod est animal fraudulentũ ⁊ dece/ptionibus assuetũ. ⁊ ideo dicuntur vulpis. quasi volubilis pedibus. quod animal dũ esca indiget. mor/tuum se fingit. et sic aues ad cadauer descẽ/dentes rapit ⁊ deuorat. vt dicit Isidorus xij. libro ethimo. c. ij. Item pellem hȝ pilo/sam et caudam. quã in ora canũ ab eis arta/ta ꝓicit. qui inuenientes pilos. ⁊ reputã/tes se dolosos. sibi spaciũ tribuunt fugiendi loca subterranea inhabitat. ⁊ bestias domesti/cas plus infestat qȝ siluestres. et est amica corui. et ideo corvus pugnat ꝓ ea ꝑ taxum Itẽ vulpis quãdo a canibus ꝓsequit ⁊ arta/tur. ipse mingit in caudaȝ suã pilosam ⁊ vri/nam ferentẽ contra canes ꝓicit. qȝ abhor/rens multum do canum. ab eo aliquãtulum se elongat et fugiendo sibi spacium ꝓstat. ꝑm Plinium li. xxviij. Recte carissimi tales sunt vsurarij viri fraudulẽti. malicioſi. ava/ri qui in suis contractibus ⁊ actibus nõ recte sed tortuose. fallaciter ⁊ cauteloſe incedũt dexter enim pes id ẽ intentio semp claudicat semp enim claudicãt ꝓ falsitatẽ. qz loqndo operando. ꝓmittẽdo. semp vnum ostendũt et aliud intendunt. Exemplifica de paupi/bus quõ ab eis decipiũtur ꝓ falsas ꝓmissi/ones. Isti sunt ministri et seruitores potẽtũ diuitum. quia simile applaudat suo simili. scõm philosophũ. Pellis autẽ illoꝝ id est substantia temporalis est multũ pilosa. id est pilis rerum alienarum circumsepta. et maxie cauda. quia in fine vite sue post se ea relin/quunt. qui qñ ꝓsequẽtur a canibus. i. mundi principibus. iudicibus replent ora eorum pilis id est muneribus atqȝ donis quibus inuentus statim eos deserunt et dimittũt. Ue qui iu/stificatis impiũ ꝓ muneribus. Isaie. v. Isti loca subterranea inhabitant. quia vere in terra. i. amore terrenoꝝ totaliter se inuolue/runt. et bestias domesticas sicut pauper et agricolas plus qȝ siluestres. i. plus qȝ alios raptores odiunt ⁊ infestant. quia viri impij oderũt simplicẽ. puerbioꝝ xxix. Corus aũt id est iudices mundi clamorosi. caulidici ⁊ aduocati taliuȝ sunt amici scz ꝓpter dona q̃ ꝓcipiunt ab eisdem et pro eisdẽ pugnant ꝑ taxum id est contra pauperẽ. Et ideo eorũ auxilio ꝓualent cõtra omnes. Abacuc primo Impius ꝓualet aduersus iustuz. Exempli/fica bene quomõ tales aduocati et iudices tales fouent. Corvus id est dyabolus hos diligit ⁊ defendit. Hij enim qñ a canibus. i. a ꝓdicatoribus ꝓsequuntur. contra eos ꝓdi/cãtes. tũc ꝓ certo ꝑ eos ꝓicuntur vrinã suã. s. mala verba ⁊ detractoria. fetida ⁊ diffama/toria. Nõ enim amat pestilens eũ q̃ se corripit ꝓuer. xv. ⁊ iõ tales nemo debet ẽ darguere. qz ministri sunt et seruitores potẽtũ. qz ex pilis eorum subducũt tunicas suas Ideo nullus au/sus est eos tangere. saltem volẽs viuere in pace.

¶ Tercia pars in qua

christi largitas notat exhibentis se cunctis clemẽter. ibi. In nouissimo die. Nouissima dies festi tabernaculorum fuit. vij. dies. qz fe/stum illud durabat. vij. diebus quorum primus et vltimus fuerit apud iudeos solennior/es diebus intermedijs. Sicut patet Leuitici xxiij. Ultima ergo die huius festi. stabat ihe/sus quasi seipsum exhibiturus omnibus ꝓsitem et clamabat ꝓpter multitudinẽ populi. tãqȝ nullum formidãs ⁊ vt audiret ab omnibus. dicens. Si quis sitit. supple potum sapie. clemencie ⁊ gre. veniat ad me. s. ꝓ fidez for/matam et pedibus mentis et affectus in me credendo. ⁊ bibat non solum ad sufficientiã sed etiam ad redundantiã. Quia q̃ credit

in me. sicut dicit scriptura. supple in me credendum de ventre eius scz interiori homīe fluent flumīa. s. bone affectōis ad deum. de uotōnis ad me. et beniuolētie ad ꝓximū. q̄ sunt flumīa aque viue. s. spūssancti. et dona que donanť a spūsancto oibꝫ credētibꝫ ꝛc.

¶ Moraliter est notandū circa illā partez q̄ iuxta illud q̄ ꝫ ius ciuile docet. vt hēmr .ff. de fuitm. rusti. ꝓd. l. iij. §. vltimo. q̄ diu q̄s habet iter. etiā haustū hre debet. i. q̄diu quis habet iter ꝛ ius eundi ad fontem vicini sui. habet etiam ius hauriendi aquam. Sed si quis illā fuitutem ad temp⁹ habet in q̄ nō ierit ad fontē nec aquā hauserit. iter amittit. ff. quēadmodū fuitm. amit. l. pom. ait. ¶ Vel si quis alia aqua vsus fuerit q̄ de fuitute imponenda actum est. fuitutez etiā amittit. ff. l. si quis alia quēadmodū fuitm. Idem est de eo qui i certis horis aquedu ctum habet si aliꝫ vsus fuerit nec vlla ꝓte horaꝫ vsus est. fuitutē amittit. ff. eo. l. si cō munē fundum §. idem in eo. Hec ꝓ tāto dixi. nam q̄ dei filius in ꝓdio scē ecclesie fontem aque viue habet. scz deitatem omnis grace plenaz. nobis xp̄ianis in hac vita solum iter libeꝫ et secuꝫ dedit ꝛ ius aquā gre hauriendi et post hanc vitā non qui ergo neglexerit illud tempus gratie nec penitentiam egerit nec aquā gratie hauserit sz hauserit aquaz delectatōis in pctis. et sic decesserit amittit fuitutem. Et post hanc vitā nec ipse nec aliquis sctoꝝ hoc sibi impetraze poterit q̄ gratiā inueniat. Unde ¶ Hieronim⁹ et hētur. xxij. q. ij. in pñti sic ait. In pñti seculo scimus siue orōibꝫ siue consilijs inuicem nos posse iuuare. Cuz aūt añ tribunal christi venerimus. nec Job nec Daniel neq̄ Noe rogare posse ꝓ quoq̄. sed vnūquē q̄ portare onus suum. Et Leo de peni. di. ꝓma mltiplex. Qui indulgentiā in pñti vita manens in corpe nō accepit. ꝓsequi exutus carne non poterit. ¶ Ne ergo fuitutez nostram q̄dam⁹ ad fontē misericordie ꝛ gratie celeriter accedamus. vocante saluatore nostro in verbis ꝛc. Ipse nanq̄ saluator dei filius instar fontis iugiter emananns hz̄ se.

Perpetuitatem ꝓtiosam.
Suauitatē sapꝛosam.
Communitatē copiosam.

¶ Est enim in fonte naturali ꝓmo ꝓpetuitas et scaturitio ꝓtinua. Nam vt philosophus dicit. i. metbe. Fontes generantur in alīs montibꝫ quia hmōi loca mōtosa porosa sūt sicut spongia et hñt latera spissa ꝓpter nam ram lapideā. ꝛ ꝓsequenter ne vacuū ꝓtingatur hñt vapores ꝓtinue ingredientes. et q̄ talia loca ꝓ naturaz frigida sunt. per hmōi frigiditatē vapoꝛē eleuatū inexistentē infra latera vl circa in ꝓtibus spongiosis ꝓmūt et in aquas conuertūt. Et quia cōtinue vapores sic in aquam ꝓuertūtur. in diuersis ꝓtibus parue ptes aque sic collecte confluūt. et ad alium locū inferiorem vbi oportunitas occurrit exeunt. et inde ꝓncipiū fontis faciunt. Ad ꝓpositum. dei filius in mōte alto caluarie in cruce elevatus. est fons viuus ꝓtinue grām ꝛ misericordiam scaturiens. q̄ cū in hūanitate vndiq̄ vulneratus. quasi terra porosa et spongiosa. frequenter vapores ascendētes de cordibꝫ fideliū. s. orationes et preces supplicantiū benigne suscipit et calore caritatis attrahit. et frigiditatem quā in morte ꝛ passionis acerbitate ꝓ nobis suscepit in grām ꝛ misericordiam conuertit

¶ Hic est fons quem Jacob deus pater ꝓ oīi familia sua ordinauit ꝛ fodit. vt omnes fideles hāc aquā gratie hauriant. Debet ergo quilibet fidelis frequēter exire pcōsideratōem a seipso. et accedere ad hunc fōtem haurire aquā gratie cū samaritana. de qua Johānis. iij. Hanc aquam gre sitiuit sanctus ꝓpheta dicens. ps. xli. Sitiuit anima mea ad deū fontem viuū. Nam cervus hausto ꝓpente. nisi citius attingat aquā moritur. Desiderat esm naturaliter vitam ꝓlōgare. Un dicit glosa sup illud ps. Quēadmodum desiderat cervus ad fontes aquaꝝ ꝛc. Cervus senio grauatus excrescentibus pilis atq̄ cornibꝫ. explorato ꝓpente. ipsum naribꝫ haurit. quo hausto veneno estuat. q̄ rte fontem ad bibendū ardentissime delidesiderat. a quo si deficiat. moritur ꝛ inde vitam abbreuiat. q̄ ꝓlōgasse putauit. Sic hō ꝓpētem haurit quādo dyaboli suggestionibus acquiescit. ꝛ noxias delectatiōes sibi incorporat ꝓ peccatū. sed tunc veneno estuat. qm̄ transacta delectatōe. feditatem peccati considerat. tūc vero fontē misericordie ꝛ gre delide

tat. cum deo reconciliari p penitentie sacra
mentū affectat. Si aūt ꝓtingat q̄ post hau
stum ꝑnitis. i. ꝓmissionē peccati. fontē grē
nō attingat. dānum ꝑpetue mortis incurrit
Cum igit̄ ꝓtinue petā ꝓmittimus. ⁊ grā ei⁹
indigemus. cum deuotiōe cordis ad fontē
hunc currere debem⁹. Juxta illud ysaie xij.
Haurietis aquas in gaudio ꝺ fontibus sal
uatoris Figuratur exodi xvij. in pplo israel
qui sitibundi in deserto clamabāt ad deum
ꝑ aqua viua. ⁊ dixit Moysi. percute bis sili
cem ⁊ egredient̄ aque largissime. Sic si in
deserto huius mūdi populū xp̄ianum sitis
malox ardorum et temptationū penuriaq̄
bonox spūaliuz affligat. nō restat nisi q̄ ad
petram xp̄i curzat. ipamq̄ cum virga ozōis
bis vel ter ꝑcutiat. quia reuera aquas grē ⁊
deuotiōis aquāq̄ beneficiox spūaliū ⁊ tpa
lium fundet. ita q̄ homines ⁊ iumenta id est
sapiētes et simplices donis ⁊ gratijs imbu
et ⁊ infundet. ps. Percussit petraz ⁊ fluxer̄t
aque et torrentes inundauer̄t. ¶ Secū do
in fōte est suauitas saporosa. dulcior enim ē
aqua in fonte q̄ in riuulo. ⁊ illo mō dulci
or est delectatio in xp̄o q̄ in creatura quacū
q̄. Dulcedo enim fontis est ꝑm cōditōem
terre de qua emanat. sicut dic̄ philosophus
in libro de sensu ⁊ sensato. Et aqua currēs
ꝑ terrā amarā ⁊ sulphuream sic emanans ē
etiam naturaliter amara. Ex aqua emanās
de terra pura ⁊ fabulosa fit dulcis et clara.
Sic fons sapientie qui de terra humili scz
purissima virgie emanauit. s. benedicta ma
tia nichil austeritatis vel amaritudinis vel
lutose feditatis contrahere potuit. imo fōs
ille erat plenus omīs claritatis ⁊ fecundita
tis. De quo Gen̄. ij. Fons egrediebat de
loco voluptatis ad irrigandū paradisuz. Pa
radisus ille significat virginē gl̄iosam mari
am. que ꝑculdubio in oriente lucis gratie
fuit sita. sursum ad celestia ꝑ affectum et cō
templatōem erecta. a mundo ꝑ ꝓtemptum
diuisa. puritate amenissima. aquis grārum
irrigata et virtutum arboribus fecundata.
In cui⁹ medio vteri fons fecundissim⁹ dei
filius efflurit totumq̄ paradisum irrigans
et nō solum virginē sed ⁊ totam ecclesiam
fecundauit. florescq̄ virtutū germinauit. q̄s
virtutum flores. anima deuota colligere de
bet. ⁊ sponso xp̄o fertum roseū ⁊ floriduz pa
rare si a fōte illo viuo vult aquam sapiēne
portare. Eccl̄i. xv. Aqua sapie salutaris po
tabit illum. Sed vt videmus prochdoloz
ꝑles sunt in sctā ecclesia colligentes spinas
⁊ tribulos viciox. potantes potius de palu
dibus more porcox. sordes immūdiciaq̄ q̄s
claram aquā virtutis ⁊ sapientie. De q̄bus
conquerit̄ Hiere. dicens. Dereliquerunt
fontem aquaq̄ viuentiū ⁊ fodeūt sibi cister
nas dissipatas que ꝓtinere nō valent aq̄s
¶ Hij assimilātur anthioni. de quo Ouidius libro. iij. narrat. q̄ ille anthion fuit q̄
dā nobil̄ venator ꝺ genere regis agenoris
qui cum in quadā silua fessus venatōne spa
ciaretur. cāū venit ad fontem pulcerrimum
vbi dea venatōnis dyana solebat se aliquo
ciens balneare. Cū igitur casu venisset ad
fontem. inuenit deam cum nymphis et an
cillis suis nudas in fonte se balneātes. que
omnes verecūdate de nuditate. et nymphe
incepert̄ dee corpus suis corpib⁹ ꝓtegere
Dea vo volens q̄ anthion ꝺ nuditate ei⁹
nichil posset dicere. mutauit eum in ceruū.
et sic factus est cornutus ⁊ velox. et locutōz
suam pdidit ⁊ figuram. Ille autē a suis ca
nibus incognitus fuit. cum ip̄m ceruū cre ꝺ
rent. eum inuasert̄ ⁊ occiderunt. Rei autez
veritas fuit. q̄ ille fuit quidaz nobilis. qui
canū multitudinē nutriebat. a quib⁹ depau
peratus est. ⁊ ideo qz iste semp in siluis vo
lebat esse. ip̄m poete in ceruum mutatū fin
xerunt. quia vo a canib⁹ depauperatus ē. fi
ctum est q̄ eum sui canes comedert̄ ¶ Ad
ꝓpositum anthion nobil̄ significat hominē
nobilē qui in silua huius mūdi venari debe
ret virtutes. sed venatur feras crudeles. s.
vicia que crudeliter animā vulnerāt. et ho
minē spūalt occidunt. De quo lamētabat̄
deus pater di. Fera pessima deuorauit filiū
meum Gen̄. xxxvij. Hic venit ad fontē am
bulādo. i. ad delectatōem ꝑ exercitiū vicioz
In quo dyana id ē iniquitatis gen⁹ ⁊ regia
cum nymphis ⁊ ancillis. i. spēbus. s. luxuria.
superbia ⁊c. se frequenter ostendūt. exterius
in falsa dulcedine sed interius videri et co
gnosci ꝺecundant̄ in vilitate ⁊ amaritudi
ne. Ezech. xvi. Eras nuda ⁊ confusiōe plena
Cū ergo homo lasciuus relicta tōe ⁊ discre

tione se iniquitati plangit. statim spargitur aqua delectatiõis. q̃ in cetuum cõmunium ĩo est bestiam brutalẽ et mente alienatũ cõmutat. ps. Homo cũ in honore esset ꝛc. cõparatus est iumẽtis insipiẽtibꝰ. Et tunc accidit q̃ canes ꝓpriũ id est opa in quibꝰ delectatus est. eum inuadũt. coram iudice cõprehendunt ꝛ eter naliter puniũt. Job ps. ix. In oplb⁹ manuũ suaꝝ ꝓpheꝫ eius ẽ pel. ꝛc. ¶ Tercõ in fonte iugiter emanãte inuenitur cõmunitas copiosa. Est em̃ fons omnibus cõmunis. diuitibꝰ. pauperibus ꝛ iumentis se omibꝰ volentibus bibere indifferẽt exhibet. Sic x̃pc iustis et peccatoribꝰ generaliter omnib⁹ clemẽs inuenit. et ꝓpici⁹ patiens est cunctis. ꝛ nulli se subtrahit. De q̃ Zacharie. xiij. In die illa erit fons patens domui dauid. ꝛ omibus hitantibus ihẽrusalem in ablutiõꝫ peccatorum. ¶ Queritur an deus oibus petentibus faciat misericordiam Et videtur q̃ nõ in dãnatis eternal⁹. Dic dñs Bonauentura in iiij. sup mgrm di. xl vi. q̃ mitigatio pene damnatoꝝ dupliciter põt intelligi. Aut q̃tum ad taxatõnẽ ꝛ inflictionem pene. et sic absq̃ dubio est ibi mitigatio ꝛ misericordia magna. quia diuina iustitia nõ totũ exigit. ꝓ eo q̃ eius pietate interueniente aliquam ptem pene infligendo remittit. Alio mõ põt intelligi mitigatõ post pene taxatiõem ꝛ inflictõem. Et hoc modo nulla cadit mitigatio a dĩna misericordia. qz extũc claudit eis dominus viscera pietatis Item videt q̃ pnulis ñ baptisatis nullaz faciat misericordiam cum eos puniat ꝓ origiali eternaliter. Dico q̃ deus ꝓ peccato origiali pmisset. non solum infligisse carentiã visionis diuine. sed posset omꝰ anichilare si vellet. Et ideo cũ eis hoc agit misericorditer. q̃ esse hũanum hñt ꝛ viuũt sine pẽa sensus quare merito dño dicere pñt illõ Trenoꝝ .iij. Misericordia dñi qz ñ sum⁹ ꝓsumpti.

¶ Feria tercia post Judica

Hrbulabat ihe sus in Galilea. Non em̃ volebat in iudea ambulare. qz querebant eum iudei interficere ꝛc. Jobis vij

¶ Philosophus scõo de generatõne ait. q̃ omne tempus ꝛ vita mensurat̃ ꝓdo. i. numero determiato pficit suam revolutõꝫ sed nõ eodem. quia quoddã maiori. qõdã minori. Nam sol certo numero et tpe splendet sup terrã. postea abscondit se sub terrã Sic oms planete. arbores ꝛ flores certo tẽpore oñdunt ornatũ suum ꝛ virorem. hic in estate ꝛ vere. In hyeme aũt subtrahunt se et abscondũt. Ideo dicit Marcianus philosophus. q̃ que sunt in tẽpe. in hyeme senescunt. ꝛ in vere iuuenescũt. Sic hõ pfectus. suum virorẽ sanctitatis ad tp⁹ ostendere debet ꝛ apparere. ad temp⁹ abscondere ꝛ fugere. Qñ enim putat se fructũ honestatis inter malos facere debet lucere coꝝ eis et nõ discedere. sed qñ non sperat fructũ facere debet fugere. Sic Dauid fugit Saul vt dicit̃ .i. regũ. xxiij. Et abscondit se i mõte solimdims. Qñ ps. liij. dic. Ecce elongaui fugi. et mãsi insolitus. Sic etiã apls vt dẽ scõa coꝝ. xi. Quãdo post ꝙuersionẽ in damasco iudeos ꝓfundebat. s. docendo. ꝓpositus ciuitatis custodire fecit ciuitatẽ ꝓ pilatmatos vt eum caperẽt et traderent inde is ad occidendũ. Ipse ꝓ frẽs x̃pianos per quandã fenestram dom⁹ adherentis muro ciuitatis in sporta dimissus fuit ꝛ sic euasit manus eoꝝ. Sic etiam Jhesus abscondit se et exiuit de templo. qñ iudei miserũt lapides vt iacerent in eum. Unde augustiñ⁹ ait vt alleg. vij. q. i. aduersitas. fugiat miser christi. licut x̃ps in egiptum fugit. Sic etiã dominus ait discipulis. Si vos pfecuti fuerint in vna ciuitate fugite in aliam. x̃pus ergo sciens temp⁹ ꝓ sua morte ordinatum a deo pẽ nõdum aduenisse. a furentibꝰ iudeis ꝓmne discessit docendo galileam. nec in iudea ambulare voluit. quia eum querebant interficere ꝛc. ¶ Queritur vtꝝ prelatus ꝓpter pfecutiõem maloꝝ debeat fugere a manibus inimicoꝝ Et videt q̃ nõ. qz mercennarius cuius nõ sunt oues ꝓprie q̃ nõ est pastor. si videt lupũ venientẽ dimittit oues ꝛ fugit. sed bonus pastor dat aiaz suam ꝓ ouibus suis. Johãnis. x. Ad hoc respondet Bar. brix in glosa sup illo ꝛbo Ruãdũ. vij. q. i. Aduersitas. distinguit q̃ iuris sit. duas ponendo pfecutõnes extrinsecam et intrinsecam. Extrinseca pfecutio consistit in manifestis inimicicijs ecclesie.

Intrinseca in eis qui nō sunt adhuc pfecti. In exteriori psecutōe distinguit aut solus plat̄s querī aut totus clerus. si solus plat̄us aut eo recedente tota est salus ecclesie tunc fugiet. Et hoc pbat exemplo christi Pauli. tribus autoritatibus augustini domini et dauid. Si nō ē tota. tūc ponat aiaz suaz pro ouibus suis hostibus se opponat et ex aduerso ostendat. Ex aduerso enī ostēdere est vt habet. xliij. di. si rector. pro defensione gregis. voce libera huius mūdi potestatibus contraire in die dñi in plio stare prauis detractoribus ex iusticie amore resistere. ¶ Sed de quibusdā querī dñs p Ezechielem dicens. nō ascendistis ex aduerso nec apposuistis vos murū pro domo israel, vt staretis in plio in die domini. Si autē als potest consuli ecclie. totus clerus fugiat cum plato. si non pōt. remaneāt cum plato vel omnes vel quidā ex eis. Circa intrinsecam etiā distinguit aut oēs sunt mali aut quidam. Si boni sūt pmixti malis. eos non deserat. Aug⁹. Tu bonus tolera malū Nam et xps iudam cū sciret furem esse tolerauit. ad predicandū misit. eicz cū alijs eucharistiam tradidit. Si autē oēs mali sūt. aut spes ē de correctōne aut non. Si est nō sunt dserendi. si nō est spes. tūc sunt deserē di etiam corpe. ne et illoz nequicia semper in deterius pficiat. et iusti quidez fructum amittant. quem de alioz pfectu possent inuenire. Sic b̄ūs benedictus desecuisse legitur. quos in necē suam vnanimiter viderat pspirasse. Hinc etiā b. Greg. petro diacono interrogāti. an liceat plato gregē sel' suscepū deserere. i scdo libro dyalogoz rūdet di. Ibi adunati equanimiter portandi sunt mali. vbi inueniūtur aliqui quib adiuuarī boni. Nam vbi oīno fructus de bonis deest. fit etiam aliqñ de malis labor supuacuus. maxime si e vicino cause suppetant que fructū deo valeant ferre meliorē. Et sequit. Nunqd paulū mortē dicim timuisse quā seipm pro ihesu amore testat appetere. Sed cum in eodē loco minorē fructum adesse conspiceret. et grauē laborem ad laborē se alubi cum fructu suauit. Fortis erī prelator dei teneri intra claustra noluit. certaminis campum quesiuit. p hoc patet quid sit respondendū ad questionē rō. ¶ Quātum nunc ad lām pnuatiōz euangelij heri dictum fuit quomō principes iudeoz contra iustū ministros mittēdo. abusi sunt sua potestate. hodie pponitur potestatē fugere dominoz potestas piculositate. Et q̄tū ad hoc sunt tres ptes huius euāgelij.

In prima notat xp̄i exemplaris trāsmutatō ibi. ambulabat Ihesus.

In scda festiuitatis cōnabilis celebratio. ibi. Erat autem

In tercia ppli detestabilis detractio ibi. et murmur multus.

¶ Quātum ad primā partem est notādum. q̄ iudea erat puincia notabilioz totius regni. Galilea vo fuit puincia minus notabilis et multū distans a iherusalem. Dimissa ergo maiori et notabiliori puincia. pegrinabatur per prouinciaz galilee. vt oīderet in loco humilitatis magis fore hitanduz. q̄z in loco honoris et ambitōis rō. ¶ Moraliter. in illa pte instruimur honores et ambitōes huius mūdi fugere. Nam sicut hō debilis capitis et vertigiosi. non alta debet scandere si cupit persistere et nō damnose cadere. sic qui fragilis ē nature. si debet ambire statū honoris. ne alte ascendendo et deficiendo hic in confusiōez et post pfundius in infernū et damnabilius ruat. vnde claudianus de peni. di. iij. quid ergo in glo. Valigni tollunt in altum vt lapsu grauioz ruant. Et. i. q. i. principatus habet. Principatus quez aut seditio extorsit. aut ambitio occupauit. etiam si moribus nō offendit. ipsius tamē vicij sui est pernitiosus exemplo. et difficile est. vt bono pacantur exitum que malo sunt inchoata principio. Nōne lucifer sī astra celi ascēdere voluit et in pfundum cecidit abissi. Adam vo paradiso. Nabuchoz. de regno. Qui ergo dilig̃ēter pspiderat honoris piculū. pcul fugit. nec sibi adoptat honoris statum Qui ergo sine damno anime sue pesse voluerit.

Ad se recte viuat.

Subditos bene regat.

Bona concessa iuste expendat.

Primo enīz superiores in honore constituti debent esse luminosi vita et doctrina. Vat. y

Sic luceat lux vestra coraz hominibus vt videant opa vestra bona. Nam sicut videmus quando candela mūda fulget z ardet delectabilis ē et vtilis. tenebras fugat z totum mediū illustrat. Sed quādo extinguitur post se intolerabilē relinquit fetorem in locum circumstātem qui multuz nocet. vñ philosophus. v. de animalibz. dicit q̄ ille fetor valde nociuus est mulieri p̄gnāti. iqz si vehemēs fuerit. facit abortire et occidit fructū. Isto mō ē de quolibet viro ecclesiastico. qui quasi candela ardēs et lucens in ecclesia p̄stituitur sup candelabz vt luceat omībus p claritatē vite. et exemplo bone fame. z q̄diu sic lucet vtilis z delectabilis est omni vidēti. Si aūt extinguat vento temptatōis. z cōmittit aliquod peccatū publicum. statim relinqt circa se locum tenebrosum. et fetere incipit p infamiā z fetum bonoz conceptuū ab alijs occidit. ¶ Et g̃ simplices z devotos p̄ceptus variaz virtutum faciat p̄cipere. et opaz actione parere. exemplaria relucentia virtutū ante oculos eoz instar iacob debet p̄ponere. Nam vt dicit genes xxx. Cum Jacob socero suo seruisset aliquibz ānis p rachel z bene ei successisset propter eum. petiuit p mercede vt cūctas oues varias separet z sparso vellere. z qđ cuncq̄ varium ruffum et maculosum esset. p mercede ei daretur qđ Laba gratū accepit Tolleus ergo Jacob virgas populeas virides z amigdalinas. z ex platanis z ex pte decorticauit eas. detracticq̄ corticibus. in bis q̃ expoliata fuerāt candor apparuit Illa vero que integra fuerāt. viridia p̄manserūt. atq̄ in hunc modum factus est color varius posuitq̄ eas i canalibus. vbi effundebatur aqua vt dū venissent greges ad bibendū ante oculos haberēt virgas. z in aspectu earum p̄cperent Factumq̄ est vt in ipo calore coitus oues intuerent virgas z parerēt maculosas. z varias z diuerso colore respersas. Sic ditatus ē vltra modū. Laban typū gerit dei. q̃ est dñs vniuerse tre. cui iacob. s. superior fuit dz p Rachel vita eterna. hic si bñ fuit in sanctitate et iusticia ditat deum in animabz subditoz Debz ergo talis vt p mercede vitam habeat sempiternam. dum oues id ē simplices sunt. in calore caritatis z fortitudinis. virgas varias id est diuersas vtutes z exempla honestatis ad eoz aspectum ponere. vt aqua deuotiōis fluat sup eas. ad quaz aspectum oues varias fetus z cōceptus suscipiunt. sancta desideria recta p̄silia. et bonozum operū fetus multiplicāt. Sed vere docte qui coraz alijs lucere deberent vt sol firmamenti virtutibus. fulgent nequicijs quasi faccus cilicinus. Quod p̄queritur domin? p Joelē Sol z luna tenebrati sunt et stelle retraxerunt lumē suum. i. superiores. tā in statu spirituali q̄z in seculari. etiam inferiores retraxerūt lumē honestatis et malicijs fornicat onum. auaricia z hmōi. obtenebrati sunt Quare Baruc. vi. Nisi aliquis exterserit rubiginē non fulgebunt. Ad p̄positum qui exterserit rubiginē p̄cozum fulgebit in cōspectu dei ꝛc. ¶ Sed queriē an desideras dignitatem damneē. Et videē q̄ sic. Christ sostim?. xl. di. c. multi. Quicūq̄ desiderat primatū in terra ꝛc. Quid em paradiso iocundius. quid celo securius. vbi. s. fuit magna gloria. et tamē ex paradiso homo. z ex celo angelus peccando p ambitiōem cecidit. Qđ quidā clarevallenē monach? Gotfridus in epīa Tornacensem. et ab Eugenio papa z ab abbate suo bene cogereē. onus illud subire epatus. p̄cidit ad pedes abbatis z clericoz in modum crucis qui euz elegerāt dicens. Monachus fugitiuus si me ejicis postero esse. eps vero nūq̄. cui postea in extremis laboranti quidā mōach? et car? assistēs supplicauit. vt salua voluntate dei post mortem statū eius renūciaret ei. Cui oranti p tem statū eius renūciaret ei. Cui oranti p mortem coram altari apparuit dicens bñ sibi esse sed a sancta trinitate reuelatū. q̄ si fuisset p̄motus in epm fuisset damnatus. Ergo i oppositū. Aug?. viij. q. i. qui episcopatum id ē episcopatui p̄esse desiderat. bonum opus desiderat. Dico q̄ qui desiderat tantū vt possit p̄esse z non p̄desse op? damnosum desiderat. Qui aūt desiderat vt possit p̄esse z p̄desse bonum opus desiderat. ¶ Secundo debent subditos bñ regere q̄ malicia subditoz vertitur. p magna parte in caput superiorū. Sapie. iiij. Exiniquis oñes filij qui nascunē. testes sūt nequicie

aduersus pntes inrogatõe sua tã pẽz cẽ fi
lioz. i. supioz ꝛ iferioz ꝛ iõ aug⁹. notabilr.
ñ solũ ꝓlatos eccie. sz etiã laicos admonet
ꝛmoſe curã hẽe de subiectis ꝛ bone volũ ꝛ
tatẽ d. In domo ma a mĩmo vſqꝫ ad maxiz
amoꝛẽ ꝛ dulcedinẽ regni celestis. amaritu
dinẽ ꝛ timoꝛẽ gehẽne annũcies. ꝛ de eoꝝ sa
lute solicite cura nil dubitãs qꝫ de oibꝫ tibi
subiectis i domo ma rõnẽ dño reddas. hec
aug⁹. vñ Geñ. i. ꝺz supiozibꝫ. dñamĩ pisci
bus maris ꝛ volatilibꝫ celi ꝛ bestijs terre oĩ
cẽ repili q̃ mouẽr sr terrã. Pisces maris
sũt lasciui carnales. qui in voluptatibꝫ mũ
di solẽt natare. Volatilia celi sunt supbi ꝛ
ambicioſi alte volãtes ꝛ alios despicientes
Bestie terre auari ꝛ pecuniosi qui viuũt ex
rapinis. vsuris et hmõi fraudulentijs. Re
ptilia lubrici ꝛ luxuriosi. qs ofñes supioz te
nerr ꝺ ꝓmissis corrigere. ꝛ ẽm sanctõnes ec
clesie ad ꝛtutes reducere. Sz qz ꝓlatus
vel supioz qñcꝫ isufficiẽs inuenr. aut inuẽm
teaut inexpiẽtia. ꝛ hmõi regendi subditos
iõ ꝓngit eñ pl⁹ ꝺstruere cẽ ꝓstruer. auerter
cẽ ꝓuerter. vñ ꝺ illr fit sic accidit phetonti fi
lio sol. de q̃ fabulose narrat ouid⁹. li. ij. me
tha. q phet on fil⁹ sol. vides curꝫ pris sui
auto ꝛ argẽto. smaragdis. ꝛ gẽmis runlãtẽ
ipi⁹ ee auriga voluit. ꝛ ei⁹ regimẽ ꝓcupiuit
Cui pr cũ infinita ꝓponeret picula ꝛ eiul ꝓ
ſũptõez argueret. ipm ab inceptis retrahere
nequiuit. Capiti ergo ei⁹ radios suos ipo
suit curꝫ ꝛ equos flãmigeros sibi tradidit.
habenas sibi in manu tenẽdas tribuit. et q
radios p m̃ ꝺm deferat. ꝛ diẽ faciat ꝛ q mũ
dũ illũmet diligenr informauit. Dãs sibi
tria singularia documta fuãda. Prio q p
ceret stimulr. et q eqs ire volũtarios nõ pũ
geret quoq mõ. Scꝺo q habenas eqꝫ so
licite i mãu sua teneret. ꝛ ꝺ firmamtũ ꝓgerz
nec eqs vbi vellent discurrere dimitteret.
Tercio q in medio se teneret. ꝛ q nec ad si
nistrã nec ad dextram declinaret ꝛ q nec ni
mis alte nec nimis basse incederet. Juuẽis
ergo officiũ qꝺ mortalem ñ decebat hoiem
gaudẽs accepit. Et cũ curꝫ ꝛ eqs regere ne
sciret. ruptis habenis ꝓprio lumĩe qꝺ fere ꝛ
bat cecamus. ipos vndicꝫ pmittẽs currere
ita actũ ẽ q quasi totus mꝺ⁹ fuit ꝓpr malũ
suum regimẽ inflãmatus. Arbores mõtes
combusti. fontes flumina exiccati. ipm etiã
mare crematũ celũ ꝛ stelle inflãmate ꝛ terra
igne est adusta. Qñ essẽ basse descendebat
terrestria cremabat. qñ nimis alte ad cele
stia Libia fuit siccata bũore ꝛ fabulosa effe
cta. tũc ppr ethiopie ꝓpetua nigredine sunt
fuscati. His igitr sic actis. terra que tot gra
uabar incendijs. ꝓquesta ẽ iouẽ. ꝺ isto insi
piẽte auriga. ꝛ iupiter misit flũina sua ꝛ eqs
curꝫ et aurigã precipitauit in mare. ꝛ sic ces
santibꝫ ignibꝫ ꝓbustum simr repauit. Ca
rissimi. Ille sol significat xpm solẽ iusticie.
phaeton filius su⁹. quẽlibet ꝓlatũ vel supioꝛẽ
ꝑma Johãnis. iij. Videte qualẽ gratiã de
dit nobis deus vt filij dei nominemur. su⁹
currus significat officiũ prelatiõis dignita
tis. quod licet inter⁹ infinitis occupatõni
bus et periculis sit plenum. quia tñ exter⁹
glorioſuz et lucratiuũ splendet. quilibz ha
bere et regere sufficiens ꝛ insufficiẽs presu
mit. Attendat ergo bñ regere volẽs tria
Primo q ipe parcat stimulis. ꝺ ẽ q nõ sit
vindicatiuus ꝛ punitiuus. et q equos id ẽ
subditos volũtarios immoderate ñ puniat
necꝫ pungat. qz scz immoderata austeritas
et correctio summe rephendit in ꝓlatis et
supiozibꝫ. ꝛ ꝺ rex apũ ꝺz carere aculeo.
Vñ hugo. Nobile gen⁹ vindicte est igno
scere. et Deñ. in. ij. li. ꝺ clementia. Clemẽ
tia pietatis i suos. gladius ẽ in hostes. Se
cũdo necesse ẽ. q rigide teneat habenas. i.
obſuantiã regularis discipline q cũ loris
iusticie equoꝝ. i. subditoꝝ lasciuiã ꝓpescat
Vñ eccl. xxxiij. Jugum et loꝝ curuant col
lum duꝝ. Tercio q ipe in medio se teneat
id est q fuet mediũ equitatis et iusticie et
veritatis. tempantiã pariter mediocritatis
ꝛ q limites debitos nõ transcẽdat p odiũ
vel fauoꝛem. et q neqꝫ ad dexteraz indebi
te p acceptõnẽ ꝛ fauoꝛẽ ꝓmouẽdo. ꝛ q ne
qꝫ ad sinistrã p odium detrahendo vel gra
uando aliqualr se trãsferat. q qꝫ etiã nimis
alte nõ ascendat p supbiã ꝛ elatõnẽ. q ꝛ ni
mis basse ñ descẽdat p sue autoritaz deiec
tionẽ. mediũ ãt tenuere bti. Unꝺ luc. xxij.
ego i medio vẽm sũ. ꝛ ysa. xxx. hec ẽ via ãbu
late in ea. ñ ꝺclinetis neqꝫ ad dexterã neqꝫ
ad sinist. Sz certe qñ isipiẽs ꝛ leuis regit
statũ eccie seu reipub. ꝓmittũr mlta mala.

Feria tercia post Judica

Quare eccs. x. ꝺr. Ue terre cꝰ rex puer est. .i. regens insipiēs ⁊ lasciuꝰ ⁊ instabilꝫ. Naz equi eiꝰ carnales familiarꝫ. ꝓsiliarꝫ. baliui. qui flāmigeri dicūt. flāmas auaricie ⁊ rapine sp̄ spirāt. Et iō si a tali insipiēti auriga. s. supiore ñ refrenēt. nec eoꝝ iusticie ⁊ ipeꝰ cobibeāt. sz ruptis statutoꝝ habenis ꝓ libito currere. malū facere ⁊ subditos ledere ꝓmittant. totus mōus. i. oēs hoīes indiscriter inflāmant. ⁊ rapinis ⁊ exactōnibꝫ ꝓgrauantur. ab eis effl̄ leduntꝫ et ꝓburuntꝫ montes .i. viri alti ⁊ nobiles. terra. i. īfimi et pauperes. fontes. i. mīsericordes. mare. i. amari et religiosi. flumīa. i. diuites ⁊ delicioſi. celum et stelle sancti et illūinosi. nec ē qui enadat maliciā eoꝝ qz oēm sexū ⁊ ꝺitōem grauat nitūtur. Dañ. xi. Nec quēq̄ deoꝝ verebit. sed aduersus vniuersa ꝓsurget. Et breuit ꝓ eo q̄ nō tenēt mediū. nūc nimis alte volāt ꝓ supbiā. sic altos ⁊ celestes homies le vūt. nūc nimis basse ꝓ auariciā. ⁊ sic solent inferiores rapinis ⁊ iniurijs afficere. Hinc ē q̄ aliq̄s qui ꝓus erāt humorosi diuicijs ad barenas steriles pauptatis deducūt. tollēdo hūorē sue tpal̄ facultatis. sic lybiā. alios ꝓ tristiciā pallore ⁊ nigredie fuscāt. sic etbi opiā. alios fugere ꝺ patria faciūt. et ñ est q̄ abscondat se a caloze eiꝰ. vt ꝺi. p̄s. Quid ergo istis accidat sepe. audiatis. Jupiter. i. deus mittit in tales aurigas. i. iniq̄s ꝓlatos iudices ⁊ tyrānos fulmē sue sentēcie. ⁊ ipos vna cū curru. i. statu ⁊ eminētia ⁊ gl̄a ⁊ eq̄s suis. i. malis familiaribꝫ ⁊ baliuis in mare id ē amaritudinē ifernalē. p̄cipitat ⁊ ꝓsternit. et eos etiā q̄nq̄ tpaliter ꝓsperātia amarificat ⁊ ꝓfundit. Cātemꝰ eī dño gl̄ose. currus pharaōis ⁊ exercitū eiꝰ ꝓiecit in mare.

A Exo. xv. Tercio dēt bona tpl̄ia eis concessa iuste expendere. Nā ꝓlatus ⁊ supior. ē spūalis senescalcꝰ xp̄i. q̄ de p̄imonio crucifixi ⁊ bōis eccie pauper sustētare tenet. vñ Bern̄. li. ix. c. v. Res pauper ñ pauperibus dare par sacrilegij crimē eē dinoscit. Sane p̄imonia sūt pauper facultates eccīar. ⁊ sacrilega eis crudelitate surripit. quid q̄ ꝺ sibi mīstri ⁊ dispēsatores. vltra victū accipiunt Et ca. iiij. dic̄ sic. Dignū ē vt q̄ altari ꝺseruit ꝺ altari viuat. viuat inq̄ ꝺ altari. et. xij. q. ij ca. caritatē. Bñficiū ꝺat̄ ꝓpter officium vt nō supbiat ñ luxuriet. ñ diteſ. ñ i clericatu diues ex paupe fiat. ñ ex ignobili glorioſ⁹. nō sibi de bonis eccie ampla palacia fabrice nec loculos demō ꝓgreget. nec in vanitate vel supfluitate disgreget. ñ extollat de facultatibꝫ eccie. ꝓsanguineos suos. aut nepotes. nec filias diuiori nupm tradat. Cōcedimus igit̄ tibi vt si bñ defuies altari. vt de altari viuas. hec bern̄. Figurat̄ ille senescalcus xp̄i hodie p̄ agelū qui thobiā iuniorē duxit in regionē medoꝝ ⁊ istruxit quō sibi vxorē copulare deberet et sanū reduxit. Cui thobias regratiādo dixit Si meipm fuū tradā tibi. ñ ero ꝓdignꝰ meritis mis Sic certe ꝓlatꝰ ꝺz ducere sua ꝓuidētia subditos p viā eq̄tatis ⁊ iusticie ad ciuitatē leticie. Subditi ꝺo tenent̄ ei exhibere reuerentiā honorē ⁊ retributōem. q̄ retributō ꝓmarie stat in fideli ꝓ solutōe decimaꝝ. q̄ ex iure q̄libet laicꝰ ꝺare tenet̄. vt hē de decīs. ca. a nobis Quasi fideliter ꝓsoluit tanto magis abūdat. Augustin⁹ xvi. q. viij. Maiores nr̄i ꝺo copijs olim abundabāt. qz decimas deo ꝺabant. et de satis censum. Modo aūt discessit deuotio dei. accessit inductio fisci. Nolumus cum deo partiri decimas. mō aūt tollitur totum. hoc tollit fiscus quod nō accipit xp̄s. De illa retributione debiti gloriabat quasi ex singulari bono phariseus in templo di. Decimas do omn̄ que possideo. Lu. xviij. De illo aūt hodie. pauci gloriari p̄nt xp̄iani. ymo nec vmq̄ ꝓfitent̄. licz sit maximū petm̄ mortale et sacrilegiū cū ecclesie subtrahāt rē suam ꝛc.

Secūda pars in qua

notat̄ festiuitatis ꝛc. ꝓ quo sciēdū q̄ imminente die festi iudeoꝝ. sz scenopegie. vel tabernaculoꝝ. q̄ ꝺ dicit̄ a scenos. quod est vmbraculū et phagin q̄ ꝺ est comedere quia tūc iudei septē diebus comedebāt in vmbraculis. in memoriā q̄ post exitū ipoꝝ de egipto in deserto in vmbraculis tecta habuerūt. In illo festo tabernaculoꝝ frēs christi sz quidā ꝓsanguinei eius. ñ illi qui iaz ad apostolatū erant vocati. sz alij q̄ xp̄m in corde suo adhuc de amore glorie inculsabant. et ergo tanq̄ volentes christū gloriam recipere hūanā ex suis factis direxit ad eum Transeas hinc a Galilea ⁊ vade in iudeā

in ihrlm que ē metropolis iudee .q.d. Tu signa facis et pauci vident ea. transeas et go ad vrbē regiaz vbi plēs ꝓueniunt. vt ab eis videaris ⁊ lauderis ⁊ ut discipuli tui nō scz apli. sed turba ⁊ iudei qui tā sunt ihēroso limis credāt. ⁊ sic visis tuis opib⁹ possis ab eis honorari. Nemo enim querit in palā eē .s. apparere corā ꝑplo. ⁊ in occulto opari. sz optz vt palam ⁊ apte opereꝫ. vt sic publice glam accipiat. et si hoc facis mānifestas teip lum mūdo. Et qz isti ꝙgnati xpi. xpo quasi mūdano homī glaz cupienti alloquebanꝫ. Jō euang elista dicit. q ꝓ frēs isti ñ credebāt in xpm. qz suspicabanꝫ miracula sua nō eē vera. xps aūt suggerentib⁹ vanā glam eos reꝑhendēdo dic. Tp⁹ meū. i. tp⁹ glie mee. vel manifestandi glam meam. nōdū adue nit qz post resurrectōez suā fuit glia sua mā festanda. tempus aūt vēm. s. inanis glorie qđ queritis sz est patum. i. pūs in hoc mūdo Et quia ego gloriā talē mūdi non quero. sz ꝓtemno ⁊ redarguo. iō mūdus me odit qz oñdo q eius opa mala sunt. mūdus āt vos non odit. qz gloriā mūdi vt alij mūdani q̄ri tis. Et ideo qz cupitis apparere glīosi scm mūdum. ascendite ad diem. s. pmū festi. in qua in tabernaculis suis iudei epulis. et so lacijs vacabāt Et ideo dicit ascendite. Nō q inuitet eos ad talia. sed oñdit q talia q̄ rebāt. Ego aūt nō ascendā. s. ad pmū būc diem ad quē vos ascendetis. ⁊ ea intentōe qua vos. s. ꝓpter vanitatē. xps aūt ascēdit in medio festi. s. quarta die. s. q̄ñ iudeozuz corda a crapulis ⁊ vanitatib⁹ sunt seꝑata et ad doctrinā magis apta. ꝛc. ¶ Moraliꝫ ꝑ frēs istos xpm conantes ꝑ applausū ad vanā inducere glam. oñdētes se discipl'os eius esse ⁊ credere in eum exteri⁹. licet inte rius aliud crederēt ⁊ essent. ꝛesignantꝫ mē daces ⁊ b⁹m⁹di fallaces. ꝛbis ⁊ factis circū uenientes ꝓximos per mendacia qui extra vnū oñdunt. in corꝺ ab intra tñ aliud pre tendūt. sicut hi qui se ingerūt insignijs mi litum mēdaciter. qui tamē milites nō sunt grauiter sunt puniēdi ꝓ q̄litate ꝓmissi facti vt habeꝫ. ff. ad legez cornelīā. de fals. l. eos qui. §. fi. sic etiam mendaces qui exteri⁹ vtū tur insignijs dei. scz veritatis. quoꝝ tamen corda vera non ꝓtendūt. sunt digni morte eterna. Quare psalmista dic ad deum con tra tales. Perdes oēs qui loquūꝫ menda cium. Unde august. et allegatur. xxij. q. ij. Primū. mentiꝫ qui ꝯ illud quod animo sen tit loquiꝫ. siue dicendo vꝝ siue falsum. vo luntate fallendi. Mentiri enī ꝑm ethimol. nomis. est cōtra mentē ire qđ fit ꝑm glosā Quando aliquid dicis vel facis ꝓtra illđ quod est in cōscientia. Hoc aūt vt dicit be atus Augustin⁹ ꝓt fieri tripliciter. vicz. Perniciose et vānabiliter. Officiose ⁊ vtiliter. Jocose et socialiter. Primo mō mēdaciū est multū damnosuz quia mortale pctm. cū sit ꝯ deū ⁊ ꝓximum Et hoc cōmittiꝫ q̄ñ quis damnificādo ꝓxi mū in reb⁹ tpalibus falso loquiꝫ. iurat vel testificaꝫ. qđ hodie valde cōmune negocia/ toribus est in venditōib⁹ ⁊ emptionibus. Inquib⁹ mendacijs. iuramētis. fallacijs res vendunt. et ꝓxim grauiter deci piūt. hij em ptores ⁊ vēditores ⁊ qualescūq; alij nego ciatores qui cā decipiendi iurāt. aut falsuz dicunt. vel ꝓiurāt scienter. mortaliꝫ peccāt scm Raymūdum. et tenenꝫ ad restitutōz ¶ Peccāt etiā in isto mēdacio falsi testes et grauiꝫ. qz q̄s testificando falsum sciēter peccat ꝯ deū quē ꝓtenit. ꝯ iudicē quē decei pit. ⁊ ꝯ innocentē q̄z ledit. ꝑm Jsiđ. de sū mo bono. li. iij. Est em̄ lingua h⁹ mēdacis et falsi testis mortifera. sic lingua aspidis ⁊ dra conis. dic ei Juicen. i li. đ venenoꝝ animalib⁹ q̄ quedā animalia hāt linguas mortiferas. ꝓ pter malicia ⁊ venenositatez būoris in eis dñantis. sic lingua serpentis. draconis et ra/ bidi canis. cui⁹ morsus est summe veneno sus. lingua āt aspidis q̄uis in corpe viuen tis ꝑtis plena sit veneno mortifero. sepa ta tñ a corpe ⁊ desiccata. venenū si pūs fue rit. ꝑdit tñ in pūia veneni sudorē. ꝓpe ꝓsueuit. vñ talis lingua vtil ⁊ ꝓficua int' the sauros regios reputaꝫ. Sic ad ꝓpositū lin gua mēdax testis falsi. ꝓpter mortiferā mali ciā in ea latentē ⁊ dñantez plēs inficit. mor det. ⁊ occidit. Hec em̄ maledicta lingua. in strumentū dyaboli. glaui⁹ iniquitatis. hūs venenum aspidum insanabile. si ꝑ iudicez iusta pena extraheretur et amputaretur a vi uente teste. et adustione exiccaretur. ꝓpter

F

G

exemplū iuste vindicte. mltis eēt sanatius
Sed qz mō regentes tales mēdaces fouēt
z ōfendunt. ꝓpter puū munusculū. extrahe
re z ōsiccare negligūt. nō tot mortifera insa
nabilia vulnera innocētibꝫ infligere nō me
tuunt et ꝓsueuerūt. z licz hic qñqz ñ puniāt
ab homīe. deus tñ vltor malozꝫ eos ñ ꝑmit
tit impunitos ¶ Unde ꝓuerbiozꝫ. xxv. Ja
culum. gladius z sagitta homī qui falsa lo
quitur testimonia. Per iaculū acceleratio
mortis subitanee. Per gladiū. sepatio aīe
Per sagittam omniū penaꝝ acerbitas de
signat. Unde narrat li. vi. ecclesiastice hy
storie. qꝫ tres falsi testes insurrexerūt contra
Narcissum epm iherosolimitanū ꝓfirmātes
sub sacramēto iuramenti ō eo notā infamie
quoꝝ vnus dixit qꝫ si ita nō est vt dico igne
consumar. Alius ita esse dixit sub irreme
diabili morbo. Tercius ita ait. qꝫ si non oz
barer luminibꝫ. Sanctus ꝛo cuius pudi
cicia z vita ab omnibꝫ noscebat. in ōsertis
locis annis pluribꝫ mānsit. sed vindicta dei
supꝫ mendaces testes statim venit quozum
ꝓmꝰ cuius domus qua ignis scintilla suc
censa cum omi familia oīqz pecore ꝓflagra
uit. Secundꝰ a pedibꝫ usqz ad verticē. mor
bo regio q̄ fuerat impcatus replet z cōsumi
tur. Tercius videns socioꝝ dānū penitmit
et in lacrimas ꝓrupit. z luminibꝫ orbatus ē.
et Narcissus redijt et cum honore ē recepꝰ
Puer. xxi. Testis mēdax pibit. Utez illo mē
dacio pessimo peccāt enā puri z grauissime
qz deū vꝫ maliciose diffamāt et inuoluūt
crimine falsitatis. qñ eū mendose ꝓ teste in
uocant z assumunt Malach. iij. Ero testis
velox maleficis. adulteris z piuris. ¶ Per
iurīū aūt fit tribus mōis. Prīo cū qs iurā
do loquit falsum cum intentōne fallendi.
vel falsum sine intentione fallendi. Ō de
clarat Aug⁹. sic. Prīo cū qs fallit. puta cre
dit vꝫ esse qd̄ est falsū z temere z indiscre
te iurat Secdo cū scit vel putat falsū ee z tñ
ꝓ vero iurat. Tercio cū putat aliq̄d ee fal
sum qd̄ tñ est vꝫ. Ex quibꝫ elicit documtū
Q, ad iuramētū vt debite fiat. tria req̄rit
. s. veritas. iudiciū z iusticia. z si aliqd̄ illoꝝ
defuerit est piurīū. xxij. q. ij. aīaduertendū
Uer eni sp debet esse in ꝓscia i. vt firmiter
sciat ita esse hoc qd̄ iurat. alꝫ si tñ credat. ñ
debet de scientia. sed de credulitate iurare.
Judiciū id ē discreta deliberatio vt ñ iuret
enā vꝫ. nisi ꝓpter necessitatē. Justicia ꝛo
qꝫ s. illud qd̄ iurat sit licitū z honestū Est g
sensus iurantis iuramtū. s. nisi vꝫ sit quod
mō iuro z infallibiliter scio. deus celestis quē
digitis surszuz erectis ꝓ testimonio inuoco
me nunqz saluet. nec sanctoꝝ suoꝝ precibus
et suffragijs adiuuet. priuet eterna bītudi
ne. z associet eternaliter demōibꝫ i inferno
quos digitis inclinatis mōstrat. z defecēdat
supꝫ me maledictio reprobozꝫ. ite maledicti
in ignem eternū. ¶ Queritē an coartans
aliquem ad piurādum. qui scit eum falsum iu
raturum. incurrat aliquod delictum Dicit
Augustin⁹ in sermone Johānis baptiste. Si
le qui hominē ꝓuocat ad iurandum et scit
eum falsum esse iuraturuz vincit homicidā.
quia homicida occisurus est corpus. ille ve
ro animā. ymmo duas animas. seq eius quē
periurare prouocauit. et suā ꝓpriam. Unde
narratur de quodam qui alium prouocauit
ad iurādum. qui nocte ad iudicē excelsum
et admirabilem in visione fuit adductus. a
quo interrogatus quare hominē ꝓuocasset
ad iurandū. Respondit quia negauit mihi
rem meā. Cui iudex. nōne melius rem tuaz
perderes q̄z animā illius homīs falsa periu
ratione perimeres. qui ꝑstratus iussus est
cedi. et tam grauiter vt in dorso eius cuiꝫ
lantis vestigia plagaꝝ apparerent. dictūqz
est ei. ō cetero caueas ne sic facias. ¶ Be
cūdum mendaciū est officiosum z vocāle qd̄
sq fit ad vtilitatem ꝓximi z amici. vt cum
aliquis alium interficere velit. z euaginato
gladio querēs eum. et quo euenerit inter
rogat obuiantes. Et tunc qui dicit se nesci
re ipsum quē tamē scit quo fugerit. mentit
officiose. et non est delictū magne culpe. qz
committit ex benignitate. z sic mādaciū ob
stetricū excusatur ipm non fore magnū. xx
ij. q. ij. Si quelibet. Uñ ō illis obstetricibꝫ
babet Exo. i. qꝫ mortuo Joseph in egipto
et omnibꝫ fratribus ei⁹qz cognatōe illa. fi
lij israel ibi creuerūt z implenerūt terraz. z
quanto magis ꝓ egiptios opprimebantur.
tanto magis multiplicabant. Dixitqz rex
egipti obstetricibꝰ hebreoꝝ qñ obstetricabi
tis hebreas z tēpꝰ ptus aduenerit. si mascꝰ

fuerit interficite illum. si femina reseruate. Timuerunt aũt obstetrices deum ⁊ nõ fecerunt iuxta p̃ceptum regis egipti. sed p̃seruabant mares. Quib⁹ accersitis ad se rex ait Quidnã est hoc q̃d facere voluistis. vt pueros reseruaretis. Que rñdẽt. Nõ sunt hebree sic̃ egipcie mulieres. Jp̃e obstetricandi bñt sciam ⁊ pri⁹ q̃z veniam⁹ pariũt. Bñ ergo de⁹ fecit obstetricib⁹ istis. ⁊ edificauit illꝝ domos. Sup q̃ dic̃ sctũs Tho. Q, obstetrices supdicte ñ fuerũt remunerate pro mẽdacio. sed p timore dei ⁊ benivolentia ex quo p̃cessit mẽdacium illud. ¶ Sic etiaz mentiebaꝫ officiose pastor ouiũ. quẽ dyoscorus pr̃ sctẽ Barbare interrogans si filiã eius viderit. volens barbarã saluare. eã vidisse negauit. sic etiã mentiebaꝫ pipin⁹ puer matri sue. recusans revelare secretũ senatus vrbis romãe. De q̃ recitat Jacobi⁹ in li. d̃ saturnalib⁹. q̃ hic puer more romano⁹ cũ p̃e quõdã intrauit senatũ sapientũ romano⁹ vbi secretissimũ habitum est p̃siliũ q̃d nulli sub pena capitis licebat revelare. Cuncq̃ domum redysset puer. ⁊ mẽ nterrogasset d̃ mora p̃tis. et quid in p̃silio tractatũ foret ⁊ minus eũ impelleret ad dicendũ puer festin⁹ p̃silq̃ mẽdaciũ dixit. vt penam effugeret. ⁊ ne secretũ revelaret. dixit mẽtiacũ est in senatu vtrũ melius sit q̃ vir duas hẽat vxores. an q̃ plurib⁹ viris vna tantũ sit nupta. Illa aũt hoc audiẽs. statiz retulit alijs matronis. que seqnti die ad senatũ cõfluunt. orãtes vt vna potius duob⁹ nupta foret. q̃z vni viro due. senatus q̃d hoc essz mirabaꝫ ⁊ repta vitate puer p̃mẽdabãt et exclusis alijs pueris. eum postea ad p̃siliuz sp̃ suscepert. ¶ Queritur vtr̃ oñe mendacium sit mortale pctm̃. Rñdet Astex. i sũ. Q, aliqd̃ est mortale. aliqd̃ veniale Vendaciũ eñ esse mortale pctm̃. dupliciter p̃t intelligi. s. aut p se rõe sue sp̃ei. aut p accidẽs scz rõne alic⁹ circũstantie. Primo mõ illd̃ mendaciũ est pctm̃ mortale. q̃d est ẽm suaz sp̃em contra caritatẽ dei vt est mendacium in doctrina religiõis. ⁊ mendaciũ q̃d est in nocumẽtum p̃rimi. sive p̃sit alicui alij seu nulli. Et sic tres sunt spẽs que p̃nent sub mendacio pnicioso. que sunt pctã mortlia ẽm spẽm. Prima. s. mendaciũ in doctrina religionis. Et scõm Alexã. in. ij. suo. Religio sumit hic p̃mun iter ẽm q̃ nos religat ad tenẽdũ. nõ tm̃ ea q̃ sũt circa fidẽ. sz etiã ea que sunt circa mores bonos. In his ei duob⁹ p̃sistit summa xp̃iane religionis pfectio. Scõa vt aliquẽ ledat iniuste. q̃d. s. ẽ tale quod nulli p̃dest ⁊ alicui obest. vt mẽdacium detractõis et falsi testis in causa criminali. Tercia q̃d vni p̃dest ⁊ alteri obest. vt testimoniũ i causa pecuniaria. ⁊ d̃ hmõi intelligitur illud ps. Perdes omis qui loquntr mendaciũ. Et illd̃ Sapie. i. Os q̃d mentitur occidit aiam. Illud aũt mendacium q̃d ẽm suam spẽciẽ nõ ẽ cõtra caritatẽ non est pctm̃ mortale. sed veniale vt mẽdacium in quo nõ sup̃ sed infra deum intẽditur aliqua leuis delectatõ vl̃ etiam vtilitas p̃rimi. et hoc mẽdacium p̃net duas differentias. s. q̃ sit sola menciendi fallendiq̃ libidine. vt cũ quis delectatur in astutia mẽdacia p̃ponendi. vel q̃d fit placendi cupiditate vt mendacium adulatiõis. Et mendacium officiosum continet etiaz tres spẽcies scz q̃ nulli obest et alicui p̃dest. s. ne sibi pecunia auferatur vel q̃d vñi obest ⁊ alicui p̃dest. s. vt mortẽ euadat. vl̃ q̃d nulli obest ⁊ ad hoc p̃dest vt castitas nõ violet. hec ñ sunt mortalia ẽm suam spẽm. sed venialia. Unde augustin⁹ sup illud psalmiste. Perdes omis qui loquũtr mendacium. Duo sunt inquit genera mendaciox in quibus ñ est magna culpa. sed non sunt sine culpa. s. cum aut iocam⁹. aut p̃rimo p̃sulendo. mẽtimur. Scõo scz mõ q̃ accidens etiã mendaciũ iocosum ⁊ officiosum p̃t esse mortle Et hoc p̃ngere p̃t quadrupliciter. Prio rõne nocumẽti. vt cũ mentiens videret p babiliter ex suo mendacõ alicui imminere aliqd̃ notabile nocumẽtum. licet illud mẽdaciũ non esset ad hoc ordinatuz. Alio mõ rõne nimie libidis sive p̃placentie. sive delectatõis q̃d p̃ngit in mẽdacio iocoso. puta ẽm Ray. Cum aliqs suã vel alteri⁹ p̃placentiã seu delectatõem in suo mẽdacio dilectioni dei ⁊ mandatox eius p̃ponet. tunc in tali mendacio mortaliter peccaret. Unde Augustinus. Nullum peccatum adeo est veniale. quod non fiat criminale dum placet. Dec⁹ est si delectatio illa esset sub deo

Tercio rõne ptemptus quis mortaliꝫ peccaret. etiã i mẽdacõ iocoso vt cũ ꝗs ꝑ indifferentiã ꝙ ꝑ nihilo habet dicere pro tota die mẽdacia iocosa quasi vera sint. sicut faciũt mimi et ioculatores et illes ꝺm Hostiensez Secus est de aliis quibus hoc raro accidit forte vel ex euentu. Quarto rõne scandali. Scandalũ aũt ex multis causis ꝓuenire põt ꝙ ꝓuenit frequẽter rõne circũstãtie ꝑsone. vt cũ mentiẽs est ꝓfectus. ꝙ ꝗ ad vite statũ et ꝗ ad reputatõez hoim. Jn tali eñ si ꝓscia sibi dictet ꝓbabiliꝫ ꝙ ex suo mẽdacio sequatur scandalũ. mẽdaciũ est pctũ mortale. secus est si sit ꝓfectus. ñ tñ in opinione hoim licet eñ in tali sit grauis pctũ ꝯ in hoie impfecto. nõ tñ est mortale qz ñ subiacet scandalo. Et sic intelligi põt qõ dic̃ augꝰ. sẽ illõ põs. ꝓdes oẽs qui loquũt mẽdaciũ. Si ꝗs inquit nõ vult hoiem ꝑdere ad mortẽ. vez taceat sed falsum ñ dicat ne ꝑ corpe alteri⁹ animã suã occidat. ¶ Oz queriꝫ an liceat alicui mẽtiri ꝑ ꝓfuãda alteri⁹ vita. Rñdet Petrus ꝙ non. nec etiã impfecto. Licz eñ impfecto veritatẽ celare sed nõ falsitatẽ dicere. ꝺm Augꝰ. Jmpfectus ergo de quesito ad mortẽ oz celare vitatẽ. ſ. sophistice vel figuratiue querẽtes deludendo vl̃ oĩno tacendo. vel exp̃sse se ñ indicatuꝝ asserẽdo. ſz nõ oz falsuz dicere. Sic abrahã vt ꝺr genes. xij. ꝯ xx. fecit di. Q, sara vxor sua esset sozor sua qz vt dic̃ augꝰ. in q̃sti. sup̃ geñ. hec dicens. voluit vitatẽ celare ñ mẽdaciũ dicere. Sozor eñ sua dicebaꝫ. qz filia ꝑis eius erat. Cñ ipe dixit geñ. xx. Vere sozor mea est filia ꝑis mei. qz. ſ. ei attinebat ex pte patris. Sic etiã xp̃s ñ est mẽtitus. dicẽs se nõ ascensuꝝ ad diẽ festi hũc quẽ. ſ. frẽs sui intendebãt. sed aliũ diẽ non negauit. ¶ Tercium mendaciũ ꝺr iocosum. et est qõ fit socialis aut solacij mõ. nõ respectu cuiuscunq rei male sed solũ respectu rei iocose. nec illõ est sine pctõ. quia si diceret aliqua falsitas aut contra deuz aut ꝓtra mores. vl̃ in damnum ꝓximi. contra caritatem esset nec iocosum sed dãnosum. Tale mẽdacium fertur fecisse Joseph fratribꝰ suis cum dixit. An ignoratis ꝙ nõ sit similꝫ mei in augurandi scientia. et furati estis ciphum meũ in q̃ augurari ꝙsueui. geñ. xliij. Hec ei Joseph iocose dixit. ñ seriose. vt eximus rei dicet euẽtus. et ideo ꝑ ꝺo mẽdacio nõ reputaꝫ. xnij q. ij. Q, ait. Sed in veteri testa. multa permittebanꝫ. quoꝝ exẽplis hodie vti nõ licet

¶ Queriꝫ ex dictis an sit equale pctũ tacere vitatem. quale est loqui mẽdaciũ Ad quod rñdet augustinꝰ libro. i. de verb. dñi dicens Reus est qui mendaciũ loquitur. ꝯ qui vitatẽ tacꝫ Ille quia nocere cupit. iste quia ꝓdesse ñ vult. Exemplũ. Jn ꝓlio audis ꝓponere aliquod iniustũ sup̃ quo vt ꝺ liberet̃ fiendũ. multi multa mẽdacia dicũt. alij ꝺo ne displiceãt. tacent veritatẽ quam dicere possent. ne effectus ꝺbitis frustretur. Dico ꝙ in illo et in quolibet simili cãu tantũ offendit ille qui tacet veritatem. sic ille qui loquit̃ mendaciũ. Cñ Jnnocencius papa. vt hẽ di. lxxxiij. Error cui nõ resistit̃ approbatur. et veritas cum mime defensat̃ opprimitur Et moral̃ tragedicus in hercule furente dicit. Q, qui nõ vetat peccare. cuz possit iubet. ꝛc̃.

¶ Tercia pars in qua

notatur ꝓpli detestabilis detractio. Ꝺco ꝗ notandũ. Q, fratribus xp̃i prima die alcẽdentibus ad festũ. remanẽte Jhesu in galilea. iudei querebãt eũ i die festo. et erat inter eos mltus murmur ꝓpter varias opiniões Quidã enĩ dicebãt. qz bonus ẽ. a ꝓbãtes doctrinã eius ꝯ miracula. Alij detrahentes ei dicebãt. nõ. sed seducit turbã. Nemo tñ eoꝝ qui eũ dicebãt bonũ palã loquebatur ꝓpter metũ iudeoꝝ. i. illoꝝ de tribu iuda. qui magis ꝯ grauiꝰ mouebanꝫ ꝺ xp̃m. cũ in scripturis messias eẽt ꝺ tribu eoꝝ ꝓmissus ꝯ xp̃m galileũ ꝯ extraneũ putarẽt ¶ Vocaliter. etiã nũc detractores ꝑles hñnt filles iudeis. murmurãtes ꝯ negãtes bonos mores iustoꝝ. Cñ plutharcus. Detractio est corruptio vel diminutõ fame alterius circa bonos mores. Naz inter alia necessaria reipublice ẽ pax ꝯ concordia ciuiũ. Ꝺco hac enim fuanda imꝑatores romani leges ciuitatibus dederũt ꝯ ꝓuilegia. malos ꝯ pturbatores pacis posse extirpare. et ꝙ amiciciam habeant inter se. ꝓhibent ne alter alteri noceat. et ꝙ vicinus vicinum non perturbet Unde habetur. ff. de regul̃ iuris. domum

Nichil habes ī domo tua facere qđ vicino tuo noceat. nam si quis ī domo sua fumo facto apes alienas fugauerit vel eaz neca uerit. causam mortis pstitisse videt & tene tur accusari. ad. l. aquiliā. l. si qs. Sic ad positum cū nihil magis rempublicā pturbet. amicicia ciuiū destruat. et vicinū a vici no diuidat. qđ detractio. ymo fumus detra/ctionis simplices & innocentes fugat & occi dit. vnde si ppter hoc homicida et fura cō/munitate amouet. multo magis talis detra ctor qui peior est homicida & fure. Vñ alex anđ. papa. vi. q. i. Sūma iniquitas ē detra here. quia oīs qui detrahit fratri suo homi cida est. cuius rō est vt dicit Bartho. brixiēs sup illo verbo detrahit. quia qđtum in eis est ppter aīaz que melior ps hoīs ē & vita dum negāt omnes quibus aia viuit. Sunt etiam deteriores furibus Vñ anacletus. vi. q. i. deteriores. Deteriores sunt q detrahē do alioz vitā morescq corrūpunt. bis qui substātiaz alioz diripiūt. Et grego. delato ri lingua populet. aut ppicto caput ampu tetur. Haz si mēbz venenatū ab aspide ab scinditur. si dz esse curatiua. bonuz foret q etiam fieret de lingua detractoris. Quare ps. dic. Sepulcz patens est guttur eorum lin. su. do. agebāt venenū aspidū sub labijs eoz. Ex qbz q detractores sunt.

Receptores immūdicie
Actores iniusticie
Interfectores innocentie.

Primo patet q sepulcz est patēs guttur eoz. Videmus esse q sepulcz patens reci pit corpus cuiuscū qđ mortui & qz nō ē clau sum. fetorem suū oībus ondit. omnes accedē tes inficit. & illo mō ē de detractoribus q sūt explozatores criminū primoz. qui cū eis viuūt. siue sint iusti siue iniusti. & qz carent opculo. ergo nichil celare pūt. Vñ in lege vt hē nūeri. xix. Vas quod ñ habebat operculū immūdum erat. Sic os qđ p loquendi moderantiā nō fuerit ligatū. nec per custo diam fuerit cooptum anhelitum habebit fe tidum detractōis. et immūdū erit corā deo et hoīe. Ne ergo lingua hōis nimis pro na esset ad loquendū & detrahendum. posuit deus dentes quasi murz. & labia oris quasi murale ad eius custodiam. ps. Dixi custo diam vias meas vt nō delinquā in lingua mea. posui oi meo custodiā ¶ Sed pro certo hanc custodiam male fuant detracto res relatores. et adulatores factoz hoium. de quibus puer. xxv. Sicut vrbs patēs et absq muroz ambitu. sic homo qui nescit ī loquendo cohibere spūz suū. Tales frequn ter qui credunt placere suis relatoribus. ma xime displicent. et pfusionē et damnū quā procurare putāt alijs ipi se inuoluūt. accidit eis frequnter vt corno. De quo ouidius fa bulatur. li. ij. metha. di. Q3 cornus in pn cipio fuit auis albissima & pulcerrima. que soli pocissime erat dedicata. que tādem a so le mutata fuit in nigz colorem. Et huius rei causa fuit illa. Sol enim seu phœbus hābat vnam pulcerrimā amicā que dicebat cory/nides. que cū quadā die adulteraret cum quodā iuuene. cornus hoc videns cucurrit ad dīm suum & denuncia uit ei. Ille autē iratissimus accepto arcu occidit suā amicā. que pgnans erat cū eo. Qui videns eam mortuam & tam pcipiti sentētia summe do luit. et cornum qui ei nunci auerat. et arcuz quem tetenderat & manū. que hec operata fuerant summe odiuit. Et ideo ipm de albo in nigz mutauit. Et vt de cetero esset rela/tor rumoz maloz ipum ppetue pdemnauit Et inde est q ām augures cornus semper suo cantu denunciat et pnagit mala. s. infir/mitates. mortalitates & infortuniū aliorū. Recte carissimi tal cornus ē detractor & rela tor maloz qui cupiēs placere sp refert audi ta & visa q pmittit ab alijs. vt referendo placeat & grām habeat. ita q qlibz sit cā. q maritus vxorē ppriam repudiat. frater fra trē occidat & multa alia pmittāt mala. et sic pcerto fit q qlibz detractor & relator penaz reportat vñ putabat pmiū habe. vñ pungit q talis q primo diligebat qlibet iustus & mūd9 postea p talē detractōem odio habeat quasi infamis ribaldus. Vñ ouid 9 dic. Lingua fuit dāno. lingua facit nū loqci Qui color alb9 erat. nūc est ater alb9. Nā sic dic puer/bū pmūe. Displices imprudēs vñ placet putas. Ad b facit id qđ hī. ij. reg. i. de illo qui nūciauit dauid q saul occiderat. et ab stulit ei caput eius credens ei placere. qta men ob hanc causam ab eo fuit interfectus

¶ Et scdi regũ .iiij. ꝺ duobꝰ latronibus q̃ regem israel ysboseth dormientẽ occiderũt caput eius ad dauid portantes. premiũ ab eo reportare crediderunt. Qui tñ ab ipo ꝓpter ꝓmissam homicidiũ occisi sunt. Ideo de talibus bilinguibꝰ et relatoribus dicit in psal. Vir linguosus nõ diriget in terra.

¶ Secũdo ꝺtractores sunt actores iniusticie q̃ linguis suis doloſe agebãt. q̃ cõmuniter sub spẽ pietatis ⁊ ꝓpassionis ꝓpinant venenũ male intentõis. vnde scorpio in anteriorib⁹ brachijs blanditꝫ. sed disponit caudaz ad vulnus cum q̃ pungit ⁊ venenũ mortiferꝫ infundit. Sic lingua detractoris aliqua laudabilia ⁊ laudatoria ꝓmittit. vt non videaꝫ illum odio habere. sic demulcz aures audientiũ ad credẽdũ. ⁊ tũc venenũ detractionis infundit. Figuraꝫ iudic. v. in Jabel que primo ꝑbuit lac sysare. sed post eo dormiẽte in tympora capitis eius clauũ infixit et ipm interfecit. Sic in ꝓposito. vñ bernardꝰ in q̃dam ꝓmone. Nunquid nõ lancea est lingua detractoris. ꝓfecto acutissima que penetrat. in vno ictu detrahentẽ audiẽtes ⁊ cui detrahit interficit. Sed queritur quis maioris culpe sit. an detractor vl̃ libenter audiens ꝺtractorem. Ad quod rñdent doctores Thomas ⁊ etiã alij. Q, hõ potest esse causa peccati alterius dupliciter. Uno mõ directe quãdo quis inducit aliũ ad peccandum. vel eius petitiõ ei placet. Alio mõ indirecte. quãdo non resistit cũ tamẽ ꝝsistere possit. sic est in ꝓposito. q̃ audiens detractorem p̃t ei assentire. ⁊ quodãmodo sibi facere quia detractio sibi placet. Alio modo p̃t indirecte peccare. s. nõ resistendo ipi detractori cum possit. Primo mõ potest audiens ad ꝺtractõem tantã complacẽtiam habere in verbis ꝺtrahentis q̃ plus peccat q̃z detrahens. Ideo dicit aplꝰ ad romãos .i. Digni sunt morte. non solũ qui peccata faciunt. sed etiam qui ꝓsentiunt. petã facientibus. Ad istũ finem dicit etiã btus bernꝰ. Detrahere aut detrahentẽ audire. quid eorum damnabilius sit ñ facile dixerim. Potest etiaz aliꝭ modis equare vel minus peccare ꝑm maiorẽ ꝓplacentiam vel minorem resistentiã. ita tamen q̃ nullo mõ sine pẽto euadit audiens. nisi resistat detractori.

¶ Tercio sunt interfectores oĩs innocẽtie quia venenũ aspiduz sub labijs eoꝝ. Istũ venenuz est vale de nociuũ. nam sic intoxicat q̃ difficulter p̃t curari. Iesus enim in fama vixit cũ magna difficultate sanaꝫ. Unde ps. Venenũ aspidum insanabile. ¶ Iam detractor similis est cuidã aspidi siue serpenti qui dicebatur marcius eo q̃ deo marti fuerat ꝓsecratus. De quo dicit Ouidiꝰ li. iij. metha. Et ille ꝑpens erat maximus et horribilis latẽs in quodã antro. ille tres ordines dentiũ hẽbat. i. tres linguas. et desup tres cristas aureas deferebat quibus multos occiderat. et continue occidebat. Dicit tamẽ q̃ cadmus filius regis agenozis ꝑ eo q̃ interfecit ꝑuos suos eum occidit. ⁊ dentes eius seminauit qui seminati in terra. ex eis milites armati ⁊ galeati. ꝙrum alter alterꝫ occidit sunt nati. Carissime ille serpens dedicatus marti. designat inuiduz detractorem q̃ bellis ⁊ seditõibus est dedicatus. Iste dicitur ꝑpens ꝓpter tortuosam fallacitatẽ. maticius ꝓpter litigiosam rixitatẽ. venenosus ꝙ pter famosam loquacitatez. Et sic figurari p̃t q̃ istum draconẽ nigꝝ et ruffum mulieri insidiantẽ. Apocal. xij. Dicitur etiã tres linguas habere. i. tria genera blandientiuz verboꝝ. quia lingua est mollis. adulatiõis significat blanditiẽtiz. qz vere ille solet homines q̃zuis ad tria diffamare. ledere ⁊ mordere. obloquendo. s. de vita ⁊ de sciẽtia. ⁊ ꝺ fama. Et hoc tripliciter. s. bona que aliq̃s facit diminuendo. et dicere. q̃ mala sint intentõe facta. vel q̃ non sint ita bene facta sicut deceret. Secꝺo defectus veros et occultos ⁊ aliꝭ ignotos qui de lege caritatis sũt celandi publicare et alteri reuelare. sub intentione famã eius denigrãdi. Tercius modꝰ et pessimus est falsa crimia fingere ⁊ innocẽti imponere. Iste detractor designaꝫ in illa bestia. De qua daniel vij. que habebat tres ordines dentium ⁊ similis erat ursо Cui dictuz est surge comede carnes plurimas. qz breuiter detractor hirsutus. fallax. per illos tres modos detractõuz multos lacerat. diffamat ⁊ vulnerat. Prouerb. vij. Multos enim vulneratos deiecit ⁊ fortissimi quiq̃z ab eo interfecti sunt. et quid finaliter. vere ꝺ eo interfecti sunt. et quid finaliter. vere ꝺ q̃ de ventrib⁹ istoꝝ nascunt milites sciãtiẽ

occidentes. quia pculdubio sepe fit q̄ dentes illoꝝ id ē verba eorum detractoria seminanť. sepe pinde fit q̄ homines sic diffamati. arma sumētes ad lites ꝛ occisiões acciter intra se induantur. quia sic dentes illi milites fiunt. inq̄tuꝝ verba detractoris homines in lites ꝛ pdictões puertunt. Jō bene dicit Eccī. xxviij. Susurro ꝛ biliguis maledictus. multos cōturbauit pacē hītes et ibidē de ille tercia lingua dr. Lingua tercia multos pmouit.

¶ Feria quarta post Judica.

Facta sunt encenia iherosolimis ꝛ hyems erat Jobānis. x. ¶ Commentator philosophi sup centiloquio ppositõe. ix. dicit. Q̄ impssiones ꝛ ymagines facte sub certis celi pstellatiõibus. mirabiles curādi recipiunt virtutes. Nam dicit se vidisse anulum hītem virtutē curandi oēs morsus venenosos scorpionis siue ꝑpentis. qui factus in signo scorpionis cum signis eius impressis. hāc virtutē habuit curandi. Et vt medici exptissimi dicunt. q̄ si viscus querci sub certa pstellatõe colligať et administreť curat epilensiā. s. quādo iupiter est in pmo gradu sagittarij ꝛ in pma facie. vel in pisab9 in secundo gradu ꝛ in scda facie. tūc debet colligi. Sed qñ luna fuerit in cancro ī scda facie dr viscus puluerizatus epilentico cuꝝ vino mane añ cibū. ꝛ de sero quādo vadit dormitū administrari. et hoc p quindenam. vel p mēsem ꝛ sine dubio curabiť. Sic peccatores morsu serpētis antiq. s. dyaboli peccatis vulneratī. et q̄ more epilentici dimissa rōne faciliter in pctā cadunt si voluerint curari. certis tpibus anni. s. in dedicatōibus ecclesiaꝝ ꝛ patrociniis. puenire debent in ecclesijs vbi p opera virtutū facta p deuotuꝝ populū magnā curandi virtutem recipiunt exinfluentia singulari solis iusticie. Nam si signa eius. s. crux corona spinea. lancea. claui. fuerint mente p ꝓpassionem et deuotaꝝ recordationē impssa. virtutē suscipiunt curandi omnē morsum peccati mortalis et venialis. p serpentē diabolū peccatori illatum Unde augustiⁿ sup Jobānē. Fratres vt a pctō sanemur. xp̄z crucifixū intueamur. qñ qui intuebanť serpentē eneum in deserto nō periebant morsibus serpētum. Sic qui intuentur fide xp̄i mortem. sanant a morsibus peccatoꝝ. Et lyberius papa. vij. q. i. suggestum. Fratres carissimi nō vos afflictionis amaritudo a pie mentis vestre ꝓposito coercat recedere. ꝓsiderantes quāta p absolutione nostraq̄ liberatõe creator dominusq̄ redemptor nr̄ pmerit. quibusue ꝓmeliys se afficiendū tradiderit. vt nos a vinclo pestatis dyabolice liberaret. Unde igiť vt quietius hec possimus ꝓtemplari certa loca eccl'e sunt ordinata ꝛ tempa dedicationum et patrociniorum sunt ad hoc ínstituta. vt populus deuote pueniat ad ea. ꝛ abundātius dīne gratie ꝛ miseric'die influentiā ꝛ largitatē acq̄rat. Unde Grego. de pse. di. i. Solēnitates dedicatōum ꝛ eccl'aꝝ per singulos annos solenniter sunt celebrande. ipo domio exemplū dante. qui ad festum dedicatiōis templi. oibus illud faciendi dans formam cum celiq̄s populis eandem festiuitatez celebraturus aduenit. sicut scriptum est. Facta sunt encenia. ꝛ hyems erat que fuerūt ꝛ̄ba ꝓposita rō. ¶ Querit vtr peccator frigid9 non hīs ignem caritatis. p meritum sctōr et indulgentiā eccl'aꝝ liberetur a peccatis. Et videť q̄ sic. p illō Marc. xi. Quecūq̄ orantes petitis credite. q̄ accipietis. Contra Jobānis. ix. Scim9 q̄ deus pc̄ores nō exaudit. Respondeť q̄ indulgentia dr remissio pene. s. quo ad illud q̄ remanet post suscepti pnie sacramēti de pctis et nō est culpa pcti. quam pnia lauat sed pcti pēa Ex q̄ sequitť q̄ indulgentia nō tollit actualem culpā nec habitualem maculā. nr̄ diuinam offensam. que omnia p ꝓtritionem et confessionem tolluntur. quare dator indulgentiarū dic̄. q̄ vere ꝓtritis ꝛ pfessis indulgentia dať. id est pena ēmittitur que correspondet culpe. nr̄ pena eterna p idulgētias remittitť. sed tempalis. q̄ per ꝓtritionem ꝛ pfessionem pena eterna prius pmutata ē p dīnam clemētiam in tempalem penam ꝛ transitoriam. quā penam tempalez viator si sic bene esset dispositus totaliter possz euacuare. vt si in tali pūcto decederet. sine omni purgatorio ꝛ pena statim ad celum euolaret. In his debet homo accipe deuotiuꝝ

Nō de valore indulgētiarum

remissio a

q̄ p̄rebabita p̄tritōe ⁊ confessiōe ecclesias deuote frequētare debeat vt magnā dilectionem ad deū acquirat q̄ exhortatōem ⁊bi dei. et alioꝝ bonoꝝ opm. que p̄ ceteris diebus accumulatius in festiuitatib⁹ fieri solēt vt ei dicatur illō quod Magdalene p̄pter dilectōem fuerat dictum. sc̄z dimissa sunt ei pcta multa. qm̄ dilexit multum. Luce. vij. Unde bern̄. sup̄ cātica. Omnino p̄pter mā suetudinē q̄ in te predicat̄ currimus post te domine Jhesu. vt nobis indulgeas. audiētes q̄ non spnis paupes. pctōrez nō abhoꝛreas. non hoꝛruisti p̄fitentē latronem. non lacrimātem peccatricē. ñ chananeam supplicantē. non deū hēnsam in adulterio. non sentez in thēloneo. nō supplicantē publicanum. nō negantē discipulū. non p̄secutoꝛē discipuloꝝ. nō ip̄os crucifixoꝛes. et dicis ad oēs hoīes. Eum qui venit ad me nō ēiciam foras. Ad autoꝛitatē dicendū. q̄ loquit̄ de iustis exñtib⁹ in gr̄a. qui omia peuita ad salutē anime necessaria a deo accipiunt. et non pctoꝛibus nō penitentib⁹. Sed cum in veteri testa. non dabāt̄ indulgēcie in dedicatōnibus temploꝝ sicut in nouo. Dicendū sc̄m doc. q̄ sacerdotib⁹ vete. testa. non erat concessa ptās ligandi et soluendi sicut btō Petro claues eccle sūt a xp̄o tradite et eius successoribꝫ. et in hoc dignitas ecclesie excedit sicut etiaz in oīb⁹ alijs omnes dignitates vete. testa. Sed cur nō dabant̄ indulgentie tpe apl̄oꝝ. Dicunt q̄ ip̄is apl̄is maioꝛa erāt p̄cepta. puta sanare infirmos. suscitare mortuos. ⁊c. Tum qz in primitiua eccl̄ia xp̄iani p̄fecti erant et indulgentijs nō indigebāt. Tū etiam qz credendum est q̄ añ btm̄ Grego. indulgentie dabantur. licet nō ita frequenter. quia añ tps gregoꝛij raro poterāt fieri ita solēnes. sicut postea quando eas p̄mo instituit fieri solennes de bis loquit̄ sic Bern̄. innocēt⁹ et hostiens. et p̄mūiter oēs doc. iuris. Sed queritur. vnde p̄ueniunt ille indulgentie. Rñdetur q̄ ex thesauro sancte matris eccl̄ie recondito ex supabundāt̄ia meritoꝝ xp̄i passionis. cuius mīma gutta sanguinis vt̄ sudoris ad expiatōem oīm pctoꝝ que vnq̄ fuerunt p̄petrata sufficeret. quia eius respectu nichil sunt. extra de sūma trini. c. firmiter.

Item p̄uenit ex meritis sanctissime dei genitricis. que nec mortaliter nec venialit̄ vnq̄ peccauit. et tamē multa meruit suis ⁊bis. et vita actiua cum filio eius ⁊ spāli in amara p̄passiōe. quādo gladius doloꝛis in filij passione virgineū ipsius p̄transiit coꝛ. Quibus oīb⁹ nobis meruit ⁊ thesaurum ecclesie auxit. Item ex abundāt̄ia meritoꝝ omniū sanctoꝝ et sāctarū. apostoloꝝ martiꝝ. p̄fessoꝝ. virginū ⁊ oīm xp̄ianoꝝ deuotoꝝ. qui vltra mēsuraz delictoꝝ vt debitoꝝ suoꝝ q̄ tribulatiōes et afflictiones superogauerūt. etiam augmētando ecclesie thesauꝝ nobis meruerūt. Item ieiunia oraciones. elemosine et castigatōes quib⁹ deo placuerunt. hec omnia q̄ dinā clemēcia in ferui nio sancte ecclesie recōdita. sancto Petro et eius successoribus sunt collata et p̄missa fidelibus in caritate vnitis dispensanda. ⁊ distribuēda. dicente xp̄o ad Petrum. Tibi dabo claues regni celoꝝ. et q̄cūq̄ ligaueris sup̄ terrā erit ligatum ⁊ in celis. ⁊ q̄cunq̄ solueris sup̄ terram erit solutum ⁊ in celis. Hunc thesauꝝ ecclesie ministri p̄lati papa. epūs late aperiunt in dedicatōibus festiuitatib⁹ ⁊ p̄ocinijs. vt quilibz ꝑm suā dispositōem accipiat. Ido p̄lati assimilant̄ stomacho. qui post susceptōem cibi materialis. omnib⁹ membris alijs ꝑm dispositōem ꝓpriam eundem sibi administrat. sic p̄lati autoꝛitate xp̄i. fidelibus indulgēcias concedunt. ¶ Quantum nūc ad p̄nuationē euangelij. ⁊bi est dictū quō iudei xp̄m querebāt occidere generalr. ⁊bidie quomō volebant eum opprimere lapidib⁹ magis speciali ter. ⁊ ꝑm hoc tres sunt ptes

In p̄ma oñdit tp̄is sp̄ificationē in principio. Facta sunt encenia

In sc̄da obiectionis facte rep̄hensionē. ibi Loquar vobis ⁊c.

In tercia. iudeoꝝ p̄secutionē. ibi. Sustulerunt lapides.

¶ Quātum ad p̄mā partem est notandū. Q, encenia ꝛ festuz dedicationis. Et dicitur ab en quod est in ⁊ cenon quod est nouū Et inde enceniare. ꝛ innouare vel iniciare aliquid. ⁊ sumitur hic encenia p̄ innouatione seu dedicatōne

templi in ihꝛusalem. ⁊ quia eiusdē templi multe erāt innouatōes seu ꝯdicatōes. vna nanq; facta fuit a Salomone. vt ꝯz. iij. regum viij. in autumno decima die mēsis septembꝛis. Secunda sub Zozobabel in vere. xij. die mensis marcij. post reditum eozū de captiuitate babilonica. de q̄ bk. i. Esdre iij. Tercia sub Juda machabeo in hyeme xv. die mēsis casleu. i. nouembꝛis. facta p̄ ꝓphanationem templi p̄ anthiochū De q̄ ꝯz. i. machabeo. iiij. In illa die dedicatōis templi Jhesus venit ihꝛm̄ ⁊m legez. ⁊ ambulabat in templo in poꝛticu Salomonis Et ideo euangelista tps hyemis expꝛessit. vt daret differēcias inter alias dedicatōes templi. ⁊ vt iudeoꝝ coꝛda inuidie ⁊ iniquitatis frigidissima fuisse ꝯmōstraret ꝛc. ¶ Modo taliter. In hac pte fit mentō ꝯ tribus fctis que ad spūalem sensum de triby caritatis effectibus applicari pñt. Pꝛio q̄ hyems fuit in dedicatōne. Secundo q̄ Jhesus ambulabat ī templo. Tercio q̄ iudei postulabāt certificari ꝯ xp̄o. Sic anima ꝯuota templū dei viui hns caritatem ⁊ dilectōnem dei facit magnam dedicatōem. ⁊ festum xp̄o ī hiemę ꝓemptus terzenoꝝ. amenō ⁊ ambulatoꝝ virium anime interioꝝ. et mentem erigit ad desideriū eternoꝝ. Nam vt videmus naturaliter inter alia elemta. ignis nobilius est ⁊ maxime actiuū. Inter alia etiā elementa agit ⁊ ꝓsumit ea ⁊ in suaz ꝓuertit fozmā et similitudinē. sicut apparet in ferzo ignito carbone et alijs metallis. ¶ Ideo tōne sue actiuitatis et subtilitatis dicit philosophus. ij. celi et mūdi. Nihil est nobilius ign̄e. Sic intra omnia bōna nihil est maioꝛis actiuitatis amoꝛe qui in omnib; operatur. Quilibet enim quezit amicicia ⁊ amoꝛē et nullus eligeret viuere sine amicis. viij. ethi. Ideo ꝯz in auten. Quib; modis naturales filij legitimi efficiunt̄. §. illō. colla. viij. Nichil amoꝛe vehemēti;. Unde nō solum habet reꝛcere ⁊ ꝓsumere sibi contraria impedientia. ymo inflāmare coꝛda vt dura et aspera non sentiant̄. Sicut ptz genesis xxix. In iacob qui septē annis seruiuit p̄ rachel. ⁊ itez. vij. ⁊ videbant̄ sibi dies pauci p̄ nimio amoꝛe ad eam. Si igitur amoꝛ de re transitoꝛia ⁊ vili est tā vehemēs. q̄to magis de re nobilissima stabili et omni delectatione plena. s. deo. Qui enī deum diligeret. omnia blandimēta seculi contēneret et vilissima reputaret. Unī pꝛosper in libꝛo de ꝓtemplatiua vita Et recitat̄ de pen. di. p̄ma. Si quis semel. §. ergo. Si caritatem deo exhibeamus. seculi blandimēta cōtemnimus et omnia que difficilia sunt humāe fragilitati vel aspera videnē. etiā cū dilectō ne pñcim;. Valida enī est vt moꝛs dilectō virtuti eniz mꝛtis dilectō compatur. quia nimirū mentē quam semel cepit. a dilectōe mundi funditus occidit. Caritas enim ⁊m eundē in loco p̄allegato est recta voluntas ab omnib; terrenis atq; p̄ūbus pꝛosus auersa. iuncta vero deo inseparabil̄ et ignita quodā igne spūssancti a quo est ⁊ ad quem refertur. intensa sup̄ omia que carnaliter diligunt̄ excellsa affectōum omniū potētissima et dine ꝓemptionis auida. ¶ In quib; verbis singulariter tres effectus notantur. ipsius caritatis amoꝛis siue dilectiōis. qui enim p̄ caritatem deum diligit

Totaliter cuncta transitoꝛia ꝓtemnit.

Integraliter se deo coniungit.

Et coꝛdialiter supna desiderat ⁊ appetit.

¶ Dico primo q̄ qui p̄ caritatē totaliter deū diligit ꝛc. Hoc enim notat̄ in eo. q̄ tempus dedicatōis fuit in hyeme. Nā q̄n ignis subtrahit suam vtutem a terra. et sol splendorem. nihil aliud restat nisi frigus. et deficatio terrenoꝝ fructuum. Sic quando hō suum amoꝛez totaliter vertit in deum sibi magnum festū facit. et cuncta alia a deo amata frigida ⁊ insipida putat. Sicut qui mel gustat. omnia alia desipiunt. Sic qui dulcorem diuine dilectionis semel gustauit. oīa terrena reddunt̄ sibi insipida. Quare dicit Gregoꝛi;. Gustato spū desipit omis caro. Exemplū in Paulo. qui raptus in terciuz celum gustans scintillā dine dulcedinis p̄ amoꝛe nimio oīa exterioꝛa contempsit. ⁊ ar bitratus est vt stercoꝛa vt xp̄m lucrifaceret Sic sancti martires seipos omnib; tormentis subiecerūt. vt tandē relicto coꝛpe ad deum. quē toto coꝛd̄ dilexerāt in mūdo. pꝛeuenirēt ad fruendum in celo. Reuera istis hyems erat in hoc mundo. q̄ totaliter caloꝛe dilectōis in deum tendentes. quasi frigidi

Nō quid ꝛ mazinas

sine dilectõis calore, omnia extra deuz con
tempserũt. ¶ Ẽ̃tus ardor dilectiõis Lau
rentium. Ignem inflãmauerat. qui duz
exteri⁹ flãmis corpalibus verenť. refrige
rium frigoris putantes p̃ nimio amore. do
lorem corpalem dulcedini ꝓpauerunt. Ca
ritas enim oĩa facilia reddit. qz qui amat
non laborat. i. Cor. xiij. Caritas oĩa suffert
omnia sustinet. est enim ignis qui non dicit
sufficit. Et ideo quodãmodo videm⁹ esse
infinite virtutis. cui oĩs labor. oĩs dolor
modicus esse videť. 7 quasi nihil. Sicut ꝺ
Jacob habeť. cui ꝓpter amorẽ rachel. vide
bantur dies pauci. p̃ amoris magnitudine

B ¶ Uñ amor ſm ouidiũ ꝺ arte amandi. iiij
habet ꝓprietates. Nam eũ quem amat que
rit honorare. nõ recusat ꝙ eo laborare. / excu
sat fastidium. 7 inducit solaciũ. Et ſm illas
quattuor ꝓprietates Cyprian⁹ Helenã ꝺpin
xit. que dea amoris appellabať. circumrota
tam quatuor rotis. In p̃ma rota scriptum
erat honoro. In circuitu ille ꝛſus? Est amor
sursus in honore laude repulsus. In secun
da rota scriptũ erat laboro. 7 circuitu eius
ille ꝛſus. Balnea mille mei labor et zelus
pharisei. i. diuisi. In tercia rota dilector.
in circuitu ille ꝛſus. Amor egregi⁹ vel dul
cor inocciduus. In quarta rota. consolor.
In circuitu ille versus. Sunt mẽs⁹ os⁹ vis⁹
amãtis carmina risus. Ad ꝓpositũ. Homo
quãto deum plus amat. maiorẽ ei honorez
vbicz signis impẽdit. 7 ille amor q̃ ad sen
tentiam p̃mi ꝛſus põt dici sursus quia qui
deum hic amat eũ signis honorãdo. ipe de
us reamando eũ sibi gloriã ꝓmittit 7 hono
rem cõmunicat. Marci. viij. Qui me ꝓfes⁹
sus fuerit coram hoĩb⁹. i. ꝙ signa verboꝝ
me glorificando coram hoĩbus. ꝓfitebor et
ego eũ glorificando coram patre meo. In
secũda rota scriptũ erat. laboro. et in circuitu
eius balnea ꝛc̃. Per hoc intelligiť quanto
deus ab homine magis diligiť. tanto min⁹
omnẽ laborem. quẽ ꝓpter eum facit etiam
nec mortẽ sentit. Hieronim⁹ in quodã ser
mone. Nichil amantib⁹ duz. nullus labor
difficil. amem⁹ 7 nos xp̃m. 7 facile videbiť
oĩe difficile. hec Hiero. Q, autẽ in tercia
rota scriptũ erat. dilector. 7 in circuitu amor
egregius ꝛc̃. Nam vbicz quãto magis dili

nõ ꝙ⁹ effrẽus amoris

gimus deũ. tanto maiorẽ dulcorẽ in eo sen
timus. et amaritudinẽ huius mũdi fugim⁹
Exemplũ de bt̃o bernardo qui in li. ꝺ amo
re dei sic dicit. Saporem quidẽ sentio dul
cem adeo ꝓfortãtẽ. vt si ꝙ ficereť i me vltra
nichil quererem. Q, autez in quarta rota
scriptum erat consolor. 7 in circuitu. Sunt
mens ꝛc̃. Sic reuera qui aliũ diligit. qui ꝺ
qui ꝺ est in eo sibi complacet 7 consolatõez
inde accipit. placet sibi. visus. risus. verba
7 facta. Sic qui deum amat. quid q̃ ꝺ deus
circa eum agit. in nllo tristať. sed semp con
solatur interi⁹. Augusti⁹ de morib⁹ eccl̃ie
contra manichęos. Nihil tam duz atq; fer
reum quod amoris igne nõ vincať. ꝓpter
q̃ ꝺ idem dicit. xiij. ꝓfess. Uerus amor nõ
sentit amaritudinẽ. se ꝺ dulcedinẽ. quia so
ror amoris est dulcedo sicut soror odij est
amaritudo. ¶ Dico secꝺo. ꝙ qui deũ recte
diligit. integraliter se deo ꝓiungit. Nam in
eo ꝙ hõ cor suũ deo totaliter aperit ꝙ affectõ
nem. ipse se infundit omnib⁹ viribus aĩme
et quasi ambulãdo in eis eas transformat
ꝙ dilectõem in suiꝑius similitudinẽ 7 dei
formitatẽ Exemplũ. respice ferz cũ igni ap
ꝓpinquat sicut dicit Crisť. In natura sua
ꝑmanens ꝑ applicatõnem ad ignem. sic li
quescit in igne vt nichil sensib⁹ de eius ma
teria ꝓcipiatur. sed totum in igneam quali
tatem conuertiť. Sic anime amãtis deũ con
tingit spũaliter. ꝙ in sua natura integra per
manens ꝙ influentiam sui amati. quãto ꝙ
ambulando interiora eius illumiat. vnius
fiat speciei cum eo vt dicť apl̃us. Qui adhe
ret deo. vnus est spũs cum eo. Et Hugo
Q, amor est talis vigoris ꝙ amantẽ in ei⁹
similitudinẽ quez amat transformat Exem
plum in deuotissimo patre nõ Francisco.
qui ex diuino amore 7 cordis desiꝺrio 7 vi
ribus anime tm̃ ebuliebat in deum. ꝙ terre
na nichil sibi sapiebant. 7 sic vnitus fuit cũ
deo 7 deiformis factus 7 in deum transfor
matus. ꝙ sicut in passione xp̃i vere plagis
in pedibus manib⁹ 7 latere dextro fuit vul
neratus. Ita corpus bti̇ patris fuit ꝓle pla
gis insignitum. Unꝺ de eo doctor egregi⁹
bonauentura scribit dicẽs. ꝙ quẽadmodũ
latus saluatoris dextr̃ fuit lancea transfixũ.
sic 7 latus huius sãcti fuit rubr̃ cicatrice ob

ductum. ⁊ sicut de latere xpi exiuit sanguis ⁊ aqua ñre regenerationis. ita ꝺ sancti bui⁹ latere sepe exiuit sanguis mirifice. Simili/ tudo clauoꝝ erat in manibꝫ ⁊ pedibus. ſ. ni gra quasi ferrea. Ipsa vero clauoꝝ acumia oblonga ⁊ rotunda. ⁊ quasi repercussa a su periori parte manuū. ⁊ in interiori pedum q̄ ꝺ ipa carne surgentia carnē reliquā excede bant. Claui etiam erant quasi nerui ꝓtinui et duri. sic carni innati. q̄ dū a pte qualibet ꝓmerent ad ptem ꝓnus oppositā ꝓtinus resultabāt. quis vero opabatur hec miracu la. certe ille in cuius amore tantum exarsit. vt in ei⁹ similitudinē transformaret. Et ideo dico. q̄ qui deum ꝛe diligit totis viscerib⁹ ad deum affectat elevari. et in eius cōsolatione inseparabiliꝛ vniri. Sicut ignis ardens nō quiescit inferius. sed semp̄ sursum movet. vsquequo consequit̄ oriza̅nta. iij. celi. Sic caritate incensus hic inferius qui escere nequit. q̄ pie ⁊ suauiter deus inhabitat. etiam ipas vires aīme pambulādo dulcedine gratie ꝓsolet donec facto circulo. vltimo sociatiuo ⁊ ꝛo principio firmiter sacietur. Unꝺ aug⁹. Inquietū est cor meū dñe. donec veniat ad te. Et aplus ad philipē. i. Cupio dissolui ⁊ esse cum xpo. Et rō. viij. Quis liberabit me de carcere mortis hui⁹. Sed cur deus creaturā tam nobilē spiritū limo ⁊ imo sociauit in amore tanto. vt etiā ipa anima exuta ſm Aug⁹. ꝓpter appetitū ad corpus retardet vt nō sic totaliter in sū mum trinitatis celū feratur. Rñdet mgr̄ in sentētijs. q̄ ꝓpter hoc animā limo sociauit vt oñderet qualis cōiunctio erit vbi spūs spiritui ꝺño ꝓiungitur. si tanta cōiunctō ⁊ amor est inter lutum ⁊ spūm. Sic inseparabiliter ꝓiungi deo summo bono fini ordinato et vltimo. anima incarcerata corpe summe desiderat. et post dilectū sponsum incurabiliter languet. ⁊ in omni re fastidit donec ad deum veniat. Dicunt enī omnes vires aīe christo quosq̄ animā nr̄am tollis. ꝛc. q. ꝺ. O vita et tota ꝓsolatō nostra xpe. quousq̄ animā nr̄am. q̄ vires sum⁹ tollis. i. ꝓmittis sic post te clamare. suspirare ⁊ lāguore insanabili cruciari. Si tu es xps. si es saluator si es amator. si pius. si misericors. ostende nobis palam faciē tuam sine velamine. non in enigmate sed re. et loqre nobis clare de tua immarcessibili gloria ⁊ salui erimus. In nullo enim alio ꝓsolari possumus nisi in te. Unde post resurrectōem ille amorose et dilecte filie magdalene querēti sponsum et dñm ⁊ magistꝝ suum. nō est satisfactū p angelicam responsionē ⁊ visionez. vt reciperet consolatōem. Et ideo cum paululū pertransisset spūs angelicos inuenit quem diligebat anima sua. Jocund⁹ est transitus a contemplatōe creature transire p dilectōem in cognitōem simplicis essentie. cognoscere p petuitatem exñtie. ꝓfunditatē sapiētie. Inueni. ait. quē diligit anima mea. nō exp̄mit quis ille sit. quia in cantico amoris. ymmo in amore diligentis non tantū verba pensātur quantū affectus. Unde aug⁹. O iugum sancti amoris q̄ feliciter oneras. q̄ dulciter illaqas. q̄ suauiter stringis q̄ vtiliter vris q̄ subtiliter vulneras. ⁊ q̄ salubriter sanas Hec enim est regina aliaꝝ virtutū. ⁊ alias quasi ancillas regit. Ubi quidā doctor p modum dyalogi recitat dicēs. q̄ omēs virtutes erant congregate volētes inter se reginam eligere que p̄esset eis ⁊ eas regeret in omnib⁹ In electiōe discordabāt. hinc inde dantes vota sua. ita q̄ quedā elegerūt hūilitatem eo q̄ radix sit omniū virtutū. Alie iusticiam eo q̄ vnicuiq̄ dat quod suū est. Alie autē pacientiā cum soli ꝓfecti exercēt se i hac virtute. Alique virginitatē que soror est angeloꝝ. Alique ꝓdentiā. ex eo q̄ Salomō sup̄ salutē et omnē pulcritudinez dilexit eam. Dicq̄ ipis virtutib⁹ discordātibus ꝓmiserūt in rōem. et quidq̄d faceret ratio ab omnib⁹ ratum haberi deberet. q̄ surrexit et de electōe seu ꝓmissione se ꝓmittens. ipasq̄ virtutes prius multipliciter cōmendādo. ex eo q̄ plus regali honore iudicabat eē dignas. Simplicitati ât ascēpsit. q̄ illam que p̄ omnib⁹ eminet p̄us non nouerit voq̄ subiunxit. Nunc ergo que sit. que regina a nobis facienda est. Intentū meum audite in hac pte. Amor dei merito in oib⁹ bonis virtutib⁹ anteferꝛ. In cuiuscunq̄ hom̄is cor illa aduenerit. cetere virtutes tā q̄ pdisseque ꝓuenūt. et ipam vt reginā se quūtur. pcā vero tāq̄ quoddā eis ꝓtrariū fugiunt. que statim ab ea tanq̄ ligna arida

q̄ ꝓ vtrumq; elegerunt omnia virginū omn

ab igne ꝓsumunt. Peccata ꝑterita atq; gra uia ꝙ multa in eius aduentu delent. Juxta quod saluator de Maria magdalena ait. Remittunt ei pcta multa qm dilexit mlt̄u Item ipe amor dei in homie non potest e ociosus. non vacuus nō infructuosus Alie aūt virtutes q̄s vos regali honore dignas esse iudicastis. etiā viciose seu male operari possunt. quod sic patere potest. Et ꝓmo de humilitate q̄ est qui se nequiter humiliat / et interiora eius plena sunt dolo. Eccliast. xix. Similiter ꝙ ō prudētia ptz. quia ē que dā prudentia spūs. alia aūt carnis. ꝙ hec vi ciosa est. Ro. viij. Unde virginitas. alieq; virtutes si caritate non iuuent etiam si vs/q; in finem durauerint. nichil ꝓsunt. Sic et apl̄us de quibusdā virtutib; declarat. i. cor. xiij. dicens. Si habuero tantam fidez vt montes transferā. ꝙ si caritatē nō habue ro nihil mihi ꝓdest. His motiuis auditis virtutibus placuit quod fecerat ratio ꝙ approbauerūt omnes eius electōem. ꝙ sic regina seu imperatrix inter omēs virtutes facta est quia quidq̄d ab ipa impat̄. deo gratū est. et a se reputat esse factum. eo q̄ ꝙ deus ca/ritas est. ꝓma Johānis. iiij.

Secūda pars in qua

notat̄ reprehensio obiectōnis. ibi. Loquor vobis ꝛc. q̄i d. satis apte loquor vobis fre quenter. s. quis ego sū. ꝙ tamē non creditis mihi. Et ideo dico vobis. certū testimoniū patris. Nam opa que ego facio in nomine patris facio. cuius gloriā ꝙ laudem quero. et non meā ꝓpriam. hec inquā testimoniuz ꝓbibent de me. quis vel qualis ego suz. Nā multa talia feci opa que nulla creatura face re potest. adhuc tamē nec factis nec verbis vltis credere. et ratō est. q̄ nō estis ex ouibus meis. s. innocētes ꝙ humiles. Et quia vocem meā nō auditis credendo in me. nec obedien do sequimī sicut oues mee. nā oues mee vocem meā audiūt. obfuādo mea mā data. ꝙ ideo tanq̄ pastor bonus cognosco eas et sequūt̄ me gressibo meritor vsq; ad pascua vite eterne que dabo eis. nec rapiet eas quisq̄ de manu mea. id ē ptāte ꝙ custo dia. ꝓbat̄ quia habeo a patre q̄ dedit mi chi pater. s. deitatē originaliter. maius oīb

est. a qua omnia ꝓcedunt. omis potestas i celo et in terra. Et ꝙ ꝓnus mihi nr meis pt quis violentā inferre. quia ego ꝙ ꝑ qui ē deus omipotens deitate ꝙ ptāte vnū sum⁹

Moraliter. vox cuiuslibet ꝑdicātis verbuz dei. est vox xp̄i. quam quilibet volens annu merari ouib; xp̄i in pascuis celor̄ libenter audire debet. et humiliter imitādo obedire. quia beati qui audiūt verbū dei ꝙ custodiunt illud. Lu. xi. Dicit albert⁹ li. i. de aīalib. ꝙ philomena cantat q̄n ouis incubat. Et cām aliqui platonicor̄ assignauerunt vi. ꝙ oua non viuificarent nisi philomena canta ret sup ea. Et alber. dicit. puto hoc esse vp quia cantus ille confert ad viuificatiōnem ꝓ tanto ꝙ spūs leuis ꝙ calor eleuās sangui nem in eis facit cantus iocunditatē ꝙ delitō rium gaudij. et talis est magis viuificans. Sic in ꝓposito homo ouis incubat qui ba bet in ꝓposito vt aliq̄d opus bonum faciat ꝙ pariat. ad cuius viuificatōem. vt sęq; tale opus ad vitam ꝙ effectū ꝓcedat. multū cō fert cantus deuotus ꝑdicantis ꝙ exhortātis populū ꝑ verbuz dei. quia ꝑ hoc spūs leuis ꝑ deuotōem sursum erigitur. et calor diuie caritatis incenditur. vt ꝓpositum boni ope ris citius ad effectū meritorie producatur. Est igit̄ verbum dei cū omni diligentia au diendum. et ne inutiliter euanescat i corde semp seruandū. Quia ꝛm Aug⁹. vt recita tur. i. q. i. Interrogo. Verbū dei nō ē min⁹ q̄ corpus xp̄i. ideo quanta solicitudine ser/uamus. quādo nobis corpus xp̄i ministrat vt nichil ex eo de manib; nostris in terram cadat tanta solicitudine obſuem⁹. vt verbū dei quod erogat̄ dum aliud. aut cogitem⁹. aut loquimur de corde puro ꝓcat. quia nō minus reus erit. qui verbum dei negligenter audierit. q̄ ille qui corp⁹ xp̄i sua negligen tia in terraz cadere ꝓmiserit. Hoc attende bat illa devota xp̄i filia magdalena. que vt verba melliflua magistri sui integraliter et ꝓfecte caperet. retineret. et vt ꝓficeret sede bat secus pedes ei⁹ vt audiret verbū illi⁹.

In q̄ notare debemus qualiter verbū dei sit fructuose audiendū. scilicet cum.

Discreta auriū attentiōe.

Sincera cordis meditatōne.

Plena corpis et opis executione

Primo verbum dei debet discrete attendi: quod notat in eo qp dr magdalena audiebat verbū illius. Vaz bō sapiens ⁊ prudēs non quodcūqz verbū debet memorie cōmēdare. sed tm verbum illius. scz xpi. Audit enī in anima est. sicut os in corpore. Nam sicut os omnes cibos recipit. bonos aūt et sapidos i ventrē mittit. malos vo ⁊ insipidos reiicit ⁊ expellit. Sic auditus homis qui oia debet recipe. nichil debet retinere nec meo rie cōmendare. nisi sit edificatoriū et vile. Fictiones aūt fabulaꝝ que qñqz immiscūt exemplariter ad excitandū hoies siue animos attentos reddendū. siue ꝓpter alia dēnt repellere. et inde extracto nucleo veritatis palleam fictōis excutere. Cuius hrei oppositū in multis expitur. qui paleā fictiōis retinēt et fuant diligenter. sed nucleū doctrine veritatis non aduertūt. Cū em aliquis ab eis inquirit quid pdicator dixerit. nihil nisi fabulas recitare sciūt. Plures hodie fabulas sequunt et hmōi vanis qz doctrinā sincerā xpi. De quo pdictum fuit. i. tbi. iiij. A veritate quidē auditū auertent. ad fabulas aūt puertent. cuius rō est. quia ex quo interius in corde pleni sunt mūdi insipiētia ⁊ vanitate. exterius nihil eis sapit nisi vana. Sicut stomachus fm doctrinā Auicē. Si in se cōtinet materiā peccantē recipit appetitum. vt quod homi sanū est nō vsideret. sed qđ sanitati est ꝯriuz plus ꝓcupiscit. Sic peccatori et mūdano nihil sapit. nisi cōuenies. eccli. xxi. Audiet luxuriosus. verbum prudētie ⁊ sapientie ⁊ displicebit ei. ⁊ pficiet illō post dorsum suū. ¶ Qđ oñditur in fabula q̄dā Ouidij quam narrat Aug⁹. pmo de ci. dei. de alexandro paridi filio Priamidis regis troyanoꝝ. Hic cū semel ꝓpe troyam i silua iuxta quēdam fontē dormiret. sibi apparuerunt tres dee. s. dea sapie dicta pallas. dea fortitudinis dicta iuno. dea pulcritudinis et luxurie. s. venus ad fontez sedentes. Ad quas quarta supueniēs da discordie pomū aureū litteris aureis inscriptū grece. detur pulcriori in fontē iecit. Hac aūt occasiōe tres dee ꝓmote certauerūt que pulcritudine alijs deberet pferri eligentes paridē sibi iudicem. Cui dea sapientie ait. Si iudicaueris vt mihi pomū detur. faciam te sapientē mundi. Et dea fortitudinis. Si michi eum dabis faciā te fortiorē terre vel mūdi. Sed dea luxurie ⁊ pulcritudis. si mihi eum adiudicaueris. habebis pulctiorem in tota troya et in orbe. Et tunc paris valde deficiens verba veneris suscepit. cui ⁊ pomum ꝑ vita voluptuosa adiudicauit. Per alexan. paridem. mūdani. luxuriosi ⁊ vani designātur. qui qñqz licet raro in siluā. i. ecclesiaz in qua homies sunt arbores florentes faciētes fructū bonoꝝ opeꝝ veniunt. non cā deuotionis sed visionis. accedūt eā fontē. i. fmonem veritatis. Juxta quem nō diu vigilanter attendūt. sed somno depmūt. aut vanis phantasijs mulieꝝ rapiūtur. quibus tūc tres dee apparent. Prima gra dei. que est dea sapientie que stimulat hoiem in verba dei vt attente audiat. qđ si fecerit facit eū sapientē orē mūdi. Secūda est ꝓsciētia ꝓpria. dea fortitudinis. que stimulat vt mūdetur ⁊ pulcrior iudicetur. quod homo si fecerit. erit potentior et fortior terre. Unde Gregor⁹ in collecta Nulla timeꝫ aduersitas. si nulla dominetꝫ iniquitas. Tercia dea luxurie est vanitas mundi. hec stimulat vt adametꝫ ⁊ pulcrior iudicetꝫ. ꝓmittit enī dare oēm voluptatem hui⁹ mundi. huius vocē oēs audiūt sapientiā spnentes et fortitudinē easqz pdicantes nobiles ꝑ salute animaꝝ. ptemnūt ⁊ vanitati se subiciunt. Contra qs dr sapiēs. Sapientiā ⁊ intelligentiā qui abiicit infelix est. ⁊ vana est spes illoꝝ ⁊ labores sine fructu. Hoc psiderās ecclesiastes dixit Ego ecclesiastes fui rex ihrlm. ⁊ ꝓposui in animo meo querere et inuestigare sapienter de omnibus que sunt sub sole. Et vidi cuncta q̄ sub sole sunt. ⁊ ecce vniuersa vanitas ⁊ afflictō spūs. pueris difficile corrigūt ⁊ stultoꝝ infinitus ē nūerus. eccs. i. ⁊. ij. ¶ Secūdo vbū dei debet duote meditari. Debet em homo ab omni exteriori strepitu esse abstractus. et recollectus cū oibus sensibus tam exteriorib⁹ qz interioribus in domo mentis ibi quiescere et sedere. et verba audita medullitus corde meditari. sedendo et quiescēdo aūma fit prudens. vij. phi. Sic magdalena sedebat secus pedes dñi et meditabat. iuxta illud ps. Meditabar i mādatis tuis que dilexi nimis. Unde Crisi. Quemadmodum

non prodest cibus nisi fuerit masticatus. ⁊ in stomacho descenderit. sic nō ꝓficit ad salutem. verbū dei solum audire nisi cū fuerit intellectui ⁊ memorie traditū. Et sequitur cibus qui in stomacho fuerit ille confortat et ſmo qui in mēoria manet ille lauat Ex q̄ patz q̄ sicut cibo materiali non pōt hē fuuz effectum. qui est corpus confortare. nisi in trinsecus in stomacho cōfuerit vsq; ad eius digestionē. sic nᵒ cibus spūalis anime qui est ⁊bum dei pt saluare. nec viuificare aiam que est effectus eius. nisi verbum auditū in anima custodiat ⁊ bñ masticet. vsq; ad operis expletionē. ¶Quare dr luce. xi. beati qui audiunt ⁊bū dei ⁊ custo. illō. In signū bᵒ Maria mr dñi verba eius diligenter audiuit et memorie tradidit. Sicut hē luce. ij. q̄ conseruabat omnia ⁊ba hec scz xpi. cōferens ea in corde suo. Quare qz sic cibo materiali corpus reficit et sustentatur. sic ⁊bo xpi anima virginis et cuiuslibet fidelis reficitur. roborat ⁊ in vita conseruat. Unde Innocencᵒ. iij. vt habet extra de offi. iudi. ordi. c. Inter cetera que ad salutē spectant populi xpiani. pabulū verbi dei permaxime sibi nosci ſ esse necessariū. qz sicut corpus materiali. sic aia cibo spūali nutrit. eo q̄ nō in solo pane viuit hō sed in oī ⁊bo q̄ ꝓcedit de ore dei. In hunc igit finem vt sancte anime nō fame pclitent. sed frequēter verbo dei reficiant. statuit p̄dictus papa vt episcopi viros ydoneos ad sctē p̄dicatōis officiuz assumant. qui sibi plebes cōmissas vice ipōz verbo edificent et exemplo. Un q̄ verbum dei sit cibus anime. ptz ex eo q̄ aliqui sancti pōres tantū ex verbo dei fuerūt re creati. q̄ trib⁹ pluribz diebz corpalē cibū ñ sumpserūt. vt hē in vita spa. mlus exēplis ¶Tercio hō debet audire ⁊bum dei. et ꝓ posse ope adimplere. Nibil em valet ⁊bū dei audire. corde meditari nisi etiā ope impleat. Jacobi. i. Estote factores verbi ⁊ nō auditores tm fallentes vosmetipsos. Precepta. n. dīna vt in pluribz sunt de opabilibus. et ideo nō sufficit audire nec meditatio nisi ope impleat. Jaco. i. ꝓpter q̄d dr. i. etbi coꝛ. q̄ illi qui sunt contenti scientia morali absq; ope. sunt similes illis qui attēte medicos audiūt. sed nibil faciunt coꝛ q̄ dicunt. Et sic isti nō hñt corpus bñ curatū sic nec illi animas. et sic vnq; vnusq;q; fallitur ⁊ seipm decipit. si credit q̄ ad vitam eternā sufficiat verbum dei audire. et opere non adimplere. Un aplus ad romāos. ij. Non auditores legis. sed factores iustificabunt. Ergo si cupimus nō falli nec decipi ope adimpleamus q̄d ore p̄dicam⁹. vel audire audimus. Matb. v. Qui fecerit ⁊ docuerit hic magnus vocabit in regno celoꝛ.

¶Qz q̄ sit causa vel ratō q̄ tot boni p̄dicatores viri illūinati in scientia et doctrina tā paucos ꝙuerūt. Dico q̄ illa est ꝓssima ratio. quia sicut ipi dicunt. docent et nō faciunt sic alij audiunt ⁊ attendūt ⁊ ñ credūt Unde de pen. di. ij. §. opponit. Infelix est p̄dicatoꝛ q̄ alios illūinando. ipe tenebroſ⁹ et ꝓbrobus efficit. Et quia tales ita sunt reꝓbi ⁊ tenebroſi. ideo cecos illuminare nequeunt nec eis credit nec fides dictis coꝛ adhibetur. Unde de ipis est quēadmoduz de cassandra. De qua recitat Ouidius. q̄ erat filia regis Priami. soꝛoz alexandri paridis. q̄ petuit a phebo deo sapiēcie. sapientiam sibi dari. qua posset ꝓnosticare futura. Qui post multas instantias annuit isto pacto. vt ipa sibi post acceptam sapiēciam cōiugio inseparabili ꝓiungeret. Cassandra vero libens annuit voto dei. sz accepta sapia reddere q̄d ꝓmisit. contempsit. nec voluit cuz eo amplius conuersari. Phebus ergo ob crimis detestatōem hac eam pena adiudicauit. vt q̄tumcūq; vera ꝓdixerit. ea dem tamen a nemine credi possent. Unde cum Paulo post vrbis troyane excidium ꝓdixerat. nō potuit tamē a ciuibus credi. Un sequebat nō solū ipsius moꝛs sed etiā totius ppli ciuitatis. Reuera siciſtis diebz multi petunt sapiētiam. i. verbum dei vt libenter audiant. dicentes illud q̄d scribitur Judith. ix. Da verbū in oꝛe meo. Appenit enim alijs ꝓnosticare celi premiū ⁊ tartari supplicia Hec em sunt terrentia ⁊ attractiua. Deus igitur multoz ꝓces admittit et concedit. sed cūctis eo pacto. q̄ cū fuerint scientes et verbum dei habentes q̄ animas suas deo copulent et opa virtuosa agant. scōm q̄ ipe Johānes hortatur dicēs. Nolligētes eū nō solū nomine sz ope et ⁊itate

prime Johānis.iij. Sed multi tales sunt nimis ingrati qz cum fuerint de insciis fcti scientes.et verbum dei gratōse in ore habē tes.ex hoc fastu superbie immemescūt.pulcras et gratiosas mulieres visitant.curias magnatoꝝ frequentāt.et hac cōne se a deo sepa rant.quare si multa bona p̄dicent. miracla faciant.eis tñ non credit.quia qđ verbis p̄ dicant moribus repugnāt. Job.vi. In vē tum verba p̄fertis supple ad credendū ꝛc

Tercia pars in qua

notatur.ꝛc. Ubi nota qꝫ iudei audientes doctrinā christi quasi obstinati nō valētes audire veritatē p̄ seuiciam lapides sustule runt vt xp̄m lapidarent.sed pius Jhesus vt eoꝝ rep̄meret seuiciā. dulciter eis dixit Multa bona opa ꝛc. Et dicit ex patre.ne il la vidāt sibi arroganter ascribere.ad qđ iu dei dixerunt de bono ope non lapidam⁹ te sed de blasphemia p̄ deum dicta.cū sis pu tus homo ꝛ creatura.vsurpatorie facis teip sum deū.qz dixisti p̄ tuus est deus.et mō dicis ego ꝛ pater vnum sum⁹? Et etiā qꝫ sis equalis virtutis ꝛ potentie deo patri. ꝛ sic vsurpas tibi illud quod est ꝓprium dei.et p̄ p̄sequens blasphemas.quare sm legez nobis datam.vt scribit Leuiti.xxiij. debes lapidari. Sed dns excusit a se crimē blas phemie sibi impositū dupliciter. Primo p̄ scripturā dicentē. Nōne scriptū est in lege vestra.. dij estis: qđ est dictum de omnib sanctis ꝛ ꝓphetis. qui p̄cipatiue dicuntur dij non essentialr. ꝛ si illos homies scripta nominat deos p̄cipatiue ad quos sermo dei factus est.ꝛ tamen nō blasphemat.ergo minus ego quē pater misit in mundū ꝛ sanctificauit non blasphemo.dicendo me esse filium dei. Secundo probat hoc idem ex testimonio opeꝝ dicens. Ille qui facit opa que nēo facere p̄t nisi de⁹. nō blasphemat dicendo se esse deum.sed ego sum talis.g̃ de me potestis cognoscere qualis ego sum Ideo si non vultis verbis meis credere. opibus credite que me oīa dunt in patre.et p̄sem in me eē cuius virtute opa facio. Et vt hoc miraculo ostenderet. de manib eo rum exiuit deitatis virtute.licz vellent eu tenere. Moraliter.in illa parte specialiter tractat de blasphemia ex le.et p̄cepto xp̄i p̄hibita.ꝛ punitōne mortis corrigenda. Pro quo notandū.qꝫ quia blasphemare ē aliquid dicere vel negare.quod diuīo ho nori derogat. et maledicere siue periurare nomen dei. est etiam diuino honori dero gare. Ideo indifferenter vnum pro reli quo hic vtar iurare et blasphemare. Nam vt videm⁹ illud est vulgare ꝓbleu ma siue enigma. quid ē optimū ꝛ pessimū Et cōmuniter respondet qꝫ lingua .ꝛ seꝝ quod est exponitur.est optimū ad comedē dum.sed pessimū ad detrahēdum vel oblo quendum. Sed illud aliter declarari p̄t. qꝫ est optimū qñ bene vtitur.sed pessimum quādo male vtitur. Deus eni illud priuile gium homini dedit p̄ ceteris animalib.vt p̄ linguaz mētis conceptuz exponeret.et in oīb deum laudaret.sed illo abutitur ho mo quādo deum lingua blasphemat p̄ no men sanctū eius frivole iurat et maledicit. Et tō lingua talr abutētes. digni sunt pu nitione et priuilegij loquendi amissione .qz vt habetur extra de regula. licet dist. lxxiij. .c. vbi.ꝛ C. de iudeis. l. Judeos. Priuile gium merit amittere qui concessa sibi abu untur potestate. In signum huj⁹. multa in ar ticulo mortis loquelā amittūt periculose. qa dū deū glorificare ꝛ laudare potuerunt eū ignominose blasphemauerūt. In eo enim q̄ quis peccat in eodem punit. sicut patz in diuite. qui blasphemādo ꝛ male iurando li gua peccauerat.in lingua cruciabatur in in ferno. Debet namqꝫ quilibet homo cauere blasphemiā. qz hoc peiꝰ blasphemie.

Omnib aliis peccatis est grauius.

Hic ꝛ in inferno punit acrius.

Damnatōe eterna certius.

Primo est omnib aliis peccatis grauius quod quidē patere potest. Nam in illo pec cato infert contumelia deo in ꝓpria p̄sōa cui alij peccatores inferunt cōtumeliā in re bus suis. Nam fur vel raptor infert deo tm̄ contumeliā in rebus suis et i rebus suoꝝ suoꝝ Etiā hōicida i suis suis. Sz blasphem⁹ in fert ei contumeliā in ꝓpria p̄sōa. ꝛ tō nō partī displicz p̄ncipi deo blasphemia. m̄ltī ei di splicz p̄ncipi.qñ ei contumelia ifert subdīs suis.sz ampl̄ius displicet.quādo in eo qui ē de

familia ꝓpria. sed longe ꝛplius. quãdo ꝺ filio vel filia. et sup illa qñ infertur ei in ꝓpria ꝑsona. Et ex simili cã potest etiã argui sic. Si ꝙuicium dicatur alicui burgẽsi. magna est offensa sed maior militi. sed longe maior si dicatur principi. Ergo in infinitũ maior ꝛ maxima si infinito maiori ꝛ maxio pctõ esset a ꝑsona grauatur. extra ꝺ excess. ℙlato. tanta. ¶ Cũ cum in pctõ blasphemie ꝙuicium dicatur deo. qui in infinitum est maior omni alio domino terreno. ita blasphemia vt ita dicã in infinitũ excedit alia pctã. et rõ. qz offensa intenditur ꝛ ẽmittitur ꝑm sublimitatẽ ꝑsone. Item blasphemꝰ peior est ydolatra. ex eo ꝙ ydolatra honorem suũ aufert ꝺo ex ignorãtia. blasphemus ãt non solum honorez aufert. sed etiã contumeliã infert ꝛ scienter Item peior est iudeis. qz iudei obturauerũt aures suas audita blasphemia ꝛ signa doloris ostendẽt christiani ãt blasphemi ad blasphemiã ridẽt et iocundãtur. Itẽ peior hereticis. qz hereticus loquitur ea que credit esse vera. blasphemus vero contra conscientiã suã ꝺo deo dicit. quod scit non esse dicendum. Item etiã peior cane. qz canis non mordet dominũ suum et benefactorẽ suum. Ipe vero blasphemus dominũ ꝛ benefactorẽ suũ dilacerat. mordet ꝛ flagellat ꝛ etiã vulnerat. de quo loquit Augustinꝰ in q̃dã omelicẽs. Christus flagellatus est flagellis iudeorum. flagellat et blasphemijs falsorũ christiãorum. nec quis cogitare debet ꝙ ꝺ suetudo illa pessima dominũ aliquem a gratuitate excuset. ymmo magis aggrauat. qz tãto sunt grauiora pctã. quãto diuicius infelicem animã detinent alligatã. ex. de consuetu. Cum tãto. ℙeruersa enim consuetudo ex diuturnitate temꝑis non alleuiat crimẽ sed potius auget. xxuij. q. i. scisma. Et de symo. non satis. ¶ Secũdo blasphemia hic et in futuro acrius punitur. Unde leuiti. xxiiij. dicit. Q, egressus filius mulieris israelitis que ꝑperat de viro egiptio iurgatus est cum viro israelitico. Cunqz blasphemasset nomẽ domini ꝛ maledixisset ei. ductus est ad moysen. qui misit eum in carcerem. donec nosceret quid iuberet dominus. Qui locutus est ad Moysen. Educ blasphemũ extra castra. et ponent omnes qui audierunt manus suas super caput eius. ꝛ lapidabũt eum omnes populi. Et deinꝺ diuulgabat legem de blasphemoꝝ pena. ꝺ. Loquere ad filios israel. homo qui maledixerit deo portabit pctũm suum. et qui blasphemauerit nomen domini morte moriat. ꝛ lapidibꝰ obruet eum multitudo populi. Unꝺ pius papa statuit vt dẽtur. xxij. q. i. Si quis. Q, si quis per capillum dei vel caput iurauerit vel alio modo blasphemia vsus fuerit contra deum. Si est in ecclesiastico ordine debet deponi. si est laicus anathematizari. Et si ꝑ creaturas quis iurauerit. ꝙ acerrime debet castigari. et scꝺm leges tãs iurãs vltimo supplicio debet puniri In auten. vt nõ luxurient circa medium. Et extra de maledicto. c. Statuimus. dẽtur. ꝙ si quis ꝺeum vel aliquem sanctum maxime btam virginẽ blasphemare ꝑsumpserit. ꝺebet septẽ diebꝰ dominicis pre foribus ecclie mãifeste stare dum missa dicit. nec pallio nec vestimẽtis vestiri. sed corigiã circa collum bre. ꝛ sotulis vestiri. sed corigiã circa collum bre. ꝛ sotulis. item precedentibꝰ feriis sextis ieiunare in pane et aqua. nec debet ingredi ecclesiã. sed inquantum potest diebꝰ quibꝰ ieiunat. debet tres reficere pauperes. plures vl paucores scꝺm eius abundantiã ¶ Unde refert greg. in libro ꝺyalogoꝝ. ꝙ quidã dns puerũ. v. annoꝝ quem teneritime dilexit. ꝛ nimis delicate nutriens. consuetus erat nomen dñi blasphemare. Quadã die cum pater eius teneret eũ in brachijs ꝛ blasphemaret. clamauit puer. Mauri domes. id ẽ nigri vocamini ꝛ volunt me tollere. quod cũ dixisset nomẽ dñi. vt solitus erat. blasphemauit ꝛ statim extinctus est. Si igitur deus in puero quicqz annoꝝ sic se vindicauit de blasphemia. nunquid ꝓcz adultus inueteratus in ꝺ peccato certe non. qz si hic nõ. tamẽ in futuro puniet tales. Cũ cũ quidã miles ꝓ oculos dñi i ludo iurasset ꝓpriꝰ oculꝰ ex capite exijt ꝛ in aleã cecidit. Recitat eẽ damascẽ. ꝙ in bononie pubꝫ. duo quidã ꝓpatres fuerẽt et amici. quibꝰ simul in conuiuio discũbentibus allatus est gallus coctus. quem vnus in frusta ꝺcidit ꝛ piper cũ legumie superfu ꝺit. quo facto dicit vnus eorũ sic diuidas ipm. ꝙ si scꝰ Petrus velit eũ reintegrare

non possit. Cui alter etiam respondit. etiaz si christus iuberet nō in ꝑpetuz resurgeret Ad hanc vocem repente gallus viuus surrexit ꝛ plumis exiliuit alas more solito percussit et cecinit. ꝛ excussis plumis totū pipsup ipsos aspsit. et ilico sacrilegi ꝛ blaspheminī in aspsione piperis lepra ꝑcussi sunt. et in posteros eoz ꝑmansit hereditaria ꝛc.

¶ Tercio blaspheꝫmia inter ꝛc. Nam blaspheꝫmia est peccatum in spūmsanctū. s. qđ nec hic nec in futuro remittitur. Matth. xij Spiritus blaspheꝫmie non remittet. Sed ꝑra hoc ibidem dr. Omne pctm̄ blaspheꝫmie remittet hominib. tñ det Alexan⁹ in summa. q si blaspheꝫmia fiat ex coactōe peccat contra pem. Si ex deceptione contra filiū. Si ex certa malicia ꝑra spūmsanctū. scōm enī veritatem omne pctm̄ est ℈ trinitatē. appropriate tñ pctm̄ ꝑmissum ex infirmitate dicit esse ꝑra pem cui potentia appropriatur. ꝑmissum ex ignorātia contra filiū cui sapientia. commissum vero ex certa malicia ꝑra spūmsanctuz. cui bonitas appropriatur. quod etiam dicitur irremissibile. Sz hoc ē triplicit. Uno modo negatiue. scz q nullo modo potest ēmitti. vt peccata demonum et damnatoz. Alio mō contrarie. scz q habet ℈ triam dispositionem ad remissionez vt pctā que fiunt ex certa malicia. que dicunt irremissibilia. id ē valō de difficili remissibilia. Tercio modo priuatiue. s. q in se non est aptum natū. vel dignū remitti vt quodlibet pctm̄ mortale. Si ergo blaspheꝫmia fiat ex coactōne vel deceptōe dicit remissibilis. quia secum habet cām annexā diuine miscōie, puocatiuam ad remissionē Si autē blaspheꝫmia cōmittat ex certa malicia. tunc dicit esse irremissibilis. non qz n̄ possit remitti vel quia non remittat. sed qz non habet secum cām motiuam ad remissionem. Et de hac dr in autoritate allegata. spūs blaspheꝫmie. i. blaspheꝫmia illata ex certa malicia. et quodlibet aliud pctm̄ factū ex certa malicia ē irremissibile. i. vix vel difficulter remissibile. qz nullam excusatōem habet. Cum igit difficulter ēmittat ꝛ dicitur agat ℈ deū. et a ꝑsuetudine q̄ innatū q pauci ponderāt eius grauitatē. nec de eo peniteāt vel ꝑfiteant, videt cercius esse de damnatiōe. Debet igitur hō cauere ab illa vānosa ꝛ piculosa ꝑsuetudine seipsum moderare ꝛ alios corripe facientes. quia ī his scz maledicendo vel blaspheꝫmando. datur vera ꝛ infallibilis ōstensio filiorū dyaboli qui in loquela illa distinguunt a filiis dei et ab hēredibus celi. vt declarari potest in tali exemplo. Fuit quidā rex habens vxorē ex qua vt putauit tres filios habuit. Cum autē quadā die cum eo vxor contenderet. passionibus mota ei improꝑauit dicens. Tu credis ex me tres filios habere. vnus tamē tantū est tuus. nec voluit sibi quis ille legitimus esset indicare. Nunc vxore ō functa pater ad mortē cepit egrotare. faci / ensq testamētum filio suo legitimo omnia dimisit post mortē. Inter filios contentio fuit facta. quis inter eos hēres esset ꝛ causa deducta est ad iudicem. qui precepit vt pē eorum mortuus ad arborem ligaret. et ille qui directius in eum sagittam mitteret hereditatem esset possessurus. duo vero illegitimi sagittauerūt. et tercius sagittare noluit. ꝛ offensus aliis duob dixit se n̄ posse patrem suum sagittare. hoc cognitum erat q ipe erat legitimus filius ꝛ data est ei hereditas ꝛc. Simile iudiciuz fecit Salomō tercij regū. iij. Sic filij dyaboli nō dei. nō curant xp̄m p̄m omniū nostz. nec matrez miscōie verbis ꝑmeliosis vulnerare. vel sagittare verbis blaspheꝫmis. In signum q hereditatē nunq̄ bēbunt glorie celestis quoz heu est maior numer⁹ ¶ Tercius filius scz qui deū blaspheꝫmare ꝑmescit bonorem deo ꝛ sanctis tribuit. hic verus hēres est christi. ꝛ vitā eternā possidebit.

¶ Feria quinta post Judica.

Rogabat ihesū quidam phariseus vt māducaret cū illo. Luce vij. ¶ Scōm Plinium ꝛ Isidoz. Lupus est animal multum vorax et magne astutie ad predandum Quādo enim noctu prede gratia ad ouile pergit. ne canes eius sentiant odorem. contra ventum leuiter vadit. Et si aliquo casu pes eius calcando sup aliquid strepitum facit. ipsum pedē dnro morsu castigat. De quo narrat Ouidi⁹. li. i. metha. q iupiter

deus celi postq̃ attenta corruptõe totiꝰ humani generis. cum diis vniuersis ꝓsilium celebrasset q̃ totum genus humanũ diluuio submergi deberet. Primo voluit pſõaliter ad mundũ descendere. et terram sub alia specie circũire. si crimina que d̃ hominibus dicebãt essent vera videret. Iste ergo humana indutus imagine descendit in terram, vbi cũ lychaonẽ nequissimũ quendã tyrannum visitaret. qui quidẽ lychaon parato sibi quodã lecto i domo sua ipm occulte occidere attẽptauit. ꝓpter qd̃ dictus lychaon ab ipo mutatus ẽ in lupum. et vt lupus vlulare cepit et vagabundꝰ p nemora circũire. Rei autẽ veritas fuit illa. qr cũ mlti essent ꝓfederati ad bellandum cõtra iouẽ regem cretẽ. qui se deus a suis subditis faciebat credi. q vtens magicis artibus adorari, p explorando exercitu inimicoꝝ mutato habitu vsq; ad archadiã tandem venit. vbi fraudulẽter a lychaone receptus nocte paratis insidijs lychaon ipm occidere attẽptauit. ꝓpter qd̃ iupiter terrã suam sibi abstulit. sed q mortẽ prudenter pcauens. ipm in mortẽ q in siluam fugere coegit. vbi diu rapinis q latrocinijs vixit. q sic mutatus in lupum non imerito dictus fuit. Recte carissimi talis lychaon lupus videt fuisse populus iudeoꝝ puersus. Cõstat enĩ q sũmꝰ iupiter dei filius. assumpta hũana ymagie pincarnatõem ad terrã noscit descendisse Juxta illud baruth. iij. Postea i terris visus est et cum hoibꝫ puersatus est. Domũ etiam lychaõis .i. iudeoꝝ ꝓpm voluit pſõaliter visitare. Judei vero lupino more fraudulenter deuorare eũ q occidere eum semp quesierũt lente sub spẽ pietatis. nunc verbis nunc factis inuadẽtes ne eoꝝ fraudulentiã agnosceret. q in lecto crucis pato q intento
R morerer. ¶ In hũc finẽ etiam phariseꝰ de quo pñs textus loquit eũ ad mẽsam suã inuitat. vt q̃ alꝫ de nullo reprehendi vel capi posset. saltẽ in mẽsa vbi maior ẽ familiaritas in cibo sumẽdo q colloq̃ndo capetur. Bartholomeꝰ brixi. in glosa sup illo vbo omnes xxvij. q. i. oñs. dicit q facilꝰ quis decipit inter epulas. sic herodes deceptus in mensa amputari fecit caput Johãnis bap. xxij. q. iij. Unusq; q; Christus igit filius dei noscens oĩa etiã corda eoꝝ puersa falli non poterat. id ẽ mortẽ quã ipsi in lecto crucis sibi parauerũt. sciuit q potuit p resurrectiõem euadere. et in penaz eos dispgere vt quasi lupi egentes miserabiliter p orbem vagarẽ tur. Hãc penã eis Oseas ꝓdixit. ix. c. dicẽs Abijciet eos deus meꝰ qr nõ audierũt eum et erunt vagi in natiõibꝫ. notanter dicit. qr non audierũt eum. Ipe nanq; xps vt omnes saluaz ad oẽs docẽdo accessit ad pctores vt eos ad pniam vocaret. ad amicos vt ad deuotiõem eos excitatet. ad paupes vt inopiam eoꝝ subleuaret. Ad diuites q phariseos vt superbiam eoꝝ ꝓfutaret. et viam vitatis doceret. Hec enim est rõ quare rogatus a phariseo domũ eius intrauit. vt dr in theomate. ¶ Queritꝰ cũ xpc diuersis pctoribus q phariseis comedendo ꝓmunicauerit q bibendo. an etiam xpianis liceat excõmunicatis et ab ecclia diuisis comedendo et etiam hmõi pticipare. Et videt q sic exẽplo xpi In oppositum est illud qd̃ hẽtur in caũ. xi. q. iij. c. Sicut. et in tribus capitlis seq̃ntibꝫ q cum excõmunicato nulli debet pticipare nec loquẽdo nec salutando nec bibẽdo nec comedendo. ¶ Pro quo notandũ. q duplex habet excõmunicatio. s. maior et minor. Maior excõmunicatõ est que dicit anathema. q̃ homines sepat a sacmentis ab ingressu eccie et a ꝓmunione fideliuz. ita q omia bona que fidelibus a sacmentis eccie. siue merito passionis xpi. siue meritis omnium sanctoꝝ siue deuotoꝝ fidelium prouenitꝫ. tali excommunicato nõ ꝓsunt ad salutem. nec etiam ꝓpria bona. quia sicut ramus aridus et putridus i viridi arbore q fructuosa non est susceptibilis humiditatis radicis. q̃uis sit aliis ꝓiunctus in arbore. sic excõmunicatus licet ꝓuersetur cum hominibus in eccia. qr caret gra que est vita spiritualis talis est mortuus. aridus q putrid nec susceptibilis meritoꝝ. nec quorũcunq; bonorum eccie. Talis ergo vt ꝓgnoscat se separatum ab omnibus bonis et etiam a societate fidelium q ꝓmunione sanctoruz in celis non debet intrare eccĩam que sibi interdicitur, nec ad orandum. nec diuina audienduz nec in valuis eccie occulte. nec manifeste stare qr sp pnacit facies ꝑ peccat mortle

Conceditur tamē sibi vt eo citius satisfcia at et illuminet q̄ in ecclīa isto tempe inter dicto verbum dei audiat dummō dīna nō celebrāt̄r. et q̄ simpliciter p̄ ecclesiā trāsi re possit. Ceteri enam christiani tenent̄ ta lem excōmunicatū vitare. q̄ nec osculo n̄r salutarē simplici nec ī mēsa vt p̄dictum ē. teñt sibi cōmunicare ⁊ contra faciens incur rit ipso facto in minorē excōmunicatōem ⁊ peccat enam mortaliter. Ex p̄sequēn prīva tur enā omnib bonis ecclesie vsq̄ ad absolutōnem. Hoc attendere teñt homies qui iudeos secuz p̄mittunt stare in cōuiuijs. ludendo. loquendo/qui graviter peccāt mortaliter quocīēscūq̄ hoc fecerint. ¶ Sed queritur an aliquo casu licet excōmunicato tali p̄cipare. Dicunt doctores q̄ sic. ſm q̄ notat̄ in isto versu .s. Vnle lex humiles ignorata necesse. Vnle p̄pter vilitatē meam, et ne ipe cōmodū habeat possum p̄ cipare excōmunicato loquēdo. Item pro pter vilitatē amme eius eum exhortando possum enam ei loqui. Lex p̄pter eādem le gem que est viro et vxori. Vxor enim pōt cōmunicare viro ⁊ econuerso. Humile sic est in filijs suis ācillis ⁊ mercēnarijs. Res ignorata. Ignorantia enim ibi excusat. nisi sit ignorantia crassa. Necesse. Necessitas ex cusat vt in pegrinis ⁊ viatoribz ⁊ hmōi.

¶ Sed queri. Cū quis in illā excōmūi catiōem incidat. dico q̄ quādo q̄s incidit in hēresim damnatā. vel nouaz sectā fingit et de sacramētis aliter sentit q̄z romana ec clesia p̄dicat ⁊ obſuat. vel si quis esset de fensator vel fautor hēreticoz. Item qui p turbat psonam ecclesiasticā. vel iniectione manuū violentaz. vel qui exactionaret eos contra libertatē ecclesiasticā. Item qui in cendit vel frangit eccliam vel aliquid enor me intus p̄mittit. rapiendo forte de altari corpus xp̄i. altare destruēdo. frāgendo cru cem ⁊ huiusmodi. Item cum quis p̄ se vl per alium falsificat litteras papē cum fauto ribus suis. vel cuz quis vtitur scienter litte ris apostolicis enam ab alijs falsatis. In bis enim casibus excommunicat̄ tam cito perpetrat delictum. ⁊ dicit̄ ipo iure excom municatus. Item illa excommunicatio ei am infligitur a iudice, quādo iudex aliquē excōmunicat vel facit denunciare de contu macia. vtputa non veniēdo ad iudicium. vel recepta citatione pemptoria. ⁊ venire p temnit. siue quia malicioſe seip̄m occultat. siue als impedit. ne citatio ad ip̄m veniat.

¶ Secunda excōmunicatio est q̄ dicit̄ mior Illa tantum sepat a sacmentis. s. q̄ hoies excommunicati minori excōmunicatione. non debent suscipe sacramēta. ⁊ illa infligi tur in ipo iure hom̄i quātūcūq̄ quo ad deū tantum, aliquādo quo ad deum ⁊ quo ad ecclesiam. Quo ad deum tantū infligitur q̄cūq̄ peccatū mortale cōmittitur. enā sola cogitatōe. Sapie. i. Peruerse cogitatōes separant a deo. qui enim peccat mortaliter. sepatus est a deo ⁊ traditus sathane. xi. q. iij. audi. Et si talis recipit sacramētū eu ka ristie vel cetera sacramenta ecclesie. recipit ea ad damnatōem suam ⁊ non ad salutem de coba. cle. ⁊ mulie. c. fi. Sed quo ad deum ⁊ ecclesiam infligitur ipo iure. quando quis communicat excōmunicato. sacrilegi um committit. notorius. fornicator. symo niacus. pauperum oppressor. raptor mānife stus. publicus vsurarius. meretrix et omnes notorij peccatores. hec Innocēnus ō sen. exco. in glo. sup. c. i. Patet p̄ hec. quid sit ad argumētum contrariū dicendum. scz in bis que ad salutē anime p̄tinent vt reduc tionis. informatōis et correctōis causa pōt quis excōmunicato cōmunicare. sicut xp̄us communicauit cū phariseis ⁊ peccatoribz comedendo ⁊ loquēdo ⁊c ¶ Quātū nunc ad euangelicā p̄secutiōem est sciendū q̄ sancta mē ecclesia cupiens filios suos salua re p̄ totam quadragesimā. tam verbis q̄m factis christi ostendit. q̄z grata sit sancta pe nitentia deo. angelis dilecta ⁊ peccatoribz valis ⁊ necessaria. Et quia citius et facili credimus exemplis q̄z dictis. Ideo hodie ponitur exemplū apissimū vnius peccatri cis. que penitentiā agens suorum peccato p a christo mirificorditer veniā obtinuit ⁊ gra tiam. Et ſm hoc sunt tres p̄tes.

In p̄ma notat̄ mulieris exemplaris p̄uer sio. ibi. Ecce mlr ⁊c.

In scda amoris peculiaris ostensio. ibi. vi des hanc mulierem.

In tercia salvatoris salutaris ēmūeratō ibi

Propter quod dico tibi.

Quātum ad primaz

partem dicit̄ q̄ quidā phariseus id ē diui
sus moribꝫ ab alijs ꝛ vita. ꝛc̄ ¶ Moraliter
p hoc q̄ dicit̄ hic. Varia sup conuiuātes
venit ad querēduz Jhēsum. notat̄ fructuo
sa conuersio ꝛ exemplaris peccatricis aīme
per petm̄ a deo longe elongate. Videmus
enī naturalit̄ nihil quiescere ſz ꝓtinue moue
ri donec ad ꝓncipiū ꝛ rez originē ꝛ locuz
ꝓprium ꝓueniat. iij. phi. In bunc finez la
pis petit deorsum terrā. ignis sursum ſperā
igneā. flos solē. Sic igit̄ in aduēm p̄tis pu
er ridet ꝛ letat̄. q̄li de formali ꝓncipio suo.
sic oīa animātia aduenīēte sole ridere dicū
tur. ꝛ gaudere trāſſumptiue q̄. vegetabilia
arbores. flores ꝛ plāte ostis se extendūt. flo
rent et sursum se eleuāt. et soli quasi forma
li ꝓncipio se inclināt. qđ maxie in solsequio
apparet. q̄ sole oriente se apit. et versus so
lem vertit. sed occidente itez claudit. ꝛ id̄o
dr sponsa solis. De qua narrat ouidi⁹ li. iij
metha. q̄ fuit quedā nympha dicta elysia
quā phebus multū dilexit. sed de viro suo
facta zelotipa ꝓ eo q̄ eā aliā virginez ama
ret. ꝓdit virginez p̄ri. qui ipaz puellā viuā
in terrā fodit. et sic ipa elisia recupasse amo
rem solis ꝓdituī estimauit. Verūtamē sole
ꝫ eā irato. noluit ipam ap̄li⁹ diligere. Ipa
vo solē immoderate diligens ñ cessat ipm
ostī die ītspicere. ꝛ vbicūq̄z se vertit. oc̄los
ad ipm inclinare cupit. ſz q̄ sol sibi ñ mira
bat. iō ipsa in semetipa emarcuit et defecit
et ī florē qui dr solsequiū mutata fuit. Hec
q̄ tanto ꝓposui. q̄ deus oim tā visibiliū q̄z
inuisibiliū rex extat ꝓncipiuz. Exmḡo. q̄.
sniaz di. i. Aq̄ sunt oia ꝛ i quē reducūt. xij.
methaphi. ¶ Anima spōsa xp̄i magis dile
cta que eā singularē bonitatis sue influen
tiam accepit. debet solū in eo letari. nc̄i alio
quiescere terreno. ipm toto corde diligere
nec vnq̄z mentis oculuz ab eo vertere. Si
aūt contingat ipam ꝓ petm̄ zelotipam fieri
q̄ sol iusticie dedignat̄ eam ꝓ misc̄diam vl
tra respicere. sed potius vilipendere ꝛ vita
re. Ecc̄i. xij. Altissimus odio habet petōres
debet statim se ad xp̄m solē iusticie ꝓ deuo
tionem et amarā contritiōem convertere. ꝓ

ipius imitatōem eū sequi. et ad omnia vir
tutū puncta. ad que eum ipe sol iusticie cō
uertit mentaliter inclinare ꝛ in florem hone
ste ꝓuersationis finaliter se mutare. Et pro
culdubio si anima peccatrix taliter se ad ipm
sum suum ꝓuertit. et mutat̄. ipe versa vice
ad animā le misericorditer cōuertit ꝛ indul
gentiam ꝛ veniā ei concedit. Zacha. i. Con
uertimini ad me in toto corde vēo. et ego
conuertar ad vos. Sup quo dic̄ Gracian⁹ z
ō peni. di. i. Conuertimi. ¶ Conuersio dr
quasi cordis vndiq̄z versio. Si autem cor
nostꝝ vndiq̄z a malo ad deum conuertitur
mox sue ꝓuersionis fructum meret̄ vt deus
ab ira ad misc̄diam conuersus. peccati pre/ a
stet indulgentiā. cuius ꝑmo ꝑparabat vin
dictam. ¶ Volens igit̄ se fructuose cū ma
gdalena ad deum cōuertere ꝛ xp̄m miseri
corditer inuenire. debet cor ab exterioribus
totaliter abstrahere. Affectuz in deū ꝛ post
deum infatigabiliter dirigere.

Effectū amoris in opibꝫ realiter ostendere

¶ Primo debet quilibet cor suū ab exterio
ribus totaliter abstrahere. et nihil ō eis cō
tra deum amare. Hoc docet forma cordis
quod superius est latū et aptum. ꝛ inferius
strictum et clausum. Ad innuendū q̄ solū
ea que sursum sunt. debet amare et deli/tera
re/et inferiora nō admittere. nisi ad necessi
tatem. ꝛ alia refutare vt stercora. Juxta ex
hortationē apostoli col̄. iij. Que sursum sūt
sapite. non q̄ super terram. Cuius ratio est
quia omīa que sunt in mūdo ꝛ in terra. va
na. falsa ꝛ instabilia sunt ꝛ peruersa. Valig
nitas modo in mundo tantū invaluit. obti
nensq̄z victoriā. q̄ nichil reputat̄ humilis
sed malignosus. pauꝑ nō amatur. sed pecu
niosus. quietus ꝛ pacificus spernit̄. sed bri
gosus. clamorosus exauditur. castus ꝛ tem
peratus non querit̄. sed venereus gulosus B
et sic modo peruerso omnia fiunt. ¶ Et est
in mundo quodāmodo sicut in curtis dño
rum fieri consueuit scōm q̄ de quodā gar/
tōne recitatur. qui dicebat tria fieri in cu
rijs. que si bene fierēt se modo opposito ha
berent. Primum. qui pejus sunt vestiti. re
motius ab igne locantur. Secundum qui
plus esuriunt debili⁹ procurantur. Tercio
qui posteri⁹ ponunt̄ citius ō mēsa vocāt̄. et

sic de mŏdo isto sęz i seculo nequā. vt ꝓmuniter omia aliter fiūt cꝫ fieri debereť seu dēnt Ideo coꝛ nēm abstrabere debem⁹ a mūdo et eum nō diligere. Juxta illud. i. Joh. ij. Nolite diligere mūdum neqꝫ ea que i mūdo sunt. Nā ea que in mūdo sunt diligūť aut ꝓpter delectatōem. aut ꝓpter vtilitatē Si ꝓpter delectatōem. experimur ꝙ delectatio illa vana. falsa. infidelis ⁊ instabilis est. Dilectio nanqꝫ inordinata siue carnal viri ⁊ mulieris. videtur maximū delectabile esse. q̄ neq̄ꝫ terminari absqꝫ maxima deceptione et amaritudine p̄t. Dum em̄ mulier putat se solā amari a dilecto. latent. x. vel plures diminuētes eius amorē ⁊ econuerso ꝙ vix inueniť vbi amoꝛ solūmō maneat imꝑmixtus. Ex q̄ sequiť maxima dissēsio ⁊ coꝛdis amaritudo. sic in sili ꝑte ꝓ ouidium li. iiij. metha. de elysia sponsa solis q̄ dum solē ardenť amaret. ipe aliā puellam lenthocoe pulcerrimā. ita ardenter amabat ꝙ mŏm q̄nqꝫ illūinare obliuiscebať. et q̄n qꝫ tardius cꝫ ꝓsueuerat surgēs. q̄nqꝫ hoꝛā sui oꝛtus anticipans. Jō mŏi regimē diminisse videbať. oꝛdoqꝫ rex ꝓpter hoc mirabiliť turbabať Quo facto elysia facta zelotypa solis adulteriū p̄i filie lenthocoe reuelauit. qui eam viuā in terrā fodit. ad quā solradios suos vertēs. sed ipam mortuā non valens ꝛesuscitare eam in virgā thureā trāsmutauit. et thus ei⁹ ad sacrificandū sibi et aliꝭ nūmib⁹ ordiauit. Ecce hꝛ̄i finē amoris ⁊ falsitatem. elysia estimauit se ꝑ cūctis amari a sole. qui tn̄ aliā magis dilexit. ⁊ sic ipsa ꝑ doloꝛe emarcuit. lenthocoe viua sepelitur. et nichil nisi fumū. i. famā post se reliquit. Sol amicum se oñdit. qui falsē amiciam recusauit. Hāc falsitatē ⁊ finis amaritudinē attendere dēnt viri et mulieres. dū solē splendere respiciūt. Attendať instabilitas ⁊ falsitas amoꝛis. dum thurē ascendere vel solsequiū vident marcere. ꝓsiderent finis amaritudinē. quāto enim amoꝛ intensioꝛ est duoꝝ in sociatōe. tanto amarioꝛ est finis in sepatiōe. extrema em̄ gaudij luctus occupat. ꝓuerb. xiiij. Ūñ iacobi. iiij. Adulteri nesciūs quia amicicia hui⁹ mŏi inimica est deo. Qui ergo voluerit esse amicus hui⁹ seculi. inimic⁹ dei constituit. ¶ Secūdum qđ in hoc mundo diligiť est hoꝛor et gl̄ia. et hoc ꝓpter vtilitatē ⁊ lucꝝ. Quāte autez instabilitatis hec fuerit omia ⁊ falsitatis. pz in nr̄is p̄decessoꝛib⁹. qui oñes miserabiliť relinquētes potentiā. hoꝛorē et gl̄iam siue abūdantiā diuitiaꝝ pauꝑes mortui sūt. nec quicqꝫ secū detuleŕt. p̄s. ne timueris cū dives factus fuerit hō. et cum mlt̄iplicata fuerit gloꝛia dom⁹ eius. Oñ cuz interierit nō sumet oīa neqꝫ descendet cū eo gloꝛia dom⁹ eius. Et sequiť. Introibit vsqꝫ i ꝓgenies p̄m suoꝝ ⁊ vsqꝫ i eternū ñ videbit lumen p̄s. xlviij. Volens igiť eternaliť lumē gl̄ie delectabiliter videre. necessario coꝛ suū abbis oīb⁹ abstrahit cū sapiente. Qui cū oīa sub sole inuestigatus esset. dixisseqꝫ i coꝛde suo. vadā ⁊ affluā delicijs. fruar bonis. ⁊ vidit ꝙ hoc q̄qꝫ essz vanitas. dixit q̄d frustra decipis. cogitauit in coꝛde suo abstrahere a vino. i. omni delectatōe mūdi. carnē suā et animū suum transferre ad sapientiā. s. deuz altissimū. Eccs. i. ⁊ ij. Sic etiā ista bñdicta et gl̄iosa Maria magdalena. q̄ moꝛe mundanoꝝ in vanitate dies suos mirabiliť ꝓsumpsit. q̄n illumiata interius gr̄a dīna. vitam fedam ꝓsiderauit fallacē ⁊ detestabilē. per displicentiā abstraxit coꝛ suū. et ad fontem misericoꝛdie moꝛ lauando cucurrit. vñ Gregorio. in omelia. Quia turpitudinis sue maculas aspexit lauando ad fontē misericoꝛdie cucurrit. Peccatōes nō erubuit. Nā qꝛ semetipaz graviter erubescebat intus. nichil esse credidit ꝙ verecundareť foris. Cui⁹ em̄ tam saxeū pectus ille huius peccatricis lacrime ad exemplum penitendi non emolliūt. et abstrahendi coꝛ ab huius mundi vanitatib⁹ non inducunt. ¶ Secundo debet affectum in deum ⁊ post deum infatigabiliter dirigere. quod fit quādo cōtinuū habet volatum ꝑ desideriū in deum sine omni impedimēto Quare Jsaie. xl. Qui sperant in domino mutabunt foꝛtitudinē suam. assument pennas vt aquile. volabunt ⁊ non deficient. id est qui de seipis ⁊ rebus transitoꝛijs non ꝑsumunt sed solum sperabūt in domino. mutabunt foꝛtitudinem propriaz que pigra et tarda et debilis est ad sustinendum grauia sed gratia diuina efficiuntur foꝛtes ⁊ veloces in deum ꝑ ꝓtemplatōnem. sicut aquila

que ꝑm Isidoꝛ ab acumine oculoꝝ dicitur que tam limpidi visus ꝺr esse vt cū in aere supꝝ maria immobili penna ꝺferaꝝ. solē irre uerberatis ocꝭs in sue rote circūferentia in tuetur nec sui visus acies obtundiꝝ nec cla ritate solaris lumis disgregaꝝ. vt dic Ambꝛosius Est etiā supꝝ aliaꝝ auiū vires foꝛtis et eius foꝛtitudo maxime viget in alis q pē nis. Et ideo leuiter sursum altissime volat. Sic exonerati ab istis transitoꝛijs. ꝓ grām coopantem ꝓ affectuꝫ leuissime alte in deū tolluntꝫ. In quo sine impedimēto deū dul cissime ꝓplāt. Sicut etiā magnes quadā occulta virtute ferꝝ ad se trahit. sic deꝰ oc culta virtute bonitatis sue. affectuꝫ mentis vltra vires naturales ad se trahit sursum q suauitate ita inebꝛiat. qꝫ ꝺ nullo alio ꝺpost nisi in solo deo quietari possit. Vñ august. ꝓmo ꝓfeꝫ. Fecisti nos dñe ad te. inquietū ē coꝛ nr̄m donec quiescat i te. et ps. Spaciaboꝛ cū apparuerit gla tua. Figuraꝝ q exēplificaꝝ in tribꝰ discipul̄ ds xps secū assūpsit in mō tem vbi transfiguratus ē. et añ eos oīdens eis gloꝛiam resurꝛectōnis q secreta sue cog nitiōis. Petrus obedies. Jacobus supplā tatoꝛ et mundi contemptoꝛ. Johānes in q est gratia. assumunt a xpo ad altitudinē cō templatōis vbi xps ante eos tra nsfiguraꝝ et apparent cū eo loquentes moyses q helī as. sꝫ eleuantes oculos neminē vident nisi solum ihesum. Quia anima in excessu men tis et alienatōe virtute occulta ꝺine bonita tis supꝛ seipam eleuata. sic in xpm transfoꝛ matur. vt nihil cogitet nisi ihesum. nihil vi deat nisi ihūm. nihil sapiat nisi ihesum. Vñ Hyoni. ad tytum ꝑm vnā translatiōem. cū teipm q omnia q mētis excessum nullo infe riozi retinaculo ꝓpedimo transcenderis. ab omni ꝓcupiscentia et cura absolutus et pur gatus. tunc tandē sic cuncta auferens. q ab omnib expeditus sursuꝫ ageris ad supsub stantialem radiū ꝺine incōpꝛehēsibilitatis. Unde qñ deuota magdalena se q displicē tiam omniū peccatoꝝ totaliꝫ purgauit. q ab omni mala ꝓcupiscentia se liberauit q absol uit. tracta fuit ꝺina virtute q miseꝛia sursū in xpm tam vigoꝛose. vt nullo obstaculo cō fusionis vel muliebꝛis erubescētie et pu doꝛis posset impediri quin trahēret Ihesum et ducentē eam quereret et videret. lacrīs lauaret. osculareꝫ q tergeret. Quare dicit Gregoꝛius in omel. Consideraui nanꝫ quid fecit et noluit moderari quid faceret. sup conuiuātes ingressa non iussa venit. in terlepulas lacrimas obtulit. quia nimiꝝ ipe eam q miseꝛiam traxit intus qui q māsue tudinem suscepit foꝛis. Discite ergo quo doloꝛe ardet que flere inter epulas non eru bescit. Cogitanti igiꝫ mihi de marie penitē tia flere magis libet ꝙꝫ aliquid ꝺicere. Vñ legitur de eius ꝙuersione. Q3 quadam vi ce postꝙꝫ se talibus voluptatibꝰ ꝺdit cōuer tere eam volens xpus ex sua miseꝛia. et ad viam reducere veritatis. ea doꝛmiente talē habuit visionem. qꝫ mulierē quādam pul cerrimā in vlnis suis speciosissimū puerꝫ baiulantē vidit. que añ eaꝫ stans ait. Vis filiuꝫ meū pulcerrimū ditissimū q potēntissi mum habere in sponsum. magdalena eū stu diose intuens. in eius moꝛ amoꝛē succensa vehemētissime rñdit. Sic. Et domina non habebis eum nisi vitā quā nūc habes relin quas. q vitam sequaris quā ihesus ꝓdicat que euigilata quasi amoꝛe feruēs nō stetit. sed medullitus coꝛde ꝓmota cucurrit vbi ihūm inuenit. Stans retro secus pedes eiꝰ q lacrimis rigauit pedes eius q. Terciō de bet hō amoꝛis affectū oīndere in effectu ope rum bonoꝝ. i. Johānis. iij. Filioli mei non diligamꝰ verbo neꝙꝫ lingua sed opere q veri tate. Sicut em ignis nutriꝫ q ligna. roboꝛa tur et continuaꝝ ac firmatur. sic dilectio dei q opa virtutum roboraꝝ et firmaꝝ q ꝓtinua tur. Debent aūt huius opa virtutū esse cō traria vicioꝝ. Quia ꝑm ypocra. in ampho risimis. Contraria ꝓtrarijs curari optet. Nā moꝛbus causatus ex frigiditate curatur per calidum q econuerso. Sic q vicia si curari deñt. opoꝛtꝫ hoc fieri q cōtrarias virtutes. vt luxuria causata q caloꝛē cureꝫ q frigidita tem ꝓtinētie. gula q tempantiā. loquacitas q silentium. Sic etiā deuota magdalena fe cit q sua vicia curauit. Nam manꝰ eius que ante opa pietatis abꝺoꝛrebant. post cōuersi onem pedibus xpi pium obsequiū exhibe bant. os eius qꝺ ꝓius vana et mūdana lo cutum fuit. pium osculū xpo infixit. oculis quibus terrena viderat. et nutibꝰ vanis de

liquerat xpm tam dulciter intuetur ⁊ ama
ras fudit lacrimas. ¶ñ grego. Quot oble
ctamenta in se habuit. tot olocausta de se fe
cit. ⁊c. ¶Sed queritᷣ an magdalena ꝑuer
sa continentia mētis et corpis fuiens xpo.
ante cōuersionem actuali incōtinētia displi
cuerit deo. i. queritᷣ an ꝓbari possit q actua
liter peccauerit ope. sicut forte voluntate ⁊
consensu. Et videᷣ q ope peccauerit et de
facto lapsa fuerit. Quia marci. vi. dicitur
q xpus septem dēmonia ab ea eiecit. ¶Glo.
plena vnuersis vicijs fuit. i. septē pcīis cri
minalibus. sed actualis luxuria est etiā vnū
de illis ergo. Item lucas hic eam nominat
peccatricē. sed ꝑm ꝓmunez cursum publice
peccantes appellari solent peccatrices. ergo
¶In oppositum q nō peccauit ope. ꝓbatur
sic. Nam vt videm⁹ illud pcīm ꝓmūiter ꝑ
pter pauptatem et defectum ꝓpetraᷣ. sz ipa
dives fuit de stirpe regia. frēm lazaꝝ mili
tem habuit et sororē Martham. qui diui
dentes hereditatē patris magdalū castrum
vnde magdalena dicta ē sibi cecidit. betha
nia marthe. et magdalene simul ⁊ lazaro ihe
rusalem. Et iō si magdalena nihil habuissz
Lazarus frater eius et martha soror subue
nissent. nec eam ita cōfusibiliᷣ meretricari ꝑ
misissent. ꝓcludiᷣ igitur ꝓpositum. ¶Secdo
vbicunqz in sacra scriptura aliqua persona
legiᷣ peccasse. nomiaᷣ locus. ꝓsona ⁊ tēpus
sed hoc de magdalena nusqz habeᷣ. sed Lu
cas solum nomiat eaz peccatricē qd minus
interꝑtari debz ex regula iuris. igiᷣ. Tercō
ex euangelio Johānis. ¶ñ sex dies pasche
vbi habeᷣ q dns discūbebat cuz discipls
et alijs. martha vo ministrabat. et ꝓquesta
fuit de sorore q eam nō adiuuaret. Dicit
quedā glo. Qz apud iudeos mos erat. q
virgines nō ad primā mensam comedebāt
sed fuiebant. Jō magdalena nō comedit
ꝓpter iusticiā nc etiā seruiebat. quia ex quo
actualiter lapsa nō fuit. vsurpare noluit qd
non fecit. nec fuiebat ꝓpter humilitatē. qz
exquo forte ꝓsensu cecidit castam virginez
ex humilitate ꝓministeriū se oīdere noluit
Et ergo martha nō dixissz domino. dic illi
vt me adiuuet. si virgo nō fuisset. ¶Quarto
sic. Quidā famosus doctor ꝓpat eaz paulo
Qz sicut Paulus ꝓpter nimiā superbiam
castus permansit. sic etiā magdalena cui ex
supbia nemo ꝓplacuit. ¶Quinto sup illo ver
bo nuptie facte sunt. Dicunt quidā docto.
magdalenā fuisse sponsam et iohannē spon
sum. quē Jhesus de nuptijs vocauit. ⁊ vō
dicunt magdalenā indignatā contra xpm.
et quidqd potuit ꝫ eius doctrinam fecit. et
more dominaꝝ nobiliū omīb⁹ voluptatib⁹
se immiscuit. Xpus ergo occasio sue culpe
fuisset vocando sponsum. quod nō videtur
congruū. sic nec in simili licz sponsū a spōsa
recedere. nec religionē intrare nec ecōuerso
sine licentia alterius pīs. s. consūmato ma
trimonio. xxvij. q. ij. sunt qui dicūt. ⁊c. Ad
illa respondendo lector bui⁹. quā partez vo
luerit teneat. cū vtrarūqz pīum rōes sine
temeraria assertōe nec cōtradictōe sanctoꝝ
concedi vel solui possint. fauens tamē parti
miōri. Dico ad glosam illā. s. vniuerꝰ vi
cijs plena fuit. q illa plenitudo non arguit
omnimodā executōem operis. sed bene ostē
dit mlitudinē male affectiōis. ¶Ad scdm
Peccatrix poterat dici ex vana ꝓuersatiōe
et moꝝ leuitate. ex quib⁹ notoria facta forte
etiā plures ad fornicatiōis suspitionem in
duxit.

¶Secūda pars in qua

notatur peculiaris amoris ostensio. ibi. vi
dens phariseus. murmurabat de xpo intra
se dicens. Aut ille cognoscit hāc esse pecca
tricez. aut non. Si non. tūc nō ē prophetа
nec filius dei vt ipe asserit Si autez sic. nō
est bonus nec sāctus. cum se permittit tā fa
mosā peccatricem tangere et sic de pietatis
opere quo christū debebat commendare te
merarie reprehēdit. Sed christus sua cle
mentia tā se qz eī ipam fuitricem per silli
dinem duorum debitoꝝ excusauit. dicens
Duo debitores. sez pctōres. s. notorius vt
magdalena que debebat denarios quingen
tos. alter vero occultus. vt phēus qui mi
nus debebat. qz non per scādalum aliquem
lesit. erāt cuidā feneratori. s. deo pro culpa
mometanea penā eternā ⁊ ꝑ gratijs datis
non habentib⁹ vnō redderent. qz non pro
prijs viribus vel meritis sed gratia dei absol
uuntur a peccatis. donauit vtriqz sez grām
per quam debitū dimittiᷣ. Quis ergo euz

scz creditorem plus diligit. Illam qstiõem ꝓposuit christus phariseo. volens eũ de iudicio malo redarguere q̃. s. se innocentem et magdalenã pccatricẽ estimabat. Respõdit phariseus. estimo ꝛc. Ignoranter contra se sentẽtiam dedit q̃ magdalena plus q̃ ipe deum dilexit. Et xp̃us ait. recte iudicasti. q. d. Non solũ corꝫ me plus diligit. q̃ tu sed etiam opibꝫ maiorẽ dilectiõem ostẽdit. et vt amboꝝ opa ponderaret. ꝙuersus ad mulierẽ. dixit symoni. vides hãc mulierem ꝛc. ¶ Mozaliter. In hac nobili mlie re ac gloziose pietatis exercitio. nõ immerito oĩs mulieres reportant honorẽ ꝛ glã q̃ vt videmus naturaliter arbor bona bonos fructꝰ facit et laudabiles. ꝛ filij senatorũ et oĩes qui generãtur ab eis. liberi sunt et nobiles dicunt. ff. de sena. l. Liberos. Sic etiã ꝓsona nobilis in aliqua genealogia per aliquẽ insignẽ virtutis actum nobilitata nõ solũ ipsa est ꝓmendabilis et digna. verum etiã oĩs de eadem pentela ꝓcedentes dignificant et cõmendãtur. q̃ virtutũ premia merentibꝫ tribui conuenit. C. de statuis et ymaginibꝫ. l. et virtutũ. Honoꝛ autem est premiũ virtutis. iij. etbi. Exemplũ huius hẽmus Exo. xiij. In aminadab. qui in exitu filioꝝ israel de egipto q̃n dñs in ꝓsecutione pharaonis siccauit viam p̃ mediũ maris rubri. et aque ex vtraq; pte. altꝛ ad modum muri stabãt. timentibꝫ filijs isr̃l intrat ipe ꝓfidens in domiõ ꝓximꝰ post Moysen intrauit cũ tribu sua. Ex quo facto illa tribꝰ iuda dignitatẽ regni meruit. ¶ Sic in ꝓposito cũ in sexu mliebri exclusa dignissima mr̃e dei. p̃ quã omnes mulieres bñ et merito dignificant et honorãtur ac venerantur. etiã tam sctã ꝓculũ humãe salutis habeatur mulier. que aduersarij humãi generis fugiens solũ confidẽs in xp̃o. viam amare pñie intrauit. et nobis sequẽdi audaciã tribuit. Gloziari ergo deñt oĩes femie et a viris honorari. Qz ꝓuerb. xxxi. ꝓcul ꝛ de vltimis finibꝫ pcium eius. Et hoc ꝓpter tria scilicz ꝓpter.

Promptitudinẽ clementie ꝛ benivolẽtie
Solicitudinẽ diligentie ꝛ ꝓuidentie.
Certitudinẽ ꝓfidentie ꝛ ꝓplacentie.

Est enim mulier p̃mo cara ꝛ cõmendãda ꝓpter promptitudinẽ ꝛc. Naz sicut aqua cõgelata faciliter liqescit modico caloꝛe. sic mulier caritate bñana statim cõpatitur alteri indigenti. et clementiã et benivolẽtiã ostẽdit. q̃ naturaliter ꝑm philosophũ viij. de animalibꝫ. Mulier est maioris pietatis q̃ vir. Est igit̃ pia a deo creata ꝛ data i adiutoꝛium. scz si tribulatus est. mulier ei solacium sit. Si imbecillitate grauatus est ei inutrimẽtum sit. Si infirmitate vallatus est ei medicamẽtum sit. Et eĩm oĩs egestatis supplemẽtum. Et ideo bene dicit Eccl. xxxvi. Ubi nõ est mulier ingemiscz eger. in signũ autẽ huius q̃ in muliere est omis clemẽtia naturaliũ. filius dei coꝛpus humãe redemptionis totaliter a muliere decreuit accipe Eccl. x. Non est creata iracũdia natiõi mulierum. Unde licet xp̃s quosdã dum hic viueret viros gratos inueniret. nunq̃ tamẽ tam constãtem benivolentiã ꝛ pietatẽ in pectoꝛe iohãne. vel iacobo repit quãtam in mulieribus sibi devotis repit ꝛ inuenit. sic patz specialiter in magdalena que xp̃m clementẽ inunxit. lauit. osculabat̃ ¶ Quare dixit Simoni. Intraui domũ tuam. aquã pedibꝫ ꝛc Martha euz pio hospicio suscepit. solicite fuiuit. ꝛ misericoꝛditer nutriuit. Hę enim sunt q̃ ex pietate in cruce pendentẽ fugientibus discipulis comitabãtur. Marci. xv. Hę sunt que christũ p̃ pñias p̃dicantem sequebant̃ ministrantes ei de facultatibꝫ suis. Luc. viij. Hę sunt q̃ mortuo coꝛpe ꝛ sepulto vngenta aromatica pauerũt. Hę sunt q̃ nec tenebꝛose noctis caligine. nec vlla militũ armatoꝝ furiosa seuicia terrebãt̃ vt xp̃s de eis dicat illud boecij. Has saltez nullus poterat puincere terroꝛ. ne nostrũ comites ꝓsequerent̃ ꝛc. Et ideo rõnabiliter p̃mittens oĩbꝫ xp̃s isti sexui sue resurrectõis nũciauit triumphũ. sciens quoniã sup oẽm granaz est gratia mulieris. Eccl. xxvi. Gratia supgrãm mulier sctã ꝛ pudoꝛata. Iste sunt aq̃ que sup celos esse dicunt. qz mulieres supapostolos dilexerũt. In ps. aque que sup celos sunt laudent nomẽ dñi. ¶ Naz gratitudo nõ solum in fidelibꝫ eluczmulieribꝫ sed etiam in gentilibꝫ satis claret. que enizgratioꝝ esse potuit pudica penelope. q̃ viris absentiã annis. xxviij. expers & libet virilis

amoris alterius expectauit. que quãtis affe
ctiõib⁹ interi angebaꝫ. explicat ipa satis in
epistola sua dicens. Hãc tua penelope ubi
lenta mittit vlixe. nil ubi restabas attamen
ipe veni. Que gratitudine flagrãtior eẽ po
suit porcia filia Catonis. et vxore bruti. q̃
viro interfecto supuiuere noluit. sed arma
quib⁹ se statiz interimeret postulauit. famu
lis autẽ arma negãtibus prunas ardentes
trãsgluttiuit. De qua sic scribit Marcialis
epygra. libro. iiij. Coniugis audisset fatum
cum porcia bruti. Et subtracta sibi quererz
arma dolor. Nõdum satis ait mortem non
posse negari. Crediderit hoc satis docuisse
pẽm. Dixit. et ardẽtes auide bibit in ore
faullas Et nunc ꝛ ferꝛ turba molesta nega
uit. Que gratiõr esse potuit arria prisci con
iuge que se simul interfeceꝛt. Illa tñ prius
semetipaz gladio arria pcussit. De qua ĩ
marcialis. li. ij. scribit sic. Casta suũ gladiũ
cum traheret arria prisco Quem de visceri
bus traxerat ipa suis. Si qua fides vulnꝰ
quod feci nõ dolet. inquit. Sz quod tu fa
cies hoc michi parce dolent. Que didone
gratior esse potuit. De quo Hieronimus
contra Iouinianũ li. i. Et virgilius eneiõ.
libro. iiij. Sydo sorore pygmalionis cum
carthaginẽ condidisset. ꝛ abbyarca rege ly
bie in cõiugiũ peteretꝛ. nuptias distulit cau
telose et tãdem condita ciuitate piram quã
dam maritũ sui in memoriã sichei cõstruxit
ꝛ semetipam iecit in mediũ. ꝛ ardere cz̃ nu
bere maluit. ¶ Secundo mulier est cara
et cõmẽdabilis ꝛc. Nam sicut apis diligẽs
est colligendi. disponẽdi ꝛ regi futendi. sic
solicitudo ꝛ diligentia mulieris magna est
in regẽdo familiã. circũspecta in prouidẽdo
et in omnib⁹ artificiosa. ꝛ omis domus est
sine ordine que mulieris caret regimine.
Et ideo vir ꝛ mulier nõ solum cã prolis cõ
iungunt. sed etiã ꝓpter ãministratõem yco
nomicã. que sine muliere ꝓpleri non potest
Sicut docet Arestoteles in yconomicis.
In signum cui⁹ dictũ est signãter Gen. ij.
Faciamus ei adiutoriũ simile sibi. De illa
mulieri. ꝓuidentia dr ꝓuer. xij. Mulier di
ligens corona ẽ viro. et eccl. xxvi. Cra mu
lieris sedle delectabit virũ suũ. Et certe bo
nam confidentiã põt vir hre in mulierez bo
nam. qz infirmũ hominẽ non detestat. pau
perẽ non aspnatur. delitis ꝛ senibus fami
tur. quis fetidum tergit. quis immũdũ pur
gat. quis laceratũ reficit. q̃s ebriosum opit
quis furiosum panit. Hec omia bona mli er
Beatus ergo vir qui bitat cuz muliere sen
sata. Eccl. xxv. ꝓpter quod dic apostol⁹. i.
coz. vij. Sanctificatus est vir infidelis per
mulierẽ fidelem. ¶ Tercio mli est ꝓmẽda
da ꝓpter certitudinẽ ꝓfidentie. Sũt hodie
mulieres stabiliores ꝛ certiores viris. quia
natura viroz effeminata est ꝓpter intpantã.
muliez vo natura ꝓpter tẽpantã mmiã re
ducta est in soliditatẽ Et sicut quondã mu
lieres erãt brigose ꝛ litigiose. modo ecõtra
viri cõtra bonas ꝛ sctas mulieres cõtendũt
Unde eccl. xxvi. In duobꝰ est ptristatũ cor
meum. et in tercio iracundia mihi aduenit
Vir bellator deficiens per inopiã. ꝛ vir sen
satus contemptus. ꝛ qui transgreditur a iu
stitia ad pctm̃ Hic tria notãtur mala. ꝛ de
tercõ maxime irascit deus. Primũ est con
tendere cũ muliere honesta et eam blasphe
mare. vel iniurijs ꝛ contumelijs irritare. q̃
modo ꝓmũe ẽ viroz. qui ebrietate obcecati
quãdoq̃ amore alienarũ mulieꝛ infatuati.
non considerãt bona repta. fidelitatez ꝛ sin
ceritatẽ ꝓpriaz. De quo eccl. xxix. Cõuicia
et maledicta reddet illi. ꝛ ꝓ honore ꝛ bene
ficio reddet illi contumeliã. ¶ Secundum
malũ quod odit deus cum mulier contem
nit virũ suum. Vir nãq̃ sm apostolũ est ca
put mulieris Et ido sicut oia membra capi
ti obediunt ꝛ fuiũt. sic mulier viro suo obedi
re debet ꝛ ei fideliter fuire. Sz de quibusdã
mulieribus est sicut de lupis. Isido. dicit ꝙ
lupus diligit valde ludere ꝛ si põt rape pu
erum aliq̃tulum ludit cum eo sed post hoc
lacerat eum occidit ꝛ comedit. Sic mulie
res delectãtur ludere cũ viris dũ iuuenes
sunt. famulãtur eis ad placitum. sed si sene
scant vel aliquã patiãtur infirmitatẽ. vel de
fectum statũ amorẽ ꝛ fruitutẽ subtrahũt. eos
ꝛbis ledunt et lacerant. ꝛ associãdo se per
adulteriũ alteri viro ꝓpios cõtemnũt ꝛ in
terficiunt. Nõ nãq̃ quis nõ diligit. statim
contemnit. Sic em vxnus deaz pulcerria
maritũ suum vulcanũ turpem et claudũ cõ
tempsit. ꝛ iõ martẽ diligens cum ipo plies

adulterabat. Sol autē qui est deus ōma videns. istō vulcano tuelauit. qō vulcan⁹ explozans verūcz compiens martē ⁊ venerem simul concūbētes. cathena adamātina tenuissima in lecto inuicē colligauit. ⁊ eos ita q̄ se de illo statu mouere nō poterāt copulans. et patefactis ianuis ois deos ad ridiculū ⁊ spectaculū cōuocauit. ita q̄ in toto celo fuit notū. Ad pces autem neptuni vulcanus eos soluit. ⁊ venus contra solem q̄ hoc vulcano marito suo tuelauerat indignata. meretrices ois filias suas fecit Dicunt quidā ad ltam. q̄ venus fuit quedaz pulcerrima domicella que maritum habuit turpissimū. in arte bellicosum. sed armigez amauit Dz qz quadā die plus solito more inuicem dormierūt. ita q̄ sole lucente ipsos simul maritus repit ⁊ confudit. Fictum ē q̄ sol hoc adulteriū reuelauit. Hic notare debemus q̄ nō est bonū turpes maritos seu senes copulare iuuenib ⁊ pulcris mulieribz nec econuerso. qz solent se ptēnere et adulteria ꝓmittere. ⁊ nullam fidem ſuare. Et tō equalitas attendēda ē in conditiōe ⁊ etate quia disparib bobus nō bene trahit curr⁹ Juxta illud Deutero. xxij. Non arabis in boue ⁊ azino. Debent enā cauere mulieres iuuenes ab amore tali inordinato. qz catbena male delectatōis ⁊ consuetudinis ita tenaciter ligant. q̄ non soluūtur donec vicinis omnib hominb deo ⁊ angelis ad cōfusionem veniūt ⁊ eternam penā. ¶ Tertiū malū p quod deus ad iracundiā ꝓuocatur est adulteriū virōz mulierūcz. ⁊ maxime in viro. qz fortioris nature est et maioris prudentie. ⁊ posset se a iaculis cauere incōuenientie. qz qui transgredit iusticiā. mulieri dat occasionē frequēter etiaz delinquendi. vñ Arestotiles i li. ycon. Si mulier ꝓgnouit virū fidelem esse. ipa etiaz certa ⁊ fidelis circa ipm erit et iusta. ¶ Sed queri⁹ vtr⁹ in actu adulterij grauius peccet vir cū mulier Et videt q̄ non. quia ad penā diuorcij ꝓpter adulteriū ad paria iudicantur. ergo a pari rōne cū pena debeat adequari pctō. hēt q̄ eq̄liter peccant. antecedēs hēt in canone. xxxij q. v. Precepit. Ubi dr. apud nos qō non licet femīs. eque nō licet viris. et eadē ratiōis pari ꝓditione censet. Item mgr. iij. Sententiaꝝ di. xxxv. c. ij. dic. Christiana religio adulteriū in vtroq̄ sexu pari conditione condēnat. ergo pari rōe peccant Ad hoc tndendū. Notandū q̄ quāntz ad bonū fidei. quo vterq̄ alteri obligat equaliter peccant. qz equaliter obligant. Sed vlteri⁹ quātz ad bonū ꝓlis plus peccat mulier. quia causat incertitudinē prolis. Uñ simpliciter loquendo plus peccat mulier adulterādo. q̄z vir. ¶ Ad argumētum p̄mū dicendum concedēdo q̄ ad paria iudicantur in causa diuorcij. qz illud ꝓpter quod faciēdum est diuorciū. est fractio fidei. q̄tum ad hoc equaliter peccant in actu adulterij. nō tñ simpliciter. Unde dicēdum est. q̄ ad equalē penā iudicant. licz nō ex equalib causis. Sicut duo fures quoꝝ vnus in duplo peior ē altero. ad equalē penam. puta sul̄pēdij iudicant. Uñ licet ad equalē penam iudicent. nō sequit tamen q̄ equaliter peccent. quia mlt̄ ꝝ bonuz fidei ⁊ contra bonū ꝓlis. vir autem solum contra bonū fidei. Et isto causa diuorcij in mliere ē maior causa. licz vtrobiq̄ sit cā sufficiens ¶ Secundo queri⁹. vtr⁹ fornicando ceteris paribz plus peccet vir q̄z mulier. Videt thomas. iij. sup sen. di. xxxij. q. ij. ar. iij. Q, vir plus peccat. quia plꝰ habet de bono rōnis. licet mulier plus hēat de materia temptatōis. qz est magis fragilis. Dz ꝝ videt esse. b. Aug⁹. de adulterio ꝓiugatoꝝ et ponit in cano. xxxij. q. vi. indignāt. Indignant inquit mariti si audiāt adulteros viros pēdere similes adulteris feminis penas. cum tanto eos grauius punire oporteat quanto magis ad eos ptinet ⁊ virtute vincere ⁊ exemplo regere feminas. Ad hoc argumentum rndet hol'koth. Q, licz vir quātum ad vnam circūstantiā grauius peccet. puta ad hoc q̄ magis tenet vigere rōe ⁊ virtute. tamē cōpēsando ois circumstantias mulier magis peccat. Augustin⁹ autē nō loquitur in dicta autoritate. nisi de sola circumstantia et virtute rōis q̄ debet ꝓeminere.

¶ Tercia pars in qua

notat saluatoris remuneratō ibi. ꝓpter qō dico tibi remittent tc. Moraliter in ista pte ꝓmendat magdalena de sincera ⁊ ferue ti dilectōne xpi. p quam multū meruit. Ad

qȝ ꝺducendū dicit Aresto.ij.phisico. Qz
ars imitaꝫ naturā inquātum pōt. Nā sicut
videm⁹ qꝫ in ordine nature ꝛ pditoris oīm
dispositōne. sol qui est lumīs principiū a q̄
ceteri planete illuminātur. appellatur dig-
nior ceteris ꝛ rex nature. et luna que p⁹ ma
ioris est influentie. rōne ꝓpinquitatis ꝛ ma
ioritatis secunda post solē dicit. ꝛ dignior
etiam alijs esse dicit. Et sic cōsequēter vn⁹
quisqȝ ꝑm maiorē vel minorem influentiaz
etiam accipit nomē dignitatis. Hoc patet
etiam in elemētis. Ignis qui est primū ele-
mentū. dicitur alijs sequentibꝫ dignius et
nobilius post aer. p⁹ aqua ꝛ vilissimū terra
Sic ars quodāmodo imitatur naturaz. qꝫ
artifices metallorꝫ. s. alchimiste. ex eo qꝫ au
rum nobilissimū ꝛ splēdidissimū inter alia
metalla inueniaꝫ. noiant eum solē et cōse-
quenter argentū lunam. ferꝫ martez. cuprꝫ
venerem ꝛc. ¶ Sic etiā doctores legum di
stinguentes colores ab inuicē. quibꝫ arma
nobiliuz ꝺepinguntur. Dicūt qꝫ color aure⁹
sit nobilior quia ꝑ eum repñtaꝫ lux. Si q̄s
eā figurare vellet radios solares. congruē
rius non posset qȝ ꝑ radios aureos. Exquo
autē nihil clarius lucet fole. C. de sum. tri.
l. inter claros. Nichil est luce nobili⁹ ꝛ ꝓpt̄
hāc nobilitatem nō licet alicui hoīm porta
re vestes aureas. nisi soli principi. C. de ve
stibꝫ holoseris. et ꝺeauratis. l. i. et. ij. li. xi.
Sequens color nobilis est color purpure-
us seu rubeus q̄ signaꝫ ꝑ ignem qui est supꝫ
alia elemēta. et est corpus post solē secūda
rio luminosum ꝛc. ꝓpter hāc nobilitatē nō
li licet vestes cooptas dicto colore portare
nisi principi. vt. C. vbi supꝫ. l. iij. ꝛ. iiij. ꝛ. v.
Hunc sequēs est lazureus. i. blaueus. ꝛ ꝑ
eum ꝺesignaꝫ aer qui ē corpus transparēs
et ꝺyaphanū. et lucis maxime receptiuum
et sequens elemētum post ignem. Unꝺ hi
colores ꝑm qꝫ repñtant dicunt alijs nobi
liores. Inter alios tamen colores ꝑm se al
bus est nobilior quia magis a ꝓpinquat lu
ci. Color niger infimus. qz magis a ꝓpin-
quat tenebris. Colores autē medij sunt no
biliores vel minus nobiles. ꝑm qꝫ a ꝓpin-
quant albedini. vel plus vel min⁹ nigredini
Sic etiam loquēdo ꝺ virtutibꝫ alique assi-
milantur nigredini sicut hūilitas. alique al
bedini sic castitas. Alie lazurio sic firmitas
vel constantia. Aliqne igni. sicut charitas.
que inter alias virtutes regina predicatur.
quia ꝑter eam oīs alie viles ꝛ ignobiles.
et si quid nobilitatis hñt. solum hñt ex ca
ritate. Justicia enim ex sola caritate est. et
vbi caritas nō est. iusticia esse non ꝑt. xxiij
q. i. vbi. Et ideo apostolus. i. ad corin. xiij
dicit. Si habuero ꝓphetiam ꝛ nouerim mi
steria omnia ꝛ omnē sciētiā. si habuero om
nem fidem. ita vt montes transferā. carita
tem aūt nō habuero nihil sū. Et si distribue
ro in cibos pauꝑꝫ omnes facultates meas
et si tradidero corpus meū ita vt ardeam.
caritatem autē nō habuero. nihil mihi pro
dest. Caritas est istud vnum solū ꝑ quod
ꝓuenitur ad optimū. De quo xp̄us dixit.
Luce. x. marthe. Porro vnū est necessariū
quod vnuz Maria magdalena pfectissime
habuit. Ideo ad optimuz ꝓuenit. dicente
christo. Maria optimā ꝑtem elegit. Etiaz
optimā partem caritatis habuit. ideo opti
mum eius effectuz impetrauit. remissionis
culpe et acceptatōis diuine gre. ¶ Est aūt ꝓ
perfectio caritatis triplex. s. infima. media ꝛ
supma
Prima consistit in ꝑceptoꝝ obꝛuatōe.
Secunda in ꝓsiliorꝫ dei impletōe.
Tercia in omīs ꝑturbatōis exclusione.
¶ Infima etiam pfectio caritatis ꝓsistit in ob
seruatōe omniū preceptoꝝ et adimpletōe
eoruz. Johānis. xv. Si diligitis me man
data mea ꝛuate. Sed quid iubēt mādata
de diligendo. Primo qꝫ deus supra omia
et etiā supꝫ se diligatur. Secundo seipm di
ligere. Tercō proximū. Ad hāc caritatem
omnes tenent xp̄iani. sive religiosus sive se
cularis. nec aliquis transgrediēs de peccato
mortali excusatur. Ut ergo hanc infimam
caritatem quilibet plenius intelligat. ipius
tres debet attendere articulos. Primus qꝫ
non ꝑferat se quisqȝ deo ꝑ aliquo cōmodo
et sic nullo mō debet quis deum offendere.
ꝑ aliquod peccatū. patet hoc. Haz prudēs
et discretus ꝓpter minus bonum. nō debet
refutare maius. Fatuus eē esset qui oblato
obulo ꝛ florено ex bis vnuz eligendū. obu
lum eligeret ꝛ florenum refutaret. Sic cuz
quodcūqȝ ꝓmodū corꝑale. in infinitū min⁹

sit bonum deo. Fatuus est ⁊ irrōnalis. qui peccando modicū cōmodum querit corpo ris et deum infinitū bonū despicit. Hoc cō siderans illa pulcra ⁊ sancta Susanna. De qua hī Dañ. xiij. Potius corpus et vitaz voluit perdere q̄z deuz pctō offendere. Jō iudicibus inueteratis diez malox temptā tibus eam. rñdit. Melius est absq; opere mihi incidere in manꝰ vestras q̄z peccare in conspectu dñi. Consule habet. ij. Machab. vij. in septem fratribus. qui cū ab antbiocho compellerent flagris et thaureis ꝓtra bas ad carnes porcinas. etiam alijs multis pe riz dixerunt. Parati sumꝰ mori magis q̄z patrias ac dei leges ꝓuaricari. Secūdus ar ticulus. q̄ non debet quis corpus suū anie ꝓponere. et ideo si optio daret. q̄ inter illa duo vnum fieri oporteret. aut vitam pde re aut deum negare. potius deberet corpus suum dare in mortem q̄z negare deū. p qđ aīma eternaliter dānaret. Rox. x. Ore cō fessio fit ad salutez. Nam martires inter ppe mēta imminētia. fidē q̄z corde tenebāt. ore confessi sunt. plus timentes animā perdere q̄z corpus tormētis subijcere. Et ideo fidē quā corde habuerūt. etiā ore intrepidi con fessi sunt. Unde glo. sup illo verbo ore con fessio. dicit q̄ pene omnes qui xp̄m coram psecutoribus negauerūt qđ de illo credebāt et corde tenuerūt ore non ꝓfitendo pierūt nisi illi qui penitentia resurrexerūt. vt petrꝰ qui in illa negatōe intus veritatē tenebat. et foris mendaciū ꝓferebat. Cur eniz lacri mis diluit. quod ore negauerat. si saluti fa ciebat. qđ corde tenebat. Nichil enim pro dest hoc esse in corde quod veruz est. si hoc dicit voce quod falsum est. quia veritas cre denda est ⁊ loquenda. Tercius articulꝰ est q̄ nullus ꝓferat corpus suum nec quecūq; tempalia ꝓmo. ⁊ ideo ꝑ nulla re mūdi de beo scandalizare frēm. et similiter vbi scirē frēm meum posse liberare a morte anime. p mortem corpis mei sine piculo anime mee teneor corpus ꝓprium tradere ꝓ fratre. et multo magis res tempales. Sicut christꝰ mortuus est ꝓ nobis ⁊ nos debemus ꝓ fra tribus animas ponere. Unde augustꝰ sup Jo hannē. et recitat̄ d. peni. di. ij. Si quis tan tam habuerit caritatem vt patros sit etiam ꝓ fratribus mori. ꝓfecta est in illo caritas Hāc ergo ꝓfectōis caritatē magdalēa ha buit quia nec ꝛbo nec facto post conuersio nem mandatū domini et magistri sui ꝓteri uit. In signuz hui⁹ quasi parata omnia ad implere humiliter sedens ad pedes domi ⁊ magistri sui. audiebat attente ⁊ ardenter verbum eius. ibi tunc studuit illas tres lectōes. s. deum omnibꝰ ꝓferre. animā cor pori. ⁊ primum vite sue. Nam postq̄z nō intra se cognoscere desiderabat. statim amo re intantū ardebat. q̄ nec morīē nec iudei os sub cruce ⁊ sepulcro formidabat nec ti muit. quia multū dilexit. Unū strans iuxta crucez vt dicit Origenes. desiderabat cor ruptōnem suiipsius vt in sepulcro domini posset sepeliri vbi viderat dominū suū ante positum. Tanto enim desiderio ardebat q̄ nec solacium angelox. ymmo nec ꝓsentiaz sui dilecti aduerteret. quousq; eam alloq̄ retur. dicēs Maria. Cor enim eius tantuz amorem habebat intra se q̄ tōne amoris fu it. tota a seipa alienata ⁊ fixa quo ad offices vires in euz quem amabat. dilexit enim ar denter q̄z discipuli. q̄ recedentibus disci pulis. non recedebat. q̄ amore eius intus succēsa ardebat desiderio. Nuncias ergo di scipulis xp̄i resurrectōz. cucurrerūt duo ill̄ sed nō māserūt. Illa vero pseuerauit quo usq; dilectum inuenit ꝛc. ¶ Tantum enā dilexit proximū suum ⁊ salutem anime eiꝰ vt q̄ ipsa eum conuerteret. constanter et intrepide christū ꝓdicauit. populum instru xit. ⁊ ab ydolox cultura reuocauit. Unū di citur in eius legenda. q̄ post ascensionē do mini anno nono a passione. Stephano la pidato a iudeis. ⁊ electis discipulis a fi nibus iudee. Beatus maximus vnus de septuaginta duob⁹ discipulis domī cui a b. Petro commēdata fuit Maria magd. La zarꝰ frat eius Martha ⁊ marcella pedisseq; martre. et cecus illuminatus a domino. et plures alij christiani naui ab infidelibꝰ im positi. ⁊ pelago sine alio gubernatore expositi vt omnes submergerētur. diuino tñ nutu marsiliā venerunt. vbi cum nullos qui eos hospicō reciperēt. inuenissent sub quadam porticu pbani qui gentis illius terre ꝓerat morabāt̄. Cum ād Magdalena videret

populum ad pbanū pfluere. vt ydolis im
molaret. assurgens vultu placito. serena fa
cie/lingua diserta. eos ab ydoloꝝ cultura re
uocabat ⁊ xpm pstantissime pdicabat ⁊ pn
cipem cū vxore sua ad xpm conuertebat.
De quo nota in passionali. Item animam
etiā pferebat corpi in eo q̄ nullā corpis de
lectatōem admittebat. sed vt animā puraz
et illesam a pēnis custodiret. corpus q̄ acer
bitatem abstinēcie macerabat trāsiens ad
quāddā heremū vbi nec aqua nec herbe nec
arbores erant. sed ꝓpter innocentie puritā
tem ⁊ sāctitatē. ibi vij. vicibꝰ i die ab ange
lis fuit rapta ⁊ cibo celesti refecta. xxxviij.
ānis vt patet in legenda sua ¶ Verito igē
dilectus mgē ⁊ cognitor cordis sui eam ab
omni specie pcōrum excusat. Primo nāq̄
eam xps excusauit a vicio supbie apparētie
⁊ pdigalitatis accusata a iuda de vngēto ef
fuso sup̄ caput ihesu dicēs. q̄d molesti estis
huic mulieri. bonum enī opus opata est in
me. Item a vicio auaricie. duz dicit ipam
habere tantū necessariū di. Porro vnū est
necessarium. Item a vicio luxurie. dū xps
dixit eam multū dilexisse. q̄ dei dilectio si
ꝓpatitur secū amorē carnis qui maxie vigz
in luxuria. Item a vicio ire eam excusat. di
cens vade in pace. Itē a vicio gule q̄ non
festinauit ad cibi et potus sumptiōem. sed
ad lacrimaꝝ effusionē contra pōn. ⁊ pduz
oscolatōem contra cibū. Unde xps dixit sy
moni habeo tibi aliquid dicere ⁊c. Item a
vicio inuidie eo q̄ būit fidē. fides autē est
substātia sperādarum rer. spes aūt ē bono
eterno est. cui repugnat malū inuidie. Ūñ
docemur. q̄ antecē offers munus tuū ⁊c.
Reconciliatō autē complet in rancoris et
inuidie dimissione. Munus āt altaris ma
xim signū fidei ē. Itē a vicio accidie. tpe il
lo q̄ sororꝰ sua eā accusabat. dicēdo optimā
ptem elegit Item excusat a xpo ē omibus
vicijs in generali. Nam cū phariseꝰ accusa
uit eam di. peccatrix est. Dixit xps excusā
do eam. Dimissa sunt ei pēta multa. qm̄ di
lexit multū ¶ Secunda pfectio caritatis
et media ꝓsistit in obſuātia consilioꝝ ſ om
nium vel aliquoꝝ. ſm q̄ se quis ex voto pro
fessionis. vel officio ꝓlatōis. lectionis vel p̄
dicationis ad ipa obligauit. De hac Ma
thei. xix. Si vis pfectus esse. vade et ven/
de omnia que hēs ⁊ da pauperibꝰ. Ad hāc
aūt nullus obligat nisi qui se voluntarie ad
eam ſuādam astrinxit. ⁊ pūnet etiam tres
articulos. Primus ē abdicare omnia tem
poralia p̄ paupertatem. Secundus abdicare
omia corpalia p̄ castitatem. Tercius abdi/
care oia spūalia p̄ humilitatez. De illa pte
pfectionis hē de pen. di. ij. Tunc caritas ē
in homīe quādo nihil aliud cē xpm querit.
hoc fit p̄ omnimodā abrenūciatōem. ut ple
nius dictum ē domnica. iiij. quadragesime
Hāc etiā caritatem Magdalena hūit. ꝓpt̄
primū omia bona sua distraxit. ⁊ ad pedes
apostoloꝝ posuit pauperibus distribuenda.
ꝓpter scōm mūdum totaliter reliquit. ⁊ in
heremū se trāstulit. ab omibꝰ incognita ho
mibus. vt pdictum est. ꝓpter tercium. duz
xpus eam multis ⁊ inauditis miraculis sub
limaret putās se indignā lacrimis humilit̄
suscipiens corpus domini ab epo. sanctissi
ma illa anima ad deū migrauit. De exitu ⁊
morte eius nota i legēda ¶ Tercia pfectio
caritatis ⁊ supma consistit in patientia ⁊ ex
trema trāquillitate. de qua caritate loquit̄
bñs Johānes. i. can. iij. Perfecta caritas
foras mittit timorē. qui hāc hz non tm̄ cuz
est necessariū. patus est mori p̄ fratribꝰ nec
tantum q̄ p̄ pfecutoribꝰ se offerat quando
piculum fidei incumbit. ymmo p̄ nomine
Ihesu desiderat ptumeliā et mortem pati.
Sicut apli de quibꝰ actū. v. Ibāt apostoli
gaudētes a cōspectu pſilij. quoniā digni
habiti sunt p̄ nomīe Ihū ptumeliam pati
Illa caritas etiā tres habet articulos Pri
mus timorē omnē excludit. q̄ caritas foras
mittit timorem. i. Johānis. iiij. Secundꝰ
omnē amorē p̄uatum excludit. desiderās p̄
christo pati ⁊ mori. Johānis. xv. Maiorē
hac dilectōem nemo habet vt animā suam
ponat. ⁊c. ¶ Tercius omnē errorem vel
duplicitatem ꝛbo vel facto excludit De q̄
Jaco. iij Si quis in verbo nō offendit hic
pfectus est vir. Ad hāc nullus tenet quā/
tumcūq̄ perfectus. nec etiā aliquis potest
se ad eam obligare. Ad apicem hꝰ caritatis
magdalena etiam puenit vt patz clarius ex
vita eius. ꝓpter q̄d cum omnibꝰ sanctis in
sanctitate ꝓmunicat. Nam cū angelis com

municat ꝛ ꝓuenit ī vite puritate. qđ ꝓsset euidenter elici ex acceptatõe ꝛ grãitudine coram pẽa facie. In qua complacẽtia puritas vite eius post penitentiã videt excetere innocentiã oĩm virginũ. Item ꝓmũicat cum patriarchis in mãsuetudine cũ vitupatõem audiuit cõiuantũ. in circumitu domo symonis. vbi tanq̃ diffamata proclamat. qz peccatrix ẽ. et nõ inuitata ītrauit Item ꝓmunicat cũ ꝓphetis. aduentum xpi in galilea ꝓnunciando. Et ꝛõe sic̃ Jobes ꝓnunciauit aduentũ xpi in carnẽ mortalez ita ipa aduentũ xpi in carnẽ glificataz ꝛ immortalem. Item cũ aplis ꝛ ꝑmo cum Petro in contritõe. cum Johãne in dilectõe. cum Jacobo in carnis supplantatõne. cum paulo in vasis electiõe. cum alijs aplis ī rerum resignatõe. cũ martiribꝫ in voluntatis exhibitõe ꝛ corpis castigatõe. Cum ꝓfessoribus in fidei assertiõe. qđ ꝓbat ex verbis xpi dicẽtis. fides tua saluã te fecit. Cuz doctoribꝫ qz aplos vocuit et eos de resurrectione informauit. ꝓpter quod fieri meruit et nominari aplox apostola Item cõmunicat cum virginibꝫ. quia vt ꝓbabiliter dici põt ꝑseruata est ab omni carnis ꝛ opis corrupt̃one. Item cõmũicat finaliter cũ oĩbꝫ pueris ꝛ innocentibꝫ. et iõ in eam omnium sanctoz merita abũdantissime confluxerũt De hac igit̃ dilectissima filia xpi bene ꝑdixerat ysaias. xlviij. dicẽs Justicia tua sicut gurgites maris. Gurges est cõgregatõ aq̃rum. Et ideo iustitia huius mulieris est sic̃ gurges in mari. quia in ea ẽ ꝓgregatio oĩm virtutũ et multoz meritoz.

Feria sexta post Judica

Collegerunt põtifices ꝛ pharisei conciliuz aduersus Jhesum. Johãnis. xi. Philaretus in tractatu de natura liquidoz seu morboz dicit. qđ vernãs rosa sano olfactui apposita. caput vehemẽter inficit ꝛ corrumpit. Cuius medelã iob. mesue in prima practica ponit dicens. Reumatico ꝛ languenti capiti non odor dulcis. sed fetor amarus ꝛ sulphureus applicet. sic cõtingit ꝺ inuidiosis quãdo odorẽ bonũ bone fame de ꝓximo sentiunt inficiũtur inuidia. et amaricãt ꝫ euz. qz vt hẽ. xviij. q. iij. hecãt §. ex his. Omnis iniquus bonoz est inimicus. Hoc patuit in Cayn. de quo Genesis iiij. hẽ. qđ quãdo Abel frater suꝰ deo obtulit de primogenitis gregis sui ꝛ adipibꝫ eorũ et Cayn etiaz offerret de fructibꝫ terre munera domino. et dñs respexisset ad Abel ꝛ ad munera eius. ꝛ mũera Cayn despexisset Abel essꝫ ex bonitate de melioribꝫ animalibꝫ deo obtulit. Cayn de peioribꝫ ꝛ corrosis ex malignitate. ideo respexit ad munera abel. ꝓpter qđ iratus Cayn ꝛ inuidia motus occidit Abel. tales inuidiosi plures hñnt qui de bonis alioz tristãt. Sed si malus odor apponit. i. si malum audiũt de ꝓximo. gaudent ꝛ in malo ꝓximoz curãt. Hmõi eĩ inuidiosi erant capita iudeoz scribe ꝛ pharisei ꝛ pontifices. quare non poterãt famam odorifere rose xpi audire. sine infectõne inuidie. Corrupti enim inuidia ꝛ iniquitatibus suis vt eũ morti traderent. Collegerũt aduersus eũ concilĩũ ꝛc. Querit̃ vtrũ lapsus ꝓplus releuari debebat per christũ. vt Cayphas dicebat. Et videtur qđ non. Nobilioz creatura est angelus q̃ homo. ꝛ ꝓpter beatitudinẽ facta sicut hõ. sed non decuit xpm releuare angelũ a suo lapsu. ergo nec decuit repare lapsũ ꝓpl̃i. Dico sm doctores vt hẽ. ij. sup̃ sñias di. ij. qđ expediebat ꝛ hoc ꝓpter tria. Primo vt redderet digna sanctificatõ ꝑ culpa. Nam ꝓgruit ꝛ expediebat hominẽ lapsũ repari ꝓpter eius dignitatem q̃ tanta fuit vt ꝓpter ipum facta sint vniuersa. Juxta illũ ps. Omnia subiecisti sub pedibꝫ eius ꝛc. Ideo mgr̃ sententiaz q̃ dicit. dicẽ vt dñs oĩm in fine ꝛ post oĩa factꝰ est homo. Cuz ergo tota hũana natura in ꝑmis ꝓntibus lapsa fuit. si homo nõ fuisset reparatus. fuisset suo fine frustratus qui ẽ beatitudo ꝛ ꝑ conseqũs omnia quodãmodo frustrarent̃. que sunt facta ꝓpter hominem qua si immediatiua. ut possit ad btitudiez puenire. Et ideo Anꝰ bel. ij. Cur deus hõ. iiij. ca. dicit. Aut ꝺ humana natura deus ꝑficiet hoc qđ incepit. aut inanuz fecit tam sublimẽ naturã ad tantũ bonũ. scz ad beatitudinem. Nichil enim ꝑciosius cognoscẽs deus fecisse q̃ rõnalem creaturã ad gaudẽdum de se. Ideo valꝺ alienũ est ab eo vt

illam rationalem creaturā sinat penitus pe rire. hec Anſelm. ¶ Secūdo q̄ oñderet pro quāto deum offendere non vereret. ⁊ vt q̄n tum hominē diligeret manifestaret. Nihil enim efficaci⁹ ad amorē dei allicit. q̄ amor qui in xp̄i passione relucebat. Maior ē enī hac dilectiōem nemo habz ⁊c. ¶ Psal. xp̄m q̄pat pellicano di. Filius factus sū pellicāo solitudinis. p̄s. ci. qui vt dicit. dū pullos suos a serpente qui eis insidiatur i nido in uenerit interemptos. rostro suo se percutit et pullos suos proprio sanguine viuificat Sic ⁊ xp̄s fecit. Unde tanta fuit originalis peccati grauitas q̄ infra quinq̄ milia āno rum. nunq̄ potuit expiari. donec filius dei veniens in mundū seip̄m deo patri in cru ce obtulit. Unde grego. O ineffabilis di lectio caritatis. vt suum redimeres filium tradidisti. Hoc quilibet pensare debet i cor de. bñ. Homo cognosce vulnera tua q̄ grauia fuerūt. pro quibus necesse fuit chri stum dominū vl̄nerari. ¶ Tercio cōgruit vt moreret. vt contraria cōtrarijs curarentur Quia sicut prim⁹ homo peccauit p̄ superbiā et inobediēnā respectu dei ad quaz astrin gebatur Sic secundus homo scz christus sanctificauit p̄ būiliatōez. ⁊ diuine voluntatis adimplectiōem respectu dei ad quam nō te nebatur. Nam ip̄e cuz esset homo innocēs nullatenus erat debitor mortis. ⁊ idō cuz se exinanire uoluit factus obediens vsq̄ ad mor tez spōte ⁊ innocēter. ex tunc in ligno sol uit. que nō rapuit. p̄ obsequiū sanctificatōis p̄fecte obtulit deo sacrificiū suauitatis sum me ad placandū deum. Unde anſ. ij. Cur deus homo ⁊c. ca. xvij. Expedit ergo vt si cut genus humanū in esse p̄dierat p̄ verbū increatum. ⁊ in culpam ceciderat deserēdo verbū inspiratū. sic a clpa ēsurgeret p̄ verbū incarnatū Ad argu. in oppositū di. q̄uis an gel⁹ sit nobilior creatura. nō tamē est ad deo ad repatiōem ydone⁹ sicut hō. p̄pter modū labēdi ⁊ statū homis lapsi. hō ei peccauit. an gelus deo obstinatus fuit. hō totaliter. angel⁹ p̄cipue. cecidit homo p̄ angelū. angel⁹ p̄ seip̄m. q̄ omia faciunt angelū minus ydo neum. bonauēture sentēta p. ij. di. ij.

¶ Querit secūdo. an illa sentēta a caypha prolata. ⁊ a spūsancto ispirata. fuit iusta vel iniusta. Dico q̄ q̄uis secūm veritatē expe diret christū mori. illa tamē sententia fuit iniusta et iniqua ex circumstāciis. Primo quia non p̄cedebat ex amore iusticie sed li more vindicte. ymo ex odio et inuidia quā habebant omnes contra christum. Matthei xxvij. Sciebat enim Pylatus q̄ ex inuidia tradidissent eum summi sacerdotes. Secūdo fuit ista sentēta iniusta ex causa quia nulla iusta causa suberat. vt patet Luce. xxiij. vbi dicitur q̄ Pylatus dixit p̄incipibus sacerdotum. Obtulistis michi hunc homi nem quasi auertentē populum. ⁊ ecce ego coram vobis interrogans nō inuenio causā in eo. Quia autem sine culpa nemo est cō demnandus nec puniendus. vt de reg. iur. libro. vi. et p̄ncipes eum iudicabant sine culpa ⁊ causa ad mortem. ergo sentēta eo rū fuit iniusta ¶ Tercio fuit iniusta ex or dine. quia in eius damnatōe nō fuit ordo iuris seruatus cum euz dānarent. nec spon te confessum. nec legitime per testes convi ctum. Marci. xiiij. Eorum testimonia con tra eum non fuerunt conuenientia.

¶ Queritur tercio. An caypbas bene sentē tauerit. dicens hoc q̄ spiritussanctus inspi rauit. et deus fieri voluit Ad hoc dicūt qui dam scilicz Brabordin⁹ doctor anglicus. in quodlibeto suo. Q, non omnis qui vult quod deus vult nec etiam omnis qui vult quod deus vult eum velle. semper necessa rio bene et recte vult. nisi scienter scientia saltem in moralibus requisita et intenden ter hoc velit vt credat deum sic velle. et fi naliter secūm intentōnem et p̄positum su um sic velit. vt diuinā non suam perficiat voluntatem. Istud patet in Caypha. qui voluit quod deus voluit. Et tarō est. quia oportet in operibus moralibus habere cir cumstantias debitas. et maxime circumstā tias finis. vt videatur qua intentōe ⁊ cui⁹ finis intentōne perficiatur. que intentio ni si finaliter dirigatur ad rectitudinem et iu sticiam ipsa iusticia non est recta nec iusta. nec opus ex tali intentione procedens est rectum nec iustū. quia si seruat in opere suo rectitudinem p̄pter aliud q̄m ipsam recti tudinem. non diligit rectitudinem p̄p ter se. sed illud p̄pter quod illam seruat

Et ideo talis nō est dicend⁹ iustus. nec talis rectitudo est iusticia nominānda. Oꝑtet ergo esse opus rectum ⁊ iustū fieri scienter a te. sic saltem vt absq; erꝛore vincibili credas deum sic velle. ⁊ maxime oꝑtet vt fiat intendenter. s. vt finaliter velis: vt diuinaz nō mam ꝓficias voluntatē. qz omnia sūt volenda ⁊ amānda ꝓpter deuz actualiter ⁊ finaliter. Sic dico qꝺ ꝓsilium Cayphe fuit bonum qz dixit. expedit xp̄m mori ⁊ fuit rectū ⁊ iustum quātum fuit exꝑte spūssancti illō inspirantis ad nām salutez ꝓ hoc intēdentis. sed erat malū ⁊ iniustū exꝑte Cayphe ex mala intentōe eius. quia aliter intendebat q̄z debuit. qz nō ꝓpter deū intendebat illud sed male Sic eā plures bono male vtunt. sicut ille qui bac ꝓphetia male vsus fuit ad interficiendū xp̄m. qz non examore iusticie exercende ꝓpter deū. sed magis ex animo ⁊ intentōe nocendi ⁊ libidine vindicādi seip̄m. ¶ In p̄cedentib⁹ visū ē de miraculis xp̄i. ⁊ specialr sexta feria. quomō Lazarū quadriduanū mortuū a somno mortis excitauit. hodie quō ex hoc iudei. ex inuidia cōmoti consiliū inierūt. et Cayphas eum morte dignū sententiauit. qꝺ factum fuit dominica de passione. Et scd̄m hoc presentis euangelij notant tres ꝑtes. s cz.

In prima iudeoz p̄ncipalis cōgregatō. ibi Collegerunt ꝛc̄.

In scd̄a. peruersoz irrationalis occasio. ibi Quid facimus

In tercia eoruz p̄sularis consultatio. ibi Unus autē ex ipsis.

¶ Quātum ad primaz

ꝑtē notādū. qꝺ postq̄z Jhesus suscitauit Lazarū a mortuis in bethania. multi iudei videntes. hoc miraculū abierūt ad phariseos aliqui forte bono zelo moti dicentes q̄ Jhesus fecit. vt sic iram phariseoz mitigarent. ex miraculis. et specialiter Lazari suscitatōe Aliqui inuidia vt eos magis concitarēt cōtra christū. et tūc pōtifices ⁊ phariseī habētes inter alios dignioꝛ statum ⁊ gradum moti inuidia collegerūt iniquum cōsilium ad tractandum de morte xp̄i. ¶ Moraliꝫ Circa primā ꝑtem illam tractat de consilio habendo in oīi re. Naz sicut videmus nauem varijs fluctib⁹ ⁊ vētis ꝓcuti. expositaz mari sñ regimīe gubernatoris. ⁊ tādem submergi. sic ciuitas sine ꝓsilio diuersi exponit̄ piculi ⁊ dānis. a quib⁹ sano ꝓsilio eripi et liberari. Quare reipublice nichil vtili⁹ ꝺ no ꝓsilio. Unde seneca in ꝓuerbijs. Nichil est qꝺ tam bñ deceat q̄z in oīi re vti ꝓsilio Cuius rō dat in lege ciuili. C. de repudijs et iudicio de moribꝰ sublato. l. dubiū. Ea que de ꝓsilio recte gerunt. iure meritoq; effecta ⁊ firmitate nitūtur. Debet ergo ꝓsiliū esse de tribꝰ vt i tractatu de dogmatib⁹ philosophoz dē. Primo de hōesto tm̄ scd̄o de vtili. tercō de ꝓflictu vtriusq;. Dubitam⁹ cm̄ vtr̄ honestū. an turpe factū. Deinde ꝺ duobꝰ hōestis. quid est honestiꝰ. Similiter de duobꝰ vtilibus quid est vtilius. Similiter de pugna vtili ⁊ honesta. In qua examinatōe honestum est vtili p̄ferendum et bonum cōmune ꝓprio ⁊ summe quod est ad honorē dei. cōmodo humano. semp̄ cm̄ honestum est p̄ferendum vtili scd̄m doctrinam Tullij. iij. de officijs ca. xv. ⁊ breuiter concludēdo nichil ꝓsulendum est quod est iniustū. vt dic̄ Valerius li. vi. ca. v. Sed qui dat bonum cōsilium ad iustum et honestuz. p̄sentis vite habet subsidiū. ⁊ eterne remuneratōis habebit p̄miū. xij. q. ij. bone ¶ Debent ergo ꝓsules habere

Vite veritatem

Exꝑientie ꝑspicuitatem.

Animi stabilitatē ⁊ soliditatem

¶ De p̄mo Ambrosius libro. ij. de officijs In acquirēdis consilijs plurimū adiūgit vite probabilitas. virtutum ꝓrogatiua. benivolentie vsus. facilitatis gratia. Et ponit exemplum. Quis in sceno fontem requirit. Quis ex turbida aq̄ potat. vbi luxuria est. vbi intemꝑantia. vbi vicioꝝ confusio. Quis non horrenda existimet. quis non despiciet colluuionē ⁊ infectionē. quis vtilem aliene cause iudicat quem inutilem videt sue vite. hec ille. Qui enim vult vt sibi credatur. in consiliando debet habere rectitudinem ⁊ ꝓbitatem vite. alꝫ sibi ñ creditur. ¶ Hoc patet etiam ex philosopho .ij. politice in principio. Patz etiā ex fabla Ouidij ꝺ cassandra. Nota ꝑus. xxxv. k.

Secundo debent hñe ꝛc. Nam senectus est maioris experientie. Ideo senes expti eligunt. Unde in canone. i. q. i. Estote experti graues q̄ moribꝫ ꝑ consilio sunt requirendi. In exameron omelia. i. Senectus ē in consiliꝭ valioꝝ. quia bi mature ꝛ bene ste deliberare possunt. quid cauēdum. quid faciendum. Qui vt dicit. l. di. ponderet. Non p̄cipitandū est consiliū. tempe enim indigemus vt aliquid maturius agamus. Quia scōm Sen̄. Qui cito facit ad penitentiam ꝓperat. ad maturius ergo deliberandum sunt senes abiliores. Ideo dominus precepit Moysi vocare seniores ad consilium vt audirent mādata dei di. Congrega seniores isrl̄. Exodi. iij. Et numeri. xi. Ideo roboam vt dicit. iij. regū xij. quia dereliquit consiliū senuz. ꝛ adhesit cōsilio adolescentū. a populo est derelictus. Unde hñ ibi. Q̄ mortuo Salomone patre roboam ipse audita morte patris sui reuersus de egipto in hierusalem. ꝛ omis multitudo isrl̄ locuti sunt ad roboam dicentes. Pater tuus durissimū iugum imposuit nobis Tu itaq̄ nunc iminue paululū de impio patris tui durissimo. ꝛ de iugo grauissimo ꝛ seruitutis tibi. Qui ait eis. Ite vsq̄ in tercium diem et reuertimini ad me. Cumq̄ abiisset populus iniit consiliū rex Roboam cū senibus qui assistebant coram patre eius Salomone. Qui dixerūt ei. Si hodie obedieris populo huic ꝛ petitioni eoꝝ cesseris. locutusq̄ fueris verba lenia. erūt tibi famuli cunctis diebus. Qui dereliquit ꝓsilium senū ꝛ adhibuit adolescentes qui nutriti fuerāt cuz eo dixitq̄ ad eos. Quod mihi datis consiliū vt respondeā populo huic. qui dixerunt. Dic loquere ꝓlo. Minimus digitus meus grossior est dorso patris mei. et nunc pater meus posuit sup vos iugū grue. ego autē addam sup iugū vestr̄. pater meus cecidit vos flagellis. ego autem cedā vos scorpionibꝫ. Acquieuit autē roboā consilio adolescētum ꝛ derelicto consilio seniorum. dura populo illi respondit. et ergo populus ab eo recessit. et aliū regem isrl̄ sup se constituit. Sic etiam modo pluribꝫ contingit. qui relicto consilio senum a adolescentum ꝓsiliꝭ acquiescunt. qui ab honoribus ꝛ diuitiꝭ ꝓfusibiliter reꝛciuntur.

Debent ergo senes in ciuitatibꝫ ad consiliū vocari et ex omnibꝫ eligi. Ecclesiasti. vi. Cōsiliarius sit tibi vnus ꝺ mille. Unꝺ legitur in hystoriis Romanoꝝ. q̄ romul⁹ cōdita vrbe. quā ex nomine suo romam vocauit. c. ex senibꝫ elegit. quoꝝ consilio omnia ageret. quos senatores ꝓpter senectutem ꝛ patres ob cure similitudinē noiauit. et iō Tull⁹ i polic. li. v. c. viij. ꝺ. Quid nobilius cetu senū qui empti a vulgaribus officiis cūs ad consiliū ꝛ regiminis officiū transeūt et i marcido coeuexerūt mentis vires eo sapientie magis apti negocijs. quo in exercitijs corpis min⁹ possunt. eoꝝ vnq̄ tantus honor exuit apud grecos. vt duces reipublice nunq̄ ꝓcederent. nec egregiū ageret quod senes instituta non inducerēt aut a ꝓbarent. et quod magis est ab initio vrbis condite nomina eoꝝ aureis litteris scripta sunt. ipi quoq̄ patres conscripti a b oibus appellati sunt. qui alios sapiētia ꝛ etate ꝛ affectu paterno ꝓcedebant penes istos ꝓsiliorum erat autoritas et omniū publice gerendorum. hec ille. Tercio debent habere stabilitatem animi et soliditatē vt non moueantur timore vel cupiditate in dandis ꝓsiliꝭ. Eccl̄i. xxxvij. Ante omnē actū cōsiliuz stabile. ꝛ maxime requirit̄ q̄ sint stabiles i iusticia diuina. ab ea nullo mō declinantes

Narratur de Constantino p̄e constantini libro p̄mo histozie tripartite ca. vij. Cum ecclesia pateret multas ꝑsecutiones in orbe terraruz concessit xp̄ianis licenter in sua regione consistere. Is ꝓbare volens quosdā in palacio suo xp̄ianos. si essent solidi. precepit q̄ si qui ꝓuenirēt ad sacrificādū dijs suis. hij essent circa eum in palacio suo. si qui aūt nollent sacrificare de palacio exirēt Et cum essent aliqui ꝓponentes religionez christianā ꝓmissis regis. alij vero essent ꝓmpti ad sacrificandū dijs suis. spantes amicitiā regis. deliberauit rex vti ꝓsiliarijs qui i melioribꝫ fideles et ꝓstates essent. alios autē effeminatos expulit. credēs nunq̄ circa p̄cipē eē vnotos. q̄ fuerit sic dei sui patissimi ꝓditores. Illi n. fūt stabiles cōsilia rij homis qui sunt veri amatores veritatis

Ecclesiastici. xxxvij. A malo ꝓsiliario fua

animā suam. ¶Quod dupliciter ꝑt intelligi. Uno modo. Ille dicit malus consiliarius qui commodū ꝑticulare ꝓponit vtilitati ꝯmuni. vel factum bonis facto dei. talis semper instabilis est in consiliis dandis. scōm q variāt ꝓmoda que intendit. ab illis non est requirendū consiliū Alio modo dicitur malus ꝓsiliarius. s. emulus ⁊ inimicus. a q̄ non est requirēdum cōsilium. Eccī. xxxvij. A zelantibꝫ te absconde ꝓsilium. nec credas si amicabiliter ad temp⁹ se ostendāt. q̄ dū poterunt ad vindictā ꝓperant. Sicut vlixes. De quo Ouidius libro. xiij. metha. narrat. q̄ erat inter grecos sapientissimus ⁊ fortis. hic cum quodaꝫ die ꝓlio magno instante contra troyanos ire nollet. ymo stultum se esse simularet et in argumētum stultitie in agro seminaret. Palamides quidē filium dicti Ulixis ante boues poni fecit. a quo cū pater aratrū diverteret. cognitus ē q̄ insanus nō esset quare cum alijs ductus fuit ad troyanū prelium ꝑ violentiam. Pro eo ergo q̄ ipꝫ vlixē sic dēphenderat palamides. temp⁹ ei vlixes exosus fuit Et ideo vlixes volens se vindicare auruꝫ multū sub lecto eius abscondit. et tandē falsas quasdā litteras scripsit. vbi ex pte regis Priami palamidi mandauit. q̄ vel grecos ꝓderet. vel aurū quod erat sub lecto suo restitueret et dictas litteras interfecto troyano suppositum fuit. que inuēte ad ꝓncipes deferunt ⁊ palamides quasi ꝓditor accusatur. qui cū ab vlixe consiliū peteret. consuluit sibi q̄ fortiter negaret. ⁊ q̄ mortē se obligaret. si illud aurum sub lecto eius repertū vnq̄ esset. Quo facto auꝫ queritꝫ ⁊ sub lecto Palamidis inuenit. q̄ statim a ꝓceribꝫ ꝓdemnat ⁊ sic ꝑ vlixē ꝓditorie morti datꝫ ¶ Ad ꝓpositum. Fatuū est q̄ hō illi cui nocuit se cōmittat et q̄ ab eo ꝓsiliū petat Sic etiā in fabla ꝓpentis ór. quē cū rustic⁹ ꝑcussisset. et ille locutus miserīā petisset. rustic⁹ ab eo petijt si bonū erat ei. semiare. Rñdit q̄ sic. Uerūtñ inquit cui male feceris ñ credas. Seminauit ergo rustic⁹ ⁊ ꝓspe successit. qua ꝓp̄ ꝓpē duxit ad domū ⁊ lacte eū pauit. Alio autē anno ⁊ alij rusticus a ꝓpente idē petebat. et in omīb⁹ q̄ ꝓsulebat serpēs. lucꝫ ⁊ ꝓspitatē inueiebat. ꝓpens tñ semp cui male fecerat ñ credere ꝓpetebat. Accidit ergo q̄ tādē serpens quasi domesticus factus inuēta occasione filiuꝫ rustici occidit. et tunc rustico dixit. q̄ nullo mō sibi quē añ leserat credere debuit. quia dato q̄ inimic⁹ videbatur reconciliatus. quādoq̄ tamē si locum inuenerit vindictā prozumpit. Ideo bonū est prouerbiū quod dicit A muliere repudiata. ⁊ inimico reconciliato libera nos domine. Hō aduertebat sapiens dicens. Eccī. xij. Non credas inimico tuo in eternū. ⁊ si humiliat⁹ vadat curuꝫ. abijce euꝫ et custodi te ab ipo Sequit. oculis suis lacrimabit inimicus et si inuenerit tempus non saciabit sanguine ⁊c̄.

¶Secūda pars in qua

notatur peruersoꝝ irrationalis occasio ad perdendū christū. Quia hic homo multa signa facit. Nam de q̄ eum laudare debēbāt eum vituperabant. ⁊ seipos iniquos esse cōfessi sunt. Sequit. si dimittimꝰ eum sic. ⁊c̄. Augustinus in omel. Temporalia quidem perdere timuerūt ⁊ vitā eternam nō cogitauerunt. ⁊ sic vtrumq̄ amiserūt. Nam et romani post domini passionē ⁊ glorificatōem tulerunt eis locū ⁊ gentem. ¶ Uocaliter. Per illos cōsiliarios fatuos. qui timentes terrena perdere. etiā celestia ⁊ eterna pariter amiserunt. notantur insipientes ⁊ vani christiani. qui tempus suum amissse estimant. quod in dei ꝓuicio expendunt. Et iō timētes tempus illud amittere. penitere ⁊ bene opari ꝓstponunt vsq̄ in finē quadragesime. ymmo ad vltimū vite. horū timor vanus est ⁊ non excusat ab indignatione ⁊ ira dei. Juxta illud. ff. de regul'iu. l. Uani. Uani timoris nulla est accusatō. Timent nanq̄ perdere temp⁹ hoc miserimū. ⁊ etiā vitam amittūt eternam. Unde Job. vi. Qui timent pruinam cadet super eos nix. ¶Quod exponēs Nicola⁹ de lyra dicit. qui ꝓpter timorem minoris pricula iusticia. ⁊ misericordia discedit. in maiora pricula deducetur. sicut patet in fama quadam mulie re. que ab incensa domo vix cum suo caniculo illesa abcessit. sed iterꝫ regrediente domū caniculo ipsa timens de morte eius. gratia liberandi eum regressa est. Et sic

cum caniculo igne claudit̃r et ꝓcrematur Sic pan⁹ ⁊ mũdanus ob modicam mundi delectatõem quã habet in tempe. temp⁹ huius miserie amare cordialiter amplectẽ et eo transeunte post sequitur. ⁊ tandẽ tempus et vitam amittit. ⁊ flãmis infernalibꝰ deputatur. Nolite ergo timere eos. s. actus virtuosos quibus corpus castigat et occiditur. ⁊ tempus voluntar expenditur. sed potius timete eum qui potest corpus et aiam perdere in gehenna. Matthei. x. ⁊ Luce. xij. Et. xi. q. iij. Nolite timere ¶ Ad hoc enim vt timeamus et ne exigente iusticia ad infernales flammas dãnemur. sed hic in tempore grẽ. de ꝓmissis peccatis satisfaciamus non cessat multo magis nobis signa ostendere. que si non attẽdentimus. ꝓculdubio in mortis articulo. venient romani id ẽ demones ⁊ tollent animã. ⁊ post iudiciũ corpus ad eternam damnatiõem. Dicamus ergo frequẽter in corde Hic bõ multa signa facit Hã fecit signũ caritatis ⁊ amicicie i passiõe. Fecit signũ pietatis ⁊ misedie in ꝓduatõe. Fecit signũ seueritatis ⁊ iusticie in dãnatiõe ¶ Primo nanq; fecit signũ maxie caritatis quãdo in cruce exaltari voluit. ⁊ in ea pena liter ꝓ homie mori. De quo signo dicit Isa. xlix. Exaltabo ad populũ signum meũ Sed quare hoc. Primo vt nos exaltatiz euidentius intueamur. ac ꝓ hoc ei⁹ caritatẽ melius cognoscam⁹. et feruentius cognitũ imitemur. Ad hoc facit quod dicit Jobãnis. viij. Cum exaltaueritis in cruce quem nunc ignoratis in terra positum. tunc ꝓgnoscetis in cruce exaltatum. xp̃o. s. moriente. xp̃o ascendente. spũsancto veniente. predicatione euãgelij choruscante. quia ego sum via qua debetis incedere. vitas cui debetis credere. vita quã debetis appetere Exaltat⁹ autẽ Jhesus ꝓponit nobis se signũ vie. veritatis speculũ. vite libꝛũ. Dum enim video christũ in cruce exaltatũ. tũc intueor quod dam signũ quo dirigor in viam pauptatis quia nud⁹ ꝓcẽdit. in viam humilitatis. qz voluntarie se obtulit. in viam benignitatis quia ꝓ crucifixoribꝰ exorauit. in viam innocentie qz petrã non fecit. obediẽtie quia patri obtẽpauit. patiẽtie quia passus obmutuit. ꝑseuerantie qz de cruce descendere noluit. Positus est ergo in signũ cui cõtradicetur. vt ꝓdixit Symeon. Luce. ij. Ecce positus est hic in ruinã. ꝛc. Contradicũt ergo auari pauptati. superbi humilitati. inuidi caritati. luxuriantes innocẽtie. cõtumaces obedientie. iracundi patientie. impenitẽtes ꝑseuerantie. Dum etiã video crucifixũ. intueor veritatis speculũ. in q̃ relucet exemplar omniũ ꝓfectionum. Juxta quod dicit beatus August. in de vera relig. Tota vita xp̃i in terris disciplia mor fuit. vide igitur omnia ⁊ fac sc̃dm exemplar quod tibi mõstratum est in monte. s. caluarie. Exodi. xxv. et heb. viij. vñ hẽ. Quid exigã. q̃d loq̃r q̃d retribuã dñe feciſti mihi de corpe tuo speculum. Nec tantũ respicio vitatis speculũ cum respicio xp̃m. immo etiã vite libꝛũ ꝓs In libro tuo omẽs scribentur. Glo. id est qui sine forma viuẽdi sũt. Requirite ergo diligẽter in li. dñi ⁊ legite ysa. xxxiij. ¶ Secundo exaltatus est vt pendentẽ feruentius attendamus ac ꝓ hoc ad eũ fiducialius ñ timore accedamus. Qui enim ex nimio amore posuit ꝓ nobis animã suam. qui pro nobis semetipm obtulit hostiam. non potest peccatori penitenti veniam negare. Unde pacienter expectat vt clemẽter indulgeat. Isaie. xxx. Propterea expectat dñs vt misereatur vestri. et ideo exaltabit̃ pcens vobis. Glo. exaltabitur in cruce. bernardus sẽ Cantica ꝛmone. vi. Peccaui peccatũ grande turbatur cõscientia mea. sed nõ cõturbatur. qz vulneraz domini recordabor. Quia autẽ aliqñ deus non ꝑcit sed punit. hoc est quia non est qui misericordẽ adeat. non est qui irascentẽ teneat. Indulgeret istis temporibus etiã criminosis. si esset alter Moyses sequester et medius inter deum ⁊ populum. Exodi. xxxij. Dimitte me ait dominꝰ Moysi vt irascatur furor meus super eos. et deleam eos. Virũ valde tenebat homo precibus deum nec dimittebat irasci ꝓtra populum. Vellet dñs hodie habere aliquẽ qui teneret eum nec irasci ꝑmitteret. querit querendo nec inuenit. Ezechiel. xxij. Quesiui de eis vir q̃ interponeret sepem ⁊ staret exaduerso ꝑ me. ne dissiparẽ eos. nec inueni. ⁊ effudi sup eos indignatõem meã et in igne ire mee consumpsi eos.

Tercio ē exaltatus. vt ad ipm efficaci⁹ attrahamur. ꝯto em ꝙ nobis passus ē attrocio⁹. tāto trahit nos ad se efficaci⁹. Joh. xij. Ego cū exaltatus fuero a terra omia trahā ad meipm. Exaltatus autē sum in cruce. et ego sum caput q vos mēbra. Que ergo est tanta trāsgressio. que tam plixa obstinatio q tā pfūda dēspatō. quā xp̄i passio q mors deuote considerata non trahat. q hominē ñ extrahat de lacu miserie q de luto fecis. ymmo de pfundo dēspationis. caritatis vinculum q mors xp̄i. vt caritas summa. summū peccatorē trahit. Osee. xi. Trahām eos i vinculo caritatis. In cui⁹ signum christus in cruce caput dimittit. vt recipiat penitentes ad pacis osculū. q extendit brachia. vt infixos in limo pfundi trahat. et venientes ad amplexū recipiat. Sed multi sic sunt infixi in limo pfundi q renuūt trahi. q nitūtur xp̄m trahere. q iterꝫ crucifigere cum impudenter nō cessant peccare. Hebreoꝝ. vi. Rursum crucifigentes filiū dei qui gratiaz eius vilipendentes in peccatis iacent. Contra tales xp̄us clamat. Trenoꝝ. iiij. Tota die expandi manus meas ad populū non credentē et contradicentē mihi. Prouer. pmo. Vocaui q renuistis. extendi manus meas q ñ fuit qui aspiceret. Ecce carissimi. Quid facimus. Nōne hic hō multa signa caritatis facit. Si dimittim⁹ eum sic. et nō aduertim⁹ eius signa. sine dubio romani. i. dyaboli vel aduersarij vel egritudines. vel alia aduersa venient q occupabūt corpus q animā. filios q filias q amicos q eos cruciabunt. Secundū signum. s. pietatis q misericordie xp̄us homini multiplicit oñdit. parcendo q expectādo. et nō subito vlciscēdo. Isa. vij. Ipe dabit vobis signū. Ecce virgo concipiet q pariet filium. et vocabis nomē eius emanuel. id est nobiscū deus. Ipe nanqꝫ nobiscum est cū omni clemētia nec cuz seueritate iudicat christianos. sic fecit in principio. quādo pter peccata hoīm pdiluuiū dissipauit terram. quia nobiscuz fecit pactū. In cuius signū arcum posuit in nubibus vt esset signum federis. Genesis ix. Sicut enim arcus est signuz pluuie. sic christ⁹ incarnatus signū clemētie et misericordie. qd tribus effectib⁹ quotidie ostendit. scz dissimulatōis. receptionis q pfectionis. Primus effectus huius signi misericordie dei est tam magnus q gratuitus. ꝙ non pōt sermone explicari. Unde bernardus. Ego inquit peccabam q tu dissimulabas. non cōtinebam a scelere. et tu abstinebas a verbere. prolongabā ego multo tempore iniquitatē. et tu dominē pplongabas tuam benignitatē. Secundus effectus misericordie est receptōis. Quātumcūꝫ em peccator recesserit in regionē longinquam etiam a d extremū deserti ad pfundum maris. ymmo si ad portas inferni inferoꝝ. pfecto est misericordia dei eum ēducere. q redeuntem misericorditer recipere. Bernar. me filium prodiguz penitentē reuertentē misericorditer suscepisti. vt in eorū numero inueniar. De quib⁹ dr in psal. Beati quorū remisse sunt iniquitates q quoꝝ tecta sūt pc̄a.

Tercius effectus misericordie est prefuationis. Quis enim dubitat. quin sic homo in multa pc̄a cecidit. sic et in alia infinita ceciderisset. nisi omipotētis pietas eum conservasset. berñ. Misericordia domini a multis pc̄is hominē custodit. Et ergo quidquid mali non habem⁹. totū ex misericordia dei ē. ymmo nec malū corporis nec anime intrinsecuz vel extrinsecū sine eius misericordia vitare possumus. Nullus ergo hominū debet cogitare ꝙ nō deo multū obligetur. aut ō misericordia releuante aut pfuāte. Sed quaritur vtꝫ plus obligatur deo releuatus aut prefuatus. Et videt ꝙ innocēs quia beneficium gratuitū magis est pnuatum in innocente ꝙ in penitente. ergo magis tenet referre grārum actiōes innocens pfuatus ꝙ penitens releuatus. patz qz de maiori beneficio. maior debet fieri grārumactio. In oppositū arguitur sic. Penitenti maior fit gratia ꝙ innocēti. ergo plus tenet. ptz assūptum. qz absqꝫ omni merito q gratis penitenti datur gr̄a. cum innocēs mereat̄ continuatiōem sue innocentie dum est in gratia. Respondēdo pono tres cōclusiones. Prima cōclusio. ꝙ quilibet tenet de beneficijs sibi impensis grārumactiōes referre deo et hominib⁹. Patet exp̄sse in decretis. xxi. q. pma. ca. reuertimini vbi ponitur exemplum tale. Si quis doctus q eruditus lege dñi

potest alios erudire. nõ debet sue assignare prudẽtie ingenioq; qõ possidz sz grãs agat ¶ Primũ deo qui cuncta largit. deinde sacerdotibus eis ac ministris a quibꝰ doctus ẽ si enĩ nõ egerit grãs sed sciam sibi vendicauerit in penuria maledicet. Sic etiam cui largit dñs bona terre. debet dare in grarũ actõe decimas. vñ august. xvi. q. i. decime q; si decimã dederis. nõ solũ abundantiam fructuũ recipies. sed etã sanitatẽ corpis ⁊ anime ꝓsequris. Non eñ dñs deus ꝑmium postulat sed honorẽ. Dñs enĩ deus nr qui dignatus est totũ dare decimã a nobis dignatus ẽ recipe. non sibi sed nobis sine dubio ꝓfuturam. Unde malachie. iij. michi non reddidistis decias ⁊ ꝑmicias. idcirco i fame ⁊ penuria maledicti estis. In grãrũ actione deus magis appreciat affectũ hominis q; effectũ. i. opus. etã q; tm cũq; magnuz patet q; ista paupcula mulier ẽ. q; duo era minuta misit in gazophilaciũ. Lu. xxi. De q; dñs ait Vidua hec paupcula plus q; oẽs misit. Sup q; beda dic. Accepta bile deo ẽ. quidq; d bono animo obtuleris. qui cor ⁊ fi substãã pensat. nec ꝑpendet q; tum i eius sacrificio. sed ex q; to ꝓferas. vñ Cyrillus Nõ paupertatẽ oblati sed copiã affectus inuiet deus. Deñ. li. i. de beneficijs dic. Beñficium non ꝑt manu tangi sed aio geritur. nec aurꝰ nr argentũ nec aliqd taliũ ẽ bñficium. sed ipa tribuẽtis voluntas. Non enĩz refert qd aut q; tum detur sed q; animo det. qz beneficiũ ñ ꝓsistit i eo qd dat. sz in ipo datis aio. sic recitat ibidẽ de Eschyne oratore. Et hr in speculo Vincentij li. iij. ca. xcij Cum socii ceteri discipuli pa offerrẽt Eschynes seipz pauper obtulit di. Melius qd habebat se illi obtulisse. ceteros autem cũ pauca ei dederit. pa sibi ⁊ meliora retinuisse. vñ ait. Te obsecro vt hoc munusculm paupertatis mee excolas. ⁊ tua diligẽtia ⁊ sedulitate melius ⁊ ornatius reddas. Cui respondit Socrates se ab illo munꝰ maxim suscepisse. nisi se ipm putaz estimaret. ⁊ libenter dantz operã. vt eum faceret meliorẽ ¶ Secunda cõclusio. Magis habet deo referre grãrumactiones penitens q; innocens. qz penitenti culpa gratis ẽmittitur. ꝑ qua sibi debebat pena eterna. ⁊ in eodem instanti sibi gratia infunditur. cui correspondet vita eterna. ergo magis habet referre gratiarũactiones penitens q; innocens. quia quãtũ bonũ est esse in gra. tantũ malum est esse in culpa. ⁊ penitenti aufertur malũ culpe. ⁊ cõferturmalũ gratie. Correlariũ q; btus paulus magis habet referre deo gratiarũactiones q; alius innocẽs quia magnꝰ peccator et ꝓsecutor fuit xpi. ⁊ factus est vas electõnis. Hoc etiam d Magdalena ⁊ alijs qui peccauerũt. ¶ Tercia conclusio ꝑm quãtatem doni ceteris paribꝰ ⁊ absolute loqn/do innocẽs maiora bñficia recepit. q; pẽitẽs quia recepit melius bonũ entitatiue magis continuatũ. Patz exemplo de cadẽte in foueam cui maior gratia concedit. si a casu ꝓseruatur q; si post casum releuet. Ex hoc plus virgo gliosa deo tenebatur ex ꝓseruatione culpe originalis. q; si post lapsum fuisset releuata a culpa. Correlariũ. Quilibz potest se reputare quãtum est ex se maximũ peccatorem. quia nisi ab ipo deo prekuatus fuisset. ad omnia peccata et maxima incidisset. ⁊ tunc tãtz peccasset q; tum poterat peccare. ¶ De hoc loquitur Auguste. in libro de baptismo paruulorꝰ sic. Si querat a me vtrum homo sine pcto possit esse in hac vita. Confiteor q; per dei grãm possit esse ⁊ p liberũ eius arbitrium. Et grego. in morali. libro. xxiij. Quid sumus. si conditoris nostri ꝓtectiõe non muniamur. in eius defensione desolamur. Ex quo sequit documentum. Quꝫ prekuatus ex misericordia a fornicatione vel alio peccato/ debet deo multũ regratiari. nec proximũ suum contemnere. ⁊ de se supbire. quia ꝑmittente deo talis q; ñ q; profundius solz cadere. Sic accidit phebo. De quo narrat Ouidi libro. i. methamorpho. Quꝫ cum diluuiũ cessasset. et terra humida multa enormia aĩmalia creasset Accidit q; phithonẽ maximũ serpentez creauit. quẽ phebus suis sagittis occidit ꝓpt quod dũ phebus gloriaretur. eo scz q; serpentem illuz maximũ occiderat ⁊ sagitauerat. qui ita erat magnus q; tria terre iugera occupabat. incepit contẽnere cupidinez filium veneris ⁊ eũ inuidere. de q; q; sagittã ⁊ arcũ portabat. di. q; ad hoc nullꝰ ꝑter eũ dignꝰ erat qui tantum serpentẽ occideret.

Item cupido aduertēs q̄ phœbus dyanaz pulcerrimā virginē amabat. duas sagittas suas accepit. vnā cuz telo aureo quā in coz de phebi infixit. que. s. amorē accendebat. alterā cum telo plūbeo qua dyanā percussit et illa amorē fugere faciebat. ⁊ sic factū ē q̄ ex tunc dyana non cessauit phebum fugere ita q̄ quāto phœbꝰ virginē magis seq̄batur ⁊ exorabat. tanto virgo ip̄m magis fugiebat et contēnebat. ¶ Ista em̄ virginitatē vouerat. ⁊ viz ꝓpetuo hāre nō volebat. Iste phebus carissimi significat quosdā de virtutib gloriātes qui sunt in seclo. Serpens ille significat carnē que veneno deliciaz suarum premit ⁊ occupat mundū. qz ꝓ certo multi sunt hodie qui q̄n p̄nt ꝑualere contra serpē tem. i. carnē venenosam. exinde supbiunt ⁊ tantū q̄ cupidinē deū amoris. i. amorē carnis. et sectatores ip̄ius abhorrēt ⁊ vilipendunt. non ꝑsiderātes ꝓpriam fragilitatem sed gliantes se habere castitatē. abominantes omnē alienā societatē. Sed ꝓ certo dico q̄ deus tales volens hūiliare. sagittis illis. i. carnalis amoris p̄cutit vulnerari p̄mittit. ⁊ ad amādum mulierū delicias eos larat. vt sic sue carnis ꝓditionē cognoscant ne peccatores alios ꝓtemnāt. vt sic de vmte castitatis non supbiant nec p̄sumāt. Exē plo beati Petri qui alios contēnens et nimis ꝰ se p̄sumens dixerat. Et si oēs scādalizati fuerint in te. ego nūq̄ scandalizabor. qui tñ deo p̄mittēte vilius cecidit q̄ aliq̄s alioz. deus em̄ sicut ꝺr Judith. vi. p̄sumētes de se ⁊ de sua virtute gloriātes hūiliat. Unde aug⁹. in li. ꝺ sancta virgitate. Omnia peccata sunt hūda tanq̄ tibi dimittāt a ꝺo a quib te de⁹ custodit ne ꝓmittātur. Quid quid em̄ mali ipo custodiēte non cōmittis tanq̄ tibi dimissum deputa ⁊c. Terciū signum severitatis ē ⁊ iusticie Per hoc signū minat dñs pctoribꝰ vt conuertant ad ꝺū quod signū est signū crucis. qꝺ erit in celo cum dñs ad iudicādum venerit Ut̄ quēad modū milites dispsi familie p̄ncipis ad exaltatōem veilli ꝓgregant. sic ad elevatiōz crucis x̄pi in die iudicij. ꝓgregabuntur cruce signati. qui sunt de familia eius. Et tunc adimplet illud ysaie. xi. Levabit signū i nationibus ⁊ ꝓgregabit dispsos isr̄l. ¶ Illꝺ

R

nanq̄ signū p̄ cordialē ꝓpassionē. debet quilibet mentū sue inp̄mere. ⁊ ne passio x̄pi amara in eo frustretur peccata lugere. vt cuz electis valeat severitatē iudicis euadere ⁊ mortem eternā. vnde Ezech. in visione quadā vidit multas abominationes peccatoꝝ in tēplo domini factas. quas oīes sibi angelus dñi ostēdit. ⁊ vidit q̄ sex viri ꝺ ē angelixe niebant. hñtes gladios in manibꝰ eoꝝ. virvestitus lineis habuit attramentariū scriptoris ad renes eius. et templū ingressi sūt ⁊ steterūt iuxta altare. Et domin⁹ vocauit virum. qui indutus erat lineis et attramētarium scriptoris habebat. di. ei. Transi p̄ mediā ciuitatē i medio ihr̄lm. ⁊ signa thau sup frontes virorꝝ gementiū et dolentium sup cūctis abominatōibꝰ q̄ fiunt in medio ei⁹. et sex viris hñtibꝰ gladios. dixit. Trāsite p̄ ciuitatē sequentes eum et p̄cunite. nō pcat oculus vr̄ neq̄ misereat̄ seni. adolescētulum ⁊ virginem puerū ⁊ mulieres interficite vsq̄ ad internitōem. omnē autē super quem videritis thau. non occidatis. Qui egressi interfecerūt oīs qui erāt in ciuitate preter eos qui thau signati fuerāt. Ezech. ix. Moraliter. per signū thau q̄ ꝺ factum est ꝺ modū crucis. signat̄ crux seu memoria dominice passionis. Per indutū lineis ꝓdicatoꝝ. qui verbis et exempl̄ imp̄mit i fr̄ibus. i. in mentibꝰ hoīm signū illud. qui p̄ castitatē. s. lineis est indutus. ⁊ p̄ sciam scriptoꝝ est attramētario ꝓmunitus. Iste enim est angelus qui portat signū vite vel dei vivi. Apocal. xiij. Per angelos autē cuz gladijs. intelligūtur angeli vindices. pati exequi diuinā vltōam ꝰ peccatores. Quando ergo dñs videt in fine mūdi eccl̄iā plenā iniquitatib. tunc mittet angelos suos vt gladios iusticie. i. vindictā eterne dānationis exerceant in eisdē. ⁊ sic fiet q̄ nulli pceni tus parcent. ymmo senes et iuuenes ⁊ virgines qui male fecerūt interficient. Verumtñ soli viri gemētes ⁊ dolentes sup p̄ctis suis et alioz. signū thau id ē crucis x̄pi memoriam in cordis frontib deferentes. tunc temporis saluabunt̄ ⁊ ab angelis p̄cutientibus non ledent̄. sed ab angel̄ ipsis defendent̄ diuino mūere. Juxta illud apoca. vij. Nolite nocere terre ⁊ mari neq̄ arboribꝰ q̄duſ

ꝫ signemus suos dei in frontibus eorum Volens ergo mortē eternā euadere impri mat crucē menti cordis sui sicut signaculū. Juxta illud Cantico. viij. Pone me sic̄ si gnaculū sup̄ cor tuum.

Tercia pars in qua

notatur. nō. Notādū q̄ Cayphas qui erat pontifex anni illi⁹ 7 supmus iudeor. audita alior̄ p̄turbatione consuluit dicēs. Expedit quasi diceret rōni consonum est. 7 est cōue niens magis. vnū seductorē mori. vel etiā si non est talis. quia tñ contrari⁹ est nobis in omnib⁹. decet vt auferat̄ a nobis p̄ mortez q̄ ex lege habemus. q̄ si inter nos appareat ꝓpheta qui seducat populū vl̄ voluerit extra here ex lege debet lapidari. als deus vult se vindicare in pp̄lo. Sed quia ille talis seduc tor est. Expedit vt ip̄e moriat̄ Nota hic est notandū. quia enī homo exterior. s. cor pus hom̄ interiori. s. spūi contrarius est in omnib⁹ op̄ib⁹ vt spūs ꝓficiat. 7 ad finē suum debitū ꝓueniat. expedit vt corp⁹ destruatur et moriat̄. quia ꝯmunit̄ duo inueniūtur in vna natura copulata. quor vnū hz rōnē seminis. aliud vo habet vim semē ꝓduādi tunc semē nunq̄ ꝓfecit ad fructū p̄cedere nisi ꝓduatiuum semis incipiat in se deficere et mortificari. Exemplū de pomo in q̄ nu clei in medio inclusi rōnem hñt seminis. ca to aūt circumposita locū hab⁹ conseruātis Modo videm⁹ ꝯdiu pomū quo ad carnē est integr̄. tamdiu semē est infructuosum. Sed postq̄ pomū in terra positū mortifica tur. 7 semen terre vo qua originaliter fuit cor tam immediate ꝓiungit̄. incipit crescere et fructificare. Sic spūaliter ē de homie i quo corpus hz locū ꝓduātis 7 spūs locū semis Si ergo spūaliter quis debet crescere. 7 ad fructū vite eterne p̄tingere. oportz q̄ corpus circūpositum prius mortificet̄. quasi impe dimentū impiū ipsius anie. 7 statim assistit gratia spūi cooperans ad fructū vite eterne. Quare dicit̄ in can̄. xv. q. i. c. nec is. Cum interficit̄ impius. s. corp⁹. xp̄us infunditur. 7 vbi abominatō. i. pctm̄ aboletur de terra id est tollit̄ de corpe terreno. sanctificato ꝓ secrat̄. expedit ergo vt homo moriatur.

Volens ergo expedite 7 bñ mori. vt sit ō numero illor̄ de quib⁹ Apōc. xiiij. dicitur. Beati mortui q̄ in dño moriūt̄ Debz mo ri mundo vt possit viuere xp̄o. Hoc autez fit instar naturalit̄ morientis. habet enim. Membror̄ 7 virium destitutiōem. Spūs exalatiōem 7 sepationem. Corpis sepelitōem 7 quietatōem.

Plaz p̄mo circa morientē naturaliter occur rit ex discrepatōe et contrarietate quattuor qualitatū seu complexionū viriū destitutio ·ōz krafftlos. Quia ꝫm naturales ex q̄ttuor qualitatibo seu elemētis causat̄ in homie iu xta eor̄ ꝓportōem vel im̄ꝓportōem sanitas vel infirmitas. Si essent debite sunt ꝓportio nate hō sanus est. si aūt non 7 vna supabū dat. tunc in corruptōnem alterius operatur. Sicut si caliditas humidū naturale nimiū ꝓsumat. vel si humiditas vel frigiditas ni mium extinguat calorē naturalē. sequit̄ sem per viriū destitutio 7 infirmitas. Sic̄ patet quādo ex aliqua plenitudine stomachi vel vapor̄ ascēdentiū ad cerebr̄. cor impedit̄ q̄ calore naturali non p̄t temperare frigidita tē cerebri. vel cerebrū sua frigiditate cordis calorē. tunc semp̄ sequit̄. vas der menschb lode vnde krafftlos wurt. i. destitutio i oī bus mēbris. Sic etiam spūalit̄. Anima ex quattuor affectōib⁹. s. pudore. timore. dolor̄ 7 amore. destituit̄ 7 incipit mori mūdo. Et hoc sic. quādo nanq̄ diuina inspiratio pec catori pctā sua statuit añ faciē sue conscientie ita q̄ cōscientia iudicās repit̄ animā plenā pessimis peccatis. 7 tam difformē 7 inutilez factā ex vilitate peccator̄. Primo pudore ꝓfundit̄ Deinde vlterius cōsiderās reatū pene eterne ꝫportatis culpis. timore tū c̄ per cutitur Deinde vlteri⁹ ꝓsiderās offensam dine maiestatis. statim dolore concutit̄ Et tandē considerans p̄dition̄ celestis patrie langueſcit amore p̄ sponsi reconciliatione. Deinde lāgueſcet. i. Fabet an siechen der welt. vñ schmeckt ir vbel alles das in der welt ist. dicens magno suspirio cum paulo Quis me segabit a carcere mortis h⁹. 7 tūc iubet viribo anime dicēs. Nunciate dilecto meo. q̄ amore langueo. Canti. ij. Anīa tūc deuota sic amore xp̄i lāguida. debet ad mo dum infirmi querere cōsolatōez. nec curare an corpori sit contrariū vl̄ destructiuū. quia

oportet q̄ corpus peccati destruatur scōm apostolū. Et expedit q̄ homo moriat. scz p opa virtutum. Faciat ergo p̄mo sibi balneum rosaceū memoria passionis ꝫ sanguinis Jhesu xp̄i. nec cesset balneare in istis donec eruperint ex nimia p̄passione sudores capitis .s. lacrime oculoꝝ. ꝫ sine dubio liberabitur ꝫ curabit ab infirmitate. Nam ꝑm Plinium. Si plorare languidus p̄t. signum ē eius convalescētie. et significat humidū radicale non esse totaliter p̄sumptū. Sic aīa signū habet cōvalescētie ꝫ devotōis. si oculi p̄fundere possint lacrimas. Dicat g̃ aīa vnota illō Hiere. ix. feruentū aīmo. Quis dabit capiti meo aquā ꝫ oculis meis fontē lacrimaꝝ. s. iuxta desideriū et plorabo die ac nocte. Secōo oz querere deliciositatē mentalium refectionū. quod fit in sumptōe corporis ꝫ sanguinis xp̄i. Psal. Cibauit eos ex adipe frumēti. Tercō amicoꝝ singularium p̄fortatōem ꝫ consolatōem. in vbis vique hñt aīmā cōfortare. i. Tessal. iiij. Cōsolamī invicē in verbis istis. scz xp̄i. Quarto debz querere molliciē lecti quo ad quietem contēplatōis. Cañ. i. Lectulus noster floridus rosis. s. martiꝝ. violis confessoꝝ. et lilijs virginū. O q̄ felix est anima que sic in domino ꝫ societate sanctoꝝ cuz quiete pausat. ¶ Se cūdo hō sp̄ualiter moriēs debet hāe sp̄ūs exalatōem. s. eyn aufgeben des geystes. quod fit quādo homini nō solum terrena ꝫ corpalia delipiunt. immo q̄n odit aīmā ꝫ vitā p̄priam. ꝫ solū in deo delectatur. Juxta illud Jobānis. xij Qui odit aīmā suaz in hoc mūdo. in vitā eternā custodit eam. Glo. Qui odit vitā suā. licz enīz vita p se sit delectabilis. potest tamē p accidens tristabilis ꝫ odibil esse. Et hoc dupliciter. Uno mō. qz multis et grauibz malis est adiuncta. p̄pter q̄d aliqui se interimunt expediri volentes a malis que sentiūt. Alio mō. qz melioris est retardatiua. s. vite glie. Et sic ap̄lus dicebat. Cupio dissolui ꝫ esse cum xp̄o. Et sanctus Job qui dicebat. Tedet aīmā meā vite mee. Tali modo debet homo odire vitā suā. inq̄tū eum retardat a vita beata. p̄mo aūt mō non. ¶ Circa illaz querunt duo. Prima an liceat alicui seip̄z occidere p̄pter incōmodū aliquod. ꝫ videtur q̄ sic. Matb. x. Qui p̄diderit aīmam suā p̄pter me saluā faciet eam. Unde etiam Samson. cū hostibz se occidit. vt hē iudic. xvi. Qui tñ nominat inter sctos Heb. xi. Quia vt dicit Aug⁹. i. de ciui. dei. Hoc sibi sp̄ūs dei latēter suggessit. Et eandō tōm reddit de quibusdā feminis sctis. quarum memoria ab ecclesia celebrat. In oppositū est sctā mē ecclia. Unde Aug⁹. i. de ci. dei. qđ dictū est nō occides. intelligit̄ ō homicidium nec ergo alteri. nec te nec essi aliō q̄ bonez occidit qui se occidit. Est āt hoc illicitū. Primo quia peccat cōtra seip̄m. facit essi p̄tra naturalem inclinatōem ꝫ legem. ꝫ etiaz cōtra caritatē qua quilibet diligere seip̄m tenetur. Et hōc semp̄ est p̄ctm̄ mortale. Secundo q̄ peccat in deum. sic qui suū occidit alienū peccat in eius dñm. ꝫ etiaz vsurpat sibi iudiciū diuinum. p̄tinet enī ad deuz solū mortis ꝫ vite iudiciū. ꝑm illud deutero. xxxij. Ego occidam ꝫ ego viuere faciā. Nec obstat qđ dz. Matb. x. Qui p̄diderit. q̄ ꝑm sctos aīma dicit̄ ibi vita animal. que debet vno modo interimi. alio mō saluari. Secōm ei Platonem dupler ē mors. Una nature. s. cuz aīa egreditur. Alia virtutum. s. cum hō virtutis vicijs ꝫ voluptatibz moriēt. Prima ē expectanda. Secunda est p̄curāda. Perdenda est igit̄ vita aīmalis secūda morte. nō p̄ma. Si tamē illa prima p̄ xp̄o inferat̄. patienter est sustinenda. Nec obstat de Samsōe q̄ non p̄prio motu sed suggestione sp̄ūsancti fecit vt dictū est Jōb excusat̄ sicut alie sancte mlieres. ¶ Sz querit̄. vtꝝ liceat mlieri se occidere ne ab alio corrūpat̄. Rñdent doctores q̄ non. q̄ nō debet in se p̄mittere crimē maxim. quod est suiipsius occisio vt vitetur min⁹ crimē alienum. Non enim est crimē mulieris p violentiā violari. si ꝑsensus ñ assistit. q̄ ñ inq̄nat corp⁹. nisi de ꝑsensu mētis. vt sancta Lucia dixit. Fornicatio āt seu adulteriū ē minus p̄ctm̄ q̄ hōicidiū p̄cipue suiip̄ius. Est etiaz p̄iculosissimū occidere se. quia nō restat temp⁹. ut illō p̄ctm̄ p p̄niaz expiet̄. ¶ Tercio sp̄ualiter moriēs debet habere corpis sepelitōem. Nam post q̄ corpus est sepultū quiescit nichil sentit ꝫ si a vermibz rodit̄. non impacie vel iobedientie oñdit signū. Sic aīa mortua p̄cō

quiescere dz ꝛ sepeliri ī xpo. ita ꝙ extra xp̄z nihil sentiat. nec verbū inuriosuz. nē factū remurmuret. sed quasi simulacz oculos habeat. et nō videat. aures ꝛ nihil audiat. os et non loquaē. omīa pacienter sustineat exteriora. vt interius conscīētia sine murmure cum deo verā pacem ꝛ quietē habeat. de qua pace dicit aplūs ad ephēs. iiij. Pax dī que exupat omnē sensuz custodiat corda ve stra. ꝛ intelligentias vras in xpo Jhū. In tali pace quieuit sanctus ꝓphēta dī. In pace in idīpm dormiā ꝛ requiescā. Talem etiā mentis pacez saluator noster nobis imitādam ꝓtulit. dō qua dr. i. Petri. ij. Christus ꝓ nobis passus est vobis relinqns exēplū vt sequamī vestigia eius. Et sequiē. cū maledicereē nō maledicebat. Sic etiam verꝰ imitator xpi speculū vere humilitatis Franciscus pater nr̄. dum semel feruente christi amore in quodā specu. corpis maceratōne gemitibd inenarrabilibd lateret. irruente in eum spū dñi facie lacrimis facta squalida. Assisī ciuitatē intrauit. sed pueris visus ī sensibd mutatus et alienatus eum quasi fatuum luto ꝛ saxis implebāt. Ipe vero iam mundo mortuꝰ ꝛ interius corde pacificꝰ pacienter quasi nihil exterius sentiens ꝓ amore xpi vt surdus in omnibd transibat.

¶ Hanc igit̄ salutis viā carissimi quēlibet cum sctō viro transire oportet. qui cū eo xp̄m seq̄ ad celū anhelat. docēte veritatis mgro. Luce. ix. Qui vult venire post me. abnegz semetip̄m ꝛ tollat crucē suā quotidie ꝛ seq̄tur me. Glo. Nisi quis a seipo deficiat ad eum qui sup se est nō appropinquat. ꝛ nouitatē ad quā vocaē nō apprehēdet nisi vetustatē mutet in qua natus fuit. In cuius signum Jacob vidit scalam cuius summitas celos tangebat. Gen. xxviij. Jacob dr supplantator. et significat hoiem qui ꝓpter xp̄m carnē suam despicit et oēs ꝓsecutōnes. ꝛ aduersitates carnis libenter suffert vt tranquillitatem spūs faciat. ꝛ corpꝰ spūi subjiciat. Hic videt scalaz ducentē ad regnū celoꝝ. quia quociens in carne pacienter aliquā ꝓsecutionem sustinet. tociens virtus aīe magis ac magis roborat quousqz gradatim tandō ad celum rapit̄ ꝛ ab omnibd malis liberat. Ad hoc fabulose adduci ꝓt illud qd narrat

Ouidius dō quodā qui vocabat Anthęus qui fuit filius terre. cum q̄ hercules miles fortis aliqñ luctatus. quociens ip̄m ad terram ꝓsternebat. eo ꝙ terrā mr̄em suā tāgebat. fortior resurgebat. Virtute enim terre fortificabat. et vbi ip̄m victū credens fortior leuabat. Hercules ergo cū hoc ꝓcepisset eleuauit eū in aera. et ip̄m inter brachia tādiu compsit ꝙ eum exanimauit. et sic ipsum quē in terra vincere nō poterat. in aere superauit. Illud literaliter exponit̄ de quodā rege lybie. qui in patria sua ab hercule sepe victus fuerat. ꝛ tamē recollecto exercitu iterꝝ contra hercule fortior venit. qd̄ videns hercules ip̄m in aere. i. extra terrā ꝓpriam. ad bella vocauit. et sic recollectiōe cessante ip̄m penitus supauit. Sed qz non est intentio mea sequi lēalem expositionem. Dico moraliter. ꝙ ꝓ anthęum intelligo hominez humilē. qui quasi terra ab omnibd sperniē et aduersitatibd calcaē. Per hercule fortē dyabolū vel malū hominē torquētez iustū hominē ꝛ humilē. Sic homo iustus si qñ qz per fortem temptatōem dyaboli vl̄ tirannidem mali hominis victus fuerit. et in impatientiam ceciderit. si tūc tetigerit ꝙ cōsiderationem terrā. s. corpus. ꝛ qz vile ꝛ fragile ꝛ nociuum est plene in mēte tractat. ip̄mqz spernit ꝛ ꝓtēnit. quociēs hoc fecerit virtus spiritualis fortificaē ꝛ sēp fortior surgit. Sic quādo inquit infirmor. i. qñ infirmitatem meā ꝓsidero. tūc potens suz. ſm Bernar. Magna est firmitas apud deū. infirmitatē ꝓpriam ꝓgnoscere. Sed quid ꝓ certo hercules dyabolus vel tyrānus putātes patiētem humilē vicere. eū ad meritū ꝛ coronā eterne glorie eleuant. ꝓprijs brachijs. ꝛ erigunt a pēnis corpalibus. Prouerb. xxix. Humilē spū suscipiet gl̄ia. Caueat tñ hūil patiēs mōdo. ne spū supbie in altū eleuetur et de bonis ꝛ gratijs supbiet. qr tūc dyabolus a gl̄a sibi ꝓpta eum ejceret. et alte vento supbie eleuatus periculosius caderet in imū. Job. xxx. Eleuasti me ꝛ quasi sup̄ vētuz ponēs elisisti me valid̄. Quia ꝓ certo spūalis fortitudo ꝓditur. cum quis a terra illa ꝙ supbiā eleuaē. ps. Deiecisti eos dū alleuarentur ꝛc̄.

¶ Sabbato añ Palmaꝝ.

Cogitauerunt principes vt Lazarum interficerent. Johānis.xij. ¶ Nota scōm leges vt hō. C. ad legem corneliā de sica. l. si quis cum telo ambulauerit inf hominis necādi causa. sicut is qui hoiem occiderit vel cuius dolo factum fuerit commissum. legis cornelie de sicarijs pena coherceatur. Cuius rō dat. ff. ea l. diuinō. ḡa voluntas ⁊ non exitus inspicit. Sed ꝓtra .ff. ea. l. i. in fine dr. Quid effi obfuit conatus. cum iniuria nullū būit effectū. q. d. nichil. Respondet distinguēdo quia aut cogitatio adeo est nuda. vt nō transierit in aliquod conamē. ⁊ tunc non punit. Aut transiuit in conamē. licet non venerit ad effectū et hoc dupliciter. Aut in grauioribꝫ ⁊ magnis criminibꝫ. ut sunt crimia lese maiestatis. vel qui violēter ꝓfugientē ad ecclesiam ꝓpelleret. traheret vel trahi faceret. aut saltem cogitatōe aut tractatu hoc attemptaret grauiter peccarꝫ etiā sola cogitatōe. nisi forsi hōicida. raptor virginū ⁊ adulter. qui .s. non haberent emunitatē. Et ꝑm can. publicus latro vel nocturnus populator agrorum de emuni. eccl'. inter alia. C. de his qui ad eccl'. cōfug. l. pūn. vñ notāter raptor ꝛgim ꝑm leges non hꝫ emunitatē. qz vt dr. C. dꝰ epis et cle. l. Si quis. nō dico rape. quod scz maius est sed attemptare. s. p aliquē actum ꝓcedendo. qđ. s. minus est. Si tantū mātimonij iungēdi causa. sacratissimas virgines ausus fuerit. capitali pena feriet. ido ē capite puniat. vel ciuitatez amittat. In hiſ nāqꝫ magnis ⁊ grauioribꝫ voluntas pro facto reputatur. in minoribꝫ autē oportet sequi effectum. vt dicit in argumēto contrario. Ad ꝓpositum pharisei digni fuerunt morte eterna. cum sine causa cōnabili hoiez innocentē voluerūt occidere ꝓpter inuidiā. quia iam dato consilio q Jhesuz occidere vellent ꝓpter miracula que faciebat. ⁊ spāt miraculū Lazari. ⁊ qz ēsuscitato Lazaro. mlti in eum credebāt videntes Lazaꝝ. vt eꝰ famā exūguerent ⁊ miraculū ambularent. Cogitauerūt pncipes sacerdotū vt Lazarus interficerent. ¶ Querit an peccatū voluntatis ⁊ opus, sint vnum vel duo peccata. Respondet doctor quotus bonauētura super magistꝝ. ij. sniaꝝ di. xlij. q voluntas interior pōt dupliciter ꝓsiderari. vno mō scōm q est actus exterioꝛ coniuncta ⁊ sic idem est peccatū. voluntas interior et actus exterior ꝓ eo q ibi est vnus ꝓtemptus ⁊ vna auersio ab ipmutabili bono ad cōmutabile. cū actus exterior rōne culpe ex hoc consequat qui est voluntarius Unde Aug⁹. Omne peccatū adeo est volūtariū. quod si nō ē voluntariū nō est peccatū. xv. q. i. c. i. Alio mō potest considerari scm q est ab actu distincta vt si aliquis ꝑmo in petō ꝓsentiat. et pō ea ipm actu exerceat. et sic sunt diuersa peccata. Oportz enim qđ actus exterior impleatur q etiā actus interior voluntatis iteretur. et sic sunt duo petā. sicut sunt duo actꝰ voluntatis. ⁊ sunt distincte ꝓfitenda dicendo confessori sic Cōfiteor me babuisse malum ꝓpositū ⁊ voluntatē p horam. diem vl annū. nec destiti donec actū implerem. sic et iudei in interficiēdo xpm habebant duos actus voluntatis. vnuz ꝓsentiendo. aliū postea p occasionez exequēdo rc. ¶ Sed querit an ille tantū peccet qui peccat volūtate sine actu. quātū ille q simul volūtate ⁊ opere. Dicit bonauētura vbi supꝝ. q qui actu ⁊ voluntate simul peccat. grauius peccat ꝙz iste qui tantū volūtate peccat. Pro quo notandū q vnum petm dicit grauius altero tripliciter Aut rōne maioris cōtemptus dei. aut rōe libidinis siue dilectatōis aut ratione maioris dānificatōis. Primo loquēdo opus nō addit aliquā grauitatē ad iniquitatem volūtatis. qz voluntas plene a deo ordinatur p se sic cū est opi ꝓiuncta. Quātū vo ad dilectatōem siue libidinē addit ⁊ aggrauat. maxime ꝙdo ad genus peccati mortalis carnalis quo hō peccat in seipō Dicit ꝙdo ad dānificationē addit. ⁊ hoc maxime ꝙdo ad genus pcti quo quis peccat in ꝓximum Similiter quādocūqꝫ aliquis velit alterū occidere non facit tantū dānum. quantum si actu occideret. Quoniā autē deus est iudex iustus in puniēdo. non tm cōsiderat in petō ingratitudinez ꝓtemptus. sed etiā magnitudinē dilectatōis ⁊ magnitudinē damnificatōis. hinc est q aliquo mō opus aggrauat ⁊ addit ad nequiciā volūtatis Sic

ferrū nō vrit absq; igne. ignis tñ cum ferro plus vrit et plus penetrat q̄ faceret p se ip sum. ¶ Quantū nunc ad ꝓmā ꝓpositōem euā gelij dicti fuit quomō principes ꝓuenerūt xp̄m occidere. hodie quō occidendo lazar̄ etiaz eius famā possent tollere. et hec tres sunt ptes eius.

In prima notat malignitas seue machinationis ex pte iudeoz

In secunda sedulitas grate visitatōnis ex pte paganoz. ibi domine.

In tercia sublimitas clare ꝓmēdatōis ex pte supnoz. ibi clarificauit.

¶ Quātum ad primaz partem iudei cogitauer̄t Lazar̄ occidere. s. occulte forte veneno vt hominb̄ non posset suadere sequi xp̄m. Quz mlt̄i iudei audito miraculo ip̄m sequebāt̄ credēdo. ¶ Notaliter est notandū q̄ ex scriptura hēmus q̄ mors ꝓuenit ex triplici causa aut ex deo per ꝓdestinatōem eternam. aut ex natura inter na ꝓpter aliquā deordinatiōnē. aut ex hoīe p violentā ꝓcussionē. Nam vno mō mors ꝓuenit homini ex eterna ꝓdestinatione certa tempus determinatū q̄b̄ homo ꝓterire non p̄t. sic Job dicit. breues dies hominis sunt et numer⁹ mensiū e⁹ apd te ē. ꝓstituisti terminos eius qui ꝓteriri non poter̄t. Qd factū est vt ait Greg. vi. moraliū. vt homo melioz fiat et sp̄ sit dispositus respectu mortis. horam inquit vltimā deus nobis voluit occultare vt semp esset nobis suspecta. et dum horā mortis ignoram⁹ ad eam sine intermissiōe nos ꝓpem⁹. nam vt dic̄ Sap. Nescit hō finē suum sed sic aues capiuntur laqueo et pisces hamo ita capiunt̄ homines tempe iniquo. Secūda cā est mors naturalis et intrinseca. et est vt dic̄ philosoph⁹ ꝓmo de gene. ex defectu virtutis naturalis que p sistit in humido et calido ꝓportionatis. Et quia q̄die deficit humidū radicale. q̄ quis restaurare ꝓ humidū cibale ordinatū a natura non tñ sufficit. qz nō est eiusdē rōis nec̄ transit in naturaz ipsius. sicut lāpas plena oleo tamdiu fuat lumē accensum q̄diu hz oleum. etsi tātum poneret̄ de aqua quātuz ꝓsumit̄ d̄ oleo. semp esset eiusdē quātitatis humoz in lampade tñ non manet tātum de oleo sicut fuit a p̄ncipio et tantū posset multiplicari aqua. et oleū deficere vt finaliter lumen extingueret̄. sic etiam in corpe homis q̄uis humidū cibale restaurat quātū deperditur in humido naturali. qz tñ est hūiduz extraneū et non transit in naturā illius hūidi naturalis. ideo deficiente hūido naturali ꝓpto a calido extinguit̄ lumen vite. Et dicit Augusti⁹ in libro de q̄sti. vete. et noui testamti. q̄ in statu innocentie corpus d̄ se fuisset mortle ex sua natura. sed nō fuisset mortuum q̄diu non peccasset. qz ex dono iustitie origial̄ imortalitate viguisset. Tercia cā mortis extrinseca hec est p hominis violentiam q̄d ꝓprie dicit homicidiū. que mors etiam dicit violenta qz violenter et p oppositiōem infligit̄. Et diffinit̄ ab Ysid̄. sic. homicidiū est hominis scissio. nec solū bi qui manib̄ occidūt sunt homicide. sed etiaz illi quoz ꝓsilio et fraude homo occidit. vñ euā gelista vnus dic̄ xp̄m hora tercia crucifixuz alter hora sexta. quia iudei crucifixerūt eū hora tercia lingua. milites d̄o manib̄ hora sexta. de pen. di. i. periculose ¶ Sed quer̄it an iudex vel ꝓsul dans mortis sententiā dicatur homicida. dico q̄ ñ peccat nec d̄z homicida. si hoc fac̄ zelo iusticie et ñ ꝓprie vindicte. Unde augus. de libero arbitrio li. i. Et habet̄ xxiij. q. v. Si homicidiū Naz miles hostē in iusto bello et iudex vel minister eī nocentē occidere p̄t. nec videt̄ peccare cū hominem occiderit. sed necq̄ homicide isti appellari solent. quia vt dic̄ idem i q̄sti. leuitici. cum hō iuste occidit̄. lex eū occidit non tu. Et tale hōicidiuz ꝓuenit ex Orosium in quodā plogo tripliciter.

Eterna scz lege disponente

Humana. s. lege ordināte

Peruersa mēte procurante

Nam hōicidiū ꝓuenit quādoq̄ disponēte deo quādo. s. ab eterno in cōsistorio eternitatis est sententiatū de morte violenta. vnius vel pluriū et etiā de spē mortis Job iudex ver⁹ et cognitor cordiū dicit p ꝓphetam. Ego percutiā et interficiā. et ego viuere faciam. percutiā et sanabo et nō ē qui de manu mea possit eruere. Deutero. xxxij. Et iō si aliquis cito et repente morit̄ fulgure celesti aut submergit̄ aut gladio occidit̄ imꝑcogi

tate. aut subito suffocaꝫ. nō nisi effectus hꝰ legis eterne putandus ē. Quod quidem Augustꝰ. fateꝫ de ciuitate dei. ¶ Et hoc ex triplici fine ꝑt ꝓungere qꝛ qñq; fit a deo vindicandū rebelles. sicut dñs vindicauit se de ydolatris infidelibꝫ. quos diuersis stragibus fecit occidi. vt ꝓz in numeris. Josue Judicū ⁊ in libris regū. Et hanc cām assignat Augꝰ. eaz fuisse quare deus dedit protestatē romanis subijciendo sibi orbē terre. qui tot occisiones. tot aspliones sanguis fecerūt. quia p eos tanq; p executores sue iusticie voluit rebelles ⁊ impios punire. sic etiam ꝓpter infinita mala hoim nobilium ⁊ potentū atq; vrbanoꝝ deꝰ ꝑmittit bella. vt vnus p alium gladio iustificeꝫ ⁊ mala corrigaꝫ. Sic etiam legiꝫ. q. Machabeo. v. Q, ꝓpter mortē adonie ⁊ homicidia ꝺ ipo facta ⁊ multa mala. induxit deus Anthiochum regem syrie ꝺ ciuitatē ibrlm. et ante eius aduētū p. xl. dies oñdit quid debebat ciuitati ꝓungere. qꝛ per aera videbāt̄ publice ab omni pplo equites discurrētes hastas deauratas hñtes. ⁊ cursus equoꝝ p ordinem. ⁊ ꝓgressiones fieri. ⁊ scutorū motꝰ et galeatoꝝ multitudinē galeis districtus ⁊ telorum iactus ad monitōem ipoꝝ que ventura erant. Postq; hec monstrata fuerūt dictis anthiochus obsedit ciuitatē. ⁊ finaliter obtinuit eam. et ꝑcepit militib⁹ interficere accurrentes et p domos ascendētes trucidare. Unde facta est cedes oim in tribus diebꝫ octoginta milia hominū ⁊ nō minus venundatoꝝ. Sc̄ōs finis quare deus vult mortē aliquoꝝ violentaz est ad puniēdum peccātes. vt sit mors illa ad satisfactionem. ⁊ sic ꝑmittit multos innocentes mori ⁊ crudeliter occidi. vt nulla sit eis pena purgatorij. vt dicit btūs Augustinꝰ contra faustum de illis qui in captiuitatib⁹ a tyrānis mortui fuerūt. ꝺo etiam si merentꝫ illā mortē violentā. credi debet q; in satisfactionē peccatorū. ⁊ in bonum illius hoīs qui mortē deus illā mortem ordinauit. qui eniz hoīes ꝓfestim ⁊ bñ dispositi mortui sunt violēter forte fuissent mortui desperati sine confessiōe ideo dic̄ Basilius q; magnū bñficium cō sequiꝫ a ꝺo. qui in q̄cunq; vite statu p mortem violentā a deo vocaꝫ. Et sicut T. hōas dicit. q; mors taliū pacienter tolerata qꝛ penalis et vltimū terribiliū in magnā satisfactionem imputaꝫ. Tercius finis quare talis mors a deo ordinaꝫ. qꝛ p talem mortez meruerūt acceptare coronā gle. Jꝺo dicit aplus hebre. xi. lapidati sunt. secti sunt. i occisione gladij. mortui sunt. Et hi offis testimonio fidei ꝓbati inuenti sunt. q; mortē etiā talium sanctoꝝ ⁊ iustoꝝ. nō solum sanctū iz etiam alij fideles adiuuātur ⁊ coronantur. inq̄tum merita ipoꝝ transfūdunt in alios dicit Augustꝰ. in enchiridion. q; tam bonꝰ est deus. q; ñ sineret aliquē peccare nisi ita esset omnipotens. vt ex illo eliceret magnuz bonum. ¶ Sc̄ōm homicidiū causaꝫ ex ordinatōe legis humane q̄ ordinat hōicidiū fieri ad ꝓbationē totius corpis cōmunis quia sic medicus iustissime abscidit mēbꝝ putridū a corpe ut nō resideū sanum ōstruat et corrumpat. sed vt refueꝫ in sanitate. ita oportet iudicem ⁊ ministrum legis abscindere putridū ⁊ nocentem a corpe politi co id ē ciuili. ne resideū corpis ptrbet. et etiam destruat. Jꝺo dicit sc̄ūs T. homas in li. ꝺ regimine ꝓncipū. q; magnū meritū iudex ꝓsequitur reum occidendo. sed magnum supplicū mereꝫ innocentē damnādo Et iō vbi iusticia hec ꝓbata est cōmune corpus ciuile semp fuit sanum. ⁊ vbi relaxata est. erit infirmū ⁊ finaliter corruptū. sicut ꝓz de roma que tamdiu viguit. q̄diu iusticia ibidem ꝑmansit. vt dicit btūs Augustinꝰ ¶ Tercō homicidiū causaꝫ a puerilitate hominis qui ex odio vel ira occidit violenter primum. ⁊ illud cōmuniter omnib⁹ ꝓhibitum est a deo. Exodi. xx. nō occides. Etiam ex lege nature q; nullus debet facere alteri q; sibi mīme vlt fieri. i. caſi. di. i. ius naturale ꝓhibitū ē ec̄ ex le. ciuili ⁊ pniaꝫ pena capitis. ff. ad. l. Cornelia de sicarijs. li. iij. Et ne cesse ē q; sic corrigiaꝫ cū maxiz sit ꝓbatiuū cōmunis boni. Est etiam seuissimum peccatum. ⁊ sc̄ōm circumstātiaz pōt esse gratissimum omniū pctōrum. qꝛ per homicidium non solū priuatur ipa corpis vita. sed etiā frequēter damnaꝫ in infernū aīma. Jō vt bñ caueatur in ꝓma parte secreti secretorū dic̄ Arest. O homo quātū potes caue effundere sanguinē hūanū. Et hermogenes dic̄

Quando hō hominē interficit. virtutes celoꝝ clamant ad diuinā maiestatē di. O domine suus vult tibi esse similis q̄ si iniuste interficitur. tñ deus creator pmitte qz interficiens interficiet in vindictā. Unō quando Cayn frēm suum Abel interfecit dixit dñs deus ad Cayn. Ecce vox sanguinis fris tui clamat ad me de terra. p vindicta. nunc ergo maledictus eris sup̄ terram. q̄ aperuit os suū et suscepit sanguinē fris tui de mānu tua cum operatus fueris eā nō dabit tibi fructus suos. vagus z pfug⁹ eris. Dixitq̄ Cayn ad dominū. maior est iniq̄tas mea q̄ vt veniam merear. Ecce pmū malum homicidij quia Cayn in desperatiōem cecidit. putabat enī q̄ peccm̄ suum esset tante grauitatis q̄ nō posset mereri veniā. Augustin. meritis cayn Maior est dei misericordia q̄ oīm pctoꝝ mea Et adiecit. Eycis me hodie a facie terre et a facie tua abscondar et ero vagus z pfug⁹ in terra. oīs ergo qui inuenerit me siue hō siue bestia occidet me. q. d. Cayn videns se derelictum a deo et in tantā miseriā cōstitutum p̄siderans potius cito mori vt miseria terminaret̄ morte petijt a dño. Omis igit̄ qui inuenerit. z dom⁹ ad eum. nequaq̄ ita fiet vt tu petis. sed oīs qui occiderit Cayn septulū punietur. i. Cayn post multas miseri as in fine septime generatōis morietur quod et factū est. qz in fine. vij. generationū p̄mul tas miserias interfectus ē a Lamech. in vltoꝝ sāg. fris sui ¶ Ecce secūm malū z dei vindicta. qz qui gladiū accepit. s. interficiēdo hominē sine iustitia ad ꝓpriam vindictam gladio etiā pibit. i. deus vindicabit se in illo. z pmitter eū mala morte perire. qz qui effuderit sāguinē hūanū effundet̄ sanguis illius. Gen. ix. Apocal. vij. dr q̄ Johānes audiuit voces occisoꝝ. cla. z di. vindica domine sanguinē nr̄m. dic igit̄ termus q̄ dñs posuit in Cayn signū. s. tremorē horribilez omniū membroꝝ. z in faciem eius impressit signū. quo ꝓgnoscebat̄ ab omib⁹ frēm suū innocentē occidisse. z sic abominabil ab oib⁹ habebat̄. ne quis eū occideret. ¶ Hoc factuz est non solū ad cayn diuturnā punitionem. sed etiam ꝓpter aliox correctōnem Ecce hic tertiū malum q̄ adhuc manet signum. habet enī omis homicida qz pallid⁹ ē facie z distorti z mali visus in signuz malicie facte. In signū etiam maledictōnis occisoris z repetēde vindicte. iusto dei decreto hoc accidit. q̄ vulnus interfecti in pīna interfectoris refundat sanguinē. vt hoc coram hominib⁹ z iudicib⁹ manifestet̄. ne manus impia interfectoris mācat impunita. sz vin dicetur Sed an aliqua naturalis rō possit assignari. dicūt quidā q̄ sic. qz cum aliquis hoiem interficit vehementi ira in eū furit. vnde eius spūs infecti z ꝓmoti sanguinem cōmouent z inficiunt. quib⁹ sic infectis humor erit fetidus z corruptū⁹. qui vulnus attingens interfecti simili infectione inficit. Sed etiā videmus ad sensum q̄ oculus infectus inficit. z mulier menstruosa speculū. z ideo si transeat interficiens attrahit z ꝓmouet sanguinē interfecti vulneris sibi simile i vulnerāte. cum simile attrahat sile et ex ꝓcursu duarū infectionū exuberantis immūdicie generat̄ vehemētia quam amplius natura sustinere nō valens statim resudat sanguinē. z signū ad hoc est q̄ lingua serpentina venenū attrahit in mensis p̄ncipum z magnatoꝝ.

Secūda pars in qua

notatur sedulitas grate visitatōis rone paganoꝝ. Nam mlti gentiles z pagani qui ad festū pasche conuenerāt ibrlm vt vnū deū adorarent. licz non ad esuz agni admitterē tur nisi pri⁹ dimisso ritu gentilitatis essent circumcisi. hi ꝓpter famā z miraculū de lazaro videre xpm cupiebant. ¶ Moraliter Per gentiles z paganos Jhesum cupientes videre. qui ꝓpter hoc ibrlm cōuenerāt et vt vnū deum adorarēt informāt omnes homies qui si ihesum saluatorē in celis voluerint beatifice videre. necessario p̄mo sancta dei ecclesiā per fidem z lumie fidei illuminati Jhūm deuote contēplari. vnum deū in duabus naturis. qui ꝓpter hominē venit in carnē vt p carnē hoiem redimeret Naz sic videm⁹ q̄ naturaliter visibile non pt ab oculo corpali videri. nisi lumine naturali mediante z mediū illustrante. etiam nō obstante q̄ oculus sit clarissimus et visibile optime colorati. sicut pz in media nocte pictura. unde philosoph⁹. ij de aīa.

Color non est visibilis sine lumine .sic nec ihesus nec hic nec in futuro videtur sine lumine fidei.lumē enī rōnis nō est tante acutiatis q̄ possit excedere naturalia et supnaturalia illustrare.nisi q̄tum lumine fidei adiuuat̄.Facit enī fides credere nō visa quia fides est de rebus non visis.de peni.di.iij in domo.Illustrat enī nō solū pītia.veruz etiam p̄terita ꝛ futura.ſm bernardū de summa trinitate ꝛ ſi.cathō.firmit̄ in glosa.Eleuat intellectū ad credendū preterita .ſ.ihesum christū fuisse ex virgine natū ꝛ passum Ad pītia.qz credendū est q̄ ipse sit qui ī altari quotidie conficitur.Et ad futura. quia credere debemus xp̄m venturū ꝛ iudicatuz vivos ꝛ mortuos.Cum hec ratio nostra nō possit attingere rōnis defectū fides supplet de cōse.dist.ij.Reuera.Et merito lux fidei defectum lumis naturalis supplet qz nulla lux clarior recta fide.C.de sum.trini. et fi. cathō l.Inter claros.Ibi dicit̄ q̄ nihil ē q̄ lumine clariore p̄fulgeat. q̄ recta fides
k in principe. ¶Qui ergo rex ꝛ princeps eē cupit in regno celoz ꝛ Ihesum in claritate vult videre.oportz q̄ luce fidei hic euz primo videat ꝛ diligenter ꝛ deuote attendat quomodo fuit.

In p̄sepio miserabil'e vagiens.
In pabulo penaliter moziens.
In celo sublimiter p̄sidens

¶Nam visio stabuli in exemplū est et fuit altissime pauptatis.visio supplicij latissime caritatis.sed visio solij in signū altissime protestatis. Debem⁹ ergo p̄mo Ihesuz videre in p̄sepio mirabiliter vagientē. in signum altissime pauptatis. cartissimi flectam⁹ oculos cordis nr̄i ad videndū xp̄i pauperratē. qui ſm ap'lum.ij.coz.viij.Cum essz dives p̄pter nos egenus factus ē vt illius inopia nos diuites essem⁹.O deus eterne. quid fuit videre filiū tuū vnigenitū.regem et factorem celoz et celestiū ominū angelorū. in vna ciuitate nō inuenisse domū.sed pro domo elegisse stabulū iumētoz.Quid enī am videre fuit regem regū ꝛ deum dorum in stabulo nō habuisse locū extra breue vilecq̄ p̄sepium.quid dīe videre fuit dīm vniuersa continētez.stricta fascia esse cinctū et involutū.quid videre fuit gl'am ꝛ leticiā angeloz omnī. sic viliter p̄manētem int bouem ꝛ azinū. Et ergo si b⁹ regis queris palaciū ubi oñdit̄ stabulū.si thronum vel solium.nō est aureū vl' eburneū.sed monstratur ubi p̄sepium.si queris lectū regiuz pannis purpureis ornatū.ostendit̄ tibi fenum aspez. si q̄ris regiū vestimētū auro et argēto p̄textū.oñdunt̄ tibi pāniculi viles. si q̄ris regalem exercitū ꝛ turbam p̄sequentē famulorz.bouē et azinū attende.O paupz tas summa.o egestas p̄dicanda.o admirandum ꝛ p posse imitandū Ihesum sic videre Mīī ꝛ pastores admirātes dicebant Trāseamus vsq̄ bethleem ꝛ videam⁹ hoc verbū et sequit̄ q̄ venerūt festinātes ꝛ inuenerūt Mariam ꝛ puez positū in p̄sepio.Lu.ij. tūc verificabat̄ illō Lu.ix.scriptū. Vulpes foueas bñt ꝛ volucres celi nidos. filius aūt hoīs nō hz vbi caput suū reclinet. Vere nil la sunt animalia q̄tumcūq̄ modica et vilia que si bēant sua lanbula. Et sunt valde magna palacia sectis lapidibz fabricata. p̄ciosa valde sunt vestimēta stramētaq̄ lectorū delicata.ꝛ exquisita cibaria.cum tñ vina sapientia sit,pter nos bonis tpalibus ominb⁹ destituta. quis enī hodie ,pter xp̄m desiderat paup esse.ymmo quis nō anhelat ad divinas toto posse. O bñana auaricia.q̄ sic es pgregatōe solicita qm̄ nō pgregant alia bruta nō ,pjciunt in terram semina sua. nulla fabricant horrea.nulla cellaria.sed sibi labore continuo quertunt escam. Ad banc considerationem inuitat nos dominꝰ. Matb.vi.Respicite volatilia celi. si enim nos.vt ibidē docet sumus maiozis precij. q̄ sint illa.si ipe illis alimēta tribuit. quanto magis dabit nobis.ergo pgregare signū est auaricie ꝛ defectus fidei xp̄iane. ¶Dz obijcies nōne formice ꝛ apes ꝛ mures ista cum nature enā pgregant in estate vt in hieme possint viuere. Et si hoc natura dictat irrōnabilib⁹ magis hō rational' quidere debet ꝛ pgregare. Dico q̄ animalia illa ex necessitate nature hoc faciūt nō ex libidine auaricie.naz apes ꝛ formice corpe ꝛ viribz debiles sunt.ideo si nō in estate quiderent deficerent in hyeme fame. Natura igit̄ nō deficiens in necessarijs dictat,p necessitate ea colligere.ꝛ collecta reponūt ꝛ comedūt

nichil proprie possidentes. sed homines ex libidine auaricie congregant ⁊ illicite quã/ doq; ex rapinis quãdoq; ex furto. quãdoq; ex deceptõe. qñq; mendaciis ⁊ huiusmodi illicitis. Etiam nõ solum ad necessitatem. sed superfluitatem. nec de superfluitate ⁊ sup abundãtia indigẽtibꝫ communicãt. ymmo potius multis modis perire permittũt. misericordiaz nulli pauperi faciunt nec indigen/ ti. Isti sunt similes rusticis. de quibꝫ Ouidius libro metha. narrat. q; fuit quedã mulier dicta Lachona mater phebi ⁊ dyane. i. solis ⁊ lune que a ioue conceperat. ꝺ quo iuno vxor iouis zelotipa facta ipam lachonam pregnantẽ psequebat. eamq; pmanẽ in toto mũdo nõ paciebatur. nullaq; regio audebat eam recipe. et sic in terra vndiq; vagabat. Illa ergo tandem venit ad insulam delos que p mare vagabũda natabat. Insula ergo errans in aquis. miserta lachonam q̃ errabat in terris. erransq; errantem recepit. et prendi sibi spacium dedit. que. s. inter duas arbores palmã ⁊ oliuam ipas tenens in manibꝫ ptriuit. ⁊ inde tam cito p? cessit. Illa ergo insula virtute solis et lune qui ibi nati sunt facta est stabilis ⁊ firma que a p̃ncipio fuit mobil atq; vaga. Cum igitur lachona iunonis iram fugeret. phebũ ⁊ dyanam in manibꝫ teneret ⁊ portaret. accidit q; vltra modũ sitiẽs de aqua cuiusdã lacus lybie bibere voluit. sed quidã rustici qui in litore lacus voluam. vulgariter ryed. et iuncum colligebant ipam ne biberet impe/ diebãt. nec eam implorãtez amore puerorꝫ et dicentẽ vsum cõmunẽ fore aquarũ bibere permiserũt. Lachona igit irata rogauit iouem q; illi rustici nunq; perpetuo recebrẽt ⁊ sic factum ẽ q; iupiter rusticos mutauit in ranas vt in stagno illo ppetuo coaxarent. Delos insula signat homines hospitales ⁊ clementes qui opera misericordie exercent. ege/ nos et vagos recipiunt. ⁊ maxime quando ipsas esse p̃gnantes de sole ⁊ luna id est q̃ cum ipsis christũ ⁊ beatam virginẽ esse per deuotõnem recognoscunt. Tales igitur ex inde spualiter p̃miantur sez q; in fide et gra stabiles efficiunt ⁊ in domino solidantur. Ideo bene dicitur ysaie. lviij. Frange esuri/ enti panem tuũ et egenos vagosq; induc i domũ tuam. sequitur. Tunc erumpet quasi mane lumẽ tuum. sed quidã sunt tam magni rustici ⁊ fixi in terram diuitiarũ p auaricia q; eãdem quãdoq; aquã que omnibus ẽ cõmunis nolunt concedere indigenti. q̃re sepe fit q; iupiter ꝺ ẽ de? ꝺ lacu anxietatis non sinit eos recedere. ymmo ibi in ranas vertunt inquãtuz semp viles ⁊ miseri solẽt esse in anxietate de. diuitijs loquunt nec q; se nec pro alijs ad sufficientiã ⁊ saturitatez lucrantur. ymmo semp in defectibilitate et penuria manebunt. tam hic q̃ in inferno. Sicut tantalus ꝺ q̃ dicit Ouidius. q; tantalus in inferno semp sitit ⁊ famescit. ⁊ tam est in aqua vsq; ad labiũ infernus. ⁊ habẽs pomum pendẽs vsq; ad labiuz supius. habet tamẽ collum ita rigidum q; ipm non potest erigere vt comedat. nec depmere vt bibat. ⁊ sic est necesse vt famẽ ⁊ sitim ppetuo sustineat. sic pro certo auari ita miseri sunt ⁊ parci q; dato q; habeãt bladum vel vinum vel diuicias tempales. inde tamen non audent bibere ⁊ comedere vl ipas in aliquo facto liberalitatis expendere. ymmo semp cõprobantur famescere et sitire. ⁊ famẽ ⁊ sitim parcendo diuitijs in auxietate multociens sustinere. ꝺ hoc dicit Ecclesiastes. vi. Vir cui dedit deus diuitias ⁊ substãtiam ⁊ honorem ⁊ nihil deest anie eius de omnibꝫ q̃ desiderat. nec tribuit ei potestatez deus vt comedat ex eo. sed homo extraneus vorabit illud. ¶ Secundo videre debemus hic Jhesum in patibulo penalitet. p nobis morientem in exemplũ latissime caritatis. Ad cuius caritatis visionẽ inuitat nos dominꝰ Trenoꝝ. i. di. O vos omꝰ qui transitis p viaz attendite ⁊ videte si est dolor sicut dolor meus. Et ysa. liij. vidimꝰ eum despectũ et nouissimũ virorꝫ. virum dolorũ ⁊ sciẽtẽ infirmitatẽ Quis enim potest exprimere vbis quãtum saluator in patiendo voluit. qz rex magnificus. rex nobilis. rex sapiens. rex delicatissimus. rex carne tenerrimus ⁊ sanissimꝰ. Qz ergo talis aia i illo sanissio corpe pfectissie complexiõata hitabat separari ab eo penit? renuebat. si ei q̃to mẽbꝝ ẽ dilicat? ⁊ cõplexiõe nobili?. tãto pl? dolet. si patit. q̃ cũ aia i corpe delicatissio. puta ꝺ sola vgie nato sume nobilissio qz ꝺ purissio sãguie vgis

de spūsancto collecto ⁊ optime cōplexiona
to vulnera taz dura circa membza neruosa
et tenera sustinebat sūp humanū modum
dolebat. et maxīe cum se a suo amantissimo
diuidebat. Item attende ꝑ quibus xp̄us
patiebaꝫ qui euz ceperant. qui eum ligauerāt
qui eius oculos latronis more velauerant
⁊ in eum spuerunt. ⁊ eius caput pcusserūt.
⁊ vulnerauerunt. ⁊ ad mortē iudicauerunt
et ad vilissimū mortis genus. ff. ō interdi.
et deportatis. l. capitalium. Supmum sup
plicium videꝫ esse ad furcam damnatō. er
go dum Jhēsus suaz caritatē eis tam sum
me monstrauit. ⁊ ipoz ingratitudinē tā ma
gnam esse ceznebat. dum patrē amātissimū
redemptozem pīssimū ⁊ defensozem veris
simum occidebant. indicibiles dolozes ei⁹
animā vulnerabāt. Jsaie. liij. Vere lāguo
res nostros ipe portauit. ecce amoris mag
nitudo. Et nos reputauim⁹ eum quasi lep
sum. ⁊ pcussum ⁊ humliatū. ecce ingratitu
do. Unde cancellarius Philippus in qua
dam prosula valō notabili ⁊ deuota ait sic
in psona christi. Homo vide que ꝑ te pa
tioz. ad te clamo. qui ꝑ te mozioz. vide pe
nas quib⁹ afficioz. vide manus quib⁹ cōfo
dioz. cum sit tantus dolor exterior. interioz
tamē plancms est grauioz. tam ingratum
dum te experioz ¶ Sed circa hec queritur
an in christo fuerit vera passio doloris. Et
videtur q̄ non. Nam moyses ieiunauit xl.
diebus ⁊ xl. noctib⁹ sine aliqua corpis lesi
one ꝓpter continuā contemplatōem Si igi
tur perfectio contemplatōnis aufert passio
nem ⁊ sensum famis. pari ratione videꝫ q̄
auferat sensum doloris in carne passibili.
Sed in christo fuit continua cōtemplatō ⁊
perfectissima. ergo videꝫ q̄ nulla fuit in eo
doloris expientia. Item si aīa Petri po
neretur in infernū ab ignib⁹ non cruciaretꝫ
quia nō habet in se causam ꝓpter quaz de
beat dolere. si ergo anima christi nullā causā
passionis in se habebat. videꝫ q̄ nullū do
lozem in se sentiebat in carne quātūmcūq;
passibili. Si ergo dolor est passio ipius aie
potius q̄z carnis. sicut dicit Augustin⁹. vi
detur q̄ in christo nō fuerit dolor verus. Cō
tra. ysaias. vere lāguores nr̄os ipe por. rc̄.
¶ Item anima iuncta corpori passibili vere
dolet corpore patiente. sed aīa christi iūn
cta fuit carni. que non tantū fuit passibilis.
ymmo etiam passa. ergo verū dolorē fuit p
pessa. Respondet domin⁹ bonauē. i. iij. sup
magistr̄z dist. xvi. q̄ absq; dubio sicut euan
geliuz dicit ⁊ fides catholica sentit. vera do
loris passio fuit in christo. in ipo enim fuit
caro passibilis ⁊ pforabilis. fuit ei⁹ virtus
sentiendi scōm quā anima compatit corpi
leso. quoniā ergo hec duo vr̄a dolorem fa
ciunt. videlicet vera lesio. et verus lesionis
sensus. ⁊ hec duo vere fuerunt in christo.
indubitāter tenendū est q̄ in xp̄o fuit vera
doloris passio. Nam si qs aliter dicat scōz
q̄ quidā hereticī dicunt ⁊ est error antiquus
saracenoz. q̄ christ⁹ si videret pati et dole
re. nō tamē veraciter habuit doloris et passio
nis sensum. nō solum euacuat fidē christi.
⁊ xp̄i euangeliū. sed eā euacuat redempti
onē nostraz. et qui dicē christū nō veraciter
fuisse passum dicit xp̄m nō satis feciss̄e ꝑ
hoc nec genus humanū esse redemptū. dū
vero dicit simulasse se pati ipm. dicit ipsuz
esse mendacem. et ita nec vere fuisse filium
dei. nec dei nunciū et iterate n⁹ mediatorē
sed potius deceptozem Tenendum igitur
est q̄ vere passus ⁊ verum dolorē habuit.
Ad rationes autē contrarias. Ad primam
de Moyse dicendū q̄ si dulcedo contēpla
tionis. quodāmodo ipm teficeret et a sensi
b⁹ exterioribus abstraheret adeo vt mamra
les virtutes quodāmō ꝓpiret. vt si ita ꝓ
sumerent ⁊ cibum requirerēt. tamē q̄ tāto
tēpe ieiunauit sine aliq̄ sui lesione. hoc fuit
per speciale beneficiū ⁊ diuinū miraculum
Et ꝺō hic locū habet in ꝓposito q̄ christ⁹
in passione sua nō exercuit miracula potēti
tie. sed potius vsus est armis patientie.
Ad aliud de anima Petri. q̄ non patere
tur in inferno. dicendū q̄ non est simile. qz
anima post glorificatōnem ⁊ purificatiōem
perfectam nō est passibilis ex causa ꝓpria
nec ex dispensatione diuina ꝓpter salutē ali
enam. Non sic autē est de aīa christi que
dispensatiue ⁊ voluntarie passibilitatez ha
buit cum carni passibili iuncta fuit.
¶ Sed forte dicis. humānitas quia vnita
deitati potuit consolari in aliquo. dico q̄
potuisset si vecuisset. sed hoc non vecuit. ⁊

ideo deitas suā ꝓtectiõem ab humanitate totaliꝫ subtraxit. Jõ christꝰ in cruce clamauit. Deus meus vt quid dereliquisti me. Sup quo verbo dicit mgē di. xviij. tercij. Sepauit se diuīitas. qz subtraxit ꝓtectõez sed non soluit vnionē. sepauit se foris. vt ñ adesset ad defensionē sed nõ intus defuit ad vnionē. Tercio videre debemꝰ ihūm in supmo solio sublimatū in signū amplissime ptātis. Jbi eū uidere debemꝰ ⁊ timere qz iudicaturꝰ ē viuos ⁊ mortuos. ysa. xxxiij. regē in decore suo videbūt. Quid ē Jhesū in ꝺ core suo videre nisi in maiestatis sue gloria qua iudicaturꝰ ē cernere. Nã illo mõ fugiūt diui pauptatē qui detēnunt ipius būilitatē. qui hic nõ attendūt eiꝰ caritatez. nec tio eis euenit ꝙ cadāt sub eiꝰ iustissima ꝓtāte. quā neo poterit quereꝫ ꝓcio siue ꝓce. Bern. veniēt dies in q̄ plus valebūt pura corda q̄z magna ⁊ plena marsupia. qz iudex nē nec fallet ꝛbis nec vllis poterit flecti donis. Nichil tunc sua potentia cesari. nihil auꝫ nerони. nec rethorica ciceroni. nihil philosophia platoni. nichil argumenta arestotilis. quia vt dicit Leo papa. tunc non valebūt munera regū. aduocatõnes iudicum. nõ sophismata loycoꝝ. non ꝓdesse poterūt prudentissima eloquia oratoꝝ. nec insup astutia veteratoꝝ. Quare hec omnia. quia scõm Christ. iudex noster non flectet timore. qz omnipotens est. non fallet ꝛmone. quia sapientissimus est ⁊ habet omia. Hieronimꝰ. Quāto in illa die elingues ⁊ muti feliciores loquacibus erunt. quanto pastores philosophis ꝓferunt. quāto rustici ꝓferendi rethoricis q̄n to debetes argumẽtis ciceronis. Ergo fratres carissimi si tāta mala volumꝰ vitare. Jhesū cū gloria in iubilo videre. debemꝰ hic imitādo in pauptate ⁊ būilitate prius videre

Tercia pars in qua

notaꝫ preconiū alte ꝓmendatõis rõne supnorum. ibi Clarificaui. Nam quādo rõs petiuit ⁊ rogauit patrē dicens (Pater) clarifica me. formata fuit vox in aere a tota trinitate. dicens in psona pris. Clarificaui. s. q̄n tum ad deitatē. quia pr̄ filiū ab eterno clarificauit. ⁊ eū ab eterno claꝝ genuit. etiā quātum ad humanitatē eum clarificauit variis signis. testimonijs. miraculis et donis. Et sequitur. itez clarificabo te. scz in passione ꝓ miracula me potestatis. in resurrectõe ꝓ dotem claritatis. in ascensione per gloriā felicitatis. insup ⁊ i gentibus ꝓ confessionē fidei veritatis. ꝓ meritū essñ sue passionis gla sui nominis diffusa est in gentibꝫ. Moraliter illa ꝛba applicando virgini gloꝛose ꝓpter sabbatū. est notandū sm q̄ colligi pōt ex scriptura tria sunt que bñt feminā clarificare et nobilitare. Primo ꝓgenies clara. naz filia que ex regali ꝓgenie nascit. regalis dicit. quod nomē retinet. etiā si nubat alteri nobilitatis minoris. ñ plebeio. vt si filia regis nubit comiti. non ex hoc amittit nomē. sed regina dicit. nõ comitissa. vel si comitissa filia comitis nupserit viri inferioris dignitatis debet appellari comitissa. ⁊ non iuxta dignitatem mariti. C. de dignitatibꝫ. l. i. Unde accidit casus q̄ due sorores in quodā conuiuio fuerūt indignate. quia non fuerūt posite inter consulares ⁊ ꝓtores. accesserūt ꝑn cipem ꝓponentes q̄ alterā consulē. ⁊ pr̄em pretorem habuerūt. ⁊ quia nupte sūt viris nobilibꝫ nõ tante dignitatis. queritꝫ an debeant in mensa inter nobiles respectu nobilitatis ponendum. aut inter nobilitatē maritorum poni. Respondet imperator q̄ retinent nobilitatē generis ⁊ dignitatem. et sic pōt debuissent inter consulares in mēsa ⁊ pretores. Secundo clarificanꝫ ⁊ nobilitanꝫ ex virtutibꝫ. ⁊ sic q̄ maioribꝫ vtutibus fulget clarior ⁊ nobilior dicitur. De illa claritate nobilitatis dicit philosophꝰ. i. poli. iiij. ca. q̄ nichil aliud q̄z virtus ⁊ malicia determinant suum ad libeꝫ. nobilem ad ignobilez Unde in canõe. lvi. di. nunq̄z. in glosa ⁊ in textu. virtus animā nobilitat. virtute remota migrat in exilium nobilitatis honoꝝ Ūñ imperator Constantinꝰ. C. de digni. l. ij. Ne q̄z famosis ⁊ notatis. aut quos sceꝰ aut vite turpitudo inquinat. et quos infamia ab honestorum cetu segregat dignitatis porte patebunt. Tercio clarificanꝫ a clarissimis viris. ff. de de senatoribus. l. Femine. feminis clarissimā dignitatem mariti tribuunt. Si enim femina clarissimo viro nubit. clarissima erit. si autem maritus est rex. dicitur regina. si est comes dicitur comitissa.

quouscz alteri nupserit miozis siue inferio
ris dignitatis.nec amittit nomē priozis.nā
femine chozuscāt radijs maritoz in auten.
ō consulibo.hoc itacz. ¶ Ad ꝓpositū dicit.
S Deus rex vniuersoz volens filiū suuz vni
genitū mittere in terrā negociū humane re
demptiōis exequēdum.qō sine virgine no
bili 7 clarissima fieri nō debuit.iuxta ꝓphe
cum dictū ysaie.vij. Ecce vgo concipiet 7
pariet filiū. Que virgo nō solū essz mr dei
corporaliter.immo fm animā spūaliter spon
sa regis pclarissimi 7 nobilissimi.ab eterno
ex omnib mulieribo fiendis 7 factis vnaz
pclarissimā 7 nobilissimā preordinauit Ma
riam.que ex regali clarissima ꝓgenie nasci
debuit. Orta enī est Maria ex regali stirpe
dauidica.vt Matb.i.ca.plane ōducit.cūre
ecclesia in eius laude canit in aiī. Nativitas
gloriose virgis marie ex semie abrahe orta
de tribu iuda.clara ex stirpe dauid. Scō
etiam virginib eam clarissimā fecit. vt essz
habitatio 7 domus regis. Jō esdras scri
ba regem celoz laudabat.di. scō Esdre
viij. Benedictus deus patrū nostroz.
qui dedit voluntatē in coz regis .s. filij dei
clarificare domuz suam. Tercō excellentissi
me eam clarificauit in desponsatōe.ideo co
ruscat radijs sponsi.s.filij dei. Apocal.xxi.
Claritas dei illuminauit eam. Nā claritas
lucis intendit in materia pspicua atz pura
et remittitur in materia obscura 7 conden
sa. Cum āt virgo Maria fuerit tota pulcra
sine macula Cant.iiij.et lux diuina clarissi
ma interioza eius totaliter infundens eam
clariorē fecit. qa vt dicit.i.q.i. Si iustus
fuerit.ꝓuz lumē ab illuminatis 7 dispositz
excipit. quare Jsai. bñ pdixit virgini glo
riose. videns in spū filium dei sibi copulā
duz dicēs. Orietur luxma 7 domin splen
doribus implebit animā tuā Merito ergo
dixit ei deus pē in natiuitate. Clarificaui.et
itez clarificabo in ānunciatōe 7 assumptiōe
T ¶ Nam deus pr reginā celoz cultu regio i
tribus clarificauit.
Corona aurea in signū excellētis ptātis.
Veste purpurea in signū mētis puritatis.
Sede eburnea i signū pmanētis ioculditatz
¶ Nā corona est signū excellētis ptātis.ecci.
xlv. Corona aurea sup caput eius. Nullus
autē coronat nisi de potenti victoria.quare
maxim in hmōe ō vno martire dic. Coro
na victoriaz datur. In signū huius rex co
ronam portat in capite.ad designandum q
seipm 7 populū sibi subiectum regere debet
in iusticia 7 equitate. 7 potenter iniquitatē
vincere 7 expugnare.7 maxie passiones et
illicitos motus in se ipo qui militat aduer
sus animā. vñ Grego. xi. moralium. Qui
mēbroz suoz motus bene regunt reges
non imerito vocant. Ideo Augst.recitat
v.de ciui.dei.ca.xiij q Horaci in carmine
lyrico ad reprimēdum dominādi libidinez
ita cecinit. Latius regnes auidū domādo
spūm cz si lybiam remotis gradibus vin
cas. Unde 7 valerius impator octogenari
us et adhuc virgo.die fati sui ꝑmia trium
phoz suoz recoluit.quibo ipe fuerat feli
cissimus.ait se tamē vna victoria gloriari.
et exquisitus qua.respōdit quia inimicoz ne
quissimā domui carnē meā.ꝓpt Seneca
loquens ō alexādro epla.xxxviij.si vis om
nia subijcere.subijce te rationi.multos re
ges si te rexerit ratio. Sic regina celoz ple
num dominū habuit dñandi 7 regēdi om
nes motus 7 passiones ne rationi in aliquo
resisterent.ymo caput hpentis. id est offis
malas suggestiones contriuit Data essi fu
it marie in pma sanctificatōe gra preseruās
q nec veniale nec mortale vnquz peccauit.
Et ideo in signū potentis victorie rex celo
rum digne dyadema 7 coronā regni.id est
excellentē dignitatē 7 gloriā. qua offis an
gelos 7 mulieres excedit.in capite eius po
suit.iuxta illd Hester.q. Amauit eā rex plꝰ
cz offis mulieres. et iō posuit dyadema re
gni in capite eius.fecitcz eā regnare in loco
vasthi. ¶ Sz queriť vrz in secūda sctifica
tōe ablata fuerit ab ea etiā peccādi potētia
Et videť q nō. qz Damasce. tractās illd
verbū Luce.i. Tuāipsi? animā ptransibit
gladi?. dicit. Dolores de virgo effugit pa
riens.hos in xpi passiōe sustinuit. ita q gla
dius doloris 7 ꝓturbatiōis eius animā per
transiuit.si ergo eius ania potuit ꝓturbari
videtur q potuit ad veniale pertrahi. In
oppositum. Dignioz fuit mater christi ad
hoc q mater dei effecta est .cz sit aliquis
angelorū in celo.si ergo angeli boni sunt in

gratia cõfirmati multo magis mater dei. Respondet bonauentura in. iij. sup̄ mgr̄m. di. iij. q̄ in sc̄a sanctificatõe nõ tm̄ fuit data virgini gratia in bono pseuerans sed ꝛ confirmans. et hoc quia filio suo adeo fuit coniuncta. vt nullo modo p̄mitteret eam a se ipso sequestrari. ꝓpter quod notandi sunt gradus diuinor̄ beneficior̄. Christus enim qui fuit sanctussanctor̄ facultatẽ habuit vitandi omne pctm̄. ꝛ impossibilitatẽ p̄mittẽdi aliquod pctm̄. Alij vero filij hominũ difficultatem hñt ad vitandum peccatũ et necessitatẽ habent ad cõmittendũ. et hoc quidem cõpẽit omnib̄ generatis de massa pecc̄ati. Ab hac igit̄ massa liberata fuit virgo Maria in prima sanctificatõe liberata fuit etiam in secunda. sed in p̄ma fuit conformis alijs sanctificatis. in secunda est facta cõformis filio quẽ genuit. In prima nanq̄ sanctificatione data est ei potestas et facultas vitandi omne pctm̄ mortale. data est etiã facultas vitandi frequentiã venialiũ. data ẽ nichilomin⁹ facultas vitãdi omne pctm̄ nõ tantũ p̄cularit̄. sed etiam vniuersalit̄. Et in his tribus gradib̄ patẽt tres gradus sanctificatõr̄. vidz Johannis bap. hieremie ꝛ Marie. Nam p̄ma ꝺditio fuit Hieremie secunda vo Johannis. sed illa triplex virginis Marie que plus ad filij accessit puritatem q̄ vite meritum. sed cuz sanctũ sanctor̄ gestauit in vtero suo. tũc sanctificata fuit cõformiter filio. non tm̄ quãtum ad potẽtiam peccandi. sed etiã q̄tum ad impossibilitatẽ habendi in aliquo pctm̄. Cũ sic impossibile fuit ꝓpter honorẽ filij sui vt aliũ haberet filium. sic impossibile fuit vt carnis virginitas violaret̄. in qua filius dei habitauerat et sic impossibile fuit vt matris sanctitas aliqua culpa macularet̄. Ad argumẽtũ dicendum q̄ imensitas illa doloris nõ refert̄ ad partẽ aime rationalem. sed sensualẽ. Unde anima stat ibi q̄ illa pte sm̄ quã connectit̄ ad corpus. vnde nõ fuit pturbata sm̄ q̄ perturbatio dicit deordinatõem in pte rõnali.

¶ Secundo rex celor̄ clarificauit reginam veste purpurea. puer. xxxi. Purpura indumẽtũ eius. purpura em̄ a puritate lucis ẽ dicta. q̄ signit̄ in his regionib̄ materia eius quas solis cursus ꝓpr⁹ illumiat ꝛ illustrat

Est vestis regalis quã nulli licet portare q̄ regi. vt. C. de vestibus. oleoberis. id ẽ purpureis. Unde glo. sup̄ Cant. vij. In purpura regum gloria declarat̄. Hec vestis regal̄ significat mentis puritatẽ Marie regine celorum qua induta est a filio qui ẽ candor lucis eterne. hic nanq̄ dei fil⁹. sicut sol in meridie transfundẽdo radios aerẽ illuminat et clarificat. ita reginã matrem suã dignissimã splendore gratie clarificauit. vt de ea dici possit illud ysaie. xvij. Sic lux meridiana clara est. s. Maria. nam ꝓpter claritatẽ vultus eius vt vult bernard⁹. Joseph vir eius nõ fuit ausus eã respicere. Quare etiam in hystoria grecor̄ legit̄ q̄ bñs Dyonisius supplicauit btõ Johãni euageliste qui erat custos virginis. vt eam videre possz. qui cũ esset ad eã introductus. visa ea cecidit i terram quasi mortuus dicens. Nisi solidatus essem in fide nõ alium deũ crederez q̄ ipaz quia tantus radi⁹ claritatis ab ea recessit. licet tamẽ Maria clarissima fuerit ꝛ delectabilis virgo. nulli tamẽ vnq̄ occasionẽ male delectatõis dedit. q̄ sm̄ Dyonisiũ iudei fatebant̄ q̄ nunq̄ p̄ eam fuer̄t temptati. q̄uis pulcerrima mulier̄ fuerit. Sed que cã illa. cuz pl̄critudo mulier̄ iã multos viros decipit. Eccl̄i. ix. Auerte faciẽ tuam a muliere compta. et non circũspicias spẽm alienã. ꝓpter spẽm mulieris multi p̄ierunt. ꝛ ex hoc concupiscẽtia quasi ignis exardescit. ¶ Dicendum q̄ hec virgo pulcerrima duas hñt puellas custodientes ꝛ fugantes vestrez hãc ab illicita occasiõe q̄s ec̄ siq̄ ꝺgo l'mlr̄ hꝛet ec̄ eã p̄fugarẽt ab illicita occasiõe. Pria ẽ honestas verecũda q̄ mariã i oib̄ sensib̄ custodiuit ꝛ moribus. q̄ nec p̄ illicitũ visum. auditum verbum nec factũ alicui occasionem malã dedit. Unde bern̄. ꝓpter nimiã ꝛ notabilem honestatẽ mor̄ et gestuũ que in facie et in toto corpe eam ꝓmentibus apparebãt nullatenus potuit ad fedũ aliquẽ inclinare quia erat dedicata ꝛ deitatis hitaculum speciale. Sed heu virgines nostre banc puellam longe a se fugauerũt nulla verecundia vel honestas modo relucet in eis. Nã visu assimilant̄ capris. loquacitate picis. gestu simeis ꝛ vestitu scorpis. Et iõ castitas earũ libidinose a viris impetitur. cũ absq̄ omni

verecundia et honestate. sic foris venales pgrediantur. Sic etiam Dyna filia Jacob rapta fuit per sychem. Genesis. xxxiij. Secūda puella est humilitas. hec ꝛgo puritatem suauit. nec aliquē illicitum motum accedere pmisit. Unde Ambro. in omelia. Didicistis virgines pudorē. discite marie humilitatē. Et sequit. decet em vt quanto virgo castior tanto sit humilior. Nam cum ab angelo salutaret ꝛ in matrē dei et in reginam celoꝝ eligeret. ꝛ bñdicta sup omēs mulieres pdicaret non se dñam angelorum reginā celoꝝ iactabat. sed humiliter respōdit Ecce ancilla dñi. Augustin⁹. virginitas nō solum pdicanda est vt ametur. sed admonenda ne inflet. Solent nanq virgines modo fatue ꝓpter mundiciā carnis ꝛ exteriorē vultus claritatē vento supbie ꝓcuti ꝛ inflari. et p ꝓsequēs. more pharisei alios spernere se ipsas decipe ꝛ animas eternaliter damnare Accidit illis sicut cuidā puero qui omniū erat pulcerrim⁹ dictus narcissus. De quo Ouidius. qui cū a tyresia que verissima dedit responsa de futuris ꝓtingentibꝫ. peteret q̄diu esset victur⁹. rñdit tyresias. quousq se nō viderit. ac si diceret. tādiu viueret q̄ diu formā et plcritudinē suaꝫ nō essꝫ visur⁹ Cum igit idem Narcissus plēs ꝓtēneret ꝛ de pulcritudine sua supbiret. factū est q fatigatus a q̄ndā clarissimū fontē ut biberet venit. qui cū bibere icepissꝫ. vmbrā suā pulcerrimā in aqua respexit ꝛ eā imaginē cepit tam feruēter amare q p amore vmbre cedere nollet. eā sūme āplexari ꝛ oscularī petijt. qr eo ridente ridebat ꝛ osculari volenti oscula porrigebat. sic actū est q p amore et desiderio vmbre sue pijt. ꝛ in florē corp⁹ ipius versum ē purpureū. aīa aūt eius descendēs in infernū se adhuc in aquis stigis speculat Reuera tal' sīnia tyresie q̄tidie verificatur in multis. qr. s. mlti sunt q̄ spūal' viuerēt si se vel suā pulcritudinē nunq attēderēt vl' videret. sed qr plerq accidit q quidā pulcritudine sūma vigent. ita q pulcritudinē corporis q̄tū ad formā. pulcritudinē āni q̄tū ad sciam. pulcritudinē rer q̄tū ad opulentiam hñt magnā. ideo isti in supbiā elati omnes alios despiciūt ꝛ vilipendūt. quid igit ꝓ certo isti in fonte mundane ꝓsperitatis vident vmbrā ꝛ ymaginē ꝛ eminentiā status sui que omia transeūt sicut vmbra. sapie v. Ita feruēter ipm diligunt. ꝛ se in ea ita glorificant. q anie vitā pdunt. Tales pñt dicere illud sap̄. xv. In errorē duxit nos vmbra picture et labor sine fructu effigies sculpta p varios colores. cui⁹ aspectus insensato dat ꝓcupiscētiā ꝛ diligit mortue ymaginis effigiē sine aīma. Qui ergo pulcritudinē ꝛ claritatē anime voluerit cū ꝛgine gloriosa suare. has duas puellas associare debz ꝛ accepta erit regi celoꝝ. Hic figurat in hester q̄ cū ad placandū regē vellet accedere assuet⁹ induta regalibꝫ. assumpsit duas puellas secū. vnā. s. cui innitebat et alteraz q̄ bñuētia in terram vestimenta portaret ꝛ feroce ꝛ iratū regē in māsuetudinē conuerteret. sic quecūq xp̄iana ꝑsona imitatur hōestati et associat humilitatē p̄t deū in omnibꝫ petitionibꝫ placare. Tercio deus p̄ reginā celoꝝ clarificauit ponendo eā ad dexteram filij in sede eburnea. Hā salomō ad magnificentiā regni dicit fecisse thronū eburneū ij. regū. x. Sic rex pacificus deus pater marie thronum eburneū sc̄z statum gloriosum ꝑpetue iocunditatis parauit. et eam sup omnes choros angelorum ad dexteram filij sui locauit. tercij reguz. ij. Positus est thronus matri regis que sedet ad dexteram eius. Hec em regina celorū. quia ratiōe excellentis meriti christi originalis glorie iocunditas est proxima. que etiā susceptā inenarrabilem gloriā ꝛ iocunditatē. copiose in oēs celorū ciues transfundit. Unū biero. in ser. de assūptiōe. Talibꝫ nāq debebat ꝛgine oppignerare muneribꝫ vt essꝫ gr̄a plena. que dedit celis gl'am. terris dominū. pacemq refudit. fidem gentibus. finē vicijs. vite ordinem. moribus disciplinā. Figuratur virgo gloriosa in Judith. que olofernem decollauit. et toti populo israel pacem fecit ꝛ gaudiū. Judith. xv. Et ideo sicut Judith glorificauerūt de victoria. sic et reginā hāc glorificare debemus ꝛ dicere. in gl'ia hierusalem. in leticia israel. in honorificentia populi nostri. qr fecisti viriliter. et confortatū est cor tuū. eo q castitatē amaueris. bñdicta es tu filia a dño deo excelso p̄ omnibus mulieribꝫ sup terrā. ꝛ benedictus dominus

qui hodie nomē tuū ita magnificauit. vt nō recedat laus tua de ore hoīm. ꝙsi dicerem? O gl̄iosa dña imperatrix celi ⁊ terre. digne a cunctis laudaris magna imo maxīa. qz nō solū in hoc seculo viuēnbo. sed etiā in purgatorio degennbo ⁊ in patria fruennbo. de ma imarcessibili ⁊ inaccessibili gloria gaudium ꝓmlisti. Naz scis in celo gl̄iam. aīabo in purgatorio leticiā. ⁊ nobis i mōdo ꝓpter am ꝓfidentiā te inuocādi tribuisti. ¶ Sed queri ꝑt cur regina ad tam excellentē gloriam ordinata nō cū filio vel saltem statim post suā gl̄iam sit exaltata. Ad qđ rñdēdū nota ꝑm Augustinū ō mirabilibo sacre scripture ca. xi. q etas virgis fuit. liij. annoz in assumptōe. būit em̄. xij. annos qñ xp̄us incarnatus ē. ꝓbat. nam xp̄s ita cito sic potuit festiauit ad virginis optatū. vñ clamabant dēmones ad xp̄m. venisti añ tp̄s ꝑdere nos. sed etas in qua mulieres solent patere est a duodeci annis vsq; ad. xliij. ānū igit̄ duodecio anno fuit incarnatus. Confirmat̄. nam plus festinauit post natiuitatē ad mortē q; ad missionē angeli ad icarnationē que fuit dignius sacm̄. sed post suū ortum ad mortē festinabat q̄tum poterat. vñ Lu. xij. baptismo habeo baptizari et coartor donec ꝑficiat̄. Die ergo credendum ē vt ita cito sicut natūrā ad generandū būit q; xp̄s in eā venerit. hoc su ꝓposito inferūt̄ quatuor ꝓclusiones. Prima q; mē dei būit xxiij. annos quādo xp̄m parumꝙ amisit. et in templo repit. qz tunc xp̄s būit. xij. ānos Secūda conclusio. q. xlij. annos habuit qñ xp̄s p̄mū miraculū fecit in chana galilee. quia tūc xp̄s ō nouo p̄dicare cepit post suū baptismū i quo babuit. xxx. ānos. Tercia conclusio q; habuit. xlv. annos. qñ christ? mortu? est. quia xp̄s tantūmodo triennio docuit. Quarta ꝓclusio. q; būit. liij. ānos quādo assumpta fuit. qz vt dicunt eius hystorie post passionē tantū ꝙ. ix. annos vixit. Dicunt tamē aliqui. q; ipsa habuit. xvij. annos quādo christū cōcepit. quia tūc mulieres sunt ꝑfectioris etatis ad ꝑfectionem plem gignendā. qualis fuit christus. Istō tamen non impedit. quia spiritussanctus ei tribuit ꝑfectissimum adiutoriuꝫ. Ad quesitum igit̄ rñdet Anshel. libro de excellentia virginis. ca. vij. sic dicens. O bone Jhesu ihus dulcissime fili. quō pau potuisti vt te in regnū glorie remeante. illam quasi orba tam in miseriis mūdi relinqueres. Et assignat cām di. Fortassis dñe. ne me celesti curie veniret in dubiū cui potius occurreret. tibi vicz dño suo. tūc p̄mo regnū suū i assūpta carne petenti. an ipi dñe in ip̄m regnū tam suū materno iure effectū ascēdenti. Nā vt in ꝓtes suo occursu diuideret̄ vt ps tibi ps illi obseqret̄ nō dicere existio. p̄ūm cū tota sit tua. totaq; p te celestis curia sit sua. ꝓdentiori ergo ⁊ digniori ꝓsilio vsus p̄cedere illam volebas. quatenus ei locum imortalitatis in regno tuo p̄pares. Et quidē ñ ē absurdū credere ip̄m. tō mēm suaz ꝑcessisse. cū ipse idē vnigenitus b? beatissime virginis ꝓmiserit discipul̄. si abiret eis locū in celestibo prepariz. Si ergo locus ab eo prepabat̄ ad honorē ⁊ gl̄iam discipuloz. quō nō preparetur ad honorē ⁊ gloriā matris sue dñe et regine angeloz. hec ille.

Quare vo eam tamdiu ī hoc seculo reliqt Hanc rōnem etiam assignat ibidem. dicēs Erat vt michi videt̄ valis ac necessaria fi dei nostre conuersatio sua post ascensionez dñi inter apostolos eius. quia licet ip̄i per spūmsanctū edoctū fuerint omnē veritatem. incompabiliter tamē manifestius ⁊ euidētius ipsa ꝙ eundē spūm ipsius veritatis itel ligebat ꝓfunditatē. ac ꝙ hoc multa eis ꝙ illam revelabant̄ que in se non simplici scientia. sed ipo effectu ⁊ experimēto didicerat de misteriis xp̄i. hec ille. ¶ Sed queri. an dilatio sue assūptōis fuerit aliqua cā diminutōis sui gaudij. cuz dilatio sit tediosa amāti. ⁊ tediuz diminuit ō gaudio. Respō det Anshelm? vbi sup̄. Hec dilatio sue assumptionis immēsitatē amoris et gaudij sui aliquam iacturā inferre valebat. sed ipsa ꝓfectio amoris ⁊ gaudij. q; se illic esse videbat vbi deum quē pre cunctis amabat magis velle sciebat. Igit̄ vbicunq; erat ipsa ī deo et deus in ea iocundabat̄. qua ipa iocunditate felix ꝑ ceteris vbiq; fieri cupiebat. qđ sapientie dei potissimū placere intelligebat Hac inestimabil̄ amoris ⁊ gaudij magnitudine ꝑdita fuit hec sacratissima virgo q̄diu eā i mortali carne mānere placuit sciss̄io. hec ille

¶ Sed queritꝝ an aliqñ rapta fuerit ad visiõem claraz dei. Rñdet linconienſ angelice hierarchie libro iiij. c. vi. q̃ sicñ inquit dubitandum existimo. quin ei beatissime cõtigerit in hac vita pluries manifesta ꝛ non per enigmata seu figuras dñe essentie visio Et si objicitur nõ videbit me hõ et viuet. Respondet. in mõnto visionis huius quo videt nõ viuit homo. q̃ non ꝓgrauatus nẽ prepeditus mole carnis ab actu supme potentie humane nature. quã aggrauatõnem et retardatõem imptat in se hoc nomen hõ cõmuniter dictum sed magis viuit sup hominem. Hec ille.

In die Palmaꝝ.

QUm appropinquasset Jhesus iherusalem et venisset bethphage ad mõtez oliueti misit duos discipulos di. Ite in castellum q̃ contra vos est. Matth. xxi. ¶ Lex docet vt habeãt. C. vt armoꝝ vsus. l. i. li. xi. q̃ nullꝰ bellare debet nec põt sine principis vel superioris autoritate. pñt enim principes bellum indicere de reb⁹ ablatis repetendis. aut cã ꝓpulsandoꝝ hostiumꝫ defensione sua. vel patrie vl legũ paternaꝝ. xxiij. q. ij. Justus est bellum Cuz enim talia imminẽt princeps preconis voce põnizare facit. vt primo arma hẽantur. secõ vt vexillũ extendat. et tercio vt contra rebelles hostes ꝓcedat. Dic põ ceps regum terre saluatoꝛ nr̃ hominẽ ꝓfitetans q̃ hostem iniuste ablatuz quẽ ipe sibi creauerat ꝛ patriaz padisi tam violenter ꝙ turbataz. amoꝛe iusticie vt istũ pessimũ hostem hũani generis sibi cõtrariũ expugnaret et repelleret suis subiectis voce põnis indixit bellũ q̃ põnem. Hiere. xlvi. ca. di. Prepate scutuz ꝛ clipeũ et ꝓcedite ad bellum. Ephe. vi. induite vos armatura dei vt possitis resistere in die malo. Hũc ꝓclamatis armis q̃ totam quadragesimã vsq̃ ad dominicã de passione. ꝓpꝛius dei se virtutib⁹ armauit contra oñs insidias hostis maligni. et dñica de passione vexillũ rubeum insignũ innocentis mortis xpi fuit extensum. in casulis ꝛ cantico ꝓfortatiuo et hortatiuo scz vexilla regis ꝓdeunt. fulget ꝛc̃. Hodie ostendit̃ locus vbi princeps bellare intendit ad quẽ suos subditos dirigit dicens. Jte in castellũ q̃ contra vos ẽ ꝛc̃. Cuz hodie in officio misse verbis ꝛ factis tã ꝓcessione q̃ passione ꝓpꝛius sanctus hortat̃ inire cum principe xpo bellum vel põlium õ oñs aduersarios. ꝛ principalis armatura defensiua et confortatiua sit eucaristia. ¶ Quaeritur. q̃ñ miles xpi debeat corpꝰ xpi sumere an in cena dñi. an in die scõ pasche vel parasceue. Et videt̃ aliquib⁹ q̃ in cena dñi ex eo q̃ xps exemplar nostꝝ etiam suos discipulos in cena cõmunicauit. videt̃ tamẽ alijs magis ꝓueniens in die sctõ pasche. q̃ ex põcepto ecclesie. extra de peni. ꝛ re. c. Omnis ¶ Quilibet fidelis adultus tenet̃ sub pena excõmunicatõis in pasca sacramẽtuz sumere Rñdet egidius de roma in. iij. sup mgrm. indifferenter hoc hũdum q̃ ad põceptum ecclesie. siue quis communicet in cena dñi siue in die pasche. q̃ quod ob reuerentiã dñice resurrectiõis fit in pasche factuz videt̃. siue sit in cena siue in parasceue. ¶ Est ãt dubium quo ad intentõem cõmunicantis q̃ dõ declaratur per simile. Nam vt hẽ. ff. ad municipales q̃ totũ. In ciuitatib⁹ tria genera ciuiũ hũntur. alio ꝛ alio mõ victum hãntes. Nam quidã sunt nobiles qui de suis censib⁹ ꝛ ꝓpꝛijs victum hñt. quod ꝓceditur eis a principibus ꝛ regib⁹. vt fideliter ipis ꝓfederati militent. et rempublicã in pace conseruent. ꝛ defendant contra aduersa. hi ꝓmittũt. et si non explicite tñ implicite rõne bonoꝝ concessoꝝ. q̃ vbicunq̃ dñm suũ nouerint periclitari. ad ꝓhibendũ insidias dẽnt vsq̃ ad mortẽ occurrere ꝛ militare ꝓ dño. C. quibus vt indignis. l. vl. Quib⁹ assimilari debent qui in cena dñi sunt corpe xpi recreati hi vt nobiles fideles christo dño in ꝓfessione coram sacerdote cõfederati ꝛ in sũptõne cibi sacramẽtal confirmati debent intendere et ope explere vsq̃ ad mortẽ ꝓ xpo fideliter virtutibus militare. et insidiantib⁹ peccatis quib⁹ xpus sumptus de possessiõe expellit̃ et iniuriat̃ maxima resistentia scõm possibilitatẽ occurrere. Ad hẽ enaz dominꝰ nr̃ Jhesus xps in cena milites suos scz discipulos. corpe ꝛ pcioso sanguine suo communicauit. vt in bello tam corpali q̃ spirituali imminẽte. hmõi vtilissima refectõe ro

borati fortiores essent resistendo temptatō
nibus et ad resurgendū de peccatis negatō
nis et alijs negligentijs ꝓmptiores. quare
Petrus cōmūicatus a dño ut iuramēto
firmi ꝓpositi confederatus dixit dño. tecū
sū paratus in carcerē et in mortē ire. Sic et
milites xpi in cena cōmūicati ⁊ roborati. de
bent firmo ꝓposito vsq; ad mortē cum xpo
militare. et omnia aduersa ꝓpter xpm pacī
enter portare. sed vt timeā ꝓbdoloꝝ non
nulli ad hāc intentōnem in cena dñi nō cō
municant. sz vt pessimi ꝓditores citius pꝰ
resurrectōem ad crapulas ⁊ ad lasciuias re
deant. ⁊ xpm dñm suum cū iuda ad mortē
tradant. Scōm genus ciuiū sunt viuētes
de suis laboribꝰ. sicut mercatores ⁊ mecha
nici qui vt victū habeant melius foꝝ queūt
vt sua opata ad meliora cōmutēt. et ꝓ isto
magnis se exponūt piculis in mari ⁊ in terra
quibꝫ ex iure concedit q̄ vilius emptū ꝓp
ter labores possint carius vendere. ita tñ q̄
non fiat ex cupiditate. vt habet. xliij. q. iij.
Quicūq;. His assimilari debent cōmuni
candi in die pasceues. Qui sz tali intētio
ne ad mensā xpi accedere deūt vt qz mors
⁊ passio xpi tunc xpifidelibꝫ amplius ⁊ li
berius venalis exponit ⁊ tractat. q̄ etiā ipi
maiori et feruētiori deuotōe ⁊ labore ꝓpassi
onis et recordatōis passionis dñice magis
mereant ⁊ ꝑcipes efficiantur copiosioris
fructus. ⁊ quia eadē die passionis xpi om
nia elemēta xpo signa ꝓpassionis oīdērūt.
sic ipi cōmunicātes ut corda eoꝝ cōpassiōe
facilius emolliri possint eodem die cōmūi
cari deūt. Tercium genus ciuiū est. quibus
ex officijs suis in necessarijs ꝓuidet. sic sūt
ꝓcones ꝓclamatores dñoꝝ. hi vt honorē
⁊ magnificentiā dñoꝝ ꝓclamēt ⁊ ꝓnūciēt.
ꝓuidentur. Et ob hoc ꝓdicatores verbi dei
ꝓcones xpi quasi ex debito ꝓuideri debent
in necessarijs. xlij. di. Quiescam⁹. His assi
milari deūt ꝓmunicādi in die pasche. vt iō
in die resurrectōis eucaristiam accipiāt ob
honorē ⁊ glām dei. vt illa die glorioſioꝝ ꝓ
dicetur ⁊ signis ⁊ virtutibꝫ manifestet. Sic
xps eodē die discipulos euntes in emaus
cōmunicauit de pane bñdicto in cena. Gu
lietes in visione angeloꝝ. ⁊ apl̄os spūsctō
ofīs inenarrabili lētia vt loq̄rent magna
lia. Actuū. ij. Audiuim⁹ eos loquētes nr̄is
linguis magnalia dei ⁊c. ¶ Quātum nūc
ad ꝓsecutōnem euāgelij. sicut die hesterna
dictum ē. qualiter iudei famā xpi extingue
re cupiebant. in hodierna lectiōe dicit quō
nolentes deo volente famā eius augebāt.
Et sunt tres ptes. et notā.
In ꝓma ciuitatis vimpabilis detestatō. ibi
Ite in castellum.
In scōa turbaꝝ laudabilis veneratio. ibi.
Plurima autē
In tercia pueroꝝ notabilis obsecratō. ibi
Osanna filio dauid.

¶ Quātum ad primuz
est notandū. q̄ christus accepta victōe ꝑ
duz in bethania a Magdalena sabbato. s.
añ palmaꝝ. cum venisset bethphage in villā
sitam in latere mōtis oliueti ꝓpe ihr̄lm. ad
distantiā vnius miliaris. misit duos disci
pulos Petꝝ et Philippū ꝓpter firmitatē
testimonij dicens eis. Ite in castellū i. d est
ihr̄lm. q̄d dñs dispctiue vocat castellū. licz
esset ciuitas regalis. qz nomē ciuitatis iam
amisit. cū in ea nō esset ciuiū vnio. sed mul
tiplex scisma ⁊ diuisio scō Josephū. q̄d ꝑ
vos est. id ē contrariū ꝑ obstinatōem vite
euangelice ⁊ apostolice ꝓfectōis. ¶ Hoza
est notandū q̄ fm philosophū i. ꝓarme
nomia sunt ad placitū. Et ideo fm q̄ res ē
laudabilis vl̄ vimpabilis. nomē accipit.
Sunt enī nomia conuenientia rebus. vt dr̄
Instituis de donatō. §. Est ⁊ aliud. Dic
igit̄ loca ⁊ ciuitates aliter ⁊ aliter in suis cō
ditōibus bonis vel malis se habuerūt. ita
ciuitates ⁊ loca diuersa noia honoris ⁊ vi
tupij sumpserūt. vt patz i diuersis cronicis
et hystorijs. Ut roma a romulo est dicta
qui eam edificauit. babilonia ꝓpter cōfusio
nem linguaꝝ ibi factā. dicta est babel. i. cō
fusio. sic etiam iherusalē q̄diu habebat pa
cem ⁊ ciuiū vnionem ⁊ ꝯcordiam. diceba
tr̄ ciuitas regalis ex conditiōe reipublice.
sed mutata re ⁊ vnitate ciuium i discordiā
et diuisionē. mutatū est etiā nomen ⁊ dictū
est a xpo dispectiue castellū. sic etiam mlte
sunt ciuitates hodie q̄ ex virtuosis opibus
dignis nomibꝫ sunt appellate quoꝝ nomia
propter opposita ⁊ viciosa opera dispectiue

merito essent ꝓmutãda. ¶ Sunt em̃ scdm Senecã in policto tria que romanos in fama et bono nomie kuauerũt. ⁊ etiã quãlibet ciuitatẽ famosam ⁊ laudabilez faciũt. ſ. scia exercitatio ⁊ fides. Nam

Scientia kalis ꝑkuat equalitatem
Exercitatio manualis ꝓhibet ꝓuitatem
Fides vicinalis ꝑbet stabilitatem.

¶ Debent nãq; rectores et ꝓsules pollere in scia. vnde ꝙuer. viij. Et allegat. C. ō sum. trini. l. inter claros. Per me reges. i. regentes regnãt. ⁊ potẽtes scribũt iusticiã. Et sapiẽ. vi. Si delectamini in sedibꝫ ⁊ sceptris o reges ꝓpli diligite sapiaz vt imꝑpetuum regnetis. Dic̃ philo. ꝙ cerui nõ ꝓdeunt in publicũ nisi habeãt cornua sua loco armorũ Cornua sapiẽtũ ⁊ regnãtũ sunt scia ⁊ sapia ad regẽdum. et potestas ad ꝓmẽdũ. sine istis cornibꝫ null⁹ debet se intromittere. nec exercere facta publica. ⁊ maxie iudicia que requirũt actualem discretõz et kartũ instructionẽ. Unde philosophus. ij. politicorũ. Melius ẽ iudicare ꝑm kam ⁊ leges. q̃ ꝑm ꝓpriam sniam. Nam vbi philosophi fuerũt ꝓsides. felix fuit ciuitas. ij. retboꝝ; nã sic bt. in quadã hystoria alexandri magni. qui dũ orbẽ occuparet ⁊ venissz athenas vbi philosophi ꝓsidebãt. ⁊ eandẽ obsideret Interrogatus alexãder quare sic pacẽ eorũ ꝓturbaret. dixit eũ pacez bre velle. si q̃mor philosophos sibi traderẽt. Cui vn⁹ prudẽtum ꝙ fabulã rñdit. quo cõtroversia inter lupũ ⁊ pastorẽ exorta est cõquerente pastore de lupo. quare eũ infestarz ⁊ oues raperet. ait lup⁹ canẽ esse in culpa. ꝙ si canẽ sibi darz de cetero pacẽ ꝓmitteret ꝙ lupo datus ẽ ⁊ custode derelicto postea sine ipedimẽto oues lupus inuasit. ⁊ grauiora dãna poribꝫ intulit. sic sapiẽtes kam diligẽdi sunt. quia in eis latet salus ⁊ pax. nec ꝙ q̃cunq; cõmodo relinquendi. qz latrãt ꝫ lupos ⁊ falsos et iniquos q̃ si relicti fuerint pax ⁊ salus perit. ¶ Hoc attẽdentes reges et imꝑatores romanoꝝ filios suos vt post se pacifice regere posset artibus liberalibꝫ imbuẽdos tradiderunt. et scolas artiũ ꝓuilegijs magnis munierũt Unde fridericus imꝑator vt hꝫ. C. de scolaribꝫ et eoꝝ priuile. eos et eoꝝ nũcios in locis vbi habitãt securauit. mandãs omibꝫ ꝙ nullus eis iniuriã inferre ꝓsumat. ⁊ si rectores iniurias eis factas nõ vindicauerit dãna eis illata de suis rebꝫ in quadruplũ restituere tenẽt infames efficiũt. ⁊ dignitate sua imꝑpetũ carere dñt. nec eos aliquis ꝙeire debet nisi corã mgro suo vl ciuitatis epo qui solũ sup eos iurisdictiõez habẽt. Unde dicit idẽ imꝑator dignũ nãq; existimam⁹. vt cũ bona fa cientes. nostrã laudez et ꝓfectionẽ omnes mereãtur quoꝝ scia mũdus illuminat ad obediẽdũ deo et nobis ei⁹ ministris. vita subiectoꝝ informat. quadaz spãli dilectiõe ab oñi iniuria defendã⁹. Et sequit. quis eorũ nõ misereat cum amore scie facti exules. de diuitibꝫ pauper semetipos eximũt. vitam suã omibꝫ periculis exponũt. ⁊ a vilissimis se pe hominibꝫ qbꝫ grauissime ferẽdum ẽ corpales iniurias ꝓferũt. Ecce quãtz amore imꝑatores ad sciam habuerũt. Un̄ ꝓter hoc rex romanoꝝ hortat⁹ fuit regẽ frãcorũ. vt filios q̃ bent regere traderet arrtibꝫ. di. Rex illkatus est quali azin⁹ coronatus. Jõ iulianus imꝑator dixit. si vnũ pedẽ in sepulcro habere adhuc addiscere vellẽ. ¶ Secdo debent bre exercitatõz manualẽ que ꝓhibet ꝓuitatem. nã vt dic̃ philosoph⁹ in ꝓbleumatibꝫ. eo ano q̃ aer quietus fuerit ⁊ null⁹ vir⁹ mkũ hominũ moriũt. cui⁹ rõ est quia vir⁹ purat aerẽ et ꝓmotõz renouat aerius regionẽ ꝑm ꝓstantinũ. Hoc videm⁹ ꝙ expiẽtia in fumibꝫ in quibus nõ est cõtinu⁹ fluxus. ibi putredines ⁊ vermes generãt. Sic tpe pacis et trãquillitatis. q̃ in ciuitatibꝫ nõ sunt debita exercitia. multa feda et iniqua ab ociosis generãtur. luxuria ebrietas ꝛc. Exemplum habem⁹ in dauid. ij. reg. xi. q̃ cũ ociaretur in domo. ioab exñte in bello adulteriũ ꝓmisit et salomon cũ habuissz pacẽ et requiem per circuitũ regni sui statim lapsus ẽ ꝙ mulieres in ydolatriã. vt dr. iij. re. xi. Un̄ ouidi⁹. Otia si tollas piere cupidis arcus. Mã cũ ciuitas romana bellis ⁊ discordijs cõtra carthaginẽs. vexaret. colebat virtuosis exercitijs sed postq̃ carthago subuersa fuit ocio libidini et gule roma se dedit et grauiter peccauerũt. vñ carthago scda ciuitas erat post romã. ⁊ quelibet illaꝝ voluit ꝙ se esse mẽ mundi. qd erat causa discordie magne inter eas Cum autẽ romani multis exercitijs bellorũ

turbarent vt liberius posset libidini vacare petebat pacez qđ sapiens scipio nō assensit potius enī voluit q romāi hrent aduersita tes qz q ocio in pctā caderēt quod factū ē carthagine destructa. Quare augusti. iij. de ciui. dei. c. xix. dic. Plus nocuit rome euer sa carthago qz pus nocebat aduersa. quia postqz euersa carthagine darent se libidini et vanitatibz z grauissimis pctis deus vin dicans pctā eoz regnū romanoz destruxit vt postendit tali mō. Hā inuente sunt in quadā porta ciuitatis hec littere scripte. p. p. p. s. s. s. r. r. r. f. f. f. n. i tota ciuitate romana inueniebat qui sciret quid hoc significaret sed illo tēpe fuit beda venerabilis valde famosus inter sapientes. ad quē miserūt rogā tes vt hmōi lras interptaret. qui sic expo/ suit. Pater patrie pfectus est. sapia secum sublata est. Ruet regnū rome. ferro flāma fame. Et indignati romani eruerūt sibi ocu los pter veritatē quā dixit. sed tamē eis p figit vt beda pdixit. Patet ergo qz mm ma lum causat ociū. Debet ergo in ciuitate ee manualis exercitatio. tam nobiliū qz igno bilium iuxta conditōem status vniuscuiq; qz z nemo ociari debet. pcipue z nobiles infor mare debent pueros suos z acuere in virtu tibus. nec verecundari eos oportz. cum no bilius z digni? sit manualiter opari qz furā ti. rape. paupes spoliare. Nam vt hz in poli crato li. vi. Statuimus vt cū filiis suis pos sent sufficere ad gloriā bona hereditaria. tñ instructi sint ac si sua tinere vl aliena acqui rere nequaqz possent nisi p virtutē. Unde eos ad gradū militarē ascendere volēs pri us eos ad cursum. saltū. vsum natādi. iacī di informauit. et filias suas lanificio. i. l om nibus q acu z lana opari pnt. instruxit. vt vi tam possent p artem sustentare nendi. texē/ di. filandi. vestes scindēdi. non tātū artem sed etiā vsum habebāt vt dicit vbi supra.

Sed q? hoc modo deficit. vnde vil edeler sind vn bluet arm. vt vulgarizat. iō orbis raptoribz. latronibz. z oppressoribz abūdat debent ergo burgenses z alij cuiuscūqz exti terint pditionis se exercitare. ne penuria co gantur furari z alia mala opari. Unū ps. La borez manū tuaz quia māducabis bti es et bñ tibi erit. Tercio hz ciuitas habet fidem vt. s. fides z fidelitas sit inter ciuez et ciuem. sicut est in membris corpis humani. Nam vnūquodqz membz in necessitate alteri subuenit vt nō ledat. sic quilibet alteri subuenire debet. Prouer. xviij. Frater qui adiuuat a fratre est quasi ciuitas firma. q. diceret. illa ciuitas firma z fortis est in qua ciues fraternali amore copulati vnus alterz iuuat sicut frater frēm sed vere hodie sic nō est. vt Hiere. ix. hz. Unusquisqz a proximo suo se custodiat. z in omni frē non habeat fidu ciaz. quia oīs frater supplantās supplātabit Sunt nanqz ciues silles pantheris que fm ysidoz ex ore emittūt dulcissimū anhelitū p quē alia ad se trahūt. sz sunt plene macul et quidqd respiciūt in suā similitudinē ver tūt et faciūt maculosa apparere. sic mō ciues inter se dulcia verba pferunt sed plena do lositate et fraude. et specialt negociatores mercatores qui multis dolis et fraudib p/ximos decipiunt. Et reuera quot maculas colorz habet panthera. tot macias doli hñt et modos decipiendi hoies. quare cuilibet dici potest illud Hiere. ix. habitatio tua in medio doli. sic p certo esse nō debet. sz vn? quisqz primū suum diligere sicut seipsum. Leuitici. xix. nō facias calumniā primo mo nec vi opprimes eū. et sequit. non maledi ces surdo nec facias qđ iniquū est. Ille enim ciuis vtilis est ciuitati qui omnib? est innocēs. nulli malū facit z omnib vicinis benefacies et fidem firmā habet. vñ Aug?. iij. đ ciui. dei. c. iij. Felicitas maior est vici num cōcordem habere. qz malū subiugare bellantē. Debet igit vicinus esse talis vt il le homo de q narrat in vita spm. q abbas Paphuncius supplicauit deo vt ostenderz ei cui esset similis in terris. ad quem venit vox q erat simil primario illius vici. quod audies venit ad domū illius. At ille cui mo ris erat suscipere hospites occurrit et intro duxit in domū. a quo inter epulas quesiuit ille qđ erat studiū eius. dicens sibi fuelatū esse a đo. q erat dignus consortio mōachorum. At ille mioza de se di. ait. nullius boni mihi pscius sum. tñ quia verbuz dñi ad te factum ē. dico tibi q. xxx. sunt anni ex q suz continens z vxor simil. suscepi eñ tres filios hoz causa solūmodo a me cognita fuit.

hospites suscipe nūq̄ cessaui. nec alcui añ me habere pmisi ī villa. nullū de domo mea dimisi sñ viatico. paupem ñ despexi. q̄ erāt necessaria ei tribui. contra iusticiā psonā nō accepi. alieni fetus nō intrabāt domū meā. item si vidi non pterij quin pacificarē. nullus dependit famulos meos in culpa. greges mei nō leserūt alienos. volentē semina re in agro meo nō pbibui. Quantū in me fuit nō pmisi vt potentior infirmū pmeret. studui vt neminē cōtristarē. iudiciū si apd me fuit neminē condemnaui. Hec sanctus audiens osculans eum bñdixit ei ⁊ ait. quia hec implesti tibi deest vt obmittēs cūcta se quaris sapientiā. et statim secutus est eū. p gens ad heremuz. ⁊ venientes ad fluuiñ nec bñtes nauigium. dixit ei setus vt intraret aq̄m pedibd secū ⁊ vix vsq̄ ad latera eius ve nit. et collocauit eū in cellula iuxta mōasterium formā viuendi ei tradens qui labores priores quos deputans viriliter se exercuit et mortuus ē. cuius animā vidit inter choros angelorū dicentiū. beatus quem elegisti ⁊ assumpsisti ⁊c.

Secūda pars in qua

notat̄ turbaꝝ laudabilis veneratō. Nō sm magistꝝ hystoriaꝝ. azin⁹ ille cōmunis erat paupibus qui ꝓpria iumenta non habebāt et qui eo vtebat̄ eodem die mistrabat sibi pabulū. Soluite ⁊c. Quod factū ē vt impleret̄ illud Zacharie. ix. Dicite filie syon ecce ē ciuitati ihrlm que filia syon dicitur. ꝓpter montē syon iuxta quē sita est. Haz in monte syon qui tunc erat in ihrlm erat arx siue turris dauid ⁊ fortaliciū quo ꝓtegebatur ciuitas illa sic filia a mre. ⁊c. Venit igr Jhesus ꝓpter festum pasche in ihrusalē. ⁊ turba plurima q̄ ꝓpter eandē causaz venerāt ꝓpter famā christi de stupendo miraculo suscitatōis Lazari. ꝓcesserūt ei obuiā priusq̄ intraret. ⁊ azello in quo sederat in signū reuerentie strauerūt vestimēta sua in via ne pedes offenderet spinis vel lapidibd. alij aūt ramos de arboribd. in signū q̄ erāt rex victorialis. et sic eum cū magno honore recepērt ⁊c. Moraliter. in illa pte iustruimur vestes viciorū deponere. et arborē sanctitatis ascendere. ⁊ ramos virtutū in ope portare. qui desideram⁹ xp̄m regem digne ⁊ honorifice suscipe. Haz vt bē. ff. de aqua q̄tidiana ⁊ estiua. l. i. §. illud labeo. Si vnuz a reliq̄ separari pōt tūc sepetur inutile. ⁊ quod valet in suo statu ⁊ firmitate permāeat. Cum eñ virtus ⁊ viciū sint adeo omīno incōpassibilia. q̄ nulli simul ⁊ semel ineſſe pñt. bonus et malus aliquis esse nō potest. de peni. dist. Qui natus est. Et quāto nūc virtus vilior. vicium inutilꝫ ⁊ vānabilius. Ideo separare debemus vicia ⁊ pctā et a nobis repellere. et virtutes carpere ⁊ in eis pmanere. Sic enī diabolū potenter expellimus. ⁊ regem christū cū honore suscipimus. hoc ostēdit in euāgelio ī turbis in susceptōe xp̄i. Voluit nāq̄ rex celoꝝ xp̄us hūc honorē sue susceptōis hodie hre. nō gratis hz nāz informatōe vt nos doceret p suā glorīā. l. Virtutes amare ⁊ vicia spnere Mundi gloriā refutare ⁊ celestē appetere. Amorē suum desiderare. ⁊ se diligere. Docet nāq̄ primo nos virtutes amare cū enim naturaliꝫ quilibet bonum appetat. ex. i. et b. et nihil in mūdo melius virtute sit. nō aūro nec argento nr̄is lapidibd pciosis possit appreciari q̄ spirituale est cui nullū corpale equipari potest. ideo summe ab hominibus appeti debet. Unde sapie. vij. Omne aurū in compatōe huius arena est exigua et tāq̄ lutū estimabit̄ argentum in conspectu illius. Preciosior est eñ cunctis opibus. ⁊ omnia que desiderātur huic compari non valent. Prouerbioꝝ. iij. Nā illa mestos letificat. pauperes ad honores exaltat. ⁊ omnē voluptatem p̄stat. sed incompabiliter virtus maiora prestat. licz eñ abundāe in auro et argento multū gaudeat. gaudiū tamen illud raptim transit. Job. xx. Gaudium ypocrite ad ē diuitis instar pūcti. Est eñ mūdus amaritudinibus mixtum. ⁊ in hoc facit deus sic nutrix que amarum ponit circa māmillā qñ vult puer ablactare. Unde aug⁹. ij. confes. c. ij. Tu semp aderas misericorditer sauiēs et amarissimis offensionibd aspgens omnes illicitas iocunditates meas. ita vt quererē sine offensiōe iocundari. et vbi hoc possem non inuenirez quicq̄ preter te dñe. Ite Augustin⁹. Quid est mūdi gaudiū. breuis dico. seculi letitia est ipunita nequicia. felicz

luxuriari ī spectacul'.ebrietate ingurgitari. turpitudine fetere. ⁊ nihil mali pati. ℔ gaudium deterius est dolore. ¶ Deius ē ēm gaudere de iniquitate ℭ dolere de corruptione. sed gaudiū virtutis ē continuū ⁊ securum. nᶜ amaritudine admixtū. Prouer. xv. Secura mens .s. ⁊moſi. quasi iuge cōuiuiū. vnd Seneca epla. lxxx. Unū est bonum minis bonū ipa virtus qua inter ꝓspa fortunata et aduersa incedit cū magno vtriℭ rectore ducem ducereℭ ꝓsiderat. Illa continuitas ⁊ ꝓpetuitas gaudij virtutis. exprimit in palma que semp viridis ē ⁊ nunℭ arescit. sic virtuosorū gaudiū sp manet. Johānis. xvi. Gaudiū vm nemo tollet a vobis. Dr ām philosophū. iiij. ethi. scdm vitatē nemo honorādus ē nisi sol⁹ virtuosus Honor ēm est pmiū virtutis. in cuius signū vt narrat aug⁹. v. d ciui. dei. Romāi colebāt vrutē ⁊ honorē quasi deū. ⁊ fecerūt ad honorē virtutis duas edes siue templa sic ordinata ꝙ nemo poterat ad templū honoris accedere nisi p templū virtutis ꝓmo transiret. Curae dicit d excessi. pla. inter dilectos. psonis vilib⁹ et indignis porte dignitatis patere nō debent. ¶ Hoc etiā designatur p palmā que inferius rudis et aspa est. supius aūt pulcra ⁊ folia eius bñt magnam venustatē. de quib⁹ ramulis solebant romāi victores coronare. in signū ꝙ null⁹ honorē et gl'am debz appetere. nisi hāc aspiℭ tatem vtutum ꝓmo ꝓmeruerit. qr ām apostolū. ij. ad thymo. iij. Non coronabiℭ nisi qui legitime certauerit. sed ve qr mlti sūt confidentes in celo ꝓmiꝫ coronari ⁊ honorari. qui tamē nolūt hic vtuosis opib⁹ certare sed eis nihil dabiℭ. Sic patz in exemplo duoꝝ militū qui sibi inuicē iurauerūt. ꝙ sicut frēs veterini omia lucra ꝑdiuiderēt Profecti igiℭ veniunt ad villā vbi tornea mētum fuerat publicatū. alter eorū vocos dicit. ꝙ ps aduersa potentior erat. et cepit timere. vnde lāguore simulato quieuit i lecto. altero ad torneamētū ℭstāter procedente. equos multos ⁊ clinodia luctus ē ⁊ domū redijt. vocos autē intelligens torneamētum factū ⁊ ꝙ socio bñ contigisset. caput cepit erigere dicens. socie care. spero ꝙ statim meliꝰ habeā. ⁊ post triduū conualuit. Reuentes igiℭ piter vrus patriā. cū veniſſent ad quādā viā vbi iter suum debāt diuidere. vocos dixit nobili. Frat⁹ noſti iuramētum inter me ⁊ te statutū. temp⁹ est igiℭ vt hic lucꝝ d torneamento mecum diuidas. Cui nobilis. Volo tibi esse fidus nec pacto contraire. sed scire debes ꝙ in torneamēto duo luctus sum. s. grauia verbera. et bonos eqs. ⁊ ideo in vtraꝫ tibi teneor. si ergo equos mecū diuidere volueris. primo oportz diuidere verbera. et extracto gladio cepit eū vald grauiter vrberare. Q̄ vocos statim misericordiā petijt dicēs. vade frater quocūꝫ volueris cū equis tuis. ego autē vacuus vadā viā meā. Sic ad ꝓpositum. filius dei xp̄s ⁊ nos frēs sumus. Caro enim ⁊ frater nr̄ est. Ipse ēm nos intantum dilexit ꝙ quidq̄d lucratus ē in vita illa per torneamētum durissimū mortis ⁊ passiōis ꝓmisit nobiscū diuidere. luctus ē igiℭ gloriam corpis. et honorē p virtutes ⁊ grauia verbera. quam gloriaꝫ nulli dabit nisi ꝑus etiam virtutibus ⁊ tribulatōibus secum ꝑticipet. et hoc certamīe virtutū laboret. sic sancti fecerūt. Quare apl's dicit .ij. thymo. iiij. bonum certamē certaui. cursum ꝓsūma/ui fidem seruaui. in reliq̄ reposita est michi corona iusticie quā reddet mihi dns in illa die iustus iudex. Non solum āt mihi. sz etiā his qui diligūt aduentū eius. ¶ Secū do christus vocet nos mūdi gloriā refutare. et hoc ꝓpter piculosum ⁊ tristabilē finem. vñ Prouer. xiiij. Risus dolore miscebiℭ. ⁊ extrema gaudij luctus occupat. Est enī de illꝰ ꝓstitutis i honorib⁹ ⁊ dignitatib⁹ sicut qui d diuitijs ⁊ dignitatib⁹ somniāt. quāto ēm magis gaudent in somno cū se hmōi habere putant. tanto magis etiā tristātur cum euigilāt ⁊ nihil de hmōi habeāt nᶜ reperiāt post breue gaudiū longa sequetur miseria. quod ofiditur hodie in ꝓcessu misse. Prio ante ꝓcessionē dicit breue euāgelium in q̄ notat honor ⁊ gl'a xp̄o factus. ⁊ post sequit passio ꝓlixa in qua tractat de longa mi'ia et magna ignominia. sic ex modico honore ⁊ breui gaudio sequit magn⁹ dolor ⁊ ꝓlixa pena vtinam non eterna miseria Hoc considerās quidā nomie Gotfrydus. qui cum esset electꝰ in epm torꝛacen. ⁊ ab Eugenio

nō vm

papa et abbate suo bernardo cogeret on⁹ subire episcopat⁹ pcidit ad pedes abbatis et clericoꝝ in modū crucis qui euꝫ elegerāt dicens. Jonachus fugitiuus si me ejcitis potero esse. eps vo nunqꝫ. cui postea laboranti in extremis quidaꝫ monach⁹ ei carus assistens ei supplicauit dicens. Care mi frat' in corpore sepamur. oro te si potes salua diuina volūtate statū tū post mortē mihi renuncia. Cui orāti post mortē eius coraꝫ altari apparuit ei in visione Gotfridus. di. Ecce assum frater tuus Gotfrid⁹. Quomō est tibi frater mi inquit. rndit bñ. Et addidit verūtamen michi reuelatū fuit a sancta trinitate q̄ si pmotus fuissem. in epum fuissez de nūero replor. crist. ⁊ allegat' .xl. di. c. multi. Quicunqꝫ desiderauerit pmatuꝫ in terra inueniet confusionē in celo. nec int' suos xpi computabit' qui de pmatu tractauerit. Quid eñ padiso iocundi⁹. quid celo securius. vbi sez fuit magna gl'a. ⁊ tamen ex padiso dō. ⁊ ex celo angelus. peccādo sez ap'l appetitū glorie cecidit. e. di. ca. q̄d ei.

Q Sed queris. sunt autē omes qui appetunt dignitates. promotōnes. honores vel gloriam in statu dānatoꝝ vel damnādoꝝ Et videt' q̄ sic ex p̄dictis. In oppositum ē bñs Auguſt. et allegat' in can̄. viij. q. i ca. qui episcopatū. id ē preesse desiderat bonū opus desiderat. Dico q̄ aliquis p̄t desiderare primatū. siue gl'iam ⁊ honorez duplicit'er. Uno modo nō tantū vt quis possit preesse sz eē possit. preesse. hoc desiderare bonū est ⁊ sine pctō. ymmo cū merito de q̄ dic̄ augustin⁹ vbi sup̄. Alio mō vt tantū quis p̄sit. ꝓpter inanē gloriam. sic̄ hodie pmuniter fit talis peccat mortal'. ⁊ est in statu dānationis. de quo loquit' Chrisost. Desiderat' tamē appetitus glorie ⁊ honoris tripliciter ad pctm̄. Primo q̄ hoc q̄ aliqs appetit testimonium vel laudem de excellentia quā nō habz vtputa d̄ scia cum sit ydeota. de nobilitate cū sit ignobilis. de iusticia iniustus. de p̄bitate improbus. ⁊c. Hoc est appetere honorem supra suam ꝓportionem. Alio modo q̄ honorē sibi cupit nō referendo in deum cui soli debetur honor ⁊ gloria. iuxta illud ap'li Regi seculoꝝ īmortali inuisibili soli deo honor ⁊ gloria. Tercio mō q̄ hoc q̄ appetitus eius in xp̄o honore quiescit. nō referēs honorem ad vtilitatē alioꝝ. Et q̄cunqꝫ illoꝝ modoꝝ quis honorē appetit semper peccat mortaliter. Est ergo merito talis appetitus gl'e fugiendus. cū dyabolus plures p huiꝰ modi appetitū cepit et damnauit. Ter cio docemur p̄siderare xp̄i amorē et cū diligere. et hoc p passionē que nobis ꝓponitur. Nam hodie duo p̄ria simul ꝓponūtur. s. gloria ⁊ ignominia. vt vtrꝫ magis clareat q̄ ex ij. celt. Oppositа iuxta se posita magis eluceſcūt. Quātum nāqꝫ hodie suscepit honorē. tantā in passione feruenti amazā ꝓfusionem. Nam hodie xp̄s vt regem honorifice suscepert. in passione vt latronez cōfusibiliter de ihrusalē eduxerūt. hodie vestimenta sua strauerunt. in passione vestibus suis xp̄z spoliauert. hodie ramos palmaꝝ quib reges coronabant' obuiam porrexerūt. in passione acutissimas spinas in despectū capiti eius inflixerūt Hodie eum regem ip̄m appellauerūt. in passione eū regem eē negauerunt. Hodie dixerūt eum esse saluatorē in passione seductorē. Hodie bñdictū in nomine patris. in passiōe maledictū in patibulo crucis. Ecce carissimi quāta cōtrarietas quāta instabilitas in iudeis fuit. quē hodie tantum honorauerūt. interuallo modico eū tam ignominiose tractauerūt Apocal'. xviij. Quātum glorificauit se ⁊ in delicijs fuit tantum date ei tormēta ⁊ luctum. Hec quāta fuerūt quilibet p̄siderare debz. gloriā transitoriam fugere ⁊ vicia vt p̄ virtutes cum xp̄o gloriā eternā possit possidere.

¶ Tercia pars in qua

notat' notabilis obsecratio puerorū clamātium osanna Haz osanna est dictio hebraica ꝓposita ex osy q̄d dicit' salua et āna q̄d ē interiectio obsecrātis. quasi obsecro salua. Clamabāt ergo deprecatorie osanna ex instinctu spūssci ñ intelligētes q̄d dicerēt Deum laudabant eū dicētes. Bñdictus supple ē et glorioſus qui a deo missus venit rex isr'l.

¶ Moraliter est notandū ꝑm q̄ dic̄ philosoph⁹ ij. ethicoꝝ q̄ mediū in omnib ē laudabile. qz in medio consistit rōnis. et iō difficulter attingi p̄t. quāto eñ quis magis accedit ad mediū. tanto melius. quāto aūt

magis distat tanto peius est. iij. poli. Hoc simile clatet in sagittãbus ad metam. qui nãq; directe merã tãgit brauiũ accipit. qui autẽ nimis alte vel basse vl indirecte. nihil accipit ymmo perdit. Ibo diligenter considerãt ꝛ varia attendunt ꝙ pcise tangatur ne p excessum vel defectũ deficiãt qđ vtrq; vicio sum ẽ. Sunt etenim octo considerãda necessaria ad mediũ virtutis. quorum si vnũ defecerit mediũ nõ attingit. vñ ysus. Quis quid vbi circa quibꝫ auxiliꝫs. cur q/ mõ quãdo. Volens igitur expiri an opus quod est de genere bonoꝝ sit bñ factum et virtuosum attendat psonã facientẽ. an de/ cuerit eam. an opꝰ factũ fuerit conueniẽs lo cus competẽs. coram quibꝫ an liceat. an iu stis auxiliꝫs vel malis. ad finẽ bonũ vel ma lum. quõ bene vel male. debito vel idebito tempe. Ad ꝓpositũ. quia sine medio virtu tis saluari nemo pt. Deus pt mediũ virtu tis ꝛ salutis dignatus est ponere in medio nãi scz filiũ suum vnigenitũ. iuxta illd So phonie. iij. Rex israel dñs i medio tui vt q est media psona inter pẽm ꝛ spm̃sanctum. medius siue mediator esset inter deũ et ho minẽ. i. thi. ij. ꝛ. xi. q. iij. quid ergo. Medi ator dei ꝛ hoim xpus Ihesus. Hoc igit me dium pmo conati sunt iudei attingere sed nimis alte volantes. deum non venisse nec de virgine natũ dixerũt. nec mediũ salutis atti gerunt. quare dicit immolauerũt demonijs et non deo. dijs quos ignorabãt Cuius rõ fuit quia circumstãtias debitas per quas po terunt cognoscere ipm mediũ dei filiũ nõ aduerterũt. sed postq; pueri hebreoꝝ sunt a s. s. edocti videntes xpm mediũ salutis in medio turbaꝝ. aduertẽtes circumstantias quis in psona. quid fecit. circa quos. quibꝫ auxiliꝫs. cur ad quẽ finẽ. quõ ꝛ qñ venit no uerunt ꝙ fuit rex israel dei filius. qui tempe pdicto p. ꝓphetas ad ipos venit. ipos vti te deitatis volens saluare. Ibo ihesu in medio eoꝝ existẽte. qui ipm preibãt ꝛ qui sequebãtur eundẽ. canticũ in eius honorẽ personabãt. dicentes osanna ꝛc. Venit nã q; dei filiꝰ saluare hoiem.

A culpa p remissionẽ
A pugna p defensionẽ
Ab ira p sui traditionẽ.

De pmo Matth. i. Ipe enim saluũ faciet po pulum suũ a pctis eoꝝ. Nam sicut morbus qui non expellit trahit ad mortẽ. sic culpa que non dimittit occidit animã. Quare dauid mersus peccatis timẽs mori in anima. inuo cauit dñm deum di. Saluũ me fac deꝰ qm intrauerũt aque. s. pctõꝝ vsq; ad animã meã Infixus sum in limo pfundi. Sed queri an p passionẽ xpi facta sit plena remissio cul pe. Et videt ꝙ nõ quia nihil corpale influ it iusticiã in rem spũalem. sed passio christi fuit corpalis. ergo nõ potuit animã iustifica re. nec p plequẽs culpam remittere. In op positum est. apls ad hebreos. ix. Omnia pe ne mundãtur in sanguine. sine sanguis effu sione nõ fit remissio pctõꝝ. Rñdet bonauẽ tura di. xix. iij. sup mgrm. ꝙ passioni xpi nõ pt ꝓprie attribui aliqua causalitas iustifica tionis vel remissionis culpe. nõ em causali tas materialis. qz passio non est materia iu stificatõis nec formalis quia illd est gra nr efficiens quia illd est deus. nec finalis quia illud est gla eterna. habz tamẽ passio xpi hi thilomin aliquã causalitatez. in hoc ꝙ hz aliquã causẽ ꝓprietatẽ. Attribuit em huic iustificatõ nra p modũ meriti intervenientis qđ quidẽ habet rõem dispositõis. ꝛ reduci habet ad cãm materialẽ. p modum exempli ꝓuocãtis et excitantis. quod quidẽ habet reduci ad cãz formalẽ p modũ termini q tantis. qđ quidẽ bz reduci ad causã finalez et ita passioni ꝛ etiã sic resurrectioni. sm ali quam ꝓprietatẽ alicuius cause. iustificatio at tribuit. Attribuit enim soli passioni ratio merendi iustificatõem. rõ vero terminandi et quietãdi attribuitur resurrectiõi. ad quã ordinatur iustificatio nõ passioni. duo vo intermedia. scz excitatõ ꝛ regulatõ attribu untur vtriq;. naz passio excitat nos ad dei dilectõem. ꝛ insinuat qualiter debem mori peccatis. ꝛ ita est exemplũ ꝓuocans. i. pe. tj Xpus passus ẽ ꝙ nobis vobis relinqns ex emplũ. ꝛ est exemplũ dirigens. Roꝝ. vi. Qui complãtati facti sum similitudini mortis

ipsius ꝛc̄. simil'r ⁊ ēsurrectio ꝓuocat nos ad iusticiā. ꝑ quā acquiramus ēsurrectōis gloriam quā credimus christū habuisse in sua resurrectiōe et sic est exemplū prouocans. Dirigit etiā nos dum ad exemplū eius conamur ambulare in nouitate vite. sicut ꝺr ad romāos vi. quō xp̄s resurrexit ad glām dei patris. ita ⁊ nos in nouitate vite ambulemus. ⁊ sic est exemplar dirigēs. Ad argumētum contrariū dicit. ꝙ nullum corpale influit iusticiam i spūale. sed quēadmodū xp̄i caro ꝙ se non ē cibus anime. in se est tm̄ cibus ex vnione ipsius ad diuinā naturam sic et passio xp̄i. ⁊ sic nō habet potentiā iustificādi. incōgruum est passio corpalis. habet tamē incōgruū a voluntate optima ꝓcedebat eius tolerantia. et habebat fieri ꝑm ꝓsonā dignissimā q̄ est omnis iusticie ⁊ sanctitatis principiū ⁊ cā. De scō ps. xliij. Saluasti em̄ nos de affligentib⁹. et odientes nos cōfudisti. ¶ Sic em̄ strēnus miles suos suos defendit ⁊ confuat in p̄lio. sic saluabit nos xp̄s p̄liando ꝯ dyabolū. hoc p̄t ꝙ talē fabulam Ouidij ostendi i hercule strenuissimo milite. Nam cū ceres dea frugū ꝙserpinaz filiaz suā in domo quadā minutissima clauderet ⁊ ꝙ lanificō vacaret p̄cipet. deus venꝰ ipsaz quadā die secū ad colligendū flores duxit. quā vt pluto deus infernalis vidit. eam cōcupiscens rapuit. ⁊ in domū suaz deferens deflorauit. Theseus ꝙo miles fortissimus vna cum pyrothoo socio suo cum oīa mōstra vicissent et oīa ꝓcula attemptassēt contigit ꝙ hi duo quadā die ociosi essent volentes. sez ꝙ nichil amplꝰ inueniebāt in terris. vbi suam fortitudinē exercerent. pyrotheus ergo cepit cogitare quomō dudū pluto rex iferni ꝓpinā filiā cereris rapuerat quā iniuste in regno tenebraꝝ captiuaz tenebat. Amore igit̄ ꝙserpine pyrotheus inflāmabat. ⁊ theseum ꝙ in infernū ꝑ ipsa liberāda ⁊ ꝑ viribus suis exercendis deserē deret. plurimū admonet ⁊ hortat. Quo cōcesso statim inciꝑūt viam tortuosā ingredi ita ꝙ ad inferni ianuā venientes cerberum tricipitem in ianua inuenerūt. cuius cathenam statim sciderūt. ⁊ euz ꝑ infernū fugere compulerūt. Isti ergo cunctos infernales statim inciꝑūt inuadere. sed qz pyrotheus a socio se diuisit. ideo a plutonis exercitu captus fuit. ⁊ icarceratus. nō catenis ferreis sed venenosis anguib⁹ ligatus. Cuz igitur Theseus ꝑ socio liberando pugnaz. nō eū eripere valeret. vinctus cum socio permāsit quare ad herculē socium suū strenuissimuz mittentes ꝑ liberatōe continuo ad infernū descēdit. ianuā fregit cerberū cepit ⁊ socios suos et ꝓpinā liberauit ⁊ gaudēs victorio sus redijt. Rei veritas fuit vt aiunt. ꝙ in cassalia fuit quidaz crudelissimus princeps cuius domus ad litterā dicebatur infernus qui etiā vnū terribilē canem ad ianuā suaz habuit. qui homines et bestias deuorabat. Istum igit̄ ꝓpter crudelitatē plutonē noiabant. Et qz ille quadā die ꝓpinam quandaz domicellā filiam cuiusdā dñe patrie q̄ ꝺr ceres rapuerat. Idez theseus et pyrotheus captus et aliꝰ in arce positus erat. ⁊ hercules in adiutorium eorū venit. qui domū tyranni confregit. socios et filiam eripuit. et canez eius secum duxit. et sic ifernum spoliare fingitur ꝙ eo ꝙ ꝑm tyrannus dominus castri quod infernus dicebat superatus est. Allegorice. Cum pluto rex inferni dyabolus a principio in Adam et eius proserpinam. i. humanā naturā colligentē flores. ꝓpter collectōnem pomi vetiti rapuisset. factum est ꝙ duo fortissimi milites. s. Abraā ⁊ Moyses per sacra ꝙ eos data ifiā eripere voluerūt et eam saluare a dyaboli domo tē ptauerunt. Abraham ei circūcisionē tradidit. Moyses autē leges et cerimonias dedit. Verumtm̄ istam nequiuerūt eripe. ym mo postꝫ diu ꝙ bona opera cum inferni custodibus. s. demōib⁹ pugnassent necesse habuerūt succūbere et in inferno cum aliꝯ remāere. Hi ergo ꝑ adiutorio habendo. preces et suspiria ad herculē. i. ad fortem gigantem christū ꝺi filiū mittūt. qui pro certo venit mgniter ad eos carnē sumendo et mortem paciendo ꝺscendit ad infernū. dyabolū potenter inuasit et vicit. et infernū fregit. socios. i. sanctos patres eripuit. et ꝓserpinā id est hūanā naturā de fuitute inferi liberauit ps. Verumtamē deus redimet aiam meā de manu inferi. psalmo. xlviij. Et psal. xxix. Dñe eduxisti ab inferno aiam meā. saluasti

me a descēdētibꝫ in lacū. De tercio. Propꝛio filio suo nō pꝛpcit deus. sed ꝓ no bis oīmbꝫ tradidit illū. quō ñ salui erimus ab ira ꝙ ipm. Qui eñ dat talentū. nō est despandū qui eñ dat denariū. ⁊ qui no bis dedit filiū credētibꝫ ñ negabit eternum branū. Sed rationabiliꝛ queriꝫ. si pī dedit nobis filiū in redēptionē. an pī possꝫ dici. redemptoꝛ nr̄. Et videꝫ ꝙ sic. qꝛ illius ē redimere cuiꝰ est pcium dare. sed pī dedit vnigenitū suū ꝓ salute generis hūani. sicut in autoꝛitate pmittiꝫ. ⁊ Johānis. iij. Sic deus dilexit mūm vt filiū suū vnigenitum daret. pī igiꝫ nos redemit. pī ergo dici redemptoꝛ nr̄. Contra apoc. iij. de filio dicit. Redemisti nos deo in sanguine tuo. Rndeꝫ bonauentura di. xix. tercij sup magistrū. ꝙ opus redemptōis dulciter pī alicui attribui aut sic principali autoꝛi. aut sicut ex pseq̄nti. Si pmo mō. sic nō solū ꝙuenit filio sꝫ pri ⁊ spūi sctō. cum. s. indiuisa sint opa trinitatis ad extra. si scdo modo sic solum conuenit filio. scdm humanā naturā. quia ꝑm hanc solꝫ passus ē. Et hoc est qđ magister in littera dicit. redemptoꝛ aliqñ pater ⁊ filius dꝛ. sed hoc ꝓpter vsum ptātis. nō ꝓpter exhibitōem humilitatis. Nam scdm ptātis simul et obedientie vsum. filius ꝓprie redemptoꝛ dicitur. ⁊ paulo post concludit. Est igiꝫ redemptoꝛ inꝯtum deus potestatis vsu. inꝯtum homo humilitatis effectu. Per hoc patet qđ dicendū est ad argumēta in contrarium. Ex his pōt elici doctrina. ꝙ in nulla bona opatōe siue laudis siue grārumactōis quod facimus deo. psonas sequestrare debemus ꝙ nostrū intellectū. Sed sicut tota trinitas effectiue nostrā salutem operata est indiuisibiliter. ita totam trinitatē laudare ⁊ glificare tenemur ⁊ ei gratias agere. Ideo in fine cuiuslibet psalmi toti trinitati gratias agimus dicendo. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spūi sancto. ⁊c.

Feria scda post palmaꝝ.

Ante sex dies pascbe venit Jhesus bethaniā. Jo. xij. Philosophꝰ. i. celi dicit. ꝙ nullum violentū perpetuum esse potest. qđ ostendit. ij. celi in motu naturali ⁊ violento. Nam vt dicit naturalē motus in ꝓncipio debilis est. sed in fine foꝛtioꝛ. motus autē violentus econuerso se habet. quia in principio foꝛtis ē sed in fine debiliꝫ. et tandē in nihilū redigiꝫ. Sicut patꝫ si quis violenter lapidem sursum contra naturā suā iactat. qui ꝓmo foꝛtiter impulsus motū foꝛtē habet. sed vltimo intantū debilitaꝫ. ꝙ vltra moueri ñ possit. ⁊ tunc incipit motū naturali et ꝓprio deoꝛsū cadere. primo debiliꝛ. et quanto plꝰ terre appꝛopinquat tanto motus eius foꝛtioꝛ erit. Sic eñ est in hūanis opatōnibus. Opatio nanꝙ hoīs violenta ad quā ꝙs contra voluntatē cogiꝫ ⁊ necessitaꝫ de die in diem remittitur. et licꝫ in pncipio studiosa ostendaꝫ. diu tamē nō ꝑmanet. sed quod voluntate libera opatur quasi naturali opatione magis ac magis delectatur. pseuerat et terminaꝫ. Ideo dꝛ de cōse. di. v. Quid quid necessitate fit cito soluitur. qđ añ voluntate arripiꝫ. pseuerat. Ex quo notare debemus ꝙ hi qui ex timoꝛe scꝫ fuili vel necessitate bona faciunt. ⁊ si merentꝫ. minus tamē ꝯtꝫ hi qui libere ⁊ ex amoꝛe faciūt. quia ex regula iuris. Qui ex timoꝛe facit pceptꝫ aliꝫ qđ debeat facit. et iō nō facit. extra de re. iur. qui ex timoꝛe. Coacta enī fuicia nō placent deo. ꝑm apostolū. Ad ꝓpositū saluator noster ex voluntate pris celestis q̄ ꝑm mgtꝝ tercio sen. di. xvij. eadē est rō pr̄ ⁊ filio. in hūc mūm veniēs hoiem pditum redimere vt redemptōis opus mere voluntariū ostē deret et nulla violentia coactū. Primo in infantia modicuꝫ pietatis motū fecit quasi ꝓ arra nr̄e redemptiōis sanguinē in circumcisiōe fundendo. Deīn foꝛtioꝛē. verba dura et durioꝛa verbera sustinendo. tandem quā do in fine moriendo totū precium psoluere iuxta tempus ordinatū a patre debuit. foꝛtissime egit ut manifestaret se voluntarie oblatum. non quasi timidus latens et moꝛtez fugiens. sed quasi leo audax venatoꝛibꝫ iu deis ipsum capere volentibus obuiādo ad locum placitum et aptum venit. scilicꝫ Bethaniam. et tempus preuenit. Ideo dicit euangelista. Ante sex dies paschē. venit Jhesus. Queriꝫ an quilibet miles sine timoꝛe ardua aggrediens ꝓpter salutem

reipublice. sicut qui pugnāt sub pcl'o mor
tis p cōmunitate. sint virtuosi. z vt virtuo
si laudandi. Et videt q sic quia tales exer
cent actum fortitudinis que ē vna ō q̄tuor
virtutibus cardinalibꝫ. In oppositū quidā
non pugnant zelo iusticie sed vindicte. Sz
qui taliter pugnāt peccant igitur rc. Dico
p̄m sctūm Thomā in secunda scōe. q. q̄daz
quādoq; actum exteriorē virtutis faciunt
ex alia causa q̄z ex virtute. qui ideo solum si
militudinarie dicunt fortes. quasi exercen
tes actus fortitudinis p̄ter virtutē. Sicut
etiam homo depictus dicit similitudinarie
homo z tamē nō est homo. Et hoc fit tripli
citer. Primo cū quis aggredit difficilia z
terribilia vbi mors imminet. eo tm̄ ignorante
qz si sciret forte mortē imminere. magis fu
gerz timore mortis q̄z aggrederet. Sic mꝰ
tis accidit q̄ in aggressu belli quasi inexperti
terribiliū occurrentiū rident z letant et tru
fant. sz dū ictus sentiūt tristant. z si p̄t fu
giunt. Sic accidit sel'do quidā exptus in ag
gressu multū timeret. et alijs ridentibꝫ trista
ret. ipe derisus ob hoc ab alijs. z q̄situs q̄re
tristis eēt. rndit. vos ridetis z gaudetis q̄si
mortē nō timētes. nec pricula belli scientes.
qz fugere ꝓponitis. ego āt belli pricula ꝓsiō
rās. quasi exptus ptimesco. qz p iusticia ho
die mori ꝓpono. Hoc eē accidit. dū hō bōe
spei aggredit ad pricula vincenda. puta cuz
exptus ē sepe pricula euasisse. si ei tal' fi hret
spē iterꝫ euadēdi. bonū p̄ne p iusticiā fi tm̄ ze
laret. q amore iusticie se morti expōeret. hi
etiā nō exercēt virtutē fortitudis. q̄q; ꝺ eē
accidit ꝓpt sciam z artē quandā. sic ꝓingit
militibꝫ q ꝓpter pricia armoꝝ z vsitatā exerci
ciū fi reputāt pricula belli grauia. estimātes
se p suā artē posse defendi. Sic dic vegeci9
ꝺ re militari. Neo facere metuit q ꝺ se bñ di
dicisse confidit. Sc̄ō mō exercet q̄s actū
fortitudis sine virtute ꝓpt impulsū passionis
tristicie vel ire quā vult ēpellere. hoc valꝺ
piculosum ē z vitiosū. Tercō ꝓpter electōz
nō quidē debiti finis. sed alic9 ꝓmodi tpal'
acquirēdi. puta honoris. voluptatis. lucri. l'
alic9 incōmodi vitādi. puta ip̄opti vitupij
afflictōis diffamie z hmōi. Qui ei ꝓpt hoc
militat z ardua aggreditur. peccat. xxij. q. i.
q̄ culpatur. Et si occidit piculose moritur

Volens igit virtuose bellare et actum fortī
tudinis exercere. debet voluntatē suaz tueri
ne retrahat a bono ratōnis. ꝓpter timorem
mali corpis. sed firmiter bonuz rōnis tene
at contra quodcūq; malū etiaz contra mor
tem. Sed queri. cum spūalibus nō cō
ueniat armis militaribꝫ pugnare nec san
guinem fundere. vt patet. xxiij. q. viij. Cle
rici. Carent ergo tales virtute fortitudinis
rc̄. Dicendū q non. quia maior est pugna
mentis q̄z corpis. qz sz eos nō conueniat ar
mis militaribꝫ pugnare. nec sanguinē fun
re. decet tamē eos armis spūalibus. vt fūt
lacrime z orōes cōtra spūales aduersarios
insudare. iuxta preceptū magistri milicie di
centis militibꝫ suis. ephesioꝝ. vi. Induite
vos armatura dei. vt possitis stare a vtrū9
insidias dyaboli. Unꝺ beatus Grego. viij
moraliū. Justoꝝ fortitudo ē carnez vincere
ꝓpijs voluptatibꝫ contraire. delectatiōem
presentis vite extinguere. Et quia illo sacro
tempe plus ac fortius impugnamur ab ad
uersarijs. z impedimur ne bona faciamus q̄z
alio tempe. Ideo tutius et certi9 debemus
custodire z armis virtutum pugnare.

Quātum nūc ad expositiōem euangelij
sciendū q sic hēri ꝓposituz fuit qualit̄ rex ce
loꝝ a deuotis receptus fuit magno honore
sic hodie hē quō pie recept9 ē. et tractatus a
suis deuotis sincero amore. Et p̄m hec tria
notantur. Ante sex dies.
Primo caritatiua xp̄i receptio. In principio
Secꝺo deuota marie veneratō ibi. Maria.
Tercio murmuratiua iude detractio. ibi.
Dicit ergo vnus.

Quātum ad primaz
partem est sciēdū. q Jhesus ascendens de
hierichꝺ. venit bethaniā. vt miraculū preta
ctum memorie hominū magis cōmendaret
venit ergo ante sex dies pasche. i. sabbato
ante diem palmaꝝ in bethaniaz ad cenādū
in domo Symōis leprosi quē ꝑius curauit
a lepra. Et quia forte symon attinebat mar
the in aliq̄. iō martha vt amica z nota mini
strabat. z lazar9 fē ei9 etiā fuit vn9 de discū
bentibꝫ. vt ex hoc vitas miraculi magis osē
deret ei9 suscitatōis cū loq̄bat z epulabat.
Notat ē nōndū q̄z inter alia signa amo

ris. magnū signū est ꝓmūicatio mēse. qz vi
dem⁹ q̄ inimici simł nec comedūt nec bibūt
in signū b⁹ dēm⁹ Johānis. iiij. q̄ mł samari
tana noluit cū xp̄o bibere qz ꝑ tūc samari
tani erāt iudeoꝝ inimici. et iō q̄n xp̄s potū
petijt a samaritana dixit. quō tu cū iudeus
sis a me bibere poscis. qz sum mł samarita
na. nō em̄ coutunt iudei samaritanis. sic eē
xp̄iani ꝓpter odiū iudeoꝝ et eoꝝ maliciam
et obstinatōez cū eis nec bibere ne comede
re dēnt. imo eos vt mānifestos inimicos xp̄i
et xp̄ianoꝝ vitare dēnt. q̄ cū eis nullā fami
liaritatē hēant nec comedendo nec bibēdo
vt dz. xxviij. q. i. Oēs. Querit glo. quare
loquimur cū eis cū nec comedam⁹ nec biba
mus cū eis. ꝛddit ad hec tō. qz maior fami
liaritas est in cibo sumēdo q̄ in colloquio.
et facilius recipitur quis inter epulas.
nam Herodes inter epulas deceptus est.
ꝛ ꝓpter eius iusiurandū amputari fecit ca
put Johānis bap. xxij. q. iij. Unusquisq̄.
¶ Ad ꝓpositū. cū maior amic⁹ nō sit aīme
deuote xp̄o q̄ frequēs colloquio. ꝛ occlta in
spiratōe cōat eā ad sui amorē trahere et dul
citer illaqueare vinclo caritatis. dī. Audi fi
lia ꝛ vide ꝛ inclina aurē tuam. q. d. filia. s.
inspiratōe ꝛ p̄dicatione mea michi genita.
Audi intus amorē meū. ꝛ vide q̄ fidē quē
viderunt iudei p̄ carnē. supple qualia signa
amoris tibi ostēderim ꝑ te moriendo. Au/
di ꝓphetias que meā incarnatōem p̄dixerūt
et vide impletas. ꝛ inclina aurē tuā vt hūi
liter audias. ꝛ me ad coꝛ suscipias. apocal.
iij. Ego sto ad ostium ꝛ pulso. si q̄s audie/
rit vocem meā ꝛ apuerit michi ianuam. in
troibo ad illū ꝛ cenabo cum illo. ꝛ ipe mecū
q. d. Ego sto quasi patus ad ingressum ad
ostium. i. ad cordis hītaclm. et pulso ꝑ p̄di
catōis v̄bum. Si quis audierit vocē me
am recipiendo predicationē. ꝛ apuerit mi
chi ianuam ꝑ veā fidem credendo. introi
bo ad illum ꝑ gr̄e spūalis infusionē. ꝛ cena
bo cū illo ꝑ eiusdē sanctificatōez ꝛ ipe mecū
ꝑ iocunditatē ꝓscientie. ꝑ augmūtū gr̄e ꝛ spē
future gl̄e. ¶ Ad hāc igit̄ sincerissimū ami
cum aīe recipiēdum ad pulsatōem ei⁹. statī
sine mora ꝓsona deuota dz ancillas tres. s.
Fidem mittere vt ianuā cordis aperiat.
Spem substituere vt cenā ꝛ locū dispōat.
Caritatem dirigere vt fercula apponat.
Nam ꝓmo fides amico ꝛ sponso anime. scz
xp̄o ianuā cordis aperit. s. fides caritate for
mata. Nam postq̄ christus ꝑ verbuz hortā
tionis p̄dicantis ad cordis ianuam pulsat.
fides que hītat in intellectu quasi in prima
parte cordis. pulsantē attēdit quis est. quē
cum summū ens et summū v̄r esse cogno
scens cōfestim apit. et humiliter ꝛ reverent
suscipit. ducendo eū ad secundā partaz cor
dis. s. voluntatē. vbi caritas custodit. vo/
cans caritatem. dī. aperi michi soror mea.
Cantcoꝝ. v. Que cum xp̄s ꝓspexerit. ꝛ sū
muz bonū ꝛ summū delectabile iudicaverit
statim cor aperit. dī. Ingredere benedicte.
cur foris stas domū ꝓpaui. Geñ. xxiiij. Ca
ritas igitur sponsum precedens. cito dominā
suā. s. aīam amore sponsi languidā. iocūdō sa
lutat et excitat dicens. Domina carissima
ecce sponsus venit exi obuiam ei. que cum
languida ꝛ debilis sit. nec ꝓpria virtute
valens surgere. hortatur ceteras ancillas. s.
virtutē castitatem. humilitatē ꝛ pacientiaz
ꝛc. dicēs. Adiuro vos vt ānūcietis dilecto
meo. quia amore langueo. Cantcoꝝ sexto.
qui statim accedit. eā tactu benignitatis tan
git et sanat. dicens ei. Surge ꝛ vade. quia
fides tua te saluā fecit. matb. ix. ꝛ Lu. vij.
¶ Ecce q̄ bona et potens est fides nostra.
valēs sola animā ornare. ꝛ eam christo spō
so insepabiliter copulare. quare dicit Ebre
oꝝ. xi. Sine fide impossibile est deo pla
cere. q̄s em̄ dubitat morales philosophos
multas virtutes habuisse. scz tempantiam
castitatem. voluntariā paupertatem ꝛc. non
tamē xp̄m habuerūt. quia fide caruerunt.
Nonne plures iudei ꝛ pagani deum amāt.
magnis olocaustis honorant. in multis vir
tutum exercitijs christianis prevalent. sed
quia fidem nō habent labores amittūt. ꝛ vi
tam eternā non possidebūt. Hec enim sola
est fecunda filia dei. vivam prolē ꝓcreans.
sine qua oēs alie v̄rtutes steriles sunt. et ab
ortiua ꝓducūt. Habac. ij. Justus meus ex fide
viuit. ꝛ ē fōs viuus cui ñ p̄dicat alienus. s. a fide
extra d regul. ꝛ trās. liez in fi. et de pe. di. i. §.
Itē vt xp̄s. Ufi q̄n sara uxor abrahe sterilis
fuit et Abraham prolem a domino peteret
ꝓmisit sibi dominus q̄ vellet multiplicare

semē suū sic stellas celi. qđ Abrahām credidit. ido dns vt ei ꝓmisit fecit. ꝗre dr Genē. xv. Credidit abrahā deo et ꝑputatū ē ei ad iusticiā. Et virgo gloriosa xp̄m ꝑ fidem cōcepit ⁊ peperit. dum esset angelus Gabriel diceret. Ecce concipies i vtero ⁊ pies filiū adhibuit fidem et ꝓsensum ⁊ io statim ꝓcepit. Quare beata Elizabeth spūsco repleta beatam virginē a fide specialr cōmendauit. dicēs. beata que credidisti qm̄ ꝓficient i te nc̄. Luce. i. Patz igit̄ q̄ vtilis ⁊ potens est fides caritate formata. sicut fides nra ee dz alis inutilis ⁊ infructuosa quo ad vitā etnā iudicat. nec dns eam mīn? q̄ paganus vel iudeus nō baptisatus dānat. imo ꝑiculosi? et grauius ¶ Circa ꝑdicta occurrūt duo dubia mouēda. Primo iuxta illud vbi dicit fidem ee in intellectu ⁊ portaz suā xp̄o primo apire. Quero an fides ordine nature p̄cedat caritatē. Et vidr q̄ nō. nam caritas ē forma fidei. sed ām Auicennā. ij. metha. c. vltimo. Forma ꝓr ē materia. ergo caritas prior ē fide. Contra apls. i. cor. iij. Fundamentū aliud nēo ꝑt ponere ꝑter id qđ positū est. qđ est xp̄s ihesus. glo. id ē fides ihesu. sed fundamentū ꝑcedit totū illud qđ ē in edificio. ergo fides ꝑcedit spem que est in edificio spūali sicut paries. et caritatē que ē sicut tectū. ¶ Respondet Richard? in. iij. super magistr sen. di. xxiij. q̄ possumus loqui de fide inq̄ntum informis. aut inquātum caritate formata. loq̄ndo de fide informi. Dico q̄ fides prior ordine nature est caritate in via generatōis qua imꝑfectū precedit ꝑfectum. cum enī caritas sit in affectu nō fertur in suū obiectum nisi ꝓmo fuerit ꝑ intellectum sibi ostensum. que ostēsio est ꝑ fidē quia nulla virtus intellectualis existens in sua facultatē nature attingit ad cognitōem dei. sub illa speciali ratione qua est obiectū beatitudinis ꝑfecte. sub qua rōne est caritatis obiectū. Loquēdo aūt de fide formata sic dico. q̄ ordine nature caritas est prior fide. quia formatio fidei est ꝑ caritatem Ūñ cum fidei formatio prior sit ordine nature q̄ fides formata q̄ ām philosophū. v. metha. Accidens est prius toto vt musicus homie musico. sequit̄ q̄ caritas prior sit ordine nature q̄ fides formata. sicut perfectō materie ꝓr est ordine nature. q̄ materiam esse ꝑfectam. ¶ Ad argūm in cōtrariū dico q̄ forma dicit prior ee materia ordine p̄fectionis. qm̄ forma ē ꝑfectior ꝑ essentiā. materia aūt ꝑficit ꝑ ꝑticipationē forme. in via autē originis est econuerso. ¶ Secūdo ꝗro an ꝑ illo priori pro q̄ fides caritatez p̄cedit fides ꝑ tūc dicatur virtus ⁊ meritoria vite eterne. Et vidr q̄ sic. nam ille hitus ꝑ quē spūaliter viuitur ē virtus. sed vt dicit Aba cuc. ij. Justus ex fide sua viuit. Dico scđz Richardū. q̄ pro illo priori fides nō ē virtus ꝑprie dicta. q̄ cum sit informis non attingit ad plenā rōnez virtutis que est bñ ꝑficere. ⁊ actū eius ⁊ ipz̄i vltimū finem vbi to modo referre q̄ fidei informi ñ conuenit Perfectum esset actus credendi non elicit. Credere esset actus intellectus ad imperium voluntatis. qm̄ autē est vn? actus est a duob? motoribus. ad hoc vt sit ꝑfect?. oportet vtrūq; motorē esse ꝑfectum. voluntas autem sine caritate nō ē ꝑfecta. et io actus credendi elicitus ab intellectu ꝑ fidez non informatam caritate. non pōt esse actus ꝑfectus quia informis etiā cum adiutorio voluntatis. actum suū referre non pōt in finem vbi tum modo debito. ad hoc esset vt voluntas tum modo debito aliquē actū referat in finē vltimū. oportz q̄ sit ad ipm ꝑ caritatē ordinata. summū esset bonū q̄ ē vltim? finis. obiectū ē ipsius caritatis. ſz ām q̄ dr virtus large accipit. s. ꝑ quocūq; hitū determinante potentiā ad aliquē actum respectu obiecti debiti. Sic fides illa informis pōt dici virtus. credere esset q̄ ē volūtarie assentire sūme virtuti ꝓpter se actus ē. respectu debiti obiecti Ad autoritatē est dicendū. q̄ loquit̄ de fide caritate formata. ¶ Secūdo debet deuota pia anima xp̄o obuiaz mittere sedam ancillam. ſz spem. vt eū reuerēter suscipiat. locū ⁊ cenā disponat. nā postq̄ christus dulcis hospes anime. per fidem et caritatē cenaculum cordis est introductus. q̄ iam homo firmiter omnia dicta christi credit vera. ⁊ vt bona et optima adimplere desiderat. Ulterā hoc sperare debet q̄ qđq̄d ꝓpter christū facit. at. totum premio inestimabili rettribuetur. Sic aīa ꝑ spem christū reuerēter suscipit quasi retributorē humilr inclinādo dicēs

O domine saluū me fac. o dñe bene ꝓspe
rare. bñdictus q̄ venis in nomīe dñi. Hō
igit̄ ꝙ spem volens pedes xpi lauare. instar
magdalene ꝓsideret tunc. quid añ ingressū
huius hospitis ꝓpetrauit. q̄ ꝙ pctā būc bo
spitem amātissimū turpiter repulit. ꝙ exclu
sit. q̄ ꝓcipatōe omniū bonoꝝ ꝙ sestimabili
ꝑmio se ꝑuauit. ꝙ q̄ se angelorū ministerio
ecclesie suffragio. btōꝝ patrocinio. ꝙ celesti
brauio indignū fecit. Ultra hoc considerꝫ
q̄ peccando se fecit hostē dei. exptem oīs ho
ni. mācipiū dyaboli. latrinā mundi. hꝛedē
inferni. quibꝰ cōsideratis ꝓpūpit in cordis
dolorē ꝙ in lacrimaꝝ effusionem. quibꝰ tūc
lacrimis igne caritatis calefactis. incipit ri
gare pedes ihesu. lauare ꝙ tergere. post hoc
ancilla hec dominā admonet. q̄ si certā ex
pectatōem imꝑciabil̄ boni hꝛe desideraret.
q̄ de cōmissis ꝙ omissis contra deū satisfaci
at. Tunc aīma ad monitōem spei. opa pie
tatis pauꝑibus incipit impēdere. nudos ve
stire. esurientes ꝙ sitientes reficere. mēsam
nulli indigenti negare. sic hospiti xpo mēsā
parat et eum cibis ꝙ potibus saciat. dicēte
christo math. xxv. Quidq̄d vni ex frībus
meis mīmis fecistis. michi fecistis. ¶ Ex
bis verbis notabile trahitur documētum. s.
q̄ nullus debet sperare nec expectare eternā
beatitudinē possidere. qui nō hic bonis opi
bus insistit. quibus mereā de ꝓgruo btūm
do. Sic heu plures sunt qui nunc̄ vel raro
bona faciunt sed semꝑ mala. ꝙ tamē vitam
eternā possidere ꝓfidunt. De quibꝰ Sapie
iij. Vana est spes illoꝝ ꝙ labores sine fructu
Et puer. x. Expectatō iustoꝝ letitia. spes im
piorū ꝑibit. Quare ingē sent. iij. describēs
spē dic̄ q̄ spes ē certa expectatō eterne beati
tudinis ꝓueniens ex dei gīa et meritis ꝑce
dentibus. Et notante r dicit meritis ꝑcedē
tibus. vbi em̄ non ꝑcedunt merita ibi non
sequunt̄ premia. nā qui nō deseruit nichil
recipe debet. de cle. non resi. conquerente.
¶ Tercio ꝓsona devota caritatē que ē ter
tia ancilla anime ad hoc ordinare debet. vt
cenante ihesu oīa fercula sibi ꝑꝑet ꝙ mini
streꝫ. quia tantū hanc amat q̄ nisi ipa fercu
la offerat. nullū ei sapiat sed odiat. Augu.
et allegat̄ de peni. di. ij. Tolle caritatem et
odium tenet. q. d, omne opus odiuꝫ habet
qđ ex caritate mihi nō ministrat̄. Debet ꝙ
caritas xpo ꝓmo offerre.

Gressibilia ꝑ sedulitatē opatōis
Aquatica ꝑ sinceritatē religiōis
Alulia ꝑ suauitatē ꝓtemplatiōis.

¶ Nam primū ferculū qđ caritas offert xpo
dulci sponso anime sedentis humil̄ pedes ei⁹ est factū ex gressibilibꝫ. s. cōmūibꝫ
animalibꝫ. et significat opa ꝓmunia oībus
christianis in decem ꝑceptis tradita. q̄ sic̄
illo ferculo ꝓmuniter oēs diuites ꝙ pauꝑ
res vtunt̄. sic etiā nemo ab opibꝰ mandato
rum dei excusat̄. hꝫ oībus ꝓmunia esse debet
qui volunt saluari dicente xpo Math. xix.
Si vis ad vitā. s. eternā ingredi serua man
data dei. Cui ferculo associari debet vinum
clarum ꝙ puꝝ. s. pura intentio. s. q̄ illa opa
ꝓceptorum impleant̄ filiali timore. non
timore serili. Unde ps. Beatus vir q̄ n. d.
in mā. ei⁹ voluit ni. Anima devota instar ma
gdalene sedens ad pedes ihesu. i. plena affe
ctōe ad mādatorum obseruantiā collatiue
querit magister amātissime. possuꝫ ne ad vi
tam eternā ingredi implendo omnia man
data secluſa ancilla mea fide. Magister dic̄
q̄ non. qz quicunq̄ vult saluus esse. ante
omnia opus est vt teneat catholicā fidem.
Athanasi⁹ in simbolo. Quero ergo a te ma
gister dulcis. sunt ne Abrahām ysaac ꝙ ia
cob. ceteriq̄ sancti patres amici tui seruātes
mādata. anteq̄ fides exp̄ssa fuit ꝑ te vāna
ti. dicit non. qz fidem ꝑ spm̄ sanctum infusā
habuerunt. et me ventrū crediderunt. ꝛm
magistꝝ. iij. sentētiaꝝ dist. xxv. c. i. Hac col
latōne facta caritas scōm ferculū offert qđ
est aquaticum. s. pisces. Istud ferculū non
est cōmune oībus sed bene hūtibus ꝙ notat
opa patientie quibꝰ dominus bene reficitur
quia sicut pisces semꝑ mouent̄ in aquis de
lectabiliter. sic isti perfecti quoꝝ tamē pauci
sunt in aqua aduersitatis. de multis exerci
tijs delectari debent. quia deus solum illos
quos amat castigat. Hebreoꝝ. xij. Et apo
calip⁹. iij. Huic ferculo sociādum ē vinū ru
beum. i. memoria passiōis xpi et abundātis
effusionis sanguis xpi rosei. vinū em̄ rubeū
ꝛm dyasco. in dicis. si fuerit aqua tpatū. ē
solutiuuz viscosi hūoris. lenitiuū ꝙ imūdi
cie absterſiuū. Sic si effusio sanguinis xpi

fuerit ꝓsiderata. ꝙ quō de latere exiuit sāguis et aqua. ꝙ mēoriē tradita mūdat omnē delectatōem pctī ꝙ lenificat oēm aduersitatē et impaciam abstergit. Grego. in omel. nihil adeo graue qō nō equanimit toleraī. si xpi passio ad mēoriam reducaī. Querit iterū ania sitiens fontē sapie. O bone mgē possūne sine aduersitate puenire ad te in muz regnum. Rñdet veritas infallibilis nō. sed ꝑ magnas tribulatōes oꝑtz intrare regnuz celoꝝ. Actuū. xiiij. Sed cur amātissime dñe sic te diligentes castigas. dic. vt probē eos an me diligāt. et fideles inuentū cozonam digniozez accipiāt. būs esn vir qui suffert tēptatōem. qm cum ꝓbatus fuerit accipiet cozonā vite ꝛc. Jacobi. i. Tunc caritas accedit et terciū ferculū xpo apponit. s. alīlia nobilissima quibo solūmodo in magnis honoribo constituū fruunt et significāt opa supererogatōis ꝙ cōsilia xpi que nō sunt communia oibo. sed solū dignissimis et pfectis hoībo. Hi sicut alīlia vltra alia animalia alte volāt. sic ꝑmio ꝙ hmōi consilia ꝙ exercitia cōsilioꝝ alīus exaltabūt. ps. lxxiij. Exaltabunt cozna iusti. i. merita vel dignitates. Cū q ferculo vinū aromaticū. s. claretum xpo ifundi debet. s. iubilꝰ cozdis. quia sic claretū ex odoziferis ꝓficitur specieb⁹ et coz letificat et confortat. sic iubilus ex christo ꝙ donis suis et meritis conficit quez hō pre nimio gaudio explicare non ꝑt. ꝓfortat etiam spm et letificat. ꝙ sine intermissione affectꝰ cozdis se ī deū eleuat ꝙ saltat. ꝙ inexplicabiles ꝓsonātias ꝙ melodias causat. hi esn affectꝰ dulcisonātes i auribo xpi. sunt cytharistē cātozes ꝙ hystriones. tollētes euz de cōuiuio. et animā ad dexterā eius collocantes assunt tres ancille. quaꝝ prima scz caritas potū offert dño di. Bibe dñe nā et camelis tuis. i. aniabo sctis potū tribuā. genes. xxiij. Iste ē potus eterne iocūditatis et salutis. cū q etiā potū aiam sctām inebriat. ꝙ ꝑ inseparabilem vnionē ad sponsū xpm conquiescendū collocat.

¶ Secūda pars in qua notaī ꝛc. Recumbēte nāq; Jhesu cū discipulis in cena. venit magdalēa ꝛc. Nardus ē herba odozifera. cuius flozes ramuscli ꝙ radices sunt pcioſi ad vnguētū. et ꝛ spicati quia ꝛ pcioſiozi materia nardi Dz cur hoc fecit dic Augꝰ. in li. ꝛ vbis dñi. qꝝ iudei q̄ venerāt ad videndū Lazaꝝ. interrogabāt eū in mēsa de alia vita et de mozns grauita te ꝙ sepatōis aīe a cozpe. ad que rñdens docebat. creaturā viuentē ñ posse hāc grauitatem imagiari. qz ēgto maioz ē dilectio tāto est sepatōis dolor grauioz. hūc ergo dolorē xps ꝓsiderās pfecte. quē stati hūanitas erat passur⁹. anxietate tñ turbabaī qꝝ toto cozpe sudauit. hoc cū attenderz magdalēa. credens eū nimio caloze pssum labore itinetis vnguētum illō ẽfrigeratiuū attulit ꝙ capiti eius vnxit. ¶ Et sic ter legiē vnguentū ꝑasse ad vngēdū dñm suuz. Vozale ē notandum. in hoc qꝝ magō. dñm ter vnxit. qꝝ de beneficijs a domino acceptis gratissima fuit. nam ꝑm Senecā in libro de beneficijs Illud beneficiū est iocundum. quod alicui obuiū venit. sic patz Gen. xxxiij. Jn iacob qui noscens frēm suuz Esau contra eū commotū. voluit eum placare. et venit ei obuiā cum muneribo ꝙ placatus est. Unō extra ō cele. missī. cum martha. dando placz homo ꝙ accipiē do displicet. sic nos qui varijs modis peccando deū contra nos concitamus ad iram. debem⁹ venire obuiā muneribus contritōis ꝙ doloris ꝙ placabiī. qꝝ quer. xpi. Unus absconditū extinguit irā. ꝙ donum in sinu mitigat indignatōem maximā. mun⁹ absconditū est dolor de commissis absconditus in corde vel compassio proximi ꝙ dilectio dei. donuz vero in sinu est elemosina vel aliud opus pietatis factū ꝓpter deuz pauperi. Illa omia deū placant. ꝙ maximā eius indignatōem mitigāt. hoc oñdit dilecta magdalena que noscēs xpm delictis ꝙ peccatis suis multuz offendisse. multis donis. ñ solū contritione. sed maxima cozdis dilectione ꝙ pietatis operib eius iram mitigauit ꝙ placauit. ¶ De quibo operibus pietatis hodie proponitur vnū de vnctione Debemus ꝙ nos christū de receptis beneficijs spūaliī inungere triplici nobili vnguēto scilicz.

Dolentis contritōis
Gementis compassionis
Feruentis deuotionis

Primū vnguētum qđ est volens cōtritio omnia letalia et fetentia vulnera sanat ip sius egrotantis anīe. s. omia crimia mortalia. conficit autē hoc ex herbis imundis et vilissimis. s. peccatis ex voluntate mala natis sed recollectis in pscia quasi in orto prio. Vade ergo in ortū me pscie p psidera tionē et attende q̄z vilis factus es. et q̄z imūdas. viles ⁊ fetidas congregasti herbas. p sidera etiā circūstantias. quō cōtra deum. p̄xim et ꝓtra teipm ⁊ p̄ salutē et sanitatem aīme me tibi nociue sunt. Radicitus igit collige ⁊ extrahe oēs simł. ita q nō radix. i. mala voluntas. nec herbe. s. opa pmaneant sed oia cōminde in mortariolo cordis. ⁊ ex his succū male delectatōis extrahe totaliter ut nihil delectatōis ibi remāeat. ⁊ q̄tum de lectatus fuisti tm̄ doleas amarissime. succus esm̄ delectatōnis extractus et dolor his herbis pctōz adiūctus. pficit vnguentū valis simū oim vulnerū mortaliū curatiuū. q̄ aīa peccatrix mūdatur. et deus de iniuria ptentatur. ps. l. Sacrificiū deo spūs ptri. cor p tritū. Nam sicut vnguentū pfectum ex mirra. naturaliter corpus a corruptiōe ⁊ putrefactōe confuat. sic amarus dolor de peccatis animā purgat et pseruat ab impuritate peccati et a corruptiōe. in cuius figura dicit iudith. x. Lauit iudith corpus suū et vnxit se mirra optima. ⁊ oloferne iugulauit. iudith confitens intrp̄tatur. ⁊ designat animā penitentē que confitetur se dño foze peccatricem. illa si mirra penitentie ⁊ contritiōis fuerit vncta. dyabolum expellit et pctm̄ interficit. et ad nihilum redigit. cum hoc deo sacrificiū suauissimū facit. Eccī. xxxiij. Quasi mirra electa dedi suauitatē odoris.

Q Hz queritur an confessio sit admittenda sine amara penitētia. et ꝓposito vlterius nō peccandi. Et videt q̄ non. quia talis non ē fructifera. Magister in. iiij. dist. xvij. q̄ confessio nō pficit sine vera pnīa interius. In oppositum. extra de peni. ⁊ re. q̄ quidā. hēt q̄ confessio sine ꝓposito non peccandi. licet non sit fructifera est tm̄ admittenda. Dico esm̄ q̄ est admittenda vt tribuat consilium de peccatis. non tm̄ dabit vera absolutō cū penitentia nō sit vera. Queritur scdō an p quātocunq̄z magno peccato sufficiat quantacunq̄z pua contritō. dicit Richardus in iiij. sup magistrū di. xvij. q̄ cuz contritō dicat actum penitendi caritate formatū et q̄ntumcunq̄z modica caritas sufficiat ad remissionē quorūcunq̄z peccatoz mortaliū. quātacunq̄z pua contritio sufficit p quātocunq̄z magno peccato. non sic autē dicendū est de attritōe. i. penitentia caritate non formata. Cum enim recogitant in speciali. necessaria est maior attritō de maiori pctō q̄z minori. q̄uis in penitendo ō omnibus simul non sit maior displicentia in actu de puo q̄z de alio. necessaria est tm̄ in habitu. vnō pro quātocūq̄z magno peccato quātacūq̄z parua attritio non format gra de lege cōmuni per quā grām attritio fieret contritio.

Q Hz q̄rit vtr possit esse nimis magn? dolor in contritōe. Respondet ibidē vbi sup̄ q̄ in actu penitendi duplex est dolor. Vn? essentialis penitentie. ⁊ hic est in voluntate rationali. qui est quedā voluntatis displicētia qua sibi displicet peccatū. inquātum est transgressio legis diuīe. Et quia hec displicentia directe causat ex caritatiua dei dilectione que nimis intendi non potest. Ideo hec displicentia nō pōt esse nimis magna. Est ⁊ alius dolor non essentialis penitentie. et hic est duplex. vnus in corpe quo homo corpus suum affligit p peccatis suis. ⁊ hic dolor bene posset esse nimis magnus. quia cum tali tempamento debet homo affligere corpus suū. vt nō interimat sibi naturam. Unde aplus ad romāos. xij. Rationabile sit obsequiū vestr̄. Est alius dolor interior qui est passio appetitus sensitiui. ⁊ hic ē duplex. quā doc ei causat talis dolor ex consideratiōe alicui? amissionis honestatis seu gr̄e accidentalis p pctm̄. sicut est dolor in mulieribus ex hoc q̄ amiserūt sui corpis integritatē. et talis dolor possit esse etiā nimis magnus. Aliā causat directe p quandā redundantiā ex displicētia voluntatis qua sibi displicet pctm̄. inq̄tum ē legis diuīe trāsgressio. Et sic adhuc dicūt q̄dā q̄ dolor posset esse nimis magnus. q̄ pnīa virtus moralis ē et actus virtutis moralis corrūpi pōt p superabundātiā ⁊ defectū. Aliis videt q̄ hic dolor nō possit eē nimis magn? q̄ si ñ possz eē excessus in causa non posset esse excessus in effectu.

Huiusmodi autem doloris causa est supra dicta displicentia pcti de qua concessum ē qꝫ non ꝑt esse nimis magna Unde si penitens ex vehemētissimo dei amore tam vehementer doleret de pctō suo.qꝫ ex hoc causaretur in appetitu sensitiuo.tā vehemens dolor.qꝫ corrumpet armoniā corpis necessariam ad vitā.nō posset dici excessiuus i genere mortis nec pfectōi penitentie derogans.sed concordās.nisi forte homis vōlūtas directe ꝫ ex intentōe ferret ad ꝓcuranduꝫ talem passionē ad hoc vt ipe moreretur ꝫ sic credo qꝫ intelligunt illi qui dicunt qꝫ in dolore qui ē in appetitu sensitiō ꝑt esse excessꝰ.

¶ Secundū vnguentū quod est gemens. compassio conficit ex spēbo amaris miseriis et angustiis ꝓmoꝝ.et maxime ex acerbissima xpi passione Iste species colliguntur i orto sancte ecclesie.vbi in abundātia defectus hūmr plures paupes christianoꝝ.bos em̄ defectus pauper quilibet p memoriā colligere debet.ꝫ sigillatim ad mortariolū cordis retundere ꝫ ēterquere.et vt inde succū ꝓpassionis accipiat.ꝫ ex compassione q̄tū possibile est ꝫ substātia suffragat defectus eoꝝ subleuet .Istud vnguētum magne vtilis est non solū sanare animā compatiēdo vexetiam grām solet ꝓcreare ꝫ hoiem in bono ꝓfirmare. Tali vnguēto samaritanꝰ sauciatum vnxit.ō quo Lu.x. Sic etiā ioseph ab arimathia xpm tollens de cruce inunxit. Sic quilibꝫ nostꝝ ad primuꝫ suū debet habere compassionē.ꝫ cum samaritano vulnera defectibilitatis p subleuatōem inungere Apl̄us.ij.cor.xi. Quis infirmat et ego nō infirmor.q.d .nullus.quia omnib cōpatior. Hoc docet natura.nam oculus sanus ꝫ clarus si intuet infirmū etiaꝫ lacrimat. Bene ergo ꝓfunditur hūana impietas quorundam diuitū qui in supabundātia viuūt.nō pauperibus indigentib subueniunt. hi assimilant̄ salicib que iuxta fluenta plātantur et tñ semp infructuose remanēt.sic diuites in delicijs vidētes defectus pauper. nullū opus pietatis ꝓducunt.ymo potius destruunt et inutile expendunt. hi assimilāt rusticis. Nota prius. ¶ Tercium vnguentum scz feruens deuotio ꝓficitur ex speciebus salutiferis ꝫ nobilibus que sunt opa pietatis dei.ꝫ maxime opus amare mortis christi. De species quales sint vel fuerint.clare ostendunt libri medicinales.sentētia euāgelista rum et epistolaꝝ quaꝝ operationum quedaꝝ sunt creatōis.quedā ꝓpuatōis.quedā ēformatōis.nam si ꝓsiderare volimus opus creationis immēsam oñdit autoritatē et potestatem. Duꝝ em̄ de solo verbo ex nihilo oia creauit.nulli dubiū quin eadem ptāte omnia posset adnichilare ꝫ in nichilū redigere omnia em̄ sunt sub potēta eius. Sap.xvi. Tu es dñe qui vite et mortis habes ptātē Quādo igit̄ homo deuote cogitat q̄ nobiliter p ceteris aīmalib sit creatus.ꝫ omnis naturalibus sit insignitus. ꝫ q̄ clementer in esse nō obstante quocunq malo vel peccato eum cōpuat.nutrit et diligenter custodit. Ex his factis bonitatis quasi speciebus dignissimis ꝓficitur subtilissimū ꝫ odoriferum vnguentum deo.s.quedam naturalis inclinatō filialis obedientie.qua se tota mēte ꝫ spū ad dei beneplacita offert adimplenda. De quo autor de spū ꝫ anima ꝓpit i ꝑsona dulciter deum inungētis sic. Dulce inquit mihi ꝑt est semp de te loqui.de te cogitare.te laudare.semp amare.sep gratias agere.meipm vilipendere.semp te timere. sp̄ mea tibi deputare.sp̄ audire.te docentē ecce q̄ dulce ꝫ odorifer vnguētū deuotionis. Quādo aūt homo considerat opus reformatōis ꝫ reconciliatōis q̄ misericordi p dei filium a morte eterna ꝫ pena sit liū p ꝓpis meritis ēdemptus.sentit deū maxime amicū cui tota mēte et affectu se cōferat. ꝫ quē primo consuevit formidare iaz incipit ferventer amare. Sic fm Richarduꝫ anima deuota secū tacens loquit.sicut quē amore omīno inflāmatur di. O q̄ bonus q̄ benignus.q̄ mirificoꝝ es dñe.totus amplectendꝰ.totus amabil̄.totus desiderabil̄. O me felicem si eum possidere contingat. Hec em̄ et alia magna opa dei.si p consideratōem recollecta fuerint et in mortariolo cordis p frequentē meditatōez trita de minimo ad minimū ꝓcul dubio succus magnedeuotōis extrahit. Unde xps suauiter iungitur ꝫ aīma languida ab omni lāguore spiritual̄i curat̄. Berñ. est vnguēmm contritionis.est vnguētū deuotiōis.est vnguētū

pietatis. Primū pungitiuū dolorē faciens
secūm tpaniuum dolorē mitigās. terciū sana
tiuum morbū expellens. Istō vnguēmz de
uotōis designatur p vnguēm qō magdale
na fuderat ex deuotione sup caput Jhesu.
cuius odore tota domus ꝓpleta erat. sic ex
vnguento deuotōis tota anima in oīnibus
potentijs 7 viribꝫ recreaf spūali consolatō
ne. ps. xciij. Consolatiões tue letificauerūt
aiam meam.

¶ Tercia pars scilicz Jude ꝓ
ditoris murmu
ratio. Nam iudas hoc nō ex pietate sed infi
delitate et auaricia dixit. nitebaf em infide
litatem suā et auariciā sub spē pietatis occl
tare. Hanz fm magistz histo. fur erat. 7 que
ꝓpo et discipulis tradebāf. semp decimā
ptem furabaf p vxore 7 filijs suis. Mora
liter instar iude ꝓditoris 7 furis nīis tem
poribus plures habenf falsi murmuratores
et detractores deuotaz psonarum qui furā
tur honorem 7 bonā famā hominū. 7 que p
eos fiunt corde sincero detrpāt 7 adnichi
lant ex malicia et infidelitate sua quā corde
ad oīes portāt. volentes sic sub specie pie
tatis ꝓpriam maliciā detegere. De quibus
Matth. vij. Attendite a falsis ꝓphetis qui
veniūt ad vos in vestimētis ouiū intrīsecus
autē sunt lupi rapaces. Et merito ifideles
lupis rapacibꝫ assimilanf. qz sicut lupus se
amicū fidelem oīdit in pelle. in ope autez
rapacem 7 mendacē. sic etiā infideles ꝓbis
plura vt amicus ꝓmittūt. factis āt mlta ma
la. puta furta. adulteria. homicidia. et hui?
modi ꝓmittūt. bi ñ vereē fide data ꝓmitte
re. et ad sancta dei euāgelia iurare nec taīn
ope adimplere. De quibꝫ habef extra ō ex
cessibꝫ pla. c. Illud. quod si sup hoc iure
confessi sunt vl ꝓuicti tanqz falsarij 7 piuri
debent ō toto episcopatu expelli. qz periur?
et infamis ē. extra de fideiuss. c. Peruenit.
Studiose igit agendū vt ea que ꝓmittun
tur ope compleanf. extra ō pactis. qualiter
Quia turpe est aliquē contra factū ꝓprium
venire. ps. que procedūt de labijs meis nō
facia irrita. ¶ Infidelitas aūt vt in pluri
mum in tribꝫ solet committi. scz
Fractōe ꝓmissionis.
Deceptione ꝓmissionis
Suppletione omissionis.

¶ De primo ecclīastes. v. Displicet deo in
fidelis 7 stulta ꝓmissio. Nam qz̄to morbꝫ
est grauior 7 piculosior. tanto maiori caute
la indiget 7 medela. sed cum ifidelitas hūa
na a ꝑncipio tam valida et piculosa fuerit.
q nisi cautela securitatis et fidelitatis esset
inuenta. frau de 7 dolo nimio. duduz respu
blica perijsset. nullus enī posset alteri cōmo
de ꝓmozari. Et rō ad tollendū impietatē
et infidelitatē hominū 7 pacem 7 cōcordiā
introducendū varia sunt inuenta remedia
puta sigilla. instrumēta cū quibꝫ hīt boies
securare. Unō deus vt dicif deutero. vi.
ꝓcepit dicēs. Dīm deum tuū time 7 illi so
li seruies. ac p nomē eius iurabis. Et hoc ad
oīendū immobilitatē eius quod dicif. 7
ad certificāduz homīes 7 finiendū ꝓtrouer
sias. vt dicif ad hebre. vi. ¶ Solo enim
iuramēto credif quā do ō constātia alicui?
dubitaf. extra de sen. excō. Si vo aliquis.
Debet igitur quilibet cauere ne ꝑ hui?mo
di cautiões vel ꝓmissionis veniat. sed fide
liter compleat nō solum amico. sed hosti et
inimico. Unō Aug?. ad bonifaciū. 7 allega
tur. xxiij. q. i. Noli. Fides quā do ꝓmittitur
etiā hosti seruanda est ꝑ quē bellū gerif. qz̄to
magis amico. legitur q Damon 7 phitias
sic vocati fuerunt nobiles milites 7 pytha
gore discipuli. bi inter se tam fidelez iunxe
runt amiciciā 7 confederatōem. vt cuz alte
rum Dyonisius rex sicilie apud syracusam
pstitutus interficere vellet. et eis temp?ab
eo quo piret ꝑus domū pfectus vt ordina
ret res suas impetraret vadem se. i. securita
tem p eius redditu tyranno dare nō dubi?
tauit. Appropinquāte autē prefata die. n?
illo redeunte vn?qsqz stulticie tam temera
rium sponsorē dānabat. at is de amici con
stantia nichil metuere ꝑdicabat. Eodē ita
qz momēto et hora a Dyonisio constituta
qui eū accepat. supuenit. et admiratus rex
ambozūaim et fidelitatē. supplicīū remisit
eosqz insup q et ipm in societatē amicicie
et in terciū sodalicij gradū reciperent roga
uit. ecce quāta fidelitas ꝓmissionis. hic
em non solū socīū liberare venit. sed seipsū
hosti tradidit et potius mori voluit qz ꝓtra
fidem viuere. ¶ Sed vere dolendū est.

q̄ modo nulla regnat fidelitas. ymo omīs falsitas. Falsificanť sigilla. infringūť īstrumenta. cōmittūtur piuria. et in omni actōe humana inuenitur fallacia. quis eſſ hodie fidelis xp̄o qui ꝓmissa in bapt̄smate fuet. qui vota ī necessitate facta impleat. iuxta exhortatōnem. Eccs. v. Si quid vouisti deo ne moreris reddere ꝛc. Displicet eſſ deo stulta ꝛ infidelis ꝓmissio. multoq̄ melius est non vouere q̄ post votū ꝓmissa nō reddere Sūt multi qui aliqua angustia nccita ti. statim deū ꝛ sanctos inuocāt m̄ta vouēt et ꝓmittūt. ꝫ ꝙ piculo liberati. voti nec pro missionis recordanť. Hi assimilanť lupo ꝙ quo verificator quidā dixit. Dum lupus languebat monach⁹ esse volebat. dum āt conualebat plus pr̄ior q̄ ante erat. Duz fero languorē. fero religionis amorem. Ūñ Ouidius narrat q̄ cum laomedon rex frigum vellet edificare troyam. phœbus ꝛ neptunus humanā inducntes imaginez. pacto sibi auri modio. muros eius edificauerunt sed facto ope laomedō pactū negauit. ꝛ autum q̄ ꝙ iurauerat reddere recusauit. ꝓpter quod neptun⁹ aquas maris vsq̄ ad muros vrbis adducēs. terrā adiacentem opuit. et agricolas fructib⁹ ꝑualuit. ad q̄ ꝙ plandum optmit. q̄ esione filia laomedontis mōstris marinis deuorāda dareť. ꝛ sup rupē duorāda a fluuio ligareť. sed laomedon cum ꝓmisisset hercules equos vento velociores ꝛ cādidiores si filiā a monstris liberaret ꝛ hercules hoc fecisset. negauit laomedon ꝓmissum. q̄re hercules occ̄lte troyam ingrediēs ipam destruxit. laomedontē bis piurum occidit. et esionez thelamōi socio suo ꝓ pmio vxorem dedit. Sic hodie homīes quando indigent auxilio dei vel hominū solēt multa ꝓmittere. sed q̄n negocia eoꝝ facta sunt et ab angustijs liberati. nichil volunt̄ solvere. qua ꝓpter deus ꝛ mund⁹ ipos solet quasi ingratos affligere. Eccl. xxix. Don⁹ accipiant. osculantur manus dantis ꝛ in prōmissionib⁹ humiliāt vocem suā. sed in tpe redditōis postulabit tempus. vt loquať ꝙ ba tedij. ¶ Queriť vtr̄ maior sit obligatō iuramenti vel voti. Rñdet sc̄us Thomas secunda sc̄e. q. lxxxviij. Totum ex sua tōe magis ē obligatorijū. nā obligatio voti cau

satur ex fidelitate quā deo debemus. s. vt ei ꝓmissum soluam⁹. Obligatio āt iuramēti causať ex reuerētia quā debem⁹ ei ex qua tenemur q̄ verificemus illud q̄ ꝙ nomē ei⁹ ꝓmittim⁹. Omnis āt infidelitas irreuerentiā continet. sed nō conuertiť. videť ei infidelitas subiecti ad dñm esse maxia irreuerentia. et ideo votū ex sua tatōne magis est obligatorijū q̄ iuramētuz. ¶ Secunda infidelitas ꝓmittitur in ꝓmissione. Sap̄. xiij. Omnia cōmixta sunt sanguis. homicidiū. furtū. fictio. corruptio ꝛ infidelitas. Sicut nanq̄ difficile est aliquē cum igne laborare et ab igne q̄q̄ non ledi. sic certe raro accidit aliquem in aliena substātia sibi cōmissa fideliter opari sine lesione infidelitatis q̄re Luce. xij. vz. Quisputas ē fideľ dispēsator. ¶ Notat eſſ hic difficultatē. q. d. q̄ ratus est ille dispensator qui substātiā dñi fideliť sine lucro ꝛ ꝓmodo priuato expendat. Sūt nāq̄ dispensatoꝝ siue suoꝝ infidelium m̄lta genera Primū est quorundā suorum ꝛ ancillaꝝ qui si nō contenti sunt de pdio cōductōis sibi iuxta estimatōem ꝓpriam vsurpant de bonis dominoꝝ recuperatōem. ꝫ nō licet ꝛ furtum ē. q̄ talis vsurpatio est cōtractio rei aliene ignorāte dño ꝑ suā voluntatem. Secūm genus est tutoꝝ et curatoꝝ. Hi sub colore ꝓseruandi res pupillorꝝ ꝛ viduarum bona eoꝝ suscipiūt. et in finē ꝓprie utilitatis his negociātur. vtilitatem autez que pupillis vel viduis iuste debeť sibi retinent. nec eis aliquid lucri ꝓcipāt. Cōsimiles etiam sunt ꝓcuratores eccl̄iaꝝ ꝛ monasteriorꝝ. etiaz collectores fisci. et cōmuniter omnes plus ꝓuatim bonū ꝛ ꝓpriū commodū querūt. quā reipublice vtilitatē. Et hec est cā potissima quare cōmunitates vel congregatōes cuiuscūq̄ conditōis decrescunt ꝛ officiales vel dispensatores haꝝ crescūt ꝛ ditanť. Unde plato. opulentia ꝓuatē rei publice egestas. Unde Aug⁹. ꝺ ciui. dei li. v. narrat de Lucio valerio consule qui i officio suo ꝙ fidelitatē romā m̄tū ditabat. obtimus ꝓprij cōmodi. hic tm̄ ꝙ publica re lauabat. q̄ ad pauptatē ꝛ inopiā veniens nūmis a populo collectis sepeliebat. Hzo honore eſſ ꝛ gloria habebant. q̄ñ in officio rempublicā eleuabāt. ꝛ reipos nō de alienis

bonis ditatos cognoscebāt ¶ Talis dispē sator fidelis erat etiā ioseph. de quo habet Gen. xli. Cui cum rex egipti domū z terraz suā ꝓmitteret fidelis fuit. et in tribu fidelitatem oñdit. Primo dominū suū āmonuit z vale consiliū prebuit sue ꝓuidētie. Deīo vxorē ei⁹ tangere noluit sed potius incarcerari sub spe clementie. Tercio tēpe fertilitatis z abundātie fruges terre congregauit z post aduenientē sterilitate dispēsauit ꝓcio cōuenīente. ¶ Si hec tria vbilibet seruarēt mr. quāta salus pax z concordia ꝓmūitatibus et domibus succresceret. Nā modo famuli dominis dissuadent bñ agere. nō verent coniuges separare. cōmiscent vxoribus ancillis et filiabus et fraude dñoꝝ ditant rebus. De illis seruis infidelibus dicit Luce. xij. In die qua nō sperat. et hora qua nescit diuidet eū scz dñs ꝑ mortē ab electis ꝓtemqz eius io est animā ponet. i. dānet cū infidelibus. s. demonijs ¶ Sz quid de tercō. dico certe qđ cōmunitatibus foret vtilissimū. factū est per fraudulentiā pessimuz. dispēsatores seu collectores frugū sunt ꝓmunit rigatterij. furkouffer. nō attendentes vtilitatē ꝓmūitatis sed faciūt sterilitatē in granarijs et cellarijs Nā vt ait aug⁹. xiij. de trini. c. iij. Oēs volūt vile emere z care vendere. introducit enim ibi facetissimā vrbanitatē e⁹dā mimi dicentis in theatro se scire qđ vellent oēs. et cū die cōstituto ꝓfueret magna multitudo silentibus omnibus et suspensis dixisse ꝓhibet. Vile vultis emere z care vendere. qđ oēs inuenerūt in suis conscientijs. et qz sic est ꝙ multe fraudulentie in mercaturis cōmittuntur et ꝙ populares defraudant ¶ Sed q̄ritur an liceat alicui negociando carius aliquid vendere q̄z emit. Rñdet Alexan⁹ in summa ꝙ negociari est commutatōibus rez insistere Cōmutatio vō rez est duplex vt dicit philosophus. i. poli. Una est que ꝓtinz ad yconomicos vel politicos. hñtes curā de rebus necessarijs ad vitā domui vel ciuitati l̄ etiā ꝓuincie. et hec est laudabilis. qz defluit naturali necessitati. Alia vituperabil. qz q̄stum est ꝫ se ꝫfluit cupiditati lucri. lucꝝ tñ quod est tal⁹ negociatōis finis. ordinari pōt ad aliquē finem necessariuz vel etiā honestum. et sic negociatō licita redderet. vt ꝙ quis lucrum moderatū negociādo querit. ordinat ad sue domus sustentatiōem vel etiā pauperum subuentōez. vel ecc cū quis intendit negociatōi ꝓpter publicā vtilitatem. ne scz necessaria ad vitā ꝓpriā desint et lucꝝ cōstituit nō quasi finem sed quasi laboris stipendiū. Si quis etiā aliquid ꝑ se emat z post ea ꝓpter aliquā cām vendat. licite pōt id carius vendere. vel qz istud meliorauit. vl̄ qz preciū rei ē mutatū ꝑm diuersitatē loci l̄ tēporis. vel ꝓpter periculū cui se exponit z laborem quē habet in transferēdo rez de loco ad locum ¶ Sz obijcit⁹ quia Crisost. sup mathēū xxi. dicit. Quicūqz rem compat ut integrā et immutatā vendēdo lucret ille est mercator qui ꝺ templo dei eiecit ¶ Respondet alexander. ꝙ faciendū est ius in hoc ꝙ dic rez integrā et immutatā. et in hoc ꝙ dicit lucretur. loquit enī de illo negociatore qui in negociādo intendit lucꝝ tanqz finem vltimū et cupit sine labore z solicitudie ex auaricia diuitias ꝓgregare. vnde ꝓdictum ꝝbum si habet locū in eo qui negociat ꝓpter ꝓpriaz necessitatē vel reipublice vtilitatē. vel proximi pietatē. nec etiā in eo qui vendit rem i mutatā q̄tum ad substātiā. mutatā tamen quātuz ad locum. qz talis rōne laboris vel periculi licite pōt querere mercedē. nec etiā in eo qui in emendo ꝓsiderat empte rei periculū in seruādo. quia pōt deteriorari vl̄ cremari vl̄ furto perdi. talis enī pōt mercedem querere rōne incertitudinis euētus futuri z susceptōis periculi. vnde in emēdo nō est certus vt integrā z immutatā vendēdo lucret ¶ Obijcitur rez qz sup illud psal. Quā non cognoui literaturam ꝛc. dicit Cassio. ꝙ negociatō est vilius compare. z distrahere cari⁹ quod xp̄us reprobauit dū hoc facientes ꝺ templo eiecit ¶ Rñdet ad hoc Alex. ꝙ intelligit de hijs diuitibus cupidis qui sibi totū forum rez vtilitatiū accipiūt. vt postea ad libitum suū carius alijs vendāt q̄z in foro venderent. et hoc faciūt de frumēto z alijs rebus humāe vite necessarijs. Tales enī sunt ꝺ abominabiles et exemplo xp̄i essent ab ecclesia eijciendi. Predicus omnibus ꝓsonat thomas in sum. Ad hoc nota ꝑm Raymūdum ꝙ illi qui tempe messiū bladum. vl̄ qui tpe vindemie vinū emūt vilius z vendūt cari⁹

committūt pctm̄ ꝙ turpe lucꝝ. Et hoc vt ꝑ ea dicit intelligiť de illis qui hoc faciūt nulla pensata necitate vel vtilitate. ſz ex sola cupiditate. ¶ Tercio infidelitas cōmittitur in omissione. et hoc p̄cipue in restitutōe rei iniuste ablatꝝ. vl' em̄ restitutō totalr omittitur vel infidelit implet. Est en restitutio actus iusticie cōmutatiue. p quē quis aliq3 iterato statuit in possessionē vel dominium rei sue ꝙ ita attendit ibi equalitas iusticie. sc̄ōm recompensatōem rei ad rem. q̄ p̄tinet ad iusticiam et cōmutatōem. ad quē actum oīs tenet. quilibet en tenet ad restitutō3 rei ablate iniuste. Unde aug⁹. in epla sc̄a ad macedoniū. ꝙ hꝫ. xii. q. vi. c. i. Nō dimittitur pctm̄ nisi ablatū restituat. si restitui p̄t hec aug⁹. Et si non p̄t idem restitui. dz restitutio fieri i equalē si sit possible. extra ne lite pen. aliq̄d ino. c. Ecclesia. Si vo equalens reddi nō p̄t. tenet qui damnū intulit restituere q̄ p̄t ad arbitriū bonoꝝ virorꝝ. ¶ Sed queritur. vtꝝ dānificās alium in bonis corpis teneat ad restitutōez. Respō deo ſm scōm libro. iiij. di. xv. damnificans alium in corpe aut infert vltimū damnū. s. mortē aut aliq̄d dānuz citra vltimū. et hoc dupliciter. vel irremediabile vt in mutilatione. aut remediabile vt in vulneratōe vl' in alia lesiōe curabili. si in mutilatōe hoc p̄t esse dupliciter. vel quia est enormis que ex toto impedit aliquē actū humanū qui competeret hoi ſm illā p̄tem ap̄utatā. vt in amputatōne manus dextre auferť oīno actus human⁹ natus ꝑpetere ſm illā manū. vel si est enormis. i. nō impediēs actū humanum vt est amputatō digiti vel alicui⁹ p̄tis eius de istis omnib⁹ dandis videndū est primo q̄d possit iuste statui. sc̄ōo q̄d statutū est. ō primo dicūt doc. q̄ si statueret lex talionis in omib⁹ istis dānis iusta esset. qz nō est facile vt ꝑ tali damno illato fiat recompēsatō equalis p aliqua bona fortune. qz nō equipollēt. de sc̄ōo dicunt q̄ ꝑ primo dāno et marie. s. vite ablatōe. regulariter in multis ꝓmunitatib⁹ statuta est lex talionis. vt homicida moriat ꝙ rōnabiliter. qz hoc non soluz competit legi mosayce ꝙ rationi naturali. ſz etiam a ꝓphatū est ꝙ ꝓfirmatū in lege euangelica a xp̄o. Matth. xxvi. Omnis qui gladio occidit. gladio pibit. Et p̄ p̄ns vbi lex talis ō vita reddenda ꝑ vita. statuta est. iuste statuta ē. ꝙ debet hō patienť soluere illā quia si aliq̄s occidisset bouē vel canē proximi. non absolueret sine restitutōe. teneť ergo magis ad restitutōnē spūalez faciendā equipollentē vite quā abstulit. sicut p̄t cē equivalentia in talib⁹. nec hoc solū. sed si interfectus sustentabat aliq̄s puta p̄rem l'matrem vel primos. teneť interficiens oib⁹ illis ad tantā restitutōnē. quantā eis abstulit per interfectōem illius p̄sone. Et qz vir possit aliquis digne recompensare p actiones illud quod abstulit homicida. iō expeditz simpliciter anīe cuiuslibet talis p̄soluere. p passiones volūtarias. vel patienter susceptas. vt sc̄z si occideret ꝑ hōicidio. Et ideo optime ꝓuisum est cōmunitati. vbi statuit lex talionis in cā hōmicidij. De alia dānificatōne enormi. s. mutilatōe ꝙ non enormi. ꝓmuniter in ecclesia nō est statuta restitutō nisi pecuniaria. et illa debet correspondere nō solū damnū q̄d quis incurrit p mutilationē. ꝑ toto tp̄e futuro quo vsurus erat mēbro abscisso. sed etiā expēsis appositis in curatione ꝙ vltra placationē ipsius lesi afflicti. que requireret etiam si nō esset talis mutilatio facta. ad consolationē ipsius sic afflicti qz ꝑpetua desolatio est sibi de tali mutilatione. plus em̄ ponderāda est mutilatio pauperis q̄z diuitis. quia magis indigebat p̄te abscisa ad victum necessariū querendū. Et ideo plus fuisset vsus parte illa ad necessaria ꝑ curāda. licz ex alia p̄te sit alia cōditio ꝓponderans. sc̄z dignitas p̄sone. sed hoc parum est respectu prime ꝓditionis. hec oīa scotus Si vero p̄cussus. mortuus vl' mutilatus fuerit. in lecto tamē iacuerit. opationes et amissas ꝙ expensas in medicos ꝙ medicias restituet qui p̄cussit. extra de iniurijs. ca. i. ¶ Et quid de dānificāte alium in bonis anime Dico ꝙ multo magis teneat ad restitutōem q̄z dānificans in bonis corporis vel in bonis exterioribus. quia bona anime sunt multo meliora illis. vi. q. i. sunt plures Multū damna mort distāt a damnis rerū tpalium. Nullus em̄ dānificare p̄t in bōis anime nisi dispositiue. s. eum inclinādo vbo vl' exemplo ad peccandū. ꝙ ideo etiā teneť

ad restituendū quātum ꝑt. eum disponen
do ad bonū bono exemplo vel verbo. ꝑ eo
rando vel oratões pro eo impetrādo sed
damnificās aliū in fama quō debz restitue
re. ¶ Scotus. tripliciter ꝑt aliquis aliq̄m
diffamare. Uno mō falsum crimē imponē
do. sic debet restituere famā simpliciter re
tractando verbū suum vel qđ sibi imposuit
qz als non seruat iusticiā in reddendo ꝓrio
qđ suuz est. Secdo mō vex. tamē occultū.
non ꝙuato ordine iuris. ſ. in publico ꝓponē
do. sic non tenet retractare verbum suū qđ
ꝓposuit in publico. qz hoc faciēdo mēntret
cum sciat illud qđ ꝓposuit esse vex. ⁊ nō te
netur mentiri ꝓpter quodcunq̄ bonuz red
endum alteri. sed tenet alio mō licite red
dere sibi famā. puta. ꝙ hmōi verba nō creda
tis eum esse talē male sibi dixi vel fame. qz
non ꝙuato ordine iuris. ꝓposui eni in publi
co qđ nō est vex publicū. et illa ꝓsuasio sez
nō reputetis eum talez. bona est. quia quili
bet ꝓsumēdus est bonus donec probet con
trarium. extra de scrut. in ord. faci. cap. vni
co. Tercio mō vex crimē. sed occultū sibi i
publico impositū negando. quia negās in
hoc notat imponentē de calūnia. ille simili
ter nō tenetur retractare negatiōem suam.
qua negauit in publico vex sibi crimen im
positum. quia nō tenet aliqs statim in iudi
cio confiteri se reū nōdum cōuictus. tamē
tenet ꝙ quedā verba sobria. sicut dictū ē in
secdo articulo restituere famā illi accusanti.
quē indirecte notauit de calumnia. dicēdo
nō habeatis eū ꝙ calumniatore. qz forte ha
buit bonā intentiōem in ꝓponendo vel for
te credebat posse ꝓbare intentū suum. ⁊ de
ceptus est. Bz raro contingit hmōi restitu
tio bone fame. ideo ꝓiculū est dānatōis eo
rum. qui ita proni sunt ad diffamāduz. sed
tardi ad retractandū.

Feria tercia post ꝓalmaz

Omine demon

O strasti mihi ⁊ cognoui. Hiere. xi.
Uidemus inferiora a supio
ribus illūinari. sol nanq̄ oia de die illūinat
Job. vi. topicoz philosop⁹ dic. dies est la
tio solis sup terrā. et hō litteratus sapiens
illuminat scientia ignorantē. ideo nesciēti sci

ens. ⁊ erranti non errās recta rōe ꝓponitur
di. xxxviij. c. ꝙuis. sic etiam supiores ange
li inferiores illūinat. Unde Egidius de co
gnitōe āgeloz. q. xiij. d. ꝙ supiores āgeli
inferiores reducunt in deū faciendo eos ali
quos effectus cognoscere quos pri⁹ nō co
gnouerūt. Sicut qñ vn⁹ homo docet aliū
ꝓponit ei aliquos effectus et facit ipm eos
cognoscere in illa eadē causa in qua ipe co
gnoscit. sic angel⁹ supior ꝓper nimis ꝓspi
cax lumē glorie dr illuminari imediate ab
ipo deo. qz ipsi ꝙ lumē quod hñt vident i
deo multos effectus futuros in ipo deo ꝙs
angeli iferiores ꝙ lumē quod hñt debilius
videre non pñt. Et ideo angeli supiores ꝓ
ponunt inferioribz effectus illos. ꝙs ipi in
deo vident. Talibz igit effectibus sic ꝓpo
sitis fortificatur eoz lumē ꝙ auxiliū supioz
et incipiūt videre i deo effectus illos quos
prius non viderūt. Sed q̄ris. possz ne de⁹
angelos inferiores immediate sine angelis
supioribus illuminare. Dicit Egidi⁹ ꝙ sic
si vellet. sed deus vult ordinatissime agere
et ideo vult inferiores angelos reducere in
seipm ꝙ supiores quia lex diuinitatis ē ſm
Dyonisiū inferiora in supma ꝙ media edu
cere. Uult enim ex sua benignitate nō indigē
tia. vt āgeli nō sint otiosi. sed vt dēant actō
nem aliquā ad sua inferiora. inferiores edu
cendo in eum. sic cū xps dei filius ſm hūa
nitatem deo fuerit inferior. deus cui oia cer
ta sunt. ff. de iudicijs. l. et si restituatur. §. vl
timo. eum de futuris malis ab instanti cōce
ptionis informauit que pati debuit qđ exp
mit ꝓpheta i ꝑsōa xpi dicēs dñe nē ¶ Que
ritur. an aīa xpi cognoscat oia que cogno
scat verbū. Et videt ꝙ sic. Haz aīa xpi bea
ta habuit spm nō ad mēsurā. ſm ꝙ dicitur
Johānis. iij. Sed spūs est ad ꝓgnoscēdū
⁊ diligendū. ergo hūit spm ad ꝓgnoscēdū
sine mensura. Et si hoc. ergo deus illi anie
nichil celat. Cognoscit ergo oia in verbo q̄
ꝓgnoscit deus. Cōtra Aug⁹. in. xi. de ci. dei
Quidqd scitur. scientis ꝓprietate finit
sed anima xpi cum sit finita. non pōt com
prehendere infinita. ita ꝙ illa infinita sint sibi fi
nita. quia impossibile est infinitū esse finitū
finito. sed verbū eternū cognoscit infinita
licut sibi finita. ergo impossibile ē ꝙ anima

Nō videtur magis
vigidij de roma
ꝙ sed augi

xpi oia ꝓgnoscat i vbo q̄ ꝓgnoscit ipz vbū Ad illam q̄stionē ꝓpter sui difficultatem a diuersis diuersimode rndet. Sed omissis diuersoz doctoz responsionibz. Dico cū bonauentura sup mgrm di. xiij. tercij. q̄ cō tingit aliquid cognosci agnitione habitua li z cognitōe actuali. siue cognitōne que est sicut scientia. z cognitiōe q̄ est sic cōsiderare si ergo loquimur de ꝓgnitione q̄tū ad actū considerationis sic dicendū est. q̄ aīma xpi nunq̄ tot ꝓgnoscit quot ipsum verbū Deꝛ nullam em̄ gliam p̄t a deo subleuari creata vt sit z in actu iudicet de infinitis. cū ꝺ infinite sit vtutis. Si vo loquamur de ꝓgnitōe habituali. sic concedi p̄t q̄ scit oia que ꝓgnoscit ipm verbum sibi vnitū. et hoc patet sic quia cum aīma xpi cognoscat ipm verbū habitu gliose ita ꝑfecte. q̄ non p̄t ipm perfectius cognoscere. et ipm verbum eternum ꝓmptam habeat voluntatē ad apiendū illi anime oia que in ipo relucēt. nec aliquid i ipo reluceat qđ non sit natum cognosci ab anima xpi. aīa xpi hz aliquid q̄ facilis ē ad ꝓgnoscendū oia que verbum cognoscit. et hmōi signū ē. qz ad hoc q̄ cognoscat aliq̄d quod verbū ꝓgnoscit q̄dq̄d illud sit ñ oꝑtet q̄ detur eis nouus habitus cognoscendi. sed omne qđ vult p̄t in eo legere. Si ergo tu queras de illo habitu vtz sit finitus habitus vl infinitus. Rndeo q̄ est finitus. habet tñ respectū ad infinita. nec ꝺ ē impossibile p̄ re in creatura. Infinitas em̄ respectū ñ ponit infinitatē actualez. sic nō ponit ꝓpositoz realem. Sed si itez queras. vnde veniat illa infinitas respectū circa habitū cognitionis aīe xpi. dico q̄ venit ex voluntate speculi sibi vnitū. qđ voluntatē ꝓmptam habet ad oīa ꝓpalandi que relucent in se hoc āt nō facit alicui alij aīe. Et ideo de sola aīa christi concedi p̄t z debet. q̄ scit oīe scibile q̄tum ad cognitiōem habitualē. Ad illud qđ adducit in ꝯrium. q̄ quidq̄d scitur scientis comꝓhensione finit. Dicendū est q̄ intelligitur de noticia actuali. que quidē consistit in actuali ꝓsideratione. qđ innuit in ipa auctoritate De habituali aūt non oꝑtz q̄ habeat veritatem. nec oꝑtet adhuc q̄ habeat vltatem de oīi actuali. sed de ea que est ꝑ comprehensionē. Quāuis em̄ deus ꝓgnoscat ab anima. non oꝑtet tñ q̄ sit finitus ipi aīe cognoscenti. ymmo est simpliciter infinitus.

Quātum nūc ad ꝓsecutōem litteralem epistole est sciendū q̄ quia ꝓcedēte dominicali ꝓsuetudine die veneris de xpi passione ne tractabit. que vt pa⁹ dictum ē ꝓ iudeos fuit determinata. Jdo obmissa de passione dicendū est hodie de Hieremie lectiōe. In qua dr quōd xpi passio ꝓphetice est ꝓnunciata. Et sunt tres ptes principales qđ oñdit. In ꝑma diuina cognitio ꝓcepte ꝑuitans. ibi. Dñe demonstrasti.

In scda xpi passio humane fragilitatis. ibi Et ego quasi agnus.

In tercia iudeoz machinatō q̄uelse iniquitatis. ibi Venite mittamus.

Quātum ad primaz

partem dicit in diebus illis. quando. s. iudei ꝓpter ydolatriā eoz q̄ erant ꝑ Nabuchodo. captiuati. et in babiloniā translati. z per. lxx ānos detenti. z pa⁹ ꝺs annos ydolatrie mozmis filij eoz innocentes ad ꝓpria sunt reuersi. z ciuitatē ihrlm z templū reformare ceperunt. tūc Hieremias figurale in pōna xpi ꝓphetauit d. dñe. s. pater eterne m dmō strasti mihi. supple ex tpe ꝑ reuelatōem. q̄ animā creasti z corpi meo infudisti i vtero matris mee. in ꝑmo instanti infusionis aie noticiā omniū. et q̄ maxime eoz q̄ passur⁹ fui ꝓ hūani generis redemptōne. z ꝓgnoui q̄ ad hoc me misisti. Tu etiā tūc mihi ostēdisti ꝑ reuelatōnem studia. i. malicias eoz et adinuentōes insidias et ꝑsecutōes. qbz debebāt cōtra me moueri z me ad interficiendum querere. sed ego implēdo voluntatez tuam ero obediens. Vocale. sicut appa ret inter noctē z ꝑclaraz diem magnā forē dnīam. sic inter ignoranciā z sciam. Nam nox ꝑturbat offendit et errare facit. Dies vero detēdit. leuificat z rēte dirigit volētes laborare Et iō astrologi dicūt. z Plinius li. iij. naturalis hystorie. c. xvij. narrat q̄ terra illa que ꝑ dimidiū annū habet noctē continuam. et ꝑ aliū annū dimidiū dieꝫ nō ꝓgruit hūane habitatōni. Et albumasar i introductorio maiori dicit ypocratez dixisse. q̄ nisi stella q̄ lux dr nocte aeris densitatem subtiliaret. oīe corpus animatū ꝑtes

nec artifices posset sine errore in tenebris artes pficere. Jō pictor quidā de q̄ Macrobius in saturnalibꝫ se excusabat ꝫ turpitudine filiorꝫ suorꝫ. cui cū diceret. cur meli⁹ pingeret q̄ hoīes faceret. rñdisse fertur. Nō dz mirū videri. pingo die claro. nocte vero vi dos facio Sic reuera ignorantia perturbat offendit. ⁊ omnes ad errorē ducit. Jō philosoph⁹. iiij. metha. dic circa ea que ignorā tur recipiūtur offies. et in Cañ. di. xxxviij. Ignorātia. dicit q̄ ignorātia est mē cūcto rū errorꝫ. Per oppositū vero scientia hoīem perficit. recte dirigit in finē debitū. et cauet periculū. Et quāto subiectū de q̄ aliqua scia versatur est dignio⁹ ⁊ nobili⁹. tanto nobilior etiam scia. i. de aia. Cum igit ante aduentū xpi hoīes piculose errauerūt in cogitatōibꝫ suis. dicente. ps. Errauerūt ab vtero. locuti sunt falsa. nec aliqs posset certam sciētiā habere ꝫ deo ꝑpter suā infinitā ⁊ iaccessibilem perfectōem. ¶ Deus ex sua benignitate dignatus est ad nos descendere. et docere doctrinā veritatis. Legit enī contra tres errores notabiles. tres lectōes. p̄mo.

Contra errorem affectōnis dēmōstrauit legem nature.

Contra errorē cognitionis declarauit legē scripture.

Cōtra errorē electōis notauit legē figure.

¶ Nam p̄mo hoīes errabant in hoc q̄ quilibet voluit sibi bene fieri. sed nō curabat bene facere alteri. malicia enim erat super terram. Omnis caro corruperat viam suam Gen̄. vi. Sed xp̄us ꝫ hunc errorē puerse affectōis demōstrauit legē nature dicens. Omnia quecūq̄ vultis vt faciant vobis homines ⁊ vos eadē facite illis. Hec em̄ est lex et prophete. Matth. vij. Ex hoc enī docet ⁊ iubet quēlibz alteri facere qđ sibi vult fieri. et ꝓhibet alij inferre quod sibi ñ affectat fieri. Scientia em̄ hui⁹ lectōis inclinat hoīem ad bonū. et facit malū declinare ⁊ virtuose agere. Et istō ignorare est valde damnabile. qz sic ignorans ignorabit tempe retributionis. ¶ Instruimur enī in hac lectōe de duobus p̄cipue. Primo q̄ cognoscere debemus dei dilectōem quā in multis demōstrauit ⁊ eum ex affectōe cordis reamare. Secundo amore ipius recipientis ꝓximū diligere.

Quisq̄ nanq̄ deū toto corde ñ amaret cognoscens eius feruentissimū amorē. Aliis em̄ opibus dilectiōis omissis. p̄sate carissimi magnū caritatis op⁹. q̄ nos peccatores tantū dilexit. q̄ ꝑpter nos egenus factus ē et tradidit semetip̄m in mortē ⁊ durissimaz passionem vt nos saluaret. Eccl. xxix. Fideiussoris gram̄ne obliuiscaris. dixit em̄ pro te animā suam. licet em̄ multū posset inflammare cor ad amādum deū. q̄ ipse nos fecit mlto tamē ampli⁹ debet nos incitare q̄ nos refecit nascendo. moriendo ⁊ celū in resurrectione ⁊ ascensiōe apiendo. ¶ Nam scōm aliquos assignantes cām quare vna regio calidior ē alia. est ex solis appropiquatōe q̄ est ex breuitate dyametri. Est em̄ zodyacus circulus ecentricus ⁊ ideo vbi terre magis appropinquat ceteris paribꝫ. ibi plaga calidior est alia. Sic ⁊ xp̄s sol iusticie p incarnatōem nobis appropinquās. calorē intensissime caritatis adduxit. eo q̄ maxīa distantia abbreuiata fuit que erat inter nos ⁊ dū et ibi apparuit breuitas dyametri. qz ꝑbuz incarnatū fuit abbreuiatū in carne. ⁊ hec appropinquitas solis iusticie. multū debet nos ad eius amorē inflāmare. Unde chrisost. Nō est inq̄t aliquis omīno nec pater nec mater nec amic⁹ nec alius quisq̄ qui nos ita aliqñ dilexerit quēadmodū ipse. Secūda causa est ex solis mansiōe vt in p̄ncipio capricorni ⁊ in principio cancri. vbi propter recurvatōem zodyaci sol videt stare ī eodē loco ꝑpter quod calor confortat in locis suppositis in terra. et hec cā refert ad xp̄i passiōz. Tunc ei ver⁹ sol. s. xp̄us stetit immobil' cruci. s. affixus. ⁊ hec xp̄i mansio fuit in duobus solsticijs. quia. s. eius affixio et mānsio xpi in cruce sup omīa debet in nobis amoris calorem accendere. ita vt ania liquefiat in lacrimis compassiōis. Exo. xvi. Cum incaluisset sol liquefiebat mānna. i. mens dulcedine deuotionis plena. Unde bernar. ī sermonibus. O duri ⁊ indurati ⁊ obdurati filij Adam. quos nō emollit tanta benignitas. tanta flāma. tam ingēs ardor. tam vehemēs amor. qui paruis sarcinolis taz preciosas merces expendit. Tercia causa ē ex solis oppositōe scz qñ est oppositō solis ad caput nostr̄. vt sub cancro exñtibꝫ sol ñ declinat a capitibꝫ

eoꝝ dum est in illo signo. ⁊ maxime in prin cipio signi. Et hec referē ad christi resurrec tiōem vel ascensionē. vbi christ⁹ sol iusticie suppositus omnibus capitibꝫ nr̄is per pote statem ⁊ autoritatē bene dixit. data ē mihi omnis pt̄as in celo et in terra. Et in ascensi one exaltatus ē sup omēs celos. Hec oīa nobis xp̄s demonstrauit. Debemus igitur ea cognoscere et amore inflāmati gr̄as age re. Unde bern̄. sup canti. ſmōe. ij. ad ꝓpositum sic inquit. Dilexit nos deus dulciter sapienter et fortiter. Dulciter nempe dixe rim. qz carnem induit Sapienter qz culpā curauit. Fortiter. quia mortē sustinuit. Di/sce igit̄ o xp̄iāe a xp̄o quēadmodū diligas ipm. Disce amare dulciter. ne illecti. pru denter ne decepti. fortiter ne o ꝓpressi deficiamus. sed vsqꝫ in finē diligamus. Ecce pri ma ps p̄me lectōis. ¶ Secūdo debemus proximū diligere Nam quilibet vult ab altero diligi et non ledi ex lege nature Ergo etiam ꝓximū diligas. nec eū offendas. hoc docet nos xp̄s. Johānis. xv. Hoc est p̄ceptum meū vt diligatis inuicez sicut dilexi vos Nam xp̄us dilexit nos multipliciter. ¶Primo amore gratuito. s. gratis dato nō p cedēnbꝫ nostris meritis. p̄me Johānis. iiij In hoc est caritas nō quasi nos dilexerim⁹ deum. sed qm̄ ipse p̄or dilexit nos. Sic et nos amare debemus ꝓxim. non rōne vtilitatis sed cā virtutis. quia scōm Ambro. vera amicicia virtutis ē. et non questus. Unde Tullius d̄ amicicia. Si vtilitas glutinarz amicicias. eadē cōmutata dissolueret. ⁊ hoc cius libro d̄ ꝑso. Quē felicitas facit amicū infortuniū facit inimicū. Secūdo nos amauit xp̄s amore discreto. Amor discretus ē qui psonas ⁊ vicia psequit̄. nec sic personis cō descēdit qꝫ vicijs implicet̄. bern̄. Christus in carnis assumptiōe condescēdit nobis in culpe vitatōe. consuluit. Sic ⁊ amare debemus ꝓximū ad romāos. xiij. Dilectio proximi malū non opat̄r. Hinc est quod ait Tullius libro de amicicia. Nulla est excusatio peccati si amici cā peccaueris. Nam cū cōciliatrix amicicie virtutis opinio fuerit. Difficile est amicicias pmanere si a virtute deflexeris. Hec igit̄ in amicicia lex sanciatur. vt neqꝫ rogemus res turpes. neqꝫ faciam⁹ rogati. Tercio nos amat xp̄s amore fructuoso. sic ⁊ ꝓximus a nobis ē diligend⁹. Un̄ p̄me Johis. iij. scribit̄. Filioli nō diligam⁹ verbo neqꝫ lingua sed ope ⁊ veritate. in qui busdā caritas linguā habet magnā. manum autē nullā. vnd̄ Gregor⁹ in moralibꝫ. Di lectio vestra semꝫ adhibenda ē. ⁊ venerand̄ ne ꝑmonis ⁊ mīsterio largitiōis. Sed reue ra quidā sunt qui tantū felicē diligunt. a/so lum verbo. quia occurrēte infelicitate. ope fugiunt. Unde Grego. Cum qs in ꝓsperitate diligitur. incertū valď est. vtrꝫ ꝑpitas vl̄ ꝓsona diligat̄. amissio āt felicitatis vim interrogat amoris. qui in aduersitate ꝓxim despicit apte conuincit̄ qꝫ ipm in ꝓsperis fi amauit. Quare Seneč. in remedijs fortui torꝫ. multi aliquid comitant̄. mel muscę se quūt̄. cadauera lupi. frumita formice. p̄dam non hominē sequit̄ illa turba. Hmōi hoies nō sunt discipuli xp̄i. sed amici mense ⁊ di sci. iuxta illud Eccī. vi. Est amic⁹ soci⁹ mense et nō ꝑmānebit in die nec̄itatis ¶ Scōd̄ error erat in cognitiōe. Nam singularis populus dn̄i noluit intelligere vt bene ageret. Quare dn̄s de errore eoꝝ conqueritur qꝫ ꝓpetam dicēs. Hiere. iiij. Stulms ꝑplus meus nō me cognouit. filij insipientes ⁊ vecordes. sapientes sunt vt faciāt mala. bene autē facere nesciunt. Hūc igitur errorē d⁹ volens tollere ⁊ viam veritatis ostendere. misit filiū suum magistrū veritatis. vt non solū verbo sed eē exemplo erudiret ⁊ errorē falsitatis tolleret. quare audiētes eū doctri nam. et videntes eius opa dicebāt. Mat. xxij. Magē scimus qz verax es ⁊ viam dei in veritate doces. Docuit eñ brevissima lectione duo q̄ lex scripture exp̄ssit. s. Declina a malo ⁊ fac bonum. Non eñ sufficit abstinere a malo nisi qs faciat quod bonū est. ar. lxxxvi. di. ca. non satis. glosa Cum facultas adest ⁊ necessitas instat. als sufficit bona voluntas. Hec eñ vera via dei est quā sine intermissiōe ambulare debem⁹? Sed notare debemus in illa via tria. scz

Terminū a q̄ est recedendū

Mediū ꝓ qꝫ est transeundum.

Et terminū ad quē est accedendum.

¶Primus eñ terminus a quo est recedēdū est ipm peccatū. qꝫ quidem gravat hoiem

et lassum facit in via. de quo conquerit ipe Salomõ. Sapie. v. dicẽs. Lassati sumus in via iniquitatis. Et statim subinfert lassitudinis huius causam di. Quid enim nobis pfuit superbia aut diuiciaꝝ iactantia q̃d pdulit nobis. tanꝯ vmbra trãsierũt omnia hec. ¶ Secõdo aduertere debem⁹ mediuꝫ p quod est trãseundũ. et est pnia. equitas et iusticia. Primũ mediũ oñdit christus peccatoribus dicens. Penitenciã agite q appinquabit i vos regnũ dei. Matb. iij. Secundum mediũ ꝓponit mechanicis q negociatoribꝫ. Puer. iij. Ducam te per semitas equitatis. quas cũ ingressus fueris non arctabuntur gressus tui. et occurrens nõ habebis offẽdiculũ. Mediũ iusticie ad iudices consiliarios q̃ platos pertinet. De q̃ Isaie xxxij. dicit Qui ambulat in iusticijs q loquitur veritates. qui ꝓicit auariciam q excutit manꝰ suas ab oi munere. qui obturat aures suas ne audiant sanguinem. et claudit oculos suos ne videat malum. ille in excelsis habitabit. Sz vere pauci p sua media ambulant directe. ¶ Tercio aduertere debemus terminũ ad quem est accedendũ. Ipse enim terminꝰ est ipemet deus et doctor noster christꝰ. qui vocat nos quasi dilectos discipulos suos dicẽs. Venite benedicti patris mei. ꝓcipite regnũ quod vobis ꝓparatum est Matb. xxv. Sed q̃uis christus p scripturam nos omnes vocet ad cenaꝫ eterne beatitudinis. pauci tamẽ eius vocem audiũt sed potius carne reuocante in medio damnabiliter errant. Isti ꝓpingit sicut cani de quo narrat q̃ exẽs i quodã agro inter duo castra. audiens duo cornua vocãtia homines ad mensaꝫ. sic in aliq̃bꝫ castris dñoꝝ fieri p̃ fuerit. q̃ mõ secutꝰ vnũ cornu. mõ alib̃. q sic tota die cucurrit q̃sq̃ horaꝫ prãdij trãsiuit q sic nllm p̃ndiũ bũit sz vtrꝫq neglexit. sic stamꝰ in agro bꝰ mõi inter duo castra vbi duo sunt ꝓpata prandia l̃ p̃uinia. Unũ ẽ xpi ad q̃ nos vocat p cornu sacre scripture. p voces p̃dicatoꝝ. Aliud prandiũ est carnis paratũ in delectatõibus. ad quod etiaꝫ cornu male inclinatõis ad pctã vocat. et ad suum p̃ndium inuitat dicens Sap̃. ij. venite fruamur bonis. Nunc multi sunt qui audiẽtes predicatorem vocare ad penitenciam q ad prandiuꝫ paradisi. relinquũt vicia q ad virtutes ꝓuertuntur. sed modico tempore perseuerãtes. dum carnis delectatõibus vocantur. dimisso primo p̃ndio iterum ad vicia redeunt. q toto tempe prandij sue vite duplici via incedunt quousq̃ in mortẽ incedunt. tũc ambo prandia tam beatitudinis eterne q̃ carnis amittũt. Debemus igitur lectiones christi audire. viam directã post eum sequi. sicut Jacob qui dixit. precedat dominus ante seruũ. q ego sequar paulatim vestigia eiꝰ. Genes. xxxij. et Job. xxiij. Vestigia eius secutus est pes meus. ¶ Tercioꝰ error est in electõe. quã do quis scz illud q̃ melius est contemnit. q illud quod vilius appetit et eligit. De quo errore dicitur in Canone de consecra. dist. v. non mediocriter errant qui magno bono preferũt mediocre bonum. Sicut videntur erasse filij israel. qui pepones. porros q allea. q ollas carnium affectantes elegerunt. et manna dulcissimum abhorrentes contempserunt dicentes. Quis dabit nobis carnes ad vescẽdum. recordamur pisciuꝫ quos comedebamus in egipto gratis. in mente nobis veniunt cucumeres q pepones. porri. cepe. et allea. anima nostra arida est. nichil aliud respiciunt oculi nostri nisi man. Numeri. xi. Sic reuera multi fuerũt ante aduentũ xpi. quorũ plures consimiles mõ sunt. quibus per scripturas et sanctos ꝓphetas virtutes et dulcedo vite eterne proponit. qui p incredulitatem cõtemnentes scripture dulcedinem. et figure veritatem. potius delicias carnis et mundi delicias appetere et eligere solent q̃ virtutes q delicias paradisi. p uerbiorũ. xxvij. Anima saturata calcabit fauum. Anima esuriens etiã amarũ pro dulci sumet. id est homo mundanis delicijs deditus q saturatus. virtutes que dulces cibi sunt anime despicit. et quia saturari nõ põt ex eis. ea q̃ amara sunt anime q dãnosa. admittit pro salutiferis. ¶ Contra hunc errorem christus nos vocauit q aperuit rem figure dando seipm̃ i cibũ. q vt oẽm nauseã figure tolleret quã antiq̃ habuerũt in mãna. corpꝰ q sanguinẽ ꝓpriũ tradidit veracit̃ i eucaristia. q ãt corpꝰ xpi sit figuratũ p mãna patet primo tõne nois in manbu. q̃d inꝺ

pretaf quid ē hoc. qz scz sicut dr in lra exo. xvi. Hebrei videntes mana de celo cadere dixerūt manhu. i. quid hoc est. admiratiue loquēdo. Sic vere quicūq; cōsiderat cibū istum. s. xpm in sacramto altaris. merito pt mirari et dicere. manhu. i. quid hoc est. qz ibi sunt tot miracula q; merito pōt fieri questio de eodē. Un in ps. dicit. A dño factū est istud. et est mirabile in oculis nostris. Item p manna intelligit eucaristia rōne loci. qz sursum de celo venit a potentia diuina nō humana. Johānis. vi. Pater meus dat vobis panē de celo vez. Item rōne modi. quia tantū habebat qui multū. sicut qui parum colligebat. quia scz in qualibet pticula est totum corpus xpi. et in omnib; non est. nisi vnū. Ecā. xvij. Necq; adiectū est necq; minuit. qui em plures hostias consecratas recipit. non magis habet de xpo q; ille qui solummō habet vnā. Unus em recipit sicut centum et econuerso. Et ideo de eo canitur Sumit vnus sumūt mille. quātum isti tm ille tc. Item rōne virtutis. quia sic manna omnē saporē habebat. et quidq; volebat comedēs sapiebat. Sic eucaristia oem habet virtutē ad omnia quecūq; voluerit hō pōt valere dum tm hō sciat ipm debite et digne recipe et tractare Sapie. i. Omnē hōis virtutē oia ꝓspiciens. vnde illud est simila cū melle. i. caro cū diuitate. vel panis spes cuz xpi corpe et humanitate. Ezechi. xvi. Similam et mel et oleum comedisti. Item rōne finis. qz tm durauit q;diu fuerunt in via. i. in ōrto et defecit in termio. Sic vere sacmē tum altaris est institutum ꝓ via huius vite. et ꝓ trānsitu deserti hui⁹ mūdi. qz revera qñ veniēs ad terminū hui⁹ vie ad terrā ꝓmissiōis et ad habitaculū paradisi tūc deficiet nobis nubes et māna. i. ignorātie obscuritas. et sacmū hui⁹ velati veritas notificabit. qz tūc gustabimus suauitatē glie et saciabimur p rē quā mō videmus p fidem. Aplus. Nunc videmus p speculū in enigmate. tūc aūt facie ad faciez Sed querit cur xps rem figuratā. i. corpus suū nō apparenter oīndat. vt quilibet quid credat certus cognoscat. Dico q; ꝓpter articulum notatum. xlij. J.

Secūda pars inqua

notat magna xpi passio ad ꝓpaciendū. In hoc q; acerbissimā mortē taz pie et māsuete sic agnus sustinere voluit siñ reclamatōe et rebellione vñ ysa. liij. Sic ouis ad occisiōz ducet et q; agnus coram tondēte se obmutescz et nō aperiet os suū. Sed et ego ñ agnoui. malū scz aliqd qd ꝑ aliquē feci. nllm lesi. nlli nocui. i. pe. ij. Detm ñ fecit nec inuenit ē dolus in ore eius tc. Moralr pbs dic. i. posterior. q; ois nra ꝓgnitō ortū hz a sensibus. Quō ñ sentim⁹ nat alit ñ ꝓgnoscim⁹. Cū igit invisibilia sit icognita nobis. necio signis visibilibus ducimur vt ducāt nos in cognitōem. sic videmus q; qñq; noia qñq; insignia solēt rez cognitōes et ꝓprietates mōstrare Sūt em nomina inuēta ad cognoscendū. C. de ingenuis et manumissis. l. ad ꝓgnoscēdū Ita ec insignia nobilia inuēta sūt vt ꝓgnoscāt in dignitatibus et nobilitatibus. ff. de rez diuisiōe. le. sanctū. Rex regū dei filius q; ex sua dignitate et nobilitate ignotus ē et hoibus icognitus. volens se notificare mūdo et cognitiōz eius ofdere aliter ꝓpter hoiem venerit et mortē sustinuerit ꝓclamare fecit. arma siue insignia suam patiētiaz et innocētiā significāta. ista agni imaculati patienter siñ reluctatōe mortem et occisionē suscipientis. vñ ysa. liij. et de peni. di. ij. Si em in qt xps tanq; agnus coram tondēte se. ñ aperuit os suū. Et hic bie remias. Ego quasi agnus tc Compat aūt christus agno rōne.

Mansuetudinis et innocētie
Agnitōis et scientie.
Utilitatis et ꝓuenientie.

Nam agnus ē māsuetus et innocēs. nullū em ledit. qz ñ habet cornua ad ventilandū sic bos. nec dentes ad mordenduz sic canis. nec vngues ad lacerādum. sic vrsus. nec pedes ad calcandū sic equus. sed in omib; innocens et mansuetus. Quare dicit Isidorus. Cetera animalia armauit natura solum agnuz dimisit inermem. Sic christus vere dici potest agnus ratione māsuetudinis et innocētie. qz nūq; alicui nocuit. sed oib; ꝓfuit. Quare Johes bap. digitus eius demōstrādo ait. Ecce agnus dei q; tollit pcta mundi. vbi Augustin⁹ infert. ergo innocēs fuit. quia nec corde. nec ore. nec opere alicui nocuit. Vere etenim dicere potuit illud

Dicere.ij. Absq; pctō et innocens ego sum
Sic quilibet nīm volēs p eius īnocentem
passionē saluari ⁊ a pctō liberari. debet eē vt
agn⁹ īnocēs. vt ñ dentibꝫ mordeat blasphe
mando detrahēdo. nec cornibꝫ superbie ⁊ po
tentie iniuriādo. violentiā inferēdo nec ma
nibꝫ rem alienā subtrahēdo. nec pedibꝫ cal
cet primū despiciēdo. vt de se dicere possit
illō ps. Innocēs mānibꝫ ⁊ mūdo corde.

¶ Sed q̄s hoc dicere pt vt de pñti currim⁹
innocēs ego sum ⁊ nulli nocui. certe pauci
ymo nulli. q; oēs quasi lupi rapaces agnos
innocētes strāgulāt Vñ ēcitat Esop⁹ fabu
lam q̄ q̄ndā lup⁹ ⁊ agnus comedebāt ī pa
scuis. ambo ad torrētē currētes bibēt. lup⁹
superiori pte aque bibēs. pede aquā turbauit
dicēs agno. Quare turbasti aquā Agnus
rñdit. Inferior te sum. et quō turbare aquā
potui. imo ⁊ pr̄ tuus hoc idem fecit. et tu pa
tris maliciā imitaris me infestando. ⁊ sic oc
casione īuenta lupus agnum occidit ⁊ deuo
rauit. quare Esopus dic̄. Sic nocet nocu⁹
innocuo causamq; nocendi querit. Sic re⁹
uera hodie multi lupis rapacibꝫ compañ.
qui paupes viduas ⁊ aduenas ledūt. ⁊ eo
rum bona surripiūt. ⁊ violēter sine iusticia
possidēt. Sed quid talibꝫ in punitōem pec
cati eueniat. notare pñt in figura cuiusdam
regis samarie achab. De quo bē. iij. regū
xxi. Q, quidā dictus Naboth iuxta palaci
um regis bēbat vineā. ad quē rex achab di
xit. Da michi vineā tuam vt faciā mihi or
tum olex. quia vicina ē ⁊ ppe domū meam
Qui cū nollet cū esset hereditas patr̄ suo
rum. indignatus est rex ꝓ eum. Ad quē Je
zabel vxor ait. Grandis auctoritatis es. et
bene regis regnū iurl. ego dabo tibi vineaz
naboth. Scripsitq; ita lras ex noīe achab.
et signauit eas anulo regis. et misit ad ma
iores natu ⁊ opīmates qui erāt in ciuitate
ei⁹. vt contra naboth submitterēt falsum te
stimoniū dicētes. q̄ naboth maledixit deū
⁊ regem. ⁊ eū extra ciuitatē lapidibꝫ interfi
cerent. Qđ ⁊ factū est de ꝓsensu regis. Cū
autē audisset rex achab. naboth mortuū fue
rit ⁊ descendit in vineā vt possideret eā.
¶ Ad quē dñs p Helyam ait. In loco hoc
in q̄ linxerūt canes sāguinē naboth. lambēt
q; tuum sanguinē. Si mortu⁹ fuerit achab
ī ciuitate comedēt eū canes. Si āt mortu⁹
fuerit in agro. comedent eū volucres celi. et
canes comedēt iezabel ī agro iesrahel. Per
vineā naboth pt intelligi possessio. vl aliud
bonū viri iusti. Per achab regē hāc vineā
cupientē. hō quicūq; ⁊ maxīe potēs. qui cu
pidus ē boni alieni. Per vxorē aūt achab
que viā pessimā inuenit būdi vineā ꝓdictā.
scz p innocētis mortē. significanť hoīes ma
li qui sunt potentes ⁊ potentibus coniuncti
⁊ dant eis ꝓsilia pessima rapiendi simpliciū
et innocentū bona. hi occasiōe querēt falsum
testimoniū ⁊ pferunt et innocētes occidūt
Sed qual' vidicta talibꝫ accidat aduertere
debent. Haz vltio sanguis sequit̄. ⁊ pena ta
lionis. morte mala morient̄. et canes infer
ni. s. dyaboli animas eoꝝ rapient ⁊ crudeľ
laniabūt. ysa. xxxiij. ve qui ꝓdaris. nōne ⁊
ipse ꝓdaberis. ⁊ Abac. ij. Ve ei qui mlt̄iplicat non sua. vsq;quo aggrauat ꝓtra se den
sum lutum. Nunquid non repente consurgent qui mordeant te et suscitabuntur lacerantes te. et eis in rapinas eris. quia tu spoliasti gentes multas. ¶ Secundo agn⁹ S
est agnoscens. Et ideo dicitur agnus scd̄m
Isidorum ab agnoscendo. quia agnus inť
innumerabiles greges solo balatu matrem
agnoscit. Eodem mō christus in cruce posi
tus cognouit tria genera personaꝝ. s. prēm
matrem. et crucifixores. Nam patrez cogno
uit animā suam sibi ꝓmēdando dicēl. Pa
ter. in manus tuas ꝓmendo spiritū meum.
Matrem etiam agnouit de ea curam specia
lem habendo dicens Johāni. Ecce mater
tua. Agnouit etiā crucifixores pro eis oran
do dicens. Pater dimitte illis. quia nesci
unt quid faciunt. Et quia christus in cru
ce moriēs. horum trium generū hominū no
ticiam būit. Ideo ad hui⁹ repzesentatōem
in fine cuiuslibet misse ordinatōne eccl̄ie ter
dicitur Agnus dei. quasi diceret in primo
O agnus dei qui cognouisti patrem tuum
spūm tuum sanctū in suis manibus recom
mēdando. rogamus q tuam innocentē mor
tem. vt dum dies vltima vite nostre adue
nerit. miserere nobis. et spiritū nostrum ad
tuz accipias refugium. O agnus dei qui
dilectissimam tuam matrem agnouisti. de
ea specialem curam habendo. et Johāni re

commẽdando. miſere nobis et fac vt dul
ciſſime matris me ꝓcibus adiuuemur. atq;
ab aduerſarijs ꝓtocinio eius liberemur. O
agnus dei qui inimicos crucifigentes te a
gnouiſti. benigne ꝓ eis deprecando. miſere
nobis pctoribꝫ inimicis tuis. vt ꝙ te recon
ciliati pti tuo nobis tribuat pacez et requiẽ
ſempiternam ¶ Tercio agn⁹ totus vtilis ẽ
T caro. ſ. ad cibũ. pellis ad vſũ varijũ. lana ad
veſtimẽtũ. cornua cũ vngul' ad medicamina
Sic xp̃us fuit nobis ꝙ totum vtilis ꝙ eius
aiam̃ ad viã ſalutis eterne oſtendẽdam. ꝙ
ſanguinẽ ad genus humanũ redimendũ. ꝙ
corp⁹ ad aias fideliũ ſub ꝓfecrato pane nu
triendũ. ꝙ deitatẽ ad ſctos ⁊ electos i celis
ꝓfruendũ ⁊ glificandũ Uñ dns moyſi dep̃
canti vt ſe oñderet dicẽs. O ñde faciẽ tuã
et ſalui erim⁹. rñdit exo. xxxiij. O ñdaz tibi
omne bonũ. i. mittã filiũ meũ vobis. in q̃ eſt
oẽ bonũ. qui eẽ ꝙ paſſionẽ oẽ bonũ ⁊ neceſſa
riũ ad ſalutẽ mũdo ꝓmunicauit. Nam ipe
ꝙ paſſionẽ ſuã generalr omnib bonus val'
et neceſſari⁹ fuit ad ſalutẽ. Nã omne bonũ cõ
plectr in tribꝫ differẽtijs. vicz in mali amo
tione. gre aſſecutõe. aſſecute gre ꝓmotione
Nec eſt bonũ q̃d in his tribꝫ dictis nõ inclu
dar. nec eſt bonũ q̃d extra illud hear. quia
omia habundãtiſſime ⁊ copioſiſſime fluunt
de vulneribꝫ ſaluatoris. ita tñ ſi ſequamur
U veſtigia eius. et ad ꝓcipandũ eadez bona
abiles inueniamur. ¶ De prio bono. ſ. ma
li amotõe dic̃r. omne genus venenate
malicie ⁊ nequicie cordis hitaculo ꝓpellit.
et fugatur. ſi ꝙ deuotas meditatões in cordi
bus nris. ſerpens ille nõ eneus. ſed vere de
us erectus fuerit. ſi enĩ peccatis ꝓfundatus
fueris. ſi vicijs impulſatus. ſi ad deſpatõem
impugnatus fueris. ſi carnis fragilitas ſcli
nauerit. deiq̃ quidquid mali acciderit. eri
ge ſerpentẽ in cruce cruentatũ totum. ⁊ con
tinuo te ſenties liberatum. Nam ſi ad virtu
tem vnius verbi ꝓdi ſerpens vterus virus
euomit et emittit. nõne magis ad fortẽ ima
ginationem dominice paſſionis vir⁹ peccati
euomitur ⁊ penitus expellit. Unde bernar.
Nichil adeo medicinale ẽ peccatoꝝ. nichil
ita interficit peccatum. crucifigit vicium. ex
tinguit temptamenta. depellit omne genus
mali. ſicut memoria dominice paſſiõis. De
cundũ bonum conſiſtit in gratie aſſecutiõe.
De quo dicit ille egregius et deuotus do
ctor bonauẽtura. Nichil ita illuminat ad co
gnitionem. nichil ita dilatat ad gratiarum
actõem. nihil ita accendit ad dilectionem.
nichil ita cogit ad imitatõem. nichil ita ele
uat ad contemplatõem. nichil ita in anima
opar̃ vniuerſalẽ ſctificatõz ſic̃ meditatio do
minice paſſionis. Bernardus. Quid tam
efficax ad curandũ vulnera. necnon ad pur
gandum mẽtis aciem q̃z vulnerũ ipa chri
ſti ſedula meditatio. nec quidq̃d tam inſtr
mum ad mortẽ q̃d non morte xp̃i ſanetur.
De tercio aſſecute gratie promiſſione. Di
cit itez bonauẽtura. Si vis o homo. vt de
virtute in virtutẽ. de gratia i gratiã. de amo
re in amorẽ. de deſiderio in deſiderium. de
luce in lucem. de bono in melius proficias
et aſcendas. quotidie nullo fractus impedi
mento. quanta potes deuotõne percurras.
et mediteris domini paſſionẽ. Notiſſimũ
añt quod in conſideratiõe dominice paſſio
nis cor noſtr̃ inflammat penitus ⁊ exurit.
et in gaudiũ ſpũale potenter nos rapit ⁊ af
ficit. eſt illud cum deuote meditamur. q̃d il
la vehementiſſima doloris acerbitas quam
dulcis Jheſ⁹ amariſſimã ſentiebat. tranſijt
abijt ⁊ receſſit. ⁊ fructum eius dulciſſimuz
poſſideamus. fruemur in eternum. ſic enĩz
ait. Apoſtol⁹. Chriſtus reſurgens ex mortu
is. iam non moritur mors illi vltra non do
minabitur. ¶ Unde legitur in ſpeculo hy
ſtoriali Uincencij. libro. xxxi. c. xvi. xvij. ⁊
xviij. q̃ fuit in epiſcopatu Leodij iuuencla
quedã vita ⁊ nomie gratioſa Maria. Que
ꝓpter amorẽ domini omnẽ ornatum ꝓtem
pſit. cuius ꝑmicie dilectõnis dei memoria
crucis ⁊ dñice paſſionis fuit que dũ quadã
die beneficia que xp̃us in carne humão ge
neri clemẽs exhibuit conſideraret tantam
compũctionis grãm tantãq̃ lacrimar̃ co
piam torculari eius crucis exp̃ſſa in paſſio
nis eius memoria adinuenit. q̃ veſtigia eiꝰ
per eccl'iam larcime deſuꝑ pauimentũ copi
oſe defluentis oſtendebant. vnde non lon
go tempe poſt hanc eius viſitationem. nec
crucis ymaginem intueri. nec etiam loqui.
nec alios loquentes audire poterat de paſ
ſione chriſti quin ex defectu cordis in ex-

talim laberet. vnde vt dolore aliqñ tempa
ret. ⁊ fluuiñ lacrimaꝝ cohiberet. relicta hña
nitate ad xpi diuinitatē ⁊ maiestatē animñ
attollebat. vt in eius impassibilitate reperi
ret consolatiõem. Sed vnñ flumis impetñ
restringere conabat. inde mirabile maior la
crimaꝝ impetus oriebat. Cum essi quadaꝝ
die añ parasceuen. cũ iam imminẽte passio
ne xpi. maiori lacrimaꝝ ymbre. cũ suspiriis
et singultibꝰ se cum dño mactare inchoassz
Quidã de sacerdotibꝰ ecclesie vt oraret cũ
silentio ⁊ lacrimas cohiberet quasi blande
increpãdo hortabatur. Illa vo verecunda
impassibilitatis sue cõscia egressa clamans
ab ecclesia in loco secreto a dño cum lacris
impetrauit. vt pdicto sacerdoti ostenderet.
qꝺ nõ est in homĩe lacrimaꝝ impetñ cohibe
re seu retinere. quin flante spũ vehemẽti flu
unt aque. Cum igit sacerdos ille eodẽ die
missam celebraret. tanto lacrimaꝝ diluuio
submersus est. qꝺ spũs eius fere suffocatus
est. vt libꝝ et linthamina altaris rigaret.
¶ Cui post ancilla christi reuertens ac si pre
sens fuisset. quecunqꝫ acciderant sacerdoti
retulit dicẽs. Nunc inquit ꝓ experientiam
didicistis. qꝺ nonẽ in hoie impetñ spiritus
austro flante retinere. De inquit lacrĩe mee
sunt refectio mea. hę sunt michi panes die
ac nocte quia caput non affligunt. sed men
tem pascunt. nullo dolore torquẽt. sed ani
mã quadam serenitate exhilarant. dum scz
per violennã non extorquẽtur. sed sponte a
deo propinantur.

¶ Tercia pars in qua

tractatur de insidiosa machinatione iudeo
rum. ibi. Venite mittamus lignum. ⁊c. Se
cundum Nicolaum de lira. in illis partibus
scz oriente est quedam arbor dicta taxus cu
ius lignuz si minutim incisum fuerit. vel in
pulueres redactũ in cibo occidit comedẽ
tem. et inde dicit toxicum quasi venenum.
⁊ intoxicare id est veneno inficere. Et de li
gno huius arboris intendebãt ponere in pa
nem et cibum Hieremie. qui est figura xpi
vt eum occiderẽt ne eos amplius argueret
de iniquitate. Et congrue exponit de xpo.
quia lignũ crucis iudei volebãt mittere in
christũ qui est panis vite eterne. Cogitaue
runt ergo qꝺ si christũ crucifigerent pẽitus
eum de memoria hominũ tollerent ꝑ suppli
cij ꝓtemptibilitatẽ ⁊ doctrinaꝝ eius raderẽt
de terra ꝑ supplicij vilitatẽ. Cuius tñ cõtra
rium patet. qz ipe crucifixꝰ ⁊ mortuꝰ. surgẽs
a morte in populo fideli attulit fructũ mul
tum sicut pdixit Johãnis. xij. Nisi granum
frumẽti cadens in terrã mortuũ fuerit ⁊c. Z
¶ Sequit. Tu autẽ domine sabaoth. hę
brayce princeps exercituz. qui potens es
iudicare iuste. et ꝓbas renes id ẽ malas af
fectiones ⁊ corruptas concupiscẽtias. ⁊ cor
da id est cogitatiões. videam vltiõem tuam
ex eis. Sed cur christus querit vindictam
cum alꝫ ꝑ eis rogauerit. Luc. xxiij. di. Pa
ter dimitte eis quia nesciunt. ⁊c. Dico qꝺ
hic querit vindictam de obstinatis et nõ pe
nitentibꝰ. alꝫ rogat ꝑ penitentibꝰ. nec hic
loquit appetitu vindicte. sz zelo iusticie ⁊c.
¶ Moraliter. Per illud lignũ mortiferũ. A
scz taxi. designat lignum sctẽ crucis. qõ dya
bolo mortifer fuit. nobis vo saluti ferum.
cum christus in eo moriendo diabolũ vin
cendo occiderit. et hominẽ mortuũ reuifi
cauerit. Quare sapientie. xiiij. dicit. benedi
ctum lignũ per quod fit iusticia. Justum
essi est. vt iuxta qualitatẽ ⁊ quantitatem de
licti satisfactio fiat xij. q. ij. Fraternitas. In
iuste autem homo fructũ venitum ab arbore
accepit. sed christꝰ homo factus est propter
hominẽ. iuste arbori fructum vite restituit.
homo delectatus ẽ in omni sensu illicite. et
christus ꝓpter hominem punitus est in om
ni sensu licite. De illa iusticia habet Roꝝ.
v. Sicut per vnius delictum ofis homies
in condemnatiõem. sic per vnꝰ iusticiã ofis
homines in iustificatiõem vite. Fuit etiam
congruũ. vt quia dyabolꝰ hominẽ in ligno
deceperat ⁊ vicerat. ꝙ lignuz falleret ⁊ vin
ceretur. scõm illud Ouidij. Justus vterqꝫ
fuit. nec est lex equior vlla. qꝫ necis artifice
arte perire sua. Hoc dicit Ouidꝰ ad ꝓmẽda
tionẽ iusticie duoꝝ regũ qꝝ vtiqꝫ tyrãnũ se
ui tormenti excogitatorez in ꝓprio artificio
primo occidit. Unus pro punitõe hominũ
excogitauit thauꝝ ereum. qui ignitus homi
nem immissum torqueret. Ex cuꝰ clamore
mirabilẽ mugitũ daret. ac si thaurꝰ viuerꝫ
Quo facto rex vt artificis opus probaret

primo eū immisit. Deōs rex. quendā hospitem i magna sterilitate pſulentē vicinū suū hospitez mactari ioui vt sua solus care venderet. ⁊ sic iupiter p illud olocaustū posset placari. quē rex primo mactauit ⁊ ioui obtulit. Sic iustū fuit ut diabol⁹ excogitator male deceptōis in ligno. primo ipe arte sua decipetur in ligno. De hac iusticia loquit̄ mgr in. iij. sent. di. xx. reddens rōnem quare xp̄c noluit nos potentia liberare. sed iusticia. iō inq̄t potentia vincere noluit. q⁹ diabol⁹ vicio querelatis sue amator est potentie. ⁊ ō sertor oppugnatorq̄ iusticie in quo homies eū magis imitant̄. qui neglecta iusticia potentie magis studēt. eiusq̄ adeptione letant̄. vel cupiditate inflāmant̄. Idcoq̄ placuit deo nō potentia. sed iusticia vincēs hominē eruere. in quo hō imitari eū disceret. Ait iobānes pp. xxij. in clemē. de rel. ⁊ ve. sctōr. c. si dñm. dicit. O digna ⁊ nunq̄ intermittenda mēoria. in qua mortē nr̄am recolim⁹ mortuā. nostrūq̄ interitū interisse. ac lignū viuificū ligno crucis affixū. fructū nobis attulisse salutis. Et statiz post. O singlaris ⁊ admirāda liberalitas. vbi donator venit in donū. ⁊ datū est idē penitus cū datore. q̄z larga ⁊ pdiga largitas. cum tribuit quis seip̄m. dedit igit̄ se nobis i pabulū vt q⁹ hō p cibū in mortē corruerat. p cibū ipe ēleuaret̄ ad vitā. cecidit hō p cibū ligni morti ferī. releuatus ē p cibū ligni vital'. In illo pependit esca mortis. i isto vite pependit alimentum. Illius esus meruit lesionē. illius gustus intulit suauitatem. gustus sauciauit et gustus sanauit. vide q⁹ vnde vulnus est ortum. prodijt ⁊ medela. et vnde mors subijt. exinde vita venit. Diabol⁹ nāq̄ hoiem cupiēs secū eternal't mori ⁊ dānari. fructuz ligni vetiti toxicauit. vt gustātē inficeret ⁊ ad mortē vulneraret gustato eternā ab hoie fructu ligni vite mortē inuenit. dei clemētiā et misc̄iam pdidit. amisit potentiā. ⁊ creatōr oīm dñatōem ⁊ pſidentiā que omnia fructus ligni sācte crucis restituit et perfecte sanauit. ¶ Nam xp̄s in cruce moriens tria pcurauit. quia

Patrē pacificauit reformās ei⁹ clemētiam.
Diabolū religauit ⁊ ānichilās ei⁹ potentiā.
Hominē nobilitauit. dās ei plenā cōfidētiā

Procurante nāq̄ diabolo. hō ex inobedie
tia de ligno vetito fructū sumpsit. et deum ō
se amaricauit. intantū q⁹ fōtē misc̄ōie ⁊ cle
mentie oīno clausit. maledicēs homi ⁊ terre
⁊ ꝑpenti. ex cui⁹ suggestione hō peccauerat
Josue. xi. dñi em̄ sntia fuerat. vt pugnarent
sez demōes ꝑ isrl'. i. hominē ordinatā ad hos
nitudinē et visionē dei. ⁊ nō merezent̄ vllā
clemētiā. sed xp̄s in cruce moriēs p̄tis ama
ritudinē placauit priorē ⁊ maiorē clemētiam
impetrauit. Exod̄ xxx. Depcabit̄ Aaron sū
cornua eius altaris. sez semel p annū in san
guine qui oblatus est. p pctō. et placabit sē
eo in generatōib⁹ vr̄is. expone. Deus p̄ p
filium suuz expāssis brachijs semel morien
do. et sanguinez in redemptōne populi fū
dendo in ligno crucis oblatum. depcatus ē
pro peccato populi. ⁊ placatus est sup popu
lo fideli. Figuratur illa placatio facta per
lignum crucis. Exodi xv. Per lignum mis
sum in aquam amaraz et dulcoratam. Ibi
em̄ dicit̄ q⁹ filij israel egressi de mari rubro
ambulauerūt per desertum. et venerunt in
marath vbi aque erāt ita amare q⁹ ipas bi
bere pre amaritudine nō valebant. de quo
popul⁹ cū murmuraret. orauit Moyses ad
dominū. qui ostendit eis lignū quod cum
misisset in aquas in dulcedinē sunt mutate
Exinde autē venerunt in helim vbi. xij. fon
tes ⁊. lxx. palme erāt. Sic revera genus hu
manū per peccatū lapsum ⁊ egressum de pa
radiso i amaritudie laborauit. et ambulauit
p desertum huius mūdi. ⁊ aque divine gra
tie ⁊ clementie in fonte oīnis bonitatis ita
amaricate erant plene q⁹ nemo ex hoc grāz
exhaurire poterat. donec lignum sancte cru
cis immissum ē in dei filiū qui est fons sapi
entie ⁊ divine bonitatis. ⁊ ipe pro peccatis
populi p̄caretur. tunc viscera misericordie
dei patris dulcorata sunt. et aquas dulciſſi
mas sue misericordie et gratie in redemptō
nem populi effudit. Judith. v. A ligno ob
dulcorata ē aqua amara. In signum etiam
dulcorationis et pietatis p lignum crucis
affluentis fertur vna ps crucis fuisse de oli
ua. et forte potius rōne significatōnis q⁹ ne
cessitatis. Quia oliua radicē habet amaram
et corticem similiter. fructus tam eius vul
cis est atq̄ pinguis. de q̄ oleū fit q⁹ ē cibo

et medicina. nam vulnera mitigat et sanat. Hic passio q mors xpi i cruce suscepta. in ra dice. i. cā ꝓpter quā q ꝓ qs q ꝓ qbꝫ sustinu it amara fuit. Fuit eē amara i cortice. i. toto corpore. fructus tñ crucis dulcis et utilis. qz nēa vlnera sanauit. q oleū misc̄die nobis largissime ipetrauit. Isa. lij. liuore ei⁹ sana ti sum⁹ q seqū. Ipe pctm̄ multoꝝ tulit. et ꝓ trāsgressoribꝫ orauit. vt nō ꝑirent. Ex dis trahit̄ doctrinā q ois qui cupit dulcedi crucis gustare interius in aia. necessario p⁹ exterius i corpe pati amara. Gal. v. Qui sunt xpi carnē suā crucifixerūt cū vicijs et cō cupiscentijs. Et ibm glo. hoc q dic̄ cū vicijs referūt ad opa. q āt subdit cū ꝓcupiscētijs. referūt ad yderia. Hec āt crucifixio nichil aliud ē q motū q ꝓcupiaꝝ carnalium rep̄ sio. itaq q ꝑ eas caro q sentiūe passiōes taliter ordinent. q nūq vsum q iudicium rōnis impediāt. ¶ Sed ꝓ lignū crucis dia bolū ligauit ꝛc. Dyabol⁹ namq tam potens erat añ xpi mortē. q hoiem temptare pote rat q vincere. qz ꝓpetrato pctō hō se fecit ser uum dyaboli. Cu⁹ āt est in ptāte dñi sui q li gat̄ vinculis eius. Sz xps in ligno crucis moriendo hoiem a vinculo diaboli liberauit Unde mgr̄ ij. sen. di. xix. Incideramus enim in principē hui⁹ seculi qui seduxit adam q ser uum fecit. cepitq nos quasi vernaculos. i. empticios possidere. sed redemptor nē ca ptiuatori nostro tetendit muscipulā crucē suam. q posuit ei quasi escā sanguinē suum. vnde ergo dyabolus nos tenebat. delictum est sanguine suo. non enim tenebat nos nisi vinculis pctōꝝ nostroꝝ. illa erant cathene captiuorum. ¶ Fecit namq deus aduersa rium ita timidū et imbecillē ꝑ lignum crucis q merito passionis nullo modo crucis sig num audeat appropinquare. nec signatum ledere. Figurat̄ Ezechiel. ix. vbi dicit̄ Q, ezechiel vidit septē viros hñtes gladios in manibꝫ suis qui transierunt per medium ihrlm q omnes qs inuenerūt non signatos signo thau interfecerūt. sed signatos nō le serunt. Uiri isti signant demones qui ꝓmit tente deo non signatos xpi signo. hñt q pñt temptare q ledere gladijs temptationuꝫ et peccatoꝝ. sed signatos fugiunt et timent. Unde Aug⁹. sup Johānē. Signuꝫ crucis a nobis expellit exterminatorē. si cor nostꝝ xp̄m hēat inhitatorē. Ratione hui⁹ virtutis fertur vna ps crucis fuisse de cedro. quod est lignū magne soliditatis q duricie. ita q a vermibꝫ nunq corrodit̄ vel cassat̄. Est ar bor etiā ceteris altissima. odore iocūdissima cuius odor fugat oia venenosa. est pulcerri ma. qz virorē nunq pdit. fructu suauissima et in medicina utilissima. q in libano scōm Isidoꝝ repitur. Hec arbor est crux q vere ē altissima et excellentissima dignitate. altior do cedroꝝ arborū eius. Amos. ij. Est pul cerria. qz sꝛz sanguīe xpi picturata. q illa fru ctū dulcez. s. dei filiū portauit qui triplicis est saporis. s. anie corpis q deitatis. qui dul cis deuotis et sapidus inuenit̄. fructus eius dulcis gutturi meo. Cañ. vij. Ista enim di stillauit gūmi ꝓtiosum. i. sanguinē ip⁹ xpi. quo ꝑ certo si liber conscientie nre vnctus et linitus fuerit. nunq a tineis viciꝝ q pctō rum corrodetur. nec tempestate male ꝓsuetu dinis consumetur. quia liquor veri sangui nis summe est medicinalis ꝑ infirmitates omniū pctōꝝ. Fīa odor ei⁹. i. meoria vel eē umbra fugat venenosa oia. i. signatō q iuo catio eius fugat demones. Unde ps. virtu tem hui⁹ signi ꝓsiderans. inuocauit deum vt mereret̄ eius virtutis ꝓticeps fieri. dicens. fac mecū signū in bono. vt videāt qui ode runt me iō ē demones q confundant̄. Uñ de inuentōie sancte crucis legit̄. q dū crux ab Helena quesita hierusalem fuerat. q per iudam iudeū monstrata. dyabolus in aere vociferauit. dicens. O iuda quid feciſti ꝓ tractum iude. Ille enim me suadente xp̄m tradidit. tu vero domini crucem ostendi q sti. per illum multoꝝ animas lucratus eā. per te autē multas amittam. Per illum i po pulo regnabaz. ꝓ crucem vero quā ostendi sti eiciar ab omnibꝫ ꝓpulis. Qualiter aūt demones crucem fugiant et odiant diuer sis patet exemplis. Debet ḡ se homo semꝑ signare signo crucis. firma fidei in memo ria passionis q securus ab aduersario stabit ¶ Tercio christus homiem ꝑ crucem no bilitauit. dans homini plenaz confidentiā. In statu namq innocētie hoi data fuit dña nio q ꝓsidentia sup oia viuēa sup terram. Geñ. ꝓmo. Dñami piscibꝫ maris. Hodie

xp̃us in ligno crucis in hũanitate moriens et dyabolũ triumphãs. naturã humanã dignificauit. ⁊ vltra angelicã locauit in plenã p̃sidentiã. quia iustũ est vt quãto christus se in hũana natura humiliauit tanto etiam exaltaret in dignitate. sed ipe inclinauit se in cruce. vltra omnẽ dr̃iam entis in maximã miseriã. licet non in culpã. Ideo dignũ fuit vt etiã vltra oẽm dr̃iam entis etiam angelicaz naturã exaltaret ad gloriã. et plenam omniũ p̃sidentiã. Ũñ Matb. xxviij. Data est mihi omnis ptãs in celo ⁊ i terra Nec solũ naturam hũanam susceptam mirabili vnionis sublimauit. sed etiam in spem oẽm hoiem in grãm meriti ⁊ comp̃hensionis gloriam exaltauit. Hoc patet in virgie gloriosa. que gratia p̃hensionis etiã p̃celsit omnes choros angelor. Quare in eius laudem canit ecclesia. Exaltata est sctã dei genitrix sup choros angelor. Est eẽ regia et dña angelor. In signũ huius excellẽtis dignitatis humane nature. angelus qui añ aduentũ xp̃i se p̃misit ab hoie adorari. vt patet Geñ. xviij. Post xp̃i incarnatõem ñ p̃misit ⁊ volentẽ eũ adorare increpauit dicẽs. Vide ne feceris p̃ku⁹ tu⁹ sum ⁊ fratz tuoz habentiũ testimoniũ ihesu. Apoc. xix. Oz ergo hec potẽtia et dignitas p̃firmata ẽ in ligno crucis p̃m. merito dicit Apoc. xxij Potestas eor est a ligno vite. ¶ Sed oc currunt hic duo quesita merito movenda. Primo an hõ angelũ dignitate precellat. vel ecõuerso. Et videt q̃ homo sit nobilior. ex iam dictis. Etiam autoritate bẽati Aug. qui dicit. q̃ mente humana solus deus est maior. Item rõne p̃batur. In omni genere id quod tenet rõnem finis ẽ melius sed in genere creaturaz homo tenet rõnẽ finis et non angelus igit. Nam Remigi⁹ ⁊ philosophus dicũt. q̃ nos sumus finis omniũ quodãmodo que sunt. qđ nõ dr̃ de angelo Confirmat. maior est qui recumbit q̃ qui ministrat. teste dño. Luce. xxij. Sed angelus ministrat hom̃i. Hebre. i. Omnes sunt administratores spũs. Contra spũale nobilius et dignius est corpali. ⁊ incorrupt̃bile et imortale corrupt̃bili et mortali. sed ãgelus est spũalis incorrupt̃bilis et imortalis homo autẽ non. ergo ꝛc. Bonauentura in

ij. di. i. respondet q̃ de angelo et hoie possumus loqui dupliciter. vel p̃ compatrõem ad finem ad quẽ sunt. vel q̃tum ad nature dignitatez. Si primo mõ sic sunt pares. quia ad eundẽ finem. s. ad eternam beatitudinez immediate ordinant. nec sic angelus ꝓpter hominẽ. nec e converso. tamẽ sicut lex caritatis facit in membris corpalib et cõciuib ciuitatis. q̃ vnum mẽbr̃ fuit alteri. vt pes portat se ⁊ oculũ. et oculus videt sibi ⁊ pedi et in ciuib terrene ciuitatis similiter p̃ngit. Ita intelligẽ dñ est de hoie ⁊ angelo q̃ sunt ciues supne ciuitatis. quia enim homo habet abilitatem ad labendum. et possibilitatem ad resurgendum. angelus vero stans perpetuitatem in stando. cadens impossibilitatem in resurgendo. Ideo et angelus stans sustentat homis infirmitatẽ. ⁊ homo resurgens repat ruinam angelicã. Ideo q̃ dammodo angelus ꝓpter hoiem. ⁊ quodãmodo econuerso. et rõ ad hoc pes sũt Si vero loquamur q̃tum ad nature dignitatem. sic angelus melior est homine et superior in gradu p̃sistit. Si obijceres q̃ xp̃s et bta virgo qui sunt opũmi in genere hũano. meliores sunt opũmis in genere angelico. ergo hõ simplr melior est Dicendum q̃ hoc non est rõe nature. sed multiplicis gr̃e. supaddite. Ad autoritatẽ contrariã. q̃ nil cadit mediũ inter mentẽ ⁊ deum. Dicẽdum est. q̃ hoc aut est mediũ s̃m dignitatẽ nat̃e. vl s̃m causalitatẽ influentie. Primo modo cadit mediũ. sc̃do mõ non. Nam deus immediate influit in mentẽ. ⁊ ipsa mens immediate a prima veritate informat̃. De sc̃do rõe finis. dicendũ q̃ aliquid est ꝓpter qđ res est aut ad supplendã indigentiã sicut dom⁹ ꝓpter hominẽ et calc⁹ ꝓpter pedem. Aut ad suscipiendũ eius influentiã. sicut homo ꝓpter deum. quod vltimo mõ habet rõnem finis nobilius est. quod p̃mo modo non. Quia enim hõ omnib indiget. angelus nullo nisi deo. ideo omnia ꝓpter homiem. nõ omnia ꝓpter angelũ. In cuius rei signũ angelus cõditus est in p̃ncipio. homo vero in die sexto Qđ obijcit̃ de ministerio. intelligit̃ dupl̃r Aut ꝓpter se alicui ministrat. sic̃ regi ⁊ dño et tal ẽ nobilior. Aut ꝓpter aliũ. sicut si ministrat miles garcioni regis. talis nõ ẽ nobi

lioꝛ ¶ Sic angelus ministrat homini propter deum sicut diues paupi. et fortis egrotanti

¶ Queritꝫ secundo. vtꝝ deus magis diligat hominem ꝙm angelū. ¶ Respondeo sc̃dm bonauenturā. di. xxxiij. tertij. ¶ Deum diligere magis vel minus creaturā rōnalem. est ſm duplicez effectū. Duplex ei ẽ effect? scz conditōis et effectus reparatōis. Primo effectū magis diligit. vel dilexit angelū. qz ipſū in melioꝛib naturalib condidit. Secundo vo effectū magis dilexit hominem. quia redemit hoīem. angelū vero nō. Et ātꝫ vlterius queritꝫ que istaꝝ dilectionū magis excedat. Dicendū est ꝙ vo excessu dilectōis dupliciter ẽ loquẽdum. aut vt nūc. vl ſim pliciter siue ſm statum pñtem. siue ſm statū finalez. Si primo mō. sic dilectio ad angelos magis excedit. Si scdo mō. tunc excedit dilectio ad homies. de pluribus ergo habebit hō in futuro vnō magis gratū existat deo ꝙm angelus. tū ꝓpter bñficium incarnationis. tum ꝓpter beneficiū redemptōis. tū ꝓpter beneficiū eminẽtis glorificationis in vtroꝙ sexu. ſ. christo z btā virgine. quos sup omnes angelos exaltauit.

¶ Feria quarta post Palmaꝝ

Omne quis

credidit auditui nr̃o. ysai. liij.

¶ Pbus. i. metha. dic̃ ꝙ ad sapientē et ad docere volẽtem pũnet omnia scire. z posse causas reddere eoꝝ que scit. Quia. i. phi. z. ij. metha. dicit. tūc ergo vnū quodꝙ scire arbitramur cū causas eius cognoscimus. Quia aũt fides xp̃iane religionis est tam ardua sublimis z difficilis q̄ p causas. z rōnes pfecte nequeat ꝓbari l' ostẽdi. Ideo firmiter credenda. z simplicit̃ cōfitenda est. vt hꝫ extra de sum. trini. ca. firmiter in textu z glosa. Nullus nanꝙ nimis curiose causas z rōnes ꝙquirere debet fidei quia nō omniū ratio reddi pōt. ff. de legib. l. non omniū. Ideo impator Justinianus vt hꝫ. C. de sum. tri. l. nemo. ꝓhibuit ꝙ de inceps nemo cuiuscūꝙ conditiōis extiterit publice nec etiam ꝓuate de fide contrectet. et disputet. vel in dubiū reuocet que a scis patribꝫ iuxta aplicas expoſitiones z institutа sanctoꝝ patꝝ diffinita noscūtur. nisi fiat cā addiscendi in scolis. quia ō singulis nō est inutile dubitare ſm Aresto. vel etiaz causa vincendi hereticos. Unde Maxim? in sermone plurimoꝝ martyꝝ dicit. Nouerimus itaqꝙ q̄ nō sine magno discrimine de religionis veritate disputam? quā tantoꝝ sanguine confirmatā videm?. Ysaias ergo in spū cogitans altitudinē z ꝓfunditatē fidei xp̃iane religionis. fragilitatēqꝙ hūane capacitatis. de reuelatis sibi z nō ꝓpꝫandis dixit domino. Dñe quis credidit auditui nr̃o

¶ Sed queritꝫ. vtꝝ fides xp̃iano sit nobilioꝝ z certioꝝ omniū sectaꝝ. Ad quod tñdē dū notare debem? ſm philosophū. ij. poli. in principio. q̄ tria sunt que faciūt dictum alicui? credibile. ꝙ̄uis non demōstratiue loquatur. scz prudentia. virtus et beniuolentia. Cuius ratio est scdz eū. quia ꝓpter oppoſita illoꝝ discredimus alicui nō demōstratiue loquenti videlicz. aut ꝓpꝫ imprudentiā quia reputam? eū ignaꝝ. aut ꝓpter malitiā quia ꝙ̄uis vꝝ sciat. et nō est amicus veritatis z iusticie. ei ñ creditur. aut ꝓpter defectū beniuolentie. quia in casu licet sit prudens et virtuosus. nō tamen reputamus eū beniuolum q̄ velit cōsulere id q̄ nobis ꝓueniēs est. Sed quā do illa tria ꝓcurrunt in aliquo q̄ scz eū reputamus prudentē. virtuosum z nobis beniuolū. tūc absqꝙ dubio credim? dictis eius. ꝙ̄uis ea nō demōstret. Sic doctoꝛ nr̃ xp̃s veniens in hūc mundū ꝓuadere. ꝓdicare z fidem docere. dicta sua scientissime nō demōstrauit. et ideo doctrina sua non vocat̃ scientia sed fides. Sunt tamen dicta sua nichilomin? credibilia per tres p̄dictas rōnes. Tum qz viguit in eo prudentia. cum esset sapia dei pr̃is. Lu. ij. Virabāt̃ sup prudentia z responsis eius. Tum quia doctrina eius in virtutib moralibus transcendit oēm aliā sectam. Nam dato q̄ aliqua secta alia ꝓuideat aliquid honestatiꝫ fides tamen nostra hoc idem cōtinet z ampliꝫ et quod docuit fecit. Actuū. i. Cepit ihesus facere z docere. et ideo Marci vij. dicit. bene omnia fecit. beniuolentia ad nos. qz dilexit nos z lauit nos a peccatis nr̃is in sanguine suo. apo. i. Et ideo signāter dicit de xp̃o. ꝓ̄s. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis ¶ De honestate etiā fidei nostre dicit

Albumasar libro. i. ꝓiunctõum diẽ .iiij. q̃ lex christiãoꝝ veritates affirmat difficiles ad ymaginãdũ. et sup humanã noticiã transgredientes. Ipe nanq; albumasar describit oẽs sectas vbi sup̃. scõm cursũ planetaꝝ et ꝓprietates eoꝝ. Nam cũ sint q̃nq; planete p̃ter luminaria magna. ⁊ inter eos quidã sunt boni et fortunati. vt iupiter ⁊ venus. quidã maliuoli ⁊ infortunati. vt saturnus et mars. quidã medij. vt mercuri⁹ qui est bonus cũ bono. malus cũ malo. ¶ Modo inter bonos iupiter p̃cellit. cum vtriq; sint fortũati. Et fortũa duplex est. Una p̃sentis vite que est transitoria. et illaꝫ significat venus cui⁹ ꝓprium est significare sup ludos letitiam. delectatõnem. et p̃spitatem tpalem in pñti. Alia ẽ fortũa futuri seculi que ẽ eterna ⁊ sup illã habet significare iupiter. sic̃ super p̃latõnes ⁊ regna religiones et sectas. ad futuꝝ disponentes. ¶ Qz igit̃ sex sunt planete p̃ter iouem quib⁹ p̃ungit ip̃m coniungi. ideo sunt sex secte p̃ncipales in mũdo quaꝝ significr est iupiter. eo q̃ cum diuersis planetis cõiungit̃. Primo ergo ꝑm Albumasar vbi ꝓius. si iupiter complectat̃ saturno. significat sectaꝫ hebreoꝝ. quã ipe vocat iudaismũ. cuius cãm assignat. quia sic̃ saturnus prim⁹ est in ordine planetaꝝ. ita secta hebreoꝝ supior est ⁊ prima oĩm aliaꝝ. Et sicut saturnus nõ complectit̃ nec p̃iungit̃ cũ aliq̃ planeta. sed oẽs cũ ipo. et hoc ꝓp̃ter dignitatẽ sui motus respectu alioꝝ. ipe eñ oẽs precedit. etiam pl⁹os. vt ꝓbat Aug⁹. libro xviij. de ciui. dei. q̃ ꝓphete p̃cesserunt et caldeoꝝ. ⁊ egiptioꝝ philosophos. Et sic̃ omis planeta coniungit̃ ei. s. saturno. ita oĩs secta posterior aliquo vestigiũ capit ꝺ ea. ⁊ ipa de nulla. Si vo iupiter cõiungit̃ cũ marte et si mars applicat̃ ei. tunc significat sectam caldeoꝝ adorantiũ ignẽ. de cuius natura ẽ mars effectiue De qua secta est Abrahã ereptus dicente dño ad eum. Genes. xv. Qui eduxi te de vr caldeoꝝ. Si vero iupiter coniungat̃ soli significat sectã egiptioꝝ solem adorantiũ. Unꝺ ille phanthasiat cuius filiam duxit Joseph erat sacerdos elyopoleos id est solis. Si vo iupiter cõiungit̃ veneri significat sectam saracenoꝝ vel magis agarenoꝝ. quia ab agar ⁊ ysmaele. quaꝝ secta habet colit machometus. anno ab icarnatõe dñi. ccccccxxi. Et illa secta tota dicit̃ venerea ⁊ voluptuosa. tantũ q̃ ille licẽtiauit somniciũ ꝓtra naturã. sicut dicit Eustachi⁹ viij. ethicoꝝ cõmẽto. ix. Et licet machometus hanc legẽ reliquerit in scriptis. in libro qui dicit̃ alcoranus. tamẽ illa secta lõge añ christi aduentũ habebat̃ in vsu hominũ. sic dicit Quidi⁹ qui fuit ante xp̃m ⁊ in tempore xp̃i in. iij. libro ꝺ vetula. Unde sicut in hac lege ait. i qua si liceat̃ quecũq; licere putẽt scripta. licet nondum sup hoc lex inueniat̃. et hoc machomet⁹ longe p⁹ad .ccccccxxi. annos p̃dicauit. Si vo iupiter coniũgit̃ mercurio. significat sectã xp̃ianã. In qua scõm eum. occultatõ est. grauitas ⁊ labor. Cuius causa est. Nam mercurius inter ceteros hz significatiõem sup libros diuinos ⁊ oracula ꝓphetaꝝ quoꝝ testimonio hec lex cõfirmat̃ Item respectu alioꝝ planetaꝝ habet momẽtum varium. et tam difficilem ad ymaginandum. Et ideo merito significat illam legẽ. que veritates affirmat difficiles ad ymaginandũ. et sup humanã noticiã exñtes cõnet sicut lex xp̃i facit. ⁊ huius significatoꝛ ẽ mercurius ꝓpter hmõi causas et p̃cipue in virgine exñs cum ioue In vgine eñ habz mercurius omnem dignitatẽ scz domũ exaltationũ triplicem faciẽ ⁊ terminũ. et ideo hec lex nascit̃. vñ Albumasar. v. libro maioris introductorij dic̃. q̃ omnes antiqui in dei. caldei ⁊ babilonij vocuerũt. q̃ i prima facie virginis. ascendet vngo mũdissima nutritura puer in terza hebreoꝝ. Si vero iungatur iupiter cũ luna erit lex vlima q̃ omnes leges alias ꝓmutabit. vnꝺ dicit q̃ erit mutatio ⁊ corruptio fidei ex illa lege. et maxie ꝑ artẽ magicã ⁊ nigromãtiã q̃s luna significat Sed qz luna miro mõ in zodiaco et festinãter ꝓmutatur de triplicitate in triplicitatem ideo nõ ꝓmanebit lex illa. nec diuturabit diu sicut dicit Albu. ⁊ estimat̃ a sapientibus. q̃ erit lex antixp̃i. Secũdum ergo p̃dicta p̃t determinari aduentus xp̃i sub Albumasar. Unde ipe determiat tp⁹ cui⁹ libet secte. Sectam machometi ꝓbat non posse durare vltra. ccccclxxxiij. annos solares. ⁊ sic finis isti⁹ secte fuisset anno dñi. M. ccc xviij. ¶ Scꝺo nota ꝑm Quidiũ in. iii. li-

de vetula vel de mutatione vite Ouidij. q̄ magna ꝛ fere maxima ꝓiunctio saturni ꝛ iouis fuit anno xxiij. Augusti cesaris. que sig nificauit ꝓphetam esse nascitur ꝙ ō virgine post annos sex a tpe isto. ita q̄ xp̄i natiuitas ꝑm ip̄m fuit āno. xxx. augusti. Nec obstat q̄ q̄ dicit Orosius de ormesia mūdi lib. vij. Nam controuersia illa soluit computando a morte filij. et tunc christus natus est. xlij. anno. sed xij. annis regnū acquisiuit bellando. Jō nō dicit ꝓprie regnasse sed bellasse Habuit em̄ quinq̄ bella. quorum vltimum fuit apud acon. in quo vicit cleopatrā et anthoniū. ꝛ queuit regnū suum in pace. ꝛ ex tūc computādo cleopatrā ꝛ Anthoniū. iij. āno natus ē xp̄s. dicit enī Ouidi⁹ metrice sic. Una quidē talis felici tpe nuper Absq̄ maris coitu de virgine cui⁹ habet. Typus vbi mercurij vis mīplicat. Ūñ notandū q̄ prima facies virginis tūc ascendebat. ex quo fuit illa cōiunctio. vi. āno añ xp̄i natiuitatem. Unō mediuſ motus saturni ꝛ iouis erat ꝙ sex ānos. v. dies et horas. x. ꝛ lvi. minuta. Et petit ouidius q̄ possit viuere ꝛ vi dere sectam illā. Et describit virginē et ei⁹ laudem sic. O virgo felix. O virgo signata ꝙ stellas. Ut spica viret. quis det michi viuere tantū. q̄ possem laudū foze preco tum arum. Nā nisi fozes ibi nō eligeret te. Hic deus omnipotēs vt carnē sumeret ex te.

¶ Quātum nūc ad continuatōez epistole seu lectōis ben dictū fuit qualiter xp̄i passio ꝓphetice ēnunciabat. hodie magis ꝓprie ō passionis ignominia ꝛ turpitudine tractat et ꝑm hoc tres sunt ptes lectōis.

In prima notat passionis xp̄i altitudo virtuosa. in principio.

In scōa passionis turpitudo ignominiosa. ibi. Et nō est ei species

In tercia passionis plenitudo fructuosa ibi Ipse autē vulneratus est.

¶ Quātum ad primaz partem dicit In diebus illis. s. q̄n ysaias ꝓphetauit dixit. Domine deus eterne. quis credidit auditui nostro. i. quis credidit mysterio incarnatōis ꝛ marie passionis christi q̄ nos spūsancto reuelāte audiuim⁹ et intellexim⁹. et loquimur in psona omniū ꝙ phetaꝝ loquētiuꝝ ō xp̄i incarnatōe ꝛ passione. q. d. Negociū illō erit ita arduū. q̄ pauci credent q̄ satis mō patet. q̄ pauci fideles credentes in compatōe ad nō credētes ymo q̄ magis ē flendum. pauci fideles audimi ꝓphetaꝝ de misterio passionis tractantium credūt. credulitate dilectōis ꝓpassionis ꝛ opationis. Quare subinfert ꝛ brachium dñi. i. eterni ptis filius. cui reuelatum ē q. d. paucis eius ⁊tus dignitas ꝛ potestas reuelata est q̄ credāt credulitate pfecta. ip̄z q̄z brachiū ascēdz crucz patibulū. sic virgultū se dilatādo p fidei mīplicatōz l' brachiorū i cruce extensiōz. Et a scēdz sic radix. q̄z in ēra radix sit despecta. et in terra abscōsa. tñ de ea tota altitudo. ꝛ pulcritudo arboris surgit. Sic ex xp̄o surrexit tota pulcritudo. longitudo ꝛ latitudo sancte eccl'e. Hec etiam ascendit de terra sitienti. i. synagoga iudeoꝝ que tunc erat sine humore gr̄e sitiens tantūmodo tpalia ꝛ terrena. ¶ Nota ꝛ liter est notandū. q̄ vt videmus q̄ qui aliquid vult notificare incognitū. p aliq̄d magis notum mōstrat et ꝓbat. In cognitione em̄ nostra innata est via a notioribus nobis ad notiora nature. transire a sensibilibꝫ ad intelligibilia. i. phisicoꝝ. Que em̄ vidim⁹ et audiuimus scimus. De his etiā quilibꝫ testificari p̄t. vt habet ō testibꝫ. Cuz cām. etiam si aliq̄s esset mutus dū tamē audiat. et scribere sciat bene testat. C. qui testamē ta facere possunt. vel non. l. discretis. In signum hui⁹ discipuli xp̄i direrūt principibꝫ ꝛ magistratibꝫ templi ꝓhibentibꝫ ne loquerentur neq̄ docerent in nōie ihesu. Nō em̄ possumus ea que audiuim⁹ ꝛ vidimus non loqui. Actū. iij. Ad ꝓpositū ysaias cum a teste ifallibili. scz spūsctō audiuit misteria incarnatōis. ꝛ que dei filius in carne. ꝛ p carnē opari deberet. a principio vsq̄ in finem testificari potuit. et vt ea discretius capem⁹ credendo. sensibili et magis noto exēplo i scriptis suis i virgulto et radice notificauit ¶ Xp̄us enim iuxta tres status vite sue scz in vtero virginis. extra vter. et p⁹ passionē virgulto compat ꝓpter tres ptes eius. fuit em̄ quasi.

Radix in vtero matris.

Stipes in ligno crucis.
Fructus in virtute passionis.
De pmo Apocal. xxij Ego sum radix ⁊ genus Dauid. Nam sicut radix occultatur in terra. nec cernit aliqua pulcritudo eius do nec egrediat. Sic dei filius in terra benedicta. vteri virginalis nouem mēsibꝫ latebat absconditus. nec oculis humanis videbat non min⁹ tam perfectus deus ⁊ verus homo et perfectus ab ipso momēto conceptionis et vnionis dei ⁊ homis. Et scōm magistrū iij. sniaz dist. iij. c. v. Membroz illius dñici corpis distinctio adeo tenuis erat et parua vt humano visui vix posset subiici. Sic enim puerul⁹ tenerrimus. licet fuerit in vtero absconditus ⁊ puus in virtute pulcritudine sapientia et ptāte tamē fuit pfectus. Sz queritur. si pazuul⁹ christ⁹ habuit ab instanti conceptōni s omnem sapientiā ⁊ potentiā quare dicit Luce. ij. q puer Jhesus et confortabat. ⁊ etiam q pficiebat etate ⁊ sapia. Dico pm doctores et Nicolaū de lyra q in corpe xpi fuit augmētum reale quantitatis sed in aīma eius nō fuit augmtum reale grē virtutis vel sapie. qz plenitudinē oēm hūit ab instanti cōceptionis. sed q̄tum ad ostensionem in effectu magis apparebat. scōm q̄ crescebat ⁊ pm q̄ volebat. Quantū etiā ad sapiam ei⁹ dicunt quidaz. q in xpo duplex erat sapia. Una diuina. ⁊ hec nō potuit augeri vel diminui. cum necessario sit infinita Alia hūana ⁊ hec ponit duplex in christo. Una habitual et illa in xpo non fuit augmtata quia ab instanti conceptōis hūit plenitudinē sapientie. quanta pōt pferri naē humane. Alia experimtal. que accipit p operationem sensuū. Et scōm hoc dicūt aliqui q in xpo fuit eiusdē nature cum alijs homibꝫ. Et ideo cū nō sit ponend⁹ ociosus. in eo habuit opatōem abstrahendi spēs intelligibiles a fantasmatibꝫ. et ille spēs recipiebāt in intellectu possibili eius. ⁊ sic pfecit tali sapientia. Hunc ergo puulū potentissimū et sapientissimū desiderabāt scti patres in terra apparere. dū in materno vtero claudere/tur absconsus. di. ysa. xlv. Rorate celi dēsuper ⁊ nubes pluāt iustū apiat terra ⁊ germinet saluatorē. i. virgo bñdicta piet ⁊ germinet saluatorē. Et sequit statz post. Vere tu es deus absconditus. sed vbi. in terra sitienti id est virgine caritate inflammata. sine hūore virilis seminis. vel carnalitatis. sed vnite spūssancti. tanqz roze celesti fecūdata cē

¶ Secundo. xpus compat stipiti quando in ligno crucis expansis manibꝫ erigebatur Jsaie. lxv. Expandi manus meas tota die ad pplm incredulum. Nam vt dicit plus in libro de plantis. Due sunt cause q̄re rami in arboribꝫ extendunt. Una materialis sz humor vncuosus babūdans in plāta Secunda formal⁹ est calor solis fortiter tralēs et constringēs. quibꝫ pcurrentibꝫ in ligno caritatez hūte. bincinde ramus causat ⁊ p ducitur. Sic etiā q deus filius in arboze crucis in modū ramoz brachia expandit. fuit immēsa pietas ⁊ miscōia filij dei se voluntarie offerētis. ⁊ pris celestis nimia caritas. q̄ traxit filium ad hoc. vt patri obediret. ephe sioz. ij. ppter nimiā caritatē suam qua vilexit nos deus. cū essemus mortui peccatis. conuiuificauit nos xpo. Hec pietas filij et caritas pris ponit nobis i figura. Gene xxij. In imolatōe ysaac quē pater su⁹ abraham ferueni amoze dilexit. cū esset vnigenitus filiꝰ eius ⁊ in senectute genitus. De⁹ nanqz volēs eum temptare an diligeret cū dixit ei. Tolle filiū tū vnigenitū quē diligis ysaac. ⁊ offer illū sup vnū montiū quē mōstrauero tibi holocaustū. hec figura diligēter psiderata mirabilē repītat et stupendam temptatōez. sed si signatū fuerit declaratum mirabiliorē inuenio repītatōem. dicit igit. Tolle supple tu. nō p alium sed pris. filiū non bouē vel asinū. muz nō alienum. nō vnū de multis. sed vnigenitū. nō istum quē odis sed quē diligis ysaac. tāqz in senectute genitū ⁊ tibi p munere et pmiracuło datū. Josephus dicit q iste puer ad fauorem ⁊ amorē suos pntes puocabat quia in oīmi virtute ⁊ religiōe pnum solicitudinē habebat ysaac. in q benedictiōis promissio. vñ si ille occideret tota spes promissionis frustraret. Et vade in terrā visiōis. q. d. Nolo q impetu eū immoles. sed paulatim filium tū deducas. Quis eīm dolorez animi eius ad plenū posset enarrare. vnde p tres dies ipm ptinue videns. cicz collo quiē cibum de ipo sumit. ⁊ in sinu suo doz

mit. ⁊ tñ illum offerre debebat. vnde dicit Et offeres illum ibi in olocaustū. quod dicitur totū incēsum vt nihil de eo remaneat nec etiam os ad solaciū pīs Super vnum montū quē monstrauero tibi. Quod fecit Abrahām ō nocte consurgēs strauit asinū suum et ꝓpauit necessaria olocausti. nemini enim voluit indicare ne. ſ. retraheretur. ⁊ sic nō pareret ꝑcepto dei Quid factū est. tercia vidit montē ꝓcul. et relictis iuuenibus quos secū duxerat cum asino. imposuit ligna sup ysaac accipiēs gladiū ⁊ ignem. ascendit solūmodo cum eo. et cū sic irent. ait ysaac ad patrez. Ecce ignis ⁊ ligna. vbi est victima olocausti. O deus quō tūc fuit pīno cordi. quādo talis puer sic dulciter ipm alloquitur. quē in primo voluit immolare. Cui pater ait Deus ꝓuidebit sibi victimā fili mi. Et sic strauit aram ⁊ disponēs ligna ignez adhibuit. Et tm Josephū ait ad puerum. o puer quē innūmeris votis optaui. susceptūq; diligentissime alui in q̄ me felicē arbitrabar cū me viderem ad plenioꝛē etatem puenire vt moriens mei relinquerem successoꝛē. Quia ergo ex voluntate dei facturus sum pater tuus. ex volūtate simil' dei te deponā. eo ꝙ ipe dignatur te accipe ī odorem suauitatis. et sicut fuit mirabilis ingressus tuus in mūdum. ita ⁊ mirabil' sit egress⁹ Non enī iudicauit te deus egritudie seu belo vel passione humana finire vitam tuam, sed cū oꝛōnibus ⁊ sacrificio ad se animā tuaz reuocare. Erit ipe de cetero mei curā gerēs senectutēq; ēgens. cuius gratia maxime te nutriebā. hec nunc deus de te ꝑcepit. Quid ad hoc ysaac dixit. ait Josephus. ꝙ libēter ꝑmonē patris accepit. et ait. Quia iniustū esset vt natus fuissem si dei ⁊ patris iudiciū refutarē aut nō me monstrarē ambox volūtatibus prepatum. qñ solo liceret patre ido volente. iniustū essz nō obedire. hec dicens accessit ad aram pariter ⁊ ad mortē. Abraham igē accepto gladio ut filiū immolaret Reuocauit deus ꝑceptum p angelū dicēs Ne extendas manū tuam in puex. nūc cognoui ꝙ timeas dñm. Non enī sinebat dolor⁹ pueri sanguinē. sed vt sciret quomō Abrahaz timeret dñm. Et vidit post tergū arietem inter vepres hrentē cornibus. quez assumens obtulit olocaustū ꝓ filio. Hec historia ꝓgrue exponit caritatem dei patris ⁊ pietatem eius filij. Nam ꝓ Abrahām recipio deum prēm. ⁊ per ysaac dei filiū Jhūm xpm. quē innata caritas nō solū temptauit sed etiā compulit ꝓ salute humani generis immolari. ⁊ expansis manibus in cruce mori Unde sup illo vbo. Misericordia ⁊ vitas obuiauerūt sibi ac. Dicit bern. Veritate et iusticia in terra manentibus. vt misex hoiem flagellarent. pax ⁊ misericoꝛdia accesserit ad deū qui dedit illas. et q̄dā pio susurrio paterna pulsantes viscera loquebāt. nunqd ineternum ꝓficiet deus aut non apponet ꝙ complacitoꝛ sit adhuc. Nunquid obliuiscetur misereri deus. aut continebit in ira sua misericoꝛdias suas. ysaac autē significat christū qui reuera est gaudiū magnum qđ erit omni pplo. Hunc pater singulariter diligit ⁊ ī senectute genuit quādo ī fine seculoꝛ incarnari constituit. Allegat autem caritas pro hūano genere dicēs. Abrahām qđ interp̄tatur pr̄ multax gentiū. q. d. Tu qui es pr̄ omniū gentium p creatiōem succurre eis p filiuz tuū ubi constātem vnigenitū p naturam. et vade in terram visionis. i. in mōtem vbi videberis p fidē ⁊ offer eū in olocaustū vt totus immolet ꝓ hoie. bern. Totus mihi datus ē. totus in meos vsus expensus ē Sup vnū montiū. mons ille est locus caluarie. in quo redemptōnis nre crucis misterium est consūmatū. Abrahām ergo super ysaac lignuz posuit. quando dispositiōe dei pīs crucē ꝓpriam baiulauit. Etiam ignem et gladiū ꝑtulit. qñ feruentissima caritate seuerissimā mortis sententiā accepit. Altare vero est crux in qua xps brachijs expansus est. non solū ligatus sed manibus durissime clauatus. Oz aūt dicit. ne extendas manū tuam. innuit ꝙ caro xpi crucifigi potuit. sz diuinitas illesa ⁊ intacta pmansit Per arietem inter vepres hrentē cornibus significat humanitas xpi inter iudeos exaspantes suspensa et ad modū arboris ad duo brachia crucis extensa. Habacuc. iij. cornua in manibus ei⁹ Ecce quomō feruoꝛ caritatis patris. brachioꝛ ramos expādit stipitis id est filij.

Tercio xpus compat fructui p virtutē passionis. Nam sicut fructus solet delectare

gustum corpalem. sic memoria passiõis re
create mentẽ. Cãnicor. ij. Fructus illi⁹ dul
cis gutturi meo. i. menti. Fructus nanq̃ li
gni paradisi gustãtes mortificauit. fructus ve
ro crucis mortificatos reuiuificauit. i. corin
thior xv. Sicut in adam omnes moriuntur
ita et in xpo omnes viuificabũt. Referũt qui
dam parabolice q̃ in ciuitate ierusalẽ erãt
quidã preclari nomie et conditiõe. qui in su
perbia erecti romano impatori subiecti ẽsi
stebant. qui eos vicit. et in exiliũ ꝑpetuum
dãnauit. alioscq̃ ad eor dignitates et offi
cia ordinauit. Exules vo inuidia moti ꝑtra
illos electos. callide eos ꝙ quẽdã inter eos
nobiliorẽ ad conuiuiũ magnũ inuitabant.
In quo quinq̃ dulcia fercula para et malo
veneno infecta. quemlibet gustantẽ singla
ri infirmitate occidebãt. Ex quibo ipsi inui
tati. et omnes ab eis genitũ mortui sũt. Videns
hoc impator romanor. qr cunctas terras ꝙ
lustrauit. nouit in quadã regiõe terrã nobi
lẽ illius virtutis. q̃ aqua transiẽs ꝙ venas
eius mortuos resuscitaret. misit filiũ suum
ad regionẽ illam longinquã. ꝓculam illi⁹
terre afferre. Que a filio impatoris inuen
ta et recepta. Impator quinq̃ fontes in ea
fodit. cuius riuuli dũ mortuos attigerunt,
a morte sani et incolumes surrexerẽt. ¶ Ci
uitas hec ẽ celestis ierusalem q̃ visio pacis
interp̃tat. Ibi enim residet xp̃us qui fecit
pacem inter deum et homiem. Hiere. ij. Ho
cabunt ierusalẽ soliũ dei p̃clari. In illa ci
uitate fuerunt angeli. et maxie lucifer p̃clar⁹
nomie. quia dicit ferens lucẽ ex eius condi
tione. cũ eius natura oẽm aliam creaturam
excellebat. hic in superbiã erectus. sũmo im
peratori restitit. volens sibi esse similis di.
In celũ ascendã sup astra exaltabo solium
meũ. et similis ero altissimo. hunc deus vicit
et cum oibus adherentibo eum ad ꝑpetuũ
exiliũ ꝯdemnauit. genus humanũ eligens
vt ruinã angelor restauraret. Juxta dictũ
ysaie. li. Consolabit dñs syon. et ꝯsolabit
oẽs ruinas eius. Sup q̃ lucifer inuidia cõ
motus cũ aliis qr nobiliori et astutiori. missi⁹
ad primos ꝓtes ad conuiuiũ et ad cibum
ꝓhibitũ eos incitauit. In quo quinq̃ fercu
la delectationũ ea gustauit ꝑm ei⁹ quinq̃
sensus. ꝯcepit esse delectatiõẽ et primũ fercu
lũ in auditu. qñ ei dyabolus dixit. Prq̃
q̃ moriemini. sz eritis sic dij. In visu. Ge
nes. iij. vidit mulier q̃ bonũ esset lignũ ad ve
scendũ et pulcr oculis. aspectuq̃ delectabile
in tactu. gustu et olfactu. Genes. iij. tulit de
fructu ei⁹ et comedit. deditq̃ viro suo. Tu
lit. ecce tactus. comedit. ecce gust⁹ et olfact⁹
Ex his q̃nq̃ ferculis mortuũ est gen⁹ hũa
num. Particula terre in regiõe longinqua
fuit virgo Maria. Jstã igit terrã filius im
peratoris accepit in utero virgis. et in ea fo
dit in cruce quinq̃ fontes vulner. ꝑs. Fo
derũt manus meas et pedes meos. Jstorũ
fontiũ riui ad mortuos venerũt. et eos reui
uificauerũt. Ecce fructus ligni crucis.

¶ Secunda pars lectõis in qua tracta
tur ignominiosa turpitudo passionis. quia
mors xp̃i in cruce apud iudeos fuit turpis
sima. iuxta illũ Sap. ij. Morte turpissima
ꝯdemnemus eũ. Nã propter turpitudinez
non erat ei spes. q̃tum ad debitam ꝓfes
sionẽ membror. que ꝓpter nimiã distem
ratiõnem membror. que ꝓpter nimiã distem
perantiã habuerũt. Pe
q̃ erat ei decor propter nimiũ dolorem acer
bissime passiõis. Quare ꝓphta dic. Vidi
mus eũ supple oculis mentalibo ꝙ rempore
passionis. despectũ et nouissimũ. i. vilissimũ
viror propter vilissimũ gen⁹ mortis. et tan
q̃ vir dolor et doloribo plenũ. et scientem
infirmitatẽ et quasi abscõditus vultus eius
in passione. nõ solum vultus diuitatis. sed
etiã hũanitatis. qui tũc sputo iudeorũ rube
batur et despectus a iudeis hebat. vn de nec
reputauim⁹ eum. s. esse filiũ dei. quia vere ñ
ficte languores nr̃os ipe tulit. ¶ Mortalit
notandũ. q̃ quãto aliq̃d est subtilius et no
bilius tanto graui⁹ et molestius fert dolorẽ
et lesionẽ. sicut oculus qui ẽ subtilis. et aque
nature. ex pbo in de sensu et sensato si medi
cum ledat. grauat multũ. et ideo ne ledatur
natura sibi palpebras dedit ꝙ conseruatiõe.
quia sic̃ vagina defendit et ꝓseruat gladium
ita palpebra oculũ defendit ab exterioribo
scom cõmẽdatorẽ vbi sup. Jdeo qui alterꝫ
in oculo ledit. atrocem sibi infert iniurism
Jnsti. de iniurijs. §. nõnunq̃. quia nobilis
et vnius homis membr. Sic etiam scom
gradũ dignitatis. vite quoq̃ honestatem.

creſcit aut minuit eſtimatõ iniurie. vbi ſup §. ſi plena. Ad ꝓpoſitũ. cum xp̃us filius dei et hoīs dignissimus ⁊ ſubtilissim⁹ fuerit i natura. ⁊ hõestissim⁹ in vita. atrocissima eſti manda eſt eius iniuria ⁊ ꝓtũelia a iudeis il lata. Non ſolũ in oculis vrũetiã in tota fa cie ⁊ corpe accepta ꝑ pctis nostris. Anſh. O amãnissime iuueis quid feciſti vt ſic pa tereris. Et ſubdit. Ego certe cauſa doloris mi. Que verba reuera quilibet hodie ſcita tare põt cum vitate. qz plura ⁊ maiora ob/ ꝓbria ſuſtinet mõ a falſis xp̃ianis ſpiritualr q̃ vnq̃ paſſus fuerit a iudeis corpaliter.

¶ Nam tria obꝓbria accepit a iudeis q̃ hodie ſibi a multis xp̃ianis inferunt ſpũalr Fuit eñ latronib⁹ aſſociatus in eductõe. Cadaueribus collocatus in paſſiõe. Contumelijs ſaciatus in crucifixione. Dico primo ꝛc De quo Iſaias in hodier na lectõe cum ſceleratis reputatus eſt Uñ ad eius ꝓfuſionem aſſociatus erat duob⁹ latronibus. vt etiam ipe latro ⁊ malefactor reputaret. qui ſanctus ⁊ innocẽs ⁊ iuſt⁹ ſꝑ fuit. Peius faciunt xp̃iani qui xp̃m ſumũt ſine contritõe debita. et integra confeſſiõe. et pnĩa. quia xp̃o volunt aſſociare pctã que ſunt latrones anie. et priores q̃ homicide. Cõmunicat enim xp̃us bñ latronibus ⁊ ho micidis. vt eos reducat ad pniam. peccati ſ vero nõ ꝓmunicat. quia pctm̃ non fecit nec inuentus eſt dolus in ore eius. vt hic dicit in yſaia. Nulla vt ait apl's ad corint. ꝓuen tio xp̃i ad belial. nulla ꝑticipatio lucis ad te nebras. nulla cõmunicatio iuſticie ⁊ iniqui tatis. Volens ergo christũ bñ et fructuoſe aſſociare. latrones pctõꝝ debet ꝑ contritõꝝ ⁊ integrã confeſſionẽ repellere ⁊ virtutes in ducere que xp̃m reuerenter aſſociant. et de manu ſacerdotis in cor quietũ ducunt.

¶ Sed pono q̃ aliq̃s contritus ſit de omi bus peccatis integraliter. ſed forte verecũ dia ductus ꝑcialiter cõfiteatur obticendo aliquod pctm̃ de quo tamẽ maxime dolet. Si talis contritus recipiat ſacramẽtum an peccet mortaliter. Videt q̃ non. qz recon ciliatus deo põt ſuſcipe hoc ſacrañtũ. ſed ꝑ veram contritõem hõ reconciliat deo añ cõ feſſionẽ. Nam leproſi mũdati fuerunt añq̃ oñderẽt ſe ſacerdotib⁹. ⁊ extũc põt q̃s digne hoc ſacramẽtũ ſuſcipe. In oppoſitũ eſt Ry chard⁹ d ptãte ligandi ⁊ ſoluendi. c. xxi. di cens. Si añ ſacerdotis abſolutõem crimĩo ſus ad cõmunionẽ corpis xp̃i accedat. ꝓ certo ſibi iudiciũ mãducat ⁊ bibit. etã ſi eũ iam multũ pẽiteat. Rñdet richard⁹ i. iiij. ſu per mgr̃m diſt. ix. ar. ij. q. ij. q̃ contritus nõ cõfeſſus põt intelligi dupl'r. Aut de pctõ ve niali. aut mortali. Primo mõ ſuſcipiẽdo ſa cramẽtum nõ peccat mortaliter. qz de pctõ veniali non eſt neceſſaria confeſſio. niſi q̃ñ nõ habet pctm̃ mortale. tunc eñ cum tenea tur ſemel in anno cõfiteri oportet q̃ d venia libus confiteat. Secõdo mõ diſtinguendũ eſt. quia aut habet copiã cõfeſſoris ydonei et temp⁹ ſufficiens ad cõfitendũ. et loque lam liberã. aut nõ. Primo mõ dico q̃ ſuſci piendo hoc ſacramẽtũ peccat mortaliter. qz ad hoc q̃ homo ſit dign⁹ hoc ſacramẽtũ ſu ſcipe. requiritur q̃ reconcilier deo et eccl'ie. que reconciliatio eſt ꝑ confeſſionẽ et abſolu tionem. Secundo mõ diſtinguendum eſt. qz aut imminet ſcandalũ ꝓſone ſue. niſi cõ mũicet. aut ꝓpuli. aut qz iam incepit ſacrũ miſteriũ ſi ſacerdos eſt. et in quolibet illorũ trium licitũ eſt ſibi cõmunicare cũ ꝓpoſito confitendi. Si aũt nõ adeſt aliquis p̃dicto rum caſuũ. tenet expectare quouſq̃ habeat copiam ꝓfeſſoris. Ad argu. in contrariũ di cendũ. q̃ cum illa reconciliatõe qua homo reconciliat deo p interiorẽ contritõem. req rit̃ q̃ reconcilier eccleſie ſi p̃t. añ buius ſa cramenti ſuſceptõem. ¶ Secundo chriſt⁹ fuit cadaueribꝫ collocatus. vñ Matth. xxvi ⁊ venit in locũ qui d̃r golgatha. ſcd̃m Je ronimũ eſt nomẽ ſyrũ. ⁊ interpt̃at calualia id ẽ teſta capitis carne ⁊ capillis denudata ſicut extrahit de ſepulcro. quoꝝ ibi erat mꝛ timdo. quia ibi hoies decollabant. Ad cõ fuſionẽ igit̃ xp̃i cũ in illo loco cadauer cru cifixerunt. Sed reuera viliori loco locat̃ quando corp⁹ xp̃i ſumit̃ a pctõrib⁹ nõ con feſſis nec cõtritis. ſed inuidijs ⁊ inimicicijs plenis quoꝝ deu magn⁹ eſt numerus. Aliq̃ nolentes pctã dimittere l' pris indulgere vel iniuſte ablata reſtituere. vel adulteraz l' adultex repellere. vel opa pua ⁊ ꝓhibita re linquere ⁊ hmõi. Tales ne excõmunicent vel publicent, ſolent ſe alijs cõmunicãdis

coniungere. et sine cõfessione et licentia confessoris cõmunicare. Hi non cũ petro xpm sumunt. sed cum iuda perpetuũ interitum Unde aplus. i. ad Corint. xi. Quicũq; mã ducat hunc panez indigne. reus erit corporis ꝛ sanguinis domini. Uñ sacmentũ eucaristie licz sit summe bonũ. obest tamẽ malis Quemadmodũ vinũ. licz sit bonũ in se et sanum sanis. febricitantibꝫ tamẽ ꝛ infirmis ẽ nociuum. Quia autẽ sacrafitum eucaristhe summe est bonũ. naturaliter in sumẽte bonũ efficit. accidentaliter autẽ malum. quemadmodum videmus in qualitatibꝫ. ꝙ calidi tas natural'r calefacit. accidentaliter autem infrigidat. vnde videmus puteos ꝛ fontes estiuo tempe infrigidari. qz ex caliditate estatis multa fit porozꝫ ac viscez terre apertio. vnde ex ea educunt vapozes calidi. quibus sublatis. viscera terre ꝛ aque q̃ in ipis viscebus sunt infrigidãt. Simil'r ꝛ frigiditas naturaliter infrigidat. accidentaliter autez calefacit. vt videmus in calce. cui si aquam frigidam supinfundim9 fozti ssime calefit. Sic ꝛ corpus xpi in se bonũ. naturaliter bonum maxim in hoie efficit. accidental'r aũt malum. Si eñ humozes corruptos vicio rum inueñt. vicz superbiam. auariciã. invidiã. ꝛ hmõi. tũc multiplex malũ in homine operatur. Haz plerũq; homo ex indigna perceptione corpis xpi corpaliter citius moritur ꝛ qñq; diutius ꝛ grauio infirmat'. i. Corin. xi. ideo inter vos multi infirmi ꝛ imbecilles et dormiũt multi. Glo. Infirmi febribus et alijs infirmitatibꝫ et imbecilles longa in ualitudine. ꝛ dormiũt multi. id ẽ morte corporali moriunt' ad correctiõem alioꝝ. Item conscientia homis plus amaricat'. Job. panis eius in vtero illius vertetur in fel. q. d. Sumpto panis corpis christi. vertetur in fel male conscientie. Felle inter omnia sensibilia nihil amarius. sic nc mala conscia aliqd dolorosius. Ue illis qui plus diligunt tale fel q̃ mel. i. malã conscientiã. Item homo plus indurat' ꝛ obstinat' sicut de iuda dicit Johãnes. Et post buccellã introiuit sathanas in eum. vñ ꝛ manus cruẽtas misit i dominũ suum. s. xpm ꝛ filium dei. et desperãs demũ misit manus nephãdas in seipsum. ꝛ abiens laqueo se suspendit. Sic etiaz vide

mus illos qui sepius in criminibꝫ cmũicãt grauius et durius ceteris obstinari. ꝙmodum patz in quibusdã criminosis religiosis ꝛ clericis. in quoꝝ compatõe facilius pagãnos cõuertim9. iudeos ꝛ sarracenos. Item grauius eternaliter damnãt'. Paul9 ad corinthios Qui indigne mãducat iudicium manducat sibi ꝛ bibit. glo. i. dãnationem. Quid miꝝ. si eñ Adam cũ offi poterit tam sua pro comestione vnius pomi deus tam dure puniuit. quãto magis ꝙ indigna sumptione huius cibi. Cum ergo tam dãnosũ sit ꝙmunicare indigne. monet aplus volentem digne accedere sacramẽtum dicens. i. cor. xi. Probet aũt seipm hõ ꝛc. probet licz se i sensu. intellectu ꝛ affectu. i opatõe ꝛ puersatione. De his pbatõibꝫ dicit Hiere. vi. Probatozẽ te dedi in populo meo robustũ Nulla bis pbanombꝫ valioz nulla melioz neq; trini. neq; quadrini. neq; hierarchiap in celis. neq; naturaꝝ in terris. Probet se inquit. vicz. si sensus exterioz sit modestus et mundus. si intellectus interius sit sobrius. si affectus aime sit ordinatus. si opatio sit sine fraude ꝛ delidia. si puersatio sit luminosa ꝛ hõesta et nemini scandalosa ꝛ pbar9 sic de pane illo edat et de calice bibat. et tunc ille panis supceleslis cuius nõ est spes propria. sed aliena. non decoz exterioz sed interioz. ꝙfert oẽm vtilitatẽ ꝛ suauitatẽ iuxta illũ Sapie. Panem de celo ꝛc ¶ Sed queritur vtꝝ mali sic ñ se pbantes. et in peccatis accedentes scienter. veraciter corpus xpi sumant. Et videt ꝙ sic. Nam dominus eque effugit peccatũ consecrãtis vt manducãtis sed nõ se subtrahit ꝓpter pctm celebrantis ergo nec ꝓpter pctum mãducantis. ¶ Contra Sap. i. In malivolã animã non introibit spiritus sapientie. nc habitabit in corpore subdito pctis. Si ergo corpus peccatoris est tale. ergo nõ suscipit xpm. ¶ Respondet bonauentu. in. iiij. sup' magistꝝ di. ix. Qz si cut tangit magẽ in lẽa. Aliqui voluerũt dicere ꝙ corpus xpi vez a malis nõ sumitur. quia ñ decet tantam maiestatẽ ꝛ carnẽ tam sanctã et puraz in corpus peccatis subditi introire. Uñ dixerunt corpus christi verũ a speciebus abscedere. ex quo peccator las bijs ipm ꝛ ore polluto pungeret Sed qm

hoc in errorem ducit. et manifeste est ꝺtra autoritates ſanctoꝝ. cõmuniter tenent doctores fideles. tanꝯ certitudinaliter verũ ꝙ inter remedia q̃ eſt corpꝰ xp̃i vere. ñ eſt differẽtia inter iuſtum ⁊ impiũ. qz ipſe dñs vtriſq; ſe offert nũc. ſicut ꝓ oĩbꝫ ſe obtulit in cruce (ſed quãtum ad vltimã. ſcz vnionẽ in corpe miſtico. mlt̃ refert. quia boni inde recipiũt fructum. mali nõ. ymmo potius damnum. vt dictũ eſt prius. Et ergo concedendũ eſt ꝙ recipiũt rem ſacramẽti. qꝺ eſt corpꝰ xp̃i vere. quod natũ eſt ex virgie. qꝺ pẽpendit in cruce. quod a mortuis reſurrexit. ⁊ eſt in celis. ſed nõ corpꝰ xp̃i miſticũ. Ad argumẽtũ de ſapia dicendũ. ꝙ intelligit̃ ꝯtum ad effectum gr̃e gratum facientis. nõ quantum ad ſubſtantiã. Tercio chriſtus ſaciatus fuit cõmelijs. Thiere. xx. Audiui ꝺtumelias multoꝝ ⁊ terrores in circuitu. Sed vere hodie crucifixꝰ ꝓ peccatores. maiores cõtumelias ſuſtinet ⁊ obprobria. ꝯ ab inimicis. Ideo põt ꝙqueri de malis et fictis xp̃ianis blaſphemis. Si inimicus meꝰ male dixiſſet michi. ſuſtinuiſſem vtiq; ⁊c. Tu vero homo vnanimis. dux meus ⁊ notus meus qui ſimul mecuꝫ dulces capiebas cibos. In domo dei ambulauimꝰ cum ꝺſenſu. Quid nanq; grauius ⁊ amariꝰ. ſuſtinere impperia et iniuriari a putato amico cui maxia ſunt oſtenſa ſigna caritatis. certe nihil. Sic xp̃s caritatis ⁊ amicicie maxima ſigna oſtendit chriſtiano. puta eũ vnanimẽ ꝺo patri fecit per amariſſimã mortem. ecce primũ. Ducẽ omniũ natõum ⁊ p̃ncipem fecit. nec eſt aliq̃ natio que ſaluari poſſit. niſi ſequat̃ fidẽ noſtram. ecce ſecũm. chriſtianũ quotidie vſq; ad ꝺſummatõem ſeculi cibat ⁊ reficit. non carnibꝰ thaurinis. aut capr̃is. ſed corpe ꝓprio. ⁊ digniſſimo ꝓprat nos ſuo ſanguine ecce terciuꝫ. Que cũ natio q̃ bẽat deos appinquãtes ſibi. ſic adeſt nobis dñs deus nr̃ De illis bonis qbꝺ deberemꝰ eũ ſp laudare. quidã maledicũ ribaldi. xp̃o ꝺtumeliam inferũt deo ⁊ bñfactori ſuo renouãdo ꝓ blaſphemiã vulnera xp̃i ⁊ cruciatoꝝ. Augꝰ. ſup illũ ꝺMath. xxvi. blaſphemauit. Nõ minus peccãt qui blaſphemãt chriſtũ regnantẽ in celis. ꝯ qui crucifixerũt ambulantes in terris. Ad hebreos. vi. Rurſum crucifigẽtes in ſemetipſis filiũ dei. vbi dicit glo. Non ꝙ crucifigant filiũ dei. ſed qz ſimiles ſunt crucifixoribus. Crucifigũt autem in ſemetipſis id eſt ꝯtum in ipſis eſt. Sicut igitur iudei audita blaſphemia p̃ dolore ſciderunt veſtimenta ſua. Sic chriſtianus vt non perdat meritũ paſſionis. debet ſcindere veſtimenta male conſuetudinis et linguam refrenare a blaſphemijs.

Tercia pars in qua

notatur fructuoſa plenitudo paſſionis chriſti. ibi. Ipſe autem vulneratus eſt ⁊c. Pro quo notandũ. quia ꝓ paſſionẽ ⁊ vulneracionem chriſti ſumꝰ conſecuti ꝑfectam liberatõnem et omnis periculi euaſionem. Ideo dicitur de anguſtia ⁊c. Et hoc per eum qui eſt filius dei. cuius generatõ ratõe eternitatis non habet finem. Ideo dicit̃ generatiõem eius quis enarrabit. quaſi diceret nullus. Et ille dicitur abſciſus ꝓ mortem de terra viuentiũ. qui ſupple eſt patris dei verbum. Sed quare. non ꝓpter ſe quia innocens eſt ſed ꝓpter ſcelus populi mei. id eſt generis humani percuſſi eum. ſcz permiſſiue. eſt vox patris. Et quia ipſi iniuſte eum. ſ. ex invidia percuſſerũt. dabit deus pater pro vindicta eoſdem impios iudeos in manus romanoꝝ. ſcz vt ipſos capiant et teneãt pro ſepultura ſua. id ẽ propter mortem xp̃i quẽ nudum ⁊ ſpoliatũ mori fecerunt. innocẽter eo ꝙ iniquitatẽ non fecerit ⁊c. Tamẽ illo non obſtante. id ẽ chriſti innocentia. dominus ſcz pater voluit eum conterere. ſupple per mortẽ et anguſtiam paſſionis ⁊ infirmitatem carnis aſſumpte. quia ſi chriſtus. id eſt filius dei poſuerit aniñ ſuam. i. vitã pro peccato homis. videbit ſemen longeuum. ſ. ad finem mundi. filios et filias cõgregabit Exemplum ſicut granum frumenti ⁊c. Johannis. xij. Et voluntas domini id eſt dei patris in manu eius id eſt operatõe chriſti dirigetur. ⁊ totaliter implebitur. pro eo ꝙ tradidit ſe ſpontanee in mortẽ ⁊ ꝙ a iudeis cum ſceleratis quaſi reus reputatus eſt ⁊ tamen peccata multoꝝ tulit id ẽ ſanguine ſuo lauit. Inſuper ꝓ tranſgreſſoribus id ẽ crucifixoribus in cruce oranit dicens. Pater dimitte illis. vt non pereant. ⁊c.

¶ Moraliter. Inter oia mala domestica pacem pturbãtia nihil intolerabili⁹ vicino malo. ideo iudeus cum ꝯ christianũ cõmouet ei vicinũ malũ impcatur. quia quanto quis alteri familiarior existit. tanto magis et facilius nocere pt. Per ꝯrium. bonus vicinus est pars domus ⁊ familie vicini sal⁹. quia vicinũ sicut seipm defendit ab iuriis Quare sapiens puer. xxvij. Melior est vicinus scz bonus iuxta cz frater lõge. Debet enim bon⁹ vicinus vicinum nõ perturbare et iniurias si pt ab eo ꝓpellere. quia scõm beatum Ambro. ⁊ allegat. xxiij. q. iij. Non inferenda. Qui nõ repellit iniuriã a socio suo si potest. taz est in vicio cz ille qui fecit. Ad ꝓpositum. homo in paradiso cõstitutus duos habuit vicinos. vnũ malum. s. dyabolũ qui sibi grauia vulnera intulit. ⁊ variis iniuriis eum pturbauit. ¶ Alter vicinus deus. qui tam bon⁹ fuit q vt ipe homiem defenderet et iniuriantẽ dyabolũ vi repelleret. arma q bus posset bellare ꝯ aduersarium assumpsit. s. humãitatem. et vulnera pcõz nostrorũ suis vulneribꝰ curauit. et remedia sacramẽtorum efficacia dedit Unde mgr. iij. sniaz in principio dicit. Samaritanus enim vulnerato appropians curatõi eius sacramentoz alligamenta adhibuit. q contra peccata originalis et actualis aime vulnera. sacramentorum remedia deus instituit. Nam per vulneratiõem xpi nra pcõz.

Vulnera penitus sanant.
Aduersa leuius portant.
Interioza plenius letificant.

¶ De primo habet hic ysaiam. liuore eius sanati sum⁹. Refert mgr Jacob⁹ in libro d mirabilibꝰ orientaliũ regionũ. q pellican⁹ est auis odiosa ꝓpenubꝰ q exiens nidũ ꝑ pastu. statim ꝓpens subintrat ⁊ pullos suos q⁹ repit pũgit ⁊ occidit. Pellican⁹ vo rediẽs pullos suos mortuos p triduũ luget. pcutiens rostro pectus suũ. sanguie pullos tuitificat. ex cui⁹ fusione sanguis mtũ debilitatus naturali affectu sibi ꝓpacientes in nido retinet. ceteros vo quasi degeneres de nido eicit ⁊ expellit. Sic xps odit ꝓpentẽ antiquũ. s. dyabolũ. Pũ aũt posuisset hoiem i nidũ paradisi ⁊ abscederet. s. hoiem relinquẽdo liberũ. venit dyabol⁹ ⁊ hoiem occidit. q repertо filius dei per tres dies luxit pullos suos quia toto tpe legis scripture. humão generi condoluit. Doleo supz te fili mi Absalon scõi regũ. xviij. Et ideo tercia die. s. tempe legis noue. tempe passionis. rostro sc̃ percussit. qñ sine contradictõe aliqua crucifix⁹ latus suũ pmisit lancea ꝓfozari. et mc sanguine suo pullos occisos pfudit. ⁊ vulnera peccatoz curauit. ¶ Tria nanqz vlnera hõ a dyabolo ꝓpente accepit. que efficacia vulnerum xpi tribus remedijs possunt curari. Primũ vulnus ẽ originalis culpa. Illo vulnere omis descendẽtes ab Adam pmuni lege peccatiunt. vt dr de cõse. di. iij. c. firmissime. Contra qd est remediũ aqua baptismatis. cui⁹ virtus ⁊ efficacia a latere xpi ⁊ vulneribꝰ eius effluxit. De qua pdixit Ezech. dicens in psona dei. Dabo vobis aquã mũdam et mũdabimini ab omnibꝰ inquinamẽtis vestris. Et notãter dicit ab omibus. qz non solũ originale. verumetiã in adultis venialia et mortalia mundat. de conse. di. iij. de generante. Quãdo eñ minister christi puer exterius in aquã mittit baptismatis. christus interi⁹ grãm infundit. mediante qua crimia ab aima tolluntur. Sed cur remanẽt penalitates. s. esuries. sitis. quia cessante causa cessare etiam deberet effectus. Respondet mgr. iij. sent. di. iij. c. vltimo. Q, hoc fieri ideo tradũt sancti doctores. quia si etiam homies p baptismum a pena liberarent. ipsam putarent baptismi pmiuz nõ precium eterni regni. Ido soluto reatu peccati. temporalis pena manet. vt illa vita studiosius querat. que erit a penis omnibꝰ aliena. Et vt sic fideli certandi materia et vincendi daretur occasio. qui nõ vinceret si nõ pugnaret. nec pugnaret si in baptismo immortalis fieret. ¶ Sed quomõ parentes in baptismo purgati. puerũ maculatum originali generãt. Dico q sicut granũ purum ab scz palea seminatũ. nõ minus granũ paleatum generat. sic ⁊ hic. Secundũ vulnus est venialis culpa. quod licet nõ sit letale. est tamẽ nociuuz. quod quilibet accipit dum instinctu ꝓpentis dyaboli cõtra consilia dei facit. scõm doctorem subtilem in. iij. hoc vulnere quis inficitur scõm Augustinũ vt recitatur in Canone distinc. xxv. §. alias

Quociens aliqs in cibo vel i potu plus accipit q̄ necesse est. vel plus loquit vel tacz q̄ expedit. vel plus pauperē petentem īmportune exasperat. vt canus corpe alijs ieiunantibus prandere voluit. aut somno deditus ad ecclesiā tardius surgit. quociens excepto filioz desiderio. prozem cognouit z plura talia. Aduertendū tamē sane q̄ huiusmodi venialia possunt interduz esse mortalia. si nimius sit eoz excessus. Pro quoz remedio q̄tum ad eozum efficaciam ex meritō passionis de vulneribz christi fluxerūt multa remedia. s. eucaristie digna sumptio aque bñdicte aspersio. elemosinaz largitio dominica oratio. generalis confessio. sacer dotalis benedictio. crucis signatō. extrema vnctio. pectoris tunsio. et quodlibet opus deuotū. Et q̄ maxime passionis christi deuota recordatio. Tercium vulnus est mortalis culpa. quā quis incurrit. quādo scōm statum contra dei p̄cepta facit. In cuius remedium ex latere christi efficacia penitēcie effluxit. sine qua adultus in mortalib⁹ vulneratus. nec curari nec saluari pōt. Ecce ḡn tum bonuz vulnera christi p̄fudert in remedium peccatoz z scelerum nostroz. Debet ergo homo esse deo gratus z compassionez ad christū habere ō innocente morte. quia quos in sctā ecclesia ingratos repit vt pelicanus in die iudicij ab electis sepabit. z ad penam deijciet eternā dicens. Ite in ignez eternum. ꝛc. ¶ Secundo p vulnerationē christi nīa vulnera aduersitatis et tribulationis leuis⁹ tolerātur. dū sic vulnera xp̄i ad memoriā reducunt. Unō greg. Si passio christi ad memoriā reducit. nichil ē quod non equo anio toleretur. q̄ sicut medicus expertus vulnus suū p se curatū. alijs solet egrotis ostēdere. vt spem tribuat egrotanti posse suum etiā curare. Sic medic⁹ aīmaz et corpoz ante oculos hominū sua p̄funda ponit vulnera. vt confidam⁹ etiam nīa vulnera aduersitatis velle remediare dicens. Trenoz. i. O vos oēs qui transitis p viā attendite z videte ꝛc. Attendite inq̄ vos peccatores omnia mēbra xp̄i. p̄ter vos vulnerata crudeliter. Caput p spineam coronā cor per lanceā. manus z pedes cum clauis. totum corpus virgis z flagellis. Attendite igitur z videte oēs. o xp̄iani crudelissimaz mortem. quā innocēs christus dei filius et virginis dilectissim⁹ passus est. In capite p̄ter spineam coronā. in oculis p̄ter lacrimas. in facie propter alapas. in manibus z pedibus propter plagas. in brachijs propter nimiā extensionez. in tibijs p̄ter insolitam p̄plicatōem. in toto corpe p̄ter variā p̄cussionez. in auditu p̄ter conuiciū clamorum. in visu p̄ter contemptibilē derisionē. in olfactu abominabilium sputoz. in gustu multarum amaritudinū. in corde multaruz tribulationū. Respice ergo o homo in faciem christi tui. Haz liberatoz tuus creatoz z saluatoz pependit in cruce. Dit mynnender gotheit. mit vernunfft hertzen. mit verserter mēschheyt. mit betrubtē sinnē. mit krancken gliedern. mit blutenden wundē. mit zerspanten armē. mit zerdenten adern. mit ruffendem munde. mit heiser stymmē. mit bleichem antlitz. mit rotlicher farbe mit zeynenden augen. mit geneigtem houbt. Ad quēlibet venientē paternaliter suscipiēdum z osculanduz. Augustin⁹. Caro medici factum est medicamentū egroti. Attendite igit̄ z videte vos omnes qui transitis in tribulatiōibus et aduersitatibus per viā. si est dolor similis. quasi diceret non. ergo sustinete patienter modicū propter me. quia passus sum p̄ter vos mlta. ¶ Tercio vulnera christi z sanguis effusus nostra interiora letificat. Dum enī homo deuote recolit fructum z vtilitatē christi passiōis. singulari infusione gre et deuotionis aīma incipit iocundari. et dulcissimis vocibus exultatōis deo gratias agere. In quo anima deuota cōpatur cigno. que est auis albissima. cuius p̄pietas est scōm Ambrosiū in exametō. q̄ appropinquās sue morti. ante tres dies voces emittit dulcissimas z amenas. Cui⁹ ratio est scōm Albertuz sanguis cigni est dulcissimus z purissim⁹. z in tali puncto currit ad coz vt eum confortet. quo cōfortato ad tantam dulcedinez voces amenas emittit laudis. Auis ista alba. est aīma sancta et deuota. que ante mortem tercio die in statu gratie. ex compassione amarissime mortis christi corde debilitatur. ad quod confortandum cōcurrit per infusam meditatōnem

sanguis xpi dulcissim⁹ ⁊ amore feruẽti effu
sus. ꝙ ꝑsiderato devotus hõ i voces laudis
A et exultatõis amenissimas ꝓrumpit. ¶ Ut
igit quilibet hõ has laudis voces plenius
modulari possit. attendat mẽorie passionis
fructus. Scõm enĩ Albertũ quilibet conse
quit fructus et vtilitates devote recolens
xpi passionẽ. ꝓmus est tam maxia gra et
pene remissio. ꝙ vtilius est homini sic. con
siderare passionẽ ꝫ si ꝙ integr annũ sexta
feria ieiunasset. Scõs ꝫ si semel in hebdo
mada accepisset disciplinã ꝙ integr annuz.
vsq ad effusionẽ sanguis. Tercius ꝫ si per
annũ semel in hebdomada psalteriũ legerz.
Et bernard⁹ Quicunq ex toto corde recor
datur xpi passionẽ. recipit tres vtilitates.
ꝓma talis purgat ab omnib ꝑctis. Se
cunda ꝙ si non indigeat purgatõne pctõr.
valde pr est dño ob meritum illius hois
aliquas animas a purgatorio liberare. que
alĩs ad magnũ tp⁹ essent purgãde. Tercia.
quociens spiramẽ ex ore illius hois egredi
tur et aerem resumit. totiens spualiter grãz
recipit. Ecce quãtas vtilitates quis ꝓsequi
tur ⁊ interiores cõsolationes. Debet igitur
homo ꝙ istud sacrum tempus passionis se
ab omnib exterioribus occupatiõibus sepa
rare. ⁊ se devote ad verbũ dei ⁊ ad alia que
representãt christi passionem disponere. vt
hos fructus ꝓsequi mereat et vitã eternã.

In cena dñi.

¶ Cum dilexisset
c suos qui erant in mũdo. in finẽ
dilexit eos. Johis. xiij.

B ¶ Philosoph⁹. viij. ethicor vult ꝙ ami
cicia ex triplici bono causat. scz vtili. delecta
bili ⁊ honesto. Sed amicicia tantũ ex vtili
vel delectabili ñ est pmanẽs ⁊ firma qz fun
damentum vt sunt bona fortune vtputa di
uitie possessiones. sanitas. pulcritudo. nõ est
stabile sed transitoriũ. Jõ nec amicicia i hu
iusmõi bonis est pmanẽs. nec stabil. qz ces
sante cã cessat ⁊ effectus. Solũmodo antẽ
amicicia ꝯcta ꝓpter honestũ bonũ ſm pbm
vbi supr. firma ⁊ pmanẽs est. Jdeo piculo
sum et instabile ꝫtum ad amicicia et pacẽ
dicitur eẽ matrimoniuz propter diuinas ⁊
pulcritudinẽ contractuz. qz vt habet ff. de
dona. inter. vi. ⁊ vx. l. iij. Venetius emor
pendit ex anio nõ ex lucro vel libidine. Cũ
ergo amicicia xpi ad discipulos fuit de bono
aũi scz vtilibus ꝙ dicunt honeste. quia ho
nestatẽ faciunt. ideo fuit pmanens ⁊ firma ⁊
pfecta. nec vnq ꝫ derelicta. qz caritas ꝙ dile
xit pr nunq ꝫ fuit va. de pen. di. ij. §. Item
sine caritate. hoc etiã attestant illa thema
tis. ¶ Querit cũ eucaristie sacrasitum sit C
donum maximi amoris. quare in fine et nõ
ante donabat a saluatore. Ad quod tripli
dum multiplex assignat ratio. Prima est
considerato sacramentoꝝ veteris testamẽti
Cum enĩ ipsa essent in figura passionis xpi
et fiendoꝝ in passione. in passione aũt debe
bant terminari omnia. nõ ante. Jdeo in fine
cessantibus antiquis sacramentis alia sacramẽ
ta a christo instituit debebãt. ⁊ maxime eucha
ristie sacramentũ. in quo omnia antiqua termi
nãtur. sicut in fine pfectissimo. Secũdo in
fine est institutũ ꝙ valete. vt christus recessu
rus pnãa corporali. semp nobiscum esse pre
sentia sacramentali. Tercio in memoriam
passionis ⁊ immolatõis christi. que nondũ
erat exhibita sed instabat. Jdeo non ante.
sed tunc institutum est in solatiũ et in mẽo
riam sue passionis. Quarto vt opus maxi
me potentie ⁊ caritatis ostenderet. quando
magis putarẽ infirmus ⁊ impotens. vt fu
it tempe passionis. Nã magnum opus po
tentie fuit mortuos suscitare. sed maxie po
tentie ad quod creatura nullo mõ potest at
tingere. scz vnam substantiã in aliã trãssub
stantiare. Quinto vt cũ saluator noster vellz
se tradere homini ad omnẽ consolatõnem.
qz se dederat aplis in solatium ꝙ consola
tione corporali. se etiam voluit dare in edu
lium pro refectõe ⁊ consolatiõe spirituali. ⁊
hoc magis conueniebat qñ recessurus erat
a mundo. qz tunc magis indigebam⁹ ipo. Et
sancti apostoli magis indiguerũt tpe passio
nis qñ xpus ab eis auferend⁹ fuit pñtia cor
porali. vt eo fortiores pisterent. vel si cade
rent. citius resurgerẽt. quare passiõe imminẽ
te ad refectionẽ mentis ⁊ consolatõem va
ta est contra aduersitatẽ pellentem. ¶ Ex P
querit. sicut cibus materialis continue su
mit ad sustentatõem corpis. an etiã ille ci
bus aie quidie sit sumẽd⁹ in signũ amoris.

Ad hoc tñdet sctūs Aug⁹. quasi ignorans mentes sumentiū. et hī de conse. di. ij. qui die dicens. Quotidie eucaristie ꝓmunionē sumere. nec laudo nec vitupo. omnib tamē dñicis diebus ꝓmūicandū horor. si tamē mens in affectu peccādi nō sit. Nam hūites adhuc voluntatē peccādi. grauari magis dico cū purificari. Qz querit glosa sē illo vbo affectu. loco allegato. qñ dicis q mēs sit sine affectu peccandi. Rñdet credo q qñ ꝓponit firmiter abstinere a qlibet morti. nisi ergo hoc sit in ꝓposito. nun cū dz accipe corpus xpi. Debet ergo hō quotidie se ꝑpare abilem et dignū ad suscipiendū eucaristiaz. Unde Ambro. Qui semp peccō. debeo sp accipe medicinā. Et richard⁹ in. iiij sē sent. di. xij. Sicut in corpe fit quasi cōtinua deperditio naturalī humiditatis ꝓ actionem naturalī caloris. qua de cā oportet pluries cibū sumere ad restauratiōem deperditi. ne deperditō cōtinua morti inducat. Sic cum ex corruptōe concupiscētie in nobis. et occupatōne circa exteriora fiat deperditio deuotōis et caritatis debemus pluries sumere hoc sacramētum. ꝓ cuius sumptiōem causat in anima spūale nutrimētum. Nam qcienscūq quis bona fide et būilitate cōmunicauerit facit deo gloriam. angelis leticiam. animabꝰ refrigeriuz et suiꝑius auget meritum. ¶ Sequit continuatō et expositio euangelij. dicebat ergo ihc discipulis. Desiderio desiderauī hoc pascha manducare vobiscū. Ubi dicebatur quomō christus ꝓ nobis voluit vulnerari ex vera pietate. hodie discipulos informauit in humilitate. Et sm hoc sunt tres partes euangelij.

In pma notat quiuiū sociale. in q fraterni amoris confirmauit ligamentum. ibi. Ante diem festum pasce.

In scda fuitum manuale q interni languoris indicauit purgamētū. ibi. surgit a cena.

In tercia edulium salutare in quo supernī valoris ordinauit sacramētum. ibi. Scitis qui d fecerim vobis.

¶ Quātum ad primaz partem dicit euangelista. Ante diem festū pasche. qui scz totus fuit celebris. qualis fuit dies. xv. lune que ꝓcessit eiusdem lunatōnis. que tunc fuit vespa quinte ferie añ diē passiōis. In q vespa debebat comedi agn⁹ pascalis sm legem Exo. xij. et tūc hec facta sunt que post dicentur. Sciēs Jhūs si tūc primo. sed ab instanti conceptōis. Hoc ait hic exponit. vt ostendat scienter et volūtarie ad passionē venisse quia venit. i. iam instabat hora eius a pre ordinata. ad hoc vt trāsiret ꝓ passionē et morte ex hoc mūdo migrabit ad prem et gliam. Cum dilexisset suos qui erāt in mūdo. i. in mundi statu. sic apli. in fine. i. ad mortē dilexit eos. id ē intm q illa dilectio eum traxit ad mortem qui ē finis oim terribiliū. iij. ethi. Et cena facta. i. iam pata et aliqualiter consummata quo ad agnū paschalē. cum dyabolus iam misisset ꝓ suggestionē in cor iude. qui erat filius symōis schariothis. i. de vico dicto scarioth. vt traderet eum. Et nota q sexta die ante pascha qñ Maria effudit vnguentum sup caput xpi. suggesserat dyabolus illam traditōem. et hodie forti⁹ impulsit. vt eū traderet in manus iudeorū. sciens Jhesus quia oīa dedit ei pater in man⁹ et potestatem suam. et sciens quia a deo exiuit tanq consubstantialis filius. et ad deuz vadit vt ad suum terminū. Exiuit enim a deo eum non deserens. et ad deum vadit nō suos relinquens. sed semp eos ad bonum finē dirigens. ¶ Moraliter. saluator noster trāsitus de hoc mūdo ad patrem. sciens oīa nouit etiam discipulor suorum fragilitatē. et omniū christianor sequētium ꝓ hui⁹ mundi iter ꝓgentium ad celum. Jdo more pij patris filijs suis ꝓficit ō viatico sui corporis ꝑciosi et sanguinis. mediāte quo roborati. possent potenter ꝓ iter huius mundi venire ad eternā quietem et beatitudinē. Nam vt dicit auicēna. i. canōe. c. iij. et i tractatu de regimīe iter agentiū. Necesse est q hi q iter agunt in hyeme q non eant vacui. sed sint vino ꝑciosō potati. et assatis carnib satiati. Cui⁹ cām assignat. qz tempore magni frigoris calor naturalis retrahit ad interiora. Si igitur stomachus esset vacu⁹. defecto calore naturalis posset extingui. sicut accidit de lumīe lucerne in qua deficit oleū. Et qz vinum hz calefacere. et assate carnes magis nutrire. qz magis sapide cū decoquāt i hūore ꝓprio. Jdeo ꝓdicta sunt optime ambulantib necessaria. Exemplū hui⁹ dē⁹ exodi

xij filijs israhel qui cum ꝓcipiente deo exire debebãt egiptũ.ꝓcepit ut renes suos accingerent ꝑ maiori expeditõne vie.ꝛ baculos bẽnt in manibꝫ ut pegrini.ꝛ agnũ ãnicẽm igne assarent.et festinãter comederẽt. Sic saluator nr̃ verus agn⁹ ĩmaculatus. igne caritatis in cruce assatus ad nr̃am robꝛatiõꝫ et confortatõem in hostia ꝓsecrata mistrat̃ cum tota veritate cõmunicandꝫ nec minus nec mai⁹.sed totus xp̃s natus de v̈gine passus ꝛ sepultus. resurrexit ascenditꝙ in celũ et sedet ad dexterã p̃ris cum tota veritate. Ũñ ambꝛosius. de cõse. di. ij. ofñia. In hostia consecta est tota veritas. vere illõ corp⁹ qõ sumptũ est de virgine.qõ passum qõ sepultum.resurrexit et ascendit in celñ ꝛ sedꝫ ad dexterã p̃ris.cui⁹ v̈tute pagere possum⁹ viam h⁹ vite.ꝛ expedite exite õ manibꝫ inimicoꝝ ad celestẽ p̃iam. ¶ Et ideo digne volens ipꝫ corp⁹ xp̃i sumere .ncẽ est vt habeat spũalẽ et tria req̃sita ad esum agni.i. corpis xp̃i que figurata sunt in alijs tribus necessaria ꝑ esu agni paschalis .s. renum accinctione.baculi portatõe.ꝛ pedum calciationе. In quibꝫ tribus mistice tria signãt̃.s.

Mentis puritas
Fidei firmitas
Voluntatis caritas.

¶ Nullus em̃ hom̃ ad hoc sctissimũ accedere dꝫ sacrm̃.nisi fuerit p̃mo bñ purgatus ab omibꝫ imunditijs scelerꝫ.nũeri.xviij. Qui mũd⁹ ẽ.in domo tua.i.in eccla vescet p̃ãe illo.i.corpe xp̃i.alꝫ nullus. Dꝫ em̃ hõ primo mentẽ purgare ab omni p̃ua affectõe. Sic remie.iiij. Laua a malicia cor tuũ. Nã si cignus naturali instinctu postꝙ coiuit cũ ꝓpria coniuge.nõ capit cibũ nisi p̃us lauerit se tãꝙ rem fedã fecerit. Quõ miser pctõr q̃ vitiatur rõne ꝛ multis pctis se implicauit. et si ñ ope ꝓpleuit.nichilomin⁹ p̃ua affectõe mẽtẽ fedauit.audet cibum istũ sactissimũ sumere nisi prio fuerit aq̃ lacrijꝫ ꝓfluẽte ex amara pnia purgatus. Dꝫ ec. v. sensus purgare. oclos ab ĩpudico aspectu ꝛ illicito visu. Augusti⁹. Nõ dicatis vos hẽe aios pudicos si beatis oculos ĩpudicos.i. vagos.qz impudicus ocul⁹.impudici cordis est nuncius. Volẽtes igẽ accedere ad mẽsã dñi.fm ysi⁹. Nõ sint vagi oculis.nõ effreni lingua. aut petulantia.fluido gestu nõ incedãt. sed pudorem atꝙ verecundiã mẽtis simplici bitu incessuꝙ ostendant. Sic etiã oms nr̃i sensus purgandi sunt.ꝛ oia mẽbra corpis.os.mã⁹ pedes.restringẽdi sunt. Et hoc signat̃ in figura in eo q̃ ꝓcipiebat̃ volenti comedere agnũ q̃ esset accinct⁹ renibꝫ.i.castus ꝛ mũdus. Lu.xij Sint lũbi vr̃i p̃ci. Hõ expõit Gregori⁹ di. Lumbos em̃ p̃cingim⁹.cũ carnis luxuriã ꝓtinentiã coartam⁹. Figurat̃ eucaristia enã in pane ꝓpiatõnis.qui consecratus dño a mũdis solis comedebatur. Quare ut hẽ.i.regũ.xxi. Cum dauid fugeret psecutõem saul. venit in nobe cũ pueris id ẽ famul⁹ suis ad achimelech sũmũ sacerdotẽ petens panẽ. Qui q̃siuit si mũdi eẽnt pueri sui.maxie a mulieribꝫ. Et rñdit equidem.si de mlieribꝫ agit̃.ꝓnuimus nos ab heri et nudiustercꝫ qñ egrediebamur.et fuerunt vasa.i.corda pueroꝝ sancta. ꝛ vdit eis sacerdos panez sanctificatũ. Sic homo volens euadere mortem eternam et fugere dyabolũ. debet cum pueris id ẽ recollectis oibꝫ sensibꝫ intrare ecclesiã.et cõfitendo et volendo se purgare de omnibꝫ ꝛ specialiter peccato carnis.et etiaz ob reuerẽtiam tanti sacramẽti abstinere prius ad aliquot dies a propria vxore.vt dicit õ conse. di. ij. Dis homo Et tunc cũ omnia fuerint mũda.corpus.pedes.ꝛ omẽs sensus. deuote ꝛ reuerenter debet petere a ꝓprio sacerdote panem ꝓpiatõis.s.eucaristiã quod interꝑtatur bona gra.quia grãm nobis donat.ꝛ ꝓpiatõem nobis impetrat ꝛ remissionẽ omnium peccatoꝝ.s.venialium. Ũñ gregori⁹ in omelia paschali. Prouidẽs enim nobis christus hoc sacrm̃ salutis.quia nos quotidie peccamus.ꝛ ille iam mori non põt. per istud sacramẽtum remissionẽ peccatoꝝ consequamur. ¶ Sed circa hanc figuraz que runtur duo Primo an sacerdos dans hoc sacramẽtum petenti peccet.sciens ꝓmunicãtem esse in peccato mortali. Et videt̃ q̃ sic Nam medic⁹ mortaliter peccaret.qui sciens daret medicinã infirmo qua esset interficiendus.ergo cũ grauior sit mors spiritualis cõꝙ corporalis.multo fortius sacerdos mortaliter peccat.qñ ponit ipm in ore ipi⁹.quem scit eẽ in mortli peccato. Cõtra de pse. di. ij.

Non ꝓhibeat dispensator pingues terre e.i. peccatores ꝟm glo.mensam dñi mãducare Item.i.q.i. Xps quid fecit nobis.qui tra di tori suũ tanta pacia ꝓtulit.vt ei ꝑmã eu caristiã ꝓfectam mãibꝰ suis ꝛ ore suo ꝓmẽ datã sicut ceteris aplis traderet.q.d. In ꝟ exemplũ nobis reliqt. Rñdz ricbardꝰ ī iiij. sup mgrem di.ix.ꝛ distinguit. ꝙ ille quez sa cerdos scit esse in pctõ mortali.aut nõ pẽit sibi eucaristiã dari.ꝛ tũc sacerdos dãdo pec caret.aut pẽit ꝛ tũc distinguit.Aut suũ pec catũ mortale ẽ occultũ aut manifestum Si manifestũ. tũc sacerdos sibi dando peccaz qz legitimã ꝓtra eũ habet exceptõem. quaz sibi publice obijcere ꝑt.ꝛ accipit hic mãife stum nõ ꝙ omni eo qđ ꝓbari ꝑt.qđ magis ꝓpie dicẽ.manifestabile ꝙz mãifestũ. Ñ si sacerdos sciret parrochianũ suũ esse in cri mine qđ legitime posset ꝓbare. Ita ꝙ illud crimẽ scirent duo cuz eo vel tres testes per quos hoc ꝓbare posset. non ꝓpter hoc debe ret eucaristiã illi negare in publico petenti quia iam inferret sibi pẽnam añ crimis ꝓba tionem quod fieri nõ debet.xi.q.iij.eoꝛ q. ¶ Sed accipio hic manifestũ ꝙ notorio. Est autẽ peccatum notoriũ seu ꝙ sententiã seu ꝙ ꝓfessionem factaz in iure. aut eviden tiam rei que aliqua tergiuersatiõe celari nõ potest.extra de coha.cler.c.vl.si autẽ pctũ suum est occultũ aut pẽit in occulto.ꝛ tunc sacerdos sibi dando peccaret qz hz cõtra eũ legitimã exceptõem quã ei in publico obij cere posset.et ipm monere debet ne petat in publico vt habẽ de cõ.di.ij.non ꝓhibeat Aut pẽit in publico. et tunc sacerdos tene tur sibi dare.quia contra eum non habet le gitimam exceptõnem quam ei in publico obijcere possit.extra đ offi.iud.ordi.Si sa cerdos. Ad argumẽtum dico ꝙ non est si mile.quia talem medicinã negare infirmuz non infirmaret.nc populũ scandalizaret.nꝫ aliquod ꝑiudicium bono commum faceret quod fieret si iudici liceret punire vel aliũ diffamare ꝙ sua voluntate iudiciario ordie ptermisso. ¶ Queritẽ secundo an ꝓpter ali quid quod nõ est peccatum.sed alꝫ natura liter immũdum.teneatur homo abstinere a susceptiõe hꝰ sacri .vtputa. immũdicia mẽ struoꝝ aut seminiflui.qui reputabant imũ di ꝟm legem. Et vidẽ ꝙ non. Qz si ꝓpter aliquid maxie ꝓpter menstrua. sed hec non ꝓhibent mulierẽ ab huius sacramẽti susce ptõe.di.v.ad eius.ꝛ a simili nec semifluo. Contra cõiugalis concubitus sine omi pec cato fieri potest.sed añ eucaristie sumptõez aliquot diebꝰ ab vxoribꝰ ꝓpijs ẽ abstinẽdũ de ꝑse.di.ij. omis hõ. ergo est aliqđ aliud a pctõ. ꝓhibẽs hꝰ sacramti sumptõem. Rñ det mgr ricꝺ.in.iiij.sup mgrem dist.ix. Q, ꝓpter aliquid qđ nõ ẽ pctũ tenet aliqñ hõ abstinere a susceptõe huius sacramẽti.ꝓpter ordinatõem ecclesie. q̃ ꝓpter sacri reuerẽtiã ordinauit homiem aliqñ debere abstinere ꝓ pter aliqua que nõ sunt peccata.eo ꝙ impe diunt vel minuũt reuerentiã. que debet ob seruari in hmõi susceptiõe.cuiusmodi ẽ no cturna pollutio ꝓueniens ex crapula.vel ex immũda cogitatõe que p̃cessit in vigilia. q̃ crapula vel cogitatõ si mortalia peccata fue runt vel ꝓbabile dubium est vtrũ fuerunt tunc pollutio ex eis ꝓueniens ꝓhibet de ne cessitate huius sacramẽti susceptõnem. Si añ certum est ꝙ non fuerũt nisi peccata ve nialia. tunc illa pollutio non ꝓhibet nisi de congruitate. Si autem ꝓueniat ex natie supfluitate vel infirmitate.nõ credo ꝙ pro hibeat.ꝛ hec ꝓbari possunt ꝙ hec que dicũt dist.vi. Testamẽtum. Probabile etiã peri culum vomendi ꝓhibet susceptiõem huius sacramenti. Et de similibꝰ simile iudiciũ hẽt Et potest dici quasi ꝙ quãdã appropriatio nem ꝙ p̃dicta minuũt reuerentiã que debz obsuari in susceptõe hꝰ sacri rõe spi ꝓsecte Et quia reuerẽtia q̃ debetur corpi xpi exigit vt ipe suscipiens diligẽter recogitet q̃d ac cipiat. qđ infantes ꝛ furiosi facere nõ pñt. ideo talibꝰ dari nõ debet Si tamẽ furiosus quandoqz ad debitum sensum reuertetur. petens in tali statu sacramẽtum. sibi potest dari si non timeat ꝙ ꝓiciat. Ad argumen tum in oppositũ. ꝙ immũdicia menstruoꝝ non ꝓhibet mulierem cõmunicare.quia est immundicia pure naturalis. Si autẽ vt di citur ibidem ex veneratiõe magis percipere non p̃sumit laudanda est. sed si percipit nõ est iudicanda. Simili modo potest dici de illa infirmitate q̃ Leuit.xv. đ fluxꝰ semis. ¶ Sed đo volens accedere sacrm dz habere

firmã fidem ꝛ solidã. nichil hesitans. et de uote postulare. Jacobi. i. ℔ postulet in fide nichil hesitans. Licz essi sensus homis in suscep tione hui⁹ sacramẽti nichil aliud sentiant nisi species panis. tamẽ decipiunt omnes preter auditũ qui vere assentit ei. q̃ dr hoc ẽ corpus meũ. Hoc est pulcre figuratũ in ve lamine Jacob et pia deceptiõe ysaac. Gen. xxvij. Nam iacob gerit typum hui⁹ sacrafi ti in quo vez corpus xpi sub panis acciden tibus occultatur. Esau vero gerit typuz for me visibilis. ſz ysaac gerit typũ sensus hu mani qui offis stupore concutiunt in hoc sa cramento. Dr etiã bene figurat in stupore ysaac. de quo dicit. Expauit ysaac stupore vehemẽti. et vltra q̃ credi põt admitãs ait. Quis est ille qui iam dudũ captaz venatõ nem attulit mihi. ꝛ comedi ex omnib⁹ pri⁹ q̃ tu venires. In quo mistice exprimit stu por et admiratio sensus humani. qz hõ exte rior merito ex hoc magno stupore concutit q̃ anima devota prius p fidem inuisibilẽ et spũalem refectõem in isto sacramento per internam devotõnem reficit. q̃ gustus cor poralis p formã speciei sensibilis immutet. ¶ Sed queritur. quare xps voluit sic specie aliena velari. ꝛ a xpianis mãducari. Dico q̃ potissima causa est meritũ fidei. qz sm Gre goriũ. Fides non habet meritum. vbi hũa na ratõ pbet experimẽtum. Nam sicut culpe ꝺ meritũ cepit a falsa credulitate dyaboli sug gerentis homini cibũ mortis Ita decuit vt homis meritũ incipet ex hoc. q̃ credit verbis christi de cibo vite. cum dicit hoc est corp⁹ meum. In signũ huius dicit dñs Thome Quia vidisti me tc. beati qui nõ tc. ¶ Le gitur de sancto Ludouico rege francie. qui duz quadã die missaz audiret solennia. vo catus in ecclesia p quendã militum suoz ꝺ uotum. venire ad altare alterius sacerdotis si vellet sicut idem miles vidit xpm in for ma pueri. Dixit rex q̃ nõ. Addes verbum maxime fidei ac relatõe dignũ. Q, si scires retro me stantẽ dominũ Jhũm xpm sic fuit in parasceue i cruce. nollẽ me vertere vt eũ carnalit aspicerẽ, ex eo q̃ meritũ fidei amit terem. Hoc iõ dixit. qz sacerdos cui⁹ missã audierat etiã iam ꝓsecrauit. et ꝓpter hoc ve rum corpus christi ibidẽ esse nõ dubitauit. Et de hugone ꝺ scto victore legit. q̃ lõgo tempe orauit vt posset videre xpm i hostia consecrata. Et dum quadã vice missam ꝺ ceret post agnus dei apuit se hostia. ꝛ exiuit puerulus formosissim⁹ sedens sup eũ in pate na cuius visione indicibilit cõsolatus extra se rapiebat. cum puero deliciose solaciãdo Cui puer tandẽ ait Hugo com de me. Cui hugo ꝛ quo ausu amãtissime dñe audeaz te comedere. ꝛ dentib⁹ meis dilaniare. cui pu er nisi manducaueris me nõ habebis vitaz in te. Tunc Hugo orauit ꝺ. O dñe si sic fieri est necesse. oro te vt absondas vultũ tuum amãtissimũ a me. Et tunc absõdit se sub forma panis dicẽs. Hugo q̃ me vide re nuduz voluisti. extũc meritũ fidei de illo sacramẽto in te euacuasti. ¶ Diceret forte infidelis quõ possum credere illam trãssub stãtiationẽ. q̃ panis transubstantiat in cor pus xpi cum sit contra naturã. Dico q̃ licz sit contra naturã. nõ tamẽ est sp̃ diuinã potẽ statem. que maior est natura. q̃ ꝺ probat sic Nam deus ẽ agens in cui⁹ virtute est omne possibile. creaturã esse vel ñ esse. quare vnũ in aliud põt conuertere et nõ esse in esse. et esse in nõ esse. Sed maius ẽ de nõ esse ad esse ꝓducere aliquid q̃ esse in eẽ cõuertere sed de⁹ fecit primũ. qz omnia de nihilo crea uit. quare ꝛ sed põt facere. Hoc patet na turali exemplo. Natura essi in animalib⁹ na turaliter conuertit pticulariter saltem substã tiam in substantiã. sicut alimẽtũ in substãã aliti. ij. de aia. Quare etiam auctor nature non posset. ymmo plus et maius põt. q̃ ẽ totam substantiã ꝓuertere in aliã totã substantiam. Patz etiã hoc exemplo scripture Nam terra ꝓuersa est in carnẽ in homis cre atione. Gen. iij. Et vxor Loth respiciẽs cõ tra dei mandatũ. conuersa ẽ in statuã salis Genes xix. Et virga moysi in serpentẽ. ꝛ ser pens iterꝫ in virgam. Exodi. vij. Et xps mu tauit aquã in vinum in ꝓuinio. Johañ. ij. Et plura alia exempla hoc posse fieri ostẽdũt Quare nullo mõ est negandũ. sed firmiter credendum. ¶ Tercio voleñs accedere sac mentũ debet habere affectiõem caritatis et desiderium. Isaie. xxvi. Desiderium memoriale tuũ in desiderio anime tue. Dicit medici. fastidiũ id est vrdrutz. est signũ certum male dige

stionis priozis nutrimēti. vnde etiã plures cauſant egritudines. ſi cibus ſine deſiderio ſumat. Ñ auicẽna. i. cañ. fen. iij. c. vij. omnes qui ſanitatẽ habere volũt. nẽ comedãt nec bibant. donec certũ habuerint deſideriũ et ſtomachus a ſuperiora inteſtina a primo nutriente euacuata fuerint. Sic certe maxim ſignum male diſpoſitiõis boĩs eſt. q̃ a mozboſis nutriẽtis criminũ nõ adhuc eſt bene mundatus. ſi non habet deſideriũ caritatis ad hunc cibũ corpis xp̃i. ſed faſtidiũ. vnd̃ cauere debet ne panẽ illum ſuauiſſimũ ſuſcipiat. niſi prius bñ interi? cor mũdet a priozibus carnalibꝫ cibis pctõꝝ. qz ſi bene purgatus fuerit cibus iſte habebit iuxta deſiderium ſapozẽ omnis delectamẽti. Sap̃. xvi. Panẽ de celo dediſti eis dñe. oẽ dlẽ. ac. Quare merito in mãna figurat. de quo dic̃ Ilicola? de ly. nũeri. xi. q̃ habuit triplicem ſapozem. vnus erat naturalis. et ille erat q̃i ſapor mellis Exo. xvi. Alius ſupnaturalis et hic duplex. quia bonis ſapiebat. ꝑut volebant. Sapiebat enĩ vt pisces cuz deſiderabãt piſces. vt carnes cũ deſiderabãt carnes et ſic de alijs magis deſcendendo. Et hoc ẽ quod ſapie. xvi. dicit. Dulcedinẽ tuã quã in filios habes oſtendebas. obſequens vnuſcuiuſq; voluntati. Ad quod quiſq; volebat conuertebat. Et eadem tõne malis erat inſipidus. qui de natura ſua erat dulcis. Ñ legit numeri. xxi. q̃ quãdo filij iſrael ꝑfecti ſunt de monte hoz ꝑ viam q̃ ducit ad mare rubrum. tedere cepit itineris et laboris ꝑpt deuiatõem magnã a recta via et cepẽt murmurare ꝯ deũ et moyſen dicentes. Cur eduxiſti nos de egipto vt mozeremur in ſolitudine. deeſt panis. nõ ſunt aque. et aĩa noſtra iã nauſeat ſup illo cibo leniſſimo. Quã obrem miſit dñs in populuz ignitos ſerpentes. qui ſecunduz aliquos volantes per aerẽ emittebant ſcintillas ardentes et populum mozdebãt et incẽdebãt. ꝙ̃ro quo oravit moyſes ad dñm. et dominus miſertus iuſſit ſerpentẽ fieri eneum et erigi in ſignum quẽ cum ꝓcuſſi aſpiciebant ſanarentur. Sic ad ꝓpoſitum ꝑlo xp̃iano in dẽcto b? mundi vagante. et vtinam nõ a recta via mozũ vtuus et iuſticie erzante. dñs deus ꝓuidit de cibo ſuauiſſimo et ſapidiſſimo aĩe iuſte et deuote qui habet animã plus omnibꝫ ſpiritualibus alimẽtis reficere et lenificare. Ez ſcõm magiſtꝝ iij. ſententiaꝝ di. viij. c. vl. Sicut panis ꝓ ceteris cibis corpus reficit et ſuſtentat. et vinũ lenificat hominẽ atq; inebriat. Sic caro xp̃i hominẽ interiozẽ plus ceteris gratijs ſpũaliter ẽficit et ſaginat. hic autẽ cibus malis non ſapit. quia malis corruptiõibus pctõꝝ pleni ſape nõ poſſunt buius cibi dulcedinẽ. i. Coꝝ. ij. Animalis homo non ꝑcipit que dei ſunt. Stulticia enim eſt illi et nõ poteſt intelligere. ſpũaliꝫ autẽ oĩa iudicat. Eſt de eis ſicut de infirmis q̃ dulcia amara iudicant. Hi q̃ñ ꝓcepto eccleſie artantur ſemel dumtaxat ꝓmunicare in ãno. impanitẽtie et indeuotõis oſtendũt ſigna. murmurantes ꝯ diuinã ordinatiõem. et ꝯ facer votes. et ſic quãdoq; indeuote et ſine caritatis deſiderio accedunt. q̃obrem deus ꝓtra tales immittit ẽpentes ignitos. ſ. mltas corporis tribulatõnes vt enam ꝑtactum eſt. et niſi ꝑcibꝫ deuotoꝝ et ſpãliter merito paſſionis xp̃i ſaluarentur. ꝑirent eternaliter.

Secũda pars inqua

notat̃ fuitiũ manuale. ibi. Surgit ac. Vt eẽm ſaluator nr̃ diſcipulis ſuis vere humilitatis traderet exemplũ. ſurgit a cena ſedẽtibus diſcipulis. et quia miſtrare volebat. ꝓponit veſtimẽta ſua. non oĩa. ſed ſolũ illa q̃rum depoſitio erat expediens. ꝑ lotione facienda. Et cum accepiſſet linteũ ꝓcinxit ſe vt eſſet expeditior ad lauandũ. et linteũ accepit ad pedes tergẽdũ. deĩn miſit aquã in peluim ac. Venit ergo ſm Aug?. ad Petrum primũ tãq; ad ꝓncipẽ apl̃oꝝ. Qui ad tam humile obſequiũ a xp̃o dño ſuo et magiſtro ſuſcipiendũ ſtupefactus eſt. Fuitium recuſauit dicens. dñe. ac. q. d. Dñe rex regum. tu qui es filius dei viui. mgr̃ et doctor meus. mihi miſero et indigno famulo et diſcipulo vis lauare pedes immũdos. digniſſimis manibꝫ tuis quibꝫ oculos cecorũ aperuiſti. leproſos mundaſti. ſurdos curaſti ac q. d. hoc nullo mõ debet fieri. Moraliter quia pñs ſtatio ãnualis eſt et plebe diuerſorum ſtatuũ cõgregata. ſpectantia ad debitã policiã cõmunitatis tractabo. quia ut habet̃ .C. de veteri iure enucleãdo. l. tanta. § ꝓtiũ

autem Multo vtilius est pauca ydonea effundere q̄z multis inutilib⁹ hom̄ies p̄grauari. Et hec⁹ in .ij. dis. sch⁹. Succincta vitas licz voce sit tediosa. non tamē omino infructuosa. Et ideo magni p̄cipes et ptissimi viri. vt aliquid vtilitatis ex h̄moniby colligerent. dignati sunt scientiā audire et doctrinam vt ex auditis melius seip̄os et alios regere possent. Unde sapiēs. Audiēs sapiēs sapientior erit. et intelligens gubernacula possidebit. Quare quidā iurisperitus vt h̄z .ff. de fidei p̄miss. lib. apud Julianū dixit. Si alter⁹ pedem in sepulcro haberē. adhuc discere vellem. Et beatus Augustin⁹. vt recitatur. xxiij. q. iij. si habes. Senex a iuuene et episcopus tot annor⁹ a collega nondū anniculo paratus sum doceri. nulla enim etas sera ad discendū. ff. vbi sup̄. Ex his datur doctrina cuilibet seni et iuueni. insicio et prudenti q̄ postposita omi iactantia magne eloquentie. potentie. prudentie. senectutis experientie. libenter verbū dei etiam a minio audiat patienter q̄ dūtaxat vera p̄dicat et erronea nō immiscet. Sz ut dicit Luc. x. Qui vos audit me audit. et qui vos spnit me spernit. exemplū habemus in discipulis christi qui in cena attenti fuer̄t doctrine x̄pi. et omni cum reuerētia ad affectū dederunt. ideo surgenti x̄po ip̄i etiam surrexer̄t et iubēte ad lotionē sederunt. Et petr⁹ vt x̄pi voluntatez impleret qui primo recusauit. p̄pter reuerentiam dñi lauare pedes. tandem caput. manꝰ et pedes obtulit vt p̄fectam eius obediētiaz ostenderet. ¶ Sic et christifideliū p̄fecta est obedientia. et imitatio discipulor⁹ cū iubente magistro veritatis. non solum pedes corporis politici. verūetiam caput et manus exhibent humilt̄ correctiōi et lectioni. In corpore autē politico vt singula singulis correspondeant sunt.

Consulares vt caput in regendo.
Militares vt manus in defendendo
Populares vt pedes in fulciendo.

¶ Nam scd̄m Isidor⁹ libro. xi. caput ē a capiendo dictū eo q̄ oīs sensus et nerui int̄ initium capiāt. Caput est sedes sensuū. p̄cipalium. et origo omniū organor⁹ sensibilium aiāl⁹ et eor⁹ rectiuū. Quatuor nanq̄z in compositōe capitis p̄cipaliter concurrūt. videlicet durior⁹ ossium fortitudo. medulle cerebri plenitudo. carniū exteriorū paucitudo. capillor⁹ etiā et neruor⁹ multitudo. Illa enim p̄currunt in completōe et compositōe capitis. scd̄m Constantinū. Per caput nā q̄z licz gñaliter omnis sapior signari possit ad p̄ns tamē signat consulatē quemlibet. q rōne prudentie et discretiōis ponit cū aliis ad regimen totius corpis politici. In ips⁹ nanq̄z oīs sensus et intellectus discretōis et p vtilitate cōmunitatis. vt cōmunitas bñ et ordinate regat. habere debet initiū. i. reg. xv. Caput in tribubꝰ israel factus es. Sed quid. p̄culdubio ad hoc electus. debet hec ossa fortitudinis et p̄stantie. multā medullā mititudinis et clementie. paucam carnē carnalitatis et lasciuie. neruos dilectōis et amicicie. capillos exteriorꝭ honestatis et decentie. Caput ēm quanq̄z dur⁹ exterius apparet. multū tamē habet interi⁹ medullaz. Sic cōsulares dato q̄ appetenter p̄tendere debēāt duriciā seueritatis. et semp̄ gerere constantiā solide firmitatis in cōsiliando. debz tamē intus affluere medulla mollis et tenere pietatis. indiffēter omnes accedentes ēm in causis clemēter audire. nec paupi nec inopi viam adeundi p̄eludere. Un̄. ff. de offi. p̄sidis. l. obtuendum. Obtuendū est ius reddendi. vt in adeūdo quidē facilē se p̄beat. sed contēni se non patiat. Un̄ aresto. in epistola ad Alexandꝝ. docens qualiter quilibet regens debeat regere dicit. Rege sup̄ eos cum bonitate et exaudi eos cū benignitate. quod si feceris oīs erunt tibi subiecti ad tuum bñplacitum et p̄ceptum. et per amorē quē habebunt in te. dominaberis in eis pacifice cum triūpho. Debet etiā habere capillaturā honestatis et paucitudinē carnalitatis. i. bñe gravitatē in moribꝰ. nec nimis n⁹ factis more iuuenū esse laxus. ne cōtemptibil⁹ habeat. Nimia ēm familiaritas parit cōtemptū. Unde. ff. vbi prius. Exō uersatione equali cōtemptio dignitatis nascitur. Debet etiā esse durus in constātia et firmus ne ira vel auaricia vel inordinata dilectione deuiet a veritate. sed quod iustū est honestū et vtile dicat. nec amicū nec inimicum aliter q̄z debeat p̄ferat. Unde aug⁹. et alle. xi. q. iij. Quicūq̄z aut p̄ sanguitate

aut amicicia vel hostili odio vt inimicicijs i
iudicando ducit. querit iudiciū xpi qui ē
iusticia. ⁊ fructum illius vertit in amaritudi
nem dānatōnis. ¶ Debet etiā esse constās
⁊ firmus ne secreta consilij manifestet. eccī.
xxix. In absconditis suis consiliabit. Vñ
vegecius libro. i. ō re militari. c. i. ait. ꝙ me
tellus interrogatus quid postrema die fac/
turus esset. tunicam inquit meam si eloqui
posset cohercerē. s. ne diceret alijs. Putāt
nanq; aliqui posse celare in alijs. quod in se
ipis occultare non pñt. et ideo occulta sepi⁹
pandunt quod cedet ꝓmūitati in detrimē
tum. Lu. xij. Nihil occultū quod nō reuele
tur. ¶ Unō isti assimilant Ouide regi de q
Ouidius li. xi. metha. Midas enim rex in
terpan satirū deūq; pecudū ⁊ phœbum q̄ ō
musica disputabāt. ⁊ phœbus cum cythara
pan vero cum pastorali instrumito canebat.
factus iudex fuit. sed cuz oīs audiētes ma
gis ꝓbassent phœbi melodiā cytharedi. iste
solus pan melius cecinisse iudicauit. ꝓpter
quod indignatus phœbus aures asini sibi ō
dit. quas cuz crinib⁹ mittis. ⁊ pannis rube
is diu celasset. tandē confidēs suo suo hoc
reuelauit. firmādo iuramēto ꝙ factum dñi
alteri non reuelaret. tandē istō dicere sum
me appetēs. et celare non potēs foueā ꝓfun
dam fecit. in cui⁹ fundo istud quasi murmu
rando dixit. ⁊ tandē terra operuit. ⁊ sic se ce
lare secretum dñi estimauit. Sed quid ꝓ
certo de illa fouea harundo orit ex qua cuz
quidā pastor fistulā casu faceret. nihil aliō
canebat. nisi ꝙ rex Midas aures asininas
haberet. et sic vnde istud fuit celandū credi
tum. factum est potius publicatū. Sic aliq̄
accepti pro regimine reipublice et ad loca
prudentū locati. quia ex insipientia iudicāt
sepe asinine. bonū malum. ⁊ sinistr̄ dextrum
et econuerso. ideo puniūtur a deo ⁊ mozes eo
rum asinini esse compbant. Hi ꝓpria facta
non celant neq; alia. ⁊ dū credunt dictum
ab eis nō publicari. ⁊ quasi sepultum in ter
ra. publice cantāt ⁊ publicatur in platea.
Eccī. xxij. ōr. In auribus insipiētiū ne loqua
ris. Non enī poterunt diligere nisi que eis
placent. Hec omnia si nō iuste ⁊ legitime fa
cta sunt in consularibus. sunt p confessionē ⁊
contritionē abluenda ⁊c. ¶ Debo in coz
pore politico militares. ⁊ nobiles in defen
dendo compant manib⁹ Nam sicut manus
in corpe humano km ꝓmētatorē. i. ethicoz
est ad repellenda nociua. ad pcurienda infe
stantia. ad attrahēda necessaria. ⁊ ad cōfuā
da et defendēda omnia mēbra. Sic milita
res in republica. vt rēpublicam defendant
dēfit contra hostes pugnare. et ꝙ eccl̄ia ⁊ sa
lute principis se exponere mortis piculo. C
quibus vt indignus. l. vltia. Ad hoc enī eligū
tur. vt dicit in principio in historia romānoz
Condita nāq; ciuitate a romulo quā ex no
mine romā vocauit. mille pugnatores elegit
quos a numero milites vocauit. Miles ei
dictus est quasi vn⁹ ex mille electus. scōm
Papiam. Tales inq̄. dēfit esse strenui. au
daces. expti. ꝓuidi in actib⁹. moribus ꝓditi.
⁊ venusti. nō ergo effeminati. nec delicati. l
torpidi milites debēt esse. sed tales qui pos
sint contra hostes ferre ꝓsidia et agitare. ni
chil metuere nisi turpē famam. hyemē vel
estatem mixta vel immixta pati. raro quie/
scere. cōb tempe laborem ⁊ inopiā tolerare
De hoc etiā Vegecius renatus testat dī,
Inutilem esse nutritū tenere. et in delicijs
assuetum. ꝓferens aptiorē plebem rusticaz
que sub duro labore nutrit. solem patiens
umbram negligēs. balneoz nescia. ignara
deliciaz. simplicitatis causa quo ꝓtēta cibo
duratis ad omnē tolerantiā labor mēbris.
cui gestare ferrū. fossam ducere. onus ferre
consuetudo est ō rure. Sed hodie plēs mi
lites vacāt lasciuijs ⁊ ocijs. aleis ⁊ aucupijs
⁊c. qui oīs sunt effeminati in milicia. ⁊ in/
experti. nec respublica p tales defensat sed
pturbat ⁊ subuertitur. Nā romanū impiuz
nerone impante exhaustū ē diuisū ⁊ diuul
sum cui⁹ glozia fere oēs devozauit. macula
uit libido. exhausit auaricia. fregit ignauia.
luxuria cū superbia exinaniuit. Vñ ōr in poli
crato libro. vi. Duci militari iure pcauēdū
est ne venus ⁊ vinū pugnantia pectora fran
gant. Nam regna assyrioz legunt fuisse sub
uersa impulsu luxurie. Sed quāta vtilitas
reipublice ꝓueniat a disciplina ⁊ constātia
militū. dicit valerius. Disciplia militaris
acriter retenta. ꝓncipaliter ytalie romanoz
imperio pepcit. multaz vrbium. magnoz re
gum. validissimaz gentiū regnū largita est

Ideo trogus Pompeius libro .ij. ait. Q3 Alexander exiguā manū militarem suscepit a patre. sed doctam. qua assuefacta milicie. orbem terraꝝ agressus. innumeras hostiuꝫ copias effudit. Sic milites pro dei amore honore ⁊ vtilitate ecclesie ⁊ ꝓmunitatis pace. fideliter ⁊ viriliter militare debēt. quod ꝯsignat ꝑ cingulū deauratum. Talis nāq; consuetudo fuit ab antiquo. vt die qua q̄s cingulo militari honorari debebat. ecclesiaꝫ solēniter adierat. audita missarum solēnia. gladioq; sup altari posito ⁊ oblato. quasi celebri ꝓfessione seipm obsequio altaris deuouebat. et officij sui iugē deo spōdebat famulatum. Vñ vegecius de re mil. li. iij. cap. i. dicit. q milites anteq; cingulo militari decorant. iurant p deum et xpm eius ⁊ spūm scm. ⁊ pncipis maiestatē que fm deum humano generi diligēda ē strenue facturos oia que ꝑceperit princeps. Jurant etiā nunq; dserturos iusticiā vel mortē recusaturos ꝓ republica. cuius sunt cōscripti milicie. Ex quo iuramēto licet nō explicite facto sunt inserta. vt dicit in policrato li. vi. ca. vij. q tenent tueri ecclesiam. ꝓfidiam impugnate sacerdotum venerari. paupeꝝ iniuriā ꝓpulsare. pacem ꝓuincie ꝓcurare. ꝓ fratribus vt decet sanguinē fundere. ⁊ si opus est animā pōere. Ex hijs pñt trahere militares. quo ꝓfecerint ⁊ q̄d ꝓmiserint. ⁊ formare sibi cōscientias de cōmissis ⁊ obmissis et se lauare p penitentiā. ¶ Tercio populares mechanici sunt in corpe politico pedes. quia sicut in corpore humano opus est. vt ait ꝓmētator .i. etbi. capiti obedire ⁊ corpꝰ sustentare. sic in corpe politico populares dēt supeꝛioꝛibꝰ hūiꝫ obedire. et p cōmunitate ⁊ vtilitate reipublice laborare. De obedientia hortat aplus populū fidelem dicēs debre. xiij. Obedite ꝓpositis vrīs. Hec obediētia consistit in tribꝰ. In reuerentia exhibenda. mandata suscipienda. et suscepta humiliter exequenda. Nam inferioꝛes dēt superioꝛes suos reuereri. in hoc q assurgāt in ꝓsentia eoꝝ. nec sedeant dū maioꝛes stant. ⁊ cedāt eis in primo loco in sedendo ⁊ eūdo ⁊ in cōsimilibꝰ. Vñ ꝓme Petri. v. Adolescētes subdīti estote seniorib. dēt ec mādata ab eis hūiꝫ suscipe ⁊ sine murmuratōe adiple re. si in eoꝝ iurisdictōe sunt. alꝫ non tenent. Est em illa obediēcia maxīe meritoria. quia magna virtus ē. vt ꝛ de re mil. ff. l. milit. §. gesserit in glo. Unde subditi qui nō obediunt platis. pene dectoris tenent vbi sup §. ab executore. ¶ Secūdo populares debent ociari. sed laborare ꝓ vtilitate reipublice. vnusquisq; iuxta artez suam. ⁊ loci deliter ne alter alteꝝ decipiat. vnde ps. Labores manuū tuaꝝ. q. mā. ⁊c. Labor autē corpm Hugonē i de didascol parte. iij. ē septiplex scz lanificiū. armatura. nauigatio. agricultura. venatio. medicina. thеartica. Labrantes igitur in hijs dēt esse innocentes a furtis fraudibꝰ mendacijs et alijs concomitantibꝰ. laborent etiā ordinata intentōe. vt scz malint manibꝰ laborare q̄ ociose viuere vel mendicare. Laborent etiā non soluz ad corpis sustentatiōem. sed anime etiā ꝓlongationem. In lanificio em cōmunent oia rerum. cōsuendi ⁊ texquēdi genera. que fiunt manū. acu. fuso. subula siue alijs instrumēnis. Tales debent isto sacro tempe etiā anime facere vestimētum spūale. Exemplo fortis mulieris que q̄siuit lanam ⁊ linū. ⁊ opata ē consilio manuū suaꝝ et stragulatā vestem fecit sibi prouer. vl. Et vt sic laborās induatis veste nuptiali que est caritas. qui ait greg. ingrediat regnū Illa texitur duobus mōis. s. ꝓceptis ⁊ dilectōe dī ad modū stamīnis et dilectōe proximi subregminis. Etiā laborantes in arte armature que fiūt vt ꝓtegamur ⁊ ꝓcuriamus. dēt laborare vt habeant arma spūalia. Epīe. vi. Accipite armaturā dei ⁊c. Multi sunt sic armatēres nudi contra tela hostis. ꝑpantes arma materialia alijs. Similiter nauigātes debent sibi parare nauem penitentie q̄ est secunda tabula post naufragiū ⁊ apprehēdāt crucez xpi q̄ est malus. vt salui poterit p maris hui⁹ mōdi ꝓcula ad portū salutis puenire. Similiter laborātes in agricultura in agris sationibꝰ cōsitionibus siue pascuis. floribus siue oleribus. debent colere ortum cordis .i. Coz. iij. Dei agricultura estis. Est enim magna dementia magno labore colere agꝝ exterior em ꝓ fructu tempali. ⁊ interiorē nō colere ꝓ eterno. Simile venatores siue feraꝝ siue aucupū siue piscium qui multis laboribus

tempus inutiliter amiserũt. dñt mõ venari cum sensibꝫ vt xp̃m capiant. et tempus ẽdi mãt amissum. Similiter laborãtes in medicina. debent animas ꝓprias curare. ꝫ vulnera pctõꝝ precauere. iuxta illd Lu. iiij. Ve dice cura teipm. Jtẽ theatrici dẽnt cauere de ludis inhonestis et lasciuis. Exodi xxxij. Sedit ꝑplus bibere ꝫ mãducare. et surrexerunt ludere. Uñ crisostim⁹ sup Matth. omelia. vi. Deus nõ dat ludere. sed diabolus Ludus tamẽ honestus ad recreatõꝝ et laboris leuamẽ non nocet. qz sicut somn⁹ recreationi et refectõi est necessarius. si tñ est continu⁹. moꝛs est. sic ludus qñq; honest⁹. Et ideo vt dicit Seneca in li. de tranquillitate Legum ꝓditores festos dies ꝓstituerẽt. vt ad hilaritatẽ publice hoies cogerent. tãq; necessariũ laborãtibus interponẽtes tempamentũ. vt et de beato Johãne apl̃o narrat Cassian⁹ libꝛo vij. collationũ. qꝺ cum perdicem molliter demulceret. vidit eum quidã inuenis ꝫ miratus est tantũ virũ sic facere. Cui sctus ait, Quid gestas i manu. At ille arcũ. Cui sctus ait Cur euꝝ tensũ nõ sp̃ tecũ circumfers. At ille. ne iugi curuatõe depere at ꝫ molleſcat. Sic ait sanctus. nõ te offendat hec qua laxatio. qz nisi remissiõe quadã quis relaxaretur. non ꝑt obſecundare siue iugiter fecũdare. Sed querit an ludꝰ alee ꝓpter recreatõem factus sit licitus. Rñdet vt supꝛ ꝛc̃.

¶ Tercia pars in qua

notat edulium salutare. Pro quo notãduꝝ scõm qꝺ videt mgẽ bisto. sentire. ꝫ aliꝭ mꝰ tis hoc idem ꝓbabile videt. qꝺ xp̃s post lotionem pedũ instituit eucaristie sacramentum in quo seipm sub specieb⁹ pãis ꝫ vini dedit discipulis suis dicẽs. Accipite ꝫ manducate hoc est corꝰ meum ꝛc̃. ¶ Moraliter. signum ẽ magne nobilitatis ꝫ liberalitatis dare. Unde extra de dona. c. i. Si nobilis hõ sponte donat aliquid alicui. estimare debet se ad ꝺ teneri. ꝫ hãc legẽ dꝫ sibi imponere qꝺ nisi amplius fecerit ꝫ creuerit. in bñficijs nihil credat fecisse. qui ergo vult esse nobilioꝝ plus dare debet. Unde ꝓuenit qꝺ dona ab imꝑatore largissime interꝑtant. Haꝝ vt dicitur. C. de ꝺ. vacan. ꝫ de incõpatiõe l. si quãdo. Q, si imꝑator alicui donat domum aut aliam possessionẽ. interꝑtari debet cum omnib⁹ iurib⁹ ꝫ attinẽcijs esse donatã Idem enã in testamẽtis vt si aliquis legat oleum vel vinũ interꝑtatur enã vasa vinaria esse legata. Similiter auib⁹ legatis et auearea. ff. de lega. ꝫ fidei cõmiss. l. iij. Cuꝝ igitur dei filius nobilissim⁹ sit oĩm imꝑatoꝝ et liberalissima dona dedit iuxta grad⁹ dine largitatis. Primo enĩ hoĩ largitus est omnes creaturas irrõnales in vsum. nec in hoc cessauit. sed principes suos. s. angelos i eꝝ ministeriũ deputauit. Et vltimo ꝓ valete melius qꝺ hũit scꝝ corpus suũ largissime i erpretãdo. s. deitati vnitũ cum aĩa ꝫ sanguine. cum oĩ virtute ꝫ gr̃a. cõmunicauit dicens. accipite ꝛc̃. ¶ Jam dñs nr̃ Jhes⁹ T christus de hoc mõdo transiturus ad prẽm cuꝝ discipulis suis cenauit. et in ipa cena sacramẽtum eucaristie instituit. tribꝰ de cauſ. In memoriã sue passionis.
In signum sincere dilectõis.
In pignus hũane redemptõis.

¶ De pmo apl̃us. Quocienſcũq; manducabitis panẽ hunc. ꝛc̃. Lu. xxij. Hoc facite i meã ꝓmemoratõem. Quod facit sacerdos dum leuat corpus dñi. repꝛesentãs qꝺ xp̃s in patibulo fuit leuatus. q. d. Ecce homo. qui ꝓ te incarnatus. de virgine natus. pannis inuolutus ẽ ad colũnaꝝ ligatus. crucifixus. mortuus et sepultus. Noli ꝑdere aiam ꝓpter quã xp̃us tanta passus ẽ. Uide ergo quid christus ꝓpter te passus sit. Trenoꝝ iij. Recordare pauptatis mee contra tuam auariciã. trãsgressionis ꝫ supbiã. absinthei ꝫ fellis contra ꝓcupiscẽtiã. q. d. Si temptaris de iniustis reb⁹. Attende quia nud⁹ natus ꝫ nudus mortu⁹ sum. Si de supbia. vi de qz ego ancillam humilẽ in matrẽ habui. et qꝺ fuis ablui ꝑdes. Si lasciuia te impugnat in corꝑe. vide qz totum corpus meum penaꝝ absinthꝺeo repletum ẽ. Uꝝ vere pauci sunt in eleuatiõe corꝑis xp̃i hec considerãtes. quia aliquoꝝ oculi mẽtales ita peccatis obnubilati sunt qꝺ hec videre nꝫ intelligere possunt. De quib⁹ Luce. xxiij. Oculi eorũ tenebant. s. pctis ne eum agnoscerẽt. Hij purgare dẽnt oculos mẽs. qz piculosũ est quotidie corꝑ⁹ dñi corꝑalib⁹ oculꝭ inspicere

et nunq̄ mentaliter scz oculo mentali vide re ꝛ ꝓgnoscere. Quia si dñs deus percussit bethsamitas qui archam dñi inspexerūt. vt habet̄ .i. reg. vi. Multo grauiꝰ puniet pec catores ingratos. qui eum oculis mactatis ꝓtinue ꝑsumunt aspicere. et nunq̄ student oculos mētales a peccatis mūdare. Scz quer̄ circa hec. an exñs in peccato mortali videndo corpus xp̄i peccet. Et videt̄ q̄ sic ex dictis. Rñdet richardꝰ in. iiij. sup mgrīm di. ix. articlo. iiij. in solutōe cuiusdā argumē ti. Q, exñs in pctō mortali videndo corpꝰ xp̄i non peccat. aspiciendo enim ip̄m nullam irreuerentiā facit sacramēto. bethsamite āt ideo ꝓcussi sunt. quia vt dicunt quidā et re fert glosa ibidē. Nulli licebat videre archā detectam nisi pontifici. Vel pōt dici etiam fm glosaz. q̄ ꝓcussi sunt eo q̄ indigni eēnt vel indigni accessissent. vel nō digne custo diuissent. Nicolaus de lyra. Percussionis fuerūt quatuor cause. s. inepta leticia. proce dens ex leuitate capitis ꝛ nō ex debita reue rētia. Secūda olocaustū indebite oblatū. q̄z vaccas in olocaustū posuerunt sup archam dño. in hoc male fecerūt. q̄z femella nō offe rebatur dño in olocaustū. Tercia curiositas qua moti fuerunt ad videndū archam dñi nudā. quod sub pena mortis inhibebatur. nūero. iiij. Quarta dimiserūt eā nimis diu sine lumināribꝰ ꝛ cultu debito. Ideo ꝓcussit do minus. s. morte. lxx. ꝛ. l. milia plebis. q̄d sic exponunt hebrei solū. lxx. viri sunt percussi. qui erant tante reputatōis. q̄d equipabant .l. milia de cōmuni. ꝛ principales ꝓpter fuerūt ꝓcussi eo q̄ debebant ordinare populum. et precauere de ꝓdictis offensis ꝛ nō fecerunt Sic in ꝓposito posset dō peccatoꝛ talez irre uerentiaz exhibere videndo sacrm. q̄ forte mortaliter peccaret. sic mō ab aliquibus fit qui ex superbia videndo corpꝰ xp̄i nec caput inclinat nec genua nec discoopertis capillis sacramento exhibent reuerentiā. et hmōi ex leuitatibꝰ puenientia. de quibꝰ dō inculpat̄ ex irreuerētia. licet nō a visione. Secūda causa institutōis fuit in signum sincere dile ctōis. s. vt nobiscū semp̄ pñs esset in terra in carne velatus in qua carne in celo ꝓ no bis deo pr̄i assistit. ps. Zelus domꝰ me co medit me. i. comestibilē me fecit. Nam vt experimur. signū magne dilectōnis est. qui alteri ꝓtem bonoꝝ tribuit. maius qui oīa sua dat. maximū qui seip̄m totū donat. q̄d vtiq̄ xp̄us fecit ꝛ facit quotidie. Ideo āt longe plus his dilexit nos. Dedit nanq̄ ade fructū ligni vite in paradiso. Judeis .xl. annis māna in deserto. Nobis āt nō solum dat totū mundū. ymmo seip̄m sub velamie sacramētoꝝ. Sed quare. certe q̄z nos mul tum amauit. ideo p̄ cunctis naturis nobis cibum dedit nobilē et electū carnem suam. Habacuc. i. Iste est cibus electus Hunc cibum electū optauerēt degustare viri dome stici Job dicētes. Quis det nobis de car nibus eius vt saturemur. Job. xxxi. q. d. quis dabit nobis lōgitudinē vite vsq̄ xp̄c veniet. et corpaliter sit nobiscū sp. et eiꝰ coꝛ poꝛe ꝛ carne reficiamur. Quis nanq̄ hunc amoꝛē filij altissimi quē ad nos habuit. pos set ad plenum enarrare. q̄z qui dixit. delicie mee esse cū filijs hominū. vt inseparabilē inti mius ꝛ delectabilius cū homīe esset. dedit se in cibū vt sicut cibꝰ corpalis fm ꝓp̄m se ꝓuertit in substantiā alti. sic nos ꝓuerteret in corpus eius misticū. Unde Augustinus de conse. di. ij. q̄z passus ē p̄ nobis dominꝰ ꝓmendauit nobis in sacrāmēto sanguinē suū et corpus ꝛ fecit nosipos. ꝛ nos corpꝰ ipi⁹ facti sum⁹. q. d. Qui accipit digne corpus xp̄i vꝝ efficit̄ per hoc corpꝰ xp̄i misticū cuius ipe xp̄s est caput. Sed posset ali cui videri q̄ xp̄s nō debuisset corpꝰ suum ꝑ modū māducatōnis nobis dedisse. q̄z ex quo sacramētuz ordinat̄ ad refectōem spi ritualem mentis. sicut igit̄ refectio mentis que erit in patria erit ꝑ visionē. sic xp̄i coꝛ pus deberet etiā dari ad videndū. non ad māducandū. Rñdet sanctus Thomas in iiij. sup magistꝝ di. ix. q̄ ad ꝓfectōem sacra mentoꝝ noue legis. exigit̄ q̄ sit aliq̄ sacra mentū in q̄ xp̄s nobis realiter ꝓiungatur ꝛ vniat̄. nō solū ꝑticipatōnem virtutis ei⁹ sicut est in aliis sacramētis. ꝛ q̄z sacrm ē sen sibile signū. ideo oportet q̄ alicui sensui vsu sacmenti aꝓpriet̄. In sensibilibꝰ autem ē triplex differētia. quedā enim sensibilibus neq̄ ꝓiungūtur neq̄ vniunt̄. sicut ea q̄ sentiunt ꝑ medium extrinsecū. vt in visu ꝑcipue accꝰ dit ꝛ in auditu etiam ꝛ odoratu. sed solum

similitudines ad sensuz referunt. Quedã aũt sensibilia ꝓiungũtur sed ñ vniunt realiter. sed ꝑm assimilatõem qualitatis tantũ sicut accidit in tactu. qz qualitates tangibilium imutãt tactum. nec tñ ex tangente et tacto fit vnũ. nisi ꝑm quid. Quedã aũt cõiunguñt et vniũtur sicut accidit in cibis et potibus. et ideo sumptio hꝰ sacramẽti congrue ꝓ modũ mãducatiõis fit. Alia vo sacramẽta noue legis quibꝰ ꝓ vnitẽ sibi inditã xpo similamur. fiũt in tangendo tñ vt baptismus. figure aũt veteris testa. que solum similitudinẽ xpi vẽturi ꝯebant. significabãt ꝓ modũ visionis. compent etiã mãducatio passioni xpi in hoc sacto repñtate. per quam corpus xpi vulneratũ fuit. ꝓuenit enã effectui qui est robur aime. Ad argumtũ addu ctum dicendũ. qꝺ res visa beatificãs ꝓ essentiam suã. videntẽ cõiungit in patria. quod quidẽ nõ accidit in visiõe corꝓali. et qz oportebat hanc coniunctiõez significari ꝓ aliqꝺ sensibile signũ. oportuit illud sensibile assumi qꝺ realiter ꝓiungit et vnitur. in patria aũt signis sacramẽtalibꝰ opus ñ erit. nichilomin⁹ ꝓpter similitudinẽ ad hec que nunc gerunt frequenter. illa btã visio nobis ꝓfiguram manducatõis in figura exꝓimit.

Tercia cã fuit dc. Johãnis vi. Qui mãducat me digne. s. penitẽdo. viuit ꝓpter me grãm dei inueniẽdo. Quicũq ei peccat in deũ. offendit intantũ quãtum ipe est magnus. et intãtum ei satisfacere debet. inq̃tuz magn⁹ est. Nam si aliqs offendit ꝓuũ vilez non tanta ab eo requirit emenda. ac si eqli iniuria offendisset ꝓncipẽ vel regẽ. sed qz deus infinite est magnitudis et nobilitatis. offendẽtes ipm debẽt in infinitũ. s. puniri. Ne ergo omes ꝓpter peccata nãa quibꝰ deu frequenter offendim⁹. dãnemur. tõ qciens peccamus. xpm agnũ non legis. sed grãie quotidie immolam⁹. berñ. Eucaristie sacramentũ potens est pctã nostra ꝓsumere et debellare aereas ptates. inferze in celũ in terras reuertentes. omia enim hec ꝓnguntꝰ ꝓpter hostie salutaris immolatõnem quã pe celestis plus diligit. q̃ totus pctã mundi odiat in vere penitẽtibꝰ. Unde apls hebre. ix. Si sanguis hircoꝝ et thauroꝝ et cinis vitule aspsus sanctificabat ad emũdatõez car

nis. quanto magis sanguis xpi qui ꝓ spũm scti semetipm obtulit imaculatũ deo. emũdabit ꝓsciam nram ab opibꝰ mortuis. Hũc eñam filiũ deo patri ꝓ peccatis nris qꝺtidie deo suo pri immolam⁹. Sed querit vtrũ sanguis xpi fuerit oblatio deo acceptissima Et videt qꝺ non. qz effusio sanguis innocẽtis est coꝝ deo abominabil. xpus autẽ fuit innocentissim⁹. Contrariũ habet ꝑ aplm allegatum. Ñdet nicolaus de lyra sup illo dicto apostoli qꝺ hoc nõ est intelligẽdũ. qꝺ solus sanguis xpi fuerit oblatus ꝓ nobis. ymmo tota humanitas eius. Et hoc patet ex auctoritate in qua dr obtulit semetipm. Fit tñ mentio in hac oblatõe segregatim de sanguine. inq̃tum fuit sepatus a carne. tñ vtrũq̃ est de oblatõis integritate. ꝓpter qd in sacmento altaris quod est mẽoriale illius oblatõis cõsecrat simul caro et sanguis. tñ sub spẽbꝰ diuerꝰ sic in illa oblatõe fuit sanguis sepatus a carne. Sicut aniã xpi fuit ꝓ nobis oblata inq̃tum ꝓ passionẽ fuit a coꝝe sepata ad sacrificiũ ꝓ nobis. Johãnis. x. Aliam meam pono ꝓ ouibꝰ meis. Et sic patz qꝺ tota humanitas ptinet ad xpi oblatõnem seu sacrificiũ. Q, autẽ hoc habeat pfecte rõem oblationis vel sacrificij. patet qz sacrificium in lege fiebat triplici causa. Primo ad tollendũ peccatum. ꝓpter qd in lege dicebant aliqua sacrificia ꝓ pctõ. Secundo ad grãz confuãdam. ꝓpter quod in lege dicebãtur alique hostie pacifice. Tercio ad ꝺ qꝺ mẽs homis pfecte deo vniret ꝓ amorẽ. ꝓpter qd in lege offerebatur olocaustũ. quod totuz incendebat ad honorẽ dei. Ista autem tria ꝓueniunt nobis a deo mediãte humãitate xpi ꝓ nobis oblata. Et quocieſcũq̃ misticе in altari immolat pctã nostra celebrant Apõ. ꝓmo. Dilexit nos et lauit nosa pctis nris in sanguie suo. Gra ꝓfertur Johãnis. i. Gra et veritas ꝓ Jhũm xpm facta est. Et porta glorie aperitur. vbi fit homis ad deum vnio pfecta. Propter qd dicit ad hebre. ix. Habemus fiduciã ꝓ sanguinẽ eius in introitu sanctoꝝ. Et sic patz qꝺ sacrificiũ christi fuit pfectissimũ. quia cõtinet in se pfectissime totum oim sacrificioꝝ. sicut pfectio diuina cõtinet in se vnice et euidenter pfectiões oim creaturaꝝ. Ad argu. dicendũ qꝺ effusio san

guinis xpi potest referri ad duplex principiū Uno mō ad ipos effundētes. ⁊ sic fuit deo abominabilis ⁊ fuit peccatū grauissimum. Alio modo ad uolūtatem ipius xpi patientis qui uoluntarie se obtulit passioni ex caritate maxīa. ⁊ sic fuit deo pti acceptissima. ⁊ ꝟ secundo mō habuit ratōnē oblatōis ⁊ sacrificij. nō autē primo mō. Sic etiā pt. imo latio xpi in altari deo esse abomīabil' quāmz ad sacrificantē. in peccatis mortalibz existētem. acceptissima tamē quo ad immolatuz et sacrificatum deo. s. sacrificiū. cum nullius sacerdotis īmundicia diuina polluat sacramēta. Quare Lucius. iij. extra de co. cle. ⁊ mulie. c. uestra dicit. Non pōt aliquis quātumcūqz polluatis diuina polluere sacramenta. que purgatoria cunctaz contagionū existunt. Et sequit. Qualiscūqz em̄ sacerdos sit. que sancta sunt coinquinari nō possunt Sumite ergo ab omni sacerdote xpi misteria. quia oia in fide xpi purgant. ⁊c.

¶ In die parasceues pma pars.

Ristis est anima mea usqz ad mortē. Matthei. xxvi. Passio dñi nostri Jhesu xpi. quā ꝓ nobis hodie sustinuit. pcōz sit ablutio omniūqz scelerum ⁊ ad uite eterne meritū Amen.

¶ Carissimi qz de more ⁊ laudabili consuetudine ꝓ impetratiōe gre pdicātes. in principio ꝓmonis. solent ad ꝟginē ptissimā mariam. q̄ noscit esse uas plenū gre recurrere ⁊ eam ꝓ impetratōe gratie salutatōe angelica suppliciter inuocare. Sed qz ꝑm pbm. i. etbi. sermones faciendi sunt scōm tempus et materiā. ⁊ cū temp⁹ ⁊ materia nūc exigāt loqui de amara xpi passiōe. ⁊ mīis eius uirginis cōpassiōe. gaudiosa illa ambasiata gabrielis hodie incōuenienter salutat. qz salutanti sic lamētabil' posset obuiare. cū dicerz pmo Aue maria. rñderet. quid loqueris. ñ em̄ fui sine ue. sed plena omni dolore et corois mestitia. ut merito dicta sim Maria. id est valde amara. dū tam impie ⁊ crudeliz meū amantissimū filiū inuita fuerim manibus inimicoz ⁊ iniquoz tractari. plena gra di. non. sed omni angustia ⁊ miseria plena. uidendo ꝟnigenitū meū ⁊ totum solatiū. tā dure ⁊ aspere ligatū. ut nec grām liberatiōnis ualuerim ei impendere. Dñs tecū. quō mecum. cū de manibz meis uiolenter fit raptus. quasi latro pessimus ad Pilatum. de pilato ad crucē ⁊ ad mortē sit ductus. Benedicta tu in mulieribz. ymo supz omēs mulieres obprobriose a iudeis maledicta et pcussa. Bñdictus fructus uentris tui. nō. ꝟ ut maledictus et cōdemnatus. conspuitus. colaphis cesus. flagellatus. coronat⁹. ⁊ nie pissia morte crucifix⁹ Quid ḡo o dulcissimi et deuotissimi faciendū ꝓ grauē impetratione. oculos mentū mestissima cū mē ad dominicā leuem⁹ crucem deuote supplicantes ut merito sue passionis amarissime. nobis concedat loqui de digna eius passiōe. ⁊ matris sue ꝓpassione. ad honorē ⁊ gliam tōa⁹ trinitatis. ad augmtū gre ⁊ meritū uite eterne. Salutem⁹ ergo ad hoc obtinendū crucem sctām dicētes. O crux aue spes unica ⁊c. Signet ergo quilibet seipz signo sancte crucis ⁊ dicat cum xpo. Tristis est aia mea usqz ad mortem. ¶ Querrois cōmentator philosophi dic̄ de impssionibz aeris. ꝙ q̄ supioza corpa inferioza regentia. aliquez defectum patiunt vel intemperiē. tūc defectū patiunt uniuersa. hoc patet quia q̄n aer aliquā intemperiē patit. ut tempe pluuiali et nebuloso. magis pungūt oēs dolores ⁊ nos magis tristamur. Hoc etiā patet in capite. dum em̄ caput egrotat cetera mēbra dolēt. ut. q. i. c. ex merito. capite languescēte faciliꝰ. mēbra corpis inficiunt. Sed qz caput nostz misticū christus dñs oim isto tempe passus. ꝓ nobis multa sustinuit amara. ⁊ intemperiē obprobrioz magnā a iudeis accepit. ꝓpt nraz salutē. merito maledictū oñdit cor humanū. qđ hodie cuz capite nō dolet ex compassiōe. cū omnia insensibilia elemēta quasi creatori ꝓpatiendo. hodie ostenderūt signa anxietatis. turbatōis ⁊ tristicie. Quelamus nanqz a sole. luna ⁊ stellis. ut. O solet ceteriqz planete. q̄re hodie obumbrati esse possunt respondere. ploramus turbatiōem et anxietatem oñdimus de nostri creatoris morte. Hā clamores eius audiuim⁹ per uerberos cruciat⁹. matrēqz eius sub cruce pendim⁹ doloribus plenā lacrimātē quod sustinere nō possumus. Et idō oēs iudeos

nostra luce et splendore priuam⁹ in malicie sue detestatiõem et eterne caligis. ad quã iudicati sunt attestatiõem. ergo volente cõditore huiusmõi signa companẽie dedim⁹ in detestatiõem iudeoꝝ peruersorum. et in signum eoꝝ cecitatis ꝛ damnatiõis eterne caliginis. O terra quare tremuisti. Ideo. quia conditoris ꝛ fundatoris mei cruoꝛ calidissimus me tetigit. quare tremui in eorũ confusionẽ et in signũ eterne damnationis O lapides quare scissi estis. et quare palmas percutitis. in signum reprobꝛũ crudelis obstinatõis. quorũ corda saxis duriora nulla ꝓpassiõe mollita sunt. ꝛc similib⁹ misertimis iudeis. Quia igit̃ christus caput nostrum est misticũ cui⁹ omnes christiani sunt membra. vt dicit Apostolus. col. i. et de sacra vnctione. c. vnico debemus sibi hodie etiã ꝓpari. et signa ꝓpassionis et tristicie ostendere. Et merito maledictũ ostenditur coꝛ tam durũ q̃ hodie signũ compassionis capiti suo non ostẽdit. Ideo dicit. Die tonitrus sup Mathẽũ. Omis creatura cõpatitur christo morienti. sol obscuratur. terra mouetur. petre scinduntur. veluꝛ templi diuiditur. sepulcra apiuntur. solus miser homo non compatitur. ꝓ quo solo christus patit̃ Ne igitur de tanta duricia incompassionis redarguamur. dicat quilibet in doloꝛe coꝛdis verba dolentis scz tristis est aĩma mea.

¶ Quantũ nunc ad continuationẽ littere/ lem in ꝓcedendo lectõibus sufficienter ẽ tractatum de vocibus ꝓphetarum. qui dñi passionẽ figuraliter ꝓdixerunt. hodie dicendum est quomõ perfidi iudei figuras ꝛ enigmata dominice passiõis ad effectum cruẽ liter deduxerunt. Et ꝯm ⅁ morem solitum tres erunt partes principales hui⁹ passionis et tristicie christi declarande. Prima narrabitur.

In prima aliqua gesta christi et matris ad egressum de cenaculo. ibi. quãdiu ad ꝓ. ꝛc. In scda in sex dietis terminabit̃ passionis et doloris consũmatio. ibi. Egressus. In tercia miraculoꝝ in morte factoꝝ chorũ scatio ꝛ reputatio. ibi. Et tenebre ꝛc.

¶ Quãtum ad primã partem est notandum scõm philosophũ. i. phisicoꝝ. q̃ tũc arbitramur vnumquodq̃ scire. cum causas ꝓmas cognoscimus. Vt ergo magis cognoscam⁹ passionis crudelitatem quo ad populũ inferentem et pietatem quo ad suscipientẽ tres causas propter quas christus passus est considerare debemus. ¶ Prima causa fuit nostra miseria et culpa que mouit deum ad miserandum. Secunda caritas dei que coegit christũ ad liberandũ. Tercia iudeoꝝ inuidia. que mouit eos ad christũ cruciandũ. Omissis igitur primis duabus causis de quibus satis dictum ẽ per illaz hebdomadã. de tercia scz de inuidia iudeoꝝ notanduz q̃ sicut bubones ꝛ vesperiliones videre non possunt solem ꝛ lumen eius. sic nec ex inuidia iudei christum iustũ et sanctuz videre. nec ꝙ operibus eius audire voluerũt. Igit̃ ei de omnibus inuidentes. maxime de miraculo suscitatiõis Lazari. attendẽtes q̃ propter hoc multi ex iudeis in euz crederent. aduersus ihesum ꝙ ẽ saluatoꝛem collegerũt concilio vt eum possent occidere. Quod factũ fuit dominica que dicit̃ de passione. quando dicitur q̃ caypbas ꝓmum cõsilium dederat aliis dicẽs. Expedit vt vnus homo moriatur ꝓ populo ꝛc. Voluit enim iustũ ꝛ innocentẽ occidere. ne iniusti ꝛ nocentes perirent potius animas damnare q̃z temporalia ꝓdere vtrũq̃z tñ perdiderũt. Job. vi. Qui timẽt pruinã irruet sup eos nix. ⅁ exponit nicolaus de lyra. di. Qui ꝓ timoꝛe minoris periculi. a misericordia ꝛ iustitia discedit in maiora pericula ꝺducetur. his sic accidit quia vt dicitur prima. q. i. principatus. Difficile ẽ vt bono pagan̄ exitus q̃ malo iniohata sunt ꝓncipio. qz malũ ꝛ iniquũ hũerũt ꝓncipiũ. malũ accepẽt exitum. Iz iustũ. s. eoꝝ destructiõ. Ihs ãt sciẽs bonoꝝ. qz fidũ venerat horaꝛ⁹. Johã. xi. Jam non palã apud iudeos ambulabat. sed abiit in regionẽ iuxta desertuz in ciuitatẽ q̃ dicebat Effrem. et ibi morabatur cũ discipulis suis vsq̃z ad sabbatũ ãi diem palmaꝝ. Die autem sabbati ante palmarum. scilicz sexta die ãi diẽ pasce. sciens Ihesus matrem dulcissimã multuz turbatam. et doloribus et lacrimis fatigatam. vt sua presentia coꝛdis eius doloꝛẽ aliqualiter alleuiaret. Venit sero in Bethaniam

vbi mr̃ eius erat cũ martha et magdalena. Et facta eſt cena ob reuerentiã ei⁹ in domo ſymonis quẽ dominus a lepra mundauit. de quo habet᷑ ꝓius. ¶ Die autẽ palmarũ ſcz in craſtino. Jheſus exiẽs de bethania. venit in villã bethfage ſitam in latere montis oliueti. et miſit duos de diſcipulis ſuis dicens. Ite in castellum quod contra vos est. et statim inuenietis pullum asine alligatum. super quem nullus hominum unquam sedit. solvite eum et adducite mihi. Et si quis vobis aliquid dixerit. dicite quia dominus his opus habet. et continuo dimittet eum huc venire. Hoc autem factum est ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem. Dicite filie sion. ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens super asinam et pullum filium subiugalis. Discipuli autem euntes fecerunt sicut precepit illis dominus. Et adduxerunt asinam et pullum. et imposuerunt super eos vestimenta sua. et ipse desuper sedit. Plures autem turbe straverunt vestimenta sua in via. Alii autem cedebant ramos de arboribus. et sternebant in via. Turbe autem que precedebant eum et que sequebantur clamabant dicentes. Osanna filio dauid. benedictus qui venit in nomine domini. Osanna in excelsis. Et cum introisset jherusalem universa civitas commota est dicens. Quis est iste. Populi autem dicebant. Hic est jhesus propheta a nazareth galilee. Et intravit jhesus in templum dei. et ejiciebat omnes vendentes et ementes in templo. et mensas numulariorum et cathedras vendentium columbas evertit. et dicit eis. Scriptum est. domus mea domus orationis vocabitur. vos autem fecistis eam speluncam latronum. Et accesserunt ad eum cecci et claudi in templo. et sanavit eos. Videntes autem principes sacerdotum et scribe mirabilia que fecit. et pueros clamantes in templo et dicentes. Osanna filio dauid. indignati sunt et dixerunt ei. Audis quid isti dicunt. Jhesus autem dixit illis. Utique. Numquam legistis quia ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem. Et relinquens illos abiit foras extra civitatem in bethaniam. ibique mansit. Mane autem rediens in civitatem esuriit. Et videns arborem ficum unam secus viam venit ad eam. et nichil invenit in ea nisi folia tantum. et ait illi. Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et ait illi discipuli. Quomodo continuo aruit ficulnea. Respondens autem jhesus ait illis. Amen dico vobis. si habueritis fidem et non hesitaveritis. non solum de ficulnea facietis. sed et si monti huic dixeritis. tolle et jacta te in mare. fiet. Et omnia quecumque petieritis in oratione credentes accipietis. Et cum venisset in templum. accesserunt ad eum docentem principes sacerdotum et seniores populi dicentes. In qua potestate hec facis. et quis tibi dedit hanc potestatem. Respondens autem jhesus dixit illis. Interrogabo et ego vos unum sermonem. quem si dixeritis mihi. et ego dicam vobis in qua potestate hec facio. Baptismus johannis unde erat. de celo an ex hominibus. Illi autem cogitabant inter se dicentes. Si dixerimus de celo. dicet nobis. quare ergo non credidistis ei. Si autem dixerimus ex hominibus. timemus turbam. omnes enim habebant johannem sicut prophetam. Et respondentes jhesu dixerunt. Nescimus. Ait illis et ipse. Nec ego dico vobis in qua potestate hec facio. Quid autem vobis videtur. Homo quidam habebat duos filios. et accedens ad primum dixit. Fili vade hodie operare in vinea mea. Ille autem respondens ait. Nolo. Postea autem penitentia motus abiit. Accedens autem ad alterum dixit similiter. Ille autem respondens ait. Eo domine. et non abiit. Quis ex duobus fecit voluntatem patris. Dicunt ei. Primus. Ait illis jhesus. Amen dico vobis. quia publicani et meretrices precedunt vos in regnum dei. Venit enim ad vos johannes in via justitie. et non credidistis ei. publicani autem et meretrices credidere ei. Vos autem videntes nec penitentiam habuistis postea ut crederetis ei. Alium parabolam audite. Homo erat paterfamilias qui plantavit vineam. et sepem circumdedit ei. et fodit in ea torcular. et edificavit turrim. et locavit eam agricolis. et peregre profectus est. Cum autem tempus fructuum appropinquasset. misit servos suos ad agricolas. ut acciperent fructus ejus. Et agricole tenentes servos ejus. unum ceciderunt. alium occiderunt. alium vero lapidaverunt. Iterum misit alios servos plures quam priores. et fecerunt illis similiter. Novissime autem misit ad eos filium suum dicens. Verebuntur filium meum. Agricole autem videntes filium dixerunt intra se. Hic est heres. venite occidamus eum. et habebimus hereditatem ejus. Et apprehendentes eum ejecerunt extra vineam et occiderunt. Cum ergo venerit dominus vineae. quid faciet agricolis illis. Dicunt illi. Malos male perdet. et vineam suam locabit aliis agricolis. qui reddant ei fructum temporibus suis. Ait illis jhesus. Numquam legistis in scripturis. Lapidem quem reprobaverunt edificantes. hic factus est in caput anguli. A domino factum est istud. et est mirabile in oculis nostris. Ideo dico vobis. quia auferetur a vobis regnum dei. et dabitur genti facienti fructus ejus. Et quicumque ceciderit super lapidem istum. confringetur. super quem autem ceciderit. conteret eum. Et cum audissent principes sacerdotum et pharisei parabolas ejus. cognoverunt quod de ipsis diceret. Et quesierunt eum tenere. sed timuerunt turbas. quoniam sicut prophetam illum habebant. Respondens autem jhesus iterum dixit in parabolis dicens. Simile factum est regnum celorum homini regi. qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias. et nolebant venire. Iterum misit alios servos suos dicens. Dicite invitatis. Ecce prandium meum paravi. tauri mei et altilia occisa sunt. et omnia prompta. venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt. et abierunt alius in villam suam. alius vero ad negotiationem suam. Reliqui vero tenuerunt servos ejus. et contumeliis affectos occiderunt. Rex autem cum audisset. iratus est. et mittens exercitum suum perdidit homicidas illos. et civitatem illorum incendit. Tunc ait servis suis. Nuptie quidem parate sunt. sed qui invitati fuerunt non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum. quotquot inveneritis vocate ad nuptias. Et egressi servi ejus in vias congregaverunt omnes quos invenerunt malos et bonos. et impletum est conviviorum. Intravit autem rex ut videret discumbentes. et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Et ait illi. Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem. At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris. Ligatis manibus et pedibus ejus mittite eum in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stridor dentium. Multi enim sunt vocati. pauci vero electi. Tunc abeuntes pharisei consilium inierunt ut comprehenderent eum in sermone. Et mittunt ei discipulos suos cum herodianis dicentes. Magister scimus quia verax es. et viam dei in veritate docens. et non est tibi cura de quoquam. non enim respicis personam hominum. Dic ergo nobis quid tibi videtur. licet censum dare cesari an non. Cognita autem jhesus nequitia eorum. ait. Quid me tentatis hypocrite. Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium. Et ait illis jhesus. Cuius habet imaginem hec et superscriptionem. Dicunt ei. Cesaris. Tunc ait illis. Reddite ergo que sunt cesaris cesari. et que sunt dei deo. Et audientes mirati sunt. et relicto eo abierunt. In illo tempore accesserunt ad jhesum sadducei qui dicunt resurrectionem non esse. et interrogaverunt eum dicentes. Magister moyses dixit. Si quis mortuus fuerit non habens filios. ut ducat frater ejus uxorem illius. et suscitet semen fratri suo. Erant autem apud nos septem fratres. et primus uxore ducta defunctus est. et non habens semen reliquit uxorem suam fratri suo. Similiter secundus et tertius usque ad septimum. Novissime autem omnium defuncta est et mulier. In resurrectione ergo cuius de septem erit uxor. omnes enim habuerunt eam. Respondens autem jhesus dixit illis. Errastis nescientes scripturas neque virtutem dei. In resurrectione enim neque nubent neque nubentur. sed erunt sicut angeli dei in celo. De resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est a deo dicente vobis. Ego sum deus abraham. et deus ysaac. et deus jacob. Non est deus mortuorum sed vivorum. Et audientes turbe mirabantur in doctrina ejus. Pharisei autem audientes quia silentium imposuisset sadducеis. convenerunt in unum. Et interrogavit unus ex eis legis doctor tentans eum et dicens. Magister quod est mandatum magnum in lege. Jhesus autem ait illi. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. et in tota anima tua. et in tota mente tua. Hoc est maximum et primum mandatum. Secundum autem simile est huic. Diliges proximum tuum sicut teipsum. In his duobus mandatis universa lex pendet et prophete. Congregatis autem pharisеis interrogavit eos jhesus dicens. Quid vobis videtur de christo. cuius filius est. Dicunt ei. David. Ait illis. Quomodo ergo david in spiritu vocat eum dominum dicens. Dixit dominus domino meo. sede a dextris meis. donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Si ergo david vocat eum dominum. quomodo filius ejus est. Et nemo poterat ei respondere verbum. neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare. Tunc jhesus turbis locutus est et discipulis suis dicens. Super cathedram moysi sederunt scribe et pharisei. Omnia ergo quecumque dixerint vobis servate et facite. secundum opera vero eorum nolite facere. dicunt enim et non faciunt. Alligant autem onera gravia et importabilia. et imponunt in humeros hominum. digito autem suo nolunt ea movere. Omnia autem opera sua faciunt ut videantur ab hominibus. Dilatant enim fylacteria sua. et magnificant fimbrias. Amant autem primos recubitus in cenis. et primas cathedras in synagogis. et salutationes in foro. et vocari ab hominibus rabbi. Vos autem nolite vocari rabbi. Unus enim est magister vester. omnes autem vos fratres estis. Et patrem nolite vocare vobis super terram. Unus enim est pater vester. qui in celis est. Nec vocemini magistri. quia magister vester unus est christus. Qui autem major est vestrum. erit minister vester. Quicumque autem se exaltaverit humiliabitur. et qui se humiliaverit exaltabitur. Vos autem non sic. Vos autem estis generatio viperarum. quomodo fugietis a judicio gehenne. Ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas. et ex illis occidetis et crucifigetis. et ex eis flagellabitis in synagogis vestris. et persequemini de civitate in civitatem. ut veniat super vos omnis sanguis justus qui effusus est super terram. a sanguine abel justi usque ad sanguinem zacharie filii barachie. quem occidistis inter templum et altare. Amen dico vobis. venient hec omnia super generationem istam. Jherusalem jherusalem que occidis prophetas et lapidas eos qui missi sunt ad te. quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas. et noluisti. Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis. non videbitis me amodo donec dicatis. Benedictus qui venit in nomine domini. Et cum jhesus isto die ultra solitum moretur loquendo et disputando cum judeis tardasset. veniens sero occurrit ei mater cum lacrimis dicens. O fili mi ubi tardasti tota die Et discipuli nunciant quomodo cum scribis et phariseis disputaverat. propter quod quesierunt eum tenere et lapidare. Quo audito pre dolore cecidit quasi semimortua ad pedes dilecti filii sui. non valens ei quicquam loqui. Ex dulcis jhesus eam elevans et confortans. promisit per totam quartam feriam cum ea manere. Tunc mater dolorosa bñ dicere poterat illa david flentis mortem filii sui absalon. Quis michi inquam det ut pro te moriar fili mi O fili mi dulcissime. quia omnia tibi possibilia sunt. et vis genus humanum redimere rogo ut si possibile est alio modo quam per mortem ipsum salves. Ait jhesus matri cum digna reverentia. Concedo mr̃ dilecta. mihi omnia esse possibilia. sed oportet impleri scripturas de me. Et mater fili mi. Ecce mr̃ tua dolorosa quam multum in tua custodia laboravi. multas cordis amaritudines propter herodis persecutionem in egiptum eundo et redeundo sustinui Ecce ubera que suxisti. brachia quem te baiulaverunt. non deneges matri mestissime. quod a te petit. Et jhesus. Quid petis mater. ait Ex quo vis vtique mori. et per tuam mortem genus humanum salvare. rogo ut me premittas mori ante. ut aspiciendo tuam mortem gladius doloris me non interficiat. Et jhesus O benedicta mater cum te pre cunctis creaturis filiali amore diligam. quia de spiritu sancto me concepisti. gravissimis laboribus aluisti. non deceret te mori ante me. quia sic mortem non statim ad locum honoris ut te decet ascenderes in celum. sed necessario descendores ad limbum et ad locum horroris. quod esset incongruum cum sis mater filii dei immaculata. sed moriendo ante te ascendam in celum quod aperiam et in morte tua cum tota curia celesti tibi honorifice veniam obviam. te ad locum paratum tibi ab eterno

suscipiaz. sustineas ergo patienter ꝛ confortetur cor tuum. ¶ Feria quarta iudei ex eo ꝙ pridie christus in templo dixit. amodo nō videbitis me. putantes eum velle de manibꝰ eoꝝ fugere. consiliū iterum inierūt quomō ipsum occiderent. prius enī habuerunt consilium vt eum possent occidere. hodie de modo quō vel qualiter esset custodiendus et occidendꝰ. Judas vero audiens populū eum velle mori. cepit instinctu diaboli de amissione pecuniaꝝ ꝛ earum recuperatione cogitare. ꝛ currēs ad domū cayphe ad principes sacerdotū congregatos. ꝛ ait illo vocatus nec quesitus ait. Quid vultis mihi dare ꝛ ego vobis eum tradam. tanctꝫ fuit in eoꝝ voluntatē precium constituens. vt eo ciuis in negocio suo finez faceret Et gauisi sunt ꝛ constituerūt ei triginta argenteos. non vilis bestia ꝙ pcio posset tam exiguo ꝛ vili appreciari. quo saluator mūdi appreciatus venditus est. ¶ Dicunt doctores ꝙ quilibet argenteus decem denarios vsuales valuit. ꝛ fuerunt denarij ysmaheliti. quibꝰ Joseph patriarcha venditꝰ fuit. ante quattuor milia annoꝝ et iure hereditario ad illos iudeos venditores xpi sunt devoluti. O quot similes iude bñtur. qui iusticiam dei et veritatē eius ꝙ muneribꝰ vendunt. et maxime mercatores. quādoctꝫ minus cctꝫ ꝙ obulo ꝙ deum abiurātes veritatē negant. Unde beda sup Marcū. ꝛ habetur xi. q. iij. Abijt iudas. Vultu hodie iude sceleris quia dominū ac mgm suum deumqꝫ pecunia vendiderit velut imane ꝛ nephandum exhorrent. nec tamē cauent. Plaz cū pro muneribus falsum contra aliquē testimonium dicunt ꝓfecto quia veritatē pro pecunia negant. deum ꝙ pecunia vendunt. Ipe enim dixit. Ego sum via veritas et vita ꝛc.

¶ Feria quinta sc̄z die azimoꝝ in qua necesse erat ꝺ̄ ꝑcepto legis occidi agnꝰ paschal accesserunt discipuli ad Jhesum dicentes. Ubi vis paremus ubi comedere pascha. Non esꝫ ꝓpriam domum habebant. cū omnia propter christum reliquissent. dicit Lucas. ꝙ misit Petrum ꝛ Johannē dicens. Ite in ciuitatem ꝛc. Diuersoriū est locus secretus. Sequitur. Et ipe ostendet vobis cenaculū magnum. hic non timuit christū in domū suaz recipe metu iudeoꝝ. quia creditur ꝙ fuerit occultus discipulus christi. Euntes autē inuenerūt sicut dixit eis Jhesus. ꝛ parauerunt agnū paschalem imolando assando ꝛ cum alijs necessarijs. et circa vesperas. quādo agnus paschalis debebat imolari. videns mater pijssima. ꝙ dilectus filius ire iherusalem disponebat cum lacrimis filium amplexabaꝫ dicēs. Amantissime fili mi rogo vt hic nobiscum pasca manduces. quia si te iudei caperent. quale festū habere Et magdalena. O magister mi dulcissime ego que sum filia tua nōne possum a te hre vnam granā vt hic nobiscum maneas. Et solicita martha. Ego ministra tua prompta et semꝑ parata vis fugere a me. Et christꝰ in secreto matri ait. O mē dilecta ubi non est aliquid ꝺ̄negandū. sed quia in his que patris mei sunt oportet me esse. ideo vadaz in iherusalem cenandū. Hoc audiens maꝫ tempus aduenisse mortis. incepit eum forius stringere cū lacrimis habundātissimis ꝓfluentibus. dicens ad filiū scām Augu. in libro ꝺ̄ verbis domini. O fili mi dulcissime. non te amplius ꝺ̄reo audire. letitia plena paradisi. non te amplius debeo tangere consolatio mundi. nunctꝫ te dimittaz. si tu vadas et ego. si tu stas ꝛ ego stabo. Jhūs audiēs dolorē matris ꝛ ꝓturbatōnem coꝝ dis. concessit vt in via se associaret. sed cū appinquaret iherusalē discessit cum discipulis eius a comitatu matris. et intrauit iherusalem ꝙ vnā portam. et mater cū alijs mulieribus ꝙ aliam ignorās ad quod hospiciū diuerteret. O cctꝫ dolorosa et lamentabilis separatio qñ virgo ꝛ mē xpi dimittit vnigenitum tā cito moritꝫ. O quantus luctus. o quantus dolor tūc cor virgineū acutioꝝ ancipite vulnerabat. Intrauit ergo Jhesus bñdictus cū discipulis ad cenaculū vbi cena ꝓpata fuerat. lauantes manꝰ ꝛ circūstātes bñdicūt mēsam. Et a discipulo quē diligebat ihesus sedente iuxta ihesum. affertꝫ agnꝰ paschalis quē ihesus distribuit ꝛ comedit. Als nunctꝫ legitur ibūm comedisse carnes Cenānbus sic discipulis. dixit. Desiderio desideraui hoc pascha manducare vobiscū añctꝫ patiar. Et apertius patefaciens factū traditoris. qz ex humilitate lauando eius pedes

eum a malicia reuocare non poterat. saltem verbis suis quibꝫ secreta cordis sui tetige/rat ad pñiam emolliret. Subdit. vnus ve/strum me traditurus est ⁊c. Que vox vt gla/dijs acutis corda pcusserat discipulorꝫ. quibꝫ sic ꝓtristatis et comedere cessantibꝫ. singil/latim querebãt dicentes. Nunquid ego sũ domine. Et ihesus. Qui intingit mecũ ma/num in catbino qđ erat vas ficule ad refri/gerandum vinũ in quo erant lactuce agre/stes. quibꝫ solebat agnus paschalis mãduca/ri. vt dicit Exo. xij. bic me tradet. Noluit enim eũ mãifestare. vt ipe occulte redargu/tus intra se peniteret. et ne petrus feruẽtior ceteris eum occideret. qz vt dicunt aliqui Si petrus nouisset iudam esse traditorem dentibꝫ eum dilacerpisset Per hoc habet doctorem ꝙ infirma ꝓximorũ non sunt pan/denda que alias occulta sunt. nisi essent talia que vnam ciuitatẽ possent pclitare vel per/sonam. tunc reuelari debent sine pditione p/sone vt hoc malũ impediatur. Iste aũt pro/ditor maledictus et infelix. nõ emendatus/ sed induratus. ne suspicaret de eo/ comede/re nõ cessauit. ⁊ ait. Nunquid ego sũ rabbi Qz ab alijs alienã bũit intentiõem. iõ etiã aliã ab alijs bũit questionẽ nominãs dñm suum rabbi. cuius tamẽ noluit esse discipu/lus. Et ihesus Tu dixisti. ac si diceret. Nõ ego. sed tu dicis. Et adiecit. Filius hoĩis va/dit sicut scriptũ est de eo. s. moriendo. ve autẽ illi ꝙ quem filius hoĩs tradetur. bonũ erat illi si natus nõ fuisset homo ille. Unde damnati cõuertendo se ad suipsius eẽ no/bilitatem potius volunt esse q̃ non esse. Sed ꝓuertendo se ad ãerum ipi esse sez ad penam. vellent potius non esse q̃ esse in penis. Et sic christus ꝓditori loquitur. ꝙ potius eligeret nunq̃ fuisse natus. q̃ sustine/re illam penã quam eternaliter propter illã traditõnem innocentis christi sustinebit. Et ihesus de mẽsa tunc surgẽs. ad alium lo/cum inferius eiusdẽ cenaculi iuit cum disci/pulis ⁊ eos sedere fecit. Volens inde aliq̃ signum ostendere humilitatis vt saltem vi/so eo se corrigeret Et deponẽs vestimenta ad expeditiõem lotionis pedum. aquam misit in peluim vt beri dictum ẽ pleniꝰ. His mi/sterijs impletis. rediit cuz discipulis ad lo/cũ cene dicẽs. Scitis quid fecerim vobis ⁊c. Et tũc vt ostenderet quãto amore disci/pulos diligeret more pij patris. filijs suis maximũ clinodiũ in perpetuũ mẽoriale ⁊ so/lacium dedit scz corpus suum sacratissimuz in cibũ. ⁊ sanguinẽ in cruce effundendum in potũ. Unde Auguſt. de conſe. di. ij. liquido Saluator quo vehementius commẽdaret misterij illius altitudinẽ. vltimũ voluit hoc infigere cordibꝫ ⁊ memorie discipulorum a quibus ad passionẽ disgressurus erat. Nã pacta nouissima seruari debent nisi primuz deroget vltimo .C. de pactis. l. pactũ .

¶ Accepit ergo panem gratias agens fre/git et dixit. Accipite ⁊ mãdu. hoc ẽ corpus meum quod ꝓ vobis tradet. Similiter et calicem ⁊c. Et notanter institutio sacmen/ti et cõmunicatio facta est post lotionem pe/dum ad nostrã doctrinaz. ꝙ nemo sumere debet hoc dignissimũ sacramentũ nisi priꝰ fuerit penitentia lotus et purgatus. alias iu/dicium eterne damnatiõis manducat et bi/bit. scõm Apl'm. sicut iudas qui sordida i/tentione cũ alijs discipulis communicauit Augustin⁹. de vno pane Petrus accepit et iudas. petrus ad vitam. iudas autẽ ad pe/ditiõem. sicut patet in ape ⁊ aranea eundem florem sugentibus. Sedentibus igit̃ sic di/scipulis cum magna tristicia. Johãnes ha/buit sup pectus dñi de quo melliflua ꝓm/platione diuina secreta potauit. et Petr⁹ multum conturbatus ꝏ vobis dñi dicentis Unus vestꝝ me traditurus est Johãni se/cit signum. ꝙ peteret a xp̃o quis esset tradi/tor ille. Et xp̃s submisse ei dixit. Cui panez intinctũ porrexero. ipe est qui me traditur⁹ est. Et cum panez intinxisset. iude porrexit dicẽs. Juda qđ facis fac citius. Hoc autẽ nemo discumbentiũ intellexit ad quid hoc diceret. Putabãt enim ex hoc ꝙ loculos ha/bebat. ꝙ cõmitteret sibi aliquid emere vel egenis distribuere. Et statim surrexit quia dyabolus qui ipm possederat eum nõ pmi/sit tardare diutius. Uñ ctiꝰ. Hoc verbum non fuit impatiũ nec indicatiu. ꝙ sibi pci/peret vel indicaret. sed fuit modus loquen/di. quo hoĩes sepe vtuntur vel vt homi/nem a malo retrahant. vt si quis puerum vel amicum peccantem inueniret diceret

sibi audacter vel fortiter age vel fac magis. non tamē impando. sed retrahendo. Ita etiam dominus vt iudam retraheret dixit. Quod facis fac cito. Sed cur ñ penituit intelligēs q̄ christus eius malicia nouit. dicit q̄ indu ratus ⁊ desperatus correctōne non mollitur. ymmo quāto plus corrigitur. tanto magis amaricat̄ et induratur. Exemplū in phara one. Exo. vij. ō quo habet̄ q̄ totalr erat in duratus. q̄ nec verbis nec signis credere voluit Moysi suo dei vt dimitteret israhel sed plus ac magis ex his signis induratuz cor eius erat. ⁊ ido multis plagis a deo fu it punitus. Sic hodie multi inueniūtur in durati malicia. q̄ nec correctiōib⁹ nec signis dei quotidianis. nec pestilentie. nec caristie nec guerrar. nec mortor alienor ⁊ incōsue torum credere velint deo. Hi verissimuz si gnum hñt cum iuda eterne damnatōis.

¶ Postq̄ autē p̄ditor maledictus a disci pulis ⁊ consortio xpi discesserat. pius xps et pater amicabilr allocutus est discipulos vt dilectos filios. d. filioli mei. prius hoc nō dixit. quia iudas filius dyaboli fuit. Jo dicū temp⁹ vobiscū sum. et oēs vos scan dalum patiemini in me in illa nocte. Vul gariter. ir werdent alle treulos an mir. Sz scriptum est. percutiam pastorē et dispgent̄ oues gregis. q. d. appropiquat modo hora vt capiar. et vos fugaz capietis ⁊ ego vadā immolari p̄ vobis. Sed postq̄ mortuus fue ro et de morte surrexero. p̄cedam vos in ga lileā. ibi me videbitis. ⁊c. ¶ Tunc petrus vt p̄nceps apostolor ⁊ feruētior magno ex corde di. O dñe q̄d dicis. Et si oēs scan dalizati fuerint in te. ego nunq̄ scandaliza bor. Nicolaus ō lyra. Petrus nō mētieba tur. qz sic habebat in mēte. sed p̄sumptuose loquebat̄. Et ait Jhesus petro. Amē dico tibi. quia hodie anteq̄ gallus bis vocē de derit. ter me negabis. Hoc reputans petr⁹ impossibile. ait Et si oportuerit me mori te cum nō te negabo. Similr ⁊ alij dixerunt. Tunc dixit illis ihūs. Q̄n misi vos siñ sac culo ⁊ pera nunq̄d aliq̄d defuit vobis. Re sponderūt nichil. Et ihūs qui habet sacculū tollat secum similr ⁊ peram. Hic p̄dicit tp⁹ magne ip̄ietatis quod mō est. vbi homies necessario se p̄uidere hñt. non sustentatiōz aliorum exspectare. qz caritas extincta est i cordib⁹ christianor. Et qui ñ habet gladiū vendat tūicam suā et emat gladiū. qz illa q̄ de me scripta sunt. statiz finē hñt. Tunc di xit illi petrus Domine ecce duo gladij hic Crist. fuerunt duo magni cultelli quib⁹ vte bant̄ forte p̄ agno paschali. Et ihūs. satis ē Per istos duos gladios signari possunt sā cta clericor ⁊ iustitia laicorum. que duo sufficerent p̄ defensiōe ecclie. Q̄n em̄ spūa les p̄ ecclesia pugnāt sancti tate et vnotiōe merito confuat̄ in pace ⁊ tranquillitate. Hec enim sunt duo arma quib⁹ clerici ⁊ spi rituales hñt pugnare contra hostes inuisi biles. De quib⁹ loquit̄ bn⁹ Ambrosius. et recitatur xxiij. q. viij. dicēs. Nō pila que rant ferrea. non arma xpi milites. sed dolor fletus. orōnes. lacrie fuerunt mihi āmatura aduersus milites tenebrar. Talia essi sūt munimēta sacerdotis. Et august vbi supō. §. de episcopis. spūalem gladiū quod est v bum dei in mactatōne veteris vite exercē. Gladius enim temp̄alis modicū proficit. nisi etiam spūalis assistat gladius. Sicut fi guratur Exodi. xvij. in Moyse. Qui cum leuaret manus ad deum ⁊ oraret. vincebat israhel. quādo autem paululū remisit. supa bat Amalech. Sed heu ille gladius est ru bigine et erugine iniquitatis valde macla tus. vulgariter. rostig. q̄ non multum scin dit nec terret hostes ⁊c. Gladius vo secun dus sz laicor est iustitia quam in equitate paupi ac diuiti vsitare debent. bonos remu nerando et reprobos vindicando. Hic gla dius est anceps. ps. Gladij ancipites i ma nibus eor. Debet scindere extractz parte pauperem et potentē. ⁊ inopem sicut diuitē Sed factus est modo sicut nouacula acuta molles crines sicut pauperes ⁊ fragiles. sñ aliqua resistentia. vulgariter. zwyderlegen acute scindit. fortes autem rebellantes. di uitijs. fauore. potentia non tangit. quo iu stitia repercutiē ⁊ violatur. Facta igitur ce na Jhesus surrexit cuz discipulis ⁊ orando gratias egerūt. Et credibile est q̄ tunc illa protulerunt verba que p̄sueuerunt spiritua les p⁹ refectōz dicere. s. Retribuere digna re ⁊c. et ille ē hymn⁹ ō q̄ dicūt euāgeliste.

Et hymno dicto exierũt in mõtẽ oliuaꝝ ꝛc
Sic patz prima ps huius dñice passionis.

¶ Sequit scda ps.

Egressus. Sicut enancz filiꝰ dei patris egressus de vtero paterno p eternã gñatõez in sex diebꝫ vniuersa creauit et formauit. et in vij. requieuit. Sic in egressu suo q mõm egredit ad pcm. sex diebꝫ mõm reconciliauit. et in septimo in pace quieuit. In dieta nãcz. ¶ Prima vadit ad ortũ vt ibi capiatur. ¶ Secunda ad annã pontificem ꝛ ibi negat ¶ Tercia ad cayphan. ꝛ ibi accusatur ¶ Quarta ad pylatum. ꝛ ibi flagellatur. ¶ Quinta ad herodem. et ibi illudatur. ¶ Sexta itez ad pylatũ et ad crucem condẽnatur.

¶ Quãtum ad primaz dictam cũ quilibet a iure possz testificari de facto quod vidit. et Johãnes dilectus discipulus viderit ea omia q̃ circa suũ mgrem vsqz ad finẽ a principio pacta sunt. vt vita tem testificet ab eo possz inquiri. Q iobes quo primo abijt dilectus mgr tuus. rñdet. Egressus est Jhesus cũ discipulis suis transtorrentẽ cedron. de cenaculo vbi fec cenam Torrens ille ẽ inter montẽ syon. vbi modo sita est ihrlm et montẽ olineti. inter qs mõtes est valle iosaphat in q̃ est ille torrẽs q̃ nõ semp hz aquã. sed qñcz tpe pluuiali ex mõtibꝫ circũiacentibꝫ. In ripis illius torrẽtis tunc tpis multi cedri crescebãt. et iõ dr torrens cedrõ. Hũc torrentẽ transiuit ihũs vsus ortum in pte montis olineti sitũ. ad q notandũ q torrentẽ passiõis cito erat bibitꝰ. de q hausit gustũ mortis p ppham dicẽs. De torrente in via bibet. Et introiuit in ortũ ipe ꝛ dis. eiꝰ. ¶ Hz cur in orto capi voluit ꝛ ñ i cenaculo. Dico q ortus erat aptus ad capiendũ. cũ esset clausꝰ. ꝛ nẽo intus vel ppe q̃ iuuare vel impedire posset ꝛ etiã notꝰ iude pditori. Et iõ pstituit se in orto q̃si in carcere. ne videret fugã a ppetere. hz magis volũtarie se in mortẽ capiẽtibꝫ offerre. Et hoc pueniebat in orto. Q sicut nãa pditio ex pctõ pmi pntis in orto paradisi incepit. sic nãa repatõ p passionẽ xpi fiendã in orto habꝛet initium. Tunc relictis alijs discipulis in orto. Petrum. Jacobũ ꝛ Johãnẽ seorsum assumpsit. vt hi qui prius viderãt gloriosa in suscitatõne filij archisynagogi et in transfiguratiõe. etiam eius viderẽt infirma ex hũana natura assumpta. vt sicut ex pmis ppenderãt ipm eẽ vez deum. sic ex his agnoscerent eum vez eẽ hominẽ. Et ait ad illos. Tristis est aia mea vsqz ad mortem Et nõ dixit. Tristis sum ego. vt oñderet illam tristiciam nõ tangere diuinitatẽ sed solum humanitatẽ. Sustinete hic et exspectate ꝛ vigilate mecũ. s. tanqz amici mei speciales. qui debetis in angustijs mihi assistere. ¶ Sed cur christus tristabat et mestꝰ fuit de morte cum multi sancti martires ꝛ virgines letissime sine timore ad mortẽ ierint. Dico q hoc fuit ex virtute [illegible]me attendẽtis totum pondus pene pij. quod sibi et suis mẽbris vsqz ad diem iudicij imminebat. Et propter hoc certe oportebat q natura eius inquãtum passibilis ꝛ passionibꝫ subijcibilis. ineffabile pondus terribilium passionũ reciperet. Et hoc specialiter ex dolore cordis quẽ nouit esse in sua mestissima matre et in discipulis eius. ¶ Tunc progressus de tribus illis quãtum est iactus lapidis. procidens in faciem suaz orauit ꝛ dixit. Pater mi si possibile ẽ. vt transeat a me calix iste. id est passio quez a me cito est abhorrenda ad modum calicis. hoc dixit sm sensualitatẽ quia illa naturaliter respuit mortem. licet voluntas deliberatiua ꝛ recta ratõ hoc dictaret ꝛ vellet. In hoc instruimur q nostra oratio debet semper eẽ conformis diuine voluntati. Et iõo etiam in oratiõe dominica dicim⁹. fiat voluntas tua. Dicit enim si possibile est. q voluntas patris aliud determinet q scilicz sine passione mea omnia bona prouenirãt que per meam passionẽ nostra sunt. transeat a me calix iste ꝛ mũdus saluetur. Si autẽ hoc fieri non debet. nõ peto q fiat sicẽ ego volo scõm sensualitatẽ sed sicut tu. Post hanc orationẽ venit ad discipulos illos tres. et inuenit eos dormiẽtes Nam ex verbis christi tantaz tristiciã in corsuum sumpserũt. ꝛ etiam quia hora tarda fuit. dñs christꝰ sic ab eis discessit ad orandum q grauabantur tam ex tristicia q̃z ex

ꝓfunditate noctis. et inceperunt dormire
Et Jhesus dixit ꝑetro. Simon petre. nō
potuisti vna hora vigilare mecuꝫ. q. d. O
petre tantū feruorē nō ostendis in facto q̄n
tum in verbo. Non potuisti vna hora vigila
re mecū. quō ergo mortē mecū sustinebis.
cum tū dixeris. Si oportuerit me mori tecū
nō. Et sic increpato petro singulariter. loq̄t
ad oēs dicēs. Non potuistis. ac si diceret
simul cū petro elegistis mecū mori. ⁊ tamē
mecū non potestis modicū vigilare. Vigi
late ergo ⁊ orate. ne intretis in temptatōez
carnis. quia spūs quidez ꝓmptus est. caro
autē infirma s. ad resistendū. Tunc itez se
cundo abijt ⁊ orauit eundē sermonē. vt nos
informaret cōtinuare in oratōe ⁊ ꝑseuerare
et vt mente ⁊ corde simul oremus. Et tunc
apparuit ei angel⁹ de celo ꝓfortans eum ali
qua verba cōsolatoria dicēs. Sed cur hoc
dico q̄ nō ꝓpter eius indigentiā. sed ꝓpter
discipulorꝫ informatōem et nr̄am ē factum.
q̄ sperare debem⁹ q̄ deus adiutor ⁊ ꝓtector
noster est in omni angustia. ⁊ q̄ angeli sem
per assunt. licet inuisibiles orantibus et bene
operantibus. vt eos confortēt ⁊ defendant.
Nam postq̄z angelus ab eo discessit per sub
tractōem visibilitatis quo ad illā formam
sciens voluntatē patris esse q̄ moreretur. ꝑ
siderans amaritudinē ⁊ confusionē fiendaz
in passione ⁊ iam sentēcialiter determinatam
⁊ deliberatā. cepit amplius tedere. ⁊ mortē
pauere. et voluntate ēluctare aduersus sen
sualitatem que reluctatio dicit agonia. Et
tunc factus est sudor eius sicut gutte sāgui
nis decurrentis in terrā. Nam inter sensua
litatem fugientē mortē et voluntatē accep
tantem. ⁊ se diuīe voluntati conformātem.
tam fortis pugna fuit. vt hūores fortiter ꝑ
mori. quasi in sudorē sanguineū ꝙuerteren
tur. De quo sudore dicit beda. Nemo hūc
sudorem infirmitati deputet. quia cōtra na
turam est sudare sanguinē. sed pon⁹ intelli
get declaratū. q̄ iam effectum redemptōis
operabat effusione sui sanguinis ꝑciosi. Et
surgens ab orōe venit ad discipulos ⁊ itez
inuenit eos dormientes. Erant em̄ oculi eo
rum grauati. Et nūc sicut prius non excita
uit eos. sed vt pius pater permittens com
patiendo infirmitati eorꝫ redijt ad oratōem
Et orauit tercō eundē sermonem dicens. pr̄
mi. Sed cur ter replicat eundē sermonem
Rabanus vt eius exemplo a peccatis ꝑte
ritis veniam. ⁊ a pñtibus malis tutelam. et
a futuris ꝑiculis cautelam oremus. ⁊ vt in
teger spūs noster et cōscientia ⁊ corpus ser
uetur. Sequit Marci. xiiij. Et venit tercō
et inuenit eos dormientes. et compatiēs ip
sis dixit. Dormite iam ac si diceret. nō po
testis mō diu dormire Et cum permississet
eos quiescere dixit. sufficit. Ecce appropiit
quat q̄ hora filius hois tradetur in manus
peccatorꝫ. et statim intulit. surgite eam⁹. Ec
ce appropinquat qui me tradet. Adhuc eo
loquēte et ad alios discipulos relictos in
orto accedente. venit iudas cū magno exer
citu. cum gladijs et fustibꝫ ⁊ laternis. vt si
lateret in aliquo angulo eum quereret. vel
eum a defendentibꝫ si haberet violenter ra
perent. ⁊ ō nocte ne tumultus fieret i turba
qui eum defenderet. Jhesus autem sciens
omnia que ventura erant sup ipm ꝓcessit eis
obuiā dicens. Quē queritis. quia autē di
uina virtute excecati. q̄ loquētem quē quo
tidie viderant ⁊ audierant tunc ignorabāt
non dixerunt te querimus. sed Jhesuz na
zarenum. tanq̄z nescientes eundē ipm esse.
Dixit ergo eis ihesus. Ego sum. Ut ergo
eis dixit. ego sum. tanta fuit virtus christi
et ꝙborum eius. q̄ eorꝫ potentiā totaliter
adnichilauit. et nō valentes stare. prostrati
sunt et retrorsum ceciderūt in terram Crīs.
Et iudas cum eis. Et modico interuallo.
quando xp̄us voluit ⁊ ꝓmisit. omēs surrexe
runt. Et itez eos interrogauit. Quez que
ritis. quia adhuc post stupēdaz eorꝫ prostra
tionem et iteratam responsionē eum nō co
gnouerunt nec cognoscere poterant. donec
ipe vellet. Volens igit ab eis ꝓgnosci sub
iunxit. Dixi vobis. quia ego sum. vbi pri
mo receperūt licentiā euz agnoscendi. ⁊ ca
piendi. ꝓpter quod sequitur. Si ergo me
queritis sinite hos abire. scilicz discipulos
vt impleret sermo quem dixit Jhesus. secz
ad patrem. Quos dedisti michi nō pdidi
ex eis quemq̄z. Ipse enim solus voluit pa
ti. torculat solus calcare. Juxta dictuz ysa.
lxiij. Ut etiam ipi soli gratias ageremus et
amaremus. qui solus ꝓ nobis mor⁹ est.

Tunc iudei timentes ꝙ alium cꝫ Ihesum caperent qz vnus discipulorꝫ scz Jacobus qui dicebaꝫ frater dñi ꝓpter similitudinẽ ei valde simil erat.iudam rexperẽt qui eis signũ ꝓmisit dare sue ꝓditõis. Quẽcunqꝫ osculatus fuero ipe est tenete eum ꝛ ducite caute ne.s.sic mitociẽs fecerat ꝙ mediũ illorum iret ꝛ euaderet. Et sic iudas proditor maledictus magistruz suũ accessit. ꝛ more solito et cõsueto eũ salutauit di. Aue rabbi Et quia mos erat discipulorꝫ ꝙ qñ de foris veniebant dabãt sibiinuicẽ osculum pacis ꝙ signo amoris. ideo vt suam ꝓditionem pessimã palliaret.consueto signo amoris et osculo pacis eum amplexabaꝫ. O traditor maledicte et mercator pessime.osculo signo amoris vulnꝰ infligis mortis ꝛ pacis instrumento mortem irrogas dei filio magistro ꝛ amãtissimo amico. ¶ O quot hodie similes proditori iude sunt. qui verbis adulatoris inferunt mortẽ primis. Hi habẽt vt ꝓpẽtes venenũ in corde ꝛ signũ dulcedinis ꝛ amoris in ore. Philosophꝰ.iij etbi. Qui se assimilat esse amicũ ꝛ ñ est ꝓior est cꝫ qui facit nouã id ẽ falsam monetã. hic ꝟm leges crematur igne tpali.ille ãt igne eternali. Sũt tria genera hominũ xpm osculantiũ sub similitudine amicorꝫ. Quidã assimilanꝫ esse amici xpi ꝛ sunt.sicut bi qui cũ amore ꝛ feruore caritatis cõmunicãt. Hi osculanꝫ christum cum Maria mre eius in signũ vere dilectionis. Quidã mõ sunt sed ꝓꝰ ñ fuerunt. sic penitentes ꝓmunicãtes. Hi osculanꝫ xpm cum Maria magd. in signum vere reconciliatõis. Quidã non sunt. sed in factis sunt similes amicis.tales sunt qui cõmunicant in peccatis mortalibꝫ scienter. vl habentes adhuc malũ ꝓpositum vltius peccãdi. vl qui non reconciliati sunt cũ fratribꝫ. ꝛ i tali inuidia cõmunicant. Hi osculanꝫ cuz iuda proditore ꝛ peiores sũt quia hic corpaliter tu vero spualiter cꝫtum in te est tradis xpz. Videat ergo vnusquisqꝫ cui similis sit.

¶ Sequiꝫ. xpus ergo bñ sciebat ꝙ iudas eũ tali signo tradidit.nec ideo ei ẽ iniuriaꝰ sed dulciter est allocutus.si eum posset verbis pijs reuocare ad penitentiã di. Amice ad quid venisti. Crisostimꝰ. xpus appellauit iudam amicũ.nõ quia fuit.sed qz signũ amici habebat. Ideo dicit. Juda osculo filium hominis tradis. Vel appellauit euz amicum. quia patus erat adhuc eũ recipere ad amiciciã.quasi xps dicat. licet me offẽdas tamẽ patus sum te recipe ad amiciciã et discipulum meũ. Cñ xps magis voluit ꝙ veniam non petẽt.cꝫ de omnibꝫ corpis tormentis. O carissimi cꝫ bonuz est ita pio dño seruire qui ita patus ẽ sp offendentibꝫ parcere Doleant ergo ꝛ peniteãt qui beri xpm cum iuda suscepẽrt.qui omni ãno emẽdam promiserunt nec adhuc vitã emẽdauerũt. Post hoc iudei armati tanꝫ lupi rapaces i agnũ mansuetissimũ irruerũt ꝛ ad terrã ꝓstrauerunt. Et ꝟm beꝛ.catẽnam ferreã in collo eius posuerũt.vt eum certius et cautius tenere possent. O quot tũc violentas pcussiones plagas ꝛ punctõnes ꝛ tansiones manuũ iudeorꝫ sustinuit, Quis enarrare possz illatas sibi iniurias et confusiões sputorũ. et aliarum iniuriarꝫ. Hoc videntes discipuli conantes eũ eripe de manibꝫ iniquorꝫ dixerunt magistro. Dñe si pcutim9 in gladio id ẽ vis vt gladio te defendam9. Et petrus quasi furibund9 ex iniuria dño illata factus non expectãs xpi cñsum impetu spũs sui exemit gladiũ. ꝛ pcussit ꝟuum ꝑncipis sacerdotum.cui nomẽ Malchus.amputauit auriculam eius dexterã ꝟm Crisꝰ.credidit eum magis ledere.quia ad ipm caput impetum fecit.q.dicat.ꝙ mediũ caput eum incidere intendebat.sed diuina ordinatiõe eo capite declinante.pcussit tm auriculã eius dexteram. Sed xps ad quietũ rndit. ꝛ a facto reuocauit.d.sinite vsqꝫ huc.ꝟm Augꝰ.id ẽ ꝓmittite vsqꝫ huc eos ꝓgredi.vt.s. me capiant vt impleaꝫ scriptura de me. Et ait petro. Conuerte gladiũ tuũ in vaginã. Omnes em qui gladiũ acceperint.s.sine iusticia et iudicio in sui vltõem ꝛ vindictã.occidendo hominẽ.gladio scz diuine vltõis pibũt. O homicida execrabilis et dãnabilis attẽde sententiã iudicis et caue effusionem sanguinis. Nota bñ xxxviij.ff. Sequiꝫ.

¶ Calicẽ id est passionẽ tanꝫ amaram me dicinam quã dedit michi pater. nõ vis vt bibã illũ. et vis hoc impedire qđ pater meus celestis ordinauit fiendũ An putas ꝙ nõ possim rogare patrẽ meũ ꝛ exhibebit michi

plus ꝙ duodecī legiones angelor. Hiero nimus. Legio apud annaꝙs sex milibꝫ com plebaī. ꝛ sic. xij legiones faciūt. lxxij. milia et in tot ꝓres lingua hoim fuit diuisa. Ad hūc modernos legio ꝓnet sex milia sexcen tas exagīta sex que faciūt lxxix. milia ꝛ nōgen tanonagintaduo. Et dicit notāter plus ꝙ duodecim. ne crederēt ꝙ solū. xij. possit ba bere ꝛ nō plures. sufficeret em̄ vnus angel⁹ ad occidendū omnes homies mūdi. et sub uertendū totum mūm. Quia vt dicit. iij regū. xix. In castris assyrior vnus angelus qui fuit executor sententie dei. interfecit et ꝓcussit. clxxv. milia hominū. qz em̄ tot āge los potuit hē ad suam defensionē. nec vo luit. ideo Petrus cū vno gladio inuanum laborauit. Et nīc ihesus appetēdēs auricu lam eius eū sanauit. In quo magna xpi pie tas notaī ꝙ iniuriantē tam cito miraculose curauit. dans nobis exemplū pacientie et pietatis. vt etiā inimicis nīis dimittamus. si voluerimus ꝙ deus dimittat nobis debi ta nostra. Ideo oram⁹ in oōe dñica. dimit te nobis debita nīa. Et ihesus dixit turbis iudeor. Tāꝙ ad latronē existis cū gladijs et fustibus ꝛ armis. me inermē querere ꝛ p hendere. cum tñ quotidie apud vos eram in templo docēs ꝛ nō me tenuistis. sed hec est hora vestra et ptās tenebra ꝝ. Tunc cho ors ꝛ tribunus ꝛ ministri iudeor ligauerūt ihūm. Qđ videntes discipuli. et ꝙ noluit vt p eo pugnarēt et defenderēt. ipm in ma nibus iudeor relinq̄ntes fugierūt Et tunc impletū est quod p eum dictū est Omnes vos scandalū patiemī ꝛc. Hā ex hoc ꝙ apli fidei ex ardore ꝓmiserāt se prius mori cum xpo. nūc timore fugiētes imemores ꝓmissi onis designaī humana fragilitas. Et certe sepe videm⁹ simile in his qui ꝓ amore dei ꝓmittūt se magna facturos. vel rōe infirmi tatis. vel alicui⁹ periculi in aqua vel terra. vl alterius incōmodi. postmodū vero ab hui⁹ modi liberati. ꝓmissa adimplere ñ curāt.

¶ Un̄de vt habeī de pactis. qualiter studi ose agendū est. vt ea que ꝓmittunt. ope cō pleantur. quia turpe est aliquē contra ꝓmissū factum. i. ꝓmissuꝫ venire. ff. de adoptōne li bertatis. l. post mortē. ¶ Ad̄ quondā lupus nimia repletōe grauatus. ꝓmisit carnes nū ꝙ deposit comedere. sed instar monachi ab stinere. sed de egritudine curatus maiora dāna gregibus intulit. nec pactuꝫ seruauit. Quare de eo versificator quidā dicit. Dū lupus languebat mōachꝰ esse volebat. Sz dū conualuit. prior ꝙ ante fuit. Sic etiaz est de multis. Hā apostoli et discipuli in ce na multa ꝓmiserūt et mori cū christo. sz tri bulatione aduenīte a xpo fugierūt. Quia tēpore felici multi nūerant amici. Sed dū fortuna perit. nullus amicꝰ erit. Unde bern. O mi bone Ihesu. vbi est modo discipulo tū societas. cum quibꝫ discubuisti. quibus pedes lauisti et corpus et sanguinē dedisti. Heu vbi est mō Petri loquacitas. vbi est Johānis familiaritas. qui in cena super pectus dñi dei sui recubuit. Ubi mō sunt con sanguinei tui omnes. O bone ihesu heu heu omnis te hodie reliquerūt. Et nīc adolescēs quidā sequebaī xpm amictus sindone qui scōz Gregorū videī fuisse Johānes euāgelista. Et dicit amictus syndōe sup nudo id est veste illa que non fuit spālis habitus apostoloꝝ. sed ꝓmunis. cū vestibus aliorū hominū. habitu illo relicto nudus fugisse dicitur. Sic etiā plures sunt christianorū qui estimāt se singulares amicos xpi. qui si modica tribulatiōe tangaī. relinquūt pal liū id est exteriorē conuersationē hōestatis blasphemādo. iurando. murmurādo cōtra deū habitū interiorē impatiēne ostendunt. et sic a xpo fugiunt. De quibꝫ conqueritur dñs Here. xix. Non mei quasi alieni recesserunt a me. Et sic patet prima dicta.

¶ Sequitur secunda

dicta ꝓ qua itez q̄rit a discipulo qui testimo niū perhibet de his. O iobes quo abiit di lectus magister tuus. Respondet. Dixerit magistꝝ meū dilectū fortiter ligatū p vallē iosaphat. prior ad annā. quia domus eiꝰ erat prior i via. qui erat socer Cayphe. qui illo anno fuit pontifex. Annas vo añi anno ela pso. et hoc fecerūt ad honorez eius. etiā ne p hierusalē duceret cuz lūinaribus qz nox erat et turba euz eriperet. Et dicunt alique scripture ꝙ in porta ciuitatis erāt ymagies sculpte et depicte ꝓphetarū in lapidibus ꝛ patriarchaꝝ que omēs se inclinauerūt ꝛ xpo

reuerentiã fecerunt sic creatori suo. modo petrus et iohãnes ex amore sequebant̃ sed a longe in tenebris ꝓpter timorẽ immiscentes se turbis vt viderẽt finẽ. Johãnes aũt qui erat notus pontifici ex eo vt dicũt q̃dã ꝙ pater suus piscator erat. et ipe tpe iuuentutis pisces ꝓfuerit ad domũ principis sacerdotis portare. et sic erat notus. Et intrauit cũ alijs domũ. Petrus vero foris mansit ꝓ timore. Vñ attendens Johãnes. rogauit ancillã vt petr̃ intromitteret. Quem ancilla hostiaria videns timidũ intrantẽ suspicans eũ esse discipulũ xp̃i et mãsuete ex compassione dixit ei. Nunq̃d tu ex discipulis es hominis istius. petrus ꝓtinus negauit dicens. non sum. Sic enã multũ ꝓ modicã temptatiõem carnis faciliter peccãt. q̃ xp̃m ꝓ mala ope negant. Nõne tu xp̃m negas. qñ cõtra statutũ eccle ex leuitate. et nulla necessitate lacticinia. butirũ. lac. caseum comedis et vtinam aliqui nõ carnes comederẽt sine necessitate. Judeꝰ ꝑ preceptũ dei nullo mõ carnes porcinas comederet. etiam vsq̃ ad mortẽ. Xp̃iani autẽ non timore mortis. sed leuitate mentis ꝓhibita comedunt. estimare potes qui peiores sunt. Et cũ petrus sic xp̃m negasset statim gallus cantauit. hoc ipse petrus ex strepitu vel forte stupore graui non percepit. Sed q̃ tunc frigus erat. ministri iudeoq̃ stabant ad prunas calefacientes se q̃ petrus cũ eis. Qui aliquãtulũ calefactus timuit sc̃dm Augꝰ. ibi stare. volens exire in atriũ foris. vidit enim alia ancilla ab illa priori. aduertẽs eum esse timidũ q̃ dixit his qui stabãt ad ignem. et hic erat ihũ nazareno erat. Ipe autẽ qui iam foris exire incipiebat. hoc audiẽs. rediit et iurauit nũq̃ fuisse cum eo. nec nouisse hominem. Tunc facto intervallo quasi vniꝰ hore post sc̃dam negatiõem. vnus ex suis pontificis cognatꝰ eius cui petrus amputauit auriculã dixit. Nonne ego vidi te in orto cũ illo. Volens eum ꝙincere ex loco. q̃ in orto vidi te. Ex patria quia galileꝰ es. ex loquela. nam et loquela tua. manifeste. te fa. Tũc petrꝰ icepit ꝓtestari q̃ iurare q̃ nunq̃ nouisset hoiem. Detestari q̃ anathematizare ẽ aliquid cũ sue maledictionis inuocatiõe negare. q. d. ꝙ viuentem deũ iuro q̃ maledictus sim si mẽtiar, q̃ nunq̃ noui eũ. vel si eius vnq̃ fuerim discipulus. O quot hodie ꝓiuri ꝓiurantes veritatem. Nota de ꝓiuris. Et cũ ter petrus xp̃m negasset. sc̃da vice gallus cãtauit. Et xp̃us petrum respexit supple oculis misc̃die. ꝙmonendo sibi inspirando sui sceleris. q̃ eũ ad pniam per grãm ꝓuocando. Primo enim q̃ secundo petrus negauit q̃ nõ fleuit. quia eũ dominus adhuc nõ respexit. Sed quando eum respexit. voluit q̃ egressus fleuit amare Petrus ergo de facto negatiõis tñ voluit. ꝙ vt legit̃ postmodũ ab illo tpe vsq̃ dum vixit omni nocte surrexit illa hora in q̃ xp̃m primo negauit. q̃ vsq̃ ad diem flexis genubus sup terram q̃ cordis amaritudine cum multis lacrimis penituit. Unde clemẽs papa dic̃. ꝙ in sinu suo semp̃ fudariũ portauit quo fluentes lacrimas quotidie detersit. cũ huius facti memor fuerat. q̃ quãdo gallum audiuit cãtare flere cepit. O tu miser petr̃ quãdo tu ploras tua grauissima peccata. tu enim nõ semel. bis vel ter peccando. creatorem vltra deum diligendo. creatorẽ respuisti. q̃ abnegasti. sed millesies. neq̃ ex fragilitate peccas. vt petrus. neq̃ ex ignorantia vt paulus. sed certa malicia vt iudas. qñ sciens auertis te a creatore tuo. Habeas ergo hodie cũ petro pniam de peccatis. q̃ veniã obtinebis. ¶ Stante autẽ sic ihesu ãte annã. interrogauit eũ annas de discipulis suis q̃ de doctrina eius. s. quare discipulos collegisset. q̃ hoc fecit vt videret si possit eum reprehendere ꝙ essent ab eo seducti. volens eum fm Crisp. oñdere nouaꝝ rex inuẽtorẽ q̃ quasi sedicioſum arguere. Querit etiam de doctria eiꝰ ad videndũ si inuenire possit falsitatem vel aliquid ꝑ legem. non amore cognoscendi veritatem. sed fm Alcb̃inum vt eũ in ꝓmone capiat q̃ cãm inueniat. q̃ eũ traderet ꝓsidi romão ad damnãdum. Et qz pius ihesus ꝙ tunc nihil poterat de discipulis rñdere. cuz oñs fugissent. q̃ principalior rem audissent in sua pñtia eũ negare. Jõ rñdit ad altex quesitũ di. Ego palã locutꝰ sum mundo. Ego sp̃ docui in synagoga. q̃ in templo in quo oñs iudei cõueneratꝰ. et in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas. Interroga eos qui audierunt quid dixerim ego. Hic nota ꝺ conuenticulariꝰ

hereticis et ꝓdicatoribꝫ occultis. ⁊ cum ihe
sus hoc diuisset. vnus assistens ministrorũ
sꝛ malchus cuꝰ auriculã dñs sanauit. vo
lens captare benuolentiã anne. dedit ei ala
pam di. Sic rñdes pontifici. q. d. ita arro
ganter ⁊ ꝓsumptuose. Hic nota de mistris
ꝓsidũ ⁊ ciuitatũ ⁊ torꝛoribꝫ captoꝝ quõ i
pietate ⁊ crudelitate xp̃m in pauplbꝫ aliqñ
ꝓcuiunt. Sed xp̃s humilr rñdens ait Si
male locutus sꝫ testimoniũ ꝓbibe ꝺ malo
quasi diceret. Si male locui in synagogis
et non dixi mõ ꝛitatem. ꝓbibe hic coꝛã põ
tifice. Si autẽ bñ. cur me tam grauiꝛ cedis.
Tunc ꝓncipes sacerdotũ et alij euntes doꝛ
mitũ. quia hoꝛa tarda fuit. reliquerãt ibesuꝫ
in manibꝫ ministroꝝ. qui capiebãt panniculuꝫ ꝺ camisia cuiusdã immũdũ ⁊ ligauerũt
oculos eius tanꝯ esset fur. ei ꝙ totã noctẽ
illudentes. spuẽtes in faciem eius. ⁊ ꝓcusse
runt eũ dicẽtes. ꝓphetiza nobis xp̃e. qꝛ ꝓ
pheta vocaris ⁊ dicas. quis ẽ qui te ꝓcussit
Ecce nũc implent figure. Facies xp̃i vela
ta figurata fuit in moyse. qui velata facie de
scendit de monte ad ꝓplum. Exodi xxxiij.
Facies xp̃i vero ꝓsputa figuratur ꝙ hur. q̃
fuit maritus marie soꝛoris moysi. qui dum
nollet populo ꝓsentire pctũm ydolatrie. ex
sputis populi fuit occisus. ẽm hebraicã glo.
Facies xp̃i pcussa figurat ꝙ michee. quem
sedechias pcusserat. quia ꝛitatem dixerat
tercij regũ xxij. Nam hodie natura peruersa
fuit. qꝛ facies in qua angeli desiderãt ꝓspi
cere. abscondebat sputis. Sol iusticie ve
latur. lumen veritatis abscondit. Oculi q̃
sunt stelle celi vili panniculo claudunt. O
anima ꝺuota considera. quãtas amaritudi
nes et turpitudines. rex celoꝝ. ꝓnceps an
geloꝝ. saluatoꝛ mũi. ꝓcium seculi. hodie ꝙ
te suscepit. Hec omnia ꝙ te vt te de mani
bus crudeliũ inimicoꝝ moꝛtis eripiat. et ꝓ
celesti ad gl̃am eternam te pñtet. Conside
ra faciem conscientie tue. an aliq̃ sputo pcti
deturpata sit ⁊ purga te aqua lacrimaꝝ.

¶ **Tercia dicta** Feria sexta mãe
añ ortum solis
in crepusculo. misit Annas Ihũm ad Cay
phã qui erat pontifex anni illi⁹. qui dederat
iudeis ꝓsilium dicẽs. Expedit vobis ꝛc.
Erat ꝓtoꝛio Cayphe erãt scribe ⁊ pharisei
et seniores ꝓpuli ꝓgregati. ad quos duce
batur Ihũs ligatus. Cayphas aũt põtifex
coram quo stabat eũ examinãs diligenter.
nec inueniens cãm moꝛtis. ne sic eua deret.
sed ꝓsidi ad moꝛtẽ traderet. quesiuit circũ
quaq̃ in multis ꝓ eum falsum testimoniũ.
et vt multi falsi testes. multa falsa ⁊ iniqua
testificantes. q̃ eẽt destructoꝛ legis. subuer
soꝛ populi. nullũ fuit inuẽtum conueniẽs te
stimoniũ. Nouissime vero duo falsi testes
accesserũt dicẽtes. Audiuim⁹ eum dicentẽ
dissoluite hoc templũ manufactũ. ⁊ in trib
diebus reedificabo illũ. Ex hoc volebãt in
ferre q̃ diceret se ptãtem dei habere. Item
testes fuerunt falsi. ex eo q̃ modũ ⁊ formaꝫ
verboꝝ mutauerãt. licet ei facile fuisset dice
re et facere. quia verus deus et homo erat.
attamẽ illa verba alio mõ ꝓtulit et alia intẽ
tione. Nam christus dixit. Soluite hoc tẽ
plum. hoc ꝛferens ad coꝛpus suũ. nec dixit
manufactũ. quod ipi supaddunt ⁊ mutant
sñiaꝫ. post triduũ ꝛedificabo illud id ẽ susci
tabo. O quot similes falsi testes hodie ha
benꝫ inter xp̃ianos q̃ amoꝛe socioꝝ. odio vi
cinoꝝ. aut alia leuissima causa iniquũ et fal
sum. contra veritatẽ ferunt testimoniũ. de q̃
bus nota. Et quia illud testimoniũ iudicõ
maioꝝ non erat sufficiẽs. ideo Cayphas p⁹
multa adducta videꝫ q̃ ihũs nichil respõ
deret. ꝓturbatõne motus dixit ad Ihesum
Non rñdes quitq̃ ad ea que tibi obijciũꝫ
ab his. Ihũs autẽ tacebat. Cum qꝛ illa q̃
contra eũ dicebanꝫ erãt falsa nᶜ respõsione
digna Aug⁹. Apta mendacia nõ sunt respõ
sione digna. Cum scio vt taciturnitas sua
cõtra loquacitatẽ ꝺe satisfacerꝫ. qui post
petñ frivole se excusauit. Contraria eñ de
bent cõtrarijs curari. Tũ tercio vt scriptura
Ysaie. liij. impleretꝫ di. Quasi agn⁹ coram
tondẽte se obmutescet. tũc ꝓnceps sacer
dotum volens xp̃m inducere ad rñdẽdum
surrexit cum indignatõe. et ait illi. Adiuro
te ꝙ deũ viuũ. vt dicas nobis si tu es xp̃us
filius dei viui. Ad hoc ihesus ꝓpter reuerẽ
tiam diuini nomis inuocati respondit dicẽs
Tu dixisti. supple veritatẽ. et nõ dixit. ego
sum explicite quia nõ erat dignus doctrina
christi. Attñ ne videret tacere omino ex ti
moꝛe sic obscure ⁊ semiplene subdit ꝛbuꝫ.

expressiuū sue future glorie vi. Verum tamē dico vobis āmodo videbitis filium hoīs sedentē a dextris virtutis dei. ⁊ venientem in nubib⁹ celi. vt sit sensus. ammodo id est post passionē meam. qñ tunc me videbitis regnantē me videbitis cum deo patre. ⁊ venientem in nubib⁹ celi. i. ptāte diuina ad iudiciū. Audito hoc vbo princeps sacerdotum. scidit vestimēta sua. qsi p dolore. Hieronim⁹. Vos fuit iudeox audita blasphemia scindere vestes. ac si tali signo ostenderent dolorē cordis. q. d. ipo facto tantū doleo q ille deum sic blasphemat. q cor meū p dolore posset scindi. Et quia cayphas imputauit xpo crimē blasphemie. iō scidit vestimēta. d. blasphemauit qd adhuc egem⁹ testibus. Audistis blasphemiā. Quid vobis videt. Qui oēs condemnauerunt eum esse reū mortis. ¶ O vos blasphemi attēdite iudiciū et sniam iudicis. reus ē mortis eterne. Vñ leuitici. xxiiij. Qui blasphemauerit nomē dñi morte moriet. Hiero. xxiij q. iij. Si igit michael ñ fuit ausus dyabolo ⁊ certe maledictōis dignissimo inferre iudiciuz blasphemie. quāto magis nos ab oī maledictōe puri esse debem⁹ maledictiōem merebatur dyabolus. sed p os archangeli blasphemia exire nō debuit. Vnz vt habet xxiij. q. iij. Apostolice. et xxiij. q. iiij. Qui peccat. q blasphemātes exemplo apli per excōmunicatōem satbane dēn tradi. Nota hic de blasphemis bñ. Tunc itex spuerūt in faciē eius ⁊ colaphis eū ceciderunt. Alij palmas in faciē eius miserunt dicētes. prophetiza nobis xpe. ⁊ velauerūt oculos eius Sed cur hoc fecerūt. qz quidā radij mirabiles ex oculis eius procedebāt. qui intuentes in ipm. occulte ad pietatē ⁊ ad amorez traxerunt. Ut ergo nō ad pietatē traherēt et vt liberius malicia cordis possent explēt ad libitū. iō velauerūt faciē eius. ¶ Anselm⁹ interrogat Mariā. O virgo bñdicta vbi fuisti. qñ sic patiebat filius tuus dilectus. Rñdet maria. i domo sororis mee matris Johānis euāgeliste. Et venerūt discipuli lacrimabiliter currentes et clamātes O dulcissima dña filius tuus dulcissim⁹ mgr noster captus ē et ligatus. et nescimus quo ducit. aut sit occisus vl quid factū sit d eo et quando vidim⁹ eum tam horribiliter tractare fugimus ab eo. Audiēs rumoribus licz p nosceret q genus humanū p eum sic debebat redimi. pter maternū cordis affectum gladius doloris symeōis animā meā transfixit. Anth. Quid nūc fecisti maria. Anth. amice xpe statim vt discipuli annunciant qd factū fuerat. cucurri velociter ad domū anne iuxta templū cum Maria magd. ⁊ audiens tumultū volebam intrare. sed nō fui pmissa. Vñ foris stabā plorans et clamās heu dilecte fili mi. lumē oculox meorum. Quis dabit capiti meo aquā. et oculis meis fontē lacrimax. ⁊ plorabo die ac nocte. Anth. O maria būisti aliquā spem q filius sic capt⁹ posset liberari. Maria sic. Sciebā em̄ q ita ingenios⁹ esset ⁊ facund⁹. q spabam q deberet se excusare si ad iudiciū perueniret. sed stabat coraz eis tanq agnus mansuetus. innocēs nec aputt os suum n⁹ rñdit. Fuit etiam sic amabil. q spabam. q sibi compati deberent. ⁊ modico tpe fuit ita horribiliter cōsputus. q quasi leprosus apparebat

¶ Quarta dieta

Nam hora p ma mane cū iudei iam xpm p totam noctē fatigassent ⁊ conspuissent q se mouere vix poterat. ptra eum concitauerūt pontifices et pharisei tu multum populi cū magno strepitu clamantes. Moriat seductor ille. ⁊ duxerūt eū vinctum ⁊ ligatū tanq cōdemnatū et reū mortis. ⁊ tradiderūt eum pilato pylato. qui erat ciuitati ihrlm ex pte romāox. Ez iudei nō introierūt ptorium pylati. vt nō pfanarentur ⁊ macularent ex ingressu dom⁹ gentilis. vel forte ob sanctitatē tanti festi paschalis. in quo vitabant pretoria ⁊ domos iudiciarias in quib⁹ iudicabātur rei ad mortez Sic etiam apd nos fieri debet pcipuis festivitatib⁹. ⁊ certis alijs ferijs. vt hī extra d ferijs. Conq̄stus est. ⁊ C. de ferijs. l. omnes Ecce miseri iudei timēt contaminari ex ingressu domus gentilis. et nō ex pcuratione mortis innocētis ⁊ iusti hoīs. Augustin⁹ O impia cecitas. habitaclo pfanabant alieno. sed ñ sceleze pprio. Sic etiaz aliqui faciūt sibi conscīam de minimis. sed de magnis nō curant. trabem in pprio oculo non

vident sed festucã in alieno gravãt. aliẽos agros rigant. suos aũt siccitate pirẽ curãt Nam vt dr. C. de fruitoribꝫ. l. pses Agris suis sitientibꝫ. alij rigandi nõ sunt. Ex illo sequit arguẽtum ꝙ quilibet tenet se plus diligere ꝙ alium. Caritas incipit a seipo. Deduc ista contra ypocritas seculares qui omẽs arguũt et oibꝫ priores existũt. alios saluant. seipos dãnant. Judei nanq nolebant intrare vt mãdu carent pasca. s. panes azimos. vulgarit matzkuch. quibꝫ. vij. diebus azimoꝝ. sic ab vsu illius panis dicti re scebant. nec alicui licebat nisi mundo vesci O christiane. iudei cauẽt se ab omi immũdicia vt comedere possint azimos panes q̃ non ꝓferunt grãm. multo magis qui corpꝰ xpi accipit. panem celestẽ. qui vel vitã dat vel mortẽ eternam. Judei nõ intrãt ptoria et loca iudiciaria in festo. tm non societates et tabernas siue stubas ingredi debes. in quibus fiunt iudicia temeraria. in quibꝫ effunditur sanguis innocẽtum. ꝙ falsas oblocutiones. detractões. murmuratões. Cũ ergo iudei nõ intrarẽt domũ pylati. ipe exiuit ad eos foras condescẽdendo eis. dicens viso ihesu. Quã accusatiõem affertis aduersus hominẽ hunc. quẽ sez sic ligatuz et condemnatum adducitis. Romanis em̃ erat cõsuetudo. nullũ ligare nisi sententiatũ et ꝺdẽnatum ad mortẽ. Nec aliqnẽ condẽnabãt. nisi prius esset ꝙ accusatores vel testes conuictus. vt fieri debet ex iure et lege. Ipse enim pylatus ꝙ romanis locũ tenuit. Et ergo videns Jhesum sic ligatũ. miratus est quis sedẽ sua ptãte intromiserit ihesum quasi sic cõdemnatũ et sniatum ab eo ligare. Querit ergo quã accusatõem ꝛc. Rñderunt iudei et dixerunt. Si nõ esset hic malefactor. nõ tibi tradidissem⁹ eum. q. d. nos facta eius diligenter examinauim⁹ et inuenim⁹ eum malefactorem mãifestũ et dignũ morte. quare ligauimus eũ vbi pñtandum et cõdemnandum. Sed pylatus querẽs cãm et malefacta de quibꝫ eum sententiare deberet. Respõdetunt. malefactor est. quia hũc inuenimus subuertẽtem gentẽ nostrã. supple ꝙ falsam doctrinã et ꝓhibentẽ tributum dare cesari et dicentẽ seipm xpm regem esse. ¶ Cum ergo pylatus audisset has accusatões. quia paganus erat. de prima accusatõe non curauit. sez de tm iudeoꝝ. nec etiam de secũda quia sciebat hoc eẽ falsuz. cũ dixit q̃rentibꝫ an censum deberẽt dare cesari. an nõ. Reddite que sunt cesaris cesari. Considerãs ergo pylatus inuidiã iudeoꝝ. et ꝙ ꝙ inuidiam tradidissent eũ. noluit se intromittere de eo dicens eis. Accipite eum vos et scõm legẽ vestram iudicate eũ. q. d. Quia in oclis vestris vobis sufficit vestra examinatio. etiam sententia vra sufficiat. quam. s. habetis ex lege. Exo. xxiij. Insontẽ. i. innocẽtem non occides. Quãuis enim iudeis romani primi serunt aliqua delicta corrigere et delinquentes iudicare. non tamẽ poterant ꝙ talibꝫ penam mortis et spãliter supplicũ crucis infligere. qõ tamẽ iudei maxime ad eius confusionẽ volebant. Romani em̃ hoc sibi refugabant. et iõ ꝙ hanc concessionẽ non poterant xpm ꝓpria auctoritate crucifigere. nec mori tradere. Et ergo dicebãt pylato Non licz nobis interficere quenq̃ supple morte crucis. sm̃ bedam. cũis alis bene ex lege ipsum lapidassent. sicut fecerũt Stephano. sz optabant ipm crucifigere. vt eius fama et doctrina eo citius vilesceret. et ꝙ confusionem sue mortis extingueret. Et qz iudei cũ tumultu magno et strepitu xpm petebant ad mortem. pylatus vt mĩster et officialis imperatoris romanoꝝ. incepit inquirere de tercio in quo accusabãt eum de regia ptãte. de q̃ solũ ad eum spectabat. Et intrauit ptorium qõ erat in domo sua vt ibi xpm pacifice examinaret. et dixit ei Tu es rex iudeoꝝ quasi d. Est hoc verũ. quod tibi imputat qõ vbi regnum vsurparis. Rñdit ihesus. A temetipo hoc dicis. an alij tibi dixerũt de me. hoc autẽ non dixit ihesus quasi ignorans. quia sciebat ꝙ ad accusatõem iudeoꝝ quereret. Sed iõ dixit vt i tñsione pylati detegerz maliciã iudeoꝝ hoc sibi imponentiũ Et pylatus tñdit. Nunquid ego iudeus sum. q. d. ex meipo hoc nõ concepi. exq̃ iudeus ñ sum nec ex libris legis q̃s ex lege ꝓmissus sit rex iudeoꝝ. sed hoc magis pertinet ad legisperitos. de quo genere tu es qui etiam hoc procurauerit te interrogare. Et iõ subdit Gẽs tua et pontifices tui. s. generis tradiderunt te michi. Et quia hoc non videt sine cã factũ

die quid feci. Et tunc ihesus ad primam questionē. qua interrogabat si esset rex iudeoꝝ. vt etiam responsio pateret scōe qstioni. q nichil mali fecisset. dixit. Regnū meum nō est de hoc mūdo. si ex esset de hoc mundo. ministri mei vtiq decertarēt vt nō traderer iudeis. Dixit ergo pylat⁹. g̃ rex es tu quasi diceret. licz nō sis hic rex in mundo. tamē videris intendere q aliud regnū habeas. Qualis igit rex es tu. Respōdit ihs Ego in hoc natus sum vt testimoniū phibeam veritati. q. d. In hac regia dignitate natus sum ab eterno ex deo patre. et ad suadēdum hoīb⁹ vt veniāt ad illud regnū. veni in hūm p incarnatōem. vt testimoniū phibeam veritati dei. s. pris. Et omnis qui est ex veritate. p fidem ipius regnatur⁹ in deo audit vocem meā. i. obedit mihi tanqz illi q est veritas p essentiā Et q3 xp̄us pilla vba oñdit se mānifeste veritatem et regem filioꝝ veritatis querit pylatus. Quid ē veritas. nō querēs diffinitiōem vitatis in re. sed q sit illa veritas. cui⁹ virtute et pticipatiōe homines efficiūtur d̄ regno dei. Huius qstionis solutionē pylatus nō expectauit. q3 cū nō esset de regno xp̄i. nec se nisi d̄ tpalib⁹ intromitteret. id̄o nō curauit de psecutōne qstionis. quia iam nouit xp̄i innocētiaz. et iudeoꝝ maliciam. Reuera multi sunt hodie qrentes veritatē. sed solutionē veritatis non expectant. ymmo soluentes vitatē exaspant et trucidāt. id̄o dicere possum cum ydolo Qui veritatē loquit. caput eius conteritur de quo Aplus ad Tbi. iiij. A vitate q̃daz auditū auertēt. Pylatus igit cogitando d̄ xp̄i liberatōne. sibi forte occurrebat cōsuetudo iudeoꝝ. d̄ dimissiōe vnius ex vinctis p pter solēnitatem festi. in mēoriam exitus d̄ egipto. Et sic dimissa questione et eius responsiōe. mox exiuit ad iudeos vt eū eriperet de manib⁹ eoꝝ dicēs. Ego nullam inuenio cām. supple dignā morte. Est autez vobis psuetudo vt vnum dimittā vobis regez iudeoꝝ. vl̄ barraban qui erat pessimus latro et seditiosus. in pl̄o. Sciebat em pylatus q iudei psuetudinem nullo mō dimitterent. nec spabat q liberatioz barrabā admitterent. et p ons in liberatōem xp̄i cōsentirēt. Oz sacerdotes decepēt pl̄m. iubentes q barrabā peterēt Et ergo clamauerūt. nō hunc sed barraban. Tunc pylatus ait illis. nō inuenio cām in isto hoīe. Et id̄o statim principes sacerdotum et turba inualescebāt di. Commouit. i. decepit populū. docens p vniuersam iudeā incipiens a galilea vsq huc scz iherusalem

¶ Hic attendere debēt iudices qualr pylatus debito ordie pcessit. nō importunitati iudeoꝝ consentiēs nec ad penitōem iudeoꝝ statim xp̄m sentētiauit. sed diligenti inquisitiōe. sniam distulit. Nullū nanqz reuz pōt iudex sententiare nisi p̄us conuictus fuerit. aut instrumētis aut testib⁹ innocentib⁹. aut facti euidētia. aut sponte sine tormētis confessus fuerit. vel si post tormēta in pfessiōe pseueret. ff. d̄ questionib⁹. l. iiij. §. Si quis vltro. §. questiōi. Unde Aug⁹. et hē. ij. q. i. nos in quenqz. Nos in quenqz sniam ferre non possum⁹. nisi aut conuictū aut sponte pfessum. Et constantinus impator. Iudex criminosum discutiēs. non ante sniam pferat. q̃z aut se reum ipse confiteat. aut p̄ino centes testes conuincat. Debet igit q̃libet iudex diligenti inq̃sitiōe causam discutere nec nimis p̄cipitanter in negocijs senētiare Unde. ij. q. i. deus omnipotēs habet. Deꝰ omnipotēs cui nichil est absconditū. id̄o p se dignatus est inquirere. vtq clamor sodomoꝝ ope complet⁹ sit. nō q hoc ignorauerit sed vt nobis exemplū daret. ne p̄cipites in iudicandis et discutiēdis essem⁹ negocijs et ne mala p̄moꝝ pri⁹ quisqz p̄sumat credere q̃z pbare. i. examinare.

¶ Quinta dieta est quomodo pylatus misit Ihesum ad herodez. Nam q3 pylatus inuitus intromisit se de ihesu. cognoscēs eius innocentiā qñ audiuit a iudeis nominare galileam. et q ihesus ibi p̄dicasset et pl̄m p̄monuisset. Interrogauit si galileus esset. Ut autem cognouit. q de herodis potestate erat. quia de Nazareth ciuitate galilee. vbi fuit p̄ceptus et partim educatus. excogitauit se subtrahere de ei⁹ sententia. et remisit eum ad herodē cui⁹ erat ista tetrarchia galilee. qui tūc etiam ꝓpter festū erat ihr̄lmis Et cum esset iude⁹ ex pte matris. et p̄ eius fuit circūcisus. p̄m Josephū. ꝓpter amoꝝ

vroris. Tunc herodes viso ihesu gauisus est valde. qz cupiebat eū multo tpe videre eo q̄ multa audierat p̄ famā de eo z̄ vidēre mirabilis. sperans aliq̄ signū de eo videre/suaz prudentiā audire/z expiri eius potētiā. Ez quia noluit addiscere. sed tātūmodo curiose inuestigare. ideo xp̄us de quesitis nichil rñdit. Hic informāmur p̄dicatores vbi dei q̄ curiosis z alta querētibus ad vanam gliaz nō ad anime vtilitatē nō debēt p̄dicare. Ñ qualitas audientiū est attendēda. Nam sapiētibus z doctis alta z p̄funda p̄nt p̄dicare p̄me Cor. ij. Sapiam loquimur inter p̄fectos. simplicibus vo z ñ capacibus pauca plana et vtilia z̄c. Et hoc docuit xp̄us cū in plano turbis z in mōte discipul' loquebatur. Matthei. v. z̄c.

¶ Sexta dicta Stāte ibū corā herode nc rñdente ad quesita. indignatus herodes q̄ stultū et ignarū eū sp̄euit. z cum exercitu suo eū illusit. induta sibi alba tunica. q̄ ad pylatum remisit. Et tūc facti sunt amici pylatus z herodes. Nam herodes p̄p̄ illā reuerentiā ei q̄ pylatus exhibitam. s. missionis xp̄i factus est amic⁹ pylati. qui p̄us inimic⁹ fuerat. ex nece quorūdaz galileoz de quibus se intromisit pylatus. ¶ Tūc. id ē hora tertia pylatus itez conuocatis p̄cipibus sacerdotum et magistratibus populi et plebe dixit. Obtulistis michi hunc hominē quasi auertentē pplm. i. seductorē ppli. et ecce coram vobis interrogās. nullā cām inuenio in his in quibus eum accusatis. sed neq̄ herodes Nam remisi ad illū, z ecce nichil dignū est morte actum ei. Emēdatum. i. disciplinatū eum dimittā. s. libez recedere. q. d. flagris et ludibriis quātum voluerūtis eum afficiā. dūmodo sanguinē innoxiū nō effundatis. Hic iudices p̄ toto conamine laborare debent p̄ liberatiōe z defensione pauperū et oppressoz. salua tamē veritate z iusticia. Et pylatus fecit iūcos marinos acutissimos accipi et coronā pari. quam milites id ē sui ministri capiti ihesu imponebāt pcutientes cū bacculis. ad penetrandū cerebellū. Ñ hernardus. Os capitis p̄forauit z vsq̄ ad cerebz p̄uenit. Ex qua impssione capud mirabiliter vulneratū p̄ totam faciē sanguinem fundebat. Crisp. Ille pūctuis capud dei⁹ i pleuit. Postea fecit eum vestibus suis spoliari z ligari ad statuā. et durissime flagellari. ita q̄ a planta pedis vsq̄ ad verticē nō esset in eo sanitas. Hec statua vt dr fuit ita spissa q̄ circa duas palmas vna manꝰ ad alterā attingere non valeret. Et accepēt correptas et manꝰ eius colligabant. Et postq̄ eū durissime flagellassent. induerūt eum veste purpurea antiqua non ad honorē. sed ad cōfusionez z derisionē. dantes ei harundinē pro sceptro in manu eius. et sic fecit eum duci ad cōmunē plateā corā iudeis. ¶ Exiit ād pylatus itez foras et dixit eis. Ecce adducam eū vobis foras vt cognoscatis quia in eo nullā inuenio cām. Exiit aūt Ihesus portans spineā coronam z purpureū vestimētū Et dixit eis pylatus. Ecce homo. q. d. Respicite hominē mirabilē quē crudeliter flagellis tractaui. Cū ergo vidissent eū p̄nces pontifices z ministri. nō mitigati. sz magis p̄moti ad iram clamabāt alta voce dicētes. Crucifige crucifige eum. quasi dicerēt Illa flagellatio ad nichilū valet. qz modica cruciatio est. sed crucifigat Et illudētes ei dixerūt. Aue rex iudeoz. Et dabāt ei alapas. alij harundinē p̄ mānu eius accipiebāt p̄cusserunt caput eius. Alij genua sua flectebant. eū derisorie salutabant. alij in faciez eius p̄spuebant. z sic saluatorē nostz multi formiter deriserunt. Pylatus enim ex illis credebat satisfacere crudelitati iudeorum. et eos ad compassionē inducere. Ipsi aūt ob lūz naturali p̄passione. tum'mose clamabāt Crucifige crucifige eū. q. di. hec castigatio nullo mō sufficit. sed mori debet morte crucis. ¶ Tūc dixit illis pylatus. Accipite eū vos et crucifigite eū. Hoc enim dixit derisorie z indignāter. qz non habebāt potestatē iudicandi aliquē ad crucez. voluit igit' dicere. Si haberetis p̄tātem crucifigēdi. cito faceretis etiā sine legitima causa. sed ego hoc malū agere nolo. qz non inuenio cām in eo. vt. s. taliter puniā eū. Rñderūt iudei. Nos legem habem⁹. q. d. Non p̄p̄ijs motibus hoc p̄timus. sed dictante lege nr̄a. debet in cruce mori. qz filium dei se fecit. Nā ex eo q̄ pylatus ñ acquieuit clamori eoz p̄p̄ter allegationes factas ꝯ christū. ideo aliam causam

nunc allegant. prīores enim nō audebant resumere. qz pylatus eas euacuauerat. Et ideo allegant legē Leuitici. xxiiij. vbi p̄cipitur. q̄ qui blasphemauerit nom̄ dñi occidatur. Et tale crimē blasphemie imponebant xp̄o. quia filium dei se fecit. i. nomiauit.

¶ Cum aūt pylatus audisset hos ſmones magis timuit non ꝓpter legem iudeoꝝ quā allegabant. sed q̄ ihesus sibi oblatus et flagellatus forte esset filius dei. Et iō ingress⁹ p̄torium extra tumultū iudeoꝝ incepit veritatē de hoc inquirere vi. Unde es tu. q. d. es tu ne natus vel genitus a deo. vl̄ dei fil⁹? Sed ihesus ñ rñdit ꝓpter tria. Primo qz sup̄ de hoc pylato sanctus dixerat. qñ dixit. regnū suū non esse de hoc mūdo. Secūdo ne impediret passionem eius. Tercio qz opa q̄ faciebat vt illumiatio ceci. suscitatō mortuorum. sue veritati testimoniū phibebāt. Sz pylatus reprehendens eius taciturnitatē. dixit. Michi nō loq̄ris. nescis qz ptātez h̄eo crucifigere te et dimittere te. q. d. merito deberes mihi loqui cum habeā plenā ptātem super te. In quibꝰ verbis pylatus seipm ex ꝓprijs verbis condēnauit. Et tūc ihesus respondit ad reprimendā pylati iactantiā d. Non haberes aduersus me vllā potestatem nisi tibi datū esset desup. i. a deo. Ro. xiij. Non est ptās nisi a deo. Cum ergo hec potestas sit tibi a deo concessa. videas et bene caueas ne abutaris ea. Sed quia pylatus timore humano hac ptāte abuti ñ debebat. et iudei ex inuidia crucifigendo xp̄m peccarent. et magis sit peccare ex inuidia q̄ grauiꝰ q̄z ex timore. Ideo dicit xp̄c. populus iudaicus qui me tibi tradidit maius pctm̄ habz. Et pylatus audiēs hanc rñsionem. exinde id ē ex hac causa. quasi rōnabiliter ꝓuictus de pctō. ꝓposuit eum dimittere plusq̄z p̄ius. In contrariū aūt iudei clamabāt dicētes. Si hūc dimittis. non es amicus cesaris. Omnis em̄ qui seipm regez facit. ꝯdicit cesari. Nam romāi ꝓ tunc abstulerāt a iudeis dignitatē regiam. ne h̄erent occasionē rebellandi. q̄ ideo quicūq̄z inter iudeos dicebat se esse regem. ille videbat contra ordinatōnem romāi cesaris facere. Sz xp̄us cōfessus erat se regē esse vt pz supius. ergo iudei apparenter arguebāt. q̄ ex hō se opponeret cesari

Volentes ex hoc pylato qui erat officialis imperatoris timorē et terrorem icutere. ne eū impunitū cōtra ordinatōem imperatoris dimitteret abscedere. Sz cū pylatus audisset hos ſmones timēs coꝝ accusatōem. adduxit ihesum foras extra p̄torium vt corā iudeis de facto euidenᵗ inquireret et sniam ferret aut liberatōis aut crucifixionis. quā omino vellēt. et sedit ꝓ tribunali. i. sede iudiciaria in loco qui dicit lycostratos. i. structura lapidum. qz locꝰ ille fuit pauimētatus variis lapidibus. gabata vero dicitur collis alta. Beda. locus ille erat sublimis et eminens sicut iudices solent in sublimi sedere. vt videantur et audiant. Et ille locus fuit añ domū Pylati. Erat aūt pasceue. i. ꝓparatio sabbati. quia sexta feria iudei parāt cibaria ꝓ sabbato in quo nihil operātur nec decoquūt. Et hoc ortū habet ex eo q̄ dicit exodi. xvi. de mana q̄ in die sexta colligebāt ꝓ sabbato. qz sabbato nō inueniebat. Et erat hora quasi sexta illius diei. qñ pylatus sic sedit ꝓ tribunali. qz hora fuit iā inchoata. et nondū p̄fecta. et apus nos hora nona añ meridiē.

¶ Tūc eo sic sedente ꝓ tribunali. misit ad eū vxor sua p̄ nunciū vi. Nichil tibi et iusto illi. q̄si. d. Iste homo qui traditus tibi est ad iudicandū iustus ē et innocēs. q̄ō experta sum per hec. qz mlta passa sum hodie per visum ꝓpter eū. et igit̄ nō te intromittas de eo. Augustinꝰ et Crisostimꝰ videnᵗ sentire. q̄ hec mlier in illa visione valde fuerit afflicta et territa ꝑminatōibꝰ terribilibus ꝑ eam et vir suum. si xp̄o aliquid mali inferrēt. Et ideo festināter denunciauit hoc viro suo reuocando eum a ꝑdemnatiōe xp̄i. Rabanꝰ dicit. q̄ hec visio ꝓuenerit a dyabolo. intelligente se ꝓ christi passionē spoliandū. qz sic prius ꝓ mulierē mortē humāno generi intulerat. ita voluit ꝓ mulierē ipm de manu iudeoꝝ eripere. ne ꝓ mortē eius mortis imperiū amitteret. Et pylatꝰ sedēs fecit ihm adduci. dicens iudeis. Ecce rex vē. q. d. Ecce qualē hominē. despectum flagellatū et abiectum. dicitis velle vsurpare regnū iudeorum et vīm ꝯ romanū imperium. videtis em̄ q̄ nichil taliū pōt attemptare. Hoc totū allegauit ꝓ liberatōe eius. sed ipsi inuidia ꝓmoti multo magis clamabāt. Tolle. tolle

quia grauis est nobis ad videndū ⁊ crucifige. vt sc̄z memoria eius ꝑter turpitudinē mortis de medio populi deleat. Et pylatus regem vestr̄ crucifigam. quasi diceret. confusio est si hunc facitis crucifigi. ō quo apō vos est fama q̄ sit rex vester. Et respondēr pontifices. Non habemus regem nisi cesarē Exquo aūt christū regem celestē negauerē iusto dei iudicio factum est vt regno celesti ꝓuarentur. ⁊ seruituti ꝑpetue regi romanoꝝ subderent. Per hoc etiam plane patet aduenisse tempus messie. exquo fatent ex se nō hr̄e regem de sua gente. q̄ illi qui ꝑerant ex parte herodis. non erant ꝓprie reges. sed tetrarche. vt ō eis fuit ꝓphetatū Geñ. penl. ꝑ iacob patriarchaz qui in extremo positus conuocauit omnes filios suos et dixit eis. Congregamini vt annūciez vobis q̄ ventura sunt ⁊ bñdicens iudam dixit. Non auferet sceptr. de iu. nē. ¶ Tunc pylatus videns q̄ nichil ꝓficeret. sed magis tumultus fieret. allegando xp̄i innocētiā accepta aqua lauit manus suas coram pp̄lo. Mos enim erat illis. vt cum quis velit se ostēdere ab aliquo facto innocentē vel dissentientē. lauit manꝰ in signū innocentie. sic ⁊ Pylatus manus suas lauit dicēs. Innocens ego sum a sanguine iusti huius. vos videritis. quasi dicat. Caueatis bñ ne malū vobis eueniat de malo quod facitis interficiendo innocētē. ego sum minister legis. ergo non ego sed vos. qui crimē rebellionis ꝯ cesarē ei imputatis sanguinē effunditis eius. Et tunc respōdit vniuersus populꝰ dicens. Sanguis eius super nos ⁊ sup filios. id ē successores nostros. O pylate tota maris aqua tibi nō sufficeret ad lauandū culpam. q̄ licet iudei totū illū pondus et factū sup se susceperint. īmunis tamē esse nō poteris. cum vt iudex ex tuo officio facere iusticiā tenebaris. quā non fecisti. sed timore hūano et terreni ꝓmodi amore peruertisti. Tradidit ergo eis christum per sententiā diffinitiuā vt crucifigeret. O vos iudices attendatis quotiēs innocentē sanguinē effunditis. Quotiēscūq̄ nanq̄ iudicium peruertitis. iudicando ex timore odio. cupiditate. totiens iustum ⁊ innocentem christum ad mortē iudicatis. ⁊ vosipos ad eternā cruciatōem. Augustinus. xi. q. i. ij Quicunq̄ aut cōsanguinitate aut amicicia vel hostili odio. vel inimicicijs in iudicādo peruertit iudiciū christi qui est iusticia. fructum eius vertit in amaritudinē damnationis. ¶ Sentētia igitur data signa fiebāt scōm consuetudinē in iudicō sanguinis per tubas vel cornua sicut in aliquibꝰ ciuitatibꝰ fit ꝙ campanā vt hominibꝰ patefieret. Et tūc iudas videns q̄ christꝰ sententiatus ⁊ damnatus esset ad mortē. ꝓgnitōe ꝓpr̄ij sceleris ⁊ dānationis penitētia ductus retulit. xxx. argenteos principibus sacerdotū dicens. Peccaui tradens sanguinem iustū. Sup quo dicit Leo papa sentētialiter. q̄ iudas christū non deum nec dei filium. sed tantūmodo nostre conditōis hominē licz innocētem credidit. et ideo misericordiam eius non flexit. nec veniam meruit. quia eius omnipotentiam non credidit. Ex quo patet q̄ eius penitentia nō fuit vera. quia solum quādaz displicentiaz habuit absq̄ spe. De quo nota prius. At illi dixerūt. Quid ad nos. tu videris. id est opus tū manifestabitur quale sit. nos autem nō curamus si peccasti vel non. Et proiectis in templo argēteis. abijt et laqueo se suspendit ex desperatōe. In quo plus peccauit vt dicit Hieronimus. q̄ꝝ q̄ christum vendidit. quia in traditione ⁊ venditione directe peccauit contra christi hūanitatem. Ex desperatione aut̄ contra eius diuinitatē. quia contra eius misericordiam Et iudei nolebant illud precium ponere in corbanā id ē i bursam ad quā ponebant oblationes templi ꝓ reparatōne et alijs necessarijs. Corban enim hebrayce. dicitur oblatio latine. Et inito consilio. emerūt ex eo agrū figuli. Quia ille homo cuius fuit ager erat figulus. et illa terra erat apta ad ficilia vasa et in sepulturam. Et quia ex precio sanguinis emptus est. vocat ager ille acheldemach. id ē ager sanguinis in hodiernuz diem. Qđ ꝓphetatum fuit per Hieremiā di. Acceperūt. xxx. argenteos ꝑciū appreciati. i. ꝑciū xp̄i venditi. quē appreciauerūt a filijs israel. q̄ istud ꝑciū fuit institutū int̄ iudam et sacerdotes qui erant de filijs israel. et dederunt eos in agrum figuli. id est ꝓ agro

Hic nota de raptoribꝫ. vsurarijs. ⁊ alijs q̄ ex illicitis acquisitis faciūt elemosinas. Et cum Jhesus esset ad mortē condemnatus. et p sonitum tubaꝝ vel aliorū instrumtoꝝ innotuerat Marie mestissime. cucurrit cum magdalena cito ad audiendū ⁊ videndum quō esset de filio. Et ꝑm q̄dam queme̅bꝝ ad quandā platea̅ ꝓco quidā tuba sonuit. Et maria ad magadalenā. O dilecta magdalena. q̄d tuba illa velit. forte revocata est sententia mortis filij mei. Et ipe clamauit ex parte caypbe ⁊ pylati ⁊ omniū principuꝫ sacerdotū di. Precipio omnibꝫ magnis et paruulis vt statim vadant ad montē calvarie. videndo crucifigere pessimū seductorē filium Marie. O quantus dolor in corde virgis tunc extiterat. quez certe nullus pre magnitudine posset enarrare. ¶ Tunc iu dei ⁊ ministri Pylati acceperūt Jhesum tāq̄ malefactorē condemnatū. ⁊ crucem magnā ad hoc patam de cedro/cypresso ⁊ palma in longitudine quidecī pedum. enormi crudelitate sup scapulas eius posuerūt. et funem in collo et ad maiorez confusionē alios etiā duos latrones associatos extra ciuitatem eduxerūt. Jhesus autē ꝓpter multas tribulationes ⁊ plagas quas tota nocte sustinuit in tantū debilitatus est. q̄ crucem pondero/sam portare nequiuit. Quare ꝑm Lucam. Apprehenderūt quēdam symonem de ciuitate syron natum. patrem duoꝝ discipulorum. scz Alexandri ⁊ Ruffi. Et hunc cōpulerunt crucē portare post Jhesum non causa compassionis. sed vt eo citius ad locuꝫ passionis venirēt. et suam malicia̅ ꝓplerent ¶ Anselm⁹. O maria quid tunc factum est cū filio tuo benedicto. Maria dixit. cuz educeret filius meus dilectus cū duobus latrōibꝫ extra portā ciuitatis. cum ingenti pressura. volui etiā sequi ⁊ videre filiū meum. nec valui p̄ magnitudie populi q̄ ois ad obprobriū filij mei dilecti ꝓnerēt. Tādem vna cū magdalena deliberata p quandam viā a diacentis platee circa quendam fontē cucurrimus vt illi obuiā veniremus. Tunc venit dilectus filius me⁹ consputus deformatus ⁊ oppressus maximo dolore. qui me intuens benigne sub graui cruce inclinauit. dicens. Aue mater. Et ego festinanter accurrens. amplexando ⁊ osculādo. Unus de ministris qui prius in domo Anne Jhesum percussit. manū leuauit ⁊ me in maxillaꝫ percussit vt in terrā caderem. ⁊ statim man⁹ percutiēs abiit quā fili⁹ me⁹ curauit! Erāt autē euz turba multa. aliqui ad videndum. aliqui ad plāgendū. quidam ad deridendū. Et mulieribꝫ cum plangētibus. dixit. Filie iherusalem nolite flere sup me. scz meā mortem. quasi diceret. cito resurgam. sed flete sup vos. s. ꝓpt̄ mꝫa mala que cito venient vobis. ⁊ sup filios vestros genitos et generandos ꝓpter peccata vestra quoniā venīet dies. s. obsidionis iherusalē ꝓpt̄ mortem meā in te. scz post quadragintaduos annos in quibus dicetis. beate steriles. q̄ tunc scz agiliores alijs fugere meli⁹ possūt cū̄ grauide. et ventres q̄ non genuerūt que min⁹ anxiate erunt. quia mulieres habentes pueros in obsidiōe multū dolebunt ·nō tantū ꝓpter se. sed etiam ꝓpter pueros. Josephꝰ Post passionē christi ad vindicandū mortem eius infra. xlij. ānos venit exercitus romanorū. scz Tytus ⁊ Uespasianus. ⁊ subito circūdederunt iherusalem. ad quā ꝓpter festuz ex diuersis regionibꝫ decies centena milia hominū conuenerāt. et ob hoc statim fames ꝓpter mꝫtitudinē populi facta in ciuitate iherusalem quasi in carcere detinebāt. Unde idez Josephus refert. q̄ multitudo populi magna extincta est fame. ymmo cingulos. calciamēta et corrigias de scutis tractas comedebāt. nec pudor fuit tunc hominum soleam pedis ore suscipe ⁊ lingua lambere. Ibi mulieres vrgente fame proprios pueros comederūt. ⁊ qui bonissimōi habere non poterāt fame mortui sunt. ⁊ clades inenarrabiles ꝓpter cadauera ⁊ aeris corruptionem patiebantur. Et vt dicit nonagintaseptem milia venditi sunt iudeorū triginta ꝑ vno denario. sicut ipi christū vendiderūt ꝑ xxx. Et undecies centena milia perierunt fame ⁊ gladio. Et tunc implebāt prophetia xp̄i de angustijs ciuitatis iherusalem. Tūc poterāt dicere montibꝫ cadite sup nos ad oppr̄endū. ⁊ collibꝫ opite nos. ⁊ ꝓbete nobis latibulū. Ezh⁹ fletus ⁊ āgustie scribit rōnē

sanctus Lucas. scz q si in viridi ligno hoc faciūt. in arido quid fiet. quasi christus di. Si ꝫ me qui sum quasi lignū viride et fru cuferū. et non dignum ad abscindendum. prolata est sñia mortis cōtra iusticiā vt crucifigar. et sic p̄cidar a terra. quid ergo fiet ꝺ̄ vobis aridis iudeis. qui estis quasi aridū lignū q infructuosum. dignū ad p̄scindēdum et cremandū. nisi q iuste ꝫ vos dictabitur sententia seuere punitiōis. q amare p̄sc̄sionis ab hac vita. q tandē p̄escindamī ab arbore vite q̄ est dñs deus q in ignē eternum mittemini. ¶ Postq̄ venerūt ad locū caluarie. qui est locꝰ fetidꝰ. cadaueribus plenꝰ nudauerūt Jhesum totaliter vestib̄ suis cū violentia. vt pellis sua prꝰ vulneribꝫ cruenta. et pilis vestimēt̄oꝝ implicata. renouatis vulneribꝫ grauiorē dolorē priori tunc patetenuit. Heu. heu qui celum vestiuit diuersis lumīb̄. añ crucē exuitur nudus. ꝙ hoc ad crucē in terra iacētē p̄stratus. sua dignissima mēbra funib̄ extendebāt. iuxta illꝫ p̄a. Funes extenderūt in laqueū. Et clauum grossū in manu eiꝰ p̄cutiebant adeo spissū q sanguis emanare non potuit. ita vulnus clauo implebat. Et tūc aliud brachiū extēderunt q extraxerūt. q ꝓsimilē clauū infixerunt. Postea ad pedes q̄s fortiter traxerūt quia foramia pedum vt dicit ad tres pedes et manū distabāt et etiam clauo colligabāt Et sic implebat illꝫ psalmiste. Fodert manus meas q pedes meos. s. nimia extensiōe mēbroꝝ. q dinumerauerūt omia ossa mea. Post hoc crucē erexerūt. q violenta intrusione foramini lapidis imposuerūt. ex qua violentia vulnera tūc rupta de manib̄ q pedibus riuuli sanguinis abundant effluxerūt Jhesus ergo sic clauatus q leuatus. corpus ponderabat. plicabant tibie. brachia extendebant. caro frangebatur. caput inclinabat et totū corpus affligebat. Ihū heu. in q̄dā ꝑsone loquit in ꝑsona xp̄i di. O hō vide quę p te patior. Est ne dolor sicut q̄ crucior ad te clamo q̄ ꝓ te morior. Ihū penas quibus afficior. vide clauos q̄bꝫ fodior. cuꝫ sit dolor tantus exterior. intus ē tñ planctꝰ grauior. cū te taꝫ ingratū expior. Pendēte ibū sic in cruce. scripsit pylatus titulum lītis grecis. hebraycis q latinis. Jhesus nazarenus rex iudeoꝝ. vt ab omnib̄ de diuersꝫ mundi partib̄ illuc ꝓpter festū pasce venientibus posset legi De quo pontifices indignati pylato dixerūt. Noli scribere rex iudeoꝝ. sed q dixit rex sum iudeoꝝ. Sed pylatus dixit. Qđ scripsi scripsi. q. d. factū est et stabit. Milites ergo scz ministri q apparitores ꝑsidis pylati. quib̄ incumbebat exequi sñiaz iudicis. quoꝝ ꝑmūiter sūt vestes dānatoꝝ cum xp̄m crucifixerūt tanq̄ cupidi acceperūt sibi vestimenta q fecerūt quatuor partes vni cuiq̄ militi ptem. s. de tunica alia ab illa tunica inconsutili. Xp̄s eñ duas tunicas habuit. vnā quā diuiserunt in. iiij. partes vni cuiq̄ militi ptē. s. de tūica. aliam vo incōsutilem integrā relinq̄ntes. dixerūt adinuicem Non scindam⁹ eā. sed sortiamur ꝺ̄ ea cuꝫ sit. Inconsutile ē qꝺ̄ nō est ex ꝑtib̄ consutum sed ꝓtextū ꝑ totū a modu cyrothece. sic fuit illa tunica. et tali vestimento tūc vtebant̄ palestini. Et dicūt quidā matrē dñi eā fecisse. que creuit iuxta mensurā xp̄i. De hac veste miserūt sortem vt impleret scriptura. partiti sunt sibi vestimēta mea. q sup vestē meam miserūt sortem. Hic nota de lusoribꝫ. qui ludunt dolose cuꝫ simplicib̄. spoliantes eos vestibus q aliis. et specialiter de illis qui in sacratissima nocte vigilie natiuitatis nostri saluatoris ludunt. vbi ludūt sup vestes xp̄i. et spoliant christū honore q gloria. quib̄ a christianis specialiter in eadē nocte vestiri deberet. vbi sunt peiores diabolo. iudeis vel paganis qui deum suū honorant et tremūt cē. ¶ Stante igitur Jhesu in cruce quatuor genera hominū suis blasphemijs eum inuaserunt. Primo turbe q populares. capita sua mouētes. in eius derisionē dicentes. Vah qui destruis templū dei. vah est interiectio. insultantis seu deridentis. sicut vulgariter dicit. pfudich Es tu ille qui destruis templum dei. quasi diceret. dicis ꝺ̄ teipso q possis destruere templū dei. q virtute propria redificare illud in tribus diebus. Salua teipsum si tante potentie es. q descē de de cruce et credimus tibi. Mentiuntur. quia maiora viderūt et tamē non credidērunt. Secundo principes derisorie dixerūt Alios saluos fecit. seipz̄ ñ pōt saluū facere q. d. Nō est vez q aliquem saluum fecerit

qz si posset talia facere. etiã seipm saluaret. Si nũc rex israel ẽ. ꝛ messias ꝓmissus vt dixit descendat de cruce. confidit in deum ꝯsi amicus amico. vel filꝰ patri. si ergo ẽ amicꝰ vel filꝰ dei liberet eũ si vlt. Terũ milites pylati dixerũt. Si tu es rex iudeoꝝ saluũ te fac. s. a morte descẽdẽs ꝺ cruce. Ihs ãt hec obprobria oĩa patiẽs sustinuit. et qꝺ magis est prẽm ꝙ eis ozauit ꝺ. Pr̃ dimitte illꝭ quia nesciũt qꝺ faciũt. Qꝺ erat pmũ ꝟbũ xpi in q̃ docemur iniurias ẽmittere. si qs voluerit ꝙ deus remittat sibi pcta sua. Pat. Dimittẽ ꝛ dimittet vobis. In ozõne petimus. Dimitte nobis debita nra. sic ꝛ nos dimittim⁹ ꝛc. Insup xpus a latrone q̃ ad latus eius sinistꝝ pẽdit blasphemauit di. Si tu es xps qꝺ ñ credo. salua teipꝫ ꝛ nos sc̃z corpaliter. Hũc latronẽ soci⁹ suus dextꝫ increpauit dicẽs. Nec tu times deũ. sic nec iudei nec milites romani. ꝛ ergo in eaꝺ dãnatõe es tu cum eis. Nos q̃dem qui sumus malefici ꝛ latrões. iuste suppl. sumus in hac dãnatõne. hic aũt iniuste hec pauit qz nihil mali gessit. Et vertebat se ad Ihsuz meli⁹ quo poterat ꝺ. Memẽto mei dñe dũ veneris in regnũ tuũ. Quis ei hũc docuit. q̃s inforauit vt ꝓpendentẽ cognosceret. et eum ꝙ salute eterna inuocaret. Certe doctor pietatis qui neminẽ vult dãnare sed oẽm hoiez se ad eum ꝙ pniam ꝛ inuocatõem ꝓuertẽtẽ vlt saluare. hic est. instruxit interius. quẽ tã patiẽt viderat pati exterꝰ. Ihs rñdens ei ihsus. loq̃ns scꝺm ꝟbũ ꝺ. Amẽ dico tibi hodie mecũ eris in paradiso. O q̃ pius ꝛ misericors est dñs nr̃ oĩbꝫ inuocãtibꝫ eũ in veritate. omnes exaudit nullũ despicit. latronẽ pie suscepit. ꝛ pcta ei dimisit. Noli ergo o peccator tardare. noli despare. si cupis cũ christo saluari. clama cum latrone. Memẽto mei dñe. ꝛc. Stabãt ergo iuxta crucem Maria matre dñi. maria cleophe ꝛ maria magdalena. mr̃ dolorosa dum vocẽ suauissimam filij audierat ꝙ peccatoribꝫ orantẽ et crucifixoribꝫ ꝛ latroni remittẽtem gladi⁹ doloris maternũ cor ipius scindebat. q̃ ei nihil dicebat. Qꝺ dilectus Ihesus in cruce aduertens. vt eius dolorem mitigaret. ꝛ dicit ei terciũ verbum. Mulier ecce filꝰ tuus. O bone ihesu cur dulcissimã mrẽm mã sic rude alloqueris sic ꝺi. mulier. cur nõ dicis mater dilecta. cum cor maternũ ibi vehementius vulnere doloris pateremr. vere quia tunc nõ erat tempus dulciter loq̃ndi nec nomẽ matris exponendi. quia si virgis nomẽ matni amoris ãmonuisset. forte cor virgineũ ꝛ maternũ crepuisset. Dicit ergo mulier ecce filius tuus. quasi diceret vsq̃ nunc fui tibi in obsequiũ. sed de cetero Johannes tibi deseruiat. Deinde dixit iohanni. ecce mater tua. q. ꝺ. mater mea sit mr̃ tua ꝙnozando. amãdo et curam habendo. Et ex illa hora accepit eam discipulus in suam sc̃z matrẽ ꝛ curam. O anima fidelis cogita quãs singultibus nũc idem pectus virgineum fuit passionatũ. Nam tunc sine dubio passionis gladio amplius. q̃ si in corpe pateretur ꝓpio fuit transfixum. dicere bene potuit. O qualis cõmutatio dimittere regem glorie et accipe filium piscatoris. ¶ Hic instruimur qualiter de parentibꝫ nostris curam habere debeamus. nõ solum in vita. verum etiã in morte et post mortem. et tamen aliqui min⁹ faciunt. qui maiora a parentibꝫ receperunt. Considerãs ergo Ihsus maximã sui cordis et sue matris doloꝝ. et ꝙ passio sua in multis deberet frustrari. q̃ sufficiens fuisset ꝓ infinitis mundis. salutem omniũ hominũ desiderans. dixit quartum verbum. Sitio. hoc tamẽ non solũ naturali motu. sed etiam spũali sensu intelligenduz est. Naturaliter ẽm sitiuit. quia tantũ ꝙ totam noctẽ sustinuit et laborauit. et tantũ de sanguie effudit. q̃ ꝓpter defectum humidi naturalis multũ sitiebat Maxime tamẽ sitim exprimebat spũalẽ. vt ostenderet quantum nostrã fidem ꝛ animaꝝ nostrarum salutem sitiret. O verbum ineffabile. et cõctis seculis admirabile. creator celi ꝛ terre atq̃ maris fons oriozuz. puteus aquarũ viuentium. qui omniũ gratiaꝝ fluentis redũdat clamat hodie sitio. O virgo mater clemẽtissima que olim infantiam filij ita lactasti vbere de celo pleno quomodo sustinere potes ꝙ vnigenitus tuus clamat et ꝺi. Sitio O pie domie. o Ihesu benigne. quid sitis aut ad quid sitis. Sitio inquaz ad patrẽ. sitio ad me. ꝛ ad oẽs. q̃ in circuitu meo sũt Sitio inq̃ ad te prẽm. vt hodie respicias ꝺ

excelso glie me in me filiū tuū. cū latronib⁹ morte turpissima ꝓdēnatū vt sanguine et aqua de latere meo ꝓfluētib⁹ extinguere digneris flāmeū gladiū quē collocasti ad custodiendū viā ligni vite. ut oīb⁹ ī me credē ūb⁹ et pēitentib⁹. pateat liber introitus ī regnū meū. O bone ihesu. sitis ne āpli⁹. Si/ no ampli⁹ ad te O mī dulcissima. o fili mi ꝑcordialissime q̄d sitis ad me. vñ te saluare potero. de cellario. an de torculari. si sufficit alie me de torculari cordis mei potū dabo ūbi in lacrimis sine mēsura. Jbūs. Sitio ad te mī. vt spes ēsurrectōis mee q̄ in cordi/ bus oīm fidelium meo⁹ hesitatiōis turbine quatī saltē in corde tuo anchora sola certi/ tudinis solitet. Sitio eē ad vos oēs q̄ trāsi/ tis ꝑ viā vt attēdatis ⁊ videatis si ē dolor sic dolor me⁹. vt ꝑ ꝓpassiō⁹ corda vra scida/ tis. q⁹ hodie scissum ē cor meū ⁊ corp⁹ meū q⁹ a planta pedis vsq⁹ ad vticem ñ est sani/ tas in me. Fundite ergo ex vase cordis la/ crimas. ne frustra laborauerim ex q̄b⁹ me de lectabilit potatis. Et tē vas erat ibi posit̄m aceto plenū. Jam vt dic̄ nicolaus de lyra sup illo verbo ꝑuer. xxxi. Date siceram. id est potū inebriatiuū merentib⁹. ⁊ vinū bis/ qui amaro sūt aīmo ut bibant ⁊ obliuiscant egestatis sue q⁹ occasione hoc⁹ vbiq⁹ senio/ tes iudeo⁹ statuerūt. vt condēnatis ad mor/ tem daret vinū aromaticū ad bibendū. vt eo facilius tolerarēt passionē. Sed tunc in iherusalē matrōe deuote erāt. que hoc vinū dabant ex deuotōe. Judei āt bestialitate et crudelitate moti. illud vinū datū ꝑ xp̄o. ⁊ alijs duob⁹ crucifigendis bibēt. et loco b⁹ posuerūt acetū felle mixtū. et spongeā plenaz illo aceto mixto ysopo. i. ligno seu stipiti iso/ pi circūponētes obtulerūt ori eius. Et dum modicū gustasset vt ꝓphetia ipleret. noluit bibere. ¶ Et dñ cognouisset oīa facta esse que ad op⁹ redēptōis nccia fuerāt. subiūxit quintū vbū d. Cōsūmatū est. supple oē q̄d scriptū est de mea passione. Ut ergo nobis mōstraret ei⁹ dolorē. q⁹ ñ ficte sed vere ꝑ/ bonā naturā voluisset. nec aliquā ꝓsolatōz deitatis interim ēgtū ad sensualitatē babu/ isset. Exclamauit voce magna ad ptēm di/ cens sextū verbū. Hely hely lamazabatha/ ni. q⁹ ē interꝓtatū de⁹ me⁹. de⁹ me⁹ vt q̄d d̄ relīq̄sti me. ¶ Dicis. quō hoc eē potuit. vt deus pr̄ filiū dereliquerit in cruce passiona/ tum talit̄. Dico ꝑm magistz. iij. sniaz. q⁹ nō reliquit eū ꝑ sepatōem deitatis ab būanita/ te. quia q̄d xp̄s semel assumpsit nūq̄z dimi/ sit. dereliquit āt filiū ꝑ subtractōem refrige/ rij ⁊ consolatōis in sensualitate siue portōe inferiori. Fuit em̄ sensualitas ⁊ portio inferi/ or totaliter derelicta sīm oī ꝓsolatōe. ⁊ ergo amarissime voluit ⁊ in oībus mēbris dolo/ rē sensit. Cū dicit mgr̄ sup illo vbo. de⁹ me⁹ ⁊c̄. Sepauit se diuitas. q⁹ subtraxit ꝑte/ ctōem. sed non soluit vnionē. sepauit se fo/ rtis vt nō adesset ad defensionē. sed non in/ tus defuit ad vnionē dīs. xviij. Xp̄us igit̄ in omnib⁹ mēbris amarissime dolēs clama/ uit hely. quod verbū quidā de circūstātib⁹ non intelligebāt. Jdeo dicebant. Ecce he/ liam vocat ille. sinite videam⁹ si veniat heli/ as ad deponendū eum. Jhesus autē vt mo/ riens testamentum ꝑ parte inceptum lega/ ta pia matre discipulo dilecto. et vestibus crucifixorib⁹ concludēdo animā suaz om/ nibus dignioribē deo patri legauit dicens se primum verbū. Pater in man⁹ tuas ꝓmen/ do spīm meum. Et inclinato capite emisit spi/ ritum. Dicat quilibet deuote pater nr̄. Et tantū de scōa parte.

Sequit̄ tercia ps.

ET tenebre facte
e sunt ⁊c̄. ¶ Sicut em̄ saluator nr̄ in sex diebus nostraz complevit re/ demptōem. sic sex signis oñdit deitatis veri/ tatem. ⁊ oīm creaturaz subiectōez ⁊ omniū factoz ꝓtestatōem. Dicitur igit̄ q⁹ morīēte dño tenebre facte sunt a sexta hora vsq⁹ ad horam nonam ꝑ vniuersā terram. s. iude. Et nō alubi sc̄m Nicolaū de lyra. q⁹ eclip/ sis nō pōt sic vniuersal' eē. ⁊ accipit̄ hic ps ꝓ toto. de q̄ bī Lu. Congruū nanq⁹ fuit q⁹ sole iusticie patiente. material' sol pderet lu/ men suum. vt ꝓdictum fuit Amos. viij. In die illa occidet sol in meridie et tenebrefice/ re faciam terram in die luminis. Tunc em̄ sol factus est niger tanq⁹ saccus cilicinus. Apocalipsis. vi. Sed que sit causa illius eclipsis. Dicitur ibi q⁹ non fuerit natu/ralis. cum luna illo tempore fuerit plena.

Dz ſm Dyonyſiũ in epiſtola ad Policarpum. Tenebre ille fuerũt facte p interpolitõnẽ lune inᵗ terrã ⁊ ſolẽ di. q̃ vidit hoc tunc tpis in egipto exñs. vbi ẽ tãta aeris puritaſ q̃ rariſſime fiunt ibi nubes ⁊ pluuie ꝓp̃ qõ talem ꝓiunctõem ſolis ⁊ lune ibi meliuſ poſſit videre. Vidit ergo vt ſcribit luna ab oriente aſcẽdere verſus meridiẽ. ⁊ ſupponẽtem ſe oyametraliter ſoli. et ſic eũ eclipſare Et mgr hiſto. dicit. q̃ athenienſes vbi tũc viguit ſtudiũ. q̃rentes cãm hanc tenebrarũ ⁊ nõ inuenientes. q̃rebant a Dyo. valentiore doctore eiuſdẽ vniuerſitatis Quibꝰ ipe rñdit di. Aut eleñta mẽtiũtur. aut deus natire patiẽ. Qua rõne moti. ad honorẽ ip̃i? dei ignoti aram fecerũt. õ qua bẽ. Actu. xvij De illo deo ignoto loquiẽ barthо. bri. di. xxxvij. c. turbat i gloſa. dicẽ. legiẽ q̃ cũ paulus veniſſet athenas. vidit arã ignoti dei. in qua erat ſcriptũ. hec ẽ ara dei ignoti in q̃ viuim? mouemur ⁊ ſum?. A qua ſcripᵗa apl's incepit p̃dicatõez ſuã. ⁊ apuit illis athenienſibus ſenſum ſcripture. ⁊ p ꝓñs de deo nõ et dño dicẽs. Quem vos dicitis ignotum ego p̃dico. Et ideo tunc Dyonyſi? ariopagita videns quẽdam cecũ tranſeuntẽ dixit illi. Si illuminaueris hũc cecum coram me credam in deũ. Et ſtatim inuocato nomine crucifixi eſt illuminatus. Et ille credidit ꝛc̃ Spũaliter. omnis chriſtian? in ſignũ vere compaſſiõis illo die obſcurare debet ⁊ pdere lumẽ exteriozis ornatus ⁊ vaitatis. et p humilitatis veſtẽ aliquã hodie oñdat xp̃o honeſtatem ⁊ compaſſionẽ. Ad qõ hortat apl's ad Ephẽſios. iiij. Jam non ambuletis ſicut gentes ãbulãt in vanitatibꝰ ſenſus ſui. ¶ Scõm ſignũ eſt velꝝ templi diruptõ De quo habet Matth. xxvij. Velum templi ſciſſum eſt. Duo enim fuerũt vela in tabernaculo mõa ſm p̃ceptum dei. Exodi. xxvi. Unũ interius qõ velabat ſancta ſanctorũ. Aliud exterius qõ diſtinguebat inter pplm et ſacerdotes. et illõ ſm Origenẽ. paſſiõis tpe fuit ſciſſum. p qõ miſtice ꝛ ſignabat ſcripturaꝝ occulta reſeratõ. ⁊ pplm admitti ad ſpũalia capeſcẽda. Spũaliter. velum illud verecundiã in hoie deſignat. que moderno tempe eſt ſcindẽda. vt nulli? de cetero erubeſcat peccata ſacerdoti de tegere ⁊ confiteri. Sed quilibet cũ pſal. dicat. Delictũ meũ cognitũ tibi feci ꝛc̃. ¶ Terciũ fuit terremotus ⁊ cõmotio. Matth. xxvij. terra mota ẽ. preuiderat ſe eſſ receptricẽ quẽ celi capere nõ poterãt. De q̃ ꝓpheta dicẽ Cõmota ẽ ⁊ ꝓtremuit terra. Spiritualr. terra ẽ cor peccatoris. inſtar terre ſiccũ ⁊ aridũ ſiñ hõore gre. frigidũ ſine caloze caritatis. tardũ ⁊ groſſũ ad bene volendñ. Illõ dz conſiderare amaritudinẽ paſſionis xp̃i et ꝓtremere p pietatẽ nem ne amaritudo xp̃i in amaritudinẽ eius anie et eternã dãnatõem ꝓmoueat. Paueat igr̃ et contremiſcat cor peccatoris. et dicat illõ Hiere. xxiij. cõtritũ eſt cor meũ et in medio mei contremuerũt omia oſſa mea. ¶ Quartum fuit petraꝝ ſciſſio. Matth. xxvij. Petre ſciſſe ſunt. Nec mirꝝ cuz petra firmiſſima hodie pateret. In quo verificatũ eſt illud. iij. regũ. xix. Ecce dñs tranſijt. ſ. per mortez. et ſpũs grandis ⁊ fortis ſubuertens montes et conterẽs petras. Spũaliter petre ſũt peccatores obſtinati et idurati malicia. qui ſaltem illo tempe ſcindi debẽt ⁊ penitere. quia ſi ſanguis calidus hirci duꝝ lapidem molliſicat et frangit. multo fozẽus ſanguis xp̃i calidiſſim? feruẽtiſſimo amoze p peccatoribus effuſus hodie p aures inſtillatus corda dz emollire obſtinatoꝝ ⁊ frãgere. et ꝓſciam coꝝ mundare. De q̃ ꝑme Johãnis. i. Sanguis Jheſu xp̃i emũdat conſcias nras ab omni peccõ. ¶ Quintũ fuit monumẽtoꝝ aperio matthei. xxvij. Monumẽta apta ſunt. In ſignuz q̃ ſcti pres a carcere lymbi erãt paſſiõe xp̃i liberati. de q̃ dicebat ezech. xxxvij. ecce ego apiam tumlos vros et educã vos õ ſepulcris vris pple me? et inducã vos i terrã iſrl id ẽ viſionis btifice. Dic monumẽta ꝓſciaꝝ vbi cadauera peccatorũ latent. p cõfeſſionẽ aperiri debent. Hiere. iij. laua a malicia cor tuum iſrael. vt ſalua fias. ¶ Sextum fuit mortuoꝝ reſurrectõ et eoruz apparitõ. Matthei. xxvij. Multa corpa ſanctorum qui dormierunt. ſurrexerũt ꝛc̃. et apparuerunt multis. vt oſtenderent vt ſua mors eſſet cauſa noſtre reſurrectiõis. i. Thes. iiij. ſi ei credim? q̃ Jheſus mortu? ẽ ⁊ reſurrexit ꝛc̃. Spũaliter. ſic qui modo virtute paſſionis chriſti p penitentiã õ peccatis reſurrexerũt. ſe debent manifeſtare et apparere in converſatione

honesta inꝺ xp̃ianos nᵒ recidiuare. i. De. ij. ꝓuersatõem vtam inter gentes hñtes bonã ꝛc. Signis nanq; istis fctis ⁊ visis. mlti ex iudeis ad fidẽ sunt ꝓuersi. q̃ vnꝰ centurio vidẽs illa miracla glificauit eũ ꝺ. Vere filius dei erat iste. Et ois turba que aderat ad spectaculũ illud videntes miracula que fiebant. in signũ ꝓpassionis pcussert pectora sua qꝺ repñtaꝺ post missam. qñ post memoriam dñice passionis. tundiꝺ pectus ⁊ dicit nobis q̃z pctõribꝰ ꝛc. ¶ Ant. O carissima dña būit tẽ dolor filij mi finẽ. rñdit maria. Audi qꝺ est sup oẽ lamentabile. quiꝺ post accidit. Judei cũ ꝓparasceue esset. ne corpora eoꝝ remanerẽt sabbato in cruce. rogauerũt Pylatum vt frangerẽt eoꝝ crura. Venert ergo milites. ⁊ ꝑmo fregerũt crura eorum. qui cũ eo crucifixi erãt. ⁊ forte ꝑmo illis vt post diutius ⁊ quiẽꝰ possent morã trahere cum ihesu et eoꝝ malam voluntatẽ explere Ad ihesũ ãt cũ puenissent. ⁊ vidissẽt eũ iã mortuũ. non fregerũ eius crura et hoc ꝑfigurabaꝺ in agno paschali. qꝺ comedebatur sine fractura ossium. Juxta illuꝺ Exodi. xij Os non ꝓminuetis ex eo. Sed vnus militum vicz Longinꝰ. lancea apuit latus eius et tam grande vulnꝰ fecit. q̃ cõtinuo exiuit sanguis ⁊ aqua. Et dicit q̃ hic Longinus cecus erat. ⁊ gutta sanguis xp̃i in oculo tactus lumẽ virtute ipsius accepit Exiuit sanguis ⁊ aqua ꝓm Nicolaũ de lyra. Sãguis ad nostram redemptõem. Aqua ad pctõꝝ ablutionẽ. Sciendũ tñ q̃ illa aqua mirabiliter exiuit. qz non erat humor flegmaticus vt dicũt aliqui. sed aqua pura. ad oñdẽdũ q̃ corpus xp̃i erat ex veris elemẽtis compositum. Ꝺ errorẽ eoꝝ qui dixerunt eũ habere corpus celeste. sic dixit Valentinꝰ ⁊ sequaces sui. Et eoꝝ qui dixert eum hñe corpus fantasticũ sicut manichei. Ꝑ vẽit ioseph ab arimathia oriundꝰ ⁊ rogauit Pylatum qz ei familiaris fuit. cũ esset nobil decurio. vt dicit Mar. xv. Et iꝺo securius ipm rogauit vt posset tollere corpꝰ Jhesu ⁊ sepelire. Hic fuit discipulꝰ xp̃i. fideli credẽs doctrine eius. occultus aũt ꝓpter metũ iudeorum. Añ esm passionẽ exim̃pfectõe nmebat de synagoga expelli qꝺ erat ignominiosum si confiterer xp̃m. tamẽ post passionẽ ferue-

ter factus exemplo xp̃i aiatus mãifestauit se volẽs xp̃m honorifice ⁊ gliose sepelire. iuxta illꝺ ꝑdictũ Isa. xi. Et erit sepl̃cr eius glorioſum. Tũc pylatus q̃siuit si iã mortuꝰ eẽt et informatus de oibꝰ q̃ acciderant. ꝑmisit tum ꝓpt̃ reuerentiã pretensis. tũ ꝓpter innocentiã xp̃i passi quã ille cognouerat. Tulit ergo corpꝰ Jhu ꝺ cruce. venit enã Nicodemus qui venerat ad ihesũ nocte vt ꝺr iohãnis. xix. ferens mixturã mirre ⁊ aloes. quasi libras centũ ad vngendũ corpꝰ ihesu. q̃ posset p̃seruari a corruptõe. Et licz illa fecerit ex deuotõe. videt tñ q̃ plenam noticiã de resurrectione xp̃i non hñet. quia ꝺ eo erat scriptum in ps. Non dabis sctm̃ tuum videre corruptiõem. Propter qꝺ non indigebat vnctõe ꝑseruante ꝺ putrefactiõem. Acceperunt ergo corpꝰ Jhesu ⁊ ligauert in linteis id ẽ pannis lineis inuoluerũt. ꝓpter qꝺ statutũ est q̃ corporalia sup q̃ conficit corpꝰ xp̃i non fiant de pãno serico sed tantum lineo. vt habeꝺ de ꝑse. di. i. consulto omniũ. Erat enim in orto ꝓpe locũ vbi crucifixus est ihesus monumẽtum nouũ. In quo nondum quisq̃ positus fuerat. quod Joseph pro se exciderat. In qꝺ poluerunt ihesum/ et cum adiutorio multoꝝ aduoluerũt lapidem magnũ ⁊ ponderosum ad ostiũ monumẽti. vt facili nõ posset ab aliq̃ amoueri. Ibi erat maria magꝺ. ⁊ altera maria assistẽtes vt viderẽt quale redire possent ad vngendũ eum. ¶ Altera vo die scz sabbato post parasceuen venert ꝑncipes sacerdotum et pharizei ad pylatũ dicentes. Dñe recordamur q̃ seductor ille adhuc viuẽs dixit Post tres dies rsurgã. Jube ergo custodire sepulcz in terciũ diem. ne forte veniant discipuli eius ⁊ furent eum. et dicãt popl̃o q̃ surrexit a mortuis. ⁊ erit nouissimꝰ error peior priori. ¶ Tũc ait illis pylatus habetis custodiã Ita custodite sicut scitis. q. dicerz Sufficiat vobis q̃ consensi in necem eius de cetero nichil me intromitto. Et illi abeũtes munierũt sepulcz cuz militibꝰ armatis. signantes lapidẽ sigillo ne aliquis possz ingredi sine scitu eoꝝ. Et sic vsqz ad tercium diem illesum ꝓmãsit vsqz xp̃us in nocte resurrectõis dñice surrexit. Rogemꝰ deum.

Sabbato in vigilia Pasce.

ET requieuit die septimo ab omni ope quod patrarat. Genes. i. Phil osophus. viij. phi. dicit q omnis actō ⁊ oīe agens hz temp⁹ determinatū. qđ nō ptransit. Nā corpa celestia sol luna et oīa planete suos pficiūt cursus certo spacio ⁊ tpe determinato. Arbores certis tpibus fructificant. certo tempe quiescunt. Ideo dic sapiens q oīa tp⁹ bñt ⁊ suis spacijs transeūt. Eccs. iij. Saluator igitur dñs nr ab eterno disponens mūdū pditum p singulatē actōem ⁊ passionē sue mortis saluare tpe illo q̄ pcm̄ incepit. s. sexta feria. passione sua de peccatis satisfacere voluit. et finē dare sue opationi. vt die septio requiescere posset. Vnde vt dicit. lxxv. di. q die. Prima die dñs incepit facere mōz et sexto die bestie create sunt. ⁊ cum bestijs orta est edendi ptās ⁊ vsus escar. in q̄ etā edendo puaricati sunt. Sic etiaz sexta die opa xp̄i quātum ad salutē necessaria terminata fuerūt. Quare dicit. xxxvi. di. sexto die vbi homo incepit sua incremēta nescire. ibi inceperunt dīna circa eum opa terminari. Consūmatis ergo sex diebus ab omnibus operibus septimo die requieuit. Queritur an christus senio moriēdo naturaliter requieuisset. s. si violenter crucifixione occisus nō fuisset. Et videt q non. q. q̄to complexio est nobilior. tanto pmanentior. sed cōplexio xp̄i fuit nobilissima. iō sp duraret et⁹ vita Contra pmo celi. Omne corruptibile necessitate corrūpit. Sed xp̄us erat corruptibilis. ergo Rñdet dñs bonaueñ. in. iij. sup mgīm. q hec questio aliter soluit. si cōsideretur gra vnionis. ⁊ aliter si questio querat de natura humana in xp̄o p se considerata. et suis solis naturalibus derelicta. Primo mō loquendo. si querit questio de xp̄o put est scda psona in trinitate ⁊ ver⁹ deus ⁊ hō Hoc modo loquēdo si querit q̄stio si xp̄s senio quieuisset ⁊ mortuus fuisset. si alis violenter mort⁹ vel passus nō fuisset. dico q non. q. psona filij dei in qua hūanitas assūpta pdicatur. que oīa contraria recōciliauit. et omnia enīa in esse confuat. posz elementa p̄ria reconciliare in christo homine. et actōem elemētoz suspendere ⁊ ipam hūanitatem in suo esse p̄seruare. sic q cōsumptō non esset. nec calidū in humidū ageret. ⁊ sic p̄ns in xp̄o senium non appareret. Sic etiā tres pueros in fornace nō lesit incendium Sic etiam Adam nō poterat mori p ligni vite esum. virtute eius ligni vite poterat deo humanitati xp̄i impmere. Secundo modo loquendi si querit q̄stio de humanitate xp̄i in se ⁊ absolute cōsiderata. ⁊ vt p̄sideratur vt verbo non vnita. Et hoc mō si xp̄us violenter crucifix⁹ nō fuisset. tū senio quieuisset et mortuus fuisset. q̄ctum ptinebat ad cōditionē hūane nature i se p̄sideratē sīn vnione. sed in ptate nature vnite fuit. sic dicere l̄r̄ nō ꝺficere. Ex hoc patet. q natura xp̄i hominis mortalis erat. et in ea virtus ptraria elemētoz agebat. ⁊ calidū naturale. hūidū radicale cōsumebat. que oīa ad senium faciūt et defectum naturaliter inducūt. ⁊ sic intelligitur etiam ꝓpositio pbi. Ad argumētum ꝺ nobilitate cōplexionis dico. Quāuis xp̄i complexio fuerit nobilissima. q. aūt nō fuit simplicis nature. sed compositi ex cōtrarijs elemētis. necessario defecit ⁊c. Queritur vtr in morte xp̄i fuerit anīa separata a deitate ⁊c. Respondet bonauen q aīma xp̄i in triduo non fuerit separata a verbo triplici rōne. Prima ē q. deum nō decebat. q. humanā naturā indissolubili matrimonio cōiunxerat vnde sic non decet vir dimittere vxorem. sic nec verbū dei ab anima separat. Secūda est quia nobis nō expediebat. q. si facta fuisset separatio. anīa illa nec hūisset potentiā ad genus humanū eripiendū ꝺ captiuitate nec mediatricis hūisset officium ad reconciliandum. q̄ duo nobis nō expediuissent. sed nocuissent. Tercia q. illi anime non ꝑgrue bat. erat enim innocētissima ⁊ btissima. iō nō poterat velle separari a verbo quia innocētissima nō poterat ꝺ voluntatē suam separari ⁊c. Quantū igit ad continuatōnem litteralē patet dictū est quomō xp̄s acerbissimā mortē ⁊ passionē p nobis toleravit. hodie quō morte sua multos gl̄iose triūphando tribulatos liberauit. et ꝓm hoc sunt tres partes. In pma tractat ꝺ victoria triumphi generalis. ibi. Et requieuit

In scđa excellentia numeri figuralis. ibi.
Die septimo
In tercia de magnificētia exercitij integrat ibi. Ab omni ope qđ patrarat.

¶ Quātum ad primaz partem est notandū qđ pax siue quies quo/dammō finis est omnis laboris. Quia si q̄ ritur a bellatore quare pugnādo se exponat mortis piculo. Rñdet ut pturbatorē pacis et quietis vincat. ⁊ vt pacē ⁊ quietē habeat Et bene. quia vt dicit btūs Augustin⁹ ad bonifaciū vt recitat xxiij. q. i. Noli. Nō em̄ pax geriē vt bellū exerceatur. sed bellū geritur vt pax acquirat. Est nanq̄ quies ⁊ pax medicina tristicie que cōsistit in labore. viij poliū. Volens ergo quietē et pacez habere sempiternā quā humano generi aduersari⁹ perturbauit. virtutū armis infatigabilr̄ debet eum impugnare. et clipeo patientie labo rare. Vnde vt dicit̄ de conse. di. v. Jeiunīū. Labori boni op̄is addit̄ felicitatis et q̄etis denarius. i. merces. Et requies fructus habet̄ sui laboris. C. d. fer. l. oīs in glo. Hoc oñdit saluator qui armis pacie et virtutum in ara crucis dyabolū triumphando laborauit. et habita victoria in pace q̄euit. p̄s. iij In pace in idip̄m dormiā ⁊ requiescā.

¶ Dño quiete nanq̄ ⁊ pace hominib⁹ p̄curā da. saluator nr̄ requiescere dignatus. ē.
In virginali vtero.
In materiali tumulo.
In spūali habitaculo.

¶ De primo ecci. xxiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Nam vt videmus q̄to artifex est in arte sua p̄fectōr. tanto perfectius facit opus suū et nobili⁹. Cū ergo deus sit p̄fectissim⁹ artifex. oēm bñs virtutem ⁊ omnia p̄spiciēs sm̄ sapientē. cui⁹ op⁹ imp̄fectōem non nouit. extra de bap. c. maiores. qđ ab eo est ceptū imp̄fectū nō relinquit̄. C. de emēdatiōe Justiniani codicis i principio Incepit ergo a principio totū vniuersuz. p̄fectissima figuraz̄ s. sperica forma re. Nam celū ē sp̄icū. stelle. elemēta. terra omnia sp̄erice se bñt ad modū oui. vt dr̄ in scđo celi. et in spera materiali primū ⁊ vltimum tangit se in p̄ncto. Decuit ergo vt deus qui in homīe duo extrema. s. spūalem et corpalem naturā quasi sp̄rice cōpulauit ad complemētum p̄fectōis vniuersi. seip̄m exhumilitate inclinaret. vt p̄mū. i. naturā humanā sua potentia et miscōia ēleuaret ad se ad vniēdū q̄si vltimū. vt in vno supposito sp̄erice duo vltima vnirēt extrema. deus ⁊ homo. creator ⁊ creatura. mortal⁹ ⁊ immortalis. ¶ Hoc autē aliter fieri non debuit. q̄z vt filius dei ad vterz̄ virginis se inclinaret ⁊ assumpta natura in ea quiescerz̄ Quare in laudē huius dignissime virgis canit eccl̄ia. Quē celi capere non poterāt. huo gremio p̄tulisti Ihū terrā. in quodā p̄mone. O venter capacior celis. distentior terris. latior elemētis. qui illū continere valuit. quez totus mūd⁹ comp̄hendere ñ potuit. Comparatur enim vngo gloriosa virgini per quā vnicornis ad gremiū capit̄. de quo nota p̄ius figurat̄ per thalamū Darij regis. de q̄ hēt scđo Esdre. iij. q̄ rex p̄saz̄ darius fecit cenā magnā. omnib⁹ vernacul⁹ suis ⁊ magistratibus medie ⁊ p̄sis ab india vsq̄ ad ethiopiam. cxxvij. p̄uinc̄s. ⁊ cū manducassent et bibissent ⁊ saciati fuissent. Darius ascendit in cubiculum suuz et req̄euit. Tūc tres inuenies custodes tabernaculi regis. dixerunt alter alteri. Dicam⁹ vnusquisq̄ nām sermonem qui p̄cellat. ⁊ cuiuscunq̄ sermo apparuerit sapiētior alterius. dabit illi rex dona magna Tūc scribentes singuli sua verba vel suū vbum signauerūt. ⁊ posuerūt subtus cervical regis. vt cū rex surgeret. iudicaret cui⁹ verbū sapiēti⁹ eēt. Vn⁹ scripsit fortis est rex. Alter. fortius est vinū. Tercius fortiores sunt mulieres. Et cum surrexisset rex. dederūt ei scripta. mittēs vocauit omīs magistratus p̄saz̄ ad consiliū. et etiā vocati sunt adolescentes vt indicarent verba sua. Et dixit qui de fortitudine regis dixerat. O viri non p̄cellūt homīes qui terrā mare obtinent ⁊ omnia q̄ in eis sunt. Rex autez̄ sup omnia p̄cellit ⁊ dominat̄ eor. ⁊ qđcunq̄ dixerit illis faciunt. ⁊ oīs plebs ⁊ virtutes euz obaudiūt. Et si dixerit occidere. occidūt. remittere ēmittūt. si dixerit percutite peciūt. ⁊c. Et alī de fortitudine vini dixit Viri p̄ualet vinū omīb⁹ hom̄ib⁹ qui bibūt illud. seducit mētes regis ⁊ orphani. ⁊ serui ac liberi. diuitis aut paup̄is ⁊ oīm mētes

conuertit in ſecuritatem ⁊ iocūditatē et nō meminit oēm triſticiā ⁊ ɔbitum. ⁊ oīa p̄cor dia facit honeſta ⁊ nō memīt regē nr̄e magi ſtratū. ſed oīa p talenta facit loqui. nōne ergo p̄cellit vinū qđ hec facit; Et tercio dicit Zorobabel de mulieribꝫ dixit. Viri. nō magnus rex. nec vinū p̄cellet. Quis ē ergo q̄ dñaf eor. nonne mulieres genuerūt regem ⁊ oēm ꝑplm qui dominaf mari ⁊ terre. ⁊ ex illis nati sunt. ⁊ ipe educauerūt eos qui plantant vineas ex quibꝫ vinū fit. Ipe faciunt ſtolas oīm hominū. gloriā ⁊ honorē. nec homines pñt ſepari a mulieribꝫ. ſi cōgregauerint aur̄ ⁊ argentū ⁊ oēm rem p̄cioſam. et viderint mulierē bono vīm ⁊ bona ſpecie. omia hec relinq̄ntes in eam intendūt. Hō patrem ſuū relinquit qui enutriuit illū ⁊ ſuam regionē. ⁊ ad mulierē ꝑiungit. et cum muliere remittit animā. ⁊ neq̄ p̄rem memi nit neq̄ mrēm neq̄ regionē Et nunc credite michi quia magnus ē rex quē offis homines verent tangere. videbaz tñ apemē filiā bezacis mirifici concubinā regis. ſedentē iuxta regem ad dexterā. i. nobiliori loco. ⁊ auferentē dyadema de capite regis ⁊ imponē tem ſibi. p̄ hoc ſcz inſinuantē ſe rege dignio rē. et palmis cedebat regē tanq̄ ſibi ſubdi tum ⁊ ſuū. ⁊ ſup hoc apto ore intuebaf eā. ſicut homo ſtupid⁹. et ſic eius amore capt⁹. vt nō auderet ſibi in aliquo ꝑdicere. ⁊ ſi arriderz. et ſi indignata fuerit ei blādiſ. donec reconcilieſ ei in grām. Ideo o viri cur non fortiores ſunt mulieres. Hic a rege ⁊ a cunctis ſapiēcior iudicabaf ⁊ donis honorabatur. Per Darium regem qui fertilis inter ptaf. ſignari pōt rex celor omni ſuauitate ⁊ bonitate fertilis. Hic offes homines maxima fertilitate. ⁊ liberalitate ad ep̄las eterni conuiij non ad tp⁹. ſed eternaliter fruendas inuitat di. Venite ad me offes q̄ la. ⁊ onerati eſtis ⁊ ego refitiā vos. Matħei. xi. Qui pietate et miſericordia inebriatus et cōmotus decreuit oīdere p̄ ſue caritatis et pietatis maximā apparitiōem ⁊ oſtenſionez in talamo virginal⁹ vteri quieſcere. ¶ Super q̄ facto tres cuſtodes ſpūſctō illuminati deum attendūt et mira eius opa laudātes ꝓſcribunt. Primus eſt Moyſes deſcribēs regis potētiā ⁊ ſapiaz d. In p̄ncipio creauit

deus celū ⁊ terrā. Geñ. i. Hic tam potens ē q̄ quecūq̄ voluit fecit. dixit ⁊ facta ſunt. ipſe viuificat ⁊ occidit ⁊ oīa ſubiecta ſūt ei Deutero. xxxij. Ego occidaz et ego viuere faciam. p̄cuſam ⁊ ſanabo. ⁊ nō eſt q̄ de manu mea poſſit eruere Secundus ē dauid q̄ conſideras regis miſcdiam qui p̄ vinuz deſcribit. ſubdit ps. cxlvi. dices. Magnus dñs nr̄ et magna vtus eius. et ſapie ei⁹ nō eſt numer⁹. ſed miſeratōes eius ſup omnia opa eius ps. cxliij. Tercius de ſtatu gre attendēs dei caritatē que p mulierē deſcribit eſt Aug⁹. de doctrina chriſtiana loquēs ſic Bola caritas eſt q̄ vincit oīa. et ſiñ qua nichil valēt omnia. et que vbicūq̄ fuerit. trahit ad ſe oīa. Hec eſſi dei filium traxit in vter̄ virginis. colaphis cecidi vt p⁹ habeā Quare etiā Hugo de laude caritatis dicit Neſcio ſi quid magis in laude tua dicere poſſum q̄ vt deū de celo traheres. et homez de terra ad celū eleuares. magna vtus tua vt p te vſq̄ ad hoc exaltareſ hō. ¶ Secō ſaluator nr̄ quieuit in tumulo. vnde in ſymbolo. paſſus. mortuus. ⁊ ſepultus ē. et yſa. xiij. Habit ibi dñs. ſ. pater requiē a labore tuo et a ꝓcuſſione et a fuitute dura. Mortuo nanq̄ dño cum corpe. a q̄ deitas nūq̄ ſepabaf. requieuit p triduū i ſepulcro. ſeparata tamē aīma q̄ ſtatim ad lymbū patrū. p eor liberatōe deſcendit. et claritate magna aīmas eor q̄ in quiq̄ milibꝫ annor̄ detinebantur in tenebris cōſolabaf. vt longe añ p Iſaiam dictū eſt. c. ix. pp̄s qui ābulabat in tenebris vidit lucē magnaz. et bñ lucem magnā viderāt dum aniam xp̄i deitate vnitam et glorificatā p̄ſpexerūt. Habebāt nanq̄ ſancti patres in limbo tres p̄nas. ſ. lymbi obſcuritates. diuīe viſionis carentiam ⁊ demonū obſidionē. quas offis chriſti aīma glificata et deitate vnita abſtulit. Ur p̄mo totum lymbū lumīe deitatis pluſtrauit. ſua viſione delectabili animas eor beatificauit et ſua potentia demōes qui in obſidiōe vallauerant. p̄triſtauit et fugauit. Ob bene p̄ phetatū fuit per Ezechielē xxxi. in p̄ſona añe xp̄i loquētem. in die illa qua diſcendi ad inferos induxi luctū ad eos qui deſcenderāt in lacum Induxit nanq̄ luctū magnū demonibus. ſed gaudiū et conſolatōem ſctis pūbꝫ

Naz vt dicit̃ ex Augustino in q̃dam ſmõe et euangelio Nicodemi. Vox vt ſpiritum xp̃s tradidit. vnita deitati aĩa ad infernoz pfunda descẽdit. Cũq; tenebraz terminũ quasi quidã dep̃dator splendidus ⁊ terribilis attigiſſz. aſpicientes eũ impij et tartarei legiones territi. Inquirere cepẽrt d. Quis est ille qui sic intrepidus noſtros fines ingredit̃. et nõ solum nr̃a supplicia non veret̃ verũetiam et alios ꝺ vinculis nr̃is absoluit vnde est iſte taz fortis. mꝰus qui semp nobis subditus fuit. nũq; nobis talẽ mortũ immiſit. Et clamãtes dixerũt. O pnceps noſter. nunc pterijt omnis lẽticia tua. Poſt illas crudeliũ voces infernaliũ. facta ẽ vox vt tonitruũ dicẽs. Attollite portas pncipes vestras ⁊ eleuamĩ porte eternales et introibit rex glorie. Ad quã vocem ſtupefacti. ⁊ concurrẽtes demões q̃erunt. Quis est iſte rex glie. Quib̃ dauid ꝓpheta rñdit d. Dominus fortis et potẽs in plio. ipe ẽ rex glie Ut ꝙ vox ꝓphe ipleret̃ dicẽs. Cõtriuit portas ereas et vectes ferreos ꝓfregit. Ad imperium dñi oĩs vectes ferrei confracti sũt. ⁊ rex glorie intrauit. et tenebras lymbi illuſtrauit. Et ecce innumerabiles ppli sanctoz genub̃ ꝓuoluti. lacrimabili voce dicebãt. Aduenisti redemptor nr̃. aduenisti quẽ desiderantes diu expectauim⁹. descendisti ꝓ nos ad inferos. noli nobis deesse cuz reuertẽs fueris ad supos. Gaudium Adam pater humani generis exultauit d. lux illa auctoris lumis est sempiterni qui nobis ꝓmisit mittere coeternũ lumẽ suum. Et ysa. clamauit di. Hec ẽ lux patris filius dei. sicut predixi dũ essem in terris. ppls q̃ ambulabat in tenebris ⁊c̃. Tunc symeon exultãs dixit Glorificate deũ quia ego xp̃m infantẽ natũ in manib̃ suſcepi in templo. et ꝓpulſus spiritusctõ dixi. nũc videt̃ oculi mei salutare tuũ. qõ ꝓpti añ faciem omniũ populorum Poſt hec venit quidã vt heremita Johannes bap. d. Ecce agn⁹ dei. ⁊c̃. Et dñs extendens manũ et tenẽs dexteraã Ade dixit. pax tibi cum omnib̃ filijs tuis ⁊ electis meis. Et aſcendens ab inferis. oĩes sancti secuti sunt eũ. Sed occurrũt hic aliqua dubia mouenda vtz anima xp̃i ſepata siue quecũ Balia habeat vſum potẽtie ſenſitiue. Et videtur ꝙ ſic qz dictũ est ꝙ dñs extendẽs manum ſuã tenens dexteraã ade ⁊c̃. Certum tñ etiam ex ꝓdictis est ꝙ corpus xp̃i in triduo quieuit in ſepulcro. Videt̃ enim ꝙ ſolũ xp̃i aĩa ſepata habuerit potentie ſenſitiue vſũ Item lu. xvi. Eleuãs dives oculos videẽs lazaz ⁊c̃. Omnia aũt illa que ibi tangũtur dicunt cognitõem ſenſitiuã ꝙ modũ ſenſus Contra ſentire vt vult plõs est opatõ pium ei. ergo cũ facta ſepatõe iam nõ sit aĩmal. non erit opatio ſenſus. hoc videt̃ exp̃mẽto. Qz cecus habet potentiã videndi. et amiſſo oculo non ꝓt videre. nec frenetic⁹ recordari ergo ſi ꝓdit organũ potẽtie ſenſitiue qñ aĩa ſepatur magis perdit opatõem q̃ quãdo organum solũ ledit̃. ergo aĩma ſepata magis perdit oẽm opatõnem ſenſitiuã. Ad hoc reſpondendũ adducit Bonaueñ. in. iiij. ſup magiſtz di. l. tres opiniones Quidã nãq; dixerunt ꝙ anima ſepata ſecũ trahit oĩes potẽtias ⁊ oĩib̃ vtitur tanq; ſubſtãtia liberior vel vberior. in quc̃ dicũt credendũ eſſe phi loſophis in hac parte di. q̃ ſentire ſit opatio coniũcti. quia nec recte intellexerũt cognitionem poſt ſepatõem anime. nec vnitatem ꝓpter quã in vna aĩma ſunt tres potentie. ſ. rõnalis. ſenſibilis. ⁊ vegetatiua. ⁊ in eadez ſubſtãtia ꝓpmo radicant̃ cum qua neceſſario ſepant̃. quod phi loſophi nõ ꝓgnouerũt ſed ſancti. Et qm̃ fides nr̃a dicit aĩmas cruciari ignib̃. Et caſſiodor⁹ dic̃ ꝙ alijs ſenſibus efficacius valet. ideo poſuerũt aĩmã vſũ omniũ potentiaz habere. Secunda opinio est ꝙ anima habz potentias ſenſitiuas. illaz in quã que rõnalis est. ſed quoniã oĩes ſenſitiue exteriores vniunt̃ in origine ⁊ ſenſu cõmuni. et diſtinguũt̃ in organis. Ideo neceſſario cũ ſepatur anima a corpe. recurrũt omnes potentie ad vnũ originẽ ad ſenſum cõmunẽ. ⁊ p illum ſenſũ põt aĩa libera qõ poterat p omnes alios exteriores rõne alligatõis cuz corpe. ⁊ illo vtitur ad actus oĩm ſenſuũ. et ita vtitur ſenſu interiori non solũ intellectu. Et ille ſenſus est qui trahit ſecuz fantaſmata. Hanc opinionẽ confirmat aug⁹. de ſpũ et aĩa. Et. xij. ſup geñ. ad litterã. vbi dicit ꝙ aĩma ſecum trahit imagines rerum corpaliũ ⁊ p illas ymaginatur ⁊ cognoſcit. Tercia opio est. ꝙ aĩa rõnalis ſepata nihil

cognoscit nisi mediãte potentia intellectiua Per illam aũt cognoscit ꝓpter sui libertatẽ qđ cognoscebat ꝙ alias potentias. sic patet in angelo qui nichil opat ꝙ potentias sensitiuas nec vegetatiuas. qñ dependent ab organo corpali sicut manifestũ est inmenti. ergo sicut corpe corrupto nihil opat ꝙ potentias que respiciũt vegetabile. ita nihil opat ꝙ potentias q̃ respiciunt sensibile. ꝙ intellectum aũt cognoscit res sub ꝓditiõibꝫ materialibus pñte materia. q hoc est sensus exteriorꝭ. et res sub conditionibꝫ materialibꝫ absente materia. et hoc est imaginatiõis. et illas etiã res cognoscit abstractis omnibus materialibꝫ. et hec omnia vere facit. Et iđo recte dicit anima separata sentire ymaginari et intelligere. non ꝙ diuersas potentias sed per vnã que potens est omnibꝫ his modis ꝓgnoscere. sicut potentia q̃ est in angelo. vt patꝫ in. ij. li. di. iij. ꝓblem. ix. Hec opinio videtur bonauenture magis rationi consona. Ad obiectões dicendũ. ꝙ tactus siue visio talis est intellectual. ꝓut habet modũ comꝓhendendi ipoꝫ sensuũ. patet igitur ꝛc̃.

Quarit vtꝫ anima xpi omnes animas ex inferno liberauit. Rñdet bonauen. di. xxij. tertij. ꝙ non. sed tm animas electoꝝ suoꝝ. qz si passio ipius omnibꝫ posset valere q̃tum ad sufficientiã. non tñ influit nisi in eꝝ mẽbra. et quia multi erant in inferno. qui non erant eius mẽbra nc futuri erãt. qz extra statum meredi. Ideo illos nõ liberauit. sed tm electos. Unde Gregorius sup illud. Ego si exaltatus fuero a terra. oia trahã ad me ipm. di. Omia traxit qui de electis suis nil ũ reliquit. Et osee. O mors ero mors tua morsus tuꝰ ero inferne. qz in electis suis fõditus occidit mortẽ. mors mortis extitit qz vero in inferno ptem abstulit. q ptez reliqt non occidit funditus. sed momordit infernum. Tercio quarit vtꝫ statiꝫ post mortem ereptos de inferno introduxerit in celũ Dicit bonauẽ. ꝙ non. sed q̃tum ad locum statim in descensu xpi ad inferos induerũt lumẽ eternum. et beate facte sunt. et patuit eis celũ q̃tum ad premiũ. q nõ quãtum ad locũ. et hec est rõ. quia xps in omibꝫ debuit primatũ habere vel tenere. et ꝓmogenitus esse in multis fratribꝫ. igit ante omnes ipe ascendere debuit. vñ omniũ ascẽsio differri debuit vsqꝫ ad ascensionẽ xpi. Dilata aũt fuit ꝙ multos dies. vt ꝙ multa argumenta ofideret vere surrexisse. Actũ ꝓmo Prebuit seipꝫ viuũ ꝙ dies. xl. apparẽs eis Si aũt obijceret qs illđ Luc. xxiij. Hodie mecũ eris in paradiso. Dicendũ ꝙ paradisus ibi non dicit locus paradisi terrestris. nc celi empyrei. sed ipa apta visio dei. Tercio requies christi est i aĩma mũda. vt in spũali q singulari habitaculo. De quo psalmista Hec requies mea i seculũ seculi. hic habitabo qm elegi eam. Nam videmꝰ locum aptũ eẽ ꝙ requie si mundꝰ est. vndiqꝫ clausus. q custodia munitus. sic anima apta eẽ vt xpus in ea requiescat. si munda. sine oĩ reprensione culpabili. si clausa ab extrinseco turbabili. q munita custodia notabili. In signum huius xpus in triduo quiescere voluit in sepulcro nouo ꝓpter ꝓmuz. in signato q clauso ꝓpter secundõ. custodibꝫ munitũ propter tercium. Quilibꝫ ergo xpianus. q aĩam suam isto sacro tempe a fetibꝫ peccatorum ꝙ penitentiã mũdauit et xpm dei filiũ quasi ꝑciosissimũ depositum sumpsit. debet carnem cordis diligent custodire. et fenestras corpis. s. sensus claudere. ne ꝙ illicitas illecebras carnis cor apiat depositiz amoueat inquietet et rapiat. Quia Aug. in ꝓmõe ad virginibꝫ. Continẽdus ẽ animi appetitus a voluntate oculorũ. auriũ. olfaciendi. tangendi. gustandi. Et certe merito quia sicut in tpalibꝫ rebus qui rem sibi depositã ꝙ negligentiã pdiderit. puta quia cistam vel cameram vel domũ nõ claudit. q fur intrans rapit. tenet depositanti de damno satisfacere vt habet. ff. de depositi. l. ꝓma. Habet etiã ibi ꝙ si aliquis alteri cistam signatã depositauerit q ei spes rep seu thesauꝝ monstrauerit. q per negligentiã pdiderit. tenet alteri de damno. Etiã si vestimẽta balneatori data ad seruandũ perierint. siqdez nullã mercedem quandoꝫ vestimẽtoꝝ accepit. depositum tm teneri et dolũ dumtaxat ꝓstare đ putat imperator qđ si accipit ex cõducto Debet igit quilibet de depositio vel locato talẽ diligentiã adhibere. etiã maiorem q̃ si res esset sibi ꝓpria. quod si nõ fecerit. tenet ꝙ de damno satisfacere. Hec pro tanto dicta

sunt ad spūalem doctrinā. vt qui corp⁹ xpi tbesaur⁹ incōpabilez bodie vel beri quasi de positatū sūplerūt a manibꝫ sacerdotū. diligenū custodia caueant. oēs sensus claudāt ne eum amittāt p̄ peccatū mortale. alꝫ ō dāno dato quis se obligat ad pnā eternā. nl laeniz subest excusatio. quia q̄uis in spēcie aliena quasi in cista occulte xp̄iano dē. mōstratus tamē est clare p̄ sacerdotē in cena domini ⁊ in pascue. quis qualis vel q̄tus sit et quanta p̄ nobis sustinuerit in cruce mortiendo.

¶ Secūda pars in qua tractaē de excellētia numeri figuralis. ibi die septimo. Nam dies septimus est dies requiei. Exo. xx. Sex dies operaberis. septio requiescēs ab ope. Nam ꝑm pytbagoram et alios antiq̄s sapientes. septenari⁹ nūer⁹ dī eē p̄fcts q2 ex p̄mo ipari ⁊ pari p̄mo p̄fū matur. Primus em̄ impar ternari⁹. prim⁹ q̄ par quaternari⁹. ex quibꝫ duobus septenarius p̄stat. qui eisdē suis p̄tibus mlt̄pli catus in duodenariū surgit. Haz si tres per quatuoz seu q̄tuoz p̄ tres ducim⁹ ad duodenariū pueimus. Dicit etiā p̄fectus ex eo q̄m in recipiendo a binario vsq̄ ad denarium. oēs alij a septenario p̄ducunt alios. et p̄ducunt ab alijs mulāplicando. excepto solo septenario. vt bis duo sunt quatuoz. bis ter sūt sex. quater duo sunt octo. sic mlt̄plicati p̄ducūt alios numeros infra denarium. sed sic non est de septenario. qui infra denariū a nullo p̄ducit nec p̄ducit. Et ideo pytbagorici dicebant septenariū minerue et virginē ⁊ p̄fectum. Deꝰ igit̄ qui solus nl lam nouit imp̄fectōnē. vt dī extra ō bap. c. maiozes. omnia bñ ⁊ p̄fecte ordinans in septenario numero multa condidit. Hā tomꝫ vite p̄nis tps in septē diebus voluit. vij. planetis. quibꝫ corpa inferioza naturalit̄ regunt celum ornat. Septimo die completis omnibꝫ opibꝫ factuꝛe sue deus bñdixit. xp̄s ecclesiā suā sponsam septē virtutibꝫ. s. tribꝫ theologicis ⁊ quatuoz cardinalibꝫ. septez sacramētis. septē spūssancti donis. septē principaliozibꝫ fidei articulis scz incarnatōis. bapt̄smi. passionis. mortis. ad inferos descensus. resurrectiōis. ascensionis. et aduentus eius ad iudiciū notauit. Hic septenari⁹ deducts est ad duodecim. q̄m p. xij. apl̄os ē traditus ⁊ declaratus. sine q̄ nemo viuit hominū. sed mortuus manet. nisi septenario numero a christo rectificet ⁊ viuificetur. Pro quo Johānes i apoc. v. fleuisse legitur. dum vidisset libꝫ signatū septē sigillis formā imprimētibꝫ in celo ⁊ in terra. ⁊ apō inferos. et nemo esset dign⁹ aperire eū. ⁊ soluere signacula eius nisi leo de tribu iuda. i. xp̄us dei filius. hic em̄ aperuit libꝫ dei tatis ⁊ veritatis. et formā septem fidei articulorū. donoꝫ siue vtutū nobis impssit docēdo q̄d est in celo. quid fecit in terra. et q̄d i lymbo Quod etiaz figurat. iij. regum. iij. in helizeo. qui sup puerꝫ mortuū septies inspirasse describit. Et xp̄us expansis manibꝫ in cruce sup̄pl̄m exuncti septies ispirauit. i. quā do in cruce moriendo os suū aperuit suauissimū. et septies loquēdo spm̄ nostꝫ speciali dono reuiuificauit. et defectus per peccatuz acceptos expulit. p̄ quo orat sapiens eccl̄s. xi. dicens. Da ptes septē. i. dona p̄ que aia reficiat. ¶ Nam spūs humanus p̄ peccm̄ in potentijs suis recepit iacturā magnaz triplicis defectus ꝺ quos donant septē dona. vt anima in his rectificet. Nam aia recepit defectū magnum in

Intellectiua p̄ quā cognoscimus.

Volitiua p̄ quam appetim⁹

Optatiua p̄ quā cuncta facim⁹.

¶ Defectus nāq̄ potētie intellectiue fuerūt tres. scz vilitas in essendo. debilitas in cognoscendo. et ambiguitas in eligēdo. Haz intellectus human⁹ añ pecm̄ erat valde clarus. nobilis ⁊ subtil. mlto pl⁹ sole. sed peccō hōmis rubiginatus ē et turpis effectus et vilis. De q̄ conq̄rebat dñs hiere. ij. dicēs anime. Quā vilis facta es nimis. Scz dñs noster hūc defectū attendens in passione sua remediū vilitati adhibuit. ⁊ donum intellectus prestitit. mediante q̄ posset p̄priam vilitatē cognoscere. ⁊ opportunū remediū impetrare. In signū huius latro dono intellect⁹ reductus in cruce ad vilitatē p̄priā se recognoscens. dixit ad socium. Nos quidē iuste nam̄ digna factis recipim⁹ Conuertēs aūt intellectū ad eum q̄ secum pendebat xp̄m nouit eū innocentem ⁊ saluatorem. quare

inuocauit eum dicens. Memẽto mei dñe dum veneris in regnũ tuũ. Luce. xxiij. Ihc ſus aũt dixit ei. Amẽ dico tibi q̃ hodie me cũz eris in paradiſo. q. d. q̃ dono tibi immiſſo et infuſo non teſtimoni. ſed vilitatẽ ꝓpriã cognoſcendo. meã grãm inuocaſti. veniam impetraſti. et paradiſũ meruiſti. Illud donũ petijt ſibi dari ꝑs. dicẽs. Da michi intellectum vt diſcam mãdata tua. Sed ve illõ donuz ſpernũt brutales viuẽtes ſm ſenſualitatẽ in guloſitate. de quibꝫ dicit Apoſtol? phil. iij. Ambulant vt inimici crucis xꝑi q̃ rum finis interitus. quoꝝ deus venter eſt. qui terrena ſapiunt. Vñ ꝑs longmon dixit. q̃ filij duo ſunt ex hominibꝫ huius mũdi ſoliciti. vnus eſt cui altitudinẽ et nobilitatẽ annuit de?. et ipe nihilomin? ad alteri? mõi ſublimitatẽ et nobilitatẽ conat. Alt ẽ victũ hñs exiguũ. et ſuſtinet donec veritatẽ perpẽdit. et hñ admodũ fuit deo et nullus iſtoruz errat q̃ vtercz ſapit que dei ſunt Sed illi qui terrena ſapiũt et non q̃ dei ſunt multipliciter ꝓ intellectũ errant. Contra quod datur donũ intellectus. vt intelligat homo quis ſit. qualis vl̃ quantus et vbi. vt cum intelligat in omnibꝫ vilitatẽ ſe ſuzſũ ad creatorem erigat. in quo ſolo poterit habere nobilitatẽ. Quare apl̃s ammouet. Que ſurſum ſunt ſapite. non q̃ ſup terram, Col. iij.

Secundus defectus eſt debilitas in cognoſcẽdo. Intellectus eñ humanus ſcõm philoſophũ. iij. de anima. infimũ tenet graduz in genere intelligibiliũ ꝓpter qõ ad cognitõem altiſſimarũ cauſarz ita eſt elongat? et debilitatus. q̃ ſe habet ad cognitõem veritatis. ſicut oculus noctue ad radiũ ſolis. ꝓmo metha. Quẽ defectũ aduertẽs xꝑus in cruce. rogauit patrẽ vt hũc defectuz aſpiceret. et crucifixoribꝫ indulgeret. q̃ neſciũt quid faciũt. Sed ꝫ hunc defectũ de? ex ſua liberalitate impmit aime ſigillum et donuz ſapientie. ꝓ qõ eleuat intellectus human? in tanta altitudine. vt non ſolũ intellẽctu doctoz et magnoz. ſed etiaz iuuenculaz et puerorum. altiſſimas itreverberatis oculis pñt cognoſcere cauſas. ymo talia ſcire q̃ hũani/tus inattingibilia ſunt acumine rõnis. hoc ꝓuenit ſingulariter ex dono ſapie. Quare Ariſtotiles ꝓmo metꝫ. dicit. Sapientis eſt cognoſcere altiſſimas cauſas. Qui enim illud donũ habet tm̃ eleuat ꝓ deſiderijũ ad celeſtia q̃ ſibi vileſcunt oia terrena. Et hõo volens ſcire an illõ donum habeat. attẽdat ibi duo ſigna. Primũ ſi delectat audire verbum dei. bonitatis. iocunditatis et dulcedinis eterne. Scõm ſi te contriſtet audire vana et terrena. berñ. Inueniſti plane ſapientiã ſi priozis vite deſideras peccata ſi huius vite deſiderabilia pupendas. ſi eternam beatitudinẽ toto corde affectas. Tercio intellectus habz ambiguitatẽ ſiue ꝓplexitatẽ in eligendo. Nam q̃ in omnibꝫ melius eſt eligendum. homo ad tantã deuenit demẽtiam q̃ nõ conſiderat bonũ a malo et maius bonum a minori. et per conſequens errando. ſepe vnum ꝓ alio eligit. Contra quem defectum dedit deus donũ ſcientie. Que ſcientia nõ eſt aſtroz nec taliũ. ſed ſcientia qua homo conditorẽ ſuũ et ſeipz ꝓfecte cognoſcit. ſiue que iudicat de creaturis vt eis diuinus honor non tribuat. ſed deus iuſte adoret. Iudicat pctã eſſe lamẽtanda. et vntes amplectendal. Pro iſto dono rogauit ꝓpheta vi. bonitatẽ et diſciplinã et ſcientiam doce me. ꝑs. Illud donũ xꝑs in cruce cõmendabat in eius dignißima mẽe dicens. Mulier ecce filius tuus. q. d. Ecce tu que naturaliter et materno affectu compateris mihi. eligẽdo tamẽ melio? ſciẽtia tibi a ſpũſancto inſpirata. ſ. potius homĩs redemptõem. et patris celeſtis ac mee voluntatis adimpletiõem. cõꝫ ꝓpriam. dono tibi aliũ filium qui tibi fuiat et loco mei tuis votis obediat. Dz queritur an virgo gloriosa ſciẽtia diuinitus inſpirata cognoſcens ꝓ morte crucis velle redimere genus humanũ in paſſione xꝑi habuit ſummũ gaudiũ. Et videt q̃ nõ. Dz luij. dz. Tuã ipſius aiam ꝓtranſibit gladius. Sz ꝓtractans Damaſ. dicẽ. Dolores q̃s virgo effugit pius hos chriſto paciente ſuſtinuit. ita q̃ gladius iſtius animã ꝓtranſiuit. Et aug?. Cuz viſura accepit in paſſione dolores q̃s non habuit in xꝑi natiuitate. Contrarium patet compando ſtatum ei? ad oĩa ad que compari pot. et ꝓmo compando ad deum ſic. quia mẽs eius ordinata ad deum diuinã voluntatẽ ꝑfecte voluntati ſue. et plẽ incõpabiliter gaudet de dei honore cõꝫ de ſua

ppria vilitate. Sed xpi passio a deo erat volita et diuine voluntati acceptissima. ergo et virgini gratissima. vel non erat in mente ordinata. vel qz ignorabat passionis efficaciam. vl quia nolebat diuini honoris emendam. qd nullo mõ dicz est. Secõo compando eam ad mẽtem filij. quia mẽs eius vna erat z sume conformis in volita mente filij aliter non summe eũ diligeret. sed mẽs filij suam mortẽ sitiebat. vñ et dixit. sitio. ergo et ipa similit. omnis essz voluntas rationis vel plene consilliata. est cõformis deo in volito absolute. Tercio compando eã ad genꝰ humanũ. qz ipa se sciebat mrem esse ppter genus hũanũ et summe se gaudebat eẽ matrem. ergo summe diligebat salutẽ generis hũani. p qua materni impij obtinuerat dignitatẽ. Quarto compando eã ad mortez sanctoz. quia sancti amore xpi passionis se libentissime tradebant morti. Imo matres sanctissime ppter xpi amorez filios ppios videntes occidi. sume gaudebãt. ergo multo magis ipa cuz esset caritatis feruẽtioris. Quinto compando eam ad cõmune bonũ quia nulla est mẽs ordinata q non pfert cõmune bonum vilitati ppie. maxie quando ex hoc nullũ sue salutis fit piudiciũ. Sed xpi passio cõmune bonũ erat expediẽs omnibꝫ ergo ipa illud sume diligebat. Sexto compando eã ad desideria patrũ quibꝫ summe ppatiebat ipa. z quoz liberatõem sume desiderabat. quod sciebat nõ posse assequi. nisi p filij passionẽ. Septimo compando eaz ad seipsam. summo essz desiderio flagrabat deum videre. et suã ppriã salutẽ obtinere. qd tamẽ sciebat obtinere nõ posse. nisi p ppij filij passionẽ. ymmo eã ipa cum filio pata erat mori. Rñdet nico. de lyra in ij. sẽ magistrz q summe gaudebat. Ad cuius intelligentiã est sciendũ. q beata vgo erat mater erat z nichilominꝰ virgo btissima. qz mater ferebat ad filium materno affectu z teneritudine intantũ etiam q ipius aiam passionis gladius ptransibat. Mouebat enim affectu naturali. q mens fert in bonũ suum et bonũ nature z namrat bonũ. Et ideo naturaliter d eius oblatõe. s. vite xpi namrat boni. summe volebat. Erat nibilominus z virgo sanctissima z prudentissima. bñs plenissime bonũ sciẽtie. z ideo vlũtate libera et electiua. que vt ratio monet. summe conformabat diuine voluntati. et salutẽ humãi generis summo desiderio sitiebat. q ppterea etiam filiũ ad passionẽ offerebat. vnde ptem illa. s. vlũtate rõis in bonũ finale ferebat. ita q sicut xps sm ptem supioẽ erat compbensor z sume letabat. in hoc termino. s. gaudio supernatrat tenebat. tñ ad ptem inferioẽ erat viator z summũ doloẽ patiebat quia natura vt natura in bonũ conuenies ferebatur. Ita voluntas virgis caritate informata. volebat z gaudebat d xpi passione z sic supnaturaliter in illo termino tenebatur et natraliter in obiectũ sibi conuenies ferebatur. s. in vitã xpi. quare z summe letabat z volebat mẽ de xpi passione. Per hoc patz ad argumẽta q concedendũ est q sume volebat nec tamẽ erat ppter hoc quin gauderz sm iam dicta. Secundo dico q potẽtia volitiua est etiã p peccatũ infecta. Et spãliter tribus. Primo q nõ in omnibꝫ opibꝫ suis virtus ꝛcupiscibilis regulat ab intellectu sz quandoqz q dam impetu agit. sic equꝰ z mulus sine freno z directoze. sic ipa sin intellectu. Quare frequẽter ad vilissima z sceleratissima vicia festine se curvat impetu sui desiderij. z modicũ z nibil quod desiderat sibi negat. Eccs. ij. Omnia q desideraueri oculi mei nõ negaui eis. nec pbibui coz meũ qn omni voluptate frueret. Contra istũ defectum et impetũ dãnosum datur nobis donũ psilij cuꝰ est cognoscere z puidere ea q sũt ad finem. ad denotandũ q omnia sũt fienda a consilio. ne dimisso psilio quis in operatione sua reptet inutilem pniam. puer. vij. Sapientia bñat in cõsiliꝭ. Et seneca i quadam epla dicit. Tuc cõsilia salubria sive salutaria vocant. cum alludit pspitas. tũc velut in lubrico. nec retinebis nc dabis ei impetum. sed respicies quo eundũ sit et quoqz hec ille. De isto dono docuit nos saluator in cruce. in quarto vbo dicẽs. Sitio. id est voluntate regulata desidero qua patioz. fructum etiã z vilitatẽ passionis omnibꝫ puenire affecto. Secundo voluntas nõ est regulata in irascibili virtute. et ideo qñqz habet impietatẽ z crudelitatẽ ꝛ dictamẽ recte rõnis. Nam natura dictat pietatẽ ad pximi

sic membr ad mēbr. Uolūtas vo in ꝓximū contra legem nature et dictamē recte rōnis qñq exercet inhumanitatē ⁊ crudelitatem qđ magnū nephas ē. ff. de iustitia ⁊ iure. l. vt vim. dicit Cum natura inter nos quod dam ius cognatōis ꝓstituerit. hoiem homi ni insidiari. id ē contra rōem ꝛasci nephas est. Et ideo cōtra hunc defectū ꝑuisum est homi de dono pietatis. quod nos recte or/ dinat ⁊ docet. qualē reuerētiam debeamus habere ad deū ⁊ pietatem ad ꝓximū. Unđ ꝑme Petri. i. Gratia vobis et pax implea tur. que ad vitam ⁊ pietatem donata nobis sunt. De isto etiam dono instruxit nos sal uator in cruce dicēs. Cōsūmmatū est. q. d. Omnia que ex pietate ordinaui patienda ꝙ salutiōe humani generis iam ꝓsummaui. id est in nullo me difficilē reddidi. Sic eē ex pietate alter alterius onera portare debet iuxta Apl̄m. Alter alteri⁹ onera portate ⁊c.

¶ Tercio voluntas habet timorositatē ser uilem. timet enī malū ⁊ dimittit. non ꝓpter dei amorē. sed ꝓpter timorē pene. Timor iste non est meritori⁹. sed seruilis. Et dicit Fuilis. qz sicut Fuus timore p̄mij amissiōis et castigatōis dñi cauet malū. ne suspenda tur cauet furtū ⁊c. licz talis timor sit quodā modo bonus. qz disponit ad filialē timorez sicut acus trahit filū. licet ipa non ꝓiungat tamē inducit ad id qđ coniungere hz. Sic timor Fuilis nō est meritorius p̄m se. nc con iungit hominē vo. sed disponit ⁊ inducit ti morē filialē. quē ꝙ dilectōem copulat deuz et hominē. De illo timore Fuili dicit extra de re. iur. Qui ex timore facit p̄ceptū aliter q̄ debeat. facit. et iam nō facit. Ne iō tant⁹ labor noster sit cassus ⁊ inanis ꝓuidit de⁹ nobis de dono timoris filial q̄ est timor dei et fons omis meriti. ꝑouer. xiij. Timor dñi fons vite. Sic enīz dicit filialis. qz sic filius naturali instictu diligit p̄rem ⁊ ei⁹ vo luntatē būiliter facit ex amore sic isto dono quilibet dei voluntatē ex amore sine contra dictōe adimplet. Hūc timorē filialem xp̄s se ofdit habuisse. qñ nimio amore patr̄ vo luntatez in cruce fecit. quare dixit deus de⁹ meus ⁊c. q. d. O deus p̄. e⁹ voluntatē fi/ lialī amore semꝑ adimplere desideraui. iam ꝙ salute hoīs patiendo. vt debueras me non defendisti. sed vt voluisti. et ergo me i manibꝫ occidentiū dereliquisti. Sic qlibet timore filiali ⁊ nō seruili ꝓformare debet se dīne voluntati ⁊ eius mādata adimplere.

¶ Sed querit an timor seruil sit donū dei vel nō. Rñdet bonauentura in scripto suo sup̄ mgr̄m di. xxxiiij. tercij. q. est donū spūs sancti. quia sic donū dei ē credere penas fu turas ꝙ eo q̄ est ibi quedaz cordis illūina tio ⁊ directio. ita penas eternas fugere ⁊ ti mere est donū dei ꝙ eo q̄ ex tali dono ē cor dis emollitō. ⁊ fluxꝰ ꝓcupiscibilis restrictō ⁊ hec est quedā rectificatio. Q, autē emol litio dicit. Hieronim⁹. Induxisti dñe cor nostr̄. ne nō timerem⁹ te. Q, aūt ibi sit cō cupiscentie restrictō innuit p̄s. Confige ti more tuo carnes meas. Qđ quidē fit nō ti more casto solū. sed etiā Fuili quo timēmꝰ eterna supplicia ⁊ diuīa iudicia. ⁊ ꝓt illoꝫ timorē cessat homo a peccatoꝫ perpetratiōe licet nō cesset a voluntate. sicut dic glo. ⁊ tō totū est a dīno munere. Si obiicit q̄ spūs sanctus compatit se cū donis suis. sed cum timore Fuili se nō compatit. Dicendū q̄ ē qđdam donū a spū sancto. ⁊ cū spiritu sctō. Quo vdaz quod est a spū sctō. ⁊ qñq̄ stat cum spū sctō. quādoq̄ non. Est etiā aliud donū a spū sancto. sed nō cum spiritu sancto Primū est donū caritatis. qđ est a spū sctō et semꝑ cū spū sancto. quia ꝙ ipm est anima habitaculū spūs sancti. Scōm est donū ꝙ phetie quod ē a spū sancto. non tū semꝑ cū spū sancto. s. quia qñq̄ etiam ē in malꝰ. Ter cium est donū timoris Fuilis. quod est a spi ritu sctō sed non est cum spū sancto. qz ꝓpter ad spm̄ sanctum. ⁊ de hoc dono nō est verū. q̄ spūs sanctus se compatit cum donis suis

¶ Tercō dico q̄ virtus opatiua est intantū debilitata. q̄ ex puris naturalibꝫ nullū bo/ num opus inceptū. pōt ad finē eterne beati tudinis ꝓduci. p̄s. Omis declinauerūt simꝰ inutiles facti sunt. non est q̄ faciat bonū. nō est vsq̄ ad vnum. Ideo dñs nr̄ ꝓuidit no bis de septimo dono. s. dono fortitudinis Cuius vtus est tanta. vt bonū opus incep tum deducet ad bonū finem. vt qlibet hoīs hoc donum dicere possit illō p̄s. Fortitudo mea et laus mea dñs. ⁊ factꝰ ē mihi in sa lutem. Hoc ofdit saluator in vltio verbo

quando in cruce commẽdauit spũm suũ deo patri dicens. In manus tuas cõmendo spiritum meũ. q. d. Quia in fortitudie tua op⁹ humane saluatõis incepi. et ad finem ꝓsum mani. spiritũ quem semp in fortitudine tua habui cõmendo vt valeat miserabilez lymbum destruere et captiuos electos tuos liberare. et ad ꝓfectiõem tuam dirigere.

¶ Sed circa istũ donũ fortitudinis queritur. quomõ differat a vtute cardinali. et an virtutes. dona et beatitudies sint idem. Respondet Bonauẽtura di. xxxiij. tercij. Q, differentia inter illa assignat penes actus ꝓprios. Nam horũ quidam actus sunt ꝓmi. quidã medij. quidam vltimi siue ꝓfecti. sicũ videre possumus in actu cognitõis siue conoscendi. vbi ꝓim⁹ actus est credere. secundus intelligere. tercius cozde videre. Secundum hanc triplicẽ differentiã actuũ sunt in nobis tres differentie habitũ gratuitorum. scz virtutum. donoꝝ. et beatitudinum. Ita ꝙ virtutes sunt ad actus ꝓmos vt fides ad credendũ. dona ad actus medios. vt intellectus est ad intelligendũ. beatitudines ad actus vltimos et ꝑfectos. sicut mũdicia cordis ad deum videndũ. Et qñ in primis actibꝫ potentie rectificant. in secundis expediũtur. in tercijs ꝓficiunt. hinc est ꝙ habitus virtutũ sunt ad agendum recte habitus donoꝝ ad agendũ expedite. habitus beatitudinũ ad agendũ et patiendum ꝓfecte. postꝫ aũt isti hũs fuerint in aĩa. ꝓsequenter in ea status ꝙdã quietatõis et delectationis. In qua duo concurrũt. s. quedã spũalis refectio et ipius refectõis ꝑceptio. Ideo ad ꝓdictos hũs addunt fructus et spũales sensus. qui nõ dicũt nouos hũs. sed habitũ ꝓfectũ statũ et vsum. Itez ad hec omia hũda ꝙ nos nõ sufficim⁹. iõ data sunt nobis ãminicula septem sacramẽtorũ in quibꝫ ꝑm diuersitatẽ effectuũ gradiat ad inchoatõem ꝓfectũ. et ꝓsumatõem omniũ habitũ ꝓdictoꝝ. Ex his apparet nõ soluz dñia inf virtutes et dona. sed etiã inf oia ꝙ putant inter munera gre. s. vtutes. beatitudines. fructus. sensus spũales et sacrãmta. Nota fructus sunt. xij. scz caritas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas. benignitas. mãsuetudo. fides. modestia. cõtinentia et castitas. Sensus vo spirituales dicunt ꝓceptiões mentales. que ꝙ specualtiõem est et incipit a sensu. et ꝓcedit ad imaginem. ab illa ad rõnẽ. ab illa ad intellectũ ab illo ad intelligẽtiã. ab illa ad sapientiã.

¶ Tercia pars in qua

tractatur de magnificentia exercitij integralis. ibi. ab omni ope. Circo quo moraliter notandũ ẽ. ꝙ sicut dicit Aristoteles. iij. methaphisice. questionez non põt soluere qui nescit eius ligamẽtum. Quis enim ꝓfecte potest enodare egritudis pcm. nisi ꝓi⁹ nouerit egritudis laborẽ. Et qs in amissiõe boni filij mtis possz põderare dolorẽ nisi priusꝰ vl' ꝓmo senserit matris ad filiũ amorẽ. Cũ igitur nulli dubiũ. quin virgo clemens mater xp̃i maiorem affectũ ad suum vnigenitũ habuerit ꝙ aliqua mater mõi habere potest ad suum natũ. ꝙ etiam grauiorẽ amaritudinem et dolorem cordis susceperit in eiꝰ morte et corpali separatõe. Potest ergo bene respondere. et questionẽ omni inquirenti soluere. quia melius nouit. inquisitio enim veritatis facienda est cũ quibus est conuersatus et notus. extra de elec. Postꝫ. Nec sexꝰ excusat qz siue vir siue mulier. amicꝰ siue inimicus cum quibus quis vitam ꝓgisse dicitur. potest inquisitioni respondere et testificari veritati. vt dicitur in auten, de heredibus et falcidia constitutis. l. quoniã aliqua.

¶ Queramus ergo a pia matre cui notum est. cum qua conuersatus est. et vitam peregit. Quo abijt dilectus tuus o pulcerrima mulierꝫ soluit. quasi diceret. Abijt ab omni opere quod patrarat.

Ad extremã ingratitudinẽ iudeoꝝ.

Ad sepulcri lanbulũ a visione oculoꝝ

Ad incredulitatẽ et infidelitatẽ discipuloꝝ

¶ Abijt nanꝫ ꝓmo dilectus filiꝰ Varie ad extremam ingratitudinem iudeorum. Nam vt dicit. C. ꝺ apostatis. bi qui Grauior pena est conuersari inter homies et hominuz carere suffragijs ꝙ procul ab hominibus solatium nõ sentire. Unde leuior est pena alicuius remotũ esse ab amicis. et ꝓpter hoc carere suffragio amicoꝝ ꝙ iuxta amicos eꝝ et eoꝝ suffragia ñ bre. sic ꝓculdubio gue fuit

christum in terra iudeor quasi cū peculiari ppło ⁊ singulariē electo ꝓuersari. bñfaciēdo sanando infirmos oppressos a dyabolo libe tando. ⁊ non solū carere eor suffragijs. ymmo etiā videre eor maximā ingratitudinez vt eum qui venit ꝓpter eor salutez ⁊ ex eis nasci voluit ad eor gloriam ⁊ honorez non essent contēti morte seua extinguere ymmo morte turpissima condēnare ⁊ pfundere. nꝫ suffecit interficere sed infinitis torturis cla uis. flagellis ⁊ spinis afficere et vulnerare.

E ¶ Scribit eñ vc. deuotus Bonauētura in quodā opusculo a viris fidedignis com pto. qꝫ Varie filius hūit vulnera sex milia cccccclxvi. quantū habet legio. ecci. i. ¶ Pluuie guttas quis dinumerauit ⁊ pfundum abyssi quis dimēsus ē. ¶ Pluuie guttas ꝙs pluit ipm celum. Ihesus christus stillans vberrimis stillis sanguis quis enumerauit. quasi diceret. difficile fuit hoc scire humānis. nisi fuisset reuelatū diuinitus. ¶ Sed quis posset enarrare vel enūerare guttas lacrima rum virginis. quaf oculi lucidiores sole ho die et hori fuderūt. ¶ Poterat tunc dicere illud Hiere. ¶ Quis dabit capiti meo aquaz et oculis meis fontem lacrimarū ⁊ plorabo die ac nocte. ¶ Oꝫ doloroſus fuit aſpectus marie in corpe filij tam vulneroſo. ¶ Oꝫ lamentabilis aſpectus in vtroꝫ. quia nunꝫ fidelior mater fuit ad puer et ecōuerſo. ¶ O qualis sepatio vbi tanta caritas. de quo nō inuenit similis inter matrē ⁊ filium. ¶ Unde Origenes. ¶ Maria sic lamentat filium suū cū tanta discretione qꝫ omēs induxit ad la

F crimandū qui videbant eam. ¶ Sed in rta iam dicta queri vtr dolor quē habuit Maria in xpi passione. excessit dolorē cuiuslibet martiris. Et videt qꝫ non. ¶ Primo ex suppoſito qꝫ nullus tantū dolet ꝺ malo alterius sicut de malo ꝓprio. sicut nec tantū diligit alterum sic seipm. et dolor virginis erat de alio scilicz xpo. dolor aūt martiris de seipso. igit maior erat dolor cuiꝰlibet martiris. Item leuior est dolor quanto gaudio pmi xor. sed in virgine erat gaudium summū. ergo ⁊ dolor minor. Item vbi est lesio interior ⁊ exterior. id est mēte ⁊ carne. est maior tristicia et dolor ꝙ vbi alterū tantum. sed in virgine nulla erat lesio in carne. sed tantum in mēte. In martiribꝰ vero exterius ⁊ interius ergo plus dolebant. ¶ Sed contra Luc. ij. Tuamipsius aiam ptransibit gla. Ex quinqꝫ rōnibus sumptis ex ꝗnqꝫ ꝛbis symeōis. ¶ Primo qꝫ dicit mā. Arguitur sic. Quia virgo nō fuit passa aliud martirium. nisi in xpi passione. ergo si non plus voluit ꝙ aliquis martir. non plus meruit. sed nec martirū fuit plus meritorū. et sic in gloria haberet minorē aureolam que debet martiribus ꝙ alij martires. vel haberz nullam. et quodlibet est incōueniēs. ¶ Secundo qꝫ dicit ipsius. Arguit sic. quia acerbior fuit gladi passionis christi. ꝙ cuiuscūqꝫ martiris. sed gladius ipius scz passionis xpi eius animaz ptransiuit. ergo acerbior fuit gladi passionis eius. ꝙ alicuius martiris. ¶ Tercio qꝫ dicit animā. Arguitur sic. quia maior est afflictio penetrans animā scindendo ꝙ que carnem sed in alijs penetrauit carnē in virgie mentem. igitur maior fuit afflictō virginis ꝙ alicuius martiris. Ideo dicit quia Maria mēte passa est. plus ꝙ martir fuit. ¶ Quarto qꝫ dicit ptransibit. Fortius eñ ptransit anima in amissione quem sūme diligit ꝙ in amissione quē odit. sed virgo beata summe diligebat vitam corpalem xpi. martires vero suam ꝓpriam odiebant. ergo plus voluit ꝺ go amittēdo vitaz christi. ꝙ martires amittendo vitam ꝓpriam. ¶ Quinto quia dicit gladius. qꝫ magis est penetrans gladius compassionis. ꝙ gladius passionis. Unde bernardus dicit. Fugientibus apostolis in faciem filij se opposuerat mater. et gladio doloris aime eius infixo vulnerabat spū. et crucia batur affectu. ⁊ qꝺ in carne xpi agebant clauis ⁊ lancea. hoc in eius mente passio naturalis et affectōnis materne angustia. Hec ille. Dicendū igitur secundū Hlicolaum ꝺ lyra in tercō super sñias. qꝫ ꝛbgo sustinuit in passione xpi maius martirū ꝙ aliquis martir. Unde hec questio querit. an dolor compassionis quē virgo sustinuit. fuerit maior ꝙ dolor passionis qua martir passus ē. Et ideo intelligendū qꝫ dolor passionis oritur a lesione carnis cum pceptione sensus. ⁊ redūdat in aia. Dolor vero ꝓpassiōis oritur et incipit in aima. ⁊ redūdat in sensū ⁊ carnem quāto igit aia est potentior ⁊ magis dñans

sup carnem. ⁊ caro delicatior ⁊ magis subiecta aime. tanto fit maior redundãna. et maior dolor ẽ qui incipit ab aia q̃ ille q̃ incipit a carne. qr igẽ ita erat in btã virgine ꝺo maior fuit dolor ꝓpassionis in ipa. q̃ dolor passionis qui ẽ exꝑte nature corruptibilis. cũ magis sit exterminatiu⁹ corꝓalis vite. q̃ dolor ꝓpassionis. qui ꝑncipal'r ẽ exꝑte anime Aliqñ tam bñ absorbet in illo dolore. q̃ndo taliter est ꝑturbatus ⁊ ñ ꝓsistit solũ in natrali voluntate. Ad ꝑmũ dicendũ q ꝛ est de dolore passiõis ñ ꝓpassionis. De alio ꝑt esse maior. eo q ordinatus ex q̃ est ꝓpassionis. ⁊ in mẽte ordinata caritate nullũ bz receptaculũ quin toto impetu ⁊ efficacia bñs ad ꝓpassionẽ ferat. Ad scꝺm q voluntas in ꝺgine. q̃tum ad vtramq; faciẽ. ferri in totum actũ totaliter sinebat. Ad terciũ dicendum q in martiribꝫ paꝛ erat lesionis i mẽte. sed tota cõsistebat quasi in carne. Vñ ⁊ ꝓcipiebant ꝓsolationẽ aliqñ. In ꝺgine vero erat econuerso. ¶ Secꝺo marie filius abiit ad sepulcri lapidẽ. a desiderio oculoꝛ maternoꝛ. iuxta illꝺ quod mri dignissime longe fuit ꝓdictũ Ezechiel. xxiiij. Ecce ego tollo a te desiderabile oculoꝛ tuoꝛ. Hã eũ quẽ beri vidit viuũ. mor vidit mortuũ. ymmo hodie ñ licuit videre nec viuũ nec mortuum. et qꝺ mai⁹ est tangere. qr tumulũ clauserũt ⁊ clausuꝛ signauerũt. Sed q̃ iure abstulerunt mri vnicũ filium quẽ circiter. xxiiij. annis legitime possidẽdo ꝓscripsit. certe iure nullo. Qr vt hẽ extra de ꝓscrip. c. sctoꝛ. possessiones possesse p. xxx. ãnos quiete et sincere ꝓscribunt. Sic mẽ vnicũ filiũ vltra terminũ assignatũ i quiete possederat. ⁊ sincera mente eũ ꝓcipiendo. ⁊ in vtero eũ diligendo ⁊ alendo. ⁊ tñ contra iuris ordiez est ab ea raptus. vt ñ ei liceret. necdũ videt sed qꝺ lamẽtabile est nec eum tangere. Jõ criminosaꝛ mẽ accepit iniuriã a ꝓfidis iudeis. ¶ Et ergo Maria mẽ assilat pauꝑi cui diues abstulit vnicã ouem quã Nathan ꝓphẽta sub enigmate ꝓposuit dauid. ij. Reg. xij. vbi ꝺr q Nathã missus a dño ad Dꝺ. ꝺ occisione Urie dixit. redde iudiciũ. duo viri erãt i ciuitate vna. vn⁹ diues alt pauꝑ Diues habebat oues et boues plurimas valde. pauꝑ aũt nichil habebat oĩno ꝑter ouem vnã puulã quã emerat ⁊ nutrierat. ꝺ pane illius comedẽs. et de calice eius bibẽs et in sinu eius ꝺormiuit. quasi filia. Cũ aũt ꝑegrinus quidã veniret ad diuitẽ. ꝑcens illũ sumere de ouibꝫ et bobus suis. vt exhiberet conuiuiũ ꝑegrino illi q̃ ad se venerat. tulit ouẽ viri pauꝑis. et ꝓparauit cibos illi pegrino. Iratus autẽ Dauid aduersus hoiez illũ dixit ad Nathan. viuit dñs qm filius mortis est ille qui fecit hoc. Adapta ad mariam ⁊ vnicũ filiũ eius agnũ innocẽtẽ quẽ nutrierat. quẽ ꝓꝛs iudaic⁹ cui deus multa beneficia ꝓtulit ⁊ donauit. vt ꝑegrino diabolo ꝓuiuiũ pareꝛ ꝓpter sui instinctuꝫ agnum pauꝑis hoĩis ⁊ mris xꝑi mactauit. Quare dignus est populus ille non solũ punitõne tẽpali. vt nimia calamitate et miseria hic corꝓaliter vel tẽpaliter quotidie moriat. sed etiam vt morte ꝑpetua damnetur.

¶ Tercio queram⁹ O maria quo abiit dilectus tuus. dicit ad incredulitatem discipulorum suoꝛ ⁊ infidelitate. Sola enim stante virgine in fide. ceteri ꝑ infidelitatẽ ceciderunt. Naz naturaliter natura feminea est fragilis ad resistendũ. mobilis ad ꝑseverandum. parui iudicij ad consuleudũ. Unꝺ seneca in ꝺ remedijs. Nichil tam mobile taz vagum q̃ feminaꝛ voluntas. Dicit etiam vulgo q femina cito ꝓsilit. ⁊ raro meli⁹ eligit. ¶ Hunc aũt triplicẽ defectum Maria ꝺgo beata mutauit ⁊ abstulit a natura feminea et eam sup virilẽ ꝑfectiõem discipulorum xꝑi singularit sublimauit. vt patz tam in tolerantia passionis. constãtia fidei ⁊ dilectõnis. et etiam ꝑspicacia iudicij ⁊ actõis in quibꝫ ipsos discipꝓs a christo dilectos incompabiliter excessit quod pz ex eo q discipulis ꝑ timoꝛe mortis fugientibꝫ et in fide vacillantibꝫ ipa incõcussa ꝓstitit. a conceptione filij semp credidit. in omni casu semper melius elegit. quod patet ex hoc. q salutez humani generis acerbitate passionis sui filij potius elegit. et magis christum filium eius penam pati acerbissimam. q̃ genus humanum non redemisse. ⁊ cetera. Anſbelmus. Debet ergo merito laudari. quia est domus firma. quaz nec flumĩa nec

venti nec ymbres. id ē varia genera passionum christi que irruerūt ipsam subuertere potuerūt a fide. subuerst oibꝫ alijs q̄ ipm puꝝ hoiem eē credidert. Et hoc oñdit in his tribus noctibꝫ in matutinis in .xij. candel' accensis. quaꝝ vna post aliā extinguit sola vltima aliōz alijs incensa vsqꝫ ad finē refuat

¶ Sed queritꝫ vtꝫ fides in vgine sola remanserit in sabbato scō. Et vidē q̄ non. qz Johēs eē secut⁹ fuit xp̄z vsqꝫ ad crucē sic̄ ipsa. ergo videt q̄ eā crediderit. Itē sicut ℣Petrus negādo fuit mortu⁹. sic plorādo resurrexit et reuixit. vt dic̄ Aug⁹. sē iobem. ij. pte omel'. v. Itē alie sctē mulieres sp xp̄m fuert secute. ergo vidē q̄ crediderint. vnde et vngere eū volebāt iaz mortuū. Hec quēstio querit an oēs peccauert mortalit pctō infidelitatis. ipa sola excepta. Et q̄ sic autoritates oñdūt. vñ sē illō Johānis. xiij. vt cū factū fuerit credatis. di. glo. Itē in aplis nl'a fides remānsit in passione dñi. Itē dic̄ augustin⁹ sē Johānē. pte. ij. c. iij. q̄ apli ñ tm̄ carne xp̄m reliquerāt. sed eā mēte fidem.

¶ Dicendū ergo cū nico. ō lyra sup̄ sniās libro .iij. q̄ tota fides in sola vgine remansit in die sabbati scō. Et int̄ō est q̄ dies sabbati est dedicata spāli ad honorē vgis matris dei ⁊ nr̄e fidei ꝓtectricis. qz in die sabbati sctō tota fides in ei⁹ pectore remansit. In de ē q̄ pmiscet tractus. i. dolor cū alla. id ē cū gaudio. qz dolor ē de apostolorꝝ īcredulitate. et nichilomin⁹ gaudiū de stabilitate vgis ⁊ ℟surrectōe xp̄i Jñ est eā q̄ omittitur offerenda. qz apostoli ñ erāt ꝓuersi vt p̄ eā fidem dño se offerrēt. Et breuiter in illa missa omia sūt admixta. sic tūc erat de facto. Ad pmū dicendū q̄ tripler fuit grad⁹ i negatione pessima discipulorꝝ. Primus q̄ oēs fugierēt. Secūs q̄ aliq̄ cordis vigore assumpto eū secuti sunt. Tertiꝰ q̄ mortuo eo oēs increduli fuerūt. sola mēte in fide inuiolabili ⁊ ꝓstātissima ꝓsistente. In medio gradu fuit Johānes ⁊ mulieres.

¶ In die sancto Pasce.

Maria magdalena ⁊ Maria iacobi ⁊ salome emerūt aromata vt veniētes vngerent ihūm. Marci. vlt.

¶ Hic quer̄t q̄ cā sit q̄ aqua p̄t recipe frīā qualitatē. sc̄z caliditatē. ⁊ p̄t calefieri. ⁊ ignis calid⁹ p̄ contrariū nō p̄t frigefieri. Ad qd̄ rñdent q̄ cā est illa. qz inter elemēta ignis ē elemētū fortissimi⁹. maxe actiū maioris fortitudis et vigoris. ⁊ p ꝓns p̄t agere in aquā ⁊ tōe sue actiuitatis p̄t agere i frigidū. ⁊ frigiditatē aq̄ expellere. sz e conuerso aqua ñ p̄t agere caliditatē ignis. qz ignis ita sūme ⁊ formalit est calidus ⁊ agēs. q̄ aqua p suā frigiditatē ñ p̄t agere tm̄ in ignez. quin adhuc sp caliditas ignis resistat. Sic spūalit ignis dīne caritatis. sī incipit ardere in coꝛde hois est tam actiuus ⁊ fortis q̄ nunqꝫ ociat in hoie sp agit aut ꝓsumēdo mala aut resistendo. nec aliq̄ aqua tribulationis ⁊ timoris extingui p̄t. ymo fortis mittit timorē. i. iohānis. iij. vñ ℣Prosp in li. de ptemplatiua vita. ⁊ alle. de peni. di. ij. Caritatis. Caritas ē vt mihi videtur recta volūtas. i. ex caritate recta volūtas ꝓcedit ab oibꝫ terrenis atqꝫ pñibꝫ ꝓsus auersa. iūcta vero deo inseparabiliter ⁊ vnita igne quodā spūssancti quo est ⁊ in quē refertur incēsa. inquinamēti omis extranea. corruptionis nescia. nulli vicio mutabilitatis obnoxia. sup̄ omia que carnaliter diligūtur excelsa. affectionū omniū potentissima. domīce contēplationis auida. in oibꝫ semper inuicta. summa actionum bonarū. salus morum. finis celestiū preceptorꝝ. mors criminuꝝ. vita virtutū. virtus pugnantiū. palma victorꝝ. arma sanctaꝝ mentiū. causa meritorum bonorꝝ. p̄mium perfectorꝝ. sine qua nullus deo placuit. cum qua nec aliquis ꝓmit peccare nec poterit. fructuosa in penitentibus. gloriosa in perseuerātibus. leta in ꝓficientibus. victoriosa in martiribꝫ. operosa in omnibꝫ omīno fidelibus. ex qua quidq̄d est boni opis viuit. Hac caritate ille sancte mulieres fuerūt inflāmate ⁊ accense. Ideo nullo terrore concusse. nulla augustia impedite. nulla delectabili auerse alieno. ymmo operose ⁊ victoriose. quem in vita puro cor de dilexerūt. in morte non neglexerūt. sed cum aromatibus vngere quesierunt. vt dicit̄ in themate.

¶ Queritur vtrum christus ver⁹ messyas qui promissus ē in

lege. ꝓm scripturā debuit a morte resurgere
Et videt ꝙ non. Nz messias in scripta ꝓ
mittit. vt caput ⁊ pceps felicitatis eterne
Unde scdm ysa. Et pacis eius nō erit finis
sed hec fuisset interpolata. si fuisset mort⁹.
qđ est incōuenies. nō potuit ät resurgere ni
si mort⁹ quare nec etern⁹. Itez nullus resur
git nisi qui ē debitor mortis. sed xps ñ erat
debitor mortis ⁊c. qz debitū mortis ñ inest
nisi ex pcto. Dicendū. ꝺm Rico. de ly. i. iij.
sup sñias. ꝙ supposita morte xpi. que ⁊ ipā
ex scripta ī supioribz ostsa ē. necessario con
cludit ꝙ resurgere debuerit. Primo ex per
sone ꝓditōe. quia ꝓmittit vt rex ⁊ sacerdos
eternū qđ ñ eēt nisi resurrexisz. Ubi ergo
rexit necessario eternū victm⁹. Scdo ex
scripture assertiōe. Sopho. ⁊ ysa. Et erit se
pulcz eius gliosum. Et ps. Quā nō derelī
ques aiam meā. Tercio ex nature pfectiōe
quia aia ⁊ corpus sūt ptes nature humane
Omnis enī ps est imꝑfecta ēspectu tot⁹. vñ
nec corpi sine aia. nec aie sine corpe ꝑt inesse
omis pfectio. quā puenit in natura repire.
Xpo autē non ꝑt negari. qđ est de pfectōe
humane nat̄e. ⁊ hoc est animā vnitā eē car
ni. Nunqz enī esset aliter pfecte btūs. ⁊ ita
angelis semp inferior. ab eis tñ adorat⁹ ē
xps. Q, xpo non fuerit vnita ad temp⁹ bre
ue dine dispensatōnis fuit ꝓpter nām redē
ptiōem. Quarto ex ꝓmissi impletiōe. qz ꝓ
missiones facte sunt patribz qui mortui erāt
sed si xps nō surrexisz neqz ꝓtes. equaliter
ēt incōuenies et difficultas. de vtroqz ēt
eadem est ratio. Ipe enī est primogenitus
mortuor. ⁊ sic nō fuissent implete ꝓmissio
nes in eis. Ad primū argumētū dicendz
qđ spūaliter intelligit. pacis nō fuit finis.
ymmo ꝑ passionē pax fuit ieternū determi
nata. Ad scdm dicendū. ꝙ prima est falsa.
quia etiā nō debitor mortis ꝑ se ꝑt resurgere
quia voluntarie ⁊ dispēsatiue morte assūpsit.
Querit scdo vtz xps ꝓmo apparuerit be
ate vgini post resurrectiōem. Et videt ꝙ nō
Marci. vlto. Surgens ih̄s ꝓmo mane
sabbati apparuit marie magdalene. Itē apo
stolus numerās oēs xpi apparitiones. non
enumerat ꝙ btē virgini apparuerat. Item
alle mulieres quibz xpc apparebat nūciabāt
aplis. sed ipa nō legit eis aliquid nūciasse.
Contra. hērñ. in ꝺmōe de resurrectiōe. d. ꝙ
primo appuit ei. ꝓbans. v. rōnibz breuit.
Ubi dicit nulla fuit in fruitōis gra dignior
nulla expectatōis desiderio feruētior. nulla
depcandi instantia vehemētior. nulla appeti
tu intimior. apparuit aūt quibz ñ tm tenebat
ergo et ei cui plus attinebat. nulla in discur
rendo ꝓuenientior. Nō enī angelor testimo
niū querebat. nec fuit ad videndū. nō autē
se posset continere quin ad sepulcz curreret
audita eius resurrectōne nisi oia sciret. nulla
in toto innominatior. Et iō si dicat primo
ei nō appuisse. quia in euāgelio nō dr. eadē
rōne credendū est ꝙ nunqz sibi apparuisset
quia nec hoc euāgeliū dicit. Ex his senten
tiat hērñ. ꝙ primo apparuit ei. licet non illo
mō ⁊ genere apparitōis de q̄ loquūt euāge
liste. Quare aūt euāgelium nō loquit ē rō
quadruplex. Primo qz quilibet sanē mente
potest credere. ꝙ illa ꝓmo videre debuit. q̄
ꝑ ceteris voluit. et qz mater quā summe di
ligebat ⁊ venerabat. ideo ⁊c. Secundo qz
frivolū est matris testimoniuz de qua facile
presumeret ꝙ vellet filium celebrem redde
re mundo. reprobaturqz ad testificandum
Tercio quia apparitiones de quibz euāgeliū
loquitur. non fiebant nisi incredulis. nec in
specie gloriosa. virgini xpo in specie glorioſa
apparebat. vt dicit ibidez Bernard⁹. ⁊ nō
ad confirmatōem dubij. sed ad allatiōem
solatij. Quarto qz ipsa continue videbat
quidquid fiebat circa filium quare nō oport
uit euangelium de apparitōibus sibi factis
facere mētionem. et ꝑ hoc patet respōsio ad
obiecta. Querit tercio cur christus ter
cia die resurrexit ⁊ nō ante vel post. Respon
detur vt omniū nostr̄ affectū inflāmaret. cre
dulitatē firmaret. ⁊ de se resurrexisse ostende
ret. vñ si statim ēsurrexisset. nō fuisz creditū
ꝙ vere mortuus fuisset. quia igitur secūduz
philosophū ꝓmo celi. nichil est perfectum
nisi trinitas et perfectio rerum consistit in
ternario. Voluit igitur tres dies stare in se
pulcro ⁊ tercia die resurgere. vt pfecte mor
tuus noscerētur. Unde August. iij. de trini
tate. viij kalendas Aprilis. xxv. die mēsis
Marcij resurrexit. Nō enī statim vt mort⁹
est resurrexit. vt vere stando tribz diebus ⁊
tribus nocthz in sepulcro mortuū se fuisse

condeclararet. Non enī pīngit infra ꝺ tp̄s hoīem in terra stare qui mortuus videtur. quin appareāt aliqua signa vel indicia vite et ꝓpter hoc tercia die resurrexit. Et hoc tp̄s ꝑdixit Matth. xij. ꝓ figurā ione ꝺ. Sic fuit ionas in ventre cet tribꝫ diebus ⁊ tribꝫ noctibus. sic erit filꝰ hoīs in corde terre. ¶ Sz diceret ꝗs cū ex scriptura habeāt. ꝙ ipa die veneris xp̄s de sero fuit sepultus. et dñico de mane ꝛsuscitatus. cū inter vnā diē ⁊ aliā nō sint nisi due noctes ⁊ vna dies. quō tres dies sūt a xp̄i sepultura vsqꝫ ad suā resurrectionē. Rñdetur ꝙ duplex dies ab astrologis ponit. s. artificialis ⁊ naturalis. Dies artificialis est trāsitus solis ꝺ oriente in occidēs et hz. xij. horas. qz solū trāsit medietatē zodiaci. in qua medietate sunt sex signa celi. ⁊ in quolibet signo stat sol per duas horas. Dies vero naturalis est transitus solis per totū zodyacum. in quo sunt. xij. signa. ⁊ ap ꝓhendit diem ⁊ noctē hz. xxiij. horas. Vꝺ qñ queritꝰ quō xp̄s stetit tribꝫ diebꝫ in sepulcro. Rñdet de diebꝫ artificialibꝫ et ñ naturalibꝫ. quia stetit. xxxvi. horis que faciūt. iij dies artificiales. Vel ꝑm magistꝝ bist. hic accipiūt dies ꝓ figurā synodoch̄. in q̄ accipitur ps ꝓ toto. Unde illa pars q̄ remānsit sexta feria postqꝫ fuit sepultus accipit ꝓ vna die. totaz sabbatū ꝓ alio die. et aurora diei dñice in qua resurrexit ꝓ tercia die. De illis tribꝫ diebꝫ xp̄us ante mortē ꝓphetauit. di. Johānis. ij. Soluite templū hoc. ⁊ in tribꝫ diebus excitabo illud. qꝺ hodie impletum est. ¶ Quantū ad ꝓsecutionem ⁊ continuatōem lr̄alem est notandū ꝑm pbm ij. celi. ꝙ opposita iuxta se posita magis elucescunt. Et qz in p̄cedentibꝫ tactū ē de ignominiosa ⁊ confusibili passione. hodie et bis sequentibꝫ diebus ānectandū est de gl̄iosa victoria ⁊ laudabili resurrectōe. Et ꝑm hoc tres sunt ꝓtes eius.

In ꝓma notat auiditas inquisitōis amorosa. ibi. In principio

In secunda sublimitas resurrectōis gl̄iosa. ibi. Surrexit nō est hic.

In tercia celeritas legatōis gaudiosa. ibi. Sed ite dicite ⁊c.

℗ ¶ Quātum ad primā

partez est sciendū ꝙ Maria magdalena fuit sozor Lazari. alie due marie fuerunt filie anne. et sozores Marie v̄ginis. ℗ro quo notandum ꝺ illis tribꝫ mar̄is. ꝙ Anna habuit tres viros successiue. s. Joachim. Cleophan ⁊ Salome. et ꝺ istis tribus viris genuit tres filias dicte marie. que cognoie quandoqꝫ nomiant a patre. quādoqꝫ a matre. qñqꝫ a filijs. quandoqꝫ a viris. Quia illas filias. iij. duxerūt tres viri. scz Joseph. alphēus ⁊ Zebedeus. qui genuerūt etiam filios. Prima maria. s. virgo gl̄iosa nupta fuit Joseph que solū christū habuit filium. Altera nupta fuerat Alphēo. que genuit Jacobum. Symonē ⁊ Judam. ⁊ Joseph iustū. dicit igitur Maria iacobi. i. mater Jacobi. Tercia maria salome. ideē maria filia Salome patris-nupta fuit zebedeo et genuit Jacobū maiorē ⁊ Johānē euangelistam. ℣sus. Anna tribus ioachim cleophe salomeqꝫ. Marias tres parit. bas. ducunt Joseph alphēus zebedeus. christū Prima Joseph scz iustū Jacobū cum symone iudam. altera que sequit iacobum pit atqꝫ Johannē. Uniuꝰ hec mater. hec. iij. illa duorum. Dicitur igit maria magdalena altera scz ab his dicit. sed sozor Lazari. dicta magdalena a magdalo castro suo. ⁊ Maria iacobi. s. mater. et salome scz filia emerūt aromata sepulto dño. scz feria sexta. in qua licuit operari vsqꝫ ad solis occasum. et scōz Lucam parauerūt vnguēta. et qūia ꝑ angustia temꝑis non poterant explere. mox trāsacto sabbato quādo parandi licētia redijt venerunt vngere Jhesum. Mos enī erat iudeorum vngere corpa defunctoꝝ vt ñ feterent. Ille autē sctē mulieres nondū ꝑfecte xp̄m cognoscentes. cuiꝰ corpus corrumpi nō poterat. quia deitati ꝓiunctū credentes ipsum similē alijs hominibꝫ mortuis vt ipūm ꝑm consuetudinē ex deuotōe vngerent. vnguēta pauerunt. et valde mane vna sabbatorū id est ꝓma die septimane que est dominica. Nam hic sabbatū sumit ꝓ quolibet die septimane. Et prima dies sabbati dicitur dominica. scōa sabbati ꝓ feria secunda ⁊ sic ꝺ alijs. Dicit igitur et valde mane. scilicet diluculo inceperūt mulieres parare vnguētū scz cū iā ad monumētū venerūt ortꝰ fuit sol ⁊c.

Q Vocaliter. Anima devota q̄ bis die bꝰ ex amaritudine ꝓpassionis cū his duobꝰ & amaris & tristibꝰ mulieribꝰ xp̄m vnguento tristicie & lamētatōis inunxit. hodie itez cū eisdē scīs mlieribꝰ dz xp̄o vnguēta pare leticie & ꝓsolationis. vñ Ap̄lus rōz. xij. Gaudere cū gaudētibꝰ flere cū flētibꝰ. Videm⁹ ēm q̄ dies illa in qua aliq̄d accidit magnū bonū. vtputa q⁹ forte p̄nceps victoriā obtinuit & hostes subiugauit cū leticia celebrat & venerat. Tales ēm festas p̄ncipes indice re p̄nt. vt hē. C. de feriis. l. a nullo. Sic ec̄ dñs precepit filijs israel. ofim anno pascha solēniter celebrare. in mēoriaz q⁹ dñs eos de fuimte egipciaca liberauit. vt dr exo. xij. Vlto magis xp̄iani gaudere & iubilare debēt illa die. et pascha solēniter celebrare. quia nos saluator nr̄ a captiuitate dyabolica liberauit. dyabolū triumphauit. & libertatē perditam būano generi restituit. vñ Aug⁹. in q̄dam sermōe de festo pasce ꝓpūpit sic Pascha xp̄i fratres carissimi regnū est celoz. salus mundi. occasus inferni. gloria supnoz. vita credentiū. resurrectō mortuoz. testimoniū miseratōis diuine. contritō mortis abolite. ꝑcium redemptōnis būane. Et subiungit. Hic est dies dilectissimi quē fecit dñs. vt audistis excelsior cunctis & dulcior vniuersis. in qua dñs surrexit. in qua nouā prolez sibi vt ip̄i videtis generatōnis spū ꝓquisiuit. in qua singulor mētes gaudio et exultatōe p̄fudit. Quia igit dñs noster illa die surrexit. ꝓpter ibū xp̄i reuerentiā. & sue resurrectōis mēoriā. vocata ē dies dñica q̄ ante vocabat dies solis. vt hē. C. de feriis. l. ij. Et vocabat dies sol⁹ q⁹ sol in p̄ma hora ip̄ius diei dicit dñari. sic luna in principio secunde diei. & sic ꝑ̄ter. letami in dño & exultate iusti. & gloriami oēs recti corde. Qz christus hodie primo

A morte gloriose est resuscitatus.
Corpe copiose clarificatus.
In anima virtuose letificatus.

Primo ēm xp̄s est a morte gloriose resuscitatus. hyems enim naturaliter ꝓpter solis elongatōem ab emisperio nostro terrā mortificat et infructuosam facit. q⁹ nō potest frūctare nec florere. manente tamen vita occulte in radice i terra. Sed sole approp̄quāte in tēpe veris. terra disponit & radix occulta vigorat ad florez. suscitat ad fructificandū Ita tpe passionis q̄d hiemi ꝓpat corpus xp̄i fuit mortificatū & destructuz. q⁹ ei ñ fuit spes nec decor. qz sol deitatis fuit elōgat⁹ p virtutē ꝓtectōis. licet nō vnitōis Vñ magister. iij. sniar di. xviij. Recepit se deitas qz subtraxit ꝓtectōem sed ñ soluit vnionē. occulte tñ latebat deitas in būanitate. in q̄ tota virtus disponendi et vigorandi corp⁹ ꝓmānsit. Et sic manens vsq⁹ ad diē resurrectionis. qua die quasi vernali tpe sol deitatis qui semp⁹ p̄ns fuit. per nouā oratōnem approp̄quauit. omnē dissolutiōem corruptōem & pditōem factam in isto corpe ēfortauit. iuncturas ossiū et neruoz p̄ immodō tatam crucis extensionē disiunctas reiūxit et reposuit. et vnumquēq⁹ neruū et os ad iuncturam suā adaptauit. Calorē q̄z naturalem extinctum i corpe reformauit. sanguinem ex vulneribꝰ fluxū & sparsū in terra collegit et refudit & corpus ad animā suscipiēdam ꝓ omnia adaptauit. Et tunc illā aiam per mortez ab illo corpe sepatam. in corpe disposito reiunxit & sociauit. mortuū etiam hominē christū in triduo. viuū et perfectū resuscitauit. Unde felicissima mēbra corporis xp̄i poterāt dicere illd Osee. iij. suscitabit nos. s. deitas post duos dies. et tercia die viuificabit nos Potest ꝓuenienter istō corpus xp̄i figurari ꝓ virgam Aaron. De qua dicitur Numeri. xvij. Q⁹ dñs dē volens eligere summū sacerdotem in populo dei precepit principibꝰ. xij. tribuū israel q⁹ quilibet portaret virgam vnā in qua scripsum erat nomē ꝓprium. & Aaron similiter portaret. et fuerūt. xij. virge absq⁹ virga aaron. quas cum Moyses posuisset coram domino in tabernaculo testimonij. sequēti die inuenit germinasse. floruisse & fructū fecisse virgam Aaron. cunctis alijs aridis existentibus. Quo viso ille cuius virga floruit in summū sacerdotez est electus. Spūaliter. Per duodecim virgas. corpa. xij. apostolorum & omniū nationum intelligūtur que in passione christi sine humore credulitatis et fidei arida inuenta sunt. Per virgam Aaron corpus christi quod erat magis aridum. quia absq⁹ aīa erat vere mortuum

et in tabernaculo sepulcri p vnionē diuita
tis coram dño iacebat quod floruit et ena
tum fuit. p nouā vitatis opatōem ⁊ resusci
tatōem. p quā fronduit et floruit. ⁊ fructꝫ
vere credulitatis ⁊ firmitatis ptulit. et spēz
omniū resurrectōis q a deo patre in sūmū
sacerdotē et principē omniū fideliū est elec
tus. De hoc loquēs Grego. iiij. moza. dic
Ecce virga Aaron viruit Et quid viriditas
virge aaron innuere habet nisi q omēs qui
vsqꝫ ad finē mūdi iacemus in morte quasi
virge aride relicte remanem⁹. sed cūctis ꝛ
gis i ariditate ēmanēnb⁹. ꝛga leui ad florē
redijt. qz corpus dñi veri sacerdotis nēi in
mortis ariditate positū. i flore resurrectōis
erupit. quo flore recte aaron sacerdos eē co
gnoscitur. ¶ Sed queriē si virga aarō illa
non floruisset. et corpus dñi nō surrexisset.
an corpa nēa sp arida ꝓmansissent. et nūqꝫ
resurrexissent. Dicit q sic. quia principiū
in vnoquoqꝫ genere est causa omniū eoꝝ q̄
sunt post. q̄. metha. Cū igit primus q resur
rexit ad vitā immortalē fuerit xp̄s. i. Coꝛ.
xv. Xp̄us surrexit a mortuis p̄mitie dormi/
entiū. sequit q ip̄e sit causa future nēe ēsur
rectōis in vitā immortalē. In signū huius
q̄ christus resurrexit. multa corpa sanctoꝝ
resurrexerūt cum eo ⁊ introierūt in sanctaz
ciuitatē. et apparuerūt multis. et reddidert
testimoniū resurrectiōis Jhesu xp̄i. Unde
sc̄us Aug⁹. ⁊ qꝫ multi alij doc. tenent q ve
re resurrexerūt corpe ⁊ anima. sm q ip̄is p̄
nunciatū erat a spū sancto. ¶ Quare in morte
desiderabant ⁊ postulabāt sepeliri in sepul
cris p̄m eoꝝ. in terra ꝓmissionis vt habet
de Abrahā Genes. xxiiij qui dixit senio
ri suo. pone manū sup femur meū. sup quo
dicit Nicola⁹ de lyra. q antiqui p̄es si solū
desiderabant sepeliri in sepulcris patruꝫ in
terra ꝓmissionis. ꝓpter Abrahā ⁊ Jsaac.
et Jacob. sed ex eo q in eadez terra dēbat
fieri redemptō humani generis p christuz.
qui ibi natus ⁊ quersatus mortu⁹ ⁊ sepult⁹
est et resurrexit clarificatus ver⁹ deus ⁊ hō
et ascendit in celū. Et ista omia fuert iacob
et alijs patribus oraculo p̄nunciata. ⁊ spe
cialiter Jacob q multi ex mortuis cuz xp̄o
vero messia deberent resurgere. sperās vnus
illoꝝ esse. vnde Aug⁹. in ymone de resurre
ctōe. ¶ Quotiensc̄ꝫ resurrectōis eius festa
celebramus. totiēs resurgere credam⁹ sctōs
ꝛc̄. ¶ Dico scdo q christus in resurrectōe
copiose fuit clarificatus. Sicut nāqꝫ ⁊ vte
solis que in vere appropinquat. ⁊ ex nobili
tate radicis q̄ in terra est fixa. pulcritudo flo
ris nascit. Ita ex efficacia solis veritatis ⁊ re
dundātia beatitudinis que erat in ania xp̄i
quādo aīma resumpsit corp⁹ oziebatur i coꝛ
pore xp̄i quedā pulcritudo splēdidioꝛ ⁊ cla
rioꝛ sole ⁊ omni flore. Jsta pulcritudo fuit
corpis puritas. subtilitas. impassibilitas ⁊
agilitas. ¶ Unō sm sctm Thomā. iiij. ℈
gentiles. Claritas et pulcritudo corpis xp̄i
et cuiuscūqꝫ alteri⁹ corpis clarificati. resul/
tat ex gloria ipsius anie que est subtilissima
absqꝫ vlla materia corpali. Et quāto gloria
anime fuerit maioꝛ. tanto claritas corporis
erit maioꝛ. Cum igit gl̄a aīme xp̄i excedat
gl̄am cuiuscūqꝫ anime. ista claritas ⁊ pulcri
tudo corpis xp̄i excedit claritatē ⁊ pulcritu
dinē cuiuscūqꝫ alteri⁹ corpis. Quare recte
assimilat florī campi ⁊ lilio conualliū. Cañ. ij.
Ego flos campi ⁊ lilium cōvalliū. De isto
flore p̄t adduci illud qđ dicit in li. de enig/
matibꝫ. i. de questiōibꝫ regine sabe ad regē
Salomonē Hec regina volens experiri sapi
entiam Salomonis. inter alia fecit illud.
et habuit duos flores p omia similes. et in
nullo differētes. nisi q vnus p artē hūanā
factus erat. alter p naturā Quos fecit ante
regem Salomonē alicꝫtulū longe p famu
lum ostendi dicēs. Nonfico dñatiom me
o rex. q vn⁹ de floribꝫ bis ē naturalis et al
ter artificial. Respiciēs rex versus flores.
nullo mō poterat vnū ab altero discernere
dicēs famulo occlte q in vna mānu muscas
in alia ptaret apes quod factum ē. apes ad
naturalē florem. musce ad artificialem flo/
rem volauerunt. et tunc rex regine ait. Iste
est flos verus in quo apes sunt. et alter ar/
tificialis depictus in quo musce sunt.
¶ Spūaliter. regina Saba denotat eccle
siam. que hodie ꝓponit sapiēti hoīi duos
flores. vnū naturalem. s. xp̄m opatōe spūssc̄i
in vtero virgis de guttulis purissimis san
guinis eius formatū et de donis spūssancti
donatum. glificatū. et vltra terrā. i. omnez
plcritudinē corpoꝝ glificatoꝝ subtiliatuz ⁊

leuatū ꝛ resuscitatū qui nō discerni nō cog
nosci pōt. nisi apes mētis. s. potentie anime
intellectus volūtas ꝛ memoria ei adhereāt
sugentes eius dulcedinē pietatis ꝛ nobilita
tis. quo mel iocunditatis interioris hōmis
et deuotōis generat. Alter aūt florem arti
ficialem. s. ornatum seculi. ꝓponit fugiēdū
et nō eligendum. cui insident muscē. i. de
mones vel mētes pctōꝝ pō festū cito ꝓ reci
diuatōꝝ ñ curantes claritatē quā ipi ꝓ pniaꝝ
sumpserunt. nec claritatē corpis xpi cuius
ꝓcipes facti sunt. Hi compant filijs isrl.
qui postēā eos dūs eduxit de terra egipti ꝑ
mare rubꝝ. ascendente Moyse in verticem
mōtis sinay ad deū. fecerūt vitulū in oreb.
et eum adorauerūt. Quare psal. Cito fecerūt
cito. s. ꝙ obliti sunt opis eius. et ñ sustinue
runt consiliū eius. sequit. Et mutauerunt
gloriā suam in similitudinē vituli comeden
tis fenū. Sic peccatores statim post hāc vi
tam obliuiscunt omniū opis xpi. quō eos ꝑ
amarā passionē ꝛ effusionē eius sanguinis
rubri. eduxit de statu damnatōis ꝛ ꝑfusiōis
ꝑtie. mutantes gloriā dei ꝛ glorificatōez
eius. in glificatōem ꝛ decorē corpis exterio
ris hōmis ꝛ in delectatōem. quia sicut vitu
lus delectat in feno. sic isti delectant in dele
ctatōe ꝛ voluptate carnis. sic decepti a dya
bolo claritatē anime ꝛ cognitōnem mutant
in bestialitatē ꝛ ignorantiā ꝛ turpitudinem.
Et ideo tales pñt assimilari ioui de ꝙ nar
rat Ouidi li. i. methamorphoseos. yo. fuit
filia pulcerrima cuiusdā flumis qđ diceba
tur ynachus. quā ꝓpter suam pulcritudinē
iupiter adamauit. qua refugiente amorē ei
clara die iupiter mōz nebulis ne deprehende
retur impleuit. et corripuit. et tandem eā in
vaccam mutauit. Dum igit yo sic mutata
iret ad fluuiū ynachi pris sui. in ꝙ videns
se cornua hre ꝛ pulcritudinē suā amisisse. et
vocē in mugitū ꝓmutasse horruit seipam. et
ideo finaliter iuit ad fluuiū nyli. vbi ad io
uem oculos erexit. ꝛ ꝙ in femineā puellam
mutarer ꝑcibus et fletibꝫ impetrauit. Spi
ritualiter. talis est dyabolus. qui ad hoc ꝙ
yo. id est aīam possit decipe. solet ꝓmo ne
bulis ignorantie ipam includere. ne cogitꝫ
suam claritatē ꝛ nobilitatez. sic mūdus vicijs
corrumpit et maculat eā. ꝛ mutat eā in vac
cam carnalē. ꝛ ab omni spūalitate alienam.
Tunc a ioue scꝫ deo non cognoscit. Debet
ergo ania talis deformitatē suā ꝛ statum cri
minosum ꝛ horridū horrere. qñ flumine sa
cre scripture ꝙ est flumē dei patris. reflecti
tur ad recordatiōez pctōꝝ. ꝙ habet cornua
superbie ꝛ elatōis. mugitū turpis locutionis
formā vaccinaz bestialitatis ꝛ male puersa
tionis. ꝛ nylum fluuiū lacrimaꝝ querere ꝛ
iouem ꝑcibꝫ inuocare. et sic restituōem po
tis claritatis ꝛ innocentie pristine poterit im
petrare. Treno. i. Ipa autē gemēs tōuer
sa est retrorsum. Tercio dico. ꝙ xpus
hodie in aīma est ꝛmose lenificans. Sicut
enī in diebus vernalibꝫ apes ꝛ omnes aues
lenificant de noui pastus vbertate. quia tūc
flores a terra erumpūt. visum delectant gu
stum saciāt. odoratū lenificant. mel colligit
et nutrimētū nouū habet. Sic ania xpi qñ
novo corpi sic glorificato fuit reunita. i re
surrectiōe assumpsit nouā dulcedinē ꝛ leti
ciam magnā. cognoscēdo ipius corpis glo
riosam renouatōem. ꝛ sui cū corpe indisso
lubilem vnionē. ꝛ humani generis in cor
pore factam redemptōem. Quāuis enī aīa
christi semꝫ gauderet ꝛ frueret deo nec ei
gaudiū minueret. nova tamē gaudia ex ill
consideratōibꝫ in ea ꝓfluxerūt. sicut ꝓdictū
fuit Iohel. iij. In illa die. s. resurrectōis sūt
labunt mōtes dulcedinē. i. alte cōsideratio
nes ipius anime. ō claritate. subtilitate. im
mortalitate ꝛ agilitate. corpisq cōsideratio
nes generant infinitā dulcedinē. iubilatōz
ꝛ leticiam. De enī ꝓsideratōes nobilitatis
aīme xpi. etiā omibꝫ sanctis ꝛ angelis imp̄sse
runt leticiā et iocunditatē. Tunc enī sancti
angeli ex iubilo mētis ad ꝓgratulandū aīa
bus sctōꝝ pēm poterāt ꝑconizare. ꝛ dicere
illud canticoꝝ. Egredimi filie syon ꝛ vide
te regē Salomonē in dyademate suo. quo
coronauit eū mater sua in die desponsatōis
et leticia cordis sui. q. d. O sancte aīme fi
lie dei altissimi. nunc egredimi de omi tristi
cia. et videte in leticia xpm regem in dya de
mate claritatis hūane et glorificate carnis
qua induit eum mr sua virgo Maria. i die
desponsatōis. i. vnionis. et mō ꝛmute de ita
tis inseparabilr desponsata ꝛ glorificata. De
illo inenarrabili scōꝝ gaudio in celis. qđ in

resurrectõne suscepẽrũt. dicit. i. Jacõ. v. Egerunt illũ diem in leticia. Debet etiam quelibet aĩma deuota hodierna die cõgratulari aĩme xp̃i et iubilare. In signũ huius vt ad consolatõem excitet mr̃ ecclia statuit ad oñs horas p totam octauã illã gaudiosam antiphonã cantari solẽniter. Hec dies quã fecit dñs ꝛc. Et etiã Alla frequẽter replicatur. que est dictio hebraica. et non subiacet dictõibus latinis. est vox incognita. magis affectum mẽtis q̃ ꝓceptum exprimẽs. Et scõm ysi apud latinos dicit esse interiectio. significãs affectũ gaudij. sicut ach. affectũ p̃turbatõis vel doloris. Sunt em̃ quedam voces incognite de se. sz dũ erũpũnt. affectum gaudij et inbilatõnis repñtant. Sicut iuuenes volentes mẽtẽ gaudiũ exprimere excutiunt brachia dicẽtes. iubaya. iubaya Sic etiã alleluia est vox celestis ꝛ angelica ab angelis annũciata. Apoc. xix. que ãnunciatur ad gloriã dñice resurrectõnis. q. d. laus ineffabilis. vel laus sit tibi xp̃e.

z Secũda pars in qua notat sublimitas resurrectõis. ibi. surrexit Nam postq̃ xp̃s sepulcro clauso resurrexit. angelus dñi descendit et lapidẽ reuoluit ab ostio monumẽti. vt videri posz sepulcrũ vacuũ. et p ꝓñs crederẽt xp̃m resurrexisse. Et introeuntes in monumẽtũ. viderũt iuuenẽ sz angelũ in forma iuuenis sedentez. Vnde? dicit angelũ sedere sup̃ lapidẽ. Marc? vero in monumẽto a dextris in q̃ nulla est cõtrarietas. qz potuit esse q̃ idem angel? primo visus ẽ sedere sup̃ lapidẽ. postmodum vero in mõnumẽto. vel ꝑm Augustinũ de cõcordia euangelistaꝝ forte fuerũt duo. ꝛ Matheus loquitur de vno. Marcus de altero. Iste angelus erat cooptus stola candida. Beuerianus. Ista vestis nõ fuit corpea. sz quedã splendentia ex virtute spũali angeli ad similitudinẽ vestis. ꝛ qz mulieres insolitum viderũt angelũ. s. splendentẽ. querẽtes christũ mortuũ obstupuerũt. Qui vt bon? angel? eas ꝓfortauit dicens. Nolite timere et ad ꝓfirmatiõem adiecit. Ecce locus vbi posuerũt eum ꝛc. Notare est sciendum. q̃ vt exprimur agens maioris vtutis et potestatis. etiã effectus maiores ꝛ mirabiliores facit. Nã nat̃a dina ẽ tante efficacie ꝛ vtutis. q̃ lignũ mortuũ põt viuificare et facere germinare ꝛ quod maius est. hominẽ vtute deitatis mortuũ suscitare. sic legit Actu. ix. de sancto Petro qui suscitauit quandã mulierẽ nomine tabitã. Legim? etiã q̃ hõ mortuus suscitauit mortuũ sicut corpus helysei cum esset sepultũ in quadã sepultura. quidã volens q̃ndã mortuũ sepelire. aput ex im̃pulso sepulcr̃ helysei non putans esse sepulcr̃ ꝓphete. et ꝓiecit cadauer intus. q̃ cum tetigisset corpus helysei. reuixit homo vt hẽ. iij. regũ. xiij. Quis aũt suscitauerit quis seipsum ꝓpria virtute. non legim? de aliquo nisi de xp̃o qui est agens fortissimũ. dñs vtutẽ sup̃ omnia. hic etiã habuit potestatem resurgendi. Johãnis. vi. et de celebris. in quadã. potestatẽ habeo ponẽdi animam meã et iterꝝ sumẽdi eam. In quibus verbis notat.

Exaltatõ ptãtis. ibi. Potestatẽ habeo.
Transformatõ vnustatis. ibi. Ho. alam.
Certificatio nouitatis. ibi. Et iterꝝ su.

Dico nãq̃ primo. q̃ in christo fuit sũma exaltatõ. Justũ nanq̃ ꝛ ꝓgruum est. vt dignitate et honore iste alios antecedat. q̃ labore ꝓlixiore ceteros añcessit. Unde. C. de officiõ mgri officiorꝝ. l. Nemo. Is gradu ceteros antecedat. quẽ stipendia meliora vel labor ꝓlixior fecerit anteire. et. C. de re militari. ℈ publicã. Honoris augmentum nõ ambitõe sed labore ad vnũquemq̃ ꝓuenit euenire. Cum ergo saluator nr̃ maxima humilitate se vltra hoiem hũiliando. nec quiete sed grauissimo labore pugnãdo in cruce fortez gigantem dyabolũ superauit. digne ꝛ iuste stipendiũ excellentissime ptãtis ei honoris sumpsit resurgẽdo. Matthei vltimo. Data est michi oñis ptãs in celo et i terra quia sup̃ machinã infernalẽ mundialẽ ꝛ celestem residet. et oñs creatre eius impio subiugant̃. quã iurisdictõnem vniuersalem sue exaltatõis hodie sibi collatã non oñdet vsq̃ ad iudiciũ tunc iudicabit viuos ꝛ mortuos. et inimici eius ponent̃ scabellũ pedũ eius. rot̃. xiij. In hoc xp̃s mortuus ẽ et resurrexit vt mortuoꝝ ꝛ viuorum dominet̃. Hanc etiã exaltatõnem oñdit ℈ Paulus expressius ad Phil. ij Deus iquit exaltauit

illum. ꝛ dedit illi nom̃ qđ est sup oē no. ꝛc. vsq; dei patris. ¶ Figurat̃ xp̃us p suã potentiam ꝛ ptãtem p Herculem milit̃ fort̃ ẽ quo narrat Ouidius li. i. qui sua virtute et fortitudine athcolũ deũ fluminũ triũpha uit. Hic em̃ athcolus voluit sibi ꝺ̃sponsare filiam pulcerrimã regis calidonie sed hercules noluit hoc ꝓsentire. quinimmo sibi ipaz voluit in matrimoniũ copulare. Quaꝓter cum de verbis athcolus et hercules venẽt ad verbera. diu pugnatũ est inter eos. sed cũ athcolus fortitudini herculis ꝓualere nõ posset. sed ꝓ̃ssus sub ipo iaceret cõuertit se ad artes. et sub ipo mutauit se in agnum. ꝛ sic sup herculem est collapsus qui nec duz sic herculis potentiã superaret. mutauit se in thauz cuius cornua hercules fortiter tenẽs ipm ad terram ꝓ̃sit. ꝛ vnũ cornu sibi fregit eũ superauit. ꝛ puellam copulauit. et eã secuz ducens. venit ad flumẽ qđ transire nõ potuit. venit gigas centhaurus qui ad portandũz deianiram. s. puellã vltra aquã se obtulit. vt sic hercules facilius post transiret. gygas vero cũ iam transisset. puellã cognoscẽ voluit. sed hercules emissa sagitta venenata qua scz ydram serpentẽ occiderat. centhaurum occidit. Qui dũ moriebat. camisiam quandã in suo sanguine. iam ꝓ sagittã venenatã intinxit. et deianire quasi incitamẽtũ amoris dedit. ꝛ ꝙ quicũq; camisiam induet ipam dantẽ summe diligeret asseruit. et iratum maritũ reconciliare posset. Que ꝓ zelotipa factã. vix ad amorẽ trahere volẽs. camisiã sibi obtulit. ꝛ statim venenum carnes eius incendit. Ipe ergo cũ ineuitabiliꝛ ꝓretur. mortez accelerauit. magnas arbores fregit. ꝛ struem lignoꝝ parit. ꝛ ꝓ dolore in ignem ponit̃. Ibiq; mortalitate consumpta a ioue ꝑe suo in celuz ꝛbitur ꝛ stellificatur. Sic contingit q̃q; in fatuis mulieribus. putantibꝫ in escis quibusdã. vel herbis viris dare incitamẽtum amoris. propinantes toricũ mortis. Ad ꝓpositũ. iste hercles fortissimus. s. xp̃s. vt aiam desponsaret sibi dyabolũ fallacem hñtem duo cornua. scilz astutiam et fortitudinẽ subiugauit ꝛ triumphauit. et copulata anima eã p flumẽ labilitatis et vanitatis huius mũdi vbere ñ potuit quin p dyabolũ gigantẽ seduceret̃ ꝛ cornũ peretur vicijs. et camisia dotaretur. penalitatis ꝛ infirmitatis. Hãc camisiã. s. carnis penalitate infectã. christus amore aĩme induẽs vulneratus est ad cor. et struem lignoꝝ crucis colligens in mõte caluarie ardentissimo amore inflãmatus ꝛ accensus deo ꝑi se obtulit. qui eũz stellificauit claritate. ꝛ sup oĩa potestate ꝛ virtute exaltauit. ¶ Qz queritꝛ que ptãs christi maior fuerit. creatõnis vel resurrectõis. an impij iustificatõis. Dico ꝙ iustificare impiũ est maioris virtutis ꝛ potestatis q̃ posse creare celũ ꝛ suscitare mortuum. Qđ ꝓbatur p Augustinũ triplici rõe. Primo sic. quia creando mõm xp̃s adiutorio nõ indiguit. cũ sit verus deus qui creando adiutoriũ nõ hũit. nec etiã resurgendo. Juxta illud ysa. xl. Quis adiuuit spm̃ dñi aut quis ꝯsiliarius eius fuit. Sed in iustificando impiũ requiritur libeꝛ arbitriũ impij tanq̃ adiutoriũ. sine cuius consensu gratia sanctificãs cooperans nõ infundit̃. Vñ aug⁹. Qui creauit te sine te nõ iustificabit te sine te. Et ideo dic̃ Apl's. i. cor. iij. dei adiutores sumus. s. p libeꝛ arbitriuz. Secõ quia deus creauit oĩa solo verbo. iuxta illud ps. Dixit ꝛ facta sunt. Etiã resuscitauit se a morte ꝓpria virtute. sed ad iustificãdum impiũ necessarius fuit sanguis xp̃i. ad Ro. v. Justificati in sanguine suo salui erim⁹ ab ira per ipm. Tercio in creando vel resurgẽdo nulla est resistentia. iustificãdo aũt homies frequenter resistũt. sicut dic actuũ. vij. Semp spũi sancto restitistis ꝛc. Patet ergo ꝑmũ.

¶ Dico secundo. ꝙ in xp̃o fuit venustissima transformatõ in eo ꝙ moriendo aiam deposuit passibilẽ et itez impassibilẽ et clarificatam assumpsit. et etiaz corp⁹ clarificauit. qđ ex mortali factũ est immortale. passibili impassibile. opaco clarũ. tardo agile. et grosso subtile. Et hec transformatio fuit tante ꝛtutis ꝛ efficacie ꝙ hãc ꝓditõem oĩa corpa beatorum ꝑticipabũt. ꝛ transformabũtur in oibus sensibꝫ. sic ꝙ bi sensus qui in hoc mõdo in multis pigritãt. in patria sine omni tedio erũt in omni voluptate respectu obiectoruz suoꝝ. Auditus in sono dulcissimo. visus in gratissimo visibili. gustus i dulcissimo cibo et sic de alijs. ¶ Dicũt enim doc. ꝙ status beatitudinis multũ excedat statũ innocẽtie

sed in statu innocētie tāta fuisset delectatio in visione vnī stelle. quāta nūc in visione sol Et in auditu. in sono vnius venti sicut mō de sono melodie optime. quāta igit delectatio erit beatitudis in visione corpis xpi glorificati. et quinq; cicatricū. que sup omnez pulcritudinē sicut gēme pciosissime rutilāt atq; mentē delectāt. Ufi sicut dicūt aliqui si vnū corpus glificatuz staret in celo. et tot eēnt soles q̄t stelle sunt i celo. adhuc mille sies clarius vnī corpis glificati fulgeret et delectaret aspectus. et sua claritate omnes extingueret soles. sicut nūc sol ofūs stellas. Mat. xiij. Fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eoz. Et multo clarī et delectabilius corpus xpi glorificatū. qđ tantam habet claritatē et pulcritudinē. quantā omnes habent similiter btā virgo in aureola et speciali đco re ceteros oēs excedit. Item corpus glorificatum est tam agile sicut angel. Unde Aug. de ciuitate dei. xx. vbi vult spūs ibi p tinus erit et corpus. Sed querit an glorificati in celis vnq; exeant ad videndū pnaz damnatoz. Rndet magister. iiij. sniaz di. xlv. Q, electi egrediūt nō loco. sed intellectu et manifesta visione. ad videndū cruciatus eoz nec in hoc afficient dolore. sed satiati letitia grās agunt de sua liberatōne. visa inenarrabili calamitate impioz. Dico tercio q̄ in xpo fuit recta et ordiata certificatio nouitatis. s. sue resurrectōis. qz xpus hodie resurrexit et apparuit non fantastice sic Enthicius pīarcha constantinopolitanus asseruit. sed vere. dixit enī idem patriarcha q̄ christi corpus fantasticū resumpserit. Cōtra quē būs Grego. missus vt bē. xiij. moraliū duo fecit argumēta. Primo ꝺ primū quo dixit q̄ xps sumpsit corpus fantasticū arguit sic. Impossibile est q̄ certitudo acq̄ratur ex re dubia. qz oportet pmissas magis esse veras. q̄z conclusiones. cū veritas pclusionis dep̄deat ex pmissis. Sed tu dicis q̄ ofūdebat corp illō ad declarandā veritatē fidei. ergo si corpus fi fuerit vez nec palpatio fuit veri corpis. Quomō ergo p̄t pbari ex tali re incerta. res certissima. Secūda ratō q̄ncunq; quis pbat aliquod certum ex aliq̄ falso. illa pbatio ē fallax et sophistica. Sed xpus p te pbat ex falso suā resurrectōnem. ergo illa pbatio et oīsio fuit fallax. quod nō est dicendū. Enthicius cōuictus et i morte ab errore ad fidem puersus. dixit. sumens carnē suam vere illa resurget. et sic decessit i fide. Ordo essi certificatōis resurrectōis fuit talis q̄ primo apparuit matri vt dicit sedulius. et euidentissime māifestat. et exp̄sse ponit beatus Ambro. li. ij de vginitate. Cuius ratio est. quia ipa fuit q̄ sola maternaliter passa secum fuit. et spūaliter oia que ipe passus ē. ipsa etiā corde et anima patiebat. Unde verū. Sicut maiori gaudio sequit maior tristicia et econuerso. Sic maxim gaudiū xpo hodie q̄ post suaz amarā passionē primo ofideret se sue matri et alijs electis. Hoc etiā fuit maximū gaudium vginis i pūti tempe. Qua pter angeli, pter illō gaudium admonēt Mariam. et laudant notabili cantico. non hūanitus. sed angelice inuento et pposito. s. Regina celi letare alla. ꝛc. Secūdo apparuit Joseph ab arimathia in carcere. quo iudei ip̄m incluserāt die veneris in sero. et ipsum occidere, ponebāt. sed p̄t sabbatū obmittebant. quia nocte xp̄m tradidit sepulture. Ufi dum Joseph oraret media nocte seu post mediā noctez suspensa dom a quatuor angelis. vidit Jh̄m in fulgore lucis et pre timore cadens in terrā. Jhesus eū leuauit dicēs. Noli timere Joseph et vide q̄z ego sum. respiciēs in eum putauit eū esse helyā Rndit ihesus. Non sum helias. sed ihesus cuī corpus sepelisti. et educēs eum ō carcere ostio clauso. duxit eū ad locum sepulē. ofidens sibi syndonē et fascile in quo caput eius inuoluerat. et tūc cognouit. quia ihūs erat. et adductus in domū suā in arimathiā Jhūs disputit. vt patz ex euangelio Ayco demi. Tercio apparuit Magdalene. licz marcus dicat xp̄m sibi primo appuisse. qđ intelligendū est de appartionib diurnis. qz alie due fuerē nocturne. s. añ diluculū. postq̄ ei magdalena cū alijs mulieribz ad monumētum venit. et rediret nunciauit discipulis. quia vidit dñm. redijt iterum cum Johanne et Petro. Et istis tunc recedēnb. Maria nō recedebat de monumēto ibi plorans et tunc iterꝫ apparuit sibi xps in spē ortulani. Quarto apparuit mulieribz alijs quia post q̄ magdalēa vidērat dominū statim iuit et

nunciauit mulieribꝫ alijs que secũ primo ve nerãt ad monumẽtum ⁊ credidert omnes. Et dum oẽs simul irent nunciare discipul in via apparuit eis xp̃us. vt dic̃ Matth. di. Auete. Quinto apparuit Petro. qz mulie res diterunt discipulis se vidisse dñm suũ Surrexit petrus solus ⁊ redijt ad monumẽ tum qui prius iuerat cũ Johãne et tũc cre didit q̃ sibi xp̃s apparuerit. licz Lucas tace at hoc ab assertõ tñ apparitõis dic̃. Sexto appuit Jacobo minori. qui feria sexta ante iuerat se non comesturꝰ. donec christũ viuũ videret. Hanc apparitõnem nõ ponit euan geliũ. sed Aplus eam recitat. i. cor. xv. Et etiam ordinẽ. quia primo dic̃ apparuisse pe tro. postea Jacobo. Septimo appuit duo bus discipulis euntibꝫ in emaus. sicut cras in euangelio dicet. Octauo apparuit decẽ discipulis absente Thoma. p̃ter apparuit vt habet in passionali

Tercia pars in qua

notatur celebritas gaudiosa legatiõis. ibi. Sed ite dicite discipulis. Notandũ q̃ sic fiut ꝓgressus in prima temptatõe mortis in mulierẽ ⁊ a muliere i viz. Sic in prima an nunciatõe vite glorioſe. fuit ꝓgressus ab an gelo in mulierẽ. et a muliere in viz. sic col legium aplicum. Et vt celebritas oñdatur dicit. ⁊ cito euntes ꝛc. Dicite ergo discipu lis eius. nõ amatoribꝫ mũdi. et pe. qõ dicit principaliter ꝓpter principalitatẽ inter di scipulos. tum qz euidentius cecidit timore passiõis vt prius resurgat p fidẽ et spem re surrectõis. tũ quia ne desperet de reconcilia tione ꝓpter magnitudinẽ apostasie qz surre xit a morte ad vitam. a lymbo ad mundum ab inferis ad supos. a sepulcro tenebroso ad lucem sempiternã. Et p̃cedet vos scilicz corpaliter in galileam. i. localiter. sicut. i. p̃ dixit eis supꝫ. Postq̃ surrexero p̃cedã vos in galileã. Vocaliter circa verba thema tis queritur an illa legatõ resurrectõis conue nienter fuerit facta mulieribꝫ et commissa ab angelo. Et videtur q̃ non. di. xiij. Mulier q̃ duis docta ⁊ sancta. viros docere in cõuentu non p̃sumat. ex concilio carthaginẽsi quar to. Quia semel mulier docuit et mõm subuer tit fm aplm. In oppositũ. ite dicite discipu lis eius. Dico q̃ decuit. Primo qz vt mulier fuit nuncia delicti. Gen. iij. vbi temptando serpens transiuit ad viz ꝓ mulierẽ. sic ⁊ fi eret nuncia gaudij. Hanc ratõnem tangit Crisostomus. Secundo ꝓpter honorẽ feminei sexꝰ Nam sexus virilis decorat in xp̃o resurgen do. sed femineꝰ in mulieribꝫ nunciantibus Nisi enim mulier nũciasset. a porrõe debitꝰ ho noris in dñica resurrectõe exclusa fuisset. qõ nõ p̃uenichat dine iusticie. que nõ accipit personas. Actuũ. x. Tercio hoc voluit dñs vt quod p̃cesserat in merito. p̃cederet in p̃ mio. et qm̃ mulieres plus amauerant. quia discipulis recedentibꝫ ñ recedebãt. sed cõ stantiores fuerãt. quia eũ nõ negabãt min⁹ peccauerant. et qz viri non mulieres eũ oc ciderant. Mulieres eius morte plangebãt sed viri ei illudebãt. ideo dñs in legatõne resurrectiõis eas p̃tulerat viris. Ad autori tatem p̃riam dicit Ambro. q̃ licet mulier ñ p̃mittat in ecclia docere in publico non tñ p̃hibetur a doctrina domestica. q̃ fit ꝓ fami liarem allocutõem. et priuatã exhortatõem Et hoc mõ p̃missa est mulieribꝫ denunciatõ domice resurrectõis. scz vt aplis eaꝫ dome sticis eam referrent p̃uata ⁊ domestica allo cutiõe. refuata tñ apostolis eius resurrectio nis publica p̃dicatõe. Dixit ergo angelus. Ite dicite discipulis eis. In quibꝫ verbis tria dant documenta per que christũ glorioſe resurrexisse hodie cũ mulieribꝫ p̃dicamus ⁊ videre cũ discipul meremur. si ea monitiõe ãgelica adimpleam⁹. Debemus igit̃ primo Ire viaz virtutis mẽtis integritate. ibi Ite Dicere verbũ salutis. ibi. Surrexit vere. Adherere xp̃o ⁊ discipulis firmitate. ibi. di cite discipulis.

Dico primo ꝛc. Nam scdm Galienũ ⁊ ali os medicos loqntes de regimie sanitatis. Cupiens esse sanus. post cenaz factã ambu lare quis debet. Quare philolophꝰ. tj. phi sicoꝝ dic̃. Post cenã ambulare est cã sanita tis. Sic etiam spũaliter qui sanitatẽ anime habere conat. refectus cibo celesti scz corpo re xp̃i. cena facta ambulare debet in viꝝ q̃ est via solacioſa. floribus ornata. ⁊ omi delectatione plena. Hec via ẽ via recta. via dei in qua inuocãtes eũ exaudit. Hieremie xxix. Ibitis et adorabitis me ⁊ exaudiã vos

Qui em̃ hodie in medio vie virtutũ ambulant. hñtes corpus xp̃i secũ. nec ꝓpter ꝓspera nec aduersa declinant. ibũt directã viam ad eternam beatitudinẽ. vbi omia q̃ deside rant habebũt. Figurat̃. i. Re. vi. vbi dicit̃ q̃ philistini tollentes duas vaccas q̃ lactabant vitulos. iunxerũt ad plaustr̃ nouum sup̃ q̃ archa dñi posita erat. vitulosq; eor̃ domi recluserunt. et archã apũ bethsames ducere decreuerũt. Ibant ergo in directum vacce p̃ viã que ducit bethsames. et itinere vno ꝓgebant. nec ad sinistrã declinabãt. nc̃ ꝓpter vitulos qui domi remãserant a cepto itinere deuiabant. sed solũ ꝓpter eos mugiebant. et plaustr̃ archæ dñi recto itinere defe rebant. Per bethsames que interp̃tat̃ domus solis paradisum intelligo. vbi sol iustitie id ẽ xp̃s regnat. ysa. xix. Ciuitas sol̃ vocatur. Per vaccas duas duas psonas. q̃ iugo dñi sunt suppolite. et ad plaustr̃ xp̃iane religionis corrigis ꝓmissionũ p̃ manũ sacerdotum et mistror̃ dei sũt ligate. Per vitulos eor̃ delectatões carnis et vanitates mundi assumo q̃ vsq; ad huc enutrite. hodie et pũ separati deñt et claudi ne reassumant̃. Sup bas duas psonas posita est archa domi. id ẽ corpus xp̃i. archa totius deitatis. qũ reuerenter sicut caritate et gẽa combinate ducere dñt p̃ viam virtutis vsq; ad terminũ vite ad domũ solis iustitie. i. celu vel paradisum. nec p̃ recidiuam ad priora mala declinate ad dexteram delectabiliũ. nec sinistraz sq; nec excedere. nec ꝑficere nimiũ. Nã ꝓm pbm. extrema sunt viciosa. sz solũ in medio vbi ꝓsistit virtus ite. vt quilibet dicere possit cum p̃s. Pes meus stetit in directo.

¶ Sed heu licet hodie multi pedẽ affectionis fixerũt ad iter rectũ tamen cras pedem retrahunt. et post vanitates mugiũt. qũ valde piculosum est. Vñ legit̃ q̃ quidã post festum pasce et sumptõem corpis xp̃i lasciuis et ebrietatib̃ sunt relapsi. q̃s deus ꝓnũ punivit. et ex ore eor̃ fetidissimi sanguis fluuiꝰ emanauit. ad quor̃ interiora retrorsus illos suffocabat. subito etiã tanta pluuia inundabat. vt eor̃ possessiones cũ omnib̃ fructib̃ et segetib̃ penitus perirent. vnde etiã exorti sunt dracones pestiferi. qui homies ad eor̃ possessiones. nc̃ ingredi nec egredi sinebãt vsq; ad mortẽ. Sup quo vir deuotus exorauit. Cui angelus dñi tñdit dicens. Quesso te. si quis ꝓditorie filiuz imperatoris. in fidissimo. et obscuro carcere ꝓcluderet. qd̃ de eo fieri deberet. Rñdit vir dei. dñet dilaniari. Cui angelus. Et quid d̃ illo qui archã corpis xp̃i in luto fetidissimo coraz hominib̃ inuoluit. Cui vir. vt hereticus et sacrilegus debz cremari. Et angel⁹ nunq̃d tales sunt et talia cõmiserũt ꝓ quib̃ oras qui in die pasce sacramẽtuz sumpserit. et postea se vanitatib̃ et ebrietatibus imiscentes dñm suum sprenerit et reliquerũt. ¶ Dico sed̃ dc̃. Dignum namq; est vt ei honorẽ laudis impendam⁹ q̃ gloriose triumphãdo hodie est ab inferis ad nos reuersus. Est em̃ regula iuris li. vi. t. ff. e. l. scõm naturam. Qui sentit onus. sentire debet et cõmodũ. Unde et romani victoribus magnũ honorẽ psallendo et cantãdo fecerũt. qui hostib̃ superatis romam redierunt. Dic etiam p̃mi regũ. xvii. legit̃ de Dauid. qui post̃q; Goliam quinq; lapidib̃ occidit et pl̃m eius vicit. reuersus. mulieres in eius laudẽ decinerũt et dixerunt. Saul percussit mille. et Dauid decẽ milia. Et exo. xv. dicit̃ q̃ qñ dñs liberauit israel d̃ manu egiptior̃. et viderũt egiptios sup̃ litus maris. tũc Moyses decinit carmẽ hoc ad laudem et honorẽ dñi d. Cantemus dño. gloriose enim magnificatus est. equum et ascensorẽ dexit in mare. Nã fortitudo mea et laus mea dñs. et factꝰ ẽ mihi i salutẽ dc̃. Et maria sor̃ Moysi et Aaron sumpsit tympanũ in manu. egresseq; sunt omes mulieres post eam cũ tympanis et choris q̃bus ꝑcinebat dicẽs. Cantem⁹ dño. gloriose Cũ ergo hodie dñs et saluator nr̃ hostibus nostris superatis surrexit. dicere et cantare debemus ad gl̃iam et honorem de triumpho eius. Surrexit christus hodie humão proſolamine. Christ ist erstanden von der marter alle des sollent wir alle froe syn. christ sol vnser trost syn alleluia. Psal. Gloriaz regni tui dicent. et potentiã tuam loquent̃. Et notam faciant filijs hoim potentiã tuã et gloriam magnificẽtie regni tui. ¶ Dico tercio q̃ debemus christo cũ discipulis fideliter et firmiter adherere. Inutile nãq; esset aliqd̃ magnũ negociuz inchoare et anteq; p

ficiatur ab eo cessare. Nõne qui casiz vl' domum cepit edificare. nec vult psummare labores z expẽsas amittit. Sic qui deo illo sacro tempe fuiuit ieiunãdo. orando. elemosinas frequẽtando z hmõi. vt sibi sedem et locũ in celo pstrueret. sup hoc pfessus et cõmunicatus. nichil sibi pderit nisi in dei fuicio pseuerauerit. vñ Gregorius in moralibz et recitat de pent. di. iij. Incassum quippe bonum agit. si añ vite terminũ ỹferatur quia et frustra velociter currit. qui priusqz ad metas queniat deficit. Nulli dubiũ quin plẽs ẏuote psone sint bñtes ppositum de cetero firmiter deo fuire. et in eius fuitio vitam finire. sed dyabolus p suam astutiã tales impedit. vnã p diuicias. aliam p delicias vl' honores q pauce ad finem debitũ queniant.

¶ Quod oñdit in fabula Ouidij libro. x meba. in atholante cenei filia pulcerrima. q a responso deoruz bũit q vita carissima esset si alicui nuberet. que territa piugium fugiebat z siluas frequẽtabat. vez quia velocissima erat cursu. statuit vt quicũqz ipsam in piugem bẽe vellet. prius cũ ipa cursu contenderet. et si eam posset supare eius cõnubio fruereť. Si vero supatus ab ipa existeret capite truncareť. Cuz igit plẽs sub hac lege eius cõnubia petissent et victi capita perdidissent. affuit ypomenes thebanus iuuenis qui lege cõtentus. cursu contẽdit cũ virgie et eius motus spẽ. sperat insupabilẽ supera re. Virgo aũt audacie ppatiens sibi dissuadebat cõiugiũ. ypomenes vero ad veneris fugit oraculum. et eius in hoc negocio petit opem. Venus ergo miserta iuuenis tria ei poma largit z qualiter vteret eisdẽ instruit Ambo igit cursum simul arripiunt. sed cito post virgo pterit fatigatum. qui vinci metuens pmũ pomũ ꝓiecit in obliquũ. qõ admirans virgo ad pomũ diuertit õ stadio. z sic spacium transeũdi sibi dedit. Cũ ergo hoc tam ter fecisset z ppter poma aurea acquirenda virgo õ semita declinasset. ponduscz pomoz ipam nõ modicũ oneraſſent. iuuenis pmo venit ad terminũ. z sic optatum assecutus est connubiũ. Virgo illa est ania siue deuota p̃sona multis vtutib oznata. que est velocissima et mlta pmittẽdo. z in ꝓposito faciendi que bis tempibz frequẽter autsata ne peccando dyabolo cõsentiat. als vitam amittat eternã. Hãc ergo ypomenes. id ẽ dyabolus. ne iuxta ꝓpositũ currat. et terminum vite eterne ptingat. non cessat temptationibz psequi. z speciale illo tpe vt. s. ipaz per malos ꝓfensus capiat. z pudicitiã z gratiam sibi tollat. Ipsa tamẽ qñ mõ p dissensum peccati fugit. et taliter p bona opa curit. q dyabolus ipam nõ attingit. tunc pro culdubio tria poma aurea. i. tria mũdi bona. s. diuicias. delicias z honores sibi solz offerre. et cũ sic circa illa aĩma solet vacare. nccẽ habet a cursu bonoz opez cessare. et a termino vite eterne tardari. Sic ergo fit q mediante isto triplici pomo. i. triplici mũdi bono. istam vel p auariciã q̃tum ad diuicias vel luxuriã q̃tum ad delicias. seu p supbiã q̃tum ad eminentias psequit. et eidem pcia piugatur. et sic sua virginitas spũalis violat. Quare de dyabolo pt dici illud p uerbioz. i. Pedes eoꝝ ad malũ currũt. z festinant vt effundãt sanguinẽ. Debet igitur homo a cursu iusticie nõ cessare nec dyabolo consentire. sed firmiter z fidelit vsqz ad terminũ vite deo adherere. quia qui ponit principiũ suppleat vsqz in finẽ. de cõse. di. i. Nullus epus. Magis esti delinquit qui inceptã cãm dimittit q̃ qui nũqz ad causã venit. In auten. ỹ liũgio. coll'. viij. Ne etiã impediat debet cauere ab omnib z abstinere. i. Coz. ix. Sic currite vt comprehendatis omis esti qui in agone ꝓtendit. ab omnib se abstinet. et illi quidẽ vt corruptibilem coronam accipiant. nos aũt incorruptã ꝛc.

¶ Feria secũda Pasce.

DVo ex discipulis ibũ ibãt ipsa die in castellum emaus. Luc. xxiiij. ¶ Autor de causis dicit. q virtus vnita fortior est seipsa dispersa. Ham acies vnita. ciues concordes. pplis vnanimis. cuncta noscũt vincere pericula z euadere. Sic legim Judicũ vl. de filijs isrl. Qui quotiescũqz fuerũt vnanimes et ꝓgregati. nunqz fuerẽt ab inimicis superati. sed dispersi pierũt. Hoc etiã patz in romanis. Et iõ vegecius de re militari docet bellatores stare cõiunctos. et speciale in acie. Sic spũaliter cum oñes simꝰ ab vno

patre .natura docet nos hꝛe vnionez xpi hi. q. vl. Hec imago. Nam omniũ vnũ bapt̃ma. vna fides. vnus panis corp9 xpi. vnuz pciũ redemptõis omniũ. vnum pmiuz. docent omia nos vnanimes esse ꝛ pcordaꝛ Nec aliquis volẽs xpm fructuose surrexisse debet per pctm̃ se ab vnitate ecclie separare. quia vt dicit̃ .xxiij. q. iij. Ipsa. Conuiuiuz xpi est vnitas fideliũ in vinculo pacis. Nec multitudinẽ sed vnitatẽ dꝛpcantium audit deus. xxiij. q. i. Alienus. Hec vnio ꝛ cõcordia ꝓponit̃ nobis ī verbis thematis In quibus dr q duo ex discipulis ꝛc. ¶ Querit̃ an xpus his discipulis vt pegrinus debuerit appere cum nullã fidem. sed spem solam habuerint de ei9 resurrectõe. Et vidẽ q nõ quia in illa forma debuit apparere. que magis fidem faceret de eius glificatiõe ꝛ resurrectione. sed talis fuisset corpus glificatum et claꝛ. patet igit̃ ¶ In oppositũ xps debuit se oñdere ī eadem forma qua erat sucepũbilis. ij. d aĩa Dẽ q9 recipit̃ recipit̃ ꝑm naturam recipientis. ꝛ nõ rei recepte . Cera. n. recipit̃ ꝑm formã sigilli. et celũ visum q vitrum colorat̃ q modũ vitri. Sed hi discipuli erant in fide pegrini ꝛ solaz spem habebant. dicentes . Nos aut̃ spabamus q resurgeret et redemptu9 esset israel. ideo nõ mãifeste dbuit se oñdere in corpe glificato sed in specie pegrini. Dico q ex q̃ mulieres et discipuli diuersimode se ad ei9 resurrectiõnẽ habebant. sic xps secũm cõditõem vni9 cuiusq apparebat. Quibusdã enī videbat̃ vere resurrexisse. excluso omi velamiẽ dubietatis. sicut virgini gloriose et sanctis aplis ideo vere ꝛ clare eis apparuit. Quibusdaz vero qui eius resurrectõem dubitabãt et ñ firmiter credebãt. sicut magdalena. q̃ ex eo q nõdum ad pr̃em ascendit nõ putabat eũ patri esse equalẽ. ideo in spe ortulani ei apparuit. vt cognosceret velle in ea verã fidem plantare ꝛ oẽm dubietatez eradicare. Quibusdã vero dubitantibꝫ. putantes eaz esse puꝛ viatorẽ. sub forma viatoris et pegrini foris appuit. manifestãs q suã resurrectiõez se esse comꝓhensorẽ. sicut his discipul̃ eunũbus in Emaus ꝛc. Quare Grego. dic̃ in omelia. In eadem spe eis foris appuit. in qua apud eos intus fuit. Ex his dat̃ doctrina. q volentes christũ clare in esse glificato in celis speculari. debent hic firmit̃ sine dubietate. omia spectantia ad fidẽ firmiter credere. qz qui in his dubitat infidelis ẽ. extra d hereticis. c. Dubius. nec vnq̃ xpm clare videbit. Ad pmã rõnẽ q hec dicta ꝑz quid sit dicendũ. ¶ Quantũ nunc ad continuationẽ sciendũ q hystoria hodierni euangelij facta est in die resurrectõnis. in tercia apparitione. ꝛ qz hodie rome statio est ad sanctum Petr̃. ideo legit̃ illud euãgeliũ cum in eo fiat spec̃al mentio de sctõ Petro. Et ꝑm hoc tres sunt partes euãgelij.

In prima notat̃ discipulorꝫ caritatiua associatio. in ꝓncipio.

In secunda xpi peregrina apparitõ. ibi. Tu solus pegrinus es.

In tercia discipulorꝫ fructuosa mutatõ ibi Vane nobiscũ.

¶ Quãtum ad primaz partem dicũt doctores vnũ illorꝫ discipulorꝫ fuisse cleophan. quẽ nom̃e etiã Lucas exp̃mit. alium dr o lucã qui more scriptorꝫ nom̃ suum nõ exp̃mit. ne videret̃ ex eo se iactare ¶ Castellũ quo ibãt dr Emaus. alio nomine nycopolis. ꝛ fuit a ihꝛlm. lx. stadiorꝫ. Stadium dicit̃ a stando. ꝛ est. viij. ps miliaris cõtinens. cxxv. passus . Et hercules gygas legitur vno anhelitu tm̃ cucurrisse et stetisse. et illud spaciũ dr stadiũ. Octo aut̃ stadia faciunt vnũ miliare. et sic. lx. stadia cõpleta faciũt. vij. miliaria completa. ꝛ octauũ semi plenũ. ¶ Vocaliter notandũ sicut videm9 q omnia q̃ sunt in mũdo necessitate mutari ideo ꝛ homo qui dr minor mũdus. ꝓtinue mutat̃. Nam celũ ꝛ omia astra et elemẽta q̃ sunt in continuo motu. ꝛ ꝑm pbos. si firmamentũ ad vnum mínutũ quiesceret. ꝛ si nõ mutaret̃ tota mũi machina destrueretur. Quare pbs in d substãtia orbis dic̃. Si d struerẽt motus. destruerẽt mund9. Cñ de ꝑse. di. v. He tales. Manere in vno statu ñ est corpoꝫ natura. sed ꝛ crescere ꝛ decrescere. quotidie d corpe nostro recedũt aliquepticule. ꝛ alie statim succedũt. ff. de iudicijs .l. ꝓponebat̃. Et in auten. de alienatiõe aut ꝓmutatõe eccl̃iasti. re. coll. i. ¶. vt nõ. Quid erit stabile inter homies ꝛ imobile. vt nilꝫ

patiet̃ imutatõez cũ oĩs nũ stat? sb ꝑpetuo motu ꝓsistat. Bz vtinã ille mot? spũaliter vtilis e ẽt nob ⁊ ꝓficuus ad eternã dulcedinẽ: q nõ retrogradiẽdo de via virtutis ad viã iniqtatis declinarem?. Est ei vt dr. xx q. ij. c. ij. Decursus nr̃ ꝓficuus ad voluptatem: ¶ Ideo si voluerim? in Emaus qđ interptat̃ mr̃ dulcedis: et significat btitudinem puenire. optz q ꝯcoꝛditer, vanitatem mũdi relicta, ꝓcedam? viã rectã iam a nob inceptã in emaus qđ fit qñ ꝓsideramus. Mundi vanitatẽ et eam contẽnim?. Propriam nobilitatẽ ⁊ sp ꝓficim? Diuinã bonitatẽ et ibi qescimus

¶ Dico primo q volẽs venire in emaus: dz considerare mũdi vanitatẽ ⁊ eam ptẽnere Nr qđ vanum ẽ transitoriũ ⁊ instabile relinq̃ndum ẽ. mđ? autẽ vanus ẽ ⁊c. Eccl̃ia. primo. Vanitas vanitatũ. Cui? vanitas et triby ꝯgnoscit̃ q in se modicũ est: q inquietũ est. et q impedimẽtũ felicitatis est. Primũ sic appet. qr creatura respectu dei modicũ ẽ. Nã eternitas caret principio ⁊ termiõ. Omne ãt tpale in nũc qđ ẽ mũmũ incipit ⁊ desinit Item gaudium mũdi respectu felicitatis eterne modicũ est. Hoc enĩ nullũ põt saciare In illo autẽ totuz est qđ coꝛ potest ꝑsiderare Sed cur ea q̃ in mđo sunt cum qua sint et modica. multis appareant tam magna q̃ volunt potius pdere infinitũ bonum q̃z mũmuz obulũ Dico q p̃unum est: in eo aũt q ꝓpe ẽ oculo: apparet magnũ. tpalia autẽ quibusdã sunt intima cordi: ⁊ dĩna remota: iõo hec appent qua sed magna deuotis boĩbus. ¶ Scđo trãsitoria sunt vana: quia inquieta ⁊ inquietiua. qđ ex b cõtingit: q sunt mutabilia. q̃z cito enĩ incipiũt esse. deficere incipiunt et ad finem tendere. ¶ Tercio sunt impedimẽtñ felicitatis eterne q̃ in hoc ꝓsistit. scz vĩre deum sine medio. amare sine mõ. possidere sine termiõ. Bz ecce oĩs creata mediat cognitõem. dilectionẽ modificat. et defectuz rei ad terminũ ordinat. Bz diceret qs: nõne creata ẽ silitudo ⁊ imago deitatis. ⁊ ita nõ impedit: sz magis ꝓmouet felicitatem. Dico q ꝑditio similitudis ⁊ imagis in b ꝓsistit: vt referat̃ et ordinet̃ ad ymaginem ymaginatã. Et iõ eoipso q creata ab hoĩe ad deũ ñ referr̃. cadit a sua noblitate ad vanitatẽ. ¶ Scđo volens ire in Emaus. dz ꝓsiderare suã nobilitatẽ et sp in via dei ꝓficere: qr imago dei ẽ. Tria enĩ sũt in hoĩe q̃bus nata fluẽ nõ dedit: ad h vt bõ sp in ordine ad deũ possit ꝓficere scz libertas spiritus. feruoꝛ dilectõis. et ãplitudo intimitatis. Per libtatẽ enĩ spũs sui: ꝑt homo ĩ oẽ qđ creatuz est: qr secm̃ libertatẽ nõ soli deo subest. Per feruoꝛẽ caritatis põt sp ꝓficere: qđ enĩ essendo opat̃: operando crescit ⁊ augeat̃ sp: ⁊ nunq̃z lassat̃. sz sp põt operari et ꝓficere. hoc aũt ẽ ꝓprium caritatis. Nũq̃z enĩ amoꝛ dei ẽ ociosus: sz opat̃ magna si ẽ Itẽ p amplitudinẽ intimitatis põt hõ in se deũ capere q̃ est infinit?. Hec g̃ hõ dz aduertere ⁊ sp ꝓficere. Bz ben si sic hõ põt hb̃itate spũs oẽ creatũ trãscendere. caritatis feruoꝛe sp apđ deũ ꝓficere. ĩtimitatis amplitudine deum intra se capere: quõ sue obliuiscat̃ nobilitatis: q irrõnabiliter ad transitoria conuertit̃ Tercio volẽs ire in emaus debet p ꝓsiderationẽ ire sup diuinã bonitatem et ibi quiescere: quia Emaus est sz magister dulcedinis et ciuitas iocunda ad quã pergim?: Ibi enĩ finis ⁊ terminus nostre mutabilitatis ẽ. In hac nãq̃z ciuitate tria sunt q̃ dñt hominẽ facere qescere. scz pfectio dignitatis q̃ in se cõtinet q̃dquid appetibile ẽ: ⁊ iõ mẽs deũ videns ñ põt se ab eo auertere. ¶ Secundo infinitas ⁊ imutabilitas ⁊ eternitas que nihil qđ ĩ se ẽ extra se cadere pmittit ¶ Tercõ naturalitas appetitus nr̃e intimitatis respectu dĩni ẽ q̃ facit mentẽ deo sp adherere. Dia ei scđz plm appetũt eẽ diuinũ Bz ruera hec mag̃ iocũda et saciatiua hõ stolidioꝛ asino ñ desiderat: ad ea ñ festinat: sz ꝓpter pauca trãsitoria: ⁊ falsa se retardat Nã asin? stolid? cur sũ ad ꝑsepe accelerat ꝓpter paleas. hõ ãt retardat currere ꝓpter deceptorias mđi delicias ad eternas epl̃as. Quare ꝑs. bñ dr̃. Homo cum in honoꝛe esset non intellexit compatus est iumẽtis insipientibus Et ne quia sicut iumenta multo labore laborãt et lassitudine eundo Romam: portando onera grauia. trahendo aurigas et hmõi: nec aliqđ mercedis nisi vilissimũ pabulũ h̃ sit: Sic hoĩes oi anno laborãt ieiunando

ecclias frequntando: vigilando: qr tñ nō cō
tinuant et delectatōibꝫ se imiscent. inde ni/
chil beatitudis merent: sed pdunt labores
et sola fallaci spe ꝓsolātur. Sapie. iij. ¶Qui
R sapiam et disciplinā abiecit: infelix ē: et va
cua ē spes eius. ¶Est enī de tali sicut de
quodā studente seruitore magistri Alberti
magni: de q narrat qꝫ mgō suo fuit mlt̄ū
dilectus: t magna solicitudie ab eo infor
matus t nutrit⁹ ¶Qui magistertandē ei⁹
dem discipuli volens ꝓbare fidem dixit.
Ecce carissime mlta bōa feci tibi vt nosti
Si nunc eēt dei volūtas vt in papā vel ī
magnū ꝑlatū ecclie te tua disciplina subli
maret et scia: qd de me faceres. Rñdit di
scipul⁹ di. Mgē reuerende vos nunqꝫ di/
mittarē: vꝫ honorē illū resignarē t sp vo
bis seruirē: vel ad mīn⁹ facerē vos dñm t
magistrū curie mee Bñ inqt mgr. t sic in
simlr eūtes p viā. mgr p artē magicā equi
tes multos cū fistulis et tubis: auriga au
rea iocundātes ꝓcurauit a ꝓpinqntes: qs
dū mgr quereret q esset cā solēnitatis et le
ticie: vel quo pgerēt Dicunt eī⁹ ratispo
nensis defunct⁹ ē et alter ad locū eius sub
limatus t elect⁹ noīe talis: t noīabant di
scipulū magistri. Et ait mgr. O dñi disci
pulus me⁹ est. quē gliose t honorifice susci
pientes: in auriga locauerūt. et cū magna
solennitate vsus ratisponā reduxerūt Ma
gister Albertus pedes eum p lutuz seqns
eum inuocauit d. O dñe eē memēto mei
Ipe autē ingrat⁹ oblit⁹ beneficiorū: sedēs
in spē magni honoris exorantē mgrz t in
uocantē nō audiuit Et ideo ꝓpter ingrati/
tudinē dū sic in spē sederet: ꝓsolatōis cessa
uit illusio: et iacuit in luto ꝓfusiōis. Sic
reuera hodie de multis ē: q deo seruire fi/
deliter ꝓmiserūt nec vnqꝫ ab eo se p pecca
tum velle separe: sed dū vna ꝺlusione h⁹
mundi ad auriga honoris consolatōnis et
hmōi locant. obliti bñficiorū ꝓmissorū de
um inuocantē nō exaudiunt: nec eū in luto
id ē in tēra humānitatis assumpte secū ꝓ/
pter nostrā salutem aduertunt. monita ei⁹
despiciūt. et magna spe emēdatiōis de āno
in annū in delicijs vebūtur. sed tandē duz
semp sperāt vitā emēdare: t non faciunt.
cessante dlusione in morte spem pdūt et ī
luto petōrum ꝓfusibiliter sedentes damna
bunt. puer. Expectatō iustorū leticia. spes
autē impiorū pibit. De spe enī incassum p
sumit q timere dū in suis opibꝫ tenuit
Gregori⁹ libro. vi. moraliū dicit.

¶Secūda pars in qua
notatur xpi pegrina apparitio: ibi. tu sol⁹
pegrin⁹ es ꝛc. Ꝓro quo notandū scoz ni
colaū ꝺ lyra. qꝫ ly sol⁹ nō fuit exclusio alio
rum pegrinorū cū multi valde pegrini: et
de diuersis ptibꝫ veniissent in iherusalē ad
diē festum pasce: vt hī Johānis. xij. sed
notat exclusionē cognitōis ab isto sic appa
rente. s. noticia mortis ihesu: vt sit sensus
Cum multi pegrini hīs diebus venerunt
in iherusalez. mirum est qꝫ tu solus inter
alios peregrinos nescis ea que sunt nota
omnibꝫ. ¶Moraliter ē notandū: sicut dr
extra de sta. monach. c. Recolētes. Dignū
est vt qui similē cum alijs vitā suscipiunt
similē sentiāt in legibus disciplinam Cuz
ergo vita nostra sit similis pegrinatiōi in
qua etiam domin⁹ nr vt pegrin⁹ apparuit
vt dr in glosa sup hꝫ pegrinatiōis. xxxij.
q. iiij. §. bis. Et ps. aduena sum ego t pe
grinus: sicut omnes prēs mei. dignuz est
vt etiā scom regulā et leges pegrinorū vi
uam⁹ Ex regula. Omissis igit alijs: habēt
pegrini specialiter tres leges et cōditiones
scom qs etiā nos viuere debem⁹ scz
Societatē malā quantū pnt euitant.
Sumptus et expensas diligēter ꝓputant.
Terminū ad quē vadūt cogitāt.
¶Dño nāqꝫ pegrin⁹ inqꝫtū pt dr vitare p
nersā t malā societatē. cū tūme piculosum
sit pegrino cū tali societate ābulare. Qua
re catho vtilē doctrinā oibꝫ dat viatoribꝫ
di. Cū bōis ābula. Dr scoz bernetē pbm
Mali socij sūt sicut arbor ignea: cui⁹ vnus ra
mus aliū ꝓburit. qꝺ explt bodie et cras ī
mltis: q p malos socios trahūt a dīno ser
uitio t deuotōe. ad lasciuiā. ad tabnas et
hmōi quibꝫ non ē cōsentiendū sed procul
fugiendū. Unde logmon philosoph⁹ do/
cuit filiū suuz di. fili mi associa te illis qs
diligit de⁹ et qbꝫ gtū oñdit vltīo et asso
cia te illis q de moribꝫ bonorū fuerit caput
Sed ve qsi oēs ꝓniores sūt sequi vicia

malorũ q̃ virtutes ⁊ mores bonorũ. vn? lasciuus trufator facili? mille traheret ad spectaculũ: q̃ mille p̃dicatores cõuerterẽt prauũ. Est enĩ natura imitatrix viciorum xx.q.ij.c.ij. Et ideo ꝓpanẽ pagano cuidaz tegi q̃ cum aliqualiter instructus fuisset in fide ⁊ baptizari debuissz. posito vno pede ĩ fontẽ di. an pater su? ⁊ mater sua eẽnt in celo: aut in inferno. Et responsum fuit: qz non baptizati eẽnt in iferno. Iteruz q̃siuit vbi omẽs alij p̃decessores eẽnt et ꝯ idem fuit responsum. tunc ipe retrahens pedem dicẽs. Potius volo eẽ cum multis meis p̃decessoribus in iferno q̃ cum paucis ign̄otis in celo. Qui p? triduũ mortu? damnatus ẽ: sepultus in iferno cum patrib? suis. Sic ꝓ certo plures sunt deteriores paganis vel iudeis: q̃ timore seruili coacti ex censura ecclesiastica ꝓfessi sunt et correctione ⁊ informatõe sacerdotũ: tamẽ vnuz pedem. id ẽ ptem affectõis habuerunt in ecclesia. scz ad tempus benefaciendi. ⁊ tantum ꝓformitatem habuerunt xpianorum in moribꝰ. affectũ tamẽ foris habebãt. Hi leuiter a cõmuniõe fidelium trahuntur. et cum mĩtitudine prauorum dãnabunt.

¶ Debo peregrinus debet quotidie expensas computare ⁊ dies itineratõis. Sic q̃libet nr̃m dies suos et opa computare debet qualiter vixerit: et ꝯ in corde pensare. Quare seneca libro. iij. de ira. quotidie animus noster ad rõnem reddendã vocatur. hic serotin? noster act? vt cõsummato die cum se ad nocturnã quietẽ dedisset. interrogaret animũ suuz quid hodie male fecisti. cui vicio absti?isti: qua pte melior es factus ¶ Ino Esdre. iij. dr. q̃ angelus dñi esdre tres ꝓposuit conditões di. pondera ĩ statera pondus ignis. mẽsura venti flatum reuoca diem q̃ preteriit. Per primũ intelligitur: q̃ in statera cordis homo pondera re dz pond? ignis. i. amorẽ dei. an deũ pl? q̃ mundũ dilexerit: si min?: pondera bene quãtum te dilexit dñs excelsus: qui ꝓpter te passibilis ⁊ mortalis ẽ fact?: cum eẽt immortalis et morte turpissima te redemit: Per secundum. mensura flatum venti. id ẽ vitaz tuã que vento compar. Job. memẽto quia ventꝰ ẽ vita mea. ¶ Mẽsura igitur vitam tuã breuissimã ⁊ miserabilẽ: vt sic viuas sicut mori velis. Quia scõm Hiero. Qui nõ sic vivit sicut mori vult: nõ vivit sicut xpianus. ¶ Tercio reuoca diẽ qui p̃teriit id ẽ singula mom̃ta diez ⁊ noctium reuolue in mẽte qualiter exposueris. an pl? in seruitio dei q̃ dyaboli. Et si ꝓspexeris plus expendisse in supbia. luxuria ⁊ voluptatibus seculi. reuoca illa p̃ doloreꝫ cordis et amaritudinẽ fletus. Sicut rex ezechias qui dixit Recogitabo tibi omnes ãnos meos in amaritudine aĩme mee: ysaie xxxviij. Putat nãq̃ fatuus homo de multis grauissimis mortalibꝰ satisfacere vna die: vel vna salutatõe angelica. cum de leuissima superbia veteres cognoscam? punitos pena grauissima. nequaq̃. Unde legit Daniel iiij. q̃ Nabuchodonosor rex ditissim? victor multoꝝ regum ⁊ regnoꝝ. post vnũ sermonẽ supbum dicẽs. Nõne illa ẽ babilon ciuitas magna quã edificaui in potentia. Statim eadem hora fuit a regno electus. et tam paup effectus: vt cum feris et bestijs eius eẽt habitatio et fenũ comederet sicut bos. Et postq̃ electus ẽ capilli in similitudinẽ aquilaꝝ creuerunt. ⁊ eius vngues q̃si auium: ⁊ videbat̃ ei q̃ bos eẽt in anterioribus et posterioribꝰ leo. In rei aũt veritate illam mutatõem nõ est passus: sed mentis alienatiõem: et ablatus ẽ ei vsus lingue ad loquendũ: ⁊ herba data est ei cibus. multi quoq̃ egrediebãtur et videbant eum. solꝰ autem Daniel non egrediebat̃: quia toto tempe alienatõnis ꝓ eo orabat. Sed cum xl. dies insaniã pateret̃. p alios. xl. dies ad cor hom̃is rediẽs. flebat ⁊ supplicabat deo tantũ. q̃ ex intimis fletibꝰ oc̃li eius vt caro effecti sunt ⁊ iteꝝ alios. xl. dies reuertebat̃ in insaniã donec octo menses ꝓplerent̃. p? quos reuocat̃. nõ tamẽ regnauit. sed statuti sunt ꝓ eo septẽ iudices ⁊ vsq̃ in finẽ: vij. ãnoꝝ pniam egit. panẽ ⁊ carnes nõ comedit ⁊ nõ bibit vinũ. legumibꝰ vtebat̃ ⁊ herbis iuxta consiliũ Danielis: et tunc iterum regnauit. Et post scripsit epl̃am omni regno suo in quo p̃dicauit mirabilia que fecerat apud eũ dñs excelsus. ¶ In hac hystoria deus voluit signare q̃ ãntucunq̃ q̃s sit dines i ꝓsperitatibꝰ. magnus i vita. potẽs ꝯ vicia

altus in bonitate: et si haberet multa regna in celo si peccat mortaliter. statim ois pdit et ejcitur ab omib angelis ⁊ bonis hoib vt nō sit pticeps eoꝝ bonoꝝ: nec hic nec in celo. et fit adeo paup vt bestia vel bos ⁊ auis fiat: q; sicut ille p omēs labores suos quos hñt labrando eundo romā: portādo onera: trabēdo currus fame: ⁊ penuria: stimulatōne ⁊ pssura. captiuitate: et clausura nichil merentur pmiū in celo Sic nec ille qui est in mortali laboribus suis aliquid mereť imo totus mūdus videndo talem in tanta pauptate et miseria mirari posset: et eius misereri: tam diuitē ⁊ gloriosum de/pauperatū: ⁊ subito immutatū de bono in malū. Quid ergo faciendū est tali: faciat certe sicut Nabuchodonosor: ⁊ leuet oculos suos. s. interiores: ⁊ reuocet ad memoriā. quid pdiderit: q̄ piculose temp⁹ suū expenderit. Sic vere videre poterit quale regnū ⁊ q̄ntum: q̄les diuicias ⁊ honores et delicias: qualiū societatē pcipuā pdidit et tūc hec omīa reuocando ⁊ cogitādo gratiam infinitā habet materiā de preteritis amarissime deplorandi: et ō cetero cauēdi Si enī ille tantū fleuit: q̄ terrenū regnum perdidit ⁊ oculi ei⁹ cē. et tamdiu pro vno mortali. multo dignius pctōr ⁊ diuti⁹ dolere debet ⁊ flere. q̄ regnum celeste amisit. Quare Isaias āmonet peccatores di- Isa xxxij. Plangite sup regione desiderabili. O de⁹ quid pdidimus p peccatū. di. Cri. Si oēs bītatores terre extollāt vocē suam et lapides ⁊ ligna ⁊ arbores ⁊ bestie ⁊ volatilia ⁊ pisces: ⁊ vt simul dicā. tot⁹ mūd⁹ vocē suā extollat ad lamētandū nos: q̄ ab illis bonis excidim⁹. nichil dignū lamēta bunť. hec reuoca ad mēoriaz ⁊ caue ne iterum cadas Tercō pegrin⁹ q̄tidie determino cogitat: vt ad terminū pueniat. oīa mala itineris tolerat: nec labores recusat. Sic etiam q̄ttidie de termino beatitudis recogitare debemus q̄ntum bonum sit. q̄nta delectatō: quanta iocūditas ⁊ quies: q̄ tamen sine labore ptingere non valemus. Gregori⁹. ad magna p̄mia pueiri non pt: nisi p magnos labores. Assimilať namq; status beatitudinis arbori amenissime vrticis et spinis circumdate. cuius stipites rosis et suauissimis floribꝫ sunt ornate in cuius cacumīe puella speciosissima residet cuius aspectus p̄ cunctis clarior et delectabilis ⁊ amabilis/odor restimētoruz. super omnia genera musicoꝝ cantus auiū audiuntur. Hanc arborem quidā considerans. et gloriosissimā puellam intuens in amorē eius erat sit puelle. quod nec spinarū punctiones: nec vrticarum adustiōes curauit. et sic per spinas ad vrticas: de vrticis ad frondes. de frondibꝫ ad flores. de floribus ad fructus ⁊ ad amātissime virginis amplexus puenit et inseparabiliter copulauit. Ad ꝓpositum. Hec puella diuinitatē cuz omni decore: suauitate ⁊ delectatōe plenā denotat: in qua est tota merces nostra: circa quaz est cantus āgelicus: dulcior omni melodia. Hec enīz ē circūdata spinis magnis laboribus ⁊ amoris vtutuz: sine quibus nemo diuinitatē attingit: sed dum p spinas pungitiuas magnarū virtutum appropinquam⁹. statim assuefactōe grauitas laboris mitigať ⁊ lesioni vrtice compať. Sed tandez per exercitiū labor virtutum in flores odoriferos. id est magnā delectationē ⁊ consolatiōem pmutatur: et in his beatitudo acquirit̄. Sed tria hominū genera hanc beatitudinē considerant: ⁊ appetunt possidere/primi beatitudinē eternam possidere affectant. cogitantes autē semitā virtutū/laborem ⁊ difficilē aggressum. virtutes relinquūt: ⁊ beatitudinē nō habebūt Tales sunt oīno ōspati. Alij incipiunt tolerare labores ad temp⁹. ieiunādo. vigilādo ⁊ caste viuendo. Sed dum hatū amaritudinē ⁊ pūctōem sentiunt: ⁊ delectationes carnis: ⁊ vanitates mūdi p contrariū aduertūt: a btūdine vrsa vertūt: ⁊ horuz est magn⁹ numer⁹ xp̄ianoꝝ: qui isto sacro tempe opib deuotiōis btūdinē nitebāť rape: sed breuissimo tpe gratis oblatū dedignāť habere. vñ Sen. epistola. li. Tur pe est cedere homī luctari cū officio quod semel recepisti. ñ est vir fortis ac strenuus qui laborē fugit nisi crescat illi aīm⁹ ipa rerū difficultate/Tercij sunt q̄ amore xp̄i ad virtutes accedūt: et licz primo difficultas grauet: ñ tñ retrocedūt: iz feruētiores facti maiora aggrediunť. et tandē p assuefactōz

nullum labozē nꝝ difficultatē. sed oēm dulcozem acquirunt et suauitatē quibꝫ ad illā dulcissimā visionem ꝛ iocunditatē attigūt diuine glie. Sicꝫ scōm Hieronimū in quadam epla. Null⁹ labor durus. nullū tēpus longū videri debz quo gloria eternitatis acquiritur.

Tercia pars in qua

notatur discipulozꝫ fructuosa inuitatio. ibi. Vane nobiscū. Moraliter est notandum. ꝙ vt videmus dñs castri isto tempe ad cōmorandū magis solicitaꝫ a subditis. dū castrum ab hostibꝫ piculosius impugnaꝫ. cuius ratio est. qz deficiente influentia cause pticularis ad resistendū. necessario inuocaꝫ influentia vniuersalis ꝛ auxiliū cause superiozis prima em causa plus influit cā secundaria. Autor de causis. Vbi enim pncipiū deest. nichil superedificari pōt. pma. q. i. Cū paulus. Quia ergo isto sacro tēpe ad archā nostri cordis thesauꝫ dominici corporis quasi ad castꝫ magnum custodiendū reposuimus ꝛa ptoz animaꝝ. hostis generis hūani. crudelis castrū cordis varijs nitꝫ machinatōibꝫ impugnare. vt thesaurū rapiat. et spolium diuidat. Cū ergo nō sum⁹ sufficiētes a nobis castꝫ ptegere et thesauꝫ reconditū reseruare sine auxilio cause superioris. s. dei. cuius nomē quicūqꝫ inuocauerit salu⁹ erit. Joelis. ij. et de peni. dist. iij. Adhuc instant. Inuocemus p adiutozio deū v. Vane nobiscum dñe. Vnde. C. de veteri iure enucleando. lege pma. Omnē spē nram ad solā referre debem⁹ sūme trinitatis puidentiā. a qua mundi elemēta ꝛ eoꝝ dispositō pcesserunt sine qua nō est armis vl ingenio cōfidendū Ipe nancꝫ manēs nobiscū dat aīme.

Cōtra demonia vigorē ineuertibilē
Cōtra trāsitoria vigorē imarcessibilē.
Cōtra carnalia dulcorē inexcessibilē.

Presentia nāqꝫ dñi aia vigoraꝫ ꝛ firmaꝫ intantū ꝙ nulla violentia. nec deceptōe dyabolica pt euerti. Nam ex influxu dini lumis deiformis effecta. et in ipam chorusceante imaginiū transformata. in imobili diuino bono etiam imobilis p adhesionem efficit. Est ei naturale exemplū. ꝙ qñ aliquid trāsformatur in aliud. accipiat pprietates ꝛ pditiones illius nature in quā trāsformaꝫ. sicut pz in ligno quod in ignez trāsformaꝫ ꝙ grauitate et frigiditate. ac ennaz hūiditate deposita. accipiat leuitatē. siccitatem ꝛ caliditatē ipius ignis. Sic mens deuota cū in lumen thearcum transformaꝫ. pdit oēm fluxibilitatez inclinatiōis ad malū. ꝛ pt adeo se fūgere in bono diuino ꝙ p feruentē affectū firmaꝫ et figuratur. vt quodāmō immobilis efficiatur. Juxta illō ecci. xv. Firmabiꝫ in illo ꝛ non flectes. De hac imobilitate anime siue mentis scribiꝫ in ps. Qui confidūt in dño sicut mons syon nō pmouebiꝫ ineternum. qui habitat in thesu salez. In quibꝫ verbis soleniter respōdet pphēta quadruplici tacite questioni. Primo nancꝫ posset queri q̄ sint illi spūs. qui ad istam immobilitatē p uenirūt. Secundo vbi talis immobilitas p feratur. Tercio quando deꝫ. Quarto quez fructū anima ex illa immobilitate cōsequiꝫ. Ad primā respondet cum pmittit. Qui cōfidunt in dño. naz illi soli ad hanc immobilitatem pungunt. qui omnē spem suaz in solo deo ponūt omnia creata ꝛ transitoria propter ipm velut stercora reputāntes. Ad secūdam rñdet cum subdit. sicut mōs syon. Nā illa mobilitas non daꝫ nisi in monte syon. id est altitudine contēplationis diuine per quam anima rapiꝫ in abyssum diuīe lucis. ꝛ in ipo diuino bono immobilis redditur qz vnum cū ipo efficitur. Qui enī adhereꝫ deo vnus spūs est cū eo. vt dicē apls ad corint. Hāc vnitatē petebat xpc. iohis. xvij. rogo inqt te pr vt sint vnū in nobis. sicut ego et tu vnū sum⁹? Ad terciā rñdz cū annectit Qui habitat in iherlm. Nā tūc pmo mēs deuota immobilitatē psequiꝫ cū incipit esse ciuis celestis iherlm. hoc est cum omnes motus anime in pfecta pace et quiete possidet. ita ꝙ nullus motus inordinat⁹ ermupat in ipsā di ctamē ꝛ iudiciū rōis. qđ optime figuratū ē in salomōe. q nō pmo. sed o l tercio āno regni sui incepit edificare tēplū dīne maiestati sed in octo āno. Ex q̄ daꝫ intelligi ꝙ pmo oportz hoiem vincere oēm carnis petulantiā ꝛ oīm vitiū inferioꝝ ꝛpugnantiā ꝛ oēm mundi vanitatez et gloriā. et tunc demū poterit in mente deuota in bonū diuinū p feruēs desiderium trāsformata. spūal tēplū dīne pñte

virtutūz serie fabricari. ꝛ hoc signanter innuit Johānes in apocalipsi. ij. cū dicit. Qui vicerit faciam illū columnā in templo dei mei hoc est mētem eius imobiliter figam in bono diuino. et foras non egrediet amplius. Talis mens nunqz retrahit a suauitate diuina. vt in rebus transitorijs terrenū aliqd concupiscat. sed clamat iugit cuz propheta. Michi adherere deo bonū est. ponere i. domino deo spem meā. Ad quartā respondet cuz interponitur. nō commouebit ineternū in quo innuit q̄ istum fructū ania ex illa immobilitate consequit. q̄ mēs ipa ex dulcore diuine suauitatis adeo in bono diuino firmatur q̄ nunqz ab eo potest diuelli. nec per aliquē deceptōem diaboli ad aliquod trāsitorium delectabiliter inclinari. Quia sic dicit bernard⁹. Respectu illius dulcedis. omnis aliena iocunditas meror. amarū est omne dulce. et ofie pulcrū fedum. et ofie qd trāsitorie delectat molestū. Uñ talis mens bene pōt dicere cum ap̄lo. Michi mundus crucifixus est ꝛ ego mūdo ¶ Secundo dominus manēs in anima dat ei virorem immarcessibilem quod patz. Nam ex suauitate diuine p̄sentie tantus feruor desiderij et ardor p̄ficiendi menti deuote innascitur. q̄ spretis omnib transitorijs nullū opus virtuosum est adeo graue ꝛ asperū. quod nō leue ꝛ dulce reputet. ex nimio feruore diuini amoris. Quia ꝑm Augustinū omia dura ꝛ aspera leuia. et ꝓpe nulla facit amor diuin⁹. Cuius exemplū habet in multis sanctis q̄ potius mori elegerūt ꝓpter christū q̄z viuere in glia sine xp̄o. Ex feruore nanqz caritatis nulla genera tormentorz grauia putauerunt. sed vt dulcia acceperūt. Quare btūs Laurentius insultās dicebat cesari. Discere miser virtutem dñi mei Jhesu xp̄i. quia carbones mi non ardorē. sed refrigerū michi prestant. Nec mirz si talis mens in cōtinuo virtutū virore pmaneat. cuz sit tanqz arbor plantata secus decursus aquarz. ꝛ fluenta celestium gratiarū ꝓpter quod apte ꝓphēta i psalmo. mentē deuotam p̄dictum fluxū participantē compat arbori plantate secus decursus aquarz. q̄ sp viret ꝛ fructificat in operibus ꝛnuosis ꝛ folij eius si defluet nō marcescit. Arbor illa ē voluptas ꝛ feruēs p̄ficien

di desiderij. donis celestibo irrigatū ꝛ fecūdatū que sp in virore ꝑdurat. qz in gra sēp ꝓficere desiderat. Cui⁹ etiā folij nō defluit qz sp in decore ꝛ ꝛnuis virore p̄sistit. ꝛ oia ꝛnuū opa ꝑm formā ꝛ mensurā recte rōnis ordinat ꝛ disponit. Folij ē illius arboris nō marcescit ꝛ sin tedio ꝛ ūsidia opa sua elicit. et iō in ꝓtinuo virore ꝓficiēdi subsistit. B

¶ Tercio dñs manēs in ania dat ꝫ carnalia dulcorem inexcessibilē. Cum em spūs in lumine theartico primā veritatē ut est viatori possibile sensit limpida contemplatōe. tunc dulcore inexplicabili pfluans. desiderium eius dilatat ad summū boni amplexū. spūalia brachia extēdēdo ꝛ dulcedinē diuine p̄sentie suauissime degustando. Gemia autē brachia possunt dici vigor intellectus. ꝛ ardor affectus quibus aīma dilectum vulcie astringit. quia solum p actus illaz potentiarum boni diuini capax et particeps esse pt. Tunc veraciter dicere poterit cum sponsa. Canticorz. iij. Tenui eum nec dimittaz donec introducā eum in domū matris mee. et in cubiculū genitricis mee. Domū patris sponsa vocat vbertatez et affluentiam dine p̄sentie a qua omnis sacietas et grātie feconditas in aīmā derivat. Verū quia diuina essentia mentē non quietat. put apprehēditur sub ratōe boni generaliter. sed solum sub rōe obiecti beatifici. Jdo ad hoc insinuandum. aīma non solum appetit introduci in domum matris mee. sed in cubiculum genitricis. quod nichil aliud est q̄z ipsa diuina essentia sub rōne obiecti beatifici. et vt exēplar et ydea rōnal⁹ creat⁹e. qz vt sic habet mentē totalē ꝓprie quietare. Ad hūc dulcoresum amplexū. ap̄ls aspirabat cū dicebat Sequor āt si quo mō apprehēdā a q̄ ꝓpr̄ē sus sum. C

¶ Sed circa illa ꝛba sponse. Tenui eum ꝛc. Querit Gilbertus sup cantica di. Quādiu aīma in hac vita est. mutabil⁹ est naturaliter. ita q̄ a suo cognoscere et a suo velle potest se conuertere ad quodcūq̄z sibi conueniēs placens. et est ita mutabil⁹ q̄ nō habz securitatē continue permanendi in gratia. et quomō potest tunc ita audacter. et ita secure dicere. Tenui eum ꝛc. Rñdet Gilbertus di. Uer⁹ est q̄diu aīa est in hac vita. nō est in tuto posita. nec pt esse secura

Unde quãdo dicit. q nunq̃ velit dimittere Jhesum tantũ est dictum. Ome studiũ meum et oẽm solicitudinẽ meam ad hoc cõuertã q ihesus ita penes me maneat. q ipe a me et ego ab ipo nunq̃ recedã ꝛc. Secõ querit circa illa verba Pauli. Sequor ꝛc. Cum em Paulus fuerit ꝓhensus totalit ẽm oẽm modũ q cognoscibilis erat. talis ãt mod⁹ ꝓhensionis respectu dine nate ñ cõpet creature. Quõ ergo dic ꝓhendã eũ a q ꝛ ꝓhensus sũ. Et alibi dic. Nũc cognoscam sic ꝛ cognitus sũ. Ad q̃ dicẽdũ q hec similitudo attendit nõ q̃tum ad efficaciã ꝓhensiõis. q talis impossibil est creature. vt p Jobis. i. Deũ nemo vidit unq̃. sz solũ attendit q̃tum ad imediatõem cognitiõis ꝺ qua. i. Johãnis. iij. Scim⁹ ãt cuz apparuerit similes ei erim⁹. q videbim⁹ eũ sicuñ ẽ. Et in ps. Et in lumie tuo videbim⁹ lumen hoc est teipm q es lumẽ diuinũ subsistens. vt dicit Aug. Nã sicut lumẽ diuinũ seipm ꝛ oia alia in seipo ꝛ p seipz comprehendit. ita ipm verbũ eternũ ꝛ omnia alia in ipo et per ipm comprehendent ꝛc.

In Feria tercia pasce

Stetit Jhesus

in medio discipulo⁹ suo⁹. et dixit eis pax vobis. Lu. vl.

Secõm naturales ad veraz cognitõnem facti alicui⁹ tria requirũt. s. visus. tact⁹. ꝛ auditus. Primo tẽ videndo. magnã suscipimus dñiaz vnius ab altero. quia ꝺz in desenſu ꝛ sensato. Visus multas rez dñias nobis demõstrat. Nam q auris ñ põt audit nec manus tãgere. oculus certificat. Ideo testimoniũ visus admittit q̃ꝺ non fit de solo tactu vel auditu. Extra de test. ꝛ attesta. Tam in lẽis. Sed visus etiã q̃nq̃ decipit. necesse est vt etiã tactu factum notificet. sic baculus in aqua currẽte videt fractus. qui tamẽ p tactũ ꝓbat rectus. Cõtingit etiã q̃n q̃ visũ pitet ꝛ tactũ ꝺcipi. q̃ꝺ solũ p auditũ certificat. sicut Geñ. xxvij. ꝺz de ysaac q̃ p filiũ suũ Jacob deceptus fuit tãgendo ꝛ videndo. ñ decipiebat audiẽdo. ꝺ. Vox q̃dez vox Jacob. sed man⁹ sũt Esau. Ad ꝓpositũ Xps volẽs suã resurrectiõem certificare ꝛ se surrexisse oñdere ꝛ ꝓbare. his tribꝫ sensibꝫ voluit sentiri ꝛ exp̃iri. vt ergo eũ p̃fecte videret. stetit in medio discipulo⁹. ꝛ q visu nõ deciperẽt. voluit etiã tactu palpari. ꝺ. palpate. Et vt etiã voce auditum coz certificaret loquit eis ꝺ. hec sũt verba. Dicit ergo verbum thematis. Querit an argumẽta facta post xp̃i resurrectiõez fuerint efficacia ad resurrectiõis ꝓbatiõem. Rñ det rycꝫ. iij. sup sniaꝝ. ꝺi. xxi. q sic. quia exq̃ ois nãa cognitiõ. i. posterioz oritur a sensu. xp̃us ergo volens ꝓbabiliter oñdere suam resurrectiõem sensibiliter. visu. auditu. ꝛ tactu eam mãifestauit quia ꝓpendo se palpabilẽ. ꝓbauit se verum corpus hre. cũ nihil possit palpari nisi corp⁹. Unde dixit discipul⁹ putãtibꝫ spm videre. palpate ꝛ videte. q spũs carnẽ et ossa ñ habet sicut me videtis hre. Sed demõstrãdo cycatrices. ꝓbauit se idem corp⁹ numero hre quod añ buit. q̃ postq̃ Thõas cicatrices vidit et tetigit statim credidit eius veritatez et hũanitatem. ꝺi. Dñs me⁹ et deus me⁹. Sz comedẽdo ꝓbauit se viuere. Ꝺ mortua que cibũ nõ capiũt sed clausis ianuis intrãdo ꝓbauit illud corpus habere vtẽ subtilitatis. ꝛ p ꝓns esse glificatũ. Sic ergo patz p illa sensibilia argumẽta. q christus vere surrexit. Sed queris cur veletis alijs vulneribꝫ cicatrices. ꝺ. vulnez sibi reseruauit in corpe glorificato. Dico ꝓpter tria. Primo vt resurgendo his suam resurrectiõem certificaret. vt dictum ẽ. Secundo vt sic confixus vultui paterno apparet. ꝛ pro nobis interpellaret. Ñ Bernard⁹. Secuz accessũ habes o homo ad deum patrẽ vbi mater añ filium. ꝛ filius ante prẽm. Mater ostendit filio pectus ꝛ vbera. Filius ostendit patri latus ꝛ vulnera. Nulla ergo poterit esse ꝛpulsa. vbi tot sunt caritatis insignia. Tercio vt in iudicio omibꝫ monstraret. in quibus electi magnam habebunt consolatiõem. reprobi vero confusionem videndo eum in quez transfixerunt. Apocalip⁹ ꝓmo. Videbit eũ omis oculus. Sed quomõ fuit corpus xp̃i palpabile cum secõm philosophũ necesse sit omne palpabile eẽ corruptibile. Alexãder de hales dicit. q corpus glorificatuz de sui natura habet posse palpari si vult. et si non vult nõ palpat nec sentit. ꝛ hoc oñdit bñs Grego. xiij. moraliũ sup illud Job. rursũ

circumdabor pelle mea. contra Eutbiciū cō stantinopolitanū epūm. Sed quō comedit non indigens cibo vel potu, ppter glificatōz Rñdet q in suscepte cibi quatuor sunt. s. masticatio. decoctio. digestio. et in comedentem p pte cōuersio. Quantū ergo ad duo prima xps comedit sed ñ quo ad duo vltia Sed quid fiebat de illo cibo. Aug⁹. in lib⁹. lxxxiij. questionū. q in naturam spūalē conuersus est. s. in vapōrē resolutus. sicut aqua resoluitur p solis radiū ſm alexandz. In p̄senti euangelio notāt tres ptes principales.
In prima statō resurgēdis certificatiua.
In principio
In scōa increpatio docentis confortatiua. ibi. quid turbati.
In tercia informatō scientis sanatiua. ibi. Dñs sicut scriptū est.

Quātumad primaz

partē moralt est sciendū ſm philosophū. ij etbi. Medium in omnibus est laudabile. Nam virtus cōsistit in medio. et extrema sūt viciosa. Xps ergo dei filius media psona interpr̄ēm et spūsanctū. s. mediator dei et hoīs. xi. q. iij. Quid ergo. volens in oībus tenere mediū. natus est dū mediū silentiuz tenerent oīa. et nox in suo cursu mediū iter perageret. sez media nocte. iacuit in medio duū animaliū. sedit in medio doctoz. dist. xxxvi. §. Ecce crucifixus ē in medio terre. pependit in medio latronū. spūi patri tradidit in meridie. surrexit media nocte apparuit in medio discipulorz. Quare hoc. vt oſideret se mediū esse virtutis. et inter hoīes et p̄pter hoīes.
Ministratorē diligentē
Liberatorem cōpatientem.
Doctorem prudentem.
De primo Luce. xxij. Ego in medio vr̄i sū sicut qui ministrat. Nā cor nobilissimū mēbrū directiuū et p̄uatiuū humane vite. in medio hoīs ponit. vt mediātibo venis eo melius singul membris efficaciā et vigorez tribuat. Sol rex planetaz in medio situat. vt planetas illumiet. Rex vel dux populi i medio patrie vel exercitu locat vt subditos meli⁹ regat et ipis iusticiaz mīstret. Sic saluator nr̄ rex regū et dñs dñantiū in q̄ omnes thesauri sapie et scientie sunt absconditi qui celoz p̄tinet thronos. qui est candor lucis eterne. et vita anie. voluit stare in medio discipulorz vt noscerer equalis omnib in ministratōe. mīstrando. vt medic⁹ egros. vt redemptor venditus. vt dñs famul. vt pat filijs. vt de⁹ hominib. vt sanctus pctōribo. vt diues pauprib et vt nobilis vilib.

Attendam⁹ igit miſiam et vilitatē nostraz vt eo magis et clarius mīstratoris cognoscamus diligentiā et pietatem. Recitat namq; Bern̄. de consideratiōe li. ij. vilitatē nostrā dī. Homo nat⁹ de muliere breui viuēs tpe repletr multis miserijs tempis. corpis mētis. Homo de humo. lim⁹ de limo. terra viuēs in terram rediēs. natus ad laborē. nō ad honorem. de muliere. i. cū reatu. breui viuēs tempe. i. cū mem. repletr multis miserijs. rēporis. corpis. mentis. et pectoris miserijs. si vigilas. si q̄escas. q̄cunq; te vertas. Nam in sordib es generatus. in tenebris formatus. in laboribo educatus. Quid ergo superbis vilis cinis et puluis. cuius p̄ceptus culpa. nasci miſia. viuere pena. mori angustia. Ecce quanta vilitas hoīs. q̄ta pietas saluatoris et hūilitas. q̄ stat in medio nr̄i. non vt dominus sed vt frat⁹ et mīster. dicēs Matthei. Nō veni ministrari sed mīstrare. Nam diligēr nobis fuit maximis laboribo. amarissimis doloribo. xxxij. ānis. esurie sitis frigus et estus patiēdo. et vltio p nobis moriendo. Nec adhuc nobis deest in mīstrādo cum absq; nostris meritis. sz vt pch dolor infinitis demeritis omnia nobis necessaria administrat. Quid ergo dabim⁹ tali diligenti fautori p̄mij. Certe dicere potero illi ō Thobie. ix. Si tradidero me tibi seruum. nō ero condignus p̄uidentie tue. pete ergo quid vis. Ipse namq; p̄sideratis nr̄am nuditatem et miſiam p omnib bonis collans nichil aliud petit nisi cor sibi dari. alloquēs quelibet nostr vt specialē filiū d. illud puerbioz. xxiij. Fili prebe mihi cor tuū. Facit ei sicut nobilis auis q̄ de tota rapina nichil aliud petit nisi cor. Crisō. Si peteret deus elemosinā posset se paup excusare Si orationes mutas. Si pegrinatiōes. claud⁹. Sed hoc q̄d homo habet. hoc solū querit. s. cor nr̄m p̄pter se sed p̄pter nos. vt nobis salutē tribu

at quod si nō ꝺederim⁹. nunc̄ꝫ salui erim⁹. Quod patet ꝙ exemplū cuiusdā ẖeremite. qui studiose ꝺeū exorās. vt sibi oñderet vñ saluari posset. Ad quē sic ꝺeuote orantē venit ꝺyabolus sub forma angeli lucis dicēs. Exaudita ē orō tua. ⁊ missus sum a deo te docere. Si inq̄t vis saluari. necessario tria habere oportet. ⁊ pro peccatis tuis deo offerre sex lunam nouā. solis rotunditatē. ⁊ rote q̄ tam ꝙtem. hec tria si cōiunxeris ⁊ deo sacrificaueris saluus eris. quib⁹ dictis disparuit Ille aūt heremita cum hmōi res se nō posse habere estimaret. tristis factus ꝺespare incepit. Ad mīcordē deus ꝓspiciens ab alto. misit ei angelū lucis di. Angel⁹ q̄ te docuit vox dixit. Sed aduersari⁹ hominis fuit diabolus. volens te ad ꝺesperatōem trahere. Vnaz ꝙ nouam lunā intellexit hanc lrām. C. ex eo ꝙ coniuncta est ad modū lune none. ꝙ rotunditatē solis lrāz O. ꝙ quartā ꝙtem rote litteram R. que est prima lrā b⁹ dictōis rota. Coniūge ergo has lras simł. ⁊ ꝓstitūt hāc dictiōem cor. quod si deo in omni puritate et amore obtuleris. saluaberis. als damnaberis. ¶ Secūdo deus stetit in medio vt oñderet se liberatorē compatientē. Deute. vij. Non timebis eos. s. hostes. q⁹ dñs deus tuus in medio tui est. Nam sicut diligēs paterfamilias in area stans in medio pullorū suor⁹. custodit pullos ne milu⁹ rapiat ⁊ ꝺuoret. ymmo si miluū a longe ꝓspexerit appropiquare ⁊ velle rapere si silet. sed strepitu manuū clamando. or. or. ⁊ aduolantē impedit. et pullos custodit. Sic ihēsus ⁊ saluator nē in medio eccle inter congregatos in nomīe eius stat. eos ab aduersario ꝓtegendo. ne hos rapiat. quia pulli sunt. ⁊ nouiter ꝙ pēnitentiā renati. Clamat etiā inspiratōe ⁊ literis exhortatiōe. di. illō. i. Cor. vlt. Vigilate et state in fide. viriliter agite. ⁊ ꝓfortamī in dño. q. ꝺ. O vos xpiani in fide et pēnitentia renati vigilate mecuz ꝺ aduersarios fugite eos qui vos insidiose querūt. state firmiter in ꝓsideratōne ⁊ ꝓmissione ⁊ ero ꝓtector vester ¶ Facit eīm xp̄us saluator noster sicut quidā princeps dictus Cleoninus. ō quo narrat sextus Julius libro. iij. c. vi. qui cum ꝓpīn quēdā iusto bello sibi subditū fecisz. et ob ꝙ ciuitas illi⁹ ꝓpī ab aduersarijs obsideret. circūquaq̄. nec quisq̄ suor⁹ ad eos venire posset. verbo vel auxilio cōfortare. misit vnū militē fidelissimū qui cum aduersarijs ad obsidionē quasi vnus eor⁹ magnum fecit insultū. ⁊ telum imisit cū serpa tali. Confortamī ⁊ estote fideles. Ego deo nīn⁹ obsidionē venio a vobis celeriter ēmouere. quo audito ꝓpīs ꝓfortatus stetit. et ꝺ aduersarios viriłr pugnauit. ⁊ ꝙ principem coadiutus liberatus. aduersarios prostrauit Princeps ille spūaliter est xp̄s qui ecclesie sancte ab aduersarijs sez malignis spiritib⁹ obsesse ⁊ circūuallate. militē suum fidelissimū. s. p̄dicatorē verbi dei hodie mittit q̄ clamando et insultādo quasi inimic⁹ cū sit amicus fidelium. tela ignita igne caritatis. i. exhortatōes ⁊ correctōes ⁊ eloquia exhortatōnis habet fortiter immittere. ysa. lviij. Clama ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam et annūcia ꝓpīo scelera eor⁹. ⁊ vt maneāt firmi ꝺ aduersarios ne pacem cū eis faciāt habet denunciare. q⁹ princeps vē si pmāserit nec ad ꝓsueta mala declinauerit. liberabit vos. Vñ dixit dñs filijs israel. q̄s introducere voluit in terrā pmissionis. in qua hitabant septē gentes pessime quas expellere debebant. pcunes eos vsq̄ ad internitiōz. nō inibis cū eis fedus nec miserebēris eorum. neq̄ sociabis cū eis ꝙugia. filiam tuā non dabis filio eius. nec filiā eius accipies filio tuo. q⁹ seducet filiū tū ne sequat me. q⁹ te elegit dñs. vt sis ei pp̄lus peculiaris ꝺ cunctis popłis qui sunt sup terrā. eduxitq̄ vos in manu forti. ⁊ redemit vos ō domo seruitutis. de manu Pharaonis regis egipti. Et scias q⁹ dñs deus tu⁹ ē fortis et fidel⁹. custodiens pactū ⁊ misericordiā diligentibus se. ⁊ his qui custodiūt p̄cepta eius. Deuteron. vij. Moraliter ista septē populi signāt. vij. vicia que aduersant deuotis xp̄ianis et obsident animas eor⁹. q̄ necessario quilibet volens intrare in terrā beatitudis expellere hz de mēte nec cum eis pacē facere nec affectū suum ipis delectatōibus malis ꝙungere. quin imo aras eor⁹ id ē malas cogitatōes. ⁊ ydola eorum debet totaliter extirpare. Genes. xxxv. Abijcite deos alienos qui sūt in medio vr̄i. et mundamī ⁊ mutate vestimenta vestra. i. cōuersatiōem vr̄am priorē malam. in bonā ⁊

honestam. qz essꝫ veri xpiani facti estis. ideo dns elegit vos z diligit. z defendit vos ab
L omnib⁹ inimicis. ¶ Tercio xps stetit in medio ut ondꝛet se esse doctorē prudentē omniū virtutum. docet nāq; mediū prudentie
Matb. x. Estote prudentes. sꝯ hostis insidias. ne decipiamini. imundicias ne inficiamini. Prudentia essꝫ carnis mors est. rō. viij. Docet z mediū temperantie z cauere extrema. que sūt lasciuia carnalitatis z seuitia nimia austeritatis. i. Thes. v. Ab omni spē mala abstinete vos. Unde Grego. xxij. moraliū. Corda cythare si nimis pꝛ extendit̄ rauce sonat. si autem nimis extenditur. subito rumpit̄. Sic scōm bernardū. oportz carnem restringere nō extinguere. premere nō opprimere. fuiat. ñ seuiat. ancillet̄ nō dñet̄ alioquin si quis ꝟm carnē vixerit morietur.
¶ Tercio docet mediū iusticie. Matb. v. Nisi habūdauerit iusticia vra plus qꝫ ꝛc. nō intrabitis i regnū celoꝝ. Justicia enim tenet mediū inter compassionē crudelitatis z remissionē equitatis. Unde grego. xxviij. moralium. Pietas p inordinatā misc̄diam errare solet. si forte quandoq; pepercit vbi nō debet. z plerūq; in vicios crudelitas agit̄ et iusticia reputat̄. Cūq; a distortis moribꝰ peccantes dirigi debēāt ne labāt̄ violenta inflectōe frangunt̄. baculus enim qui violenter flectit̄ rumpit̄. sed q̄ paulatiz flectitur. freq̄nti flectōe ad cōsuetudinē ducitur. ¶ Quarto docet mediū fortitudis. Leuit. xxij. Constās esto. Et. i. petri. v. Dyabolus circuit querēs quem deuoret. cui resistite fortes i fide. querit in pusillanimitate et temeritate vt decipiat. Tu aūt tene medium si ñ vis pdere modū. mediū eniz sedes est modi. modꝰ aūt virtus in quo inuenies christum. Bern̄. libro. ij. de psideratōe. ꝛc.

¶ Secūda pars in qua

tractatur de increpatōe pfortatiua docentis ibi. ¶ Quid turbati estis. Nam materia recte dictis. quia supnaturalē est facta. erat difficilis ad credendū. ideo varias habebant cogitatōes et admiratōes. nec rōnez resurrectionis inuenientes. turbati ad dubitatōez ceciderunt. Quā xps volens tollere de cordibus eoꝝ et fidem inducere increpauit eos dicēs. Quid estis turbati z cogitatōes ꝛc.
¶ Moraliter ē notandū q̄ iam aliquoruz peccata p penitentiā pfessa nō extincta. sed adhuc in corde latentia malas cogitatōnes fumigare incipiūt. quō priora reiterent. et christū z grām collatā occidāt z extinguāt / est enim de peccatis illis sicut de candela extincta non plene p flatū oris. que fumū fetidū causat. Sic essꝫ fumus fetidus duos effectus habet dispes. vnū bonum. alterꝫ malū. bonus qz caput reumaticū z fluidū exiccat et reuma curat. Testante tobāne mesue in prima practica di. Reumatico z languenti capiti. nō odor dulcis sed fetor amarus applicet̄. Hā vt dicit Philaretus in tractatu de natura liquidoꝝ seu morboꝝ. vernās rosa olfactui apposita caput vehemēter inficit z corrumpit. Fetor ergo vt odor sulphuris extincte candele reuma curat. Malus effectus quia partū pregnātis mulieris habz occidere ꝟm philosophuz. Sic suo mō pctm latens in corde. non pfecte p pniam extinctum. licet solo flatu oris pfessum. concupiscentia ardens fumū cogitatōis pducit. q̄ cogitatio peccati si languēti vel dolenti aduenerit. curat eius fluentē delectatōez et intantū caritatem excitat. q̄ de cetero fugere in peccata cauet. vñ Gregoriꝰ. et alle. de peni. di. iij. ca. Judas. Nullū inuenit̄ delictoꝝ tale remediū. sicut eoꝝ ptinua memoria. Si aūt venerit pgnanti instabili. i. suscipienti bonū ꝓpositū vitam emēdandi. quia tū instabil̄ est. et adhuc ꝺ peccatis delectat̄ partū boni ꝓpositi ꝺstruit z aboꝛtire facit. De q̄ habet̄ Hiere. ij. Usq; q̄ morabūtur in te cogitationes nocie. ¶ Circa hec dyabolus iā multā occupatur querēs quomō.
Suggestiones pravas ingerat.
Cogitatōes sanas ejiciat.
Occupationes bonas occidat.
¶ Primo facit dyabolus de hoīe sicut corui in arbore. Flam corvus volēs nidificare in vere. Primo affert paleas. sed̄o colligat luto. deinde ouat. z cubando pullos procreat. Sic modo dyabolus occupat̄ circa hoīem. Primo immittit p̄uas cogitatiōes p suggestionem p̄teritoꝝ peccatoꝝ. et facit hominē cogitare. quantā delectationē. q̄tum gaudium. quale cōmodū. qualē societatē habue

rit. que oīa amittit si ea nō iteraverit. Sic motus illis cogitatiōib⁹ quasi paleis appositis. lutum delectatōnis apponit ⁊ petrā colligat et ꝓmiscet ne vnū sine altero maneat. ſz omīa delectent. Deinde ouat dū animum homis itez ad consensum ducit. iterū peccata priora confessa ⁊ ꝓtrita resumere tūc ꝓponit cras vel tali ꝛpe dum fortīa occurrerit vis mecz am accedere talē sociū invocare. tabernam frequētare ⁊ hmōi. Deinde dyabol⁹ ꝯ sensum istū et malū ꝓpositz tam diu cubat vsqz q̄ pullū opis novi peccati ꝓcreat. Tūc mala istius hois erūt peiora prioꝝ. Luc. xi. quia diuturnitas ꝛpis ñ diminuit sed augz pctm. cum tanto grauiora sint. ꝯto infelicē aiam diutius detinent alligatā. extra de cō sue. c. Cum tanto. Qui cū dyabolū cupit fugare ne possit pullos mali opis ꝓcreare debet prio destruere nidū ⁊ expellere malas cogitatōnes nec eis consentire. ps. cxxxvi. Beatus qui allidet paruulos suos ad petraz id ē felix est q̄ conceptus malos añqz ad cōsensum et actū pueniāt. excutit ⁊ dimittit p ter xp̄m. Et ihēronim⁹ in quadā epla. Duz paru⁹ est hostis occide illū. vt malicia elidatur in semīe. Sed vere quidā vt vultures circa cadauera. ita ipi circa petrā p cogitationem volitant. ala nāqz delectatiōis cupiunt descendere. sed ala timoris pene retrahunt sed modicū ⁊ tandē ad priora cadauera peccatoꝝ descendūt. relicto oi timore. Hi compant quidā qui votū fecit visitare sanctum Jacobū. ⁊ cū itineris iam mediū perrexisz eius cogitās grauitatē ⁊ longitudinē. et ex oppositu mulieris delectatōez et pulcritudinem. Qui extendens man⁹ volēs vtriusqz expiri fortitudinē vnā versus sctm Jacobū alterā versus mulierē clamās. Zuch iacob zuch. Sed qz motus maiores expellūt minores. maioz motus delectatōis ad mulierē eū retraxit. et iter inceptū dimisit. Sic heu multi hodie dicere possunt. Sicut ferꝝ magnes attrahit. sic attrahit me agnes. Delectatio nanqz peccati multos trahit ad inferni nouissima ꝛc. Sed dyabolus q̄rit cogitatōes sanas hōi ꝓpositū anichilare ⁊ efficere quia sicut arbores ⁊ plante si ledant in floribus. fructū perdūt. cum er floribus solum fructus ꝓducat. Sic in humanis actib⁹ hoc iudicium exp̄imur. q̄ fructus bone opationis humāe nascūt ex bonis conceptib⁹. Semi nat em in nobis deus p sacrā doctrinam bonas inspiratōes que sunt vt semīa in nobis Flores ꝓducūt odoriferos. q̄s ꝓcipim⁹ in voluntate benefacere. q̄ semina si ledunt amplius fructū nō faciunt. sicut si puer occidit pfectus vir ñ erit. Ideo dyabolus sciens leuius et facili⁹ aiam in floribus posse occidere et primordijs bonis. quando ꝓceptus non dū sunt roborati ope vel ꝓsuetudine totum suū conatū ponit ad hoc vt eum occidat. Figurat Exo. i. vbi dicit q̄ Pharao rex egipti videns multiplicati isr̄l ne crescerent et plus eius multiplicarent. ordinauit eorum paruulos ofīs submergi. Sic dyabol⁹ conceptus bonos prime opationis aie ne crescāt in facto. conat extinguere ⁊ suffocare in flumine labentium delectationum. Unde Petrus rauanenſ super Matheum. Dyabol⁹ inquit semp primordia bona pulsat. ⁊ in ipso orm festinat extinguere. sciēs ea fundata subuertere nō posse. Hoc idē ofīdit Johannes apc̄. xij. vbi dr q̄ signū magnū appuit in celo. mulier amicta sole ⁊ lūa sub pedib⁹ eius. et in capite eius corona stellarum. xij. Et erat illa mulier p̄gnās masculū. ⁊ clamauit ⁊ cruciabat parturiēs. et visus est in celo quidā draco rufus qui insidiabat mlieri vt deuoret filiū eius. Sed filius eius raptus ē ad deum. ⁊ mlr fugit in solitudinē. ⁊ draco pfectus est in terraz. Hec mulier signat pfectam ⁊ sctām psonam. q̄ quasi mlr mollis aer. Aer dico ꝓpter conscie puritatem et mollis p pietatem ⁊ benignitatē. Illa sole id ē clara ⁊ sagaci discretōe vel ꝓuersatiōis honeste amictū. ⁊ lūna id est mutabil⁹ ꝓsperitas sub pedib⁹ eius vilipendit ⁊ calcatur. et in capite ei⁹ ē corona stellaꝝ. xij. id ē duodecim gaudia spūaliū quib⁹ ipsa dotat et coronatur. que gaudia sunt illa q̄ ponit bern. in quodā sermone. exponens coronā illi⁹ mulieris dicens. q̄ corona duodecī stellaꝝ in patria erit mēoria sine oblitione. rō sine deuiatione. voluntas sine ꝓturbatōe. impassibilitas sine corruptōne. corpis claritas sine obfuscatōe. vl cordis caritas sine ablatōne. carnis agilitas sine retardatōne. subtilitas sine obuiatiōe. Itē octaua erit diligere pro

Nō de xij gaudijs regni celestis

rimũ sicut seipz. nona videre primũ in omi virtute se diligentẽ. decima xpm pfecte diligere plus qz seipsum. vndecima diligere se ipm ꝓpter deũ tm̃. duodecima videre se deum diligere supꝫ quẽ tpe primo se nõ diligat Ista vlterius est ꝓgnans q̃ filium masculũ id ẽ xpm habet in se p dilectõem. z deuotõz habet etiaz in se in vtero scz conscientie bonũ et firmũ ꝓpositũ qđ sume cupiunt parere p bonoꝝ executõem et ꝓplemẽtum. Sed qñ draco rufus z infamis dyabol⁹ videt talem psonã ꝓposito bono sic ꝓgnatam p suggestiones nititur deuozare boni ꝓpositi sui partũ ne exeat in aliq̃ bonum op⁹. Mulier id ẽ psona illa debet cõmittere ptim eius deo. ad cuius honorẽ omnia facere debet. z fugere in dextrum. i. ab omi mala societate et ad loca honesta z sancte ꝓuersatõis. z dyabolus supar⁹ nõ poterit nocere. ps. Ecce elongaui fugiens z mansi in solitudine ꝛc. ¶ Terciõ dyabolus conaf occupatões bonoꝝ operũ extinguere. nam tytanus obnnẽs ciuitatez. vt eo liberius dñari possit. conaf omes nobiles z potentes occidere. p quos ãmet imitinere rebellionẽ. sicut bẽ. iij. regũ xxv. z hieremie. xxxix. q̃ Nabuchodonosoz rex capta iherusalẽ et succensa captoqz sedechya rege statim fecit interfici pncipes iuda. z filios regis añ oculos pris interfecit. Quo facto fecit oculos etiã patris erui. et sic ligatus ductus est in babilonẽ. et positus in carcerem vsqz ad diem mortis sue. Sic dyabolus q̃ est tyrãnus maxim⁹ xpianoꝝ. si p deceptõez põt capere sedechiam q̃ interptaf iustus dñi. id est iustũ mediante aliquo pctõ. statũ succendit iherusalẽ. s. visionẽ pacis. qñ de quiete z tranquillitate cõscientie iustũ ꝓcipitat i malaz conscientiã. z occidit pncipes. s. contritõem. confessionẽ z satisfactõem. Si enim principes si ad regem venirent iherusalẽ. id est deũ. cito p eum liberarentf. Ideo dyabolus qz cit⁹ põt eos occidere occidit. Perdit etiã filios regis. qz omes fructus anime et omia bona opa que in statu penitentie viuebant extinguit Excecaf rex. qz dyabolus sibi obtenebrat rõem ducẽs ipm in babilonem. i. cõfusionem z miseriã. z pomf in domo carceris vinculis pctõrum ligatus vsqz in diẽ mortis. qz qz in se est. nunqz ꝺ manibus dyaboli ꝓpria virtute põt amplius surgere. Tercioꝝ. i. Visit hostis man⁹ ad oia desiderabilia eius. Facit enim dyabol⁹ captos carcerẽ pluribꝫ anulis. s. male voluntatis. malis opis. male ꝓsuetudinis. et sic. mis pec/catoz captiuatus gemit. Aug⁹. in li. confes. Suspirabã inquit ligatus. nõ alieno ferro. sed mea ferrea volũtate. velle enim meũ tenebat inimicus. et ꝺ illo mihi carcerẽ fecerat et cõstrinxerat me. ex voluntate facta est libido. z ex libidine facta ẽ ꝓsuetudo. z ex consuetudine facta ẽ necessitas. sed sola gra liberat hominẽ. ¶ Sed quer̃ circa ꝓdicta an cogitatõ mala nãe capitalitatis pncipiũ sp̃ sit mortale pctm̃. Et videf qz sic. ysa. Cogitationes eoꝝ cogitatiões inutiles. Et statim sequit. vastitas z ptrito in viis eoꝝ. Sz qđ vastitatẽ z ptritionẽ inducit est mortale. ergo. ac̃. Contra aug⁹. Non ẽ in ptate nostra quibꝫ viris rãgamur. Dico qz cogitatio vel mala immissio. vulgariter. ynfal. põt se cordi humão immittere. i. ynsencken tripliciter Prio mõ imittit festinãf z cursorie z raptim et transit tãqz prim⁹ motus. q̃ pmi motus nõ subsunt libero arbitrio. sic ꝓpugit qñqz. qñ homo se dat deuotioni. orõi vl ꝓtemplationi. tũc diabolus ei immittit turpes cogitationes de sacramẽto. virgine gloriosa vel articulis fidei. vel ꝺ incastis actibꝫ z hmõi. ꝺ quibꝫ hõ quãto magis acies mentis nititur auertere. tãto fortius circa talia occupatur. has cogitationes si hõ inqz tam̃ põt reluctet. licet sint pessime. tm̃ non sunt ad mortẽ anime nec nocẽt venialiter nec mortaliter. ymo sunt meritorie ꝓpter laborẽ pugne. et qz to hois est maioꝝ pugna. tãto est pmiũ glorioꝝ corona. quã dyabolus inuitus z ignorãs homini fabricat. Deo. cogitatio immittitur cordi. et tũc homo cũ aliquali moza. cuz aio eius ibi aliquãtulũ quiescit. querẽdo in ea alicuius voluptatis delectationẽ. sed consensus resistit. z stat cũ deliberatione z delectatione z hoc est valde periculosum. qz talis delectatio faciliter ducit ad consensum. et tũc est veniale. Tercio mõ accidit homini cogitatio. quam p liberã voluntatẽ z deliberatã assumit. sciens esse malã. in qua ꝺlectabiliter quiescit nec reiicit. qua delectatione ligatus ꝓgaudet. hec est mortalis. Quia scom

magistrū.ij.sñiarū di.xxv. Nñ ratio cōsen tit addens plenā volūtatē pficiendi: mor tale ē.si diu ī delectatōe cogitatōi teneat. Ibo nō diu: sed statiz reiciat venīale ē. hec ille. Per hoc patet qđ sit dicendū ad argumētum in oppositum.

Tercia pars in qua

tractat. Oportebat xp̄z sic pati. Mora liter circa illā ptem loquēdo ē notandum scōm philosophū.iij. etbicorū. Honor ē p̄miū virtutis. qui enī se nō exercitat virtutibus. nō est bonore dign⁹. Sic p oppositum meret honorari quis rōne virtutum. Nam vt videm⁹. licz quis clarus et nobilis sit genere. dines et potens. signa tamen milicie q̄ sunt honoris deferre nō p̄t: nisi aliquē insignē actuz fortitudinis exerceat p republica vitam exponēdo. vel piculis sacrū sepulcrū visitando: cui⁹ ex rōne. tūc milicie ascribit. alias nō. qz vt habet. C. de re mili. l. iij. ō publicā. Honoris augmētuz nō ambitiōe sed labore ad vnūquē q̄ puenit euenire. Sic christ⁹ rex regū lz ab eterno dign⁹ fuerit omni bonore et gloria. iurta illō. i. Thi. i. Regi seculorū imortali soli deo bonor et gloria. Hūc tñ bonorem et gloriā in assumpta carne noluit hē re. pliando p republica. vincendo serpentē antiquū legittime militaret. et sic nō ambitione sz būilitate et passionis labore: p̄miū honoris et claritatis accipet. Cñ magister allegando b. Aug. iij. sñiarū di. xvij. c. i. di. Vlt xp̄us resurrectōe clarificaret. pri⁹ humiliat⁹ est passione. claritas būilitatis ē meritū. claritas būilitatis est p̄miū. Merito ergo dicebat. optebat xp̄z sic pati et ita intrare in gloriā suā. Et hoc specialiter p pter tria. scz

Necessitatis indictum.

Autoritatis exemplū.

Utilitatis cōmodum.

Primo nanq̄ tria dēnt hominē ad volūtariam et patientē sufferentiā tribulatōm et passionū inducere. Primo ꝓpter indictam necessitatē. Passio enī tribulationū est indicta nobis a deo et natura: qz sicut dicit Isidorus li. soliloquiorū. Impossibile est q̄ homo sit et tribulatōes nō patiat. Et ideo bene dicit. Oportebat: quia vicz illud optet fieri qđ a deo et natura est indictū necessario. Nā sicut sunt aliq̄ passiones que a superioribz influentijs infligūtur sicut passio lunatica et ꝓsimiles q̄s quis necessario optet pati. cum medicina in talibz modicū suffrageť. Sic p certo qz tribulationes et passiones a cā superiori scz deo insunt ꝓpter peccatū: iō oportet vt eas patiamur. Math. xvi. Oportet filiū hois multa pati. Unde Seneca li. de ꝓuidentia. ex dispositōe dei agit: vt nulla dies sin̄ dolore transeat. Exemplū habet de q̄daz rege cui cuz quidā plibus hec diceret. p̄riū experiri volens. fecit omia genera solatiorū apponi vna die. p̄cipiēs sub pena capitis q̄ illa die nichil triste diceret aut corā eo fieret. Subito dū sic eēt in palatio ī summa gloria et leticia: desup hyrundo in oculum regis sterc⁹ calidū ꝓiecit et eū visu priuauit. deus autē noluit vt lex sua frangeret. Hñ igit dicit. oportebat pati. Hic occurrit notabile documētū ex q̄ aliter eē nō p̄t quin patiamur: q̄ potius cū lucro et merito sufferam⁹ occurrētia mala patienter q̄z cū dāno reluctem⁹ qđ vitare ñ possumus. Sed q̄rit an pacienter sufferēdo mala q̄libet mereat. Et videt q̄ sic. qz patiētia est virtus et donū dei. lz virtute et dono dei q̄s mereat igit. Contra. Nullus mal⁹ meret: sed pacia est in malis: sicut patz in auaris qui multa mala patienter tolerāt vt pecūias ꝓgregent. scōz illō Eccs. v. cūctis diebus vite sue comedit in tenebris et in curis multis: et in erumna atz tristicia Etiā superbi q̄nq̄z tolerāt pacienter in capite pedibus et luxurioſi frig⁹ et estus et nuditatez sed patientia eorū nichil meret. ymo demeretur. Dico scōm sctūm Tho. scōa scōe. q. cxxxvi. q̄ patientia ē virt⁹ moralis: qz ordinat ad bonū: et ꝓseruat bonū rationis ꝑ impet⁹ passionū. Inter alias nanq̄ passiones tristicia efficax est ad impediendū bonum rōnis. scōm illō. ij. Corint. vij. Secundum tristicia mortē opat: ne igit ratio tristicie succumbat. pacia rōnez ꝓseruat et tristiciā mitigat. Ad argumentū g̃ dicendū q̄ pacia est virtus et donū dei: inq̄tum nō repugnat bono rōnis: sed cōseruat. sic etiā

ea quis ꝑt mereri. In malis autē ē ꝫ bonū rōnis. igit nec vt? ꝺz eozuꝫ pacia necꝫ mereꝛ ea. vnde Aug⁹. dicit in li. de patiētia. Patientes ꝓprie dicunt. qui mala malūt non cōmittendo ferre: qꝫ non ferēdo ꝑmittere. In illis autē qui mala sustinēt vt faciant mala. nec miranda nec laudāda ē pacia que nulla ē sed mirāda duricia. negāda pacientia. ¶ Secundo dico ꝙ oꝑtet pati ꝓpter exemplū autoꝛitatis siue ꝓdecessionis scz ipsi⁹ xpi. ideo subdit xpm. Si enim luna sol et coꝛpa celestia ꝺfectum lumis ꝛ obscuritatē qnqꝫ patiunt nō ē miꝝ si illa inferioꝛa defectum patiant. Et ideo si christus qui ē sup omia ꝛ alij sancti ꝑ tribulationes ingressi sunt ꝓdisum. multoforti⁹ nos q̄ quotidie peccam⁹: nec peccare desistere firmiter ꝓponim⁹. si demeritis exigentibꝫ sustineam⁹ tribulatões. Non enī cōqueri debemus de aduersitatibꝫ ꝛ malis. cum regez nostrum et caput. tanta cognoscam⁹ ꝓ nobis sustinuisse Delicatus nanꝫ eet miles qui ꝺ ictibus ꝛ laboꝛibꝫ doleret: si regē suū secū pugnare ꝛ laboꝛare videret. Ideo dicit Bern. ꝙ nō ꝺez mēbꝝ delicatuꝫ eē sub capite spinato Et ergo Petrus ꝺocet prima petri. iiij. Xpo igit i carne passo ꝛ vos eadem cogitatōe armami. Et. i. Petri. ij. Xps nanꝫ ꝓ nobis passus ē: vobis relinquens exempluꝫ vt sequami vestigia eius. Narratur in gestis romanoꝝ ꝙ quidā rex medoꝝ erat vnicū filium heredē hīs. filiꝰ deliquit in prēm. ꝓpter hoc eū pater fugauit. hoc facto filius fugit ad regem ꝑsaruꝫ inimicū et emulū patris sui et iuranit ei ꝙ cum eo teneret fedus vsq ad mortē omni tpe. paratus etiā si necesse eet contra prēm suū ꝓpriū. Tandem oꝛtū ē bellum inter dictos reges: prelijs aggrediunt eꝛassensu mutuo duo reges soli simul pugnauerūt Accidit vt rex medoꝝ grauiter vulneraretur vsqꝫ ad sanguis effusionē. qꝺ videns filius eius considerās ꝙ sanguis ꝓrius effunderet. statim cucurrit ad patrē: pugnauit ꝑ eo ꝫ dñm suum: et acceptis magnis plagis vicit eum. quo facto pater eum ad grām suscipieus. restituit sibi totam hereditatē Carissimi illi duo reges signāt deū et dyaboluꝫ. De deo scriptum ē Hiere. x. Dñs ipse deus viuēs et rex sempiternus De dyabolo. Job. xli. Ipe ē rex sup oīs filios superbie Ꝫz primꝰ rex scz deus habet vnū filium scz xpianum qui totiēs recedit ab eo et obligat se dyabolo quotiēs cōmittit aliqꝺ peccatum mortale. hic filius q̄ debet portare arma patris scz paciam in aduersis. fugit ad dyabolū et sumit arma impacientie ꝛ impietatis Sed certe si ille filius misertus sui voluerit recoꝛdare illius belli: qꝺ deus in carne passibili fecit pro eo ꝫ diabolū vsqꝫ ad sanguis effusionē ꝑ certo coꝛpus suū nō subtrahit nec patiēter cū patre pati fugit: imo naturali compassiōe mouente: ad campū certamis prosilit. patienter vulnera ꝛ aduersa suscipit et cuꝫ patre dyabolū vincit. Sic poterit xpm placare et hereditatē impetrare celestem. ¶ Tercio dico ꝙ oꝑtet pati ꝓpter premij vtilitatē: et ideo ꝺz et ita intrare in gloriaꝫ suam Nam ꝓpter spem ꝑmij. operarij ponꝺus tolerant leuius. sic introitus regni celestis tantū ꝓmissus ē hijs q̄ ꝓpter deum ꝑsecutōnem patiūtur. Matb. v. Beati q̄ ꝑsecutōem patiunt ꝓpter iusticiā: qm ipsoꝝ ē regnū celoꝝ. Debemus enī libenter modica pati: vt magna bona acq̄ramus. /Quia ad romāos. viij. Non sunt ꝺdigne passiones h⁹ tempis ad futurā gloriā que reuelabit in nobis. Hoc bene cōsiderauit strēnuus miles Georius q̄ tantas sustinuit passiones ꝓpter xpm. Nam in eculeo leuatus coꝛpus ei⁹ membratim laniatuꝫ ē Insup ad latera facibus patentibꝫ viscerꝫ uis: sale plage ei⁹ fricari iubentur. venenum bibit sñ lesione. positus ē etiā in rotā gladijs bicipitib⁹ vbꝫ acutis vndiqꝫ circumseptā: sed statim rota frangit. Itez positus ē in sartagine plumbo liq̄facto plenaꝫ in virtute dei q̄si in balneo cepit refoueri. Vltimo sententiat⁹ ꝑ totā ciuitatē trahitur et ꝺcollat. Ecce q̄ntas passiões sustinuit hic ꝓ xpi nomie vt mereret ꝑticeps fieri hereditatis eterne. De quo exclamat ambrosius in prefatōe dicēs. Geori⁹ fidelissimus miles xpi: dū christianitatis pfessio silentō tegeret: solus inter xpicolas dei filium ē confessus Cui et tante fidei cōstantiam diuina bonitas cōcessit vt et tirānice

ptātis p̄cepta contemneret ⁊ innumerabi
lium nō formidaret tormenta penaꝝ.

Feria q̄rta ⁊ Pasce

Manifestauit se

Item Jhesus discipulis suis
Johānis xxi. Scōz phi
losophū. v. thopi. Omne inconsuetū ē ob
scurum. Naz qđ raro fit difficulter credi
tur nisi manifesta et clara ꝓbatōe oñdatur
Seneca in ꝓuer. Non statim affirmes:
qz non oē verisimile verūz ē. Et. iiij. metb.
Non oē quod apparet ē verūz Quis enī
crederet solez septies maiorē terra nisi cla
ra ꝓbatōne et certa ꝓbaret Jn omīb enī
factis probatio clara debet eē certa et ñ du
bia. extra ỏ ꝓbatōib c. in pītia. Xp̄i igitur
resurrectio qz supnaturalis ē ⁊ incōsueta.
obscura et difficilis fuit ad credendū di
scipulis. ideo xp̄us eam multis argumen
tis ⁊ certis ꝓbatōibus verā oñdit: non so
lum ad oculum sz etiā ad intellectū reitera
tis apparitōib. Quare ỏz manifestauit se
ita. Querit cum xp̄s p. resurrectiōem
ꝓtinue nō apparuerit discipulis suis: vbi
ante vel p. sui manifestatōnem fuerit. Re
spondet ꝙ fuerit discipulis p̄sens: sed non
quo ad corporalem manifestatōem Cui. rō
fuit tripler Prima vt discipulos nō im
pediret ỏ interiori inqsitōe veritatis tam
resurrectionis q̄ꝫ forte etiā aliorū occulto
rum q̄ xp̄us opabatur. Nam in pītia veri
amici p̄ gaudio et delectatōe solz mens
amātis multū elevari ꝙ nec loq nec quicq̄ꝫ
cogitari possit: q̄ p. recessum sentit: inqrit.
cogitat et loquit: vt ḡ discipuli certius q̄
rerent ⁊ cogitarēt: et audius loquerētur.
non manifestauit se ꝓtinue Secundo vt
oñderet se ꝛe corpus glorificatū habere.
quia corpus gl̄iosum subest sue voluntati.
et ergo p̄t se facere visibile vel nō: palpabi
le vl non si vult Tercio quia adhuc aliq̄
liter erant mūdani ⁊ non in pace ꝓfirmati
ideo sua par cū eis eē continue non debuit
vt in hoc informaret: ꝙ q̄ veram mentis
tranq̄llitatem nō habent: nec se totaliter a
mundanis sepauerint ꝙ deum secū nō ha
bent ⁊c. Quantū nunc ad expositōz euā
gelij ē sciēdum ꝙ xp̄us ad hoc vt clarius
suā resurrectōem manifestaret: non semel
sed pluries se discipulis manifestauit. Et
illa apparitō de qua hodie fit mentō: fuit
scōm euangelistā tercia: qua xp̄us apparuit
Et scōm hoc in p̄nti euāgelio principaliter
sunt tres ptes
Jn prima notatur discipuloz conditō ac
tualis ibi Vado piscari
Jn secunda salvatoris assistentia psonalis
ibi Mane autē
Jn tercia eoz scia rōnalis ibi Et nemo.

Quātum ad primaz

partem est notāduz: ꝙ illa verba sz vado
piscari. dixit Symon petrus ad Thomā
qui ỏz dicitur: ⁊ ad Nathanael q̄ erat a
chana galilee ⁊ ad filios Zebedei sz iaco
bum et Johānē: et ad quosdā alios duos
ex quib notatur eos bene fuisse piscatores
p conuersionē. Sed queritur cur petr
qui piscator ante q̄uersionē fuit et seqn do
xp̄m piscatōnem dimisit dicēs xp̄o. Ecce
nos reliq̄mus oīa ad piscatōnem redijt
cum veritas dicat Nemo mittens manū
ad aratrū et respiciēs retro ⁊c. Cur igitur
repetijt quod reliquit dicēs: vado piscari
Rñdet Gregori. in omel. Si ỏz discre
tionis inspicit citius videt: qz nimirū ne
gotium qđ ante q̄uersionē sine pctō extitit
hoc etiā p. conuersionē repetere culpa nō
fuit Nam petrū piscatorē. Mathēū vero
thelonariū scimus et p. conuersionē suaz
petrus redijt ad piscatōem suam Mathe
vero ad thelonei negociū nō rescidit: quia
aliud ē victū per piscatōnē q̄rere. aliud ē
per thelonei lucrū pecunias augere. Sūt
enī plerāq̄ negocia que sine peccatis exhi
beri: aut vix aut nullaten possunt: q̄ ergo
ad peccatū implicāt. ad hec necesse ē vt p.
conuersionē animi nō recurrat ⁊c. Mo
aliter ē notandū scōm leges instituta rerū
diuisione: ꝙ feraruz bestiarū ⁊ omniū ani
maliuz sive in mari: aere: sive in terra exi
stant que nō sunt in bono alterius, dñium
acq̄ritur p occupationē: sive quis ea capi
at in suo vel alieno. dñs autē fundi potest
ꝓhibere ingredientē. venandi vl aucupan
di gratia: et q̄ ꝓhibitus intrauerit tenetur
iniuriarū: dū autē sunt in bono alicuius: ⁊

si custodiam eius effugerit et in libertatez
laritatem naturalē venerint: nec sunt ī aīo
redeundi. rursus occupātis erunt. ¶ Unō si
quis hz pisces in piscina et custodia sua. sb
pena furti nēo rape debet ¶ Si autē piscinā
contingit destrui: et rupta custodia pisces
in aliud flumē in lībtatez naīalem venerīt
capientis erūt. ¶ Ad ꝓpositum hō cuiuscū
qz status ꝓditionis vel sanctitatis existat.
q3diu ē mundus a pcīs: est sub dominio
dñi: cuius ē terra et plenitudo eius. null?
ei rape pt nc aliquā ei violētiā inferre. ¶ Si
autē peccādo mortal'r ꝓmunionē sctē eccle
eum erire contigerit: qcunqz eum rapuerit
capientis erit. ¶ Dominē igit sic in libertate
vagantē extra eccl'. az tres piscatores capere nitunt. scz
¶ Deus q̄ est ꝓpri? ⁊ supmus.
¶ Homo p̄dicator et medi?
¶ Dyabolus raptor ⁊ pessimus
¶ Primus piscator ē ipse deus q̄ ē domin? ꝓprius. ¶ Nam a principio deus pater per
suam sapiam p̄noscēs nullū esse dñm: nisi
haberet seruū. ¶ Nz scōz philosophū in p̄di
camētis. c. de relatiōe. ¶ Dominus dr respe
ctu alicui? serui dñs: vt igit deus suā ostē
deret dominationē ⁊ ptātem. seruum ⁊ sin
gularē familiā creare dispsuit: et creatu
ram spūalem ⁊ corpalem de nichilo ꝓduce
re di. ad filium ⁊ spūmsanctum: vado pi
scari. i. creare ¶ Et cum vna voluntas sit tri
um psonaz: ⁊ opa eoz indiuisa ad extra ſm
Ambro. dixerunt venim? ⁊ nos tecum.
¶ Hadunt g̃ potentialiter piscari in creatōe
rerum. et p rethe potentiā trahunt mlt'tu
dinem magnā. scz. ix. chozos āgeloz ⁊ ho
minū. ab illa captura rupto rethe diuīe vo
luntatis euaserūt lucifer et socij eius. et tan
dem etiā peccando homo: q̄busdā tñ angel'
remanentibz. ¶ Huius ꝓditiōis damnuz
consideras deus pater ruptura resartire cu
piens voluit mittere filium suū in capturā
alteram: vt homo deitatis piscature: q̄ hu
manitate: als mit eynem kozder: tegit dei
tatem. cum q̄. xxxiij. ānis huius mūdi iuit pi
scari: et cepit lucifez grandē cetum qui pa
tri euaserat: peccando p̄ diuinā voluntatez
in prima piscatōe: quez fortiter ad inferna
religant: ne pisciculos alios puos. scz ho
mines deglutiret. ¶ Magnū nanqz dānum
bonibus fecit: et ideo timentes eū de side
rabant qz a dño capet. ¶ Quare Iob querit
dominū. ¶ Numqd capies leuiathan hamo
et fune ligabis linguaz eius Job. xl. ¶ Iste
hamus diuītatis bene latebat sub esca hūa
nitatis demonibz: quādo mediātibz iudeis
ō christo q̄rebāt. ¶ Si tu es xps dic nobis
palam. ¶ Et leuiathan in deſto quesiuit. ¶ Si
filius dei es. dic vt lapides isti pānes fiāt.
¶ Cetus ergo ille grandis scz lucifer videns
escam sue carnis non aduertit hamū diui
nitatis. vorauit hanc escam di. p impios
iudeos illō ¶ Sapie. ¶ Deglutiam? eū sicut
infern? viuentē: ¶ Cepit etiam dei fili? illo
hamo absconditō multos homines quasi
pisciculos paruos q̄s de lacu inferni extra
xit: ⁊ secuz ad celos adducēs patri obtulit
¶ Quā vtilitatē noscēs pt: ⁊ qz fili? occulta
piscatōne tantū bonum fecit ordinauit ter
cium modū piscandi. l. vt non solū ham?
deitatis tegeret: sed etiam hūanitas sub
speciebz sacramentalibz. scz panis et vini.
qui mod? ē optimus ⁊ final'. qz primo mō
deus solum cepit ꝙuersione ad deum qua
meruerūt confirmatōis btitudinē: Scōo
modo dei filius cepit: non solum ꝙuersiōe
sed etiā fide. ¶ Tercio mō ñ solū fide: sz etiā
caritate et spe. ¶ Et quāto pl? meremur suſce
ptiōe eucaristie: tanto magis demerem̄ur
irreuerenter nos exhibendo: et a cōmunio
ne auertendo p peccatū. ¶ Quare aplus ad
Corinth. ¶ Qui māducat hunc panē indi
gne: reus erit corpis ⁊ sanguis dñi.
¶ Secūdus piscator ē homo. l. p̄dicator
verbi dei. ¶ Quibus dom̄? dixit. faciam
vos fieri piscatores hoīm ¶ Nauis hui? pi
scatoris ē eccl'ia. rethe ō̄bū dei. q̄ fortiter
debent in capturā laxare iubente xp̄o. lu. v.
¶ Laxate rethia vestra in capturā. ¶ Sic apli
laxatis rethibus p̄dicatiōis conclauserunt
piscium mlt'tudinē copiosam. ¶ Nos autē
laxatis retibz: p totaz noctē presentis tem
poris laborantes nichil capim? vel parum
¶ Sz vnde hoc: quia mō est de eccl'a sicut ō
arbore: q̄ dum iuuenis est hz radices viua
ces attrahentes de terra sufficientē humo
rem: habet ramos ⁊ fructus de ea egrediē
tes in magna multitudine. sz cum senuerit

ꝛ tradit̃ idurata fuerit. nꝫ attrahit hũores ꝛ pauciſſimi remanẽt in ea rami vel fructus Sic in principio ſcte eccleſie: qz tũc hoies ꝙi iuuenes feruẽtes fuerũt hñtes radices ſcz corda in caritate inflãmata. et minimo v̈bo deuotõis extraxerũt fructus ꝛ opa ſãctitatis Jõo tũc tpis fuerũt plures ſancti afferentes multũ fructũ bonorũ opꝝ Jõ aũt eccl̃ia ẽ antiq̃ta: ꝛ corda hoim iniq̃tate auaricie. luxurie. ſuꝑbie. rapine. indurata iõ nõ attrahũt de v̈bo dei. hũorẽ deuotõis ſz poti⁹ derisionis. De q̃ dr deutero. xxviij Sementẽ multũ iacies in terrã ꝛ modicũ ꝓgregabis: qz locuſte. i. pctã oĩa dũorabũt Et ſeq̃ remanebitis pauci numero q̃ pri⁹ fueratis ſicut aſtra celi ꝑ multitudine: qm̃ non audiſti vocẽ dñi dei tui. ¶ Nã ſic tria ſunt q̃ artificialẽ piſcatõnem impediũt: ſic tria ſpũalez ſcz flatus ventorũ: claritas fluminũ. ꝛ idiſpoſitõ inſtrumẽtor Nã qñ vẽtus ẽ piſcatores nihil capiũt. qz piſces vadunt ad fundũ. ſic flatus inſpirationũ malorũ demonũ et hoim inſpirantes ꝛ conſulẽtes iniq̃tates ꝛ leuitates: plures ẽtrabit et ponit ad ꝓfundũ inferni q̃i lapidẽ. Jſte ventus valde validus ꝛ fortis eſſe exp̃it in multitudine populi q̃ nõ ſolũ capita mulierũ deterit ꝛ ꝓplis priuauit: imo etiam viros fortes radicitus corde ꝛ corpe ab eccleſia euulſit. Uñ ꝑs. flauit ſpũs eius ꝛ fluent aq̃. i. ſpũs maligⁿ iſpirauit ꝛ carnales vertibiles in maliciam fluere fecit. Scõo claritas aq̃ impedit: qz piſces vidẽtes hamũ ſtupent ꝛ fugiũt. ſic claritas ſolis ꝛ apparentia eſtatis ꝛ floꝝ ꝛ ortorũ ꝛ male ſocietates multos impedit hoies ꝛ abhorrẽt de cetero audire v̈bum dei. ymmo fugiũt a vita ſancta. Treno⁹. iij. lapſa ẽ in lacum ſcz voluptatis vita mea. Tercio indiſpoſitio inſtrumẽtorũ quãdo retia ſunt nimis ſtricta vel ampla: piſcator modicuz facit. Sic rethe verbi dei videt̃ pluribus indiſpoſitum. magnis potẽtib⁹ et diuitib⁹ videt̃ nimis ſtrictum: quia v̈itatem de reſtitutõne vſure. feditatem luxurie et adulterij. periculoſitatem ſuperbie ꝛ huiuſmõi audire abhorrent ꝛ ꝓtẽnunt. Jõo ab eccl̃ia dorſa v̈tunt ꝛ ſic vulpes ad caudã mĩgũt ꝛ ꝑdicatores aſpgũt. paupib⁹ tñ videt̃ nimis amplum: qz ſi nõ potentes increpãt ꝑdicatores: dicũt q̃ v̈itatẽ ꝓtimeſcãt: nec ꝑdicatõnem freq̃ntant. Predicator g̃ his ipedit⁹ q̃i inuanũ labor̃as. rethe retrahit ꝛ ceſſat a piſcatione. ¶ Tercius piſcator infimus ſcz dyabolus plus ꝑoribꝫ ꝓficit: et q̃ſi iure oẽs q̃ a cuſtodijs alioꝝ euaſerũt: capit Jſte nanq̃ multos modos capiendi hz: q̃ſdam capit hamo gule. Habacuc. i. Totũ in hamo ſuo leuabit / q̃ſdam rethi luxurie. proverbioꝝ vij. Jrretiuit eũ multis ſermõib⁹ quoſ dã manu auaricie. ꝑs. dextera eorũ repleta ẽ muneribꝫ: et dextera eoꝝ dextera iniquitatis. hec enĩ man⁹ diaboli. v. digitos hz. ſymoniã in clericis. rapinã in nobilib⁹ vſurã in burgenſib⁹. furtũ in latrombus. et circumuentõem in mercatoribꝫ.

¶ Secũda pars in qua

notatur ꝓſonal̃ aſſiſtentia ſaluatoris. ibi. Mane aũt facto ſtetit ih̃s ĩ lit. ꝛc. Moral̃r notandũ. q̃ vt videmus in ꝑiculo maris naufrago nihil deſiderabili⁹ ẽ q̃ firmo ſuſtentaculo adherere. Nã vt exp̃it q̃ꝺ appẽdũt retinẽt: nec dimittũt ꝑ anguſtia: etiam in tali periculo nihil tam amatum nec ꝑcioſuz q̃ꝺ ñ poti⁹ ejiciat q̃ q̃ vita ꝓdat. ꝛ iõ legit̃. xij. q. iij. Socrates. ꝺ Socrate pho thebão q̃ dũ in mari ad athenas gr̃a ſtudij ꝓgeret. piciitat⁹ a ſe ꝓiecit magnũ pond⁹ auri di. Potius volo ſ̃mergere te q̃ tu ſ̃mergas me. Sic q̃diu in ſ̃mõdo viuim⁹ in ꝓtinuo naufragio ꝑiclitamur: ꝛ dyabol⁹ multos mergit in ꝓfundũ inferni et niſi firmo ſuſtentaculo ſcz xp̃o adherea mus et nos a vicijs ꝛ delectatõib⁹ mundi exonerauerim⁹: ꝓibim⁹. dicẽte ꝑs. ecce q̃ elõgãt ſe a te ꝓibũt: ꝑdidiſti oẽs q̃ fornicãt abs te. Mihi ãt adherere ꝺo bo. ẽ po. ĩ do. deo ſpem meã Jp̃e nanq̃ firmũ fũdamentum ꝛ ſtabile eſt omnibus accedentibus. Unde Augu. in libro ꝺ correctõne et gr̃a. et allegat̃ de peni. di. ij. Firmum fundamẽtum dei ſtat immobile. habens ſignaculũ. .ꝺ. glo. impſſuz in ſignũ amicis ꝛ inimicz amicis vt accedant: inimicis vt territi fugiant. Jp̃e enim amicos ſuos amat et defendit. i. Corint. iij. ꝛ. i. q. i. Cum paulus Fundamẽtum aliud nemo ꝑt ponere ꝓter illꝺ q̃ꝺ poſitũ eſt q̃ꝺ eſt Chriſtus Jheſus

G Adhereamꝰ ꝙ illo firmo fundamẽto vt liberari possimꝰ a naufragio et crudeli pyrata diabolo: qz Jhs stat iuxta nos in litore ad ꝺesignandũ ꝙ immobiliꝛ vult nob adesse. Si
Cordialiꝛ eum diligamꝰ
Stabiliter in eum ꝓfidamus
Firmiter in eum credam?
Quid eĩ magis firmat ⁊ immobilitat ꝺilectione ⁊ caritate. vnit enĩ ⁊ copulat inseparabiliter amãtez ad amatũ Quare aresloti. viij. etbi. Dilectio siue amicicia bonoruz ꝑmanens ẽ ⁊ stabilꝭ. Jo apls Roz. viij. Quis nos sepabit a caritate xpi Cum igẽ christꝰ stet iuxta nos immobiliꝛ vt in oĩbus angustijs liberet nos. ꝺebemus ꝙ nos qui sumꝰ instabiles vinculo amoris ad xpm ligare et stringere. Quia sicut videmus ꝺ vite q̃ rõne ꝺebilitatis ꝑ se stare nõ potest si ligeꝯ ad rem stabilẽ et firmã puta palum vel arboꝛem: stabiliꝛ et firmaꝛ. Sic hõ debilꝭ stabilis efficiꝛ crescens in seruicõ ꝺi quãdo cuz deo ꝑ amoris vinculũ copulaꝛ Ad hãc stabilitatẽ ⁊ copulatiõem amoꝛ hortaꝛ apls. i. Coꝛint. xv. Frẽs mei ꝺilectissimi stabiles estote Hz beu multi soluũt hoc vinclm amoris: qui illo sacro tpe xpo colligati fuerũt: ⁊ adherent fallaci diabolo ꝑ ꝙtinuũ et indefessum pctõz seruiciuz
h Hi aduertere ꝺeñt cui se iunxerũt Nã tirãnꝰ seuetꝰ ẽ ⁊ socios suos fruitoꝛes male remũerat Nã tpaliꝛ vnũ strãgulat: alteꝝ sbmergit: ⁊ terciũ ꝓcipitat. ꝙ q̃i omẽs male tpaliꝛ moriunt ⁊ eternaliꝛ damnantur Facit ei socijs suis sic leo lupo, ꝺe q̃ fabulaꝯ: ꝙ lupꝰ et vulpis se leoni associaueruũt ĩ venatõe: ⁊ cũ cepissent thaurũ: vaccã et ouẽ. leo ꝺixit lupo ꝙ ꝑdã diuideret Et lupꝰ rñdit. ꝺñe vos estz rex nr vos ꝺebetis hre thaurũ ⁊ ego vaccã: ⁊ vulpis socꝰ nr ouẽ. indignatꝰ leo ꝓcussit lupũ ꝑde eleuato: ⁊ pellẽ eꝰ ꝺ capite ꝺtraxit: Et tũc ꝺixit vulpi ꝙ ꝑdã diuideret. cui vulpis: ꝺñe iustũ ẽ vt vos q̃ rex nr estz hẽatis thaurũ. et ꝺña mea regĩa hẽat vaccã: ⁊ filij vri leũcli hẽant ouẽ Tc leo: optĩe diuisisti: et ꝙs te docuit. Et vlpis intuẽs lupũ: ait: ꝺñe ille cui pileũ rubeũ feciſti me docuit Moraliꝛ leo diabolũ sigt. q̃ rugiẽs circuit q̃rẽs quẽ ꝺeuoꝛet Cui associantẽ ⁊ adherent pctõres vnꝰ rõne voracitatz: alter auaricie ⁊ dolositatz ⁊ hmõi: q̃ ꝺe maris eꝰ laboꝛibꝰ diuidit ꝑdã. añ iudiciũ aiaz: ⁊ pꝰ vtricꝫ. s. aiaz et coꝛpꝰ. eis nil aliꝺ ꝺando ꝙ seruicio: nisi penã ꝺ tpalẽ ⁊ pꝰ eternã. ꝺ q̃ Here. xvi. ecce vnꝰ q̃sꝫ ãbulat pꝰ ꝑuitatẽ coꝛꝺis sui mali. vt me ñ exaudiat Jhõ ejciã vos ꝺe terra hac. s. mala morte moriendo. ĩ terrã quam igratis. s. ifernũ. ⁊ ibi seruietz ꝺñs alijs. i. ꝺemõibꝰ die ac nocte. ⁊ ñ ꝺabit vob requiẽ. iõ instat vulpis ꝺocere nos ꝺñt exẽpla ⁊ mala q̃ diabolꝰ oĩbꝰ sibi seruiẽtibꝰ facit: ne xpm ꝺimittẽꝺo: ei adhereamus.
Scꝺo xpo recte adheremꝰ: si ĩ eũ stabiliꝛ ꝓfidamꝰ. ps cxxiij. q̃ ꝓfidũt ĩ ꝺño sicut mons ñ ꝓmo. tc. Nauigãtes nãcꝫ ĩ mari in digẽt ꝓfidẽtia ⁊ aĩmositate ad ãcꝺoꝛã q̃ hz in piculis nauẽ firmiꝛ ꝓseruare. sic nos in piculis hꝰ mꝺi ꝓstituti: totã nostrã ꝓfidẽtiam ĩ ãcꝺoꝛã xpm ꝺm ponere ꝓpter caritatẽ adoptõis: vitatez ꝓmissionis et potestatem ꝺedditõis Nam xpus nos adoptauit ĩ filios ⁊ patrẽ nostrũ se cõstituit Cñ quidã doctoꝛ sup oratõem ꝺnicam Sic cum ꝺicit inquit ꝺicaꝯ oratio cuius principium ꝺulce. nomẽ paternũ sequentũ petitionuz obtinendarũ ꝓestat pater fiduciã Et gre. Matb. vi. sup illo xbo paterinqt. In q̃ ꝺatur fiducia quid negabit filijs. qui ꝺo quꝺ habet iam ꝺedit ⁊ pater ẽ. Exemplũ ꝺe filio, pdigo Luce. xv. vbi filius criminosus ad patrem rediens cum amplexibus et osculis. cõuiuijs ⁊ melodijs a patre recipitur. Romãoꝝ v. Gloriaꝯ in spe glorie filiorũ ꝺei Hebz etiam mouere ad ꝓfidentiam veritas, ꝓmissionis Jpe enĩ ꝺominꝰ noster verax est ⁊ nõ mentiꝯ: qꝺ per sacraz nobis scripturã ꝓmisit soluet. ps. Memoꝛ esto verbi tui seruo tuo in q̃ michi spem ꝺedisti/ Tercõ ꝺz mouere ptãs ꝺedditõis. nõ enĩ impotẽs ẽ: fz oĩpotens ad iplendũ ꝙ promissa. ⁊ iõ nullꝰ q̃ sperat ĩ eo ꝓfundi pt. ps In te ꝺñe spaui ñ ꝓfũ. ineternũ/ Tercõ ꝺebemus xpo adherere in eũ firmiter credendo. ij. paliꝑ. xx. Credite in ꝺomino ⁊ securi eritis. credite ꝓphetis eꝰ ⁊ cũcta euenient ꝓspe. Nam sicut arboꝛ q̃ ꝓfundam ⁊ sanã hz radicez stabiliꝛ ⁊ fructuosiꝛ est

contra impetū ventorū: sic omīa opera nostra ī fide radicata: firma sunt ⁊ fructuosa. Ūñ Augustin⁹: et habet. i. q. i. cum paul⁹

k Fides q̄ p dilectōz operat̄ ē fundamētū omn⁹ vtutū: ⁊ radix toti⁹ spūal⁹ edificij ⁊ non tanter dic̄ q̄ p dilectōem operat̄: alias si fides nō est formata caritate: sed informis nihil pficit: q⁹ etiam dēmões et exītes in pctō mortali hanc fidē hītt: sz nō est fructuosa: q⁹ nec ē vtus nec fundamētum vtutum: nec habētes eam p eaz saluant̄. cum etiaz dēmões credāt ⁊ ptremiscāt ī⁹ tñ nō saluantur: nec diuinatores nec carmīatrices et hmōi mali heretici: fide q̄ p̄urāt demones. herbas benedicūt. fide eo⁹ saluantur. ymmo ḡuius paganis peccādo hmōi exercendo dānabūt̄. nec fatue vetule q̄ instigā/te dyabolo estimāt se nocturnis tpib⁹ sup bestias equitare ⁊ creatas posse in melius vl⁹ in deterius cōmutare vel in aliam spēm vel similē transformare: fide eaz saluantur. Naz q̄dā vetula a diabolo decepta dicebat se certis noctib⁹ cū q̄busdā alijs carmina / tricibus sup q̄dam aīalia equitare: et multarū terraz spacia vna hora transire. et per omnia ostia domoz clausa intrare. Cū hec autē q̄dam die in eccl̄ia sacerdoti diceret: volens captare benīuolentiā eius: ⁊ ne p̄dicatōe eam ⁹ sua superstitiosa fide increparet dixit. Domine hac nocte multū vobis pfui et a magna molestia liberaui. Nā mulieres ille cum q̄bus ire soleo de nocte vestram cameraz intrauerunt volentes vos molestare: ex eo q⁹ eorū facta in cancellis reclamatis: ⁊ nisi eas auertissem sperans vob loqui ne de cetero eas arguatis: multa mala vobis intulissent. Cui sacerdos: Ostium camere mee erat clausum ⁊ sera tuz. ⁊ quomō intrare potuistis. Vetula respondebat. Domīe nec ostium nec sera p̄t nos impedire nec retinere quin egrediam̄ libere. Et sacerdos: volo pbare si ita sit vt de tā to beneficio te valeam remunerare. ⁊ clauso ostio eccl̄e atq⁹ serato arrepto crucz bacculo: cepit vetulam pl⁹ terrere q̄z verberare. Cūq⁹ illa clamaret et misericordiam implozaret. ait sacerdos. Exi ab eccl̄a et fuge si potes exquo sera vel ostium nō p̄t te retinere: et ita vetulam corripuit. ⁊ a falsa credulitate liberauit. Nec⁹ huiusmōi falsis ⁹ lusionibus fides adhibenda est. Q⁹ vt habet. xxvi. q. v. c. epi. quicunq⁹ talia p̄tinaciter credit vl⁹ asserit. pculdubio infidelis est: et pagano deterior. Et sc̄z canōes sūt excōmunicādi: et sc̄z leges cremari debēt et bona eo⁹ publicari. C. ⁹ maleficj. l. nll⁹ et. l. nēo: ⁊ l. culpa. Sz q̄ris quō tales pñt homīes egrotos curare et sanare: et sanis facere egritudines. Rñdet aug⁹. de doctrina xp̄iana li. ij. q⁹ hoc fit p̄missu dei: vt illi q̄ hoc audiūt et vidēt. pbent̄ in q̄li fide sint erga deum. Nam q̄n hō a p̄ncipio in istis observatōnib⁹ aliq⁹ veri exp̄tus ē. casu accidit: sed postq̄z incipit hmōi observātijs aīm implicare ⁊ firmiter credere: eueniunt multa p deceptōes demonū: vt in his obseruatōib⁹ implicat⁹ curiosior fiat et se magis inserat mlt̄iplicib⁹ laqueis p̄niciosi erroris. Sic̄ legit̄ de q̄daz vetula dīnatrice ad q̄m mulier q̄dam hīs virū iracundū et furiosū accessit. q̄rēdo remediū ne plagis ab eo de post posset cedi. et diuinatrix. optīme tibi dabo remediū: tu enim habes in domo tua canapū spissum. vade ingt tribus cōtinuis noctib⁹ in crepusculo serotino ad canapum tuū: ⁊ de meliori lardo accipe tecū in p̄ma nocte libram bene pensatā. sc̄da nocte in duplo tantū. tercia nocte triplicab. ponendo oī nocte pedē sinistr⁹ ad canapum et dextrū longi⁹. sc̄z vt fortius possis pfice re: pficiendo sp lardum pfundi⁹ q̄ potes in canapū: dic hec verba. Alrun ich ruffe dich an. das tu myn̄ bertē man bringest dar zu. das er mir kein leyt mer thu. Tercia ergo nocte dum mulier hec replicaret: vetula que omni nocte lardum accepit in canapo rauca voce respondit dicens. Fraw woltu einen guten man han. so soltu snel heim gan. schweig leid vnde meid. also vertribestu dem man den keib. quod postea fecit: et virum mansuetū repit. credens hoc ex diuinatōe habere q⁹ deceptione inuentum fuit. sic etiam multis adhuc ingingit.

Tercia pars in qua

notatur discipulorum scientia rationalis ibi. Scientes quia do min⁹ est. Ūñ petr⁹ cognoscēs: q⁹ dominus est. tunica suc. cē.

¶ Vocat scõm Senecã de moribꝫ. Spes ꝓmiꝫ solatiũ ꝓstat laboris. quilibet eĩ eo fer uentior ẽ ad laborandũ: ꝙto liberaliorem dñm habet ⁊ copiosiꝰ expectat ꝓmiũ. labor enĩ nõ dr eẽ sine fructu: qr cum ꝙs laborẽ suũ sine fructu eẽ ꝓsideret in locũ aliuꝫ ad laborẽ. cuꝫ fructu migt. vij. q. i. c. Ibi adu/ nati. ¶ Cum igiꝫ ihesus sit dñs liberalissimꝰ q̃ scõꝫ ambro. nõ revocat beneficia sua. imo cumulo liberalitatis ãplificat. dẽmꝰ expolia re cũ petro veterẽ hoiem cum actibus suis et mittere ĩ amaritudinẽ laboris ꝯtutuꝫ ⁊ deo fidelit seruire. Juxta illõ deutero. vi. Dñm deũ tuũ adorab et illi soli seruies.

¶ Jn ꝙbus ꝯbis tria notãt ꝓpter q̃ dño deo nostro libẽter seruire dẽmus: quia alio domino est

Conditõis liberaliorꝭ. ibi Dominuꝫ

Dilectõis vberiorꝭ. ibi. tuum

Relationis maiorꝭ. ibi. deum

¶ Est enĩ illi dño voluntarie seruiendum. qr liberaliorꝭ ꝓditõis ẽ qr dñs Ad dominũ enĩ requirunt tria. scꝫ vt sit liber: nõ ser/ uus ꝓditõe. diues in pecunijs ⁊ possessiõe potens ꝯtute ⁊ opatõe. ¶ Ecce null? iuue nit in ꝟ mõdo adõ liber vt a pctõ sibi caue re valeat. nec adeo fortis ⁊ potẽs vt mor/ tem euadat: solus ãt ihesus ꝓt liberare ho minẽ. sol? ihesus desiderio sufficere ⁊ iꝓz implere. sol? ihesus ꝓt a morte eripe: g̃ so lus ipe est domin?. q̃re canit i hymno an gelico Tu sol? domin?: tu sol? altissimus Jhũ xpe. Unde narrat qꝫ nuncij cuiusdaꝫ regis ad plm q̃ndã in heremo degentem venerũt ⁊ dixert Domin? nr rex vt? ẽ. et ipe: ꝙs ẽ ille domin? Et nuncij dixerũt ipm esse nobilẽ. liberũ: diuitẽ ⁊ potentem Et plus. est ne liber a pctõ: est ne adeo di/ nes: vt sibi sufficiat ne plus appetat: ẽ ne tã fortꝫ vt nc morte timeat nec ũeniat: dix erunt: non. Philosoph? ait. g̃ dñs nõ est et subiũrit: si domin? ẽ: c? domin? ẽ Num cij dixert: nr domin? ẽ ⁊ nos serui ei? sum? ait: imo potius ipe seru? vr ẽ: vos seruitis sibi corpe: ipe ãt vob seruit ꝓtinua mẽtis occupatõe. Serui aiũt: ꝙs g̃ scꝫ te ẽ ver? domin?. respondit plus: q̃ sui potẽs ẽ. Je dio tpe venit domi? rex alloq̃ns plꝫ: rogat vt secũ vadat: velit eũ ditare multꝫ diuicijs

Plus respõdit: ditior sũ te: qr pl? possuꝫ ꝓtenere ꝙꝫ tu poꝭes possidere Rex. quõ di ues es cũ mkoĩno hẽs. plus: pl? bẽo ꝙꝫ tu sufficiẽtiã habeo: mihi sufficit nec pl? appe to. tibi ãt qđ habes nõ sufficit qr plus ap/ petis. ¶ Scõo sibi seruiẽdũ ẽ: qr tuus est nihil eĩ ita tuũ est sic ihũs. qr sine volũta/ te tua nõ potes eũ amittere. loc? enĩ eũ nõ elõgat: qr vbiq̃ ẽ nec tps aufert: qr sp est nec ĩimicus ĩpedit qr intim? ẽ. vnde ambro. sup Luc. Nẽo tibi xpm ꝓt auferre nisi te illi auferas ¶ Ꝙr q̃ris: qđ domõ meo ihe su xpo faciã vl in q̃ ei seruiam vt mecũ sp maneat Ad qđ respondẽdũ. adduco narra tionẽ in q̃ habet mod? seruiendi domino ihesu. Statuit q̃dã impator ꝓ lege qꝫ q̃/ cunq̃ vellet ei mistrare. prõ tres ictus in porta palacij faceret qꝫ qđ ꝓgnosceret qꝫ ser uire desideraret Et erat quidã paup rome noie Guido. hic audierat de liberalitate re gis volens ꝓsulere pauptati. accessit pala cium et scõm legem tres ictus dedit et per ianitorẽ introductus ad impatorem dixit Domie mi rex seruire desidero ⁊ đ ser uicijs exptus sum Primũ scio corp? ma gni principis die ⁊ nocte custodire: lectuꝫ eius ꝓparе: cibaria ꝓpinare: pedes eius la re. Scõm seruitiũ. scio vigilare quã do alij dormiunt/et dormire q̃ndo alij vigilant. Tercio: scio bonũ potũ gustare: ⁊ bene in/ ter quẽlibet iudicare Quartũ: scio ũitare homies ad cõuiuiũ ad honorẽ inuitantis Quintũ scio ignẽ facere sine fumo Sex/ tũ scio docere hoies viã ꝟius terrã sctãm qꝫ sane ibũt ⁊ redibũt. Ait ipator illa sũt pulcra seruicia. mecũ maneas: ⁊ ꝓmũ de corpe meo ꝓbab. Guido oĩ nocte lectũ bo neste pauit: lintheamia lauit: ⁊ sepi? mu/ tauit Singul noctibꝰ ante ianuã camere armat? iacuit cũ caniculo quo: vt si ipe a casu dormiret ⁊ aliq̃s veiret. canis latrarꝫ et eũ excitaret: semel oĩ hebdomada pedes domi lauit: ⁊ in oĩbꝰ tã prudẽter fecit qꝫ in nullo repbendi poterat Finito anno eũ do minus senescalcum suum fecit: vt secun/ dum impleret seruicium scilicꝫ vigilaret tẽ. Guido ergo per totaꝫ estatẽ vigilauit laborãdo ⁊ oĩa necessaria ꝓ hieme ꝓuidit Cum ergo adessꝫ hiems et alij inceperunt

vigilare. ipe dicit: sic de seipso seruico satis fecit. Impator gaufus de duob vocauit pincernā d. pone i calice meu acetū. vinū optim ⁊ mustu ⁊ des guidoni ad bibendu Cum āt gustaſſ: ait fuit bonū. est bonum ⁊ erit bonu. i. mustū erit bonum vinū ⁊ bonū acetū fuit bonū vinū. Impator vides eius prudentiā voluit facere quiuium: ⁊ fecit amicos suos imitare: vt ꝓparet ꝯrtū seruiciū. Ipe āt nō amicos: ſz oēs inimicos īuitauit: et rege ꝓmoto ait. Dñe īimicos īuitaui: vt vultu hilari eos facias amicos. qđ factu ē. Impator itez gaufus petijt ꝯntū seruiciū impleri vt hospitib⁹ suis fieret ignis ſñ fumo Et guido ligna p estatem collecta. ⁊ ardore sol' ericcata incendit. et omnes sine fumo calefecit. Et impator adhuc restat vltīm: qđ si ꝓbaueris ad honorē et diuicias te ꝓmouebo. Et ipe seqn tib⁹ oīb⁹ pgere volentib⁹ ad terram sctām transiuit ad litus maris oīdens rupez magnā in mari. d. In illa rupe ē quedā auis q tinue in nido suo cubās oua. in q̄ multu ꝺ lectatur. cui⁹ natura talis est: q̄ q̄diu i pace residet in nido: tranq̄llu est mare. si āt contingat eā nidū exire: mare pturbaf. qđ ptransire salu⁹ nemo potest: nec vnq̄ auis illa nidum dimittit nisi ꝓpter vnā causam Est enī etiam alia auis inimica h⁹ que sp laborat vt nidum ei⁹ fedet. auis autē in nido cum senserit oua sua fedata aut nidū de turpatum statim extra nidū p dolore volat. et tunc venti excitanf vel concitantur. et mare turbaf. at ille dixit: quale remediū dabis vt auis inimica non aꝓpinq̄t. Et ipe. nullū aliud q̄ illud: cū sanguine agni nidu interius ⁊ exteri⁹ spgite. q̄diu vna gutta manet inimica nō aꝓpinq̄t. Hoc audiens ipator de sua prudentia eū militez fecit. O carissimi ipator ē dñs nr ihūs xp̄c qui legē dedit et docuit volenti intrare regnum celoz in porta eccl'e militantis tres ictus daret. oꝛādo. ieunādo: elemosinā dando. Nunc adest paup Guido. i. hō nud⁹ et paup ingressus in mōm de vtero. paup etiā vtutib⁹. hic cupiēs regnū intrare per sacrum temp⁹ tres ictus fecit. oꝛauit. ieunauit ⁊ sermones audiunt. Et confitendo ad sex sernicia siue misteria se obtulit. Primum velle custodire corp⁹ principis. i. xp̄i et quō: certe sicut guido dz esse armat⁹ sp vtutib⁹ ne aliq̄ tēptatio intret cameram corpis sui ⁊ offendat xp̄m: et canicl'm latrātē habeat et attēdat. s. ꝓsciam q̄ ptinue ꝯ vicia murmurat. Dz etiā lectū cordis bñ pare p opa misc̄ie. lintheamia mutare. i. vicia i vtutes et sordes pctoꝝ lauare et cameraz cordis mundā custodire: ne corp⁹ dñi nr̄i Jhesu xp̄i offendaf. cui te obligasti bis in hebdomada pedes, dñi lauare p cōfessionē et ꝓtritōem vel bonā affectōez. ecce primū seruiciū. Secz qđ ꝓmisimus ē vigilare. s. in bonis opib⁹ q̄n aliq̄ dormiūt in peccatis mō pctōres incipiūt itez dormire. tu autē vigila in oīb⁹ labora in vtutib⁹. Tercū seruiciuz ē bonum potū gustare. Pot⁹ ille est aduersitas q̄ patienter sustineri dz ꝓp xp̄m. q potus fiet bonus corpi et aīme i cel' Quartū est imitare adquiuiū. Dz eī fu⁹ xp̄i īimicos crucz xp̄i secz pctōres. p bona exempla et opera instruere et deo recōciliare Quintum ignē facere ⁊c. id ē caritatez habere sine fumo iracundie. et ex caritate bene facere paupibus. Certum debes docere homines viam vsus terrā sanctā. id ē ad celum et notificare auem inimicā id ē dyabolum. Auis enī bona ē Jhesus christus q̄ tamdiu nobiscū manet: q̄diu dyabolus s ñ fedat corda nostra et affectōes. ipe enī cubat sup bonas affectiōes nras vsq̄ opera ꝓducanf. g̃ vt ꝯ dyabolū in tranquillitate maneam⁹ p recentē mēoriā. spgere debem⁹ corda nra sanguie ihū xp̄i agni imaclati p nobis effuso. et sic secure ibim⁹ ad terram sctām id ē vitam eternā. Hec eī seruicia fidelis seruus faciat ⁊ dñm ihesū ñ amittat Tercio dño nro ē bene seruiendū: q⁹ ē p latōis maioris: q⁹ sol⁹ de⁹ ē. Est enī solus deus bonitas a q̄ fluxerūt oīa. eternitas i se ꝓtinens oīa. sufficiētia iplens oīa loca tpa et corda. Ps. Dixi dño de⁹ meus es tu: quō bonoꝝ meorū nō eges. vbi alia lra hz quoniā mihi nō ē bene sine te: esse enim sine te est sine deo esse tanq̄ in maris periculo sine gubnatore. i carcere sñ ꝓsolatore in exilio sine amico. iter hostes sine adiutorio. in bello sñ duce. i tenebris sine luce. vñ sñ do viuere ē i bello vincēdo mori ⁊ dcēdre

Ne ergo mundus me mergat sine te gu/
bernatore.et carcer me claudat sine te ꝑso/
latore. ne fuger in exiliū:vt te nō sentiā in
auxiliū.ne in mortis bello sine duce vāner
sine te luce ibu mihi pissime iuxta te va vi
uere.et post hoc temp⁹ pauoris de⁹ ꝑmiū
huius laboris.Fac ergo o dñe Jhesu me
semp viuere in te:et sine te noli me derelī
quere vt cū dies aduenerit mei clamoris
mea merces sis hui⁹ laboris.ac virgo bea
tissima assit semp ꝓcata:vt cuꝫ Francisco
seraphico sempiterno fruar ꝑmio Amen
¶ Registrum de euangelioꝝ et epistolaꝝ
thematibꝫ atq; introductiōibꝫ:tam domi
nicalium q̄ festorū ꝑ anni circulum iu/
xta rubricam romanā Et primo de dñicis
secundo de festis incipit feliciter
¶ De dominica prima aduentus dñi
de epistola.

Abiciamus ope
ra tenebraru ⁊ induamur arma
lucis Roꝝ xiij/Albumasar in li
bro suo de motibꝫ planetarū dicit: q̄ si cor
pus opacum scz luna inter nos ⁊ solem re
cto dyametro tanq̄ quoddā obstaculū po
natur defectū causabit nobis radioꝝ solis
in capite vl̄ cauda draconis et fit eclipsis
recedente vero luna sol ad ista inferiora ra
dios suos mittit Et algasel hoc idem atte
statur in sua pb̄ia ꝑte tercia de elementis.
dicēs:q̄ cum luna a sole remouet̄ totalis
eclipsis remouet̄.et lumē sol̄ subito descē/
dit sine dñtia/Sic peccatū in aīa quod
dam obstaculū ponit inter nos ⁊ deū q̄ est
sol iusticie:q̄ de⁹ eam lumīe sue gr̄e illu/
strare nequeat Nā lux pura.i. gr̄a ab illūi
nādis scz puris excipit̄:vt ꝺr.i.q.i.si iust⁹
fuerit Quare ysa.lviij.peccatori ꝺr Si ab
stuleris ꝺ medio tui catbenam .id ē de cor
de pcūm:qꝺ peccatū ligat aīaꝫ q̄ catbena
et tenet eā dyabolo. sequit̄: orietur lux tua
id ē gr̄a.et dñs splendoribꝫ.i.gratijs dono
rū implebit animā tuā. Ad aduentū ergo
filij dei ⁊ eius gr̄e abijciamus. iuxta exhoꝛ
tationē apli opa tenebraru ¶ In qbus ꝺ
bis hortamur specialiter ad duo necessaria
ad aduentū filij dei:et dignā eius suscepti
onem .scz vt
Uicioꝝ sordes expurgem⁹.cum ꝺr Abij
ciamus. Uirtutū vestes p̄cipemus. cum
subdit.et induamur arma lucis ¶ Pmo
debem⁹ lauare peccatoꝝ sordes p aquā ꝓ
tritionis:et scobam ꝓfessionis . De quibꝫ
xxviij.Hjkl. // Secdo debem⁹ indue
re ꝺtutū vestes.xxxix.Ml.xlvi.G.Et no/
tanter apls nomīat ꝺtutes arma:q̄ sicut
arma defendūt corp⁹a malis iaculis ne vul
neretur.sic ꝺtutes cardinales defendunt
hominē ne succumbat.et sūt quatuor ꝑtra
q̄tuor malas ꝑsuasiones Nota.xxxij.L.

¶ De euāgelio
Erunt signa in
sole et luna ⁊ stellis Lu.xxi.
Habemus exiure q̄ iudex
ordinarius nō debet sententiā diffinitiuaꝫ
ferre contra reū:nisi prius seu primo reus
fuerit legitime āmonit⁹ ⁊ citatus Est enī
citatio fundamētū ordinis iudiciarij.extra
de consti.ecclie sct̄ē.in glosa . Nam vt ha
betur.ff.de re.iudi.l.de vnoquoq;.Sentē
tia contra absentē lata nulla est ipo iure.sic
cus si ꝑ cōtumacia sit/Sic spūaliter gene
ralis iudex vinoꝝ ⁊ mortuoꝝ xp̄s venies
ad iudiciū non dictabit sententiā diffiniti
uam vite vl̄ mortis eterne: nisi primo or
dinarie per signa patentia et manifesta.ad
tribunal eius maiestatis omēs citauerit.q̄
ante iudiciū erūt in sole ⁊ luna ⁊ stellis vt
testatur Lucas in ꝺbis thematis . Nam
primo omnes admonuit p̄ ꝓphetaꝫ dicta
⁊ ꝓpria verba.vltimo citabit in voce ⁊ tu
ba et per signa ¶ In qbus ꝺbis ꝓmittit̄
nobis aduentus xp̄i formidabilis ad iudi
cium:vt quos exhortatio apli in epistola
hodierna:et amor dei ad debitā p̄paratio
nem nō excitat.saltem timor et tremor sig/
norum extremi iudicij terreat ⁊ concutiat
quo ad duo specialr.scz / Ut iusti iudicis
caritatē pensem⁹.cum ꝺr.Erunt signa
Eius īmutabilē equitatē formidem⁹.cum
dicit̄.in sole ⁊ luna ⁊c. Debem⁹ nanq̄ pri
mo pensare xp̄i iudicis magnā caritatem:
qui ad nostram āmonitionez multa signa
fecit.facit et faciet.de quo.xxxij.k. Uel ꝑ
hec signa possumus timere iudicium esse
prope.v.A.B.C. Debemus secūdo eius

equitatē formidare. nā nulli pcit. diuitē ⁊ paupē in equitate iudicabit. solē et lunaz et stellas. id ē papā: imperatorē. spūales et seculares. nō solū opa: etiā cogitata ⁊ locuta p̄ deū iudicabit De qbo nota. xi.

¶ De dñica scōa sermo de epla

DEus autē spei replet vos o gaudio Rom. xv. Naturaliter vnū mēbz ꝓpatiē alteri mēbro leso. Sic ihc̄ tribulatiōe lesus dz ab altero consolari. Ūñ. viij. q. i. cū pcussio Afflictō nō ē danda afflicto sed consolatio. ⁊ ff. de offi. p̄si. l. diuus. Afflictō nō ē dāda afflicto: sz potiꝰ ei miserie miserandū. exēpluz habuꝰ hēm? Job. c. ij. qui dū affligeret in possessione et corpe: ꝙ a planta pedis vsqz ad vticē sanitas in eo ñ eēt: venerunt tres amici ei? vt eñ ꝓsolarent. Quare aug?. sē būc passum loqt̄. d. si pauptas angit: si luctus mestificat: si dolor corpis inqetat: si vlla calamitas nos pturbat assint boni amici q̄ nō solū gaudere cū gaudētibz sz eē flere cū flentibz didicere: ⁊ tūc aspa leuant̄. ad uersa ꝓpant̄: ⁊ gūa insup releuant̄: qđ aduertens doctor ecclie ad ꝓsolatōem fideliū in agro dñico afflictōe laborātiū: vt singularis amic? volēs nos ꝓsolari dicit. de? āt spei. In quibz vbis ꝓmittit duo in aduentu regis scz

Debilibz sustētatōnem. cū dic. de? āt spei Scōo tristibz ꝓsolatiōez: addens. repleat vos. Primo ei nos debiles totā ꝓfidentiā ⁊ spez debem? ponere in deū: qz potēs ē ꝓmpt? et clemēs ỏ qbo nota. vi. A Scōo tristibz ē magē ꝓsolatō noscere suos labores nō ꝑire sine fructu: sic et nos scire debem? nr̄os labores acq̄situros magnū gaudiū fructū cum oīibz sctis et electis dei. Unde. i. Johānis. i. qđ audiuim?. nota xxvi. A

¶ De euangelio sermo

CEci vident et claudi ābulāt Mat. xi. A restoti. di. i. metha. diē ⁊ noctem a sole causari. diē scz ꝙ ei? pñtiā sup emisperiū nostr̄. noctē deniq̄ p remotōez sol: Job. vi. thopi. c. v. dz ꝙ dies ē latio solis sup terrā Sic spūal'r ante aduentū sol iusticie. homies i tenebris ignorātie ambulabāt: sz oriente luce mētes illūinabat: ⁊ affect? rectificabat. q̄re Apl's ad ephe. v. di. et de pen̄. di. iiij. §. hanc societatē. Eratis aliqñ tenebre. nūc āt lux in dño. dz igit̄ bñ ꝙ illa luce ceci vidēt. In qbus vbis duo notant̄. ¶ Ignorantis illustratio cum dz ceci vident. Errantis informatio: cū additur: claudi ambulant. Primo nāq̄ volēs deus cecū illumīare et ad agnitōem vitaz ordinare: exagitat grā preueniendo. expurgat et iformat. de q̄. xxvi. C. Scōo claudū errantē in tribo informat p̄ tres errores de quo. xli. G

¶ Dñica tercia Sermo de epla

GAudete in dño semp. Philipē. vlt. Auicēna li. de alchamia d. ꝙ si ferrum misceat̄ auro nunq̄ ab eo sepatur: neq̄ decoctione nec aliqua re Sic spūaliter homines qui de sua natura ferrei. frigidi et tardi sunt ad superiora. ad diligendū deum et appetendū celestia si semel igne caritatis pfecte deo cōiūcti fuerint nulla vnq̄ aduersitatis vel mūdane consolationis decoctione possunt separari Figuratur Ezechiel'. i. in animalibus pennatis q̄ cum incederēt vltra nō reuertebant̄. sic qui a terrenis actibz ad spūalia transeunt et deo p dilectōem coniungunt̄ ad ea que reliquerāt nullatenus reflectūt̄. Quare apl's ad philipē. iij. que retro sunt oblit?: ad ea q̄ sunt anteriora extēdens me ipm ad destinatū psequor brauiū superne vocatōis dei Jhesu xp̄i: de quo dz de pe. di. ij. pennata. Que retro sunt oblitus fuerat qz tpalia despiciens q̄ sola sunt eterna req̄rebat Hic q̄ iunct? deo insepabili amore gaudebat cupiēs ⁊ nos adhanc puenire gl'iam. hortat̄ terrena gaudia despicere: et in solo deo gaudere. ¶ In qbus vbis duo special'r notant̄ scz mentis interna letitia. cum dz gaudete. Letitie debita materia. addens in domio. Debem? primo gaudere delectabili obiecto beatitudis ad qđ nos deus ordinauit fruendz eternal'r. de quo nota. x. P. Secundo debem? gaudere in dño. ⁊ b. ꝓpter tria. xlviij. J

¶ Sermo de euangelio.

Dirigite viam dñi. Jo hānis.i. Ogē iij. sen. di. xxxviij. dic. q̄ error maxīa cura cauendus ē in acq̄/ sitione veritatis. quia vt habet extra de he reti. Qui alios ab errore non reuocat seip sum errare demōstrat Et di. lxxxiij. cōsen tire videt erranti qui ad resecanda q̄ corri gi debēt nō occurrit Doctor igit mellifluus volens se oīdere in nullo errare nec er roribus falsitatis cōsentire viā sanctitatis docuit dicēs. dirigite viam dñi. ¶ In q̄/ bus vbis duo specialiter notant. scilicet Penitentie exhortatō ibi. dirigite. Xpi vite imitatio. ibi viaz dñi. Debemus pri mo corda nostra ad deuz dirigere et ad eū recurrere. xvij. B. Secundo debem⁹ xpm imitari: et quantū possibile ē viaz eius am bulare: xxx. y. Z.

¶ Dominica q̄rta sermo de Epistola

Nichil mihi consci⁹ sum sed non in hoc iusti ficatus sum. i. corint. iiij. Autor de disciplina scolarium dicit Oportet q̄ magister pri⁹ addiscat q̄s doce at Et. ff. in pheo. Oportz pri⁹ animas et postea linguas fieri eruditas Nulla nāq̄ candela illuminat nisi prius igne accēdat sic nec doctor docere pt si ñ fuerit pri⁹ sci entia imbut⁹ et accensus. Volēs igit aliū de sanctitate et puritate docere: pri⁹ debet eam addiscere et eā habere exemplariter. qz vt dicit. ij. q. vij. cuz pastoris. Vita docto ris vel pastoris dz esse exemplaris. malo enī exemplo multos trahunt ad inferos. di. xl. c. si papa Idcirco apls volens doce/ re mundiciā seruare. īmunitatē et exempla ritatem suam p̄monstrauit di. Nichil mi chi conscius ꝛc. ¶ In quibꝫ vbis duo notant scz forma viuendi saluatiua. ibi ni/ chil mihi consci⁹ Via meredi dispositiua ibi. sed non in hoc Dico primo q̄ debem⁹ viuere in puritate conscie: et ideo debem⁹ eam freq̄nter examinare. viij. L. xvij. O Secundo debemus grām petere p̄ iusti fi catione: quia sine gratia iustificari ñ possu mus Nam scōm vchar. iiij. sup magistrū Nota. xxvi. post f ¶ Sed querit vtrum infusio gre sit prioz ordine nature remissio ne culpe. xxvi. H

¶ Sermo de euangelio.

Videbit omis caro sa/ lutare dñi nri: Luce iij. Sicut sol indifferēs est omne illumiabile illumina re et vinificabile, vinificare. sic sol iusticie dei filius vult radio sue miseōie et gratie omnes susceptibiles vinificare et saluare Unde de peni. di. i. deus distinctōem non facit qui misericordiā suam omibꝫ p̄misit glo. Deus distinctōem vel exceptionē p̄so narum non facit: q̄ misceōiam et remissiōez peccatoꝝ a se p̄ferendam omibꝫ vere peni/ tentibus p̄misit Nullū enim vere penitē tez a se excludit vt habet xxix. q. ij. §. i. Di cit ergo bñ euangelista: videbit omis caro ꝛc. ¶ In q̄bꝫ vbꝫ duo notāt scz. Profec tus vlis p̄missionis. ibi videbit omis ca ro Effectus totalis remissionis ibi. saluta re dei nostri. Nam cū peccante primo bo/ mine omis hō posterior culpam ꝓtraxit et mortuus ē Sic pariformiter p̄ xpz dei fi lium solū innocentē oīs caro redempta ē. quia sol⁹ potēs fuit ad liberandū: p̄mpt⁹ ad iuuandū et clemens ad indulgendum vi. post A. Scōo notat effectus totalis re missionis et saluatōis nostre: qz hominez saluauit a culpa p̄ remissionē: a pugna per defensionē. a patris ira p̄ sui traditōez. xxx ix. U ¶ In die natiuitatis xpi.

Habitātibus in regione vmbre mortis lux or ta ē eis. Jsaie. ix. Queritur quare in hac nocte natiuitatis missa cele/ bratur cum alijs festiuitatibꝫ tantū in die celebrare liceat. Rñdet theleſforus a petro papa q̄rtus: vt habet ō conse. di. i. c. nocte sancta Q̄z nocte sancta natiuitatis dñi sal uatoris missas celebrent p̄sbiteri. et hym/ num angelicū scz Glia in excelsis ī eis so lenniter decantēt: quoniā et eadē nocte ab angelo pastoribꝫ ē nūciat⁹: et subito facta est cum angelo multitudo milicie celestis laudantiū et dicētiū Glia in excelsis deo sup̄ quo dicit glo. q̄ hec vba tantū dicta sunt ab āgelo: sed alia scz et in terra pax ho mibus addidit hilari? ¶ Queri secundo

quare tres misse celebrant. Respondet bernard⁹ in glo. extra de cel. mis. c. Cōsuluisti q celebrant ꝓpter misterium: qm̄ p illas tres missas repñtat tripler stat⁹. s. stat⁹ añ legē sub lege ⁊ stat⁹ gre. Nā illa q̄ cantatur in nocte repñtat statum illoꝝ qui fuerunt ante legē: quoniā omēs erant in tenebris. Et ideo in aliq̄bus ecclīs dicit in prima missa. Populus q̄ ambulabat in tenebris Scōa missa dr in aurora: et significat tp⁹ sub lege in quo iam incipiebat ex pte scire xp̄m. sed nō plene ꝓpter dicta legis ⁊ prophetaꝝ: et ideo cantat inter diem ⁊ noctē et introit⁹ dr Lux fulgebit. Tercia dr in die: p quā designat tp⁹ gre scz pfis in quo orta est lux xp̄us dns noster Et ideo in officio misse dr Puer natus ē nob. De illa sacratissima nocte ꝓphetauit ysaias dicēs p verba thēatis In quib⁹ vbis duo notantur scz Incōsolabilis indigentia ex parte rei: cum dr habitantib⁹ in regione. Inenarrabilis clemētia ex pte dei cū additur lux orta ē eis Nam ex pte homis fuit magna indigētia et meror incōsolabil quē solus deus poterat in gaudiū pmutare per egressum ei⁹ in mūdum De q̄ habacuc. iij. Egressus es in salutē ꝓpuli tui Est enim triplex egressus filij dei. vij. Secundo mō ex parte dei notat inenarrabil ei⁹ clementia: q̄ habitantib⁹ in tenebris p modum lucis voluit oriri. d. Johānis viij. Ego sū lux mūdi. hoc etenī quemēter dicebat. p pter mirabilē ꝓductionē. insepabilē vnionem: et delectabilē opatōz Nota. xxx. Dñica infra octauā natiuitatis de epla.

QUIT deus filiū suū factum ex muliere: factum sub lege: vt eos qui sub lege erant redimeret. Gala. iiij. Habet extra de offi. lega. c. excōmunicatis in glo. q̄ legatus a latere missus scz cardinal q̄ ē ps corpis pape: ex eo q̄ ad lat⁹ ei⁹ sp assistit ꝓsiliādo. h̄ī legatōe sua eundo ⁊ redeūdo p̄t oēs excōmunicatos ꝓ violenta manuū iectōne in ecclīasticas psonas absoluere ⁊ beneficia conferre. Sic spualr dei filij q̄ ē ꝓsubstātialr dei patris: sedens a dextris eius q̄i ligatus ab eo qui ē in hūc mundū missus ad absoluendū peccatorem excōmunicatū ꝓ violentia deo facta: cōtulit hoīb⁹ nō solū redēptionis remediū verum etiā informatōis bñficiū: ⁊ gre sue pbenne subsidiū. Quare apls dixit misit deus ⁊c. In q̄bus vbis duo tangūtur: scz Plasmatoria legalitas: cum dr: misit deus. Pctōris necessitas. addens vt eos qui sub lege ⁊c. Dico primo q̄ magna fuit legalitas dei patris mittēs filiū suū in mūdū: et marima filij pietas volētis nobiscū habitare: nos gubnare ⁊ conseruare De q̄ bus nota xxx. ij. Dico scdo q̄ magna fuit necessitas peccatoris qui sub lege erat: et i lege peccauerat: lege etiā redimeret. Nā vt deus boiem errantē ad viam rectitudis dirigeret vt eum redimeret. dedit ei scōm tres status tres leges in statu innocentie legem rōnis. de q̄bus nota. xxvij. F.

Sermo de euāgelio.

QUon discedebat de templo ieiunijs et obsecratiōibus seruiēs die ac nocte. lu. ij. Dum puerulus tenell⁹ est pl⁹ alio tpe indiget solicita cura: qr si p negligentiaz pentum pclitatur. debent pentes graniter puniri. nam vt dr extra de his qui fi. occi. c. de infantib⁹ in glo. ⁊ in tertu In fans si opp̄ssus vl suffocat⁹ fuerit. sponte a pntibus debet eis gīuissima pna imponi et maior q̄ p alio homicidio scōm Cañ. vij. vl. ix. annoz scōm leges in foro contentioso: vt. C. eo. le. vna. debet insui i culeo id ē sacco de corio: qui culeus dr. cum cane gallo gallinatio. i. castrato: vipera et symea et inter ferales angustias. i. in fluam inter feras dr poni: vt serpentū ꝓtuberijs misceat. vel si regionis q̄litas tulerit in vicinū mare: vl in amnē ꝓiciat Et si neutrū ꝓmum est: subijciat bestijs vt omniū elementoz vsu carere incipiat: ⁊ vt ei celum superstiti. terra mortuo auferat. Et dicunt doc. q̄ canis fugat symeā. symea gallum. et gallus vipam. et vipera inuenit refugium et intrat in corp⁹ illius. Si vo ñ sponte oppressus fuerit infās scōm Canones. culpa gñi p̄cedente. puta quia i medio pos fuerūt infantē: tunc scōm canones pna est imponenda. vij. vel. v. ānoz. Si vo leuis culpa p̄cessit q̄ forte in eodē lecto: tamen

longe posuerūt: possit imponi penitētia trium annoꝝ. Si autē nulla culpa p̄cesserit l' negligentia: et forte p̄pria morte defūctus licet de iure nō sint puniēdi: qz tamē ñ sunt securi. ad cautelā p̄pter ambiguū duplicitatis: debet eis imponi penitētia scōz discretionez pietatis ad arbitriū imponētis. qz vt dicit extra de obsua. ieiu. c. consiliū et. v. di. ad eius vo. Bonarū mentiū ē ibi culpam timere vbi culpa non est. Hec ad maiorem cautelā dicta ad ꝓpositū aplicādo quia enī p̄uulus Ihesus virgis filius naturaliter in cordibꝫ deuotoꝝ p illud festuz spūaliter conceptus et natus ē solicitā vlt habere curam: ꝛ vtutū exercitiū: qz si negligentes et accidiosi ad delectatōnes carnis nos posuerim⁹: in his sine timore obdormientes natū in lecto cordis peccatis nostris oppriminꝫ et suffocam⁹: ꝛ ad eternas penas ḡuissimas nos obligam⁹: quare quālibet solicitā curam ad ihesum p̄uulum habeat: nec de ecclia ieiunijs et orōnibus discedat: sed ei solicite seruiat die ac nocte cum hac vidua q̄ non discedebat ꝺ templo ꝛc. ¶ In quib⁹ vbis duo notanť scz Loci aptitudo: cum ꝺz non discedebat: sernicij ꝓmptitudo. addens: ieiunijs ꝛc. Debz nā ꝙ primo quelibet vidua instar bui⁹ vidue vt ihesu digne fruat. hoc bñe. xxix. L Secundo dz̄ qlibet deo seruire. xxv. Q. N. ꝓpter B. xlviij Q ꝛc.

¶ De circumcisione dñi

Postquaz ꝓsummati sunt dies octo vt circūcideret puer: vocatum est nomē ei⁹ ihesus lu. ij. Aristotiles. i. de aīa dicit: q accidētia maximā ptem ꝓferūt ad cognoscendū substātiam. p accidentia enī res cognoscim⁹: ō vt earū meliorē cognitōem habeam⁹ iurta earum ꝓprietates nomina imponim⁹? Nomina eī sunt q̄uenētia rebus Insti. ꝺ do. ℈. est ꝛ a. Quare donatus diffiniendo nomen dicit. Nomen ē parsoratōis ꝛc. In cuius signū domin⁹ de⁹: vt ꝺz Geneseos ij post̄ creauit ꝛ formauit omnia: duxit in spū cuncta animātia ad Adam: vt videret quid vocaret ea. Qui tūc scōm conditōem et ꝓprietatem vnicuiq̄ nomē imposuit vt et rerum differentia haberet. Sic in baptismo cuilibet nomē imponit ꝓprium. vt ei⁹ cognitō inter alios habeat. Sic etiā in veteri lege iudei octaua die circūcidendo infantem aliq̄ nomie nominabāt vt nosceret sic piformiter post̄ cōsummati sunt

¶ In quib⁹ vbis duo notanť scz congruentia circumcisionis: cū ꝺz post̄. Reuerentia noiationis: addens. vocatū est nomē ei⁹ ihesus De primo videm⁹ q ēndo homo vult emere castrū: agrum vl' aliq̄ tale: de eodē dat arram de q̄ debet esse p̄cium in firmitatē emptōis vl' venditōis Unde dicitur insti. de emp. vel ven. emptō. ℈. nam Quod dare noīe dať: argumētum ē emptionis vl' venditōis Ihesus ḡ volens emere hominē captū a seruitute dyaboli p sanguinem suū p̄ciosum: in principio de eodē arram dedit: iurta illud apli Empti enim estis p̄cio magō scz xpi sanguine p̄cioso Sed q̄ritur an in sanguīe simus ēdempti a reatu peccatoꝝ nostroꝝ. nota. xxij. D Secundo rōe purgatiōis sicut enīz philosophi dicūt Omnis humor purgať p sanguinē et p sanguis minutōem Et ideo ad purgādū peccata que ex humore corrupto contraxim⁹ voluit ihesus circumcidi ꝛ sanguinē fundere. Scz querit quō omēs homines possunt purgari p ipius sanguis effusionem Respondeť q sicut totū corpus purgatur p vnā venā brachij cū ap̄ir: eo q oia membra sint colligata ad inuicē p nernos et p cordas. sic p effusionē sanguis nri redemptoris ꝛ saluatoris q̄ est caput omniz fideles omnes q̄ sunt ei conūcti p fidem ꝛ dilectōem recipiunt purgatōz. Tercio rōe legis impletōis. videm⁹ enīz q omēs qui subsunt impio: legibus artanť impialib⁹? sic cum totū gen⁹ humanū subsit deo artatur lege ipius: sed qz nos insufficientes eram⁹. pius pater vt nobis subueniret misit filium suū vt hoc onus recipet: et p nobis legem impleret: iurta illō Matthei. v Non veni soluere legē sed adimplere Scz quō potuit ipe vn⁹ p nobis oibus adimplere. Respondeť q sicut adam peccante omēs peccauim⁹: qz in eo radicalr eram⁹. sic saluatoris nri satisfactōe. cui p caritatē p̄iuncti sumus legem etiā adimplemus:

ita q̄ vlterius sup̄ nos v̄tutem coactiuaz
nō habeat ¶Quarto in signū vere īcarnatio
nis ¶Nam multoz hereticoz̄ opinio erat
q̄ ihesus non habuisset veram carnē sed fan
tasticam vt manichei dicebāt: aliqui aūt
q̄ eēt ꝑsubstātiale deitati sicut appollinaz
aliqui q̄ detulisset de celo: sic valētiniani
qui omēs falsificant̄ p̄ circumcisionez
q̄ si habuisset corpus tale fantasticū :non
in carne circūcisus fuissz nec sanguinem ef
fudisset: cum spūs carnē v̄ ossa nō habeat
¶Nec fuit ꝑsubstātiale deitati q̄ ꝑ pati eēt
impossibile: sed illud grauiter patiebatur.
¶Nec celeste fuit q̄ ñ sumpsisset pegrinas
impssiones: sicut illō in circumcisiōe. ¶Z
querit̄ quare octauo die v̄ nō altero volu
it circūcidi ¶Respondet̄ ꝓpter tria ¶Primo
modo vt dicit rabbi ¶Moyses magn⁹ phi
losophus īdeoz. q̄ ante diē octauū puer
talem tenerītudinē hz sicut ī ventre mātis.
¶Ideo ꝓpter ꝑiculum nō ante octauū diez
circumcidit̄ ¶In octaua aūt die cōsolidata
sunt mēbra pueri: v̄ ideo tunc p̄t circūcidi
¶Scōo quia homo ꝓponit̄ ex q̄tuoz elemē
tis et q̄tuoz humoribz. ex quoz̄ inclinatōe
homo multiplex peccatū incurrit ¶Naz san
guis inclinat ad luxuriā. colera ad iracun
diam. flegma ad pigriciaz. melancolia ad
tristiciā: cum ḡ circūcisio data fuerit in re
mediū peccati: v̄ ex illis octo homo incur
rerat peccatū ꝑueniēs fuit vt in illarū die
rum numero circūcideret̄ ad demonstran
dū se velle expellere effect⁹ ab ill' -viij. cau
satos ¶Tercio ad significādū q̄ octaua eta
te resurgentiū dz ab electis oīs sup̄fluitas
resecari ¶Secundo notat̄ reuerentia noia
tionis: quia vocatum ē nomē eius ihesus
et bene. ihesus enī saluatoz dr. et ille puer
bodie circūcisus potens erat ad saluandū
vi. Z. v̄ patrem placandum

¶In festo epiphanie dñi sermo

Apertis thesau
ris suis obtulerunt ei mūera
aurū thus v̄ mirrā ¶Matb. ij.
¶Ordo rōis exigit vt scōm ḡdū dignitaz
excellētie et valoris. alicui cultus exhibea
tur honoris et reuerentie Extra de maio
ri. v̄ obe. c. statuim⁹ Cum ḡ magn⁹ cultus
honoris in mūerū oblatōe ꝑpendat̄ ma
gnis v̄ dignis ꝑsonis ñ vilia: sed nobilia
et magn̄ donaria sunt offerenda. ¶Nā vt dr
extra de symo. c. etsi questiones ¶In accipi
endis vel dandis muneribz: ꝑsone dantis
vel accipientis q̄litas attendēda est. vicz
vt a quo et cui: an pauꝑi vel diuiti vl' econ
uerso a diuite vel locupletante datū fuerit
nota xiij. ¶Cum ḡ qualitatē attendimus
pueri ihesu: fuit altus in excellentia v dig
nitate. q̄ rex regū et dñs dominātiū ¶Apo
calipsi. xix ¶Clarus in sapientia: quia in x̄po
oēs erant thesauri sapie v scie absconditi.
¶Col. ij ¶Potens in celo et in terra ¶Matb.
xxviij. ¶Data est mihi oīs ptās in celo v in
terra ¶Etiam ꝑsiderata q̄litate dantiū v of
ferentiū. reges fuerūt: ps. ¶Reges tharsis
et insule munera offerent: reges arabuz et
saba dona adducēt ps. lxxi. ¶Et sapientes
ideo dr. magi venerūt iherosolimā ¶Cōgru
it tam ex pte accipientis q̄ donantiū mag
na reuerentia v digna mūerū oblatō ¶Et
ideo aptis thesauris suis ¶In q̄b dr bis
duo notant̄ scz ¶Ordinata regalis oblatio
cuz dr aptis thesauris ¶Mistica et doctri
nalis significatō. addēs: aurū: thus: v mir
ram ¶Dico primo illam oblatōem cōuenie
ter factam dine ordinatōe: q̄ illa tria opti
ma q̄libet in genere suo reges offerebant
¶Primo aurū q̄ dr est potioris valoris īter
metalla ¶Scōo thus q̄ dr est potioris odoz
inter aromata ¶Tercio mirrā que ē potioz
vigoris inter vnguenta. et illa tria mūera
obtulerunt ad releuandū triplicē iacturaz
et ad explanādum triplicem figurā ¶Pri
mo obtulerūt illa ad releuandū triplicem
iacturaz occurrentē in illa sacra natiuitate
scz matris parientis necessitatē: pro cuius
relevatōe obtulerunt auz ¶Erat enī dña no
stra valde paup et indigēs: cum tñ eēt mē
dei et regina celi v mundi. hic nota de sup
bia v ornatu mulierū ¶Scōo fetoris occur
rentis magnitudinē. p cuius relevatōe ob
tulerunt thus boni v suauissimi odoris.
¶Erat enī locus fetid⁹: quia natus erat ī sta
bulo. et in ꝑsepio iuxta bouē v asinū collo
cat⁹ ¶Tercio vagiētis tenerītudinē: p cuz
relevatōe obtulerūt mirrā ad vnguendū
membra illius debilia v tenera v delicata

pueri ihesu: q̄ nostras ꝑnalitates ⁊ infir/
mitates assūpsit. Scō reges obtulerūt
ei tria illa munera ad explanandā triplicē
figurā. In his enī trib⁹ muneribꝫ ꝓtestati
sunt in puero ihesu tria fidei nostre ꝓsona
scz in auro excelsam ei⁹ autoritatē: q⁹ maie
statem regiaz. fuit enī de genere regio da/
uitico: q̄ ꝓmissus erat in lege sup̄ israel re
gnatur⁹. In thure vo deitatē. thus enim
in dei sacrificio ardebat infernū. Et ille pu/
er verus de⁹ erat: et deus erat v̄bum: et v̄
bum caro factū est. Job. primo. In mirra
nostram būanitatem passibilē ⁊ mortalem
assumptā ꝓ nob. Nam cū mirra corpa cō
diuntē mortuorū. patet igit̄ illa ordinate et
regulariter esse oblata. Scō notat̄ misti
ca significatō et doctrinal. scz vt animus
corda nostra ⁊ regi xp̄o munera offeram⁹
Primo de corde dilectōem et adhesiōem
in auro. Scō de ore laudatōem et orōem
in thure. Tercio de corpe afflictōem ⁊ ma
ceratōem in mirra. primo instar regum de
scrinio cordis offeramus deo cordiale di/
lectōem et caritatē. Nam ꝓ aurū bene cari
tas designat̄: q⁹ sicut aurum ē valore ma
ximum. vigore stupidū in tenore solidum
sic inter omēs v̄tutes caritas principatū
tenet. Et qui hz plus: pl⁹ valet. et qui ni/
chil: nihil valet. ymmo nihil est: nec opera
sua valent. teste ap̄lo. i. cor. xiij. Si linguis
hominū loquar ⁊ angelorū. q. d. si linguis
hoim sapientū et angelorū loq̄r. caritatem
autē nō habeā. factus sum velut es sonās
q̄ inutiliter sibi ꝓtundit̄ ⁊ alijs significat.
aut cimbalū tinniēs quod sibi nō ꝓdest et
alios delectat. Scō aurum ē restauratiuū
depditi. et est ꝓseruatiuū iam habiti ⁊ ꝓfor
tatiuum emortui cordis ⁊ debilis q̄ circa
ponitur in electuarijs infirmoꝝ ⁊ caritas
aduenies restaurat oia p̄cedentia merita q̄
erant depdita. et ꝓseruat iam bita et cōfor
tat corda nra debilia ad opandum instāter
opa v̄tuosa. ad resistendū potenter ⁊ viri
liter temptatōibus mal. ad sperādum cōfi
denter bona pmissa. Quare Jobā. apocal.
iij. Dicis quia dives sum et locupletatus
⁊ nulli⁹ egeo ⁊ nescis: q⁹ tu miser es mise
rabilis pauꝑ cecus ⁊ nud⁹. et subdit̄: suа /
deo tibi emere a me aurū ignitum vt locu
ples fias ⁊ habeas quod offeras deo tuo.
In q̄ innuit̄ q̄ qui caritatē nō hz: est infir
mus cecus ⁊ nud⁹. Istō aurum caritatis
emit sanct⁹ Paulus duz oīa terrena arbi
trabatur vt stercora: vt xp̄m lucrifaceret.
sicut enim calor solis facit hominē se expo
liare: sic feruor caritatis facit oīa relinq̄re.
Tercio aurum rōe tenoris solidi multuz
durat. Hic enī incipit. et in patriā vadēs
nunq̄ desinit. est enim q̄i vas auri solidū
Eccl̄iast. i. Sed q̄rit̄. si caritas in via q̄ ad
habentez possit amitti. Circa q̄ respondē
dum recitat magist̄er. iij. sen. di. xxvi. opi/
nionem q̄rundā dicentiū. caritatem semel
habitam nō posse excidere: et hoc ꝓbat ꝓ
dictum ap̄li dicentis. Caritas nunq̄ exci
det. Dicendū scōm Bonauen. vbi supra.
q̄ hec positio nō est opinio nec rationalis
sententia. ymo error et insania potius ē di
cenda. q⁹ sacre scripture. ratiōi ⁊ expīmē
to fidei nostre repugnat. Nā scribit̄ p̄ia
corint. x. Qui stat videat ne cadat. et apo
cal̄. iij. Habeo aduersū te pauca. quia ca/
ritatē p̄mam reliquisti. ergo caritas semel
habita pdi potest et deleri. Probat̄ etiam
rōne: quia etiā a recta rōe dissonat si quis
bene attendat. ꝓ eo q̄ recta rō dictat: q̄ ca
ritas vie nō tollit a libero arbitrio vertibi
litatem ad malū. sicut nec cupiditas tollit
abilitatē ad bonum. simul ergo stat v̄tibili
tas ⁊ caritas: sed vbi est v̄tibilitas ibi p̄
esse culpa: et vbi ē culpa ibi tam caritas q̄
gratia p̄t abesse. Restat igit̄ q̄ scōm dicta/
men recte rōnis caritas perdi p̄t in via. p⁹
etiā ex exempl̄ veter⁹ ⁊ noue legis. Constat
q̄ Saul caritatē būit. cuz de eo scribit̄ q̄
nō erat vir in isr̄l melior eo. silr ⁊ Dauid
caritatē habuit cū de eo domin⁹ dixit. in/
ueni eū fm cor meū: et ꝓstat q̄ vterq̄ p⁹
mortaliter peccauit. Saul in psequendo da
uid. Dauid vo in cōmittendo adulteriū
⁊ homicidiū: ergo hoc idē ostendit̄ exem
pla noui testa. q⁹ discipuli domini carita/
tem būerunt et ap̄li: sed multi de discipul̄
abierunt retrorsum scōm q̄ dz Johānis
vi. et multi ap̄li dubitauerunt in fide. Ja
thei vltio Marci ⁊ Lu. vlt. et ergo carita
tem habitā ꝓdiderunt. igit̄ ⁊c. Dicit̄ ergo
ad argumentum. q̄ ap̄s ostendit dignitatez

caritatis.di.q̄ nō excidet:q̄ hic et in futo
erit necessaria ad būtudinem q̄ ad habitū
et quo ad actum Nā fides spes ⁊ scientia
euacuabunt. ⁊ tamē imperfecta nō requ
tur ad statum būificum siue beatitudinē:in
qua supma nature rōnalis ꝓsistit pfectio.
sed caritas nō euacuabit.nec quo ad hītū.
nec q̄ ad actū cū in ea principaliter būtu do
consistat Dixi scdo q̄ instar regū dēmus
deo offerre thus vocalis laudatōis et orō/
nis:q̄ scriptū est p̄s.xlix. Sacrificiū lau
dis honorificabit me. et Dirigat oratio
mea sicut incensum in ꝓspectu tuo:vt de q̄
libet nām dici possit illud Eccl'ia-l. Quasi
thus ardens in igne positum. Hoc primo
inflāmat.scdo elevat:tercio dilatat. vltio
serenatur. Inflāmat namq̄ primo devota
ꝑsona ⁊ orat iam interi? dum accensis p̄/
cordijs orat,p peccatōibus ⁊ peccāt remissio
ne. Postmodū elevat supius duz orat,p
supnorū adeptōe. Deinde dilatat vlteri
us dum orat p primorū salvatōe.postre/
mo serenat ⁊ ꝓsumitur ac deficit in gratia
rumactōe pro donorum et beneficioꝝ colla
tione seipm ꝓpendens .dū nihil dignū
apud se repit qđ domīo retribuat. quēad/
modū ꝓphet ait. Quid retribuā domino
p oībz q̄ retribuit michi. vt sit de numero
illoꝝ de quib? dr .Omnes de saba venīt
aurū ⁊ thus deferentes ⁊ laudē dño annun
ciātes.ysa. Dixi tercio:q̄ instar ⁊c.mir
ram carnal'afflictōis et maceratōis mirrā
penitētie ⁊ mortificatōis:q̄ q̄madmoduz
mirra material' habet saporē aciduz ⁊ pun
gitiuū.vigorē placidū ⁊ allectiuū. vigorē
intimū et ꝓservatiuum.odorē optīm ⁊ dif
fusiuuz. Sic pnīa habet saporē pungitiuū
et acidum.nā est amara valdē in p̄senti oīs
disciplina.q̄ nō ē gaudij sed meroris.can
ticoꝝ.iiij. Ibo ad montē mirre.omīa peccā
delet ⁊ reddit ꝑsonam pulcrā et placidam
Fasciculus.mirre dilect? meus mihi īter
vbera mea ꝓmorabit. Cant.i. Habz etiaz
vigorē servatiuū ⁊ intimū: p̄servat enīz a
putrefactōe peccatorū. ꝓpter qđ dic sponsa
Vellim mirrā meā cum aromatibz. can. v
Et hz nichilomin? odorē diffusiuū ⁊ opti/
mum Vultū enī redolet deo.angel' et hoī/
bus ꝑsona penitens ⁊ mortificata. vt iam
dicere possit.q̄ mirra electa dedi suavitatē
odoris.Eccl'.xxiiij.

Dñica infra octauā epiph'ie ō epl'a

Nolite cōformā

ri huic seculo.Rom.xij. scōm
philosophū ꝓtraria nō possunt
simul stare:sed mutuo se expellūt et de stru
unt.sicut nigrū album.⁊ frigidū calidum
Sic etiā rōne ꝓportionis.vt habet' xiij.q.i.
ecclias.Sus in pera.ignis ī sinu. serpēs
in gremio.male suos remunerāt hospites.
q̄re dr in ꝓuer.Qui serpentē ī sinu suo nu
trit patiet' ab eo.hac rōne etiam xp̄ianis ꝓ
hibet' sub pena excōmunicatiōis:cū iudeis
et alijs infidelibz hītare. nec sub alendoꝝ
pueroꝝ suoꝝ obtentu:nec p̄ servicō:nec
aliq̄ alia cā.extra ō iudeis.c.Judei .quia
sepe malorū ꝓportia etiā bonos corrumpīt
xxviij.q.i.sepe. Quia autē mund? mal'ple
nus ē:ne bonīes iusti ab iniustis munda
nis corrūpant'.p̄cipit apl's oīb: dī.nolite
⁊c. In q̄bus vbis duo notantur.scilicet
Prohibitio retractiua:cum dr.noli.cōfor
mari.Explicatō infectiua.addens.huic se
culo.Primo ei ꝓhibitōe mali hortamur
societatem ⁊ quersatōem infectiuā fugere
vi.M.Scdo ne inficiam in seculo mūdū
relinq̄re ꝓpter b.r.F G

Sermo de euāgelio

Thesus pro

ficiebat sapientia ⁊
etate ⁊gratia apd deum ⁊ ho
mines Luce.ij.Scōm natu
rales. irrigatio aq̄ pluvial' magis cōvenit
fructificationi arborū ⁊ herbarū q̄z aq̄ fon
tis.Cui? rō est:q̄ aqua pluvialis īmedia/
tius ꝓcedit a celo:q̄d est cā prima omnis
vbertatis in īferioribz/Scdo quia ipa est
subtilior:et p p̄ns facilius a venis arborꝝ
imbibit'Sic spualiter gratia q̄ est princi/
piuz oīs ꝓfectus spūalis.subito,ꝓveniens
a longinq̄ p solā mētis ad deum quersiōz
subtiliter totā aīam irrigat.implet ⁊ fecun
dat.Unde dñs p ꝓphetam Malachiā.iij
et de peni.di.i.§.porro.§.quertimini ī glo.
Convertimī ad me in toto corde vestro.
⁊ ego quertar ad vos sez grām p̄mā infun
dendo Tali pluvia grē Thesus ab instāti

conceptõis fuit totaliter irrigat⁹. ꝙ ꝓficiebat sapientia ¶ In qbus ꝟbis duo notãt scz Singularis augmentatio. cum dr ihesus ꝓficiebat. Virtualis fecũdatio. addẽs sapientia. etate ⁊ gra. De ꝑmo ẽ notandũ qꝫ sicut radix in terra occulta irrigata pluuia crescit. et tandẽ terram apit. ⁊ germen ꝓducit. sic ihesus puerul⁹ in vtero virginis latebat nouẽ mensibꝫ absconditus. nota. xlij. ¶ Secũdo notat ꝟtualis fecũdatio. Nam gratia ꝑueniens est ꝓncipiũ omnis fecundatiõis hoĩs. Dum enĩ peccator aridus longe est a deo: nec vllũ fructũ meritoriũ facere ꝑt. deus eũ gra ꝑueniente respicit. nota. xvij. ℣

¶ Dñica p⁹ octa. epipha. ℟ epla

Dientes malũ

adherentes bono Ro⁹. xij. ¶ Arresto. vij. politi. dic̃ qꝫ cẽsto aliqui ꝺ est peius: tãto maiori indiget cautela. qnto enĩ qs magis timet hostis gladiũ. tãto magis armat se in aduersis Sic cum malũ culpe sit peius omĩ gladio ancipiti cum habeat aĩam occidere. iuxta illud Ezechiel. xviij. et. i. q. iij. iam itaqꝫ. Aĩma que peccauerit: morietr. Debem⁹ igit̃ peccatum cauere et ꝟtutibꝫ adherere Ad quod hortatur apl's in ꝟbis thematis ¶ In qbus ꝟbis duo notant. scz Mali detestatõ cum dr. odiẽtes malũ. Boni affectatõ: adhens: adherentes bono. Debem⁹ nanqꝫ ꝑmo detestari malũ peccati ꝓpter d: qr bõis gratuitis spoliat ꝛc. xxxiij. ¶ Secundo debem⁹ adherere bono ꝟtutis cũ nihil virtute sit melius. xxxix post. ℣.

¶ Sermo de euangelio.

Uptie facte sũt

in chana galilee ꝛc. Johis. ij. ¶ Scom plz ij. phlicor⁹ Ad omnem factionẽ naturalẽ qtuor dñt cause cõcurrere. scz efficiens. materiał. formalis et finalis: sicut patz in factõe dom⁹ vbi domificator est cã efficiẽs. ligna et lapides et hmõi causa materialis. dispositio longitudinis latitudis ⁊ magnitudis cã formalis et habitatõ siue defensio ꝙseruatõ cã finał Sic cum in formatõe ⁊ ꝙiunctione viri et mulieris omia illa concurrũt ¶ Primo. cã efficiens. s. de⁹ a qꝫ prio incepit: vt dr extra d frigi. ⁊ maleficiat. Deus est auctor ⁊ ĩstitutor matrimonij Dixit eĩ deus crescite et multiplicamĩ. Gen̄. i. Vocatt de⁹ bina vice dixit. Primo ĩ paradiso añ peccatũ: instituens mrimoniũ ad officium vt eẽt thorus immaculat⁹ ⁊ nuptie honorabiles: in qbus sine ardore concipent. ⁊ sine dolore parerent. Scdo post diluuiũ extra paradisum filijs Noe de arca egredientibꝫ. vt dr Gen̄. ix. itez dixit: crescite ⁊ multiplicamini: sed hoc scom indulgentiã ad illicitum motũ deuitandũ: et non scom impiũ ¶ Causa materiał est vir et mr. de qꝫ ꝓbetauit Adam dicẽs. hoc nũc os ex ossib⁹ meis: et erũt duo in carne vna. ¶ In qbus verbis scom mgrm sentẽ. in. iij. dist. xxvi. ꝓbauit mrimoniũ. Cã formał ẽ sponsi ⁊ spõse fidelitas: iõ dic̃ mgr in. iij. di. xxvij. Matrimoniũ continet individuã vite consuetudinẽ Concordat illd de psump. c. illd vbi dicit. Matrimoniũ est maris ⁊ femine legitima ꝙiunctio individuã vite ꝙsuetudinẽ retinens. Causa finalis ꝓles et vitatio fornicatiõis. Et qr ille cause ꝙcurrũt in institutõe mrimonij: ideo bñ dicitur: qꝫ nuptie facte sunt. In qbꝫ ꝟbis duo notãt primo quõ. scz Temporaliter cõiugati debeant viuere. ibi Nuptie facte. Spũał'r copulati xpo possint persistere. addens. sunt Dico primo qꝫ tpaliter ꝙiugati: dñt sacramentũ sui ordis inuiolabił'r seruare ꝓpter tria. s. xxiij. ¶ Scdo xpo spirituał'r copłati debẽt se pcipue a petõ cauere qr peccando sponsa xpi aĩma fidẽ ꝑdit. nota. xxiij. ℣

¶ Dñica scda de epła.

Olite esse

prudẽtes apud vos metipsos. ro. xii. bẽ. C. Ne qs in sua cã iudicet: qꝫ null⁹ ꝑt eẽ iudex' in ꝓpria cã. C⁹ rõ põt esse. qr amore et familiaritate quã qs bz ad se naturaliter posset trahi ad falsuz iudicium. Amicicia enĩ et familiaritas reddũt iudicẽ suspectum. extra de of. iudi. dele. insinuãte ĩ glo. Nã familiaritatis affectio et amor carnał veritatẽ impedire solẽt. plerumqꝫ sensus hebetant humanos et quertũt opiniones

.iij.q.v.accusatores Sic ad ꝓpositū null? ꝓpria estimatõe dz se iudicare ⁊ plũptuose extollere ne ꝓpria affectõne decipiat Et ℔ hortat aplus ¶ In qbꝫ ꝟbis duo notant scz Ne nos supbe iactem?.ibi nolite esse. Ne primos temerarie iudicem?. addẽs apud vos De primo homies iactãt se superbe de tribus.xij. D E F.vel ó ꝟtutibꝫ xxvij.Q. Secundo nõ debem? temere iudicare.xviij.post. Z vel.xxvij.X

¶ Sermo de euãgelio.

Filij regni eijcient i tenebras exteriores ibi erit fletꝰ ⁊ stridor dentiũ Matb.viij. Boecius.iij.de ꝑsolatõe Nullũ malũ impunitũ:nec bonũ irremuneratũ:cum ḡ vnicuiqꝫ iuxta merita vel demerita ius suũ tribuat siue pẽa sit afficiẽdꝰ siue ꝓmio remũerãdꝰ di.iij.c.vltio. sic boni et iusti ascendũt ad eterna tabernacula gaudij ⁊ consolationis et filij hꝰ mundi pctõres ꝓpter eoꝝ demerita eijcient in tenebras exteriores ¶ In quibꝫ ꝟbis duo notant.scz Fatuitas mũdanoꝝ.cum dicit filij regni. Penalitas dãnatoꝝ.addens in tenebras exteriores. Dico primo ꝙ fatuitas magꝭ ẽ mũdanoꝝ ꝙ mõm vanũ ꝓponunt celo Nã vanitas mundi pz in tribꝰ.nota xlvi.D Dñt spernere mundũ ꝓpter bec.x.E G| Scõdo pz penalitas damnatoꝝ quã ꝑsiderare dẽm? et cauere.v.G H.

¶ Dñica tercia sermo de epla.

In adulteratibꝰ.ro.xiij.| Larue in segetibꝰ ⁊ agris erecte terrent volucres ne semina auferant et destruant:⁊ patibula fures terrore cõcutiunt. Sic pena dãnatoꝝ erecta in nostra cognitõe. cohibere dz a delectatõnibꝫ carnis:ne semina ꝟtutũ nobꝭ inspirata destruamus: qz ꝗs amor diuin? a malo non reuocat saltẽ pena tꝑalis cohibeat a pctõ. extra de vi.⁊ ho.cle.vt clericorũ.dz nanqꝫ transgressionis vltio hominibꝫ pctõribꝫ esse interdictio delinqndi.cuz pena vni?:met? sit alterius.extra de iudeis.ad liberãdam in glosa. sic consideratiõe pene quã minat deus adulteris: q̃ eos etiaz grauissime puniuit.debent coniugati terreri ne adulterẽ tur.ad qꝺ hortat aplꝰ In qbꝫ ꝟbis duo notant scz Omis mali abnegatio. cuz dz non Adulterij specificatõ.addens. adultera/bis. Dico primo ꝙ oẽ malũz est cauendũz:qz ñ manet impunitũ.xiij.Y Z.Secundo adulteriũ est specialr horrendum,ꝓpter hec.xiij.C

¶ Dñica q̃rta

Domine salua nos perim? Matb.viij. Plato in thimeo dic. In oibꝰ siue maximis siue mĩmis dz diuinũ auxilium implorari. Nam ꝗndã rome talis fuit lex. ꝙ qui metꝰ cã ad simulacrũ seu imaginez impatoris ꝓfugeret.bũt emunitatẽ ꝙ nulla violentia debuit iudicari. sic mõ est ꝺ emunitate eccle⁊ Vñ .C.de bis q̃ ad stat. ꝓfugi.qui ad statuã vitandi cã metus cõfugiũt:si certas habuerũt cãs ꝗbus confugere ad impatoria simulacra debuerũt:iure ac legibꝰ vendicẽt.i. defendant: sic qui timore filiali in aliq̃ necessitate vel aduersitate ad deũ ꝓfugiunt. filius dei q̃ ẽ ymago patris: eũ inuocãtes defẽdit et suscipit ad misc̃diaz. q̃re Crisꝰ.de repatiõne lapsi.⁊ alle.de peni.di.iij. Talis est erga homies pietas dei ꝙ nunqꝫ spnit penitentiã.si ei sinceriter offerat. Cũ igit̃ sum? in pcis constituti:ne pctã nostra nos gũitate submergãt ad ꝓfunda inferni ꝓfugere dem? ꝓtritione cordis ad dei filiũ ⁊ eum ꝓ liberatõe inuocare ⁊ dicere dñe salua/ In quibus ꝟbꝭ duo notant scz Affluentia bonitatis.cũ dz:dñe salua. Refluentia tẽpestatꝭ addẽs:primus.Dico prio ꝙ deꝰ hz affluentiam bonitatis:ideo debem? eum inuocare. nota vi.A vel.xxij.B| Scõdo mundus hz refluentiã tempestatis :et iõ primus tribꝰ piculis.iij.V X Y

¶ Dominica q̃nta de epla

Pax christi exultet in cordibus vestris Col.iij.Autor ꝺ cãis dicit ꝙ ꝟtus vnita fortior ẽ ea dispsa: Sic aplꝰ pace vnit? est fortissimus ⁊ fortunat? ⁊ filius dei vocatus iuxta illud Matb.v.⁊ xxij.q.i.noli.beati pacifici quoniã filij dei vocabunt. si autẽ pax

hūana tā dulcis est p tempali salute quāto dulcior est dīna p eterna salute angelorum quā pacem apls nobis adoptat. dicēs: pax xpi: vbi supra ¶ In qbus vbis duo notā/tur scz Pax xpi amāda. ibi pax xpi Pacis federa ꝓseruanda. addens: in cordibus vris Nam xps ē tres ꝓmotōes triplicem pacē dedit. nota xxix. B. Secundo triplicis pacis federa dē mō seruare. nota. xviij. J

¶ Sermo de euangelio

Seminauit semen bonum in agro suo Matb. xiij. Doc. deuotus Bonauen. ij. sup sen. di. i. pbat oīa a deo esse bñ ꝓducta. ꝛ b sic Quanto ꝓducens est prius et pfectius: tā to plus et pfecrī influit in suū effectum: scz deus ē pfectissimus ꝓducens siue agens: q̄ pfectissime ꝓdurit omnia. et semen bonum et pfectū seminauit i agro suo. Quare apostolus. i. corint. iij. et habet de deci. c. cum non sit: neq; qui plantat neq; q̄ rigat ē aliq̄d: sed q̄ incrementū dat deus: seminauit ergo bonū semen ¶ In quibus vbis duo notant. s. Abilitas agentis. cum dr: seminauit bonū semen. Mutabilitas suscipientis addens. in agro suo. Deus enī ē agēs abile ad spirandū semen bone inspiratōnis. xvi. A. xl. Scdo cor bois qd est ager suscipit qñq; a dyabolo zizaniā male cogitatōis ratione siue mutabilitatis. xlvij. D. vel zizaniaz heretice prauitatis. xxvi. X

¶ Dñica i septuagesima de epistola

Castigo corpus meum ꝛ in seruitutē redigo. pme Corint. ix. Regula iuris est libro. vi. q̄ qui semel ē malus: ꝓsumit sem mal?: et ideo qui sel in aliq̄ deliquit videt ꝓnior sp in eodē ad delinqndū. Cū ergo latro pessim? domesticus nr inimic?. scz corpus. ō dei ꝓceptum in padiso sel deliquerit ꝛ aiam occiderit gulositate: ꝓsumitur sp inclinatū et preceps esse. et q̄ cauendū ē ne iterū aiaz occidat. ad cui rei memoriam sancti patres septuaginta dies vsq; ad pasca numerāt: in qbus lugere dēmus et cantica leticie ponere ꝛ ade prīs nostri et eue matris ānuersariū fletu et ieiunio celebrare: vt sicut ipi gulositate de padiso fuerunt expulsi terreno. ita nos abstinētia et castigatōe reuocem ad padisum celestē Unde Gratianus di. xxxv. sexto die. Gula a padiso regnantē expulit. sed abstinentia ad padisum reuocat errantē. In signum huius p istam septimanā legitur bistoria. li. Gen. ō creatione mūdi et ꝓuaricatōne primi pntis: vt eo cautiores simus ad peccandū: et ꝓniores ad carnis castigationē Dicat igit̄ qlibet castigo ꝛc. ¶ In quibus vbis duo notant scz Quō est corpus castigandū maceratōe. cum dr. castigo corpus meum. Desiderium anīe eleuandū deuotiōe addens. et in seruitutē redigo. Debemus ergo corpus castigare ꝓpter tria. i. E. F. fletu. xxviij. J. Scdo dēmus mentem ad deū eleuare opatōe. ij. Y vel. xxix. A

¶ Sermo de euangelio

Duca operarios: ꝛ redde illis mercedē Matb. xx. Est regla iuris: q̄ qui sentit onus sentire dz et ꝓmodū. et qui ad onus eligit̄ non debet repelli a mercede. Dignum igit̄ et iustū est: vt q̄ in pñti vita in agro dñico laborāt vtutibus in celis ꝓ mercede eterna liter reficiant diuinis dapibus: ꝓ quibus mittens deus pr̄ dicit filio. voca operarios ¶ In qbus vbis duo notant. scz Dei magna curialitas iubens operarios vocare. ibi voca operarios. Filij dei equitas volens premiare. addens. et redde illis mercedē. Dicit ergo ꝓmo voca operarios. q. d. Non expecta vt te rogent et infestent. operarios: non ociosos platearios. tabernarios. Talles enī nō vocant ad ꝓmiū beatitudis sed damnatōis. Vocant aūt consulares q̄ bñ laborant regendo. milites defendendo. populares deo seruiendo. xlij. N. Vel deus vocat qui opant̄ terrena abdicādo. xpo seruiendo. et ꝓstanter deo adherēdo. xxij. B Secundo merces opantiū stat in visione beatitudis x. B

¶ Dñica in seragesima ō epla

Virtus in infirmitate pficitur. ij. Corint. xij. Querit mgr. iiij. sent. di. iiij

Quare post baptismū ēmāeat penalitas hō/minis: vtputa fames: esuries. sitis et hu/iusmōi: cū tñ culpa originalē deleat. Rñdz di. ideo vt sit fideli certandi materia. et vicendi occasio. q̄ nō vinceret si nō pugnret Et dicit Aug. in libro de baptis. punlorū: vt allegat de cōse. di. iij. p baptismū xp̄i illud agit. vt caro pcti euacuetur. nō sic aūt euacuat vt in carne concupiscentia innata. s. anime ñ sit: sed ne obsit. glo. imo etiam vt prosit. de peni. di. iij. ille rex. Vbi maior pu/gna ibi maior corona. bene igit dr q̄ vtus in infirmitate pficit ¶ In q̄b? vb duo notant. scz ¶ Possessio vtutis quā de bemus feruenter amare. cum dr. vtus. Afflictio carnis quā de m? patienter por/tare. addens. in infirmitate pficit.

Debem? ei primo vtutes amare: et vicia spernere. nota. xxix. ℣. Secūdo debem? aduersa patienter portare ꝓpter hec xxix. Z.

¶ Sermo de euang.

Semen cecidit

in terram bonā Lu. viij. De conse. dis. ij. qui bene. habet q̄ sacerdos q̄ nō bñ custodierit sacrificiuz et mus vl' aliqd aliud animal comederit. dz xl. dies penitere: sed ne illud malū contin/gat ordinauit eccl'ia: vt hē extra de cel'. mis. c. Sane. et de custo. eukarist. i. c. q̄ eukari/stia a sacerdotibz in loco singulari mundo et signato fidelibz clauibz honorifice et de/uote seruet. Sic cū vbū dei nō sit minus ymo pl? videt ee: ex eo q̄ p̄dicatio plures conuertit et pl? facit ꝓpungi hoiem. ita q̄ oia peccata p eam tollūt: sz p corp? xp̄i tm̄ ve/nialia tollunt. de cōse. di. ij. iterat. debz cū summa diligentia audiri et in corde seruari ne cadat a corde. iuxta illd Lu. xi. Beati qui audiūt vbum dei et custodiunt illud Vnde augustin? et recitat. i. q. i. Interro/go vos frēs. ꝛc. nota. xxv. F. Hoc quilibet attendere debet ānuente xp̄o in euāgelio q̄ habet aures audiēdi: audiat. et semen vbi dei sic suscipiat. q̄ vt bona terra fructuz fa/ciat: vt de eo verificari possint vba thema/tis. ¶ In quibus vbis duo notantur. scz

Malorū piculosa negligentia cum dicit Semē cecidit. Justorū fructuosa dili/gentia. cum dr. in terrā bonam.

Dico primo q̄ negligentia vbi dei ē mul/tum piculosa. ideo dz masticari et in cor/mitti. Crisostom?. qui nō masticat. ꝛc. no/ta. xxv. F. Secdo diligentia iustoz ē bona audiendo vbum dei. Debet enim talis eē xxxv. F

¶ Dñica in q̄nq̄gesima de epl'a

Nunc autē ma

nēt fides spes et caritas. tria hec. maior āt horz caritas est prime Corint. xiij. Sol inter planetas est maior. et ideo scdm plm. ij. metb. pl? cale/facit et fecundat q̄z alij. et ꝓpter sui elōga/tionem et a ꝓximatoz est causa generatōis eorum q̄ fiunt naturalr et corrumpūt in re/bus inferioribz? ideo plm dicunt q̄ regio subiecta artico est inhabitabil. et sb antartico ꝓpter nimiū frigus. qz sol semp ē remot? ab illis regionibz. et p̄ consequens ibi non ē ha/bitatio: cū nichil possit ibi generari nec p/seruari. Sic spūalr inter omia dona dei q̄ horrinē fecundāt in vtutibz. excellentio? est caritas sine q̄ homo viuere spūalr nō pōt. ideo dicitur radix oīm bonoz. de peni. di. ij. c. qz caritas. Hec enī nūq̄z excidet in fu/turo. ibi enī fides euacuet in scientiā. spes in rem. caritas aūt augebit. ideo bñ dicit his maior. ¶ In quibz vbis duo notant. scz Virtutis ingressus. cum dr. Nunc aūt manet. Salutis ꝓgressus. cum addit. ma/ior aūt horz. De primo notandū q̄ volēs saluari: debet habere p statu pñti ingressū p fidem que est ianua et fundamētum' om/nis boni nota. ij. L. Secundo volens habe/re ꝓgressum et complemētum salutis debz habere caritatē. hec enim facit hominem cūcta transitoria contemnere. integraliter deo coniungere et cordialiter superna appe/tere. nota. xxv. A.

¶ Sermo de euangelio.

Domine

vt videā lu. xviij Inter oīa nocua pulueres terre solēt oc'm ledere et hoiez excecare. ꝓpter qd nata ꝓuidit pal

pebrā q̄ scōz ꝓmētatorē ī de sensu ⁊ sensato est posita in oculꝫ hoīm ad ꝓseruatōem a rebus extrinsecis. sic̄ vagina gladij Ūñ dicit Plinius li. iij. q̄ qñ aquila venaꝫ cernum puluerē mꝫtū colligit. ⁊ sedens sup cornua cerui. eū quē collegit ꝑ alas ad ocꝫm excutit. donec ipm in rupem p̄cipitat. Sic oculum ꝯgnitōis nihil plꝰ solet ledere q̄ pulueres terrene affectōis. Volens igit̄ dyabolus capere hoīem. ꝑmo oculū cognitōnis terrenis affectib⁹ obnubilat vt lumē vitatis nō ꝓsideret. ⁊ sic in rupem pctī cadat. sap̄. ij. Excecauit eos malicia sua: ⁊ talꝫ merito ꝺr cecus: quia vt ꝺr. xlix. di. §. hinc etenim. Cec⁹ q̄ ppe est. q̄ sup̄ne ꝓtemplatōis lucem ignorat. q̄ p̄ntis vite tenebris p̄ssus dū venturā lucez neq̄q̄ diligendo ꝓspicit et quo gressus opis dirigat nescit. hic igit̄ nisi ꝑ xp̄m illūinet̄: nunq̄ lumē celi ⁊ beatitudinis videbit Quē igit̄ xp̄s interrogat quid velit vt sibi faciat. merito rñdet. dñe vt videam. ¶ In q̄bus vbis duo notant̄ scz // Necessitas inuocatōis. cū ꝺr dñe. Ignobilitas excecatōis. cū addit̄. vt videaz Nā peccatoꝝ in cognitōe cecus necessario deū inuocat ꝑ illumiatōe: quia dñs ingrediendo animā ꝑ grām pficientē eā informat et illustrat. nota. xxvi. G. ¶ Secundo notat̄ ignobilitas excecatōis: pdidit enim bō ꝑ pctū triplicē visionē cognitionis. nota. xxviij. B.

¶ Dñica prima post festū Pasce.

Hec est victoria q̄ vincit mūdum fides nostra. i. Iobānis. v. Miles ꝺ armatura qua cūcta tela triumpbat merito gloriatur ⁊ letat̄. sicut ī cronicis francoꝝ legitur de karolo magno ipatore: q̄ gladio sibi a deo ꝑ angelū missō omīa vicit ⁊ superauit. Sic miles xp̄i merito gl̄iari ꝺz de fide q̄ est armatura potens oīa tela neq̄ssimi dyaboli ignea extinguere. Epb. vi. Nā cū oē q̄ ꝺ non est ex fide sit pctūm. extra de rescrip. cū omne. ⁊. xxviij. q. i. §. i. Aduersarius bñani generis p̄nceps mūdi bꝰ. infinitis telis et iaculis ꝓsueuit nos impugnare gula. luxuria ⁊ sic de alijs. quē nꝰ vincere nec superare possumus nisi fide resistamus. quia si sagitta gule q̄s ꝓcutit̄. fides vincit sobrietate. si iaculo luxurie. vincit fides castitate. Si autē superbia. vincit fides humilitate. si auaricia fides vincit largitate. Ideo dic̄ apl̄s Heb. xi. Scti ꝑ fidē vicerunt regna: operati sūt iusticiā. ꝛre Justinianus xp̄ianissim⁹ vtutē ꝯgnoscēs fidei dic̄. C. de sūma trinita. in principio. Cūctos pl̄os q̄s demētie nr̄e repit impiū. in talī volum⁹ religione. s. fidei versari: q̄m hec ē vita ⁊ victoria q̄ vincit mōm. ¶ In q̄b⁹ vbis euāgelista xp̄i milit⁹ duo specialt̄ oñdit. scz // Triumphū vicioꝝ nobilissimum. cū ꝺr. Hec ē victoria q̄ vincit mōm Gen⁹ armoꝝ secretissimū. cū addit̄. fides nostra. Primo enī triumphamꝰ q̄tuor virtutib⁹ cardinalibus. xxxij. k. L. Secundo debem⁹ induere armaturā fidei. ꝓpter hec ij. L

¶ Sermo de euang.

Inter digitum tuum huc. et vide manus meas et affer manū tuaz ⁊ mitte in latus meum et noli esse incredul⁹. Jo. xx. Volens puerulū informare digito suo literas libri ad oculū sibi ꝺmonstrat vt certius cognoscat. quia scōo de aīma. Tactus in hoīe est pfectissimus sensus. quod ꝑz quia scōm hūc sensum cognoscuntur ingenioſi. Molles carne enī ſm philosophum sunt apti mēte ⁊ duri carne inepti. q̄ ꝺ enī visu ignorat̄ ꝑ tactū certificat̄ Volēs igit̄ dñs noster discipulo incredulo resurrectōnem suā quasi inscio puerulo mōstrare digitis suis lr̄as vulneruz libri dei viui applicauit: ⁊ nō solū tactu: sed etiā visu ⁊ auditu q̄ testimoniū in iure admittit̄. extra ꝺ testi. cum cām: ⁊. iij. q. ix. testes in glo. ꝓbauit dicēs ei. infer digitū. ¶ In q̄bus vb duo notant̄. scz // Liber vite intus ⁊ foris scriptus lr̄is amoris. cū ꝺr. infer digitū Dica iusticie signata ꝑ totū materia timoris addens. noli esse incredul⁹ ¶ Primo hunc libruz debem⁹ inspicere ⁊ conatū nostrū infigere. et studem⁹ in eo lr̄as ꝓassionis. amoris. ⁊ timoris. et hoc q̄m deuote attēdim⁹ quō fuit in p̄sepio mirabiliter vagiens. xxxvij. R. Scōo bi digiti ꝓtinent materiam timoris rōne. nr̄e ingtitudinis vi. L.

¶ Dominica scđa de epla.

CHristus passus est p nobis: vob relin//
quês exemplũ vt seq̃mini ve
stigia ei9. i. Petri. ij. Viato//
res vbicunq3 p viã ignotã vadunt ducto
rem scientẽ dirigere sũme desiderant. In
principio enĩ vie puus error maxim9 fierz
in fine: vt dr. i. celi. Spũales igit̃ platuz
bñt ductorẽ q̃ dz eẽ pudic9: vt morib9 et
verbis pudorẽ indesinenter exhibeat: dis.
xlij. c. pudicus. Seculares vo regẽ q̃ dz
etiã esse ꝓpositus more et vita qz vt dr. xi.
q. iij. ꝑcipue. disponit̃ orb regis ad exem//
plum. xp̃iani vo generalit̃ oẽs vnũ bñt du
ctorem vite eterne q̃ est xp̃s quẽ sequi de
bem9 vt hortatiõ in vb thematis. ¶ In q̃
bus duo notantur. scz. Precessoris neces
saria ĩmolatio. cũ dr. Xp̃s passus ẽ p nob.
Successorũ voluntaria imitatõ. cũ addit̃.
vt seq̃mĩ vestigia ei9. Dico primo q̃ xp̃s
necessario ĩmolatus est vt. s. crimĩa nostra
expurgaret. ligamina dissolueret. et here//
ditatem eternam nob impetraret. xxij. Z
Debem9 g̃ scdo voluntarie seq̃ in his. xxviij
X. xij. U. xviij. U. xxij. ꝑ. N. R.

¶ Sermo de euãgelio.

EGo sum pastor bonus
et cognosco
oues meas: et cognoscũt me
mee. Jo. x. L. ex dictat. ff. loca
ti et conducti. qui mercedẽ. q̃ q̃ mercedez
accipit p custodia alic9 rei. si rei b9 piculũ
et custodiã p̃stat. id ẽ tenet̃ diligentẽ custo
diam adhibere. qđ si nõ fecerit et rez ex ne
gligentia perdiderit: tenet̃ satisfacere. q̃re
dicit̃ extra de re. iur̃. q̃uis. q̃ si lupus ouẽ
recipiat ignorãtia pastoris eũ non excusat
Sic pastor eccle p̃lat9 q̃ mercedẽ suscipit
tpalẽ bonoz eccle: q̃ etiã ꝓduct9 ẽ p merce
de vite eterne curã solicitaz sup gregẽ xp̃i
fideliũ bẽe dz. ne lup9 rapax. i. dyabol9 gre
gẽ sepet et oues ꝺuozet. alias dabit animã
suã. p. s. bditis. Uñ hiero. ad nepotianũ: et
alle. xcv. di. c. esto. Pascite eũ q̃ vob ꝑmis
sus ẽ gregẽ dñi: nõ ut dñantes in clero. sz
forma fti gregis er aõ: vt cũ appuerit prin
ceps pastoruz pcipiatis ĩmarcessibilẽ glie
coronã. q̃ enĩ b facit merito dicit. ego sum
pastor bon9 ¶ In q̃b vb duo notant̃ scz
Vita pastoris diligens in regẽdo. cum dr
Ego sũ past. bo. Vita inferioris obediens
in seq̃ndo. cũ addit̃. et ꝓgnoscũt me mee
Primo enĩ vita pastoz̃ ĩ regendo dz eẽ ta
lis. xxiij. T U. Scdo vita iferioz̃ dz eẽ
tal in obediendo. xxv. N. O. xi. T

¶ Dñica tercia. ser. dõ epla.

OBsecro vos tanq̃m adue
nas et pegrinos.
abstinere vos a carnalib9 de si
deriis q̃ militãt aduersus ani
mam ĩ. pe. ij. qui aliũ bñ diligit: vie si no
uit p̃dicit dispendia et discrimia. Cũ g̃ in
hac vita et mirabili pegrinatiõe: nihil pei9
et dãnabilius sit hoĩ et impeditiuũ premij
beatitudis: q̃z carnal delectatõ q̃ oẽm car//
nis culpã adolet. i. nutrit. de pe. di. i. p̃t fie
ri. Petr9 sinceriter diligẽs nos. p̃dicit e9
malũ et hortat̃ abstinere in verbis thema//
tis. ¶ In q̃bus vbis duo admonet. scz
Ad habendam mortis memoriã. cum dic̃
Obsecro vos tãq̃z aduenas ¶ Ad domã
dum carnis lasciuiam. cum addit̃. absti//
nere vos a carnalibus desideriis Prio
enĩ sicut pegrinus semp cogitat de termiõ
sic nos de morte cogitare debemus. xviij.
E. xxx. D. Secundo lasciuia carnis est do
manda p tria. nota. xij. k. vl per abstinen//
tiam. xxxij. L

¶ Sermo de euang.

MOdicuz et iam
non videbitis me. Job. xvi
¶ Post serenitatẽ expectatur
tempestas et conuersio. sic post ꝑspitatem
huius vite sequit̃ tempestas valida mort̃
eterne. sicut patet. Luce. xvi. in diuite epu
lone: qui bic induebat̃ purpura et byssо et
quotidie epulabat̃ splendide. et sequitur q̃
mortuus est et sepult9 in inferno. Sic igit̃
diues dicit. habeo hic omnia solacia et mũ
digaudia. Respondet sibi christus. Mo//
dicum. scz durabit: et non videbitis me scz
eternaliter. Unde Claudian9 de pem. di.
iij. Quid ergo. in glosa. Valigni toliũt in
altũ. s. statũ ꝑspitatis vt lapsu g̃uiori ruãt
nec timeãt q̃ hic tribulãt̃ q̃m etiã xp̃s die.

modicū. scz durabit ⁊ videbitis me p re/
muneratiōe eternaliter. Debem⁹ igit̄ hic
libenter aduersa sustinere. ne penaz eternā
vidcamus. qz modicū durabit ⁊c. ¶ In q̄
bus ꝟbis duo notant̄. scz ¶ Instabilitas
ꝓsperitatis. cum dic̄. modicū. Durabili/
tas penalitatis. cum addit̄. et nō videbitz
me. Primo enī status maloz ē execrabil̄
ꝓpter instabilitatē. infidelitatē ⁊ anxietatē
x. f. G. xlvi. P. qz facit piculose mori.
xiij. ¶ Scdo est reꝓbabilis ꝓpter acer
bitatez penarū. ij. G. v. P. et durabilitatē
xv. A. B. D.

¶ Dñica q̄rta de epl̄a.

Abyicientes omnem imū
dicā ⁊ abū/
dantiam malicie. in māsuetudīe
suscipite insitū verbū quod ꝓt sal
uare animas vestras. Jacobi. i. Homo so
licitus est purgare vestes. man⁹ ⁊ faciem
ne macl̄a scandalizet̄. sic solicite debet pur
gare coz a malis affectiōibꝫ. corpus a ma
lis opibus: vt deo placeat. qui ei habet su
am grām infundere: qz al̄s non infundit̄:
xv. q. i nec is. Cū interficit̄ impius xp̄us
infundit̄: et vbi abomiatio abolet̄ id ē tol/
litur de terra. s. coꝛde terreno sanctificatō
consecrat̄. Figurat̄ Nūeri. iij. quādo de⁹
dixit filijs israel. In ea die q̄ interfeci om
ne primogenitus egipti. i. vicia. sanctifica/
ui mihi oē ꝓmogenitū israbel. scz ꝟtutes
ꝛc̄. Unde. xxij. q. i. Cū renunciat̄ impro/
bitati statim assciscit̄ virtus. Egressus enī
malicie virtutis opat̄ ingressuz. sic abjci/
endo īmundiciā peccati. suscipim⁹ ꝟbum
qđ est xp̄s. ¶ In q̄bus ꝟbis duo notant̄
scz | Quomō necessario purgamur a pec
catis. cū dꝛ abjcientes ⁊c. Gratia suscipit̄
a purgatis. cū addit̄. suscipite insitū ꝟbū.
Prīo dēm⁹ nos a peccatis mūdare. xvi.
L. et. iij. A Secūdo debem⁹ grām ꝓstu
lare. xij. B.

¶ Sermo ꝺ euāg.

Vado ad eum q̄ misit me.
Joh̄is. xvi. Legat⁹
v visitata ꝓuincia reconciliata
patria peracto negocio redire
ad curiā ꝓsueuit. Hā vt dꝛ de ꝓse. dist. i.
null⁹ epūs. qui ponit p̄cipiū suꝓplere dz
vsq̄ ad finē. Magis enī delinq̄t q̄ inter/
ruptā cām dimittit q̄ qui nūq̄ ad cām ꝓ
uenit. in auten. ꝺ litigioꝝ. ꝯ. ome. coll̄. viij
Sic dei filiꝰ a deo prē missus inceptum ne
gociū nr̄e redemptōis: sine interruptōne
fidel̄r ꝓpleuit. pacto aūt negocio recōcilia
tionis. volēs ad curiā celestis patrie redi
re dixit suis discipulis. Vado ad eum
¶ In q̄bus ꝟbis duo notant̄. l. // Termin⁹ a
quo ē relinq̄ndū. cū dꝛ. vado. Terminus
ad quē est appetendū. addēs. ad eū q̄ misit
me. Dico p̄ō q⁹ mō⁹ q̄ ē termin⁹ a q̄ re //
linq̄ndū ē ꝓpter hec. x. f. G. Scdo termi
nus ad quē. s. btūdo est appetēd⁹. xij. L.

¶ Dñica q̄nta ser. de epl̄a.

Vius vana est
religio. Jaco. i. Sicut vidē⁹
q̄ homo depictus nō est hō sz
quoddā repñtatiuū hoīs: qz scōm regulaz
topicalē ⁊ maximā Aresto. cui nō ꝓuenit
diffinitō nec diffinitū. sed homo depictus
nō est aīmal rōnale: q̄ nec hō: sicut nec hō
dꝛ religiosus ꝓpter habitum. sed ꝓpter regu
larem obseruantiā. habitus enim nō facit
monachū: sed ꝓfessio. extra de regul̄. c.
ꝓnectum. et. C. de sacrosan. eccl̄. l. qui sub
ptextu: nec ꝓfessio oris facit xp̄ianū: sz ope
ris executio. Fides enī sine opib⁹ mortua
est: vt dicit Jacobꝰ. Nec cohabitatio con
iugum nisi seruent fidem: nec continentia
viduam sine ꝓposito de cetero in futurū
abstinendi: nec coꝛpalis integritas virgi/
nem. nisi assistat mentis integritas. Tole
rabilius est nanq̄ mētem virginez q̄ car
nem habere. xxxij. q. v. tolerabilius Homo
enim cuiuscunq̄ status: vite. regule sit. si
sacramēta sui status nō seruat. hui⁹ vana
est religio ¶ In q̄bus ꝟbis duo notant̄
scz Laboris fictio damnabilis. cum dic̄
Huius vana est. Honoris perditio ineui
tabilis. addens. religio. ⁊c. Debemus enī
in laboꝛibus nostris cauere fictionem: sed
sic ordinari q⁹ opa nostra sint superius ele
uata. nota. ij. Y. vij. G. H Secūdo de be/
mus sacrām̄ta religionis seruare. Cleric⁹
hec. v. C. religiosus. hec. xxiij. X. Laicus
hec. xv. k. Conugatus. xxiii. Y. Vidua
hec. xxix. L. ¶ Sermo de euangelio

Petite et accipietis. io. xvi. Nebula ascendẽte fulta expectat pluuia. sic deuota ascendẽte ad deũ oꝛõe ex cordis pfunditate moꝛ ad nos descẽdit pluuia dine grẽ ⁊ miscoꝛie Figurat. iij. reg. xviij. in helya: q̃ q̃n dñs ꝓpter achab regẽ filioꝝ isꝛl: eo q ydolũ adoꝛauit baal clausit celũ q tribꝰ ãnis ⁊ sex mẽsibꝰ ñ pluerꝫ sꝛ terrã Ascẽdit helias in mõtẽ carmeli ⁊ ꝓn⁹ in terra dñm adoꝛabat: et dñs dedit pluuiaꝫ sup terrã. sic q̃n ꝓpter pctã hoim de⁹ imittit sterilitatẽ ⁊ hmõi plagas. dñt iusti ascẽdere p deuotõem ad deũ: ⁊ ex pfundo coꝛdis clamare ⁊ de⁹ placat⁹ statim mittit pluuiã grẽ ⁊ miscoꝛie Dign⁹ ei ẽ miscoꝛia qui spũali laboꝛe. s. pcibꝰ q̃rit grãm. ꝺ peni. di. .i. quẽ penitz. Hoꝛtat igit ordinatõe eccle illo tpe euangelista nos oꝛare et petere d. Petite ¶ In qbꝰ vꝺ duo notãt. s. Hũane nate indigentia. iõ petere dẽm⁹. Dine nature clemẽtia q̃ accipiem⁹. Dico ꝓmo quia indigem⁹ ex nata. iõ dẽm⁹ tria petẽ xvij. Ꝺ. Scõo quia deus est clemẽs. iõ accipiemus clementiã. xvij. Ꝏ. vij. Ꝑ. vi. ꝳ. x. Ꝺ.

¶ In die ascensiõis dñi.

Assumptus ẽ in celũ Marci vlt. c. ¶ Videmus q rex vel dux habita victoria de ꝓlio aduersarioꝝ inimicoꝝ redeundo ad palaciũ. curia tota resonat. familia iubilat. oꝛgana cõcrepant ⁊ laude et gla slimat. Dignũ nanq̃ est ⁊ rõni cõsonum q q onere subijcit q etiã oneris hoꝛe coꝛonet Qui enĩ ad on⁹ eligit. nõ ꝺz expelli a merceꝺ. C. ꝺ offi. magis. offi. l. nẽo Decẽ grad⁹ ceteꝛos antecellat quẽ stipendia melioꝛa: ⁊ laboꝛ plixioꝛ fecerit anteire Vñ in gestis romanoꝝ legit victoꝛes honorifice p eos introductos et gloꝛiose slimatos esse ¶ Sic spũalr saluatoꝛ noster de terra pegrinatõis triumphãdo per mltos laboꝛes ⁊ plixos: tandem se hũiliando ad crucis moꝛtẽ hoste deuicto ad celi palatiũ rediens digne tota celestis curia ĩ voce tube ⁊ iubilo ei obuiã venit. iuxta illꝫ ps. xlvi. Ascendit de⁹ ĩ iubilo ⁊ dꝰ. ĩ voꝛ. tube.

vñ Aug⁹. Ascẽdente xpo. pauet oẽ celum miraꝝ astra. plaudũt agmia. tube sonãt. et letis ꝓmiscẽt. blanda modulamĩa choꝛi.

¶ Queritꝝ an regni celoꝝ poꝛta p peccatuꝫ hoĩs clausa. p xpi ascensionẽ nob fuerit apta. Et videtꝝ q ñ. glo. sup Geñ. v. diĉ. Ꝺz enoch tpe legis nate assumpt⁹ ẽ in celum g̃ p illo tpe celũ fuit aptũ. Et. iiij. regũ. ij. habetꝝ q helyas tpe legis scripte fuerit in curru igneo sursum ĩ celũ vect⁹. Ad illam q̃stionẽ rndendũ: notãdũ. q illa q̃stio vnũ ꝓsupponit: q pctuꝫ hoĩs clauserit poꝛtã regni celestis. Et ꝺ ꝓbatꝝ Geñ. iij. vbi ditꝝ q ꝓpter pctũm dñs collocauit añ paꝺisuꝫ voluptatis cerubin et flãmeũ gladiũ ⁊ versatilẽ: vt angel⁹ arceret dyabolũ. et ignis hoĩem. qꝺ exponitꝝ sic Deus mĩsteria angeloꝝ posuit añ paꝺisum: ignẽ qui nomie gladij nõ cuiuslibet: sed versatilis ꝺz. i. vtrobi q secantis. qui iter clauderet ⁊ ingressum Ergo mgr sen. di. xxix. c. iiij. diĉ. q p mĩnisteria angeloꝝ ignea custodia ibi constituta fuit. ad denotanduꝫ spũalr: q nullus omĩno poterat intrare in vitã eternã: dum taxat ꝓpter peccatũ ꝑpetratũ. Ꝺz ad quesitum rndendũ dico. Ꝺato q xpus passus moꝛtu⁹ ⁊ sepultus fuisset. et sctoꝝ patrum aĩas de limbo extraxisset. adhuc celi poꝛta si non ascendissꝫ ⁊ viã nobis fecisset cum sanctis animabꝰ patrũ nõ fuisset apta quã ipe solus p suã ascensionẽ nob aperuit Hoc etiam ꝓbatꝝ exemplo. Nã solus clauicularius. s. bñs clauẽ claudendi et apiendi solus claudit ⁊ aperit. Sed xpus solus ẽ et fuit clauicularius: qui habuit potestatem. Apocalipsꝝ. iij. Habet clauẽ Dauid: claudit et nemo aperit. apit ⁊ nemo claudit. Ideo christus ascẽdendo in celum nobis ianuam aperuit ¶ Ad argumentũ ditur: q enoch ⁊ helias, nõ in celum nec in paraꝺisum ethereum sunt translati. sed ꝺtute diuina ad paꝺisum terrestrem qꝺ celum ãn doctꝫ appellatur ꝓpter altitudinem: magnitudinem et alias conditiones ¶ Sed queritur: an christus subito ascenderit vl successiue ¶ Respondet Franciscus de maronis q successiue: et hoc ꝓbat sic: mot⁹ subitaneus non potest percipi: sed apostoli viderũt xpi ascensionẽ: vt ꝺz Actuũ. i.

Videntibꝫ illis elevatus ē: ⁊ nubes suscepit eum ab oculis eorū. ¶ Dicunt tñ alij qꝫ ascendendo mōtem motꝰ eius aliqliter fuit successiuꝰ: sꝫ postꝫ susceptus est a nube in momēto et subito ꝓ ōēs. vij. orbes fuit assumptꝰ ꝟtute dīna. cuius rō est: qꝛ qnto maioꝛ ⁊ fortioꝛ est potentia agentis: tanto minus requrit de tpe in q̄ agit. Si q̄s enīꝫ aliquid facit vel facere pt in vna die. q̄ hꝫ potentiā duplicatā. hoc idē pt facere in media die. Cum igit deus hēat potentiā infinitam. et de ꝟtute ꝓpria ascenderit: sic pꝫ ysaie. Gradiens in multitudie ꝟtutis sue videt qꝫ nō successiue sed subito ascēderit septem orbes sup celos. scilicꝫ lune martis mercurij. ⁊c. Unde refert rabi moy. qꝫ qō libet celū habꝫ in latitudine tantū spaciuꝫ quātum cōtinue ꝓtrāsiret hō ō via plana in qngentis annis. ⁊ distantia inter celū et terrā est similiter vt dicit qngentorū annorum. et iō cū sint. xij. celi erunt scōm ipꝫ a centro terre vsqꝫ ad ꝓcauū celi saturni. qō est celū septimū septem milia annorū. et septingentoꝝ annorū. i. tantum spacium q̄ntū de via plana aliquis iret in. vij. milibus septingentis ānis si tantū viueꝛ Ita tamē qꝫ qlibet ānus sit. ccclxv. dieꝝ. ⁊ iter cuiuslibet diei q̄tuor miliariū: et quodlibet miliare. lxij. miliū passuū siue cubitoꝝ. hec rabi moy. Utꝫ autez hoc verū sit. scit deꝰ qui omia hec habet imponere et mēsura. Sup hoc est opinio cuiusdā astrologi. qꝫ completis istis annis a creatiōe mundi. s. septem milibꝫ septingētis annis: tūc mōꝰ deficiet: quia sic xp̄us complenit cursū suū dum fuit in celo ꝓ tantū spaciū transeūdo sic ꝓpletis ꝑdictis annis deficiet mundus Et ita a creatōe mundi vsqꝫ ad diem ascēsionis fuerūt anni qnqꝫ milia ducenti trigintatriū annorū scōm Augu. de mirabilibus sacre scripe. Nunc āt scōm Oro sium a creatiōe mūdi vsqꝫ ad vrbem ꝓditā fuerūt anni q̄tuor milia q̄dringenti. lxxxiij Ab vrbe cōdita vsqꝫ ad natiuitatē xp̄i anni septingēti quindeci: qñ regnauit ī iudea rex achab: et xp̄s vixit. xxxij. ānis. Sic cō putando ab ano incarnatōis. M. ccccxliij in quo scripsi būc libꝫ. transierūt anni. vi. milia. vi. c. xliij. In vbis ꝑmissis in themate duo magna ꝑconizant. scz

¶ Potētia veritatis: qꝛ assumptus ē.

Congruentia moralitatis: addēs in celū.

De ꝓmo qꝫ magna ꝑconizat potentia dei qꝫ vltra oēm ꝟtutem naturalē xp̄m sicer// altauit subito ꝓ. xij. mansiōes celi. xxix. ¶ Congruit xp̄m sic in celum ascendere post labores: vt instrueret moraliter volentes pꝰ mortē celos ascendere. qꝫ hic primo ascendāt ab inferioribꝫ p affectū in deū. xvi. xv. ¶ Dñica infra oct. ascen. ō epla

Estote prudētes

e ⁊ vigilate in oratōibus. i. pe. iiij ¶ Procurator diligēs quod vult citius impetrat cū ōsidiosus ⁊ piger quia vt ōr extra de ꝙsuetu. ex pte in glosa. vigilantibꝫ et non dormiētibꝫ subueniunt iura. Cū igit ignorātia simꝫ et negligentia multis ꝑstent ruinā. hortat apls nos esse prudentes et vigilare ⁊c. ¶ In qbus ꝟbꝫ duo facit. scz // Reddit nos ꝓuidos in agendis. cum dic. estote prudentes Facit nos solicitos in cauendis. addens. et vigilate in orōibꝫ. // Primo debem? esse ꝓuidi in agendis. Mat. x. Estote prudentes sic serpentes. nam prudentia cauet falsas ꝓsuasiōes. xxxij. ℙ. facit cautē ambulare. xxxi. C ¶ Secūdo dēmus esse solliciti in cauendis. xxxi. C. Et fit vigilādo. iij ℙ. ¶ Sermo ō euangelio

Mittā vobis a pre spm veritatis Johānis xv. ¶ Quibꝫ bona vindemia ꝓmittit maioꝛi. cum diligentia mūdāt et parāt vasa ad vinū vasandum. Sic cum spūssanctus fidelibus ꝓmittat q̄ dulciter solet inebriare ⁊ cōsolari devotos sua gra: deūt diligentiꝰ corda et habitacla spūssancti mūdare ad eius susceptionē. vñ de pe. di. i. c. porro. §. hinc etiā ꝓ eundē. Si cor nostrū vndiqꝫ a malo cōuertit. mox sue ꝙersatōis fructū meretur scz spūssctī quē dñs ꝓmittit. di. // In quibus ꝟbꝫ duo notāt. scz // ¶ Habilitas ꝙueniens ad spūssancti susceptionē. cum dicit Mittam vob a pre // Utilitas ꝓueniens ꝓ eius inhitatōem. addēs. spūm ꝟitatis.

Primo dēmus nos dispōnere ad recipiē dum spīm̄sanctū et cor purgare a sordibus iij.A. Scōo dēmus eius vtilitatē ꝙsi de/ tare.dum enī sum⁹ purgati recipim⁹ grāz spūssancti.xvij.T.

¶ In die Pentbecostes.

Paraclitus spi/ritussctūs q̄z mittet pr̄ī no mīe meo.ille vos docebit omīa.Jo.xiiij.Querit vtr spūssanctus solū a patre mittat̄ tempaliter Et videt̄ q̄ sic ex v̄bis thematis. Jn op positum et p v̄itate est magister.i. sentē. di.xv.qui sic inq̄t.cum spūssctūs detur ho minib⁹ a patre ⁊ filio .q̄ō est ipm tpaliter p̄cedere ab vtroq̄ vel mitti.⁊ q⁹ spūssctūs est vnus de⁹ cū prē ⁊ filio:dat se:et datur siue mittit se:⁊ mittit̄. Dat q̄dem seipsum inquātum deus.et dat̄ inquātum donuz. et rō magistri p̄t sic formari. Omīs opa/ tio dei ad extra cōmunis est trib⁹: sed do natio siue datio spūssctī est q̄dam operatio ad extra.q̄ est cōmunis trib⁹. maior patet p beatū Aug.quia opa trinitatis ad extra sunt indiuisa. Ad argumentū v̄bi thēat; Dico q̄ missio patris nō excludit missiōz filij:licet filius dicat quē pater mittet ī no mine meo:sed significat solū principalita tem autoritatis et origis. Jn q̄bus v̄b⁹ duo notari p̄nt .scz Patris eterni sin cera dilectio.cum dr.Paraclitus quē pa ter mittet.Spiritussancti fructifera rece/ ptio.cum addit̄. ille vos docebit omnia. Dico primo q⁹ de⁹ pater tam fernēter ho minē diligit.q⁹ spūmsanctū mittit ei: q̄ to taliter cūcta transitoria cōtemnit.nota.xx xv. Dico secundo q⁹ receptō spūssancti est fructifera ꝓpter tria.ix.J.k.

¶ De sancta trinitate

Credite in dominō et se curi eritis .scōi paliph⁹.xx Nota introductōez sermonis et ꝓsecutionē de sctā trinitate.viij.A.

¶ Dominica p̄ma post trinitatis

Diligamus deū:qm ipe pri or dilexit nos.p̄me Jbis.iiij

Tycero ph⁹ dicit q⁹ verecundū est bonis non reddere vices suis būfactorib⁹ .vnde quāto alicui plura bona ꝯmunicant̄: tanto magis diligere dr.ar.ij.q.iiij.q̄nto.⁊ ō pe nitētia di.iij.§.q⁹ autem.et infra septies. Et plus obseq̄ tenet̄.et plus puniri dr.cū fi fuerit obsecut⁹.ar.C.de ꝑdu.⁊ pcura.l. ꝓducto in fi.li xi.Cum igit̄ dilectōne qua deus dilexit: nos multa recepimus. puta bona creatōis.recreatōis.reconciliatiōis. merito vices reddere debem⁹ ⁊ deū dilige re quoniā prior dilexit nos ¶ Jn quibus v̄bis duo notant̄.scz Exercitiū gr̄iosuz q̄ exprimit̄ in caritate cū dr. diligamus deum. Beneficiū copiosum q̄ colligitur ex amoris prioritate addens. quoniā p̄or ⁊c. Primo debem⁹ habere exercitiū gr̄io sum ⁊ dō diligere xxxvi.O.P. Secū do considerare dēm⁹ eius būficiū fructuosuz q⁹ prior nos dilexit.xli.J.

¶ Sermo de evangelio.

Estote misericordes sic pater vester misericors ē.Lu.vi. Omne agēs quod in actiōe sua p̄t de ficere indiget regula dirigente:quia q̄ nos in miserando possum⁹ deficere et ꝓpatiēdo q⁹ nimia misc̄ia ducit ad vacuitatē siue fatuitatē:et nimis pua ad rigiditatē: sed mediocris ⁊ discreta in veritatē ⁊ sancti/ tatem. Debem⁹ igit̄ inspicere regulaz dirigentem q̄ est de⁹ q̄ libenter ignoscit et ꝓm pte indulget. vñ Ambr⁹.in li.de ꝑadiso. et alle.ō peni.di.i.libenter.loq̄ns in ꝑsona dei dic̄. Libenter ignosco.ꝓmpte īdulgeo misc̄iam volo q̄z sacrificiū: q⁹ ꝑ sacrifici um iustus commēdat̄. p misc̄iam id est p opa misc̄ie pct⁹ redimit̄. Estote ⁊c.

¶ Jn q̄b⁹ v̄bis Lucas duo oñdit Preceptum instructiuū q⁹ sit frequen/ dum.cum dicit. Estote misericordes. Exemplū directiuū q⁹ est intuendū. ad/ dens.sicut pater vester. Primo enī dēm⁹ esse misericordes ⁊ vn⁹ alteri compati ꝓ tria.xiij.O.xvij.k. Secūdo debem⁹ inspi cere misc̄iam dei. qui ex misc̄ia clemen ter indulget.nota.vi.D. Sz q̄rit̄ an oī bus petentib⁹ misereat̄.xxxij D.

¶ De corꝑe xp̄i.

Accipite ⁊ manducate hoc ē corp⁹ meū Mat. xxvi. Introductōez et ꝓsecutionem totius sermonis de corpe xp̄i hēs xliij. S. T. Cl. x. y.

Dominica scōa de epl̄a.

Qui odit fratrem suū homicida est ꝙ prime Johis. iij. Scōz leges .ff. ad legem Cornelīā de sicariis. Non solū homicida reputat̄ qui iterficit gladio: sed etiā qui parat potionez venenī: vt etiā habet extra de hōi. si aliqs. ꝙ homicida est ꝙ dat mulieri sterilitatē. vel ꝙ abortiuum ꝓiat cā libidinis vl̄ odij Dicit io. an. Causa libidis. puta qz est mlier quā nō decet eē grauidā: ⁊ vt libidini libertius vacet. Cā odij: qz forte nō vult ullum vl̄ illā habere filios vl̄ filias. vt sit ingrata ꝓiugij vl̄ vt illa succedat ab intestata Sz quid de illo ꝙ dedit mulieri mala medicamenta amoris cā: nō vt interficeret ⁊ moz tua est. Dico ꝙ punit̄ similr ac si occidisset quia dabat operā rei illicite. ff. de penis. l. si aliquis. Sic ad ꝓpositū: cū odiū sit venenifica potio vñ oīa mala ꝓueniāt: ⁊ freqn ter moꝛs spūalis ⁊ coꝛpal̄ qui hāc potōem alicui pat ⁊ frēm suum odit: homicida est vt hic dicit̄. In qbus vbis duo apl̄us oñdit. scz Inuidiā abhoꝛrendā ad modum venenī. cū ꝺz Qui odit. Homicidiū exterminandū instar gladij. addēs. hōicida ē. Primo debem⁹ inuidiā cauere ꝓpter hec xix. T. Secundo homicidiū abhoꝛrere ꝓpter hec. xxviij. f.

Sermo ꝺ euāge.

Homo quidā fecit cenaz magnam ⁊ vocauit multos. Lu. xiij. Magni regis ⁊ potentis est facere liberale conuiuiū principibz ⁊ seruis suis. sic legim⁹ Hest. pmo: de rege medoꝛ Assuero. ꝙ regnās ab india vsq; ad ethiopiā sup. cxxvij. ꝓuincias. tercio anno imꝓij sui iussit parari in vestibulo oꝛti sui: quod regio cultu et manu consitū erat: magnū cōuiuiū principib⁹ ⁊ seruis. bibentes aureis pocul̄ ⁊ alijs vasis pciosis. sic dei filij rer celi ⁊ terre. iij. ān o id est tpegrē a deo oꝛdinato. ꝓaut in vtero vginis. partim supnaturaliter. ꝓtim naturaliter. conuiuiū magnū omibz seruis suis qđ durabat vsq; ad cenā dñi: in q̄ poculis aureis .i. feruentis caritatis sanguīe suo pciosio sunt potati. quo poculo nihil pciosius de ꝓse. di. ij. Nichil in sacrificijs maiꝰ eē potest q̄z corp⁹ ⁊ sanguis xp̄i: nec vlla oblatio hac potioꝛ est. sed hec oēs pcellit: q̄ pura conscia dño offerenda est. ⁊ pura mēte sumēda atq; ab omibz venerāda. Dicit̄ igitur merito ꝙ hō quidā. scz xp̄s fecit cenam magnā ⁊c. In qbus vbis duo specialiter notanꝺ. scz Conuiuij solēnitas ex nobilitate ꝓpantis: qz hō quidā Conuiuij libalitas ex curialitate inuitantis. qz vocauit multos. Dico nanq; ꝓio ꝙ solēnitas hui⁹ conuiuij notat̄ ex eo ꝙ q̄dam hō illud ꝓauit: nō cōmunis hō: sed singularis deus homo. iste hō carnē in ara crucis assatam igne caritatis dedit iter agentibz. xliij. E. Scōo notat̄ liberalitas ipius inuitantis qz vocauit multos nō omnes: qz vos mūdi estis: sed nō oēs: sz solū talt̄ dispositos xviij. O. xliij. f.

Dñica. iij. ꝺ epl̄a.

Humiliamini sb potenti manu dei vt vos exaltet .i. pe. vl̄t. Saltantes ꝙsueuerūt se inclinare ⁊ incuruare vt altiꝰ saltēt. sic qui surſuz ad dignitates spūales ⁊ tpales exaltari petunt. primo se ꝓ būilitatē incurrent. Vñ ysgo gloriosa i cantico suo ꝺ hoc gl̄iat̄ ex būilitate dignificatiua di. Respexit būilitatem ancille sue: ecce enī ex hꝺ beatā me dicēt oēs generatōes Quare etiam ꝺz. di. xl. c. multi sacerdotes Quicūq; desiderauerit primatū in terra inueniet ꝙfusionem in celo. nec festinet q̄s quomō appeat alijs maioꝛ: sed primo quō omibz inferioꝛ videatur. si igit̄ cupitis exaltari surſū ad celum: hic būiliamini. In qbus vbis apl̄us duo oñdit. scz Profunditatis ꝓfūdam inclinationem. cū dicit. Humiliamī sub potenti. Būilitatis iocundā elevatiōz addēs. vt vos exaltet. Primo ꝺbem⁹ nos tripliciter būiliare. xij. k. L. Scōo humilitas hz ꝓ bonis exaltatōne tria pare. ij

Sermo de euangelio.

Hic peccatores hꝝ recipit. Lu xv. Medicꝰ debite infirmū curare incipit ꝙndo morbū peccantē expellit Nichil ei valeret medicīa cū gladius psisteret in plaga. Cū igit̄ vt dr extra de pen. ⁊ re. cū infirmitas Cum corpalis infirmitas qñq; ꝓueniat ex anīe infirmitate sicut ex pctō. sic discipuli xpm interrogabāt de ceco nato. Rabbi quis peccauit. hic aut ꝓtentes eius vt cecus nasceret̄. putantes omnē infirmitatē corpalem ex peccato ꝓuenire. Qui enī infirmū recte vult medicare et curare: debet incipe a cura aīme. a quo ꝓpendiculariter pēdet cura vicij corpis. ⁊ hoc statuit ecclesia: vt dr vbi supꝝ: ꝙ medici corpoꝝ ad infirmos vocati. ante omīa debent illos ad ꝓfessionē inducere: nec debent ꝓ salute corꝓris aliqđ ꝓnicioſum aīe consulere. Sic saluator noster medicus animarū ⁊ corporum cepit primo peccata ab infirmis pctōribus expellere ⁊ curatis peccatis corpus sanare. igit̄ recepit pctōres vt eorum aīas curaret: sicut hic dr. ¶ In quibus verbis duo notant̄. scz // Saluatoris grata miseratio. quia hic scz filius dei. // Peccatoris magna consolatio: qr eum recipit.

¶ Primo dico ꝙ misericordia dei ē magna quia occurrit. ampleraī ⁊ totat pctōrem venientē. xvij. O. ¶ Secundo peccator dz gaudere ꝙ deꝰ est ita misericors: et debet ad eum recurrere. xvij. B. C.

¶ Dñica ārta de epla

Extimo ꝙ nō sunt cōdigne passiones huius tpis ad futurā gloriaz que reuelabit̄ in nobis. ro viij consueuit homo ꝓ parte sua accipe quod plus ponderat in statera. Sic in statera eqtatis dei sunt posita duo. scz aduersitas et psperitas huius mūdi. Si ergo volumus eligere qđ plus ponderat. debemus aduersitatē eligere. et postea habebimꝰ aliam ꝑsperitatē et eternam qđ plus ponderat. Si autē hic elegerimus ꝑsperitatem q̄ modica est et nullꝰ ponderis. ꝓdemus ꝓ sperita tem eternā Quare dicit Johānes chrisostomus: et allegatur de pen. di. iij. quid ergo. Nemo videt malignos ꝓsperitate gaudere turbet̄. quia scom Claudianum in glo. sup illo vbo. maligni tollunt̄ in altum vt lapsu grauiori ruant. Dēmꝰ ergo aduersitates ⁊ passiones huius temporis eligere vt habeamꝰ eternam gl̄iam ⁊ ꝑsperitatē. quia nō sunt cōdigne passiones ¶ In quibus vbis apl̄us in statera duo ꝓponit scz // Presentem tribulatōem sustinendo dicēs. existimo. eternaz remuneratōnem eligendo. addens ad futurā gloriam. // Primo debemus pātem tribulationem sustinere ꝓpter tria. xxix. Z. // Secūdo debemꝰ appetere beatitudinē. xvij L.

¶ Sermo de euāgelio.

Relictis omībus secuti sunt illum. luc. v. Bernardꝰ in floribꝰ suis di. ꝙ sicut vmbra abscōdit hoīem a lumine solis materiał. ita mūdana ⁊ terrena abscondūt homī grām et dilectionem Et ideo qui vult deū diligere: necesse est vt diuicias et terrena odiat. qui voluerit amare diuicias et terrena. necesse ē vt deū odiat. hec ille. Cui sententie alludit necator viciorū Seneca epistola. lxij. prūpens in hec vba ad Lucillū. Nemo aliꝰ dignꝰ est deo: misi ꝙ opes ꝓtempnit. cꝰ ratō assigt̄ di. xlvij. c. omnes. Quia dilectores diuiciarum fortes sunt in terrenis: et debiles in celestibus Hoc discipuli attendentes: vt deum summe diligerent bis terrenis relictis secuti sunt eum ¶ In quibus vbis duo notantur necessaria volēti saluari. vt scz // Relinquat sup flua trāsitoria. ibi. Relictis omībus // Imitet̄ oīmoda penuria. addens. secuti sunt illū. ¶ Primo vbemus diuicias sup fluas abīcere ꝓpter hec. i. L. O. tꝙ alia spūalibus posti ponere vij. k. xiij. P. xxj. A. B. ¶ Secundo debemus seq̄ xpm in penuria ⁊ pauptate. xiij. P. ¶ Dominica. v. ser. de epla.

Ad hoc vocati estis vt benedictionē hereditate possideatis. pme pe. iij. Loquit̄ claviger celi ad modū patrisfamilias. discernens liberos a seruis naturales a spurijs. Illi enim vocant̄ ad officiū cōtumelie. isti ad hereditatē glie

Nam vt habet extra de here. c. Si quis. Episcopus nō dz instituere hereticū here
dem siue paganū siue excōmūicatū nisi pe/
nituerit. Sic xps pontifex futurorū bono/
rum non vult aliquē excōmunicatū pecca
torem hāre heredē regni celestis: nisi p̄uer
sus fuerit ⁊ penitentiā egerit de peccatis.
Debetis igit̄ peccatores deo reconciliari p̄
penitentiā: ut hereditatē regni eius capere
possitis ad quod vocati estis.
¶ In quibus verbis duo ostendit.
Gratiosam dei vocatōem. cum dic̄. In q̄
vocati estis. ¶ Amorosam dei dilectio
nem. addēs. vt benedictōz hereditate ⁊c̄.
¶ Primo enī deꝰ nos vocat ad penitētiā
xxij. Q. Per tres nuncios. xvi. Z. / Se/
cundo deus penitētibꝫ donat bñdictōem.
decimoseptimo ante. P. / Sed queritꝰ an
deus etiam penitēti restituat ꝫtutes ami
sas p̄ petū. xvi. Q. ¶ Sermo de euāg. s

Nisi abūdaue
rit iusticia vr̄a plusq̄ scriba
rum et phariseoz: nō intrabi
tis regnum celoz. Math. v ¶. ff de pigno
raticia actione. Queritur an qui reprobos
soluit creditori nūmos habeat pignoratī/
ciam actōem q̄si soluta pecunia. dicit impe
rator Constātinꝰ. neq̄ pignoraticia actiōe
agere: neq̄ liberari eū posse: q̄ reproba pe
cunia nō liberat soluentē. habet ff. vbi sup̄
. l. elegant. §. q̄ reprobos. / Sic ad p̄positū cū
iusticia sit mōeta dei. q̄ hz talē sup̄scriptōz
vt dz. ff. d iusti. ⁊ iu. §. i. honeste viuere: al
terum nō ledere. ⁊ cuiq̄ ius suū tribuere.
honeste viuere quantum ad se. alterum nō
ledere: quantum ad proximuz. et cuiq̄ ius
suum tribuere. scilicz deo: sibiip̄i et proxi/
mo. Quodcūq̄ igitur illoz defuerit: super
scriptio nō est vera: sed ficta ⁊ moneta dei
falsa. Non enī sufficit primum nō ledere
nisi quis etiā quātum ad se honeste viuat
et deo ius suum tribuat qui odit oēm fictō
nem. Sapie i. Diligite iusticiaz q̄ iudica
tis terram. sentite de dño in bonitate. ⁊ in
simplicitate cordis q̄rite illum. et sequitur
Sanctꝰ enī spūs discipline effugiet fictū.
et aufert se a cogitatōibus q̄ sunt sine intel
lectu. Quia autē pharisei in omībus hīs
errauerūt q̄ctum ad se: sine honestate viue
bant. q̄ctum autem ad p̄imos ficte deuo/
tos se oñderunt. nec qō deo debēt in sim/
plicitate cordis faciebant. Joō redarguit
eos saluatoꝛ in ꝟbis thematis dicēs. nisi
⁊c. ¶ In q̄bus ꝟbis duo notanꝫ. scz
Equitas p̄ quā iusticia seruaꝫ. cum dicit.
Nisi abundauerit iusticia.
Falsitas p̄ quā iusticia dep̄uaꝫ addēs. plꝰ
q̄ scribaꝝ. ¶ Primo nāq̄ equitas iusticie
per hec seruaꝫ. xiij. Y Z. / Secūdo iusticia
p̄ hec deprauaꝫ. xxxvi. Y. xxvi. Y.
¶ Dñica sexta de epla.

Destruatur cor
pus peccati. vt vltra non ser/
uiam⁹ pctōz. Romāoz. vi.
¶ Scōm leges. C. de emendatōne seruorū
. l. si virgis. Propter delictū causa emen/
datōis p̄t dñs seruū suū virgis vel frenis
castigare ⁊ vinculare: et mgr̄ discipulum.
Correctio tñ debet esse pia. quia vt dz. ff. d
patricidis. l. diuus. Correctio potius con/
sistit in pietate q̄ atrocitate. id ē q̄uitate:
Si enī quis immoderata fustigatōne aut
vulneratiōe dñs seruuz suū: aut mgr̄ disci
pulum occiderz: esset reus homicidij. quia
preceptoris nimia feuicia culpe assignatur
ff. ad. l. aquileaz. p̄ceptoris. / Sic homo dz
corpus suū p̄pter inobedientiā ⁊ negligen/
tiam abstinentia castigare ⁊ macerare ra/
tionabiliꝫ non th̄ seipsum interficiat: q̄ sic
esset reus homicidij. nota. xiij. J. tali casti
gatione restringit̄ corpꝰ a lasciuijs ⁊ a car
nalibus desideriis. eccl. xxxij. Panis ⁊ di
sciplina seruo. id ē corpi debet abstinentia
⁊ correctio. Ad hoc hortaꝫ aplus. ¶ In
quibus ꝟbis duo oñdit. scz
Vestem carnis mortificandā. cum dicit
Destruatur.
Vitam sanctā acceptandā. addens. vt vl/
tra ⁊c. ¶ Debemus igit̄ primo corpus
mortificare. xxxvij. S. / Secundo sanctam
vitam acceptare. i. Q.
¶ Sermo de euangelio.

Misereor super
turbam. Marci. viij. ¶ Res
naturalis ab extrinseco nō im

pdita: statim prorũpit in opatõem sibi ꝓ priam et naturalẽ. sicut leue statiz ascẽdit sursum. ḡue descendit deorsum: calidum calefacit. frigidũ frigefacit: ⁊ sic de alijs. Cum igiẽ ꝓximum homis sit compati ⁊ misereri passionatis: et eo ꝙ est animal mansuetissimũ. iiij. ethicorũ. est enĩ homini naturaliter amicũ. Ideo homo dz compati ⁊ misereri alteri homĩ. quia q̃ clementiã nõ habet: nec indutus ẽ viscera miscõie. q̃muis spũalis sit. ido ẽ faciat alia opa spiritualia. legẽ tamẽ ñ impleuit xpi di. lxxxvi. qui clementiã. Volens igiẽ legem xpi implere ꝓpatiaẽ miseris hominibz: sicut xpc dicit. Misereor sup turbã ¶ In qbz verbis duo notantur scilicz

Effectus viscerosus cõpatiẽtis. cum dic Misereor.

Defectus ignominiosus indigentis. addẽs sup turbam.

Dico primo ꝙ deus oñdit effectũ viscerosum sue compatiẽtie. In hoc ꝙ tamdiu expectat peccatorẽ. xvi. B. xviij. C. vij ¶ Secundo homo indigẽs: debet suaz infirmitatez ⁊ ignominiã xpo oñdere. xiij. Ik.

¶ Dominica septima de epla.

Finis illoz mors ẽ. Ro. vi.

Animalia bruta instinctu nature abhorrent loca periculosa. vbi mors iminet Nam equus fortis paludem inuit? intrat. vbi ꝑ odorem sentit priores casum. Nec mus muscipulã si cruore prioris sentit punctam. Multo magis homo rõnal. abhorrere debet lutũ peccati in quo omẽs priores infixi male finierũt vitam. Sentẽtia enĩ lata contra vnum ꝓiudicat alteri. ꝓpter connexionẽ causarũ Sic sniã lata contra peccatores Ezechiel. xviij. scz

Anima q̃ peccauerit. morietur. debet sequentes terrere ꝓpter connexionẽ peccatorum. quia sicut priores peccando mortẽ meruerunt eternam. sic et posteriorz eadez sententia finis mors est. vt hic dicit ¶ In qbus verbis duo notantur. scz

Peccatorũ fatua occupatio. cuz dr Finis illoz. ‖ Criminũ pauida consũmatio. addens. mors est.

Ño fatua occupatio gloriantiũ de trãsitorijs quorũ finis mors est. et sunt tria genera. xij. D. ¶ Secundo peccatũ merito est detestandũ ꝓpter hec. xxxiij. A. xx. I. x. O

¶ Sermo de euang.

A Fructibus eorum cognoscetis eos. Matth. vij. ¶ Virus aut pomus foliis ⁊ fructib? cognoscitur. sic homo vbis ⁊ opibus ꝙgnoscitur: an sit bonus xpianus vel hereticus. iiij. ethicoz. Qualis vn? quisqz ẽ: talia dicit: talia opatur. et talr viuit. Sic enĩ bon? christian? cõsideraẽ ꝓ sinceritatẽ sermonis. sic hereticus ꝓ falsitatem oris et doctrine et detractõem occultã sacramentorũ ⁊ xpi vboz. Quare Hieronim? hortatur vt recitaẽ. xi. q. iij. nolite di. Deꝓcor vos qui fideles estis: vt ita vitam vestram et conuersatõem seruetis: ne in aliquo vel ipi scãdaluz patiamini. vl alijs scandalũ facia tis. Et sequiẽ. Qui indigne audiũt vbuz dei: et cum audierint neqz vt fideles discedunt: neqz ꝑmanent vt fideles: sed vt mysteriorum ꝓcepta licentia. et fidei nostre secretioribus ꝑscrutatis puersi postmodum impugnant nos et contradictõibz suis corda nostra dirũpunt. conculcantes verbi dominici margaritas ⁊ ornamẽta fidei maculantes. Huiusmõi enim fruct? faciẽtes: ⁊ impugnãtes vitatem. sunt heretici quos a fructibus eorũ cognoscetis. ¶ In quibz vbis duo euangelista oñdit. scz

Prauitatem puersoz exprobrandã. cũ dicit. A fructibz eoz.

Penalitatem peccatorũ cogitandã. addẽs ꝙgnoscetis. ¶ Debemus ḡ puersam prauitatem hereticorũ exprobrare. quia ex tribus malis generaẽ. xxvi. X. Y. xviij. k.

¶ Secuodo debem? hereticoz penalitatẽ cõsiderare que erit eterna. v. P.

¶ Dñica octaua de epla

Si secũdũ carnem viximus mori emĩ ⁊c. Romãoz. viij.

Scõm leges. ff. de offi. presidis. illicitas. §. sicuti. Quent? mortalitatis medico imputari ñ debet. qui diligẽs fuit Debet enĩ medicus esse bñ peritus. ⁊ scẽz artis traditionem habere diligentiam. vt

caueat a repugnantibꝫ sanitati Alias si ꝺ non facit et nō est vigil circa infirmū. si se quitur mors dicit̄ causa mortis et homicida. extra de homici. tua nos. ¶ Medicus ergo animarū aplꝰ considerās infirmitatez homīs. qua promior est ad sequendū delectatōes carnis q̄ꝫ virtutes. que tamē aīme maxime ꝓtrariant̄ et eam occidūt: se excusando a vicio negligentie. vt ꝓpitus medic⁹ diligenter āmonet abstinere a carnalibus desideriꝭ que militant aduersus aīam di. Si scōm carnem vixeritis. ¶ In q̄bus ꝟbis aplꝰ oñdit specialiter duo. scz Fitum febrilem carnis omīno reprimēdā cum dicit. Si scōm carnē vixeritis. Penam gehennalē mortis omīno fugiendam. addens. moriemini.

Primo eī debemus ꝺsideria carnis reprimere ⁊ frenare. quia impediūt penitentes iij. S. Impedit animā ab ingressu ad celū vij. S. Interficit animā ⁊ mergit i infernū. xxix. C. Secundo debem⁹ mortē gehēnalem timere. Est enim triplex mors nota. xxx. D.

¶ Sermo de euang.

Quid faciam ꝛc. Lu. xvi. Communiter ꝺr: q plus valet ars ingenij et prudentia animi q̄ꝫ potētia ⁊ fortitudo. q⁹ scōm Boecium. ij. de ꝙsolatiōe. Prudentia rerū exitus metit̄. Et ideo vt dicit ꝺ pen. di. ij. Sapiens nunq̄ inanis est: sed semp in se bñs amicū prudētie. ꝑt dicere iusticiā induebā: vestiebaz iudiciū. Prudentia enīz scōm Senecā est caput regimīs. salus anie. conseruatrix virtutū. speculatrix viciorū. origo virtutū et radix omniū bonoꝝ. sic nō facit fortitudo nec potentia. q⁹ fortis et potens multū de se confidens. finem nō ꝙspicit: nec attendit iusticiam: sz impetu aīmi sui ad bonum siue ad malū ꝓrumpit. Deuotus igit̄ xp̄ian⁹: dei villicus sup aīam q̄ est villa trinitatis cōstitutus. prudenter respicere debet. nec crōe iuuētutis ꝙfidere fortitudini. nec potentie q̄liter de villa sibi cōmissa in extremo iudicio coraz dño rñdeat et ratōem reddat. Dicat ergo semp intra se ꝟba thematis. quid faciam. ¶ In quibꝫ ꝟbis duo notantur scz Quomō est optandū ꝓbitatis exercitium. cū ꝺr. Quid faciam.

Formidandū equitatis iudiciuz. addēs. q⁹ dñs meus ꝛc. / Primo exercitiū ꝓbitatis est consciam quotidie examinare. viij. L. xviij. O. Est triplicit̄ defectuosa. v. k. An faciens contra consciam peccet mortaliter semp. vi. B. / Secundo debem⁹ equitatē iudicij formidare: quia rōem dabim⁹ ꝺ bis. xi. J. De oñi actu liberatiuo. vij. H clerici. de illa vita. xxv. L. O. H. Coniugati de bis. xxiij. Y.

¶ Dominica. ir. de epla.

Qui se existimat stare ꝛc. ꝑme cozin. xl. Iundus ideo a motu dictus est. q⁹ omīa que in eo sunt: transmutatōem bñt ⁊ mutabilitatem. Ūñ in auten. de alienatōe aut ꝓmutatōe eccl̄iasti. re. col. i. §. vt nō. quid erit stabile inter homīes ⁊ imobile vt nullam patiat̄ mutatōem cuz oīs noster stat⁹ sub ꝙpetuo motu ꝙsistat. Cum igit̄ nihil immutabile sit nisi deus. qui est ꝑm⁹ motoz īmutabilis. vij. ꝓbis. qui scōm boeciū ij. de ꝙso. stabilis manēs dat cuncta moueri. null⁹ q̄ꝫ tumcūq̄ꝫ sanctus. fortis. prudens. castus. de sua firmitate et stabilitate ꝙfidere debet. quia sicut freq̄nter cecidit. et multi ꝑores sancti ⁊ fortes ceciderūt: ita et nunc iterū cadere ꝑt. de vita enī transacta ꝑsumit̄ de subseq̄nti conuersatōe. extra de ꝑsump. c. mādata. Nam si sancti ⁊ viri fortissimi ceciderūt. quis vnq̄ꝫ poterit esse securus. vñ ꝟbus. Adam samsonē dauid regem salomonē. femīa decepit q⁹ modo tutus erit. Qui ergo se existimat ꝛc.

¶ In q̄bus ꝟbis duo notant̄. scz Aliquoꝝ vana ꝑs ūptō. cū ꝺr. Qui se existimat stare. / Horū cauta ꝓuisio. addēs videat ne cadat. / Primo nāq̄ꝫ videtur magna esse ꝑsumptio quoꝝūdā spūalium: quos dyabol⁹ ad spūalem supbiam deīcit et priuat bonis. nota. iij. Y. vel illoꝝ qui se iustos putantes alios temerarie iudicāt. xviij. Z. Scōo homo debet esse in via cautus: q⁹ caute ambulet. xxxi. C.

¶ De eadem dñica de euāgelio

Domus mea domus ozõnis vocabĩ. Lu.xix.

Scõm leges. C. de palatinis vel palaciis sacrarũ largitionũ. l. i. Dom⁹ imperatozis nõ potest ꝙuerti ad alios vs⁹ speciale inhonestos. Sic nᵉ dom⁹ summi impatozis. scz eccl̃ia. ꝺbet ad alios vsus cõuerti: ꝯ ad hõnestos. vt est ozare vel pdicare ⁊ psallere. Unde de reli. domi. c. ad hec dicit. ꝙ locus religiosus nõ debet mũdanis vsibus mancipari. Nõ enim semel deo dedicatũ est ad humanos vsus amplius redire nõ ꝺbet. xij. q. ij. Nulli liceat. In signũ huius christus intrans templũ eos qui hoc ad mũdanos vsus deputauerunt: scz venditiõem ⁊ hmõi. expulit dicẽs. Domus mea. ¶ In quib⁹ verbis duo notantur. scz Quomõ christus in eccl̃ia vult habere dominiũ amozis. cũ dicit. domus mea. ¶ Recipe seruiciũ bonoris. addens. domus oratõis vocabĩ.

¶ Primo enim vt xp̃us in eccl̃ia pacifice dominet sanctificatur. ix. Q. vl̃ vt domum anime ingrediat facit tria. xxvi. C. Secũdo christus vult in eccl̃ia habere seruiciuz honoris. et hoc in tribus. r. A. debet deuote frequentari. viij. U. Est apta predicatõni. xxvi. T. oratioi. viij. H.

¶ Dominica decima de epl̃a.

Diuisiones gratiarum sunt. idem aũt spũs. i. Corin. xij. ¶ Aristotiles in libro de vegetabilib⁹ dicit. ꝙ terra est principiũ materiale plante. a qua sumit prĩcipiũ sui nutrimẽti. principiũ vero efficiens in generatione fructuũ est calor solis. Quare plẽi dicunt ꝙ terra est mater herbarũ et plantarũ: et sol pater. Sz querit cuz idem sol ⁊ eadem terra sit in aliquo territorio vl̃ oz to. quomõ flores diuersoꝝ colorum et diuersarum ꝟtutum generant. Dicitur ꝙ licet sit idem efficiens ⁊ eadẽ terra. quia tamẽ illa terra nõ est simplex: sed composita ex quattuoz elemẽtis. vnde habz diuersas ꝙlitates. hinc ẽ ꝙ quilibet portio terre scõm naturã et qualitatẽ predñantem. florem et fructũ producit ꝓprie virtutis et coloris. Sic spiritualr in ꝓductione flo⁹ virtutũ anima se habet ꝙsi materiale prĩcipiũ siue mater. et spũs sicut efficiens qui scõm diuersitatem animarũ dispositionũ cooperatur ꝑ calozem gratie: et scõm merita vni⁹ cuiusꝙ diuersitatẽ flozum virtutũ pl⁹ vel minus. Ideo dicit de peni. dis. iiij. In domo. sup̃ illo verbo: vado parare vobis locũ. Hec est ꝓparatio mãsionis. quia sic parat nos sibi ⁊ se nobis: vt maneat in nobis. ⁊ nos in eo. quantũ quisꝙ erit ꝓticeps eius vel plus vel min⁹ ꝑ diuersitate meritoꝝ. Cum igit̃ merita nostra sint diuersa: sic etiam diuisiones gratiarũ. idem autez spiritus. ¶ In quib⁹ verbis duo notant̃. scz Diuersitas gratie qua aĩa adornatur. cũ dicit. Diuisiones.

Equalitas beniuolentie qua gr̃a p̃sentat̃ addens. idem autẽ spũs.

Dico ꝓmo ꝙ donũ gratie est septuplex. quo anima decorat̃ contra septez iacturas. xliij Z. Secũdo beniuolentia spũssancti est equalis. Nã quãtum ẽ ad spũm sanctũ singulariter omnẽ animã diligit. ix. k.

¶ Sermo de euang.

Deus ꝓpitius esto michi peccatori. Lu. xviij.

¶ Plinius in libro ꝺ mirabilib⁹ mundi dicit: ꝙ in india est quedam petra magna: ꝙ nulla potẽtia vel fortitudine põt moueri: sed si paruo digito tangat̃ statim mouet̃. Petra est xp̃us qui nulla sup̃bia ⁊ potẽtia ad pietatẽ moueri potest. qui si modica humilitatis affectiõe tangat̃. statiz ad grãm ⁊ pietatem commouet̃. Jacobi. iiij. Deus sup̃bis resistit: humilib⁹ autez dat grãm. Quare de peni. di. i. Importuna ꝺz Deus ipse est qui nullius intra se superari potest viribꝫ. publicani vero precibus motus est. scz deus ꝓpitius.

¶ In quibus ꝟbis duo notant̃. scz Inuocatio diuĩe pietatis. cum dic̃. Deus ꝓpitius esto.

Allegatio vicij ꝓpitatis. addẽs. peccatori.

¶ Dico ꝓmo ꝙ volens diuinã miscẽdiam impetrare. debet deum inuocare ⁊ ad eum recurrere. xvij. C. xxij. L. Secũdo debz se peccatorẽ cognoscere. xxxvij. D. iij. D.

¶ Dñica vndecima de epla.

Gratia dei sum

ꝛc.i. Corint.xv/ Autor in li. de causis dicit: ꝙ causa ꝑma influit bonitatē suam oībus vna influxiōe. sed res non recipiūt illam bonitatē omnes equaliter: sed scōm capacitatē siue nature. sicut videmus ꝙ sol ꝑ eundem radiū simꝫ ꝛ semel diuersos operaꝫ effectus. iuxta di spositōem materie. Nam ceram ꝛ pingue dinem liquefacit. lutū humidū exiccat ꝛ in/durat/ Sic gratia diuersos opatur effectꝰ iuxta conditōem recipientis. quosdā enim deus respicit ex gratia: sz malicia totaliter intenti grām non recipiunt sed excludūt et obstinātur carētia gratie. sic cor ℣ Pharaonis ꝛ iude. Quidā vo pulsanti gratie cor dis ianuam apiunt ꝛ grām suscipiūt. hos respicit deus sicut ℣ Petrū. Gratia enī primo intellectū illuminat ad cognitōnem et affectum inflāmat ad amorez quā dilectō/nem sequitur contritio. vt dicit de peni. di.i.c. magna in glosa. Quidquid igit tal opatur meritorie fit. qz ex gratia que oīa precedit. gratie enī omnia attribuenda sūt de peni. di.i. ℣ Horro in glo. Dicit igit me/rito tal in gratia existens cū apostolo. Gratia dei sum. ¶ In quibus vbis apostol? duo facit. // ℣ Ponit omīs perfectōnis fundamētum. cum dic. Gratia dei sum ℣ Ostendit fundamenti edificiū. addens. id quod sum. // Dico prīo ꝙ gra dei est fundamentū omīs pfectōis. xvij. ℣. Hz q̄rit̄ an requirat in iustificatiōe. xxvi. f/ Scōo totū edifitiū virtutū ꝓsistit in gra. Nam xps ingrediendo aīam tria facit: vt eā pficiat. xxvi. C.

¶ Sermo de euang.

Bene omnia fecit. mar. vij.

Ordo iuris expostulat vt qui alteri dat vitā. ꝙ eē sibi de necessarijs ad vitā prouideat ꝛ quib indiget. Hā idem iuris est ꝓnerorū. i. q. iij. Sicꝫ obiecerit. sic cui do ortū meū. necessario do sibi semitā ꝛ ingres/sum. ff. de seruitu. rusticor ꝓdiorū. l. fi. qui habet ortū hz ꝓmoditatē itineris. Cū igit deus scōm mgēm. ij. sententiaꝝ di. i. hoiem ad istum finē creauerit: vt summū bonum intelligeret. intelligendo amaret. amando possideret. possidendo eternaliter frueret. Jō necessario illis quibus indiget ad istū finem ꝓuidit. q̄ sunt tria bona. scz superiora equalia ꝛ inferiora. Superiora q̄bus indigemus sunt pater filius ꝛ spūssanctus. qui nos beatos faciūt scōz magist. i. sen. di. i. Equlia sunt angeli q̄bus indigem? vt nos adiuuēt āmonendo. custodiendo. Inferiora sūt mō? ꝛ create q̄b indigem? vt ea bñ vtām: vt ꝑ illa emundem ꝛ adiuuem ad illos puenire q̄ nos btōs faciūt eisꝫ inhere re possimus. Ideo merito dicitur ꝙ oīa bene fecit. ¶ In quibus vbis duo notanꝫ scz // Creatoris sapiētia in rerum ordīatione. cum dicitur. Bene oīa. Conditoris potentia in earū gubernatione addens. fecit.

¶ Dico primo ꝙ creator mundi oīa bene ordinauit. sed arguit de tribus. xxi. ¶ Secūdo deus oīa bene gubernat. xxi ¶ Sed quare nō gubernat hominē sine pecca to. x. ¶ Secundo quare hominē non per se custodiat absꝫ angelo. iij. T.

¶ Dominica duodecima de epistola.

Sufficientia no

stra ex deo est. scōe Corint. iij/ Autor de causis. Quidqd est causa cause: est causa causati Sol est causa fertilitatis ꝛ vbertatis terre. ꝛ terra fructꝰ g̃ ꝛ sol. Extra de regul iuris libro. vi. qō quis facit ꝑ alium. est ꝓinde ac si faciat q̄s per seipm. Cum ergo deꝰ creauerit hoiem libernm q̄ libertate non ꝑt bonū facere: nisi adueniēte gratia/ Ugī. ij. sent. dist. xxiij. Liberū arbitrium ꝑt ꝑ se eligere malū: sed bonum nō nisi gratia adiuuāte. Et ideo cū nichil boni meritorij opemur sine gratia: que a solo deo dat: merito dicim? ꝙ suffi/tientia nra ex deo ē. In q̄b vbis duo notanꝫ. s. / Defect? hūane īfirmitatis cū ℣ Sufficientia nra. // ℣ Profect? dīne bonitatis. addēs. ex deo ē ꝛc. Dico ꝓmo ꝙ magnū defectū hēm? infirmitatis ex origi nali. xxviij. ℣. Dico scōo ꝙ nē ꝓfect? est a solo deo ꝛ gra. sine q̄ nll? resurgere ꝑt. xxij. L. ℣.

¶ De eadē dñica ser. de euāg.

Beati oculi q̃ vidẽt q̃ vos vi-
tis. Lu. x. Dic̃ ꝓmẽta-
tor. ij. de aĩa. ad visum tria requi-
runt̃. s. vt⁹ visiua: obiectũ ⁊ mediũ Et ꝓm
autorẽ ꝓspectiua⁊ li. ij. requirit̃ debita dis-
positõ organi. s. oc̃li: debita distãtia ⁊ ꝓpor-
tionabilitas obiecti: visibil̃ raritas ⁊ illũi-
natio medij: Sic ad visionẽ spũalẽ q̃ deus
videm⁹: req̃rit̃ ꝓscia pura q̃ est oc̃l⁹ spũal̃
illa dꝫ esse absq; oĩ remorsu: qz alias null⁹
dũ vidẽre pt: nisi cũcta terrena vicia ⁊ mor-
talia deponat. de pe. di. i. Dũt q̃ arbitrant̃
in glo. Obiectũ visibile ẽ de⁹: q̃ ẽ ꝓportio-
nabilis scꝰ vniusc⁹q; dispositõnem. Ve-
dũ illũinabile intellect⁹ possibil̃. q̃ hꝫ tri-
plici lumĩe illũinari. scꝫ nal̃i. spũali. ⁊ su-
pernal̃i. lumẽ nal̃e ẽ intellect⁹ agens. q̃
solũ hꝫ illumĩare fãtasmata: ⁊ spẽs a sensi-
bilib⁹ abstractas: ⁊ ĩtellectui possibili im-
pꝫtas. Illa visiõe naturali nihil videmus
nisi nal̃ia sensitiua. vel arguitiue ex sensi-
bilibus deũ sub rõe primi principij vel pri-
mi motoris. Sic etiã pl̃s vidit deũ: quia
tali mõ deum cognouit: vt hr̃. viij. phisic̃.
xij. metha. De illa visione loq̃t̃ Aresto. ij.
metha. di. Sic̃ se hꝫ oculus nocticoracis
ad radiũ solis. sic se hꝫ intellect⁹ nr̃ ad ma-
nifestissima nal̃e. s. deũ ⁊ alia spũalia. Lu-
men spũale ẽ fides q̃ clarius intellect⁹ possi-
bilis illustrat̃. illo lũine ñ videm⁹ nal̃ia
sꝫ credita. qz fides ẽ ỏ reb⁹ ñ visis. ij. sen-
tẽtia⁊. di. xxij. Et extra ỏ summa tri. ⁊ fi.
cat. c. firmiter. Sic vidẽ⁹ deũ trinũ ⁊ vnũ
incarnatũ. mortuũ: ⁊ in cel̃ regnãtẽ. De q̃
visione dicit apl̃s. Videmus enĩ nũc per
speculũ in enigmate. Terciũ est lumẽ glie
q̃ sup oĩa nal̃ia ⁊ credita ĩtellectus illu-
strat̃: ⁊ eleuat̃ ad illa q̃ ocul⁹ nõ vidit: nec
auris audiuit: nec in cor hoĩs ascẽdit. De
illo lumĩe dic̃ ps. In lumĩe tuo videbim⁹
lumẽ. i. xpm. Et. i. pe. ij. De tenebris voca-
uit nos in admirabile lumẽ suũ. xpc̃ g̃ lo-
q̃ns de illa delectabili visiõe btũdis q̃m
discipuli e⁹ bũerũt fide ⁊ spe: ⁊ postea lũi-
ne g̃lie in re habituri erãt. dixit. Btũ oc̃li.
¶ In quibus v̈bis duo notãt̃. scꝫ. Stipen-
diũ causa⁊. cũ dicit. Beati oculi.
Exercitiũ clarum. addens. qui vident.
¶ Primo enĩ ꝓponit̃ meritũ qỏ nos ꝓmo
uet ad beatitudinẽ. qỏ ẽ in opatiõe v̈tutuꝫ
Nam q̃rundã pl̃oꝝ opinio fuit q⁹ hoĩem
felicem faceret. nota. i. L. xxix. LOI. Se
cundo subdit ꝑmiuꝫ quod consistit in visi
one dei clara. ꝑmo P.

Dñica. xiij. ser. de epl̃a

Ex propter trans-
gressores posita ẽ Gala. iij.
Varietas morboꝝ petit diuer
sitatem remediorũ. cũ autẽ voluntates ho
miuũ varie sint nec velle vniant̃ vno. ideo
nouis morbis noua q̃uenit antidota ꝑpa-
rari. In autentica. q̃bus modis nal̃es fi
lij efficiant̃ legitimi. §. Si q̃s vero. col̃. vi.
Vñ ouidius. Pectoribus mores tot sunt
quot in orbe figure: Ideoq; lex ꝓditur vt
hũana coerceatur audacia: et tuta sit inter
improbos innocẽtia. di. iij. c. facte sunt
Nam ꝑ leges nẽo bñ facere cogit̃: sꝫ male
agere ꝓhibet̃. xxiij. q. v. ad fidem. Merito
ergo dicit̃ lex ꝓpter transgressores ⁊c.
¶ In q̃bus verbis duo notant̃. scꝫ
Ut leges seruemus. cum dr. Lex
Mala vitem⁹. addẽs. ꝓpter trãgressores.
Debem⁹ leges seruare. quia sicut ce cus ꝑ
baculum dirigitur. nota. xxvij. E. F. G.
Secundo debemus mala vitare scꝫ adulte
rium. xxij. U. homicidiũ. xxxvij. C. Rapi
nam. xx. A.

¶ Sermo de euang.

Ihesu preceptor
miserere nr̃i. Luce. xvij. Vor
inuocãtis ẽplicat̃: vt acuti⁹ au
diatur. Sic freq̃ntius diuinã miscoiam
imploramus ⁊ inuocam⁹ vt deus celerius
misereatur. Quotiens igit̃ peccamus: ⁊ in
periculo eterne mortis constituti sumus to
tiens in dolore cordis deum inuocare de be
mus ⁊ eius miscoiam ĩplorare. de pe. dist.
ꝓma. Multiplex miscoia dat̃ his qui tpe
necessitatis ⁊ ꝑiculi vrgentis instantia. p̃-
sidium penitentie et reconciliationis im-
plorant. nec satisfactõ interdicenda est: nec
reconciliatio denegãda. qz miscoie dei nec
mẽsuras possum⁹ ponere. nc̃ tpa diffinire
apỏ quẽ nullas patit̃ venie moras ꝙuersio.

clamem? igit oēs in mortis piculo cōsti/
tuti. Jhesu ꝓceptor. ¶ In quibus verb
duo notant. scz // Peccatoris incitatō
ad inuocandū. cum dicit. Jhesu ꝓceptor.
Saluatoris cōmendatio ad miserandum.
addens. miserere nr̄i.
// Debet ꝓmo peccator deū sp̄ inuocare ꝓ
salute. vi. ¶ secundo dz emendare deum
quia nulli denegat suam misc̄iam. x. D.
/ Sed q̄ritur an oibus misereat. xxxiij. P.
¶ Dñica decimaq̄rta. sermo de epla.

Spiritu ābulate

t̄. Gal. v. ¶ Si essent due semite
vna leta secura: t tendens ad lo
cū ꝙsolatōis. altera tediosa. lutosa. t litigi//
osa: tendens ad locū turbationis t incarce
rationis. nullus sane mētis ꝓ pmo vl̄ pi
ro daret se piculose semite. sed potius iret
aliam. Sic in hac vita sunt duo semite.
Una sp̄us tendens ad beatitudinē solatio
sa et secura est. scz semita vtutū. que semp
in infinitū crescit in solacijs: nec obicē hz.
De q̄ dr de pen. di. i. non ꝑ in glo. Justo
rum semita quasi lux splendens crescit in
perpetuū diem. Alia autez semita ē carnis
multū tediosa lutosa: t piculis plena ten//
dens ad mortem scz semita iniquitatum.
que habz obicem. scz supiorem ptē rōnis:
que semp resistit t murmurat ꝫ peccantē.
Etiam hz obicem offensam creatoris. que
duo ipediūt ne transeat īfinitū. Potest
enī q̄s transire in īfinitū in malo. cū hic q̄s
possit eē sūme mal? de pe. di. ij. §. ecōtrario
Sed nō sūme bonus cū caritas crescat in
infinitū. Debemus eī eligere semitā sp̄us et
non semitā carnis. Ad q̄d hortat apl̄s
¶ In quib? vobis duo ꝓponūt nobis. scz
Quō semita anime est ambulāda. cū dicit
spū ābulate. / Desideria corpis cassanda
addens: et desideria carnis. / Primo nā
q̄z debemus ābulare semitā vtutū. xlvi. G
vel semita aīme ē: vt vadam? ꝑ ꝙsideratōz
sup hec. xlvi. P. secundo debem? carnis
desideria cassare q̄d fit q̄n corpus occidim?
nota. xxxvij. S L

¶ Sermo de euang.

Non potestis deo

seruire. ꝛc. Mathei vi. ¶ Scōm leges
.C. Qui militare p̄hibet vel nō. l. iiij. Nemo
potest duas milicias habere Sic sp̄ualiter
q̄ vult esse miles x̄pi: nō ꝑt esse miles mūdi
vel dyaboli: cū ille milicie repugnāt. vnde
xxiij. q. vltīa dr. Qui sunt milites christi:
non debēt studere seculari milicie. sz orōib
vacare. vñ accidit casus. Cū q̄dā nicola?
papa ꝓcepisset q̄busdā epis vt Romā veni
rent. karolus imꝑator rescripsit ei q̄ ire ñ
poterant: q? contra maritimos piratas die
noctuq̄ cū alijs fidelib? militarent. quod
papa dicit esse reꝓhensibile. cū ꝫ tantū mi
litibus secl̄aribus q̄eniat: et ad hoc ꝓban
dum adducit autoritatē apl̄i. ij. Thimo. ij
dicētis Nemo militās deo implicat se ne
gocijs secl̄aribus. sic cum dominus mūdi
sit dyabolus: qui milicia omnimodā habe
at contrariam christi milicie. qui dyabolo
vult seruire et militare: non potest christo
seruire t econuerso. Et hoc oñdunt verba
thematis. scz non potestis. ¶ In quibus
duo notant. scz / Dei seruitutis accepta//
tio. cū dr. Nō potestis. Dyaboli serui//
tutis refutatio. addēs. et māmone.
Primo debemus deo fuire ꝓpter tria. xl//
viij. O. xxv. L O H. secundo debemus
cauere seruicīū diaboli: quia vt seruitores
suos eternal̄r dānet: hec facit eis. xlvij. O

¶ Dominica decimaq̄nta d epla.

Alter alterius onera porta//

te: et. ꝛc. Gal. vi. Boues coniun
guntur vt bigam: vl̄ aratz facilius trahāt
sic vt habeā extra de ꝓsump. c. vltio. Jam
data celestia efficaciusq̄ gerim?. si nostra cū
fratribus onera portamus vel parciamur.
vt igitur legem t mādata x̄pi facilius im//
pleamus. hortamur ꝓ apl̄m. Alter alteri?
¶ In q̄bus verbis apostolus duo docet scz
Portare legē doloris. cum dicit. Alter al
terius ꝛc. // Seruare legem amoris. ad
dens Et sic adimplebitis.
¶ Primo alter alteri? dz portare onera:
q̄d fit ꝑ mutuā compassiōz. xxij. k. xiij. O
secundo lex amoris t concordie est haben
da vt legem x̄pi adimpleam?. ij. L. Et ꝫ
cum inimicis. ij. L.

¶ Sermo de euãgelio.

Adolescens tibi

dico: surge Luc. vij. ¶ Virga tenera facilr flectitur: et ad quãcumq; partem inclinar: sed cum indurar veterata flecti nõ pt quin fracturã patiar. Sic cum oĩs etas ab adolescentia in malũ prona sit. xij. q. i. c. i. Adolescẽs qui a iuuentute a malo retrahir: et ad bonũ inclinar faciliter sine lesione et fractura laboris ad assuefactõem vtutũ abilitar. Sed postq; in lenitatibꝫ et malicijs inueterat? indurar ad aliud nõ ducir nisi frangar. Est enĩ cõsuetudo altera natura. ij. phisi. g sicut consueuimus: ita dignamur facere. dicere et operari. ij. methaphi. quare cõmentator. ij phi. adducit qdam exemplũ q; qdam homines ita erant assueti comedere venenum q; erat eis cibus. Et de quadam puella copulanda alexandro dicir q; veneno erat nutrita: vt postq; ei coniũgeret venenositate eum interimeret et venenũ ei nichil nocuit quia cõsueta ab infantia. Sic difficile est consueta relinquere. vnde vsus. Qui nõ assuescit vtutes dum iuuenescit. Postq; senescit a vicijs cedere nescit. Vt igir ado lescens iuuenis surgat a vicijs et vtutibꝫ ꝺo seruiat. hortar p euãgelistã in themate

¶ In quibus vbis duo notanr. scz

Quomõ status iuuenilis est pronus ad corpis corruptõem. cum ör. adolescẽs

Amor pentelis ꝺz esse ad filior correctiõz addens. tibi dico surge

¶ Primo dico q; status adolescentiũ pronus est ad malũ. quod oñditur in filio prodigo. in tribus in quibꝫ male fecit. xvi. L

Scõo amor pentũ est necessarius ad filium iformatõem quo ad tria. xxx. P. quo ad honorandũ eos in duobus. xxiij. Z. q ad nutritõem xvi. P

¶ Dominica sedecima de epla.

Flecto genua

mea ad patrem ꝛc. Ephesior. iij. Solsequium versus illam ptem se inclinat. qua sol influentiaz magis suscipit. Sic cor hominis p affectũ ad deum ptẽz inclinare se debet in oratõne. quo maiorez impetram? pietatem. vnde Cypr̃ianus de conse. di. i. Oñ stamus ad oratõnem frẽs carissimi. inuigilare et incumbere ad pces toto corde debemus. cogitatio carnal et secularis abscedat: nec quicq; tunc anim? oꝫ illud solum cogitet qõ pcatur. Ideo sacerdos ante oratõem in pfatione pat hominuz mentes dicendo surlum corda. vt dñs rñdet plebs. habem? ad dñm. admoneat nichil aliud oꝫ dñm se cogitare debere. Claudar igir contra aduersariũ pectus. et soli deo pateat: nec in se hostẽ dei tempe orationis venire patiar hec ille. Sic etiam apostol? p popl̃o orauit. dans exemplũ aliter ꝛ nos p inuicem orare debemus. dicẽs. flecto genua ꝛc. ¶ In quibus vbis duo notanr. scz

Operis regulatio: vt fine nõ priuer cum dicit. Flecto genua mea.

Muneris impetratio: si digne postuletur. addens. vt det vobis ꝛc.

¶ Primo opus recte regular. si intentoz ad deum dirigamus. vij. H. ij. V.

Scõo munere nõ frustramur. si hec postulemus xiij. D. Sed quare non semp exaudimur vij. X.

¶ Sermo de euang.

Licet sabbato

curare. Lu. xiij. ¶ Pbus ꝺ somno ꝛ vigilia. Somnus requies est data animalibꝫ ꝓpter eor salutem. Sic quia multis vanis occupatõibꝫ et peccatis p hebdomadã inuolumur ad salutem datũ est sabbatũ. i. dñica: vt ab illicitis opibus quiescamus Quare etiã precipitur: vt habeat extra de ferijs. Omnes dies domicas a vespera in vesperam cũ omni veneratõe obseruem?. et ab oñi illicito ope abstineam?. ꝛ nichil aliꝺ in eo agẽduz est nisi deo vacandũ. ꝛ cũ hymnis ꝛ psalmis: ꝛ canticis spũalibꝫ deo seruiendum. de conse. di. iij. Jeunia. De bis ei opib? possum? deũ in dñica placare. ideo vulgariter sundag: ör qsi. suentag. sic igir licet aniam sabbato curare. ¶ In qbꝫ vbꝫ duo notanr scz. Justa occupatio bonor cũ ör. Licet Recta vitatio malor: addens. curare. Debem? igir primo diebus dñicis opibꝫ occupari. viij. L. Scõo dem? hec vitare xxv. C. ¶ Dñica. xvij. de epla

Obsecro vos ego vinct⁹ i dño ꝛc. Epł̄. iiij. Vitis siluestris fit domestica p culturam et econuerso sic homo qui p negligentiā culture vitiatur in labrustā et peccatorez .indiget diligenti cultura vt reducat̄ in statum rectū ꝛ iustū antecz̄ indurez in culpa.qđ fieri dz p p̄dicatorē vł p̄latum.de pse.di.v.c.Nunq̄m. Inserant infructuose arbores vel gēmis ł surculis:vt quo post tpe laboris tui dulcia poma decerpas .Doctor igr̄ ecclie ł attendens vt labrustas i vites domesticas ꝛ arbores virtutū plantet.inserit surculos virtutum.ut inde dulcia poma vitutum colligat de pomerio cordis.di.Obsecro. ¶ In qbus vbis duo nos informat.scz Cliam veritatis ambulare.cum dic̄. Obsecro vos. // Pericula mundi vitare. addens.vt digne ambuletis ꝛc.

¶ Primo debemus viā veritatis ambulare et virtutis.xlvi.G.xli.k. secundo debem⁹ picula mundi cauere.xxxi.C.

¶ Sermo de euang.

QVid vobis vi detur de christo Matb.xxij. Videns p vitrum coloratuz celum clarum eiusdē coloris diiudicat Et bñs palatū vł linguā infectā humore febrili.cibum dulcē iudicat esse amarū Sic infectus malicia: alios nō bene p̄t iudicare. Debet ergo iudicans alios immunis esse a peccato.nota.xxxi.H. Cum igit iudices:ꝛ psules regentes alios.omni iniquitate sūt infecti.sunt adulteri.vsurarij.fornicatores crapulosi.lusores.ambitiosi.transgressorez hmōi non p̄sūt .nec audent corrigere nec iustificare.quia talia mala nō estimāt.cū nec deuz timeāt nec p̄cepta papalia.nec impia lia teneant. his nihil videt de christo cuz interrogati fuerint.scz Quid vob videtur de christo. ¶ In qbus verbis duo notant scilicz // Peccatoris iniquitas detestabilis.cum dr.Quid vobis videt. Saluatoris pietas mirabilis.addens de christo ꝛc. ¶ Dico primo petōrum quorundā magna est iniquitas.qđ de omibus bñficijs a xpo receptis sunt ingti:imo ꝺ xpo eis nihil videt.ꝛ sūt tria genera.vi. T.U. Secdo notat mirabil pietas saluatoris:q̄ sic dissimulat cum petōribus.xvi. B.vij.U. ¶ Dñica.xviij.de epła.

GRatias agodeo meo semp. prime corinth.i. Philosoph⁹ dicit.iij..ethi. q̄ plura bñficia recipim⁹ a deo:sed ex toto sibi nec pntib⁹ satisfacere possum⁹ sed q̄n tum possibile est ei⁹ bñficia recognoscam⁹ si vlterius aliq̄d expectare velimus: q̄ q̄ huiusmodi bñficijs deo grās nō agit.penuriam ꝛ maledictōz merez. Qui vo grās ei agit.miscōiam ꝛ bñdictionem p̄sequit̄. vt habet̄.xvi.q.i. Reuertimini in fine. iō pro beneficijs impensis ei gratias referamus di.Gratias ago deo meo. ¶ In quibus verbis apostol⁹ nos ꝺ duobus informat.scz ¶ Deo gratias agere.cum dicit Gratias ago. Bñficia dei recolere.addēs.deo meo.

¶ Dico primo q̄ debemus deo grās agere de multis beneficijs collatis.vi.T.U. Et in iuuentute.xxv.P. Secundo debemus eius beneficia semper recolere ad hoc fiendum mittit nobis tres nūcios.xvi.A.

¶ Sermo de euang.

SVrge ꝛ ambula.Matb.ix. Auicēna dicit .iij.can.fen.ij.q̄ paralisis causatur ex tribus.scz frigiditate p̄stringente: humore opilante:aut vulnere ledente. Ex his nanq̄ transitus sanguis et vtutis naturalis impeditur ne transeat ad instrumēta sensuū.vnde tunc priuat sensus ꝛ motū naturalis Sic cupiditas que ē radix omniū malarum affectionū.affectū pietatis stringit rōnem opilat:ꝛ aīmā intantū vulnerat q̄ per instrumenta corporis nō valeat exercere opera pietatis nc deo p deuotiōem adherere.vnde Gregorius.xlvij.di.Bonorum auctori inherere nō valem⁹ nisi cupiditatez a nobis que omniū malorz radix est abscindam⁹ . Debemus igitur surgere a cupiditate et ambulare per affectum pietatis secundū quod quilibz hortatur i verbis thematis .

¶ In quibus duo notãtur. scilicet Despectus cupiditatis. cum dic̃. Surge. Affectus pietatis. addens. et ambula. Debem⁹ primo cupiditatem despicere. xl/iij. B./ Secundo debemus opa pietatis exercere. iij. F. xxiij. K.

¶ Dñica. xix. de epla

Deponẽtes men

dacium ꝛc. Ephesio⁹. iiij.

¶ Solinus dic̃ q⁹ seps quidaꝫ serpens est: cui⁹ lingua ita venenosa ẽ q⁹ si tãgat hominẽ. totus homo liquescit carne et ossibus ex fortitudine veneni. Sic lĩgua mendax hominẽ inficit ꝛ resolut: quia veritatem vite ꝛ fame adnichilat et diminuit. Ideo ysido⁹: vt allegat xxij. q. ij. Omẽ gen⁹ mẽdacij summope fuge: nec casu nec studio loquaris falsum: nec vt p⁹osis mẽtiri studeas: quod etiã hortatur apl⁹us.

¶ In q̃bus verbis apostolus duo hortat̃ scilicꝫ // Mendaciũ fugere. cum dicit Deponentes. // Veritatem amplecti. addens. loquimini veritatem.

¶ Dico p̃mo q⁹ mendaciũ est cauendum xxxiij. D./ Secũdo verũ est dicendũ xxi. k xxviij. Q. Veritas comparatur aque benedicte. xix. B. facit credulitatẽ. xxvij. C. xxxiiij. D

¶ Sermo de euang.

Multi sunt voca

ti. ꝛc. Matthei. xxij. ¶ Scõm canones tria requirũtur ad hoc vt aliquis sit ydoneus ad ecclĩasticam dignitatem. scꝫ etas. morum grauitas. ꝛ sciẽtia. extra de elec. ꝛ electi. p⁹. Cũ in cunctis. Etas vt sit exptus. Nam puer inexpertus non bñ regit. Ecclĩastes. x. Ue tibi terra cuius rex puer est. Morum gũitas: quia compositio mor⁹ ꝛ corpis indicat q̃litatem mẽtis. xli. di. in fine. Scientia: q⁹ vilissim⁹ ꝓputand⁹ est qui precellit dignitate: nisi etiã p̃cellat animositate et scientia p̃ma. q. i. vilissimus: sic null⁹ est ydoneus ad sublimitatẽ et dignitatẽ eterne bĩtudinis nisi hec tria habeat spũaliter Oportꝫ primo habere etatẽ ꝛ diuturnitatẽ in virtutibus. honestatẽ et veritatẽ in moribus scientiã ꝛ intelligentiã seu intelligibilitatẽ in celestibꝫ. Et q⁹ multi ad hoc vocantur: et pauci bñt. ideo dicit multi sunt ꝛc.

In q̃bus verbis duo notãt̃ scꝫ Vocantis benignitas. cũ dic̃. multi sũt vo. Tardantis malignitas. addens. pauci vo electi. ¶ Primo magna ẽ dei benignitas. q⁹ multos ad gl̃iam vocauit: nec cessat vocare p⁹ tres nuncios. xvi. A. vocat deus ad sequelam. xxviij. I. vocat deus ꝛ dyabol⁹ xli. L. Secundo notatur p̃uitas tardãtis peccatoris: q̃ prẽm vocantẽ refutat obpro brioſe. xvi. T.

¶ Dñica vicesima de epla

Nolite

inebriari vino ephe. v./ Medici ꝓhibent summe: febricitantibꝫ vinuꝫ. cui⁹ ratio est. quia accendit summe materiã febris. Sic medicus animarũ apl⁹s ꝓhibet vinum. quia incitat luxuriam ꝛ omne malum. vñ Hieronim⁹ in epl⁹is suis. et. xxxv di. luxuriosa res est vinum. et tumultuosa est ebrietas: ratio est. quia hodie seruitus non esset si ebrietas nõ fuisset. vñ dicitur eadem dis. sexta die. q⁹ in principio generꝫ humani ignorabat̃ ebrietas. Sed q̃n primus homo Noe vineam plantauit. labrusras transplantando. dedit naturaꝫ: sed ignorauit potentiã eius. itaq⁹ vinuꝫ nec suo pepercit autori. Fuit etiã ebrietas origo incestus pessime. sicut legim⁹ q⁹ prẽm Loth inebriauerunt filie sue in mõte. ad quez timentes incendiũ sodomitarũ cõfugerant. et habitabãt in spelunca ꝛ dormiebãt cum patre. Item ea. di. in. c. vinolentũ vr. Spõsa xp̃i vinum fugiat vt venenũ: quia vinũ et ebrietas incendiũ est. Ideo apl⁹s etiam ꝓhibet dicens. Nolite ¶ In q̃bus verbis specialiter duo notantur.

Prohibet vicium gule. cum dicit. nolite inebriari vino. // Predicit febrem luxurie. addens. in q̃ est luxuria.

// Primo debem⁹ cauere ebrietatẽ ꝓpter hec. xxij. B./ Queritur an ebrietas semꝑ sit peccatũ mortale. xxij. L./ Secundo debemus fugere luxuriã. q⁹ dissipat substãtiam corpis et anime. xxi. V. q⁹ est filia diaboli ibidem. ¶ Sermo de euang.

Domine descende prius q̄ moriat filius meus. Johānis.iiij. Medicus tempe necessitatis quando de morte infirmi timetur. solet plus honorari et instanti⁹ vocari ad infirmū. Ecci.xxxviij. Honora medicum ꝓpter necessitatez. Sic quādo homo ꝓpendit ex aliqua temptatōe pcūm imualescere antēq̄ p ꝓsensuz spūs rōnalis moriatur vel etiam ne homo corpaliter citius moriat: ꝓpter peccatū quis citi⁹ moritur.xxiij.q.iij.c.ea vindicta: debet deum inuocare vt descendat p suaz grām prius q̄ spūs moriatur. ¶ In quibꝫ vbis duo ꝓponūtur. scz Mirabilis opatio caritatis. cum dicit. Domine descende.

Laudabilis obuiatio calamitatis addens prius q̄. Dico primo q̄ caritas dei fecit eum descendere vt nos gubernaret. nobiscum habitaret ⁊ ꝓseruaret.xxx.post. I. Sc̄o deus nostre calamitati ⁊ miserie obuiat et sua gratia p̄uenit.xvij.I. ¶

¶ Dom̄ica xxi. de epl̄a.

Induite vos armaturā dei ⁊c. Epł̄. vi. Cass. libro.i. epl̄a.ix dic. Ars bellādi si n̄ ꝓficitur cū fuerit necessitatis non habet. Discat ergo miles in vico qđ perficere possit in bello. animos subito ad arma nō erigunt. nisi q̄ seipos ydoneos p̄missa exercitatione disponūt. gestiunt vituli certamīa que implēt etate robusta. catuli etiā nouelli venatōibus ludunt. Sic nisi homines prius fuerint leuiter imbuti. ad ꝫ qđ intendūt ydonei neq̄unt repiri. primordia cuncta pauida sunt. aliter nō tollūtur: nisi cum rebus necessarijs nouitas abigatur: Ex qbus vbis colligitur. q̄ inter alia que necessaria sunt bellatori. est exp̄tia armorum et assuefactō a iuuentute: sicut probat p exemplū vitulorū ⁊ catulor. In cuius figura legit. i. Regū. xvij. de Dauid q̄ non habuit vsum armorū quez Saul repulit. quia armatus armis illius incedere nō potuit. Sic etiam spūaliter nisi armis virtutum vt sunt orōnes. dolor. flet⁹. et lacrime xvij.q.viij. Non pila: a iuuentute exercea mur in senectute hmōi virtutes exercere non valem⁹? Hortat ergo ap̄lus ad virtutum exercitationē dicens. Induite.

In quibus vbis hortatur specialr duo. s. Virtutis exercitatōem. cum dic. induite. Salutis progressionē addens. vt possitis.

¶ Primo enī debemus virtutibꝫ armari contra diabolū: ⁊ sunt quatuor ꝓtra omnes inuasiones.xxxij. I. ¶ Secundo debem⁹ per patientiā bellare.xxxij. B. vel ardua agredi ꝓpter xp̄m.xij. I. ¶ Sermo ō euāg.

Iratus dominus tradidit eum. ⁊c. Mathei.xviij. Querit an spūs maligni vicioruz incentores. deducāt aīmas morientiuz ad purgatoriū: et sint eor⁹ tortores. Et videt q̄ sic p mgr̄z. iiij. sen. di. xlvij. c. vlt. dicentem. dem̄ones habebūt tortores in pena: qs habent incentores in culpa. In oppositiuz dem̄ones nō querūt vtilitatem animaruz. sed purgatorij est ad vtilitatē animarū: g̃ non purgāt eas: cum sciant indubitāt hoc esse ad earū salutem. Rñdet richard⁹ iij. sup sn̄ias dist. ij. ar. ij. q. iij. q̄ pena purgatorij nō fit ministerio demonū: sed solū diuina iustitia. Cuius rationē assignat: q⁹ nō decet istū qui de aliquo triumphauit. iuste postea puniri ꝓ ipm: sed aīme q̄ sunt i purgatorio. iusticie adherendo vicerūt diabolum: ergo non esset cōueniens q̄ punirent ministerio eorū. Ad mgr̄m vo rñdet. q̄ ill̄ vbum magis intelligendū est de dānatis et ꝓ tempe añ iudiciuz ꝓ quo bi tradunt tortoribꝫ infernalib⁹? Debet igit̄ quilibet cauere a peccatis: ne dñs iratscatur sup eū et tradat eum tortoribꝫ. ¶ In quibꝫ verbis docet euangelista duo. scz Cauere diuinaz vindictā. cum dicit. Iratus dominus. Recolere vindicte penam. addēs. tradidit eum ⁊c.

Primo debemus dei vindictā fugere. et ad eius misericordiā cōfugere decio septio B. C. Secūdo debem⁹ penam vindicte recolere. v. P. xvA.

¶ Dñica.xxij. sermo de epl̄a.

Confidimus in dño Jhesu Xp̄o Phil. i. Viatori summe

cauendū est ne cadat in ꝓfundū precipiciū Sic homo fidelis ne cadat in desperatōez de peni.di.i.serpens in glo. Non debemus desperare: ymo debem⁹ moliter duas molas.spei ⁊ timoris. Ñ ōr non pignora superiorem molā: nec inferiorē Ille superiorē pignorat q̄ non timet. ille inferiorē q̄ ita timet q̄ in desperatōz cadat. qō est periculosissimum pcūm in spūmsanctū. qō nec ℔ nec in eternū remittit. Quare Leo papa ō pe. di.iij.c. Sceleratior omnib⁹ iuda: et infelicior extitisti. quez nō penitētia revocauit ad deum. sed desperatio traxit ad laqueū. ℔ malum euadim⁹ quādo confidim⁹ in dño ihesu xp̄o ¶ In qbus verbis apl's oñdit q̄ confidere debemus in dño.

Quia ad saluandū habet plenitudinē potestatis. cum ōr. Confidimus.

Ꝓmptitudinē pietatis. cuz additur. in domino ihesu.

Primo habz plenitudinē ptātis ad salnādum nos in tribus. xxix. ¶ Secundo hz ꝓmptitudinē pietatis ꝓpter tria. vi. A

¶ Sermo de euang.

Reddite que sunt

Reddite que sunt cesaris cesari ⁊c. Mathei. xxij. Scōm quod habet extra de ꝓmoda. c. cum grā. Res quā aliquis ꝓmodatā accepit. de lenissima culpa tenet de dolo ⁊ lata culpa. quia talem diligentiā qualez in suis reb⁹ adhibere debet. ff. e. in rebus. ymo nō sufficit talem adhibere. q̄lem in suis rebus. si alius diligenti⁹ custodire poterit Et ideo cōmodatū dicitur alicuius rei ad aliquem specialem vsum gratuita facta cōcessio. Et notanter dicitur ad aliquez specialem vsum: qz ad certuz vsum cōmodat Et ideo si tibi cōmodauī equū: vt ad villam duceres et tu duxisti ad belluz michi teneberis. ff e. si vt certo. §. si iterdū. Sic spūaliter: quia deus homī spūm et carnez ad tempus vite ꝓmodauit. ad certū vsum hoc fecit. sez aīaz. ad vsum ⁊rutis ⁊ sanctitatis. carnez ad vsum seruitutis ⁊ hūilitatis: vt spūi quasi cesari obediat ⁊ seruiat Ne igit deo teneamur de dāno: rōnez reddere de alio vsu imundicie vel inobedientie debemus omī diligentia cauere ⁊ reddere In qbus ⁊bis de duob⁹ instruimur. sez qualiter de beat.

Dño tpali honor ⁊ obedientia. cum ōr. Reddite que sunt cesaris ¶ Dño eternali amor et reuerētia: addens. q̄ sunt dei deo. Primo debem⁹ spūali dño sez sacerdoti honorē impendere. xxi. C. xxiij. Z. ¶ Secō debemus deo coz nīm reddere. xlvij. H. vl' ex corde diligere. xxxvi. P. vel aīaz locatā reddere mūdam. xvi. J. vel de his deo debemus. ¶ Dñica. xxiij. de epla.

Fratres

Fratres carissimi ⁊ desiderātissimi gaudiū meū ⁊c. phi. iij. Quāto ei casus nosciꝰ periculosior. tanto a ductore studiosius ꝓclamat ad cauendū sed q̄ cū hoc in mundo nihil sit dānabilius ⁊ periculosius pctō mortali: quia q̄ cadit in ip̄z moriꝰ spūalr: ⁊ quo ad se ab oibus bōis suspenditꝰ. i. q. i. sacerdotes. traditꝰ etiā dyabolo. xi. q. iij. Audi. Jō apl's volens nos ducere i viā beatitudis secure ne p fragilitatem carnis in foueā peccati cadam⁹. hortat nos firmiter iu ⁊rutib⁹ stare dicēs Fratres ⁊c. ¶ In qbus ⁊bis hortat nos ad Digne merendū p̄miū. cū dic. frēs. Debite attingendū terminū. addēs. i dño ¶ Debemus ꝑmo firmiter stare in seruicio dei. xlviij. G. ¶ Secūdo nō debem⁹ deuiare a termīo: sed dño seruire. xlviij. O

¶ Sermo de euang.

Domine

Domine filia mea modo defuncta est ⁊c. Mat. ix. ¶ Videm⁹ q̄ hō viuēs naturalr moriꝰ. q̄ aīa a corpe sepatur. quia pbus de ꝓmo ⁊ morte dic. Mors nichil aliud ē q̄ꝫ recessus aīe a corpore. Sed impossibile ē q̄ hō mortu⁹ naturaliter reducat ad vitam cuz scōm pbm in p̄dicamentis in. c. de priuatōne. a priuatione in habitū mutatō est impossibil. Si ergo debeat fieri mutatō talis de morte ad vitam. oportz q̄ fiat supnaturaliter per potentiam diuinā. Sic spūalr homo p se p̄t mori pctō. sed resurgere nequit ad vitam spūalem: nisi p p̄ntiam et potentiā dei. de pen. di.i.c. porro. §. si ante q̄ꝫ. sicut corp⁹ viuere nō p̄t absente aīa. ita nō nisi deo p̄nte anima viuere p̄t. Cū igit deus p infi

nitam suã potentiã solus possit tam naturaliter q̃ spũaliter hominẽ reducere ad vitã sicut hic princeps p̃ vita corpali filie siue saluatorem exorauit. sic nos p̃ spũali vita aniẽ filie xp̃i exorare debemus dicẽtes Domine ꝛc. ¶ In quib⁹ ꝟbis instruimur de duob⁹. scz // Quomõ moriãi.

Per absentiã dei penal'r. cuz ór. dñe filia mea. Per p̃sentiã ipsius spũaliter. addẽs veni. ꝛc. ¶ Dico primo q̃ aniã nr̃a peniteriter moritur ex tribus. xxx. H. / secundo anima morit̃ spũaliter sic. xxvij. s. T.

¶ Domica. xviij. de epla.

Eripuit nos ó ptãte tenebraruz ꝛc. col. i. / Arbor plantata in turpi et sterili terra. si ad terram fertilez transplantat̃. si ibi debet fructificare. necesse est vt terra sterilis ab eius radicibus taliter deponatur. sic q̃ cum pctõrib⁹ i mõdo sunt multũ conuersati. p̃ priam translati ad aliam vitã. cum priorib⁹ vlterius non dñt conuersari. Cui⁹ ratõ habet̃. xxvij. q. i. Sepe malorũ consortia bonos corrumpũt. q̃nto ergo magis eos q̃ ad vicia p̃ni sunt. In signũ hui⁹ ꝓhibet eccl̃ia hebreis ad fidez translatis. cum bis q̃ in veteri ritu sunt conuersari: ne forte eorũ pticipatõe sꝰuertãt vbi sñp Debem⁹ ergo vltra peccata. ꝛ malam societatẽ cauere. quia de⁹ eripuit nos In quibus ꝟbis notanr̃ specialr̃ duo. scz Conuersatio dãnosa a qua nos xp̃s liberauit. cum ór. Eripuit nos.

Translatio gl'iosa quam nob⁹ ordinauit. addens. ꝛ transtulit. / Primo christus nos a morte liberauit. vi. A. B. / Secundo de⁹ transfert iustũ. vi. H.

¶ Sermo de euangelio

Videbũt filium hominis in nubib⁹ ꝛc. Matthei xviij. / Ratio natural' dictat et diuina iusticia hoc exigit. malũ puniendũ esse. et bonũ remunerãdum: q̃d si nõ. policia vniuersi periret. g̃ scõm Senecã in libro ó remediis fortuitor⁹: puniri malos iustuz est. Et hec⁹. iij. de ꝓso. Nullũ malũ impunitũ. nec bonũ irremuneratũ. Cũ igẽ hanc virtutẽ que est iusticia. reddens vnicuiq̃ q̃d suum ẽ. siue sit pena' afficiendus siue p̃mio remunerãd⁹. nullus homo bẽe possit p̃fecte: er eo q̃ homo. nec pctĩ qualitatem: nec peccantis affectũ. neq̃ ꝓpositũ mentemq̃ alterius videre aut cognoscere possit. ideo vt mala puniant̃ ꝛ bona remunerent̃. necesse est ꝛ rõni cõsonũ. habere iudicem vniuersalẽ. s. deum: quẽ scõm Aug. xviij. q. iij. Deus: non fallit n⁹ pctĩ q̃litas nec peccantis affectus. Cuius autem talia foris audiũt. qualia ex intimis proferunt̃ ꝛ xvij. q. v. humãe. vt dãnet malos et saluet bonos. iustis appebit vt pi⁹ ꝛ mi⁹ficor⁹ pẽ remunerator omniũ bonor⁹. Reprobis aũt scõm mgẽ m. iij. sent. di. xlvij. vt fili⁹ hoc⁹ mis nõ in forma dei in q̃ haberent summã delectatõem: quã non meruerũt: sed vt filius homis apparebit ad eor⁹ confusionẽ et terrorem: q̃d dicũt ꝟba thematis. ¶ In q̃bus ꝟbis duo notanr̃. scz Temp⁹is incertitudo. cum ór. Tũc videbunt filiũ homis.

Judicis celsitudo. addẽs. in nubib⁹ celi ¶ Dico primo q̃ de illo tpe q̃n ille iudex venerit nõ est certitudo. iij. Y. / Secundo notatur celsitudo iudicis: et hoc ꝓuocãdo examinãdo ꝛ sepãdo. iij. Z. ꝛ. v. A B. C.

¶ Et tantũ de tempe. ꝛc.

Expedito prio. aggrediar nũc ad scõz videlicz ad sctõr⁹ ꝛ festiuitatum principaliũ themata siue introductoria. iuxta materiarũ exigẽtiã applicabiles et b⁹ in speciali. Et vltimo aliq̃ subiungã themata de cõmunib⁹ sanctor⁹ et hoc in generali. Et primo de natiuitate domini nostri Jh̃u xp̃i.

¶ Lux orta est Isaie. ix. habetur in directorio de tempe post aduentũ dñi.

¶ De eodem.

¶ Egrediebat̃ foras ꝛ loquebat̃. Nota. vij. H H. ¶ De sancto Stephano.

¶ Stephanus plen⁹ gratia ꝛ fortitudie ꝛc. Actũ. vi. Nam scõm naturales fortitudo est ꝟtus q̃ habet hominẽ firmare. nota. xij. H. Stephanus nanq̃ ꝟtute fortitudinis fecit magna. q̃ aggressus ẽ arduaq̃ audacter, sustinuit aduersa patiẽter. ꝓfecit

aſpera ꝓſtanter. de qbus nota. xij. T

¶ De ſancto Johanne euāg.

¶ Calicem meū bibetis. Matb. xx. Expo/ne calicem ꝑ aduerſitate. nota. xij. Z. xlviij U. ¶ In die circūciſionis dñi.

¶ Poſtq̄ conſūmati ſunt dies octo. Lu. ij. nota in directorio de tpe.

¶ In Epiphania dñi

¶ Aptis theſauris ſuis obtulerūt ei mu. Mathei. ij. nota in directorio de tpe.

¶ In purificatōe Marie vgis

¶ Suſcepim? deus miſcōiam tuā ꝛc. ps xlvij. ſicut eccl̄ia confugiētes defendit: vt notat. xxxviij. Z. ſic Maria templū ſeu ta bernaculū xp̄i confugientes defendit. In/troduc. ꝑ q̄ſtiōz. iij. L. vt ꝙ Maria eēt mū dum templū ꝑ filio dei. tota trinitas eam inſcripſit. nota. xxiij. E.

¶ In annunciatōne virgis

¶ Ecce concipies ꝛ pies filiū ꝛc. yſa. vij. Introductōem et ꝓſecutōem: quere. xxxi. E. F. ¶ De ſancto Geozio

¶ Certa ſicut bon? miles. ij. ad Thimo. ij. Introduc. et ꝓſecu. nota. xxx. A. B. C.

¶ In tranſlatōe alicui? ſancti.

¶ Enoch placuit deo et tranſlatus ē. Ec/cleſiaſtici. xliiij. nota totū. vi. N. O.

¶ De ſctō Anthonio ordis mioꝝ

¶ Dedi te in lucem gentiū. yſa. xlix. ſcōm pbm nota. xx. S. Deuc ſic Anthonius q̄ alte tonans interptat. quia grām ſermonis non ſub modio occultauit: ſed mundū illūi nauit. Datus eſt a deo in lucez gentiū. An thonius nāq̄ luci compat. ꝓpter tria Pri mo lux tenebras expellit. ſic ſermo eius pre dicationis diabolū ꝛ viciū. nota. xviij. A. ſecundo lux illumīat. ſic ipe converſatione boneſte iuxta doctrinaz apli. nota xxv. N/ Tercio lux letificat tribulatos: ſic ipe mi raculis qbus quotidie chozuſcat. nota ī eo legenda. ¶ De ſctō iobāne baptiſta

¶ Viam dñi ꝑpauit. ꝛc. vox eccle. Nā ab errantibus in mōo vir bonus ꝛ prudēs eſt eligend? nota. xxx. Y. applicat. Deus igit vt nos ab his mortiferis ītraberet. homi nem viz iuſtum autorē in mūdum miſit. q̄ nobis viam dñi ꝑparet ꝛ patam oſtenderet. quare dicit ꝛc. Nam iobānes in vita ſua nobis oſtdit quō in bereno huius ſeculi ē ambulandū poſt deū. p? noſtros ét ante ꝓ ximos. de qbus nota. xxx. Z. viam ꝑmam oſtdit nobis ſua puritate naz beremū que/ſiuit ab infantia. ne leui ſaltem maculare poſſet famine vitā. Nota in eius legenda ſecundā viam etiam ambulādo oſtēdit ideo iudei putabant ipm cē meſſiā, pmiſſū mittētes ad eū ſacerdotes et leuitas ad in terrogandū. Matb. xi. in euangelio/ Ter/ciam viaz etiā oſtdit increpando Herodē de inceſtu. informādo milites quō nemini calūniam facerēt: ꝛ iuſtū ſtipendiū accipe/rent. de qbus Luce. iij. Marci. vi. et in le genda. ¶ In feſto Petri ꝛ Pauli

¶ Ecce nos reliq̄mus oīa et ſecuti ſum? te. Mat. xix. Nota totū ꝓceſſum. x. F. G

¶ De maria magdalena

¶ Maria conuerſa eſt. iobānis. xx. Nota xxv. X. Y.

¶ De eodem.

¶ Maria optimā ꝑtem elegit. Lu. decio Nota. xxvi. O P.

¶ De ſancto Laurentio

¶ Igne me examinaſti ꝛ nō ē inuēta ī me iniquitas. ps. xvi. nota. iiij. D. E vl. xxvij Z vel. xxx. B.

¶ De ſancta Clara

¶ Sicut lux meridiana clara eſt. yſa. xviij Pro introductōe nota q̄ tria mulierē cla rificant. qbus btā Clara fuit clara. xxviij. S. Nam triplicē būit claritatem. ſ. gene/ris. quia in vtroq̄ genere et ꝑte militā/ris fuit. nota eius legendā. In principio v tutis. nota eius vitā. etiā diſpenſatiōis. q̄ non terreno. ſz regi altiſſimo copulata eſt. In cuius ſignū mater regis cum cetu vgi/num ad eius obitū venientes. animā eius ſanctiſſimā xp̄o regi obtulerūt ꝛc.

¶ De aſſumptōe btē virginis.

¶ Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato ꝛc. ps. xliiij. Nota totū. xxxviij. R. ¶ De ſcō Ludouico ordis mioꝝ

¶ Rex iſrael mutauit bītum ſuum: et in/greſſus eſt bellum. iij. Regū. xxij. Nota. xx T. Ludouicus igit fideliſſimus vaſallus ſummi regis: voleus cum dño vniuerſoz̄ in hoc ſeclo ptra aduerſarios humani gene ris bellare: mutauit bītum ſuum. ſumens pro galea cappam: ꝓ lozica bītum ſiue cut/

tam. p balista brachia extensa in modum crucis. cordam p gladio. crucem p hasta. et sic pugnādo cōtra aduersariū ingressus est bellū. vicit nanq; dyaboli superbiam p hūilitatē. de q nota. ij. k. Et in legēda eius de humilitate. mōi gliam p paupiatem. x iiij. S. Nota quomō paupibus superflua distribuit. q quomō gloriaz mundi spreuit in legenda. Carnis nequiciā p castitatē. q abstinentiā. q corpis maceratiōem. Nota. i. E. f. et in legēda quō corp⁹ flagellauit. ꝛc.

¶ In natiuitate dñs gl'iose

¶ Egredietur virga de radice yesse. ysa. ix. Nota ix. E. Sicut igit virga sine macla virtute solis pgredit. sic dñs gloriosa absq; macula peti virtute spūssancti sanctificata de stirpe regia est nata. ideo dr ꝛc. Queritur vtruz Maria habuit potentiā peccandi p⁹ natiuitatē. xxviij. U. Maria ꝓpatur virge ꝓpter tria. quia est flexibilis clementia et pietate: expulsiua bestiaꝝ demoniorum. potestate: directiua prudentia. q sapia. de q̄ bus nota. xviij. E.

¶ De inuentōe sancte crucis.

¶ Benedictū lignum p quod fit iusticia Sapie. xiij. Totū quere. xlij. A B

¶ De exaltatōne sctē crucis.

¶ Hoc signū erit in celo. ꝛc. Dux ecclie Dux volens ire ad bellum. exigit signū distinctiuū. scz vexillum. qđ habet subditos suos confortare: sed inimicos terrere. q fugare. Sic filius dei in iudicio eriget signū crucis seu vexillum cōtra omnes aduersarios. Sunt nanq; ducis nostri tria signa ꝓfortatiua erecta. q exaltata ante nos. que si diligēter pspererimus. aduersarios superamus. de q̄bus nota. xxvij. k.

¶ De angelis.

¶ Angelis suis mādauit de te. ꝛc. ps. xc. Nota totum. iiij. P. Q. R.

¶ De sctō Francisco pēnō.

¶ Vidi alterū angelū ascendentē ab ortu solis ꝛc. Apocal. vij. Pro introductōe nō xvij. E. Et sic cū instar angeli vir āgelic⁹ Frāciscus deo in nitida puritate mīstrauerit: q in eius contemplatōe fuerit: merito alter angelus est nomīatus. q b, ꝓpter tria ꝓpter puritatē. Nam angelus hz magnaz puritatē. q claritatē. de q̄ nota. iij. Q. Sic Franciscus mētis. q corpis castitatē. Ipe nāq; mādauit in regula fratribus se cauere a consortio suspectarū mulierū. Dum semel p diabolū temptatus fuisset. proiecit se in foueam glacierū. q niuiū: vt habet in legenda. Secūdo angeli sunt obedientes. sic ip se minimo fratri. Nota q eius obedientia sciebat enī obedientiā max. me esse meritoriam: nota. xx. O. Tercio angelus est hūilis. Nam angeli superbi electi sunt. tantum humiles permanserūt. sic Franciscus vas sanctitatis ꝓpter hūilitatez se viliorē. q peiorem reputabat pessimo latrone. nota. iij. D. xij. L.

¶ De oībus sanctis:

¶ Beati sunt serui tui qui assistūt corā te omni tempe. scōi ꝑalipōn. ix. nota totū x. P. Q. ¶ De eodem

¶ Gaudere cū gaudentibus. Romāoꝝ. xij. nota. xxv. T. U. x. y. z xxvi. A.

¶ De Animabus.

¶ Miseremini mei miseremi mei saltem vos amici mei. Job. ix. Scōm pōm refa/ malari oportet. nota. ij. A. C. D. Miserendo debemus animabus subuenire ꝓpter tria. nota. ij. B. ꝛc.

¶ De sancto Martino.

¶ Oculis ac manibus semp in celū intentus. Dux ecclie. Introductōnem. nota. ij. X. Hoc attendens martinus nō solum exterminata opa referebat in deum. verum etiam incessanter mentē. Ideo dr ꝛc. Hā instar huius sancti opa nostra debent esse taliter regulata. ij. y

¶ De conceptione btē virginis.

¶ Tota pulcra es amica mea ꝛc. Cañ. iiij. Nota totū. ix. D. E. f. G. H. Sed queritur an virgo contraxerit peccatū originale dic quid est pctm originale: q qualiter contrabitur. xxviij. C. D. E. Et respondendo q̄ non. qz p̄ seruata ab omni pctō: alias non fuisset tota pulcra sine macula: vt dicunt verba thematis: Et tm̄ de sanctis in spāli.

Vltimo incipit com

mune sanctoꝝ Et pmo de aplis. Sermo.

¶ Benedictio dñi sup caput iusti. Prouerbioꝝ. x. Nam iustus debz virtutes a vicijs

segregare: ⁊ hec tria facere. nota. xxxix ℣
Exemplū. xxx. L. ℣.

¶ Alius sermo de vno aplo

¶ Vestigia eius secut⁹ est. ⁊c. Job. xxiij. Nota introductõez. ij. ℣. xlviij. ℣. Nã hic aplꝰ secut⁹ ē xp̃m in trib⁹: in q̃bus etiã christū sequi debemus. xxiiij. X.

¶ De duob⁹ vel pluribus aplis

¶ Hoc est p̃ceptū meum vt diligatis inuicem ⁊c. Johãnis. xv. Introduc: vt habeã. ij. T. totum. xiij. ℣. Xps nos multipliciter dilexit. xli. J

¶ De eodem.

¶ Spiritus dñi ornauit celos. scz aplos. Job. xxvi. Introduc. vt habeã. ix. J. Naz spũssanctus ornauit apostolos in trib⁹. ix. k. vel in septē donis ꝫ septē vicia. xliij. Z

¶ Alius sermo de eodem.

¶ Ecce nos reliquimus omia. Mat. xix Prudens debet vtilia colligere: et nociua spernere q̃ retrahũt. nota. xxxix. ℣. vel. xxij A. vl̃ temp̃alia ⅁bemus spernere q̃ etiaz retrahunt a felicitate. nota i. L. ℣. vel. xxij. ℣. Sed cur deus dat reprobis temporalia ⁊ iustis nõ. nota. xxxi. ℣. Queriẽ an possessio tp̃alium sit a natura. xliij. T

¶ Sermo de vno martire

¶ Ad aliquẽ sctõꝝ ꝙuertere. Job. v. introductõem habes. xij. H. Debemus nos cõuertere ad istũ sanctũ et eum venerari in tribus. viij. V.

¶ De eodem.

¶ Justus cor suũ tradidit ad vigilandũ diluculo ad dñm q̃ fecit illum. eccl̃i. xxxix. introductõem quere. xxxv. X. Nam cor ipsius q̃druplicem bũit vigiliam: vt domio placeret. sic et nos. iij. ℣.

¶ Alius sermo de eodem

¶ Conuersus ē ⁊ abijt. i. regũ. xv. nota ꝑ introductione. xxxv. X. Nam hic sanctus cõuersus est ad dñm. xxxvi. A. Certa sicut bonus miles. nota. xli. T. V.

¶ De eodem.

¶ Dilexit deum q̃ fecit illum. Eccl̃i. xlvij Nã vt videm⁹. nõ. xxxiij. H. Nã ut hic deũ diligeret in trib⁹ oñdit de q̃bus nota xxxv. Z. vel. xxxvi. ℙ.

¶ De eodem

¶ Justum deduxit dñs ꝑ vias rectas. sapientie. x. Dñs eĩ doctor ipius fuit. vt nos etiam eius vestigia seq̃mur. nota. xxx. Y Z Docuit enim nos deus ire ꝑ illam viam ⁊c. xli. k. quere ibidem.

¶ De pluribus martiribus

¶ Viriliter agite et ꝑfortetur cor vr̃m. ps xxx. introductõem. q̃re. xij. S. Nam bi viriliter sunt aggressi. nota. xij. S T.

¶ De eodem

¶ Gaudere cũ gaudentibus. Ro. xij. Introductõem habes. xxv T. Gaudere debemus cũ sanctis: q⁹ post se reliq̃unt tria. xxv. V.

¶ De eodem

¶ Beati mortui q̃ in dño moriũt. Apoc. xiij. Nota totum. xxvij. S. T.

¶ De ꝑfessoribus p̃tificib⁹.

¶ Ecce sacerdos magnus q̃ in diebus suis placuit deo. vox ecclie. Nota. xx. E. J

¶ De eodem

¶ Non est inuentus simil illi. Eccliastici xliij. Non enĩ sanctus ē quin habeat speciale donum. nota. ix. J. k.

¶ De confessoribꝰ nõ p̃tificibus

¶ Beatus vir qui suffert. temptatõem. iacobi. i. Quere totũ. iiij. C. D.

¶ De eodem.

¶ Vigilate ⁊ orate ne intretis in temptatõem. Math. xxvi. Nam hñs cãm arduã coram iudice pendentẽ vigilat. nota. iij. ℣ Debemus nãq⁹ temptatõem cauere. nota xli. k.

¶ De eodem

¶ Euge serue bone ⁊ fidelis Mathei. xxv introductõem habes. xxxviij. H. cũ ꝑfessor ille nouerit deus vt liberalissimũ dñm. studuit ei fideliꝫ seruire ꝓpter tria. xlviij. ℣

¶ Sermo de doc. siue euãgelistis

¶ Scimus q⁹ verax es. Math. xxij. Differentia est inter scientẽ ⁊ ignarum. Nota xli. F. Cum igit̃ eccl̃ia nebule ignorãtie obscurata fuerit. ꝓpter nimiã distantiam sol iusticie. et operũ suorũ malignitatẽ. euãgelistas ⁊ doctores misit q̃ lumie doctrine et veritatis eccl̃esiam illumĩarent: ⁊ nebulam ignorantie fugarẽt. quorũ vn⁹ fuit hic. q̃re dicitur ⁊c. Hic enĩ doctor breuissima lectione duo docuit. Nota. iij. k.

¶ De eisdem sermo.

¶ Viam dei in veritate doces. Mat. xxij introductõez ⁊ ꝓsecutõz nota. xxviij. ℙ.

¶ Alius sermo.

¶ Qui vos odit me odit. Luce.x. Introductionem ꝛ ꝓsecutõem applica. xxvi. ℙ Q.

¶ Alius sermo de eodem

¶ Qui fecerit et docuerit hic magnus vocabit. Math. v. nota introductõem. xxiiij Q. Docuit nanq; in lectõnibꝫ suis legez rõnis. timoris ꝛ amoris. xxviij. F.

¶ Sermo de ꝟginibus.

¶ Inueni quẽ diligit anima mea. Cañ. iij. Videmus nichil deficere. nota. xxv. X. Volens instar huius ꝟginis deũ inuenire debet cor ab exterioribus totaliter abstrahere Nota. xxvi. A.

¶ Alius sermo.

¶ Omniũ dñs dilexit eã. Sap. viij. Sic ignis semp agit nunq̃m quiescit: sic amor nunq; est ociosus. amor enim causatur ex triplici bono. Nota. lxiij. B. Cum igitur virginitas sit maximũ honestum. qz scõm aplm ꝟgo cogitat q̃ dñi sunt. Ideo dñs omniũ banc ꝟginem dilexit. Sed nota q ꝓpter tria eam dilexit. ℙropter ꝓceptorũ suorum obseruantiã. Consiliorũ suoꝝ impletionem. Et omnis ꝓturbatiõis voluntariam acceptatõem. xxvi. ℙ.

¶ De eodem

¶ O q̃ pulcra est casta generatio. Sap. iiij. Nã inter omnia donata nature. generatio est ꝓcipua. Nota. xv. H. O. Nam generatio ꝟginalis, pulcra ꝛ laudabilis ẽ ex tribus. nota. xxv. B.

¶ De eodem.

¶ Aperi michi sponsa mea. Canticoꝝ. v. Introductõem habes. viij. Z. ꝓsecutõem ix. k.

¶ De eodem

¶ Despondi enĩ vos vni viro virginem castam exhibere xpo. ij. Corint. xi. Quilibz poti? vult dare ꝟginẽ pulcrã ꝛ nobilẽ ispõsam q̃ bis contrariã: sic etiã xps. Sponsa igitur xpi virgo dz se xpõ exhibere i tribus fidez ꝓmat. quã sponso suo promisit applica. xxiiij. O.

¶ Sermo de viduis.

¶ Hec vidua erat: Luc. viij. Nota introductionem ꝛ ꝓsecutiõem. xxix. J. k. L.

¶ In dedicatione ecclie.

¶ Hic habitabo qm̃ elegi eam. ps. cxxxi. Introductõz ꝛ ꝓsecutõez nota. xxvi. B C

¶ De eodem sermo.

¶ Sanctificauit tabernaculũ suum altissimus. ℙsal. xlv. Introductiõem et ꝓsecutionem. nota. ix. ℙ. Q

¶ De eodem.

¶ Domus mea dom? orõnis vocabitur. Luce. xix. Introductõem q̃re dñica nona pentbecostes. vel. viij. H. ꝓsecutõz. ix. Q.

¶ De eodem.

¶ Petite ꝛ accipietis Jobis. xvi. Nota totum. xix. B. D. Et tantũ de sanctis in communi.

¶ Explicit q̃dragesimale doctoris Jobis Gritsch de ordine minoꝝ impssum anno salutis nostre. M. cccc. xxxiij. in die sancte Agathe ꝟginis ꝛ martiris.

20608

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6